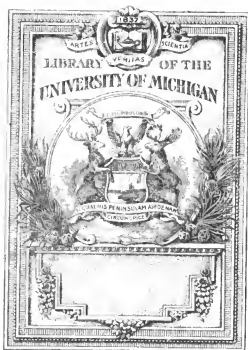

8616

3-4-072.

ERNEST

IS

873

C70

E

8616

10

5

JO. AUGUSTI ERNESTI
CLAVIS
CICERONIANA

SIVE

INDICES

RERUM ET VERBORUM
PHILOLOGICO-CRITICI

IN

OPERA CICERONIS

ACCEDUNT

GRAECA CICERONIS
NECESSARIIS OBSERVATIONIBUS
ILLUSTRATA.

L.H.

EDITIO SEXTA
PRIORIBUS AUCTION ATQUE EMENDATIO.

HALAE,
E LIBRARIIS ORPHANOTROPHÆ.
c1910ccccxxxi.

THE NEW YORK
OFFICE TO
AMERICAN BUREAU

THE NEW YORK
OFFICE TO
AMERICAN BUREAU

THE NEW YORK
OFFICE TO
AMERICAN BUREAU

THE NEW YORK
OFFICE TO
AMERICAN BUREAU

PRAEFATIO

EDITIONIS PRIMAE.

Quae nos causae ad hos Indices conficiendos impulerint, quodque simus in iis consilium secuti, expositum est a nobis tum, cum universis Ciceronis operibus ante hoc biennium praefaremur. Nempe, cum his inprimis consultum hac Ciceronis editione vellemus, qui propter rei familiaris angustias non possunt iis Ciceronis editionibus uti, quae doctorum hominum curis illustratae ac perpolitae prodierunt, eaque de causa et carere Ciceronis libris plerisque coguntur, et ab iis legendis retinentur: ipsarum porro editionum illarum, ut quaeque est praestantior, ita minus est eorum usibus accommodata, qui non multum in hoc eruditionis genere profecerunt; propterea, quod fere plus doctiorum usibus sunt, quam reliquorum comparatae: illud relictis omnibus efficiendum nobis summus, ut et verbis et rebus, quantum quidem indicum ratio pateretur, explicandis et illustrandis, faciliorem tironibus Ciceronis lectionem efficeremus, et plures ad eam invitaremus, qui nunc et verborum et rerum ignoratione ea, cui mederi ipsi non possunt, ab ea rejiciuntur. Equidem quo magis de ratione edendorum veterum auctorum illustrandorumque cogito, hoc mihi magis videtur difficile, quae sit optima, definire. Quo tempore docti in hoc literarum genere homines, depulsa scholastica barbarie, incipiebant e tenebris eruere, et tineis blattisque eripere veterum auctorum reliquias, propter summam omnium in hoc genere ignorantiam, consentaneum, uti erat, ita putabant, omnia explicare et illustrare, in quibus haerere inscitia hominum posset. Itaque magna pars animadversionum in rebus levibus, in singulis verbis occupabatur, multa afferebantur ejusmodi, quae

nunc in vulgatis Lexicis reperiuntur, nec tironibus sunt ignota. Postea, cum major in dies lux affulgere coepisset bonis literis, inprimisque his nostris temporibus, cum summa ingenia in hoc genere illustrando elaborarunt, vulgaria multa, facilia, et tironibus nota sunt, quae superioribus illis renascentium literarum temporibus nova et obscura jure putabantur. Itaque consentaneum fuit, aliam illustrandorum auctorum rationem inire. Hinc exorti sunt, qui hunc sibi modum statuerent, ut quae se aut primos observasse et vidisse existimarent, aut quae ab aliis essent sparsim explicata, aut non satis illustrata, ea tantum afferrent. Ac profecto, si quis, ut vere Burmannus judicat, omnia ab aliis centies dicta et repetita recoquere, et ad quemvis auctorem, sua cura edendum, adlinere velit, ut nostris temporibus quidam, in his Pitiscus ad Suetonium, facere fustinuerunt; non nisi obscurae diligentiae et putida quadam variae eruditionis ostentatione sibi, fortasse etiam indoctis aut semidoctis, non autem eruditis placere possit. Sed haec ratio, consentanea per se et probabilis, eruditisque satis accommodata, tamen non parum incommodi habet. Nam primum ea res nobis hanc necessitatem imponit, ut, quot sunt unius auctoris a doctis hominibus editiones curatae, tot sint habendae uni et coëmendae, si, quicquid ad eum illustrandum allatum sit, scire velit: ut illud taceam, fieri in hac imbecillitate nostra, et vitae humanae angustiis non posse, ut, quae in bonos auctores, aut de literis graecis latinisque scripta sunt, unus omnia legere et meminisse queat, atque ita, quid nondum explicatum, dictum, illustratumve sit, scire. Ex quo necessario consequitur hoc, ut saepe repetantur ante dicta, etiam cum non putamus; quemadmodum in doctissimorum hominum commentariis animadverti factum esse, et facile possem probare. Et ad illud quidem incommodum melius fecerunt, qui, quae sibi in aliquo auctore emendanda explicandaque restare credebant, non ad novam editionem contulerunt, sed peculiari-bus libellis prodiderunt, ut Lipsii, Schotti alique fecere.

Sed

Sed illud est maximum in hac ratione incommodum, quod ea perpaucis consulitur. Nam eorum, qui in hoc genere excellunt, et supra mediocritatem se attollunt, mira semper fuit et nunc quoque est paucitas. Et his tamen comparantur ejus generis editiones. Mihi autem hoc videtur esse doctorum hominum, ut etiam eorum imbecillitati prospiciant, qui auctores veteres cognoscere, et eruditionem ex iis haurire cupiunt, neque tamen sine aliena ope, et interpretis auxilio, possunt ea, quae eruditioribus vulgata et facilia videntur, intelligere. His fortasse subvenire voluerunt hi, qui Variorum notas, aut excerptas, aut integras, suis adjunxerunt. Quorum alterum habet hoc commodi, quod sic sub conspectum subjicitur, quicquid docti homines ad unum auctorem illustrandum emendandumque contulerunt: sed simul etiam hoc incommodi, quod multa ne tironibus quidem ignota, multa ad intelligendum non necessaria, multa falsa, melius hodie perspecta, et a posterioribus interpretibus aut confutata jam, aut confutanda tamen, legenda sunt, tantaque notarum moles congeritur, ut ipse auctor tanquam cymba in Oceano natare videatur. Neque tamen altera ratio magis probanda est, propterea, quod delectus ille difficilis est, neque facile omnibus in hac ratione satisfieri potest. Quod sit tantum Gronovii, Graevii, Burmanni, et his similes hoc instituto uterentur, quorum est in hoc genere notio, qui discernere bona a malis, necessaria ab inutilibus possent, esset fortasse, ut ista ratio magis illa superiori posset probari. Nunc cum oppido pauci sint ex ea classe, non est committendum, ut, hac licentia semel facta, male et inepte mutilandi laboris alieni consuetudo invalescat, et orbis eruditus Schrevelianis, Knippingianisque similium editionum copia inundetur, quibus parum profecto huic studio consultum foret. Optima sine dubio ratio edendorum auctorum esset ea, cujus leges expositas nuper a Creverio, in praefatione Liviana, legimus. Earum summa haec est, ut primo critica subtilitas adhibeatur, totusque auctor e Codd. MSS. primisque editionibus

constituatur: a doctorum virorum ingeniis profectae emendationes, prout ratio tulerit, aut recipiantur in contextum, aut commemorentur: loci depositi, aut nondum constituti, indicentur: in explicando autem is modus fervetur, ut obscura e iudicio intelligentum hominum, et in quibus viri in hoc genere docti aut editor ipse haeserunt, aut quorum e vulgatis Lexicis interpretatio hauriri non potest, ea explicantur et illustrentur. Sed cum hujus Livii Creveriani censuram in Actis Eruditorum nuper ageremus, satis, ut opinor, docuimus, facilius esse, ut in omni genere, ita in hoc, bonas leges scribere, quam ad usum transferre, et ad eas in emendandis illustrandisque veterum libris se accommodare. Age vero ὅτιον illam, quia de genere universo est, huc transcribamus: In hoc consilio non est profecto, quod reprehendi possit: neque dubium est, quin omnes, qui ad auctores edendos accedunt, eo uti velint; modo recte uti eo omnes possint. Nam primo plerisque, etiam satis doctis, accidit, id quod sibi accidisse saepe numero, ni fallimur, Casaubonus fatebatur, ut, cum legeret librum, sibi facillima viderentur, quae difficilia explicatu et obscura esse intelligeret tum demum, cum aliis eorum sensus accurate perspicueque explicandus esset. Hoc omnibus, paene dicam, accidit, qui auctores ediderunt, quos non aliquoties aliis sunt interpretati, ut facile possemus multis exemplis demonstrare, si locus pateretur. Omnino difficile est, quid sit obscurum, ubique posse definire; dubiumque nobis videtur, utrum indocto an docto obscuriores libri veteres videantur. Quid enim? ὁ πᾶν Graevius plusne difficultatis in epistolis Ciceronianis explicandis vidit ante, quam in Gronovii disciplinam venerat, an, postquam ad ejus auctoritatem se contulerat? Quid? libros sacros, quinam facilius intelligere sibi videntur? doctiores an indoctiores? Quod ergo huic rei dicemus esse remedium? Nobis malle-mus dici. Sed, si, quid sentiamus, dicendum sit, mature defaecandum est ingenium, et dialectica mathematicisque disciplinis ita subigendum, ut clara ab obscuris discernere discat:

discat: ita consuefcere debemus, ut, singulis verbis formulisque utrum jungamus ideas, nec ne, judicemus et judicare possimus. Constituendum etiam est, et definiendum, cui scribamus, quo profectu esse lectores nostros velimus, ut, quid iis obscurum esse possit, eo facilius intelligamus. *Haec ibi.* Age vero, si ita sis ingeniosus, acutus, doctus, exercitatusque, ut, cum constitueris, quam late patere editionis adornandae usum velis, consilio satisfacere possis ita, ut neque intra consilii tamquam metas consistas, neque positos ratione limites transilias; illud tamen restat, quomodo efficere possis, ut eandem rem in eodem auctore non, ut in docendo fieri adsolet, saepius necesse sit explicare. Hic vero fatemur, nobis nunc quoque placere eam rationem, quam in praefatione Ciceroni nostro praemissa nobis ostendimus placere, et Viris summis, Facciolato, in Ciceronis orationibus aliquot, Gesnero in rusticis edendis, aliisque nonnullis placuit, ut verborum et formularum interpretatio, quoniam ad Lexicon pertinet, in indices conjiciatur, quos, ubi opus est cuique, adire lector possit. Sed de hac ratione, quoniam eo loco satis dictum est, nunc iterum, aut plura dicere, quamquam habemus quaedam, tamen non attinet. Veniamus potius eo, quo nos jamdudum vocat et brevitatis studium, et temporis inopia. Illud modo, quoniam ad judicandum de opusculi ratione opus est, monemus, ut, quibus prodesse voluerimus, meminerint lectores nostri. Non eruditissimis, certe non solis, neque solis his, qui jam longe sunt in hoc studio versati, multumque profecerunt, ut et ipsi doctis annumerari possint, sed etiam, atque in primis, talibus, quales sunt, qui in gymnasii bene instituti classe prima, aut in Academicis, doctoribus, enarrantibus auctores veteres, operam dant, non plane illi quidem rudes, sed aliquantum proVecti, neque tamen eruditi; verbo iis, quibus consulere voluisse Facciolatus videtur.

Quinque Indices haec Clavis Ciceroniana, quemadmodum ausi sumus appellare, complectitur, cum quatuor

tantum promiserimus. Accessit enim Graecus, de quo dicere tum, nescio quomodo, eramus obliti. Primum locum obtinet *Index Legum*, quarum a Cicerone facta est mentio, cui explicationem ipsius *legis* verbi et quarundam formularum, in quibus legis verbo utimur, praemisimus. Ipsae autem leges collocatae illae quidem sunt literarum ordine, sed tamen illud quoque accommodatum memoriae tironum juvandae censuimus, si, quae leges sub uno genere continentur, ut Frumentariae, Agrariae, Tabellariae, etc., uno loco ponerentur, aut saltem commemorarentur; quod etiam propterea fieri consentaneum fuit, quod saepe haec legum genera apud Ciceronem, aliosque auctores, occurrunt. Ceterum eae tantum leges hic exhibentur, quarum nomen est in Ciceronis libris; neque plus promissimus: quamquam facile intelligimus fore, qui earum etiam nomina commemorata vellent, quarum vis tantum et sententia Ciceronis libris, non adjecto nomine, continetur. De ipsarum legum auctoribus, aetate, ubi quidem de ea constabat, sententiaeque, in primis ex Cicerone, sed interdum etiam ex aliis, cum veteribus, tum recentioribus, auctoribus breviter disputavimus: in quo quaedam reperient harum rerum intelligentes, ab aliis, aut non dicta, aut non satis illustrata, tamquam de aetate legis Aciliae de repetundis, et alia.

Sequuntur *Geographicus*, nominibus tribuum Rom. subjectis, et *Historicus*, in quem omnia nomina propria conjecimus, non solum hominum, sed sectarum philosophicarum, sectorumque dierum. In his illustrandis primo ea commemoravimus, quae de iis in Cicerone memorabilia occurrunt; deinde alia, quae nobis necessaria videbantur, aut a nobis observata erant. Illud autem in primis operam dedimus, ut familias Romanas, tamquam Appiorum, Marcellorum, Scipionum, Pompejorum, Metellorum, etc., accurate, quantum possemus, digercremus, diversos ejusdem nominis homines, adjecto aut pronomine, a Cicerone omisso, aut cognomine, aut parentum nominibus distinguercmus, quo neglecto neque Cicero satis intelligi, neque

que.

que hic Index ad historiam Romanam et ceteros auctores illustrandos prodesse posset. In quo nobis, si quid erratum est, aut in universo hoc genere aliquid aut perturbatum aut quacunque ratione peccatum, veniam dabunt aequi rerum harum aestimatores, aut amice monebunt, ut in posterum, cum ipsorum monitis, tum nostra retractatione emendatior hic Index et plenior fieri possit. Quam veniam hoc confidentius et rogamus et speramus nobis eos esse daturos, quod et sua sponte sciunt et ex ipsius hujus Indicis plurimis locis intelligi potest, quantum et quoties in hoc genere propter difficultatem obscuritatemque rerum a summis hominibus sit peccatum. Ipse Cicero, cui familiae Rom. melius, quam nobis, poterant esse et debebant cognitae, tamen saepe, ut ex epistolis ad Atticum constat, in iis haesit, et sibi necessitatem vidit impositam, peritos ejus rei homines consulendi. Nomina Romanorum hominum apud Ciceronem saepe ita ponuntur, ut ex ipsis rebus, temporumque ratione demum, de quo capienda sint, interdum conjectura valde obscura et lubrica, sit divinandum. In quo, quam facilis sit error, nemo non videt. Itaque etiam nos, si cujus interpretis, aut alius, errorem in hoc genere commemoravimus, nulla acerbitate verborum usi sumus. Sed nobis etiam hanc ob causam venia debetur, quod in eas temporis angustias conclusi eramus ab librario, impatiēte morae, cum hunc Indicem conficeremus, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur. Quod si liberum nobis temporis spatium fuisset concessum, multa fortasse accuratius scripissimus, multa certe plenius, pluribusque observationibus, et ex eruditorum hominum libris collectis, et nostris illustrata. Nam etsi multa huc pertinentia habebamus notata in liturariis nostris, tamen nondum neque erant satis excussa, et ita quasi matura, ut iis uti possemus, neque tempus excutiendi liberum concedebatur. Quaedam etiam aut omissa, aut errata, dum obiter percurrimus hunc indicem, ipsi observavimus, quae in Addendis commemorata sunt et emendata.

Paullo plus diligentiae adhibuimus in *Latinitatis Indice*. Nam cum ita accideret, ut, exscripto typis Historico, cessarent operae, plus etiam temporis ejus conficiendi dabatur. Elaboravit olim in latinitate Ciceroniana in Indicem colligenda Nizolius, cujus Thesaurus saepius est, nuper etiam in Italia, curam operis fuscipiente Facciolato, recusatus. Cujus operis de utilitate non est, ut hic multa dicamus. Verum hoc opus non tam ad intelligendum Ciceronem, quam ad latine scribendi facultatem comparatum scimus: in qua re magnam ejus utilitatem esse posse, idem Facciolatus in praefatione demonstrat. Illud etiam, dum opus excutimus, et in hoc Indice nostro concinnando comparamus, infinitis in locis observavimus, in nova hac editione corruptas lectiones veterum editionum, etsi doctorum hominum opera dudum sublatas, tamen esse servatas, neque ad illud opus emendandum adhibita esse, quae post Nizolii tempora rectius intellecta sunt et explicata. Multis verbis, multisque formulis alienae ab iis locis, quae laudantur, potestates tribuuntur, diversi significatus confunduntur, quaedam etiam, ad cognoscendam omnem latinitatem Ciceronianam necessaria, praetermittuntur. Sed fortasse etiam nobis interdum accidit, non modo hoc, sed etiam illud, ut leviora, neque de consilio nostro et instituto necessaria, admitteremus. Verum quis est, quin hic subinde incuria aliqua, quae nobis saepe obrepit nec opinantibus, peccet, aut qui omnibus satisfacere possit? Hoc possum vere dicere, cum Ciceronem saepe perlegissem, tamen hujus latini Indicis causa totum diligenter iterum excussisse, curamque adhibuisse, ne quid elaberetur, quod locum in Indice nostro postulare posset. Sed nihilo minus facile, video, potuisse accidere, ut interdum aliquid mihi facillimum videretur, quod esset aliis obscurum, interdum autem contra ejusmodi, ut tirones in eo haerere posse putarem, in quo nemo haereat. Idque adeo, dum excerpta loca digero, factum esse in notandis locis vidi. Mihi ita constitutum erat, ut mallem quaedam non adeo necessaria irre-

perc,

pere, quam necessaria excludi. Illud etiam, dum interpretor veteres auctores hominibus non sane adeo rudibus latinitatis, saepissime mihi usu venit, ut, quae facilia, et iis dudum cognita putaram, in iis haereant, neque satis distincte eorum vim explicare possint. Cujus rei qui nullum usum habent, facile iniquius de hoc genere judicant. In primis autem operam dedi, ut distinctas verborum notiones traderem, atque ita abducerem tirones ab illa puerili ratione, et nimis in scholis nostris pervagata, cum se putant intelligere auctorem, ubi verba latina totidem verbis Germanicis interpretari possunt. Hujusmodi sunt *auctoritas*, *humanitas*, *res publica*, *lex*, *cupiditas*, *monumentum*, et infinita alia. Invenient etiam in hoc Indice lectores nostri quasdam disputatiunculas, *) quibus superioribus interpretibus, aliisque, non recte, aut non satis intellecta et explicata, aut in vulgus non satis nota, aut nondum distincte satis tradita, illustrantur: multa etiam Critica, sed ea pleraque in defendenda vetere lectione occupata; quae eruditioribus non injucunda speramus fore. Vere Cel. Gesnerus in praefatione ad Scriptores Rusticos judicat, multas falsas interpretationes et emendationes non necessarias in auctoribus veteribus inde ortas esse, quod viri docti, qui eos attigerunt, non uno quasi tenore perlectis semel iterumque, ante omnia eorum orationi et sententiis ita adfuevissent, ut illos, tamquam amicos suos, et de sententiis et de verbis nossent. Idque adeo cum aliis interpretibus, tum Graevio accidit. Itaque ille interdum emendanda censet, quae saepius apud Ciceronem occurrunt: idem verbum alio loco tolli vult, aliis relinquit; alio loco verbum mutat, deinde ejusdem loci vetere et a se correcta lectione alio loco ad suam sententiam stabilendam utitur. Cujus generis exempla passim docti viri reperiunt. **) Neque vero hoc eo dictum volo, ut de glo-

*) Vid. v. c. *ara*, *herciscere*, *impluvium*, *consecratio*, *inscientia*, *Senatus auctoritas*, *imperium*, *jurisdictio*, etc. etc.

**) Vid. v. c. *educere*, *efficere*, *concoquere*, *honor*, *decedere*, etc.

gloria Graevii, summi hominis, et in hoc literarum genere inter principes numerandi, detractum quicquam velim; sed eo potius, ut primo fiant hujus criticae disciplinae studiosi in sollicitandis veterum auctorum locis cautiores, et in legendis ipsis auctoribus diligentiores, atque ita intelligant, quantae diligentiae sit haec critica ars; et quam temere faciant, qui, ut aliquid concoquere non possunt, aut non satis vel analogiae respondens, vel dialecticis praeceptiunculis suis conveniens putant, ita mutare sustinent: quae temeritas est, cum a multis, tum a Cel. Burmanno in primis, in praefatione aurea Phaedri reprehensa; ejus ego praefationis uti tamquam normam mihi semper propositam habui, ad quam, quicquid est hujus facultatis, dirigerem, ita lectionem omnibus his vehementer commendatam esse cupio, qui in hoc genere elaborare volunt. Sed etiam hanc ob causam istud hic commemoro, ut eo facilius et nos veniam peccatorum nostrorum consequamur a doctis hominibus, cum cogitent, eum etiam virum in his rebus lapsum esse interdum, qui praeceptore usus sit J. Fr. Gronovio, et quocum me nec ingenio audeam, nec aetate, quae vix juventutem excessit, comparare. Ceterum hunc Indicem ad Ciceronianam, atque ita optimam latinitatis et maxime necessariam partem cognoscendam percipiendamque, tironibus vel maxime commendo, ut eum non solum, ubi haerent, consulant, sed etiam, cum otium est ab ipsorum auctorum lectione, in qua sunt hic omnia, ipsum totum perlegant, et ita tamquam uno tenore Ciceronianam latinitatem percipiant. Ipsum autem Ciceronem si recte penitusque cognoscere velint, cujus totius cognoscendi, quae hic traduntur, parva tantum pars habenda, iis auctor sim, ut Lipsii illud consilium sequantur, qui Ciceronem biennium saltem ita legendum esse dicebat et relegendum, ut nullum diem de manibus ponatur.

Latinitatis Indicem excipiunt, et ultimum locum obtinent, *Graeca Ciceronis*: quorum Indicem Gronovianae editioni et Graevianae subjectum dum excutio, mirari satis non

non potui, quare commiserint excellentissimi viri, ut eum non recognoscerent, sed ita relinquerent, uti in superioribus editionibus repperant. Nam etiam verba corrupta et e suis editionibus sublata in eo reperiuntur, praetermissis iis, quae substituerant ipsi. Nos operam dedimus, ut, sublatis his verbis, primo, ex quibus auctoribus, quorum verbis usus est Cicero, ea petita sint, indicarem, et necessariis observationibus haec Graeca illustrarem.

Constitutum etiam erat, *Corradi Quæsturam*, libellum omnibus, qui Ciceronem legere volunt, utilem lectu, quem J. Fr. Gronovius Clavem Ciceronis appellare solebat, et Graevius suae editioni subicere decreverat, his Indicibus adjungere: et erat jam ante hunc annum paratum et correctum a nobis exemplum, librarioque traditum, quod sequi operas volebamus; eaque de causa in Indice Historico nihil de ipso Cicerone, nihil de Quinto Fratre, nihil de Terentia, aliisque, diximus, de quibus accurate exposuit Corradus, ex quo de his cognosci volebamus: sed mutavit librarius, ut fit, consilium. Dabimus tamen operam, ut separatim et hic libellus, et Perizonii animadversiones prodiant, *) ad quas saepe in Indice Historico provocavimus, et harum literarum studiosis valde necessarias putamus. Ita vale, humanissime lector, studiis nostris fave, et si quid a nobis peccatum reperiis, vel hoc nomine condona, quod in hoc opusculo consuecundo multae nobis, tum propter ipsius laboris difficultatem et taedium, tum propter alias causas, de quibus hic dicere non est necesse, molestiae devorandae fuerunt. Scripsi Lipsiae in ipso mercatu vernali anni Christi 1745.

*) Uterque libellus recusus est, Corradus Lipsiae a. 1745, 8., Perizonianus Altenburgi a. 1771.

PRAEFATIO EDITIONIS SECUNDAE.

Quam nos ausi sumus spem concipere tum, cum primum haec Clavem Ciceronianam edebamus, fore, ut opera nostra neque doctis hominibus improbaretur, nec studiosis literarum latinarum ad Ciceronis libros intelligendos, Ciceronianamque latinitatem accurate cognoscendam, inutilis reperiretur; ea adeo non fefellit, ut non modo non poeniterit nos laboris, quem, haud parum molestum, sumseramus, sed etiam fructum ejus satis magnum ceperimus. Quo libentius hoc fecimus, ut, cum altera editio libri pararetur, eum diligenter totum recognosceremus, et emendatorem locupletiolemque redderemus. Id locis propemodum innumerabilibus factum esse, vere nobis licet dicere. Et indigebat Historicus maxime Index plurima vel emendatione, vel accessione. Nam et major multo quam in ceteris, difficultas erat, in digerendis maxime, et vero etiam illustrandis personis Ciceronianis, quam in latinitate, vel colligenda, vel explicanda, et ad eum conficiendum longe brevius, quam pro difficultate rei, temporis spatium datum fuerat. Itaque ab illo statim tempore, quo primum e manibus dimissus est liber, coepimus, et in ipsis Ciceronis libris legendis interpretandisque, et in ceteris lectionibus nostris, siue Graecos historicos tractaremus, siue Latinos scriptores quosunque, denique virorum doctorum Commentariis, ad aliquem talem scriptorem, aut omnino ad literas humaniores pertinentibus, cognoscendis, notaremus diligenter, si quid occurreret, quod prodesse aliquando Clavi nostrae posset. Has a nobis per tot annos congestas copias coepimus accurate recensere, cum ad recognoscendum opus vocabamur, ut eas vel ad emendandum, vel augen-

augendum conferremus. In quo tamen hic modus a nobis servatus est, ut maxime uteremur iis, quae consilium operis postulare, quod totum ad intelligendum pertinere volumus in his, quae neq̃ vitio aliquo scripturae, nec difficultate ex obscuritate sententiarum, aut alia tali causa, laborarent. Nam quae loca habent difficultatem huiusmodi, ea vero emendandi magis et interpretandi solertiam, quam Indicum talium diligentiam desiderant. Diu est, cum agitare coepimus consilium edendarum in universos Ciceronis libros Observationum, quibus tales etiam difficultates, per veterum librorum, et qualiscunque doctrinae nostrae, praefidia, tollere tentaremus: nec ab eo consilio nunc alieni sumus. Sed alia ex aliis occupationum impedimenta nos ad hanc diem ab illo instituto retardarunt, et, ut nunc est, parva spes ostenditur majoris otii, quam nobis superioribus annis contigit. Raro otium venit ad hos, qui eo ad utilitatem communem uti vel possint, vel velint. Est igitur in manu Dei eventus consilii nostri, nec quicquam audemus, quamquam cupientes, hoc tempore promittere. Voluntas quidem, et hac ratione, et quacunque alia, divinis humanisque literis operam navandi aliquam, non inutilem studiosis, etiam cum molestia nostra, nunquam nobis deerit. Quid enim melius facere possumus, atque etiam iucundius, quam faciliorem et munitiorem reddere juventuti, praesertim cupienti, aditum ad divinarum humanarumque literarum intelligentiam, hoc est, ad sapientiam divinam et humanam? pro qua etiam vota facimus, ut in dies longius ac latius propagetur, et uberrimos pietatis in Deum, virtutisque omnis, publice privatimque profuturae, fructus edat. Scr. Lipsiae, Idibus Martiis, a. C. cIoIocCLVII.

PRAEFATIO

EDITIONIS QUARTAE:

Et si putabam; me, qui mihi diligentiae conscius essem, qua in secunda hujus libri editione usus eram, nihil reliquisse, quod in eo locum habere debeat: tamen, qui idem sciebam, quam facile esset, aliquid in hoc genere laboris praetermittere, cum ad recensitionem operum Ciceronis accedebam, mihi legem ejus laboris etiam hanc dixi, ut diligenter attenderem, si quid esset in verbis et constructionibus, quod a vulgari ratione et nota omnibus recederet aliquo modo, ut, id an notatum esset in Clave, viderem, atque si id non esset, adderem. Hoc modo auctior factus est libellus latinitatis notitia. Sed similiter in aliis generibus feci, ut, si quidem fieri posset, nihil in illo genere esset, quod desiderari posset, atque ita hoc opus omni modo ad perfectionem adduceretur. Interdum vero etiam breviora effeci, quae ante scripseram: atque omni modo accommodatius efficere volui hoc opusculum ingeniis ac studiis juvenum Ciceronis scripta legentium et tractantium, ut quam facillime intelligere ejus scripta et in iis legendis sine molestia versari possent. Quod si perfeci, non male me hoc labore de juventute literarum latinarum studiosa meritum putabo. Scr. Kal. Sept. c1010cclxxvi.

PRAEFATIO

EDITIONIS SEXTAE.

A. H. REIN PH. DR.

LECTURIS

S.

Non multis opus est verbis ad commendandam Vobis hanc novam Ernestii Clavis Ciceronianae editionem. Inmutata enim reperietis omnia, quae ab summo Ernestio profecta sunt, addita modo perpauca, sublata pleraque operarum menda. Indices autem Ernestii quam egregii sint omnique studio digni eorum, qui non modo cum Tullio familiaritatem quandam contrahere, verum omnino accuratam sermonis Romani legumque ac familiarum cognitionem acquirere cupiant, cum omnibus notissimum sit, ne verbo quidem attingere mihi in animo est. Quid igitur in adornanda hac editione propositum fuerit, quidque affectus esse mihi videar, paucis velim auscultetis.

Paene omnibus editionis quintae exemplis a bibliopola jam divenditis, Augustus Jacobsius, qui tunc Orphanotropheo Halensi unus praefuit Director, mecum egit de ratione, qua nova adornaretur editio, utque hujus rei curam fusciperem. Facta autem illius colloquii mentione, non possum quin grato animo ac pio Virum meminerim egregium, nec non praematuram, qua nobis ereptus est, mortem querar et accusam. Fuit enim singulari et paene incredibili ingenii vigore, ubertate et acumine, doctrinaque tam varia, ut vix unum literarum genus reliquerit

Cic. Clav.

**

in-

intactum. Quae vero rarissima magistrorum virtus est et ars juvenum animos ad optima quaeque studia inflammandi, eam optime callebat. Gratissima igitur subit recordatio scholarum Ejus paedagogicarum, in quibus quantum effecerit tum institutione sua, tum exemplo, omnes mecum meminerint, quibus scholis illis interesse contigit. Sed ne longus sim, ad illud revertar tempus, quo, maximis cruciatus doloribus ac longinquo confectus morbo, suam de consilio in hac nova Clavis Ernestianae editione sequendo sententiam proposuit.

Consensimus autem uterque, omnia, quae ab auctore observata essent, intacta relinquenda, nec nisi paucos eosque evidentissimos ejus errores corrigendos, quae vero sine nimia voluminis amplificatione addi possent, addenda. In Indice igitur Legum tum veterum, tum recentium scriptorum testimonia rem illustrantia suis locis inserta invenietis. Praeter schedulas autem meas hac in re usus sum potissimum hisce libris: *Gaji Institutionum* Commentarii IV e cod. refer. bibl. capit. Veronenf. a *F. Bluhmio* iterum collato sec. edidit *J. F. L. Goeßchen*. Berol. 1824. 8vo. *Hauboldii Institutionum* Jur. Rom. priv. hist. dogmatic. Lineamenta adjectis legum, XII tabb. nec non edicti praetorii atque aedilitii sententiis etc. ed. *C. E. Otto*. Lipsf. 1826. 8vo. Fragmenta Legis Serviliae Repetundarum ex tabb. aereis primum conjunxit, restit. illustravit. *C. A. C. Klenze*. Berol. 1825. 4to.

In Indices Geographicum et Historicum multa, quae in prioribus edd. desiderantur, nomina a me recepta sunt, maximam quidem partem jam Nizolio et Schuetzio commemorata, nonnulla tamen ab hisce omissa et ex ipso librorum Ciceronianorum fonte hausta. Ubi scripturae diversitas memoratu dignior visa est, apposui, addito variis in locis judicio meo aliorumque scriptorum testimonio. In Indice autem Latinitatis non eadem a me actum ratione, nullum ex aliorum Lexicis vocabulum illatum et praeter
locos

locos perpaucos observationibus nihil additum esse, neminem credo miraturum, cum etiam Ernestium in his Indicibus prorsus diversum consilium secutum esse pateat. Namque in Indice Latinitatis nequaquam omnia vocabula, quae a Cicerone usurpantur, enarrare aut explicare, sed selectiores quasdam suas de vi et usu quorundam vocabulorum observationes tradere voluit, quibus alienas immiscere, nisi mutato Ernestii consilio toto, non decuit. At in Indicibus Geographico et Historico quae ipsi collecta erant nomina, enumeravit, addita plerumque observatione aliqua, interdum longiore, alias tamen allato tantummodo loco, unde nomen exscripserat. Cum autem Ernestius in Praefatione editionis primae pag. VIII., quae de consilio agit, quo hos Indices confecerit, ipse profiteatur, se a librario, impatiente morae, in eas temporis angustias conclusum fuisse, ut vix relegendi et retractandi tempus relinqueretur, inaequalitas, qua in hac libri parte offendimur, satis excusata est, eique, qui novae editionis adornandae curam suscipere voluerit, potestas facta, nomina, quae a prioribus abfuerunt, addendi. Hoc negotio quemadmodum perfunctus sim, supra exposui. Eadem vero, quae Ernestio, temporis angustiarum excusatione etiam mihi utendum est, utpote interdum, quae de schedis meis aut Nizolii et Schuetzii Lexicis exscripseram, ante prelo subicere coacto, quam relegissem et recognossem. Quamvis nonnulla in utroque Indice, antea occulta et obscura, nostra aetate virorum doctorum opera ac studio patefacta et illustrata, corrigenda esse novisque indigere commentationibus intellexissem, tamen hoc suscipere negotium nec erat propositum, nec per eas, quas supra attuli, causas licebat. His expositis reliquum est, ut indicem, quibus ad distinguenda additamenta usus sim signis. Uncis omnia inclusi. Quae vero mea sunt, per [R.], quae Nizolii aut Schuetzii, in Indice Geographico per (), in Historico per [] a verbis Ernestii sejunxi.

Quam-

XX PRAEFATIO EDITIONIS SEXTAE.

Quamquam jam supra professus sum; in investigandis et corrigendis typothetarum erroribus, qui in priores editiones crebri irrepserant, multum versatam esse operam meam ac diligentiam, non tamen possum sperare, ab omnibus istis peccatis, quorum nonnulla quasi hereditaria per omnes priores editiones propagata sunt, hos Indices plane esse liberatos. Quod enim in unoquoque libro accidere solet, ut certe aliquot errata vel accuratissimam fallant diligentiam, id in hoc libro, ubi numeri paene innumerales exscripti extant, vix potuit evitari et excusatione vix videtur indigere. Pauca, quae peccata et nescio quo pacto omissa sero animadverti, Vos, ut corrigatis ipsi et addatis, rogo.

- Pag. 30. Sub *Lege Maria* lin. 4. pro *de Legg. IV.* scribas *de Legg. III.*
- 44. Addatur: [ACHERON, N. D. III. 17. fluvius apud inferos. p. Red. Sen. paene ex Acheronte excitati, i. q. ab inferis, Mil. 29. R.]
 - 48. Add. [AREOPAGUS, v. *Ariopagus.* R.]
 - 49. Add. post *Aspendum*: [ASPENDIUS, Verr. I. 20. R.]
 - 50. Add. l. v. *Atinas*: [Atinas praefectura, Planc. 19. R.]
 - 52. Add. l. v. *Capitolinus*: mons Capitolinus, ad Her. IV. 32.
 - 55. Add. [CORSICA, N. D. III. 20. insula maris Mediterranei. R.]
 - 55. Add. l. v. *Creticus*: [cognomen M. Antonii, q. v. R.]
 - 57. l. v. *Elca* l. 3. pro *IV.* scr. *Acad. IV.*
 - 64. Add. [LATINA *viz.*, Cluent. 59. inter Appiam et Labicanam, a porta Latina ad Latinos ducebat. R.]
 - 70. Add. l. v. *Parthi*: [*Parthicus*, Att. VIII. 11. res Parthicae. Fam. II. 10. bellum Parthicum. R.]
 - 77. l. v. *Teanum Sidicinum* pro *ad Att. III.* scr. *ad Att. VIII.*
 - 80. Add. l. v. *Volcae*: l. 7. [B. Gall. VI. 24. R.]
 - 84. Add. l. v. *Acusilas*: [Pro *Acusilas* in Edd. Steph. et Lamb. scriptum est *Acusilaus*. Ejus Fragmenta collecta Pherecydis Fragmentis addidit Sturzius, Gerae, ed. II. 1798. R.]
 - 91. Add. [ANEARIUS, Cluent. 59. R.]
 - 162. Add. [JUNIA, Att. XIV. 8. soror M. Bruti, uxor M. Lepidi. R.]
 - 197. Adde l. v. *Pherecydes historicus*: [De utroque Pherecyde, Syrio et Atheniensi, commentatus est Sturzius in ed. sua Pherecydis Fragmentorum. Gerae, ed. II. 1798. R.]
 - 353. l. v. *Convenienter* l. 1. pro *Tusc.* 9. scrib. *Tusc.* V. 9.

Scrib. Halae Saxon. Mense Novemb. cIoCCCxxx.

INDEX LEGUM,

QUARUM

IN LIBRIS CICERONIS

NOMINATIM MENTIO FIT.

Lex proprie nihil aliud est, *nisi formula quaedam verborum*, a Graeco λέγειν. Nam quis credat, esse a ligando, aut, ut Cicero existimat, de Leg. I. 6., [et Varro de L. L. V. 7. R.] a legendo? Eaque significatio in multis loquendi formis permanfit. *Lex carminis* est formula, modus edicti, Liv. I. 26. Nam *carminis* verbum, quod ipsum pro formula verborum dicitur, v. c. pro Muren. c. 12., h. l. est ipsum regis edictum, *legis* adjectum verbum significat formulam modumque verborum: ut in *mulicis lex carminis* est modus. Si *lex* effet h. l. edictum, *legis* carmen dicendum erat, non *lex carminis*. *Leges Manilianae venalium vendendorum* de Orat. I. 58. quid sunt, nisi formulae a JCto conceptae, quibus uti in emendis vendendisue rebus liceret? *Lex pactionis*, vel *foederis*, vel *jurisjurandi* porro, quae dicitur, est formula verborum, quibus concepta pactio est, aut foedus, aut jusjurandum. *Lex censoria* in Verrinis L. I. c. 51. 55. nihil aliud est, nisi *formula locationis*, ex qua manceps s. redemptor aedis, extruere et tradere aedem debebat. vid. *Leges censoriae*: unde et *leges antiquarum aedium* ap. Plin. H. N. XXXVI. 23. antiquae locandarum aedium formulae. Ipsa deinde *Lex Verris* l. c. c. 55. init. erat formula, quae continebat modum conditionesque, quibus locari columnas volebat, unde *lex* pro *conditione* dicitur. Hoc cum non satis intelligeret Hotomannus, perperam scripsit ad Orat. de Prov. Conf. c. 51.: *Lex apud JCtos saepe pro pactione usurpatur*. *Lex mancipii* de Or. I. 39. est formula venditionis. Cum ergo *lex fertur* a magistratu ad populum, quae

Cic. Clav.

A

et

et *rogatio* dicitur, non fit, quod putant, qui interpretantur, *es wird ein Gesetz gegeben*: sed formula proponitur populo, qua res aliqua juberi possit: quam cum approbat populus, *lex jubetur*, cum rejicitur, *antiquatur lex*. Hujusmodi formulam nostri vocare possunt *einen Vorschlag zu einem Gesetz oder einer Verordnung*. Nam populus rogatur, *velitne, jubeatne*, etc., aut, *ut velit jubeat*. Leges omnes, quae ad jus civile aut publicum pertinent, dici possunt *Vorschläge zu Gesetzen*: in quibus autem de singulis rebus aut hominibus constituitur, tamquam *Lex de Cicerone revocando* ad Att. IV. 1., *Lex Manilia*, qua suavit populo Manilius, ut Pompejum bello Mithridatico praeficeret; eae profecto non sunt *Vorschläge zu Gesetzen*, sed *zu einer Anordnung, zu einem Befehle*. Nam edictum, quo reges nostri v. c. Imperatorem belli constituunt, non appellatur *ein Gesetz*. Oratio ergo Ciceronis *pro lege Manilia* non est defensio aut suasio *des Gesetzes des Manili*, uti vulgo interpretantur, sed defensio *des Vorschlages, den Manilius gethan hat*, de Pompejo Imperatore constituendo. Contra *lex Domitia* est *ein Vorschlag zu einem Gesetze*, quia est juris publici. Cum autem *legem ferre centuriatam curiatamque* dicunt Latini; nihil aliud dicunt, nisi, e formula solemniter interrogare populum, quem velit magistratum creare? velitne alicui rei militaris administrationem committere, nec ne? velit (in lege curiata) adoptionis facultatem dare etc., in quibus nullo modo vocabulum nostrum *ein Gesetz* locum habet. Jam quia, quae his legibus rogabantur, cum a populo jussa essent, tenebant populum, propterea factum est, ut *lex* diceretur deinde, *quicquid tenet populum*. Et hoc est, quod nos dicimus *ein Gesetz*. Illud etiam attinet dicere, cum Imperatores Romani aut Reges de jure civili publicoque constituunt, non leges proprie dici, sed *edicta, constitutiones*, ut e libris juris civilis, Codice Theodosiano etc. intelligi potest; cum autem alicui concedunt aliquid muneris vel beneficii, eam *legem* appellari posse, v. c. pro vulgari: *ex privilegio Caes. Majestatis, aut Regis*, dicetur, Latine: *ex lege Caesarea, Regia*, aut, *quam dixit Caesar vel Rex*. Nam quod, auctore Pomponio, ajunt *legem* esse patricii magistratus tantum, plebejorum, i. e. Tribunorum, *plebiscita*, id usus omnis antiquitatis refellit, quae de utrisque promiscue *legem* dixit, [v. c. Cic. pro L. Manil. c. 24. cf. A. Gell. X. 20. R.] praesertim posteaquam ea, quae plebs jussisset, (*plebiscita*) omnes Quirites tenere coepere, [Q. Hortensii Dictatoris lege, cf. A. Gell. XV. 27. R.] eandemque adeo vim habere

buere cum legibus, quas magistratus patricius comitiis centuriatis pertulisset. Haec praefari placuit, quod intelleximus usu, nostris hominibus haec vulgo satis nota non esse, neque in lexicis vidimus satis distincte tradi. Sequitur deinceps ipsarum Legum commemoratio.

ACILIA lata a Manio Acilio Glabrione Tribuno plebis, ejus patre, qui in causa Verrina A. U. DCLXXXIII. quaestor fuit Act. I. in Verrem c. 17. et Cof. A. U. DCLXXXVI. Fuit *de pecuniis repetundis*, qua licuit, semel dicta causa, condemnare reum, aut absolvere, nisi ampliarent iudices. in Verr. I. 9. Ceterum in hoc loco haesit Hotomannus Obs. I. 14., qui negat, *Aciliam* hic locum habere; in cujus rationibus refellendis longus est Graevius *ὁ πᾶν* ad l. c. Omnis Hotomanni disputatio hoc uno concidet, si probare poterimus doctis, falsum esse, quod vulgo omnes sumunt, *Aciliam* esse posteriorem *Serviliam*: quae opinio negotium nobis in loco illo facessat necesse est. Nam paraphrasis Graeviana non tribuit sententiam facilem et naturalem. Duas leges commemorat Cicero, *Aciliam* et *Serviliam*, cujus caput de comperendinatione in *Corneliam* translatum erat, quod acerbiora iudicia efficeret; quod sane non fecisset, si acerbius esset, semel dicta causa, pronuntiare. Acerbitas autem legum, uti constare poterat Graevio, non solum posita est in poenis, sed etiam in forma iudicii, qua arctius constringitur reus; quod ex multis legibus intelligi potest, in quibus sola forma iudicii mutata est et severior constituta. Jam, pergit Cicero, *utram putas molliorem?* quod ita intelligatur necesse est, *Aciliamne putas an Serviliam molliorem?* Neque enim de alia dixerat. Ex quo illud quoque cogitur, ut pronomina, *illam*, *illa*, *hac*, ad has duas leges referantur. *Illa* ergo cum ad *Aciliam* pertineat, *hac* ad *Serviliam* referatur necesse est, non ad *Corneliam*, nisi, quatenus hoc caput commune habuit cum *Servilia*. Jam Cicero statim post *utram* dicit: *opinor illam veterem*. Sed hanc veterem paulo post appellat *mitiorem*; quod qua formam iudicii in *Aciliam* convenit. Item, sumto hoc, *illam veterem* molliorem esse, subjungit: *Atqui ego tibi illam Aciliam restituo*, ut non sit, quod conquerare. Manifestum est, *illam veterem*, et *illam Aciliam* eandem esse. Nam quod Graevius per *veterem* aliam superiorem *Servilia* et *Acilia* intelligi putat, non vero simile est. Dicit enim *illam veterem*. Pronomen *illam* necessario ad aliquid, de quo jam dictum, pertinet. Sed de nulla alia dictum, nisi de *Acilia*, ad quam referri possit. Haec explicatio ex regulis Grammatices et naturali

turali verborum consecutione ita certa mihi videtur, ut nemo dubitare possit. Itaque vel ex hoc mihi videtur confici, *Aciliam* esse *Servilia* priorem. *Aciliae* legi nemo horum, quos consului de hac lege scriptores, annum certum tribuit. Unde igitur constat, *Servilia* posteriorem? Nec tempus, nec ratio repugnat, quo minus *Acilia* prior *Servilia* sit. Ipsa autem forma iudicii, quae acerbior est in *Servilia*, vero simile etiam facit. Lex *Servilia* lata est A. U. DCLIII. vid. *Servilia lex*. Filius *Acilii* ejus, qui hanc legem tulit, Consul fuit A. U. DCLXXXVI. Tum temporis ad minimum quadraginta et tres annos natus erat. Inter hunc consulatum ergo et annum legis *Serviliae* interjecti sunt anni omnino XXXII. Quid impedit, quo minus *Acilius* pater ante hoc tempus Trib. pl. esset? Nam tribunitiam hanc legem esse, non dubitant, quod sciam. Quod Cicero Act. I. in Verr. c. 17. ex ea lege, dicit, severissimis iudiciis usum populum, ipsamque legem *severissimam* appellat *Asconius*: fuit severa, quando severitatem *Calpurniae* et *Juniae* auxit. Sed quod hanc rationem addit *Asconius*, ut qua ne comperendinari quidem liceret reum: nonne potuit accidere *Asconio*, quod multis Grammaticis accidisse docti sciunt, atque etiam *Asconio*, (v. *Leges sacrae*,) ut in rationibus reddendis aliquando aberraret a vero? et aequumne est, propter hanc explicationem *Asconii*, vim facere legibus Grammatices in explicando loco Ciceroniano? quem locum, nisi tenebras offunderet locus *Asconii*, omnes ita interpretarentur, ut, semel causa dicta, pronuntiari posse, mitius sit comperendinatu, atque ut adeo ipsa *Acilia* mitior sit, quam *Servilia*; quando in omnibus aliis legibus comperendinatio majus reo periculum creat. Cicero, ut hoc etiam addam, non dicit: *ereptum esse lege Acilia comperendinatum*, ac necessario, primum causa dicta, pronuntiatum esse, non licuisse ampliare; sed primum causa dicta, *licuisse* pronuntiare. Quodsi post *Serviliam Acilia* lata esset, et severitatis causa comperendinatus ademptus reis, dicendum fuisset necessario, *oportebat* primum dicta causa pronuntiari. Ceterum juventutis causa illud monendum etiam est, quod in Lexico Fabri dicitur lex *Acilia* esse eadem, quae *Aquila*, de qua apud Cic. de Off. III. 14., id falsum esse; neque *Acilii* iidem, qui *Aquilii*. [cf. Klenze Fragm. Legis Servil. Repet. Proleg. X. f. Berol. 1825. R.]

ACILIA CALPURNIA, vid. *Calpurnia Acilia*.

ACILIA DIDIA pro Sext. c. 64. Numquam cum Didio *Acilius* Consul fuit, sed *Caecilius*. Itaque docti viri
ibi

ibi legendum recte censent: *Caecilia Didia*. Nam leges *Aelia*, *Junia*, *Licinia*, *Caecilia*, *Didia*, fuere de comitiis habendis et legum ferendarum modo. Itaque saepe apud Ciceronem junguntur. vid. v. c. ad Att. II. 9. et sic hoc loco junguntur *Caecilia*, *Didia*, *Licinia*, *Junia*.

AEBUTIA lata est ab Aebutio, incertum quo, et quo tempore. cavit, ne quis sibi ipse aut collegis potestatem aut curationem ferret. Ejus mentio in *Agraria* II. 8. [cf. *Gajus* IV. 30. R.]

AELIA ab auctore Q. Aelio Consule A. U. DLXXXVI. de Comitiis, ad Tribunorum seditiosas legum lationes coercendas comparata. Pighius autem tribunitiam putat A. U. DXVI. latam: quod per locum orationis in Pison. credi non potest. Ea cautum est, ut, quoties comitia essent, 1) *de coelo servare liceret*; 2) *obnuntiare liceret*, *obnuntiationique cedere necesse esset*; 3) *intercedere magistratus pares et Tribuni possent*: ut intelligitur ex Or. pro Sext. c. 15. et de Prov. Conf. c. 19. Ejus mentio porro pro Sext. c. 53. Red. in Sen. c. 5. Har. Resp. 27. Vat. 9. Pis. 4. ad Att. II. 9. Eam in Pison. 4. centum annis ante Pisonis et Gabinii consulatum latam ait Cicero: quod etsi non ad litteram accipiendum, tamen non multo longius tempus intercessisse clarum est: idque convenit satis cum anno, quem nos posuimus. Nam locus ad Att. I. 16., ubi Lurco cum Lege Aelia inisse magistratum dicitur, haud dubie est corruptus, de eoque alibi dicemus. Sed de primis duobus legis capitibus aliquid monendum. Primo, haec lex tantum ad comitia legibus ferendis pertinet. Nam in comitiis magistratibus creandis non licet servare de coelo, nisi quis ante ostenderit, se servaturum, ut e Philippica secunda constat. Deinde *servare de coelo*, ut mea fert opinio, non ad omne auspiciorum genus pertinet, sed ad unum certum. Jove fulgente non possunt fieri comitia. Itaque *servare de coelo*, est *coelum contemplari, si qua parte fulgur existat aut tonitru*. Cum Consul in auspicio est, v. c. nocte, quae est ante diem, qua procedit, non dicitur *de coelo servare*, sed *auspicari*, neque de ullo auspicii genere invenies, nisi de hoc uno, dici: *servare de coelo*. Jam, quia, qui servabat de coelo, ostendebat, se velle impedire comitia, et quia, si vellet, poterat, nuntiato sive vero sive ficto auspicio: eo ipso comitia tollebantur, quod quis, de coelo se servare, aut servaturum, dicebat. Itaque nunquam servatum de coelo, quin comitia tollerentur. Cic. in Vatin. c. 7. *Num quem post urbem conditam scis Tribunum pl. egisse cum plebe, cum con-*

staret servatum esse de coelo? Phil. II. 32. *quisquamne divinare potest, quid vitii in auspiciis futurum sit, nisi quis de coelo servare constituit?* Nam qui hoc constituit, eo animo facit, ut impediatur comitia, unde facilis divinatio. cf. p. Dom. 15. Haec confirmantur egregio loco Dionis Cass. L. XXXVIII. p. 66. extr. (ed. Reimar. p. 160. init.) de lege a Clodio lata, qua solutus est a lege Aelia. Porro *servare de coelo* est magistratum, et, si magistratus jubeat, Augurum: unde male nonnulli primum caput legis Aeliae sic concipiunt, ut *Augures de coelo servarent*. Itaque et Tribunus pl. Sextius de coelo servasse traditur. Sext. 36. Augures porro *nuntiare vitium auspiciorum* possunt magistratui, sed non *obnuntiare*, h. e. dicere *alio die*: hoc est magistratibus proprium. Phil. II. 32.

AELIA SENTIA. Topic. c. 2. jubet *assiduo vindicem assiduum esse*, h. e. locupletem locupleti, ex interpretatione Aelii. *Lex Aelia Sentia* de manumissionibus satis nota est JCtis; sed ea est Consulum A. U. DCCLV. adeoque post mortem Ciceronis, tempore Augusti, lata. Porro, Consules Aelium et Sentium quendam simul, ante Topica scripta, fuisse, aut Praetores, aut Tribb. pl., (nam et a duobus Tribb. pl. leges nominari, lex Carbonis et Silvani docet) non reperimus. Itaque cum a melioribus Codd. nomen hujus legis absit, eaque lex, quae assiduo jubet assiduum vindicem esse, sit e XII Tabb. petita, hoc legis nomen non potest esse a Cicerone. Corruptioni locum dedit nomen Aelii, quod statim subjicitur. Nam quod Norisius Cen. Pis. Disf. III. 9. *Sentiam* esse putat a librario, *Aeliam* esse jus Aelianum; quod valde placebat Heineccio: id probari propterea non potest, quia lex commemorata est lex, quae proprie dicitur e XII Tabulis. J. Cannegieterus V. C. de Notis p. 316. tentat, *Lex apud Aelium Sextum*. Non placet.

AGRARIAE. *Flaminii, Sempronia, Thoria, Rulli, Flavii, Philippi, Plotia, Caesaris Julia*, de quibus f. l. Legum agrariarum fragmenta vel leges collectas habemus in Goesii scriptt. rei agrariae p. 329. sq.

ANNALES sunt, quibus constitutum est, quo anno cuique magistratus petere liceret: quo si quis creatur, v. c. Consul, *anno suo* Consul factus esse dicitur, vid. Agr. II. 2. Eas leges attulit ambitio, ut gradus essent petitionis. [Cic. Phil. V. c. 17. R.] Tulit primus accuratius *Villius*, Tribunus pl., A. Postumio Albino et Q. Fulvio Flacco Coss., qui inde *Annalis* dictus est, quod nomen familiae haesit. Liv. L. XL. c. 44. et Manut. de Legg. c. 6. Nam etsi Livius l. c. primum ab eo de

de ea relatum esse dicit: tamen idem, jam ante eum de tempore honorum petendorum leges fuisse, dubitare nos non sinit XXV. 2. Sed anni singulorum non definiti erant, ut lege Villii, verum univēse, quae aetas matura esset honoribus petendis. Vid. Sigonius et Pighius, inpr. Dukerus ad Liv. l. l. c. c. Anni autem constituti sunt Villia lege, quaesturae 31., aedilitati 37., praeturae 40., consulatui 43. Nam his annis Cicero hos magistratus gessit, qui, *suo se quemque anno gessisse*, praedicat: [Cic. de Offic. II. 17. R.] nec audiendi, qui aut annum 27., ut Zamoscus de Senat. p. m. 25., aut annum 25. ponunt, ut Dodwell. Prael. Camd. Dicuntur haec leges etiam *Annariae* apud Festum et Lamprid. in Commodio c. 2. *Annalem* tulit etiam M. Pinarius Rufus Trib. pl., vid. Cic. de Or. II. 65., ex qua nihil restat: nec aetas ejus satis certa.

de **AMBITU**. *Calpurnia, Caecilia, Fabia, Julia, Licinia, Tullia*, de quibus f. l.

ANTONIAE. Ep. XX. 14., si vera lectio, de iis legibus loquitur Cicero, de quibus multa dicuntur in Philippica prima et secunda, quas in consulatu secundo per vim et contra auspicia tulit; item quas e tabulis Caesaris dicebat se proferre, quod convenerat in Senatu, quietis causa, acta Caesaris rata habere. Nominatim memoratur *judiciaria*, quam in consulatu cum Caesare tulit, Phil. I. 5. VIII. 9.

APULEJA, *L. Saturnini*, Tribuni pl., de *Majestate*. Cic. de Orat. II. 25. 49. A. U. DCLI. lata, occasione motuum, qui Romae exorti sunt, cum Cimbri superatis Alpibus Q. Catuli exercitum invasissent, et equites Romani relictis praefidiis Romam fugissent, qua re imminuta populi Rom. majestas videbatur. v. Pighius ad h. a.

APULEJA, ejusdem *L. Saturnini* Trib. pl. A. U. DCLIII. pro Corn. Balbo c. 21. Ea tulit *de coloniis in Siciliam, Achajam Macedoniamque deducendis*, simul detulit Mario, ut in singulas colonias ternos cives crearet, hoc consilio, ut eo minus huic rogationi C. Marius Consul resisteret. Sed ea lex perlata non est, ut e Cicerone l. c. intelligi potest. De ceteris legibus Apuleji popularibus, jam a Gracchis promulgatis, v. Flor. III. 16. Cic. de Leg. II. 6. Nieuport. Hist. Rom. VII. 8.

APULEJA FRUMENTARIA, vid. *Frumentariae*.

AQUILLIA (forte *C. Aquillii Galli* Trib. pl.) *de damno injuria dato*. Ea est, quam Cic. in Bruto c. 34. extr. appellat *de justitia*: pro quo quidam, non probante Grutero, legunt:

gunt: *injuria*, vel *injustitia*. Omnibus, de damno *injuria* dato, legibus, quae ante erant latae, derogavit, ut ait Ulpianus L. XVIII. ad edictum. Ejus reliquias a Cajo et Ulpiano servatas illustrare Balduinus, Noodt, et docti viri ad Cajum in Schultingii Jurispr. ante-Justin. p. m. 179. [cf. Gajus III. 210 ff. R.]

AQUILLIA C. *Aquillii Galli*, Ciceronis familiaris, de dolo malo, quem tum teneri putabat, cum aliud esset simulatum, aliud actum. Omnium malitiarum everriculum hanc legem appellat Cicero de N. D. III. 30. cf. de Off. III. 14. De hac lege est comm. J. Svaresii Mendozae in Thes. Meermannii T. II., qui putat auctorem esse *M. Aquilium* Conf. A. U. DCXXV. Sed hic Ciceroni familiaris esse non potuit.

ATINIA in Verr. L. I. c. 42. de rebus furto surreptis non usu capiendis: cujus haec verba fuerunt, quod surreptum erit, ejus aeterna auctoritas esto. v. Gell. XVII. 7. Verbum surreptum explicat Gothofredus ad XII Tabb. et surreptum latius esse *re furtiva*, cui jam in XII Tab. aeterna auctoritas tribuitur. Tulit Tribunus quidam *Atinius*. Ejus in Institutionibus et Pandecte aliquoties fit mentio. Vid. Menardus ad Cicer. l. c. Quaestio fuit inter JCtos veteres, auctore Q. Scaevola, utrum ea lex in praeteritum etiam, an in futurum tantum valeret. vid. Gellius l. c. Balduinus Jurispr. Mucian. p. 281. 282. Menardus l. c. Cicero quidem diserte, loco citato, eam his legibus annumerat, quae in posterum statuunt, ex iisque docere fuscipit, non posse a Praetore edici in praeteritum.

AULI lex, ad Att. VI. 2., vid. *Gabinia*.

AURELIA est judiciaria L. *Aurelii Cottae*. Cum, a primis temporibus judiciorum, ea penes Senatum fuissent, C. Gracchus (v. *Sempronia lex*) tulit, ut propter avaritiam senatorum ad equites transferrentur. Hi ita severe judicabant, ut ipso Cicerone teste in Verr. Act. I. c. 13. numquam eques in judicium aut suspicionem captae pecuniae propter rem judicandam vocatus sit. Sed erant tamen iniquiores Senatui, et reos senatores nimis cupide condemnabant, in primis, si quem constabat, aut in Senatu, aut in magistratu provinciali, publicanis impudentibus non satis indulgisse. Itaque cum frustra lege *Livia* et *Plautia* latum esset, ut equitibus et senatoribus essent communia judicia; C. Sulla tandem restituit senatoribus judicia. Sed ne tum quidem, ut e Cicerone, in primisque Verrinis, intelligi potest, recte judi-

judicabant. Itaque, cum diu plebs de judiciis esset conque-
sta; et verendum esset, ne seditiosus Trib. aliquis inde se-
ditionis movendae occasionem arriperet: legem judicariam
tulit Cotta, Praetor Pompejo et Crasso II. Coff., in qua hoc
temperamento usus est, ut omnibus ordinibus satisfaceret,
quod nulli judicandi potestas eriperetur. Itaque ex illa lege
judicarunt *Senatores, Equites* et e plebe *Tribuni aerarii*. Nam
quod Vellej. II. 32. duobus ordinibus judicia a Cotta data
dicuntur, id sit, quia Tribunorum ordo non numeratur, ut
sexta classis census Tulliani, v. Interpretes ad l. c. Unde
et interdum senatores tantum et equites memorantur, ut
pro Fontejo c. 12. Ejus legis saepe mentio apud Ciceronem,
v. c. Phil. I. 8. Agrar. I. 2. Corn. Fr. 31.

AURELIA lex commemoratur ad Q. Fr. I. 3. extr.,
quae videtur, quantum e contextu judicare licet, *de ambitu*
sanxisse: quod etiam videbatur Manutio ad l. c. Ea cujus
Aurelii fuerit, nondum reperi.

AURELIAE, fratris C. Aurelii Cottae, vid. C. Cot-
tae leges.

CAECILIA. L. Caecilius Trib. pleb. Consule Cicerone
A. U. DCXC. tulit *de ambitu* legem, qua ejus poena immi-
nueretur, et ea constitueretur, quae ante proximam legem
fuisset. Nam cum frater ejus de ambitu reus factus conde-
mnatusque esset, adeo aegre tulit eam poenae acerbiterem,
quae fratri perferenda erat, ex lege recentissima, Calpurnia,
ut de ea lege mitiganda cogitaret. Itaque videbatur ea lege
res judicatas rescindere velle. Sed, quantum e Cicerone
colligere licet, non est perlata, pro Sulla c. 22. 23.

CAECILIA DIDIA lata a Q. Caecilio Metello et T.
Didio Vivio Coff. A. U. DCLV. utilissima civitati Rom., unde
inter remedia reip. refertur a Cic. ad Att. II. 9. Ejus duo
capita apud Ciceronem invenio, alterum *de modo legum*
promulgandarum. Phil. V. 3. *Tribuni pleb. tulerunt de Pro-*
vinciis - - num etiam hanc legem populus Rom. accepit? quid?
promulgata fuit? quid? *nonne ante lata quam scripta?* nonne
ante factum vidimus, quam futurum quisquam est suspicatus?
Ubi lex Caecilia et Didia? ubi *promulgatio*, *trinundinum?*
alterum *de duabus rebus non una lege jungendis*, quod di-
cebatur, *per saturam ferre*, pro Domo c. 20. Quae est quae-
so alia vis, quae sententia legis Caeciliae et Didiae, nisi haec,
ne populo necesse sit in conjunctis rebus compluribus, aut id
quod nolit accipere, aut id quod velit, repudiare? Manutio au-
tem de Legg. placet duas fuisse leges, quod non absurdum est;

fed nec necessarium est. Nam quia fuit de modo legum ferendarum, plura capita habere potuit, quae nempe ad illum modum pertinerent. Ceterum conf. h. l. **ACILIA DIDIA.**

CAESARIS LEGES, vid. *Juliae*.

CAEPIONIS iudiciaria lex de Invent. I. 49. est *Servilia iudiciaria*.

CALPURNIA L. *Calpurnii Pisonis* Trib. pl. Verr. IV. 25. Off. II. 21. Ea primum latum est A. U. DCIV. *de pecuniis repetundis*, ut, si quis provincialis magistratus contra leges pecunias in provincia cepisset, ab eo repeti ex iudicio possent. Hac lege prima quaestio perpetua constituta est. Ea ergo fuit de pec. repet., quam aliae secutae sunt. Cic. in Bruto.

CALPURNIA alia fuit C. *Calpurnii Pisonis*, de ambitu. Lata est A. U. DCLXXXVI. eo et M. *Acilio Glabrione* Coss. auctore Senatu, quod eo anno magnus ambitus apparebat, et C. Cornelius Tr. plebis de ambitu ferebat, gravioresque iusto poenas ei constituebat. v. pro C. Cornelio p. 632. 633. Ejus mentio pro Mur. c. 23. In eadem oratione c. 32. haec dicuntur: *Senatus Consultum esse factum, si mercede corrupti obviam candidatis issent, si conducti sectarentur, si gladiatoribus vulgo locus tributim, et item prandia si vulgo essent data; contra legem Calpurniam factum videri. Et post: si factum sit, sc. huiusmodi quid, quin contra legem sit, dubitare nemo potest.* Dicitur etiam **ACILIA** *Calpurnia*, sed apud Ciceronem simpliciter *Calpurnia*. Senatus Consultum factum est paullo post, quo lex Calpurnia abrogaretur, pro Corn. I. p. 631., ad q. l. vid. Ascon. De ea intelligendus Sallustius B. Cat. 18. Inprimis accurate de ea narrat Dio Cass. XXXVI. p. 18.

CAMPANA, ad Att. II. 18. est *Julii Caesaris*, quam in consulatu tulit de agro Campano dividendo. vid. *Agraria JULIA*.

CARBONIS *tribunitia*: ut populo eundem Tribunum creare liceret, quoties vellet. Ei resisterunt Scipio et Laelius. Lael. 21. Est C. *Carbonis* Trib. pl., de quo v. Ind. Hist.

CARBONIS (ejusdem) et **SILVANI** lex *tribunitia* A. U. DCLXIV. lata *de civitate*, ut, qui foederatis civitatibus adscripti essent, et, cum haec lex ferretur, in Italia domicilium haberent, et sexaginta diebus apud Praetorem profiterentur, ii cives Rom. optimo jure essent. pro Archia c. 4. Dicitur etiam *Plautia* vel *Plotia* a Silvano, qui e familia Plotia fuit.

CAR-

CARBONIS *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges*.

CASSIA, *de Senatu*; quae *populi judicia* firmasse dicitur, laudatur in Cornelianae l. fragm. p. 634. Est ejusdem *L. Cassii Longini* Trib. plebis, a quo tabellaria profecta est, C. Mario et C. Flacco Coss. lata, ut Asconius ad l. c. tradit, propter similitates cum Q. Caecilio, cui populus imperium, ob res male cum Cimbris gestas, abrogaverat. Nam ea lege sancitum est, ut, quem populus damnaasset, cuive imperium abrogasset, is in Senatu non esset.

CASSIA *tabellaria*, v. *Tabellariae leges*.

CASSIA TERENTIA *frumentaria*, v. *Frumentariae*.

Q. CATULI *de vi*, vid. *Lutatia*.

CENSORIAE. in Verr. I. 55. sunt 1) formulae, quibus Cenfores veteres templa, aut alia opera publica, aedificanda locabant, ut ex iis a redemptoribus extruerentur et traderentur. Ex eo loco intelligi potest, istas formulas semper retentas fuisse, sed ita, ut e re ipsa quaedam Cenforibus corrigere liceret, h. e. addere: *Cōrriguntur Leges censoriae. Quid enim? Video in multis veteribus legibus: Cn. Domitius, L. Metellus etc. addiderunt etc.* 2) De Provinc. Conf. c. 5. autem *Lex censoria* est formula, qua publicanis a Cenforibus vectigalia locata sunt, quae et vectigalia ipsa, quae locabantur, et conditiones, quibus locabantur, continebat, ut et populo et redemptoribus prospiceretur. Hinc Cicero: *Si qui, sc. publicanus, publico frui non potuit per hostem, tegitur ipsa lege censoria.* conf. ad Q. Fr. I. 12. Verr. II. 7. Pro *lege censoria* est *locatio censoria* Verr. III. 6. Hoc sensu etiam in libris juris civ. occurrit, et fragmenta legis cujusdam censoriae sunt in Pandecte. vid. Bald. de Jurispr. Mucian. p. m. 114 seq. **CENSORIAE** leges sunt 3) constitutiones et edicta Cenforum, *de aerario et vectigalibus pop. Rom., de aedificiis publicis, de populi in tribus et centurias descriptione*, et similibus rebus. In his erat etiam constitutio, qua cautum erat, *ne carnifex in urbem ingrederetur*, cujus mentio pro Rabirio Perd. c. 5., ad quem locum vid. Turnebus. Hinc causae etiam ad Cenfores agi dicuntur, ex his scil. legibus. Varr. R. R. I. 7. extr. Ipsa etiam *Lex Clodia* de notis cenforiis, docet causas quasdam apud eos actas esse.

CENTURIATA LEX Agr. II. 11. dicitur, quicquid in comitiis centuriatis ad populum fertur, etiam de magistratibus creandis, ut l. c.

CICERONIS LEGES, vid. *Tulliae*.

CIN-

CINCIA a *M. Cincio Alimento* Tr. pl. A. U. DXLIX.

Cornelio et Sempronio Coss. lata, suasa autem a Q. Maximo, Cic. de Senect. 4. *Fuit de donis et muneribus, ne quis ea ob causam orandam caperet*, quae sunt Taciti verba Annal. XI. 5., unde a Plauto *muneralis* dicitur. [cf. Festus s. v. *muneralis* et J. Scaligeri Nota. R.] Ejus mentio ap. Cic. de Orat. II. 7. ad Att. I. 20. Notus est doctus Fr. Brummeri Lipf. de hac lege Commentariolus; conf. Schultingii Jurispr. ante-Just. p. 561. seq. [Savigny Ueb. d. Lex Cincia de donis etc. in d. Zeitschr. für geschichtl. Rechtswiss. IV. 1. 1. p. 1 — 59. Fragm. Vaticana de donatt. ad Leg. Cinc. §. 266 — 316. p. 69 — 86. Rudorff de L. Cincia, Berol. 1825. R.]

De CIVITATE *Licina, Papia, Gellii, Carbonis, Silvani, Coelia* etc.

CLODIAE sunt P. Clodii Trib. pleb. Coss. Gabinio et Pisone latae, de quibus est locus classicus pro Sext. 25. 26. In his plurimum turbarum dedit ea, qua tulit, *ut Ciceroni aqua et igni interdictum esset, et ne intra quingenta millia passuum ab Italia tecto reciperetur: ac ne quis de eo revocando mentionem neque in Senatu neque ad populum faceret*. De qua lege multa in Or. pro domo, de Har. Resp., pro Sext., ad Quir. et in Senat. post. redit., in Pisonem etc. Aliam improbissimam tulit *de Cypri rege Ptolemaeo, ut bona ejus publicarentur, et Cyprus in provinciae formam redigeretur, eaque res Catoni mandaretur*, de qua Cic. pro Sextio c. 26. Ejus legis haec causa fuit, ut primum regem ulcisceretur, qui sibi a piratis capto olim pecuniam, qua se redimeret, negarat, deinde Catonem a republica removeret, ne ab eo impedirentur conata sua, v. Dio XXXVIII. p. 79. Ei similis, qua *Sacerdoti Pessinuntio sacerdotium ademit*, ibid. Nec melior ea, qua *Gabinio et Pisoni provincias Syriam et Macedoniam dedit: quod illi pacti erant, ne ipsum in Cicerone relegando impedirent*. De *frumentaria* v. *Frumentariae*. Tulit etiam, *ne quis eo die de coelo servaret, quo cum populo agi posset; nec intercederet quisquam Tribunorum: quo Cicero legem Aeliam Fufiam sublatam dicit pro Sext. l. c., quod tamen Tunstallus Ep. ad Middleton. p. 68. existimat tantum pertinuisse eo, ut ipse ea lege solutus esset, ut factum in Lurcone; ad Att. I. 16. Alia fuit de collegiis novis instituendis: (quae deinde Caesar fustulit. Sueton. c. 42.) Denique tulit, ne Censores in Senatu legendo praeterirent, nisi qui apud eos accusatus et Censoris utriusque sententia condemnatus esset: quam*

quam legem fustulit Scipio, Pompeji focer, ut patet e Dione Cass. XL. p. 147. vid. in Pison. c. 4. et ibi Ascon., orat. pro domo, de Har. Resp., pro Sextio passim.

COCTIA est *L. Aurelii Cottae* judiciaria. ad Att. IV. 16. v. AURELIA. Neque vero erat, quare Malaspinaeus dubitaret, a Cotta posse Coctiam fieri. Nam eodem modo a regulo Cottio Alpium pars dicitur *Alpes Cottianae* et *Coctiunae* ap. Tac. Hist. IV. 68., add. Varias Lect. in Sueton. Ner. 18. Liv. XXIX. 38. Cic. Off. II. 17. Sed inusitatum hoc, quod a cognomine legis nomen ducitur; quamquam etiam Asconius legem *Serviliam* de repetundis vocat *Glauciam* ad Act. I. in Verr. et est Lex *Metella* ap. Plin. XXXV. 17., ubi tamen corrigunt *Metilia*. v. Harduin. ad l. c.

COELIA *tabellaria*, vid. *Tabellariae leges*.

CORNELIAE Leges. de his v. Pighius ad a. DCLXXII. Apud Ciceronem hae occurrunt:

CORNELIA *L. Cornelii Sullae de sententia ferenda*. Ea cautum erat, ut, antequam iretur, causa cognita, in consilium, Quaesitor interrogaret reum, palam an per tabulas vellet sententias ferri. Ex Cluentianae c. 20. intelligitur, eam legem valuisse adhuc tempore celebris illius iudicii Juniani, paullo post autem, cum Cicero Cluentium defenderet, obsoletam fuisse, neque amplius observatam.

CORNELIA *judiciaria* ejusdem: qua judicia equitibus adempta et Senatui restituta sunt. Ascon. in Divinat.

CORNELIA pro Cluent. c. 56. ejusdem Sullae est *de veneficiis*, quae ante *Sempronia* fuit. Ea cautum est primo de sicariis, deinde de veneficiis, de coitionibus, de falso, etc., ut quaestiones capitales haberentur, et poena his constituta est et deportatio et bonorum proscriptio. vid. Sigon. de Judiciis II. 31. p. m. 664.

CORNELIA *de proscriptis*, ejusdem: qua inter alia cautum est, ne quis proscriptum juvaret, vid. in Verr. L. I. c. 47., ut proscriptorum bona venirent ad Kalend. Junias, et in Tab. publicas ad aerarium pecunia redacta referretur: pro Rosc. Amer. c. 43. 44. Agr. III. 3. In eadem, ut opinor, lege fuit, ut iis, qui suas partes in bello secuti essent, honores ante tempus legitimum capere liceret. Acad. II. 1. Sed aliis placet, peculiarem legem *de magistratibus* fuisse: quod ipsum non absurdum.

CORNELIA *testamentaria*, contra testamentorum subjectores et corruptores, in Verr. I. 42. Sed eadem item alia genera falsi complexa est, unde et *de falso* laudatur. v. Jul.

Jul. Pauli Recept. sententiarum L. V. Tit. 25. et ibi viros doctos ap. Schulting. p. 513. sq.

CORNELIA nummaria, qua cautum est, ne quis privatus nummos adulterinos faciat, infuso deteriori aere in nobilius, aut alio modo quocumque. in Verr. I. 42. Continebatur hoc falsi genus lege de falso; sed quod nil pestilentius est Reip. quam adulterari nummos, lege peculiari de hoc crimine fanciendum putavit Sulla. v. Gravinæ O. J. p. 451. Huc pertinet etiam *edictum Marii Gratidiani*, Trib. pl., de quo videndus Plinius H. N. XXXIII. 9. extr.

CORNELIA de repetundis secuta est *Serviliam*, ex qua cum alia, tum hoc in suam transtulit Sulla, ut, si ex bonis rei condemnati non tantum redigeretur, quantum ei lis aestimata esset, persequi ab iis liceret, ad quos ea pecunia, quam cepisset is, qui damnatus esset, pervenisset. Ex quo legis capite accusatus est, damnato Gabinio, L. Rabirius Postumus. vid. Or. pro Rab. Post. c. 4.

CORNELIA de provinciis ordinandis. Hujus legis capita apud Ciceronem haec reperio: Sumtus definiēbat, quos liceret civitatibus provincialibus facere in legatis publice Romam mittendis, ut eos in Senatu laudarent, qui provinciae praefuissent. Ep. ad Div. III. 8. 10. Sanciebat, ut, qui provincias ex S. C. lege *Sempronia* haberent, imperium retinerent, quoad in urbem introissent. Quod sine dubio non hanc vim habebat, ut ex lege hac imperium haberent, et rem militarem attingere possent Praetores, quod e curiata lege habebant; sed ut, si per curiatam legem imperium haberent, id non tam diu haberent, quoad e provincia decessissent, sed, quoad in urbem introissent. Ceterum quomodo in hac lege calumniatus sit Appius, vid. ep. ad Div. I. 9. conf. Sigon. de A. J. P. III. 11. circa fin. Ut tricesimo die, postquam in provinciam venisset successor, de provincia Praetor decederet. ibid. III. 6.

CORNELIA de civitate. Ea lege Volaterranis jus civitatis Rom. ademptum est, ita tamen, ut nexa atque hereditates non tollerentur, h. e. ut et hereditates capere possent, et per nexum s. per aes et libram abalienare, quae vellent. Hanc legem negat Cicero valere posse, quia sit contra jus Romanum, quo civitas nemini invito adimi possit. v. pr. Caecin. c. 33. sq.

CORNELIA de sacerdotis. ap. Ascon. in Div. v. *Lex Domitia*.

COR-

CORNELIA *majestatis*, in eos, qui majestatem pop. Rom. minuissent. Ea dicitur in Pisonem c. 21. vetare haec: educere e provincia exercitum, et bellum sua sponte gere- re, in regnum injussu populi et Senatus accedere -- et pro Cluentio c. 21. Legiones sollicitare; in Verrem L. I. c. 5. vivos dimittere hostes populi Rom. accepta pecunia. Ep. ad Div. III. 11. ne in quemvis impune declamare liceret. Qui- cumque amplitudinem dignitatemque populi Rom. laesisse convinci poterat, is majestatis convictus putabatur, ut docet Auctor libr. ad Herenn. II. 12.

CORNELIA *tribunitia*, Verr. I. 60. multa petita est a Q. Opimio, -- quod, cum Tribunus plebis esset, intercessit contra *legem Corneliam*. Hujus legis saepe sit apud veteres mentio. Caput ejus, ad quod hic locus pertinet, fuit de intercessione tribunitia. Ex h. l. videatur colligi posse, Tri- bunis ademptam fuisse potestatem intercedendi, quam tamen unam relictam diserte tradit Cicero de Leg. III. 9. Caesar B. civ. I. 5. Eam difficultatem sic tollere tentat Manutius, ut Opimium putet opposuisse se legi Corneliae, ut ea abrogata lex C. Aurelii Cottae de restituenda tribunitia potestate per- ferretur. Sed quis unquam legit ita dici, *intercedere contra legem aliquam*? Latinitas quidem haec verba non aliter accipi patitur, quam, *intercedere vetante lege, aliter, quam lex jufferit, intercedere*. Res autem sic se habet: Lex Cor- nelia ademerat Tribunis intercessionem, non tamen omnino, sed ut in causis quibusdam relinqueretur, aut iis finibus cir- cumscriptus esset ejus usus, ut raro intercedere liceret. Lo- cus Caesaris videtur indicare, licuisse intercedere, si quis sua sponte intercederet. Reprehendit enim Senatum, qui talem Antonii intercessionem fustulerit: non cum appella- tus esset. Nam si omnis dignitas adempta est, etiam haec ablata fuerit necesse est, ne appellari possent Tribuni: in quo maxima dignitas. Pighius ad a. 672. tradit, cautum lege Cornelia fuisse, ne appellantibus opem ferrent, nisi jurassent, se aliter aequo jure uti non posse. Id unde hau- serit, nescio: quod tamen est absurdum. Illud certum est, culpam ab Opimio commissam eo, quod alieno loco inter- cesserat.

Cn. CORNELII et L. GELLII, vid. L. Gellii et Cn. Cornelii.

CORNELIAE C. Cornelii, qui Trib. plebis A. U. DCLXXXVI. fuit, memorantur ab Asconio Pediano in Ar- gum. Orationis pro Corn. l., quod fragmentis praemittitur

p. 626. f. et in ipsis fragmentis. In iis legibus ferendis, quum multum turbarum ortum esset, intercessio collegae neglecta, Tafces Consulis fracti, etc., majestatis reus factus est, Praetore Cicerone defendente. v. inpr. Dio Cass. XXXVI. p. 18. 19. In duabus, quae perlatae sunt, fuit haec: *ut Praetores ex edictis suis perpetuis judicarent*, h. e. edicto annuo, nisi quis malit legere *perpetuo*, i. e. sine varietate, quod valde probabile facit J. A. Bachius, V. Cel., in Hist. jur. p. 208. Sed Praetoribus videtur licuisse etiam ex tempore quaedam edicere, cujusmodi edictum commemoratur, sed provinciale, Verr. III. 14. Saltem id sibi videntur quidam arrogasse: cui generi perpetua opponuntur. Ejus legis quae vis fuerit, v. ap. Perizon. de Lege Vocon. p. 193.

CORNELIA *de libertinorum suffragiis*, in fragm. Or. in Cornelium, est, quae et *Manilia* dicitur, de qua v. infra. Eam accusator Cornelii dixerat a Cornelio Trib. pl. cum Manilio datam esse.

C. COTTAE, fratris L. Aur. Cottae, leges memorantur in fragmentis Cornelianae l. p. 630. de iisque ipse abrogandis ad Senatum retulisse dicitur. Eae quorum pertinuerint, non constat: v. Alcon. ad l. c., qui commemorat hanc, qua tulit, ut iis, qui Tribuni plebis fuissent, alios quoque magistratus capere liceret, quod L. Sullae lege nefas erat. Eam autem legem non contineri putat iis, de quibus abrogandis ad Senatum retulerit.

C. COTTAE ejusdem *de judiciis privatis* memoratur l. c. eamque abrogavit frater M. Cotta, anno postquam lata est.

CRASSI *de Civitate*, vid. *Licinia*.

CURIATA dicitur, quicquid in Comitibus curiatis ad populum fertur. Sed tempore Ciceronis, inductis tributis, cum obsolevisent curiata, (vid. Gron. Observat. IV. 1. Agr. II. 11.) per lictores in duabus causis habebantur, primo *de re militari*, deinde *de adoptione*. Nam, ut Cicero ait in Agraria II. 12., rem militarem continebant, neque cuiquam licebat, eam attingere sine lege curiata. cf. *Lex Cornelia de prov. ord.* Hinc *lege curiata ornari* ibidem c. 10. est, comitiis curiatis accipere imperium, et potestatem rei militaris administrandae. De *adoptione* autem exemplum extat P. Clodii, qui comitiis curiatis a plebejo adoptatus est.

DIDIA et **CAECILIA**, vid. *Caecilia Didia*.

Lex de **DOLO malo**, vid. *Aquillia*.

DOMITIA *de sacerdotiis*, ad Brut. ep. 5. Eam tulit A. U. DCXLIX., Consulibus C. Mario et C. Fimbria, *Cn. Domitius Ahenobarbus*, Trib. pl. Ex ea lege sacerdotes, h. e. Pontifices, Augures, Quindecimviri sacr. fac., qui ante a collegio quique suo cooptabantur, comitiis populi Rom. electi sunt, ut ita sacerdotia haec ab illo tempore beneficia pop. R. facta sint. Nam qui jam ante, ut Pontifex M. Curio M. et alii, a populo creati fuerant, (Liv. XXV. 5. XXVII. 8.) ad eos lex haec non pertinebat, v. Gruch. de Com. II. 2. 3., quamquam et Pontifex M. Agrar. II. 7. ea lege creatus dicitur. Sed quod religio ob stare videbatur, quo minus populus hos sacerdotes faceret, eamque ob causam eadem lex antiquata esset, cum eam Q. Maximo, fratre Scipionis, et L. Mancino Coss. tulisset C. Licinius Crassus, de Amicit. c. 25.; hanc religionis calumniam ut vitaret Domitius, hoc legi adjecit, ut XVII tantum tribus sorte ductae sacerdotes crearent. v. Agr. II. 7., qui est locus de hac re classicus. Sublata est haec lex a Cornelio Sulla, *lege Cornelia de sacerdotiis*, nobilitatis amore lata, a quo multae aliae ejus leges profectae sunt. Sed haec quoque paullo post a Labieno Trib. pl. A. U. DCXCI. sublata, et *Domitia* restituta est. E Phil. II. 2. autem patet, hoc temperamentum adhibitum esse, ut duo e collegio nominarent, populus ex his, qui nominati essent, legeret. Eam confirmavit C. Julius Caesar, donec M. Antonius lege lata collegiis jus suum restituit, v. Guther. de Jur. Pont. I. 8. P. Manutius de Legibus et ad Epist. ad Brut. 5.

DUODECIM TABB. LEGES a Decemviris consulari potestate ex *lege Terentia* latae sunt A. U. CCCIII. et CCCIV., de qua re non est ut multa dicamus. vid. Liv. III. 31. sq. [A. Gell. XX. 1. XVI. 10. R.] Pomponium de O. J. et ad hunc Cujacium, (ad calcem Observatt.) et Bynckershoekium in Opusculis: ut ceteros mittamus, qui juris Rom. historiam scripsere. Ipsarum Tabb. fragmenta e libris veteribus multi collegere, quos omnes vicit Jac. Gothofredus in praestantissimo libello de quattuor fontibus juris. [Haubold Institutt. jur. Rom. hist. dogmaticar. T. II. (ed. Otto, Leipz. 1826.) Legum Duodecim Tabb. sententiae quae supersunt. R.] Has tabulas fontem omnis cum publici tum privati juris Romani recte appelles, iisque insigne pretium Cicero statuit. Eas, si quid ex iis definiri non posse videbatur, supplere poterant Praetores edictis, e quibus jus honorarium ortum est, uti appellatur v. c. in Institut. Justin. L. II.

4. 10. Supplementa fecere etiam Tribb. plebis aliique magistratus legibus de jure civili ferendis. Cujusmodi sunt Voconia, Furia, Falcidia, Aquillia, et omnes, quae juris privati sunt.

EBUTIA, vid. *Aebutia*.

FABIA *de servis alienis retentis* f. *de plagiaris*, ut in veteribus juris libris citatur. Ejus haec vis fuit, ne quis aut ingenuum, aut libertinum, aut servum alienum, invitum secum haberet, aut invito, vel insciente domino venderet, aut emeret sciens. Ejus mentio apud Ciceronem pro C. Rabirio Perd. c. 3., ad quem locum vid. Turnebus. cf. Paullus Sent. Rec. V. 30. 6. Gravina Orig. Jur. p. 462.

FABIA *de numero sectatorum*, pro Murena c. 34. *Sectatores* qui dicantur, vid. ap. Quintum Fr. de petitione consulatus, ubi ab *Saluatoribus* et *Deductoribus* distinguuntur. Ei rei, quoniam ad ambitum pertinere videbatur, modum statuere visum est Fabio, hujus legis latori.

FLACCI *de Sullae actis*, vid. *Valeria*.

FLAMINII *de agro Gallico et Piceno*, Acad. II. 5. Aliquot annis ante secundum Punicum bellum, invito Senatu, a C. Flaminio Trib. pleb. lata, de agro Piceno et Gallico viritum dividendo. in Bruto c. 14. cf. de Invent. II. 17.; ad h. l. alludit Cato in Origg. ap. Varr. R. R. l. 2., ubi male in vulgg. nonnullis legitur: *jubente Caesare*. Nam is ager diu ante Caesarem hac lege divisus est. *Gallicus* autem *ager* qui sit, v. Ind. Geogr. Ceterum hanc legem initium et causam corruptae plebis fuisse docet Polybius, L. II. p. 152.

L. FLAVII *agraria*, ad Att. I. 18. 19., qui Tribunus pl. eam tulit Metello Celere et Afranio Coss. auctore Pompejo, sed non pertulit. Nam de agris dividendis Pompeji militibus etc. ferebat, magnorumque motuum causa fuit. Videndus Dio Cassius inprimis, XXXVII. p. 52.

FRUMENTARIAE sunt, quibus largitio frumenti plebi ex aerario facienda proposita et sancita est. De iis vid. *Lipsum* Elect. I. 8., qui tamen non omnes leges frumentarias commemoravit; et Vincentii *Contareni* de frumentar. Rom. largitione librum, in quo *Lipsiana* examinantur: quibus addas licet collecta *Hortensii* in ed. Ciceronis Olivetana p. 431. sq. Eae autem hae sunt:

SEMPRONIA C. *Gracchi* Trib. pl., qua sancitum est, ut inopi plebi singuli modii venderentur a Senatu triente cum semisse, idque frumentum, plebi dividendum, ex aerario emeretur. Ejus saepe mentionem facit Cicero, v. c. pro

pro Sextio c. 48. Tusc. Dispp. III. 20. Brut. c. 62., ubi M. Octavius Cn. F. eam populi frequentis suffragiis abrogasse dicitur, (qui locus Lipsium fugiebat) de Off. II. 21. Eam instaurare conatum esse aliquem de Tribunis C. Marii A. U. DCXXXIV. collegis, colligo e Plutarcho in Mario, p. 407. ed. Sylb., qui dicit, C. Marium opinionem popularitatis, lege de ambitu lata concitatam, perdidisse, repugnando fortiter legi frumentariae, quae ferebatur. Ceterum tirones notent, in lege dici *semisses et trientes* pro dextantibus: quia dextantes numos non habebant, ut bene docet Gronov. de Sestert. IV. 12. Frustra Chapmannus ap. Pearcium ad Cic. Off. II. 21. corrigit *semisse aut triente*, interpretaturque vilissimo pretio.

APULEJA *Saturnini*, ad Herenn. I. 12., quae non fuit, nisi instauratio aut confirmatio *Semproniae*, A. U. DCLIII. lata. Ei se opposuit Quaestor urbanus, Caepio, Senatūque docuit, aerarium tantam largitionem ferre non posse. Itaque perlata non est. Haec continetur legibus Apulejis, quae memorantur de Legibus II. 6.

LIVIA M. *Livii Drusi*, A. U. DCLXII. lata, quae continetur legibus *Liviis*, a Cicerone de Legg. II. 6. memoratis. conf. Ascon. in Cornelianam, et Flor. III. 17. Haec lex ipsa *Sempronia* erat, quae jam aliquandiu intermissa erat. Non est perlata.

CASSIA TERENCEIA, lata a duobus Coss. C. Cassio et M. Terentio A. U. DCLXXX. consensu Senatus, qui aliter placari plebem, in Senatum nimis vehementer coortam, non posse intelligebat. Ea quini modii singulis in singulos menses constituti videntur. vid. Sall. Hist. p. 974. ed. Cortii, nisi id ipsum e *Sempronia* repetitum est. Caput eius invenio hoc in Cicerone in Verr. III. 70., ut quotannis ex aerario pecuniae summa decerneretur Scto, qua frumentum in Sicilia, frumentaria pop. Rom. provincia, a Praetore emeretur, et quidem eodem omnibus annis pretio, nempe quaternis sestertiis singuli tritici modii, duobus autem hordei. vid. Argument. L. III. in Verr. Ceterum, utrum ad Siciliam solam istud caput pertinuerit, an vero alias etiam provincias complexum sit, de eo non convenit inter eruditos. Illud nobis videtur e Ciceronis loco laudato colligi posse; hoc contendit Contarenus l. c. Atque hoc caput, cum nonnullis aliis fortasse, de modo comportandi distribuendique frumenti, *Semproniae* additum est. Nam uti in ceteris rebus, de quibus aliquoties ad populum latum, tamquam de

ambitu, de repetundis, semper summa primae in eo genere legis servata est, nempe ut agi in hominem posset, ut poena esset crimini constituta, cetera autem de personis, de modo iudicii, de genere poenae mutata sunt: sic in frumentariis legibus semper illud e Sempronia servatum est, ut semissibus et trientibus populo venderentur modii singuli, in ceteris autem rebus quaedam addita sunt aut mutata. Id ex eo intelligi potest, quod a Clodio remissos esse populo trientes cum semissibus tradunt auctores rerum Rom. Ceterum ex dictis intelligitur, Semproniam legem saepe intermissam esse, repetitam autem vel rogationibus Tribunorum, aulam popularem captantium, vel ab ipsis optimatibus auctoritate Senatus, cum interesset Senatui, ut se populo gratiosum redderet, eoque facilius Tribb. pl. feditiosas leges rogantibus resistere posset. vid. Plutarch. in Catone et Civil. monitis. Atque de hac ipsa lege, aut certe de Clodia, sermo est ap. Cic. ad Att. II. 19., ubi Caesar minatus esse dicitur legi *Rosciae* et *frumentariae*, quod mortuo plausu in theatro ab equitibus ac plebe acceptus erat, Curio autem filius summo, quod unus Caesaris et Pompeji nimiam potentiam libere infectaretur. Nam sic ulcisci equites putabat, si honorem in XIV sedendi adimeret, plebem autem, si frumentum, quod exiguu pretio e Sempronia lege a Terentio et Cassio ac paullo ante a Senatu Catonis auctoritate in consuetudinem et usum revocata acciperent. Manutius ad eum locum non satis accuratus est.

CLODIA P. *Clodii* Trib. pl. A. U. DCXCV. Hac Semproniae legis beneficium auctum est. Tulit enim, ut gratis daretur frumentum, quod antea semisse ac triente dabatur. Dom. 10. Sext. 25. Ascon. in Pis. 4.

OCTAVIA M. *Octavii* Cn. F., qui legem frumentariam, incertum quando, tulit, ex qua modica largitio et illis temporibus necessaria fiebat, quod, ut Pighio videtur, majus pretium in modios singulos statuebat, Cic. Off. II. 21. Ad eum pertinet locus Brut. 62., unde patet, aetate M. et L. Luculli floruisse.

L. PHILIPPI Tribuni A. U. DCXLIX. perniciofa, sed non perlata. l. c.

FRUMENTARIA *Siculorum*, quae et **HIERONICA** dicitur. vid. *Hieronica*.

FUFIA lex juris publici et reip. Rom. saluberrima fuit. Male in plerisque vulgatis libris *Fusfa* dicitur. In Graeviana quoque hic varietas est, et interdum, v. c. in Vat.

Vat. 7. 9., *Fufia* errore operarum expreffum eft. Tulit eam Tribunus quidam *Fufius*. Eft autem, ut *Aelia* et *Caecilia Didia*, de modo comitiorum et legum ferendarum (unde cum iis faepe apud Giceronem conjungitur) et inter remedia furorum tribunitiorum refertur. in Sen. p. Red. c. 5. in Vat. c. 7. 9. Sancitum erat hac lege, *ne omnibus diebus faftis legem ferri liceret*, de Prov. Conf. c. 19. pro Sext. c. 15. Ejus etiam mentio ad Att. IV. 16. Har. R. 27. in Pifon. 4.

FUFIA lex, lata a Q. *Fufio Caleno* (non *Fufio*, nam ap. Dionem dicitur *Φούριος*) Tribuno pleb. M. *Mefiala* et M. *Pifone* Cof. A. U. DCXCII. Ei occasionem dedit *Clodius*. Qui, cum sacra Bonae Deae polluillet, et de ea re e Sc^{to} confularis rogatio facta effet, ex qua a Praetore in judicio *Clodiano* iudices legerentur, amicusque *Clodii Fufius* videret, ea lege perlata, aegre fervari poffe *Clodium*; tulit ipfe, ut iudices forte ducerentur, quod ita facilius putaret iudices ejusmodi fore, qui fe corrumpi finerent. Ejus legis defensor fuit *Hortenfius*, quod a rogatione confulari folo genere iudicium differret, putaretque, nullis illum iudicibus abfolvi et vel plumbeo gladio jugulari poffe, ad Attic. I. 14. 16., in quo vehementer deceptus eft.

FURIA f. FUSIA; nam idem nomen eft, et *Furii* iidem et *Fufii* funt appellati. v. Liv. III. 4. Quintil. I. 4. et *Hottomann.* ad Verr. I. 42., ubi male vulgo legunt *Furias Fufias*. [cf. Varro de L. L. VI. 3. init. *Maffei*, de origg. Etrufc. et Lat. c. 17. R.] Ea eft *de testamentis*, unde *testamentaria* appellatur. Ex legibus Duodecim Tabularum licebat, legata facere de re fua, quot quis vellet. *Uti quisque legaffit fuae rei, ita jus efto*. Sed cum faepe tantum legaretur, ut aut non fufficeret res mortui, aut faltem abfumeretur ita legatis, ut heredi nihil relinqueretur; noluerunt multi hereditates cernere. Quare, cum interfit reip., valere voluntates morientium, coeperunt quidam de modo legatis conftituendo cogitare. Itaque tulit ad populum primus C. *Furius*, ut non liceret plus, quam mille affes legati nomine capere, isque quadruplum solveret, qui plus cepiffet. *Menardus* ad Cic. l. c. *Theophilus* ad Inftit. l. II. c. 22. Ejus legis mentio eft ap. Cic. in Verr. I. c. 42. pro Balbo c. 8.

FURIA ATILIA eft L. *Furii* et *Sext. Atilii* Tribb. pl. A. U. DCXVII. de Mancino hoftibus dedendo, quibus-cum injuffu Senatus et populi pacem fecerat. Off. III, 30.

GABINIA eft A. *Gabinii* Tribuni pl. ejus, qui pofttea Conful cum L. *Pifone* fuit, unde etiam *Auli* lex dicitur ad

Atticum VI. 2. Ea cautum est, ne provincialibus liceret, Romae versuram facere, h. e. petuniam foenori fumere: quodsi quis pecuniam provinciali dedisset, ne ex syngrapha ejus rei causa facta jus redderetur a magistratibus provincialibus. Hoc clarissime apparet ex ep. ad Att. V. 21. (ubi v. not.) VI. 1. Nihilo minus in hac lege explicanda doctissimi viri, P. Manutius, Jac. Cujacius aliique errarunt. conf. Disertationunc. nostr. de negotiatoribus.

GABINIA tabellaria, vid. *Leges tab.*

GABINIA alia est ejusdem Trib. pl. in Or. pro L. Manilia c. 19. Ibi conqueritur, non licere Pompejo per obtretractores, A. Gabinium secum inter legatos educere in bellum, adeoque expertem esse gloriae ejus imperatoris atque exercitus, qui ejus confisio, periculo ac lege constitutus sit. Ex quo intelligi potest, Gabinium pertulisse legem de Pompejo Piratico bello praeficiendo, quod c. 17. diserte dicit. Clarius de hac lege Plutarchus loquitur in Pompejo p. 631. ed. Wechel. Ἐγραψε δὲ Γαβίνιος εἰς τῶν Πομπηίου συνήθων νόμον, οὐ ναυαρχίαν, ἀντικρὺς δὲ μοναρχίαν αὐτῷ δίδοντα, καὶ δύναμιν ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους ἀντιπύθωνον. Ἐδίδου γὰρ ἄρχειν ὁ νόμος αὐτῷ τῆς ἐντὸς ἡρακλείων στηλῶν θαλάσσης, ἡπείρου δὲ σταδίου τετρακοσίους ἀπὸ θαλάσσης — πρὸς δὲ τοῦτοις εἰλίσθαι πεντεκαίδεκα πρεσβευτὰς αὐτὸν ἐκ τῆς βουλῆς ἐπὶ τὰς κατὰ μέρος ἡγεμονίας, χρήματα δὲ λαμβάνειν ἐκ τῶν ταμείων καὶ παρὰ τῶν τελωνῶν, ὅσα βούλοιο, καὶ ναῦς διακοσίας κύριον ὄντα πλήθους καὶ κατὰ λόγον στρατείας καὶ πληρωμάτων ἐρετικῶν. Eā legi se Catulus, Roscius, aliique, sed frustra, opponebant, et tandem, invito Senatu, perferebatur. vid. inpr. Dio Cass. XXXVI. p. 10.

GABINIA alia ejusdem A. Gabinii est, legi Pupiae similis, de qua suo loco. Ea sancitum est, ut mense toto Februario quotidie, h. e. omnibus diebus, quibus Senatus haberi posset, Senatus legationibus daretur, ad Qu. Fr. II. 12.

L. GELII et Cn. CORNELII lex A.U. DCLXXXI. tempore belli Mithrid. de Senatus sententia sanxit, ut cives Romani essent optimo jure, quos Cn. Pompejus Imperator de Consilii bellici (ut Cic. appellat in Vat. c. 15.) sententia sigillatim civitate donarit. Or. pro Balbo c. 8. 14.

GLAUCIA, v. *Servilia de repetundis.*

C. GRACCHI frumentaria, v. *Frumentariae.*

C. GRACCHI lex de judicio capitis civis Rom. v. *Semproniae leges.*

HELIA, quae a nonnullis e Cicerone laudatur, v. c. in Nizoliano lexico, est **AELIA**, de qua suo loco. *Heliam* gentem nullam Romae fuisse docet Perizonius de num. consul. p. 35. in Triga Disf. p. 151.

HIERONICA saepe in Verrinis memoratur, v. c. II. 13. III. 7. 51. IV. 22. Lex fuit Siculorum, ex qua inter aratores (h. e. qui agros publicos pop. Rom. hac conditione ac lege tenerent, ut decimas quotannis darent pop. Rom.) et decumanos (h. e. publicanos, qui decumas redemerant) judicia fierent. Verr. II. 13. Eam dederat Hiero rex, pop. Rom. amicus, suis aratoribus et decumanis. Similis autem erat legibus locationum pactionumque censoriis. Nam ea constitutum erat, quibus conditionibus aratores Siculi agros Regis obtinerent. Scripta ita diligenter est, ait Cicero, Verr. III. 8., ut eum scripsisse appareat, qui alia vectigalia non haberet, ita severe, ut tyrannum; qua lege Siculis tamen arare expediret. Nam ita diligenter constituta sunt jura decumano, ut tamen ab invito aratore plus decuma non possit auferri. Cum igitur Rupilius Praetor Siciliam in provinciae formam redigeret, eam de consilii sententia retinuit, et aratoribus agri Romanorum publici dedit, quod ejus aequitatem perspexerat.

HIRTIA, lata jussu Caesaris a Praetore *A. Hirtio*, qua sancitum est, ne quis Pompejanus, qui vivat, teneat dignitatem. Phil. XIII. 16.

HOSTILIANAE ACTIONES, v. Ind. Histor.

JUDICIARIAE sunt, quibus constituitur, penes quem ordinem judicia sint, *Sempronia*, *Plotia*, *Cornelia*, *Aurelia*, *Pompeja*; de quibus suis locis. in Pison. 39. vid. inprimis *Aurelia* lex. Sigon. de Antiqu. Jur. C. R. II. 18.

JULIAE LEGES. De Harusp. resp. c. 23. memorantur *leges Juliae* contra auspicia latae. Eae sunt, quas in consulatu primo tulit. vid. Plut. in Caesare p. 713. ed. Wechel.

AGRARIA JULIA, primo consulatu, quem cum Bibulo gessit, lata, qua *Campanum agrum et Stellatam XX millibus civium*, quibus terni pluresve liberi essent, divisit; ei-que rei XXviros constituit ex iis, qui maximos honores gessissent, unde etiam Ciceroni is honor, sed frustra, oblatus est. Ep. ad Att. II. 2. 19. Ceterum conf. Fr. Fabric. in vita Ciceronis, de hoc XXviratu. Ei cum Bibulus obnuntiaret, quam potestatem lex *Aelia* dabat, armis foro expulsus est. Suet. in Caes. c. 20. De ea conf. ad Att. II. 16. 18. Ea lex ut valeret, hoc adjectum habebat caput, ut candidati se ipsi

jurejurando exsecrarent, si, impetrato, quē peterent, magistratu, mentionem fecissent de agro Campano aliter possidendo atque ex hac lege; unde Laterensis eo anno tribunatum petere discessit. vid. pro Planc. c. 5. et ibi Manut. Haec lex etiam memoratur Phil. V. 19. Ejus fragm. vide apud Goesium in Script. R. agr. p. 530. Ceterum multa ad hanc legem, et Ciceronis ad eam pertinentia loca, imprimis de XXviratu, illustranda, habet Mazochius de Amphith. Campano p. 14. sqq. E veteribus imprimis legendus Dio Cass. XXXVIII. init.

JULIA de provinciis ordinandis, lata in primo consulatu, qua repetita et aucta est *Cornelia*, de qua supra. Jubebat, duas rationes in provincia apud duas civitates deponere, easdemque totidem verbis ad aerarium referre, Ep. ad Div. V. 20. II. 17. ad Att. VI. 7.; ne praetoriae ultra annum, consulares ultra biennium obtinerentur, Phil. I. 8. Quae autem lex *Julia* Phil. III. 15. commemoratur, ex qua Brutum, Plancum, aliosque provincias obtinere placebat Ciceroni, privilegium fuit, quo his provinciae istae datae sunt contra legem *Semproniam*, quae SCto decerni Coss. et Praett. designatis provincias jubebat.

JULIA de repetundis, lata in primo consulatu, post *Calpurniam*, *Aciliam*, *Serviliam*, *Corneliam*, acerrima et justissima. Sext. 64. in Pis. c. 16. 21. pro Rab. P. c. 4. in Vatini. c. 12. *Ausus est Gabinius, mitto exire de provincia, educere exercitum*, (quod olim lege prohibitum non fuisse docent Dukker et Drakenb. ad Liv. XXVII. 43.) *bellum sua sponte gerere, in regnum injussu populi aut Senatus accedere, quae cum plurimae leges veteres, tum lex Cornelia majestatis, Julia de pecuniis repetundis planissime vetant*, etc. Lex *Cornelia* vetat, quatenus majestas pop. Rom. his rebus minuitur: *Julia*, quia talia fieri solent pecuniae acceptae causa. conf. Argum. Or. pro Rab. Posth. De hac lege est etiam locus in Pison. c. 21. Eadem lex est, quae ibi nominatur c. 37., et in universum ex hac oratione plurimum lucis capit, quod in ea objiciuntur Pisoni et Gabinio, quae contra hanc legem fecerant. Constitutum erat ea lege, quid et a quo accipere in provincia liceret, ad Att. V. 10. et 16. *Scito, non modo nos foenum, aut, quod lege Julia dari solet, non accipere, sed ne ligna quidem, nec praeter quattuor lectos et tectum quemquam accipere quicquam*, etc. Jubebat etiam post *Serviliam* et *Corneliam*, si e bonis, de repetundis condemnati, non tantum redigeretur, quanti ei lis aestimata esset, reliquias ab iis persequi, ad quos

quos ea pecunia pervenisset; ex quo legis capite Rabirius Posth., condemnato e lege *Julia* Gabinio, accusatus est. vid. c. 4. Ea autem oratione ostendit, hoc capite legis equites, ut tota lege, non teneri. Ceterum multa hujus legis capita fuisse, intelligi potest e Coelii epist. 8., qua unum et centesimum caput laudatur; quae epistola multum facit ad hujus legis rationem cognoscendam. Huc pertinet etiam locus Flacc. c. 6. Ex iis legis capitibus multa servata sunt in Pandecte L. XLVIII. tit. 11. v. de hac lege Lips. ad Tac. A. XIV. 28. et Interpp. Suetonii ad Caes. 43.

JULIA *de sacerdotiis lata*, in qua lex *Domitia* repetita, et ei quaedam addita sunt. Ex ea licebat etiam, absentis rationem habere in creandis sacerdotibus. ad Brut. ep. 5.

JULIA *sumtuaria*, ad Att. XIII. 7., a Dictatore Caesare lata. Quamquam enim P. Manutius ad Cic. ep. ad Divers. VII. 26. plane vocat in dubium hanc legem, atque etiam Gellius II. 24. Octaviano tribuit *Juliam sumtuariam*: tamen ex l. c. satis apparet, superiores sumtuarias leges ab eo repetitas et severius sancitas fuisse. Nam propterea ex Hispania scripsit, se postea Romae mansurum, ne leges suae negligerentur, ut neglecta esset illa, quam de sumtibus faciendis tulisset. Si ab alio lata sumtuaria neglecta esset, ut placet Manutio, unde timet Caesar, ne suae quoque contemnantur? Aliorum leges saepe neglectas scimus; (vid. v. c. *Frumentariae leges*) sed non facile vivo latore, in primis eo, qui potens esset, et legem suam conservatam vellet. Itaque Caesar non putasset, hoc in his legibus ausurum quemquam, et propterea in Hispaniam abiit. Nunc cum aliter videt evenisse, et jam initium negligendarum legum suarum factum esse in *sumtuaria*, Romae manere vult, ut praesentia sua absterreat homines a tali re audenda. Denique si alius legem neglectam dicere voluit, cur sumtuariam potius nominat, quam quamcumque aliam? De hac lege Caesaris intelligendus sine dubio est etiam locus ad Div. IX. 15., nam ea epistola scripta est paullo ante, quam Caesar in Hispaniam iret post bellum Africanum. Ceterum is neglectus legis eum movisse videtur, ut postea severe eam exerceret. vid. Sueton. Vit. Caes. c. 43. et ibi Torrent.

JULIA *de legationibus liberis*. *Liberae legationes* dicuntur, cum senatoribus, privatae rei causa, tamquam voti solvendi, hereditatis aut syngraphae persequendae, extra Italiam abeuntibus, jus nomenque legati pop. Rom. SCto datur, ut eo majori cum dignitate, securitate etc. ubique versari possint.

sint. Harum tempus olim infinitum fuit. Namque hanc ipsam ob causam liberae dici videntur, quod exire et redire liceret, cum placeret. Sed quoniam multi nimis abutebantur legationis nomine ac jure, Cicero Consul retulit ad Senatum de tollendis legationibus liberis Senatus Consulto. In quo cum ei Tribunus plebis quidam intercessisset, effecit tamen, ut annum tempus esset, quod antea infinitum erat, de Legib. III. 8. Julius Caesar postea de his legationibus tulit, *ut quinquennium tantum durarent.* ad Att. XV. 11. Ceterum de legationibus liberis, nulla necessitas mihi videtur esse statuendi, peculiari lege sancitum esse. Nam potuit legis de provinciis caput esse de legationibus liberis, quod eae in primis ad provincialium injuriam pertinebant.

JULIA *de publicanis tertia parte pecuniae debitae relevandis*, lata est in primo consulatu, quam primus scivit Plancius. Cic. pro Plancio c. 14. Ea lege sibi equestrem ordinem Caesar adjunxit; cum Cato contra, publicanis nimis acerbis quod erat, a Senatu equites abalienaret.

JULIAE *judiciariae*. Phil. I. 8. His abrogavit Aureliam de judiciis cum tribus civitatis ordinibus communicandis, sublatis e numero judicum Tribunis aerarii. Sueton. V. Caes. c. 41. deinde de iudiciis legendis, eorum censu, aetate, sanxit eadem lege.

JULIA *de vi et majestate*. Ea sancitum est, ut de vi et majestate damnatis aqua et igni interdiceretur. Phil. I. c. Ea non est confundenda cum *Julia* altera de majestate, cujus fragmenta sunt in libris juris civilis. Nam ea est Augusti. De lege *de vi* vid. Jul. Paull. Sentent. Rec. V. 26. ap. Schulting. Jurisprud. ante - Justin. p. 520. fq.

JULIA *L. Julii Caesaris*, qui Consul fuit cum P. Rutilio Lupo, bello sociali A. U. DCLXIII., *de civitate cum Sociis et Latinis communicanda*, pro Corn. Balb. c. 8. Cujus legis hoc caput erat, ut ad eos tantum populos hoc beneficium pertineret, qui fundi (ei legi sc.) facti essent, h. e. ut liberum cuique civitati Sociorum Latinorumque esset, utrum vellent hoc beneficio uti, nec ne? Itaque etiam Heraclienfium et Neapolitanorum multi hoc beneficium repudiabant, h. e. ei legi fundi fieri nolebant. Nam, quemadmodum donatio nullam vim habet, nisi is, cui sit, ei donationi fundus fiat, s. uti loquuntur Jcti, accipiat donationem. Sic nulla lex Romana, qua beneficium Sociis aliisque populis tribuitur, rata esse potest, et ex ea lege beneficio quisquam uti, nisi eam legem probaverit, h. e. professus sit, se beneficio legis uti velle.

Haec

Haec quamquam jam ab aliis, tamquam Graevio, dicta sunt, tamen placuit, repetere, quod in hac formula, *fundi facti sunt populi*, explicanda etiam nunc errare doctos viros inveni.

JUNIA de peregrinis, v. Penni de peregrinis.

JUNIA LICINIA, v. Licinia Junia.

LAETORIA (pro quo in multis vulgg. Ciceronis libris male est *Plectoria*, *Lectoria*, *Pletoria*, solenni librariorum aberratione, v. Drakenb. ad Liv. XXXIV, 45.) contra circumscriptiones adolescentum. de Off. III. 15. vid. Manut. ad Cic. locis infra citatis, Salmasium ad Capitolinum in Anton. p. 330. et Gruterum ibidem. Ea minorennitatis, ut vocant, anni definiti sunt. Ea enim cautum est, ne XXV annis minores stipulari possent, auctore Sueton. L. IV. Rhetor. ap. Priscian. et inter fragmenta Suetonii: unde *Quinavicennaria* Plauto dicitur in Pseud. I. 3. 69. Hac lege rei privatae judicium, publicum factum est, ut Cic. ait de Nat. Deor. II. 39. Alia ejus capita collegit Heinecc. II. J. C. p. 84., in quo non videtur locum in Capitolini Marco inspexisse. Nam V. Cl. dicit, ibi tradi, minoribus petentibus, causa cognita, datos curatores e lege hac. Capitolinus dicit: *Curatores datos ex ea propter lasciviam et dementiam*, Antonium autem statuisse, ut omnibus adultis curatores darentur, non redditis causis. Sed dudum ante Heineccium sparsa legis hujus capita collecta sunt a Gothofredo ad l. 2. Cod. Theodof. de donat. Tulit M. Laetorius Plaucianus Trib. pl. A. U. CCCCXC. cf. doctos viros ad Caji Instit. I. 8. de Curationibus.

LICINIA MUCIA, lata a L. Licinio Crasso Oratore et Q. Mucio Scaevola A. U. DCLVIII. de civitate, ne quis sit pro cive, qui non sit civis. de Or. II. 64. Offic. III. 11. pro Balbo 21. 24. pro Cornelio majestatis reo, ubi lex de civibus regundis dicitur, ad qu. l. v. Afconius. Licebat autem ex ea lege his, ex quorum civitate erat, qui pro cive Rom. esse haberique volebat, eum repetere, quod et lege Papia licebat: quod intelligi potest e Brut. c. 16. Hanc legem causam praecipuam belli Italici fuisse, tradit Cicero de Off. III. 11., atque hac sine dubio de causa perniciosam appellat in Cornelianae l. fr. Ceterum de hac lege vid. in primis Balduini Jurispr. Muc. p. 100., ubi de toto hoc legis genere, quod est de civitate, agit.

LICINIA JUNIA, a Licinio Murena et D. Junio Silano Coss. A. U. DCXCI. lata. Lege Caecilia Didia sancitum erat, ut lex ferenda per trinundinum promulgaretur. Hoc legis illius caput novis severioribusque poenis sanxit Licinia Junia,

Junia, unde utraque lex saepe jungitur a Cicerone, Phil. V. 3. pro Sext. 64. ad Attic. IV. 16. II. 9. Vat. c. 14.

LICINIA *Craffi* Oratoris, similis *Aebutiae*, qua cautum est, ne ei, qui de aliqua curatione ac potestate ferret, collegis, cognatis, affinibus eam potestatem curationemve mandare liceret. Agr. II. 8. pro Domo 20.

LICINIA *de ambitu*, et quidem *de sodalitiis*, lata Cn. Pompejo et M. Crasso Coss. A. U. DCXCVIII. vid. Argum. Or. pro Plancio. Nam ex ea lege accusatus est a Laterense Plancius. Erat autem lex severissima, et *editicios iudices* concedebat, h. e. eos, quos accusator edidisset, cum in ceteris judiciis, qui praeerat iudicio, fortiretur iudices, reus et accusator, quos vellent, rejicerent, quod multo aequius videtur. Sed Senatus, cujus bona voluntate haec lex lata est, propterea in hac causa editicios iudices edi volebat, quod existimabat, si reo iudices ab accusatore ederentur, accusatorem eos editurum ex iis tribubus, quas reus largitione devinctas haberet. Ita fore, ut iidem et testes et iudices essent. Neque vero cuiquam melius de largitione facta constare posse, quam tribulibus. Itaque Cicero Laterensem reprehendit, qui, cum Plancium ex hac lege accusaret, non eas tribus edidisset, quas maxime clamaret corruptas esse, sed longe alias: ex quo intelligatur, eum non tam legem de sodalitiis, quam editicios iudices secutum esse. vid. pro Plancio c. 15. 16. fqq., ex quo loco, aut oratione, hujus legis ratio unice cognoscenda est. De hac lege capit etiam P. Manutius locum Coelii ep. 2.

LIVIAE leges, quarum mentio ap. Cic. de Legg. II. 6. et in Cornelianae l. fragmentis, sunt *Livii Drusi* Trib. plebis feditiosi A. U. DCLXII. non perlatae. Tulit autem *frumentariam*, de qua supra; *iudiciariam*, qua iudicia communia essent senatoribus et equitibus; item *agrariam* de coloniis deducendis per Italiam et Siciliam; et alias. Cicero autem loc. cit. dicit has leges et Apulejas Titiasque *uno Senatus versiculo* sublatas esse, h. e. permissa Coss. republica, hac formula: Videant Consules, ne quid detrimenti capiat res publica. cf. l. c. c. 12.

LURCONIS lex *de ambitu* lata est ab *Aufidio Lurcone*, unde *Aufidia* dicitur, A. U. DCXCII. Pisone et Messala Coss., quae qualis fuerit, cognoscitur ex Ep. ad Att. I. 1.

LUTATIA vel **LUCTATIA**, lata Q. *Lutatio Catulo* et M. Aemilio Coss. A. U. DCLXXV. *de vi*, acerbior *Plotia*, qua sancitum est, ut etiam festis diebus ludisque, quibus

quibus judicia nulla erant, (vid. Act. I. in Verr. 10.) de vi quaeri posset. pro Coelio c. 1. (ubi Pighius ad a. DCLXIV. legi vult *retulit* pro *tulit*) et 29. Propterea autem adeo severe de vi sancitum est, quod eo tempore arma in ipsa urbe versabantur civilia, adeoque severissimis legibus coercenda vis erat. l. c.

MAENIA, lata a *Maenio* Trib. pl. A. U. CCCCLXVII., ut patres ante inita a populo suffragia fierent auctores ejus rei, quam populus jussurus esset, neque adeo reprehendere comitia, h. e. irrita facere, possent. in Bruto c. 14. Ad hanc legem respicit Livius l. 17.: *Decreverant, ut, cum populus regem jussisset, id sic ratum esset, si Patres auctores fierent, hodieque in legibus magistratibusque rogandis usurpatur idem jus, vi ademta. Priusquam populus suffragium ineat, in incertum comitiorum eventum patres auctores fiunt. Ceterum lex Maenia confirmavit tantum et repetiit legem Publiliam in eandem sententiam jam A. U. CCCXIV. a Q. Publilio Philone Dictatore latam. Liv. VIII. 12. vid. Gronov. Obs. I. 25., qui locum illum Ciceronis egregie illustrat.*

Lex MAJESTATIS, Corn. Sullae, in Pison. c. 21., v. *Cornelia de majestate*. Praeter eam de majestate laudantur apud Ciceronem *Apuleja, Varia, Julia*, de quibus suis locis.

MAMILIA de *regundis finibus agrorum*, h. e. fundorum; qua constitutum est, ut in finibus agrorum quinque pedes in latitudinem relinquerentur, ut Legg. XII Tabb. constitutum esset, et singuli arbitri regendis finibus darentur, cum e Legg. XII Tabb. tres essent, si de finibus orta controversia esset. de Legg. I. 21. Hunc locum non vidit Cl. Heineccius H. J. C. R. p. 85. 86., ubi pluribus de hac lege (ex Goesio) disserere instituit, quod a paucis intelligatur. Nihil igitur de arbitris. Ceterum de hac lege vid. Goesius ad Script. agr. p. 339. et in not. p. 182. 191. etc. Primus fragmentum ejus protulit Lipsius Elect. I. 15. Lata est A. U. DCXLII.

MAMILIA in Bruto c. 33. 34. In edd. vulgg. est *Manilia*, quae nomina confunduntur saepissime in libris. Est rogatio ea, de qua Sallust. B. Jug. c. 40.: *Inter ea C. Mamilius Limetanus Trib. pl. rogationem ad populum promulgat, uti quaereretur in eos, quorum consilio Jugurtha Senati decreta neglexisset, quique ab eo in legationibus aut imperiis pecunias acceperant; qui elephantos, qui perfugas tradidissent, item qui de pace aut bello cum hostibus pactiones fecissent. Ibi optimi Codd. et plerique habent Mamilius; sed nonnulli tamen Ma-*
nillius

nillius et *Mallius*. Item apud Gellium VI. 11. [cf. Gronov. ad h. l. R.] *Mamilius* defendit etiam Pighius Annal. T. III. p. 123. vid. plur. ap. Cortium ad Sallust. l. c. De nominum illorum confusione vid. et Gruter. ad Cic. de Or. I. 58. Interpp. ad Liv. XXVII. 35. et mox in *Manilianis* legg.

MANILIA, a Trib. pl. C. Manilio lata et a Praetore Cicerone defensa, qua *Pompejo Mithridat. belli reliquiae persequendae traditae* sunt. vid. Arg. Orat. pro Lege Manil. Orat. c. 29. Plutarchus in Pompejo p. 643. ed. Wechel.

MANILIA de *suffragiorum confusione*, pro Mur. c. 23., a C. Manilio Trib. pl. A. U. DCXXCVII. lata. Haec est eadem, quae in Cornelianâ dicitur de *libertinorum suffragiis*. Ea enim lege, cujus ei auctorem Cornelium fuisse dicebat accusator, sancitum est, ut libertinis in omnibus tribubus suffragium esset, ut Asconius in Milonianam prodidit. Ante enim libertini omnes in tribubus quattuor urbanis suffragia ferebant, in quas cum reliqua fece coniecti erant a Censore Fabio, qui hoc salubri instituto Maximi cognomen meruit.

MANILIANAE leges *venalium vendendorum*, in L. I. de Orat. c. 58., erant formulae, quibus uti possent in rebus vendendis emendisque, qui se decipi nollent: unde *Actiones* vocantur a Varrone R. R. II. 5. 11., unde et verbosiores fuisse discimus. Exemplum talis legis est apud eundem II. 3. 5. Auctorem habebant *Manium Manilium*, JCtum eum, qui A. U. DCIII. Consul cum L. Marcio Censorino fuit. De scriptura, utrum *Manil.* an *Mamil.*, v. Victor. ad Varr. l. c., variant enim libri.

MARIA, lata a C. Mario Trib. pl. eo, qui postea saepe Consul fuit, A. U. DCXXXIV., ambitum coërcet et libertatem suffragii ferendi auget. Jussit enim, ut *pontes angustiores fierent*, quos suffragium ferentes transibant, de Legg. IV. 17., ne quis scil. inspicere tabellam posset, ne rogare de suffragio, aut appellare ferentem. Ea lex, quia potentiae procerum opposita erat, a Cotta et Metello Coss. oppugnata Scito est, sed frustra. vid. Plutarch. in Mario p. 407. ed. Wechel.

MEMMIA, quae ex Orat. pro S. Roscio laudatur, rectius *Remmia* dicitur, de qua suo loco.

MUCIA LICINIA, vid. *Licinia Mucia*.

MILITARES LEGES. Pro Flacco c. 32.: *Si iustas inimicitias putabas, cur, cum Trib. mil. Flaccus esset, in ejus legione miles fuisti, cum tibi per leges militares effugere liceret iniquitatem Tribuni?* Ap. Lipsium de re milit. XV. 15. de legibus militaribus agitur, sed de legibus furti tantum, nihil de

de ceteris, aut de ea, ad quam respexit Cicero. Ea autem haec fuit, ut, si quis forte in ejus Tribuni legionem miles allectus esset, quem sibi putaret inimicum, eamque rem plane facere posset, ut is, inquam, ex ea legione in aliam transire posset, ne iniquitati obnoxius esset.

NUMARIA, Cornelii Sullae, vid. *Cornelia numaria*.

OTHONIS lex, quae laudatur pro Murena c. 19., est *Roscia*.

PAPIA, lata a C. Papio Trib. pl. A. U. DCLXXXVIII. Cotta et Torquato Coss. v. Dio Cassius XXXVII. p. 33. Eam pluribus locis commemorat Cic., pro Archia c. 5. pro Balbo 23. ad Attic. IV. 14. Offic. III. 11. Sanxit, ut peregrini urbe pellerentur, et Socii Latini nominis in suas civitates redigerentur. Peregrini ea aetate qui dicti sint, docet Spanhem. in Orb. Rom. p. m. 363. Hi primo capite legis ex urbe exire jussi sunt, ne se pro civibus Rom. gererent, quod a multis fiebat, ut olim Gracchorum temporibus a Penno jam sancitum erat, teste Cic. de Off. III. 11., qui hanc crudelitatem valde improbat. Alterum caput fuit, ne Socii Latini Romae essent, ne urbes Sociorum Latin. vastae fierent, quod jam ante A. U. DLXXVI. lex Claudia consularis rogatu ipsorum Sociorum sanxerat, neve se pro civibus Romanis gererent, v. Liv. XLI. 8. 9., et paullo post L. Postumius Consul, ut servaretur, edixerat, ibid. XLII. 10. Itaque ex hac lege Mameritini M. Crassum quendam repetere susceperunt, a quo tamen incepto postea recessere. pro Balbo c. 23. In hujus legis tempore graviter errat Sigonius, qui eam latam esse paullo post Claudiam ait, de J. Prov. III. 1., eumque secutus Balduin. Jurispr. Muc. p. 101. aliique, cum plus centum annis inter utramque intersit. Itaque Cic. de Off. III. 11. a Penno, qui post legem Claudiam vixit, et legem suam A. U. DCXXVII. promulgavit, peregrinos exterminatos dicit apud patres nostros, a Papio nuper. Quidam vero duas leges putant latas a Papio, v. Manut. ad Agrar. I. 4.

PAPIRIA, C. Papirii Carbonis, qua tulit, ut eundem Trib. pleb. toties creare liceret, quoties populus vellet. Eam dissuasere P. Africanus, Laelius, alii. Nocte sequente ob hanc legem interfectus est. Cic. in Laelio c. 25. et aliis locis. cf. Epit. Liv. L. CIX.

PAPIRIA, lex tribunitia incertae aetatis, qua sancitum est, ne quis aedes aut quamcumque rem, terram, aram, lignum, injussu populi consecraret. Auctor fuit Q. Papirius. Cic. pro Domo c. 50.

PEDUCAEA *de incestu*, de Nat. Deor. III. 30., lata a *Sexto Peducaeo* Trib. pl. A. U. DCXL. Hanc legem frustra audet e legum numero eximere Bohierius ad l. c., cum Cicero diserte dicat, *rogationem de incestu*: quae verba interpretationem Viri summi plane respuunt. Nam actio Peducaei in Metellum, de qua hunc locum ex Ascon. in Milonianae c. 12. interpretatur, non fuit rogatio de incestu, sed rogatio potius, ut, quoniam Metellus male iudicasset, extra ordinem iudex Cassius constitueretur. Neque haec rogatio tantum indicat corruptionem humani ingenii, quam illa de incestu, ex qua intelligitur, etiam poenis esse homines a tantis sceleribus absterrendos.

M. JUNII PENNI Trib. pl. temporibus C. Gracchi A. U. DCXXVII., quam tulit *de peregrinis ex urbe ejiciendis*. Hanc legem intermissam instauravit Papius, v. lex *Papia*. de Off. III. 11.

PHILIPPI lex *agraria*, Off. II. 21. Est L. Marcii Philippi, qui legem, talem tulit in tribunatu A. DCXLIX. similem Gracchanae. Sed cum ei resisterent optimates, facile vinci se et antiquari legem passus est.

PISONIS *de repetundis*, vid. *Calpurnia de repetundis*.

PLAUTIA vel **PLOTIA** *agraria*, tribunitia incertae aetatis, sed paullo ante Flavii rogationem lata, quae ei similis fuit, auctore Cicerone ad Att. I. 18.

PLOTIA *judiciaria*, cujus mentio pro *Cornelio majore* I. Lata est a *M. Plautio Silvano*, Strabone et Catone Coss. A. U. DCLXIV. Ea lege judicia cum equitibus et senatoribus communicata sunt, quod Q. Servilius Caepio et L. Drusus frustra tentaverant. Nam tum e *Sempronia* lege equites soli iudicabant. vid. Ascon. ad l. c.

PLOTIA, ejusdem Trib., *de vi armatis hominibus*, ut de ejus capite quaereretur, qui vim fecisset. Ejus saepe mentio apud Ciceronem, v. c. pro Mil. c. 13. ad Div. VIII. 8. ad Att. IV. vid. Sigon. de Jud. II. 33. Sed ibi graviter errat vir doctus, cum eam legem auctoritate Catuli latam dicit, adeoque duas leges confundit et pro una habet, quae apud Ciceronem saepe distinguuntur. Lex *Lutatia Catuli*, de qua supra, feverior fuit *Plotia*, et sanxit praeterea, ut quibuscumque diebus, etiam festis, quibus nulla exercebantur judicia, de vi quaeri posset ex *Plotia* lege. Itaque non de *Plotia*, sed de *Lutatia* capiendus est Cicero pro Coelio ab init., cum legem esse dicit, quae quotidie quaeri jubeat de vi armatis hominibus. Ceterum quid sit *vis*, docet Cicero pro Caecina. Caelius
ep.

ep. 8. scribit; Sempronium Rufum tulisse accusatori sub Tuccio calumniam, eumque reum fecisse lege *Plotia* de vi.

POMPEJA *judiciaria*, lata ab *Cn. Pompejo* in consulatu secundo A. U. DCXCVIII., qua lege servatur quidem *Aurelia*, sed hoc adjicitur, ut amplissimo ex censu, e centuriis, aliter quam ante, iudices legerentur. vid. *Ascon.* ad *Pisonianae* c. 39. Ejus mentio apud *Cicer.* in *Pison.* l. c. *Phil.* I. 8. Ex his intelligitur, quomodo capienda sint *Plutarchi* verba in *Pompejo*, p. 350. ed. *Wech.* τὰς δίκας περιέδεν ἀνθ' ἑς τοὺς ἰππέας νόμῳ μεταφερομένης. nempe ita: Non modo non adversatus est rogationi *Aureliae*, qua equites in societatem judiciorum vocantur; sed deinde etiam eodem consulatu confirmavit, lata lege in eandem sententiam, sed adjecto capite de censu.

POMPEJA *de vi*, est *Cn. Pompeji* in tertio consulatu A. U. DCCI. lata, qua sancitum est, ut de caede in via *Appia* facta extra ordinem quaereretur. Eam legem cognoscas licet e *Miloniana* et *Asconii* Argumento.

POMPEJA *de ambitu* ejusdem *Cn. Pompeji* tertium Consulis, ad *Att.* X. 4., qua gravior poena et breviora judicia constituta sunt. Nam ternae tantum horae ad dicendum datae sunt, in *Bruto* c. 95., add. *Att.* XIII. 49., ubi est dierum praesitutorum mentio. v. ad locum illum *P. Manutium*.

PORCIA, *M. Porcii Catonis* Censorii, ut existimat *P. Manutius*, qua cautum est, ne quis civem *Rom.* vinciret, aut verberaret, aut necaret, pro *Rab.* 4. *Verr.* V. 63. cf. *Liv.* X. 9. Sed si haec lex est eadem, quae de provocatione laudatur, quod mihi sit verisimile, quando utrumque ad libertatem civium pertinet, non *Catonis* est ea lex, sed *Porcii Leccae* Tribuni pl. A. U. DLVI., quod placet etiam *Pighio* ad h. a., *Sigonio*, et *Ant. Augustino*. An haec lex Imperatoribus jus in capita civium ademertit in bello, quaeri potest. Sed recte negant *Sigonius* et *Dukerus* ad *Livii* *Epit.* 57.

PUPIA, a *Pupio* quodam Trib. pleb. nomen habere videtur. Ejus haec capita apud *Ciceronem* reperio. Primum, ne *Senatus* de ulla re toto mense *Januario* habeatur, nisi aut perfectis aut rejectis legationibus, ad *Div.* I. 4., cui post lege *Gabinia* adjectum est, ut ne *Februario* quidem, ut supra dictum; alterum, ne *Senatus* diebus comitialibus habeatur, ad *Q. Fr.* II. 12.

De **RELIGIONE** lex, quae ad *Att.* I. 16. memoratur, est *Fusia*.

Cic. Clav.

C

REM-

: REMMIA (pro quo vulgg. edd. *Memmia* habent, quidam etiam *Remniam* dicunt, utrumque male, et repugnantibus Codd. melioribus, cum Ciceronianis, tum Digestiorum, in quibus de hac lege est XLVIII. 16.) Quo auctore et quo anno lata sit, non constat. Hoc ex Cic. pro S. Roscio Amer. c. 19. intelligi potest, fuisse oppositam impudentiae calumniatorum, ne scil. liceret, quemvis vel innocentem impune accusare, eique molestiam creare, sine causa. Ex c. 20. autem colligitur, calumniatorum fronti literam fuisse inusitam. Quae autem muri solita sit, de eo non satis certo constat, Nam etsi valde probabilis est eorum opinio, qui K inusitam putant, quod ea prima litera est vocis *calumnia*, e veteri scribendi ratione, quae *kalumnia* scribebat, v. Vossius Aristarch. l. 17.: tamen non est omni ex parte certa, sed conjectura tantum ninitur; quando nemo vult. est ejus rei auctor. [cf. Garaton. ad Cic. l. l. et Gierig. ad Plin. Panegy. c. 35. De k litera in voce calumnia v. Forcellini Thes. l. h. v. R.] Frustra ad Paullum provocat Vossius. Nihil de litera dicit. Hoc poenae genus fustulit deinde Constantinus M. vid. Menard. ad Cicer. l. c. [Quamquam e Plinii l. l. probabile sit, jam ante eum intermissum fuisse. R.] Extat *Brenemannii* eruditus de hac lege libellus.

De REPETUNDIS leges, quibus tenentur magistratus et senatores, qui in provinciis, aut propter rem iudicandam, contra leges, pecunias cepere: Cic. pro Cluent. c. 37. 64. sunt *Calpurnia*, *Acilia*, *Junia*, *Servilia*, *Cornelia*, *Julia*, de quibus suis locis agitur. [cf. Klenze Fragment. legis Servil. Repetund. Prolegom. p. X. ff. R.]

ROSCIA *theatralis*, lata a L. Roscio Othone Trib. pl. A. U. DCLXXXVI. C. Calpurnio Pisone et Manio Acilio Glabrione Coss., fautore equestris ordinis. Ea sancitum est, ne quis in quatuordecim gradibus orchestrae, in qua senatores sedebant, proximis federet, nisi qui eques et equestri censu esset. Itaque si quis censum decoxisset eques, non licebat ei, inter equites sedere. Cic. Phil. II. 18. Nam decoctoribus cujuscumque ordinis, ut ex eodem loco constat, certus locus assignatus in theatro erat, neque solum his, qui suo, sed etiam qui fortunae vitio decoxissent. In Or. pro Muren. c. 19. bis dicitur lex haec equitibus dignitatem et voluptatem *restituisse*: quo verbo utitur etiam Vellejus II. 32. (ubi vid. Intt.). Ex quo colligere licet, equites jam antiquioribus temporibus separatim a plebe sedisse: nisi quis velit *restituere* intelligere *praestare*, ut saepe est in legibus. v. Gloss. No-

Nomic. Cod. Theod. in h. v. Ceterum quas turbas haec lex, Consule Cicerone, dederit, cum plebi in mentem venisset, sibi eam legem ignominiae esse, et quomodo eae a Cicerone oratione aliqua, quae intercidit, (ad Attic. II. 1.) compositae sint, v. ap. Plutarch. in Vit. Cicer. et Plin. VII. 30., ubi v. Har- duin. Eam secuta est lex *Julia* de eadem re. Plin. XXXIII. 2.

RULLI lex agraria, v. *Servilia*.

RUPILIA lex apud Siculos dicebatur, quod *decretum* potius dicere more Romano debebant, ut facit Cicero Verr. II. 13. 16. ff. Nam Rupilia lex continebat jura, quae P. *Rupilius* Praetor victis Siculis de decem legatorum sententia, ut moris erat, dederat, cum Siciliam in provinciae formulam redigeret. Ejus saepe fit mentio Verrinarum secunda et ter- tia, quod Verres eam in jurisdictione et re frumentaria ne- glexerat.

De SACERDOTIIS, est lex a C. *Licinio Crasso* lata, sed non perlata. (vid. *Lex Domitia*.) de Amicit. c. 25.

LEGES SACRATAE hae dici putantur in primis, quae in monte sacro A. U. CCLX. secessione populi facta, latae sunt, unde ipsi illi monti nomen haesit. Liv. II. 83. Earum mentio apud Ciceronem saepe, in primis in iis ora- tionibus, in quibus in Clodiam legem, contra se latam, in- vehitur, quod ea legibus sacratissimis attulerat. pro Sext. 30. pro Domo c. 17. de Off. III. 31. de Legg. II. 7. etc. Locus in primis illustris est in Cornelianae l. fragm. *Tanta igitur in illis (nempe vet. Rom.) virtus fuit, ut anno XVI. post reges exactos, propter nimiam dominationem potentium, secede- rent, leges sacratas sibi ipsi restituerent, duos Tribunos crearent, montem illum trans Anienem, qui hodie mons sacer nominatur, in quo armati confederant, aeternae memoriae causa consecra- rent.* Ad q. l. male Asconius, in monte sacro primum *sacratas* latas, dicit, et verba Ciceronis sollicitat, ut ex sequen- tibus patebit. Leges autem sacratas apud Livium tres reperi- mus, s. legis sacratae in monte sacro latae tria capita potius; *sacratam* enim *legem* dicit, l. c., et *sacratae leges* per enallagen pro *sacrata* dici possunt, v. *Leges Titiae*: 1) ut Tribuni quot- annis quinque de plebe crearentur, qui auxilio plebi adversus Consules essent; 2) ut iidem Tribuni pl. sacrosancti essent; 3) ut soli plebeji Tribuni fierent. Sigonius de J. C. R. I. 6. duas alias addit: 1) ne de capite civis nisi centuriatis comitiis agere- tur; 2) ne privilegia, h. e. rogationes in homines singulos, ferri liceret. Et dicuntur sane sacratae leges apud Cic. pro Dom. et pro Sext. Sed capita illius legis sacratae fuisse, quae

in sacro monte lata est, non videntur. Decepit virum doctissimum multosque alios, quod sacratas leges a sacro monte dici, et nullas praeterea alias putarunt. Mihi antiquiores hae duae leges videntur, et forte aut capita *legis Valeriae* de provocatione, aut tamen ab eodem sigillatim latae, ac deinde in XII Tabb. tralatae. Nam lex de provocatione ipsa est sacrata, ut e Liv. II. 8. intelligitur, et illud, de capite civis, diferte ad legem de provocatione refertur a Dionysio L. V. p. m. 334. Leges autem hae sacratae dicuntur propterea, quod caput ejus, qui contra fecit, consecratur. Haec enim est una e tribus vel duabus sacrandarum sanctionum formis, quae apud Ciceronem pro Balb. c. 14. et in Cornel. Fragn. commemorantur, de quibus vide interpretes et Schwarzii Disfert. de Detestatione Sacr. Nam hanc ipsam ob causam etiam Tribb. pl. sacrosancti sunt, quod ejus caput sacrum est, qui eos violavit, ut e Rabiriana intelligi potest. cf. Budaeus ad Pandect. p. m. 334. Itaque etiam illa *Valeria Horatia* ap. Liv. III. 55. sacrata lex est. Nam alias *sacratas leges*, praeter eas quinque, quas Sigonius facit, in monte sacro perlatas, fuisse, nemo negare potest, qui Livium attente legit. L. III. c. 32. concedunt patribus plebeji de Decemviris, modo *ne lex Icilia de Aventino aliaeque sacratae leges abrogarentur*. Ex quo intelligitur, etiam *Iciliam* sacratam fuisse. L. VII. c. 41.: *Lex quoque sacrata militaris lata est, ne cujus militis scripti nomen, nisi ipso volente, deleatur*. Memorat idem *legem sacratam Volscorum*, Hetruscorum aliorumque populorum, qua milites legebantur. vid. L. IX. c. 39., unde *sacрати milites*, ibid. c. 40. In eandem sententiam Perizonius, in Animadversionibus, de legibus sacratissimis tradidit. Est locus c. 10. p. 418. Ceterum locus ille classicus et praecipuus ex Oratione pro Balbo et Cornelianam fugiebat tum summum virum: item alter ille Livianus de sacrata militari. Illud unum addam, *Legem Valeriam* eadem formula sanciri; qua sacrata tribunitia, ap. Dionys. L. VI. p. 410.

SCATINIA vel SCANTINIA, (mire enim in hoc nomine variant Codd. vid. Ferrar. ad Phil. III. 6.) lata a Scatinio Trib. pl. A. U. dubium quo, *in molles et effoeminatos, qui nefanda Venere uterentur*, h. e. aut ipsi muliebria paterentur, aut pueris vim facerent, quibus poenam decem milium numorum statuebat; ex qua sibi inimicos accusationem minari scribit Coelius ep. 13. cf. Phil. III. 6. Ex eo loco intelligitur, legislatorem Aricinum fuisse. vid. plura ap. Gravin. Origg.

Origg. Jur. R. p. 433. ed. nov. inprimis Christium V. Cel. de Lege Scatinia.

SEMPRONIAE LEGES laudantur Phil. I. 7., de quibus legendus Plutarch. in Gracchis.

TIB. GRACCHI *agraria Sempronia*, ne quis agri plus quam D jugera possideret, quod jam lege *Licinia Stolonis* cautum fuerat, sed neglectum jam diu: et ut tres viri tributis comitiis crearentur, qui agros dividerent, quos divites praeter hunc modum possiderent. Lex perlata non est, vid. Plutarchum in Gracchis. De motibus agrariis inde a lege *Licinia*, in primis de *Sempronia*, vid. Appian. B. C. II. 2. 1. p. 604. ed. Toll. Vellej. II. 2. Ep. Liv. 58. et ibi Duk. Fragmenta ejus legis habet Goefius, Scr. Agr. p. 349. Sigon. de A. J. I. II. 2. Ex ea lege et Coloniae deducendae erant, v. Agrar. II. 12. et ibi Manut.

C. GRACCHI *frumentaria*, v. in *Frum. LL.*

C. GRACCHI *de provinciis*, de ea vide Argument. Or. de Provinc. Conf. ipsamque orationem. Laudatur pro Balbo c. 27. ad Div. I. 7. pro Domo c. 9. Ex ea provinciae magistratibus nondum creatis a Senatu decernebantur: idque praecipuum ejus caput fuit. De ea capio etiam illa verba Verr. III. 6.: *Vectigalibus censoria locatio constituta est, ut Asiae lege Sempronia*. Hotomannus aliter.

C. GRACCHI *de libertate civium Rom.*, qua cautum est, ne de capite civis Romani injussu populi Rom. judicaretur. Idem jam *XII Tabb.* sancitum erat, et *Valeria f. sacra- ta lege*, in monte sacro, ut Sigonio placere vidimus, pro Rab. c. 4. Verr. V. 63. Catil. I. 11. IV. 5.

C. GRACCHI, *ne quis judicio circumveniretur*, pro Cluentio c. 56. Ei successit *Cornelia de falso*, ut ex eodem loco intelligi potest, quem vide.

SEMPRONIA C. Gracchi, *judiciaria*, judicia a Senatu ad equites transtulit, v. *Lex Aurelia*. Appian. Bell. Civ. I. p. 618. edit. Toll.

SEMPRONIA lex *de provincia Asia*, Verr. III. 6., per quam locatio vectigalium constituta est.

SERVILIA, C. *Servilii Glauciae* Praetoris, A. U. DCLIII, quo ipso anno interfectus est. Alii annum XLVIII. ei tribuunt: sed errant, quod eo anno in magistratu non fuit. De *repetundis* fuit, acerbior superioribus. Sanxit, ut reus post primam actionem comperendinaretur, cum antea ex lege *Acilia* liceret, semel causa dicta, pronunciare, nisi ampliarent judices. Verr. I. 9. Saepe apud Ciceron. laudatur,

v. c. pr. Rab. P. 1. 4. Capita hujus legis e scriptoribus veteribus collegit Sigonius de Judiciis II. 27., ubi etiam extat insigne fragmentum ex P. Bembi museo editum. An sit prior *Acilia* posteriorve, vide in *Acilia*. [cf. Klenze Fragmm. legis Servil. Repet. R.]

SERVILIA ejusdem *Glaucia*, de civitate, eodem anno A. U. DCLIII. lata, quod, ut mihi videtur, statuerat, omni ratione equitum et plebis benevolentiam captare. Hujus quae vis fuerit, ex Or. pro Balbo c. 24. intelligi potest. Nempe, si quis e Sociis Latinis senatorem reum fecisset, isque condemnatus esset, ei ut civitatis jus tribueretur, eumque inter cives locum is occuparet, quem condemnatus habuisset.

SERVILIA Q. *Servilii Caepionis*, *judiciaria*, quam suavitati populo Crassus, Brut. 43. 86. Invent. I. 49. de Orat. II. 55. pro Cluent. 15., lata ab eo in consulatu A. U. DCXLVII. Sanxit enim, ut judicia, quae XVII annis ante, lege *Sempronia*, a Senatu ad equites translata essent, utrique ordini communia essent. Sed eam legem aut non perlatam, aut paullo post abrogatam fuisse, ex Sigonii sententia, inde intelligitur, quod paullo post idem tulit M. Livius Drusus, et quidem incassum, vide *Leges Livias*. Sed certiori argumentum decidi ea res potest. C. Servilius *Glaucia* dicitur ap. Cic. in Bruto, certo consulatum, anno post praeturam, quod lege rogaverat Trib. pl. Saturninus, A. U. DCLIII. consecuturus fuisse, nisi interfectus esset, quod equestrem ordinem beneficio legis obstrinxisset. Qua autem alia potuit, nisi *judiciaria*? Nam altera, de *repetundis*, nihil ad commoda equitum, qui hoc genere legum non tenebantur. Itaque certissimum puto, *Serviliam Caepionis*, *Servilia Glaucia* abrogatam esse, et, quae communicata cum Senatu judicia erant, ea solis equitibus restituta eo ipso anno, quo illam alteram de *repetundis* tulit, qui est decimus annus a *Servilia Caepionis*. Huc pertinet illud, quod in reliquiis Or. pro Scauro commemoratur, causam *Caepionis* e *Servilia* lege accusati de *repetundis*, ad equites actam et judicatam esse. [cf. Klenze Fragmm. Leg. Servil. Rep. Prol. p. XV. R.]

SILVANI et CARBONIS, vid. *Carbonis* et *Silvani*.

SUMTUARIA *Julia*, vid. *leges Julias*.

TABELLARIAE quatuor sunt; de quibus vid. Cic. de Legg. III. 16. in Laelio c. 16.

1) GABINIA, a Tribuno plebis Q. *Gabinio*, homine ignoto et sordido, A. U. DCXIV. lata, ut, in magistratibus creandis, non voce cives, sed tabellis, uterentur, ut libere fuf-

fuffragia, sine inimicitiarum metu, ferre possent; unde Cic. Agr. 1. 2. tabellam vindicem tacitae libertatis vocat.

2) CASSIA, L. Cassii Longini Trib. pl. A. U. DCXVI. (qui scopulus reorum in praetura dictus est, cujusque ob fe-
veritatem judices severi dicti sunt Cassiani,) de populi judi-
cio, ut Cicero vocat de Legibus l. c. Ea lege sancitum est,
ut tabellae etiam in judicio populi adhiberentur, praeterquam
in judicio perduellionis. conf. pro Sextio c. 48. Sed in hac
lege intelligenda mihi videntur multi docti homines non satis
vim verborum percipere. Nam ita video fere accipere hanc
legem, ut de his judiciis lata sit, quae in comitiis populi
siant, quod dicatur de populi judicio; quod est falsum. Nam
in his etiam judiciis tabellae adhibentur, quae a selectis judi-
cibus exercentur, atque id ex lege Cassia factum, atque ante
voce pronuntiatum esse puto; quod etiam postea sanxit lex
Cornelia, de sententia ferenda, ut liberum esset reo, postu-
lare. pro Cluent. c. 20. Decepit doctos homines vox populi;
neque intellexerunt, populi judicia dici, non solum ea, quae
ab universo populo in comitiis aguntur, sed omnia publica,
h. e. in quibus causae publicae, aut crimina publica, quae vo-
cantur, judicari solent, tamquam de repetundis, de ambitu,
de vi, de majestate, etc. Haec autem judicia populi judicia
appellatur, primo, quia olim ipse populus exercuerat, cum
postea, quaestionibus perpetuis A. U. DCIV., adeoque ante
legem Cassiam, constitui coeptis, omnia a selectis judicibus
exercentur, praeter unum perduellionis judicium, quod le-
ge excipitur, et usque ad legem Juliam de vi, populi uni-
versi fuit, v. Hotom. ad Verr. l. 5. et Orat. pro Rabir. Perd.;
deinde, quia jussu, legibus populi, et loco populi, a judici-
bus administrabantur. Cic. Verr. V. 48.: Quo confugient So-
cii? -- ad populum Romanum confugient? facilis est causa po-
puli. Legem enim se Sociorum causa jussisse et vos ei legi custo-
des ac vindices praeposuisse dicet. Haec tenenda sunt tironi-
bus, cum legunt, quae Sigonius de Judiciis L. III. c. 1. 2. de
populi judicio dicit. Neque enim satis distincte rem tradi-
dit, et ea tempora, quibus omnes causae publicae ad popu-
lum agebantur, solaeque controversiae privatae ad magistra-
tum sine consilio judicum agebantur, ab his distinxit, quibus
publicae causae omnes ad judices selectos, praeter unum
perduellionis crimen, actae sunt. Nam et peculatus et ma-
jestatis causae, quas populo proprias fuisse dicit, ad judices
actae sunt. vid. v. c. Act. I. in Verr. c. 13. Inprimis clarus
locus est Verr. I. 42.: Cornelia testamentaria, numaria, ceterae

complures: in quibus non jus aliquod novam populi constituitur, sed sancitur, ut, quod semper malum facinus fuerit, ejus quaestio ad populum pertineat. Atqui hae causae ap. selectos judices actae.

3) PAPIRIA C. Carbonis Trib. pl. A. U. DCXXII. lata est, eaque sancitum, ut in legibus jubendis et antiquandis populus tabellis uteretur.

4) COELIA, A. U. DCXLVI. lata est, eaque cautum, ut, quod unum judicium lege Cassia exceptum esset, perduellionis, id quoque tabellas cum reliquis judiciis communes haberet. Causam hujus legis ferendae hanc habuisse dicitur apud Ciceronem, ut opprimeret C. Popilium inimicum. de Legg. III. 16.

TERENTIA *frumentaria*, vid. *Frumentariae*.

TESTAMENTARIAE, *Cornelia, Furia, Voconia*, de quibus v. suis locis.

THORIA, *agraria*, Sp. Thorii Trib. pl. A. U. DCXLVI., qua sancitum est, ne quis, qui agrum publicum in Italia a certo tempore possideret, vectigal penderet publicanis. in Brut. c. 36. Sp. Thorius agrum -- vectigali levavit. Appianus de Bello Civ. L. I. p. 623. de hac lege ita: *Βόριος (leg. Θόριος) δημαρχῶν εἰσηγήσατο νόμον, τὴν μὲν γῆν μηκέτι διανέμειν, ἀλλ' εἶναι τῶν ἔχοντων, καὶ φόρους ὑπὲρ αὐτῆς τῷ δήμῳ κατατίθεσθαι, καὶ τὰδε τὰ χρήματα χωρεῖν εἰς διανομὰς --* sc. τῷ δήμῳ, etc. Cautum est etiam ea lege de pascuis nonnihil, ut colligere licet e Cic. de Or. II. 70. Ejus duo fragmenta insignia edidit Sigonius de Ant. J. I. L. II. c. 2.

TITIA, quae pro Muren. c. 8. laudatur, Pighio ad A. CCCCLXXXVIII. videtur esse C. Titii Trib. pl., qui illo anno legem tulit, de Quaestorum numero duplicando, et provinciis quaestoriis fortiendis, e SCto; qua opinione nihil se probabilius a quoquam dici vidisse, ait Graevius ad h. l.

TITIAE leges, quae de Legg. II. 6. dicuntur, sunt *Sexti Titii*, seditiosi Tribuni A. U. DCLIV. Tulit *agrariam* legem. v. Cic. de Or. II. 11. Titia, quae memoratur de Legg. II. 12., sine dubio est ejusdem. Nam eodem modo, ut c. 6., jungitur *Livii*. Atque ex eo loco mihi fit verosimile, *Titias leges* per enallagen dici pro *Titia lege*.

TRIBUNITIA lex dicitur saepissime, quod omnes sciunt, quae a Tribuno lata est; sed illud neglexerunt omnes, quos vidi, animadvertere, *tribunitiam legem* dici etiam eam, quam Pompejus tulit *de Tribunis resciscendis potestate pristina*, quam iis Corn. Sulla ademerat. Act. I. in Verr. c. 16.: *Vident ad-*

adhuc post legem tribunitiam (quam sc. Pompejus tulit) unum senatorem vel tenuissimum esse damnatum. Sic iudicium Junianum significare potest non solum, quod exercuit, cui praefuit Junius, et sic est in Cluentiana; sed etiam quod fuit de Junio, in quo reus fuit Junius, ut saepe iudicia apud Ciceronem a reis vocantur, v. c. iudicium Verris, Cluentii.

TULLIA, a *M. Cicerone de ambitu lata* A. U. DCXC., memoratur in Vatin. 15. pro Sext. 64. pro Mur. c. 32. sq., ex quo loco accuratius cognoscere hanc legem licet. Nam ambitus genera ab Sulpitio objecta Murenarum commemorantur et refelluntur. Poena etiam acerbior ea constituta esse dicitur, quae in Calpurnia fuit, nempe exilium, v. Muren. 41., idque decem annorum, ut tradit Dio Cass. XXXVII. p. 42. Morbi quoque excusationi poena constituta est etc. v. pro Mur. c. 23.

VALERIA, Agr. III. 2. pr. S. Rosc. 43. L. I. de Legg. etc., est *L. Valerii Flacci Interregis* A. U. DCLXXI., qua L. Cornelium Sullam Dictatorem creavit, tulitque, ut omnia, quae fecisset, rata essent, possetque impune, quem vellet, indicta causa interficere.

VARIA lata est a *Q. Vario Hybrida* Trib. pl. A. U. DCLXII. *de maiestate*; qua sancitum est, ut quaestio haberetur de iis, quorum opera consiliove Socii contra populum Rom. arma sumissent. Nam eo anno Cass. L. Julio Caesare et P. Rutilio Lupo ortum est bellum in Italia, quod Sociale, Marficum et Italicum appellatur. Hujus legis frequens mentio ap. Ciceron., v. c. pro Mil. c. 36. in Brut. c. 56. 88. Quaest. Tusc. II. 24. etc. Sed in loco postremo Bohierius, Vir summus, intelligi vult aliam legem Variam *de incestu*, quod Valerius M. III. 7. M. Antonium de incestu accusatum tradit, eumque locum huc retulere interpretes. Sed temporum ratio facile arguit hanc sententiam. Cicero dicit se *vidisse* Antonium pro se dicentem causam lege Varia. At accusatio de incestu facta est anno quaesturae provincialis, quam Pighius refert ad A. U. DCXL., quo Cicero natus nondum erat. Necessesse igitur est, ut idem post etiam accusatus sit de maiestate e lege Varia, cum Cicero jam forum attigisset.

VATINIA, P. Vatinii Trib. pl. A. U. DCXCIV. Consule Caesare lata, *de repetundis*; ut repetundarum iudicio liceret, alterna consilia rejicere, unde ipsa *lex de alternis consiliis rejiciendis* dicitur in Vatin. c. 11. *Consilia* sunt iudices omnes, quos Praetor sortitus est; eos omnes ex hac lege semel rejicere licet reo, semel accusatori; cum antea nonnullis tantum rejicere liceret ex eodem consilio utrique, quorum

loca subfortiitione Praetoris replebantur. *Alterna consilia rejicere*, ergo est idem ac *alterius rejicere consilia*, ut Verr. II. 13. *cum alternae civitates rejectae essent*; pro alternis, semel ab accusatore, semel ab reo.

VATINIA ejusdem Tribuni, qua Caesari, cui jam lege *Sempronia* de provinciis Senatus Galliam ulteriorem attribuerat, etiam citerior cum Illyrico et tribus legionibus stipendiisque in quinquennium data est, in Vatin. c. 12. De hac lege etiam capiendus locus videtur c. 15., ubi reprehendit Cicero Vatinium, *quod sua lege factus sit legatus Caesaris in Gallia*. Nam quod Manutius putat, legem ab eo latam, ut legati provinciales a populo crearentur, nullo idoneo testimonio demonstrari potest.

VATINIA alia rogatio, sed non perlatà, memoratur in Vat. c. 9. sq., qua latum est, ut quaestio haberetur de iis, quos L. Vettius, qui in Senatu confessus esset, se cum telo fuisse et Cn. Pompejum occidere voluisse, participes illius consilii fuisse diceret.

De VI leges, *Plotia* et *Lutatia*.

VIARIA lata a C. Curione, Paullo et Marcello Coss. A. U. DCCIII., *de viis muniendis*, non dissimilis agrariae Rulli. Coelius ep. 6. Ad hanc ferendam legem quid Curionem impulerit, docet Appianus B. C. L. II. p. 732. ed. Toll. Nempe quod aere alieno oppressus pecuniam acceperat a Caesare, ne sibi in tribunatu adversaretur. Hanc mercedem ne frustra accepisse et Pompejanis aliqua ratione adversari videretur, quod facile intelligebat, eos huic legi repugnaturus esse: *Εἰσῆγείτο βαρυτάτας ὁδῶν πολλῶν ἐπισκευάς τε καὶ κατασκευάς, καὶ αὐτὸν ἐπιστάτην αὐτῶν ἐπὶ πενταετής εἶναι*; quae verba similitudinem ejus cum *Servilia agraria Rulli* fatis demonstrant. Sed fortasse etiam eadem ornamenta potestatis, eandem potestatem in provinciis dedit, quam *lex Servilia*. Ex ep. ad Att. VI. 1. etc. mihi videtur colligi posse, constitutum fuisse vectigal aerario solvendum, in vehicula, effeda, rhedas, lecticas, equos, etc., quibus in itineribus uterentur, ut ea pecunia in viis muniendis consumeretur. Nam cum Vedius Ciceroni obviis factus esset cum duobus effedis et rheda, equis juncta, et lectica et familia magna; horum causa dicit Cicero, Vedio solvendum ex lege Curionis, si perferatur, festertia centena. Id vectigal simile fuisset ex parte ei, quod nos dicimus *Geleite*, quod in vias muniendas impenditur, hoc certe sub titulo exigi solet. Quidam hanc

hanc legem male *Vivariam* aut *Vinariam* aut *Vineariam* appellant. v. Contarenius de Frum. Larg. c. 9. Lipf. Elect. I. 8.

VILLIA, v. *Annales*.

VOCONIA, lata a Q. Voconio Saxa Trib. pl. A. U. DLXXXIV. suadente Catone. Est *testamentaria*, de mulierum hereditatibus: qua sancitum est, ut, qui post A. Postumium et Q. Fulvium Censores census esset, ne heredem virginem, neve mulierem, faceret. Cic. in Verr. I. 42. neve mulier legati nomine plus caperet, quam heres. ibid. 43. Eadem lex laudatur pro Balbo c. 8. de Fin. II. 17. de Senect. c. 5. Censi e Voconii mente sine dubio erant *cives*, quod nemini licebat, deferre ad Censorem rem suam, nisi qui civis Rom. esset. Sed in hoc verbo calumniabantur, qui rem suam ad uxorem aut filiam transferre cuperent. Nam cum illis temporibus lex census Serviana, de vendendis incensis, non acerbè aut severe satis servaretur, et multi cives Rom. incensi essent, (causas vid. ap. Perizon. libro mox memorando p. 129.) hi, qui feminam heredem faciebant, propterea se lege Voconia teneri negabant, quod incensi essent. Atque hac calumnia verbi *census* eludebant legem, Praetoribus facilibus in re dura. Nam ex Verrinae l. c. intelligi potest, Praetores ante Verrem omnes ex hac calumnia decrevisse, et hereditates hoc modo ad filias mulieresque transire potuisse. Qui autem censi erant, adeoque legem eludere calumniando non poterant, heredem fiduciarium faciebant, h. e. qui hereditatem cerne- ret quidem, sed deinde filiae, aut cuicumque testator voluisset, redderet, si honestus esset. Nam si quis perfidus negabat se hereditatem filiae redditurum, cogi non poterat. v. de Fin. II. 17. De hac lege multi, in primis Balduinus, sed omnium optime Jac. Perizonius in *Disf. de lege Voconia*, qui primus hujus legis vim accurate perspexit. [Cic. de Rep. III. 10. Zimmern üb. d. Lex Vocon. in dessen u. Neust. röm. rechtl. Unterf. Bd. 1. p. 311 — 331. Savigny üb. d. Lex Vocon. in d. Abh. d. hist. phil. Classe d. Akad. d. Wiss. zu Berl. a. d. J. 1818 — 19. Berl. 1821. p. 1 — 20. R.]

INDEX GEOGRAPHICUS.

A.

ABDERA, urbs Thraciae, crasso coelo, Democriti patria. Roma Abdera ad Att. IV. 16. dicitur, propter stuporem Senatorum. v. Ind. Gr. Ἀβδηρίτιον. Unde *Abderites*, de Nat. Deor. I. 23.

ABYDUS, oppid. Troadis, ad Hellespont., e regione Sesti, ad Her. IV. 54.

ACARNANIA, pars Graeciae versus occidentem ad mare Ionium inter Ambracium sinum et Acheolum fluvium, in Pif. 40.

ACHAEI, in Caecil. 20. et **ACHIVI**, de Div. I. 16., populi Graeciae, proprie qui Achajam incolunt in Peloponneso.

ACHAJA, provincia Romana, Peloponnesum et Graeciam proprie sic dictam cum circumjectis insulis continens. Proprie pars Peloponnesi, isthmus vicina, p. Flacco 40.

ACHAIGUS, Act. I. in Verr. 2.

ACHERINI, L. III. in Verr. 43. Siciliae populus, exiguae civitatis, sed ignotae veteribus auctoribus. Itaque Cluverus Sic. Ant. II. 2. vocem vitiatam putat, et, probante Harduino, legendum conjicit *Scherini* a *Schera*, urbe Siciliae mediterraneae versus septentrionem, inter Hypsam et Crinissum fluvium. Ap. Silium VIII. 269. memoratur *pubes liquentis Acheti*, pro quo Dan. Heinsius scribebat, *Pubes ingentis Acheti*; qui ipse fluvijs aut locus ignotus est. unde illud nomen

varie tentatur. *Pubes Acheti* possunt dici *Achetini*. Et fortasse sic scripsit Cicero. Sed nil definitio. Ceterum semel hic dixisse sufficiat: Non valere hanc rationem, qua in hujusmodi nominibus Geographi et Critici saepe utuntur: *Hoc nomen ut pullo alio auctore occurrit, ergo vitiatum est, et in notum nomen mutandum*. Quis enim contendat, omnia loca exigua et obscura Siciliae, aut cujuscunque regionis, memorata esse Geographis antiquis, aut aliis auctoribus? Si nil variant MSS. meliores, aut ipsa ratio manifeste vitium lectionis convincit, nil tentandum. Sic judicat etiam Drakenb. ad Liv. VIII. 12.

ACMONENSES, pr. Flacc. 15. incolae *Aemoniae* Phrygiae magna. In Hieroclis Synecdemo *Ἀκμόνα* dicitur, ad q. l. v. Welfelingius, V. C. Alia est *Aemonia* Daciae Trajani. Vitiose edd. vett. quaedam *Aemonenses*.

ACRADINA, vel *Achradina*, in Verr. lib. IV. 53. pars Syracusarum.

ACRAGIANAE, vid. *Agragianae*.

ACRONOMA, ad Att. XIII. 40. locus incertus. Pithoeus in margine libri sui scripsit *fuza Acherontia*, quod, five ex ingenio, five ex libro est, non absurdum puto. Nam *Acherontia* urbs Apuliae in alto saxo jacebat, unde

- de *nidum Acherontiae* appellat Horatius, Od. III. 4. 14.
- ACTIUM**, urbs et promontorium Acarnaniae prope finem Ambracium, pugna inter Octavium et Anton. nobilitatum, Fam. XVI. 6.
- ACTIUM CORCYRAE**, ad Att. VII. 2. Locus f. portus insulae Corcyrae, cui insulae nomen adjicitur, ne cum Actio Acarnaniae confundatur.
- ACULANUM**, ad Att. XV. 2. putant esse idem cum *Aeculano*, quod est oppidum in Hirpinis. Sed Manutius negat, locum sanum esse, et conjicit *Herculanum*, quod non longe abest a Pompejano: pro *Aeculanum* dicitur et *Eclanum*, in Itinerar. Anton. ubi vid. Wesselingium. conf. Goesii Ind. in script. R. Agr.
- ADRAMITENUS**, p. Flacc. 13. si vera lectio esset, esset ab Adramitis, parte Sabaeorum, in Arabia felici. vid. Bochart. G. S. P. I. L. II. c. 13. Sed non est dubium, quin, auctoribus doctis viris, legendum sit:
- ADRAMYTTEUS**, ab Adramytteo f. Adramyttio, nobili Mysiae urbe in maritima ora.
- ADRIANUM MARE**, ad Att. X. 7. quod vulgo *Adriaticum* dicitur. Sic etiam dicitur in Pisonem, et apud Horatium.
- ADRUMETUM**, pro Flacc. 28. oppidum Africae propriae, Byzacenae provinciae caput. Sed non est dubitandum, quin cum Graevio recipiendum sit e Camerarii, Ursini, Sylvii conjectura *Adramyttium*. Quid enim *Adrumentum* Africae ad Praetorem Asiae ejusque legatum? Ceterum in nomine *Adramyttii* ita variant veteres libri, ut non mirum, si hujusmodi error in Ciceronem irrepit. v. Duker. ad Thucyd. V. 1. et Wesseling. ad Anton. Itin. p. 335.
- AEDUI**, populi in Gallia Lugdunensi. [Scribuntur etiam *Haedui*, *Hedui*, *Edui*, ap. Strab. "Εδovoi, ap. Ptol. Αἰδovoi. Fam. VII. 10. R.]
- AEGAEUM MARE**, inter Asiam et Europam; hinc Graeciam Macedoniamque, illinc Cariam et Ioniam, adluens, (Manil. 18. Legg. III. 16.)
- AEGINA**, insula in sinu Saronico, inter insulas Graeciae minores, circa Peloponnesum, (Fam. IV. 5.)
- AEGINETAE**, de Offic. III. 11. incolae insulae *Aeginae*.
- (AEGYPTUS** in Africa septentrionali versus orientem sita. Her. III. 2. Att. II. 5. IX. 11. [in Pil. 21. in Rull. 16. R.] Unde)
- (AEGYPTIUS**, incola Aegypti, de N. D. I. 16. 36. III. 15. Tusc. V. 27. Rex *Aegyptius*, in Pil. 21.)
- AEMILIA**, ad Div. X. Ep. 30. Via in Gallia Cispadana a Placentia ad Ariminum, ita dicta, quia ab Aemilio Lepido strata est.
- AENARIA**, ad Att. X. 13. insula opposita Campaniae, quae et *Pitheculsa* dicitur. Bochart. G. S. P. II. L. I. c. 33. mavult *Enaria* scribi ab *enaribus*, i. e. fumiis, quod et Salmasio placebat, reprehensio a Vossio ad Melam, p. 519. qui a fodinis aerariis dictam putat. Plinius H. N. III. 6. a figlinis doliorum Pitheculsam dictam putat.
- AENUS**, ex emend. Turnebi Advers. XX. 28. pro Flacco 14. Thraciae urbs antiquissima, Homer. Iliad. δ. 520. laudata, ad ostium orientale Hebri. Locis de hac urbe a Cellario G. A. T. I. p. 1061. allatis addendus hic Plinii H. N. XVII. 4. *Vites aduri* -- *Aenos sensit admoto Hebro*. Pro *Aeno* ap. Ciceronem olim lectum *Aemo*, et inde *Haeno*, non est mirum, cum facilis confusio sit. In Actis Concil. Constantinop. II. Coll. 8. p. 240. subscribit Paulus episcopus *Aemorum*, pro *Aeniorum*. v. Wesseling. ad Hierocl. p. 634. ubi plures de auctore urbis scriptores laudantur.
- AEOLIA**, regio Asiae minoris maritima, quae a Lydia usque ad Hellespontum, atque Propontidem

- dem adeo, pertinet, (de Div. I. 1. Unde *Aeoles*, p. Flacc. 27.)
- AEQUI**, populi Latii Sabinis et Marfis confines, Off. I. 11.
- AEQUIMELIUM**, de Div. II. 17. locus Romae, sic dictus, quod Melii domus ibi aequata solo est. L. IV. 16. (Ibi hostiae vendebantur.)
- AESERNIA**, vid. *Esernia*.
- (AETHIOPS)**, Aethiopiae f. interioris Africae incola, de Div. II. 46. contentum, p. red. in Sen. 6.)
- AETNENSES**, in Verr. III. 18. ad montem Aetnam, de Div. II. 19. populi urbis Aetnae, Verr. L. III. 44. Gr. *Αἰτναῖοι*, qui occurrunt in numis. v. Gotham Numar. V. 4. (*Aetnensis* ager, Verr. L. III. 44.)
- AETOLIA**, in Pis. 37. pars Graeciae inter Acarnaniam et Locrin et finem Corinthium; unde *Aetoli*, Arch. 11.
- (AFRICA)**, tertia pars orbis terrarum, p. S. Rosc. 36. de Or. III. 42. Unde *Afri*, incolae, p. Balb. 18.)
- (AFRICANUS)**, p. R. Deiot. 9. bellum *Africanum*, rumores *Africani*. Cognomen etiam est Scipionum, cf. f. l. p. S. Rosc. 36.)
- (AFRICUS)**, de N. D. 1. 36. ventus *Africus*.)
- AGERENSIS** ager, Or. de Leg. agrar. II. 19. in Asiae regione fuit, quae a P. Servilio Ilaurico imperio Rom. adjuncta est; si quidem sana lectio est; sed Turnebus, Graevius aliique legi volunt: *Sagalassensis* vel *Agalassensis*, a Sagalasso, urbe Pisidiae, in ea regione, quam sub Rom. potestatem Servilius redexit.
- AGRAGIANAE** f. *Acragianae portae*, Tusc. V. 23. portae Syracularum, quae imminabant viae, quae Agrigentum ferebat. Dorvillius ad Charit. p. 193. putat, verum esse *Achradinae*, vel *Acragantinae*.
- AGRIGENTUM**, in Verr. lib. II. 26. oppidum Siciliae, in maritima ora versus meridiem. Dicitur *Acragas* et *Agragas*, de Graeco. Ejus urbis accuratissima descriptio est ap. Polybium I. IX. p. 779. ed. Gr. Unde
- AGRIGENTINI**, in Verr. L. II. 50. III. 43. IV. 33.
- AGRINAE**, in Pis. c. 37. sunt populi Thessaliae. Sed pro Gen. *Agrinarum* Turnebo *Agrianum* placet, cujus populi mentio ap. Liv. XXVIII. 5. ubi v. Sigon. et Gron. item ad XXXIII. 18. *Agrianum* mallem, si quid mutandum. Nam propius accedit ad vulgatum, et est idem populus. v. Stephan. in *Ἀγριαί*.
- AGYRIUM**, in Verr. III. 27. oppidum Siciliae prope fl. Symacethum. Unde
- AGYRINENSIS**, in Verr. II. 9. III. 18. 51. etc.
- ALABANDUM**, f. *Alabandus*, de Nat. D. III. 14. urbs Cariae prope flumen Maeandrum. Unde
- ALABANDEIS**, ad Div. XIII. ep. 56. qui est pluralis Graecus ex *Alabandeus* (*Ἀλαβανδεύς*), quod est in Brut. 95. ex quo male quidam fecere *Alabandaeus*. item: *Alabanderes*.
- ALBA**, ad Att. VIII. 12. est Alba Fuentis, ad Lacum Fucinum, colonia Rom. in Marfis. Nam ea est non procul Sulmone, cui l. c. a Cicerone jungitur. conf. IX. 6. et ibi Malasp.
- ALBANA**, Or. pro Lege agrar. II. 34. vicus, vel forum Capuae, ubi unguentarii venales merces habebant.
- ALBANA aqua**, de Div. I. 44. est lacus Albanus in Latio prope Albam Longam ab Alcanio conditam, de qua Liv. I. 8.
- ALBANUM**, ad Att. IV. 11. praedium Pompeji in agro prope Albam Longam. (Curionis praedium, ad Att. IX. 15.)
- ALBANUS mons**, nomen habet ab Alba Longa. In eo quotannis feriae Latinae celebrantur a Romae et Latinis in memoria foederis, olim inter eos icti. Curatio sacri erat Consulium. vide de Div. L. I. 11. pro Milone c. 31. *Albani tumuli* ac luci dicuntur.
- AL-**

- ALBANUS** *lacus*, de Div. I. 44.
ALBENSES, ad Herenn. II. 28.
 Varro de L. L. VII. p. m. 91.
Cum duae sint Albae, ab una dicuntur Albani, ab altera Albenfes. nempe ab ea, quae est ad lacum Fucinum.
ALENTINUS, vid. *Halentinus*.
ALETRIENSIS, pro Corn. Balb. 22. et
ALETRINAS, or. pro Cluent. 16.
 ab oppido Aletrio Latii in Her-
 nicens.
ALEXANDRIA, Acad. IV. 4. est
 Afiatica in Troade.
(ALEXANDRIA), Aegypti urbs, ad
 Her. III. 2. Verr. V. 56. Agr. I. 1.
 II. 16. 17. Att. II. 5. in Rull. 16.
 in Pis. 21. Unde
(ALEXANDRINUS) Rex, (Ptole-
 maeus Auletes) Pis. 21. *Alexan-*
drini Alexandriae cives l. i.)
ALGIDA, Or. 45. terra circa
 Algidum montem et urbem in
 Latio.
ALIFANUS ager, Agrar. II. 24.
 circa Alifas, oppidum Samnitium,
 inter Venafrum et Sabali con-
 fluentem, supra lacum Vultur-
 ni ripam.
ALIPHERA, ad Att. VI. 2. urbs
 maritima Achajae.
ALLIENSIS, ad Att. IX. 5. ab Al-
 lia fluvio, ad quem infelix cum
 Gallis pugna facta, de qua Liv.
 L. V. 38. unde *Allienfes dies*
dicti infelices, nefasti.
ALLOBROGES, populi Galliae
 Narbonensis, quorum caput *Ge-*
neva. [cf. Caef. B. G. I. 6. ff. R.]
 (III. Caef. et p. Fontejo saepe
 commemorantur.)
(ALPES), montes altissimi Galliam
 ab Italia determinantes, de Prov.
 proc. 14. etc.)
ALSIUM, ad Att. VIII. 50. oppi-
 dum in ora Etruriae.
ALSIENSE, ep. 6. ad Div. lib. IX.
 praedium dictum ab Alfo.
ALYZIA, ad Div. XVI. 2. oppidum
 Acarnaniae, citra Leucadem a Pa-
 tris Italiam verfus.
AMALTHEA, ad Att. I. 13. villa
 Attici in Epiro, cujus saepe men-
 tio fit, Att. II. 20.
AMALTHEUM, ad Att. I. 15.
 gymnafium in Amalthea fuiffe
 videtur. vid. Ind. Graecum.
AMANUS, ad Div. II. ep. 10.
 Mons Ciliciae a Tauro procur-
 rens, et ejus quasi ramus, ab
 oriente Ciliciam claudit, et a
 Syria dirimit, (ad Div. XV. 4.)
 Unde
AMANIENSIS, ad Div. lib. II.
 ep. 10. incolae montis Amani in
 Cilicia.
AMANTIA, Phil. XI. 11. oppi-
 dum in ora Illyricana.
AMBRACIA, ad Brut. 5. urbs
 Therprotiae in Epiro, ad finem
 Ambracium. Unde
AMBRACIOTA, Tufc. Q. I. 34.
AMERIA, municipium in Umbria.
 Unde *Amerini*, (p. Rofc. Am.
 6. 7.)
AMESTRATINUS, Verr. L. III.
 39. V. 51. ab Amaftra f. Ame-
 ftrato oppido Siciliae, mare ver-
 fus, ad Halefum fluvium.
AMISUS, p. Leg. Man. 8. oppidum
 nobile Ponti.
AMPHICTYONES, de Inv. II. 23.
 commune Graeciae concilium, cu-
 jus saepe mentio apud Demofthe-
 nem. v. van Dalen Difc. de Con-
 cilio Amphictyonum.
AMPHILOCHIA, in Pifon. 40.
 ager circa Argos, Amphilocho-
 rum urbem in Acarnania.
AMPSANGTUS, de Div. I. 36.
 Lacus pestilentis vaporis in Hir-
 pinis. de quo vid. Virgil. Aen.
 VII. 565. fqq. et ibi Interpretes.
ANAGNIA, dives urbs in Herni-
 cis, (Att. XVI. 8.) Virgil. Aen.
 VII. 684. Unde
ANAGNINI, Philip. II. 41. Att.
 XVI. 11, et
ANAGNINUM, ad Att. XII. 1.
 praedium in agro Anagninae, (ad
 Q. Fr. II. 7. Att. XII. 1. XV. 20.)
ANCON, ad Att. VII. 11. eadem,
 quae vulgo *Ancona*, urbs mari-
 tima in Agro Piceno. Ancon au-
 tem est ufitatius veteribus. v.
 Oudendorp. ad Caef. B. C. I. 12.
 Hinc
ANCONITANUS, Or. pro Clu-
 ent. 14.

- ANDRIA** Terentii, ab Andro Cycladum insula, Inv. I. 23.
- ANIO**, [(f. Anien. R.)] fluvius Sabino. Brut. 14. Unde
- ANIENSIS**, ad Div. VIII. 8. p. Planc. 23. tribus ruscianae nomen.
- (ANTANDRIUS, v. Atandrius.)**
- ANTILIBANUS**, mons supra mare Sidonium, qui cum Libano, cui exadversum situs est, ubique fere aequalibus disjunctus spatiis, Coelestiriam complectitur. ad Au. II. 16. v. Strabo L. VI. p. 1096.
- ANTIOCHIA**, ad Att. V. 18. caput Syriae. Hinc *Antiochinus*, Phil. XI. 7.
- ANTIUM**, urbs veteris Latii ad mare, celebris olim re navali, templo Fortunae et Sortibus, de quibus in utroque de Divinal. libro. [Cicero Antii habuit domum et hortos, ad Att. IX. 9. R.] Hinc
- (ANTIAS, praedium, ad Att. II. 12. et)**
- ANTIATES**, ad Att. II. 6.
- AONIUS**, ad Att. V. 21. ab Aonia, i. e. Boeotia.
- APAMEA**, ad Att. V. 16. urbs Phrygiae majoris ad Marlyae et Maeandri confluentes. De hac semper intelligendus est Cicero, cum de ea in Epistolis loquitur, quae ipsi, Ciliciae Pro-Consuli, attributa fuit. Unde
- (APAMIENSIS, ad Q. Fr. I. 2.)**
- APENNINUS**, mons Italiam, veluti dorsum, paene totam percurrens, laudatur v. c. de Or. III. 19. Phil. XII. 11.
- APOLLONIA**, ad Brut. 2. urbs Macedoniae maritima, liter. studiis nobilis, (Pil. 40. Fam. XIII. 29. Unde)
- (APOLLONIATAE, Pil. 35.)**
- APOLLONIENSIS**, in Verr. III. 43. ab Siciliae oppido Apollonia.
- APOLLONIS**, pro Flacco 21. oppidum Lyciae, quae et Apollonidea et Apolloniidia dicitur. Unde
- APOLLONIDIENSIS** f. *Apollonidensis*, ad Q. Fr. I. 2. 3. Att. V. 13.
- APPIA**, ad Att. II. 12. via celeberrima et Regina viarum, uti Staius appellat, Roma Capuani, et Capua Brundisium ferens, ab Appio Caeco Censore strata magnifice. Liv. IX. 29. Mil. 7.
- APPIANI**, ad Div. III. ep. 7. incolae oppidi *Appiae* in Phrygia. Laudantur etiam apud Plinium, et ipsa *Antia* f. potius *Appia* in Hieroclis Synecdemo p. 663.
- APPII FORUM**, v. *Forum Appii*.
- APULIA**, p. Rabir. 3. pars Graeciae magnae extrema, unde *Apuli* dicuntur.
- AQUILEJA**, p. Sextio 16. oppidum et colonia in regione Transpadana in Venetis.
- AQUINUM**, ad Div. XVI. 24. urbs Latii novi, unde *Aquinates* dicuntur, Phil. II. 41.
- (ARABES**, Arabiae incolae, de Divin. I. 41. 42. ad Div. XV. 1. VIII. 10.)
- (ARABIA**, regio Asiae occidentalis, Att. IX. 11.)
- ARADUS**, ad Att. IX. 9. urbs Phoenices in insula parva, continenti juncta.
- (ARAE** *Alexandri*, in radicibus Aniani, ubi Ciceronis castra, ad Div. XV. 4.)
- ARCADIA**, ad Attic. VI. 2. regio Peloponnesi mediterranea. (Unde Arcades incolae, de N. D. III. 22.)
- ARCANUM**, ad Att. V. 1. et multis aliis locis, in primis ep. ad Q. Fr., fuit praedium Q. Fratris prope Minturnas, ad Q. Fr. III. 9.
- ARDEATES**, ab *Ardea*, Latii urbe. (Unde Ardeas ager, de N. D. III. 18.)
- ARETHUSA**, celebris fons Siciliae ad Syracusas: de quo vid. Intt. ad Virg. Eclog. X. et Ovid. Metam. V. 567. sqq. Qualis nunc fit, v. ap. Dorvillium in Sicilia p. 198.
- ARGENTEUS FLUVIUS**, ep. 34. ad Div. lib. X. in Gallia Transalpina ad Forum Julium.
- ARGENTEUS PONS**, ad Div. X. 34. locus vel vicus cum ponte in fluvio Argeoteo.

- ARGI, urbs Argolidis, unde
 ARGIVS, Tulc. Q. I. 47. *Argia*
Sacerdos.
 ARGIVUS, Brut. 13.
 ARGOLICUS, de Fin. V. 18.
 ARGILETUM, ad Att. XII. 32.
 mons urbis Romae, ubi Cice-
 rones domum aut tabernas ha-
 buisse videntur; unde *Argileta-*
nus, ad Att. I. 14.
 ARGINUSAE, Off. I. 24. insulae
 tres prope Lesbium, ad quas
 Lacedaemoniorum dux Callicra-
 tidas ab Atheniensibus in bello
 Peloponnesiaco victus est.
 ARICIA, Agr. II. 35. oppidum
 Latii sub Albano monte. Unde
 (ARIGINUS, Phil. III. 6. uxor *Ari-*
cina, municipium *Aricinum*.)
 ARIMINUM, Verr. I. 14. Umbriae
 oppidum, trans Apeninum ad
 mare situm. Unde
 ARIMINENSES, in Verr. Lib. I.
 12. Caecin. 35.
 ARIOPAGUS, ad Att. V. 11. mons,
 ubi Mars judicatus erat; deinde
 iudicium Atheniensium; unde
Ariopagitae, de Div. I. 30.
 [ARMENIA, de Div. II. 17. Asiae
 regio, cf. Plin. H. N. VI. 8. 9. R.]
 ARMENII, populi Asiae, p. Mu-
 rena 15.
 ARNIENSIS, de Lege agrar. II.
 29. tribus Rom. et regio Etru-
 riae.
 ARPI, ad Att. IX. 3. oppidum
 Apuliae.
 ARPINUM, ad Att. II. 11. urbs
 Italiae et municipium, duobus
 civibus C. Mario et M. Cicerone
 nobilitatum, unde *Arpinates* di-
 cuntur: et *Arpinas*, ad Att. I. 6.
 V. 1. IX. 6. de praedio.
 ARRETIVM, ad Div. XVI. ep. 12.
 oppidum Etruriae, unde *Arre-*
tini dicuntur. pro Caecina c. 33.
 pr. Mur. 24. etc. ad Att. I. 19.
 [ARSINOË, in Pil. 37. Aetoliae
 urbs. R.]
 ARTEMITANI, ad Att. I. 19. Sed
 legendum cum Graeviana *Arre-*
tini. *Artemita* enim nulla fuit
 in Italia, quod constat. v. Intt.
 ad Anton. Itiner.
 Cic. Clav.
- ASCULUM, Brut. 46. oppidum
 in Agro Piceno, quod et *Asculum*
 dicitur, et ap. Hieroclem *Aonlos*.
 unde p. Sull. 8. *Asculani*. Brut.
 46.
 (ASIA, provincia Rom., cujus ferti-
 litas et copiae laudantur, p. Ma-
 nil. 6. Unde)
 (ASIATICUS, Brut. 13. oratores
Asiatici. Manil. 22. 23. bellum
Asiaticum f. Mithridaticum. Co-
 gnomen Scipionis, quem vide.)
 ASPENDUM, in Verr. Lib. I. 20.
 urbs Pamphyliae.
 ASSORINUS AGER, in Verr. Lib.
 III. 18. circa *Afforum*, Siciliae
 oppidum inter Agyrium et En-
 nam. Verr. IV. 44.
 ASSYRIA, de Fin. II. 32. pars
 Asiae majoris, ultra Tigrin, unde
Affrii dicuntur, de Div. I. 1.
 ASTURA, ad Div. VI. ep. 19. ad
 Att. XII. 40. flumen Latii, in
 quo insula ejusdem nominis, ubi
 Ciceronis villa.
 ASTYPALENSIS, de N. D. III.
 18. ab *Astypalaea*, insula maris
 Cretici, unde rectius dicitur
Astypalacensis quam *Astypa-*
lensis, et sic est in Davifiana.
 ATANDRIUS f. ANTANDRIUS,
 ad Q. Frat. I. 2. ab oppido
 Mysiae *Atandro* f. *Antandro*,
 ut Strabo appellat, et vulgo
 laudant; idque rectius videtur
 Cel. Wesselingio ad Hieroclem
 p. 661. qui *Atandros* habet.
 ATELLA, de Lege agrar. II. 81.
 oppidum Campaniae inter Ca-
 puam et Neapolim. Dicitur
Atellanum municipium, ad Q.
 Fr. II. 14. et *Atellanus versus*,
 de Div. II. 10. e fabula Atellana.
 ATHAMANUM GENS, in Pison.
 40. populus Athamaniae, regio-
 nis Graeciae, de cujus situ dis-
 putant, aliis ad Illyricum, aliis ad
 Thessaliam, aliis ad Aetoliam, ad
 Epirum denique aliis referentibus.
 (ATHENAE, celeberrima totius
 Graeciae urbs, cujus laudes de Or.
 I. 4. Att. V. 10. Caecil. 12. Unde)
 (ATHENIENSES, Flacc. 26.)
 ATHOS, mons Macedoniae, a Xer-
 xe perfoffus, de Fin. II. 54.

- ATINAS**, ad Att. XV. 3. ager circa *Atinam*, urbem Latii.
- (ATLANTICUM** mare, Som. Scip. 6.)
- ATLAS**, mons Mauretaniae Tingitanae in Africa altissimus. (v. Ind. Hist.)
- ATTALENSES**, Or. de Leg. agrar. I. 2. II. 19. populi *Attaleae*, urbis Lyciae, quamquam alii alio referunt.
- [ATTICUS**, sive ad *Athenas*, sive ad *Atticam* regionem pertinens. Sermo et stilus *Atticus*, Brut. 45. d. N. D. I. 33. *Attici*, de Or. III. 11. R.]
- (ATTILIA** Via iocose dicta, Sext. 59.)
- AULIS**, Tusc. Qu. I. 48. portus Boeotiae ad Euripum, unde classis Graecorum Trojam profectura solvit.
- AURELIA VIA**, Phil. XII. 9. per maritima Etruscae ducens Pisas versus, vel ad illas, ut ex Peutingeriana Tabula et Itinerar. Antonini intelligitur, in quibus etiam tractus ejus commemoratur. Cat. II. 4.
- AURELII GRADUS**, pro Flacco 28. v. *Aurelium tribunal*.
- AURELIUM TRIBUNAL**, in Pison. 5. nomen habet, incertum a quo Aurelio: exstructum saxo, cum vulgo lignea et mobilia tribunalia magistratuum essent, circumdatumque gradibus, qui inde *Aurelii gradus* dicuntur. Ceterum e locis Ciceronis, in quibus tribunalis Aurelii et graduum Aureliorum mentio fit, intelligi potest, ibi versari solitam fuisse multitudinem hominum plebejorum et perditorum, inter hos etiam Judaeos.
- (AUSTRALIS** regio, Tusc. I. 22. septentrionali opposita.)
- AVENTINUM**, ad Att. XII. 32. mons urbis Romae, in quo Cicerones domum aut tabernas habuisse videntur.
- AVERNUS**, Tusc. Quaest. I. 16. Lacus in Campania pestilens.
- AXIA**, Caecin. 7. castellum in agro Tarquinienli.
- B.**
- (BABYLON**, urbs, Chaldaee gentis caput in Syria, de Div. I. 23. pro Domo 28. Unde)
- (BABYLONIUS**, de Div. II. 46. etc.)
- BAJAE**, locus amoenissimus in Campania, prope mare, et frequens hominibus, qui eo propter aquas calidas veniebant. (ad Div. IX. 12. Unde)
- (BAJANUS**, ad Att. XIV. 8. negotia *Bajana*.)
- (BALEARES** insulae, ad Att. XII. 2. Unde)
- BALEARICUS**, de Divin. I. 2. a Balearibus insulis, prope Hispaniam. Cognomen Metelli.
- BARGYLETAE**, ad Div. XIII. ep. 56. incolae Bargylli, oppidi in Caria: Gr. *Bargyletai*. Unde *Bargyletae* malunt scribi viri docti. v. Duker. ad Liv. XXXVII. 17.
- BAULI**, Acad. IV. 40. villa Hortensii inter Lucrinum lacum et Bajas in Campania. ad Div. XII. 1.
- BELLOVACI**, populi in Gallia Belgica. ad Fam. VIII. 1:
- BENEVENTUM**, oppidum Samnitium, Verr. I. 15. Unde
- BENEVENTANUS**, Verr. I. 15.
- (BEROEA**, oppidum Macedoniae, in Pil. 36.)
- (BESSI** et) **BESSICA** gens, in Pison. 34. in Thracia.
- BIDIS**, Verr. II. 22. oppidum tenuae Siciliae, non longe a Syracusis. Unde
- BIDINUS** (et *Bidenfis*), Verr. II. 22.
- BITHYNIA**, ad Div. XIII. 9. regio Asiae minoris, in ora Pontica. Unde
- (BITHYNICUS**, societas *Bithynica*, ad Div. XIII. 9.)
- BLANDENONA**, ad Q. Frat. II. 15. nomen urbis prope Placentiam, ut ex ipsa epistola intelligitur, cujus nulla in reliquis omnibus libris mentio. Sed corruptum nomen videtur. P. Manutius legendum videbatur: *Laudē, nonis*. *Laus* enim est oppidum prope Placentiam. In

- Itinerario Antonini p. 272. occurrit *Blundora*, sed nec loca conveniunt, nec illud ipsum nomen a suspitione corruptionis liberum est. In libris antiquis fere est *Blaudenone* in ablativo, unde verum nomen videtur *Blandeno*.
- (BLAUDENIUS, ab urbe Blauda, unde Zeuxis ortus, ad Q. Fr. I. 1.)
- BOEOTIA, regio Graeciae, Euripo, Attica, Phocide et Locride cincta. Unde *Boeotius*, Div. II. 25.
- BONONIA, urbs Galliae Cispadanae. (Unde *Bonomienfis*, Brut. 46.)
- BORIA vel BOREA, ad Attic. XVI. 4. urbs Africae, forte ad promontorium *Boreum* in Cyrenaica, ad Syrtim majorem: Plin. V. 4. sed nomen dubium est. Procopius περί τῶν κτισμάτων VI. 2. memorat urbem *Borium*, ultimam Pentapoleos versus occidentem, quae et memoratur in Itin. Anton. p. 66. ubi vid. Suritam et Cel. Wesseling.
- BOSPORUS, Mur. 15. fretum, quod Propontidem et Pontum Euxinum committit: a quo dicuntur:
- BOSPORANI, L. Man. 4. populi ad Bosporum Asiatici.
- BOVIANUM, Cluent. 69. oppidum Sanunitium.
- BOVILLAE, ad Att. VI. 18. oppidum non procul a lacu Albano ad viam Appiam, ad quod Clodius a Milone interfectus est, quam caedem Cicero *pugnam Bovillam* vocat. Ap. Front. de Colon. p. 108. est etiam *Bovilla*.
- BOVILLUS, adj. ad Att. V. 13.
- BOVILLANA vicinitas, pro Planc. 9.
- BOVILLANUS FUNDUS, ad Q. Fr. III. 1. 2. ab ignobili loco in Arpinati, non Bovillis illis, quae sunt ad Appiam.
- (BRITANNIA, Anglia, Albion, regio nota, ad Q. Fr. II. 16. de N. D. II. 94. Unde *Britannicus*, de N. D. III. 10.)
- BRUNDISIUM, oppidum in Calabria, portu in primis nobili, e quo trajectus in Graeciam, ad Att. V. 5.
- BRUTII, populi magnae Graeciae, p. Caecin. 19.
- BULLIENSES, in Pison. 40. indubio a *Bullide*, Macedoniae (proprie Illyriae) urbe et Caesari de B. C. III. 40. memorata, unde F. Ursinus rescribat: *Bullidenses*, ut habet idem Caesar l. c. c. 12. item Plinius major IV. 10. Phil. XI. 11. dicitur *Byllis*. ad Div. XIII. 42. *Bulliones*.
- BUTHIROTUM, oppidum Epiri, in quo Atticus domum habuit. De ejus urbis causa saepe est in epp. ad Att., quae cognoscitur optime ex epistola ad Plancum, ad Att. XVI. 16.
- BUTHIROTUM, ad Att. IV. 8. adjective. [*Buthrotius*, adj. ad Att. XIV. 10. 11. R.]
- BYLLIS, Philip. XI. 11. oppidum in ora maritima Macedoniae, i. Illyriae, quod et *Bullis* dicitur: unde in libris *Bulliensis* i. *Bullidenses* et *Byllidenses*. vid. Var. Lect. ad Caes. de B. C. III. 12. 40. et viros doctos ad Liv. XXXVI. 7. inpr. Drakenb. ad XLIV. 30.
- (BYZANTIUM, urbs Thraciae ad Bosporum Thracicum, p. Domo 20. ad Q. Fr. II. 9. Unde *Byzantinus* adj. l. l. et *Byzantius*, de Prov. conf. 3. urbs *Byzantium*.)

C.

- CAESENSA, ad Div. XVI. 27. oppidum in Gallia Cispadana Senonum.
- CAICUS, Flacc. 29. amnis Mybiae.
- CAJETA, ad Att. I. 3. portus celeberrimus Italiae, ad mare inferum, prope Formias, ubi erat Ciceronis Formianum. Casaubono h. l. et ep. 4. videbatur *Cajeta* pro Ciceronis Formiano dici. Nihil opus, si locum inspexeris. Expolita dicit signa in portu Cajetano, seque missurum, qui pro vectura solveret et auferret signa.
- CALACTA, in Verr. lib. III. 43. oppidum Siciliae post Halesam, unde *Calactini*, Verr. III. 43.

- CALATIA**, ad Att. XVI. 6. urbs agri Campani. (Unde *Calatinus*, Agr. II. 24. cogn. M. Attilii.)
- CALENUM** municipium, Agrar. II. 31. idem oppidum.
- CALENUS**, ad Att. VIII. 3. intellige *ager*, circa Cales.
- CALES**, ad Att. VII. 14. oppidum mediterraneum Campaniae.
- CALPE**, ad Div. X. ep. 32. mons praecaltus Hispano litori ad fretum Gaditanum adjacens, de quo Plin. III. 1. Ad id fuit urbs ejusdem nominis, ut contra Borchart. Geogr. S. L. I. c. 34. ostendit Cel. Wesseling. ad Itin. Ant. p. 406., quae dicitur *Carteja* hodie, ut docet Vales. ad Exc. Peiresc. p. 72.
- CAMERINUM**, ad Att. VIII. 12. oppidum in montibus, qui Picenum ab Umbria dirimunt. De variationibus, quae in hoc nomine occurrunt ap. Veteres, v. Goefli Ind. Geogr. in Scr. R. A.
- CAMERS AGER**, pro Sull. 19. circa oppidum Camerinum.
- CAMERTINUS**, pro Corn. Balb. 20. ubi est *foedus Camertinum*, de quo v. Liv. IX. 36.
- (CAMPANIA**, regio Italiae inferioris, p. C. Rab. 3. Unde)
- (CAMPANUS** ager et *Campani*, Agr. I. 7.)
- CANDAVIA**, ad Att. III. 7. regio montibus aspera, quae ab extrema Epiro ad Macedoniam usque pertinebat.
- CANNAE**, Tusc. Qu. I. 37. vicus Apuliae, clade Rom. bello Punico II. nobilitatus. (Unde *Cannensis* calamitas, pugna etc. Verr. V. 11.)
- CANUSIUM**, ad Att. VIII. 11. urbs Apuliae, unde *Canusinus*, ad Att. I. 13.
- CAPENA PORTA** Romana, a qua via Appia ducebatur. ad Att. IV. 1. origo nominis dubia est.
- CAPENAS**, ad Div. IX. 17. Agr. II. 26. a *Capena*, oppido Etruriae inter Vejos et Tiberim in ripa sito, quod apud Frontinium et *Capenus* dicitur p. 121.
- CAPITINA**, in Verr. III. 43. intellig. *urbs*. *Capitium* est urbs mediterranea Siciliae.
- (CAPITOLIUM**, templum ac sedes Iovis Opt. Max. in clivo. Verr. L. IV. 32. Unde)
- (CAPITOLINUS** clivus, pro C. Rabir. 11. Jupiter *Capitolinus*, p. Domo ad Pont. 57.)
- CAPPADOCIA**, ad Att. V. 18. et propria quidem, regio Asiae inter Taurum et Antitaurum, propinqua Ciliciae.
- (CAPPADOX**, Cappadociae incola, p. Redit. in Sen. 6.)
- (CAPUA**, Campaniae urbs, Agr. I. 7.)
- CARACHIUM**, ad Brut. 3. locus ignotus veteribus Geographis et reliquis auctoribus. Urbinus et Ortelius conjiciebant legendum: *Dyrrhachium*, et ita postulat ep. sequens.
- CARIA**, Orator. 2. regio Asiae minoris, a qua *Caricae* dicuntur, sc. ficus, quod optimi generis est.
- CARINAE**, ad Q. Fr. II. 3. locus urbis Romae, ubi Cicero aedes habebat ab avis hereditate acceptas.
- CARTEJA**, [f. *Cartheja*; R.] ad Att. XV. 20. urbs Hispaniae Baeticae ad promontorium Calpen, de qua vid. Cellar. G. A. T. I. p. 69. sqq.; de ejus situ disputant Hispani. Cel. Wesselingio ad Ant. Iun. p. 407. videtur esse, quae hodie *Rocadillo*.
- (CARTHAGO**, sive *Karthago*, urbs Africae septentrionalis, Tyrionum colonia. Agr. II. 32. 33. Unde)
- (CARTHAGINIENSES**, Agr. I. 2. Bellum *Carthaginienſe*, Verr. III. 54.)
- (CARTHAGO** nova, Hispaniae oppidum Carthaginensium ex Africa colonia, Agr. I. 2.)
- CASILINUM**, ad Att. XVI. 8. urbs agri Campani, colonia Romana ad Vulturum, unde *Casilinenses*, de Invent. II. 51.
- CASINAS**, Agrar. II. 26. III. 3. ager circa *Casinum*, oppidum Latii in Volscis.
- CASSIA VIA**, Philipp. XII. 9. per mediam Etruriam ducebat; media

- dis inter Flaminiam et Aureliam. Nomen habet a *Cassio*, incertum, quo.
- CASSINAS** fundus, Philipp. II. 40. M. Varronis, de quo vid. de R. R. III. 5. pro *Casinum*, unde *Casinas* et *Cassinus* fit. Quamquam et *Cassium* pro *Casino* invenitur ap. Frontin. I. c. p. 134. pro quo tamen forte legendum *Cassinum*.
- (CASSIOPE)**, oppidum et portus Epiri, ad Fam. XVI. 9.)
- CASTULONENSIS** saltus, ad Div. X. ep. 88. in Hispania Tarraconensi prope urbem *Castulonem* ad ripas Baetis litam.
- (CATADUPA)**, Sonn. Scip. 6. loca, ubi Nilus magno cum sonitu se praecipitat.)
- CATINA**, in Verr. II. 75. urbs Siciliae, unde *Catinenses*, Verr. III. 43. de ea v. Dorvillii Sicula c. 18.
- CAUCASUS**, Tusc. II. 10. mons Asiae, Iberiam et Albaniam a septentrione claudens.
- CAUDICINI**, de Offic. III. 30. oppidum Samnii, a quo *furcae Caudinae*; pax *Caudina* dicuntur: item *Caudinam proelium*, Cato 12.
- (CAUDIUM)**, oppidum Samnii, de Off. III. 30.)
- CAUNII**, ad Q. Fr. I. 1. 11. ci- ves *Cauni*, de Diy. II. 40. urbis Cariae maritimae: ubi et est *Cauneus*. *Ficus Cauneae* in magno pretio in Italia erant, vid. I. c. sunt enim Caricae optima. Frustra Gron. ad h. l. in- lebat *Cauniae*, item Duk. et Drakenborch. ad Liv. XXXIII. 20. nam utrumque rectum est, ut *Alexandria* et *Alexandrea*; et e *Cauneus* (*Cauneas*) melius intelligitur omen (*cave ne eas*) quam e *Caunius*. De urbe *Cauno* dignus est qui conferatur Cel. Wesseling. ad Hieroclis Synecdemum p. 685.
- CELTIBERI**, Tusc. II. 27. populi Hispaniae Tarraconensis, a
- CELTIBERIA**, Phil. XI. 5. re- gione Hispaniae Tarraconensis,
- CENTURIPAE**, Verr. IV. 29. oppidum Siciliae XII m. p. ab Aetna, ut est in Itiner. Anton. p. 93. Sed ibi est *Centuripa*, quod Wesselingio neutrum pl. videtur. Recte. (v. Dorvillii Sicula p. 167. qui in jugis Aetnaeis ponit: hodie *Certolibi*.) Nam sic Strabo L. VI. pag. 417. ed. Alm. *Κετρώνα κέντρυς*, et sic saepius. Hinc
- CENTURIPINUS**, in Verr. II. 58. III. 45.
- CEOS**, ad Att. V. 12. insula celebris e Cycladibus; dicitur et *Cea*; patria Simonidis. (Unde *Ceus*, incola insulae, de Div. I. 57.)
- CEPHALEDUM**, in Verr. II. 52. oppidum Siciliae: de nominis varia scriptura et terminatione vid. Interp. ad Strab. L. VI. I. c. et Wesseling. ad Ant. It. p. 92. Hinc *Cephaleditani*, in Verr. II. 52. (*Cephaleditana* civitas, Verr. III. 43.)
- CERAMICUS**, ad Att. I. 10. locus celeberrimus Athenis duplex, alter in urbe, alter extra urbem, cujus saepissime apud Graecos mentio. De utroque docte scripsit Meursius in libello de *Ceramico gemino*, qui extat Thes. Gronoviani T. IV.
- CHALCEDONIUS**, a *Chalcedone*, urbe Bithyniae, de Or. III. 32.
- CHALCIDICUS EURIPUS**, de Nat. D. III. 10. fretum inter Euboeam et Graeciam continentem, quod nomen habet a *Chalcide*, Euboeae urbe, septies die ac nocte reciprocans de vulgari fama. Plin. II. 97. Mela II. 7. ad q. I. vid. Vossium p. 510. 511. inpr. Liv. XXVIII. 6. qui illius freti naturam breviter, sed accurate describit.
- (CHALDAEI)**, Babylonii, astrologi, de Div. I. 1. II. 41. Unde)
- (CHALDAICUS)**, adj. de Div. II. 42.)
- CHAONIA**, ad Att. VI. 3. regio Epiri.
- (CHARYBDIS)**, locus in mari Siculo periculosus navigantibus, trans- late usurpari solet pro voragine. Verr. I. V. 56.)

CHERRONESUS, ad Brut. 2. est Thraciae Cherfonesus, unde CHERRONENSES, in Pison. 35. CHERSONESUS, ad Att. VI. 1. Taurica.

CHIUS, insula Asiatica, ad oram occidentalem, in qua urbs cognominis; unde *Chû*, pro Arch. 8. CHIRYSAS, in Verr. IV. 44. fluvius Siciliae per Afforinorum et Agrinorum agrum fluens.

CIBYRA, in Verr. IV. 13. oppidum, quod ab aliis ad Pifidiam, ab aliis ad Phrygiam refertur: quia est fere in confinio. Hinc

CIBYRATAE, in Verr. IV. 13. ad Att. V. 2. qui venatus studiosi et periti erant, pantherasque capiebant, unde *Gibyrtae pantherae*: item

CIBYRATICUS, ad Att. V. 21. et aliis locis.

(CILIGES, de Div. I. 1. II. 41.)

(CILICIA, Asiae regio, ad Div. XV. 1. Unde *Ciliciensis*, ad Q. Fr. I. 2. ad Div. XIII. 67.)

CIMBRI, pro L. Manil. 20. populi Germaniae in Cherfoneso ab Albis ostio in septentrionem longe procurrente, quae Cimbria ab iis dicitur, hodie *Jütland*. De iis, eorum migratione et bello cum Rom. accurate egit Cellarius Disf. de Cimbris et Teuton. inter Disf. Acad. p. 488. (Unde *Cimbricus*, p. Arch. p. 9. *Cimbricae* res.)

CIMMERII, Acad. IV. 19. sunt populi fabulosi Italiae, ab oppido *Cimmerio*, quod ad Bajanum et Avernum finem fuisse dicitur. Fabula est ap. Homer. Odyss. 1. Ab iis *Cimmeriae tenebrae* dicuntur.

CINGULUM, ad Att. VII. 11. oppidum in Piceno, belli civilis Caesariani tempore aedificatum a T. Labieno. Sed fuit praeterea aliud *Cingulum*, quod *Florentinum* dicitur, ut ab hoc *Piceno* distinguatur.

CIRCEJI, ad Att. XII. 19. urbs cum promontorio Veteris Latii, subjecta Pomtiuae paludi. (Unde

Circeienses, coloni Romani, de N. D. III. 19.)

CITARINI, in Verr. III. 43. Cluverius legendum censet *Cetariini*, a *Cetaria*, urbe Siciliae inter Segestianorum emporium et promontorium. Et sic est ap. Plin. III. 8. Graev. ad l. c.

CITTIEUS, a *Cittio*, Cypri urbe. Tusc. V. 11. (*Cittiacus*, de Fin. IV. 20.)

CIVARO, ad Div. X. ep. 23. locus in finibus Allobrogum, si lectio recta est. Nam Mss. quidam habent *Cujaro*: unde Scaliger, Sirmondus, et alii legi volunt *Cularo*, quae est *Gratianopolis*, hodie *Grenoble*: quos bene sequitur Graevius. Vulgatum defendit Dionys. Salvagnus Boeffius: sed ei respondit Vales. notit. Gall. p. 165. et postea pluribus et accuratius Bimardus de originibus Cularonenfibus in Muratorii Thes. nov. inscr. T. 1.

CLARIUS, Br. 51. a *Claro*, urbe Colophoniorum.

CLASTIDIUM, Tusc. Qu. IV. 22. vicus Galliae Cisalpinae.

CLATERNA, ad Div. XII. ep. 5. oppidum Lingonum in Gallia Cispadana, juxta annum ejusdem nominis.

CLAZOMENAE, Tusc. I. 43. urbs Ioniae. (Unde *Clazomenius*, de Or. III. 34.)

CLITERNINUS, ad Div. IX. 22. a *Cliterno*, Aequorum oppido.

(CLUVIANUM, praedium Attici, ad Att. XIV. 10. 11.)

CNIDUS, pro L. Manil. 12. urbs Cariae, unde *Cnidius*, in Verr. IV. 60. etc.

CNOSII, de Legg. I. 5. incolae urbis *Cnosi* in Creta.

COBIOMACHUS, pro Font. 5. vicus ignobilis inter Tolosam et Narbonem.

COCYTUS, de Nat. D. III. 17. fluvius ap. inferos.

COELIMONTANA PORTA, in Pison. 23. Romana porta, dicta a *Coelio* monte, in cujus clivo erat. de Off. III. 16.

COL-

- COLCHIS**, regio ad litus orientale Ponti Euxini notissima; cuius populi *Colchi*, ad Att. IX. 10.
- COLLATIA**, Agrar. II. 55. oppidum Latii non procul ab urbe Roma.
- COLLINA**, porta urbis Romae, de Leg. II. 28.)
- COLOPHON**, urbs Ioniae celebris, p. L. Manil. 12. unde *Colophonii*, ad Div. XIII. 69. de Div. I. 3.
- COMENSIS**, ad Att. V. 11. a *Commo* f. *Novocomo*, colonia Transpadana Galliae Cisalpinæ.
- COMITIUM**, erat Romae locus, in quo habebantur comitia. Verr. III. 4.)
- COMMAGENE**, ad Div. III. 10. pars Syriae, Amanio monti et Euphrati interjecta: unde *Commagenus*, ad Att. II. 12.
- COMMORIS**, ad Div. XV. ep. 4. vicus vel castellum Ciliciæ in Amanio monte.
- CONSENTINI**, de Fin. B. I. 3. ciues oppidi *Consentiae* in mediterranea Brutiorum.
- (COOS, Cōus** f. *Cos*, insula, ad Att. IX. 9. Unde)
- (COUS, (adj.)** in Verr. IV. 60. ab insula *Co*; inter Aliaticas sita ad oram occidentalem, in qua urbs eodem nomine, de Div. I. 13. *Venus Coa*.)
- CORCYRA**, insula nota Graeca a parte occidentali, cuius populi *Corcyraei*, ad Fam. XVI. 9.
- CORDUBA**, urbs in Hispania ulteriores f. Baetica, Verr. IV. 25.
- CORFINIUM**, ad Att. VIII. 3. etc. municipium in Pelignis, cum bello Italico, tum civili Caesaris nobilitatum. v. Caes. de B. C. L. I. unde *Corfiniensis*, ad Att. VIII. 5.
- CORINTHUS**, urbs Achajæ, ad Isthmum; a Mummio deleta et a Jul. Caesare instaurata: a qua dicuntur *Corinthia vasa*, Rosc. Amer. 46. Tusc. II. 14. et *Corinthium aes*, ad Att. II. 1. etc. factitium, e variis metallis artificiose mistum et ante Corinthum a Mummio deletam notum. v. Dukerus ad Flor. II. 16. Bochartus Hieroz. II. 6. 16. For-
- tepost eam dirutam primum Romae innotuit, cum in praeda Corinthia signa et vasa ex huiusmodi aere facta Romam perlata essent. (*Corinthius* ager, Agr. I. 2.)
- CORIOLANUS**, ad Att. IX. 10. a *Coriolis*, urbe Latii ad viam Appiam.
- CORYCUS**, ad Div. XII. 13. oppidum Ciliciæ.
- COSANUM**, ad Att. IX. 6. 9. ager urbis *Cosæ* in Etruria.
- (COSSUTIANAE tabernae**, locus ignobilis et obscurus, ad Fam. XVI. 27.)
- CRABRA AQUA**, Agrar. III. 3. aquæ ductus ex agro Tusculano ad urbem deductus: unde et Tusculana dicitur Balb. 20. sed post Tusculanis aqua Crabra relicta sub Augusto. v. de ea Frontin. de Aqueduct. n. 9. Nuper de ea disputatum est in quaellione de situ Tusculanae villae Ciceronis.
- CRANNON**, de Or. II. 6. urbs Thessaliæ: melior scriptura est *Cranon*, ut docet Drakenh. ad Liv. XXXVI. 10. qui et h. l. sic scribi tradit in Cod. Traiectino.
- CRATER**, ad Att. II. 8. fuit sinus inter Misenum et Minervæ promontorium amoenissimus, de quo v. Strabo L. V.: in eo et Bajæ.
- CRETA**, insula Graeca inter Aegæum et Cyrenaicum mare, (p. Flacco 13. Unde)
- (CRETENSIS, i. q. Cres**, p. Flacco 3. de N. D. III. 21.)
- (CRETICUS**, cognomen Metelli, quod Cretam devicerat, ad Att. I. 19. pro Flacco 13.)
- CRETES**, Tusc. II. 14. incolae Cretæ. (Epimenides *Cres*, de Div. I. 18.)
- CRODUNUM**, pro Fonte. 5. pro quo alii *Crodinum* legunt: locus fuit obscurus in provincia Gallia, forte non procul Tolosa.
- CROMMIU-ACRA**, ad Div. XII. ep. 13. promontorium Cypri, *Κρομμίων ἀκρά* Gr. contra Anemurium, promontorium Ciliciæ. v. Victor. ad h. l.

CROTON, ad Att. IX. 19. urbs in Brutiis: unde *Crotoniatae*, de Invent. II. 1.

CRUSTUMINA tribus, Planc. 16. (**CRUSTUMINUS** ager, p. Flacco 29. a *Crustumio*, fluvio Umbriae.)

CULARO, v. *Civaro*.

CUMAE, urbs Campaniae, ad Div. VIII. 1. unde *Cumani*, incolae urbis, et *Cumanus* ager, Agr. II. 26.

CUMANUM, ad Att. IV. 10. XIV. 10. praedium Pompeji prope Cumas.

CUMANUM, Acad. I. 1. praedium Varronis.

CURES, ad Div. XV. ep. 20. urbs Sabinorum princeps, unde *Cures Sabinae* dicuntur.

CYBIRATAE, v. *Cithyratae*.

CYBISTRA, ad Div. XV. ep. 2. 4. oppidum Cappadociae, ad Att. V. 18.

CYDNUS, flumen in Cilicia, Phil. II. 11.

CYMAEUS FUNDUS, pro Flac. 20. ad *Cymen*, Aeoliae oppidum.

CYPRUS, insula Asiatica e regione Ciliciae asperae, unde Ciceronis provinciae Ciliciae attributa erat, (ad Att. IX. 9. Unde *Cyprius* rex, pro Domo 20.)

CYRENAE, pro Planc. 5. urbs Cyrenaicae regionis in Africa, unde *Cyrenaeus*, Tusc. Qu. I. 42. et *Cyrenaicus*, Acad. IV. 42. (*Cyrenensis* ager, Agr. II. 19.)

CYRRHÆSTICA, ad Att. V. 18. pars Syriae, confinis Ciliciae, nomen habet a *Cyrrho* urbe, Plin. V. 29. quae non confundenda est cum *Cyrrho* Macedoniae, a qua *Cyrrhæstica* Minerva dicitur, quod in ea urbe templum Minervae Alexandri M. iussu exstructum est: vid. Diodor. Sic. L. XVIII. p. 584. nam ibi pro *ἐν Κύρρῳ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς*, sc. templum extrui iussit, legendum, auctore Wesselingio ad *Itinerar.* Hieros. p. 606. *ἐν Κύρρῳ*. Inde autem, ut hoc addamus, cultus migravit in Syriam, ubi templum *Cyrrhæsticae Minervae* memorat Strabo L. XVI. p. 1090.

Ipsa urbs *Cyrrhus* Syriae ab altera Macedoniae nomen traxisse videtur, ut plures aliae urbes Syriae cognomines urbibus Macedoniae et Thessaliae invenias, quod iis Thessali et Macedones suarum urbium nomina tribuere. v. Vossius ad Melam p. 448.

CYZICUM et **CYZICUS**, urbs Myliae minoris, ad Propontidem, s. Hellesponti. Nam in Hieroclis Synecdemio Cyzicus Hellesponti metropolis est, quemadmodum v. c. Lampacus, quod ap. Cic. Verr. I. 24. oppidum in Hellesponto dicitur, quod ab aliis ad Mysiam refertur. v. in *Hellesponto*. In bello Mithridatico nobili obsidione inclausi, et hoc nomine saepe apud Ciceronem commemoratur. Inde *Cyzicenus*, Verr. IV. 60.

D.

DALMATIA, ad Div. V. 10. regio Europae, Illyrico et Moesiae confinis. (Unde *Dalmata*, Dalmatae incola, ad Div. V. 11. *Dalmaticus*, ad Div. V. 10. cognomen L. Metelli.)

DANAI, Graeci, a Danao, ad Herenn. IV. 80.

DARDANI, Sext. 43. incolae Dardaniae, quae est pars Moesiae superioris, Illyrico et Macedoniae finitima.

DELPHI, urbs Phocidis, (oraculo suo celeberrima, de Or. III. 32. unde oracula *Delphica*, de Div. II. 57.)

DELPHICAE MENSAE, Verr. IV. 59. genus abaci, vel mensae e marmore, quod primum Delphis factum et inventum. Plin. XXXIV. 5. ubi v. Harduin. add. Ruben. Elect. I. ult. Salmas. ad jus R. et A. c. 23.

DELUS, insula celebris propter Latonae partum et religionem, in mari Aegaeo, ad Att. IX. 9.; unde *Deliacus*, Orator. 70. et *Delius*, de Divin. I. 54. *Deliacae vasa*, Rofe. Am. 48. Verr. IV. 1. *Deliacae suppellex*, Verr. II.

II. 72. v. Harduin. ad Plin. XXXIII. 11. *Deliacus Gallinarius*, Acad. II. c. 26. cf. c. 18. v. Taylor ad Marmor Sandvicense p. 57.

DENSELETAE, in Pison. 34. Thraciae populi; etiam *Denseletae* dicuntur.

DERIIONA, ad Div. XI. ep. 10. urbs Liguria, inter Genuam et Placentiam sita, colonia Romanorum.

DIANUM, in Verr. Lib. I. 34. V. 36: oppidum in Hispania Baetica maritima, dictum a Diana, praecipue ibi culta.

DIONYSIPOLITAE, ad Q. Fr. I. 2. 2. pro quo Urfinus: *Dionysipolitae*, a *Dionysopoli*, Phrygiae urbe, quae ad Ciceronis provinciam Ciliciam pertinuit, de qua loquitur Cicero.

DODONA, urbs Epiri, in cuius querceto templum Jovis et oraculum, quod dicitur *Dodonatum*, de Div. I. 1.

DOLOPES, populi Epiri, in Pis. 37. 40.

DOMITIA VIA, pro Font. 4. in Gallia provincia, quam nomen tulisse putat Hotomannus a Cn. Domitio, qui Pro - Cof. cum Gallis et Allobrogibus bellum gessit.

DORES, populi Graeciae, in Aetolia, a Doro, filio Hellenis, qui terram illam primus occupavit, pro Flacc. 27.

DORYLENSES, pro Flacc. 17. incolae oppidi *Dorylaei*, quod erat in Phrygia.

DREPANITANUS, in Verr. II. 57. a *Drepano*, Siciliae oppido et promontorio.

(DURIENSE proelium, cf. *Turriense*.)

DYMAEI, ad Att. XVI. 1. a *Dyma*, urbe Achajae, in quam Pompejus bello piratico magnum numerum piratarum locaverat, ut, quoniam ea urbs mediterranea esset, a rapinis maritimis abstraheretur.

DYRRHACHIUM, celebris urbs in Illyrico, ad mare, unde in

Italiam trajectus erat, in Pis. 38. (Inde *Dyrrhachinus*, de Prov. conf. 3.)

E.

ECBATANA, L. Manil. 4. *Mediae* caput, quod Tigranes, Rex Armeniae, tenebat. Armenii enim Medis aliquot provincias eripuerant, atque cum his etiam Ecbatana, totius Mediae caput, v. Graev. ad h. l. Multa de hac urbe lectu digna habet Bochart. Geogr. S. P. I. L. III. 14. ubi inter alia docet, nomen habere a diversicoloribus pinnis septem murorum, quibus cincta fuit.

EDISSA, in Verr. lib. V. 34. urbs Siciliae cum portu, cuius nemo praeter Ciceronem mentionem fecit. Sed Cluverius ex conjectura legit, Graevius autem e Codd. Mss. Franc. et Reg. restituit *Odyssaeae*, quae urbs fuit ad promontorium Odyssensium post Pachynum in australi latere. Sed Bochartus Geogr. S. P. II. L. I. c. 29. ostendit, *Edissam* esse Phoenicum coloniam, idque nomen a Graecis mutatum in *Odyssaeam*, non intelligentibus vin nominis, quod locum myrtis frequentem significat, et putantibus, ab Ulyssae dictam, qui prope eam Hecubae cenotaphium erexit.

EDUI, v. *Aedui*.

EGGYNA, sc. civitas, in Verr. III. 43. male pro *Engyna*, quod vide. cf. Cluver. Sic. Antiq. II. 11.

(ELEA, urbs magnae Graeciae, de N. D. III. 33. Unde *Eleates*, Tusc. II. 22. et *Eleatici* philosophi, IV. 42.)

ELEUSIS, s. ELEUSIN, de Nat. Deor. I. 42. ad Att. VI. 1. oppidum Atticae Megaram versus, ad dextram ripam Cephissi, celeberrimum initium s. mysterii, Nat. D. I. 42. Libri quidam scripti et edd. habent *Eleusinam*, ut aliis veterum scriptorum locis sed eam terminationem Ciceronis aeo iam usitatam fuisse, meri-

- to dubitat Drakenb. ad Liv. XXXI. 25.
- ELEUTHEROCILICES**, ad Attic. V. 20. ad Div. XV. 4. populi Ciliciae liberi, Graecis etiam *Ἐλευθερίαι* dicti, de quibus vid. Spanh. in Orbe Rom. exerc. II. c. 11. p. m. 231. sq. de Usa et Pr. Nuin. p. 785. ubi de toto hoc genere populorum Imp. Rom. liberorum agit.
- ELIS**, ad Div. XIII. 26. urbs Peloponnesi, a qua et ipsa regio *Elis* dicitur, unde *Elis*, de Div. I. 41. II. 12.
- ELORINI**, in Verr. lib. III. 43. ab oppido *Eloro* Siciliae, juxta fluvium cognominem, Verr. IV. 26.
- EMATHIUS**, de Leg. II. 3. ab Emathia, quae Macedonia est antiquo nomine.
- ENGYNI**, Engyna civitas, in Verr. III. 43. IV. 44. it. V. 72. incolae oppidi *Engyi* in Sicilia mediterranea. Dicitur et scribitur etiam *Enguim* et *Enguini*.
- ENNA**, in Verrinis saepe, oppidum Siciliae celeberrimum, prope quod nemo est, ex quo rapta Proserpina dicitur. vid. III. 48. Ovid. Metam. V. 385. unde Ceres ibi praecipua religione colitur, v. Verr. III. 49. quae propterea *Ennensis* Ceres dicitur. Ejus mentio ap. Callimachum in Cererem, ad q. I. Spanhem. cum de scribendi ratione, num adspiratione scribendum sit, nec ne, tum de ipsa urbe multis disserit. conf. Heins. et Burm. ad Ovid. l. c. Ab Enna dicuntur *Ennenses* in Verrinis et *Ennensis* ager, L. III. 43.
- ENTELLINI**, in Verr. lib. III. 43. incolae oppidi *Entellae* in Sicilia ad Crinissum.
- EPHESUS**, ad Att. V. 13. nobilissima Ioniae et totius Asiae urbs, Dianae templo in primis celebrata. (Unde Diana *Ephesia*, de Div. I. 23. *Ephesi*, Tusc. V. 36. Verr. IV. 60.)
- EPICTETUS**, ad Div. III. ep. 10. dicitur Phrygia min. Sed Manut. et Lamb. illud verbum cum duobus antecedentibus deletum volunt.
- EPIDAUROS**, urbs Argolidis, de N. D. III. 34.
- EPIPHANEA**, ad Div. XV. 4. oppidum Ciliciae ad Amanum montem, diversum ab eo, quod inter Arethufam et Larissam Syriae fuit. Plin. V. 23.
- EPIRUS**, regio Graeciae, ad mare Ionium, ad Att. IX. 9. unde *Epiroticus*, ad Attic. I. 5. (et *Epirotes*, de Leg. II. 3.)
- EPOREDIA**, ad Div. XI. 20. colonia Romanorum in Transpadana Gallia, Sibyllinis libris a pop. Rom. condi jussa, in faucibus Salafforum vallis inter Vercellas et Vitricium. De diversa scribendi ratione v. Viros doctos ad Anton. Itin. p. 345.
- EQUUSTUTICUS**, ad Att. VI. 1. urbs exigua Apuliae in colle sita, dicitur etiam *Aequum Tuticum*, item *Tuticum* simpliciter. v. Wesseling. ad Itin. Anton. p. 105.
- ERANA**, ad Div. XV. 4. vicus Ciliciae in Amano.
- ERETRIAS**, Acad. Qu. IV. 42. ab *Eretria*, urbe Euboeae. [Pro *Eretrias* reposuit Davif. l. I. *Eretria*, idque etiam Ernestus recepit. R.]
- ERETRICUS**, Tusc. Qu. V. ab eadem urbe. (*Eretriacus*, Acad. IV. 42. *Eretriaci* philosophi.)
- ERYCUS** mons, in Verr. lib. II. 8. 47. celeberrimus *Veneris Erycinae* religione, quae saepe in Verrinis memoratur. Ceterum hic mons *Eryx* potius nominatur et *Erycinus*, quam *Erycus*: unde Viri docti reponunt, auctore etiam Alconio, *Erycinum*, quod verum est, vel *Erycium*. In aliis tamen etiam libris interdum haec forma invenitur: Salmasius ap. Flor. II. 2. in Nazariano Cod. invenit *Eryeo* pro *Eryce*, idque retinendum putat. Item Graevius in Ryckiano. Begerus ita etiam edidit. Sed recipiunt eam lectionem N. Heinsius

- sus et Cel. Dukerus.** Defendit contra J. Gron. ap. Tacit. A. IV. 43. ubi eadem scriptura. Et sunt alia quoque nomina diversae scripturae, ut *Arabs* et *Arabus*. Virg. Aen. VII. 605. Ovid. Her. XV. 76. ubi v. Intt.
- ERYMANTHIA** bellua, Tusc. II. 8. ab *Erymantho*, monte Arcadiae: *Erymanthius* aper, Tusc. IV. 22. Verr. IV. 43.
- ERYTHRAE**, Verr. I. 19. oppidum Ioniae. (Unde *Erythraeus*, de Div. I. 18. Sibylla *Erythraea*.)
- ESERNIA**, f. *Aesernia*, ad Attic. VIII. 11. oppidum Samnitium ad laevam Vulturii.
- ESQUILIAE**, de Nat. Deor. III. 25. mons, in quo Romae pars posita, a quo dicebatur *Esquilina porta*, Cluent. 13. item in Pison. 23. etc.
- (ETRURIA** et *Hetruria*, regio Italiae mediae, de Div. II. 4. Unde)
- (ETRUSCUS** et *Hetruscus*, de Div. II. 12. haruspices *Etrusci*, ad Div. VI. 6. disciplina *Etrusca*.)
- EUPHRATES**, fluvius Asiae, terminus imperii Rom., ultra quem Parthi habitabant, ad Div. VIII. 10.
- EURIPUS**, pro Mur. 15. dicitur in genere pro freto longiori et tenuiori, quale Euboicum est, Taurominitanum in Sicilia, etc.: de *Euboico* v. *Chalcidicus Euripus*.
- (EUROPA**, e tribus mundi partibus una, sed minima, de N. D. III. 10.)
- EUROTAS**, ad Att. XV. 9. fluvius Laconiae prope Spartam, nobilis certaminibus et exercitationibus, quae a Spartanis ad eum habebantur v. Tusc. V. 34. ubi memoratur: *curfus ab Eurota*. Ad fluvii ripam sedebant spectatores: hinc proverbii vim habere dicunt, *ad Eurotam sedere*, ut sit, aliorum milerias et labores otiosum spectare. Sed *Eurotam* Brutus appellabat rivum, qui villam Lanuvinam rigabat. Itaque *ad Eurotam sedere* est in villa otiosum versari.
- EUXINUS PONTUS**, mare inter Europam et Asiam, supra Pontidem, Orat. I. 38.

F.

- FABRATERIA**, ad Div. IX. 24. oppidum Volscorum ad amnem Treverum, hodie *Falvatera*.
- FALERNUS** ager, ad radices montis Mafici in Campania, vino nobilis. (Brut. 83. vinum *Falerium*, Agr. II. 25. ager *Falernus*.) v. *Gaurus mons*.
- FALERNUM**, Phil. XIII. 5. praedium in agro Falerno, p. Cluent. 62.
- FALISCUS**, sc. ager, Agr. II. 25. circa *Falerios*, Etruriae oppidum, cujus incolae *Falisci*. de eo v. Heins. ad Ovid. Am. III. 13. init.
- FERENTANI**, Cluent. 69. incolae oppidi *Ferentii* in Apulia, vicini Venusiae. Sic vulgo. Sed Graevius bene censet legendum *Ferentani*, qui sunt vicini Marucinis, quibuscum l. c. junguntur. Nam, non modo nullum est *Ferentium* aut *Ferentum* in Apulia, quod vulgo putant, sed ne *Ferentani* quidem, ut mea fert opinio, ulli sunt. Apud Horat. Carm. III. 4. pro *Ferenti* legendum e Mss. et Edd. quibusdam cum Cuningamio *Forenti* et *Ferentani* Apuliae, apud Livium, depravati sunt, ut vidit J. Fr. Gronovius, legendumque *Forentani* e Mss. IX. 16. et alio loco *Forentum* pro *Ferentum* ib. c. 20. ut etiam Dukero et Drakenb. placet. *Ferentini* sunt in Latio et Etruria. Aliter tamen statuit Cellar. G. A. T. I. p. 714.
- FESULAE**, Catil. III. 6. II. 9. oppidum olim Etruriae ad Apennini radices prope Florentiam. Sulla coloniam ibi constituit. Unde.
- FESULANI**, Mur. 24.
- FIBRENUS**, Leg. II. 1. fluvius, qui per Arpinatem Ciceronis fundum ferebatur.

FICULENSE, ad Att. XII. 34. praedium prope *viam Ficulen- sem*, quae nomen habuit a veteri urbe *Ficulea* f. *Ficulnea* (unde et *Ficulnense* scribitur) in Sabinis, ultra sacrum montem.

FIDENAE, Agrar. II. 35. oppidum Sabinorum.

FIRMUM, ad Att. VIII. 12. oppidum in agro Piceno: unde *Firmani*, Phil. VII. 8.

FLAMINIA VIA, antiquissima et celeberrima, Roma ferebat per Etruriam Ariminum usque: straverat C. Flaminius Censor A. U. DXXXIII. unde nomen sortita. Strabo L. V. p. 333. ed. nov. et Bergierius de viis Rom. publ. III. 21. qui Strabonem sequitur. Liv. XXXIX. 2. dicit a Bononia ad Arretium a J. Flaminio stratam esse viam, sed ea alia via est. Nam illa a Censore, Laec, ut Livius disertè tradit, a Consule Flauinio strata est.

FLUMENTANA PORTA Romae, ad Att. VII. 4.

(FOENICULARIUS campus, in Hispania Tarraconem versus, ad Att. XII. 8. cf. Strabo III. 4. et Lipf. Elect. II. 21.)

FORMIAE, municipium Latii in Aruncis, (ad Div. XIV. 18. Unde *Formianus* fundus, de N. D. III. 35.)

FORMIANUM, ad Att. I. 4. praedium Ciceronis in agro Formiano prope Cajetam. it. ep. 10. ad Div. lib. XVI.

FORMIANUM, ad Att. XV. 13. praedium Dolabellae prope Formias.

(FORUM, locus in media urbe, ubi iudicia habebantur, ad Div. V. 8.)

FORUM APPII, ad Att. I. 10. oppidum Latii veteris, prope tres Tabernas. De hoc genere oppidorum, quae *Fora* dicuntur, agit Sigonius Ant. Jur. Ital. II. 5.

(FORUM AURELIUM, in Cat. I. 9. oppidum haud procul ab urbe, ad viam Aureliam situm.)

FORUM CORNELIUM, ad Div. XII. ep. 5. seu *Cornelii*, oppidum Lingonum ad viam Fla-

miniam, dictum a L. Cornelio Sulla.

FORUM GALLORUM, ad Div. X. 30. oppidum in Gallia Cispadana in via Aemilia.

FORUM JULII, ad Div. X. 17. colonia Iulii Caesaris in Gallia Narbonensi.

FORUM VOCONII, ad Div. X. ep. 17. oppidum Galliae Narbonensis prope flumen Argenteum. Sed ep. 34. est *Vocontium*.

FREGELLAE, oppidum Volscorum in Latio ad ripam Liris, unde *Fregellani* Brut. 46. et *Fregellanus* ager.

(FRENTANI, vid. *Ferentani*.)

FRETENSE MARE, ad Att. X. 7. est fretum inter Italiani et Sicilian. v. Turneb. Adversar. XVIII.

10. Nam *fretum* κατ' ἔξοχην dicitur pro Siculo, ap. Flor. I. 26. extr. Cic. ad Att. II. 1. ad q. I. v. Graevium, item Interpr. ad Caes. B. C. I. 26.

FRUSINAS, ad Att. XI. 4. praedium non procul a *Frusino*; Latii oppido.

FULGINAS, Fragm. Or. II. pro L. Varen. a *Fulgino*, oppidulo in Umbria ad Tinium amnem.

FUNDANUS, Or. de lege agrar. II. 25. ager circum *Fundos*, ad Att. XIV. 6. oppidum Latii novi, inter Tarracinam et Formias situm. Ab eo et *lacus Fundanus* dicitur.

G.

GABINA vicinitas, pro Plancio 9. a *Gabiis*, oppido Latii, fere medio inter Romam et Praeneste loco.

GADES, p. Balbo c. 2. 18. insula cum oppido ejusdem nominis, in Hispania Baetica; ad ostium fluvii Baetis, quod oppidum celebrem portum habet; hodie *Cádiz* inde *Gaditanus*, p. Balbo 18.

GALATAE, ad Att. VI. 6. populi Phrygiae confines, cujus olim pars fuit *Galatia*. A Gallis postea occupata est, quibus Graeci ad-

- admissi fuerunt, unde et *Gallo-Graeci* dicuntur, de Harusp. 13.
- (GALLIA, Europae terra inter Hispaniam et Germaniam, p. Fonte]. 1. 8. de Prov. conf. 7. duae *Galliae*. Unde)
- (GALLI, p. Fonte]. 1. p. Flacc. 26. *Gallorum gentes*.)
- GALLICANUS saltus, Or. pro Quinct. 25. ager, in Cat. II. 12.
- GALLICUS ager, Brut. 14. Varr. 1. de R. R. c. 2.: *Ager Gallicus Romanus vocatur, qui viritimis Ariminum datus est, ultra agrum Picenum*. Sic autem dictus est ager iste, quod inde expulsi sunt Galli Senones. Atque hic capiendum vocabulum, ubi Gallicus Picenusque junguntur, ut fit Catil. II. aliquoties, Itaque ap. Caes. B. C. I. 29. ubi *Gallia Picenumque* junguntur, eodem modo intelligendum Galliae nomen. Dicitur etiam *Gallia quæstoria*, de qua v. ad Sueton. Claud. 24.
- GALLINARIA Sylva, ad Div. IX. 23. in Campania inter ostia Vulturii et Literni juxta litus.
- (GANGES, Indiae fluvius, Somn. Scip.)
- GARGETTIUS, ad Div. XV. 16. a Gargetto *δῆμος* l. pago Atheniensis.
- GAURUS mons, Agrar. II. 14. in Campania, vino nobilis. Montes continui sunt, quorum occidentalis pars *Gaurus*, orientalis *Mafficus*, septentrionalis *Falerinus* dicitur: v. Flor. I. 16. et ibi Intt. *Gaurani saltus* memorantur ap. Flor. II. 6. 28. ad q. I. v. Graevium.
- GEDUSANUS ager, Agrar. II. 19. memoratur inter loca a P. Servilio Isaurico sub imperium Rom. redacta. Graevio corrupta vox videtur.
- GELENTES, Verr. IV. 33. III. 43. ab oppido *Gela* Siciliae, juxta fluvium, qui *Gelas* dicitur.
- GERMALUS, ad Att. IV. 3. mons et pars urbis Romae.
- (GERMANI, *Germaniae* incolae, ad Att. XIV. 9. p. Balbo 14.)
- GETAE, ad Attic. IX. 10. populi Thraciae, Dacis vicinae.
- (GNIDIUS, vid. *Cnidius*.)
- (GNOSIUS, vid. *Cnosius*.)
- GORTYNIUS, Phil. III. 5. a Gortyna, Cretae urbe.
- GRAECIA, p. Flacc. 26. dupliciter dicitur: 1) latius, duas provincias Macedoniam et Achajam complexa; 2) angustius, de parte ea, quae inter Isthmum Peloponnesi et Thessaliam interjacet, quae Graecia proprie dicitur.
- GRAECIA MAGNA, pars inferior Italiae, coloniis Graecorum occupata. De ejus terminis et nominis ratione vid. Cellar. G. A. T. I. p. 512. [de Or. III. 34. vetus Italiae *Graecia*, quae quondam magna vocitata est. R.]
- (GRAECI, *Graeciae* incolae, quorum tria genera, Iones, (Athenienses) Aeoles et Dores, p. Flacc. 27.)
- GRAECOSTASIS, ad Qu. Fr. II. 1. locus Romae in foro ante curiam, ubi legati exterorum populorum et regum consistere solebant et expectare, donec responsa acciperent a Senatu. v. Varro de L. L. IV. 82. Coelius Rhodigin. X. 5. aliique laudati Cortio ad Sall. Catil. c. 40.
- (GRAJUS, i. q. *Graecus*, de N. D. II. 86. III. 21.)
- GYARUS, ad Att. V. 12. asperissima insula in Aegaeo.
- GYTHEUM, de Off. III. 4. navale Spartanorum.

H.

- (HADRIANUM mare, i. q. *Adriaticum*, in Pis. 38.)
- (HAEDUI, vid. *Aedui*.)
- HALENTINUS, in Verr. III. 43. pro quo est in Graeviana *Alentinus*; quod sic esse in numis, ostendere viri docti. Est autem ab *Alento* vel *Aluntio*, oppido maritimo inter Lilybaeum et Pelorum, Verr. IV. 23. Sed idem tamen Graevius IV. 23. reliquit *Haluntinus*: cujusmodi negligentiae exempla plura sunt in Graec.

- Graeviana. Cui enim non in hoc genere huiusmodi quid accidit?
- HALES**, ad Div. VII. ep. 20. flumen in Lucania vid. *Heles*.
- HALESA** vel **HALAESA**, in Verr. lib. II. 7. oppidum Siciliae; unde *Halesini*, qui saepe in Verri-
nis memorantur.
- HALICARNASSUS**, princeps urbs Cariae. (Unde *Halicarnasseus*, de Div. II. 41.)
- HALICYENSES**, Verr. II. 33. ab *Halicis*, oppido Siciliae, Lilybaeum versus.
- HALUNTINUS**, Verr. IV. 23. v. *Halentinus*.
- HALYS**, de Div. II. 56. fluvius Paphlagoniae.
- [**HAMMONIS** oraculum, in Libya in confinio Cyrenaicae regionis apud Garamantes, hodie Sirwah; de Div. I. 1. R.]
- HELES**, *etis*, ad Att. XVI. 7. fluvius nobilis prope Veliam. vid. ad Div. VII. 20. ubi *Hales* appellatur.
- HELIOPOLIS**, de Nat. Deor. III. 21. urbs Aegypti, nobilis templo Solis.
- HELLESPONTUS**, fretum Europam ab Asia dividens. Dicitur etiam de tota ista Asiae parte, quae est ad Hellespontum. Hinc in Verr. I. 24. *Lampsacum* Hellesponti oppidum dicitur. ad Div. XIII. 53. *Pariana* civitas in Hellesponto. (Unde *Hellespontius*, ad Fam. XIII. 53.)
- (**HELVETII**, *Helvetiae* incolae, p. Balb. 14. de Prov. conf. 13.) [cf. Caes. B. Gall. I. 1. 2. R.]
- HEMONIS**, ad Att. VIII. 15. loci nomen esset, si locus sanus esset. sed sine dubio in hac voce corruptus est. Graevius legit: *ad Chaoniam fugam intendis*, in qua praedia Atticus habebat; quae lectio sensum certe commodum habet.
- HERA**, ad Att. II. 1. urbs Siciliae, quae et *Hybla* notiori nomine dicitur.
- HERACLEA**, Verr. II. 50. oppidum Siciliae, circa ostium fluvii Halyci, a qua dicuntur:
- HERACLIENSES**, Verr. III. 43.
- HERACLEOTAE**, ad Div. XIII. 56. incolae urbis Heracleae in Caria.
- HERBITA**, in Verr. III. 32. oppidum Siciliae mediterraneae ad Heraeos montes: unde
- HERBITENSES**, in Verr. lib. II. 64. et aliis locis. Hodie urbs in ruinis jacet ab Enna versus septentrionem euntibus obvia. v. Dorvill. Sicul. c. 9.
- MERCULANUM**, f. *Herculaneum*, ad Att. VII. 8. oppidum non procul Pompejis Gr. *Ἡράκλειον*, a quo dicitur:
- MERCULANEA VIA**, Agr. II. 14. inter lacum Lucrinum et mare in Campania, via multarum deliciarum.
- MERCULANENSIS**, ad Div. IX. 25. ab eodem oppido.
- HERNICI**, populi Latii, p. Balb. 13.
- (**HETRURIA**, vid. *Etruria*.)
- (**HETRUSCUS**, vid. *Etruscus*.)
- HIEROSOLYMA**, Flacc. 23. urbs *suspiciosa* et *maledica* dicitur.
- HIEROSOLYMARIUS**, ad Att. II. 9. per jocum Pompejus dicitur, ab Hierosolymis captis.
- HIMERA**, in Verr. IV. 33. urbs et fluvius Siciliae.
- HIRPINI**, de Div. I. 36. populi Italiae.
- HISPALIS**, ad Div. X. 32. Hispaniae Baeticae urbs, hodie *Sevilla*.
- (**HISPANIA**, Europae regio, p. Dom. 20. duae *Hispaniae*, p. Balb. 15. Unde)
- (**HISPANI**, incolae, p. Balb. 18.)
- HISPANIENSIS**, de Nat. D. III. 10.
- HISTER**, fluvius, Orator. 45. Danubii ea pars, quae in Illyrico est.
- [**HOSTILIA** curia, in monte Coelio a *Tullo Hostilio*, tertio rege Rom., aedificata, ubi Senatus habebatur. Mansit usque ad extrema reip. tempora, quibus curia Julia illo loco extructa est. de Fin. V. 1. cf. Liv. I. 30. R.]
- HYBLENSIS**, in Verr. III. 43. ab *Hybla* urbe. Sed tres *Hyblae* sunt: *Major* prope Centuripas; *parva*, quae et *Megara* dicitur, unde

- unde *Hyblacae apes*; et *minor*, quae et *Hera* dicitur. De qua Cicero loquatur, non satis capio. Forte de magna. Nam minorem ipse *Heram* appellat ad Att. II. 1. et minorem *Megaridem* in Verr. V. 25. v. Dorvill. Sicul. p. 172.
- HYDRUS, *untis*, ad Att. XV. 21. XVI. 5. urbs Calabriae cum portu, unde tractus brevissimus in Graeciam: dicitur etiam *Hydruntum*.
- HYMETTUS, de Fin. B. II. 84. mons Atticae, melle et marmore nobilis.
- HYPANIS, Tusc. Qu. I. 39. fluvius in regione ad Bosporum Cimmerium.
- HYPERBOREI, de N. D. III. 23. populi Sauromatiae maxime boreales.
- HYRCANIA, regio in Asia majori, ad mare Hyrcanum s. Caspium, Tusc. I. 45.
- I.
- JANICULUM, Agr. II. 5. 27. mons, in quo Romae pars posita.
- JAPIDES, pro Balbo 14. sunt populi *Japidiae* in ora Italiae maritima, cum ex Illyride in Italiam veniunt.
- ICONIUM, caput Lycaoniae, ad Fam. III. 5.
- IDAEUS, de Leg. II. 9. de Harusp. 11. ab *Ida*, notissimo monte Phrygiae.
- (JETINI, vid. *Letini*.)
- IGUVIUM, ad Att. VII. 13. oppidum Umbriae ad viam Flaminiam; hodie *Eugubium*, *Gubio*. v. Manut. ad hunc locum. Oudend. ad Caes. B. C. I. 12. (Unde *Iguvinae*, p. Balb. 10.)
- (ILIUM, i. q. Troja, Troadis caput, de Div. I. 14. Unde *Ilias*, nomen carminis Homericum de bello Trojano et Ilii excidio, p. Arch. 10.)
- ILLYRICUM, Man. 12. regio mari Adriatico adjacens, Italiae opposita. (Unde *Illyrius*, p. L.
- Manil. 12. mare *Illyricum* et *Illyrius* de Off. II. 11.)
- IMACHARENSIS, in Verr. III. 42. ab *Imachara* s. *Machara*, ut M. Huydecoperianus habet, Siciliae oppido, Herbitani versus.
- INALPINI, ad Div. XI. 4. populi, qui in Alpibus habitant.
- (INDIA, extrema Asiae regio, Tusc. V. 27. Unde *Indi*, incolae, de Div. I. 23. II. 46.)
- INDUS, de Nat. Deor. II. 52. fluvius in India.
- INSUBRES, pro Balb. 14. populi Galliae Cispadanae.
- (INSULA, Syracusarum pars, Verr. IV. 52.)
- INTEMELIUM, ad Div. VIII. 14. urbs citra Alpes, Plin. III. 5.
- INTERAMNAE, s. INTERAMNA, quod est ap. Frontinum, urbs Umbriae, (Phil. II. 41. Unde *Interamna*, incola, p. Mil. 17.) [All. scrib. *Interamnis*. R.]
- IONIA, regio Asiae minoris. (Unde *Iones*, incolae, p. Flacc. 27.)
- IONIUM MARE, de Orat. III. 19. est mare Adriaticum: vocat enim *superum*, et opponit *infero*. Alias sic dicitur mare omne inter Italiam, Siciliam et Graeciam.
- IRPINUS fundus, Agr. III. 2. *Hirpinus*.
- ISARA, ad Div. X. 15. flumen Galliae Transalpinae.
- ISAURI, ad Div. XV. 2. populi Iffauriae.
- ISAURICUS, ad Att. V. 21. ab *Isauria*, quae est regio interjecta Pisidia, Pamphylia, Cilicia et Lycaoniae.
- ISSUS, ad Att. V. 20. urbs Ciliciae ad Pinarum amnem et finem Ifficum, qui ab ipsa urbe nomen tulit.
- ITALIA, Agr. II. 25. angustius dicitur et antiquius de Latino. (Unde *Itali*, de Har. 9. et *Italicus*, Off. II. 21.)
- ITHACA, insula Ulyssis ad Leucadiam peninsulam in mari Ionio sita. de Off. III. 26.
- ITHYREI, et ITURAEI, Phil. XIII. 8. sunt populi Syriae, art.

tis sagittariae periti, ex quibus servi, gladiatores, etc.

(JUDAEI, Aliae populus, de Prov. conf. 5. Unde *Judaicus*, p. Flacc. 28.)

JUTURNA, Cluent. 36. lacus vel fons in Italia saluber juxta Nunicum amnem, a Juturna Nympha, de qua est ap. Virgilium in Aeneide ultima.

L.

LABICI, Agrar. II. 35. oppidum Latii, quod et *Lubicum* dicitur, a qua via *Labicata* XV m. p. ab urbe. Unde *Labicanum*, Paradox. VI. 3. ager circa oppidum.

[LABRON, ad Q. Fr. II. 6. Videatur fuisse Italiae oppidum ad mare Tyrrhenum; cum autem alibi non commemoretur, Vesselingius ad Itin. Anton. p. 293. ex Itinerario illo *Salebrone* pro *Labrone* recipere vult. R.]

LACAENA, Tusc. Qu. I. 42. foemina Spartana; ut *Laco* de viris, Tusc. V. 17.

(LACEDAEMON, — item Sparta nominata, — urbs Peloponnesi in regione Laconia, Tusc. V. 27. Unde *Lacedaemonii*, incolae, de Div. I. 28.)

LATICUM, ad Att. IV. 10. sudatorium in balneis, in hemisphaerium aedificatum, quo utebantur erudi. Inventum est hoc genus a Lacedaemoniis: inde nomen. v. Intl. ad Vitruv. V. 10.

LAMPSACUM, in Verr. I. 24. urbs Myliae f. Hellespontii. Nam Cicero: *Lampsacum est urbs in Hellesponto*. Hellespontus autem complectitur etiam Mysiam. v. *Hellespontus*. (Unde *Lampsaceni*, incolae, Verr. I. 24.)

LANUVIUM, pro Muren. 41. p. Mil. 17. oppidum Latii; municipium, cultu Junonis Sospitae celebre. Unde *Lanuvinum*, de Nat. D. I. 29.

LANUVINUM, de Divin. I. 36. ager circa Lanuvium.

LANUVINUM, ad Att. IX. 9. praedium in agro Lanuvino.

LAODICEA, ad Att. V. 15. quae et *Laudicea*, ut *Laodiceni* et *Laudiceni*, dicitur; urbs Phrygiae majoris, ad fluvium Lycum, non procul ab Apamea. De hac capiendus est Cicero, quoties de Laodicea provinciae suae attributa loquitur. (Unde *Laodicenses*, ad Div. XIII. 67. et *Laodiceni*, incolae, ad Div. XII. 13.)

LAPITHAE, in Pison. 10. in Thessalia populi, fabulis celebrati.

LARINUM, ad Att. IV. 12. VII. 13. VIII. 13. municipium ad fines Apuliae in Ferentanis, ad dexteram Tiferni ripam. Inde *Larinus* et *Larinas*, pro Cluent. 5. 6. ager *Larinas*, c. 69.

(LARISSAEUS, a *Larissa*, Thessaliae urbe, in confinio Macedoniae sita, ad Div. XIII. 25.)

LATERIUM, ad Att. X. 1. fundus Q. Ciceronis in Arpinati agro. conf. IV. 7. ad Qu. Fr. III. 1.

LATIARIS, pro Milon. 31. cognomen Jovis, qui Latio praefidet, in Latio colitur: pro quo scribunt alii *Latialis*: sed in Gronov. refertur ad montem: quod merito reprehendit Graevius. Mons enim, de quo ibi sermo, est *Albanus*, non *Latiaris*. De scriptura v. Viros doctos ad Sueton. Caj. 22. Duker. et Drakenb. ad Liv. XXI. 63.

LATINI, populi Italiae, incolae Latii, de Harusp. 9.

(LATINUM nomen, Brut. 26.)

LATINIENSES, de Harusp. Resp. 28. iidem.

(LATIUM, regio Italiae mediae, p. Arch. 3.)

LATMUS, Tusc. I. 38. mons Cariae, in quo Endymion obdormivit.

LATRO, ad Q. Fr. II. 6. urbs et portus Etruriae.

LAVERNIUM, ad Att. VII. 8. nomen loci aut fani a *Laverna* Dea dicti.

LAVICANUS, pro Planc. 9. vicinitas *Lavicana*, ab Lavico. v. *Labici*.

LAU-

LAURENTUM, oppidum Latii, de Orat. II. 6.

LEBADIA, de Divin. I. 33. urbs Boeotiae; ad quam faunum et antrum Trophonii.

LEMNUS, insula Graeca in mari Aegaeo. Unde *Lemnium faunum*, de Fin. B. II. 29. furtum *Lemn.* Tusc. II. 10.

LEMONIA, tribus, p. Planc. 16.

LEOCORION, de Nat. D. III. 19. templum Athenis. Suidas in *Λεωκόριον*, in primis Aelian. V. II. XII. 23.

LEONATICUM, de Nat. Deor. III. 19. videtur a Cicerone factum vocabulum, ut *Λεωνόριον* exprimeret; pro quo Leopardus et Lambinus *Leo natarum*, coniciebant, probante nuper Bohierio.

LEONTINI, in Verr. II. 66. urbs Siciliae in ora maris Siculi inter Catanam et Syracusas; dicitur et *Leontium*, a qua dicitur: (LEONTINUS, incola urbis, de Or. III. 32. et)

LEONTINUS CAMPUS, Philipp. II. 17. publicus populi Romani, mire fertilis, qui propterea aequae Campanus a Cicerone inter patrimonium reip. Rom. refertur; qui et *Leontinus ager*, de Div. I. 3. Verr. III. 44.

LEPREON et LEPREOS, ad Att. VI. 2. urbem maritimam Arcadiae esse censuit Dicaearchus in libris de descensu in Trophonii antrum. Sed est urbs maritima Achajae. Arcadia est mediterranea: pro *Arcadiae* legendum suspicarer *Achajae*, nisi Pausanias quoque L. I. c. 5. referret, nonnullos *Lepreon* ad Arcadium referre, cum sit Elidis. Achaja et Elis confines sunt, itaque facile eadem urbs ab aliis ad Achajam, ab aliis ad Elidem referri potuit: cujus confusionis multa exempla extant.

LEPTIS, in Verr. V. 59. Duplex Leptis est, altera *magna*, prope Syrtim majorem, altera *minor*, prope Adrumetum. De qua l. c. sermo sit, conjectura *Cic. Clav.*

colligendum. Civis Rom. dicitur Lepti negotiatus esse. Fuit ergo ea Leptis in provincia Rom. Atqui Leptis est inter Adrumetum et Tisdram, qui sunt conventus Rom. ap. Hirtium de bello Africano. Ideoque in hanc mihi convenire videtur. Memoratur eadem Leptis minor ap. Hirt. l. c. c. 7. et libera civitas appellatur. Sed in ea licebat negotiari.

(LERNA, palus Argiva, in qua hydra fuit, Tusc. II. 9.)

(LESBOS, insula in mari Aegaeo juxta Asiae minoris oram, ad Att. IX. 9.)

LESBIACI, Tusc. Qu. I. 31. incolae insulae Lesbi.

LETINI, in Verr. III. 43. Nulli sunt, quod constet, in Sicilia *Letini*. Itaque docti conecere legendum *Jetini*, [quod recepit Orellius sine ulla annotatione. R.] conf. Harduin. ad Plin. III. 8. Legi etiam posset *Netini*, qui ipsi Ciceroni in Verrinis memorantur.

LEUCADIA, Tusc. Qu. IV. 34. peninsula Acarnaniae.

LEUCAS, Tusc. Qu. IV. 18. promontorium peninsulae Leucadiae; sed v. *Leucata*.

LEUCAS, ad Div. XVI. ep. 1. oppidum ejusdem peninsulae.

LEUCATA, ad Att. V. 9. celebre Leucadiae promontorium, unde amoribus irretiti se praecipitare solebant in mare, ut amore liberarentur. conf. Tusc. IV. 18. et ibi Davisium, qui ostendit, non esse legendum *Leucade*, sed *Leucata*.

LEUCOPETRA TARENTINORUM, ad Att. XVI. 6. ignota est Geographis. *Leucopetra* autem *Rheginorum* e Ciceronis Phil. I. 3. et Att. XVI. 7. nota, unde Cluverius in Ital. Vet. pro *Tarentinorum* legebat *Rheginorum*. Alii aliter hunc locum tentarunt.

LEUCTRA, Tusc. Qu. I. 46. (de Off. I. 18.) oppidum Boeotiae, ad quam celebrem victoriam a Spar-

- Spartanis Thebani, ductu Epaminondae, retulerunt; unde *Leuctricus*, v. c. ad Att. VI. 1. (Tusc. I. 46. de Off. II. 7.)
- LIBYA**, regio Africae maritima inter Cyrenaicam et Africam provinciam, (de N. D. I. 36.)
- (LICINIA ATRIA**, p. Quint. 3. Dicuntur a L. Licinio Crasso, qui ea in aedilitate extruxit et ornavit; ibi auctiones habitae.)
- LIGUR**, e Liguria Galliae Cisalpiniae, (Agr. II. 35. Brnt. 73.)
- LIGUSTICUM BELLUM**, de Nat. D. II. 23. a Liguribus, quibus cum gestum est.
- LILYBAEUM**, (ad Div. XII. 18.) promontorium Siciliae, unde *Lilybaetanus*, Div. in Caecil. 17.
- LINDUS**, urbs insulae Rhodi, (de N. D. III. 21.)
- LINTERNUS**, Agrar. II. 26. ab *Linterno*, oppido Campaniae, f. *Literno*, unde *Linterninum* f. *Literninum* praedium, ad Att. X. 13.
- LIPARENSIS**, in Verr. III. 37. a Lipara insula, quae et urbem hoc nomine habet, principe insularum inter Siciliam et Italiam medio mari positarum; quae dicuntur Aeoliae, caedemque Vulcaniae et Liparaeae.)
- LIRIS**, annis Latii, (hodie *Gargilione*, de Leg. II. 3.)
- LITERNINUM**, v. *Linterninum*.
- LOCRI**, ad Att. VI. 1. urbs in Brutiis, ad finem, qui ab urbe *Locrensis* dicitur, nobilitata legistore Zaleuco. (Unde *Locrenses* cives, p. Arch. 5.)
- LOCRI**, de Nat. D. II. 2. populus.
- LUCA**, ad Div. I. 9. oppidum Etruriae.
- LUCANI AGRI**, Phil. XIII. 5. in Magna Graecia, aut certe confines ei; nam non convenit inter auctores, utrum Lucania sit Magnae Graeciae, nec ne.
- LUCANI**, Tusc. Qu. I. 37. populi.
- LUCEJUM**, pro Deiot. 6. castellum Deiotari in Galatia.
- LUCENSE MUNICIPIUM**, ad Div. XIII. ep. 13. est *Luca*.
- LUCERIA**, ad Div. XV. 15. ad Att. VII. 12. (p. Cluent. 69.) oppidum Apuliae, infra Teanum, ad fluvium Cerbalum; colonia Romanorum.
- LUCRETINUS**, ad Att. VII. 11. a *Lucreto* vel *Lucretio* in Sabinis, ubi Atticus praedium habebat. Horatius *Lucretilem* appellat.
- LUCRINUS lacus**, ad Att. XIV. 16. in Campania.
- LUCRINUS SES**, ad Att. IV. 10. ostreae, quae in lacu Lucrino capiuntur.
- LUPERCAL**, ad Div. VII. 20. locus Pauli lacer.
- LUSITANIA**, (ad Div. X. 33.) pars Hispaniae veteris, cujus populi *Lusitani*. (de Offic. II. 11. *Lusitanus*.)
- LUSIUS**, de Nat. D. III. 22. fluvius Arcadiae, a Cellario omifus. Eum describit Pausan. in Arcadic. c. 28. qui circa fontes ita appellari dicit, quod Jupiter recens natus in eo lotus sit; qua vero longius a fonte recedat, *Gortynium* ab urbe *Gortyna* appellari.
- LYCAONIA**, ad Att. V. 15. regio Asiae inter Ciliciam, Pisidiam, Pamphyliam et Cappadociam; unde *Lycaones* dicuntur, (ad Div. III. 10.)
- LYCEUM**, de Orat. I. 21. locus Athenis, in quo Peripatus Aristotelis erat.
- LYCIA**, (ad Att. IX. 9.) regio Asiae minoris, ad mare mediterraneum, Cariae et Pamphyliae interjecta: unde *Lycii*, ad Att. VI. 5.
- LYDIA**, (p. Flacc. 27.) regio Asiae minoris versus mare Aegaeum, inter Ioniam, Aeoliam et Phrygiam magnam, unde dicuntur *Lydi* populi, pro Flacc. 2. et 27. et *Lydius*, de Div. I. 12.

M.

MACEDONIA, modo est pars Graeciae inter Thessaliam, Thraciam, Acarnaniam etc. modo provincia Romana Proconsularis, Grae-

- Gracciam inde ab Illyride ad Graeciam proprie sic dictam continens. (Inde *Macedones*, incolae, de Off. II. 7. et *Macedonicus*, ad Div. XII. 23.)
- MACHIARENSIS**, in Verr. III. 18. a *Machara*. vid. *Imachara*.
- (MAEANDER)**, fluvius Phrygiae valde flexuosus, Ovid. Metam. VIII. 162. a cuius flexibus *Maeandri* dicuntur vafra confilia et diverticula, in Pis. 22.)
- MAECIA**, ad Att. IV. 15. tribus pop. Rom. al. *Metia*.
- (MAENIA)** columna, in foro Romano, p. Sext. 58.)
- MAEOTIS**, palus seu lacus in Sarmatia ultra Isthmum Tauricum, Tusc. V. 17.
- MALEAE**, Div. IV. 12. promontorium Laconicae.
- MAMERTINI**, in Verr. II. 5. p. Balb. 23. populi Siciliae, Messanae incolae, quae civitas *Mamertina* l. c. vocatur. Mamertini olim Campaniae populi fuere, sed Messanam deinde occuparunt.
- MANTINEA**, de Fin. B. II. 30. urbs. Arcadiae.
- [MARATHENUS]**, Menelaus, Brut. 26. a *Marathe*, insula in mari Ionio apud Corcyram sita, cf. Plin. H. N. IV. 12. in. R.]
- MARATHON**, de Off. I. 18. urbs Atticae prope mare Euboicum, ad quam nobilem victoriam Miltiade duce Athenienses consecuti sunt. (Unde *Marathonia* pugna, ad Att. IX. 10.)
- MARATHONIUS TAURUS**, Tusc. Qu. IV. 22. a Theséo comprehensus. v. Plut. in Theséo, Ovid. Met. VII. 433.
- (MARLANA)** quercus, de Leg. I. 1. in Arpinati.)
- MARSI**, p. Domo 44. populi Latii, a quibus Italicum f. Sociale bellum *Mariscum* de Div. I. 44. dicitur, quod ejus praecipui auctores fuere, apud eosque bellum ortum est.
- MARTIUS CAMPUS**, locus patens prope Tiberim, in quo comitia populi Romani centuriata habebantur. Marti consecratus est a Bruto, ne Tarquinio, cujus agri fuerant, reddi posset, ad Att. XII. 8.
- MARUCINI**, Cluent. 69. populi Campaniae ad mare Adrianum, Ferentanis et Pelignis confines.
- MASSICUS**, vino nobilis mons Campaniae. v. *Gaurus*. Agr. II. 25.
- MASSILIA**, p. Fonte]. I. p. Flacc. 26. urbs nobilis in Gallia Narbonensi, hodie *Marseille*. quamquam Volsius ad Melamp. 477. docet, Massiliam veterem non sitam fuisse, ubi hodierna est, sed longe ab ea ad promontorium, ubi et nunc ejus rudera sint, et saepe numi effodiantur. (Unde *Maffilienses*, incolae, p. Balbo 22.)
- MAURITANIA**, pars Africae maritima, in Vat. 5.
- MAURI**, ad Div. X. 30. incolae Mauritaniae.
- MEDI**, populi Asiae majoris, ultra Tigridem. de Off. II. 12.
- (MEDIOLANENSIS)**, Pis. 26.) [ad *Mediolanum*, urbem Galliae Cisalpinae, pertinens, cf. Liv. V. 34. R.]
- MEGARA**, urbs Megaridis, Atticae confinis, atque adeo ejus, ex veterum nonnullorum sententia, pars. (Unde *Megareus*, Acad. IV. 42. et)
- MEGARICI**, Acad. IV. 42. philosophi ex Euclidis schola.
- MEGARICA SIGNA**, ad Att. I. 8. id est, Megaris e lapide, qui ibi nascitur, elaborata. Statuae Megaricae valde celebres. vid. Corrad. ad h. l. et Junium.
- MEGARIS**, in Verr. V. 25. urbs Siciliae prope Syracusas ad mare, quae et *Hybla minor* dicitur. Liv. XXIV. 35. et alibi *Megara* vocat in plurali. Sed feminino genere etiam Plinius dixit H. N. IV. 7. (Unde *Megarensis*, Verr. V. 7.)
- MELITA**, insula maris Siculi, quae hodie *Malta* dicitur, Verr. IV. 46. (Unde *Melitenfis vestis*, Verr. II. 72. e gossypio facta. v. Cluver. Sicil. Ant. p. 436.)
- (MELIUS)**, de N. D. I. 1. a *Melo*, maris Aegaei insula.)

- (MENENIA, tribus pop. Rom. ad Div. XIII. 9.)
- MENENII, in Verr. III. 43. incolae oppidi Siciliae *Menae* dicti, quod subiacebat lacui Palicorum.
- MESOPOTAMIA, regio Asiae majoris inter Euphratem et Tigridem, de N. D. II. 32.
- MESSANA, urbs Siciliae ad fretum posita, quae et *Mamertina civitas* dicitur in Verrinis, I. 10. II. 5.
- METAPONTUS, de Fin. B. V. 2. urbs Magnae Graeciae prima a Tarento ad mare sita.
- METHYMNAEUS, Tusc. Qu. II. 27. a *Methymna*, urbe insulae Lesbii, cujus vites et uvae celebrantur apud Virgilium.
- (METIA, tribus pop. Rom. p. Planc. 16.)
- MILETUS, ad Att. IX. 9. urbs Ioniae, a qua *Milesii*. Celebrantur etiam ap. Ciceronem in Verrinis *Ianae Milesiae*, (de Or. III. 34. Thales *Milesius*.)
- MILYADUM COMMUNE, in Verr. I. 38. regiuncula et urbs in Lycia ad Taurum montem.
- MINTURNAE, ad Att. V. 1. oppidum in Auruncis in confinio Campaniae et Latii ad Liris ostia, unde *Minturnenses*, p. Planc. 10.
- (MINUCIA porticus, Phil. II. 34.)
- MINUCIA VIA, ad Att. IX. 6. Roma a porta Minucia Brundisium ferebat, ut Appia, sed alio tractu, nempe per Sabinos, strata a L. Minucio eo, de quo ap. Liv. IV. 16. v. Antt. ad Horat. Ep. I. 17.
- MISENUM, Phil. II. 19. promontorium, portus et oppidum Campaniae.
- MITYLENAE f. *Mytilenae*, nam utrumque rectum esse docet Voll. ad Melam p. 502. urbs Lesbii. (Unde *Mitylenaeus*, p. Arch. 10.)
- MOLOSSI, de Div. I. 34. populus Epiri.
- MONS SACER, Brut. 14. post Anienem in Sabinis, ita dictus a *Jegibus sacratiss.* v. Ind. Legg. in *Sacrae Legg.*
- MOPSUESTIA, ad Div. III. 8. *Μόψου* — regis Argivorum — *ἑστία*, oppidum Ciliciae, ad Pyramum amnem prope mare.
- [MORGANTINUS, Verr. III. 18. suadente Ernestio et Orellio pro *Murgentinus*, quod vid. R.]
- MULVIUS PONS, ad Att. XIII. 33. qui Tiberim jungit, prope Romani. de quo v. Tacit. A. XIII. 47.
- MURGENTINUS AGER, in Verr. III. 18. qui est ad *Murgentium*, oppidum Siciliae, supra ostium Simaethi, prope mare.
- MUTINA, oppidum Galliae Cispadanae, hodie *Modena*, Phil. V. 9.
- MUTYCENSIS, in Verr. lib. III. 43. a *Mutica*, Sicil. oppido: f. *Muticensis*, ut habet M. Huydecoperianus, v. not. alii *Mutyensis*. v. Harduin. ad Plin. III. 8. Graev. ad l. c. Im. Anon. Ravennate L. V. p. m. 804. est: *Mutaca*.
- MYCENENSES, a *Mycenis* in Argolide, de Fin. II. 6.
- MYLASA, Phil. V. 7. urbs Cariae; unde *Mylassi*, ad Div. XIII. 56. Haec est urbs, in quam cum Stratonicus venisset, propter templorum multitudinem clauavit: *Audite, templa*. Per simplex S scribendum defendit Cel. Wessel. ad Hieroclem p. 688. pluribus Cel. Drakenborch. ad Liv. XXXVIII. 39.
- MYNDUS, Verr. I. 34. oppidum Cariae. *Myndenses*, ejus cives, ad Div. III. 8. ubi tamen Manutius legi volebat *Synnadenenses*: Quarterius ap. Olivetum *Midaenses*, ab oppido Phrygiae *Midaio* (Graece *Μίδαίον*). Fuit enim ea pars Phrygiae sub Procol. Ciliciae a qua longe aberat *Myndus* Cariae.
- MYRINA, ad Div. V. ep. 20. urbs Aeoliae.
- MYSIA, Orat. 8. regio Asiae min. ad mare Aegaeum et Hellespontum, unde

MYSORUM GENS, Or. pro Flacco B. ad Q. Fr. I. 1.
(**MYSI**, ad Q. Fr. I. 1.)

N.

NAR, ad Att. IV. 15. fluvius Lucaniae prope lacum Velinum.

NARBO, ad Att. XII. 37. caput Galliae Narbonensis. (Unde *Narbonenses*, pro Fonte.)

NARONA, ad Div. V. ep. 9. 10. oppidum Dalmatiae. In Graev. Cod. erat *Narbona*, et hoc Scaliger ad Eusebium Plinio Itinerariis restituere volebat, quod etiam vulgatas Ptolemaei edd. obsidet. Sed rectum est *Narona*, quod etiam H. Surita Ptolemaeo restituit ad Itin. Ant. p. 338. ed. noviss. ad q. L. vid. etiam Vesseltingium. In MSS. confundi haec verba docet Burm. ad Sueton. Tib. c. 4.

(**NAUPACTUS**, urbs Aetoliae ad sinum Corinthiacum, in Pis. 37.)

NEAPOLIS, Campaniae oppidum, (ad Att. XIV. 10. Unde *Neapolitani*, p. Balb. 24. et)

NEAPOLITANUM Pompeji, ad Att. VII. 2.

NEAPOLIS, Verr. IV. 53. pars Syracusarum novissima.

NEMAEUS leo, Tusc. Qu. IV. 22. a Nemica, loco in Argolide, de Fato 4.

NEMORENSIS, ad Au. VI. 1. intellige *ager*. Lucus erat in agro Aricino Dianae facer; ei adjacentem agrum, Nemiorensem dicebant.

NEMUS, ad Att. XV. 4. lucus Dianae facer in agro Aricino. Unde *Nemorenfis*.

NERVII, ad Q. Fr. III. 8. populus Galliae, e Caesare notus. [Caes. B. G. II. 15. R.]

NESIS, ad Att. XVI. 1. insula Campaniae objecta, in qua Lucullus filium villam habebat.

NETUM, in Verr. IV. 26. oppidum Siciliae. Unde

NETINI l. **NETINENSES**, in Verr. V. 51. II. 64.

NICAEA, ad Att. XIV. 1. urbs Liguria prope mare: hodie *Nizza*.

NICAEENSES, ad Div. XIII. ep. 61. incolae *Nicaeae* in Bithynia.

NILUS, fluvius Aegypti, de N. D. II. 52.

NOLA, Brutus 3. urbs in Campania, unde *Nolani*, de Off. I. 10. et *Nolanus ager*, item *Nolanum*, praedium prope Nolanum, ad Att. XIII. 8.

NORENSIS, Fragm. Or. XVII. pro M. Aem. Scauro, p. 10. a *Nora*, oppido Sardiniae.

NOVAE, de Orat. II. 66. sc. tabernae argentariorum in foro Rom. exornatae scutis Cimbrorum, ut *Veteres* Samnitium. Livius IX. 40.

NOVOCOMENSES, ad Div. XIII. 35. incolae oppidi Novi Comi in Infubria ad lacum Larinum.

NUCERIA, Agrar. II. 31. est oppidum Campaniae, quod Itin. Ant. XVI. m. p. a Nola abesse dicit. Ceterum plures esse Nucerias ad l. c. observat Surita.

NUMANTIA, Phil. IV. 5. urbs Hispaniae Tarraconensis nobilis: unde *Numantinum foedus*, de Fin. B. II. 17. (*Numantini*, de Off. III. 30.)

(**NUMIDICUS**, ad Att. I. 16. ad Numidiam, Africae regionem, pertinens, cognomen Q. Metelli, q. v.)

(**NURSINUS**, de Fin. II. 18. a *Nursia*, Sabinorum urbe.)

NYSAEI, ad Div. XIII. ep. 64. incolae oppidi *Nysae* in Macedonia Lydia.

O.

(**OCEANUS**, quo circumfusa est terra, Somn. Scip.)

OCRICULANA villa, pro Milon. 24. ad *Ocriculum*, oppidum in Umbria cis Apenninum.

OETA, mons inter Thessaliam et Macedoniam: unde *Oetaeus*, de N. D. III. 16.

OLBIA, ad Qu. Fr. II. 7. urbs Sardiniae. Unde *Olbiensis*, ad Qu. Fr. II. 3. sc. epistola, i. e. Olbiae scripta. Nam de ea ibi

sermonem esse, ex ipsa epistola facile intelligitur.

OLYMPENI, ab Olympo, urbe Pamphyliae, a P. Servilio Isaurico capta, Agr. I. 2. II. 19.

OLYMPIA, de Orat. III. 32. ad Att. XIII. 80. Tusc. I. 46. urbs Elidis in Peloponneso, juxta Alpheum in Pilaeo agro, celebris ludis Olympicis, quae *Olympia* nominari solent, de Div. II. 70.

OLYMPUS, de Div. I. 12. etc. mons inter Thessaliam et Macedoniam, (sedes Deorum).

(OLYMPUS, Verr. I. 21. urbs antiqua Lyciae.)

ONCHESMITES, ad Att. VII. 2. ventus ab Onchesmo, Epiri portu, flans.

OPUS, ad Att. VI. 2. urbs Locridis, metropolis *Opuntiorum*.

ORESTIS, Har. Resp. 16. pars Macedoniae libera.

ORINDICUS AGER, Agr. II. 19. s. potius *Orondicus* aut *Orondius*, ab *Oronda*, urbe inter Pifidiam et Isauriam.

OROPUS, ad Att. XII. 23. urbs Boeotiae in finibus Atticae.

OSTIA, ad Div. IX. 6. celebris colonia ad ostium Tiberis. Unde

OSTIENSIS PROVINCIA, pro Mur. 8. quaestoria, et *Ostiensis* incommo- dum, Man. 12. quod experti Rom. sunt, cum ad Ostiam classis Rom. a piratis capta et oppressa est.

P.

PACHYNUM, Verr. V. 94. promontorium Siciliae, cum portu.

PAESTUM, ad Att. XI. 17. urbs Lucaniae, Gr. *Possidania*, a qua sinus *Paeftanus* dicitur, ad Att. XVI. 6. *Paestana praefectura* memoratur ap. Front. de Colon. p. 109.

PALATIUM, (de Harusp. 12. in Cat. I. 1.) mons unus ex his, in quibus structa est Roma: mons *Palatinus*, (palaestra *Palatina*, ad Att. II. 4.)

PALATINA, tribus populi Romani urbana, p. Sext. 53.

PALATINAE BALNEAE, pro Rosc. Amer. 7. quia fuere ad Palatinum montem, vel in monte.

ΠΑΑΤΟΣ, ad Div. XII. ep. 13. oppidum prope Laodiceam.

PAMPHYLLIA, Verr. I. 22. III. 3. regio Asiae minoris ad mare mediterraneum — unde *mare Pamphylium* ejus pars, quae Pamphyliam alinit, dicitur — inter Lyciam et Ciliciam.

(PAMPHYLLII, de Div. I. 15. incolae *Pamphylliae*. Forum *Pamphylium*, ad Att. V. 21.)

(PANORMUS, Verr. II. 26. Unde) PANORMITANI, Verr. II. 49. ci- ves urbis *Panormi*, quae est urbs Siciliae celebris et portus in parte occidentali.

PAPHLAGONIA, regio Asiae min. ad Pontum Euxinum inter Bithyniam et Pontum, Agr. I. 2.

PAPHIUS, Phil. II. 15. urbs Cyprî notissima propter cultum Ven- eris, quae inde *Paphia*. (*Paphi*, ad Div. XIII. 43.)

PARIANA CIVITAS, ad Div. XIII. 53. *Pariorum* in Hellesponto urbs, *Paros*.

PARMA, Phil. XIV. 4. urbs Gal- liae Cispadanae, unde *Parmen- ses*, Phil. XIV. 3.

PARTHI, proprie populi Persiae, ultra Euphratem: deinde omnes, qui olim Persae, ad Att. V. 21. XIV. 9.

PARTHINI, in Pison. 40. populi in Illyrico. v. Oudend. V. C. ad Suet. Aug. 19.

PATARANI, pro Flacc. 82. urbis *Patarae* in Lycia ci- ves.

(PATAVINI, Phil. XII. 4. a *Pata- via*, urbe Galliae Transpadanae.)

PATRAE, urbs notissima Achajae, ad Div. XVI. 6.

PEDANUM, ad Att. IX. 18. prae- dium in agro Pedano, h. e. prope *Pedum*, oppidum inter Praeneste, Tibur et Tusculum.

PELASGI, populi Graeciae, de Fin. II. 4.

PELIGNUS, e Pelignis, populo Italiae, Maris, Marrucinis et Ferentanis confini, in Vatin. 15. PE.

- PELION NEMUS**, ad Heren. II. 22. in monte Pelio in Thessalia.
- PELIUS MONS**, de Fato 15.
- PELLIA**, ad Att. III. 8. caput Macedoniae, unde reges Macedoniae, Philippus et Alexander, *Pel-laei* dicti. Philippum Demosthenes de Corona contentus causa appellat *ἐν Ἰελλῇ τραπέζῃ*, et cum contentu de ea urbe loquitur. de qua re vid. Wesfeling. ad Ant. Itin. p. 319.
- PELOPONNESUS**, magna peninsula, reliquae Graeciae Isthmo Corinthio adhaerens, (ad Att. X. 12. Unde *Peloponnesiae* civitates, ad Att. VI. 2. *Peloponnesiacum* bellum, de Off. I. 24.)
- (PELORIS**, Verr. V. 3. Siciliae regio juxta *Pelorum*.)
- PELORUM**, promontorium ad Siciliae fretum, Verr. V. 34.
- PENTELICUS**, ad Att. I. 8. Hermes Pentelicus, est statua ejus generis, quod *Hermas* vocabant, facta e marmore, quod praestantissimum e monte Atticae Pentelico, auctore Pausania L. I. 19. 32. VII. 23. 25. 26. excidebatur, inventore *Byze Naxio*. Pentelici marmoris mentio est etiam ap. Strabonem L. IX. p. 619. ed. Almelov. et apud Plutarchum in Valerio Publicola p. 105. ed. Wechel.
- PERGA**, urbs Pamphylicae, (Verr. I. 20. IV. 32. pr. Flacco 29.)
- PERGAMUS**, Agr. II. 15. urbs Myliae majoris celeberrima, unde *Pergamenus*, (p. Flacc. 29. de Div. II. 47.)
- PERRHAEBIA**, in Pison. 40. pars Thessaliae; alii tamen ad Macedoniam, item ad Aetoliam referunt.
- (PERSAE**, Asiae populus, p. Dom. 47. Brut. 10.)
- PERSICE**, ad Att. XV. 9. porticus celeberrima Lacedaemone fuit, quae hoc nomine appellabatur, quod e manubiis Persarum aedificata erat. Vitruv. I. 2. Ad hanc alludens Brutus in villa Lanuvina porticum Persicen appellabat. v. *Eurotas*.
- PESSINUS**, de Harusp. 13. urbs Gallo-Graeciae i. Galatiae, unde *Pessinuntius*, p. Sext. 26.
- PETRINI**, in Verr. III. 39. Petrae, oppidi in Sicilia, cives.
- PETRINUM**, ad Div. VI. 19. praedium a vico Petrino, qui fuit in agro Sinuessano.
- PHAEACES**, Br. 18. populi Corcyrae mollissimi; quorum molli-tiem jam Homerus in Odyssaea celebravit.
- PHALEREUS**, de Leg. II. 25. est cognomen Demetrii rhetoris, a pago Attico, in quo natus erat.
- (PHALERICUM**, de Fin. V. 2. locus maritimus apud Athenas.)
- (PHARSALIA**, five urbs Pharsalus, five regio finitima, Phil. XIV. 8.)
- PHARSALICUS**, a *Pharsalo*, Thessaliae urbe, Phil. XIV. 8.
- PHASELIS**, urbs ultima Lyciae, ad fines Pamphylicae, Verr. IV. 10.
- PHASELITAE**, Agrar. II. 18. incolae urbis Phaselidos.
- PHENEATAE**, de Nat. D. III. 22. a *Phenoe*, oppido Arcadiae.
- PIERAE**, de Divin. I. 25. urbs Thessaliae; unde *Pheraci*, de Invent. II. 49. de Off. II. 17.
- (PIERIONES**, ad Att. XIV. 14. ignoti.)
- PHILOMELUM** i. **PHILOMELIUM**, ad Att. V. 20. ad Div. III. 8. in Verr. III. 83. urbs Phrygiae majoris. Unde *Philomelienses*, in Verr. III. 83.
- PHINTIA**, in Verr. III. 83. oppidum Siciliae.
- PHILIUS**, ad Att. VI. 2. urbs Achaiae, unde *Phliafi* et *Phliuntii*. Sed illud tamen usitatus. Tusc. V. 3.
- PHOCII**, in Pison. 40. populi *Phocidis*.
- PHOENICE**, Acad. IV. 20. pars Syriae: etsi interdum ab ea distinguitur propter nobilitatem et magnitudinem. Phil. XI. 14. Cellarius alique negant Latinum esse: *Phoenicia* Cl. Schwarz adduxit contra locum Varronis de L. L. IV. 6. Sed etiam de Fin. IV. 20. editiones quaedam habent

- Phoenicia*. In Gronoviana autem est *e Phoenica*, pro *e Phoenice*: quod utrumque recte dici potest. Nam multae voces apud Latinos, poëtas tamen maxime, et Graecam et Latinam formam habent. Sic *Penelope* et *Penelopa*, *Circe*, *Circa*. v. Voss. de Anal. II. 2. et Heinl. ad Virg. Aen. III. 386. ubi etiam exempla e profaiciis. Librarii, qui hoc nesciebant, e *Phoenica* fecere *poëtica*, unde Manutius fecit *Phoenicia*, quem deinde alii secuti sunt. (Unde *Phoenices*, incolae, de N. D. II. 41.)
- PHRYGES**, populi Asiae minoris, (de Div. II. 41.)
- PHRYGIA**, regio Asiae min. ad Hellespontum et Aegaeum mare, p. Flacco 27. (Unde *Phrygius*, de Div. I. 50.)
- PTHIA**, de Div. I. 25. urbs Phthiotidis, Thessaliae partis. Unde *Phthiota*, Tusc. Qu. I. 10.
- PICENUS AGER**, Brut. 14. in Italia, Umbriae confinis. Qui et *Picentis ager*, de Senect. 4. v. Graev. et viros doctos ad Flor. I. 19. item *Picentinus*. *Picentes*, pro Sull. 8. ad Att. VII. 26. XV. 4.
- PINDENISSAE**, ad Att. V. 20. urbs Eleutherocilicum, expugnatione Ciceronis nobilitata, quae et *Pindenissus* dicitur, ad Div. II. 10. ad Att. V. 20.
- PIRAEUS**, portus Atheniensis et pagus, Brut. 13.
- PIRENAEUS**, ad Att. VIII. 3.)
- PISAE**, ad Q. Fr. II. 6. urbs Italiae.)
- PISAURUM**, oppidum Umbriae maritimum, quod praeterlabitur fluvius cognominis *Pisaurus*. *Pisaurensis*, ad Att. II. 7. Brut. 78.
- PISIDIA**, regio Asiae min. Pamphyliæ et Isauriae confinis: a qua *Pisidæ* dicuntur, (de Div. I. 41. ad Att. VI. 5.)
- (PISONIS** lucus, Romae erat, ad Q. Fr. II. 3.)
- PLACENTIA**, (in Pis. I. ad Q. Fr. II. 15.) urbs Galliae Cisalpinæ: hodie *Piacenza*, in confluente
- Padi et Trebiae: unde *Placentini*, in Pis. 27.
- PLATAEAE**, urbs Boeotiae nobilis, de Off. I. 18.
- PLUTONIUM**, de Div. I. 36. templum Plutonis in Lydia, et quidem in pago Acharaca, qui est in via inter Tralles et Nysam.
- (POENI**, i. q. Carthaginienses, de Div. I. 24. Verr. III. 54.)
- POLLENTIA**, ad Div. XI. 13. Phil. XI. 6. oppidum Liguria supra Albam, haud procul Tanari ac Sturae confluentibus.
- POMPEJA VIA**, Verr. V. 66. via in Sicilia post urbem Messaniam.
- POMPEJANUM**, ad Att. I. 20. praedium Ciceronis in agro Pompejano. Aliud est *Pompejanum*, ad Div. VII. 3. praedium Marii: et ad Att. V. 1. Pansae praedium. Dicuntur a *Pompejis*, oppido Campaniae, ut *Pompejani*, Sull. 21.
- (POMPTINA**, trib. v. *Pomptina*.)
- POMPTINUM**, campus Latii in Volscis: item praedium in illo agro, (de Or. II. 7. ad Div. VII. 18.)
- POMTINA**, ad Att. IV. 15. tribus pop. Rom. rusticae quae et *Pomptina*, ad Att. VII. 5.
- (PONS** argenteus, ad Div. X. 34. 35. Mulvius, ad Att. XIII. 83. Tirenus, ad Att. XVI. 13.)
- PONTUS**, regio Asiae ad Pontum Euxinum, Agr. I. 2. (Unde *Ponticus*, de Div. I. 23.)
- POPILIA**, ad Div. VIII. 8. tribus rusticanae nomen.
- POTENTIA**, Ilar. Resp. 28. locus in agro Piceno.
- PRAENESTE**, oppidum Latii non procul Roma, (de Div. II. 41. p. Planc. 26. Unde *Praenestinus*, de Div. II. 41.)
- PRETIUS LACUS**, pro Mil. 27. in Etruria. Graev. *Pretius*, quod probat Cellar. G. A.
- PRIENE**, Paradox. I. urbs Ioniae.
- PRIVERNAS**, a *Priverno*, oppido Latii, (de Div. I. 43. Agr. II. 25.)
- PROPONTIS**, mare inter duo freta Hellespontum et Bosporum Cimmerii

Cimmerium interjectum, quasi vestibulum Ponti Euxini. Fragm.

PRYTANEUM, locus Athenis, ubi bene meriti de rep. publice alebantur, de Or. I. 54.

PTOLEMAEUM, de Fin. V. 1. gymnasium Athenis.

PTOLEMAIS, ad Div. I. ep. 7. oppidum Aegypti Alexandriae propinquum.

PUNICANUS pro PUNICUS, pro Mur. 36. *Punicana triclinia*, humilia et vilis materiae. v. Scallig. ad Varr. R. R. III. 7. ubi tamen *fenestras Punicanas* non recte interpretari videtur. Plin. XXXIII. 11. *Punicana* commemorat, sed ita, ut in iis species magis quam materia spectata videatur.

(PUNICUS, Brut. 19.)

PUPINIA, Agr. II. 35. ager Romae propinquus versus Etruriam, ap. Varr. R. R. I. 9. 5. Colum. I. 4. 2. Livio *Pupiniensis*; a quo tribus *Pupinia* nomen habet.

PUTEOLI, locus celeberrimus in veteri historia in Campania, hodie *Pozzuolo*; unde dicuntur *Puteolani*, Phil. II. 41. et *Puteolanum*, ad Div. V. 15. praedium in agro Puteolano.

PYRAMUS, fluvius Ciliciae, ad Div. III. 11.

PYRGENSIS, de Or. II. 71. a *Pyrgo*, Tusciae urbe.

PYRIPHLEGETON, de Nat. D. III. 17. fluvius igne ardens apud inferos.

(PYTHIUM oraculum, Delphis erat, de Div. I. 1.)

Q.

QUIRINA, ad Div. VIII. 8. tribus urbanae nomen.

R.

RAVENNA, colonia et portus ad mare Adriaticum in Gallia Cispadana, ad Div. VIII. 1.

REATINA PRAEFECTURA, de Nat. Deor. II. 2. ab *Reate*, oppido Sabinorum, amoenissima urbe.

Reatini saepe memorantur a Cicerone, ad Att. IV. 15. (*Reatinus* ager, Agr. II. 25.)

RECENTORICUS, SICILIENSIS AGER, de lege Agr. passim, v. c. I. 4. II. 21. fuit publicus populi Rom.

REGILLUS LACUS, de Nat. Deor. II. 2. lacus in Latio.

REGIUM vel RHEGIUM, ad Att. XVI. 6. Verr. II. 22. 23. urbs et promontorium in ora maritima Brutiorum, unde trajectus in Gracciam; unde *Rhegini*, (Verr. IV. 60. p. Arch. 5.)

(REMORA, de Div. I. 47.)

(RHAMNUSIUS, Brut. 12. ad Rhamnumtem, Atticae pagum, pertinens.)

RHEGIUM LEPIDI, ad Divers. XII. 5. XI. 9. urbs Galliae Cispadanae in via Aemilia; nomen tulit ab Aemilio Lepido, qui cum C. Flaminio Consul fuit: ab ea dicuntur *Regenses*, ad Div. XIII. 7. cf. Plin. III. 15.

RHENUS, fluvius Germaniae, in Pis. 38.

RHODANUS, fluvius Galliae Transalpinae, ad Div. X. 9.

RHODUS, insula Asiatica in mediterraneo mari, celeberrima studiis eloquentiae, philosophiae et rei navalis; in qua et urbs cognominis, (ad Att. IX. 9. Unde *Rhodium*, Tusc. I. 46.)

RHOSIACUS, ad Att. VI. 1. a *Rhoso*, urbe Ciliciae, in sinu Illico, celebri vas fictilibus; unde Atticus, *vasa Rhosiaca* ut sibi mitteret, Ciceronem rogarat.

(ROMA, Agr. II. 35. in Catil. IV. 6. Unde)

(ROMANUS, Tusc. IV. 1.)

ROMILIA, Agr. II. 29. tribus populi Romani.

ROSIA vel ROSEA, ad Att. IV. 15. sunt campi fertilissimi agri Reatini, forte illi ipsi, qui in hac ipsa epistola *ρεῖανη* Reatinorum vocantur. v. Varr. R. R. I. 7. 10. et ibi Interpp. Heinsius et Burmann. ad Virg. Aen. VII. 712.

- (RUBICON, fluvius, Galliae finis, Phil. V. 8.)
- RUDINI, de Orat. III. 42. incolae oppidi in Calabria *Rudiarum*. pro Arch. 10. *Rudius* est. Sed hic quoque Ant. Augustinus et Urfinus rescribi volebant *Rudimus*. Aufonius quoque Ennium *Rudinum* appellavit, non *Rudium*. Item ap. Frontin. de Colon. p. 127. *Rodinus*.
- S.
- SABINI, populus Latii, (p. Balb. 13. *Sabinus* ager, Agr. II. 25.)
- (SAGER, mons, v. *Mons facer*.)
- SACRA VIA, ad Att. IV. 3. via urbis Romae, quae nomen habet a foedere, quod in ea inter Romulum et Tatium ictum est.
- SAGRA, de Nat. D. II. 2. fluvius Brutiorum inter Locros et Caunoniam in Magna Graecia.
- SAGUNTUM, de Div. I. 24. urbs Hispaniae Tarraconensis; unde *Saguntini*, p. Balb. 22.
- SAITAE, de Nat. Deor. III. 23. a *Sai*, urbe Aegypti, et quidem in Delta.
- (SALAMINA, i. q. Salamis, Tusc. I. 46.)
- SALAMIS, de Off. I. 18. una ex insulis Graecis circa Peloponnesum, nobilis clade Xerxis. (Unde *Salaminium* tropaeum, Tusc. I. 46.)
- SALAMIS, ad Att. VI. 1. urbs Cypri. Unde *Salaminii*, ad Att. V. 21. pro Arch. 8.
- SALAPINI, Agrar. II. 27. incolae oppidi Apuliae *Salapinae*.
- SALARIA, de Nat. D. III. 5. Via a porta Collina in Sabinos, a sale dicta per eam Romam devecto.
- SALENTINI, Rosc. Amer. 46. incolae oppidi *Salentiae*, in Calabria.
- SALERNUM, Herenn. IV. 51. oppidum Picentinorum, pop. in Magna Graecia.
- (SALIORUM curia, in Palatio, de Div. I. 17.)
- SAMAROBRIVAE, ad Div. VII. 2. oppidum Galliae Belgicae in Ambianis.
- SAMNIUM, p. Cluent. 69. regio Italiae inter Volcos, Pelignos, Campanos, Apulos, Lucanos. Unde
- SAMNITES, (de Senect. 16. de Off. III. 30.) populi Samnii. item:
- SAMNIS, genus gladiatorum, quod armis Samniticis utebatur. v. Liv. L. IX. 40.
- SAMOS, in Verr. I. 19. insula Asiae in mari Aegaeo, cum urbe ejusdem nominis, Verr. I. 19. unde *Samii*, ad Att. VI. 1. *Samia vasa*, pro Mur. 36. fictilia et vilia.
- SAMOTHRACIA, insula una ex iis, quae circa Thraciam jacent, in Pil. 36.
- SARDI, incolae Sardiniae, insulae in mari Ligustico, p. Balb. 18.
- (SARDINIA, de Prov. conf. 7. ad Att. IX. 2.)
- SARDIS, de Senect. 17. urbs praecipua Lydiae, a qua *Sardiani*, ad Div. XIII. 55. ad Q. Fr. I. 2.
- SARDONIUS, ad Div. VII. 25. a Sardinia.
- SATRICUM, ad Q. Fr. III. 1. urbs Latii antiqui ad Appiam viam.
- SAXA RUBRA, Phil. II. 31. locus inter Cremonam et Vejios.
- SCANTIA SYLVA, Agrar. I. 1. et aliis locis: in Campania fuit publica silva pop. Rom. quam Censores pecuariis locabant. *Aquae Scantiae* sunt ap. Plin. II. N. II. 107.
- SCEPSIUS, Tusculan. Qu. I. 24. a *Scepsi*, Myliae oppido.
- SCYLLA, Syrtis ad fretum Siculum, p. Sext. 8.
- SCYRUS, ad Att. V. 12. insula maris Aegaei.
- SCYTHAE, populi Sarmatiae, Verr. V. 58.
- SCYTHIA, pars Sarmatiae Europaeae, de N. D. II. 34.

- SEBUSIANI**, Quinct. 25. populi Galliae Lugdunenſis, Aeduis et Allobrogibus interjecti, ut intelligitur ex loco Cicer., et Caef. B. G. VII. 64. Alii dicuntur *Seguſiani*, item *Secuſiani*. Hottouianus ad Caefarem probat *Seguſiani*; ad Ciceronem: *Sebuſiani*. Oudendorp. V. C. ad Caef. B. G. I. 10. praefert *Seguſiani*, cum interim fateatur, plerofque MSS. et vet. edd. habere *Sebuſiani*. Ap. Ciceronem nil variant, niſi quod Dresd. habet *Sebaginnos*.
- SEGESTA**, oppidum Siciliae, de quo vid. Verr. IV. 33. unde *Segestani*, Verr. V. 33. et *Segestenses*. III. 34.
- SEJANUM**, ad Div. VII. ep. 1. nomen praedii, quod ab obſcuro aliquo oppidulo nomen habet, in agro Etrusco.
- SELEUCEA PIERIA**, ad Att. XI. 20. urbs Syriae ad Euphraten, de qua vide Polyb. V. 59. et Cellar. G. A. III. 12. 26. ſeqq.
- SELEUCIA**, ad Div. VIII. regia Parthorum.
- (**SELEUCIANA** provincia, ad Att. IV. 18. Alii Syriam, alii Ciliciam intelligunt, in utraque enim eſt urbs *Seleucia*.)
- SEMURIUM**, Phil. VI. 6. ager a Larentia pop. Romano legatus. v. Macro. Saturn. Lib. I. c. 10.
- SENENSES**, Brut. 18. a *Sena*, Etruriae oppido. *Senenſe* proelium.
- (**SENIAE** balneae, publicae fuerunt Romae, p. Caef. 25.)
- SEPLASIA**, in Piſon. 7. 11. locus Capuae, ubi unguenta vendebantur. cf. Agrar. II. 34.
- SEPTEM AQUAE**, ad Att. IV. 15. Lacus agri Reatini.
- SEPYRA**, ad Div. XV. ep. 4. vicus Ciliciae, in ea Amiani parte, ſub cujus radicibus Arae Alexandri erant.
- (**SERGIA**, tribus pop. Rom. in Vatin. 15.)
- SERAPIUS**, de Nat. D. I. 31. inſula in mari Aegaeo, inter Cycladas; unde *Scraphius*, de Sen. 3.
- SERVILIUS LACUS**, S. Roſc. 32. Romae fuit.
- SETINUS AGER**, Agrar. II. 25. in Latio, frugum et vini fertiliffimus, ab *Setia*, oppido non ignobili.
- (**SICILIA**, inſula maris mediterranei, Agr. I. 2. in Verrinis ubivis. Unde)
- SICILIENSIS**, de Nat. Deor. III. 10. Agr. I. 4. et
- (**SICULI**, Brut. 12. Verr. IV. 52.)
- SICYON**, ad Att. I. 13. una de ſeptem civitatibus veteribus Graeciae in Peloponneſo prope Iſthmum. Celebrantur *calcei Sicyonii* apud veteres, vid. de Or. I. 54. et *olivae Sicyoniae* apud Virgilium in Georgicis. (*Sicyonii*, incolae, ad Att. 1. 20.)
- SIDA**, ad Div. lib. III. 6. urbs Pamphyliae.
- SIDICINUS**, ad Att. VI. 1. a *Sidicino*, colonia agri Campani.
- (**SIDON**, urbs Phoenices celeberrima, ad Att. IX. 9. Unde *Sidonius*, de Or. III. 50.)
- SIGEUM**, promontorium, oppidum et portus Troadis, ad Div. V. 12.
- SILA SILVA**, Br. 22. picariis celebriſſima ſilva in Brutiis, prope Martertinam urbem. v. Fabric. et Heinſ. ad Virgil. Aen. XII. 715. Fabricius ait, ſe primum illum Ciceronis locum e MSS. reſtituiſſe. (cf. Turneb. Adv. XI. 1. 26.)
- SILVA SCANTIA**, v. *Scantia ſilva*.
- SINOPE**, urbs Ponti, Agr. II. 20.
- SINUESSA**, ad Att. IX. 15. oppidum et colonia Latii in finibus Campaniae trans Lirim annem.
- SINUESSANUM** diverſorium, ad Att. XIV. 8. ad Div. XII. 20.
- SIPONTUM**, urbs Apuliae. Graecis *Sipus*, ad Att. VI. 2. (Unde *Sipontinus*, Agr. II. 27.)
- SIPYLUS**, mons Lydiae, ad quem Magnesia altera, ad Q. Fr. II. 41.
- SISAPO**, Phil. II. 19. urbs Hiſpaniae, cujus verus ſitus non ſatis certus eſt. Ad eam miniaria metalla, quae ſocietates publica-

- norum exercebant. vld. Plin. XXXIII. 7. Unde proverbium: *Tenes cum sociis, tamquam Sifaponem*. v. Suritani et Cel. Vvelling. ad Ant. Itin. p. 444. Sed in primis Turneb. Adv. X. 16.
- SMYRNA, p. Flacc. 29. urbs Ioniae, unde *Smyrnaei*, p. Arch. 8.
- SOLENTINI, in Verr. lib. III. 43. incolae oppidi in Sicilia, quod est *Solentum* vel *Solus*; unde et *Soluntini* dicuntur, quae scriptura est in numis.
- SOLI, oppidum Ciliciae, de Leg. II. 16.
- SOLONIUM, ad Att. II. 7. campus agri Lanuvini. item de Divin. aliquoties.
- SORANUS, a *Sora*, oppido Latii, p. Planc. 9.
- SPARTA, de Off. II. 22. urbs Peloponnesi, quae et Lacedaemon, caput Laconicae; unde *Spartiathe*, Tusc. V. 27.
- (SPOLETINUS, ad urbem Umbriae *Spoletum* pertinens, Brut. 78.)
- STABIANUM, ad Div. lib. VII. 1. praedium ad *Stabias*, oppidum Campaniae.
- STATIELLENSES, ad Div. lib. XI. 11. cives urbis Liguria, inter Dertonam et Vada Sabatia, quae dicebatur *Aquae Statiellae* seu *Aquae Statiellonum*.
- STELLATIS CAMPUS, Agrar. I. 7. in mediterranea Campania, de quo adeundus Camillus Campan. Fel. Disf. II. c. 83. sq.
- (STRATUS, urbs Aetoliae nobilis, in Pil. 37.)
- SUBURANA, Agrar. II. 29. tribus urbana.
- SUCRO, Balb. 1. fluvius Hispaniae (Unde *Sucronensis*, p. Balb. 2. proelium *Sucronense*.)
- SUESSA, Phil. III. 4. *Aurunca* in Campania prope Minturnas.
- SULMO, urbs in Pelignis, ad Att. VIII. 4.
- SUNIUM, promontorium, urbs et pagus Atticae, (ad Att. VII. 3. Unde *Sunii*, incolae, de Leg. II. 2.)
- SYBOTA, plur. ad Att. V. 9. insulae tres prope Corcyram. Schol. Thucyd. ad I. 47.
- SYNNAIDA, plur. urbs Phrygiae magnae. item *Synnas*, ad Att. V. 16. dicta. (Unde *Synnadenfis*, ad Att. V. 21.)
- SYRACUSAE. Descriptio Syracusarum est in Verr. IV. (c. 31. 53. etc.) ubi sunt quatuor tantum partes, vel Epipolis non numeratis; vel Insula, ob causas, quas vide ap. Dorvillium Itin. Sic. p. 177. sq. (Unde *Syracusinus*, Verr. II. 5. et *Syracusinus*, de Or. III. 34.)
- SYRACUSANUS PORTUS: (Verr. V. 37. describitur) quoties occurrit, intelligendus major, nam minor dicebatur *Iaccius*; v. Dorvillius ad Charitonem p. 282.
- (SYRIA, Asiae terra, Phil. XI. 12. Unde *Syrus*, de Prov. conf. 5. et *Syriacus*, ad Q. Fr. I. 2.)
- SYSPIRA, ad Att. II. 4. locus in Armenia celeberrimus aurifodinis.

T.

- TANAGRA, pro Dom. 43. oppidum Boeotiae.
- TARENTUM, Brut. 17. urbs Calabriae celeberrima, vestibus, lanis, etc. (Unde *Tarentinus*, de Or. III. 34. p. Arch. 5.)
- TARICHEA CASTRA, ad Div. XII. 11. ad *Taricheam*, oppidum Iudaeae minutissimum.
- TARPEJUS, mons Romae, in quo Capitolium, (unde etiam *Capitolinus* dictus, ad Her. IV. 32.)
- TARQUINII, oppidum Etruriae: unde *Tarquiniense municipium*, pro Caecin. 1. et *Tarquiniensis ager*, de Div. II. 22.
- TARRACINA, ad Att. VII. 5. urbs Latii ad mare, quae et *Anxur* dicitur Volscum nomine.
- (TARRACO, urbs Hispaniae meridionalis, p. Deiot. 14.)

TAR.

TARSUS, caput Ciliciae, (ad Att. V. 21. Unde *Tarsenses*, ad Att. V. 21.)

TARTESSIUS, ad Att. VII. 4. a *Tartesso*, quae est urbs Baeticae Hispaniae ad ipsa Baetis ostia, alio nomine *Carteia*, ut vulgo Geographi tradunt. Sed Valelius ad Exc. Peiresc. p. 72. docet, *Cartejam* esse *Calpen*: Tartessus quae fuerit, non liquere. (cf. de Senect. 19.)

TAURI PYLAE, ad Att. V. 20. angustiae, per quas iter patet ex Cappadocia in Ciliciam, Curt. III. 2.

TAUROMINIUM, vel TAUROMINIUM, ad Att. XVI. 11. quae est melior et certior scriptura, urbs Siciliae, unde *Taurominitanus*, in Verr. II. 66. it. III. 6. etc. de qua legendus Diod. Sic. XVI. p. 411.

TAURUS, mons Asiam pene totam mediam percurrens, ad Att. V. 21.

TAYGETUS, mons Graeciae, a mari per totam Laconicam procurrentis, ad usque Arcadiam, ad Div. I. 50.

TEANUM SIDICINUM, ad Att. III. 11. diversum a *Teano Apulo*, pro Cluent. 69. De *Sidicino* capiendus est locus Phil. XII. 11. quod non procul abest a *Calibus*, il. Agr. II. 35.

TEGEATAE, de Divin. I. 18. incolae urbis Tegeae in Arcadia.

TELMESSES, de Divin. I. 42. ciues *Telmessi*. Gr. *Τελμοσις*. a *Telmesso*, de Divin. I. 11. urbe Cariae. Drakenborch. ad Livium XXXVII. 16. *Telmessus* scribendum censet.

TEMENITES Apollo, Verr. IV. 53. a *Temeno*, loco prope Syraculas, cujus incolae *Temenitae*. v. Interpretes ad Sueton. Tiber. 74. et Dorvill. It. Sic. p. 188. sq.

TEMNUS, pro Flacc. 18. oppidum Aeoliae.

TEMSA, Verr. V. 16. oppidum primum Brutiorum. Scribitur etiam *Temesa* et *Tempsa*. Unde

Temfanum incommodum, in Verr. V. 15. direptio *Temfae* a fugitivis. *Aes Temesaeum*, v. Iust. ad Ovid. Metamorph. XV. init.

TENE, ad Att. VI. 2. pro quo alii, probante Graevio, legunt *Tenea*, est vicus maritimus Achajae, inter Corinthum et Mycenen. *Tenea*, Mela, Strabo. Plinius *Atene*, manifeste pro *Tenea*.

TENEDICA SECURIS, ad Qu. Fr. II. 11. proverbio dicitur in iis rebus, quae praeciduntur et plane celeriterque auferuntur. Originem proverbii vide in Adag. Erasmi. p. m. 1451. sq. In numis Tenediorum est *Securis*: de quibus extat libellus. v. Index Lat. in *Securis*.

TENEDUS, Verr. I. 19. insula Asiatica ad oram occidentalem Trojano agro opposita; unde *Tenedii*, Verr. I. 19.: in qua urbs ejusdem nominis. Nat. D. III. 15. [Pugna navalis apud *Tenedum* commemoratur p. Arch. 9. R.]

TERENTINA, ad Div. VIII. 8. tribus rusticanae nomen, p. Planc. 16.

TERINAEUS, Qu. Tusc. I. 48. a *Terina*, urbe in Brutis, a quo *sinus Terinaeus* dictus est. Gr. *Τερinna*.

TERRACINA, vid. *Tarracina*.

THASUS, insula Graeca ad Thraciae oram, in Pis. 36.

THEANUM, v. *Teaunum*.

THEBAE, de Div. I. 34. urbs Boeotiae. (Unde *Thebanus*, de Or. III. 34.)

THERMAE, Verr. II. 35. oppidum Siciliae; unde *Thermitanus*, ibid. 43. etc.

THERMOPYLAE, angustus transitus per praeruptos montes, silvis impervios, ex Thessalia in Boeotiam et Locridem, de Off. I. 18.

THESPIAE, Verr. IV. 2. urbs Boeotiae sub Helicone ad finem Crisseum, Musis sacra, quae inde

- de *Thespiades* dicuntur. (Incolae, *Thespenses*, Verr. IV. 60.)
- THESPROTIA, regio et urbs Epiri, ad finem Ambracium, ad Att. VI. 8.
- (THESSALIA, pars Graeciae inter Macedoniam, Epirum et mare Aegaeum, p. Flacc. 26.)
- THESSALONICA, urbs Macedoniae, (ad Att. I. 17. in Pil. 86. Unde *Theffalonicensis*, de Prov. conf. 2.)
- THEUTONI, Manil. 20. populi Germaniae veteris ad finem Codanum, et in insulis ejus sinus, de quibus vid. Cellar. Disl. de Cimbris et Teutonis.
- THRASIMENUS LACUS, in Etruria, clade Romana nobilitatus, de Divin. II. 8.
- (THRAX, Phil. VI. 5. *Thracēs*, de Prov. conf. 4. incolae Thraciae, quae est ampla terra Europae inter Macedoniam, mare Aegaeum, Pontum Euxinum et Haemum montem. Unde *Thracius*, de Prov. conf. 2. et)
- TIREICIUS, de Off. II. 7.
- THRECIDICA, arma gladiatorum, qui *Threces* vel *Thracēs* dicebantur, ab armaturae genere, Phil. VII. 6.
- THURIUM, et THURII, — nam utrumque est ap. Cic. — ad Att. III. 15. IX. 19. urbs Calabriae, olim *Sybaris* dicta, quo nomine propter summas incolarum voluptates innotuit. De scriptura nominis v. Duker. ad Liv. XXXVIII. 9.
- THYAMIS, ad Att. VII. 2. fluvius Epiri nobilis.
- THYREUM, ad Div. XVI. 5. oppidum Acarnaniae prope mare et urbem Leucadem.
- TIBARANI I. TIBARENI, ad Div. XV. 4. populi Eleutherocilicibus finitimi, a Cic. victi.
- (TIBERIS, fluvius, ad cuius ripam Roma sita est, p. Flacc. 29. Unde *Tiberinus*, p. L. Manil. 12.)
- TIBUR, Phil. VI. 4. oppidum Latii ad Anienem amnem. Unde *Tiburs*, p. Balbo 22. ad Att. VIII. 4. ager circa Tibur. *Ti-*
- burtinum Scipionis*, Phil. V. 7. praedium in agro Tiburtino.
- TIGURINUS AGER, pagus Helvetiorum, Fragu.
- TIRENUS PONS, ad Att. XVI. 13. Codd. in hoc nomine variant. Sed haec est optimorum lectio. Fuit Minturnis, forte in fluvio Liri. Nam is Minturnas praeterlabitur.
- TISSENSIS, in Verr. III. 38. a *Tiffa*, oppido Siciliae, juxta Aetnam.
- TMOLITES, pro Flacc. 8. qui habitat in *Tmolio*, pro Flacc. 19. monte Lydiae, odoribus celebri.
- TOLOSA, p. Fonteij. 5. oppidum Galliae Narbonensis. Unde *Tolosanum aurum*, Nat. Deor. III. 80. est, quod Q. Servilius Caepio e templo Tolosano fustulit, de Orat. II. 47. Ea de causa a C. Norbano reus factus et condemnatus dicitur.
- TALLES, p. Flacc. 29. urbs Lydiae nobilis, ad Maeandrum fluvium, ex vulgari opinione, quam dubiam reddidit nuper Cel. Welfeling. ad Hieroclem p. 659. unde *Tralliani*, p. Flacc. 23.
- (TRANSALPINUS; de Off. II. 8. in Catil. III. 2. bellum *Transalpinum*. Phil. VIII. 6. gentes *Transalpinae*.)
- (TRANSPADANUS; ad Att. V. 2. 11. ad Div. XVI. 12.)
- TRASIMENUS LACUS, v. *Thrasimenus*.
- TREBULANUM, ad Att. V. 2. praedium Pontii in agro Trebulano: a *Trebula*, urbe Campaniae, citra Vulturum. Primo de urbe Campaniae, non de *Trebula* Sabinorum capiendum esse, intelligitur ex ipso Cicerone, qui dicit, se cogitasse eo die, quo ista scripserit, tantum ex Pompeiano ad Trebullanum Pontii; reliquis diebus se iusta itinera facturum. Epistola sequens est e Trebulano. Quomodo autem tam exiguo tempore potuisset Trebullanum Sabinorum venire? Alterum citra Vulturum fuisse, docet Liv. XXIII. 39.

TRE-

TREBULANUS AGER, Agrar. II.

25. circa *Trebulas Sabinorum*.
TRES TABERNAE, ad Att. I. 13.
locus in via Appia, ejus in descriptione itineris Paullini mentio fit; ad quem diverti viatores et cibo vinoque se reficere poterant.

TRIOCALINUM, Verrin. V. 4. a *Triocalis*, oppido Siciliae mediterraneae inter Himeram fluvium et Crimissum.

TRITIA, ad Att. VI. 2. urbs maritima Achajae.

TROEZONE, urbs Argolidis, de Off. III. 11.

TROGINI, de Divin. II. 37. *Troginorum* tetrarchia dicitur Dejotaro a Caesare erepta. Sed nemo veterum *Troginos* memorat: unde J. Gronovius *Trocmorum* conjiciebat. v. Cellar. G. A. III. 4. Davies ad h. l.

TROGLODYTAE, de Divinat. II. 44. populi Africae varii, in speculuncis habitare soliti. Errant enim, qui unum certum populum hoc nomine dici putant.

TROJA, urbs Troadis in Asia minori. (Verr. IV. 33. Unde *Trojanus*, Phil. II. 22. et *Troicus*, Brut. 10.)

TROJANUM, Att. IX. 15. villa in agro Laurentino, dicta ab urbe Troja in eodem agro.

TROMENTINA, ad Att. IV. 16. tribus populi Rom. rusticana, a campo *Tromento*. Festus.

TROPHONIANUS, ad Att. VI. 2. *Trophoniana* narratio est de eo, qui in antrum *Trophonii* descendit, quod in Boeotia fuit.

TRUENTINUM CASTRUM, ad Att. VIII. 12. in agro Piceno, oppidum ad ostium fluvii *Truenti*, unde nomen accepit.

[TURIENSE proelium, p. Balb. 2. ad *Turium* f. *Turiam*, Hispaniae fluvium, cf. Plin. H. N. III. 2. commissum. Vulgata scriptura est *Duriense*. R.]

TUSCI, iidem qui Etrusci, (ad Att. VIII. 12. Unde *Tuscum* mare, de Or. III. 19.)

TUSCULANUM, praedium Ciceronis in agro Tusculano, saepe memoratur, ad Att. I. 1. *Tusculum*, de Div. II. 45. est urbs Latii. *Tusculanum* Caesaris, de Orat. II. 3. *Tusculanum* Crassi, ad Att. IV. 16. *Tusculanum*, ad Att. I. 14. praedium Q. Fratris. (*Tusculanum* Gabinii, in Pis. 21. etc. *Tusculani*, p. Balb. 13. *Tusculana* uxor, Phil. III. 6.)

(TUSCULANENSES dies, in Tusculano literar. studiis transacti, ad Div. IX. 6.)

TYBA, ad Div. XV. 1. trans Euphraten, sive vicus, sive urbs fuerit, ignotum est.

TYCHIA, Verr. IV. 53. pars Syracusarum.

TYNDARITANI, ad Att. XV. 2. a *Tyndari* f. *Tyndaride*, urbe Siciliae ad Heliconem amnem. (*Tyndaritana* civitas, Verr. III. 43.)

TYRRHENA GENS, est Etrusca, quod Etruria etiam *Tyrrhenia* dicta est, de Div. I. 12.

TYRUS, urbs Phoenices prima, (de N. D. III. 16. ad Att. IX. 9. Unde *Tyrius*, p. Flacc. 29.)

V.

(VACCAEI, populus Hispaniae Tarraconensis, p. Planc. 34.)

VADA, ad Div. XI. ep. 10. sunt vada Sabatia, Sabata f. Sabatorum. *Sabata* erat oppidum maritimum, in ora Genuensi, praecipuum, non longe Savona distans, cui adjacent campi palustres, qui Vada dicuntur, et vada Sabatorum seu Sabatia. Cluver. Ital. Ant. I. 8.

(VADA VOLATERRANA, p. Quint. 6. vid. *Volaterrae*.)

VALENTINI, Verr. V. 16. a *Valentia*, oppido Brutiorum, quod et *Vibon* et *Vibo Valentia* dicitur: municipium fuit illis temporibus. v. *Vibo*.

(VALERIA tabula, in foro Romano, vel argentaria, vel auctonaria, in Vatun. 9. ad Div. XIV. 2.)

VAR.

- VARDAEI**, ad Div. V. ep. 9. populi Dalmatiae.
- (VATICANI montes**, ad Att. XIII. 33.)
- VATICANUS** ager, Agrar. II. 35. circa montem Valicanum trans Tiberini juxta Romam. (Campus *Vatic.* ad Att. XIII. 33.)
- VEJI**, urbs Etruriae, unde *Ve-jens ager*; et *Veientes*, de Div. I. 44. populus Etruriae, cujus caput Vei.
- VEJENTINA**, ad Att. IV. 16. tribus pop. Rom. p. Planc. 16.
- VELIA**, oppidum Lucaniae, proximum fluvio Haletii: ad quod est portus Velinus, Verr. II. 40. Unde
- VELIENSES**, pro Corn. Balbo 24. incolae oppidi *Veliae*.
- VELIA**, ad Att. VII. 13. regio editor Romae, Palatino monti propinqua.
- VELINA**, ad Att. IV. 15. tribus pop. Rom.
- VELINUS LACUS**, ad Att. IV. 15. prope Veliam, urbem.
- VENAFRANI**, p. Cluent. 68. incolae oppidi *Venusfri*, ad Att. VII. 13. quod est extremum Campaniae in septentriones, nobile oleis. (*Venafranus* ager, Agr. II. 25. p. Planc. 9.)
- VENUSIA**, Tusc. I. 37. oppidum in finibus Apuliae et Lucaniae, patria Horatii Flacci; unde *Venusini*, ad Herenn. II. 28. [Ernest. ait: Mira hic est varietas in libris. Orellius recepit *Vestinis Pinnensibus*, pro *Venusinis*, quod est in exemplari Ernest. R.]
- VERCELLAE**, ad Div. XI. 19. municipium Galliae Transpadanae.
- VESCIANUM**, ad Att. XV. 2. praedium prope *Vesciam*, urbem, non procul a Minturnis: a qua tamen *Vesceinum* potius dicendum fuisse bene notat J. F. Gronovius. Nam et *Vesceinus* — Agrar. II. 25. — ager circa Vesciam, dicitur.
- VESERIS**, locus in Campania sub monte Vesuvio, (de Off. III. 31. de Fin. I. 7.)
- VIBO**, ad Att. III. 3. oppidum Brutiorum, hodie *Monte-Leone*. v. Graev. ad h. l. olim *Hippo* dictum. cf. Strabo L. VI. p. 893. ed. Almel. et ibi Vir. doct. item Plin. III. 5. cujus haec verba sunt: *Hippo*, quod nunc *Vibonem Valentiam* appellamus. v. *Valentini*. Hinc *Vibonensis sinus*, ad Att. XVI. 6.
- VICENTINI**, s. **VICETINI**, ad Div. XI. 19. incolae oppidi *Vicentiae*, (dicitur etiam *Vincetia*, unde incolae *Vicentini*.) quod situm fuit in regione Transpadana, in Venetorum finibus.
- VIENNA**, ad Div. X. 9. urbs Allobrogum, in Gallia Narbonensi.
- VISCELLINUS**, de Amic. II. a *Viscellis*, oppido Norici, quae est provincia Romana inter Danubium animum et alpes Noricas.
- VITULARIA VIA**, ad Qu. Fr. III. 1. 2. fuit in Arpinati. Nam e Manliano fratris praedio, quod in Arpinati erat, recta in Fufidianum Vitularia via profectus est; quod in eodem agro erat. cf. Manut. ad h. Epist.
- VOCONTII**, ad Div. X. ep. 23. populi Galliae Transalpinae, quorum caput *Forum Vocontiorum*.
- VOLATERRAE**, p. Rosc. Am. 7. oppidum Etruriae. Unde *Volaterrana vada*, Quinct. 6. in Etruria, non procul a Volaterris. (*Volaterrani*, ad Att. I. 19.)
- VOLCAE**, Or. pro Font. 8. vulgo *Volgae*: quod bene correxit Graevius. [all. *Belgae*, all. *Volgae*. R.] Est populus Allobrogibus confinis, in ea, quae hodie *Languedocia* vocatur. Eos commemorat Caesar B. G. VII. 7. ubi item in omnibus bonis add. *Volcae*. it. ap. Melam II. 5.
- VOLSCI**, populi Italiae in Latio, (p. Balb. 13. Brut. 10.)
- VOLTINIA**, pro Planc. 16. tribus Rom. (Unde *Voltinienses*, p. Planc. 17.)
- (VULCANIAE**, insulae propter Siciliam, de N. D. III. 22.)

VULCHALON, Font. 5. locus ignotus in provincia Gallia Transalpina.

U.

ULUBRAE, ad Div. VII. 18. oppidulum Latii in agro Pomtino. Unde *Ulubranus populus*, ibid. 12.

UMBRIA, regio Italiae ad mare superum, Etruriae ex adversum sita, (de Div. I. 42.)

(URBINAS, Phil. XII. 8. ex *Urbino*, Umbriae municipio.)

UTICA, urbs et conventus in Africa propria, s. in Zeugitana ejus parte; a qua Cato Uticensis di-

ctus est. (*Uticenses*, incolae, p. Balb. 22.)

X.

XENIAE BALNEAE, Coel. 29. pro quo alii *Seniae*, pars Bajarum.

Z.

ZEUGMA, ad Q. Fr. II. 12. oppidum s. potius tractus plurium oppidorum in Coele Syria ad Euphratem, nomen habens a ponte, quo Euphrates ibi jungitur.

ZOSTER, ad Att. V. 12. promontorium Atticae et portus cum oppido.

TRIBUS ROM. XXXV.

<i>Aem.</i> vel <i>Aemi.</i> Aemilia. Cicero.	blilia. item <i>Pup.</i> <i>Pupl.</i> et <i>Puplil.</i>
<i>Ani.</i> Anienfis. Cicero: qui ultimam facit. Agr. II. 29.	Puplilia.
<i>Arn.</i> vel <i>Arniën.</i> Arniënfis. Cicero.	<i>Pol.</i> Pollia.
<i>Cla.</i> Claudia.	<i>Pom.</i> vel <i>Pomp.</i> Pomptina, Ponti- na. Cicero.
<i>Clu.</i> vel <i>Cluft.</i> Cluſtumina, f. Cru- ſtumina. Cicero.	<i>Pup.</i> Pupinia. Cicero.
<i>Col.</i> Collina.	<i>Qui.</i> vel <i>Quir.</i> Quirina. Cicero.
<i>Cor.</i> Cornelia.	<i>Rom.</i> Romilia. Cicero.
<i>Esq.</i> vel <i>Exq.</i> Esquilina.	<i>Sab.</i> Sabatina.
<i>Fab.</i> Fabia.	<i>Sca.</i> vel <i>Scap.</i> vel <i>Scapt.</i> Scaptia. Cicero.
<i>Fal.</i> Falerina.	<i>Ser.</i> vel <i>Serg.</i> Sergia.
<i>Gal.</i> Galeria.	<i>Stel.</i> Stellatina.
<i>Hor.</i> vel <i>Horat.</i> Horatia.	<i>Sub.</i> Suburana. Cicero, qui eam primam facit.
<i>Lem.</i> Lemonia. Cicero.	<i>Ter.</i> Terentina. Cicero.
<i>Macc.</i> Maecia. Cicero.	<i>Tro.</i> vel <i>Tromen.</i> Tromentina.
<i>Men.</i> Menenia. Cicero.	<i>Vejen.</i> Vejentina. Cicero.
<i>Ouf.</i> Oufentina.	<i>Vel.</i> Velina. Cicero.
<i>Pal.</i> vel <i>Palat.</i> Palatina. Cicero.	<i>Vet.</i> Veturia.
<i>Pap.</i> vel <i>Papir.</i> Papiria.	<i>Vol.</i> vel <i>Volt.</i> vel <i>Voltin.</i> Voltinia. Cicero.
<i>Pob.</i> Poblilia. <i>Pop.</i> Poplilia, f. Po- pillia. <i>Pub.</i> <i>Publ.</i> et <i>Publil.</i> Pu-	

INDEX HISTORICUS.

A.

- ABSURTUS**, Nat. D. III. 19. apud Pacuvium *Aegialeus* s. *Aegialus* dicitur: Medeae frater, de cuius caede est pro *L. Manil.* 9. de Nat. D. III. 26. *Ovid. Trist.* III. 9.
- ACADEMIA**, gymnasium Athenis. Acad. I. 4. Academia vetus aqua absumpta diu. [Pro schola *Academicorum*, de Or. I. 10. 18. *Academia vetus*, et nova Acad. I. 12. *adolescuntior*, ad Div. IX. 8. *recentior*, de Or. III. 18.]
- ACADEMICI**, Veteres iidem qui Peripatetici, Offic. III. 4. et Stoici, ibid. I. 1. 2. licentiam habent, quodcumque probabile est, defendere, Offic. III. 4. totius philosophiae Academicae veteris descriptio, constitutio et ratio, in compendio, de Fin. IV. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. Acad. I. 4-9. Academicae philosophiae historia a Socrate ad Arcehilam, Acad. I. 4-13. ab Arcehila ad Carneadem, quae est *nova Academia*, ibid. 13. fqq. Academici opinari possunt, et sapienti opinari licere contendunt, Acad. IV. 35. fqq.
- ACASTUS**, ad Divers. XIV. 5. XVI. 5. ad Attic. saepissime. Ciceronis servus.
- L. ACCIUS**, s. **ATTIUS**, [all. *Actius* R.] Heren. I. 4. et infinitis aliis locis. Controversiam habuit Praetore P. Mucio, Heren. II. 13. Familiaris D. Bruti, Brut. 28. D. Bruti monumenta versibus ornat, Arch. 11. annales scripti, qui laudantur, Brut. 18. *Hii annales carmine scripti fuerunt, itaque de Leg. I. 2. ubi commemoratur, inter* *historicos Latinos prosaicos, pro Accius alii legunt Macer, quod ex Codd. firmat Davissus. Fuit autem poeta Latinus Tragicus, circa annum U. DC. Ejus fabulae saepissime laudantur a veteribus, quarum fragmenta a Stephanis, Delrione et Scriverio, [Mattairio et Bothio R.] collecta sunt. [De scriptura hujus nominis cf. Osanni Anal. critica, p. 60. et inprimis Bähr Gesch. d. Röm. Literatur, Carlsr. 1828. p. 45. N. 2. et p. 576. R.]*
- P. ACCIUS** pro *Attius* vel *Attius*, Lig. 2. etc. est Varus, de quo in *Varus. De varietate scripturae v. Burm. ad Sueton. Aug. c. 4. et Virg. Aen. V. 568.*
- T. ACCIUS**, Pisaurensis, Brut. 78. Eques Rom. qui accusavit Aulum Cluentium. Ilermagorae praecpta dicerat.
- ACHANTO**, de Nat. D. III. 21. Rhodia, mater Solis.
- ACHILLES**, de Divin. I. 30. ei propinquam mortem Hector moriens denunciat. etc. Arch. 10. sepulcrum ejus in Sigeo. [Div. V. 12.]
- ACIDINUS**, Div. IV. 12. *legatus, ut opinor, Sulpicii ProCos. Achajae etc. cognomen gentis Manliae.* ad Att. IV. 3. est C. *Manlius Acidinus*, princeps Catilinarii belli. Agrar. II. 24. est *L. Manlius Acidinus, qui Consul fuit cum Fulvio Flacco. Liv. XL. 43. E fastis Capitolinis apparet, fuisse fratrem germanum Fulvii, adoptatum in familiam Manliam.*
- [ACIDINUS]**, adolescens, ad Att. XII. 32.]

ACILII, familia plebeja, cujus praenomen *Manius*, cognomen *Glabrio*. vid. in *Glabrio*, et *Balbus*.

L. ACILIUS, de Leg. II. 23. Jctus, Commentarios scripsit in XII Tabulas. Vocem *Leffus* non intellexit, et vestimenti genus suspicatus est.

[M. ACILIUS, Cof. A. 603. ad Att. IX. 6.]

[ACILIUS, Proprætor Proconsulis nomine Siciliam obtinuit. A. 706. 707. Ad eum sunt Cic. Epp. commendaticiae, ad Div. XIII. 30 - 39.] [Videtur idem esse, qui commemoratur ad Div. VII. 30. R.]

ACILIUS, Off. III. 32. historicus. Scripsit historiam Graece. *Vossius* putat esse C. Acilium Glabrimonem, qui a. U. DLI. Quaestor et a. DLVI. Trib. pl. fuit: quod negat *Chapmannus* ap. *Pearc.* ad h. l. eumque centum annis juniorem facit, putans fuisse Graecum natione, et a Romano nomen accepisse, quod *Cicero* in *Bruto* commemorans omnes historicos Romanos, in his *Albinum*, qui et ipse Graece scripsit, ejus nullam mentionem fecit. Ejus opus *Claudius Latinus* fecit, ut patet e *Liv. XXV. 39.* ubi v. *Duk.* et *Drak.* de hoc *Acilio*. Sed nil magnopere praeter conjecturas asserre licet.

ACRION, Fin. V. 29. Locrensis, Pythagoreus, Platonis temporibus. Nemini praeter *Ciceronem* memoratur, quod sciam, nisi *Valerio M.* ex hoc ipso *Ciceronis* loco. Sed ibi *Codd.* et *edd.* praefereunt *Arion*, et plus tribuo *Ciceroni*, ejusque *Codd.* quam compilatori *Valerio*. Nomen *Arion* notius est, quam *Acricion*, quod corruptioni locum fecit.

ACTIUS I. ATTIVS DIONYSIVS, ad Div. XII. 24. 30. Pro *Attio Corrad.* et *Manut.* malebant *Atticus*: ut sit M. *Pomponius Atticus Dionysius*, servus

Ciceronis, in *Attici gratiam libertate donatus*, [ad Att. IV. 15.]

C. ACULEO, de Orat. I. 43. eques Rom. acuto ingenio et Juris civilis peritissimus. ibid. II. 1. propinquus *Ciceronis*, quocum erat Cic. matertera: unde filios ejus consobrinos suos vocat. ibid. II. 65. a *Crasso* defenditur. *Brut.* 76. pater C. *Visellii Varronis*.

ACUSILAS, de Orat. II. 12. Argivus, historicus non indifertus. *Vixit ante bellum Peloponnes.* auctore *Dionys. Halic. de Thucyd. Charact. Diog. Laërt. I. 41. Cabae s. Scabrae filium facit, et a nonnullis adnumeratum septem sapientibus tradit.* vid. de eo *Jonsium de script. H. P. I. 1. 6. Menag. ad Laërt. p. 24. Voss. de Hist. Gr. I. 1. 2. IV. 2.*

ACUSIVS, ad Att. XI. 23. Rhodius.

ACUTILIUS, ad Att. I. 4.

[ADIATORIX, ad Div. II. 12. *Schütz.*] (?)

AEACIDES, de Div. II. 56. Off. I. 13. est *Pyrrhus*.

M. AEBUTIVS, *Flacc.* 37.

SEX. AEBUTIVS, pro *Caec.* 1. accusator *Caecinae*.

[AEE, *Solis* et *Perseidis* filia, de N. D. III. 19.]

AEETAS, *Tusc.* III. 19. 21. *Me-deae* pater, et *Solis* filius.

AEGIALUS et AEGIALEUS, N. D. III. 19. apud *Pacuvium* est *Ablyrtus*.

AEGISTHUS, N. D. III. 38. libidinofus: *Agamemnonis* interfector.

AEGYPTA, ad Att. VIII. 15. *Diverf.* XVI. 15. servus et deinde libertus *Ciceronis*.

AELII, pro *Cluent.* 26. familia Rom. plebeja, cujus cognomina ap. *Ciceronem*, *Catus*, *Pactus*, *Tuhero*, *Lamia*: neque plura in *numis* aut aliis monumentis. *Opinionem Pighii, Norisii et aliorum*, nomen hoc derivantium ab *allio*: unde primum *Allii*, deinde *Aillii*, et tandem *Aelii* facti sint, bene

refellit Duker. ad Liv. XXXII. 7. De familia Acliorum v. Reines. Ep. ad Hofm. et Rup. ep. 48. et Rupert. ad Pompot. Enchir. III. 4.

AELIUS, pro Sext. 43. Ligur. (Pisonis socer.) v. *Ligur.*

L. AELIUS, ad Her. IV. 12. ei Lucilius libros Satyrarum inscripsit, *versus h. l. prolatus est e libro primo, neque asseritur a Doufa. Brut. 46.* Caepionem defendit contra T. Betucium, etc. orationes scripsit tantum, non egit. Brut. 56. eques Rom. eruditus Graecis literis et Latinis, Stoicus, antiquitatis et scriptorum veterum literate peritus, M. Varronis praeceptor, etiam a Cicerone adolescente perstudiose auditus. Orator non fuit, sed scripsit tantum orationes aliis. Acad. I. 2. de antiquitate Romana scripsit. de Leg. II. 23. scripsit in XII Tabulas. *Cognomine dictus duplici, Stilo et Praeconinus. De eo v. Sueton. de Grammat. c. 3. v. de eo Carrion. Lect. ant. I. 8. et collecta Harduino in Ind. Auctorum ad Plin. H. N.*

L. AELIUS, Pis. 27. etc. etc. *Lamiae cognomine, quem Piso et Gabinus Consules urbe exire iusserunt, insignis amicus et defensor Ciceronis, eques Rom. qui cum ceteris equitibus cli-vum Capitolinum obsederat, cum de Catilinariis deliberaret Senatus. Saepissime nomine Lamiae Ciceroni commemoratur.*

M. AELIUS, Att. XV. 26.

P. AELIUS, Cluent. 59. testamento Cluentium heredem facit. *Larinas videtur fuisse. Alium ab hoc esse P. Aelium, Sexti Aelii fratrem, ex temporis ratione intelligitur.*

Q. AELIUS, Br. 23. Paetus, qui cum M. Penno Consul fuit. (A. U. MXXXVII.)

S. AELIUS Catus, Brut. 20. Diversi. VII. 22. Jctus et eloquens, de Orat. I. 45. propter juris civilis scientiam appella-

tur. de Orat. I. 56. commentarios scripsit de jure civili. Or. III. 83. omnibus civibus consilii sui copiam fecit. Top. 8. quomodo locuples explicet. de Leg. II. 23. XII Tabulas interpretatus est, vocem *Leffus* non intellexit, et vestimenti genus suspicatus est.

AEMILIA, Div. II. 37. filia Aemilii Paulli.

AEMILIANUS Scipio, Phil. XIII. 2. *Lucii Aemilii Paulli filius a P. Africani Majoris fil. adoptatus. vid. Scipio.*

AEMILIUS Albi. in Verr. III. 62. scurra, Verris familiaris.

L. AEMILIUS, Phil. XIII. 4. vid. *L. Paullus.*

M. AEMILIUS Avianus, Div. XIII. 21. negotiator.

M. AEMILIUS Lepidus Porcina, Br. 25. orator bonus, orationes reliquit.

M. AEMILIUS (Lepidus), vid. *Lepidus.*

M. AEMILIUS (Scaurus), vid. *Scaurus.*

AESCHINES Milesius, Brut. 95. Asiaticus orator, aequalis Ciceronis, quo genere orationis usus sit. *Memoratur etiam Straboni L. XIV. et Senecae Contr. I. 8. quos locos jam vidit Menag. ad Laert. II. 64.*

AESCHINES Socraticus, de Inv. I. 31. inductionis rhetoricae exemplum ab eo petitur.

AESCHINES, Or. II. 23. orator. de Or. III. 56. Athenis cedit Rhodum, laudat Demosthenem. *Ejus oratio, contra Ctesiphontem saepe commemoratur apud Ciceronem.*

AESCHINES, Or. I. 11. Academicus cum Carneade Clitomacho Academiam obtinuit. *Nepolitani fuit, Melanthii Rhodii discipulus, Laert. II. 64.*

AESCHRIO, in Verr. II. 14. Syracusanus.

AESCHYLUS, Acad. I. 3. Tusc. II. 10. *aliisque pluribus locis. Poeta et Pythagoricus.*

- AESCHYLUS** Caidius, Brut. 91. Rhetor, quocum fuit in Asia Cicero adolescens.
- AESCHYLUS** Tyndaritanus, in Verr. IV. 22.
- AESCVLAPIVS**, N. D. III. 22. plures Aesculapii.
- AESERNINVS**, Opt. gen. dic. 6. gladiatoris nomen ab Aesernia urbe.
- AESERNINVS**, Brut. 95. *cognomen Claudii Marcelli, filii Marci Marcelli.*
- AESOPVS**, Or. I. 61. Sext. 58. Qu. Fr. I. ep. 2. §. 4. Tusc. II. 16. histrio nobilis, ad Divers. VII. 1. histrio, male agit in ludis Pompeji II. Consulis. Divin. I. 57. familiaris Ciceronis, laudatur. Off. I. 81. non facile agit Ajacem.
- AESOPVS**, tragoedi filius, ad Att. XI. 13. 15. socius Dolabellae in adulteriis cum pellicibus: excruciat Ciceronem, *vita se flagitiosa et deperdita.*
- [**AETHER**, de N. D. III. 17. Coeli parens.]
- AETIDENVS**, Flacc. 22. Tral-lianus.
- AETION**, Brut. 18. pictor. *Hujus pictoris aliquoties mentio est apud Lucian. in Imagg., cujus locos attulit Junius in Catal. Pictor. etc. Sed hunc locum Ciceronis non vidit. Alius Aetion statuarius est, qui memoratur ap. Theocritum epigramm. 7.*
- L. AFRANIUS**, poeta, Brut. 45. imitatur G. Titium. Fin. I. 3. Menandrum solebat convertere etc.
- L. AFRANIUS**, Att. I. 18. 19. 20. Auli filius dicitur. ad Div. XVI. 12. legatus Pompeji in Hispania, Nomen ejus est etiam ad Div. I. 1. Phil. XIII. 13. *Consul fuit cum Metello Celere a. U. DCXCIII. Ejus res gestae cum Petrejo contra Caesarem notae sunt e L. I. Caesaris de bello Civil. Dio L. XXXVII. p. 50. dicit, cum melius saltare potuisse, quam res gerere.*

- P. AFRICANVS major**, Acad. II. 2. Panaetium secum habet. Offic. II. 22. ejus abstinencia a Panaetio laudatur. de Or. III. 7. in dicendo gravis. Har. Resp. 12. pro Corn. I. in secundo consularu cum Ti. Longo Senatoria subfella a populi confessu separat in Megalensibus, et Senatui primum locum dat. de Or. II. 67. Cenfor. Offic. I. 33. ejus filius (P. Afr.) L. Paulli filium adoptat; propter infirmitatem valetudinis non potuit patris similes esse. add. Brut. 19. *Fuit tamen cum patre legato fratris L. Scipionis in bello Syriaco in Asia, Liv. XXXVII. 7. et Augur, XL. 42. ubi, v. Sigon. Habuit et alterum filium Cnaeum, ut appellat Valer. M. IV. 5. §. quem Pighius ad a. U. 579. putat esse eum, qui ap. Liv. XLI. 27. L. Scipio dicitur, Praetor. v. Tarren. ad Val. M. l. c.*
- P. AFRICANVS minor**, Offic. I. 32. L. Paulli fil. v. L. Paullus Macedonicus, a quo Aemilianus dicitur, quia familiae Aemiliae fuit. ibid. eloquentia cumulat belli gloriam. Brut. 21. Divinat. in Caec. 21. accusat L. Cottam. Or. II. 67. Brut. 87. *εἰρην* dictus est a Fannio in historia, de Fat. 7. etc. Carthaginem capit, Verr. I. 4. Carthaginem capta Siculis monumenta sua restituit, Mil. 3. Ti. Gracchum jure interfectum pro concione interrogatus respondet, Off. I. 25. a Q. Metello (Macedonico) sine acerbitate disensit. Q. Fr. I. ep. 1. §. 8. Xenoph. Cyropaediam non ponit de manibus. Mil. 7. domi noctu interficitur, de Or. II. 40. in qua caede socius fuit C. Carbo. *Sed de eadem re tantum tanquam de suspitione hominum loquitur ad Div. IX. 21. et auctores caedis plane incerti. v. Vellej. II. 4. Valer. M. IV. 1. Plutarch. in Romulo. ad Heren. IV. 13. memoratur Scipionis*

nis nomine, item in Laelio et paucis aliis locis, quod res facile indicabit.

AGAMEDES, Tusc. I. 47. cum Trophonio fratre templum Delphicum aedificat. Ejus votum.

AGAMEMNON, *Homerici ille, saepe commemoratur, [ad Her. I. 10.]*

AGAMEMNON, *nomen servi est in Epist. ad Atticum.*

AGATHINUS, in Verr. II. 86. Thermitanus.

AGATHOCLES, in Verr. IV. 55. *Notissimus Siciliae Rex, de quo vid. Polyb. lib. X. p. 918. inprimisque Diodor. Sicul. qui L. 19. 20. Agathoclis late commemorat.*

AGATHOCLES, de Div. I. 24. ejus historia commemoratur. *Agathocles historici duo sunt, Babylonius, qui et Cyzicenus dicitur, quod de Cyzico scripsit; et Samius, qui de Rep. Pessinuntiorum scripsit. Sed hunc locum de Babylonia accipiendum putat Voss. de Hist. Gr. L. III. p. 158. T. IV. Opp. Utrum ea Historia, quam Cic. affert, ex libris de Cyzicensorum rebus, an vero ex alia sumta sit, non dixerim. Quatuordecim hoc nomine viros ex antiquitate collegit Fabric. Bibl. Gr. III. 11. p. 273. quibus addo decimum quintum Agathoclem, Archontem Atheniensem Olymp. CV. eo ipsa tempore, quo Delphici Apollinis sanum diripere aggressi sunt Phocenses. vid. Pausan. X. 2.*

AGESILAUS, ad Divers. V. 12. Spartiates, neque pictam, neque fictam imaginem suam extare voluit. Offic. II. 5. sine adjumentis hominum magnas res efficere potuit.

AGIS, Off. II. 23. rex Lacedaemoniorum, diversus ab eo, qui vixit tempore Lyfandri, quo ducē Athenienses ad flumen Aegos victi sunt.

AGLAOPHON, de Orat. III. 7. pictor excellens. Duo Aglaop-

phontes pictores sunt, pater et filius; de quibus veterum locos congeffit Junius Catal. artifice.

L. AGRICUS, Placc. 13. eques Rom.

AGONIS, in Caecil. 17. Lilybaetana mulier, Veneris liberta.

T. AGUSIUS, ad Div. XIII. 70. Ciceronis comes in exilio.

AHALA, cognomen Serviliorum, v. c. Phil. II. 11. *ubi est sermo de C. Servilio Ahala, qui Metellum interfecit. Quod in eodem capite ait: Quid duos Servilios, Calcas an Ahalas dicam etc. id ita intellige: Servilios, fucinare hoc promeritos, ut Ahalae potius quam Cascae dicerentur: ut recte Manut. et Wesseling. V. C. obff. II. 16. ubi et docet, Ciceronis aetate nullos Ahalas fuisse.*

[**AJAX Telamonius**, Telamonis filius, propter Achillis arma Ulyssis, non sibi a iudicibus addita, in furorem actus, ad Her. I. 11. 17. II. 19. de Inv. I. 49. Verr. IV. 60.]

[**AJAX Oileus**, Oilei filius, Iocrus, cum Cassandram in templo Minervae vitiaisset, a Minerva in mari occisus est, de Or. II. 66. cf. Virg. Aen. I. 41. R.]

AJUS LOQUENS, de Div. II. 32. nomen Dei, ara ejus.

ALA ex **AXILLA**, cognomen Servilii, Or. 45. ubi tamen Lamb. correxit *Hala* pro *Ahala*.

ALABANDUS, Nat. D. III. 15. conditor Alabandi et Deus urbis.

ALABARCHES, ad Att. II. 17. *est Pompejus, qui iustabat se vectigalia pop. Rom. valde auxisse. Quam autem accommodatum sit hoc nomen, ex eo intelligi potest, quod Plinius tradit, quia olim vectigalia in foliis pascuis fuerint, propterea servatum esse a Censoribus, ut omnia vectigalia reipubl. pascuorum nomine in tabulis, et in pactionibus Censores complecterentur. Vectigal enim e pascuis scriptura dicitur, et Alabarches, ut docet Cujacius, F 4 qui*

- qui hanc vocem Ciceroni reddidit, Obs. VIII. 37. dicitur ab alapa, atramentum, estque adeo magister scripturae. Sed alii praeferunt Arabarcha, ut in hoc Cic. loco, ita in aliis, ubi hujus magistratus mentio: in his nuper Wesseling. V. C. de Archont. Judaeor. c. 8. dictum putans ab Aegypti Nomo Arabiae: quae refellere longioris est disputationis. Libri quidem et res stant pro priori opinione.*
- C. ALBANUS, Att. XIII. 31.
- SEX. ALBEDIUS, Phil. XIII. 13. Senator, beneficio Antonii.
- P. ALBINOVANUS, Har. Resp. 7. Pontifex minor.
- ALBINOVANUS, (M. Tullius) Vatin. 1. accusator P. Sextii de vi.
- A. ALBINUS, Acad. Qu. IV. 45. Brut. 21. Praetor P. Scipione et M. Marcello Coss. Consul cum L. Lucullo, ejus, qui Mithridaticum bellum gessit, avo, (DCL.) scripsit historiam Graece, literatus et disertus. Ejus jocus in Carneadem, qui ipso Praetore Romae fuit. De historia Albini v. Polyb. Exc. de Vit. et Virt. p. 1482. ed. Gronov. Macroh. Sat. I. praef. qui sumit e Gellio XI. 8.
- A. ALBINUS, Brut. 35. post Red. ad Quir. 5. Consul cum M. Antonio Oratore (DCLIV.) Latine dixit.
- ALBINUS, Brut. 35. Flamen, disertus.
- C. ALBINUS, Sext. 3. Senator, filiam P. Sextii patri collocat.
- C. ALBINUS, ad Div. XIII. 8. Senator, P. Sextii frater.
- Sp. ALBINUS, Brut. 25. it. 34. Lege Manilia post consulatum oppressus est, multas orationes reliquit.
- L. ALBIUS, Sext. fil. Quirina. Quint. 6. idem videtur, qui memoratur de Orat. II. 70. Valens in numis Fam. Rom. p. 59. pro Quirina conficit Carinas: male non vidit, Quirina h. l. esse nomen tribus, quod saepe apud Ciceronem adjicitur nominibus propriis, non cognomen.
- Staius ALBIUS Oppianicus, Cluent. 4. Larinas, eques Rom. a Cluentio veneficii accusatus et condemnatus. Ejusdem vitricus. vid. in Oppianicus.
- ALBIANUM judicium, Caec. 10. dicitur ab hoc Albio.
- ALBIUS, Sabinus, Att. XIII. 14.
- M. ALBUTIUS, Offic. II. 14. Sed recte videntur viri docti, legendum: T. Albucius. Nam dicitur post praeturam Sardiniae accusatus esse a Julio; quod manifeste in T. Albucium convenit. Pearce. autem V. C. conjicit ibi legendum pro Sardis Mucius et Julius: eleganter.
- T. ALBUTIUS, Brut. 35. Athenis adolescens fuit, perfectus Epicureus evasit, et pene Graecus fuit, orationes reliquit. Fin. I. 3. Athenis Graecis litteris operam dat; Scaevolae in eum jocus, Orat. 44. apud Lucilium reprehenditur nimium studium in collocatione verborum. Div. 19. Praetor Sardiniae. in eum accusationem suscipit Cn. Pompejus Strabo Quaestor, neque ei permittitur. in Pis. 38. Offic. II. 14. in Sardinia ipse triumphat. Prov. 7. e Sardinia triumphum petit, qui ei negatur. Brut. 26. de rep. pecuniis accusatur a Mutio Augure. Tusc. V. 37. Athenis aequo animo exul philosophatur. Memoratur etiam de Orat. II. 70. it. III. 48.
- ALCAEUS, de N. D. I. 27. Delectatur naevo in articulo pueri. Tusc. IV. 33. vir fortis, tantum de amoribus scribit.
- ALCAMENES, de N. D. I. 30. Statuarius, cujus Vulcanus Athenis laudabatur: v. Val. M. VIII. 11. vixit Phidiae temporibus. Opera ejus, quae apud Veteres commemorantur, enumerat Junius in Catal. pictor. et statuar. in quibus inprimis nobilis Venus Hortensis: ejus mentio ap. Lucian. in Imag. init.
- ALCIBIADES, Or. II. 22. Scripta ejus extiterunt Ciceronis temporibus, de Div. II. 69. ejus somnium.

- mnium, Tusc. III. 32. flens Socratem rogat, ut sibi virtutem tradat.
- ALCIDAMUS, Tusc. I. 48. rhetor antiquus et nobilis, scripsit laudationem mortis. *Bentley* corrigit Alcidas: quod recte probat *Buherius*, sic rescribendum existimans etiam ap. *Quintil.* III. 1. adde *Ursin.* et *Davif.* ad *Cic.* l. c.
- ALCMAEON, Tusc. III. 5. furiosus fit. *Is, qui parricidium fecit, ut est in fabulis.*
- ALCMAEON, Acad. II. 17. Crotoniates. N. D. I. 11. Pythagoricus, sideribus et animo divinitatem tribuit. *De eo et scriptis ejus vid. Menag. ad Laert. VIII. 83.*
- ALEDIUS s. ALLEDIUS, Att. XII. 4. 24. 27. amicus Caesaris et Attici. *Alii putant, Caesarem, Tünstall. Ep. ad Middleton. p. 160., Balbum majorem tecto nomine dici, ut ex Arredio, h. c. qui non διαβόηον loquitur, balbutiendo fit Alledius, ut pro Hirro Hillus. Sed nomen hoc occurrit etiam alibi. Lips. ad Tacit. A. I. 10. legi vult Aledius, et putat esse eum, cujus ibi mentio: cui opinioni favet J. Fr. Gronov. et sic habet ed. Rom. et P. Manutius edidit.*
- L. ALENUS, de Nat. D. III. 30. tabulas publicas transcribit, chirographum sex primorum imitatus.
- ALEO, de Nat. D. III. 21. filius Atrai.
- ALEXANDER, ad Her. IV. 30. qui et *Paris* dicitur, raptor Helenae.
- ALEXANDER, [Rex Macedoniae,] ad Div. V. 12. ab Apelle tantum pingi et a Lysippoungi vult. de Div. I. 23. ei Calanus mortem propinquam praedixit. de Div. II. 66. ejus somnium. Tusc. IV. 39. Clitum interficit. [Verr. IV. 60.]
- ALEXANDER PHERAEUS, de Inv. II. 49. in Thessalia tyrannidem occupat, de Off. II. 7. in
- fidias uxoris, Thebes, quomodo caverit. de Inv. II. 49. ab ea interficitur, scil. *adjuvantibus fratribus.* Rem totam commemorat *Diodor. Sic. L. XV. p. 517. ed. Rhodom. Vixit circa Olymp. CV.*
- ALEXANDER, Agr. II. 16. Rex Aegypti. *Ptolemaei Alexandri filius, qui ejectus regno, Tyri mortuus est: dicebatur Romanos fecisse heredes regni.*
- ALEXANDER, Att. II. 20. 22. poeta Graecus, geographus et astrologus, negligens homo et non bonus poeta, sed tamen non inutilis et indoctus. *Est Alexander Ephesius, cognomine Lych-nus, quem Strabo alique tradunt Cosmographiam versibus scripisse. v. Graev. ad h. l. Alexander Polyhistor scripsit quoque Geographica multa, v. Harduin. in Ind. Nomin. Pliniano, sed in prosa.*
- [ALEXANDER, Ciceronis libertus et tabellarius, ad Att. XIII. 2.]
- ALEXION, Att. VII. 2. Medicus Ciceronis, Att. XIII. 25. moritur, ibid. XV. 1. 2.
- ALEXIS, Att. V. 20. etc. servus Attico jucundus.
- ALEXINUS, Acad. IV. 24. Philosophus Megaricus de Schola Eubulidae, de quo *Laert. II. 109. 110. et ibi Menag. Zenoni Stoico inprimis adversarius erat, quem multis sophismatibus vexabat. Ex l. c. Cic. intelligi potest, eum contra sensus disputasse, quorum certitudinem Zeno defendebat.*
- C. ALFIUS, Vat. 16. in petitione praeturae repulsam fert, Planc. 17. Praetor, Quaestor in causa Cn. Plancii. Vat. 16. laudatur a Caesare. *Nomen ejus est etiam ad Qu. Fr. III. 1. §. 7. et ep. 3.*
- ALLIENUS, in Caecil. 15. homo a subsellis, rabula.
- A. ALLIENUS, Phil. XII. 12. legatus C. Trebonii a Dolabella interfecti, ad Divers. XII. 11. et 12. *Lathyri nepos. v. Valens de num. Lagid. p. 131. legatus*

- Dolabellae, quatuor legiones ex Aegypto eductas tradit C. Cassio in Syria. Att. X. 15. Praetor Lentulo et Marcello Consulibus. [Proconsulis nomine Siciliae praefuit, ad Div. XIII. 78. 79.]
- [ALLIENUS, legatus Q. Ciceronis in Asia, ad Q. Fr. I. 1.]
- [ALMO, de N. D. III. 20. v. *Ane-mo*.]
- SEXT. ALPHENUS, Quint. 5. it. 24. a Sulla proscriptus. Ejus bona emerant P. Quintius et Sext. Naevius.
- C. AMAFANIUS seu AMAFI-
NIUS, ad Diverf. XV. 19. Epicureus. Acad. I. 1. malus auctor de philosophia Latinus. Physica Epicurea scripsit. Tusc. IV. 8. ejus libris commoventur homines, ut Philosophiam Epicuream discant.
- AMIANUS, Att. VI. 1.
- AMMONIUS, ad Diverf. I. 1. legatus Ptolemaei Auletae, Romani missus, auxilii contra seditiones Alexandrinos petendi causa.
- AMPHIARAUS, ad Diverf. VI. 8. de Nat. D. II. 3. Augur. de Divin. I. 40. Augur clarus et praestans.
- AMPHILOCHIUS, de Div. I. 40. Argivorum Rex et Augur.
- AMPHION, ad Herenn. II. 27. de Div. II. 64. Jovis et Antiopae filius, eodem partu cum Zetho editus. *Lyræ cantu muros Thebanos aedificasse fertur etc.*
- AMPIA, ad Diverf. VI. 12. filia Ampii Balbi.
- T. AMPIUS BALBUS, ad Div. I. 3. Praetor Ciliciae ante Lentulum. ibid. II. 16. X. 29. quae tota epistola ad eum scripta est. XII. 20. Att. VIII. 11. Pompejanus, delectum habet: de ejus tribunatu et lege de Pompejo v. Vellej. Pat. II. 40.
- [T. AMPIUS MENANDER, v. *Menander*.]
- AMYNOMACHUS, de Fin. II. 31. heres Epicuri. cf. *Laërt. IX. 16. 17.*
- AMYNTAS, Att. XII. 9. Philippi, Regis Macedoniae, pater. Amyntae filius h. i. est L. Marcus Philippus.
- AMYNTAS, Flacc. 80. Apollonidienfis.
- ANACES seu ANACTES, Nat. D. III. 21. Jovis et Proserpinae filii, Dioscuri, Tritopatreus, Eubuleus et Dionysius.
- ANACHARSIS, Scythes, Tusc. V. 82. ejus *αὐτάρεσις*; epistola ad Hannonem.
- ANACREON, Tusc. V. 88. ejus poësis tota est amatoria.
- ANAXAGORAS Clazomenius, physicus, de Or. III. 83. Brut. 11. Periclis praeceptor. de Or. III. 15. otium secutus est. Tusc. V. 39. patrimonium suum reliquit discendi studio. Tusc. III. 13. quomodo mortem filii tulcrit. Acad. IV. 31. nivem albam esse negat, quia aqua nigra, unde concreta esset. Acad. IV. 37. Homoeomeriae, contra hos egregie disputat *Lucret. Lib. I. de N. D. I. 11.* primum mundum mentis infinitae vi designatum esse dicit. *In quo quid desideraverit Socrates, et multa alia digna lectu de Anaxagora vid. ap. Batlium in Lexic. v. Anaxagore.* Acad. I. 13. constituitur ignorantiam, ut Socrates. Tusc. I. 43. Lampfaci moritur.
- ANAXARCHUS, Democriticus. Tusc. II. 21. fortitudo in subeunda morte a Nicocreonte. *Abderita, Democriticus: Apud Alexandrum M. gratiofus fuit, ejus mensae cum esset una cum Nicocreonte, Cyprî praefecto, adhibitus, cum acriter perstrinxit, quem deinde dolorem mortuo Alexandro sic ultus est Nicocreon. vid. Philo p. 881. Laërt. IX. 58. Justin. XII. 13. 4. Plin. H. N. VII. 23.*
- ANAXIMANDER L'ANAXIMANDRUS, [Milefus] de Div. I. 50. physicus, praedicat Lacedaemonis terrae motum. Acad. IV. 37. omnia gigni ex infinitate naturae dicit.

- dicat. de Nat. D. I. 10. natives et mortales Deos facit.
- ANAXIMENES, [Milesius] Acad. II. 57. ex aëre omnia fieri. de N. D. I. 10. aëra Deum facit, eum gigni, immensum et semper in motu esse.
- ANCHARIUS, Cluent. 59. pastor. [C. ANCHARIUS Rufus e municipio Fulginate. Varen. Fragm.]
- Qn. ANCHARIUS, Q. F. Sext. 53. Trih. pl. Caesare et Bibulo Consulibus, quo usus Bibulus in impedienda C. Caesaris agraria lege. in Pison. 88. ad Divers. XIII. 40. Macedoniae Proconsul post Pisonem ex praetura.
- ANCHALUS, ad Div. XIII. 45. servus L. Egnatii, equitis Rom.
- ANDRICUS, ad Div. XVI. 14. servus Ciceronis, qui et *Menander* dicebatur.
- ANDROMACHA, Att. IV. 15. de Div. I. 13. Ennii fabula.
- ANDROMEDA, Nat. D. II. 43. fidus.
- ANDROMENES, Att. XIII. 24.
- ANDRON, Verr. III. 45. Aetnensis Senator.
- ANDRON, ad Div. XIII. 67. Artemonis filius, Laodicensis.
- C. ANDRONICUS, Puteolanus. Att. V. 15. familiaris Ciceronis.
- ANEMO, Nat. D. III. 20. (*pro quo Davifius: Almo*) Deus Romanorum: proprie fluvius prope Romam.
- ANICATUS, Att. II. 20. amicus Attici.
- L. ANICIUS, Brut. 83, a quo *Anicianum vinum*, *Aniciana nota*. Consul fuit a. U. DXCIII.
- C. ANICIUS, ad Div. VII. 26. XII. 21. Senator legatione libera in Africam legatur.
- ANNALIS, ad Div. XIII. 8. cognomen Villiorum, unde? v. in *Lex annalis*.
- ANNEJUS Brocchus, Verr. III. 40. Senator Panornitanus.
- C. ANNEJUS, ad Div. XII. 26.
- M. ANNEJUS, ad Div. XIII. 55. XV. 4. legatus Ciceronis in Cilicia.
- ANNIA, in Verr. I. 43.
- [ANNIA, in Verr. I. 58. infans pupilla.]
- [ANNIANUS, ad Att. XV. 13.]
- ANNICERII, philosophi. Offic. III. 83. *Cyrenaeici philosophi ab Aristippo profecti. Nomen habent ab Anniceride, discipulo Hegesiae, qui est Aristippi discipulus.*
- ANNIUS Saturninus, Att. V. 1.
- C. ANNIUS Bellienus, Font. 4. legatus Marci Fonteji, Praetoris Galliae.
- L. ANNIUS, Verr. I. 41. propinquus P. Annii Afelli, et heres secundus.
- M. ANNIUS Appius, Balb. 20. Canertinus, a C. Mario civitate donatus.
- M. ANNIUS, Verr. I. 5. civis Romanus.
- M. ANNIUS, Verr. V. 29. homo splendidissimus, eques Rom. qui testimonium contra Verrem dixit.
- M. ANNIUS, Att. V. 4. legatus Ciceronis.
- P. ANNIUS Afellus, Verr. I. 41. civis Rom. Sacerdote Praetore urbano mortuus.
- T. ANNIUS Luleus, Brut. 20. Q. Fulvii Nobilioris collega in consulari a. DC. adversarius Ti. Gracchi agrariam ferenti. Epit. Liv. LVIII. ubi v. *Drakenb.*
- [T. ANNIUS, amicus Ciceronis, p. Cluent. 28. *Hunc Sylvius conjicit eum fuisse, a quo Milo adoptatus sit.*]
- T. ANNIUS, ad Quirit. post redit. 6. Milo, Trib. pl. eo anno, quo Cicero revocatus est. *vid. plura in Milo.*
- T. ANNIUS Cimber, Phil. XI. 6. Lyfidici Graeci hominis filius, Antonianus. Phil. XIII. 12. praetorius, de beneficio Caesaris.
- T. ANNIUS Velina, Brut. 48. in concionibus tolerabilis orator.
- ANTAEUS, Att. XIII. 44.
- ANTEROS, de Nat. D. III. 23. filius Veneris ex Marte.
- ANTEROS, Att. IX. 14. XI. 1. servus vel libertus Attici.
- ANTHERUS, ad Div. XVI. 21. servus.

- ANTHROPINUS**, in Verr. V. 34. Apollonienfis.
- ANTICLEA**, Tufc. V. 16. fuit mater Ulyffis: *fed hoc loco Cicero ancillam nominare voluit, quae Euriclea dicebatur, auctore Homero. Nifi vero librarium error eft, ut placet Buherio.*
- ANTIGENIDAS**, Br. 50. tibicen, qui difcipulo frigenli ad populum dixit: Mihi cane et Mulis.
- ANTIGONUS**, Deiot. 15. legatus Deiotari ad Caefarem.
- ANTIGONUS**, ad Div. XIII. 32. libertus Gn. Otacilii Nafonis.
- ANTIGONUS**, Off. II. 14. Macedoniae Rex, ejus epiftola ad Philippum filium. Eft Antigonus II. Soter, qui mortuo Demetrio II. tutor impuberis filii fuit, ducta matre diademate fumto, ita tamen, ut privigno regnum confervaretur.
- ANTIMACHUS**, Brut. 51. poëta, poëma fuum (*quod Ciceronis aetate extitit, Thebaida*) cum recitaret, omnes praeter Platonem eum reliquerunt. *Obscuritas hujus hominis paene in proverbium abiit. v. Voffius ad Catull. p. 323. [De eo eft Schellenbergii difsertatio, qui ejus Fragm. collegit. Hal. 1786.]*
- ANTIOCHUS MAGNUS**, de Or. II. 18. Syriae Rex, Hannibalem recipit. Verr. I. 21. a L. Scipione vincitur. Sext. 27. intra Taurum regnare jubetur: Asia, qua ille mulctatur, Attalo donatur. Deiot. 13. ablaia a Romanis Asiae partem aequo animo fert.
- ANTIOCHUS Epiphanes**, M. F. Phil. VIII. 7. a Popillio jubetur abscedere Alexandria.
- ANTIOCHUS**, Phil. IX. 2. Antiochi magni nepos: ad eum Cn. Octavius mittitur, ut eum clafles habere et elephantos alere prohiberet. *Eft Epiphanis fil. cf. ad h. l. Polyb. Legat. 107.*
- [ANTIOCHUS Eufebes f. Pius dictus, Syriae Rex, Verr. IV. 27.]**
- ANTIOCHUS**, Antiochi X. Pii et Selenes (v. inf.) filius, Seleuci Cybiofactis frater. Verr. IV. 27. Romam venit, regni Aegypti petendi caufa, et per Siciliam transiens a Verre expilatur. *Eft is, qui vulgo Afaticus dicitur: cui Pompejus regnum Syriae ademit, et folam Commagenen, cum particula Mefopotamiae reliquit, unde Rex Commagenus vocatur ad Div. XV. 1. Nameundem effe, ut Valenti de Numis Seleuc. videtur, temporum ratio arguit. De Regibus Commagenis eft libellus Mafloni in Haymi Thef. Britann. T. I.*
- ANTIOCHUS** Alcalonia, Acad. I. 3. magifter M. Varronis, e nova Academia remigrat in veterem, fcribit contra Philonem. Brut. 19. Academiae nobiliffimus, auditur a Cicerone. Acad. IV. 5-18. disputationis ejus contra Academiam novam compendium, cap. 19-22. inconfantia ejus in fentiendo, IV. 43. germaniffimus Stoicus, f. pauca mutaffet. I. 4. librum contra Philonem fcribit nomine Sofus. IV. 9. quomodo oftenderit, concedendum effe ab Academicis, perceptum effe hoc: *nihil percipi poffe*. Nat. D. I. 7. librum fcribit ad Balbum. Ab eo dicuntur *Antiochinae partes*, ad Diverf. IX. 8. *Ex his patet, vere Sextum Empir. Hypot. Pyrrh. I. 33. extr. fcripiffic: 'Ο Αντίοχος τὴν ὁσὸν μετήγαγεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν.*
- ANTIOCHUS**, Caecina. 8. fervi nomen.
- ANTIOCHUS**, Flacc. 36. libertus. **ANTIOCHUS** Gabinus, Att. IV. 16. libertus Gabinii.
- [ANTIOCHUS**, libertus, ut videtur, Attici literatus, ad Att. XIII. 33.]
- ANTIOPIA**, Nat. D. III. 21. uxor Pieri, mater Pieridum. Fin. I. 2. et alibi tragoedia Pacuvii, [Acad. II. 7.]
- L. ANTIPATER** (Coelius), Brut. 26. fcriptor luculentus, juris civi-

- civilis peritus, L. Crassi magister. Orat. II. 12. L. Crassi Oratoris familiaris, scripsit belli Punici II. historiam, disertius quam superiores, et si non plane probetur. Legg. I. 2. historicus Latinus, Fannio aequalis, accuratius scripsit superioribus, tamen sine nitore. *De compendio ejus a M. Bruto facto v. in M. Brutus. De eo vid. Voffsum de Hist. Lat. I. 8.*
- ANTIPATER CYRENAICUS, Tusc. V. 37. caecus fuit. *De eo vid. Laërt. II. 86.*
- ANTIPATER DERBETES, ad Div. XIII. 73. familiaris Cicer.
- ANTIPATER SIDONIUS, Or. III. 50. de Fato 2. poeta, qui poterat versus hexametros aliosque variis modis fundere ex tempore. *Hujus Antipatri epigrammata sunt quaedam in Anthologia, quae suggeret Index Auctorum Anthol. subjectus.*
- ANTIPATER, Offic. II. 24. Tyrius, Stoicus, Ciceronis temporibus floruit, et paullo ante mortuus est, quam filius M. Ciceronis Athenas venisset. *Ex eadem loco intelligi potest, eum de officiis scripsisse. Dicitur enim reprehendisse Panaetium, quod in utilitatum praeceptis quaedam omiserit.*
- ANTIPATER TARSENSIS, Acad. IV. 6. reprehenditur, quod contra Academicos (in primis Carneadem) disputet. de Divin. I. 3. duo libros edidit de Divinatione. de Divin. I. 20. II. 15. statuit, ad hostiam deligendam ducem esse vim quandam sentientem atque divinam, quae toto confusa mundo sit. Offic. III. 12. Diogenis Babylonii discipulus, quaedam magistri reprehendit. *Hi tres Antipatri saepe a doctissimis hominibus permiscuntur, v. c. Stanlejo p. 655. qui nimis hic brevis est, Graev. ad Offic. II. 24. etc. Accuratius distinguere Fabric. B. G. III. 15. Jones I. 13.*
- ANTIPATER, Offic. II. 14. Rex Macedoniae. Ejus ad Cassandrum filium epistola. *Dicitur Rex, quia potestate regia usus est post Alexandri M. mortem, Rege Philippo Aridaro. Cassander demum diadema sumxit.*
- ANTIPHON, Att. IV. 15. servus, histrio.
- ANTIPHON, Orat. II. 59. nomen comicum.
- ANTIPHON RHAMNUSIUS, Brut. 12. Socratis aequalis, Tophista, locos communes scripsit: optime capitis causam oravit. *Ab hoc boni rhetores dicti Rhamnusii. Hic est, qui a Socrate ap. Platodem in Menexeno et Xenoph. Memor. Socr. I. 6. perstringitur. De eo eruditam Diatribam scripsit Petr. Spanius Lugd. B. 1765. 4. Ejus extant orationes.*
- ANTIPHON, de Divin. I. 20. II. 70. conector quidam somniorum. de Divin. I. 51. ejus artificiosa somniorum, oraculorum et vaticinationum interpretatio. *Atheniensis fuit, ὀνειροκρίτης, qui et libros de Interpretatione somniorum scripsit, qui in Oniocruticis Artemidori II. 14. et ab aliis memorantur. v. Fabric. B. G. II. 26. ubi Antiphontes plures commemorantur.*
- ANTISTHENES, Nat. D. I. 13. ejus liber, qui *Physicus* dicebatur. Naturalem unum Deum facit. Att. II. 38. ejus dialogus laudatur. homo acutus magis, quam eruditus. Orat. III. 17. patientiam et duritiem maxime in Socraticis adamarat, ab eoque Cynici et Stoici orti sunt.
- ANTISTIUS, Rosc. 32. accusator, bello civili Sullano caesus.
- C. ANTISTIUS, Verr. III. 71. eques Rom. magister publicanorum in Sicilia.
- L. ANTISTIUS, Balb. 12. Orator. P. scribendum putat Abramius.
- M. ANTISTIUS, Or. II. 71. Pyrgensis. equum ei ademit Lepidus Censor.

- P. ANTISTHIUS, Brut. 49. 63. rabula probabilis restitit C. Julio, L. F. contra leges (Villiam) consulatum petenti, in tribunatu A. U. DCLXVI. cf. c. 90.
- T. ANTISTHIUS, ad Div. XIII. 29. Quaestor Macedoniae initio belli civilis. Corcyrae moritur. *Pater, ut opinor, Consularis, quem laudat Vellejus II. 43.*
- ANTISTHIUS SEVERUS, ad Q. Fr. II. 1. Tribunus pl. a. U. DCXCVII. *Manutius pro Severus legi vult Vetus, ut idem sit cum sequente, quod placuit etiam A. Augustino, vel S. Antistius Vetus, quam sententiam ornat Spanhem. de V. et P. N. Disf. VI. Jac. Gronovius retinet vulgatam lectionem, et tamen de eodem intelligit, post Ursinum, qui et hoc Antistiae gentis cognomen docet.*
- ANTISTHIUS Vetus, ad Brut. 11. libertatis vindex et defensor, M. Bruto carissimus. *Vir aedilitius, cum illa epistola scriberetur, petiturus mox praeturam, ut ex illa epistola patet; et legatus M. Bruti.*
- Sp. ANTIUS, Phil. IX. 2. in legatione a Larte Tolumnio occisus. *Sed ap. Plin. H. N. XXXIV. 6. est Sp. Nautius: quod hic rependendum putat Harduinus: idque verum puto.*
- [ANTIUS, ex tribu Tromentina, iudex Tribunos pl. appellat, ne iniussu pop. judicent, ad Att. IV. 16.]
- M. ANTIUS BRISO, Brut. 25. Tribunus pl. restitit L. Cassii legi tabellariae.
- C. ANTONIUS, M. fil. ad Div. V. 5. Flacc. 38. *Ciceronis collega.* Habuit quandam infamiam. Ejus damnatione Catilinae sepulcrum floribus ornatum et epulis celebratum. Dom. 16. a Cicerone defenditur de maiestate reus. Vat. 11. reus factus est de repetundis et de maiestate. Coel. 31. accusatur a M. Coelio. ad Div. V. 6. Procol. Macedoniae minus officiosus est in Ciceronem. ad Att.
- I. 12. Pompejus ei in Macedonia succellum vult. Dicit Ciceroni partem pecuniae quaeri in Macedonia. *M. Antonii Oratoris filius.*
- G. ANTONIUS, Phil. VII. 6. frater M. Antonii Triumviri. Phil. III. 10. *(qui ibidem L. Antonius in Vulgatis dicitur, male tamen, ut omnes fatentur.)* Macedoniae sortitus est, sortiente M. Antonio Cos. fratre.
- L. ANTONIUS, Phil. V. 8. frater M. Antonii Triumviri, gladiator Asiaticus dicitur. Phil. V. 2. a M. Antonio creatur. VII vir agrorum dividendorum. Phil. VI. 5. ejus statua in foro. ad Div. X. 15. eum persequitur post pugnam Mutinensem Plancus cum fratre. ad Div. X. 33. post pugnam Mutinensem Alpes occupat.
- M. ANTONIUS, Offic. II. 14. orator acculando nobilitatus est. Brut. 36. qualis Orator. Tusc. II. 23. ejus in dicendo contentio. Cluent. 50. quare nullas orationes ediderit. Or. II. 1. omnis eruditionis expertus putatus est. Verr. I. 25. putatus est, nullas tabulas conficere. falso ad Quir. post Red. 5. Consul cum A. Albino. Or. II. 1. Ciliciam Proconsul rexit. ibid. 46. M. Aquillium et C. Norbanum defendit. ibid. II. 67. Censor de ambitu reus factus est. ad Div. VI. 2. bellum civile praedicat. Or. III. 3. interfectus in Mariana proscriptione, caput in rostris positum est. ad Her. IV. 5. v. in Bruto. Or. I. 7. *De hoc Antonio, ut et de C. Cic. Collega et Triumviro egregia congeffit et numis illustravit Valens in Famil. Rom. T. I. p. 79. sqq.*
- M. ANTONIUS, [Creticus] M. f. in Verr. II. 3. III. 91. Praetor. infinitum imperium ejus, *quod scil. nactus est in omnes oras maritimas factione Cethegi et gratia Coctae Consul a. U. DCLXXIX.* avarissimus homo, Siciliam depopulatur. *Est oratoris filius. Triumviri pater, qui*

qui in expeditione Cretensi, a qua Creticus est appellatus, perijt.

M. ANTONIUS, [IIIvir] *M. Antonii Cretici F., Oratoris N. Phil. II. 2.* Q. Fadii libertini filiam ducit. Cum C. Curione fil. libidinem exercet. ad Div. III. 6. praefectus evocatorum in Cilicia. Phil. II. 20. in quaestura sine SCto, sorte, lege, egestate coactus, ad Caesarem in provinciam proficiscitur. In tribunatu C. Marcello et L. Lentulo Coss. SCto contra Caesarem intercedit, et ad Caesarem fugit. *conf. Caes. B. Civ. I. 4.* Mil. 15. P. Clodium interficere conatur. Att. VII. 8. ejus Tribuni pl. concio in Pompejum. ad Div. VIII. 14. Augur fit. Phil. II. 14. a C. Trebonio sevoceatur, dum Caesar interficitur. Phil. I. 1. statim post caedem Caesaris Optimatibus favet, et dictaturam in perpetuum tollit. *ibid.* 2. Amatum Pseudo-Marium interficit in consulatu. ad Div. XII. 3. Caesari statuam ponit in rostris, et inscribit: **PARENTI OPTIME MERITO**, (hanc deinde Dolabella evertit). Att. X. 13. ejus leones (*add. Plin. VIII. 16.*). Att. X. 10. Phil. II. 24. 25. Cytheridem secum lectica aperta portat. ad Div. X. 30. et 11. ad Mutinam vincitur, quod praelium describitur Phil. V. 9. Mutinam obsidet, etc.

M. ANTONIUS, diversus a IIIviro est, Phil. III. 10.

ANTRO, ad Att. XV. 17.

AOEDE, Nat. D. III. 21. Musa, ex primis quatuor, natis Jove altero.

APELLA, ad Div. X. ep. 17.

APELLA, ad Div. VII. ep. 25. libertus M. Fabii Galli.

APELLA Chius, Att. XII. 19. columnarum artifex. *Hunc Apellam non commemoravit Junius: sed habet aliam Apellam statuarium c Plin. XXXIV. 8.*

APELLES, Brut. 18. pictor. ad Div. I. ep. 9. Venerem imperfe-

ctam reliquit. de Off. III. 2. nemo eam absolvere se posse confisus est. ad Div. V. 12. apud Alexandrum gratus, qui ab eo solo se pingi voluit.

APENAS, ad Att. IV. 7. servus.

APHILIA, Brut. 48. aptior concionibus orator, quam judicii. *Ed. Mediol. habet Aphila*, unde post factum *Ofella*. Guilielmus malebat *Ofilius*. v. et Corradus ad h. l. sed frustra laboratur in hoc nomine a viris doctis.

[**APIS**, sanctus Aegyptiorum bos, de N. D. I. 29.]

APOLLO, Nat. D. III. 23. Arcades Nomionem appellant. *ib.* 16. cum Hercule de tripode certat. *ib.* 23. cum Jove de Creta. Acad. IV. 28. crinitus. Tusc. IV. 34. sanctus. Verr. IV. 53. Temenites. [Pythius, de Or. I. 45. Deli sanum religiosissimum, ubi Apollo natus dicitur, Verr. I. 17.]

APOLLINIS operta, de Div. II. 55.

APOLLINARES ludi, Phil. I. 15.

II. 13. Att. II. 19. *De eorum origine tirones legant Liv. XXIV. 12. ubi auctores de his ludis laudat Dukerus. Actos esse IV. Id. Jul., e Cicerone, Macrobio et Dione demonstrat Norisius in Cenotaph. Pis. p. 137. 138.*

APOLLODORUS Pyragrus, Verr. III. 31. Agyrinensis.

APOLLODORUS, Nat. D. III. 33. Tyrannus Callandreae. *De eo lege Aelian. V. H. XIV. 41. XV. 15.*

APOLLODORUS, Att. XII. 23. ad ejus Chronica respicitur. *Ea sunt Apollodori Atheniensis, cujus nobis Bibliotheca sola e scriptis pluribus reliqua est. De eo et ejus scriptis v. Fabric. B. G. III. 27. de Chronicis autem, quae jambis conscripta erant, et accurate temporis rationem designabant; unde Romani iis libenter utebantur, et Laërtius in definiendis aetatibus philosophorum crebro usus est; vide etiam*

- etiam Menag. ad Laërt. I. 87. II. 2. Bosius ad Cic. I. c. cum confundit cum Epicureo Apollodoro, qui ἀποτίκτατος dictus est, et vitam Epicuri scripsit.*
- APOLLODORUS**, Nat. D. I. 84. *Est Academicus, Zenoni Epicureo aequalis, a quo maledictis, ut Cicero ait, fugebatur.*
- APOLLONIDES**, Flacc. 21. *Tennites.*
- APOLLONIUS**, Alabandenſis. Or. I. 28. *mercede docuit rhetoricam, sed minus idoneos noluit docere. ib. 17. ab eo rhetoricam didicit aliquando Cicero: quo nomine saepe apud Ciceronem commemoratur. Cognomen ejus est Molo vel Molonis. Vixit in Rhodo insula.*
- APOLLONIUS**, Verr. VI. 7. *Panormitanus.*
- [APOLLONIUS**, Verr. IV. 17. *Drepanitanus.]*
- APOLLONIUS**, ad Div. XIII. 16. *libertus P. Crassi M. F. doctus.*
- APOLLONIUS**, Att. IV. 7. *homo Graecus.*
- APONIUS**, v. *Apronius.*
- APPII**, sunt Claudiae familiae, de quibus vid. in *Claudiiis.*
- APPIO**, (*sic enim Latini scribunt; v. inscriptio ap. Scaligerum ad Euseb. p. 154. rectius tamen foret more Graecorum Apio*) Agrar. II. 19. *Ptolemaeus, rex Cyrenarum, qui pop. Romanum heredem fecit. v. Liv. Epit. LXX.*
- APRONIUS**, Verr. III. 43. *homo foedus, de cohorte Verris.*
- Q. APRONIUS**, Verr. III. 9. *princeps decumanorum.*
- APRONIUS**, Milon. 27. *juvenis. Sic Vulgg. quod correctum est Aponius.*
- APULEJA**, populi, Att. IV. 11. *dicitur P. Clodius, propter seditiones et libidines. Tunstallus Ep. ad Middlet. p. 98. mavult intelligi Clodium: ceterum locum vitiosum putat.*
- L. APULEJUS Saturninus**, Brut. 62. *feditioforum post Gracchos eloquentissimus. Hujus Tribuni pl. saepe mentio est ap. Ciceronem. De legibus ejus v. in Ind. Legg. de ipso autem Plutarch. in Mario. Appian. B. C. L. I. etc. Appul. non Apul. scribendum docet Burmann. ad Suet. Aug. c. 100.*
- L. APULEJUS**, Div. 15. *subscriptor Q. Caecilii, nullo usu forensi.*
- L. APULEJUS**, Planc. 11. *Praetor Macedoniae, Quaestore Cn. Plancio.*
- APULEJUS**, ad Div. XIII. 45. *Proquaestor in Asia Q. Philippi Proconfulis.*
- P. APULEJUS**, Phil. VI. 1. *Trib. pl. Ilirtio et Panſa Coſſ. Ciceronem producit, et de M. Antonio interrogat. Phil. XIV. 6. Ciceronem a suspitione fascium ad populum liberat. Att. XII. 13. 14. fit Augur.*
- APULEJUS**, praedicator, Att. XII. 13. 17. *Diversum putant ab Apulejo Augure, qui in eadem ep. nominatur. Et sic videtur, quod additur praedicator: quod distinctionis causa factum, verisimillimum est. An idem est V. 1.*
- AQUILA**, Phil. XI. 6. *Pontius, de percussoribus Caesaris, L. Plancum Pollentia expellit.*
- Q. AQUILLIUS GALLUS**, Caec. 27. *Justus summus, mirifice laudatur. Brut. 42. paratus in agendo et celer in respondendo, de Offic. III. 14. tulit formulas de dolo malo. Quint. 1. etc. saepe nominatur. ad Att. I. 1. non vult consulatum, petere propter valetudinem et regnum judiciale. Top. 7. quomodo litus definierit.*
- [MANIUS AQUILLIUS**, ad Q. Fr. III. 5. *Coſ. a. U. 624. cunct C. Sempron. Tuditano.]*
- MANIUS AQUILLIUS**, Agrar. II. 80. *bello fugitivorum liberalis in civitates Siciliae. in Verr. III. 54. Proconf. Siciliae. Br. 62. de Offic. II. 14. accusatur diligenter a L. Fufio. p. Flacc. 38. absolvitur propter memoriam bellis cunctis fugitivis. in Caecil. 21. accusa-*

cusatur a P. Lentulo, principe Senatus. Orat. II. 45. eum defendit Antonius orator. Tusc. V. 5. crudeli morte periit. *Est enim a Mithridate, auro liquefacto in os infuso, necatus. Ceterum hunc Aquillium alterius M. Aquillii, qui a P. Lentulo accusatus est, filium putat Manutius ad Div. in Caecil. c. 21. Mihi non liquet.*

AQUINIUS, Tusc. V. 22. malus poeta, *qui etiam a Catullo notatur, ep. 14.*

ARATUS, Nat. D. II. 41. ejus carmina a Cicerone admodum adolescentulo convertuntur. de Or. I. 16. Acad. IV. 20.

ARATUS, Sicyonius, Offic. II. 23. laudatur. Patriam a tyranno oppressum liberat. *Est auctor foederis Achaici, ejus vitam luculenter scripsit Plutarchus: add. Polyb. L. II.*

ARBUSCULA, ad Att. IV. 18. miima, *de qua est apud Horat.*

ARCESILAS, de Or. III. 13. Polemonis discipulus. Fin. V. 31. podagrae dolores fortiter fert. Acad. I. 13. negat quicquam sciri posse, illud ipsum quod Socrates reliquerat. cum Zenone certat. Acad. IV. 24. Zenonis et Arcefilae disputatio in quo vertatur.

ARCHAGATHUS, Haluntinus, in Verr. IV. 22.

[ARCHAGATHUS, Halesinus, hospes Ciceronis, ad Div. XIII. 32.] [Ernest. hoc cognomen esse putat M. Clodii. q. v. R.]

ARCHE, Nat. D. III. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.

ARCHELAUS, Div. II. 42. summus astrologus tempore Panaetii.

ARCHELAUS, Tusc. V. 4. Anaxagorae discipulus, idemque Socraticis praeceptor.

ARCHELAUS, Tusc. V. 12. Perdiccae filius, fortunatissimus putatus. *De hoc Macedoniae Rege v. Buhcrius ad h. l. et Spanhem. de V. et P. N. T. I. p. 376.*

Cic. Clav.

ARCHELAUS, Rab. P. 8. Comanorum sacerdos. *Gener Ptolemaei, regis Aegypti, qui Alexandriam, Ptolemaeo Aulete pulso, occuparat: de ejus genere et satis v. Strabo XII. p. 384. add. Noris. Cenotaph. Pif. p. 225. Est autem filius Archelai ducis Mithridatici contra Sullam in Graecia, ut ille docet.*

ARCHIAS, Aulus Licinius, Poëta, Arch. I. sqq. Antiochenus, civitate donatus a Crasso, Ciceronem ad studia cohortatur et in iis juvat. ibid. 3. ejus fama, amicitiae, insignis facultas poetica, libri, ad Att. I. 16. Lucii Luculli Mithridatico bello gestas res scribit. Suspiciatur Cicero res Metelli Numidici scripturum. Div. I. 36. ejus vericuli quidam Latine conversi. *Epigrammata quaedam hominis restant in Anthol. Gr. [De quib. vid. Ilgenii animadversiones hist. et crit. in Cic. Or. pro Arch. P.]*

ARCHIDEMUS, Acad. IV. 48. Dialecticus, Stoicus. *Tarsensis fuit. De eo vid. Laërt. VII. 40. 68. 84. 88. Auctores, qui de eo egerunt, multos laudat Fabric. B. G. L. III. c. 10.*

ARCHIDEMUS, Flacc. 22. Tralianus.

ARCHILOCHUS, Tusc. I. 1. regnante Romulo vixit. ad Att. XVI. 11. Ab eo Archilochium edictum Bibuli, Attic. II. 21. i. e. *acerbum.*

ARCHIMEDES, Orat. III. 23. Tusc. I. 25. Nat. D. II. 34. ejus sphaera. *de qua vid. etiam Sext. Empir. adv. Math. L. IX. p. 577. et ibi Fabricium τὸν πᾶνν. Fin. V. 19. patriam captam prae studio non sensit. Verr. IV. 53. Marcellus ejus mortem moleste fert. Tusc. IV. 23. ejus sepulcrum a Cicerone Quaestore repertum.*

ARCHONIDES, Verr. III. 56. [i. Archonidas.] Verr. IV. 26. Elorinus.

G

AR-

ARCHYTAS, Tarentinus, de Orat. III. 34. Pythagoreus, Philolai praeceptor. Fin. V. 29. Platonis tempore vixit, Fin. II. 14. Platonis ad eum epistola, *nona inter epistolas Platonis*. Tusc. IV. 36. irae potens.

AREUS, Att. V. 9. libertus.

ARGANTHONIUS, Cato 19. Rex Tartelliorum, qui octoginta annos regnavit, centum et viginti vixit. *add. Plin. II. N. VII.* 48.

[ARGONAUTAE, Tusc. IV. 32. de Or. I. 38. Navis eorum *Argo*, Tusc. I. 20. in qua Jason cum focis, quibus inde nomen ortum, Colchos navigavit.]

ARIARATHES, ad Div. XV. 2. Att. XIII. 2. Ariobarzani filius; et alius, Ariobarzani frater.

ARIOBARZANES, Manil. 2. Rex Cappadociae a Mithridate regno expulsus: locus populi Romani. Eusebes et Philoromaeus dicitur, qui tituli etiam in numis occurrunt. Ciliciae Proconsuli Ciceroni commendatur a Senatu, et ab eo magno periculo liberatur, laudatur: *conf. ad Div. XV. 2. 4. Attic. V. 20.* Prov. 5. Gabinio in ulciscendis inimicis utilis.

ARION Methymnaeus, Tusc. II. 27. *Citharoedus, de quo nota est ex Herodoto I. 23. fabula.*

[ARIS, Scaur. Fragn.]

ARISTAEUS, Nat. D. III. 18. olivae inventor, Apollinis filius. Verr. IV. 57.

ARISTAEUS, Verr. V. 42. Dexionis filius.

ARISTIDES, de Offic. III. 4. *Iustus* dictus est. *ibid.* III. 11. Themistoclis consilium utile, quia injustum, non probat.

ARISTIPPUS, Socraticus, de Orat. III. 17. Cyrenaicae philosophiae auctor, ad Div. IX. 26. ejus dictum de Laide. Acad. IV. 42. voluptatem summum bonum facit. Offic. I. 41. licentia ejus contra morem consuetudinemque loquendi non est imitanda.

ARISTO, ad Div. II. 18.

[ARISTO, de Fin. V. 5. Cens, Peripateticus, discipulus *Lyconis*.] [*Lyconis* probat Orell., Ernest. scripsit *Lyssae*. R.]

ARISTO, Chius, Stoicus. Acad. IV. 42. Fin. II. 11. 13. summum bonum in *ἀδιαφορία* ponit. Nat. D. I. 14. ejus de natura Deorum sententia. *Commemoratur etiam Aristo quidam* Tusc. V. 8. qui Bruto persuaserat, virtute effici vitam beatam, non beatissimam, et quocum Ciceroni hoc nomine disputatio fuit: *sed ibi Aristum legendum docent Davisius et Buharius.*

ARISTO, Balb. 22. Massiliensis, a Sulla civitate donatus.

ARISTOCRITUS, ad Div. XIV. 3. servus aut libertus potius.

ARISTODAMUS, Apollonidien-sis, Verr. V. 6.

ARISTODEMUS, ad Att. II. 7.

ARISTOGITON, Tusc. I. 49. *Atheniensis, qui cum Harmodio Pisistrati tyrannidem evertit.*

ARISTOMACHIE, Tusc. V. 20. uxor Dionysii tyranni.

ARISTONICUS, Phil. XI. 8. cum eo bellum gestum L. Valerio et P. Licinio Co. Agr. II. 33.

ARISTOPHANES, cornicus, Legg. II. 15. poeta facetissimus. Or. 9.

ARISTOPHANES, Or. III. 33. grammaticus insignis. Fin. V. 19. Att. XVI. 11.

ARISTOTELES, Tusc. III. 38. sperat philosophiam brevi tempore absolutam fore. Acad. I. 4. Socratis dubitationem et dis-ferendi genus relinquit, Platonis ubertatem complexus. Acad. I. 8. quintum genus elementorum statuit, e quo mentes et sidera. Tusc. I. 10. *ἐντελέχεια*, de mente sententia. de Fin. V. 4. pri-mus instituit exercitationem de omnibus rebus in utramque par-tem disferendi. de Fin. V. 5. du-plex scribendi genus Aristotelis, populare et subtile, causa est, quare interdum non idem dicere videatur. Ejus libri de moribus, utrum

- utrum iphus an filii? Nat. D. I. 13. scripsit libros de philosophia, quorum hic tertius laudatur. In sententia de Deo inconstans. de Off. III. 8. honestatem omnibus rebus praefert. de Inv. I. 5. plurimum Oratoriae profuit. de Orat. III. 35. eloquentiam professus est, quod videret Ilocratem in eo genere frequentari. ad Div. I. 9. ejus ratio oratoria omnis libris de Oratore Ciceronianis continetur. ibid. Aristotelius mos est, cum scribimus in sermone ac dialogo. ad Att. II. 1. Aristotelia pigmenta, h. e. ornamenta orationis ex Aristotelis praeceptis. Or. II. 39. liber ejus, in quo artes dicendi omnium superiorum narravit. cf. Inv. II.
- ARISTOTELES, A. Licinius, Melitenensis, ad Div. XIII. 52. hospes Ciceronis.
- ARISTOXENUS, Fin. V. 19. musicus. Att. VIII. 4. Or. III. 33. Tusc. I. 10. quid de anima senserit. ibid. 18. sententia de anima reprehenditur. Aristotelis discipulus.
- ARISTUS, Academicus, Att. V. 10. Acad. I. 3. frater Antiochi, ejus, qui auctor est quintae Academiae, de quo supra: quocum conjungitur Tusc. V. 8. Sic enim ibi legendum, non Aristo: ut docuere ad illum locum Davissius et Buherius. M. Bruti magister. Plutarchus in Brut. init. adeo γίλον et οὐμβωτην vocat. Brut. 97. Academiae heres, hospes et familiaris Ciceronis.
- ARISTUS, in Verr. 12. Panormitanus.
- ARQUUS, f. ARCUS, Arqui. Nat. D. III. 19. Thaumantis filius.
- C. ARRIUS, ad Att. II. 14. 15. etc. amicus Ciceronis et vicinus ejus in Formiano. ad Q. Fr. I. 3. summam amicitiam cum Ciccone simulans, eum insidiosae tractat. Sed fortasse etiam hoc alterum ad Q. Arrium fil. referri potest, quem ipsum Vat. 12. familiarem suum appellat.
- Q. ARRIUS, Br. 69. grata populo verborum copia fuit, qua, infimo loco natus, pecuniam et honores consecutus est. etc. Verr. II. 15. et IV. 20. Praetor Siciliae designatus, non successit Verri, quod exorto bello servili missus est contra Crixum et Spartacum: quorum illum prostigavit, ab hoc victus est. Liv. Epit. XCVI.
- Q. ARRIUS, ad Att. II. 5. destituitur in petitione consulatus a Caesare, quem ipse ante juverat. Vat. 12. epulum dedit in honorem patris, Caesare et Bibulo Coss. Is est etiam, quem amicum suum vocat, p. Milon. c. 17. Videtur autem esse filius Q. Arrii Praetoris Siciliae designati, et hoc epulum dedisse eam ipsum ob causam, ut populi auram captaret, consulatum petiturus. Magnificum hoc epulum fuisse vel Horatii locus indicat, Satyr. II. 3.
- ARSACES, ad Div. VIII. 14. Rex Parthorum; quocum Cicero bellum gessit in Cilicia. Est Orodes, Phraatis III. fil. ut alio loco a Cicer. vocatur. [Vid. Orodes.]
- ARSINOA, Nat. D. III. 22. Arsippi uxor.
- ARSIPPUS, Nat. D. III. 22. Arsinoae vir, Aesculapii cujusdam pater.
- ARTAVASEDES, [f. Artuasdcs.] Att. V. 20. Rex Armeniorum. V. 21. ejus filia nubuit Dejotaro filio. ad Div. XV. 2.
- ARTAXERXES, Att. X. 8. Xerxis filius, ad quem Themistocles confugit.
- ARTEMIDORUS Aetnensis, Verr. III. 44.
- ARTEMIDORUS Cornelius, Verr. III. 49. medicus Verris.
- ARTEMIDORUS Pergaeus, Verr. III. 21. quo adjutore Verres Dianae Pergaeae templum expilavit.
- ARTEMIDORUS, Verr. I. 31. qui sit nescio, et videtur ibi locum non

- non habere. Neque de ullo Artemidoro sermo, sed de Philodamo: quod nomen etiam Pantagathus reponebat.*
- ARTEMISIA**, Tusc. III. 31. Mausoli, Regis Cariae, uxor: sepulcrum magnificum Mausolo Halicarnassi extruxit.
- ARTEMIO**, Verr. III. 87. Entellinus.
- ARTEMIO**, ad Div. XIII. 67. Laodiceus.
- ARTEMIO Climachias**, Verr. II. 51. Cephaleditanus.
- ARTEMIO**, Verr. III. 45. Aetnensis Senator.
- [**ARTEMIO**, Centuripinus legatus, in Verr. II. 64.]
- ARUNS**, Tusc. IV. 22. filius Tarquinii Sup. qui cum L. Bruto simul interit.
- L. ARUNTIUS**, ad Div. VII. 18.
- P. ASCITIUS**, Coel. 10. in suspicionem interfecti Dionis, Alexandrinorum legati, contra Ptolemaeum, vocatur.
- ASCLAPO Patrensis**, ad Div. XIII. 19. XVI. 9. medicus.
- ASCLEPIADES**, Tusc. V. 39. Eretricus philosophus. Caecitatem aequo animo fert.
- ASCLEPIADES**, Flacc. 15. Acmonensis, [legatus].
- ASCLEPIADES**, de Or. I. 14. medicus, amicus Crassi, eloquens. *Hoc loco inductus Cocchius, Medicus Florentinus Clarissimus, negat verum esse, quod, vulgo, auctore Plinio H. N. XXVII. 3. statuunt, cum aequalem Cn. Pompejo fuisse, in notis ad scriptores Chirurg. Gracos p. 154. Quod enim Crassus de eo loquitur, majorem Pompejo esse debuisse, et Plinium adeo errasse. Quasi non potuerit Crassi tempore paullo junior fuisse; aut probabile sit, Plinium, diligentem scriptorem, in re errasse, quae non multum ab suis temporibus abesset.*
- M. ASELLIUS**, Clu. 61. Larinas,
- ASELLIUS**, de Legg. I. 2. historicus Latinus lauguidus et inficitus.
- ASELLUS**, Or. II. 64. —
- ASINIUS**, Phil. XIII. 13. Senator voluntarius, qui se ipse fecit Senatorem, beneficio Antonii.
- ASINIUS Larinas**, Cluent. 13.
- ASINIUS Dento**, Attic. V. 20. Centurio primi pili in exercitu Bibuli.
- ASINIUS Pollio**, ad Div. X. ep. 33. amicus Antonii. ibid. 31. et 32. 33. ex Hispania, cui a Caesare praefectus erat, ad Cicero- nem scribit, et libertatis se cupidum ostendit, etc. *Ejus epistolae sunt L. X. 31. 32. 33. De eo diligenter et accurate egit P. Manut. ad l. c. ep. 31. locis veterum de eo congestis. cf. Intt. ad Horat. Carm. II. 1. de ejus posteris v. Lips. ad Tacit. A. III. 75. inprimis Ryckium ad Tacit. p. 112.*
- ASPASIA**, de Inv. I. 31. *Sophis- tia Milefia celebris, Socratis in eloquentiae studio magistra. Periclis tandem uxor: de qua vide in primis Plutarch. in Pericle p. 165. ed. Wechel. ubi accurate de ejus natalibus, artibus, vitae genere etc. agit.*
- ASTARTE**, N. D. III. 23. Venus Syria, quae Adonidi nupsit.
- ASTERIA**, Nat. D. III. 16. Iaconae soror, ex qua Hercules Tyrius.
- ASTYAGES**, de Div. I. 49. eo regnante quae solis defectio facta est, eam praedixit Thales.
- ASTYANAX**, Att. IV. 15. tra- goedus.
- C. ATEJUS Capito**, de Div. I. 16. Crassum in provinciam abeun- tem diris prosequitur, et pro- pterea ab Appio Cenfore tan- quam e mentibus auspicia subscri- bitur. *Origines inimicitarum lege ap. Dion. Cass. XXXIX. p. 105.*
- C. ATEJUS Plagulejus**, ad Att. X. 8. commemoratur inter Cae- sarianos Ciceronis inimicos.

- L. ATEJUS**, L. F. Arriensis Capito, ad Div. VIII. 8. videtur idem esse ad Q. Fr. II. 10.
- [**ATELLA**, vid. *Safinius Atella*.]
- ATHAMAS**, Har. Resp. 18. furiosus post matricidium factus. Tusc. III. 6. furiosus.
- ATHAMAS**, Pis. 86. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.
- ATHAMAS**, Attic. XII. 10. servus.
- ATHENAEUS**, ad Div. XV. 4. apud Ariobarzanen graciosus.
- ATHENAGORAS**, Cynaeus, Flacc. 7.
- ATHENAIIS**, ad Div. XV. 4. nomen foeminae, uxoris, aut matris Ariobarzanis.
- ATHENIO**, Verr. III. 54. Harusp. Resp. 12. dux fugitivorum et Siculorum, qui cum fugitivis se conjunxerant. Hinc Attic. II. 12. Athenio dicitur Sex. Clodius, quia fuit dux servorum Romae tumultuantium, ut Athenio fugitivorum: itemque Siculus, ut Athenio.
- ATHENODORUS** Calvus, Att. XVI. 11. 14.
- ATHENODORUS**, *Tarsensis*, Sardonis filius, ad Div. III. ep. 7. Philosophus, (Caesaris Octavii praeceptor). Videtur de nobilitate scripsisse. De eo Sueton. Claud. 4. Fabric. in Catal. Stoic. B. G. L. III. c. 15. De eo extant conjectanea Cl. Harkenrothi in *Obs. Miscell. Nov. Vol. 1. p. 49.*
- ATHERIANUM** jus, ad Div. IX. ep. 18. ab Atherio quodam vel Haterio Jcto, vel Aterio potius. Aterium et Haterium promiscue esse in libris, docuit Cl. Torren. ad Valer. M. I. 7. 8. Jus Aterianum non esse cibum, inde patet, quod, si cibus esset, ambiguitatis lusus et jocus tolleretur. Neque tamen de lege Ateria cum Cortio capiendum; sed de illius temporis Jcto. Aterios autem equites Rom. eo tempore fuisse, ex loco Valerii colligi potest.
- ATIDIUS**, Verr. III. 82. C. Verris Praefectus.
- C. ATINIUS** Labeo, pro Dom. 47. a Q. Metello Censore e Senatu ejicitur, et postea ejus, Metelli Macedonici, bona consecrat in tribunatu. (*Plin. Hist. Nat. VII. 47.*) Idem Cn. Lentulo Censori facit.
- [**ATLAS**, Tusc. V. 3. Japeti et Clymenes filius, coelum sustinere dictus.]
- L. ATRATINUS**, Coel. 1. filius L. Atratini ejus, qui a M. Coelio de ambitu accusatus erat; accusat Coelium de ambitu. Patrem defenderat Cicero.
- ATTAE**, Sext. 51. *quidam per Enallagen dici putant pro Atta, qui fuerit poeta Latinus. Sed cum Abramio Gracvius interpretatur: Senes philosophos Graeculos. quos vide.*
- ATTALUS**, *Rex Pergamenus*, Sext. 27. ei Asia Antiocho M. adempta condonatur. Deiot. 7. in P. Africanum liberalis fuit: ubi tamen aut Cicero lapsus est, Attalum pro Antiocho ponens, aut Antiochus (M.) reponendus. v. Urfinus ad l. c. et Drakenb. ad Liv. epit. LVII. De Attalorum Stemmate v. Rupert. ad Besold. c. 12. Spanhem. de Usu et Pr. N. Diss. VIII. p. 511.
- ATTALICA**, in Verr. IV. 12. in peripetasmata auro intertexta, ab Attalo rege inventa et usurpata.
- ATTALUS** Iphemenus, ad Q. Fr. I. 2. 4. homo Graecus de Quinti provincia.
- ATTALUS** Netinus, Verr. IV. 26.
- ATTELLIUS**, ad Att. V. 19. delitor Ciceronis, si lectio sana est. v. not.
- [**ATTICA**, T. Pomponii Attici filia, Att. V. 19. VII. 2. quae etiam *Atticula* et *Caccilia* nominatur. v. h. vv.]
- ATTICULA**, ad Attic. IV. 5. filia Attici; quae et Caccilia dicitur.
- ATTICUS**, [T. Pomponius, Ciceronis familiarissimus, ad quem XVI Ciceronis epistolarum libri exstant, cujusque vitam Nepos in Vitt. Excellentium Imperatt. G 3 scripsit.

scripsit. R.] Attic. XII. 23. annalis ejus: *sc. liber, qui laudatur.* Brut. 3. Attic. III. 20. adoptatur ab avunculo. II. 1. scripsit de consulatu Ciceronis. Brut. 45. ejus filius. de Fin. II. 21. colligit historiae thesauros. *Historiae peritissimum fuisse, etiam ex eo colligitur, quod in epistolis saepe a Cicerone de rebus historicis consultitur. Epicureum fuisse, opinio est.* v. ad Div. XIII. 1. *Contra disputat Tunstallus Ep. ad Middletonum p. 171. sq.*

A. ATTILIUS, pro Caecin. 10. testis in Caecinam.

C. ATTILIUS, Rose. Am. I. 18. sua manu semen spargentem conveniunt legati. *De eo Valer. IV. 4. De paupertate Columella de R. R. L. I. init. Plin. XVIII. 5. Hic est, qui primus Serrani cognomen accepit M. F. M. N. Consul fuit a. U. 495. et 503. Non autem fuit filius illius Reguli, qui a Poenis captus est, uti vulgo putant. De familia Attilia optime egit et multos vulgares errores refellit Perizon. Animadv. Hist. c. 1.*

[C. ATTILIUS, ad Div. V. 10. Sic Schuetz. Ernest. scripsit *Catilius*, q. v. R.]

L. ATTILIUS, pro Caec. 10. A. filius, testis in Caecinam.

L. ATTILIUS, ad Att. II. 3. *ubi tamen Tunstallus legi vult: A. filius: qui est L. Afranius. p. 40.*

M. ATTILIUS REGULUS, Tusc. V. 3. Sext. 59. etc. de Offic. III. 26. bis Consul fuit. de Senect. 20. Carthaginem redit ad supplicium.

M. ATTILIUS Calatinus, Nat. D. II. 23. Fidem dedicat. Consul a. 495. 498. Dictator a. 504. A. F. C. N. *Ejus etiam mentio est pro Plane. 25. de Senect. 17.*

M. ATTILIUS, Act. I. Verr. 13. de maiestate damnatus.

Sex. ATTILIUS, Offic. III. 80. Attic. XII. 5. Cos. cum Furio, legem fert de foedere Numantino.

ATTILIUS, ad Div. XIII. 62. eques Rom.

ATTILIUS, de Fin. I. 2. Sophoclis Electram Latinam facit, qualis scriptor? confer Att. XIV. 20.

S. ATTILIUS *Gavianus*, Sext. 54. Tribunus plebis, qui Ciceronis restitutionem impediens: Serranum se ferebat: adoptatus in familiam Attiliam. *De eo et de hoc loco v. Perizon. l. c.*

ATTIUS *Navius*, de Div. I. 17. Angur, tentatur a Tarquinio Prisco. Novacula cotem praecidit.

C. ATTIUS *Pelignus*, Att. VIII. 4. Sulmone portas aperuit Antonio in bello Civili.

L. ATTIUS *Poeta*, vid. *Accius*.

M. ATTIUS *Balbus*, Phil. III. 6. Praetorius.

P. ATTIUS, Att. VII. 13. v. in P. Varns et in *Accius*.

T. ATTIUS, [Pisaurensis, eques Rom.] Cluent. 23. acculator Cluentii.

ATTIUS, ad Div. XV. 17. pigmentarius.

AUCTUS, ad Div. XIII. 50. ([fortasse] *Acilius*) Proconsul, Sulpitii successor.

CN. AUFIDIUS, Tusc. Qu. V. 39. Praetorius, Cicerone puero, caecus, in Senatum tamen venit, historiam Graecam scripsit. cf. de Fin. V. 19. Dom. 13. adoptat Oresten.

[M. AUFIDIUS *Lurco*, f. v. *Lurco*.]

SEXT. AUFIDIUS, ad Div. XII. 26. 27.

T. AUFIDIUS, Br. 48. JCtus, T. Juventi et P. Orbii aemulus, frater M. Virgillii. *Idem esse videtur, qui Flacc. 19. Praetor Asiae vocatur: ut placet etiam Corrado ad Brutum.* [Discentit Schuetz. R.]

AUFIDIUS, Att. I. 1. *inter eos ponitur, quos competidores Ciceroni in consulatu fore opinio erat. Diverfus est ab Lurcone, qui eo fere tempore Tribunus plebis fuit. Forte est T. Aufidius, de quo ante.*

[AU-

- [AUFIDIANUM *nomen*, ad Div. XVI. 19. debitum Aufidii.]
- AUFIVS, Att. VI. 1. amicus Ciceronis. *Corradus conjicit Al-
fius.*
- AVIANUS, Acad. IV. 25. Puteola-
nus, amicus Ciceronis.
- C. AVIANUS *Hammonius*, ad
Div. XIII. 21. M. Aemilii Avia-
ni libertus, *idem est, qui ep.*
2. C. Avianus Evander dicitur.
ad Div. VII. 23. *Statuarius. v. de
eo et vera nominis scriptura.*
*Cannegieter Disf. de actate et
silio Aviani c. 8. qui scriptu-
ram Avianus vitiosam docet.*
- C. AVIANIVS, vel AVIANUS
Flaccus, ad Div. XIII. 35. 79.
- C. AVIANVS Philoxenus, ad Div.
XIII. 35. 37. Siculus [et quidem
Calactinus], a Caesare in Novo-
comenes relatus, Ciceronis be-
neficio. *Nomen assumpsit Flacci
Aviani, quod eo familiarissime
usus erat, cum Tullii nomen
assumere debuisset ob benefi-
cium.*
- [M. Aemilius AVIANUS, ad Div.
XIII. 21. negotiator, qui domum
habuit Sicylene.]
- AVIDIUS, Leg. II. 3. dicitur a
Pompejo et Cicerone defensus
esse. *pro quo Davis cum Ma-
nutio et Lamb. Balbus.*
- AVILIUS Larinas, Cluent. 13.
- AVITUS, Or. 29. *est Cluentius,
pro quo est Oratio. [v. Cluen-
tius.]*
- AVIVS, vel AULUS, Att. XII. 5.
forte est argentarius, Att. XIII. 4.
- M. AULANUS, f. AULIANUS,
Sect. 4. Tribunus militum C.
Antonii, Catilinarius, a P. Sex-
tio Capua expellitur.
- AULETES, Postum. 10. *est co-
gnomen Ptolemaei, qui regno
pulsus est.*
- [AULUS, Pisonis argentarii fami-
liaris, ad Att. XII. 5. Idem esse
videtur, qui ad Att. XIII. 4.
Avius dicitur.]
- AULUS, Att. VI. 2. *est Gabinius.
vid. Auli Lex.*
- AULI filius, Att. I. 20. Afranius,
Att. I. 16. *est idem L. Afranius.*
- AURATA, Or. I. 39. *est Orata:
de quo infra. Cur hic scriba-
tur Aurata, lepidam rationem
affert Chapmanus in notis
Pearcianis ad Offic. III. 16.*
- [AURELIA, mulier ob impuden-
tiam famosa videtur fuisse, ad
Div. IX. 22.]
- AURELIANUS, Att. IV. 16.
- AURELIUS, Att. IV. 9. ab Hir-
tio Germanis praepositus.
- AURELIUS, ad Diverf. XVI. 24.
ad Att. creditor Ciceronis. [For-
tasse idem est, qui ad Att. XVI.
15. procurator negotiorum est.
R.]
- C. AURELIUS [Cotta], Verr. I.
50. Consul a. U. DCLXXVIII.
cum L. Octavio.
- [Cn. AURELIUS Orestes, v. O-
restes.]
- L. et C. AURELI, L. filii, Ore-
stae, orationes reliquerunt, [Brut.
25.]
- M. AURELIUS SCAURUS, Brut.
35. Latine dixit, (Consul a. U.
DCLVI.) in Q. Caecil. 19. Qua-
stor L. Flacci, Flaccum ei accu-
sare non permittitur, Verr. I.
33. Ephesi prohibitus est, ser-
vum e templo Dianae abducere.
- L. AURIFEX, Orat. II. 60. eques
Romanus.
- A. AURIUS, Cluent. 8. Larinas.
- M. AURIUS, Melinus, Cluent. 5.
Larinas. duxit Cluentiam.
- Num. AURIUS, ibid. 8. Larinas.
- AUTOBULUS, Pis. 36. saltator,
L. Pisonis in Macedonia comes.
- [AUTOMEDON, Achillis auriga.
Sic nominatur p. Rose. Am. 35.
jocose ob celeritatem cursus Mal-
lius Glaucia, c. 7.]
- P. AUTRONIVS, Brut. 68. ora-
tor sola voce probabilis. Sull. 1.
Consul designatus cum P. Sulla
de ambitu condemnatur, Att. III.
2. 7. exultat. *postea conjuravit
cum Catilina.*
- AXIANUS, ad Att. XV. 29.
- AXILLA, Or. 45. *cognomen Ser-
villorum. Vester Axilla Ala fa-
ctus est.*

AXIUS, An. IV. 15. Senator, qui in Roseis villam habuit, ad Att. III. 15. *De hoc interpretantur Sueton. Jul. Caes.* 9. *Idem inducitur ap. Varr. R. R.* III. 2. *ubi et villa ejus in Roseis commemoratur.*

Q. AXIUS, Att. I. 12. foenerator. Att. X. 11. *forte idem cum superiori.*

B.

BABULLIUS, Att. XIII. 48.

[**BACCHAE**, mulieres Bacchanalia celebrantes, earum statuæ, ad Fam. VII. 23.]

BACCHUS, Nat. D. III. 23. multi Bacchi. [cf. *Dionysius.*]

BACIS, *Boentius*, Div. I. 8. Augur.

BAEBIUS, Att. IX. 14. homo obscurus, sed non infans.

M. BAEBIUS, Pil. 35. iussu L. Pisonis in Macedonia interficitur.

Q. BAEBIUS, *Tampilus*, Phil. V. 10. legatus Romanorum ad Hannibalem Saguntum obsidentem. *Cognomen et Tampilus scribitur in Fastis Cap. v. Duk. et Drakenb. ad Liv. XL.* 17. *In numo gentis Baebiae est Tampilus. add. Graev. ad l. c.*

P. BAGIENNUS, ad Div. X. 33. *Legatus aut Praefectus Antonii fuisse videtur.*

BALBILIUS, Att. XV. 13. amicissimus Ciceroni, qui eum subsidium senectutis suae vocat. *Montgaltus intelligit Balbum minorem: probat Olivetus V. C.*

BALBINUS, ad Att. XIII. 21. Caesarianus.

BALBUS, *cognomen Ampiorum, Luciliorum, Octaviorum et Thoriorum: ubi vid.*

BALBUS major, Att. VIII. 9. *pro quo est Oratio de jure civitatis. Fuit Gaditanus, a Cn. Pompejo civitate donatus, rogatus Luc. Cornelii Kentuli, unde ab eo nomen assumpsit: de eo vid. argumentum Orationis. Fuit gratiosissimus apud Caesarem.* Att. VII. 3. *Tartellus dicitur.* ibid. VII. 7. a Theophrane Mity-

lenaeo adoptatur. ibid. II. 12. *Quindecim-Vir. In Orat. pro Balbo interdum L. Cornelius simpliciter dicitur. Ad consulatum pervenit gratia Caesuris.* De eo v. *Plin. H. N.* VII. 43.

BALBUS, *est e fratre nepos Corn. Balbi; unde minor Att. VII.* 9. dicitur. *Asinii Pollionis Quaestor fuit in Hispania: ejus flagitia commemorantur, ad Div. X.* 32. *De eo v. Plin. H. N.* V. 5.

BALBUS, Sull. 19. Fausti libertus.

BALBUS, p. Coelio 11. accusator M. Coelii: *forte est P. Octavius Balbus.*

BALBI duo, Orat. III. 21. *Stoici. vid. in Lucilius.*

BALBUTIUS, Cluent. 60. Larinas.

BALEARICUS, de Div. I. 2. Metellus. v. *Metellus.*

BALLIO, Q. Rosc. 7. nomen comicum lenonis.

M. BAMBALIO, Phil. II. 36. *est Q. Fadius, M. Antonii socer, pater Fulviae.*

BANOBAL, Venerius, Verr. III. 39.

BARBA Cassius, Phil. XIII. 2. amicus Caesaris et Antonii, cujus Quaestor fuit, autore Appiano, Civil. L. V.

BARBATIUS, Phil. XIII. 2. amicus Caesaris et Antonii.

BARDYLIS, Offic. II. 11. Illyricus latro, propter aequabilem praedae partitionem, magnas opes habuit. *Apud Graecos quosdam scribitur Bardyllis. v. Vesseling. ad Diodorum XVI. p. 409.*

BARNAEUS, Att. XIV. 19.

M. BASILIUS, f. *Basilus*, Cluent. 38. Senator.

BASILUS, ad Div. VI. 15. Caesarianus, qui postea in eum conjuravit.

BASILUS, Phil. II. 41. gladiator de grege M. Antonii.

BASILUS, Att. VII. 9. bustum Basilii, locus in via Appia latronibus infestus.

BASILUS Minucius: v. in *Minucius.*

BASSUS, ad Div. VII. 20. vid. *Caecilius.*

BASSUS Lucilius, v. in *Lucilius.*

BAT-

- BATTARA**, ad Div. VII. 9. *pro quo alii: Vacerra; videtur familiaris Trebatii fuisse.*
- BATTONIUS**, Att. VI. 8. amicus Attici et Ciceronis.
- M. BEBRIUS**, Cluent. 16. Senator Rom.
- BELLEROPHON**, Tusc. III. 26. [Sisyphi filius].
- C. ANNIUS BELLINIUS**, Font. c. 4. *Hunc non diversum a C. Billieno (v. infr.) putat Trifanum Comm. T. I. p. 90. quod mihi temporum ratio permittere non videtur. Nec verum est, eum habuisse duarum gentium nomina per adoptionem. Bellienus est cognomen. Nec denique Betilienus reponendum pro Bellienus, etsi in nummo occurrit, et Senecae reddendum videtur. Nimis saepe hoc nomen in libris occurrit.*
- L. BELLINIUS**, Phil. II. 86. Pompejanus, cujus domus post caedem Caesaris incensa est et deflagavit.
- BELLINIUS**, ad Divers. VIII. 15. verna Demetrii. Cum praesidio est Intemelii. A quo forte non diversus est alter ad Div. XVI. 22. homo pessimus, flagitiosus. *Quidam: Billienus: quod idem nomen est.*
- BELUS**, Nat. D. III. 16. Indorum Hercules.
- L. BESTIA** et *Calpurniis*, Brut. 34. bonus Tribunus plebis, Popilium a C. Graccho expulsum sua rogatione restituit, post consulatum oppressus est lege Manilia. Or. II. 70. a C. Memmio accusatur. *Bestia est cognomen Calpurniae familiae.*
- BESTIA**, Phil. XIII. 12. Coel. 12. accusatur de ambitu, in petitione praeturae. defenditur a Cicerone. Qu. Fr. II. 3. Phil. XII. 3. et Phil. XI. 5. consulatum in Bruti locum petit.
- T. BETUCIUS**, *Barrus Asculanus*, Brut. 46. aliquot orationibus Asculi habitis, et una Romae contra Caepionem, nobilis, cui Caepionis ore respondit Aelius.
- BIAS**, Parad. I. Priene patria. de Anic. 16. e septem Sapientibus.
- M. BIBULUS**, Att. I. 17. Caesaris amicitiam quaerit, aedilitate et praetura opusculam, ut consulatum eo facilius consequatur. Har. Resp. 22. Caesare collega in consulatu leges serente semper servat de coelo. Dom. 15. servat de coelo, cum Caesar de adoptando Clodio legem curiatam fert. Vatin. 9. Vatinium Trib. pl. Consulatum in vincula ducit, reliquis Tribunis mitti jubentibus. Att. II. 19. ejus edictis, quae domo abditus (vin. *Caesarianorum timens*) dat, irascitur Pompejus, quod iis laceratur. In Caesarem acerba edicta dat, quae inde *Archilochia* dicuntur, populo vehementer grata. Dom. 26. censet, ut Pontifices de domo Ciceronis statuatur. ad Div. XV. 1. Proconsul Syriae. XII. 19. quam diu Parthi in provincia ejus sunt, Antiochiae se tenet, urbe munita. VIII. 6. contra Parthos auxilio pugnatur. II. 17. Ciceroni Proconsuli Ciliciae invidet. Brut. 77. scriptitavit accurate. Bello civili perit. [De filio Bibuli fit mentio, ad Div. II. 17.]
- BILIENUS**, ad Div. XVI. 2. *idem qui Bellienus, ubi v.*
- C. BILIENUS**, Brut. 47. aequalis N. Bruti JCI, laudatur. v. *ibid.*
- A. BINNIUS**, Cluent. 59. Copo de via Latina.
- BION**, Tusc. III. 26. ejus apophthegmata.
- BITHYNICUS**, ad Div. VI. 16. *Caesarianus e gente Pompeja, fil. Q. Pompeji Bithynici, A. N. a Bithynia dictus, devictus a patre. Post mortem Caesaris Siciliae Praetor fuit.*
- BITON**, Tusc. I. 47. pietas in matrem, mors placida. Cleobis frater. [cf. Herodot. I. 31.]
- BLANDINIUS ZEUXIS**, ad Q. Fr. I. 2. 2.
- BLESAMIUS**, Dejot. 12. Gallo-Graecus, Dejotari legatus.
- BLOSSII**, Agr. II. 84. nobiles Campani bello Punico II.

- C. BLOSSIUS**, *Cumanus*, de Amic. 11. *Philosophus Stoicus, Antipatri Tursensis Romae auditor, de quo vid. Plutarch. in Gracchis p. 827. ed. Wech. ubi dicitur incitasse Ti. Gracchum ad legem agrariam ferendam; de qua re post accusatus, se amicitia summa Ti. Gracchii defendit. Cic. l. c.*
- BOETHIUS**, Verr. IV. 14. caelator et statuarius, *Inudatus Plinio XXXIII. 55. XXXIV. 8. ubi argento meliorem fuisse, quam cetero genere materiae dicit. Carthaginiensis fuit, teste Paulan. L. V. cap. 17.*
- BOETHIUS**, de Div. I. 8. II. 20. Stoicus prognosticorum causas elicere conatus est. Sed effecit tantum, ut earum rerum rationes paterent, quae in mari coelove fierent. *De eo et aliis hujus nominis v. Menag. ad Laërt. VII. 148. Laërtio l. c. 148. 149. memorantur libri de Natura et de Fato, in quibus forte libris de prognosticis egit.*
- BOGUDES**, ad Div. X. 32. Rex Mauritaniae Tingitanae: *cujus mentio saepe ap. Hirt. Bell. Afr. 23. 25. 59. 60. a quo Regnum Bogudis et Mauritania Bogudiana: quae alias Tingitana.*
- BOJUS**, ad Herenn. IV. 3. nomen cursoris. v. Gronov. ad h. l.
- M. BOLANUS**, ad Div. XIII. 77. amicus Ciceronis. *Alii scribunt Bollanus: quae forma est etiam ap. Horatium.*
- BONA DEA**, Dom. 38. etc. *Ejus sacra habita in aedibus Pontif. M. a matronis pro salute pop. Rom. De Bonae Deae Sacris, templis, etc. praecclare observata sunt ap. Broukhufum ad Tibull. p. 124. 125. 333.*
- BRENNUS**, de Div. I. 37. cum Gallicis copiis fano Apollinis bellum intulit. Pythiae de ea re responsum.
- BRINNIUS**, Att. XIII. 12. 14. Ciceronem heredem facit.
- T. BROCCCHUS**, Lig. IV. 11. avunculus Q. Ligarii. *Furiae familiae cognomen.*
- BROGITARUS**, Gallo - Graecus. Har. Resp. 13. 27. ei Clodius sacerdotum Pessinuntium vendidit, expulso justo sacerdote, et regis nomen dedit.
- BRULLA**, de Or. III. 23. delectabatur vehementius talis.
- BRUTTIUS**, ad Div. XVI. 21. homo jucundus, quem M. Cic. fil. secum Athenis habuit; *a quo diversus videtur:*
- L. BRUTTIUS**, ad Div. XIII. 38. eques Romanus, Siculus.
- L. BRUTUS**, e familia patricia Junia. Brut. 53. Planc. 25. Romanam regio dominatu liberavit. de Offic. III. 10. collegae Collatino imperium abrogat. Tusc. IV. 22. interit cum Arunte. Brut. 14. Phil. I. 6. princeps nobilitatis Brutorum. *Hoc dicitur tantum ex opinione vulgari, quae tum erat, cui, favens Brutis eorumque gloriae, non refragatur. Nam ipse Brutus inde ducere originem videri volebat: unde ejus imaginem in atrio habebat. Atticus etiam stemma Brutorum fecerat, in quo a L. Bruto paternum, ab Ahala maternum genus duxerat. v. Wesseling. V. C. Obs. 11. 16. Sed Brutus illos, qui deinceps commemorantur, plebejos fuisse; nec a Junia illa familia patricia originem duxisse, docet accurate P. Manut. ad Ep. 1. ad Brutum. Et Plutarchus in Bruto inquit jam tum negatam esse illam a L. Bruto, regum expulso, originem, ab his, qui eis ob Caesaris caedem infesti essent. Quid? si a Bruto orti sunt eo, qui apud Dionysium Halic. memoratur, ubi de secessione in montem sacrum agitur: qui fuit plebejus: L. VI. p. 396. qui et ipse L. Junius dictus est, primum ipse sibi hoc nomen Bruti arrogante, tamquam alteri libertatis assertori, quod ei deinde mansit.*

D. JUNIUS BRUTUS, M. filius, collega Africani min. in consulari DCXVI. [Erravit hic Ernestius; nam D. Jun. Brutus collega fuit P. Scipionis Nasicae Serapionis a. U. DCXV. vid. P. Scipio Nasica. R.] Brut. 28. Graece doctus. de Leg. III. 9. a Trib. Curiatio in vincula conjicitur. pro Balbo 17. in Hispania ulteriori feliciter pugnat et de Gallacis triumphat. Arch. 9. Attii versibus monumenti sua inscripsit. Ejusdem etiam mentio fit in Bruto 22. *Ap. Vellejum II. 5. dicitur Aulus: v. interpretes et Sigon. ad a. U. DCXV.*

D. BRUTUS, Brut. 47. pro Rabir. 7. Att. XII. 22. Graece et Latine doctus. Consul fuit cum Mammerco Aemilio Lepido Liviano.

D. BRUTUS, Verr. I. 35. Phil. III. 1. provinciam Galliam a Caesare ipsi datam eripere audet Antonius. Ejus edictum cap. 4. ad Divers. X. 10. exercitum alit suo sumtu. ibid. 11. obsidione liberatur. ibid. XI. 1. postulat, ut sibi et M. Bruto, et Cassio cum publico praesidio liceat Romae esse, ut tuti sint, idem liberam legationem postulat et reliquis suis. ibid. 21. in Decemviris est, creatis, ut ab Antonio rationem gestii consulatus repeterent.

M. BRUTUS, pater, ad Div. VII. 22. Brut. 47. Jctus. Brut. 62. juris publici et privati peritus, a forensi eloquentia abfuit. Or. II. 32. libri de jure laudantur. pro Cluent. 51. initia librorum de jure civili. Fin. I. 4. negat partum ancillae in fructu habendum. etc. *De eo consutere licet auctores Historiae juris Rom.*

M. BRUTUS, filius, Or. II. 54. filius ejus, qui libros de Jure civili scripsit, Cn. Plancium accusavit, defensore Crasso, qui, cum ab eo lacesitus esset, in illa accusatione egregie eum ultus est. cf. Cluent. 51. Brut. 34. accusationem factitavit, nullos magistratus petivit, dedecus fami-

liae vocatur. Cluent. 51. orator vehemens, bona paterna effudit. Font. 13. accusat Scaurum. Off. II. 14. juris civilis peritus, propter multas accusationes accusator cognominatus est. *Hunc quidam patrem τραυνοτόρον faciunt. Male. Non ita de eo ad filium scripsisset in Bruto 34.*

M. BRUTUS, Quinct. 20. Tribun. pl. a. U. DCLXX. *Scipione et Norbano Consulibus, Hotomanno et Manutio videtur esse M. Bruti, qui Caesarem interfecit, pater, a Cn. Pompejo bello Sullano necatus. Agr. II. 83. Trib. pl. qui coloniam Capuam ferre voluit. Alium M. Brutum, ad quem hoc referam, non repetio: neque tamen pro certo affirmare ausim, ad M. Bruti, percussoris Caesaris, patrem pertinere deducendae coloniae consilium. Ceterum consentit cum eo, quod Cicero dicit, mirari se, cur Rullus ejus Bruti exitum non perhorrescat. Idem mecum sentire postea vidi Mazochium de Amphitheatro Camp. p. 9. qui inprimis de hoc Bruto videndus. Sed quod cum negat Tribunum pleb. fuisse, quod Turnebus ad l. c. sine auctore dixerat, quia non probabile, Brutos, qui genus suum a L. Bruto patricio duci vellent, Tribunos fieri voluisse, quo eam rem refutassent ipsi, id nihili est, ut patet e loco Ciceronis pro Quintio.*

M. BRUTUS, [Caesaris percussor, M. Bruti et Serviliae filius,] Phil. I. 3. ejus et Cassii Praetorum edictum post caedem Caesaris. cap. 4. urbe cedit. Phil. II. 12. intersecto Caesare pugione extollit, et Cicronem nominatim exclamavit. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaestores. ad Div. III. 4. gener Cn. Pompeji M. VI. 6. a Caesare Galliae praeficitur. XII. 15. XIII. 10. Att. XII. 5. epitomen Fannianam scripsit, i. e. historiae a Fannio scriptae. XIII. 8.

8. ejus epitome Coelianorum. Acad. I. 8. de philosophia Latine scripsit. audivit Athenis Aristum. Fin. I. 8. liber de virtutibus ad M. Tullium. Tusc. Qu. V. 1. ejus avunculus est Cato Uticensis.
- Q. CAEPIO BRUTUS, Phil. X. 11. *est idem M. Brutus, qui ita dicitur, quod a matris Serviliae fratre adoptatus erat.*
- M. BUCCULEJUS, Or. I. 39.
- BUGILIANUS, Au. XVI. 4. XV. 17. unus e conjuratis in Caesarem.
- BULBUS, Verr. II. 82. Cluent. 26. Senator Rom. homo sordidus.
- P. BURIENUS, Quinct. 6. Praetor urbanus: a. U. DCLXX. *Scipione et Norbano Coss.*
- BURRIUS, Or. 48. Ennius dixit pro: *Pyrrhus. v. Victor. V. L. XIV. 8.* [Pro Burrus in optimis codd. est *Burrus*, male ap. Ernest. *Purrus*; cf. Orell. ad h. l. et Ofanni Anal. cr. p. 12. R.]
- T. BURSA, (*Munatius Plancus*) ad Div. VII. 2. damnatur post tribunatum, *Pompejo M. III. Consule gestum.*
- BUSKENUS, Q. Fr. II. 12. regulus barbarus et obscurus.
- BUSSENIUS, Au. VIII. 12. Pompejanus.
- C.
- C. CACURRIUS, in Verr. IV. 17. civis Rom. Lilybaei. v. not.
- CAECILIA, Metelli Balearici filia. de Div. I. 2. ex ejus somnio Junonis Sospitae templum resectum. de Div. I. 44. II. 40. *S. Rose. 50. Nepotis (majoris) soror: sed quia eadem femina ibid. c. 10. Nepotis filia dicitur, Viri docti, aut hic legendum putant soror, aut c. 50. delendum, Balearici et sororem. Nam aut Balearici filius est, et Nepotis majoris soror, aut Nepotis filia, non Balearici. Ea quae c. 50. de ea dicuntur, Balearici filiae magis conveniunt, quam Nepotis. Nepotis filius tum nondum ornatissimus fuit, junior quippe Cicero: nec patri*
- clarissimi, nisi de Macedonica filii, Balearici fratribus, intelligi possunt.*
- CAECILIA, Att. VI. 2. et 4. est filia Attici. [Alias nominatur *Attica* f. *Atticula*, v. h. vv. R.] *Ipsae enim Atticus Caecilius dicitur, quia a Caecilio avunculo adoptatus erat.*
- C. CAECILIUS, Flacc. 36. eques Romanus.
- CAECILIUS, Or. II. 10. Infuber Gallus, poeta comicus. Att. VII. 3. malus auctor latinis.
- CAECILIUS TRYPHO, Att. III. 8.
- [CAECILIUS, P. Sullae frater uterinus, ejus subscriptor in accusatione Gabinii, ad Q. Fr. III. 3.]
- L. CAECILIUS, in Sen. p. Red. 9. Milon. 4. Praetor P. Lentulo Spinthere Consule. *Sed alii volunt Caecilium, ut est apud Asconium. Harduinus putat esse eum, qui ap. Plinium H. N. VII. 49. memoratur. Sed ibi praenomen est M. et libri quidam, praesertim edd. habent Coelius: quae lectio fit probabilis cognomine Rufi, quae est Coeliorum. Et fuit M. Coelius Rufus orator aequalis Calvo, qui exitum non bonum habuit: de quo infra.*
- L. CAECILIUS, Sull. 22. Trib. pl. legem Caeciliam fert. vid. *Lex Caecilia*; legi agrariae Rulli se intercessurum profutur.
- L. CAECILIUS, ad Q. Fr. I. 2. 2. negotiator in provincia Qu. Ciceronis.
- M. CAECILIUS, Divin. in Caecil. 9. frater Q. Caecilli, ejus, in quem est Divinatio.
- Q. CAECILIUS, pro Corn. 1. Consul cum M. Junio Silano. *Est Metellus Numidicus.*
- Q. CAECILIUS, Q. F. Metellus Pius Scipio, ad Div. VIII. 8. *Adoptatus a Q. Metello Pio, Numid. fil. ante P. Scipio, ut appellatur pro Romo. Socrer Pompeji Magni, ejusdem collega in consulatu. Hic est ille Scipio.*

- Scripta, qui contra Caesarem in Africa bellum gessit.*
- Q. CAECILIUS BASSUS, Att. II. 9. Quaestor Caesare et Bibulo Coll. ad Divers. XI. 1. cum sperabat Brutus firmiorem fore, nuntio de morte Caesaris allato. Phil. XI. 13. exercitum in Asia privatus habet. ad Div. XII. 11. et 12. in Syria legionem habuit, quae ad C. Cassium venit, invito Ballo. ad Div. XII. 18. Deiot. 8. 9. *ubi male vulgo Catius [Coelius R.] est. De turbis ab eo in Syria motis vid. Joseph. XIV. 11.*
- Q. CAECILIUS, Att. I. 1. 12. foenerator, avunculus Attici.
- Q. CAECILIUS, Q. fil. Pomponianus Atticus. Att. III. 20. *est T. Pomponius Atticus, qui ab avunculo Q. Caecilio testamento adoptatus erat, quod ei Cicero gratulatur.*
- Q. CAECILIUS, Div. in Caecil. 2. cognomine Niger, Siculus, *Verris Quaestor, qui accusationem Verris petebat, in quem est Divinatio. vid. Argum. Asconii.*
- T. CAECILIUS, Eutychides, Att. IV. 15. libertus Attici, *qui praenomen habet Attici ante adoptionem, et nomen ejus post adoptionem.*
- A. CAECINA, ad Div. X. 25. cuius est epistola libr. VI. ibid. XIII. 66. negotiatus est in Asia. VI. 5-8. exul, quod contra Caesarem scriperat. librum Ciceroni mittit. it. ep. 9. in Sicilia exul. *De Etrusca disciplina librum scripsit, qui laudatur ap. Plinium. v. Harduin. in Ind. Auct. ad quem alludit Cicero in epistola, ea, quam ad eum scripsit, VI. 6. De hoc Caecina v. Demostherum Etrur. Regal. I. 2. 59. ubi et alios Caecinas colligit, docetque nunc quoque hunc familiam Volaterris florere. cf. Fr. Marianum de Etruria Metropoli c. 15. 16. et Goriium Inscr. Etr. T. III. p. 159. ubi inferr. antiquae Volaterranae Caecinarum sunt.*
- A. CAECINA, Caecin. 1. (Licinius) Volaterranus, *pro quo est Oratio. Hunc eundem cum superiori putat Demostherus I. c. et Passeratius not. ad Or. pro Caecin. c. 1. nec ipse abnuerim.*
- CAECINA, Att. XVI. 5. Volaterranus: *diversus ab utroque superiori.*
- CAECIUS, Att. IX. 11. 13. *qui sit, nemo tradidit.*
- C. CAELIUS, Att. IX. 11. ab Appio cum mandatis ad Ciceronem mittitur. [In edit. Jensoniana *Caelius*, apud Ernestium *Caecius*. R.]
- M. CAELIUS, vid. M. Coelius. [CAELUS, v. Coelum.]
- M. CAEPARIUS, Catil. III. 6. socius Catilinae, *apud Sallustium Qu. dicitur, Cat. 46.*
- C. et L. CAEPASII, fratres. Brut. 69. ignoti homines, oppidano et incondito genere dicendi, Quae-stores facti sunt.
- CN. CAEPIO, Att. XII. 20. Serviliae Claudii pater, vivo patre naufragio perierit, an mortuo? de Fin. II. 16. ei decernitur quaestio in Tubulum.
- CAEPIONES duo, CN. et QU. Brut. 25. Font. 7. eorum testimonium in Q. Pompejum rejicitur. *De praenomine vide Valer. VIII. 5. de testibus, ubi in nonnullis edd. Cajus.*
- [Cn. Servilius CAEPIO, Brut. 20. Q. Martii Philippi in consulatu collega a. U. DLXXXIV.]
- Q. Servilius CAEPIO, Brut. 43. collega C. Laelii in consulatu (a. DCXIII.). *Is, qui in Lusitania bellum gerens Viriatum per insidias interfecit. Ejus filius videtur, qui sequitur.*
- Q. Servilius CAEPIO, Tusc. V. 5. vid. Davif. ad Her. I. 14. fufus a Cimbris, causam dixit, decem annis post reus factus a Cn. Junio Norbano. Balb. 11. damnatus de repetundis post praeturam Galliae ex consulatu (quem cum Atilio Serrano gessit). Smyrnae vixit. ad Her. I. 12. Quaestor urbanus (a. DCLIV.), cum Apu-

- Apulejus Saturninus legem frumentariam ferret, perfecit, ut ea antiquaretur, cum auctoritate, tum vi. vid. *Lex Apuleja frum. App. Bell. Civ. I. I. p. 626. Toll. de Inv. I. 50. Hunc esse eundem, qui ante a. DCXLVII. Consul cum Atilio fuerat, Pighio placet: itaque ad eundem haec retulimus. Legem judicariam frustra tulit de judiciis, quae ex lege Gracchi apud equites erant, cum Senatu communicandis, (unde *Patronus Senatus est appellatus*) Brut. 56. Br. 62. equestri ordini nimis deditus. *Hunc diversum putat Corradus ab eo, qui legem judicariam tulit: quod is equitibus adversus fuit: sed potuit odio Drusi ad equitum partes transisse.* Brut. 46. accusatur a T. Betucio Barro Asculano, et se defendit. Dom. 46. M. Drusi inimicus. *Unde inimicitiae ortae, docet Plinius XXXIII. 1.**
- Q. *Servilius* CAEPIO, Fin. III. 2. avus Luculli pueri: magni eum fecit Cicero. *Nam L. Lucullus Servilium Caepionis habuit in matrimonio, quem P. Manutius ad h. l. putat esse filium ejus*
- Q. *Caepionis, qui bello sociali periiit. Eum sane Cicero dicit, posse esse in principibus si viveret: quod in hunc non cadit.*
- Q. CAEPIO, Fin. III. 2. amicus Ciceronis. *Est filius praecedentis, frater Serviliae Luculli: qui M. Brutum adoptavit.*
- Q. CAEPIO, ad Div. VII. 21. *est M. Brutus, adoptatus a Q. Caepione, de quo ante. Praetor urbanus eo anno, quo Caesar interfectus est. Att. II. 24. Cn. Caepio Brutus, Graev. corr. Q. Caepio Brutus. Sic est Phil. X. 11.*
- CAERELLIA, ad Div. XIII. 72. necessaria Ciceronis. Att. XIII. 21. studio philosophiae flagrat. XII. 5.
- C. *Julius* CAESAR, L. F. Or. II. 3. Q. Catuli frater. Off. I. 37. facilius vicit omnes. Off. I. 30. ejus sermones multo lepore conditi erant. *Itaque etiam de Or. II. inducitur de jocis et ridiculis disferens. add. infr. in C. Julius.*
- C. *Julius* CAESAR, [Dictator.] Balb. 19. in Hispania Praetor, quae Gaditanis beneficia tribuerit. Att. II. 21. concionem in Bibulum concitare non potest. Dom. 9. gratulatur P. Clodio remotum ex urbe Catonem. Att. II. 3. de conjungendo Pompejo et Crasso laborat. ad Div. X. 16. volumina ἀποθρηνμάτων conficit. Cat. IV. 4. sententia ejus de Catilinariis. ad Div. VI. 18. legem, qua prohiberet esse in Decurionibus, qui facerent praeconium, ferre cogitat. de Div. I. 15. Dejotarum tetrarchiae regno multat. ad Div. XIII. 4. in lege agraria Volaterranos liberat. Br. 71. qualis in dicendo. de ratione loquendi accuratissime scripsit. Marc. 1. beneficium in M. Marcellum laudatur. Att. XIII. 10. in suspicione est, ejus jussu M. Marcellum interfectum esse; sed defenditur. Att. X. 4. prope jubet occidi Metellum Tribunum pl. de Divin. I. 52. cum immolaret, in extis bovis opimi cor non fuit. Top. 25. scripsit contra Catonem Ciceronis. (Gell. IV. 16.) ad Att. XII. 41. de Catone et contra Catonem scribit. de Div. II. 9. in Curia Pompeja ante simulacrum Pompeji trucidatum jacet. etc. [Scripsit rerum suarum commentarios quosdam, de quibus judicium, Brut. 75. De vita Caesaris cf. Suetonium. R.]
- C. CAESAR Octavius, Phil. III. 15. ad Senatus auctoritatem se confert. Phil. XI. 8. adolescentulo imperium extraordinarium Cicerone sententia sua tradit. ad Div. XI. dictum Ciceronis aegre fert. ad Div. XII. 23.
- L. CAESAR, L. f. Tusc. V. 19. jussu Cinnae interficitur. *Est is, qui cum P. Rutilio a. U. DCLXIII. Consul fuit: C. frater adde in L. Julius.*

- L. CAESAR**, Planc. 21. aedilitiam repulsam tulit. Cat. IV. 6. sororis virum P. Lentulum locerum Catilinae interficiendum censet. Muren. 34. (et Att. I. 2.) Consul cum C. Figulo (a. DCLXXXIX.) Scitum facit simile legi Fabiae de numero sectatorum. ad Div. IX. 14. aegrotat Neapoli. Hujus sororis filius M. Antonius fuit. ad Div. X. 28. optime sentit, sed in Antonium non acriter dicit, quia ejus avunculus est. Phil. VI. 5. agrorum assignationem Antonianam sententia sua dissolvit, et juvante Cicerone Virum acta sustulit. Sull. 19.
- L. CAESAR**, L. f. (*Caes. B. C. I.* 8.) Att. VII. 13. mandata absurdissima a Caesare habet, non homo, sed scopae solutae, *de quibus pluribus epp. ad Div. IX. 7. Est idem Proquaestor Africae, cui, Catone interfecto, Caesar vitam concessit. v. Caesar l. c. et Hirt. B. Afr. c. 89.*
- SEX. CAESAR**, Harusp. 6. Flamen Quirinalis.
- CAESENIA**, Caecin. 4. Tarquinienfis, (uxor M. Fulcivii).
- P. CAESENIVS**, ibid. 4. Tarquinienfis.
- C. CAESETIVS**, Lig. 11. eques Rom. Ligarii advocatus. Phil. XIII. 15. Trib. pl. a Caesare ab rep. remotus. Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. *add. Vell. II. 68. ubi v. interpretes; quorum nullus locis Ciceronis usus est.*
- P. CAESETIVS**, Verr. V. 25. legatus Verris.
- L. CAESIUS**, Q. Fr. I. 14. de cohorte praetoria Q. Ciceronis in Asia. *add. II. 2. forte idem; est III. 1.*
- M. CAESIUS**, Verr. I. 10. Praetor cum C. Anno Sacerdote.
- M. CAESIUS**, ad Div. XIII. 11. Aedilis Arpini.
- P. CAESIUS**, Balb. 22. eques Romanus, a Cn. Pompejo patre civitate donatus. ad Div. XIII. 51.
- SEX. CAESIUS**, Flacc. 26. eques Romanus.
- CAESONINUS** *Calventius*, Red. in Sen. 6. *est L. Piso, is, qui cum A. Gabinius Consul fuit, v. in L. Piso. Caesoninus cognomen Pisonum fuit, ante quam Frugi dicerentur. add. Prov. Conf. 4. Pis. 6. ubi Mff. et edd. plures habent Caesonius: analogia quidem sic videtur postulare.*
- M. CAESONIUS**, Act. I. in Verr. 10. Aedilis cum Cicerone. *add. Att. I. 1. XII. 11.*
- C. CAESTIVS**, Flacc. 13. eques Rom. Att. V. 13.
- L. CAESTIVS**, Br. 34. accusator de plebe; tempore Jugurthinii belli. [? R.]
- L. CAESULENUS**, Br. 34. accusator [de plebe, pro quo alii *Caesidenus*. R.]
- CALAMIS**, Br. 18. statuarius, dura quidem signa fecit, sed tamen molliora signis Canachi. *vid. Plinium Histor. Natural. XXXIV. 19. Quintilian. XII. 10. Pausan. p. 9. 134. 53. 447. 443. 479, ed. Kuhn. et laudatos Harduino ad l. c.*
- CALANUS**, Tusc. II. 21. Indus, sua voluntate vivus comburitur. Div. I. 13. Alexandro propinquam mortem vaticinatur.
- CALATINUS**, Agrar. II. 24. *est M. Attilius Calatinus, de quo in Attilius.*
- CALCHAS**, Or. 22. vates Graecorum in obsidione Trojana. Nat. D. II. 3. Augur. Div. I. 33. ex passerum numero belli Trojani annos auguratus est.
- CALDUS**, Inv. II. 9. cognomen, quod temerarii et callidi consilii hominibus tribuitur.
- CALDUS**, Att. VI. 4. *cognomen C. Coelii Quaestoris.*
- M. CALENIVS**, Att. VIII. 12. Pompejanus.
- CALENUS**, Phil. X. 1. (*Fufius*) Brutus non probat, sed Antonium, et propterea a Cicerone reprehenditur. Att. I. 14. Trib. pl. P. Clodio favet. *vid. Lex Fufia et in Q. Fufius.*

- L. CALENUS**, Verr. II. 8. civis Rom.
Cn. CALIDIUS, Verr. IV. 20. eques Rom. in Sicilia negotiator, cujus filius Senator fuit.
M. CALIDIUS, Q. Fr. in Sen. p. Redit. 9. Praetor def. P. Lentulo Spinthere Cos. Br. 79. orator prope singularis. *Quintil. X. 1.*
Q. CALIDIUS, Planc. 28. 29. lege Q. Metellum Numid. restituit. fit praetor, supplicante populo Metello. Verr. III. 25. a Q. Lollio accusatur. sc. *e praetura Hispaniensi: quamquam Aconius id a Gallio factum putat: quod Menardus non concoquebat.* Act. I. in Verr. 13. Planc. 29. condemnatur.
CALLICRATIDAS, Off. I. 24. Lacedaemoniorum dux, cum multa fecisset egregie, ad extremum vertit omnia, victus proelio ad Arginusas. de re v. Diodor. Sic. XIII. p. 217. sq. de Off. I. 30. impatiens.
CALLIDAMA, Verr. II. 36. Agathini fil. Thermitana.
CALLIMACHUS, Orat. III. 33. grammaticus et poeta. Tusc. I. 34. 39.
CALLIPHANA, *Felienfis*, Balb. 23. lege a C. Valerio Flacco lata fit civis Romana.
CALLIPHUS, Fin. II. 6. 11. Acad. IV. 42. voluptatem et honestatem summum bonum esse dicit. Fin. V. 25. quomodo in hanc sententiam inciderit. [Heusinger ad Off. III. 33. exponit de nominis declinatione.]
CALLIPPIDES, Att. XIII. 12. proverbium de eo. *add. Sucton. Tiber. 38.*
CALLISTHENES, Orat. II. 14. Olynthus, Aristotelis discipulus, Alexandri comes, scripsit historiam pene rhetorum more. Tusc. III. 10. mors a Theophrasto peculiari libro deploratur. Rab. Postum. 9. ab Alexandro necatur. ad Div. V. 12. scripsit Troicum bellum. de Div. I. 34. II. 25.
CALPURNIA gens, in Pis. 23. est *Pisonum, Bestiarum, Bibulorum, Caesenniorum.*
L. CALPURNIUS, Att. X. 8. est L. Calpurnius Piso, familiarissimus Antonii. Qui nominatur pro Caec. 12. *nescio an idem sit.*
P. CALPURNIUS, Lanarius, Offic. III. 16. *Sed P. Manutius legi volebat: Calurnius.*
Q. CALPURNIUS, Verr. IV. 49. P. Mutii collega in consulatu. *a. DCXX.*
CALVA, Att. XV. 3.
CALVENA, Att. XIV. 5. 9. XVI. 11. est *Matius, Caesaris amicus.*
CALVENTIUS, [Q. Fr. III. 1.] v. *Caesennius.*
CALVINUS, est cognomen familiae Domitiae.
C. CALVISIUS, ad Div. XII. 25. X. 25. 26. reipubl. amans. Phil. III. 10. African, quam ante jam obtinuerat, *(nunc autem Cornificius obtinebat)* sortiente M. Antonio sortitur.
CALVUS, ad Div. XV. 21. orator, a Cicerone laudatur. v. *C. Licinius Calvus.*
CALVUS, Att. I. 16. appellatur M. Crassus, quod aliquando sub Calvi nomine in auctione Nonneji quaedam emerat.
[CALVUS], Jctus, ad Q. Fr. III. 1.]
CALYPSO, mulier, cui inservit Ulyxes. Off. I. 13.
C. CAMILLUS, ad Div. IX. 20. XIV. 5. 14. etc. post Atticum amicissimus Cicroni. ad Div. V. 20. juris praedialiorum peritus.
L. CAMILLUS, Cato 12. qui cum Appio Claudio Consul fuit, (a. U. CCCIV.) *e familia Furia. Eosdem Consules edit Gell. IX. 11. sed alii P. Clodium. v. Sigon. ad h. a.*
M. CAMILLUS, Tusc. I. 37. is est, qui Romam a Gallis captam restituit.
CAMIRUS, Nat. D. III. 21. conditor Camiri, oppidi Rhodiorum.
CAMULA, Att. V. 21. Centurio.
M.

- M. CAMURCIUS, Coel. 80. de crimine, nescio quo, in Vettium commisso, condemnatus.
- CANA, Att. XIII. 41. *Graev. Kana, filia Gellii Cani, quam Q. fil. collocare cogitabant, si ei placeret.*
- CANACHIUS, Brut. 18. statuarius. ejus signa rigidiora sunt, quam ut imitentur veritatem. *Plin. H. N. XXXIV. 8. Sicyonius fuit. Ejus opera quaedam commemorat etiam Pausan. p. 134. 472. 483. 570. 730. etc. ed. Kuhn.*
- CANEPHORAE, [*f. Canephoroë,*] Verr. IV. 3. dicebantur virgines Athenis, quae in sacris Cereris canistra ferebant in capitibus. *Statuae hanc figuram referentes h. l. Canephorae dicuntur. De Canephoris v. Spanh. ad Callim. H. in Cererem.*
- CANIDIUS, ad Div. X. 21. Legatus Lepidi IIIviri, aut Trib. aut simile quid.
- CANIDIUS, *f. potius, ut putant,* Calidius, ad Div. VIII. 9. disertus. *Canidius etiam quidam de Lepidi exercitu memoratur ad Div. X. 21. qui Legati aut Tribuni munere functus videtur, quo usus et Lepidus ad milites incitandos, ut pacem flagitarent.*
- C. CANINIUS, Gallus, ad Div. II. 8. a Cicerone defenditur. VII. 1. amicus M. Varronis et Ciceronis. IX. 2. IX. 6. 1. 2. Trib. pl. Marcellino et Philippo Coll. ibid. tempus Caninianum. *ubi v. Manut.*
- T. CANINIUS, Rebilius. Att. XII. 37. Legatus Caesaris in Gallia. ad Div. VII. 30. Consul prid. Kal. Jan. anno ante mortem Caesaris.
- [CANINIUS Sallustius, Proquaestor Syriae, ad hunc scripta est ep. 17. L. II. ad Div.]
- CANINIUS Satrius, Att. I. 1.
- C. CANIUS, Off. III. 14. eques Romanus facetus et literatus. Syraculas oliandi causa se contulit. *Clav.*
- lit, de Or. II. 69. *ubi vulgg. habent Cannius.*
- CANULEJUS, Att. X. 5.
- L. CANULEJUS, in Verr. II. 70. in portu Syracusano publicanus.
- M. CANULEJUS, Br. 92.
- CANUS *f. Kanus*, Att. XIII. 31. *est Q. Gellius Canus. v. Tunstallus p. 162.*
- P. CANUTIUS, Br. 56. homo disertus. subjecisse dicitur P. Sulpitio mortuo orationes. Cluent. 18. Scamandrum accusat. ib. 10. accusator Oppianici.
- Ti. CANUTIUS, (Trib. pl.) ad Div. XII. 9. Ciceronem producit. ibid. 23. Phil. III. 9. *v. Peris. A. H. c. 2.*
- CAPHO, Phil. X. 10. XI. 5. veteranus. VIII. 3. de grege Antomii nebulo, Centurio.
- C. CAPITO, Att. XIII. Caesarianus. ad Div. VIII. 8. XIII. 29. *cognomen familiae Atejae. v. Atejus.*
- L. CAPITO, Q. Fr. III. 1. 5. cum C. Memmio Trib. pl. Gabinium postulat.
- CAPIUS, ad Div. VII. 24. histrio. *Sed legendum puto Catius, e vestigiis MSS. qui habent Citi- tius: nisi id est pro Capius, ut habet Festus in non omnibus dormio, ut placet Ant. Augustini, quod esset familia Capia, sed non est necesse, nomen id esse familiae, cum ille sit histrio.*
- CAPRIUS, Nat. D. III. 23. pater Dionysi, seu Bacchi cujusdam.
- CARBO, ad Div. IX. 21. *cognomen familiae Papiriae plebejae. De hac familia epistola illa classica est. De Carbonibus egregia congestit Vailantius de Num. Fam. R. sed v. inpr. Peris. A. H. c. 3.*
- C. CARBO, Arvina. ad Div. IX. 21. a L. Damasippo Praetore occisus est. Unus e Carbonibus bonus civis fuit. *Pighius ad a. DCLXIX. putat esse filium Gaji, qui a Crasso accusatus est.*
- CN. seu C. CARBO et ejus frater, scurra, ad Div. IX. 21. homines improbi.

CN. CARBO, ad Div. IX. 21. a M.

Antonio accusatus atramento lutorio sumto moritur: *P. Manutius putat esse Metelli Caprarii in consulatu collegam. Ejus, auctore Cicerone l. c., tres filii hi sunt:*

CN. CARBO, Act. I. in Vert. 4.

Proconsul Galliae, Quaestore Verre, de Or. III. 3. ter Consul fuit, ad Div. IX. 21. a Cn. Pompejo Lilybaei interfectus est, Homo improbilissimus. *In edd. vulg. olim erat P. pro Cn. quae res hic turbas quasdam dedit, ut apud Manut. ad hanc epist. p. 33. ed. Graev. et Vaillantum T. II. p. 205. in Nummis Famil. Rom.*

M. CARBO, ad Div. IX. 21. P.

Flacco accusante condemnatur. Fur magnus e Sicilia.

C. CARBO, Brut. 27. 43. eloquen-

tissimus. Or. I. 34. ejus exercitationes oratoriae. Brut. 25.

M. Aemilium Lepidum Porcinam studiose audivit. Or. I. 10.

juris civilis et morum majorum ignarus fuit. *nam ibi pro Cn.*

esse legendum C. res ipsa loquitur et M. St. Lambini probant.

ibid. Pearcius ad hunc locum.

Or. II. 39. 40. Trib. pl. eo anno,

quo Tib. Gracchus caesus est, seditiosus fuit; in consulatu autem sanior, nam L. Opimium,

qui C. Gracchum interfecerat, ad populum defendit. Mil. 7.

Tribun. pl. P. Africanum interro-

gat in concione, quid de caede

Ti. Gracchi sentiat. Or. II. 40.

ad Div. IX. 21. in caede P. Afr-

cani socius fuisse putatus est.

Brut. 27. 43. Verr. III. 1. ad

Div. IX. 21. a L. Crasso ob seditionem Gracchanam accusatus,

cantharidas sumit et se judicio

ita subtrahit. de Amic. 25. legem fert de Tribunis pl. ut quoties vellet plebs, eos reficere fieret.

Arch. 4. legem fert, cum

Silvano de civitate.

C. CARBO, C. Fil. Cn. N. Brut.

62. parum acutus orator.

D. CARFULENUS, Phil. III. 9.

Senator, ad Div. X. 33. Legatus

Paulae, interit in proelio Mutinensi duce Paulae. Att. XV. 4.

transiit ab Antonio, ad Octavianum.

CARNEADES, Or. I. 11. Cyre-

naeus, auctor Academiae tertiae.

Tusc. IV. 3. Academicus Cyre-

naeus. Acad. I. 13. quartus

ab Arcefila, in Arcesilae ratio-

ne manet. Acad. II. 30. Diale-

cticus, discit a Diogene Stoico.

Fin. III. 12. in Dialecticis exer-

citatus et summa eloquentia.

Acad. IV. 42. quod summum ho-

num statuerit. ibid. 45. Calli-

phontis sententiam de summo

bono valde defendit. ibid. 31.

ejus de visis sententia. ib. 9.

Quomodo Antipatro Stoico res-

ponderit, qui sibi concedi vole-

bat hoc perceptum esse: *Nihil*

percipi posse. Att. XIII. 21.

προβολήν pugilis et retentionem

aurigae, similem facit *εποχή*.

N. D. I. 2. diserit contra eos,

qui omnia hominis causa nata

esse dicunt. Divin. I. 2. quaerit,

quarum rerum divinatio sit,

earumne, quae sensibus perci-

piuntur. ib. 13. fingit, in Chio-

rum lapidicinis saxo diffisso ex-

stitisse caput Panisci. ib. II. 41.

Praeclertim fortunam risit. ib.

30. concertationis studio modo

ait hoc, modo illud. N. D. II.

64. libenter in Stoicos invehe-

batur. Div. I. 3. multa acute et

copiose contra Stoicos disputa-

vit. Att. VII. 2. ejus dictum spur-

cum: Bene eveniat etc. *Grae-*

ce: τὴν ἀγαθὴν παροπαιῶμεν,

in re Venerea. Tusc. V. 41. Or.

II. 37. Legatus Romanus missus.

L. CARPINATIUS, Verr. II. 70.

publicanus in Sicilia pro ma-

gistro.

T. CARRINAS, ad Att. XIII. 33.

(*gentis Albiae*.)

L. CARTEJUS, ad Div. XII. 11.

aliquid muneris in exercitu Cas-

sii in Syria tenuisse videtur.

CARVILI, Petit. Conf. 3. amici

Catilinae.

- SP. CARVILIUS, de Or. II. 61. *familia Carvilia plebeja, sed equestris tamen.*
- CASCA, cognomen Serviliorum, Phil. II. 11. fuit inter percussiores Caesaris. Att. XIII. 44. librum scripsit. XVI. 15. ejus tribunatus. *x. Servilius.*
- CASCELLIUS, Balb. 20. praedicator aetate Auguris Q. Scaevolae. *vid. Valer. Max. VI. 2. 12. et VIII. 12. 1. Hoc nomen vindicant contra eos, qui Caellellius legi volunt, ut Pighius Ann. ad a. 683. ejus opinionem videtur probare Graevius ad Cic. Balb. 20. Harduin. ad Plin. VIII. 61. ubi praeceptor ejus Volcatius traditur; Rupert. ad Pompon. Enchirid. III. 11. ubi de A. Cascellio Jcto agit, ejus et Horatii mentionem fecit. Ceterum huic familiae hereditarium quoddammodo Jurisprud. studium fuit.*
- M. CASCELLIUS, Q. Fr. I. 2. 2. negotiator in provincia Q. Ciceronis.
- CASSANDER, Div. II. 42. summus astrologus tempore Panaetii.
- CASSANDRA, Or. II. 66. etc. Priami filia.
- C. CASSINIUS SCOLA, Mil. 17. Interamnas, familiaris P. Clodii.
- CASSIUS BARBA, v. Barba.
- C. CASSIUS LONGINUS, Dom. 50. Censor. *Hujus C. Cassii Longini censura incidit in annum DXCIX. Nam praecedit mentio Censoris Q. Marci, qui decem annis ante, DXXCIX. Censor fuit. Alius Cassius Censor fuit a. U. DCXXVII.*
- C. CASSIUS, Planc. 21. in petitione tribunatus repulsum tulit. *Consul cum Cn. Domitio Ahenobarbo, a. U. DCLVII.*
- C. CASSIUS, Varus, qui Consul fuit cum M. Terentio Varrone Lucullo, non L. Gellio, ut Manutius ad Or. pro Rabir. Perd. cap. 7, tradit, nam Gellius anno post Consul fuit. L. Manil. 28. Legi Maniliae favet. Cluent.
49. Verr. I. 23. in Verr. III. 41. Consul a. U. DCLXXX. primo anno praeturae Siculae Veris. *Forte hic est pater trium Cassiorum C. L. et Q. qui diserte non traditur.*
- C. CASSIUS, frater Q. Cassii, Att. V. 21. *ad quem sunt epistolae Ciceronis L. XII. et ipsius duae ibid. 11. 12. is, qui Caesarem interfecit.* ad Div. VI. 6. Legatus Caesaris. VII. 33. declamat apud Ciceronem. VIII. 10. Quaelitor M. Crassi contra Partum pugnantis Crasso interfecto reliquias exercitus collegit. XV. 14. Proquaestor M. Crassi. XV. 16. Epicureus fit. *Nam Cicero Epicureus appellat ejus novos amicos.* XV. 19. Ciceronem, Epicureum Catium propter malum dicendi genus ridentem, ulciscitur acri epistola. Att. VII. 21. Trib. pl. initio belli Civilis Caesariani Capnam venit ad Consules, qui ex urbe fugerant, ut Romam redirent, et pecuniam de sanctiori aerario auferrent.
- L. CASSIUS, Planc. 24. adolescens, subscriptor Laterensis, contra Plancium, familiaris Ciceronis. Phil. II. 14. ei provincia datur post caedem Caesaris et Quaeliores. *Frater C. Cassii, qui Caesarem interfecit.* Phil. III. 9. ei Tribuno pl. mortem denunciat M. Antonius, si in Senatum venisset.
- L. CASSIUS Ravilla, Verr. I. 55. Censor, pater ejus, qui legem tabellariam tulit: Consul a. U. DCXXVI. cum L. Cinna.
- L. CASSIUS, ad Her. IV. 34. auctor legis tabellariae et severissimus in judiciis exercendis, S. Rose. 30. *unde ab eo iudices Cassiani dicti sunt.* Brut. 25. 27. legem tabellariam tulit Lepido et Mancino Coll. Sert. 48. legem tabellariam fert. de Leg. III. 16. legem tabellariam fert, auram popularem captans.
- L. CASSIUS, Clu. 38. Senator, et iudex in causa Oppianici.

- L. CASSIUS, Catil. III. 4. pro Sull. 3. socius Catilinae. *fuit competitor Ciceronis in consulatu. An idem sit cum praecedente, nescio.*
- Q. CASSIUS, Longinus, frater Caji, percussoris Caesaris. Att. VI. 6. Quaestor Pompeii in Hispania sine sorte. ad Div. XVI. 11. Trib. pl. Lentulo et Marcello Cossi. cum Antonio et Curione ad Caesarem proficiscitur. *add.* ad Att. VII. 3. 16. Phil. III. 10. Hispaniam fortitur, fortiente M. Antonio.
- SP. CASSIUS, Viscellinus, Lael. 11. Balb. 23. cum Consul cum Posthumio Cominio esset, foedus factum cum Latinis. *Is est consulatus secundus, a: U. CCLX. Nam ter Consul fuit.* Dom. 88. ejus domus ob regnum appetitum evertitur, et in eo loco aedes Telluris exstruitur. *add.* Viscell.
- CASSIUS, *cujus est epistola ad Ciceronem XII. 13. e Cypro.* Quaestor vocatur in inscriptione epistolae. Mari persequitur classem Dolabellae etc. *Videtur ergo C. Cassii Quaestor fuisse, aut potius Trebonii in Asia.*
- CASSIUS, Balb. 17. *pro quo Manutius legit: Crassus, et intelligit de P. Crasso M. patre, qui Consul cum Cn. Lentulo fuit, et de Lusitanis triumphavit.*
- [CASSIUS, ad Div. XVI. 21. apud quem Cicero filius Graece declamavit.]
- [CASTOR et POLLUX, fratres Tyndaridae, de Or. II. 86. in Verr. V. 72.]
- CASTORIS, sc. aedes, Quinct. 4. *In ea pecunias depositas esse commemorat Graevius. Sed hoc nil ad rem. Locus explicandus videtur e Verr. I. 49. de ea aede multa in eadem Verrina. ejus et alibi crebra mentio.* de Div. I. 40. aedes Castoris Tusculi.
- CASTOR, Deiot. 1. Regis Deiotari nepos ex filia, qui avum apud Caesarem accusavit de insidiis. *Ejus pater quoque Castor fuit, qui chronologica scripsit, laudatus Eusebio, Suidae et aliis. v. Scalig. ad Euseb. p. 18. [Ab Interpp. ad Or. p. Deiot. appellatur Saocondarius. R.]*
- M. CASTRICIUS, Verr. III. 80. Eques Rom. Flacc. 23. Att. II. 7. videtur negotiator in Alia fuisse. XII. 28. creditor Ciceronis.
- L. CASTRINIUS PAETUS, ad Div. VIII. 2.
- L. CASTRONIUS PAETUS, ad Div. XIII. 13. princeps municipii Lucensis. *Idem cum praecedente videtur, alterque locus ex altero corrigendus.*
- T. CATIENUS, Qu. Fr. I. 22. queritur de Q. Cicerone.
- L. CATILINA, e Sergiis. Catil. II. 1. *vid. Argument. Catilinar.* Coel. 4. post praeturam Africae causam de repetundis dicit. Att. I. 2. eum defendere ante consulatum in judicio cogitat Cicero. I. 16. his absolvitur de incestu et de repetundis. Flacc. 38. ejus sepulcrum damnato C. Antonio floribus ornatur et epulis celebratur. Coel. 5. virtutis simulacra in eo erant multa. *De ejus proavo est insignis locus ap. Plin. H. N. VII. 28.*
- CATILIUS, ad Div. V. 10. pirata in Dalmatia.
- CATIUS, Infuber, ad Div. XV. 15. *Epicureus Ciceronis temporibus, a quo spectra Catiana. Nam παντασιας Epicureorum et εἰδωλα Latine dixerat spectra.* ad Div. XV. 19.
- C. CATIUS, Vestinus, ad Div. X. 23. Tribunus militum in exercitu M. Antonii.
- CATONES. *De Catonum gente est insignis locus ap. Plinium H. N. VII. 14. ubi stemma Catonum proposuit Harduinus.*
- C. CATO, Verr. IV. 10. 28. M. Catonis Censorii et L. Paulli nepos, filius fororis P. Africani, ex Macedonia de repetundis damnatus est. Balb. II. 11. damnatus, exul Tarracone vixit. Brut.

- Brut. 28. mediocris orator. Brut. 34. Lege Manilia post consulatum (*quem gessit anno U. DCXXXIX.*) oppressus est.
- C. CATO, ad Div. I. 2. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coss. it. ep. 4. 5. legem fert de imperio Lentulo Spintheri in Cilicia abrogando. ad Q. Fr. I. 2. 5. Gabinium de ambitu accusare voluit, in quo prope occisus est. ad Att. IV. 15. et 16. Lege Junia et Licinia absolvitur. Fulia etiam reus, cum Milone et Cicerone in gratiam redit, Pompejo iterum Consule.
- L. CATO, pro Rabir. 7. pro Font. 15. *Consul fuit cum Cn. Pompejo Strabone DCLXIV. tempore belli Socialis; in quo periit. de quo vid. App. B. C. L. I. p. 641.*
- M. CATO, *is, qui sapiens et Censorius dictus est.* Plauc. 8. Tullulanus. Mur. 8. homo novus, et deinde Consul et Censor. Cato 4. Praetor. ibid. 10. Tribunus mil. in bello cum Antiocho M. affuit proelio ad Thermopylas: *idem tradunt Plutarch., Appianus, Frontin., Aurelius Vict. v. Sigon. et Drakenb. ad Liv. XXXVI.* 17. *Liv. autem Legatum facit, t. c. ubi v. Duk.* Mur. 14. cum Scipione profectus in bellum contra Antiochum. *Memoriae lapsu Scipionem pro Glabrione poni, (nisi librariorum peccatum est) monet Vefsel. V. Cel. Obs. II.* 26. in Caecil. 20. Consul in Hispania fuit. Acad. IV. 2. Graecas litteras senex discit. Or. I. 37. III. 33. orator et Jctus. Orat. II. 32. libri ejus de jure laudantur. Off. I. 29. apophthegmata collegit. Or. I. 55. ejus Origines dixit in Qu. Sergium Galbam. Brut. 15. 16. 17. ejus orationibus antiquiores non exitere, laudantur. Off. I. 23. Carthaginem delendam suadet, in quo et mortui valuit auctoritas. ad Div. IV. 6. filium summo ingenio et virtute amisit. Brut. 20. excessit, annos
- 85 natus. *Liv. XXXIX. 40. nonagenario majorem facit, alius auctores secutus. v. ibi Drakenb. laudatur plurimis locis ejus novem, ut Inv. I. 4. Div. I. 15. II. 24. Off. I. 11. II. 25. etc. Tirones legant locum Livii cit.*
- M. CATO, *M. fil.* de Off. I. 11. 23. in exercitu Pompili in Liguria tiro militat. Macedonico bello interfuit. vid. Plutarch. in Aemilio Paulo. ad Div. IV. 6. patre vivo obiit. laudatur.
- M. CATO, *M. F. M. N.* de Off. III. 16. [Pater Catonis Uticensis.]
- M. CATO, *M. F. M. N. M. PRON.* [Uticensis]. Mur. 2. accusat I. Muremam. Dom. 8. bello Cyprio praeficitur lege Clodia, ut de rep. ablegaretur. Att. I. 14. vehementer contra P. Clodium de religione remuagit. *confer. ep. 13. ad Div. I. 9. Ciceroni invidet. VIII. 11. honorifice locutus de Cicerone, supplicationem non decernit. Att. X. 16, Siciliam tenere non potest, in quam missus fuerat, cum tenere potuisset. de Div. I. 31. homo doctus, perterretur vaticinio ejusdanz Rhodii remigis. Off. I. 31. in Africa Caesari le tradidit. de Div. I. 14. quaedam eum sefellerunt. Fin. III. 2. legendi aviditas. Off. I. 31. ad incredibilem a natura factus est severitatem. Paradox. I. coll. Mur. 29. perfectus Stoicus, ea sentit, quae non probantur in vulgus. Or. 10. Div. II. 1. de ejus laudibus scribit Cicero. Att. XII. 41. Caesaris liber contra Catonem.*
- [CATO, puer, Catonis Uticensis filius pnpillus, ad Att. XIII. 6.]
- Q. LUTATIUS CATULUS, N. D. I. 28. amat Roscium puerum, municipem suum. ejus in Roscium epigramma.
- Q. CATULUS, Q. F. Font. 15. Legatus in bello Civili. Scientia magna rei militaris. Mur. 17. vincitur in petitione consulatus a Cn. Manlio. Tusc. V. 19. pae-ne alter Laelius. cum eo Marius

collega Cimbricae victoriae gloriam communicat. Dom. 38. porticum in area Flacci de mauubiis Cimbricis fecit, *quae inde porticus, et monumentum Catuli saepe dicitur.* Orat. III. 3. a Mario proscriptus se ipse interfecit. Brut. 35. doctus et disertus, scripsit de consulatu suo et de rebus gestis ad A. Furium poetam, Xenophonte genere sermonis. Off. I. 37. exquisito iudicio utitur literarum. ibid. I. 30. in sermonibus quamvis praepotens esset, unus de multis videbatur.

Q. CATULUS, Q. F. Q. N. Catil. III. 10. dissentit Consul (DCLXXV.) a collega Lepido, qui acta Sullae rescindenda putabat. Balb. 17. auctor est cum Lepido foederis Marciani confirmandi. Verr. IV. 31. Capitolium dedicavit, unde ejus monumentum dicitur. Pis. 3. Ciceronem patrem patriae pronunciat. Off. I. 22. Cn. Pompejo par judicatur. Coel. 29. legem de vi tulit et quare? ad Div. IX. 15. ejus constantia. Manil. 17. 20. Legi Maniliae resistit. *Ceterum pluribus aliis locis nominantur et pater et filius, in quibus facile ratio temporum agnoscere quemque docebit.*

C. CAUDINUS, Cluent. 38. Senator. *cognomen familiae Corneliae.*

L. CAULIUS MERGUS, Cluent. 38. Senator.

CECROPS, Leg. II. 25. etc.

CELER, Att. X. 1. disertus magis, quam sapiens, amicus Attici. non *Q. Metellus Celer.*

Q. CELER, Att. VI. 3. ejus oratio contra M. Servilium. vid. in *Metellus.*

C. CENSORINUS, Brut. 67. Graece doctus, inimicus fori.

L. CENSORINUS, Brut. 27. Acad. II. 32. Consul cum Manilio. Brut. 90. orator bello Civili Sullano periit. v. L. Marcium.

CENSORINUS, Phil. XI. 5. de Antonii partibus.

[CENSORINUS, Q.] Ciceronis amicus, ad Q. Fr. I. 2.]

CENTAURUS, Nat. D. II. 44. fidus.

CENTAURUS, Div. I. 43. in Capitolio, de coelo ictus.

C. CENTO, Orat. II. 71. disuasit legem Cinciam. *cognomen familiae Claudiae.*

M. CEPARIUS, ad Div. IX. 23. v. *Caeparius.*

CEPASII, Cluent. 20. fratres, oratores. v. *Caepasii.*

CEPHALIO, Att. VII. 25. forte servus Attici.

CEPHALUS, Att. IV. 16. Atheniensis, qui inducitur in Platonis *polareta.*

CEPIEUS, Nat. D. II. 43. fidus. Tusc. V. 3. cum uxore, gennero et filia in stellas relatus.

[CERBERUS, canis triceps, custos januae Ditis appositus, num deus sit? N. D. III. 17. R.]

CERCOPS, N. D. I. 38. Pythagoraeus, cui Pythagoraci carmen Orphicum tribuebant. *De hac re v. Clemens Alex. Strom. L. I. p. 338. et Suidas in 'Ορφεῖς.*

[CERES, Dea frugum, ad Her. IV. 32. Unde]

[CERIALIA, festum, ad Att. II. 12. cf. Ovid. Fast. IV. 589 ff.]

P. CERVIVS, Verr. V. 44. Legatus Verri.

CESENIUS LENTO, Phil. XII. 9. Septemvir.

C. GESTILIUS, in Sen. p. rediv. 8. Trib. pl. P. Lentulo Spinthere Col.

C. GESTIVS, v. *Caestius.*

CETHEGVS, est cognomen familiae cujusdam Lentulorum e gente Cornelia.

C. CETHEGVS, Sull. 25. Metellum Pium vulnerat in Hispania. in Senat. p. Red. 4. est consobrinus L. Pisonis Caesonii. Catil. III. 3. Catilinae socius in conjuratione.

M. CETHEGVS, M. F. de Senect. 14. Suadae medulla dictus est ab Ennio. etiam senex in diœndo studiosissime se exercet. Brut. 15. primus fuit, qui eloquens Ro-

Ro-

- Romae fuit et habitus est. Belli Punici II. tempore vixit, P. Tuditani collega in consulatu etc.
- P. CETHEGUS, Praetor (a. U. DCCLXXIX.) Br. 43. remp. co-
gnorat et tenebat. in Senatu con-
sularium auctoritatem asseque-
batur; in publicis causis parum
valebat, in privatis veterator.
Parad. 5. ei homini non pro-
batissimo homines amplissimi ser-
viunt, munera mittunt, etc. pro-
vinciarum ejus auctoritate con-
sequendarum causa. *Respicit in-
primis ad L. Lucullum. v. Plut-
arch. in Lucullo, p. 495. ed.
Wechel. De eodem Cethego
capio locum pro Cluent. c. 31.*
- CHAEREA, pro Q. Roscio saepe,
est C. Fannius Chaerea.
- CHAEERSTRATUS, S. Rosci. 16.
nomen comicum.
- CHAEIRIPPUS, vid. *Cherippus*.
- CHAERON, Att. VI. 2. Graecus,
qui inducitur in Dicaearchi li-
bro, v. in Dicaearchus.
- CHARES, Her. IV. 6. *Lyndo ori-
undus, statuarius, Lyssippi di-
scipulus. qui celebrem illum So-
lis colossum Rhodium, qui in-
ter septem miracula numeraba-
tur, fecit. Plin. XXXIV. 8. Ju-
nius in Catalogo Pictorum etc.*
- CHARIDEMUS, Verrin. I. 20.
Chius.
- CHARISIUS, Brut. 83. orator At-
ticus, multas orationes aliis scri-
psit, Lyliam volebat imitari.
- CHARMIDAS, vel CHARMADAS,
Acad. IV. 6. Carneadis auditor;
eloquens, *vulgo: Carneades,
confer de Orat. I. 18. 20. et ibi
Pearcium. add. Vales. Emend.
I. 29. et ibi Pet. Burmannum
V. C. Orat. 16. e Carneadis ju-
dicio eadem eodem modo docuit
semper. Orat. II. 88. Tusc. I. 24.
divina memoria fuit.*
- [CHARON, per tria Inferni flumi-
na mortuorum animas cymba
transvehere dictus, num Deus sit?
N. D. III. 17. R.]
- CHARONDAS, Leg. I. 22. legis-
lator Catanensium et aliorum Si-
culorum.
- CHELIDON, Verr. I. 40. etc. me-
retrix Verris.
- CHELYS, de N. D. II. 44. fidus.
- CHERIPPUS, ad Div. XII. 22. it.
30. cum Cornificio in Africa
fuit. Att. IV. 7. V. 4. Qu. Fr.
I. 1. 4. de cohorte praetoria Q.
Ciceronis in Asia fuit.
- CHILIVS, Att. I. 9. 12. poeta:
si tamen lectio vera est.
- CHILLO, Q. Fr. I. 2. vid. etiam:
Cilo. item III. 1. architectus.
- [CHILORUS, vid. *Sex. Pompejus
Chlorus*.]
- CHRESTUS, ad Div. II. 8. homo
obscurus.
- CHRITILIUS, Brut. 74. a C. Ru-
fio accusatur.
- CHRYSES, Orat. 46. Apollinis
sacerdos ap. Homer. Iliad. α.
- CHRYSIPPUS, Orat. I. 12. Solen-
is Cilix, acutissimus, sed in di-
cendo exilis et jejunus. Acad.
II. 23. Stoicus. de Fat. 7. disci-
pulus Cleanthis, a quo dissentit.
ad Div. IX. 4. ejus de possibili-
bus sententia. Acad. II. 24. con-
tra sensus disputat, sed ea etiam
dissolvit. 27. armat Carneadem.
29. quomodo Soritae occurren-
dum putarit. in eo ridetur a
Carneade. Fin. I. 11. ejus seden-
tis statua porrecta manu in Ce-
ramico quid significet? III. 20.
omnia hominum causa esse nata
dixit. Tusc. I. 45. in omni me-
moriam curiosus. Nat. D. I. 34.
a Zenone Epicureo Chelippus di-
citur. II. 64. paucis animam pro-
fale esse dicit. de Div. I. 19. col-
legit innumerabilia oracula, nec
ullum sine locuplete auctore, aut
teste. II. 15. statuit ad hostiam
deligendam ducem esse vim quan-
dam sentientem atque divinam,
quae toto confusa mundo sit. Fat.
4. ejus laquei. ibid. 10. omnes
nervos contendit, ut persuadeat,
omne *ἀγίωμα* aut verum esse aut
falsum. Off. III. 10. ejus scite
dictum. N. D. I. 15. ejus libri
duo de natura Deorum, quales
sint de Diis sententiae. Div. I.
3. totam de divinatione duobus
libris explicavit sententiam; uno
prae-

- praeterea de oraculis; uno de fœmniis. II. 65. liber ejus. Fin. IV. 3. scripsit Rhetoricam, seu potius obmutescendi artem.
- CHIRYSIPPUS**, Att. VII. 2. libertus Ciceronis literatus, discedit a filio Cicerone, in servitutem propterea retractus. XI. 2.
- [CHIRYSIPPUS VETTIUS]**, Cyri architecti libertus, ad Div. VII. 14.]
- [CHIRYSIS]**, in Andria Terentii, de Or. II. 80.]
- CHIRYSOGONUS**, Verr. I. 36. servi nomen. pro Rosc. Am. *saepe*. est libertus gratiofus Sullae. *De eo vid. Plin. XXXV. 18.*
- CICERONES**. *De his legendus Corradus in Quaestura, qui eos accurate persequitur.*
- CN. CICERO**, Att. I. 16. ita appellabat plebs aliquando Cn. Pompejum, quod nimis Cicero-nem diligeret.
- I. CICERO**, Or. II. 1. M. Ciceronis patruus. *Ejus filius*
- L. CICERO esse**, Att. I. 5. patruelis Ciceronis. *Eum appellat fratrem, sc. patruelem*: item Fin. V. *Eum extinctum esse a. DCLXXXV. docent ex illo* (Att. I. 5.) *loco Mongaltius ad l. c. et Tunstallus Ep. ad Middleton. p. 7-12.*
- M. CICERO Senex**, Or. II. 66. *M. Tullii Ciceronis postri avus: ut docet Corradus in Quaestura.*
- M. CICERO, M. filius**, Att. I. 2. natus ex Terentia L. Caesare et C. Figulo Coss. Phil. X. 6. Legatus Brutî. ei legio se tradidit, quam Legatus L. Piso Antonii ducebat. ad Div. XIII. 11. Aedilis Arpini, etc. [de Off. I. 1. ejus duae epp. ad Div. XVI. 21. 25.]
- Q. CICERO, M. frater**, de eo collecta omnia diligenter a Corrado Quaest. p. 278. ed. Lipf. *Scripsit Annales* ad Att. II. 16. XIII. 13. [Scripti ad eum epistolarum Libri III.]
- Q. CICERO, Q. filius**. Phil. III. 7. ad Div. XIII. 11. Aedilis Arpini. Att. XI. 8. M. Cicero-nem apud Caesarem accusat, nefarie cum eo agit.
- CILLO**, sive. **CHILO**, ad Div. VI. 20. libertus Torannii, aut cliens.
- [CIMBER]**, histrio, ad Her. III. 21.]
- CIMBER**, *vid. Tillius Cimber.*
- CIMON**, Off. II. 18. in suos curiales hospitalis fuit.
- CINCINNATUS**, *vid. L. Quintius Cincinn.*
- L. CINCIUS**, Att. I. 1. 7. 16. procurator Attici. *adde l. 20.*
- M. CINCIUS**, Or. II. 71. legem de donis et muneribus fert. v. Lex Cincia.
- P. CINCIUS**, Sull. 20. eques Romanus; pro quo in Codd. nonnullis est *Sicius*. v. *Cort. ad Sall. C. 21. ubi docet veram lectionem esse Silius, vel Sittius, deque homine diligenter agit. v. etiam in P. Silius.*
- CINEAS**, Tusc. I. 24. Pyrrhi Legatus; summa memoria. ad Div. IX. 25. ejus libri de re militari.
- L. CINNA**, Font. 15. Legatus bello Sociali. Phil. I. 13. M. Antonium Oratorem interficit. Tusc. V. 19. quater Consul. Collega Cn. Octavii et Publ. Crassi. L. Caesarem, M. Antonium et C. Caesarem interfici jubet.
- L. CINNA**, Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit.
- [CIPSIUS]**, ad Div. VII. 24. all. *Capius*, quem vide.]
- CIRCE**, Nat. D. III. 18. Perseidis filia; quam Circejenfes colunt. Off. I. 31. mulier, cui inservit Ulysses.
- CISPIUS Laevus**, ad Divers. X. 21.
- [CISPIUS]**, debitor Ciceronis, ad Att. XII. 24. XIII. 33.]
- M. CISPIUS**, Sext. 35. Trib. pl. (Lentulo Spinthere Cof. in Senat. p. R. 8.) vi de foro depellitur, rogatione C. Fabricii de Cic. facta. Planc. 31. judicio, defendente Cicerone, condemnatur.
- CLASSITIUS**, Phil. V. 6. gladiator M. Antonii.

CLAUDIA GENS, *patricia est Appiorum et Pulchrorum. De Claudia familia videatur Suetonius in Tiberio c. 1. de ea vid. Spanhem. de V. et P. N. T. II. p. 48.*

CLAUDIA, Coel. 14. Harusp. 13. Appii Caeci progenies, pudicitiam probat. *Filiam non fuisse, sed neptem, docet e temporum ratione Abramius ad Or. pr. Coelii 14. Vestalem non fuisse, ut nonnulli tradidere vel existimare, docet Dukerus ad Liv. XXIX. 14. dicitur Quinta, non praenomine, sed cognomine, ut aliae Tertiae, Secundae etc.*

CLAUDIA, Coel. 14. Vestalis, patrem Appium Claudium triumphantem de Salallis amplexa, a Trib. pl. inimico de curru de trahi non sinit. *Fratrem vocat Sueton. Tib. 2. ubi vid. Intt.*

CLAUDIA, f. **CLODIA**, ad Div. V. 2. uxor Q. Metelli Celeris, Appii Claudii et P. Clodii soror. *De ejus foeda libidine et sceleribus v. in primis Coelianam. [cf. de ea ad Att. II. 1. 9.]*

App. **CLAUDIUS**, Decenwir, Fin. II. 20. cognomine *Craffinus. v. Pighius ad a. 302.*

App. **CLAUDIUS** Caecus, (ante caecitatem Craffus) abavus P. Clodii. Coel. 14. Tusc. V. 38. in caecitate nulli muneri publico aut privato deest. conf. Cato 6. foedus cum Pyrrho faciendum dissuadet. bis Consul. Cenfor ante primum consulatum: *in qua censura sibi via Appia firata et aqua Appia in urbem ducta maximam Senatui invidiam conflavit. v. Diod. S. XX. p. 773. 774. Brut. 14. Interrex comitia habens, de plebe Consules non accipit. v. infr. in M. Curius.*

App. **CLAUDIUS**, Brut. 28. volubilis et fervidus orator. *Ex temporis ratione colligere licet, sermonem esse de eo, quide Salustius triumphavit.*

App. **CLAUDIUS** major, de Or. II. 60. et 70. dicax. *dicitur ma-*

jor, quia fratrem eodem nomine habuit minorem, P. Clodii patrem. Filius est C. Claudii.

App. **CLAUDIUS**, minor, P. Clodii pater, filius C. Claudii. vid. pro Planc. 21. de Harusp. R. 12. cum ludos fecit, servos de cavea exire jussit. *Hunc, aut certe fratrem, puto esse eum, qui Praetor fuit, eo anno, quo Lex Plautia Papiria data est, Arch. 5. Consul fuit cum P. Servilio Isaurico, Planc. 21.*

App. **CLAUDIUS PULCHER**, App. F. C. N. P. Clodii frater, is, ad quem sunt Cic. epistolae. Div. II. 35. Ciceronis collega in augurato: *ad quem etiam librum scripsit de jure augurali, [f. libr. auguralem,] ut ex epistolarum libro III. 4. 11. constat. Att. IV. 16. post consulatum, quem cum L. Domitio gessit, in Ciliciam sine lege curjata cogitat. Quomodo se in provincia gesserit, et de similitate, quam cum Cicerone successore exercuit, legendae epistolae Ciceronis ad Diversos, et ad Atticum ex Cilicia scriptae libro III. ad Div. VIII. 6. accusatus a Dolabella spem triumphii abjicit. pro eo Pompejus laborat. Brut. 64. defenditur ab Hortensio. ad Div. VIII. 6. absolvitur. 12. 14. ejus censura, qualis fuerit. de Div. I. 16. notat C. Atejum. vid. in C. Atejus. Att. II. 22. Pompejo promittit, P. Clodium nihil periculi Ciceroni creaturum. VIII. 1. inconstans. quod scilicet max. Pompejo, max. Caesari favebat. Nam hunc locum de eo capiendum esse, ex eo intelligitur, quod L. Domitio jungitur, ut Phil. XIII. 9. ad Div. III. 4. ejus filia nubit Cn. Pompeji filio. Brut. 77. focer Brutus, orator, antiquitatis, juris auguralis et publici peritissimus, bello civilis interit. Div. I. 58. fortibus, hariolationibus et psychomantia utitur. Tusc. I. 6. necromantiae studiosus. etc. ad Div. V. 10. ei Vatinius in augurato II 5*

Luc.

- successit. homo impudens. *Manutius de ulio Appio nescio quo, intelligit, sed ratio ejus nihil valet. ibid. 9. tres sorores habet. At ap. Varr. R. R. III. 16. dicit se pauperem relictum a patre cum duabus sororibus et duobus fratribus. de quo vid. P. Manutius ad Cic. l. c.*
- App. CLAUDIUS, C. filius, ejus, qui P. Clodii frater fuit. Num is duos filios eodem nomine habuit, quorum alter major, alter minor dicitur: minoris mentio fit ad Div. VIII. 8. ad quem locum vid. Manut. ad Div. XI. 22. se cum Antonio conjunxit propter patris restitutionem, sed deinde cum optimatibus fecit. Qui utrum major, an minor fuerit, parum dixerim.
- A. CLAUDIUS, Verr. II. 57. Siculus, a Claudio quodam civitate donatus, sive a majoribus accepto nomine, qui jus civitatis per Claudium aliquem accepissent.
- C. CLAUDIUS, s. CLODIUS, Caeci filius, Brut. 18. M. Tuditani collega in consulatu (a. U. DXIV.). Tusc. I. 1.
- C. CLAUDIUS, P. Clodii avus, Appii Clodii maj. et min. pater, Plauc. 21. Consul fuit cum M. Perperna (a. U. DCLXI.), Rabir. 7. homo potens, mediocris orator, Brut. 45.
- C. CLAUDIUS, P. Clodii patruus, App. F. Har. resp. 12. ejus magnificentissima aedilitas fuit. Verr. IV. 4. Off. II. 16. Praetor L. Licinio Crasso et Q. Mucio Coss. Verr. II. 49.
- C. CLAUDIUS, C. F. e tribu Palatina, homo plebejus de cohorte Verrina, Verr. II. 43.
- L. CLAUDIUS, de Harusp. resp. 6. Rex sacrorum, qui cum ceteris Pontificibus donum Ciceronis religione liberavit. Praenomen Lucii duos tantum e familia Claudia gessisse et usurpatum ab eo amplius non esse, quod de criminibus capitalibus damnati essent, tradit Suetonius in Tiberio c. 1. Unde dubitare quis posset de hoc praenomine: sicut Drakenb. ad Liv. XI. 1. 21. haeret in L. Claudio Afello. Sed id non de omnibus Claudiis intelligendum, verum tantum de patriciis.
- M. CLAUDIUS, ad Div. VIII. 4. a repulsa postulatur a duobus fratribus Gallis M. et Qu. E. Marcellis fuit, sed viri docti legunt M. Calidius.
- P. CLAUDIUS Pulcher, de Div. I. 16. Appii Caeci filius, collega L. Junii in consulatu bello Punico primo (a. U. DIV.) classem maximam perdidit, cum vitio navigasset. Nat. D. II. 8. propterea condemnatus est. confer de Div. II. 33.
- P. CLAUDIUS, Brut. 15. est collega L. Porcii Cns. a. U. DLXIX.
- P. CLAUDIUS, Div. I. 46. Augur. Sed ibi Appius legendum esse, et Auguris nomen et res ipsa docet, uti viderunt Manutius, Lambinus, Davisius.
- S. CLAUDIUS quaere in Clodiis.
- T. CLAUDIUS, Centumalus, Off. III. 17. Sed Tib. legendum monet Langius ad h. l. idque probat Drakenb. ad Liv. XL. 59. quod T. praenomen in Claudia gente usitatum non fuerit.
- T. CLAUDIUS, Vatin. 1. P. Sextium de vi accusare voluit, communicato cum Vatinio consilio. abjecit consilium, cum M. Tullius Albinovanus accusare institueret.
- CLEANTHES, Acad. II. 23. Stoicus. Fat. 7. magister Chryssippi. Div. I. 3. ea, quae Zeno in suis commentariis de Divinatione tradiderat, uberiora facit. Acad. II. 41. Solem Deum putat. Fin. II. 21. ejus tabula de voluptate et virtute. Fin. IV. 3. scripsit artem rhetoricam s. potius obmutescendi.
- CLEOBIS, Tusc. I. 47. mors ejus et pietas.

CLEOMBROTUS, de Off. I. 24. Lacedaemoniorum dux, invidiam timens, cum Epaminonda temere confluit.

CLEOMBROTUS, *Ambraciota*, Tusc. I. 84. in mare se abiecit lecto Platonis Phaedone. *De quo est epigramma Callimachi elegans.*

CLEOMENES, Verr. III. 14. Syracusanus.

CLEON, Brut. 7. Atheniensis, civis turbulentus, sed eloquens, *de quo videndus Diodor. S. XII. p. 108. miris modis perfiringitur ab Aristophane in Equitibus.*

CLEOPHANTUS, Cluent. 16. medicus.

CLINIAS, *Cretensis*, Leg. I. 5. qui inducitur apud Platonem in dialogo de legibus.

CLISTHENES, Nat. D. II. 16. Atheniensis, dotes filiarum deponit in templo Junonis Samiae.

CLISTHENES, Brut. 7. orator Atheniensis: *qui post Salonem et Pissistratum floruit, paullo ante Themistoclem.*

CLITARCHUS, Leg. I. 2. historicus Graecus, non optimus. Brut. 11. ad Div. II. 11. non magnae fidei est, Alexandri comes, de morte Themistoclis quid tradiderit.

CLITOMACHIUS, *Poenus*, Acad. IV. 6. Or. I. 11. Carneadis auditor et successor in Academia. Acad. IV. 31. ejus liber ad C. Lucillum poetam, item ad L. Censorinum. Acad. II. 31. quatuor libros scripsit de sustinendis assensionibus. Tusc. III. 22. consolatio ejus scripta ad Carthaginenses eversa Carthagine. Nomen ejus occurrit etiam Acad. IV. 4. Or. 16.

CLITUS, Tusc. IV. 37. Dux Alexandri, ab eo interficitur.

CLODIA GENS, Dom. 44. eadem, quae Claudia.

CLODIA, Att. XII. 22. Decimi Bruti, (qui Consul fuit cum M. Aemilio Mancro) mater.

CLODIA, Att. IX. 6. et 9. socrus L. Metelli, Trib. pl.

[**CLODIA**, soror Clodii, v. *Claudia*.]

[**CLODIA**, cujus fundum quendam Cicero emere cogitat, mulier copiosa, ad Att. XII. 42. 43. 44. 47. XIII. 26.]

CLODIANUS, Att. I. 19. est Cn. Corn. Lentulus Consul a. U. DCLXXXI. cum L. Gellio Poplicola. Sigon. in *Fastis Rom.*

CLODIUS, Leg. I. 2. historicus Latinus, languidus et infcitus, cognomen habuit Licini. v. *Periz. An. II. p. 349. Ejus mentio fit etiam ap. Livium, ut XXX. 22.*

CLODIUS Isenerator, Att. XII. 80. qui est Hermogenes Clodius. v. in *Hermog.*

CLODIUS Patavinus, Att. XII. 44.

CLODIUS Philetaerus, ad Div. XIV. 4. libertus.

A. CLODIUS, Verr. IV. 17. Drepanitanus, ante civitatis jus Apollonius, Niconis filius.

C. CLODIUS, Att. III. 17. frater P. Clodii: ejus filius Milonem accusavit et Qu. Fratrem accusare voluit.

C. CLODIUS PHILO, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

L. CLODIUS, Cluent. 14. Anconitanus pharmacopola, circumforaneus.

L. CLODIUS, ad Div. III. 4. Praefectus fabrum Ciceroni, v. *notata ad L. Claudium.*

M. CLODIUS Archagathus, ad Div. XIII. 32. Halesinus, civis Romanus.

P. CLODIUS, Div. II. 8. Consul cum L. Junio, vid. *P. Claudius, Appii Cacci filius.*

P. CLODIUS, [Pulcher,] Ap. f. C. n. *De hujus hominis moribus, sceleribus, tribunatu, legibus, morte agitur in Orationibus post red. in Sen. pro Dom. de Har. resp. pro Sext. in Vatini. pro Milone etc.* Domi Caesaris deprehenditur veste muliebri, Att. I. 12. contra jus adoptatur, Dom.

- Dom. 13. ad plebem traducitur a C. Herennio, Att. I. 18. 19. simulat, se omnia Caesare, Crasso, Pompejo auctoribus facere, Har. Resp. 22. promittit Pompejo, se nihil Ciceroni periculi creaturum, Att. II. 22. 23. incitat plebem, ut propter annonaе caritatem lapidationem faceret, pro Dom. 5. Apuleja populi dicitur, Att. IV. 11. etc.
- P. CLODIUS, P. fil. *e Fulvia*, Att. XIV. 13. privignus Antonii, qui duxerat Fulviam.
- P. CLODIUS, Coel. 13. *amicus Ciceronis, a Clodine fratre diversus, inter accusatores M. Coelii: disertus. Sic videtur P. Munulio, probante Gracvino.*
- SER. CLODIUS, Att. I. 20. frater Papirii Paeti, ad Div. IX. 16. literatissimus criticus.
- SEXT. CLODIUS, Dom. 10. ejus foeditas. ei rem frumentariam P. Clodius lege frumentaria permittit. Sext. 64. leges Clodio scripsit. Coel. 32. tabularium incendit, *ubi et omnia ejus scelera commemorantur.* Att. XIV. 13. ab Antonio restitutus est.
- SEXT. CLODIUS, rhetor, Att. IV. 15. quo usus est Atticus, et Antonius, Phil. II. 19. *De eo v. Sueton. de Illust. Rhet. c. 5.*
- SEXT. CLODIUS Phormio, Caec. 10. argentarius.
- CLOELIUS, Att. X. 8. Caesarianus, cliens Attici. [Tunstall. conj. *Clodius*, i. e. Sext. qui tum exul erat. R.]
- T. CLOELIUS, Sext. Rosc. 23. Terracinenſis quidam, homo non obscurus. *Haec videntur pugnare. Fuit obscurus Romae, non obscurus in patria.* [Pro T. Cloelio in vet. libris est, alias T. Caelius, alias Cloedius, alias Caecilius. R.]
- CLUATIUS, Att. XII. 18. it. 36. *Munulio architectus videtur, qui Ciceroni formam fani descripserat, quo Tullius consecraretur.*
- CLUDITAE, Div. I. 41. haruspices in Peloponneso. [All. *Glutid.* all. *Clytid.* R.]
- CLUENTIA, Cluent. 5. soror Cluentii [filii].
- [CLUENTIA, Cluentii patris soror, Oppianici uxor, p. Cluent. 10.]
- [A. CLUENTIUS AVITUS, Larinas, Cluent. 5. pater ejus, pro quo Oratio est.]
- A. CLUENTIUS AVITUS, Clu. 1. Larinas, *pro quo est Oratio.*
- NUM. CLUENTIUS, Cluent. 60. eques Romanus.
- C. CLUVIUS, Q. Rosc. 14. judex in causa Fannii contra Flavium.
- CLUVIUS, Puteolanus, ad Div. XIII. 7. a Caesare praefectus agro in Gallia Cisalpina dividendo.
- M. CLUVIUS, Puteolanus, foenerator, ad Att. VI. 2. ad Div. XIII. 56. *Fortasse idem est cum praecedente.*
- CLUVIUS TULLUS, v. Tullus.
- CLYTAEMNESTRA, Fat. 15. filia Tyndarei.
- [CLYTAEMNESTRA, fabula Attii, ad Div. VII. 1.]
- COCCEJUS, Att. XII. 13. 18. *Videtur esse, qui dein M. Antonii Triumviri Quaestor et Legatus Proquaestore fuit, auctor pacis inter Antonium et Octavianum: de quo Appian. B. C. I. V. p. 1122. sqq. ed. Tott. Praenomen ejus ap. Appianum est Lucius, in numo apud Valentem de Nunn. Fam. T. I. pag. 288. Marcus.*
- COGLES, Leg. II. 4. Off. I. 13. Parad. I. fortis. Pontem contra vim hostium obtinuit solus.
- COCTIUS, ad Div. IX. 4. *Mf. noster* Cossio, ut et ed. Mediol. 1498. et ed. 1471. in margine.
- CODRUS, Fin. V. 22. Tusc. I. 48. Nat. D. III. 19. conservat morte sua Athenas.
- COELIUS, Att. VII. 5. XII. 3. trapezita.
- COELIUS, Samnis; Cluent. 59.
- C. COELIUS, Caldis. C. fil. ut patet ex inscriptione antiqua ap.

- ap. Murator. Her. II. 13. Mur. 8. Or. I. 25. in Verr. V. 70. homo, novus ad consulatum pervenit (a. U. DCLIX.). cf. Petit. Conf. 8. et ibi Palerm. Planc. 21. in quaesturae petitione repulsam tulit. Brut. 44. mediocris orator. Estne hic, qui, ut Sullae tyrannidem impediret, bellum in Italia excitavit? ad quem respicit Cicero Att. X. 12. 14. 15. 16. ubi v. Corrad.*
- C. COELIUS, ad Div. VIII. 8. Trib. pl. M. Marcello et Sulpicio Coss. ut ex ea Epistola intelligitur. *Eum diversum esse a C. Coelio, Quaestore Ciceronis, res ipsa docet. Nam Trib. pl. fuit eo ipso anno, quo alter ille quaestura functus est.*
- C. COELIUS Caldus, L. F. C. N. Att. VI. 5. 6. 2. ad Div. II. 15. Quaestor Ciceronis, ab eo praeficitur provinciae, cum ex ea decederet. Att. VI. 6. ejus vitia. *Ad eum est Epistola ultima L. II. ad Div.*
- L. COELIUS Antipater, Or. II. 12. Or. 69. Att. XIII. 8. Div. I. 24. historicus. *vid. in Antipater.*
- L. COELIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam.
- M. COELIUS RUFUS. *Hic est ille Coelius, pro quo est Oratio. Ex ea libido hominis et lascivia apparet, quae etiam ex eo intelligitur, quod ipse commemorat, sibi aedili def. accusationem ex lege Scatinia parari. Ejus sunt Epistolae Libri VIII. De ejus vita, moribus et fatis accurate dixit P. Manutius in praef. ad Comment. in Epistolas Coelianas. In tribunatu favit Miloni et Ciceronis auctoritati paruit, Mil. 33. Att. VII. 1. Brut. 79. C. Antonium de majestate accusavit et L. Atratinum de ambitu, Coel. 31. unde ab ejus fil. L. Atratio postea de vi accusatus est, defendente Cicerone, Coel. 1.*
- M. COELIUS VICINIANUS, ad Div. VIII. alii: *Vicinianus. Aedilitatem cum Coelio Rufo frustra petit, quod olim de Dictatore promulgasset.*
- M. COELIUS, Verrin. IV. 17. eques Rom. qui Lilybaei habitabat.
- M. COELIUS, Flacc. 4. eques Rom.
- P. COELIUS, Verr. I. 50. Praetor cum C. Verre.
- Q. COELIUS LATINIENSIS, Manil. 19. Trib. pl. et anno post Legatus. [Pro *Latinienf.* all. *Laterensis.*]
- Q. COELIUS, Phil. XIII. 2. et 12. collator Antonii.
- SEX. COELIUS, Q. Fr. II. 6. *Sed nomen corruptum esse videtur, sive: Sex. Clodius legendum cum P. Manutio et Lambino, sive: Sex. Cloelius cum Grutero.*
- T. COELIUS, Balb. 23. Senator a Cosinio accusatus et damnatus.
- COELUM, N. D. II. 24. Saturni pater ab eo exfectus. [v. *Caelus.*]
- COLLATINUS, Off. III. 10. fuit in regibus expellendis Brutii socius. Ei collega Brutus imperium abrogavit.
- [COMMAGENUS Rex, ad Div. XV. 4. 1. est Antiochus, cui a Pompejo Commagene, Syriae pars, tradita. R.]
- P. et L. COMINI, Cluent. 36. equites Romani disertii.
- P. COMINIUS Spoletinus, Brut. 78. eques Rom. accusavit C. Cornelium Cicerone defendente. pro C. Corn. I.
- SEXT. COMINIUS, Verr. IV. 10. eques Rom.
- [CONCORDIA, Dea, cujus aedes ad Capitolii adscensum, Cat. III. 9.]
- CONNUS, ad Div. IX. 22. fideicen, quo magistro usus est Socrates.
- C. CONSIDIUS, Lig. 1. Praetor Africae proximo anno ante ortum bellum Civile.
- L. CONSIDIUS, Agrar. II. 34. Duumvir Capuae.
- M. CONSIDIUS Nonianus, Att. VIII. 11. Propraetor. ad Div. XVI.

- XVI. 12. ei Gallia citerior ob-
tigit. *Hunc locum Manutius*
de Q. Confidio Gallo capit, *Ur-*
sinus de Cajo. *Sed Manutius*
idem ad Att. VIII. 11. recte
ad M. refert, qui ibi diserte
Prætor vocatur.
- QU. CONSIDIUS Gallus, ad Div.
XII. 25. Verr. I. 7. Cluent. 28.
Senator. Att. II. 24. senex for-
tissimus timorem Senatorum de
morte a Cæsaribus militibus tol-
lit. Att. I. 12. foenerator. *De*
eius facilitate et æquitate vid.
Valer. Max. IV. 8.
- G. COPONIUS, de Div. I. 31.
homo prudens atque doctus.
Att. VIII. 12. Prætor G. Mar-
cello et Lentulo Coss.
- M. COPONIUS, Or. I. 39. II. 82.
Brut. 52. a Qu. Scaevola defen-
ditur contra M. Curium.
- T. COPONIUS, Balb. 23. Tibur-
tinus, damnato C. Maffone cō-
vis Rom. factus est. Nepotes
habuit T. et C. Coponios.
- T. et G. COPONII, Coel. 10. ad-
olescentes doctissimi.
- CORAX, Or. I. 18. III. 21. Sicu-
lus, scriptor de Rhetorica anti-
quissimus. Brut. 12. qua occa-
sione et tempore artem rhetori-
cam scripserit?
- L. CORBIUS, Verr. IV. 20. ne-
gotiator Sículus. [All. *Coridius*.]
- L. CORFIDIUS, pro Lig. 11.
eques Rom. Ligarii advocatus.
vid. Curfid. *Hic est, ut opi-*
nor, de cujus opinato reditu
in vitam, lepidam fabulam
Varro narrat Plin. H. N.
VII. 52.
- CORICUS, Phil. XIII. 12. *sive,*
ut quidam volunt: C. Oricus.
Aedilis Cæsaribus beneficio, a Ci-
cerone defensus esse videtur.
- CORIOLANUS, MARCIUS, Brut.
10. 11. cum Themistocle compa-
ratur.
- CORNELIA gens. Leg. II. 22. ex
ea nemo crematus, sed omnes
humati sunt. Primus ex ea fami-
lia, et quidem patricia, Sulla
voluit cremari.
- CORNELIA, [filia Africanæ maj.]
mater Gracchorum. Brut. 27.
filios docuit. Epistolæ ejus, Brut.
58. de Div. II. 29. Inv. I. 48.
- CORNELIA, ad Div. V. 6. uxor
P. Sextii, Corn. Scipionis filia.
- CORNELII, pro Corn. I. tam
multi fuerunt, ut etiam colle-
gium constitutum sit.
- [CORNELIUS pupillus, nomen
exempli gratia adhibitum.]
- CORNELIUS, Verr. III. 11. 28.
medicus C. Verris in Sicilia.
- CORNELIUS, Verr. I. 26. Lictor
Verris Proquaestoris.
- CORNELIUS, *Culleolus*, Div. I.
2. ejus Octaviano bello furibun-
dam prædictionem audiendam
putavit Senatus.
- CORNELIUS, Att. I. 12. [foene-
rator videtur fuisse.]
- [CORNELIUS NEPOS, Fragment.
Epp.]
- A. CORNELIUS, Div. I. 24. Con-
sul cum M. Valerio in bello Sa-
mnitico, a. CCCCX.
- [C. CORNELIUS, ad Q. Fr. II. 3.
cum Gn. Lentulo Vaccia (q. v.)
adlegatur a Nerio.]
- C. CORNELIUS, (*Cethegus*.)
Brut. 18. Consul cum Q. Mi-
nucio a. U. DLVI.
- C. CORNELIUS, (*qui a Cicerone*
defensus est de vi) Brut. 78.
a P. Corninio Spoletino de
majestate accusatur. Corn. I.
reus majestatis. Vatin. 2. de-
fenditur tribunatus ejus.
- C. CORNELIUS, Sull. 2. 6. eques
Rom. Catilinæ socius, qui cum
Varguntejo Ciceronem in lectulo
interficere voluit.
- C. CORNELIUS, Sull. 18. filius
C. Corneli ejus, qui inter Ca-
tilinarios fuit.
- CN. CORNELIUS, Agr. II. 4. est
Cn. Dolabella, qui Consul cum
M. Tullio Decula fuit, a. U.
DCLXXII. pro Corn. I.
- CN. CORNELIUS, Balb. 8. legem
de civitate ex Scio tulit. Est Cn.
Cornelius Lentulus, qui a. U.
DCLXXXI. Consul fuit [cum
L. Gellio].
- [CN.

- [CN. CORNELIUS *Lentulus*, Col. cum L. Mummius a. U. DCVII. ad Att. XIII. 33.]
- CN. CORNELIUS, ad Div. VII. 9. amicus Trebatii, homo obscurus.
- L. CORNELIUS, Balb. 17. 25. est *Balbus*. v. *Balbus major*.
- L. CORNELIUS, *Chrysogonus*, pro S. Rosc. 2. libertus L. Sullae gratiosissimus. v. *Chrysogonus*.
- M. CORNELIUS, *Cethegus*, Brut. 15. Marci filius, vid. *M. Cethegus*.
- M. CORNELIUS, Att. I. 13.
- P. CORNELIUS *Rufinus*, Or. II. 66. avarus, sed fortis. ad consulatum (*secundum*) pervenit opera C. Fabricii, anno U. CCCLXXVI.
- P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 6. videtur publicanus esse, societas Africanae.
- P. CORNELIUS, ad Div. XIII. 14. civis Rom. in Gallia Cisalpina negotiator.
- C. CORNELIUS, ad Div. XIII. 36. dictus est *Demetrius Megas Siculus*, quod ei P. Cornelius *Dolabella* civitatem rogatu Ciceronis a Caesare impetraverat.
- P. CORNELIUS, ad Div. VIII. 8. Trib. pl. M. Marcello et Ser. Sulpicio. Coss.
- P. CORNELIUS, Brut. 22. est *Scipio Africanus minor*.
- Q. CORNELIUS, ad Div. VII. 17. Jctus. VII. 8. ab eo didicit jus Trebatius.
- Q. CORNELIUS, ad Div. V. 6. affinis P. Sextii.
- Q. CORNELIUS, Har. Resp. 6. Pontifex minor.
- [CORNIANES, (ex conj. Davissii pro *Carneades*, quod est ap. Ernest.) de Fin. V. 31. Epicurifamiliaris. cf. Plut. Vol. X. p. 481. ed. Reisk.]
- CORNICINUS, (seu CORNICEN,) ad Att. IV. 2. est cognomen Cn. Oppii.
- CORNIFICIUS, Verrin. I. 57. scriba Verris Praet. urb.
- Q. CORNIFICIUS, Act. I. in Verr. 10. iudex iustissimus. Att. I. 13. primus in Senatu mentionem de violatis a Clodio sacris fecit. ib. 1. competitor Ciceronis in consulatu. ad Div. XII. 17. Ciceronis collega in auguratu. *Vir doctus hic fuit, ad quem sunt Ciceronis quaedam Epistolae*, [L. XII. 17. 30.] *Propraetor Africae, vivo adhuc Caesare*.
- C. CORNUTUS, Att. I. 14. Pseudo-Cato. h. e. imitator Catonis. Trib. pl. M. Pisone et Messala Coss. in Sen. post Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Cof.
- M. CORNUTUS, Font. 15. Legatus bello Sociali.
- M. CORNUTUS, Phil. XIV. 14. ad Div. X. 12. Praetor urbanus Ilirtio et Panfa Coss.
- CORUMBUS, Balbi servus. Att. XIV. 8.
- TI. CORUNCANIUS, Planc. 8. Sull. 7. Tusculanus. Dom. 53. Nat. D. III. 2. Pontifex Max. primus e plebe. Or. III. 33. omnibus civibus consilii sui copiam fecit. Brut. 14. ex Pontificum commentariis longe plurimum ingenio valuisse videtur. add. Cato 9. Lael. 11. Or. II. 16. *Hunc fuisse nepotem Tusculani illius, e Fastis Capitol. apparere ait Pighius ad a. 396*.
- CORYPHE, Nat. D. III. 23. Oceani filia, Minervae Coriae e Jove mater.
- C. COSCONIUS, Sull. 14. Praetor Consule Cicerone. Vat. 5. Proconsul Hispaniae ulterioris, post praeturam. Habuit Vatinium Legatum. Att. II. 19. Vingt-Vir agris dividendis lege Caesaris, in cuius mortui locum invitatur Cicero.
- C. COSCONIUS CALIDIANUS, Cluent. 35. orator clamorosus. Brut. 69. nullo acumine, sed grata populo verborum copia.
- M. COSSETIUS, Verr. III. 27. eques Rom. qui in Sicilia verfabatur.

- L. COSSINIUS Tiburs, Balb. 23. damnato T. Coelio civis Rom. factus. Ejus filius eques Rom. fuit.
- L. COSSINIUS, Att. II. 1. I. 20. ad Div. XIII. 23. tribulis Ciceronis et amicus. *An hic est collocutor, ap. Varron. R. R. II. 1.?*
- L. COSSINIUS ANCHIALUS, ad Div. XIII. 23. libertus L. Cossinii.
- COSSI, Fratres, Or. II. 23.
- COSSUTIANAE tabernae, ad Div. XVI. 27.
- M. COSSUTIUS, Verr. III. 78. *idem qui Colletius.*
- C. COTTA, ex Aureliis. Acad. IV. 26. Consul cum P. Servilio Gemino. *male vulgo M. Cotta legitur. C. bene edidit Davies e MSS.*
- C. COTTA, frater M. [ejus, qui cum Lucullo fuit Col.] Corn. I. de suis legibus abrogandis refert. Pis. 26. nimia triumphandi cupiditate flagrat. Nat. D. I. 6. Academicus. Brut. 49. Att. XIII. 19. seqq. qualis orator. Caec. 33. Att. XII. 20. [N. D. I. 6.]
- C. COTTA, Or. III. 8. Trib. plebis, quo anno L. Crassus mortuus est: non multo post e civitate ejectus.
- L. COTTA, Praetorius. Brut. 36. qualis orator.
- L. COTTA, Brut. 21. [in Caecil. 21.] accusatur a P. Africano minori, defensus a Q. Metello Macedonico, absolvitur. Veterator habitus est, h. e. *callidus in causis agendis. Exemplum calliditatis in tribunatu habet Valer. M. VI. 5. quem ad a. DXCIX. refert Pighius. cf. Mur. 22. Font. 13. in Q. Caecil. 21.*
- L. COTTA, Or. III. 47. Or. II. 47. Trib. pl. a. U. DCLIX. cum T. Didio et C. Norbano, quo rogationem in Caepionem ferente, cum una cum Didio intercedere vellet, vi e templo pulsus est. Orat. III. 11. Q. Catuli sodalis, gaudebat gravitate linguae et sono vocis agresti.
- L. COTTA; M. frater. Auctor legis Aureliae judicariae. Catil. III. 8. Agrar. II. 17. L. Torquati collega in consulatu, a. U. DCLXXXVIII. de Div. I. 12. eo et Torquato Consulibus Jupiter Capitolinum petiit et ignes injecit. ad Div. XII. 2. desperatione in Senatum non venit. Dom. 26. negavit legem de Ciceronis reditu ferendam esse, quod lex Clodia jure lata non esset. Div. II. 21. Att. XII. 23.
- M. COTTA, Verr. V. 13. L. Luculli collega in consulatu, a. U. DCLXXXIX.
- M. COTTA, Att. X. 16. XII. 22. Praetor Sardiniam tenet Marcello et Lentulo Coss. ex SCto in bello Civili.
- [M. et P. COTTII, Verr. V. 64. equites Rom. in agro Tanominitano. All. Cottii, at in nullo libro Cottii, quod est in Indice Schuetzii, et fuit adhuc in Ernestiano. R.]
- COTTUS, Pis. 31. Rex Bessorum, L. Pisone, Macedoniae Proconsulem, pecunia corrupit, ut Legatos Bessorum interficiat.
- L. VARIUS COTYLA, Phil. V. 2. ad Antonium Mutinam obsidentem se confert. Phil. VIII. 10.
- GRANTOR, Or. III. 18. Acad. I. 10. Academicus e veteri Academia, nil ab Aristotele dissentit. Acad. IV. 44. Tusc. I. 48. *Ejus Consolatio est liber ejus de luctu, qui laudatur. cf. Att. XII. 21.*
- CRASSIPES, ad Div. I. 7. Att. IV. 5. Ciceronis filiam ducit. cf. Qu. Fr. II. 5. 6; ad Div. XIII. 9. Bithyniae Quaestor. Att. IX. 11. Caesarianus. Crassipes est cognomen gentis Furiae. M. Furius Crassipes Praetor est ap. Liv. XXXVIII. 42. etc.: quod etiam docet Manut. ad Cic. ad Div. I. 7. ubi negat, se praenomen hujus Crassipedis reperire potuisse. Desponja ei est Tullia ante profectionem in Ciliciam, sed dimissa mox. Cicero tamen cum eo postea amicitiam coluisse

uisse videtur. v. Tunstalli Epistola ad Middleton. p. 187. 188.

CRASSICIUS, Phil. XIII. 2.

L. LICINIUS CRASSUS, ad Her. IV. 2. 3. Or. I. 7. Rab. 7. orator. Inv. II. 37. Pil. 26. triumphus e Gallia nimis cupidus. Or. III. 12. socrus ejus Laelia. Or. II. 1. putabatur non praeter puerilis aetatis modum doctus. Br. 37. sq. qualis orator. Verr. III. 1. eum poenituit, C. Carbonem in judicium vocasse. Font. 7. ejus testimonium in M. Marcello nil valet. Dom. 19. de pluribus rebus simul ferre ausus est contra legem Didiam et Caeciliam. ad Div. IX. 21. accusat C. Carbonem eum, qui Africano vim attulisse existimatus est. Off. I. 30. in eo multus lepos erat. I. 37. uberior ejus oratio nec minus faceta. II. 13. 14. maximam sibi peperit gloriam ex illa accusatione Carbonis. II. 18. orationem scripsit, in qua est de redimendis captivis et de locupletandis tenuioribus. III. 11. legem tulit, ne esset pro cive, qui civis non sit. Or. I. 55. jus civile didicerat. II. 55. M. Brutum ulciscitur. 56. oratio contra Cethegum in censura dicta laudatur. III. 1. ejus mors. ibid. contentio ejus cum Domitio in censura: item cum Philippo. Offic. II. 16. magnificentissima aedilitate cum Q. Mucio functus est. *Hunc Mucium in omnibus honorum gradibus collegam habuit praeter censuram, auctore Cicerone in Bruto [c. 43.].*

L. CRASSUS, Br. 58. P. Nasicae et Liciniae, C. Laelii neptis, filius, a L. Crasso, avo materno, testamento adoptatus. Cf. *Plin. XXXIV. 5.*

L. PAPIRIUS CRASSUS, ad Div. IX. 21. vide in *Papirius*.

M. CRASSUS, Or. I. 36. Praetor a. U. DCXLVIII. Fin. V. 30. *ἀγλαός*, quia semel in vita risit, auctore Lucilio. *Plin. H. N. VII. 19. nunquam risisse, ait. Cic. Clau.*

M. [Licinius] CRASSUS, P. fil. M. *ἀγλαός* nepos. *Triumvir.* [bis Cos. cum Cn. Pompejo Mag.] ad Div. I. 1. Brut. 64. 65. seq. qualis orator. Verr. V. 2. contra fugitivos in Italia mittitur: impellit, ne fugitivi Messanam transire possent. Balb. 7. Balbum defendit. Muren. 23. L. Murenam defendit. Har. Resp. 6. Pontifex. Phil. II. 3. cum eo multae Ciceronis contentiones fuere. Att. I. 14. laudat in Senatu Ciceronis consulatum. 17. impellit publicanos Asianos, ut locationem induci postulerent. IV. 13. nulla dignitate paludatus abijt in Syriam. Tusc. V. 39. surdaster fuit. Div. I. 16. quid ei acciderit dirarum obnunciatione neglecta. II. 9. trans Euphratem cum ignominia et dedecore perijt. ibid. 40. omen, quod ei Brundisij oblatum est. Off. I. 30. Sullae deseruit, ut quod vellet consequatur. ibid. 8. eam denum pecuniam magnam judicat, cujus fructibus exercitus alij possit.

M. CRASSUS, Balb. 23. cum Mamertini ex lege Papia repetere instituunt; quia ex Mamertino aut civis factus erat Rom. aut se pro cive gerebat.

P. CRASSUS, Brut. 19. cum Africano maj. Consul fuit. nempe a. U. DXLVIII. idem Pontifex Max. cognomine Dives dictus. v. Liv. XXX. 1. ubi ejus insigne elogium.

P. CRASSUS, Mucianus Dives. Brut. 26. orator valde probatus, adoptatus a P. Crasso Divite, P. Mucii filius naturalis, et P. Scaevolae frater, domi jus civile cognoverat. Or. I. 37. ejus de eloquentia et juris studio conjungendo sententia. ib. 57. JCtus. cf. I. 13. *Rupert. ad Enchir. Pompon. III. 6. Periz. Animadvers. c. 9. etc.* Phil. XI. 8. Pontifex M. multam dicit collegae Consuli L. Valerio Flacco Flamini Martiali, si a sacris discessisset, (a. U. DCXXII.) quod nolebat, cum ad bellum cum Ari-

Aristonico proficisci, ad quod ipse profectus fuisse perijt. Vell. II. 4.

P. CRASSUS, Font. 15. Legatus L. Caecaris in bello Sociali. *cf. Appian. B. C. I. p. 635. Or. III. 8. in seditione Mariana se ipse sua manu interficit. Arch. 5. Censor cum L. Julio Caesare nullam populi partem censet, (a. U. DCLXIV.). Consul fuit a. DCLVI. cum Cn. Lentulo Clodiano. Est M. Crassus IIIviri pater. In inscriptione antiqua ap. Muratorium ad h. a. est praenomen M.*

P. CRASSUS, Att. XII. 24. Venulejae filius, utrum vivo adhuc patre, P. Crasso, an mortuo interierit.

P. CRASSUS, M. IIIviri fil. ad Div. XIII. 16. laudatur. Brut. 81. qualis fuerit, quem exitum habuerit. *Quo cum loco confer Plutarch. in Crasso p. 551. 559. De legatione ejus ap. Caesarem Imp. in Gallia, v. Dio, XXXIX. p. 105.*

P. CRASSUS, Sen. p. Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Consule.

CRASSUS JUNIANUS, Q. Fr. III. 8. e familia Junia in Liciniam Crassorum adoptatus. *Sed lectio dubia est. P. Manutius conjicit Licinianus, putatque, eum in Coeliam gentem adoptatum fuisse. Sed ita non Crassus, sed Coelius Lic. dictus esset: quamquam et alia talis formae exempla sunt, v. Manut.*

CRATERUS, Att. XII. 13. 14. medicus Ciceronis aetate.

CRATES, Acad. I. 9. Academicus, nil mutat in veteri disciplina a Platone tradita.

CRATIPPUS, Off. I. 1. [II. 2.] ad Div. XII. 16. [XVI. 21.] M. Ciceronis filii praeceptor, cum eo, volente C. Trebonio, in Asiam abiit. Div. I. 3. familiaris Ciceronis, par summis Peripateticis, somniorum et furoris divinationi fidem tribuit, reliqua rejicit.

ibid. 32. statuit, animos hominum quadam ex parte extrinsecus esse tractos et haultos; reddit rationem vaticinationum et somniorum.

[CRATIPPUS, Tyndaritanus, Verr. IV. 12.]

CREBRIUS, Q. Fr. III. 6. *qui fuerit, ignoramus.*

M. CREPEREJUS, Act. I. in Verr. 10. Trib. militaris factus a. U. DCLXXXIII.

CRESPHONTES, ad Her. II. 24. *Aristomachi filius ex Herculis genere, Rex Messeniae fraudibus factus, duxit uxorem Merope Cypseli Arcadis filiam, etc. v. Pausanias p. 151. 285. seqq. ed. Kuhn. Hygin. fab. 148. de eo est Cresphontes Euripidis fabula, quae laudatur. Tusc. I. 48. [Ab Ennio inducitur, ad Her. II. 25.]*

Q. CRISPUS, e Marciis. ad Div. XII. 11. et 12. Imperator et Proconsul Asiae: *ejus dignitas commendatur.*

[CRISPUS, coheres Mustelae, ad Att. XII. 5. XIII. 8.]

CRITIAS, Tusc. I. 89. de XXX Tyrannis, Theramenem ad mortem redigit. Or. II. 22. ejus scripta extitere Ciceronis tempore.

CRITO, Tusc. I. 43. Socratis discipulus. Div. I. 53. non paret Socratis monito. I. 25. ei Socrates suam mortem praedicit.

CRITOLAUS, Nat. D. III. 38. Dux Achaeorum, evertit Corinthum. *Fuit enim causa belli Achaici, quo Corinthus eversa est. v. Flor. II. 16. Polyb. Excerpt. legat. c. 144.*

CRITOLAUS, Fin. V. 5. Aristotelicus. Or. I. 11. cum Carneade et Diogene Stico Romam legatus Atheniensium venit, multae propter Oropum irrogatae deprecandae causa. Tusc. V. 17. *ejus libra.*

CRITOLAUS, Verr. IV. 26. Ennensis.

CRITONIUS, Att. XIII. 21. Caesarianus.

GROE-

CROESUS, Fin. II. 27. III. 14. IV. 12. Div. I. 19. 53. II. 56. ejus filius, quum esset infans, loquitur.

Q. CROTO, Rabir. perd. 11. ejus servus Scaeva occidit Saturninum.

CTESIPHON, Or. III. 56. Atheniensis, pro quo extat Demosthenis Oratio.

CULEO, Att. III. 15. VIII. 12. familiarissimus Pompeji, ut Theophrastes.

CULEO, ad Div. X. 34. Trib. Mil. in exercitū Lepidi, qui ab Antonio ad eum transierat, cum ante a Lepido contra ejus voluntatem ad Antonium illet, *add. inf. Q. Terentius Culeo.*

[CULLEO, ad Q. Fr. II. 2. ejus auctio.]

CULLEOLUS, [ad eum sunt Epp. 41. 42. L. XIII. ad Div.] *Illyrici ante Caesarem Praetor fuisse videtur.*

CULLEOLUS, Att. VI. 3. *homo vilis h. l. significari videtur.*

CUPIDO, Nat. D. III. 23. Cupidines plures. [Ejus signa: Verr. II. 47. IV. 2. 3. 4. 6.]

[C. CUPIENNIUS, ad eum sunt Cic. literae commendaticiae in Ep. 16. L. XVI. ad Att.]

L. CURFIDIUS, Att. XIII. 44. hoc nomen ex Ligariana tollitur, monitu Attici.

[CURIA, ad Her. IV. 21. ignota, fortasse nomen exempli caula adhibitum est.]

CURIATII, Inv. II. 26. tres fratres, de quibus Liv. L. I. 24. *seqq.*

C. CURIATIUS, Leg. III. 9. Trib. pl. V. annis ante Ti. Gracchi tribunatum primum, Consules, *P. Nasica et D. Brutum*, in vincula conjecit.

C. CURIO, avus, [de Or. II. 23.] Brut. 32. ejus orationes. *Consulatum non adeptus est. Praetor fuit, A. U. DCXXXII.*

C. Scribonius CURIO, Pater. Brut. 16. *Consul fuit cum Cn. Octavio a. U. DCLXXVII.* Rab. 7. in caede Saturnini est

cum Consulibus. Manil. 23. legi Maniliae favet. ad Div. I. 4. vir Consularis. Pison. 19. de Dardanis triumphat e Macedonia rediens. Or. II. 23. Cossos fratres defendit contra M. Antonium Oratorem. Att. I. 14. P. Clodium in Senatu juvare frustra studet. Har. Resp. 6. Pontifex. ad Div. VIII. 11. negat, se permissurum, ut Ciceroni supplicatio decernatur. Vat. 10. laudatur, ei insidiatur Vatinius. Or. 32. Brut. 60. memoria destituitur subito. Off. II. 17. dicebat se omnia, quae haberentur amplissima, sine ullo munere adeptum esse. ad Div. II. 2. moritur Calvino et Messala Coss. Act. I. in Verr. 7. Corn. I. Brut. 49. 60. in libris etiam, quae dixit, obliviscitur.

C. CURIO, C. fil. *ad quem sunt Epistolae Libri II. ad Div.* ad Div. VIII. 4. tribunatum petit. ejus facilitatem homines metuunt. Eum Caesar valde contemnit. ibid. 8. se parat contra Caesarem. ib. 6. in tribunatu nihil agit. De intercalando obtinet, fit popularis, et pro Caesare loquitur, legem Viariam et Alimentariam fert. II. 13. Caesarem defendere incipit, quod ante suspicatus est Cicero. VIII. 11. negat, se permissurum, ut Caesar de provincia decedat, Pompejum id cupientem male accipit, et ejus II. consulatum exagitat. *v. de his narrantem Dionem, XL. p. 148. sq.* ad Div. VIII. 10. Trib. pl. de agro Campano ante Caesaris adventum e Gallia dividendo ex ejus lege laborat, ne Caesar dividere possit. Att. I. 14. filiola M. Antonii dicitur. Phil. II. 2. scortum M. Antonii Trium-Viri. Br. 81. naturam habuit admirabilem ad dicendum; plane eruditus. Temeritate in bello Civili perit. ad Div. VIII. 2. ejus theatrum. *De quo vid. Plin. H. N. XXXVI. 15.*

CURIUS, de Inv. I. 43. orator quidam, e cujus oratione pro
1 2 Ful-

- Fulvio verba quaedam laudantur. *Sed v. in Ser. Fulvius.*
- C. CURIUS, pater Rabirii Postumii, Rab. Post. 2. 17.
- M. CURIUS DENTATUS, Brut. 14. Trib. pl. interrege Appio Caeco, coëgit patres, ante comitia auctores fieri. *Qua de re vid. Pighium ad a. 455. Gronov. Obs. I. 25. Drakeub. ad Liv. X. 11. Muren. 8. homo novus ad consulatum pervenit. ibid. 14. de rege Pyrrho triumphat. Att. IV. 15. emittit lacum Velinum. Planc. 25. Sull. 7. Fin. II. 10.*
- M. CURIUS, Br. 53. controversiam cum M. Coponio habet. Or. I. 39. II. 32. Curiana causa. II. 6. acta a L. Crasso Oratore, quae qualis fuerit, vid. I. 39.
- M. CURIUS, ad Div. II. 19. consobrinus C. Coelii Quaestoris. Flacc. 33. Quaestor urbanus Siliano et Murena Coss. Sen. post Red. 8. Trib. pl. P. Lentulo Spinthere Cos. Ejus patri Quaestor fuit Cicero. *Fuit autem Quaestor Sex. Peducaei in Sicilia. Eundem esse puto, qui ad Divers. XIII. 49. Proconsul vocatur. Propraetore dicendum erat. In qua provincia fuerit, nondum reperi.*
- M. CURIUS, Phil. V. 5. M. Antonii familiaris, dissolutus.
- M. CURIUS, ad Div. XIII. 17. negotiator patris: *cujus est Epistola VII. 29. Attici et Ciceronis amicissimus.*
- Q. CURIUS, in Tog. Cand. homo Quaestorius. Petit. Conf. 3. Socius Catilinae. *Ejus mentio etiam est ap. Sallustium inter Catilinariorum, B. C. 23.*
- CURSOR, ad Div. IX. 21. cognomen L. Papirii.
- [CURTILIUS, ad Att. XIV. 6. verbero ac fundi Sextiliani possessor dicitur.]
- CURTIVS, Rosc. 32. accusator, bello Civili Sullano interfectus.
- CURTIUS, Verr. I. 39. civis Rom. qui C. Verris pecunias extraordinarias tractabat. *Sed Munutius ibi pro Q. et Cn. Postumiis,*
- Curtiis, legit Q. et Cn. Postumiis Curtiis, ut Q. et Cn. ad Curtios referatur, sintque Postumii a Curtiis non diversi.*
- CURTIUS, Q. Fr. I. 4. 1. Trib. pl. Gabinio et Pisone Coss.
- C. CURTIUS, Rabir. Post. 3. pro. pinquus Rabirii Postumii, *quamquam alii Curius legunt, Fulgentum defendit Turneb. Adv. X. 23.*
- C. CURTIUS Peducaeanus, ad Div. XIII. 59. Praetor, a. DCCIII.
- C. CURTIUS Postumus, Att. IX. 2. Caesarianis partibus favet. ad Div. II. 16. auguratum petit. Att. XII. 49. dubitat, an consulatum petat nec ne.
- C. CURTIUS MITHRES, ad Div. XIII. 69. libertus Postumii.
- C. CURTIUS, ad Div. XIII. 5. Ciceronis familiaris. A Caesare in Senatum legitur.
- P. CURTIUS, ad Div. VI. 18. frater Q. Salassi, jussu Pompeji fil. interficitur.
- Q. CURTIUS, Verr. I. 61. judex Quaestorius in causa Verrina, sed quod sodalis ejus esset, vi populi et convitiis rejectus est.
- [Q. CURTIUS, ad Q. Fr. III. 2. bonus et eruditus adolescens.]
- CUSINIUS, ad Att. XII. 38. 41. *Corradus corrigit Colinius.*
- P. CUSPIUS, ad Div. XIII. 6. eques Rom. magister societatis in Africa. it. XVI. 17.
- L. CUSTIDIUS, ad Div. XIII. 57. Arpinas.
- [CYBEA v. in Ind. Lat.]
- [CYCLOPS alter dicitur Verres, Verr. V. 56.]
- CYDAS Cretensis, Phil. V. 5. homo audax, M. Antonii familiaris. Phil. VIII. 9.
- CYLONIUM SCELUS, de Leg. II. 11. est, quod Athenienses communiferunt, Cylonis sociis supplicibus interfectis ad aram: de quo vid. Thucyd. L. I. sect. 126. add. Scalig. ad Euseb. Graec. p. 427. Suidas: Κελώνιον ἄρος.
- CYNICI, Off. I. 33. reprehendunt eos, qui ea, quae re turpia non sunt,

- sunt, nominibus ac verbis flagitiosa ducunt. ib. 41. eorum ratio est rejicienda. [de Or. III. 17.]
- CYPSELUS, Tusc. V. 37. Corinthi Tyrannus, Demarati Tarquinii patris temporibus. *add.* Fat. 7.
- CYRENAICI, Tusc. III. 12. eorum de origine doloris sententia refellitur. Acad. IV. 7. in solo tactu doloris et voluptatis iudicium veri esse dicunt. *ibid.* 46. nihil putant esse iudicii praeter permotiones intimas. *add.* 24.
- CYRSILUS, Off. III. 11. suadens, ut Athenienses in urbe manerent, et Xerxem reciperent, lapidibus obruitur.
- CYRUS major, de Div. I. 23. ejus somnium: quamdiu regnarit et vixerit. Q. Fr. I. 8. Xenophon de eo non ad fidem historiae scripsit. *v. etiam* Brut. 29. Leg. II. 22. etc.
- CYRUS minor, Div. I. 25. cum eo militia perfungitur Xenophon. *ibid.* 23. ejus somnium.
- CYRUS, Att. II. 3. [Q. Fr. II. 2.] architectus. Mil. 17. moritur. *Ab eo dicuntur* Cyrea Att. IV. 10.
- CYTHERIS, Att. 10. Philipp. II. 22. eam Antonius lectica aperta secum portat. ad Div. IX. 26. *v. in Volumnia.*
- [CYTHERIUS, Antonius, Cytheridis amator, ad Att. XV. 22.]
- D.
- [DAEDALUS, artificis exemplum, Brut. 18.]
- DAMASIPPUS, *cognomen Liciniorum*, ad Div. VII. 23. statuas amat, *de quo est apud Horatium Serm. II. 3.* Att. XII. 29. 83. ab eo hortos emere vult Cicero.
- L. DAMASIPPUS, ad Div. IX. 21. Praetor, qui C. Carbonem occidit. *v. Vellej.* II. 26.
- DAMIO, Tettius. Att. IV. 3.
- DAMO, Off. III. 10. Tusc. V. verae amicitiae specimen. Pythagorens. Or. III. 3. musicus.
- DAMOCLES, Tusc. Qu. V. 20. assentator Dionysii.
- DANAUS, Parad. 6. ejus quinquaginta filiae.
- DAPHITAS, de Fat. 3. ei satum fuit, ex equo cadere, atque ita perire. *Fuit Telmiffensis, Sophista acerbus et mordax etiam in Attalum Pergamenum. Versiculus in eum habet Strabo L. XIV. p. 958. ed. Abnel. unde cum de furo, cui equi nomen, praecipitur jussit. Rem narrant Suid. in Agidys, Valer. M. I. 8. sed paullo discrepat a ceteris Strabo, qui et Grammaticum vocat et in crucem actum dicit in Thorace, loco quodam, jussumque ab oraculo, ut sibi a thorace caveret. Utrum Daphitas an Daphidas scribendum, v. Torren. ad Valer. I. c.*
- DARDANUS, Acad. IV. 22. Stoicus, tempore Antiochi Academicus.
- DARDANUS, ad Div. X. 25. libertus Furnii.
- DARIUS Codomannus, Tusc. V. 32. in fuga aquam turbidam suaviter bibit.
- [DECIANUS, Flacc. 21. 29.]
- C. DECIANUS, Rabir. 9. condemnatus est, quod in concione de morte Saturnini questus est. *vid. Valer. VIII. 1.*
- DECIDIUS Saxa, Phil. XIII. 12. *v. in Saxa.*
- DECIMUS, Att. VI. 16.
- DECIMUS, Att. IV. 3. designator. Dom. 19. socius et allecula P. Clodii et suavor legum illius. [Pro Domo 19. est ap. Ernest. Verburg. et Lamb. Decimus. R.]
- DECIUS, Pil. 11. Campanus.
- DECIVS, ad Div. V. 6. librarius P. Sextii Quaestoris.
- CN. DECIUS Sannius, Clu. 59. proscriptus a Sulla.
- P. DECIUS, Qu. fil. Div. I. 24. Fin. II. 19. primus e Decijs Consul fuit, et primus e Decijs se devovit. [Ullr. IV. 44.]
- P. DECIUS, P. F. item, ut pater, se devovit. Utriusque devotionis saepe fit mentio apud Cicero-
nem, N. D. III. 2. Sext. 21.
Po.

- Postum. 1. Sen. post red. 24. Heren. IV. 44. Off. I. 18. et III. 4. *Duobus autem in locis etiam Nepotis Decii pro patria se deoventis mentio est, in Tusc. Qu. I. 37. et Fin. II. 19. pater, inquit, decertans cum Latinis, cum Etruscis filius, cum Pyrrho nepos se hostium telis objecerunt. Parad. I. 3. patrem et filium tantum nominat.*
- P. DECIUS, Mus, Brut. 28. vita et oratione turbulentus. M. Fulvii Flacci aemulus. Or. II. 30. Trib. pl. qui Opinium de caede Gracchii accusavit. add. Or. II. 62. Or. II. 31. reus de pecuniis contra leges captis factus.
- P. DECIUS, Phil. XI. 6. Antonianus aere alieno oppressus.
- DEJOTARUS pater, Dejot. 1. vid. Argumentum Orationis. Phil. XI. 12. 13. laudatur. Att. V. 17. Rex a Senatu appellatus est. Har. resp. 13. fidelissimus imperii Rom. Rex, a Senatu Regis nomine dignus judicatur lege Clodii, Regis nomen accipit. Div. II. 37. fugit e proelio cum Pompejo. Brut. 5. a M. Bruto descenditur apud Caesarem, quod a Pompejanis partibus steterat. Div. I. 15. a Caesare tetrarchiae regno multatus. ibid. II. 35. et 37. multum auspicii tribuit. ex Cicerone augurii Romani disciplinam percunctatur. ejus augurii disciplina differt a Romana vehementer. [ad Div. IX. 12. XV. 1.]
- DEJOTARUS filius, Dejot. 1. patrem accusat apud Caes. [? R.]
- DEIANIRA, Tusc. II. 8. Oenice filia.
- DELLIUS, Att. VIII. 12. Pompeji familiaris; *nisi forte, ut videtur, cum Graevio legendum: D. Laelius. Nam Dellius fuit Caesarianus, post Antonianus; D. Laelius Pompejanus: de Pompejano autem sermo est.*
- DEMADES, Brut. 9. Or. 26. orator Atheniensis, Demosthenis temporibus, praeter ceteros Atticos oratores facetus: nulla scripta reliquit.
- DEMARATUS, Tusc. V. 38. pater Tarquinii Prisci, Corintho fugit Tarquinius.
- DEMEA, Att. XIII. 30. servus.
- DEMETRIUS, Att. IV. 11. liberti nomen: sed ad Div. XVI. 17. et 22. homo improbus, servus Ciceronis. ad Div. VIII. 15. etc.
- DEMETRIUS Poliorcetes, Off. II. 7. eum Macedones reliquerunt et se omnes ad Pyrrhium contulerunt.
- DEMETRIUS Magnes, Att. IV. 11. VIII. 11. liber ejus *περί οὐνοῦ* volas. aequalis Ciceronis et amicus Attici. *Hunc librum cave confundas cum altero Demetrii Magnetis περί οὐρανίων, cujus saepe mentio ap. Laertium, v. c. I. 38. ubi vid. Menag.*
- DEMETRIUS Megas, ad Div. XIII. 36. Siculus. vid. P. Cornelius.
- DEMETRIUS Phalereus, Atheniensis. Br. 9. Fin. V. 9. Theophrasti discipulus. Or. II. 23. omnium oratorum politissimus. Or. 27. in mediocri genere princeps Graeciae. Off. I. 1. disputator subtilis, orator parum vehementer, sed dulcis. Leg. III. 6. de rep. et legibus scripsit. Fin. V. 19. patria pulsus ad Ptolemaeum se confert. Multa in otio scripsit. R. Postum. 9. in Aegypto, aspidem ad corpus admota, necatus est.
- DEMETRIUS Syrus, Brut. 91. non ignobilis dicendi magister, quo Cicero Athenis usus est.
- DEMOCHARES, Or. II. 23. orator Atheniensis, filius Isonis Demosthenis, genere dicendi molli et remissione usus est. Brut. 83. scripsit orationes aliquot, et earum rerum historiam, quae suis temporibus Athenis erant gestae, oratorio genere, non historico. De hoc vid. Cl. Ruhnken. ad Rutilium Lupum p. 7. 8.
- DEMOCRITUS Physicus, Tusc. V. 39. patrimonium suum relinquit discendi studio. ibid. caecus fit, caecitatem utilem esse dixit. Or. I. 12. ornate dixit. Or.

- Or. II. 46.** de Divin. **I. 37.** negat, sine furore quemquam poetam magnum esse posse. **Or. 20.** ejus dictio, cur nonnullis poëma videatur. **Acad. I. 2.** ejus physica recepit Epicurus. **ad Div. XV. 16.** ante Epicurum *φαντασίας εἰδωλα* dixit. **Acad. I. 13.** confitetur ignorantiam, ut Socrates. **Acad. IV. 17.** innumerales mundos statuit, et quidem multos absolute pares; item homines; quae sententia cap. 13. a politioribus physicis refellitur. **Acad. IV. 37.** de pleno et inani omnia gigni. de **Fin. I. 6.** sententia ejus de sole et atomis. **N. D. I. 12.** imagines Deos facit, et naturam eas fundentem et intelligentiam nostram. Incertus in toto loco est. **vid. c. 43.** **ibid. 24.** atomi reprehenduntur. de **Div. I. 3.** **II. 13.** praesentionem rerum futurarum comprobatur, in quo non insecite nugatur. de **Fat. 10.** auctor atomorum statuit, necessitate omnia fieri.
- DEMOCRITUS, Gymnasiarcha,** Verr. **IV. 42.** Tyndaritanus.
- DEMOCRITUS,** Att. **VI. 1.** servus Attici.
- DEMOCRITUS, Sicyonius.** **ad Div. XIII. 78.** hospes Ciceronis et familiaris.
- DEMONICUS,** homo obscurus, **ad Att. XV. 3.**
- DEMOSTHENES,** **Or. 4.** Platonis frequens auditor. **26.** minus facetus. **Tusc. III. 26.** ab Aeschine reprehenditur, quod nimis filiam luxerit. **V. 36.** mulierculae laudibus capitur. **Div. II. 46.** Rho dicere cum nequirit, exercitatione effecit, ut planissime diceret. **II. 57.** Pythiam dixit *φιλιππίσειν*. etc. etc. [cf. **Or. I. 13. 19. III. 19. 56. Brut. 9. 31. 33. Orat. 17. 18. 33. 39.**]
- DEMOSTRATUS,** **ad Div. XIII. 32.** libertus Cn. Octavii Nasonis.
- DESIPPUS** vel **DEXIPPUS,** **ad Div. XIV. 3.** servus Ciceronis.
- DEXIO,** Tyndaritanus, Verr. **V. 42.**
- DEXIUS,** **ad Div. VII. 23.**
- L. DIADEMATUS,** **ad Quir. p. red. 3.** *Qu. Metelli Macedonici filius. v. in Metellis.*
- DIAGONDAS, Thebanus.** **Leg. II. 15.** omnia sacra nocturna fustulit.
- DIAGORAS, Melius,** **Nat. D. I. 1** et **23.** Deos tollit ideoque Atheus dicitur. [**III. 37.**]
- DIANA,** **Nat. D. III. 23.** Dianae plures. [**Inv. II. 31. Verr. 1. 33. III. 21.**]
- DICAEARCHUS, Peripateticus, Aristotelis discipulus,** **Att. II. 2.** ejus libros diligenter legit et admiratur Cicero. *Ἰελληνιστὸν* liber Dicaearchi de populis Peloponaeis. item *Κοινὸν* et *Ἀθηναίων.* *Libros Geographicos in multis reprehendit Polybius, auctore Strabone Geogr. II. p. 107. qui et ipse ei non semper fidendum monet, imprimis in occidentalibus et septentrionalibus Europae partibus.* **Att. II. 16.** vitam practicam theoreticam anteponebat. **ad Att. VI. 2.** ejus tabulae Geographicae laudantur. scripsit *περὶ τῆς εἰς Τρωφονίου καταβάσεως*, in quo Chaeron quidam inducitur, narrans, quae in Trophonio viderit. *Utrum liber singularis fuerit, an pars libri majoris, quem Ἀναγραφήν Ἑλλάδος* inscripsit, disputant: hoc tamen probabilis videtur Hemsterhusio *V. Cel. ad Lucian. T. I. 339.* quod *νῦν* non est probabile, quia e loco Ciceronis patet, in dialogo scriptum fuisse illum libellum, quod *Ἀναγραφή* Graeciae non convenire videtur. **Att. XIII. 31. 32.** libri *περὶ ψυχῆς* et *καταβάσεως* et *τροπολιτικός* et epistola ad Aristoxenum. **Acad. IV. 39.** **Tusc. I. 10.** tres libros de animo scripsit, in quibus animum nihil esse disputatur. **Tusc. I. 31.** tres libros scripsit contra immortalitatem animi, qui Leibiaci dicuntur, quod Mitylenis sermo habetur. **Div. I. 3.** et **50.** cetera divinationis genera fustulit, probat somnia et vaticinia per furorem. **II. 51.** ejus magnus

- liber est, nescire ea, quae even-
tura sint, melius esse, quam
scire. Off. II. 5. magnum et co-
piofum librum de hominum in-
teritu scripsit, etc. *De eo vid.*
Reines. V. L. III. 3.
- P. DIDIUS, Font. 15. Legatus L.
Caesaris in bello Sociali. *ῥωμαί-
στικός* dicitur Att. XIII. 32.
Appian. B. C. L. I. p. 635. De
ejus rebus gestis in bello Soci-
ali v. Vell. II. 16. sed ibi prae-
nomen est T. quod e Fastis ca-
pitolinis etiam in loco Cicero-
nis reposuit P. Manutius. Recte.
- T. DIDIUS, Planc. 25. Pis. 25. ex
Macedonia triumphat, scilicet,
de Scordiscis, ex praetura.
Fuit Praetor Illyrici, sed victo
Macedoniae Pro C. Catone, pro-
pter viciniam aggressus est Ma-
cedoniam. v. Pigh. ad a. 639.
640. Est is, qui Consul cum
Q. Metello legem Caeciliam Di-
diam tulit a. U. DCLV.
- T. DIDIUS, forte filius superio-
ris. Or. II. 47. Trib. pl. cum
L. Cotta, a. DCLIX. vide in
L. Cotta.
- DIGITI IDAEI, Nat. D. III. 16.
sive Dactyli, sunt sacerdotes
matris Deum.
- [DINARCHUS, Brut. 9. orator
Atheniensis, aequalis Demosthe-
nis.]
- DINEA, Larinas. Cluent. 5. so-
crus Oppianici.
- DINON, Div. I. 23. Persica scri-
psit. *Est is, quem laudat et*
fide dignum judicat Cornelius
Nepos in Conone. Fuit pater
Clitarchi, qui Alexandri M.
tempore floruit. vid. Voss. de
H. Gr. L. IV. c. 8. ubi recte
ostendit, Dinonem appellandum
esse, non Dionem.
- DINOMACHUS, Tusc. V. 30. Fin.
V. 8. Offic. III. 33. de summo
bono Calliphonem sequitur, et
ita controversiam componi posse
putat.
- DIO, Syracusius. Or. III. 33. Pla-
tonis discipulus. Tusc. V. 35.
Platonis ad ejus propinquos epi-
stola. *Est septima inter Pla-*
tonicas, post mortem Dionis,
patriae liberatoris, scripta. De
ejus rebus praeter Nepotem leg.
Diodor. S. XVI.
- DIO, Stoicus, Leg. III. 5. de ma-
gistratibus subtiliter scripsit. *An-*
te Panaetium scripsit, ut ex h.
I. colligo.
- DIO, philosophus, ad Div. IX. 26.
eo utitur Papirius Paetus. *Ne-*
scio quis: nisi forte Academicus,
de quo postea; aut Epicu-
reus quidam. Paetus enim Epi-
curus fuit.
- DIO, Flacc. 30. Apollonidiensis.
- DIO, Verr. I. 10. Halesinus. Verr.
II. 7. a Q. Metello civis Rom.
factus: unde [ib. Q. Dio et c. 8.]
Q. Caecilius Dio dicitur.
- DIO, Coel. 10. legatus Alexandri-
norum, qui Ptolemaeum Aule-
tem Romae accusaret. Interfec-
tus est Romae, eaque caedes in
M. Coelium collata. *Academicum*
appellat Strabo l. XVII.
p. 1147. ubi tota res de Ptole-
maeo et legatione accurate com-
memoratur. Hic est Dio Acade-
micus, qui Acad. IV. 4. memo-
ratur.
- DIOCHARES, Att. XI. 6. C. Cae-
saris libertus.
- DIOCLES, Verr. IV. 16. Lily-
baetanus, [cognoni. *Popillius*].
- DIOCLES Phimes, Panormitanus,
Verr. III. 40.
- [DIOCLES, Centuripinus, Verr.
III. 56. se suspendit, itemque
Dyrrhachinus quidam, cui quo-
que nomen *Diocli*, fuisse putat
Schuetz. Namque omisum est.
R.]
- DIODORUS, de Fat. 6. valens
Dialecticus. *Etiam Sextus Em-*
pir. διαλεκτικώτατος appellat.
ad Div. IX. 4. possibile aliquid
esse putabat, etsi non fieret. *De*
hoc Diodoro, qui Cronus dici-
tur cognomine, discipulo Apol-
lonii Croni Dialectici, vid. Me-
nagium ad Laert. II. 111. Mor-
tuus est prae pudore, cum Stil-
poni ad quaestionem ludicram
re-

- respondere non potuisset. Plin. H. N. VII. 53.*
- DIODORUS, Or. I. 11. Peripateticus. Fin. V. 5. Critolai auditor. Acad. IV. 42. Fin. II. 6. honestatem cum vacuitate doloris summum bonum facit. Acad. IV. 24.
- [Q. Lutatius] DIODORUS, *Me-liten-sis*, Verr. IV. 17.
- [DIODORUS *Timarchides*, Syraculanus Senator, Verr. IV. 62.]
- DIODOTUS, ad Q. Fr. I. 2. 4. libertus Luculli.
- DIODOTUS, *Stoicus*, Brut. 90. ad Div. XIII. 16. praeceptor Ciceronis in dialecticis, domi Ciceronis mortuus est. *conf. Att. II. 20. Acad. IV. 36. Antiochea contemnit. Tusc. V. 39. caecus factus, non modo literis utitur, sed etiam geometriam docet. fidebus utitur Pythagoreorum more.* ad Div. IX. 4. Diodori *περὶ δεινότητων* opinionem non concoquebat.
- DIODENES, Apolloniat. Nat. D. I. 12. aëra Denm facit. *De co Laërt. IX. 57. Patria fuit Apollonia Cretae, ut e Stephano de Urb. ad cum locum docet Menagius. Vixit Anaxagorae temporibus. Physicus dictus est, et eloquentia non minus quam philosophia valuit.*
- *DIODENES, *Cynicus*. Tusc. 1. 43. inhumatum se projici jubet. *Memoratur etiam Tusc. III. 23. V. 32. Mur. 36. Nat. D. III. 34. etc.*
- DIODENES, *Babylonius*, *Stoicus*. Acad. IV. 30. Carneadis in dialectica praeceptor. Fin. II. 8. eum Laelius audivit. III. 10. ejus definitio *boni* probatur. Tusc. III. 3. Senect. 7. Romam legatus mittitur. Nat. D. I. 15. ejus liber de *Minerva*, in quo partum Jovis ad physiologiam traducit. Div. I. 3. Chrysippi auditor, unum librum edidit de *Divinatione*. II. 43. praedictionem eam concedit, qualis quisque natura et ad quam quisque
- rem maxime aptus futurus sit. [cf. de Or. II. 38.]
- DIODENES, *Graecus*, ad Div. II. 12. it. VIII. 8. M. Coelli Rufi amicus.
- DIODENES, Cluent. 16. servi nomen.
- DIODNOTUS, Venerius, Verr. III. 38. qui decumas Tiffensium a Verre emerat.
- DIONA, Nat. D. III. 23. mater Veneris.
- DIONYSIARCHUS, Verr. IV. 22. praegorus Catinensis.
- DIONYSIA, Q. Rosc. 8. saltatrix, *vid. Gell. I. 5.*
- DIONYSIUS, Nat. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. *vid. Anaces.*
- DIONYSIUS, *Syracusanorum Tyrannus*. Div. II. 20. ejus mater, cum praegnans eum alvo contineret, somniavit, se peperisse Satyriscum, etc. Verr. V. 55. ejus lautumiae. ad Div. IX. 18. dicitur ludum Corinthi aperuisse. Nat. D. III. 34. sacrilegus. Div. I. 33. II. 31. ostentum equi ejus. Off. II. 7. Tusc. V. 20. ejus tyrannis, uxores, crudelitas, miseria.
- DIONYSIUS, Heracleotes. Acad. IV. 22. Zenonis *Cittiei* discipulus. Fin. V. 31. propter oculorum dolorem a Stoicis desciscit, et fit *Epicureus s. Cyrenaeus*, unde *μεταθέμενος dictus est.*
- DIONYSIUS, *Stoicus*, Tusc. II. 10. Ciceronis aequalis, versus orationi nullo dilectu admiscebat. Dionysium Stoicum laudat *Laërt. VI. 43.*
- DIONYSIUS, *Magnes*, Brut. 91. rhetor temporibus Ciceronis, qui cum eo in Asia adolescens multum fuit.
- DIONYSIUS, ad Divers. V. 10. servus Ciceronis, anagnostes. ad Div. XIII. 77. qui bibliothecam Ciceronis tractavit, fugit. Att. IX. 12. Ciceronem bello Civili deserit, quamvis valde apud eum honoratus fuerat.

- DIONYSIUS**, toto nomine *M. Pomponius Dionysius*. Att. IV. 7. 11. 15. ad Div. XII. 24. servus aut libertus Attici, quo Cicero usus est in instruenda bibliotheca.
- DIONYSODORUS**, Verr. II. 21. Syracusanus.
- DIONYSUS**, [i. e. Bacchus,] N. D. III. 23. multi Dionysi.
- DIOPHANES** Mitylenaeus, Brut. 27. rhetor suo tempore Graecorum disertissimus, Tib. Gracchi fil. praeceptor.
- DIOSCURI**, N. D. III. 21. quot modis apud Graecos nominentur.
- DIPHILUS**, Or. I. 30. Crassi scriptor et lector.
- DIPHILUS**, ad Q. Fr. III. 1. redemptor villae Q. Ciceronis, architectus idem.
- DIVITIACUS**, Div. I. 41. unus e Druidis.
- DOCIMUS**, Verr. III. 34. Siculus.
- CN. DOLABELLA**, Pil. 19. triumphat ex Macedonia rediens. *Consul fuit cum M. Tullio Decula a. DCLXXII.* Brut. 91. accusatur a C. Caesare adolescente, defendentibus C. Cotta et Hortensio.
- CN. DOLABELLA**, Quinct. 8. Praetor urbanus Cn. Dolabella et M. Tullio Coss. *ad quem causa Quinctii acta est.* Verr. Act. I. 4. Verr. I. 15. seqq. 37. 38. Praetor Ciliciae, Verre Legato, a quo deinde, cum a M. Scauro de repetundis accusaretur, oppugnatus est. Condemnatur. *Hos duos Dolabellas confundunt Aconius ad Div. in Caccil. c. 7. et Corradus in Quaestura, propterea reprehensi a Perizonio Animado. Hist. c. 2. p. 54.*
- CN. DOLABELLA**, ad Div. II. 15. et 16. Ciceronis gener. Libertate sua molestias sibi contrahit. VII. 33. declamat apud Ciceronem. II. 13. Appium Pulchrum accusat. Att. VII. 8. haeres fit Liviae cujusdam. ad Div. IX. 14. ejus consulatus laudatur, *ob eversam columnam Caesarianorum in foro, et seditiones compressas.*
- Phil. I. 2. acta in consulatu post Caesaris mortem. Phil. XI. 1. Proconsul Syriae C. Trebonium interficit. ad Div. XII. 14. ab Antiochia exclusus Laodiceam se contulit. ibid. 12. cum exercitu suo ex Syria in Ciliciam transit. Brut. 92.
- P. DOLABELLA**, Caecin. 8. Praetor urbanus, ad quem est acta causa Caecinae.
- P. DOLABELLA**, ad Div. VIII. 4. Quindecimvir fit. *Nescio an idem.*
- [**DOMITIUS**, a Regibus Marciorum caeditur, ad Her. III. 21.]
- CN. DOMITIUS**, Cn. f. (v. *Sueton. Ner. 1.*) Brut. 26. Consul cum C. Fannio fuit (a. U. DCXXXI.). Font. 12. Arvernos et Allobroges vicit. Verr. I. 55. pro Cluent. 42. Censor cum L. Metello a. U. DCXXXVIII.
- CN. DOMITIUS Aenob. Cn. f.** (v. *Inscr. antiqu. ap. Murator. ad a. 657.*) Cn. n. Agr. II. 7. in tribunatu de sacerdotiis tulit. v. *Lex Domitia.* Corn. I. Caecil. 20. M. Silanum vexat. Or. II. 56. Brut. 44. Deiot. 11. Consul cum *Cassio Longino a. U. DCLVII.* Censor cum L. Crasso Oratore fuit. Disensio inter ipsos. Pontifex Max. Trib. pl. M. Scaurum accusat [Deiot. 11.]. *De contentione Domitii et Crassi Censorum, locos auctorum collegit Sigonius in Fastis ad a. U. DCLXI. est enim locus memorabilis apud Plin. H. N. XVII. 1. De ipso v. Sueton. Ner. 2. et ibi interpretes.*
- CN. DOMITIUS Calvinus**, Deiot. 5. a Dejotaro post bellum Civile recipitur et sustentatur. Coel. 13. et Q. Fr. II. 13. Praetor Cui. Lentulo et L. Marcio Coss. Sext. 53. Q. Fr. I. 2. 5. Trib. pl. Caesare et Bibulo Coss. quo usus Bibulus in impedienda Caesaris agraria. Flacc. 13. Legatus L. Placci in Asia. *Consul tandem cum Messala a. DCC.*
- CN. DOMITIUS**, L. Aenob. F. Phil. II. 11. de Caesaris percuss.

- cussoribus, Catonem Uticensem avunculum habuit. Phil. X. 6. ei se exercitus, qui ad Dolabellam in Syriam ducebatur, in Macedonia tradit. ad Div. VIII. 14. Cn. Saturninum reum fecit. v. *Manut. Ad eum est Epist. 22.* L. VI. ad Div. *De eo v. Sueton. Ner. c. 8.*
- L. DOMITIUS**, Verr. V. 3. Praetor Siciliae in animadvertendo durus. *Est is, qui cum C. Coelio Caldo Consul fuit a. DCLIX. frater Cn. Domitii Censoris cum Crasso majore.*
- L. DOMITIUS** Aenobarbus, Cn. f. Cn. n. Cn. pron. is, qui Consul fuit cum Appio Claudio Pulchro a. DCXCIX. Att. I. 1. Ciceronem in petitione consulatus juvat. Mil. 8. quaestor in causa Milonis. ad Div. VIII. 14. repulsam in petitione auguratus acre fert. XVI. 12. ei ulterior Gallia decernitur a Senatu, ut Caesari succedat. Att. VIII. 1. et 8. Coriuvii se tradit Caesari. stultus dicitur. Vatin. 10. laudatur. Brut. 77. Latine multaque cum libertate, sed sine arte dicebat; bello Civili interiit, v. *Caesar B. C. III. 99. memoratur etiam seqq. locis:* ad Div. VI. 21. VIII. 1. VIII. 8. VIII. 12. etc.
- DOMITIUS**, Appulus. Phil. XI. 6. Septemvir Antonianus. ad Div. VIII. 15. hospes Caesaris Intemelii.
- DORIS**, Locrensis. Tusc. V. 20. uxor Dionysii Tyranni.
- DOROTHEUS**, Verr. II. 36. Thermanianus.
- DORYLAUS**, Deiot. 15. legatus Deiotari ad Caesarem.
- [**DORYPHORI** statua, Or. 2.]
- DOTERIO**, Att. I. 6. histrio.
- DRACO**, Or. I. 44. primus Atheniensium legislator.
- DRUIDAE**, Div. I. 41. vates et augures in Gallia, *de quibus consulant tirones Caesar. B. Gall. V. 13. 14.*
- C. Livius DRUSUS**, Brut. 28. ejus filii duo C. et M. *Pronepos est Drusi, qui primus cognomen hoc ab interfecto Drauso Gallorum duce tulit: ad quem Popma refert locum ad Att. VII. 2. Sed Pighius ad a. 637. refert ad M. Drusum C. f. qui Her. II. 12. Praetor dicitur: de quo, totaque familia v. Sueton. in Tiber. 3.*
- C. DRUSUS**, C. Fil. Brut. 28. qualis orator fuerit. Tusc. V. 38. Jctus, qui etiam, cum caecus factus esset, de Jure diligenter respondit, et a multis consultus est. *Hunc Drusum vulgo in veterum Jctorum commemoratione praetermittunt, etiam Pomponius.*
- M. DRUSUS**, C. fil. Brut. 28. Tribunus C. Gracchum iterum Trib. pl. fregit. *Nam ita legendum esse, non fecit, viri docti ad unum omnes censent, et res postulat. Hic est ille Drusus, qui hanc ipsam ob rem, quod Senatus causam contra Gracchum egit, Patronus Senatus appellatus est. Sueton. l. c. Ad hunc Drusum referunt etiam illud de Offic. I. 30. in M. Druso adolescente magna fuit severitas. Sed mihi ad ejus filium referendum videtur. Ipsa verba Ciceronis id docent. Primo ponuntur L. Crassus et L. Philippus, quo Consule dein Tribunus M. Drusus fil. fuit: deinde C. Caesar, L. f. Iisdem temporibus dicitur multa severitas fuisse in M. Scauro et in M. Druso adolescente. Patet autem illis temporibus adolescens non fuit. Item M. Drusus filius et M. Scaurus, ut hic, junguntur Dom. 19. ad Herenn. II. 13. Praetor urbanus judicium reddidit, quod cum herede mandati ageretur. Hunc M. Drusum Pighius refert ad a. U. DCXXXVII. hoc argumento, ut opinor, quod tribus annis post Consul factus est, quo ille saepe in digerendis Praetorum annis usus est. Si recte: est ille ipse Patronus Senatus. Nam tri-*

tribunatus Graechi secundus cadit in a. U. DCXXXI. etc. Obtinuit aliquot annis post Macedonium ex consulatu a. DCXLI. gesto, et Scordiscos vicit. v. Flor. III. 4. et Valentem Num. Fam. R. T. I. p. 51. 52.

M. DRUSUS, M. fil. Dom. 46. Trib. pl. et Pontifex, Q. Caepionis inimicus. *Unde inimicitiae ortae, docet Plin. XXXIII. 1. Mil. 7. M. Catonis Uticensis avunculus. Br. 49. 62. orator gravis, cum de rep. diceret. Offic. I. 30. severitas in eo adolescente fuit. v. in M. Drusus, C. F. Cluent. 56. Postum. 7. eos, qui res judicarunt, equites, tentavit quaestionibus constitutis in iudicium vocare. Eae rejiciuntur. *Mil. 7. Senatus propugnator ac paene patronus. Or. III. 1. refert ad Senatum de conviciis L. Philippi Consulis, quibus in concione in Senatum usus erat. etc. Dom. 16. 19. de pluribus rebus simul ferre ausus est contra legem Caeciliam et Didiam. Senatus decernit, ne eae leges valeant. v. *Leges Liviae*. Rabir. Perd. 7. Consulibus adest contra Saturninum. Mil. 7. domi suae interficitur in tribunatu. Nat. D. III. 33. ejus percussor fuit Q. Varius. *De eo v. inpr. Vellej. II. 13. sq. [cf. Arch. 3.]**

DRUSUS, ad Div. VIII. 14. homo turpibus libidinibus deditus, iudex est inter reos de lege Scatinia. *Ad eum referenda fortasse sunt etiam haec: Att. II. 7. ubi Pilaurensis vocatur, ad Div. XI. 19. Att. IV. 15. 16. a Cicerone defenditur, accusatus a Lucretio.*

Caeso f. K. DUILLIUS, ad Div. IX. 21. Consul a. U. CCCCXVII.

C. DUILLIUS, M. F. Or. 45. dicitur et Duellius et Bellius. Item Billius. v. *Ciacconium ad Columnam Rostratam et Pighium ad a. U. CCCCXCIII.* Senect. 13. Poenus primus classe vicit. in *Planciana c. 25. est P. Duellius. Sed quia ex contextu in-*

telligitur, de hoc esse sermonem, qui bello Punico I. primus mari Carthaginienses vicit, recte viri docti censuerunt, legendum esse C. Duellius, f. potius Duillius.

DURIS Samius, Att. VI. 1. homo in historia diligens. *Vixit Ptolemaci Philadelphi temporibus. De ejus scriptis consule Voss. de Hist. Gr. I. 15. quem compilavit Harduinus in Indie. Auct. Plinian. add. Diodor. S. XV. p. 373. 374.*

C. DURONIUS, Att. V. 8.

M. DURONIUS, Or. II. 16. accusator Censoris M. Antonii Orat. de ambitu. *Hic Duronius post a Censore M. Antonio et collega L. Flacco de Senatu motus est, quod in tribunatu legem de coërecendis conviviorum sumptibus latam abrogaverat. v. Valer. M. II. 9. 5.*

DYRRHACHINUS, Verr. III. 59. princeps Centuripinorum. [*v. Dioecles Centurip. R.*]

E.

ECHECRATES, Fin. V. 29. Pythagoreus, Locrensis, Platonis aequalis. *Eum etiam Jamblichus, aliosque duos ejusdem nominis, commemorat inter Pythagoreos c. ult. Vit. Pyth. et Laërt. VIII. 48.*

ECHION, pictor, Parad. V. 2. *Ejus mentio est etiam in Bruto. In Paradocis olim legebatur: Actaeon. Emendavit Lambinus: quod mirum est nescisse Harduinum ad Plin. XXXV. 7.*

EGERIA, Leg. I. 1. Nympha, quae cum Numa collocutus est.

EGESINUS, Acad. IV. 6. Evandri auditor, Academicus. *Pergamenus, in quo media Academia desit. Laërt. IV. 60.*

EGILIUS, de Or. II. 68. festivus homo. *Hunc locum laudat Nonius in v. Colus. Sed ibi edd. vett. omnes habent Decilla. Ap. Livium XLI. 13. est L.*

- L. Egilius:** *sed Drakenborch. putat legendum Acimilius: quem vid.*
- CN. EGNATIUS,** Cluent. 48. Senator. Filium Cn. Egnatium exheredat, quod in iudicio Juniano pecunias cepisset.
- EGNATIUS MAXIMUS,** ad Att. XIII. 34.
- EGNATIUS,** Sidicinus. ad Att. VI. 1. debitor Ciceronis.
- L. EGNATIUS,** Att. X. 15. foenerator. VII. 18. IV. 12. *hic forte idem cum seq.*
- L. EGNATIUS RUFUS,** ad Div. XIII. 43. etc. eques Romanus, negotiator. *Viri docti, quantum ex observationibus ad h. l. et alibi intelligo, hos omnes pro eodem habent. Ego ad minimum tres distinctos homines puto: unum Sidicinum, qui debebat Ciceroni, nomen, neque optimum neque pessimum, quod in illum Rufum non convenit, hominem divitem et in provinciis negotia magna habentem; alterum, qui Rufi; tertium, qui Maximi cognomen ejusdem esse non putem.*
- L. EGNATULEJUS,** Phil. III. 3. Quaestor legionem Mariam ab Antonio averlit ad Octavium Caesarem.
- EGRITOMARUS,** in Caecil. 21. Gallus, Cn. Domitii hospes, etc.
- [ELEATICI]** philosophi, Acad. II. 42.]
- [ELECTRA,** Agamemnonis et Clytaemnestrae filia, Sophoclis tragoedia, de Fin. I. 2.]
- ELESIODOLUS,** Font. 5. *videtur de cohorte M. Fonteji fuisse. Nomen Romanum non videtur.*
- ELISIUS,** Terinaeus, Tusc. I. 48. filium nimis lugens, in psychomantia quid responsi acceperit, e Crantoris consolatione.
- EMPEDOCLES,** Or. I. 50. Agrigentinus, physicus dictus. egregium poema fecit. Nat. D. I. 12. elementa Deos facit. Acad. II. 13. confitetur ignorantiam, ut Socrates. *Pythagorae discipulus, de cujus scriptis vid. praeter alios Fabric. B. G. II. 12. [et Sturz: Emped. Carminum reliquiae, Lips. 1805.]*
- EMPIRICI,** Acad. II. 39: *Genus medicorum, quod opponitur λογικοῖς ἰατροῖς ap. Sextum Emp. adv. Logic. §. 156. 191. Nihil anatomiae, nihil semioticae tribuit, omnia in usu et experientis ponit. vid. Celsus L. I. praef. ubi primum Serapionem se Empiricum professum esse dicit.*
- EMPLATORIUS,** ad Div. I. 8. *nomen hominis obscuri; non videtur Romanum esse.*
- ENDYMION,** Fin. V. 20. ejus somnus. Tusc. I. 38.
- ENGONASIS,** N. D. II. 42. fidus.
- M. ENNIUS,** Att. XV. 26. *sed suspectum est Corrado hoc nomen.*
- Q. ENNIUS,** ad Her. II. 32. [Brut. 19.] Rudius e Calabria, poeta, suo tempore praestans, Scipionique Africano propterea dilectus. v. p. Archia 9. Fulvium contra Aetolos bellum gerentem comitatus est. Acad. IV. 27. somniat se esse Homerum. Acad. IV. 16. ejus Epicharmus. de Divin. I. 13. ejus Andromacha. etc. [De morte Ennii cf. Brut. 20. Fragm. ejus veterumque de eo testimonia colleg. Bothius: Poët. Scen. Lat. T. V. p. 23-28. R.]
- EPAMINONDAS,** [Thebanus,] ad Div. V. 12. apud Mantineam moritur. [cf. Tusc. I. 49. V. 17.]
- EPHORUS,** Or. II. 13. 23. Brut. 56. Or. 51. 57. Cumaens, Ilocratis discipulus, historiam scripsit. *De eo vid. Voss. de Hist. Gr. I. 7. [Fragm. coll. Marx, Carlsr. 1815. R.] Cave confundas cum Ephoro Cumano, item historico, sed recentiori.*
- EPICHARMUS,** Tusc. I. 8. Siculus, poeta acutus. ad Att. I. 19. *Siculus dicitur, quia vix trimestris e patria in Siciliam venit. Est enim in insula Conatus. Pythagoricus fuit et simul comi-*

- omicus posita, et quidem veteris comœdiae. Vixit tempore Hieronis Tyranni. De eo vid. v. c. Jamblich. Vit. Pyth. 29. etc. Laërt. VIII. 78. Acad. IV. 16. Epicharmus est liber Ennii.*
- EPICLERUS**, de Amic. 20. *fabulae nomen.*
- EPICRATES**, Att. II. 13. est *Pompejus M. [tecto nomine].*
- EPICRATES**, ad Div. XVI. 21. princeps Atheniensium.
- EPICRATES**, Verr. II. 9. Agrynenfis, frater Sosippi.
- EPICRATES**, Verr. II. 21. Biddinus.
- [**EPICUREI**, Fin. I. 2. 7.]
- EPICURUS**, Fin. I. 7. non eruditus: ejus sententia de summo bono explicatur. Fin. I. 1. c. 9. 21. refellitur toto libro II. Brut. 85. *siquislay* Socratis reprehendit. Acad. IV. 42. cum Cyrenâicis de voluptate non consentit. ibid. 30. Dialecticos contemnit et ridet. N. D. I. 16. ejus liber de regula et judicio, ejus prolepsis. totus locus de diis ex ejus sententia explicatur cap. 16. seqq. et refellitur eodem libro. I. 30. videtur nonnullis nullos deos credere. II. 23. monogrammos deos facit. Div. I. 3. balbutit de natura deorum. N. D. I. 24. de atomis quomodo a Democrito dissentiat. Acad. I. 1. ejus physica sunt Democritea. Nat. D. I. 26. in physica omnia a Democrito habet. ad Div. XV. 16. ejus *στώλα* falle ridentur. Fin. I. 5. 6. 7. ejus philosophiae per omnes partes reprehensio. Acad. IV. 32. negat, posse aliquid percipi, si ullum sensibus visum falsum sit. Tusc. III. 12. ejus de origine doloris sententia refellitur. N. D. I. 33. disensus impatiens. libros scripsit contra Timocratem. ad Div. VII. 26. male accipitur a Stoicis, quod se reformidare dicit *πάθη θεωρεῖν καὶ δυνάμειν*. Div. II. 50. eum hebetem et rudem dicere solent Stoici. Div. I. 39. nullam sentit gratitiam esse virtutem. Div. I. 30. sentit nihil unquam elegans, nihil decorum. Nat. D. II. 17. in joci frigidus. Fin. II. 3. sapientem se proficitur. Nat. D. II. 41. ejus libri de sanctitate et pietate adversus deos. Fin. I. 18. amicitias recte coluit. II. 30. ejus morientis epistola ad Hermachum. de Fat. 9. fatum extimescit, et ab atomis petit praesidium, etc. Sententia ejus de fato. moritur LXXII annos natus, Archonte Pytharato. ad Div. XIII. 1. testamentum successoribus suis Epicureis hortum suum et aedes legavit, quas deinde C. Memmius emit, repente Patrone Epicureo.
- EPIGONI**, Opt. g. o. 6. *Tragedia Aeschyli et Accii.* Tusc. II. 24. Off. I. 31.
- EPIMENIDES**, Cres, Divin. I. 18. concitatione quadam animi et soluto liberoque animo futura praesentit. Leg. II. 11. *De ejus aetate non consentiunt veteres. Tempore septem sapientum vixisse, plerique consentiunt. De eo v. Laërt. I. 109. fqq. et ibi Viros doctos. Scriptores de eo multos laudat Fabric. B. G. I. 6.*
- M. EPPIUS**, ad Att. VIII. 11. *Pompejanus*, laudatur. cf. *Hirt. B. Afr. 89.*
- EPPULEJA**, ad Div. VI. 12. uxor T. Ampii Balbi. *Eppuleja est etiam in inscriptione ap. Fabric. p. 310. Eppulejus ap. Murator. Inscr. p. 315. n. 2. Inter Appulejus et Eppulejus variant libri in Servio ad Virg. Aen. VIII. 275. ap. P. Burmannum.*
- EQUUS Trojanus**, ad Div. VII. 14. fabula Livii.
- ERATOSTHENES**, ad Att. II. 6. Geographica scripsit. Ea sibi Cicero praeposuerat, cum Geographica scribere fusciperet; valde reprehendebatur a Serapione et Hipparcho: *de cujus disputatione adversus Eratosthenem v. Strab. I. p. 15. Cyrenaeus fuit, discipulus Ariflonis Chii,* in-

in signi eruditione vir. Vixit Alexandriae, tempore Ptolemaei Evergetae. Ejus Geographica in magno pretio apud Romanos fuisse, etiam ex Caesare colligas; qui eum potissimum e Graecis nominat, ubi de silva Hecynia agit. de B. G. VI. 24. Censuram totius operis Geographici agit Strabo L. I. et II. ubi inprimis monet, eum occidentales et septentrionales Europae partes parum cognitatas habuisse. Melius de eo judicat L. XVII. vid. Casaub. ad Strab. pag. 15.

[EREBUS, Deus, N. D. III. 17.]

ERECITHEUS, vel ERICITHEUS, Sext. 21. Rex Athenis, cujus filiae vitam pro patriae salute contempsit. Fin. V. 22. N. D. III. 19. quapropter Deae sunt Athenis habitae, ibique delubrum habent.

ERETRICI, vel ERETRIACI, Or. III. 17. Acad. IV. 42. genus philosophorum Socraticorum a Menedemo Eretriaco ortum, qui e Schola Eliaca fuit.

[ERIGONE, Icarii filia, Q. Ciceronis fabula, ad Q. Fr. III. 1. 9.]

ERIPHYLE, vel ERIPHYLE, Verr. IV. 18. Amphiarai uxor, de cujus monili fabula nota est. Inv. I. 50. auro vitam viri vendidit.

EROS, Att. X. 15. *Philotimi servus aut libertus.* ad Div. XII. 26. Eros Turius quidam nominatur. Q. Rosc. 11. *est nomen comoedi, e disciplina Roscii.* [Att. VI. 1. XV. 15. 20. Attici libertus vel procurator.]

C. ERUCIUS, S. Rosc. 13. accusator.

C. ESERNUS, Coel. 30. qui cum M. Camurtio est condemnatus propter facinus quoddam in Vettium commissum.

ETEOCLES, de Offic. III. 21. Oedipi Regis Thebanorum filius, et Polynices frater, quorum nota est fabula.

EVANDER, v. Asianus.

EVANDRUS, Acad. IV. 6. Lacydis auditor, Egefini doctor. *Academicus, et quidem de media Academia.*

EUBULEUS, N. D. III. 21. filius Jovis et Proserpinae. vid. in *Anaces.*

EUBULIDA, Verr. V. 42. Herbitensis.

EUBULIDES *Grosphus*, Verr. III. 23. Centuripinus.

EUCHADIA, Pil. 36. nomen foeminae Macedonicae.

EUCLIDES, Acad. IV. 42. discipulus Socratis, a quo *Megarici et Dialectici orti sunt*, solum bonum dicit, quod esset unum et simile et idem semper.

EUCLIDES, de Or. III. 53. *Geometra Alexandrinus, Ptolemaei Lagidae temporibus: nobilis Elementis geometr.*

EUEMUS, Div. I. 25. Cyprius, familiaris Aristotelis, qui in defuncti honorem *Dialogum scripsit Εὐδημος ἢ περὶ ψυχῆς*, cujus mentio est ap. *Plutarchum* et alios, quorum locos notat *Jonsius de script. H. P. I. 15. 3.*

EUDOXUS, Div. II. 42. Platonis auditor, in astrologia facile princeps, contemnit Chaldaeorum praedictiones.

EVEMERUS, de Nat. D. I. 42. expressus ab Ennio. v. *Columnnam ad fragm. Ennii p. 312. ed. Wetst. Historiam Deorum composuit ex inscriptionibus, quae in templis habebantur aliisque locis, inprimis Panchajae Indiae, fictitia tamen haud dubie. Nam quae Diodorus S. V. p. 318. de ea habet, ex Evemeris sumta sunt, ut bene monet Wesselingius V. Cel. De ea re notus est locus Lactant. I. 11. Atheus dictus est, quod, ut refert Plutarch. de Isid. et Osirid. p. 360., Deorum, qui putabantur, nomina ad veteres imperatores, reges, navarchos retulit. Locos veterum multos de eo attulere Davissius et Buhnerius ad Cic. l. c. Familiaris fuit*

- fuit Regis Cassandri, ut ex Eusebio demonstrat Vossius de Poët. Græc. c. 8. ex quo ætas ejus colligi potest: add. Casaub. ad Strabon. I. p. 47. Sevimum Disf. de Evemero in Comment. Acad. Inscr. T. XI.*
- EVIUS, Flacc. 25. Bacchus.
- [EUMENIDAS Halicyensis, Verr. V. 7.]
- EUMENIDES, Nat. D. III. 18. earum sanum est Athenis.
- [EUMOLPIDAE, de Leg. II. 14. sacrificiorum nocturnor. quorundam præsides.]
- EUMOLUS, N. D. III. 21. filius Atrei.
- [EUNUCHUS, Terentii fabula, ad Div. I. 9. N. D. III. 29.]
- EUPHORION, *Chalcidensis*, de Div. II. 64. poëta tragicus nimis obscurus. *Vixit temporibus Ptolemaei Evergetæ.* Tusc. III. 19. Euphorionis cantores. *De eo v. Salmas. ad Solin. p. 601. b. Casaub. ad Sueton. Tib. 70.*
- EUPOLEMUS, *Calactinus*, Verr. IV. 22.
- EUPOLIS, Brut. 9. veteris comœdiæ poëta. Att. VI. 1. an ab Alcibiade in mare dejectus sit. Brut. 15. Periclem laudat.
- EURIPIDES, [tragicus celeberrimus.] Tusc. III. 13. Anaxagoræ discipulus. Tusc. IV. 29. tres primos versus Orestis ejus valde probat Socrates, etc. etc.
- EUROPA, Verr. IV. 60. in tauro sedens.
- [EURYCLEA, nutrix Ulyssis, Tusc. V. 16.]
- EURYDICA, Div. I. 20. [mater Vestalis cujusdam].
- EURYPYLUS, Tusc. II. 15. 16. *Dux Pergamenorum ad Trojam.*
- EURYSTHENES, Div. II. 43. geminus frater Proclis, Rex Lacedæmoniorum.
- EURYSTHEUS, Acad. IV. 27. filios ejus interficit Hercules. Tusc. II. 8.
- EUTHYDEMUS, ad Div. XIII. 56. *Ephesus fuisse videtur.*
- EUTHYNOUS, Tusc. I. 48.
- EUTRAPELUS, Phil. XIII. 2. vide in *Volumnius.*
- EUTYCHIDES, Att. IV. 15. liber-tus Attici, T. Caecilii Euty-chides dictus.
- EUTYCHUS, pro S. Rosc. 16. nomen comicum.
- EXEGISTUS, Pil. 36. Macedo quidam.
- EXITIUS, Phil. XIII. 13. Phila-delphi frater, Antonianus.

F.

L. Roscius FABATUS, Att. VIII. 12. cum L. Caesare conditiones pacis fert a C. Caesare. ad Div. X. 33. interit in proelio Mutinensi, duce Pansa, cujus erat Legatus.

Q. FABERIUS, Att. XIII. 8. XII. 21.

[FABIA, Top. 3. nomen exempli causa adhibitum.]

FABIUS, de Divin. II. 33. de Fat. 6. 7. *Hoc nomine utuntur veteres in iis rebus, quæ liberalium hominum sunt, cum neminem nominare volunt, uti Jcti fere nomine Caji et Titii utuntur. Ceterum plures, quam hic e Cicerone commemorantur, Fabios vid. infra in Maximis.* Maximus enim est inter cognomina Fabiorum.

FABIUS, Att. II. 1. adulter Clodiae, cum Metelli uxor esset.

C. FABIVS, Tusc. I. 2. ei laudi fuit, quod pingere potuit. *Unde et primus Pictoris cognomen tulit. Pinxit aedem Salutis. v. Plin. H. N. XXXV. 7. add. Voss. de Hist. Lat. I. 3.*

C. FABIVS, Att. VII. 3. Caesaris Legatus.

C. FABIVS, ad Qu. Fr. I. 2. *Quantum colligere licet, fuit Praefectus, aut minister quidam Q. Ciceronis in provincia.*

M. FABIVS, Font. 12. subscriptor M. Platorii contra M. Fontejum.

- M. FABIVS GALLVS, ad Div. VII. 24. Epicureus, librum scripsit de M. Catone. Att. VIII. 12. ad Div. II. 14. VII. 23.
- M. et Qu. FABII, ad Div. XIII. 59. XV. 14. fratres. ibid. IX. 25.
- FABIVS Lufcus, Att. IV. 8. videtur, philofophus Epicureus fuiſſe: nam et acutus dicitur a Cicerone.
- Numerius FABIVS PICTOR, C. Pictoris f. Div. I. 21. Graecos Annales ſcripſit. Hunc Conſulem exhibent Faſti Capit. a. 487. ad quem a. v. Pigh. add. Voff. I. c. qui filium ejus; C. nepotem, mavult intelligi ap. Ciceronem, ſed ſine argumento. De praenomine Num. in denariis antiquis v. Spanheim. de V. et Pr. N. T. II. p. 26. quem Ciceronis locus fugiebat. add. Duk. ad Liv. XXXVII. 47. bene diſputantem adverſus Spanheim. de locu Liviano.
- Q. FABIVS, Agrar. II. 33. Conſul (quartum) cum Fulvio, quibus Coſſ. Capua capta eſt, i. e. a. DXLIV. v. infra Q. Maximus.
- Q. FABIVS PICTOR, C. f. C. n. hiſtoricus, Annalium ſcriptor, Or. II. 12. Div. I. 26. Vixiſſe tempore belli Pun. II. e Livio clarum eſt XXI. v. Voff. I. c. Ejus fidem in rebus Rom. nos adverſus Polybium peculiari libello defendimus.
- Q. FABIVS, Allobrogicus, (v. Plin. XXXIII. 11.) Or. II. 66. Act. I. in Verr. 7. ejus fornix. Fornix Fabianus ſaepe commemoratur, extractus a Q. Fabio Maximo Cenſore, qui Conſul cum L. Opuntio a. U. DCXXXII. Allobroges vicit, (v. Plin. VII. 50.) e quorum monubiis fornix extractus eſt. vid. Aſcon. ad I. c. Ejus reliquiae adhuc viſuntur. v. Graevius ad Flor. III. 2. Sigonius ad ann. DCXXXII. diſputat, hunc Fabium non eſſe Aemilianum, quod plerisque perſuaſum eſt. Sed Vellej. II. 10. diſerte appellat Paulli nepotem. Plin. XXXIII. 11. fratrem Cic. Clav.

Africani min. vocat: quod eſſe non poteſt, ſi eſt Paulli nepos. Velleji auctoritas Faſtis firmatur.

- Q. FABIVS Virgilianus, ad Div. III. 3. 4. Legatus Appii Pulchri in Cilicia. Att. VIII. 11. Pompejanus.
- Q. FABIVS LABEO, Cunctatoris nepos. Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. Conſul a. U. DLXX. cum Marco Marcello. Off. I. 10. arbiter Nolanis et Neapolitanis de finibus a Senatu datus eſt.
- Q. FABIVS Saguntinus, Balb. 22. a Metello Pio civitate donatur.
- SER. FABIVS PICTOR, Brut. 21. juris et antiquitatis peritus. De hoc vid. Voff. Hiſt. Lat. I. 3. qui reſellit Corradum, qui pro Servio malebat Servilianus. Bene. Nam Servilianus genus duxit non a Pictore, ſed a Gurgite.
- C. FABRICIVS, Br. 14. ad Pyrrhum Legatus miſſus de recuperandis captivis. Balb. 22. Conſul Pyrrhi tempore cum Heraecleſibus foedus facit. Off. I. 13. perſugam, qui Regi venenum ſe daturum promiſerat, Pyrrho dedit. 4. juſtus nominatur. Tuſc. III. 23. paupertatis tolerans. Leg. II. 23. in urbe ſepultus eſt, quod in XII Tabulis prohibetur. add. Orat. II. 66. III. 15. Planc. 25.
- C. et L. FABRICII, Cluent. 16. Aletrimates, Oppianici familiares.
- Q. FABRICIVS, Sext. 35. Trib. pl. primus VIII. Kal. Febr. P. Lentulo Spinthere Coſ. rogationem fert de Cicerone revocando. cf. in Sen. poſt Red. 8.
- [FADIA, Phil. XIII. 10. uxor Antonii.]
- FADIUS, ad Div. X. 82. miles quidam Pompejanus, a Balbo minore crudeliter tractatus.
- [L. FADIUS, ad Att. XV. 15. Aedilis Arpini.]
- Q. FADIUS, Phil. II. 2. libertinus, cujus filiam duxit M. Antonius

- tonius Triumvir. [Idem esse debet, qui ad Att. XVI. 11. apud Ernelt. et Lamb. C., ap. all. Gallus, apud all. tamen Q. Fadius appellatur. Haec scriptura vera est, cum sine ulla controversia obtineat Phil. II. 2. R.]
- Q. FADIUS GALLUS, Fin. II. 17. ejus filia Fadia, ibid.
- SEX. FADIUS, ad Div. VII. 20. Niconis medici discipulus.
- T. FADIUS, Att. III. 23. Trib. pl. Lentulo Spinthere Cos. post Red. in Sen. 8. Quaestor Cicerone Cos. fuit. ad Div. V. 18. exul.
- FALCIDIUS, Flacc. 37. civis Rom. de plebe.
- C. FALCIDIUS, Manil. 19. Trib. pl. et anno post Legatus.
- C. FANNIUS, C. F. Brut. 26. oratio de Sociis et nomine Latino contra Gracchum an ejus sit? Consul cum Domitio fuit a. DCXXXI. cf. Or. III. 47.
- C. FANNIUS, M. F. Brut. 26. Laelii gener, historiam non elegantem scripsit. Br. 21. Or. II. 67. Scripsit Annales. conf. Tusc. IV. 17. Leg. I. 2. Brut. 37. Att. IV. 16. de compendio historiae Fannianae, quod M. Brutus, percussor Caesaris, fecit, vide in Bruto. De Fannio vid. *Foffium de Historicis Latinis* I. 7.
- C. FANNIUS, C. F. Sext. 53. Trib. pl. Caesare et Bibulo Coss. quo usus Bibulus in impedienda Agraria Caesaris. Har. Resp. 6. Pontifex. Att. II. 24. subscripsit in P. Clodium. VII. 15. in Siciliam post Fuffanum mittitur, initio belli Civilis. VIII. 15. Praetor Siciliae. Phil. XIII. 6. Pompejum Cn. F. hortatur, ut cum suis copiis ad Mutinam eat. Ap. Joseph. A. XIV. 10. *ἡναιὸς δicitur: cuius rei nuspam alibi vestigium: nec verum puto.*
- C. FANNIUS, Verr. I. 49. eques Rom. forte idem.
- C. FANNIUS CHAEREA, Q. Rosc. I. homo Graecus, ut Chaereae nomen indicat: sed civitate donatus, aut e servo libertinus factus, a Fannio quodam.
- M. FANNIUS, Brut. 26. orator bonus.
- M. FANNIUS, S. Rosc. 5. Praetor a. U. DCLXXIII. et Quaestor in causa Roscii.
- M. FAUCIUS, M. F. ad Div. XIII. 11. eques Rom. Decurio Arpinatium.
- M. FAVONIUS, Att. II. 1. accusat Nalicanum, Cn. Pompeji socerum. Moloni operam dedit. ad Div. VIII. 9. in petitione praeturae praeteritur. Att. I. 14. cum Catone comitia Clodii de sacris rei dissolvit. ad Div. VIII. 11. Ciceroni supplicationem non decernit. Mil. 9. 16. *Nempe quia Cato non decernebat, cuius similis erat. De ejus morte v. Sueton. Aug. 13. Faonius an Favonius scribendus sit, v. Manut. ad l. proxime c. Ursini in not. ad Cic. p. 94. et Casaub. ad Suet. l. c.*
- FAUSTA, Att. V. 8. T. Milonis uxor.
- FAUSTUS, Sull. 18. est L. Cornelius Sulla. Et ejus filius Cluent. 34. Vat. 14. Att. IV. 10. Agrar. I. 6. Att. IX. 1. de quibus vide in Sulla.
- FERALIA, Att. VIII. 24. *Sacra placandis Manibus, mense Febr.*
- M. FERIDIUS, ad Div. VIII. 9. eques Rom.
- C. FIDICULANIUS FALCULA, Caecin. 10. Senator. Cluent. 37. *Mirror, Cl. Gorium familiam Fidiculanium, quae in Lapidibus Donianis occurrit, inter eas referre, de quibus Antiquarius nondum ante conspicerit.*
- C. FIDULUS, Nat. 13. videtur Senator fuisse, aut eques certe.
- C. MARCIUS FIGULUS, Nat. D. II. 4. P. Scipionis collega in consulatu a Ti. Graccho vitiose creatus, abdicat se consulatu. Div. II. 35. Br. 20. cum Lentulo Consul fuit, a. U. DXCVII.

- C. **Marcus FIGULUS**, ad Att. I. 2. Consul cum L. Caelare a. *DCLXXXIX.* de Leg. II. 25. sepulcrum ejus sumtuosissimum.
- P. **Nigidius FIGULUS**, v. in Nigidius.
- C. **Flavius FIMBRIA**, Brut. 45. accusatus a M. Gratio de repetundis. Font. 7. Scauri testimonium in eum nil valuit. Or. II. 22. qualis orator fuerit. Br. 24. bonus auctor in Senatu, tolerabilis patronus, nec rudis in jure civili. Planc. 21. in petitione tribunatus ph. repullam tulit. Rabir. 7. cum C. Mario Cos. fuit a. *DCXLIX.* adde Off. III. 19. vid. collecta Corrado ad Brut. 34.
- C. **Flavius FIMBRIA**, Brut. 66. M. Crassi inimicus. qualis orator. S. Rose. 12. homo insanus, Q. Scaevolam in funere Marii vulnerari curat. add. Corrad. L. c.
- L. **FIMBRIA**, Verr. V. 70. multis inimiciis et laboribus ad honores pervenit. Sed est vitium in praenomine, corrigendumque C. ut jam monuit Manutius. Est Consularis ille Fimbria; jungitur enim Mario; nec ulla L. Fimbria honoratus in libris antiquis occurrit.
- FIRMANI**, fratres, Att. IV. 7. vide L. Gavius.
- FIRMIDIUS**, Sext. 52. Clodianorum operarum dux.
- C. **FLACCUS**, e Valeriis. Quint. 7. Imperator et Praetor Galliae Scipione et Norbano Coss. h. e. a. U. *DCLXX.*
- C. **FLACCUS**, L. fil. ad Div. III. 4. fuit de cohorte Appii in Cilicia, certe summus ejus amicus et familiaris. Itaque Ep. 11. dicitur curasse, ut testes mercenarii in Appium a suis civitatibus notarentur.
- C. et M. **FLACCUS** Aviani, fratres, ad Div. XIII. 32. 78.
- L. **FLACCUS**, e Valeriis. Phil. XI. 8. Consul (*DCXXII.*) cum P. Licinio Muciano, Flamen Martialis. Itaque in ejus numis

Mars et apex cernuntur. Ei Licinius multam dixit, si a sacris discederet ad bellum cum Aristonico in Asia gerendum. Populus multam remisit; sed Pontifici Licinio parere iussit. Etiam Div. I. 46. commemoratur Flamen Martialis L. Flaccus, sed is a collega Muciani diversus sit necesse est, quod ex eo se audisse dicit Quintus frater, quae commemorat. De hoc Flacco accipio locum in Caecil. 19. ubi Quaeltori ejus M. Scauro accusatio ejus non concessa esse dicitur. Ad eum locum nil interpretes, praeter unum Menardum, qui de L. Flacco, pro quo est Oratio, accepisse videtur, quod est absurdum, quando Divinatio in Caecilium longe ante scripta est, quam hic Flaccus in Gallia fuit. M. Scaurus est pater, qui a. U. *DCXXX.* Aedilis fuit post quaesturam, et L. Flacci aut ex praetura aut ex consulatu Quaestor fuit.

L. **FLACCUS**, e Valeriis. Brut. 62. Consul cum C. Mario VI. Cos. Planc. 36. Saturninum opprimis cum collega Mario a. U. *DCLIII.* quarto anno post Censor cum M. Antonio Oratore. v. Valer. M. II. 9. 5. Att. III. 7. in bello Mariano arma capere noluit. Flacc. 25. ei Consuli tota Asia portas claudit, cum Mithridatem reciperent; nempe cum suspectus a Cinna Mario mortuo a. U. *DCLXVII.* et, in Asiam missus esset, ubi perit, auctore Appiano de B. C. L. I. pag. 664. add. Vell. II. 23. 24. Hunc a Fimbria Consulem, non Consulare, ut Vellej. tradit, interfectum, contendit Cantarenius Var. Lect. 7.

L. **FLACCUS**, e Valeriis. Agr. III. 2. Interrex (a. U. *DCLXXI.*) legem tulit, ut rata essent, quae L. Sulla fecisset. v. Valeria lex. Eadem rogatione, jussu Sullae facta, etiam Dictator perpetuus factus est Sulla. v. Appian.

- pian. de B. C. L. I. p. 686. ed. Toll.*
- L. FLACCUS, L. Censoris fil. Flacc. 26. Planc. 11. Q. Metelli Cretici Legatus etc. Cat. III. 2. Flacc. 1. etc. Praetor Cicerone Consule, qui ejus opera in deprehendis Allobrogum legatis usus est. Att. I. 19. mittitur ad Galliae civitates, ne se cum Helvetiis conjungant. *Ceterum de eo plura disc. ex Oratione Ciceronis pro eo a D. Laelio de repetundis ex praetura Asiae accusato, ex qua intelligitur, cum cum P. Servilio Trib. mil. in Cilicia, cum M. Pisone Quaestorem in Hispania fuisse. v. Pison. c. 23. etc.*
- M. FLACCUS, Or. II. 70. Nasicam accusavit, quod Ti. Gracchum percussisset. Dom. 53. add. M. Fulvius Fl.
- P. FLACCUS, ad Div. IX. 21. accusat M. Carbonem.
- Q. Fulvius FLACCUS, vid. Q. Fulvius.
- Q. FLACCUS, Att. IV. 3. Clodianos quosdam, Ciceronein persequentes, interfecit.
- FLAMINIUS Circus; in Sen. p. Red. 6. 7. etc. fuit extra portam Carmentalem prope aedem Apollinis, et forum olitorium. *Ascon. ad Cic. Or. in Tog. cand.*
- C. FLAMINIUS, Brut. 14. 19. is, qui Trib. pl. de agro Gallico et Piceno virilim dividendo solit, et Consul ad Trasimenum interfectus est, ad populum dicendo valuit. *Ab alio C. Flaminio Cicero hunc distingui voluit, nempe ab eo, qui a. U. DLXVI. Consul fuit. de Inv. II. 17. cum legem fert, a patre de templo deducitur. de Leg. III. 9. seditionis Tribunis annumeratur. N. D. II. 3. Div. I. 35. II. 38. bis Consul fuit a. DXXX. et DXXXVI. in secundo consulatu neglectis auspiciis perit.*
- C. FLAMINIUS, Cluent. 45. 53. Aedilis Curulis cum M. Plaetorio, et Praetor cum Cicerone, et quidem inter sicarios.
- L. FLAMINIUS, e Quintiis, Titi frater. Cato 12. ob libidines a Calpurnio Censore e Senatu eiectus septem annis post, quam Consul fuisset. *Consul fuit a. DLXI. De libidine ejus et nota cruatoria adde Liv. XXXIX. 42.*
- T. FLAMINIUS, Flamma. Att. XII. 52. *Etiam ad Div. XVI. 24. nominatur Flamma, debitor Ciceronis. Nomen hoc est etiam ap. Sallust. in Bell. Cat. 36.*
- T. FLAMININUS, e Quintiis. Verr. I. 20. Muren. 14. Philippum Macedoniae Regem vincit et de eo triumphat. *De ejus rebus late Livius.*
- [T. Quintius FLAMININUS, Cof. a. DCHE. v. T. Quintius.]
- T. FLAMININUS, Brut. 28. 74. is, qui cum Q. Metello Consul fuit, a. DCXXX. quem puer Cicero vidit, bene Latine locutus est, literas nesciit.
- [FLAMMA, v. T. Flaminius Flamma.]
- C. FLAVIUS, ad Div. XIII. 81. eques Rom.
- C. FLAVIUS, Planc. 42. Quaestor in causa Plancii ab accusatore, Laterense, editus. *Scd hic pro Flavio Ursinus reponi volebat C. Alfius, qui c. 17. Quaestor in ea causa dicitur, et eo anno Praetor fuit. Ant. Augustinus autem et Manutius ibi potius C. Flavium pro Alfio legi volebant. Quod Manutius putat, C. Alfium non commode legi, quod is Praetor esset, et suam jam haberet provinciam; saepe constat extra ordinem datas esse Praetoribus provincias praeter eam, quam sortiti essent. Cicero appellat hunc Quaestorem, consiliorum suorum in consulatu socium, periculorum participem, rerum gestarum adiutorem. Haec utrum in C. Alfium, an in C. Flavium quendam rectius con-*

- veniant, videndum, si qua ratione ex historia erui possit. Mihi nil certi succurrit. Ille ex multis locis Ciceronis disco, Flavios nonnullos ei conjunctissimos fuisse. Si conjecturae locus, optime videntur in C. Flavium convenire, Brutum et Attici amicissimum, totiusque causae optimatum: v. Nepos in Attie. 8. Plutarch. in Brut. extr. ubi, quam graviter ejus interitum tulerit Brutus, commemoratur.*
- C. FLAVIUS Pufio, Cluent. 56. eques Romanus, qui M. Druso Trib. pl. restitit, equites legibus suis, de quaestionibus habendis in eos, qui ob rem judicandam pecuniam cepissent, in periculum vocanti.
- CN. FLAVIUS, *Cn. an M. fil.?* vid. *Gracv.* Cn. est ap. *Plin. H. N. XXXIII. 1.* qui in primis videndus. Vocatur ibi etiam Annii filius, uti ap. *Gell. VI. 9. Liv. IX. ult. vocat Cnei fil. v. inpr. Drakenb. ad Liv. l. e. qui et praenomen Cn. praefert. ad Att. VI. 1.* scriba, Aedilis Appii (sc. Caeci), qui fastos publicavit, et actiones primum composuit atque edidit, v. *Or. I. 41. Muren. 11. Att. VI. 1. ab eo Juv. Flavianum dictum est. Ea re meruit, ut usque ad aedilitatem promoveretur studio populi. v. Liv. IX. ult.*
- L. FLAVIUS, eques Romanus, Verr. I. 5. V. 7. 59. Idem est, qui commendatur cum C. fratre Acilio Siciliae Procos. ad Div. XIII. 31. *An ex his est foenerator ille Att. XII. 17.?*
- L. FLAVIUS, Att. I. 18. 19. Trib. pl. *Metello et Afranio Coss.* rogationem agrariam fert, sed non perfert. v. *Div. XXXVII. 52. Q. Fr. I. 2. §. 2.* Praetor designatus *Caesare et Bibulo Coss.* Att. X. 1. ei a Caesare legio et Sicilia destinatur.
- Q. FLAVIUS, Tarquinienensis, Q. Rosc. 11.
- FLORA, Mater. Verr. V. 14. ejus ludi Romae.
- FLORIUS, Cluent. 59. Larinas.
- FONS, [Dea.] Leg. II. 22. Fontis ara prope Romam. [N. D. III. 20.]
- FONTEJA GENS, Dom. 44. plebeja, in quam adoptatus est Clodius.
- FONTEJA, Font. 17. soror M. Fonteji, virgo Vestalis.
- C. FONTEJUS, pro Font. 4. Legatus M. Fonteji.
- M. FONTEJUS, Att. IV. 15. Font. 1. sqq. Praetor Galliae per triennium e praetura, *pro quo est tota Oratio. Filius ejus, qui Servilii Legatus Asculi interit. vid. Appian. B. C. L. I. p. 633.*
- P. FONTEJUS, Dom. 13. et 29. homo plebejus, qui P. Clodium adoptavit.
- M. FONTINUS, Att. I. 6. *pro quo Graevius Fontejus.*
- FORTUNA, Div. II. 41. ejus templum Praeneste. ejus oraculum. Leg. II. 11. est vel hujusce diei, vel respiciens, vel fors, vel primigenia. [N. D. III. 25.]
- FRANGONES, Att. 14. 10. nomen militis veterani in plurali. *Olim in libris nonnullis erat Francones, et de populo quodam capiebatur, v. c. Rhenano Rer. Germ. L. II. p. m. 186. sq. qui e Cod. Laurishemensis vestigiis corrigebat Vangiones.*
- FUFFANUS, Att. VII. 15. Praetor Siciliae, *pro quo alii volunt: Furlanus, vel Furlanius. v. not.*
- C. FUFICIUS, Verr. II. 12.
- L. FUFIDIUS, Br. 29. mediocris patronus.
- Q. FUFIDIUS, Pison. 35. eques Rom. negotiator in Macedonia l. Pisoni Proconsule. *Ejus forte filius est Q. Fufidius, Q. F. ad Div. XIII. 11.*
- A. FUFIUS, ad Div. XIII. 2. Ciceronis intimus, homo eruditus.
- L. FUFIUS, Brut. 49. 62. Offic. II. 14. qualis orator. Manium Aquilium accusat. cf. *Or. III. 13. II. 22. Sed his locis plerisque est Falius. Recte autem post*

post alios monuit *Pearcius*, ad *de Or.* II. 22. *Ciceronis* temporibus nullo *Fufius* fuisse, sed invaluisse, ut *Furi* dicebatur, ut *nemo* *Valesius* dicebat, aut *Papifius*, sed *Valerius* et *Papirius*. *Fufius* autem et *Fulius* in libris *Ciceronis* saepe confundi, sciunt omnes, qui vel leviter *Ciceronem* tractant.

Q. FUFIVS, *Calenus*, ad *Div.* V. 6. *Trib.* pl. M. *Pison* et M. *Messala* *Coss.* *Phil.* VIII. 3. pacem cum *Antonio* suadet, patre ejus *Cicero* usus est adolescens. reprehenditur. *Att.* I. 6. legem de religione fert pro *Clodio*. vid. *Lex Fusia*. *ibid.* IX. 2. *Pompejum* et *Senatum* accusat. v. *supra* in *Calenus*.

C. FULCINIUS, *Phil.* IX. 2. *Legatus* *Romanorum* a *Larte Tolumnio* *Fidenis* interfectus.

M. FULCINIUS, pro *Caecin.* 4. *Tarquinienfis*.

[FULVIA, M. *Antonii* *III* *vir* uxore, *Att.* XIV. 12.]

FULVINIASTER, ad *Att.* XII. 43. imitator *Fulvini*: sed rectius esset fortasse: *Fulvaster*, ut quibusdam viris doctis placet, a *Fulvio* *Posthumio* *Caesariano*.

FULVH, pro *Planc.* 8. originem ducunt e municipio *Tusculano*. *Primus* fuit L. *Fulvius*, de quo est locus *difficilis* ap. *Plin.* H. N. VII. 43. de quo vid. *Duker.* ad *Liv.* VIII. 37. *Stemma Fulviorum* est ap. *Sigon.* ad *Liv.* XI. 41.

M. FULVIUS Flaccus, *Catil.* I. 11. *Consularis*, interficitur cum liberis, quod a C. *Graccho* *Triumvir* in locum T. fratris nominatus erat. *Dom.* 38. de *Senatus* *sententia* interficitur, domus evertitur et publicatur, et in *area* *porticus* *Catuli* exstruitur. *Brut.* 28. ejus scripta extiteret, sed ut *studiosi* *litterarum*. *aemulum* P. *Decium* habuit. add. in M. *Flaccus*.

M. FULVIUS Nobilior, *Muren.* 14. de *Aetolis* triumphat. *Provinc.* C. 9. *Censor* cum M. *Lepido* a. U. DLXXIV. *Tusc.* I. 2. in *Aetoliis* *Ennium* secum duxit, quod ei exprobratum est a *Catone*. *Arch.* 11. *Musis* et *Herculi* templum dedicat e manibus. *Musas* pinxerat *Zeuxis*, easque ademerat *Ambraciensis*. v. *Plin.* H. N. XXXV. 10. De ipso templo v. *Harduin.* ad *Plin.* I. c.

M. FULVIUS Nobilior, *Att.* IV. 16. condemnatur, *App. Claudii Pulchro* et L. *Domitio* *Ahenobarbo* *Coss.*

P. FULVIUS Veratius, *Flacc.* 20. Q. FULVIUS Flaccus, *Agrar.* II. 33. *Consul* IV. cum Q. *Fabio* V. d. DLXIV. quibus *Coss.* *Capua* capta est. *Verr.* I. 41. *Censor* cum A. *Posthumio* a. U. DLXXIX.

Q. FULVIUS Nobilior, *Filius* *Marei*, qui *Aetolos* vicit: *Consul* cum T. *Annio* *Lusco* a. U. DC. *Ennium* civitate donavit, cum *Triumvir* *coloniam* deduxisset, *Brut.* 20.

SER. FULVIUS Flaccus, *Brut.* 21. *mediocris* orator. *Brut.* 32. de incestu reus, a C. *Curione* *defensus*. Ex hinc loco emendo *Ciceronem* de *Inv.* 43. ubi exemplum affertur his verbis: ut *Curius* pro *Fulvio*: *Nemo* potest uno adspectu, neque praeteriens in amorem incidere. Pro *Curio* enim manifestum est, legendum esse: *Curio*. Haec verba sunt ex *Curionis* oratione pro *Fulvio* de incestu; quam extitisse suis temporibus *Cic.* in *Brut.* I. c. dicit, nobilemque habitam esse.

C. FUNDANIUS, *Qu. Fr.* I. 2. §. 3. *amicus* *Ciceronis*. *Suer. Varro-* nis, qui inducitur *R. R.* I. 2.

M. FUNDANIUS, fr. Or. pr. M. *Fund.* *Petit.* *Conf.* 5.

FUNSULANUS, *Att.* V. 4. it. X. 15. *debitor* *Ciceronis*.

T. FURFANIUS, *Milon.* 27. *iudex* in causa *Milonis*, laudatur. ad *Div.*

- Div. VI. 8. *commemoratur T. Furfanus Postumus, Praetor Siciliae post bellum Civile Caesarinum, nescio an idem. Furfanus quidem aut idem esse quod Furfanius, aut hoc illi substituendum esse non dubito. Sic Fidiculanus et Fidiculanius invenitur. Est tamen alterum usitatus.* v. Fuffanus.
- FURINA, Nat. D. III. 18. lucus ejus. Q. Fr. III. 1. templum. *Ap. Victorem in reg. XIV. ponitur templum et lucus Furinarum cum insula. Est etiam apud Gruter. Inscript. CCCXXXIII.* 1. ara Forinarum pro Furinarum, ad q. l. v. notulam in Graev. ed. adjectam. *Ursinus etiam apud Ciceronem malit Forinae legi.*
- A. FURIUS, poeta, Brut. 35. familiaris Q. Catuli patris, qui ei librum inscripsit de consulatu et de rebus gestis suis. *Absurde hic a Prusio laudatur Macrobi. VI. 1. ubi de Furio quodam sermo, qui diu post Virgilium vixit.*
- C. FURIUS, Balb. 8. legem de testamentis tulit, de qua vid. *Lex Furia f. Fusia.*
- L. FURIUS, Philus. Off. III. 30. rogationem fert cum S. Attilio de foedere Numantino et C. Mancino. Brut. 28. perbene Latine locutus est et literatius quam ceteri. Or. II. 37. eruditissimos homines in Graecia palam semper secum habuit. *Idem est, qui memoratur Arch. 7. Att. II. 19. Annic. 4. Consul fuit Sext. Attilio Serrano a. DCXVII. Att. XII. 5. dicitur P. Furius. Et hoc praenomine etiam laudat Cassiodorus. v. Sigon. ad h. a.*
- M. FURIUS Camillus, Dom. 31. in exilium mittitur; is, qui postea Dictator Gallos vicit, ab urbe deleta venientes, et tunc solus primusque hoc nomen obtinuit, ut ostendit contra Sigonium Periz. *Animadv. Hist. c. 1. Valens citat etiam M. Furium Camillum ex Ep. ad*
- Div. VII. 5. *sed in melioribus edd. est M. Orsius.*
- Num. FURIUS, Or. III. 21. eques Rom. cantandi artis peritus.
- P. FURIUS, Att. XII. 5. v. I. Furius.
- P. FURIUS, Rabir. Perd. 9. a C. Deciano accusatur et condemnatur, homo turpissimus. *Tribunus pl. factus est ex libertino, de quo v. Appian. de B. C. L. I. p. 629. Ceterum in hac historia videntur inter se pugnare Cicero et Valerius M. VIII. 1. Nam Cicero damnatum dicit, Valerius a Deciano non damnatum, scil. antequam condemnari posset, a plebe disceptus est, ut proprie quidem non damnatus sit iudicum sententiis, sed poenam tamen dederit, tanquam damnatus. vid. Pighius ad a. DCLIV.*
- P. FURIUS, Cat. III. 6. socius Catilinae, e colonia Fesulana, quo Catilina usus est in sollicitandis Allobrogum legatis.
- Q. FURIUS, f. Fufius, Phil. II. 16. eques Rom. hereditate a M. Antonio eversus.
- FURIUS, Balb. 20. praedicator, cui tantum tribuit Q. Scaevola, ut, cum de jure praedicatorio consuleretur, ad hunc amicos suos rejiceret. *Ejus nullam fere mentionem faciunt historiae Juris scriptores, cum tamen Cascellio hic jungatur.*
- FURIUS, Verr. V. 43. Heraclien-sis navarchus.
- C. FURNIUS, ad Div. X. 1. amicus Ciceronis. VIII. 11. de Ciceronis supplicatione laborat. Att. V. 18. ad Div. VIII. 10. Trib. pl. L. Paulli cupiditati provinciae occurrere se velle minatur. X. 25. ejus praepropera festinatio ad praeturam, antequam sc. Aedilis fuisset, reprehenditur.
- X. 6. F. Legatus Planci. etc.
- C. et M. FUSIUS, Flacc. 20. equites Romani.
- L. FUSIUS, orator. v. in L. Fufius.

G.

- A. GABINIUS, pr. Corn. I. in tribunatu collegae abrogavit tributum. *Is fuit L. Trebellius, qui legi Gabiniae de bello Piratico Pompeja committendo, intercedebat. post Red. in Sen. 7. ejus mollities. Dom. 9. lege Clodia Syriam accipit. leg. Man. 17. legem de Pompejo ferenti testifuit Qu. Hortensius. Phil. XIV. 8. ei uni contingit, ut supplicatio ob remp. bene gestam negaretur, cf. Qu. Fr. II. 8. sed de eo plenae sunt Orationes Ciceronis post reditum ab exilio habitae.* [de Prov. Cons. 5. 6. ubi male C. Gabinius in nonnullis libb., quod nomen perperam a Schuetzio in Ind. receptum est. R.]
- P. GABINIUS, Arch. 5. Praetor a. U. DCLXIV. in Caecil. 20. accusatur a L. Pisone de repetundis post administratam Achajam.
- P. GABINIUS, Cimber, Catil. III. 3. Catilinarius.
- C. GALBA, Serv. Galbae Oratoris filius. Or. I. 56. Brut. 26. 32. et 34. P. Crassi Muciani gener. rogatione Manilia oppressus est. pro se ipse dixit. primus post U. C. e collegio sacerdotum damnatus est iudicio publico.
- P. GALBA, Verr. I. 7. Senator. Har. Resp. 6. Pontifex. Att. I. 1. pro Mur. 8. petit consulatum cum Cicerone sine spe.
- SERV. SULPICIUS GALBA, de Or. I. 56. Rabir. 7. orator, is, qui Consul fuit cum M. Aemilio Scauro. Brut. 21. eloquentia praestitit. Or. I. 53. valde laudatur ejus dicendi ratio. primus ex Latinis rem augere, ornare, movere, delectari coepit. III. 7. aliquid asperitatis in dicendo habuit. Mur. 28. a M. Catone pro avo Uticensis frustra accusatur. Or. I. 53. post praeturam Hispaniam obtinuit. In eum post reditum quaestionem tulit L. Scribonius, quam minus graviter deprecatus

a populo et sic liberatus est. *vid. Sueton. Galb. 3. et ibi Interpr. Idem est, qui nominatur ad Her. IV. 5.*

SERV. GALBA, (proavus Imperatoris,) ad Div. VI. 18. Sponsor fit pro Pompejo filio. Phil. XIII. 15. ad Div. X. 30. de percussoribus Caesaris, epistola ad Ciceronem de pugna Mutinensi. ad Div. XI. 18. v. Sueton. I. c. et Intt.

GALEO, Att. XI. 11. haerodem Ciceronem facit.

GALEOTAE, Div. I. 20. interpretes portentorum in Sicilia. *Pearcius putat esse ex hebr. verbo גלע, revelavit, explicavit.*

C. GALLIUS, Verr. III. 65. Senator.

M. GALLIUS, Q. F. Phil. XIII. 12. Praetorius, Antonianus. ad Att. XI. 20. X. 15. v. Interpr. ad Sueton. Tib. 6.

Q. GALLIUS, Brut. 79. a M. Calidio reus fit de ambitu, defenditur a Cicerone. v. Torr. ad Aug. 27.

P. GALLONIUS Præco, Quinct. 30. Fin. II. 8. homo luxuriosissimus, cujus mensa omni genere deliciarum, in primis acipensere infans, propterea notatus Lucilio poetae. *ejusdem rei mentionem facit Horatius Serm. II. 2. 47.*

GALLUS, Herennius, v. Herennius.

GALLUS, Cornelius, ad Div. X. 32. poeta est nobilis sub Augusto, ut putat Manutius. *Nec video, quid obstat. v. Burman. ad Suet. Aug. 66. et Ovid. A. III. 9. 64.*

C. GALLUS, ad Div. IV. 6. de gente Sulpicia, Consul Ligures vicit a. DLXXXVII. Cato 14. astrologiae peritus. v. Sulpicius.

C. GALLUS, Brut. 23. Top. 12. Mur. 37. est C. Aquillius, de quo vide supra.

GALLUS, Quintius. v. Quintius. Galli duo sunt ad Div. VIII. 4. *quamquam alii habent Gallii.*

GA-

- GAMALA**, Att. XII. 23. [*Incerta est nominis scriptura in MSS.*]
- GAMELEON**, *mensis Graeci nomen*. Fin. II. 31.
- GAVIANUS Evandrus**, ad Div. XIII. 2. *statuarius*, libertus M. Aemilii. [*v. Avianus Evand. — Gavianus videtur corrupt. ex C. Avian. R.*]
- L. GAVIUS Firmanus**, Att. VI. 1. *negotiator*, ei praefecturam rogatu Bruti Cicero detulit. *ibid.* 3. *contumeliosus est in Ciceronem*. P. Clodii canis. *Fratrem habuisse colligo, quod Att. IV. 8. appellatur Firmanus, et Att. IV. 7. commemorantur Firmiani fratres.*
- P. GAVIUS Cofanus**, Vetr. V. 61.
- T. GAVIUS Caepio**, Att. V. 20. *locuples et splendidus homo. Alii praenomen faciunt Sext. quod probat Perizon. Anin. H. cap. 1.*
- GAVIUS Olesus**, Sext. 33. *Hoc nomen varie tentarunt viri docti. Maxime autem probatur ductis viris, v. e. Graevio, conjectura Perizonii, qui legebat: Gavius Caepio. v. Aninadv. Hist. c. 1. p. 30.*
- L. GELLIUS**, Brut. 27. *contubernalis C. Carbonis in consulatu. ibid.* 47. *qualis orator fuerit. L. Craffi et M. Antonii temporibus floruit.*
- L. GELLIUS**, Balb. 8. *legem de civitate tulit ex Senatus consulto. v. Ind. Legg. Cluent. 42. Censor cum Cn. Lentulo tempore iudicii Cluentiani, biennio post consulatum, quem cum Cn. Lentulo gessit a. DCLXXXI. ad Quir. p. Redit. 7. a Cicerone renup. conservatam in concione dixit. Pison. 3. Ciceroni civicam debere dicit. Ejus mentio fit etiam Verr. I. 48. in Verr. II. 33. forte etiam ad Div. X. 17. Leg. I. 20. ex praetura Athenas veniens, pacem inter philosophos facere fuscipit et propterea rideatur. Hujus frater fuit*
- GELLIUS**, Har. Resp. 27. Att. IV. 3. *Clodianus. Sext. 51. Vatin. 2. homo seditiosus et popularis.*
- GELLII**, Cn. et Sext. Div. I. 26. Leg. I. 2. *historici Latini languidi et inepti, de quibus vid. Vossium de Hist. Lat. I. 8. alii de uno Cn. capiunt. Fabric. in B. Lat. Indic. citat L. Gellium e Cie. de Legg.*
- GELO**, N. D. III. 34. *tyrannus Syraculanus.*
- GEMINUS**, Tusc. I. 37. *cognomen Serviliorum.*
- L. GENUGILIUS Curvus**, ad Div. XIII. 53. *in Hellesponto negotiator.*
- C. GETA**, pro Cluent. 42. e Senatu ejectus a L. Metello et Cn. Domitio Cens. Censor ipse post factus est.
- [GIGANTES**, N. D. II. 28. Sen. 2. *diis bellum intulerunt.*]
- [GNATHIO**, parasitus apud Terentium, de Amic. 25. *Unde Gnathones.*]
- M. GLABRIO**, ex Aciliis, filius auctoris legis Aciliae. Brut. 68. *avum habuit Scaevolam: tardus ingenio. Act. I. in Verr. 2. Praetor et Quaestor in causa C. Verri. Mauil. 9. partem exercitus a Murena accipit. Harusp. Resp. 6. Pontifex. De praenomine Glabriorum v. H. Reland. praefat. ad P. Relandi Fastos Conf.*** 2.*
- GLAUCE**, Nat. D. III. 23. *uxor Upis.*
- C. GLAUCIA**, e Serviliis, de Or. III. 41. II. 61. et 65. Harusp. Resp. 34. *Marium alio tempore laudat, alio vituperat. Rab. 7. Praetor seditiosus Coll. Mario et L. Valerio. Catil. III. 6. Praetor interficitur. Verr. I. 9. legem de repetundis tulit, de qua v. Ind. Legg.*
- GLAUCIPPUS**, Agrar. I. 6. *exceptus lege Papia, qua peregrini ejiciebantur.*
- P. GLOBULUS**, Flacc. 32. 34. *Praetor Asiae: e gente Servilia.*

GORGIAE *Leontinus*, Inv. I. 5. antiquissimus fere rhetor, de omnibus rebus oratorem optime dicere posse existimavit. Orat. I. 22. III. 82. Fin. II. 1. primus in conventu ausus est polceri, qua de re quisque vellet audire. Ei Delphis a tota Graecia non inaurata, sed aurea statua posita est. Brut. 12. rerum singularum laudationes vituperationesque scripsit, locos communes. *Ab hoc nomen habet* Platonis Dialogus contra sophistas. Orat. I. 11. [*De Gorgiae vita ac fragmin. extat doctissima* H. E. Foslii *commentatio*, Hal. 1828. R.]

GORGIAE, ad Heren. IV. 52. pedissequi nomen.

GORGIAE, ad Div. XVI. 21. rhetor, quo M. Cicero fil. Athenis initio usus est, sed paullo post, iussu patris, dimisit. v. *de eo Ruhnkenius praef. ad Rutilii Lupi libros de figuris p. X.* nam ii sunt e Graecis Gorgiae hujus expressi.

GORGIAE, Verr. IV. 56. Medusa.

GORGONIVS, Br. 48. eques Rom. qualis in dicendo fuerit.

Ti. [Sempronius] GRACCHVS, Inv. I. 80. pater. Lael. 27. Scipionis *Afr. min.* socer. Brut. 20. P. fil. bis Consul et Censor: ejus oratio Graeca apud Rhodios: vir disertus. Prov. Conf. 8. in tribunatu L. Scipioni Asiatico, etsi inimico, tamen solus auxilio est, *de quo lege Liv. XXXVIII.* 57. Nat. D. II. 4. Div. I. 17. etc. vitiose Consules creat, P. Scipionem et C. Figulum. Ex consulu Sardiniam obtinet. Or. I. 9. Censor libertinos et reliquam fecem populi in urbanas tribus conjicit. *Aliter Liv. XLV.* 15. *Ciceroni consentit Auctor de Viris illustr.* Inv. I. 30. iterum Consul fit, quod in censura nil fecit insciente collega. Div. I. 18. II. 29. prodigium anguim, quod ei oblatum est.

Ti. GRACCHVS, Ti. fil. P. N. *Africani ex filia nepos.* Brut. 27. praeceptorem habuit Dio-

phantem Mitylenaeum. Causa tribunatus seditiosi, *de qua vid. Vell. II.* 2. Brut. 25. a M. Octavio patientia frangitur. Brut. 27. eloquentia ejus, et orationes. Off. I. 22. a P. Natica interemptus est. cf. ad Her. IV. 55.

C. GRACCHVS, Ti. F. P. N. Har. Resp. 20. morte fratris *Tiberii* excitatur ad seditiones. Div. I. 26. quaesturam petentis somnium. Cluent. 54. lex, ne quis judicio circumveniat. Off. II. 21. largitionibus aerarium exhaurit. Tusc. III. 20. patronus aerarii haberi vult. Doni. 9. lex de provinciis. *De Legibus ejus et fratris v. Ind. Legum.* Orat. II. 66. pro ejus capite aurum repensum est Septumulejo, *add. Pin. H. N. XXXIII.* 3. Br. 26. orationem contra eum habuit C. Fannius. Br. 32. eloquentissimus. Or. III. 60. in dicendo usus est homine, qui eburnea fistula inflaret sonum, quo illum aut revocaret a nimia contentione, aut remissum excitaret.

GRACCHVS, Rabir. Perd. 7. servus, postea libertinus, qui, quia se pro Ti. Gracchi filio gerebat, artibus Saturnini Tribunus pl. cum ipso factus est, et cum eo Capitolium occupavit.

GRACEJVS, ad Div. XI. 7. 12. *videtur in exercitu Bruti aliquem locum tenuisse.*

P. GRANIUS, Verr. V. 59. negotiator in Sicilia.

Q. GRANIUS, praeco, hominum summorum, Crassii, Catuli, aliorumque propter dicacitatem familiaris, qui nec summis viris pepercit, sed eorum vitia libere perstrinxit et impune. v. Brut. 43. 46. Or. II. 60. 70. Planc. 14. [Nomen ejus pro exemplo hominis dicacis usurpatum, ad Div. IX. 15.]

M. GRATIDIANVS, *M. Gratidii superioris [Arpinatis] fil. adoptatus a M. Mario, eoque aut C. Marii, septies Consulis, patrum, ut J. F. Gronovio placebat Obs. II. 6. aut ejus potius fratre, ut mul-*

multis docet Perizon. Animadv. Hist. c. 3. p. 98. seqq. Legg. III. 16. homo turbulentus. Or. II. 65. ab Aculeone accusatur, defenditur ab L. Aelio Lamia. Off. III. 20. in praetura edictum de re numaria cum ceteris Praetoribus et Trib. pl. commune solus proponit callide, et ea re gratiosissimus fit. De hac re add. Senec. de Ira III. 18. et Plin. XXXIII. 9. extr. Petit. Conf. 3. a Catilina crudeliter interficitur: quo respexit Lucan. II. 175. v. Inti. et quidem jussu Sullae. Senec. l. c.

M. GRATIDIUS, *Arpinas. Legg. III. 16. fert legem tabellariam Arpini, cui resistit Ciceronis avus. Hujus soror fuit M. Ciceronis Oratoris avia. Brut. 45. M. Antonii Or. familiaris et Praefectus in Cilicia, ibi interfectus est. Accusavit C. Fimbriam. M. Marii Gratidiani pater naturalis. Doctus Graecis literis, factus ad dicendum.*

M. GRATIDIUS, *Flacc. 21. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. fratris in Asia. Eum Quintus dicitur ut fratrem amasse, et ipse fraterno in Cicerones animo fuisse. Eum putat aut hujus superioris Gratidii filium, Gratidiani fratrem, aut, quando temporum ratio non plane consentit, nepotem. Memoratur etiam Gratidius, Trib. pl. Lentulo Spinthere et Metello Coff. ad Q. Fr. I. 4. sed quando nusquam inter ejus anni Tribunos a Cicerone Gratidius nominatur, Manutius Fabricius legi volebat, probante Lambino; Gruterus autem Fadii cognomen putat esse, qui eo loco proxime antecedit Gratidium.*

GRATIUS, *Arch. 4. accusator Archiae. Olim legebatur Gracchus, quem P. Manutius putabat esse Numerium Quintium Gracchum, qui Lentulo Spinthere Consule Tribunos pl. fuit.*

T. GUTTA, *Cluent. 26. Senator Rom. homo sordidus. c. 36. reus*

de ambitu: c. 45. notatur a Censoribus propter judicium Junianum, in quo pecuniam cepisse putabatur.

GUTTA, *Q. Fr. III. 8. ei multum tribuit Pompejus, eumque in petendo consulatu contra Milonem juvit.*

GYGES, *Offic. III. 9. ejus annulus.*

H.

HADRIANUS, *C. Fabius. Verr. I. 27. V. 36. Praetor Africae, impune Uticae in praetorio vivus ab Uticensibus combustus, quod de principum nece conspirasset cum servis.*

HAGESARETUS, *Larissaeus. ad Div. XIII. 25. hospes Ciceronis.*

M. HALIENUS Pelignus, *Tusc. IV. 22. ab Africano minori scuto protectus morti eripitur. Davifius e Codd. et Lapidibus reposuit: M. Allienus.*

HALIENUS, *ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis. Sed hic quoque Urfinus Allienus malebat: alii: Alienus. Allieni etiam supra commemorati sunt.*

HALIMETUS, *Att. IV. 12. si vera est lectio.*

HAMILCAR, *Carthaginienfis, Divin. I. 24. ejus somnium, in obsidione Syracusarum: a Syracusanis vivus capitur in eruptione aliqua.*

HAMILCAR, *Off. III. 20. pater Hannibalis. Eo imperatore capitur Regulus.*

[HAMMON, f. Ammon, de Div. I. 1. 43. de ejus oraculo v. Ind. Geogr. f. h. v.]

HANNIBAL, *Phil. V. 10. in obsidione Saguntini Legati Rom. ad eum venerunt L. Valerius Flaccus et Q. Baebius Tampilus. Div. I. 24. columnam auream in fano Junonis Laciniae conatus tollere monetur a Junone, ne faceret: neque id negligit. ibid. ejus somnium, quo jubetur Italiae bellum inferre. Off. I. 13. Romam mittit de captivis permutandis.*

- I. 12. crudelis. I. 30. callidus.
Or. II. 18. exsul apud Antiochum.
etc.
- HANNO, Tusc. V. 32. Anachar-
lidis ad eum epistola.
- HARMODIUS, Tusc. I. 49. pa-
triam, Athenas, tyrannide li-
berat.
- HARPALUS, N. D. III. 34. prae-
do felix tempore Diogenis Cy-
nici. Dictum Diogenis de eo. *Ap.
Laërt. VI. 74. dicitur Σίσυρ-
τος; apud Suidam Σισυράλος.*
- HARPALUS, ad Div. XVI. 24.
fervus Ciceronis.
- HASDRUBAL, Verr. III. 54. qui
cum Poenorum exercitu in Sici-
lia fuit. *Est Hannonis fil. Dux
Carthag. bello Pun. I. v. Polyb.
I. 30.*
- HASDRUBAL, Nat. D. III. 38.
Carthaginem evertit. *Dux Car-
thaginensium in bello adversus
Masinissum, unde natum bel-
lum Punicum tertium: de quo
v. Appian. in Punic. p. 63. sqq.*
- HASDRUBAL, Balb. 22. Gadita-
nus, a Cn. Pompejo civitate do-
natur.
- HECATE, Asteriae filia, N. D.
III. 18.]
- HECATO, Off. III. 15. Rhodius
quidam, discipulus Panaetii, li-
bros de Officiis scripsit Q. Tu-
beroni. *Alios ejus libros com-
memorat Laërt. VII. 87. 90.
101. 110. 124. 172.*
- HECTOR, Div. I. 30. Homericus,
moriens propinquam Achilli
mortem denuntiat. etc. [Tusc. I.
44.]
- HECUBA, Fat. 15. uxor Priami,
peperit Alexandrum. Div. I. 21.
vila est in somnis Priamo facem
ardentem parere. Tusc. III. 26.
in canem conversa propter lu-
ctum.
- HEGESARETUS, ad Div. XIII.
23. v. *Hagesaretus.*
- HEGESIAS, Cyrenaeus, Tusc.
I. 34. ejus ἀποκατασκευῶν. a Pto-
lemaeo prohibetur, de miseria
vitae humanae disserere, quod
homines ad mortem suis sermo-
nibus redigebat. Philadelphum
intelligi e temporum ratione
colligit Buherius ad h. l.
- HEGESIAS, Magnesius, Brut. 83.
orator Atheniensis puerilis, Cha-
rissimum imitari voluit, et se solum
Atticum putat. Att. XII. 6. uti-
tur dicendi genere conciso; eum
valde probat Varro, cf. Orat. 6.
De eo vide collata Ruhnkensio ad
Rutilium Lupum de figuris p.
25. l.
- C. HEJUS, Verr. II. 5. IV. 2.
Mamertinus.
- Cn. HEJUS, Cluent. 38.
- HELENA, Or. 49. Phil. II. 22.
[Jovis et Ledaë filia, belli Tro-
jani causa.]
- HELENIUS, Att. V. 12. *Gram-
maticus, cliens Attici, cognomine
Acro, scripsit Commentarios
in Terentium, qui apud
veteres Grammaticos interdum
citantur. vid. v. e. p. 95. 101.
105. 173. etc. ed. Putsch.*
- HELENUS, N. D. II. 3. Legg. II.
13. Div. I. 40. augur Trojanorum,
Priami filius.
- HELICO, ad Div. XVI. 8.
- HELLANICUS, Or. II. 12. histo-
ricus minus disertus. *Est Mi-
tylenaeus s. Lesbios, Herodoto
antiquior aliquot annis. Gell.
XV. 27. Fuit et alius Milesius:
de illo vid. Voss. Hist. Gr. I. 1.
de utroque IV. 5.*
- HELLE, Or. 49. a qua Helles-
pontus dicitur.
- HELMIUS MANCIA, Or. II. 66.
homo deformis, sed orator sa-
men. L. Caesaris dictum in eum.
*Hoc dictum L. Crasso tribuit
Plinius XXXV. 4.*
- P. HELVIDIUS RUFUS, Cluent.
70. eques Rom.
- HELVIVS Lamia. Or. II. 65.
pro quo Pighius legendum pu-
tat Aelius, quod recepit Pear-
cius. Lamia enim est cognomen
Aeliorum, non Helviorum. Ora-
tor deformis: contra Aculeonem
adfuit Gratidianus.
- HEPHAESTUS, ad Q. Fr. I. 2.
§. 2. Apamensis, de Q. Cicerone
queritur.

HERACLEO, Verr. V. 36. archipirata, qui Praetore Verre Siciliam vexavit.

HERACLIDES, *Temnites*. Flacc. 18.

HERACLIDES, *Ponticus*. Tusc. V. 3. Div. I. 23. vir in primis doctus, auditor et discipulus Platonis. Nat. D. I. 13. fabulis libros referit, modo mundum, modo stellas, modo terram et coelum Deum facit. Leg. III. 6. de republica scripsit.

HERACLIUS, *Centuripinus*. Verr. II. 27.

HERACLIUS, *Syracusanus*. Verr. II. 5. 14. 22.

HERACLIUS, Verr. III. 37. *Tifensis*.

[HERACLIUS, Amestratorum legatus, Verr. III. 89.]

[HERACLIUS, Segestanus, Verr. II. 43.]

HERACLITUS, *Ephesus*. Tusc. V. 36. phycus. Acad. IV. 37. statuit, ex igni omnia gigni. de Fin. II. 5. *oxotevovs* dictus est. de N. D. III. 14. eum non omnes interpretantur uno modo. de Div. II. 64. valde obscurus, et quidem; de Nat. D. I. 26. consulto.

HERACLITUS, *Tyrius*. Acad. IV. 4. auditor Clitomachi et Philonis, laudatur.

HERCULES, N. D. III. 16. sex Hercules inveniuntur. Off. I. 32. Prodicus: dicitur fabula *Herculis colloquentis cum Virtute et Voluptate*, auctore Prodic. ad Div. V. 12. Xenophonius: eadem est fabula, quam ex Prodic. sumit Xenophon. Memorab. Socr. II. 1. pro Dom. 52. sacra docuit.

C. HERENNIUS, Act. I. in Verr. 18. peculatus damnatus.

C. HERENNIUS, Sexti fil. ad Att. I. 18. Trib. pl. Metello et Afranio Coll. fert de traducendo ad plebem Clodio.

L. HERENNIUS, Verr. V. 59. argentarius Lepitanus. Verr. I. 5. negotiator Africanus a Verre securi percussus.

L. HERENNIUS, pro Coel. 11. disertus, accusat M. Coelium de vi cum Atratinio.

M. HERENNIUS, Brut. 45. Muren. 17. mediocris orator, in consulatus petitione L. Philippum vicit. Consul a. DCLX.

[HERENNIUS Gallus, histrio, ad Div. X. 32.]

HERENNIUS, ad quem sunt libri IV. *rhetorici*: incertum est, quis sit: vid. Fabric. B. L. Vol. I. p. 97. 98.

HERILLUS, de Or. III. 17. Carthaginiensis, a quo dicuntur Herillii. Acad. IV. 42. Fin. V. 25. Zenonis Stoici auditor, in scientia summum bonum ponit. Orat. I. c. Herillii dicuntur Socratici.

HERMACHUS, Acad. IV. 30. [exempli causa videtur nomen adhibitum.]

HERMACHUS, [Orell. et Schuetz. *Hermarchus*. R.] Fin. II. 30. Epicureus, ad eum epistolas Epicurus scripsit. *Mithylenaeus, testamentum Epicuri heres. Laert. X. 21.*

HERMACHUS, *Chius*, de Harusp. Resp. 16. [Orell. et Schuetz. *Hermarchus*. R.]

HERMACHRON, Inv. I. 80. portitoris nomen, qui portoria Rhodiorum redemit.

[HERMAE *Pentelici* statuae, v. Ind. Geogr. I. v. *Pentelicus*.]

HERMAGORAS, Inv. I. 6. et 51. Brut. 76. rhetor celeberrimus: praecepta scripsit expedita ad inveniendum, sed tenuia ad ornandum. Inv. I. 11. constitutionis translativae auctor est. De eo vid. Interp. ad Quintil. III. 1. Nam eum secutus est. *Diversus est ab Hermagora Temnite, qui Carion dictus est, et Romae Augusti temporibus vixit, cujus libros commemorat Suidas in 'Ἐγκύκλιος. Pompejus decedens ex Asia, finito bello Mithridatico, Rhodi contra eum disputavit περὶ τῆς καθ' ὅλου ζητήσεως, quam disputationem descripsit Posidonius. Plut.*

- Plutarch. in Pompejo p. 641. ed. Wechel.*
- [HERMATHENA, ad Att. I. 1. 4. Mercurii et Minervae signa in una basi conjuncta.]
- [HERMERACLAЕ, statuae, Mercurii et Herculis, conjunctae, ad Att. I. 10. cf. I. 8.]
- [HERMES, i. q. Mercurius, ad Att. I. 4. commune gymnasium insigne.]
- HERMETES, Herenn. I. 11. *In hoc nomine variant Codices. Pall. enim fere Hermes et Hermestes, quod exhibet etiam Lips. Longolius et Lambinus reponunt Herinagoras, non improbabili conjectura. Nam quod dicit doctorem nostrum, de inventione accipiendum, in qua plerique tum secuti sunt, et in his ipse Quintilianus, Inst. III. 1. quod de ea optime omnium scripserat, auctore Cicerone in Bruto c. 76. 78. [Schuetz. et Orell. recep. Hermes. R.]*
- HERMIA, vel HERMIAS, ad Div. XVI. 15. ad Q. Fr. I. 2. §. 4. servus Ciceronis.
- HERMIPPUS, Flacc. 19. legatus Temnitarum.
- HERMIPPUS, Q. Fr. I. 2. §. 2. Dionysipolita, queritur de Q. Cicerone.
- HERMO, Att. V. 21. servus.
- HERMOBIUS, Fl. 18. Temnites.
- HERMODORUS, Att. XIII. 21. qui, Platonis libros solitus est divulgare, unde proverbium: *Λόγιον Ἐρμόδωρος* Ic. *ἐμπορεύεται*. v. *Suidas in hoc proverbio, qui eum auditoem Platonis appellat. Scripsit περὶ Πλάτωνος, et περὶ μαθημάτων, de quibus libris, et ipso Hermodoro v. Jonsf. de Script. H. P. I. 10. 2.*
- HERMODORUS, de Or. I. 14. *celeber navalium architectus.*
- HERMODORUS, Ephesus. Tusc. V. 36. quare civitate ejectus sit? *Hic est, quem Pomponius in Enchir. dicit Romam venisse et leges Graecae Decemviris explicasse. Qua de re qui dubitant, adveant Plin. XXXIV. 5. qui ejus statuan propterea dicit in comitio publice dictum fuisse.*
- HERMOGENES, Att. XII. 31.
- HERMOGENES, Att. XII. 25. XIII. 24. *cognomine Clodius. v. Clodius.*
- HERODES, Att. II. 2. Atheniensis, non bonus scriptor, Ciceronis aetate. *Videtur de Ciceronis consulatu scripsisse aliquid, quod vehementer contemnit Cicero.*
- HERODES, Att. VI. 1. etc. videtur libertus Attici esse.
- HERODOTUS, Or. II. 12. primus Graecorum historiam ornavit. Leg. I. 1. pater historiae, fabulolus. Or. 55. numero caret. de Div. I. 53.
- HERODOTUS, Verr. II. 51. Cephaleditanus.
- [HERUS, villicus Q. Ciceronis, ad Q. Fr. III. 1.]
- HESIODUS, N. D. I. 14. quomodo Theogonia ejus a Zenone et Stoicis explicetur.
- [HESPERIDES, N. D. III. 17.]
- [HESPEROS, stella Veneris, N. D. II. 20.]
- [HETEREJUS, ad Att. XIII. 50.]
- HICETAS, Acad. IV. 29. philosophus Syracusanus: *ubi tamen vulgo est Nicetas.*
- HIEMPSAL, Agrar. I. 4. Rex Mauritaniae, populi Romi amicus. II. 22. foedus cum eo per G. Cottam Consullem a pop. Rom. non est jussum. Vatin. 5.
- HIERAS, Dejot. 15. legatus Dejotari ad Caesarem.
- HIERO, Verr. II. 14. Syracusanus tyrannus. N. D. I. 22. Simonideum interrogat de Diis. Ejus stemma v. ap. Drakenb. ad Liv. XXIV. 26.
- HIERO, Verr. IV. 13. Cibrata, per jocum dicitur, quia Verri tamquam venator vasorum fuit.
- HIEROCLES, Alabandeus. Or. II. 23. Meneclis Alaband. frater. Orator tota Asia celeberrimus, floruit temporibus L. Crassi Oratoris

toris et M. Ciceronis pueri. Brut. 95. argutus et sententiosus. cf. Or. 69.

HIERONYMUS, *Rhodi*us. Or. 57. Peripateticus: in Ilocratis libris multos versus invenit. Acad. IV. 42. vacuitatem doloris summum bonum esse dicit. cf. Fin. II. 3. et 6.

HILARUS, Att. XII. 37. XIII. 19. est servus et librarius, deinde libertus Ciceronis. Att. I. 12. fugit ad C. Antonium in Macedoniam. *Alia*s Hilarus est ad Div. XIII. 32. libertus Cn. Otacilii Nafonis, et Att. XVI. 4. libertus Libonis.

HIPPARCHUS, Att. II. 6. scripsit contra Geographica Eratosthenis. *Nicenus fuit, astrologia celebrer, circa Olymp. CLX. Ejus librum contra Eratosthenem commemorat Strabo L. I. p. 14. L. II. p. 133. eum Eratostheni iniquiorem putat. L. II. p. 149. autem diserte dicit, eum non tam Geographica scripsisse, quam Eratosthenis Geographica reprehendisse.*

HIPPIAS, *Eleus*. Or. III. 32. Sophista celebrer Socratis temporibus. *vid. Platon. Hippiam.* Gloriatu's est, nil esse in ulla arte cum liberali, tum illiberali, quod ipse nesciret. conf. Brut. 8. 85.

HIPPIAS, *Pisistrati filius*. Att. IX. 19. arma contra patriam fert, in pugna Marathonica cadit.

HIPPIAS, *Philoxeni filius*. ad Div. XIII. 37. Calactinus.

HIPPIAS, Phil. II. 25. *mimus. Plutarch. in Antonio.*

Q. HIPPIUS, ad Div. XIII. 76. *vide C. Valgius Hippianus.*

[HIPPOCENTAURUS, i. q. *Centaurus*, fabulosa figura ex equo et homine composita, Tusc. I. 37. N. D. II. 2.]

HIPPOCRATES, *Cous*. Or. III. 33. *Est medicus ille celeberrimus.*

HIPPODAMIA, Tusc. III. 12. *[Pelopis uxor.]*

[HIPPODAMUS, ad Q. Fr. III. 1.]

HIPPOLYTUS, *Thesei filius*. Heren. IV. 34. Tusc. IV. 11. odium ejus in mulieres. Off. I. 10. ab equis Neptuni discerptus est.

HIPPONAX, Nat. D. III. 38. *Jambographus, qui jambis mordacibus Anthernum et Bubalum ad restem redegit, a quo in Orat. 57. pes Hipponacteus, et ad Div. VII. 27. praeconium Hipponactium dicitur.*

HIRRUS, ad Div. VIII. 8. *cognomen Lucejorum.*

C. HIRRUS, Att. VIII. 11. Pompejanus, quem Caesar *Uticam* dixit. ad Div. II. 10. a M. Coelio in petitione aedilitatis vincitur. ad Div. VIII. 9. contra Caesarem sententias dicit post repulsam, et totus mutatur. ad Div. VIII. 2. *adde in Lucejus.*

A. HIRTIUS, ad Div. VII. 33. declamat apud Ciceronem. Phil. XII. 4. Phil. I. 15. ejus Consul design. recuperata valetudine populus gaudet. Phil. VII. 4. Ciceronis collega, sc. *in auguratu*. Phil. VII. 4. ad bellum contra Antonium proficiscitur. ad Div. X. 33. Antonium vincit, sed in oppugnatione castrorum perit.

HISMENIAS, Verr. IV. 42. Tyn-
daritanus nobilis.

HISPO, vel **HIPSO**, ad Div. XIV.

1. Centurio fuisse videtur, missus a Coss. vel Tribuno pl. Clodio, ut Ciceronem exulem persequeretur.

HOMERUS, Arch. 8. de ejus patria quae urbes contenderint. Or. III. 34. ejus libros sic, ut nunc habemus, confusos antea disposuit Pisistratus. Fin. V. 18. ejus fabula de Sirenibus explicatur. Tusc. V. 39. caecus fuisse dicitur. I. 16. ejus *venia*. V. 3. Lycurgi aequalis. I. 1. ante Romam vixit. de Sen. 15. multis seculis ante Hesiodum. Div. II. 10. sententia de fato. [Ante Homerum poetae fuerunt, Brut. 18. cf.

- cf. Tusc. I. 32. Top. 13. Brut.
10. 13. 18.]
[HONOR, Deus, ejus templum,
N. D. II. 23.]
HORATIA, de Inv. II. 26. foror Ho-
ratorum, de qua Livius, I. 26.
HORATHI, de Inv. II. 26. *fratres
tergemini Romani, de quibus
est apud Liv. I. 1. 24. seq.*
Marcus, qui forem interse-
cit, populi comitiis liberatur.
Mil. 3.
M. HORATIUS Pulvillus, Dom.
53. Capitolium constanter dedi-
cat. v. Liv. II. 8.
HORATIUS, ad Div. XII. 30.
HORATIUS, Balb. 17. *nomen
corruptum est, aut superva-
cuum.* Manut.
T. HORDEONIUS, Att. XIII. 46.
HORTALUS, Att. II. 25. IV. 15.
*cognomen est Hortensii, quo
notus est inprimis nepos ora-
toris e Tacito. Sed e locis
Ciceronis patet, etiam avum
patremque hujus Cornelianum
sic appellatum. Itaque non
necesse erat, Catulli epigr. 66.
a Vossio aliisque ad nepotem
referr: nec temporum ratio si-
nit credere, Catullianum Hor-
tatum esse nepotem potius, quam
nepotis avum.*
HORTENSIUS, Att. XII. 5. ar-
gentarius.
L. HORTENSIUS, Verr. III. 16.
pater Q. Hortensii.
Q. HORTENSIUS, L. f. Br. 64.
annos XIX natus causam pri-
mam egit L. Crasso et Q. Scae-
vola Coss.; L. Paulo et C. Mar-
cello Coss. mortuus. Or. III. 61.
causam Africae defendit L. Crasso
Consule, item pro Rege Bithyniae
dixit non durante mortem Crassi.
Off. II. 16. ejus aedilitas. ad
Div. III. 8. Ciceronis collega
in auguratu. Att. II. 3. defendit
Valerium. Mil. 14. paene
servorum manibus interficitur,
cum Ciceroni adesset. ad Div.
VIII. 1. qui sine sibilo ad sene-
cutem pervenerat, tandem in
Curionis theatro vehementer ex-
hibetur. Q. Fr. I. 3. amicum
Ciceronis se simulat, et eum in-
sidiose tractat. ad Div. II. 16.
gloriatur, quod nunquam bello
Civili interfuerat. in Caecil. 7.
dominatio in judiciis et capi-
ditas notatur. Att. I. 16. legi
Fusiae in Clodii gratiam latae
non adversatur imprudentia ali-
qua. Acad. IV. 1. philosophiam
contemnit, sed a Cicerone de
sententia deducitur. Acad. IV.
1. ejus memoria. Brut. 88. laus
eloquentiae, et vita. Brut. 1.
ejus mors, laus.
HORTENSIUS, de Div. I. 1. li-
ber Ciceronis, in quo ad philo-
sophiae studium adhortatur.
Q. HORTENSIUS, Q. fil. Phil. X.
5. 6. Praetor Macedoniae, M.
Brutum dilectu juvat. *Idem est
ad Att. VII. 2.*
HOSTILIANAE ACTIONES, Or.
I. 57. *sunt formulae a Jcto
quodam Hostilio excogitatae
et conceptae, quibus, qui ex
legibus agere vellet, uteretur,
quibusque quasi cautum erat
his, qui lege agere vellent,
ne in ipsa actione, quam vex
daret, peccarent, atque ita
sua culpa perderent litem. Ex
loco autem Ciceronis intelli-
gitur, formulas illas tan-
tum certarum causarum fuisse,
nominatim, quibus de heredi-
tate agitur. Sed tamen non
negaverim, in isto libro etiam
formulas rerum emendarum
vendendarumque fuisse, item
aliarum. Nam et Manilianae
leges vocantur Actiones, ap.
Varron. R. R. II. 5. 11. Male
hic nonnulli legem Hostiliam
de furtis commemorant. Nam
actio non est lex, sed lex dat
actionem, et ex lege fit actio.
Simili fere modo Manilius for-
mulas conscripsit, quibus in
vendendo et emendo caveretur
hominibus.*
HOSTILIUS, N. D. II. 3. *Rex
Rom. auguriis Attii Navii utitur.*
C. HOSTILIUS Mancinus, Or.
I. 56. de controversia ejus, num
ei liceret, post deditionem in Se-
natum

- natum venire, et utrum civis sit, nec ne. *add. in* Mancinus.
- HYADES**, N. D. II. 43. fidus.
- HYDRA**, [Tusc. II. 9. fabulosa Cerberi genitrix;] N. D. II. 44. fidus.
- [**HYMNIS**, Caecilii fabula, de Fin. II. 7.]
- HYPERBOLUS**, Atheniensis, Brut. 62. improbus et feditiosissimus: Comicis notatus. *vid. Aristoph. Equit. v. 1301.*
- HYPERIDES**, Or. I. 13. Or. 26. satis in orationibus facetus. Or. III. 7. Or. 31. ejus acumen, etc.
- HYPERION**, N. D. III. 21. sol.
- HYPSAEUS**, Orat. I. 36. absurde defendit aliquem ignoratione juris civilis. *Filius videtur ejus, qui a DCXXVIII. Consul fuit.*
- P. Plautius HYPSAEUS**, Flacc. 9. ad Div. I. 1. Pompeji M. Quaestor in bello Mithridatico et postea Milonis competitor in consulatu. ad Att. III. 8.
- I. J.
- JACCHUS**, Verr. IV. 60. e maremore, apud Athenienses in primis colebatur.
- JALYSUS**, Verr. IV. 60. Herculis filius, N. D. III. 21. Solis nepos, a quo *Jalyfus urbs apud Rhodios.* Or. 2. Att. II. 21. pictura Rhodi, auctore Protogene, de qua v. Gell. Noct. Att. XV. ult. Plin. XXXV. 10. *add. Martini Var. L. IV. 20.*
- JAMBLICHUS**, ad Div. XV. 1. Sampsicerami filius, Phylarchus Arabum, amicus Romanorum. *Phylarchi sunt reguli s. dynastae. Vid. quem Graevius jam laudavit, Strab. XVI. p. 1092. et ibi Casaub.*
- JAMIDAE**, Div. I. 41. haruspices in Peloponneso.
- [**JANUS**, Deus, N. D. II. 27.]
- JASON**, Phereasus, [tyrannus Pherearum in Thessalia prudentissimus, Xenoph. Hellen. VI. 1. Valer. Max. IX. 10. ult. R.] Nat. D. III. 28. casu sanatur. Off. I. 30. *De eo v. Diodor. S. XV. p. 373.*
- IBYCUS**, Rheginus. Tusc. IV. 83. ejus scripta: amoribus deditissima. *Ejus etiam Strabo bis mentionem facit L. I. p. 102. L. VI. p. 417. Fuit Simonide antiquior, ex cujus libris pauca fragmenta apud veteres restant. Vide quos laudat Fabric. B. G. II. 15.*
- ICADIUS**, Fat. 3. praedo, qui saxo, quod ex spelunca in ejus crura inciderat, periit.
- M. ICCIUS**, Phil. III. 10. Siciliam sortitus est, sortiente M. Antonio Consule.
- IDYJA**, Nat. D. III. 19. Aetiae uxor, Medae mater.
- ILIONA**, Acad. IV. 27. *filia Priami.*
- [**INDEX HERCULES**, Div. I. 25.]
- INDUTIOMARUS**, Font. 8. Gallus, Trevirorum dux, quo auctore Galli Pontejum accusarunt, postea a C. Caesare victus et interfectus.
- INO**, Tusc. I. 12. Cadmi filia, Graecis *Leucothea*, Latinis *Matuta* dicitur. [N. D. III. 15. 19.]
- IPHIGENIA**, ad Herenn. III. 21. Tusc. I. 43. etc. Agamemnonis filia, immolatur pro civibus.
- ISIACI**, Div. I. 58. conjectores, Idis sacerdotes.
- ISIDORUS**, Verr. III. 34. mimus. Att. XI. 4. *autem est*, libertus quidam.
- ISOCRATES**, Or. II. 2. eloquentiae pater. Brut. 12. negat, esse artem dicendi, aliis orationes scribit. Inv. II. 2. ejus ars rhetorica quae fuerit, ignoratur. ad Div. I. 9. tota ejus ratio libris Ciceronis de Oratore continetur. Or. 13. laudatur a Platone in Phaedro.
- JUBA**, Agr. II. 22. Hiempsalis filius, *Mauritaniae Regis*, Cappillatus.
- JUBELLIUS** Taurea, Pis. 11.
- JUBELLII**, Agr. II. 84. nobiles Campani bello Punico secundo.
- JUGURTHA**, Manil. 20. bellum cum eo Marius committitur.
- C. JULIUS**, L. F. Br. 48. orator non vehemens, sed festivissimus.
- L
- Ora

Orationes et tragoedias reliquit. in Caecil. 19. contendit cum Cn. Pompejo Strabone de acculando Albucio. cf. Off. II. 14. Or. III. 8. proditus ab Etrusco hospite (jussu Cinnae) interficitur, et caput in rostris ponitur. v. etiam C. Caesar, L. F.

L. JULIUS, L. F. frater praecedentis. Font. 15. bello Sociali cum collega in consulatu P. Rutilio Lupo praeficitur. Ejus legati qui fuerint. v. Appian. B. C. L. L. p. 634. ubi perperam Sextus dicitur. Rabir. 7. v. L. Caesar.

L. JULIUS, L. F. Or. III. 8. cum fratre C. Julio interficitur.

L. JULIUS, ad Div. XIII. 6. videtur publicanus esse societatis Africanae.

S. JULIUS, Cornel. L. Consul cum L. Marcio Philippo. Dom. 53. Her. II. 13. Praetor urbanus T. Flaminio et Q. Metello Coss. judicium mandati, cum herede ejus, qui mandarat, non reddit.

JUNIA, gens patricia, ex qua L. Junius Brutus; plebeja, ex qua reliqui Bruti. v. in L. Brutus.

JUNIA, ad Div. XV. 8. uxor C. Marcelli patris.

[JUNIA, anus, Or. II. 55.]

JUNIANUS, v. Crassus.

C. JUNIUS, Verr. I. 6. Cluent. 20. etc. judex quaestionis ex aedilitate in causa Cluentii contra Oppianicum, a quo judicium Junianum dicitur, quod tum saepe in ea Oratione et aliis commemoratur, cujusque invidia periit.

C. JUNIUS, Cluent. 49. filius.

L. JUNIUS, Div. I. 16. II. 8. 33. Nat. D. II. 8. Consul cum P. Claudio, neglectis auspiciis clausum perdit et sibi mortem consciscit, a. DIV. ad quem a. v. Pighium.

M. JUNIUS, Leg. III. 20. Scripsit ad patrem Attici libros de Potestate. Cicero dicit, sibi magistratibus lege constitutis dicen-

dum de Potestate, tum de Jure. Id se breviter ait facturum. nam pluribus verbis scripsisse ad patrem Attici M. Junium Sodalem, perite suo quidem judicio, et diligenter. At de jure (naturae addita vox mihi inspecta est, ut totus ab hoc quidem verbo locus) se cogitare et dicere debere, etc. Viri docti consentiunt, quantum scio, indicari Junium; qui obfunerum cum C. Graccho familiaritatem Gracchanus dictus sit, cujus apud Plinium XXXII. 1. mentio. vid. Inhl. auct. Harduini. Sed hujus librum de Potestatibus memorat Ulpianus L. I. de Offic. Quaesi. Commentarii, quos Turnebus respici putabat, ad quos provocat Varro de L. Lat. pag. 50. ed. Steph. alique, historici fuere, neque huc pertinent. Quod autem Sodalis dicitur, id Turnebus interpretatur ita, ut sit patris Attici sodalis, aut ut a Gracchana amicitia absolute Sodalis dicatur; illam autem huic explicationi praefert. Si nomen appellativum est, non dubito, quin sit de amicitia cum Attici patre capiendum. Sic Mur. 27. Servius Sulpicius sodalis filii, sc. Murenac. Nisi quis forte dignitatis nomen putare velit, a collegio aliquo, cujus sodalis fuerit, tanquam Epulonum.

M. JUNIUS, Quint. 1. qui causam Quintii aliquoties egerat, legatione aliqua advocatur. Passeratius de illo Gracchano Junio interpretatur; nescio, qua ratione inductus. Temporis quidem rationi non repugnat. M. Junius quidam etiam est Verr. I. 51. sed nec de hoc dixerim, an idem sit cum Quintiano. Tertius est M. Junius Praetor Cluent. 45. cujus mentio etiam ap. Plinium XXV. 10. M. JUNIUS, pro Corn. I. est Silanus, qui cum Q. Caecilio Metello Numid. Consul fuit a. U. DCXLIV.

P. JUNIUS, Verr. I. 50. frater M. Junii, de quo *ibidem*. *Praenomen P. omnes libri praeferunt. Sed tamen Dukerus ad Liv. XXXIV. 1. dubitat, an sit potius D., quod P. praenomen alienum videatur a familia Junia.*

Q. JUNIUS, Verr. I. 7. Senator.

T. JUNIUS, L. F. Tribunus. Br. 48. accusavit de ambitu P. Sextium Praetorem designatum et vicit: laudatur.

JUNIUS, ad Div. VII. 23. familiaris quidam Avianii statuarii. *Alius Junius est* Att. XII. 14.

JUNO, N. D. I. 29. Argiva, Romana, Lanuvina, diversa figura, ad quem locum confer numum gentis Proculiae ap. *Ursinum et Morellium, qui plane consentit cum descriptione Ciceroniana.* de Div. I. 24. Lacinia, columnam in ejus fano vult tollere Hannibal: quod fanum erat ad promontorium Lacinium. vid. Gronov. ad Liv. XXIV. 8. Verr. I. 19. Samia. Mur. 41. Sospita, Lanuvii. [Lucina, N. D. II. 27.]

JUPITER, N. D. [I. 29.] III. 21. tres Joves numerantur. Fin. III. 20. Salutaris, Hospitalis. ad Div. VII. 12. Lapideus. c. 58. ejus tria in orbe signa celebrabantur. ad Div. IX. 16. Minianus, quia quotannis minio pingendus locabatur. [Olympius, N. D. III. 35.] Verr. IV. 53. ejus templum Syraculis. Div. II. 41. puer lactans cum Junone Fortunae in gremio sedens, mammas appetens, castissime colitur a matribus. Ejus templum Praeneste. de Div. I. 35. Stator. Ejus signum. in Pis. 35. Urius, i. e. auctor bonorum ventorum: cum Latini Imperatorem vocarunt. Verr. IV. 57. nulla Graeci verbi ratione habita. vid. Graev. ad Ferr. l. c. v. et loca veterum de templo Bosporano Jovis Urii ap. Taylorum praef. ad Diss. in Legem decemviralem. Div. I. 10. Summanus, v. in Summanus. [Jupiter Capito-

linus et Ammon, N. D. I. 29. Dodonaeus, de Div. I. 34. Optimus, Maximus, N. D. III. 36. Jovis stella, *Φαίδωρ* dicta, N. D. II. 20.]

JUVENTAS, [N. D. I. 40.] Bruti. 18. Dea. Att. I. 18. ejus sacra anniverfaria.

JUVENTIA, Planc. 7. familia Consularis ex municipio Tusculano.

JUVENTIUS, Planc. 24. primus de plebe Aedilis Curulis factus est.

M. JUVENTIUS Pedit, Cluent. 38. Senator justissimus.

T. JUVENTIUS, Br. 48. lentus in dicendo, sed callidus et magna juris civilis scientia.

K.

KANA et KANUS, v. *Cana* et *Canus*.

L.

LABEO, ad Q. Fr. I. 1. §. 14. de cohorte Praetoris Q. Ciceronis in Asia.

L. LABEO, Heren. IV. 27.

D. LABERIUS, ad Div. VII. 11. XII. 18. mimus, poeta clarus et mordax. *Eques Rom. a C. Caesare jussus in theatrum prodire, de quo v. Macrob. Saturn. II. 7. ubi fragmentum ejus insigne. Apud eundem aliquot ejus dieteria.*

M. LABERIUS, ad Div. XIII. 8.

Q. LABIENUS, Rabir. Perd. 7. T. patruus; cum Saturnino Capitolium occupat.

T. Attius LABIENUS, Rabir. Perd. 2. Trib. pl. Cicerone Consule C. Rabirio perduellionis crimen intendit, quod Saturninum interfecisset. Att. VII. 11. ad Div. XVI. 12. discedit a Caesare, cujus Legatus fuerat, et ad Pompejanos transit: v. *inpr. Diodor. Sic. XLI. p. 154. Att. VIII. 2. propterea parum dignitatis habet. Div. I. 32. e pugna Pharsalica fugit. Att. VII. 7. dives, qui etiam urbem condidit.*

- dit. De ejus exitu v. Fellej.*
 II. 78. Dio XLVIII. p. 381.
- LACHES, Divin. I. 64. Praetor Atheniensium, fugit cum Socrate post pugnam apud Delium.
- LACIADAE, Offic. II. 18. Curiales Cimonis.
- LACO, *Anagninus.* Phil. II. 41. unus de M. Antonii gladiatoribus.
- LACYDES, *ex Academia* II. Acad. IV. 6. retinet Arcefilae rationem. Tusc. V. 37. peregrinatur.
- LADAS, ad Heren. IV. 3. *nomen celebris cursoris in Olympicis: cujus mentio ap. Catull. ep. 50. ubi v. Muret.*
- LAELIA, C. F. Brut. 58. sermo ejus patris elegantia tinctus erat, duas filias Mucias et duas neptes Licinias habuit. [Erat haec major natu filia Laelii, quae Q. Mucio Auguri nupsit, Brut. 26. Minor C. Fannio data erat. cf. *Liciniae*. R.]
- C. LAELIUS, Sapientis pater. Phil. XI. 7. Consul cum L. Scipione Asiatico, a. DLXIII. *Socius ante rerum gestarum ab Africano majore.*
- C. LAELIUS, C. F. Sapiens dictus, Off. II. 11. III. 4. etc. Tusc. V. 19. Consul semel fuit, et quidem cum repulsa, a. DCXIII. *Hunc locum pertinere ad Laelium Sapientem docet Corrad. in Quaest. p. 382.* Offic. II. 11. Viriatum Lusitanum vicit *ex praetura*. Fin. II. 8. Diogenem Stoicum audivit et Panaetium. Or. II. 84. scripsit Tiberoni orationem, qua Africanum avunculum laudavit. Nat. D. III. 2. Phil. II. 38. Augur. Or. III. 7. in dicendo lenis. Off. I. 30. in eo multa hilaritas. I. 26. in omni vita aequabilis. Att. IV. 16. generi ejus Q. Scaevola [Augur R.] et C. Fannius. etc. [Laelii nomine inscriptus est Ciceronis de Amicitia liber. R.]
- D. LAELIUS, Or. H. 6. orator, L. Crasso adolescente floruit, vir bonus et mediocriter doctus. *Hinc dictum Lucilii* Or. II. 6. Perlium non curo legere, D. Laelium volo. Ap. Plin. H. N. I. 1. *Harduinus e libris ser. edidit Junium Congum, quem vid. Emend. IV.*
- D. LAELIUS, Flacc. 1. accusat I. Flaccum de repetundis. Att. VIII. 11. a Pompejo cum mandatis ad Coss. Marcellum et Lentulum Capuam mittitur. *Ejus mentio est apud Caes. Bell. Civ. III. 100.*
- C. LAENAS, e *Popillius*, Balb. 11. patria pulsus, Nuceriae civem se fieri curat. *all. P. vid. P. Popillius.*
- LAENAS, Att. XII. 13. 14. Augur.
- LAENIUS, v. *Lenius*.
- C. et M. LAENII, v. *Lenius*.
- [LAERTES, pater Ulyssis, Sen. 15.]
- [M. LAETORIUS Plancianus, ej. lex, N. D. III. 30. v. *Ind. Legg.*]
- LAETUS, Att. IV. 9. amicus Ciceronis, qui Neapoli domum habuit; *nisi legendum: Paetus.*
- LAEVINUS, Verr. III. 54. Praetor Siciliae. *Quidam ser. Levenius.*
- LAEVUS, *Cispius*. ad Div. X. 13. Planci Legatus fuit. *Nam ep. 21. dicitur omnibus Planci rebus gestis interfuisse, et discessus Legatorum non potest intelligi, nisi de Laevo et Nerva.*
- LAIUS, Tusc. IV. 33. Fat. 13. *Oedipi pater.*
- LAIS, ad Div. IX. 26. scortum Athenis nobile, quo et Aristippus usus est. Ejus dictum de ea.
- LAMIA, Verr. IV. 26. semina Segestana.
- L. LAMIA, *ex Aeliis*. ad Div. XII. 29. negotia in Asia habet. Sen. p. Red. 5. Sext. 3. eques Rom. a Pisone Caesonino Conf. in exilium ire jubetur, *quod, manifestata conjuratione Catilinae, in primis Senatum defenderat*
 et

et in elivo Capitolino steterat. ad Div. XI. 16. 17. praeturam petit Antonio et Dolabella Coll. *quam et sequente anno gessit: unde Praetorius dicitur Plinio VII. 52. et Valer. M. I. 8.*

[LAMIAE, conductores domus Q. fratris in Carinis, Q. Fr. II. 3.]

LAOMEDON, Tusc. I. 26. Ganymedis pater.

[LAR familiaris, deus domesticus pro domo ipsa, Verr. III. 11. 54. *Lares*, p. Quint. 27. eorum aedes, N. D. III. 25.]

LARGIUS, Or. II. 59. *e Scribonius*, idem nomen, quod Lar-gus.

LARGUS, ad Div. VI. 8.

LARTES, seu potius Lar vel Lars Tolunnius, Phil. IX. 9. Rex Vengentium, qui quatuor Rom. Legatos Fidenis interemit. *Fuit autem hoc praenomen dignitatis, et Regibus omnibus commune.*

LARTIDIUS, Att. VII. 1. *nomen, quo utitur ad Milonem reprehendendum.*

M. LATERENSIS, *e Juvenis.*

Att. II. 17. tribunatum non petit, ne juret in Caesaris legem agrariam. v. *Lex Julia agraria.* Planc. 1. studiosus Ciceronis. Plancium de ambitu accusat, quod ipse in ea petitione repullam tulerat. ad Div. VIII. 8. Praetor Marcello et Paulo Coll. ignorantissimus juris civilis. Att. XII. 17. Augur. ad Div. X. 21. Legatus M. Lepidi: *qui se ipse interfecit, cum Lepidus Antonium clam se in castra recepisset.* ad Div. X. 23. fides ejus et animus in reimp. Vatin. 11. ei infidias Vatinius facit: laudatur.

[LATIAR, ad Q. Fr. II. 4. i. q. *seriae Latinae*, Macroh. Sat. I. 16.]

LATINUS, ad Div. XII. 80. *Legatus C. Calvisii in Africa, qui cum duobus aliis, absente Calvisio, provinciam obtinebat.*

[LATONA, Apollinis et Dianae mater, N. D. III. 23. Aesteriae soror, III. 16. 18.]

[LEAENA, meretrix Attica, Fragmenti.]

M. LECCA, *e Porcius*, Catil. I. 4. *locius Catilinae.*

[LEDA, N. D. III. 21.]

LEJUS, ad Att. V. 20. *sed v. notas.*

C. et M. LENII, s. LAENII, *nam iidem sunt, fratres.* ad Div. XIII.

63. Planc. 41. Sext. 63. Cicero-nem expulsum Brundisii in hortos suos recipiunt, contentis Clodii minis. ad Att. V. 20. 21.

Hic est M. Lenius, qui primus ἀγοδοποιήσας invenit Brundisii. v. Varro R. R. III. 5. 8. *ubi male Urfinus e Plinio X. 50.*

corrige vult Laelius, cum ibi potius Laenius sit reponendum.

LENTIDIUS, Dom. 33. Sext. 37. *plebejus e Clodianis operis.*

LENTO, Caecilius, Phil. XII. 9. *Antonianus VII vir.*

Cn. Cornelius LENTULUS, *Clodianus*, Verr. II. 38. Consul cum L. Gellio a. DCLXXXI.

Verr. V. 7. Cluent. 42. Censor cum L. Gellio. Flacc. 19. Temptarum patronus. Dom. 47. *bona ejus a C. Atinio Labeone Trib. pl. confiscantur.* Br. 64. 55. *qualis orator. Ejus nomen est etiam*

pr. L. Man. 23. Vatin. 11. cum vulgo legeretur: Cn. Lentulum et Q. Claudium, viri docti e MSS. reposuerunt: Cn. Lentulum Clodianum, Urfinus, Gruterus, Fr. Fabricius, alii: quis autem sit ille Lentulus Clodianus, tacent. De hoc nostro quidem Lentulo capi non potest,

qui diu ante Consul fuerat, quam C. Antonius accusaretur. In altero autem lectione omnia expedita sunt. Nam Cn. Lentulus erit Marcellinus, qui eo anno Praetor potest fuisse, de quo sermo, cum biennio post Consul fuerit.

Cn. LENTULUS, *Marcellinus.* Patrem Claudium Marcellum plebejum habuit. ad Div. XV. 10.

Ascon. in Divinat. c. 4. Decebat se appellare Claudianum, sed maluit Marcellinum. Ma-

nut.

L 3

- nut. ad Cic. ad Div. I. 1. propterea fecisse putat, ut intelligeretur, e qua familia Claudiorum esset: malim, ne cum Cn. Clodiano confunderetur. Duk. ad Liv. XXXIX. 23. e Cicerone ad Div. XV. 10. intelligi putat, eum natum a U. DCLXXXVII. quouille anno Consul fuit. Sed ibi Consulis verbum excidisse videtur. Verr. II. 42. patronus Siciliae; quia e Marcellis fuit.* ad Q. Fr. I. 2. §. 5. Praetor C. Caesare Cos. Har. Resp. 10. Pontifex; Brut. 70. disertum, in primis in consulatu se praestitit. *Fuit autem L. Marcii Philippi collega, a. U. DCXCVII. Har. Resp. 11. dicitur ejus avia manibus accepisse matrem Deilm. Sed F. Fabricius et P. Manutius ostenderunt, esse legendum: atavi: i. e. Naficae. Tumultum in Megalensibus auctore Clodio ortum sedat. Idem memoratur ad Div. I. 1. 2. in causa Lentuli Spintheris; cui adversabatur; erat enim ei inimicus: in Caecil. 4. etc.*
- Cn. LENTULUS Vaccia, f. Vasia. *Nam idem est nomen. v. Schott. Suppl. Annal. Pigh. T. III. p. 366. ad Q. Fr. II. 3. editur inter consucos corruptarum per P. Sextium tribuum.*
- Cn. LENTULUS, L. Manil. 19. Tribunus pl. et anno post Legatus fuit.
- L. LENTULUS, Brut. 20. is, qui Consul cum C. Marcio Figulo fuit a. DXCVII. disertus fuit.
- L. LENTULUS, Arch. 5. Praetor, cum P. Gabinus de repetundis esset damnatus.
- L. LENTULUS, Har. R. 6. Flamen Martialis. Vat. 10. competitor Gabinii in consulatu; ejus (Gabinii) juvandi causa Vatinius eum opprimere studet, jussu, scilicet Vettio, cum in concione nominare inter conjuratos. Hunc diversum esse a sequente L. Lentulo, inde clarum est, quod ille competitor fuit Gabinii in consulatu, hic Praetor Gabinio Consule.
- L. LENTULUS Crus, Pison. 31. Praetor Gabinio et Pifone Coss. ad Div. VIII. 4. repullam fert in petitione consulatus, post Consul fit cum C. Marcello a. DCCIV. ad Div. XII. 14. in fuga Pharsalica a Rhodiis non recipitur, ad Div. VI. 21. bello Civili interit. Brut. 77. qualis orator fuerit. Multis aliis locis nomen ejus invenitur, v. c. ad Div. X. 32. Att. XI. 6. etc.
- L. LENTULUS, L. F. ad Att. IV. 16. praevicator putatur in judicio Vatiniiano. Att. XII. 7.
- P. LENTULUS, Brut. 19. is, qui a. U. DXVII. (cum C. Licinio Varrone) Consul fuit. Dicitur enim grandior natu fuisse cum Catone Censorio: cognomine Caudinus.
- P. LENTULUS, is, qui princeps Senatus fuit. in Caecil. 21. accusat Manium Aquillium. Agr. II. 80. mittitur a Senatu in Campaniam, ut agros privatos, qui in publicum incurrerent, emeret. Brut. 28. satis eloquentiae habuit, quod ad remp. opus esset. Or. I. 48. Catil. III. 5. laudatur. Consul fuit a. DXCI. suffectus cum Cn. Domitio P. Scipioni Nasicae et C. Marcio Figulo.
- P. LENTULUS, P. principis Senatus Nepos, cognomine Sura, quod undetraxerit, v. Plutarch. in Cicerone p. 868. Brut. 64. 66. qualis orator fuerit. Att. I. 16. his absolvitur. Cat. III. 2. sollicitat Allobrogum legatos. Praetor, Cicerone Consule, abdicare se praetura cogitur. Jam Consul fuerat a. U. DCLXXXII. Sed, ob infamiam, quam duobus judiciis contraxerat, e Senatu motus erat a Lentulo et Gellio Censoribus. Itaque praetura petenda recuperare locum in Senatu voluit, cumque, impetrata praetura, recuperavit. v. Plutarch. in Cicerone p. 868. Fuisse

Fuisse autem P. Lentuli, principis Senatus, nepotem, Ciceroni credimus, Catil. III. 5. Itaque et hic, ut saepe, errat Aconius ad Div. in Caecil. c. 21. ubi filium illius Lentuli facit. Hunc etiam puto esse eum, qui Quaesitor urbanus cum L. Triario fuit, Scipione et Norbano Coss. ut opinor, Verr. I. 14. Nam inter eum annum et consulatum ejus interjecti sunt anni XII.

P. LENTULUS Marcellinus, filius M. Marcelli, patris Aesernini, Brut. 35.

P. LENTULUS Spinther, ita dictus ab histrione quodam, propter similitudinem. Off. II. 16. Consule Cicerone Aedilis, splendore vincit omnes, ad Quir. p. Red. 5. ad Senatum de Cicerone revocando refert. *De ejus opera in Cicerone revocando in hac Oratione, et ea in Senat. p. R. aliisque saepe commemoratur.* ad Div. XIII. 48. Ciliciae Proconsul legem Ciliciae constituit. ad Div. I. 1. fqq. Ptolemaeum reducere cupit in regnum. ad Div. XII. 14. in fuga Pharsalica a Rhodiis non recipitur. VI. 21. in bello Civili perit. Brut. 77. parum natura valuit, sed disciplina.

P. LENTULUS Spinther, fil. ad Div. I. 7. laudatur. VII. 26. Augur. Sext. 69. Augur sit eodem anno, quo togam virilem accepit: quomodo, docet Manutius ad Div. VII. 26. XII. 14. 15. quae sunt ipsius epistolae; ex quibus intelligitur, eum Proquaestorem Trebonii in Asia fuisse, post ejus mortem se Praetorem appellat, praetoriam Asiae a Senatu petit, et de rebus gestis suis exponit. *In eadem epistola significat, se partem caedis Caesarianae fuisse.* ad Att. XII. 52. divortium facit cum Metella. *Adoptatum esse a Manlio Torquato, e Dione XXXVIII. p. 99. docet Manutius ad Ep. ad Div. I. 7. extr.*

LENTULUS, de Har. Resp. 17. orator gravis et disertus: P. Clodius accusat de religionibus violatis. *Qui sit intelligendus, nescio. Freinshemius Suppl. Liv. CIII. 80. P. Lentulum Spintherem Trib. pl. vocat: quod recte Crevierius resellit ex eo, quod Spintheres patricii, Tribuni plebis esse non potuerunt. Tribunum pl. accusatorem fuisse, diserte tradit Plutarch. in Caesare: sed nomen non addit, igitur Lentulus aliquis eo anno Tribunus fuerit, necesse est, quod non vidit Pighius.*

LENTULUS puer, Att. XII. 28. 30. *Tunstallus ep. ad Middleton. 184. putat, esse filium Tulliae ex ultimo marito P. Lentulo, quem ei tribuit Acon. ad Or. in Pison. init. Plutarchus dicit, eam mortuam παρά λέγεται: quod Tunstallus de marito intelligit, non de domo. Mortua enim est in Tusculano patris.*

LEON, Verr. V. 6. Megarensis.

LEON, Tusc. V. 3. Philiastorum princeps, tempore Pythagorae. Hujus cum eo de philolophia sermo.

LEONIDAS, is, qui pro patria occubuit ad Thermopylas. Tusc. I. 42. 49. Fin. II. 19. 30.

LEONIDAS, Verr. V. 5. Lilybaetanus.

LEONIDES, ad Div. XV. 21. princeps Atheniensium tempore Ciceronis. Att. XV. 16. 18. XVI. 16. de Cicerone fil. ad patrem scribit, eumque mediocriter laudat.

LEONTIUM, Nat. D. I. 33. metricula Epicurea, contra Theophrastum scripsit eleganter.

M. Aemilius LEPIDUS, Or. II. 71. Provinc. 9. Censor a. DLXXIV. cum M. Fulvio collega statim redit in gratiam. Bis Consul et Pontifex M. *Hic est, qui princeps Senatus passim dicitur, v. c. Rabir. Perd. 7. Hic est etiam,*
L 4
qui

- qui pro Dom. 63. M. Aequilius simpliciter dicitur.*
- M. LEPIDUS Porcina, M. Fil. Brut. 27. Consul cum C. Hostilio Mancino *a. DCXVI.* summus orator. Brut. 25. legi Cassiae resistit. Or. I. 10. ignarus legum et juris. *De hoc capio etiam illum locum de Or. II. 71.*
- [M. LEPIDUS, Brut. 28. Cos. cum L. Aurelio Orestes, *a. U. DCXXVII.*]
- M. LEPIDUS, Rabir. Perd. 7. Consul cum Q. Catulo *fil. a. U. DCLXXV.* Catil. III. 10. inimicus L. Sullae, de ejus actis rescindendis tulit, intercedente Q. Catulo; unde magna seditio et Civile bellum ortum est. Verr. III. 91. Praetor Siciliae ante M. Antonium, a quo graviter vexati sunt Siculi.
- M. LEPIDUS, Consul cum L. Volcatio Tullu *a. DCLXXXVII.* Att. VIII. 6. Catil. I. 6. ad Att. VII. 12. Pompejum extra Italiam sequendum negat.
- M. LEPIDUS, Triumvir, Har. Resp. 6. Pontifex. Phil. V. 14. Pontifex Maximus. Mil. 5. ejus aedes a Clodianis, occiso Clodio, oppugnantur. Phil. V. 14. 15. reip. et optimatibus favet, et Sext. Pompejum restituit, unde ei statua equestris ponitur. III. 9. supplicatio ei decernitur. ad Div. X. 6. Phil. XIII. 4. ad pacem cum Antonio hortatur. ad Div. X. 20. ejus fides incerta. 21. perfidia ejus. XII. 10. hostis a Senatu judicatur. Instaurat bellum, quod confectum fuisset.
- Lepidi duae epistolae, ad Ciceronem, altera ad S. P. Q. R. sunt ad Div. X. 34. 35. Consul fuit cum C. Caesare a. DCCVII. Magister equitum Dictatore Caesare a. DCCVIII. Consul II. a. DCCXI. etc.*
- LEPISO, Flacc. 22. Trallianus.
- Q. LEPTA, ad Div. III. 7. Praefectus fabrum, Ciceronis in Cilicia. ad Div. VI. 18. ejus filius Lepta.
- LEPTINES, Or. 13. Atheniensis, contra quem est Demosthenis Oratio.
- LEPTINES, Phil. IX. 2. percussor Cn. Octavii Legati ad Antiochum.
- LEPUS, Nat. D. II. 44. fidus.
- LETILIUS, Verr. II. 26. tabellarius L. Metelli in Sicilia.
- LEUCIPPUS, Nat. D. I. 24. ejus atomi reprehenduntur. Acad. IV. 37. de pleno et inani omnia gigni statuit.
- LEUCOTHEA, Nat. D. III. 15. Ino, Dea marina. Tusc. I. 12. quae sit? IV. 34. Turpili fabula.
- M. LEVINIUS, Verr. III. 54. Praetor Siciliae. v. Pighius *a. DXLIV.* v. Laevinus.
- LIBANUS, Herenn. IV. 50. nomen comicum.
- [LIBER, N. D. II. 24. Semele natus, i. q. Bacchus, ib. alius, cum Cerere et Libera consecratus.]
- LIBERA, [N. D. II. 24.] Verr. IV. 49. Proserpina.
- LIBERALIA, Att. VI. 1. dies festus *a. d. XVI. Kal. April. quo ingenui pueri togam sumebant.*
- LIBERTAS, Dom. 35. ejus statua a Clodio in Area Ciceronis posita et consecrata.
- L. LIBO, e Scriboniis, Att. XIII. 30. 32. ejus Annales.
- L. LIBO, ad Div. I. 1. VII. 4. XI. 7. Att. VII. 12. facer Sext. Pompeji, M. F. Att. XVI. 4.
- L. LIBO, Brut. 23. Tribunus pl. rogationem in Ser. Galbam fert, propter Lulitauos contra interpositam fidem interfectos. Non insans fuit, ut ex orationibus ejus colligitur. Att. XII. 5. quibus Consulibus Libo Galbam accusarit, Male priori loco in libris T. praenomen est. Ceteri auctores omnes L. vocant. De re ipsa v. Duker. ad Liv. Epit. XLIX. Vossio idem videtur cum auctore Annalium de Hist. Lat. I. 6. Sed mirum est, Ciceronem non fecisse eorum mentionem, ubi de ejus dicendi ratione judicium fert.

LIGINIA, ad Div. VII. 23. Cassii soror, *sed non germana.*

LICINI AATRIA, [vid. *Ind. Geograph.*]

LIGINIAE, Brut. 58. neptes C. Laelii e filia L. Licinio Crasso collocata, Dom. 53. Brut. 43. [Non autem C. Laelii, sed Laeliae, (quae vid.) e filia Mucia, L. Licin. Crasso collocata neptes fuerunt. Una earum, P. Scipionis Nalicae uxor, filium habuit L. Crassum, (sub cuius nom. idem, qui hic error est) L. Crassi avi materni testamento adoptatum, Brut. 58. — At quae Dom. 53. *Licinia Caji* filia virgoque Vestalis appellatur, quamque esse eandem credo, quae Brut. 43. *Licinia* virgo a Crasso defensa dicitur, cum hisce *Liciniis*, *L. Licinii Crassi* filiabus, non est commiscenda. R.]

[LICINIANA DOMUS, ad lucum Pisonis, Q. Fr. II. 3.]

LICINIUS, Or. III. 60. servus literatus C. Gracchi, post cliens Q. Catuli.

LICINIUS, Mil. 24. popa.

LICINIUS, Phil. II. 23. de alea condemnatus a M. Antonio in tribunatu restituitur.

LICINIUS, Q. Fr. II. 1. libertus quidam aut negotiator, in provincia Asia. *Videtur esse idem, qui I. 2. §. 2. memoratur.*

LICINIUS, Q. Fr. I. 2. §. 4. Aesopi histrionis servus.

LICINIUS Macer, v. Macer.

C. LICINIUS Calvus, Brut. 81. ejus dictio et ingenium. ad Div. VII. 24. Tigellium acri carmine perstrinxit. ad Div. XV. 21. amicus Ciceronis; *cum ante inimicus fuisset, propterea quod patrem ejus Licinium Macrum Praetor de repetundis damnaverat. vid. Valer. M. IX. 12. 7. Ejus mentio etiam de Fin. I. 2. v. Calvus Orator.*

A. LICINIUS, Archias. v. in *Archias.*

A. LICINIUS Aristoteles, Melitenensis, ad Div. XIII. 52.

C. LICINIUS Nerva, Brut. 34. in tribunatu et tota vita improbus. *Corradus ad h. l. putat, eundem esse, qui ap. Varr. R. R. II. 4. sed is praenomen A. habet. Apud Livium XLV. 45. est C. Licinius Nerva Praetor: sed ab hoc diversum esse Ciceronianum, temporis ratio docet, quae satis indicat, Gracchorum temporibus fuisse. Tribunatum ejus a. DCXXXII. alligat Pighius, argumento incerto.*

C. LICINIUS, Sacerdos. Cluent. 48. in equitum censu a P. Africano contumelia afficitur.

L. LICINIUS, Verr. II. 49. *Crassus, Q. Mucii collega in consulatu.*

P. LICINIUS Varus, Or. II. 61.

P. LICINIUS, Coel. 25. *Manutia alius videtur a P. Licinio Crasso, M. fil.*

LIGARI, fratres, ad Div. VI. 13. *Q. T. et tertius, cujus cognomen igitur. Quintus exulat, sed spem reditus habet. [Scriptae ad eum Epp. ad Div. VI. 13. et 14.] De eo v. Argum. Orationis pr. Ligario et ipsam Orationem. Titus Quaeator urbanus fuit, Lentulo et Philippo Coss. Ligar. 12. cf. Att. XIII. 44.*

LIGUR s. LIGUS, est cognomen Aeliorum, Cluent. 26. *Apud Ciceronem occurrunt:*

L. LIGUR, Verr. I. 48. Att. VII. 18. etc. *frater M. Octavii Liguris, et SEXT. LIGUR, Trib. pl. qui (anno Clodiano) sibi Liguris cognomen sumserat, ut ex Aelia familia videretur. Dom. 19. Sext. 32. LIGUS, pater, Att. XII. 23. utrum sit de fratribus illis duobus, an alius, nescio.*

[LIGURINUS *μῦθος*, Att. V. 20. v. not.]

A. LIGURIUS, ad Div. XVI. 18. Caesaris familiaris. Att. XI. 9. Q. Fr. III. 7.

LINDUS, Nat. D. III. 21. conditor Lindi in Rhodo insula.

LISO, Verr. IV. 17. Lilybaetanus.
LISYTO, Nat. D. III. 16. mater
Herculis cujusdam.

LIVIA, Att. VII. 8. femina, quae
Dolabellam heredem fecit, ea
conditione, ut nomen mutaret.

LIVINEJUS, Att. III. 17. M. Re-
guli libertus.

L. LIVINEJUS Trypho, ad Div.
XIII. 60. L. Reguli libertus.
*Duorum fratrum liberti, nisi
Att. III. 17. L. pro M. legen-
dum, ut nonnullis visum.*

L. LIVIUS, *Andronicus*, poeta.
Brut. 18. Senect. 14. Tusc. I. 1.
fabulam docuit a. U. CCCCX.
*aut, ut alii et Davis. habet,
CCCCCX. L. Clodio, Gaeci fil.
et M. Tuditano Coll. In Bruto
I. c. est DXIV. Et fuit jam-
tum de numero annorum contro-
versia, etc. Ab eo dicuntur Li-
viani modi, Leg. II. 15.*

LIVIVS Salinator, Or. II. 67. Ta-
rento amisso arcem retinet. v.
*Salinator. Alios Livios v. in
Drusus. De gente Livia v. Sueton.
in Tib. c. 3. Salinatori in
quibusdam Ciceronis exempla-
ribus praenomen additur Mar-
cus: ut ap. Livium. Sed Poly-
bius facit Cajum. vid. interpr.
Livii ad XXV. 8. Wesselingius
autem V. C. Obs. II. 5. osten-
dit, quod de Tarento dicit Ci-
cero, si Livium sequamur, non
ad Salinatorem, sed ad Livium
Macratum pertinere.*

[LOCUSTA ad Q. Fr. III. 1. R.]
[LOLLIA, scortum notum, ad
Div. IX. 22.]

C. LOLLIUS, Att. XII. 21. *qui-
dam Lolius, ut ad Att. II. 2.
ubi vid. Intt.*

L. LOLLIUS, ad Div. VIII. 8.

M. LOLLIUS, Verr. III. 25. Q.
fil. *alius est M. Lollius Clodia-
nus. Dom. 5. 6. 33.*

Q. LOLLIUS, Verr. III. 25. eques
Rom. in Sicilia.

Q. LOLLIUS, Q. fil. Verr. III.
25. Calidum accusavit; occidi-
tur.

LOLLIUS, Att. II. 2. *videtur
nonnullis scriptor fuisse.*

[LOLLIUS, Att. XIII. 38.]

LONGILIUS, Q. Fr. II. 6. re-
demtor.

LONGINUS, *est cognomen Cas-
siorum. Or. I. 60. amicus Anto-
nii Oratoris, historiae, juris publ.
et antiquitatis peritissimus. v.
not. ad h. l. De eodem intel-
lige Planc. 24. si factus est lo-
cus. C. Cassius Longinus.*

TI. LONGUS, Corn. I. Consul
cum P. Africano maj. a. DLIX.

C. LUCCEJUS, C. F. Ilirrus Pu-
pinia, ad Div. VIII. 1. Coelli
competitor in aedilitate. v. in
Ilirrus.

Cn. LUCCEJUS, Att. XVI. 5.

L. LUCCEJUS, Q. Fr. Att. IX. 1.
Pompejo familiaris, apud eum
magnam habet auctoritatem. Att.
I. 11. inimicus sit Attici. I. 17. in
animo habet, consulatum petere.
ad Div. V. 10. historica ejus
facultas laudatur, et ab eo consu-
latum suum scribi vult Cicero.
De bello Italico et Civili scrip-
psit. *Idem nomen occurrit ad
Div. XIII. 41. Coel. 10. Ejus
epistola est ad Div. V. 14.*

P. LUCCEJUS, ad Div. XII. 25.
30. *ubi quidam libri: Luccijs.*

Q. LUCCEJUS, Verr. V. 64. ar-
gentarius Reginus.

LUCCEJUS, Flacc. 33. subscrip-
tor D. Laelii contra Flaccum.

[LUCCEJUS, ad Div. V. 20.]

LUCCEJUS, M. F. ad Att. V. 21.

P. LUCCEJUS, ad Div. XII. 25. *est
P. Luccejus.*

[LUCIFER, N. D. II. 20. III. 20.]

LUCILIUS, Or. II. 70. *nescio
quis. Pighius e vet. Cod. legit
Lucullus, et capit de patre il-
lius, qui bellum Mithrid. gessit.*

LUCILIUS Bassus, Att. XII. 5.

malus auctor.

C. LUCILIUS, poeta. Or. II. 6.
nec doctissimis nec indoctissimis
se scribere dicit. ibid. I. 16. in-
imicus Q. Mucio Scaevolae, homo
doctus et perurbanus, neminem
oratoreni statuit, qui non sit
omnibus liberalibus artibus im-
butus. ad Div. XII. 16. libertas
ejus in perstringendis hominibus.

L.

L. LUCILIUS Balbus, Brut. 42. doctus, Ser. Sulpicii praeceptor. Corradus fratrem putat Quinti, et patrem L. ad Div. III. 4.

L. LUCILIUS, ad Div. III. 4. videtur inter Appii Pulchri comites in Cilicia fuisse.

Q. LUCILIUS Balbus, Nat. D. I. 7. Stoicus, Graecis par. Itaque etiam L. II. inducitur e Stoicorum disciplina explicans locum de Natura Deorum.

Sext. LUCILIUS, ad Att. V. 20. T. Gavii Caepionis fil. Trib. mil. in exercitu Bibuli.

LUCILIUS, ad Div. XII. 13. clausi Dolabellae Praefectus in Asia post Caesaris mortem. Sed quia Appianus L. Figulum hunc Praefectum fuisse dicit, corruptum locum viri docti suspicantur. Manutius e Codd. legi volebat: Lucius. Praenomina enim interdum pro nominibus aut cognominibus ponuntur. Fictorius suspicatur, ei Lucilio cognomen Figuli fuisse.

[LUCIUS, Att. I. 5. est L. Cicero, M. Ciceronis frater patruelis.]

LUCRETIA, Lucretii Tricipitini filia, Leg. II. 4. de Fin. II. 50.

M. LUCRETIUS, Verr. I. 7. Senator.

[Q. LUCRETIUS Ofella, Brut. 48. Ern. scripsit. *Aphilia*, Schuetz. et Orell. *Ofella*. cf. Corrad. qui probat *Ofella*, eundemque hunc esse putat, qui in Liv. Epit. 88. et 89. commemoratur. v. *Aphilia*.]

Q. LUCRETIUS Vipillo, Brut. 48. juris peritus.

Q. LUCRETIUS, Att. IV. 16. accusat Drusum. VII. 24. 25. familiaris Cassii. VIII. 4. Sulmonem fugit.

T. LUCRETIUS Carus, Q. Fr. II. 11. ejus poemata laudantur.

CN. LUCULLUS, Att. XV. 1. familiaris Ciceronis, matrem effert: in funere adest Cicero.

L. LUCULLUS, Quint. 16. juris peritus. Quis fuerit, nescio. Probabilis est conjectura P. Manutii corrigentis: L. Lucilius:

de quo supra. Nisi tamen est is, qui in Tog. Cand. accusator Catilinae commemoratur: quem Asconius paratum eruditumque vocat. Sed Crevierus V. C. ad Freinsh. Suppl. Liv. CII. 19. corrigit Lucejus: et intelligit eum, ad quem est pulera illa Ciceronis epistola. Nam 1) accusator ille fuit eruditus, 2) paullo post frustra consultatum petiit: quae bene conveniunt Lucejo. 3) Asconius paullo post commemorat Luceji Oratorem in Catilinam. Itaque valde proba Crevierii correctionem.

L. LUCULLUS, Tog. Cand. accusator Catilinae. Asconius vocat paratum eruditumque.

L. LUCULLUS, e Liciniis plebejis. Brut. 21. A. Postumii Albinii collega in consulatu a. DCII. Acad. IV. 45. L. Luculli avus.

L. LUCULLUS, L. F. L. N. Off. II. 16. Acad. IV. 1. ulciscendi causa accusavit Servilium Augurem, qui patrem de peculatu reum fecerat, Plut. p. 491. De ejus laudibus et rebus gestis lege in primis Acad. IV. 1. sqq. ibid. Antiochum philosophum Quaestor. secum habuit et Imperator. Off. II. 16. magnificā aedilitate cum fratre functus est. Cluent. 49. ex Scto ferendam legem, si qui essent, quorum opera factum esset, ut judicium Junianum corrumpere, non tulit. Sext. 27. L. Manil. 8. Muren. 15. res in Asia gestae post consulatum a. DCLXXIX. Brut. 62. a forensi eloquentia alienus. Fin. III. 2. bibliotheca, quam filio reliquit. Leg. III. 13. quomodo magnificentiam villae defenderit. Att. I. 19. historiam Graece scripsit. Dictum Luculli de hoc libro. Intelligendus liber de bello Marfico, Graece scriptus, cujus mentio ap. Plut. in Lucull. Inapte Urfinus de Lucullo avo s. potius de ejus collega intelligit. Nam Cicero, Lucullum, quod ibi est, Attico

- Attico dixisse, ait.* Verr. IV. 66. uxorem habuit Metelli Numidici sororem.
- LUCULLUS filius, Fin. III. 2. ejus tutor M. Cato. cf. Varr. R. R. III. 2. 17. Phil. X. 4. Att. XIII. 6. *Nescio, quia hic est En. Lucullus, de quo ante: ita suspicatur Corradus.*
- M. LUCULLUS, L. fil. L. N. de Off. II. 16. ulciscendi causa accusavit, et aedilitate magna cum fratre confabrinio functus est. Cluent. 49. Consul cum C. Cassio, anno post fratrem. Verr. II. 8. Macedoniae Proconsul. Pison. 19. e Macedonia rediens de Dardanis triumphat. Att. I. 18. uxor ejus a C. Memmio stupratur. Brut. 62. a forensi eloquentia abfuit. Dom. 52. Har. Resp. 6. etc. Pontifex. Att. XIII. 6. Legatus fratris. *A. Varrone adoptatus est, unde lex frumentaria, quam cum Cassio tulit, Terentia Cassia dicitur.*
- LUPERCALIA, Phil. II. 33. III. 5. Q. Fr. II. 18. *solemnia in honorem Panis mense Februario.*
- LUPERCII, Phil. II. 94. VII. 1. 1. Coel. 11. *sunt hi, qui Lupercalia agunt. vid. Phil. II. l. c.*
- LUPUS, Nat. D. I. 23. *cognomen Rutiliorum. h. l. intelligitur P. Rutilius Lupus, qui Consul fuit a. DCLXIII. Versutus est e Lucilio, qui eum in carminibus suis acriter perstrinxit. v. Horat. S. II. 1. 68.*
- P. LUPUS, ad Div. I. 1. Trib. pl. Marcellino et Philippo Coss. Att. VIII. 12. IX. 1. Praetor C. Marcellō et Lentulo Coss. ad Div. XI. 5. 6. 7. 12. familiaris Cassii et Bruti. *Videtur Legatus D. Bruti ad Mutinam fuisse. Hic est, qui bello Civili Pompejano Achajam jussu Pompeji obtinuit. Caes. B. C. III. 55.*
- M. LURCO, ex Aufidiis, Flacc. 4. Att. I. 16. [qui duobus hisce locis commemorantur, duos esse Lurcones diversos, putat Schuetz. R.] Trib. pl. Pisone et Messala
- Coss. *legem de ambitu fert. Hic est, qui e pavonum pastu, quem primus instituit, LX millia quotannis redegit dicitur Varro R. R. III. 6. quamquam Victorius non audet definire. cf. Plin. X. 20.*
- LUSCIENUS, Att. VII. 5.
- LUSCINUS, Agrar. II. 24. *est C. Fabricius Luscinus, de quo in C. Fabricius.*
- [LUSCIUS, Tog. Cand. Fr. 15.]
- C. LUSCIUS Ocrea, Q. Rosc. 14. Senator. Tog. Cand. condemnatur.
- [M. LUTATIUS Pynthias, eques Rom. Off. III. 19.]
- Q. LUTATIUS, Or. II. 41. Phil. II. 5. etc. v. Catulus.
- Q. LUTATIUS, Diodorus. Verr. IV. 17. Lilybaetanus, Q. Catuli beneficio civis Rom. a Sulla factus.
- LYCO, Tusc. III. 32. *philosophus Peripateticus, successor Stratonis Lampsaeni, Asiyanaetis fil. Troadensis, de quo legendus est Laërt. V. 65. seqq. Scripsit de Finibus b. et m. dictus et Glyco, propter dulcedinem orationis. v. collecta a Ruhenkénio ad Rutil. Lupum p. 94.*
- LYCOMEDES, de Amicit. 20. Neoptolemum alit, et a bello Trojano absterret frustra. Rex Syri. Achillem Cicero scribere debuit, non Neoptolemum.
- LYCURGUS, legislator. Tusc. V. 3. Homeri tempore vixit. *De aetate Lycurgi v. collecta Meurf. in Misc. Lacon. II. 5. quae prodierunt ad locum Or. pro Flacco 26. Div. I. 42. leges suas auctoritate Apollinis Delphici confirmat. Off. I. 22. laudantur leges. Acad. IV. 44. Stoici negant, esse Lycurgi. De legibus Lycurgi ademit Sparta, et redditus v. Drak. ad Liv. XXXVIII. 35. Lycurgei ad Att. I. 13. sunt severi in rep.*
- LYCURGUS, Brut. 9. 34. orator Atheniensis, Aeschinisi tempore: *cujus extat elegantissima contra*

- tra Leocratem Oratio. Cicero eum appellat accusatorem.*
- LYSANDER**, de Off. I. 30. Lacedaemonius versutissimus et patientissimus. I. 22. Lacedaemoniorum imperium dilatat. Div. I. 42. leges Lacedaemoniorum mutare prohibetur ab Apolline Delphico. I. 34. in ejus statuac capite Delphis subito corona exiit ex asperis herbis.
- LYSANDER**, Off. II. 23. propter injustitiam urbe pulsus est. *Ephorus fuit, diversus a superiore, prope 150 annis post illum vixit: de quo vid. Plutarch. in Agide.*
- LYSANIAS**, Flacc. 18. Temnites.
- LYSIADAES**, Autonianus, Phil. VIII. 9. *ubi tamen Muretus malebat legi Lysides.*
- LYSIADAES**, Atheniensis. Phil. V. 5. Phaedri philosophi filius.
- LYSIAS**, orator Atheniensis. Brut. 16. Athenis natus et mortuus est. Timaeus Syracusis vindicat. Plurimas orationes veras reliquit. Orat. I. 54. Socrati orationem scriptam dedit, qua uteretur ad judices. Brut. 12. primus professus est, esse artem dicendi. Or. 26. satis in orationibus factus. cf. de Or. II. 22. Brut. 7. 9.
- LYSIAS**, Fin. V. Stratonis discipulus. *Quia nullus Stratonis discipulus hoc nomine notus est, Viri docti legunt Lyco, de quo supra.*
- LYSIAS**, Phil. VIII. 9. *unus de grege M. Antonii III viri. Muretus pro Lyside legebat Lyside. Ea nomina inter se confundi, docent viri docti ad Nepot. Epam. 2.*
- LYSIDICUS**, Phil. XI. 6.
- LYSIMACHUS**, Tusc. I. 43. V. 40. Rex (Thraciae, ante Dux Alexandri), Theodoro Cyrenaeo philosopho frustra crucem minatur. v. Theodorus Cyrenaeus. Buherius ad h. l. reprehendit Aldobrandinum, qui ad Laert. II. 102. Regem Macedoniac vocat. Male. Nam et Macedoniam sibi vindicavit.
- LYSIPPUS**, *Siryonius, statuarius nobilissimus.* Brut. 86. Doryphorum Polycleti sibi magistrum fuisse dicebat. *Ad h. l. confer Plin. II. N. XXXIV. 8. ad Div. V. 12. Alexandro unice probatur.* Or. III. 7. Herenn. IV. 6. etc.
- LYSIS**, *Tarentinus*, Or. III. 34. de Off. I. 44. Pythagoreus, Epaminondae praeceptor. v. *Nepos in Epam. 2. et ibi Intt.*
- LYSONES**, pater et filius, Lilybaetani, ad Div. XIII. 32. [*Lysso*, Lilybaetanus dives, commemoratur Verr. IV. 26.]
- LYSO**, Patrensis, ad Div. XIII. 19. hospes Ciceronis.

M.

- C. MACER**, *e Liciniis.* Brut. 67. pro Rab. 2. qualis orator fuerit. *Calvi Oratoris pater, C. Rabirii inimicus.* Att. I. 4. de repetundis condemnatur, Praetore Cicerone. vid. *C. Licinius Calvus. Verbum condemnatur quomodo hic intelligendum, discas ex Valer. Max. IX. 12. 7. Leg. I. 2. historicus Latinus, arguta loquacitate, sed non ex Graeco fonte ducta; de quo loco, et ipso in primis Macro, v. Voss. H. Lat. I. 10.*
- MACRO**, Att. IV. 12.
- MACULA**, *Pompejus*, ad Div. VI. 19. Ciceroni diversorium in Falerno suo offert.
- MADARA**, Att. IV. 2. *est Matius a calvitie sic dictus. add. in Calvena.*
- MAEANDRIUS**, Flacc. 22. Trallianus.
- C. MAECENAS**, Cluent. 56. eques Romanus.
- SP. MAECIUS Torpa**, ad Div. VII. 1. *judex et censor fabularum. Ejus mentio ap. Horat. Serm. I. 10. et Art. Poet. v. 387. De familiae Maeciae claritate sub Caesaribus v. Perizon. de num. Consul. p. 277.*
- MAENIA** Columna, Sext. 58. etc. *nomen habet a Maenio, qui, cum*

cum aedes suas in foro venderet, colummam exceperit, ex qua ipse cum suis spectare posset gladiatores.

C. MAENIUS seu MEMMIUS GEMELLUS, ad Div. XIII. 19. cliens Ciceronis, in exilio sit civis Patrensis, et adoptat Lysonem Patrensem.

MAEVIUS, Verr. III. 75. scriba Verris.

MAGI, Div. I. 23. genus sapientum et doctorum in Persis. ib. 41. congregantur in fano commentandi causa, atque inter se colloquendi. Tusc. I. 45. non sepeliuntur, nisi bestis laniati.

MAGIA, pro Cluent. 8. filia Di-nae, Larinas.

MAGIUS, Agrar. II. 34. Pic. 11. nobilis Campanus bello Punico II.

MAGIUS, Or. II. 66. Praefectus Pisonis in Gallia.

CN. MAGIUS, Cluent. 8. Larinas.

CN. MAGIUS, Att. IX. 8. Pompeji Praefectus fabrum. *De praenomine ejus v. ibi not. nam libri quidam aliter habent.*

L. MAGIUS, Verr. I. 34. Mari-nus, qui se post ad Mithridatem contulit, et ad Sertorium mis-sus est: habitavit finito bello Myndi, prodito Mithridate ab eo. vid. *L. Rabius.*

P. MAGIUS CHILO vel CILO, ad Div. IV. 12. M. Marcellum rediturum in patriam interfecit, et se ipsum latim post. Att. XIII. 10. quare eum interfe-cerit.

P. MAGIUS, Brut. 43. Tribunus pl. M. Virgilli collega, *a. U. DCLXVII.*

MAGNES, cognomen Demetrii et Dionysii. ubi v.

MAGO, Carthaginensis, Or. I. 58. scripsit XXVIII libros de re ru-sica, Punice, qui capta Car-thagine e Senatus consulto in Latinam linguam conversi sunt, in quo plurimum operae prae-fuit D. Silanus. Varro de R. R. I. 1. Plin. H. N. XVIII. 3. *Conversi sunt etiam in*

Graecum sermonem a Diōne Cassio Uticensi.

[MAJA, Dea, N. D. III. 22.]

Cn. MALLEOLUS, e Publiciis, Verr. I. 15. Quaestor Cn. Dola-bellae in Asia, ante Verrem, oc-cisus, quod interpretatur *Asco-nius*: mortuus. Verr. I. 36. fi-lius a C. Verre tutore expilatur.

MALLEOLUS, Heren. I. 13. ma-trem interficit, et propterea cul-leo insuitur. *Quis fuerit, non traditur. Accidit autem res a. DCLIII. eaque prima quaestio de parricidio fuit, ut tradit Orosius V. 16. Epit. Liv. LXVIII. v. Pighius ad h. a.*

MALLIUS GLAUCIA, Sext. Rosc. 7. libertinus, cliens T. Roscii Magni.

MAMERCUS, ex *Aemiliis*. Sext. Rosc. 32. bello Civili Sullano occisus acculator.

MAMERCUS, Brut. 47. qui Con-sul cum D. Bruto fuit, *an. DCLXXVI.*

MAMERCUS, Off. II. 17. homo divitissimus, praetermissa aedili-tate, consulatus repulsam tulit.

Q. MAMERCUS, Q. F. ad Div. XIII. 11. eques Rom. Decurio Arpinas. Trib. milit. fuit Cice-ronis in Cilicia.

[C. MAMILIUS, cf. *T. Manlius.*] L. MAMILIUS, Verr. III. 78. scriba Ciceronis Quaestoris.

OCTAV. MAMILIUS, N. D. II. 2. Dictator Tusculanus, qui cum A. Postumio proelio dimicavit.

MAMURRA, Att. VII. 7. XIII. 52. dives, Praefectus fabrum Cae-saris: quem foede perstringit Catullus in notis epigr. conf. *Plinius XXXVI. 6.*

MANCIA, v. Helmius.

C. Hostilius MANCINUS, Or. I. 40. Off. III. 30. auctor foederis turpis cum Numantinis, deditus iis, improbato Romae foedere, sed ab iis rejectus. Brut. 27. Consul cum Lepido. Caec. 34. retinet civitatem, e *Ciceronis opinione*, si Numantini non re-cipiunt. cf. de Orat. I. c.

C. MANILIUS, Leg. Manil. 24. auctor legis Maniliae. Corn. 1. auctor legis de libertinorum suffragiis: *de quibus vid. Ind. Legg. Laudatur etiam C. Manilius, M. Aebutii gener, Flacc. 37. forte idem.*

M. MANILIUS, ad Div. VII. 8. et 22. Caecin. 24. Orat. I. 49. Jctus: Brut. 27. Acad. IV. 32. Consul cum L. Censorino, a. DCIV. Brut. 28. prudens in dicendo. Or. III. 23. omnibus civibus consilii sui fecit copiam. Brut. 16. v. *Buherius ad Sonum. Scip. init. Hic est, de quo Plin. VII. 9. ubi v. Harduin. qui recte praenomen dat Manius, non M. ut alii, (vid. *Virus doctus ad Liv. Epit. XLIX.*) etiam Zosimus II. 4. qui et Mallium vocat. De varietate librorum in nomine Manilii notavimus in Lege Manilia.*

Q. MANILIUS, pro Cluent. 13. Triumvir Larinas.

T. MANILIUS, Q. Rosc. 14. Senator.

C. MANILIUS, Catil. I. 3. *pro quo Lipsius, Manutius et alii: Mallius, sic enim Graeci: Dio, Plutarchus, Appianus. Ita habent etiam quidam Codd. Sallustii. v. Cortium ad Sall. Catil. 24. Socius Catilinae. v. Acidinus.*

Cn. MANILIUS, Mur. 17. Planc. 5. homo ignobilis, vincit Q. Catulum in petitione. Or. II. 23. defenditur a M. Antonio, cum eum, victum a Cimbris cum Caepione, Sulpicius accusasset. v. *Fell. II. 12. Drakenb. ad Liv. Ep. LXVII. nos ad Tac. Germ. 38.*

L. MANILIUS, A. fil. Off. III. 31. post dictaturam accusatus a M. Pomponio Trib. pl. per filium liberatur.

L. MANILIUS Acidinus, Or. II. 64. vid. *Acidinus.*

L. MANILIUS Solis, ad Div. XIII. 30. Catinensis, civis Rom. factus.

M. MANILIUS, Dom. 38. [Phil. II. 34.] ejus domus evergitur et

duobus lucis convertitur. Phil. I. 13. propter ejus scelus gens Manlia neminem e familia sua Marcum nominari voluit.

Q. MANILIUS, Act. I. in Verr. 10. Tribunus pl. a. DCLXXXIV.

Q. MANILIUS CHILO, Catilin. III. 6. Socius Catilinae, sollicitat Alloproges. *Sallustius appellat M. Annum, sed Ciceronis lectio verior propter cognomen, quod est Manliorum, non Anni-
norum. P. Manutius. Ceterum in pluribus nominibus discrepat a Cicerone Sallustius. vid. Caeparius. Cortius ad Sallust. Cat. 46. 3.*

T. MANILIUS, L. F. A. N. Off. III. 31. patrem a Pomponio Tr. pl. acculatum liberat: Gallum e provocatione vincit: Torquatus primus dictus: in tertio consulatu Latinos ad Velerim vincit: severus est in filium.

T. MANILIUS, ad Div. XIII. 22. Att. I. 16. negotiator Thespiis.

T. MANILIUS, Verr. II. 50. Praetor Siciliae. Agrigentum ex oppidis Siculorum ducit coloniam. [Pigh. ad a. 546. nostro loco scribi vult C. Mamilius pro T. Manl. R.]

T. MANILIUS, Verr. II. 8. civis Romanus.

[MARCELLI omnes, qui etc. Verr. II. 49.]

MARCELLINI, *de his vid. in Lentulis.*

C. Claudius MARCELLUS, M. fil. M. nep. M. pronepos. *Ascon. ad Verr. II. 3. five, ut placet Wesscl. Obs. II. 1. abnepos: pater ejus Caji, qui cum L. Puullo Consul fuit. in Caecil. 4. Verr. II. 3. III. 91. praefuit Siciliae. ad Div. XV. 8. Div. II. 85. Ciceronis collega in auguratu.*

C. MARCELLUS, C. F. ad Div. XV. 8. Brut. 64. ad Div. VIII. 4. et 7. L. Paulli collega in consulatu. *De his duobus intellige locum pro Sulla 6.*

C. MARCELLUS, Aeserninus, Verr. IV. 42. M. Marcelli filius.

C.

- C. MARCELLUS**, Marcell. 4. frater M. Marcelli exsulis, qui *Consul fuit cum Cn. Lentulo initio belli Civilis, diversus ab eo, qui cum L. Paulo Consul fuit: nam is fuit tantum ejus patruelis. vid. Manut. ad Div. XV. 7.*
- C. MARCELLUS**, M. F. Sext. 4. Catilinarius. Capua a P. Sextio expellitur.
- M. MARCELLUS**, M. F. Offic. I. 18. magnitudine animi excellit. de Divin. II. 36. quinquies Consul, Imperator et Augur optimus, augurium ex cacuminibus totum omittit. Brut. 3. Hannibalem ad Nolam vicit. Verr. I. 4. is, Poenis victis, restituit Siculis monumenta: unde patronus Siciliae, idem, qui Syracusus cepit, cujus saepe in Ferrinis mentio fit, v. c. I. 51. 55. in quinto consulatu, belli Punici II di anno XI. a. DCLV. in proelio contra Hannibalem perit. In ejus honorem a Siculis celebrata sunt:
- MARCELLEA**, Verr. II. 21. etc. quae postea Verres sustulit, et Verrea substituit. *Wesselingius tamen V. C. Obs. II. 1. ad C. Marcellum pertinere putat, quem vid.*
- M. MARCELLUS**, filius quinquies Consul. Pison. 19. Div. II. 5. Fat. 14. ter Consul, naufragio perit, in legatione ad Masinissam a. DCV. Liv. Ep. LIX.
- M. MARCELLUS**, C. Aesernini pater, Brut. 35. qualis in dicendo. Filius ejus naturalis P. Lentulus Marcellinus. Font. 7. L. Craffi testimonium in eum nil valuit.
- M. MARCELLUS**, Catil. I. 8. pater C. Marcelli, Catilinarii; et ipse sodalis Catilinae, ad quem is vitandae suspitionis causa migravit. v. Muret. ad h. l.
- M. MARCELLUS**, Quint. 7. fuit juris magis quam eloquentiae studiosus, ut Ascon. ad Div. in Caecil. c. 4. tradit, ideoque Aquillio aliisque jungitur juris peritis. *Videtur frater illius C. Marcelli, qui ibi nominatur.*
- M. MARCELLUS**, Or. I. 13. Aedilis Curulis dicitur esse eo ipso tempore, quo sermo ille habetur, adeoque Philippo et Caesare Coss. M. Druso autem Tribuno pl. Dicitur porro amicus Craffi et Scaevolae. *Hunc patrem M. Marcelli puto, pro quo est Oratio.*
- M. MARCELLUS**, M. F. pro quo est Oratio, Consul cum Serv. Sulpicio. ad Div. VIII. 8. ejus Sctum de provinciis Consularibus, cui intercessum est. IV. 7. non vult Romae esse, post bellum Civile. Marc. 1. a Caesare restituitur. ad Div. IV. 12. a Magio Athenis interficitur. v. Magius Chilo. ad Div. VIII. 10. tardus homo et parum efficax. Catil. I. 8. vir fortissimus. *Manutius de patre accipit, quod vir dicatur, quasi non possit vir dici, qui XII annis post Consul fuit.*
- MARCELLUS** Mindus, ad Div. XV. 17. pigmentarius.
- MARCIANUS**, (Tullius;) Att. XII. 53. videtur cum Cicerone filio Athenis fuisse. Att. XII. 17.
- M. MARCILIUS**, ad Div. XIII. 54.
- MARCHI REGES**, ad Herenn. III. 21. qui de Romulo et Remo interpretantur, absurdi sunt. Marciorum familia celebris Romae fuit, qui Regum cognomen habuere. Pinguntur Marcii; ii, quoniam Regum cognomen habent, facile Reges in mentem veniunt.
- MARCHI**, Divin. I. 40. 50. fratres, sunt Augures et Vates. v. Davis. Liv. XXV. 12. unum facit, et Macrob. Sat. I. 17.
- L. MARCIUS Philippus**, Corn. I. Consul cum Sext. Julio, a. DCLXII. Verr. I. 55. Cenfor cum M. Perperna, a. DCLXVII.
- L. MARCIUS Censorinus**, Brut. 15. Consul cum M. Manilio, a. DCIV.

- L. MARCIUS**, Balb. 15. primi pil. Centurio, qui cum Gaditanis foedus populi Romani fecit, extinctis in Hispauia Cn. et P. Scipionibus, unde Marcianum foedus. c. 17. *De eo vid. Liv. XXV. 37.*
- L. MARCIUS**, Lig. 11. eques Rom. Q. Ligarii advocatus.
- Q. MARCIUS Rex.** Pison. 4. L. Metelli collega in consulatu, a. *DCLXXXV.* Dom. 50. Cenfor. adde in Rex.
- Q. MARCIUS Philippus**, Brut. 20. Consul cum Cn. Servilio, a. *DLXXXIV.*
- Q. MARCIUS Crispus**, Pil. 23. Legatus L. Pisonis in Macedonia. Phil. XI. 12. Proconsul Asiae, jubetur G. Cassio provinciam et exercitum tradere.
- MARIANA QUERCUS**, Leg. I. 1. [*v. Ind. Geogr.*]
- MARIO**, ad Div. XVI. 1. servus Ciceronis.
- MARIUS CALVENTUS**, f. *Calventius*. Q. Fr. III. 1. 4. *P. Manutius de Pifone intelligit. Alii conieciunt: Calvenus Matius. v. in Matius: sed non video, quare Matius contra Ciceronem scripserit.*
- MARIUS**, de Leg. I. 1. de Div. I. 47. *carmen et tragoedia M. Ciceronis.*
- MARIUS**, Sext. Rosc. 32. accusator bello Civili Sullano interfectus.
- MARIUS**, de Leg. III. 16. *vid. Gratidius.*
- C. MARIUS**, Balb. 20. Africani (min.) discipulus ac miles, *sc. ad Numantiam.* Planc. 21. his aedititiam repulsam tulit. Font. 15. Legatus Rutilii bello Sociali. *Appian. L. I. B. C. 635.* Tusc. V. 19. cum collega Catulo Cimbrii victoriam belli communicat, Civili bello autem eum interfici jubet. Tusc. II. 15. varices secari soluto libi vult, unde postea et alii. c. 22. Brut. 45. hostis a Senatu judicatur. Pil. 19. a Minturnensibus servatur. Quir. p. Red. 8. ejus exilium et magnitudo animi exilio conservata. *ibid. 3. ab exilio revocatur.* Leg. II. 22. ejus reliquias apud Anienem sitas dissipavit Sulla. etc. [*Fuit septies Consul, a. U. 646. 649. 650. 651. 652. 653. 667.*]
- C. MARIUS**, *C. septies Consul* F. Agr. III. 2. post C. Marium et Cn. Papirium Coll. *np. a. DCLXXI. Utrum naturalis an adoptivus filius fuerit, incertum est. Hoc placet Sigonio ad h. a. cf. Vellej. II. 26.*
- C. MARIUS**, C. F. C. N. Att. XII. 49. rogat Ciceronem, ut se defendat, *scilicet ab his, qui ei dubiam a Mario originem faciebant. Fuit enim equarius, nomine Erophilus, qui se C. Marii nepotem esse dicebat; propterea a Caesare ex Italia pulsus, post ejus caedem autem interfectus, quod de Senatu interficiendo cogitavit. Att. XIV. 6. 8.*
- M. MARIUS**, Verr. V. 16. homo disertus et nobilis apud Valentinus.
- M. MARIUS**, *ad quem sunt Epistolae IV primae Libri VII. ad Div. Corrad. putat esse M. Marium Gratidium, Q. Fratris in Asia Legatum, quod esse falsum vidit Manut. Nam Marii et Gratiidii sunt diversarum familiarum, et ille Legatus Quinti Gratiidii fuit, non Marius. Manut. putat esse M. Marium Gratidianum, propinquum Ciceronis. Sed eum Catilina interfecerat in Sullana victoria ad Catuli sepulcrum, v. de Petit. Consul. c. 3. hae epistolae autem multo post sunt scriptae. Videtur mihi esse is, qui ad Div. L. II. 17. putatur successor Bibuli an Sallustii? in Syria futurus. Ex eo autem, quod praedia sua in Campania habuit, colligo, non esse ex Mariis Arpinatibus, sed ex Sidicinis aut Valentinis, inter quos nobiles Marios fuisse constat.*

- M. MARIUS GRATIDIANUS**, Brut. 45. filius M. Gratiidii, in Cilicia interfecti, *vide supra in Gratiidius et Gratiidianus. Or. I. 39. Off. III. 16.*
- SEX. MARIUS**, ad Div. XII. 15. Legatus Dolabellae in Asia.
- T. MARIUS**, ad Div. V. 20.
- [**MARS**, N. D. III. 23.]
- MARTIA LEGIO**, Phil. III. 3. M. Antonium deserit.
- MARTIALES**, Cluent. 15. ministri publici Martis, Larini.
- [**MARTIS** stella, *Περσός*, N. D. II. 20. 46.]
- MARULLUS Epidius**, Phil. XIII. 15. Tribunus pleb. a Caesare a rep. remotus, ob intempestivam adversus eum libertatem. v. *Vell. II. 68. Suet. Caes. 79.*
- MASINISSA**, Verr. IV. 46. Rex Africae, ejus religio. de Senect. 10. nonaginta annos natus adhuc valens est animo et corpore. *De ejus senectute v. Appian. in Punie. p. 39. Wesseling. Obs. I. 24. Crevier ad Epit. Liv. XLVIII. Drakenb. ad Epit. L. De liberis ejus v. Buherius ad Somn. Scip. 1. Stemma ejus habes ap. Spennium in Miscell. Ant. p. 145.*
- MARO**, ad Div. IX. 21. cognomen familiae Papiriae patriciae.
- MASO**, Att. V. 4. *Corradus putat esse L. Papirium Paetum.*
- C. MASO**, Balb. 23. Senator, accusante T. Coponio Tiburtino damnatur.
- C. MASO**, (C. F. L. N.) N. D. III. 20. Fontis delubrum ex Corlica dedicavit. *De ejus fatis v. Liv. XXIX. 29. Bergeri Eclogarium Corsicum Disf. III. p. 11. 12.*
- L. MASO**, ad Div. IX. 21. Aedilitius.
- MASTANESOSSES**, Vat. 5. ejus regnum. *Quantum e l. c. colligi potest, fuit Numidiae finitimum, Mauritaniae, opinor, pars.*
- P. MATINIUS**, Att. V. 21. negotiator, qui Salaminii pecuniam credidit, et propterea controversiam habuit. *add. VI. 1.*
- C. MATIUS**, ad Div. VII. 15. homo doctissimus et suavissimus. VI. 12. Caesarianus, Ciceronem diligit. Att. IX. 11. landatur auctor pacis. Div. XI. 27. De eo cognosci potest ex ep. 27. et 28. lib. XI. *In Epistolis ad Atticum saepe Calvena dicitur. vid. in Calvena. Hunc etiam nonnulli significari putant ad Q. Fr. III. 6. 4. De eo vid. etiam Lipsium ad Tacit. Ann. XII. 60.*
- MATO**, Or. 48. ad Div. IX. 25. *Pomponiae gentis cognomen. Sed etiam in Naeviis sunt Matones: ut ap. Liv. XXXIX. 33. 38.*
- MATRINIUS**, ad Div. II. 15. scriba aedilitius M. Coelii.
- C. MATRINIUS**, Verr. III. 24. eques Rom. in Sicilia.
- D. MATRINIUS**, Cluent. 45. scriba aedilitius, alius a superiore M. Coelii, ut ratio temporis facile docet.
- L. MATRINIUS**, *Spoletinus.* Balb. 21. a C. Mario civitate donatus.
- MATUTA**, Tusc. I. 12. Graecorum Leucothea.
- MAUSOLUS**, Tusc. III. 31. Rex Cariae: ei magnificum sepulcrum uxor aedificat.
- MAXIMUS**, Att. XIII. 34. *cognomen Egnationum.*
- P. Fabius MAXIMUS**, *Verrucosus, Ovicula, Cunctator.* Brut. 19. Or. II. 67. Brut. 18. quinques Consul bello Pun. II. Tarentum recipit. Brut. 14. orator habitus est. Verr. V. 10. ejus sapientia laudatur. Offic. I. 24. verbis Ennii laudatur. ad Div. IV. 6. filium Consularem (Q. F. Max. qui cum T. Graccho Consul fuit) perdidit. *add. Cato 4. ubi filio praenomen M. tribuitur. Sed e duobus filiis Consularibus nulli M. praenomen fuit. Itaque aut delendum, ut Langius vult, aut Q. re-*

- reponendum. vid. Drakenb. ad Liv. XXX. 26.*
- Q. FABIVS MAXIMVS, *Servilianus*. Or. I. 26. *in familiam Fabiam e Servilio a Q. Fabio Aemiliano adoptatus. Consul fuit a. DCXI. nobilitemque consulatum gessit a. DCXXVII.*
- [Q. Fab. MAXIMVS Aemilianus, frater Scipionis Africani min. Parad. VI. 2.]
- Q. FABIVS MAXIMVS, *Aemiliani fil. L. Puelli nepos*. Brut. 28. Font. 12. *Allobroges vicit. Consul fuit a. DCCXXI. vid. Fabius.*
- Q. MAXIMVS Eburnus, Muren. 17. *vincit in petitione Scaurum.*
- Q. FABIVS MAXIMVS, ad Div. VII. 13. *cum Consul esset cum C. Trebonio suffectus Caesari ex Hispania redeunti a. DCCVII. moritur prid. Kal. Januar. Idem est, de quo in Vatin. 11.*
- Q. MAXIMVS, Balb. 11. *exul Nuceriae vivit. Incertum est, qui fuerit.*
- Q. MAXIMVS, Verr. IV. 20. *pro quo in Graevian. legitur: quinque maximi fuerant, sc. equulei.*
- MECULONIUS, Flacc. 20. *homo de plebe Romana; si sana lectio. Maelonios et Mellopios invenio in Lapidibus Donianis a Cl. Gorio editis, sed Meculonium Proculum ap. Gruterum.*
- MEDEA Palatina, Coel. 8. *est Clodia.*
- [MEDEA, Regis Aeetae et Idyae filia, N. D. III. 19. *Nomen fabulae est, N. D. III. 26. Ennii Medea, Fin. I. 2.*]
- MEDVS, Off. I. 31. *tragoedia Pacuvii.*
- MEGABOCCHVS, Att. II. 7. *de Περσέβοιο interpretantur: sed Gronovius legebat: Megabacchus, quem Plutarchus, in Pompejo, in suspectis conjunctionis Catilinae commemorat.*
- MEGALENSIA, ad Div. II. 11. *item:*
- MEGALESIA, Harusp. Resp. 11. *De eorum origine v. Liv. A. VII. 14. ubi v. Duker. add. XXXIV. 54.*
- MEGARICI, Or. III. 17. *Socratici philosophi, ab Euclide Megarico orti. Acad. IV. 42. eorum princeps dicitur Xenophanes: hac de causa, quod Dialecticorum laqueorum, quorum erant studiosissimi, auctorem habebant Xenophanem, Eleaticae scholae conditorem.*
- MEGARISTVS, Q. Fr. I. 2. §. 2. *queritur de Q. Cicerone Praetore.*
- MEGILLVS, Lacedaemonius, Leg. I. 4. *qui inducitur loquens cum Socrate apud Platonem in Dialogo de Legibus.*
- MEGISTVS, Verr. IV. 26. *Elovinus.*
- MELA, Phil. XIII. 2. *Antonii collusor.*
- MELAMPVS, N. D. III. 21. *Atrei filius. Leg. II. 13. Melampodis praedicta.*
- MELANTHIUS Rhodius, Acad. IV. 6. *discipulus Carneadis, in quo plurimum suavitatis fuit.*
- MELETE, de N. D. III. 21. *Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.*
- MELISSVS, Acad. IV. 37. *Dixit, hoc, quod infinitum et immutabile esset, semper fuisse et fore. Samius fuit, non philosophus magis quam rebus gestis clarus, Parmenidis discipulus. v. Laert. IX. 24. et ibi Menag.*
- [Q. MELIVS, f. Maelius, Trib. plebis ob pacem in iussu populi Senatusque initam Samnitibus traditus, Off. III. 30.]
- Sp. MELIVS, Catil. I. 1. a Q. Servilio Ahala interficitur. cf. Dom. 38. Amic. 8. 11. de Senect. 16. *regnum appetit.*
- C. MEMMIUS, frater L. Memmii, Or. II. 59. Brut. 86. *homo mordax, orator mediocris, accusator acer et acerbus. ib. 70. accusat Bestiam. Font. 7. de repetundis accusatur. Scauri testimonium in eum nihil valet.*

- valet. Catil. IV. 2. a Saturnino interficitur.
- C. MEMMIUS, L. fil. Brut. 70. perfectus literis, sed Gracis, fastidit Latinas, argutus et dulcis orator, sed parum studii eloquentiae tribuit. Att. I. 18. M. Luculli et Cn. Pompeji uxores stupravit. *Lucullus* est Menelaus, *Pompejus* Agamemnon. Balb. 2. Pompeji Quaestor bello Sertoriano. ad Q. Fr. I. 2. §. 5. Praetor *Bibulo* et *Caesare* Coss. Vat. 14. Praetor Vatinius adesse jubet, *quaestionem in eum habiturus e lege Licinia Junia*. Att. IV. 16. 18. enunciat pactionem, quam ipse et competitor Domitius cum Coll. Appio et Ahenobarbo de consulatione fecerant. ad Div. XIII. 1. Athenis exulat *de ambitu damnatus*. Att. VI. 1. de eo restituendo Curio cogitat. *De eo vid. quae collegit Manut. ad Ep. 1. L. XIII. ad Div. Cognomine Gemellus dictus, si est is, qui XIII. 19. Patris exulasse dicitur, quod videtur Manutio et Corrado.*
- C. MEMMIUS, Q. Fr. III. 3. Tribunus pl. subscritbit P. Sullae accusanti A. Gabinium *de repetundis* et Postumum *de residuis*. P. Sullae privignus fuit. De eadem accusatione v. Ep. 1. cf. Sull. 19. pr. Rab. Post. 3. *Ex eo, quod Trib. pl. fuit, intelligitur, Memmianam familiam plebejam fuisse: sed hunc cum altero illo L. F. confundere videtur Manut. l. c. cum ad Or. pr. Rabir. c. 3. accurate distinguat. Ceterum filius C. Memmii, fratris L. Memmii, esse videtur.*
- L. MEMMIUS, C. frater, Brut. 86. orator mediocris, accusator acer.
- P. MEMMIUS, Caecin. 10. testis in Caecinam.
- MENALIPPA, de Off. I. §1. Accii tragoedia.
- MENALIPPUS, Tusc. III. 9. Accii fabula. *Sed Bentleyus legat:*
- bat: Menalippus, Buhertus autem Menalippa.*
- MENALIUS, N. D. III. 22. pater Vulcani, ejus, a quo Vulcaniae nominantur.
- T. AMPIUS MENANDER, ad Div. XIII. 70. libertus T. Ampii Balbi.
- MENANDER, ad Div. XVI. 15. servus Ciceronis.
- MENANDER, de Optim. gener. orat. 2. Fin. 1. 2. poeta comicus, *notissimus ille, cujus praeclara fragmenta extant.*
- MENECLÆS, *Alabandensis*, Orat. II. 28. Brut. 95. Orat. 69. orator et rhetor Asiaticus celeberrimus, quem tota Asia imitabatur. Audire ipsum L. Crassus orator et Cicero puer. Fratrem habuit Hieroclem, ejusdem laudis oratorem: argutus et sententiosus fuit.
- MENEDEMUS, Eretricus, Acad. IV. 42. omne bonum in mente ponit, qua verum cernitur. *Phaedonis discipulus, Eliacus. De eo vid. Laërt. II. 125. sqq.*
- MENEDEMUS, Or. I. 18. rhetor, Atheniensis, tempore L. Crassi.
- MENEDEMUS, Att. XV. [2. 4.] 19. Phil. XIII. 15. Graeculus civitate donatus, et post securi percussus.
- MENELAUS, ad Herenn. III. 21. etc. etc. Agamemnonis frater.
- MENELAUS, *Marathenus, a Maratho, antiqua Phoenicum urbe.* [v. Ind. Geogr.] Brut. 26. rhetor Graecus, cujus opera C. Gracchus in orationibus suis uti putabatur.
- MENELAUS, Verr. III. 85. Entellinus.
- MENIPPUS, *Stratonicensis*, Brut. 91. princeps oratorum Asiaticorum, tempore Ciceronis.
- MENIPPUS, Acad. I. 2. is, a quo *Menippeae Satyrae* dicuntur, de quo vid. Gell. XIII. 39. *Macrob. I. 7. 11. etc. cum imitatur Varro.*
- MENISCUS, Verr. III. 87.

MENOCRITUS, ad Div. I. 9. Graecus, Lentuli Spintheris libertus.

MENOCEUS, Tusc. I. 48. oraculo edito mortuus est pro patria. *Creontis filius, ap. Eurip. in Phoenissis.*

MENON, Tusc. I. 24. liber Platonis.

MENOPHILUS, ad Att. IV. 7. servus Attici, quo Cicero usus est in instruenda bibliotheca.

[**MENTOR**, cui simulata apud Homerum Minerva; Att. IX. 8.]

MENTOR, Verr. IV. 18. sculptor et caelator, cujus *Thericlea* *vasa* laudantur. v. Graev. ad h. l. *inprimis Plin. XXXIII. 12.*

MENULA, *Anagninus*, Dom. 80.

MERCURIUS, N. D. III. 22. Mercurii plures. [de Div. I. 23. *Mercurii stella*, apud Graecos *Ἑρμῆων*, N. D. II. 20.]

MENULA, v. in Cornelius.

L. MESCINIUS Rufus, ad Div. V. 19. 20. XIII. 26. 28. XVI. 4. 9. Att. VI. 3. Quaestor Ciceronis.

M. Valerius MESSALA, [Cof. a. U. 692.] Brut. 70. qualis orator. Sull. 14. Praetor. Marusp. Resp. 6. Pontifex. Att. I. 13. vehementer severe contra Clodium agit. ib. 14. valde laudatur. ad Div. VIII. 4. absolutus de ambitu, paula post condemnatur. De eo intelligendus est locus pro S. Roscio 51. [Ab hoc diversus creditur Schuetzio:]

[**M. Valerius MESSALA**, C. F. Cof. a. U. 700. Q. Fr. III. 8. 12. Att. IV. 15. Div. VIII. 4.]

M. MESSALA Niger, Sull. 6.

MESSALA, ad Brut. 15. juvenis, eximie laudatur. *Est is, qui sub Augusto inclaruit: de quo v. Broukh. ad Tibull. I. 3.*

MESSIDIUS, Qu. Fr. III. 1. §. 2.

P. MESSIENUS, ad Div. XIII. 51. eques Rom.

C. MESSIUS, Att. VIII. 11. familiaris Pompeji. Sen. p. Redit. 8. Trib. pl. P. Lentulo Spintheri Cof. legem tulit de Ciceronis salute. Att. IV. 1. legem

scribit, qua Pompejo classem, exercitum, pecuniam et majus imperium in provinciis dedit, ac ipsi Praetores et Proconsules habebant. ib. 15. Legatus Caesaris, e legatione revocatus et accusatus, a Cicerone defenditur. v. *Pighii Ann. ad a. 696.*

METELLA, Att. XI. 23. *Bosio et Corrado videtur pellex Dolabellae et Aesopii.*

[**METELLA**, Att. XIII. 7. cum qua divortium fecit Lentulus Spinther.]

METELLINA, Att. I. 13. *est Oratio Ciceronis contra Q. Metellum Nepotem.*

METELLI, cognomen Caeciliorum. *De Stemmata Metellorum vid. Burn. ad Vell. II. 3.*

A. METELLUS, Flacc. 40. *Ita Gruterus e Codd. Pall. dedit, cum ante in vulg. esset Q. Et manifestum est ex contextu, sermonem esse de Metello Cretico. Ejus autem praenomen Q. est, non A.*

C. METELLUS, Q. Macedonici quartus fil. *Caprarius*. Quirit. p. R. 3. in Senat. 15. Censorius. *Fuit Censor cum Numidico a. DCLI.* pro Q. Metello Numidico exule intercedit. Or. II. 66. ei tarditatem ingenii objicit Scipio.

[**L. METELLUS**, bis Cof. a. U. 502. et 506. Sen. 9.]

L. METELLUS Calvus, *Macedonici frater*. Font. 7. ejus testimonium in Q. Pompejum nil valet. *Consul fuit a. U. DCXI.*

L. METELLUS Diadematus, *Maced. fil.* Sen. p. Red. 15. ad Quir. 3. pro Numidico intercedit. *Consul fuit cum Q. Scaevola Q. F. a. U. DCXXXVI.* Diadematus dictus est a diademate, quo caput obligare solebat, ulceris alicujus tegendi causa: *Gr. διαδούμενος. Plin. XXXIV. 8. et Diadematum et Diadumenum appellat. Ceterum caveant tirones, ne audiant eos, qui hunc Diadematum cum Dalmatico confundunt*

et pro uno habent, cum Dalmaticus sit Diademati frater patruelis. Scio Plin. VII. 44. inter Macedonici filios commemorare Dalmaticum: sed ibi reponenda est lectio, quam fere omnes libri habent, Diadematis pro Dalmaticis. v. Harduin. ad h. l. et Cl. Gesner. Chrest. Plin. p. 217. qui tamen Dalmaticis retinent, et pro uno utrumque habent. An Censor fuerit, dubitari video. L. Metellus quidam Censor fuit cum Cn. Domitio a. DCXXXVIII. Ad h. a. Siginus putat esse Metelli Calvi filium, qui a. U. DCXXXIV. Consul fuit. Recte. Sed quod negat, Dalmaticum Censorem fuisse, ejus causa haec est, quod Dalmaticum a Diademato non discernebat, ut Burn. ad Vell. II. 3.

L. METELLUS Dalmaticus, L. Calvi filius, Conf. cum L. Cotta, a. DCXXXIV. Verr. I. 59. de ejus Manubiis *e Dalmatis*, Castoris aedes extracta. Verr. IV. 57. Metelli porticus. Verr. I. 55. Cluent. 42. Censor cum Cn. Domitio. v. in *Diademato*. add. *Valer. M. VIII. 5. 1.*

L. METELLUS, Pison. 4. Q. Marci collega in consulatu a. DCLXXV. Act. I. in Verr. 9. Praetor Siciliae (*a. DCLXXXIII.*) testes in Verrem retinet, etc. accusationem impedire conatur, *de quo multae in Verrinis querelae, in primis L. II. Est pater Cretici. Fratres ejus sunt Q. et M.* Act. I. in Verr. 9. 10. **Q. Consul (a. U. DCLXXXIV.)** M. Praetor eodem anno.

L. METELLUS, Att. IX. 6. X. 4. Trib. pl. pacis interfectus est iussu Caesaris, quod ei saepe intercederet. Ejus socrus Clodia.

M. METELLUS, Act. I. in Verr. 9. 10. Praetor, a. DCLXXXIV. Att. II. 1. ejus ludi gladiatorii.

Q. METELLUS, L. fil. Brut. 14. Consul cum L. Veturio Philone

a. DXLVII. et Dictator anno sequente. De ejus oratione in laudem patris, et de patre ipso, vid. Plin. H. N. VII. 43.

Q. METELLUS, Q. fil. L. nep. Macedonicus, Muren. 14. de Pseudophilippo triumphat. Br. 21. quatuor filios Consulares habuit, nempe Quintum Balearicum, qui cum Flaminio Consul fuit, L. Diadematum, Marcum, collegam Scauri in consulatu, et Cajum Caprarium, qui candidatus consulatus erat, cum moreretur pater: *vid. Plin. VII. 13. et 44. add. Harduin. Em. L. et duas filias, non tres. vid. Perizon. Hist. Anim. c. 15. Dom. 47. avus P. Servilii Ilaurici, et proavus P. Scipionis. Ejus bona a C. Atinio Laeone Trib. pl. consecrantur, sine fraude ejus. Font. 7. in Q. Pompejum frustra testimonium dicit. cf. de Amic. 21. Offic. I. 25. inter eum et Africanum minorem inimicitiae sine acerbitate. Ejus etiam sit mentio Br. 56. Or. I. 48. etc.*

Q. METELLUS Balearicus, Maced. F. Brut. 74. cum T. Flaminio Consul, a. DCXXX. Div. I. 3. ejus filia Caecilia.

Q. METELLUS, L. Calvi fil. Numidicus, a victoriis de Jugurtha reportatis. Brut. 35. de republ. dicebat satis bene. Consul cum M. Silano, a. DCXLV. Sext. 47. L. Saturninum a censu prohibet. Cluent. 35. Dom. 31. Sext. 16. lege Saturnini ejicitur, *quod in ejus legem jurare nollet.* Quir. p. Red. 3. in Senat. 15. etc. revocatur, deprecante filio et tota familia, *et quidem Planc. 28. lege Q. Calidii. ad Div. I. 9. post exilium fracto animo fuisse dicitur. Balb. 5. de repetundis accusatus, quantum fidei habuerit. Att. I. 16. ejus tabulas judices nolunt inspicere. Verr. IV. 66. noluit laudatione sua juvare sororis virum, L. Lucullum. Arch. 3. Or. III. 18. etc.*

Q.

Q. METELLUS, Q. Numidici filius, Pius. Or. II. 40. Quir. p. R. 3. in Sen. p. R. 15. patris exilium pie luit, et pro eo populum deprecatus est; unde et Pii nomen tulit. Balb. 2. 17. contra Sertorium bellum gerit. Sull. 25. a C. Cethego vulneratur. Planc. 28. gratus animus in Q. Calidiuni.

Q. METELLUS Scipio, de Har. Resp. 6. Pontifex. De eo cape ad Div. XII. 2. Eji Metelli Pii filius adoptivus.

Q. METELLUS Creticus, Calvi abnepos. Act. I. in Verr. 9. Consul cum Hortensio, a. U. DCLXXIV. Flacc. 13. Cretam vincit. v. Dio Cass. XXXVI. p. 8. Sallust. B. C. 29. Att. 1. 19. Legatus mittitur ad Galliae civitates, ne se cum Helvetiis jungant.

Q. METELLUS Celer, Nep. fil. Balear. nep. Brut. 89. non ille quidem orator, sed tamen non infans, Trib. pl. collegis C. Curione, Q. Vario, C. Carbone, etc. auditus a Cicerone juvene.

Q. METELLUS Celer, Celeris fil. major. v. Acon. ad Cornel. I. et Manut. ad Or. pro Domo. c. 47. ubi tamen turbat in huius Metelli stemmate: ad Or. pro Sect. 62. Catil. I. 8. II. 3. Sul. 23. Praetor Cicerone Consule, delectum habet contra Catiliam. Pil. 4. Consul designatus, cum L. Afranio, privatus auctoritate sua ludos Compitalitios fieri prohibet, et rem obtinet. Att. 1. 17. Consul designatus resistit publicanis, Asiaticam locationem induci postulantibus. ad Div. V. 1. cum Cicerone expostulat de fratre Nepote Tribuno ab ipso in Senatu oppugnato. Galliam provinciam obtinet ex praeura. Att. VI. 3. ad Div. VIII. 8. accusat M. Servilium. Coel. 14. Clodiam uxorem habet. c. 24. ejus mors, senenum accepisse indicat. laudatur. Brut. 70. qualis orator.

Q. METELLUS Nepos, Celeris min. fr. ad Div. V. 1. 2. Trib. pl. Silano et Murena Coss. in Senatu oppugnatur a Cicerone; quem ante ipse oppugnaverat: de quo vid. Dio Cass. XXXVII. p. 48. 49. Br. 78. qualis in dicendo fuerit. Fuit Consul cum Lentulo Spinthere. Sen. p. R. 7. inimicitias cum Cicerone deponit, neque intercedit Lentulo, atque etiam de Cicerone refert et fert. Dom. 47. ejus avus esse dicitur Macedonicus, qui tamen est abavus.

Q. METELLUS Nepos, Balearici F. v. Acon. ad Cornel. I. Rab. Perd. 7. Att. II. 6. legem Caecilium Didium fert. Consul cum T. Didio a. U. DCLV. Quir. p. R. 3. Sen. p. R. 15. De cognomine v. Manut. ad Corn. I.

METO, Att. XII. 3. et 51. fuit debitor Ciceronis. quod ex altero loco Ep. 51. satis clare apparet, sed quia istud tardum nomen erat, ludit in nomine, et diem solutionis annum Metonis appellat. Dicebatur enim annus Metonis per proverbium pro longo tempore: proprie autem annus Metonis est cyclus undeviginti annorum, qui Metonem astronomum auctorem habebat. v. Diodor. Sic. XII. p. 94. add. Manut. Quaef. per Epist. I. 6.

METRA, ad Div. XV. 4. homo apud Ariobarzanem gratosus.

METRILIUS PHILEMO, Div. VII. 18. libertinus videtur, pro quo Manutius conjiciebat M. Aemilium, cujus mentio est apud Aconium in Milonianam. Rutgerius autem Var. Lect. III. 2. navult Metilius.

METRODORUS Scepsius, Or. I. 11. Carneadis auditor. Orat. II. 88. Tusc. I. 24. divina fuit memoria, de qua add. Plin. VII. 27. ad quem locum v. Harduin. Emend. 80. ubi et de aetate ejus. Idem Plin. XXXV. 11. excellentem pictorem

- rem fuisse, et L. Paulli liberos erudivisse, tradit.*
- METRODORUS Chius**, Acad. IV. 23. initium libri de natura. *Democriti discipulus et Hippoeratis magister.*
- METRODORUS, Epicureus, Atheniensis**, Fin. II. 3. sapientem se ab Epicuro appellari patitur. Tusc. II. 3. ejus libri non leguntur, nisi ab Epicureis. *Quare Lampiscenus dictus sit, cum Atheniensis esset, v. Jonsum I. 2. 6. Menag. ad Laërt. X. 22.*
- METRODORUS**, ad Div. XVI. 20.
- [**METRODORUS**, Stratonicens, ab Epicuro ad Carneadem se contulit, Acad. II. 6. cf. Diog. Laërt. X. 5. Baylii Dictionn. T. III. v. Metrodore.]
- [**METTIUS**, Att. XV. 27.]
- METUSCILIUS**, Att. VIII. 12. Pompejanus.
- MIDAS**, Tusc. I. 4. pro Sileni capti missione quid muneris acceperit, Div. I. 36. II. 31. puero formicae tritici grana in os congerunt.
- MILO**, Crotoniates. Cato 9. 10. Fat. 13. ejus vires.
- T. Annius MILO**, Mil. 15. post tribunatum, quem gessit *Lentulo Spinthere et Metello Coss.* reum facit P. Clodius de vi. ad Div. I. 5. a Cn. Pompejo defenditur. Att. IV. 3. ejus cum Clodio contentiones. Off. II. 17. ei honori fuit, gladiatoribus emtis reip. causa Clodii furores comprimere. ad Div. II. 6. consulatum petiit. *Hoc ipso tempore Clodium interfecit: de quo vid. Argum. Or. pr. Milone. De ejus exitu v. Vellej. II. 68. Dio XL. p. 141. sq.*
- MILTIADES**, Fin. II. 4. Tusc. IV. 19. ejus tropaea. Sext. 64. ejus calamitas.
- MINDIUS Marcellus**, ad Div. XV. 17.
- M. MINDIUS**, ad Div. V. 20. XIII. 26. frater Mescinii Rufi, negotiator.
- MINERVA**, Nat. D. III. 23. plures Minervae. ibid. Coria, Arcadibus culta, quadrigarum inventrix. ibid. III. 24. etymologia.
- MINOS, rex Cretae**. Tusc. I. 5. 41. II. 14. Offic. I. 28.
- MINOTAURUS**, ad Div. XII. 25. i. e. *Calvisius et Taurus, qui hoc nomine perstringuntur.*
- MINUCIA** gens, Verr. I. 45.
- MINUCIA** porticus, Phil. II. 34. *structa a Minucio, qui de Scordiscis triumphavit. Vell. II. 8.*
- MINUCIUS**, Verr. I. 45.
- MINUCIUS Magius**, Att. IX. 13. a Pompejo de pace mittitur ad Caesarem.
- Cn. MINUCIUS**, ad Div. XII. 25. *in Africa aut apud Q. Cornificium aliquid muneris tenuit, aut proprium imperium habuit.*
- L. MINUCIUS Basilus**. Offic. III. 18. *Qui cum Caesare in Gallia fuit. v. de B. G. VI. 29. vid. etiam: Basilus.*
- Q. MINUCIUS**, Brut. 18. Consul a. DLVI.
- Q. MINUCIUS Rufus**. Verr. IV. 31. II. 28. eques Rom. in Sicilia negotiator.
- MITHRIDATES**, Flacc. 17. Phryx, testis in Flaccum.
- MITHRIDATES**, Rex Ponti, Acad. IV. 1. post Alexandrum maximus, quid de L. Lucullo judicavit. Verr. II. 65. ejus statum etiam, cum bellum contra ipsum gerunt, Rhodii non deiciunt. *De eo multa in Or. p. L. Manilius, etc. De familia Mithridatis v. Reines. Epist. ad Hofm. et Rupert. ep. 21. p. 65.*
- MNASISTRATUS**, Verr. III. 46. Leontinus.
- MNEMOSYNE**, Nat. D. III. 21. mater novem Musarum.
- MNESARCHUS, Stoicus**, Or. I. 11. 18. Panaetii auditor, neminem oratorem putabat, nisi sapientem. cf. de Fin. I. 2. Acad. IV. 22.
- M. MODIUS**, Verr. II. 48. eques Rom.

MOERAGENES, Att. V. 15. VI. 1. Asianus, quocum Attico controversia fuit de servo.

MOLO, Rhodius, Br. 90. Att. II. 1. etc. est Apollonius Molo, de quo supra.

MONETA, Nat. D. III. 18. Dea, Juno. Div. I. 45. quare Juno sic appellatur. Att. VIII. 7.

MOPSUS, Nat. D. II. 3. Div. I. 40. Argivorum augur.

MOTHO, ad Div. XVI. 10. Manutius malebat: Maitho f. M. Otho.

MUCIA, Verr. II. 21. fessus dies in Asia institutus in honorem Q. Mucii, qui Asiam acquisitino imperio rexerat.

MUCIA, ad Div. V. 2. Att. VI. 12. Cn. Pompeji uxor, qui cum ea divortium fecit. Nepotis et Celeris Metellorum soror. Quare ita dicatur, disputat Manut. ad Ep. 2. ad Div. L. V.

MUCIAE, Brut. 58. Laeliae, C. F. filiae, [Laeliae majoris ex Q. Mucio Scaevola Augure, R.] C. Laelii neptes.

P. MUCIUS SCAEVOLA, P. F. Q. N. P. PRON. Herenn. I. 13. Or. II. 7. 12. Fin. II. 16. Trib. pl. Confule Caepione fert, ut de Tubulo quaeratur. Att. XII. 5. quibus Coll. Tribunus fuerit. Praetor fuit P. Furio et Sext. Atilio Coll. Dom. 53. Pontifex M. Brut. 28. acutus et copiosus orator. Verr. IV. 49. L. Calpurnii collega in consulatu a. U. DCXX. Dom. 34. legator in republ. gerenda putatur. Nasicae factum Scio probat. cf. Planc. 36. Or. I. 49. 50. optime pila et duodecim scriptis lussit. Laudatur praeterea Off. II. 13. Att. XII. 4. Nat. D. III. 2. Dom. 53. Topic. 4. 3. ad Div. VII. 10. 22. etc. Hic est is, qui, ut Pomponius ait, primus jus civile fundavit, qui primus hanc scientiam in familiam Muciam intulit. Duos fratres habuit item Jctos, P. Crassum Mucianum, Or. I. 37. Brut. 26. et Q. Augurem: sed

hunc tantum patrualem: quod tenendum est legentibus notam Graevii ad de Offic. II. 13. Hujus P. fil. Q. Asiae Proconsul etiam Jctus fuit. De eorum jurisprudentia et opinionibus extat Balduini libellus de juris prud. Muciana. Vide de iis etiam Pompon. Orig. jur. §. 89. 41. et ibi Rup.

P. MUCIUS, P. F. Q. N. P. PRON. Brut. 26. frater P. Crassi: ejus libri. Est P. Crassus Mucianus, de quo supra, frater P. Mucii naturalis, vid. Brut. 26.

Q. MUCIUS, Sext. 21. solus in castra Porcenae venit, eumque interficere conatur.

Q. MUCIUS, Q. F. Q. N. P. PRON. Brut. 26. Augur, de repet. contra T. Albucium dixit. Amicit. 1. gener Laelii: ad eum senem deducitur Cicero puer, qui nunquam ab ejus latere discessit. Consul fuit ann. DCXXVI. Balb. 19. de jure praedictorio non respondet. Phil. VIII. 10. bello Marfco valde senex et infirmus, tamen quotidie, simulatque luceret, conveniri poterat, et primus in curia erat. [Juris peritissimus idemque perconius, Brut. 58.]

Q. MUCIUS, P. F. P. N. etc. Offic. I. 31. in jure civili excelluit. II. 16. omnium moderatissimus, cum L. Crasso aedilitate functus est, et reliquis magistratibus praeter tribunatum et censuram. Verr. II. 10. Africanum justissime rexit, sed, Att. V. 17. solos quinque menses. v. Mucia. ad Div. I. 9. Planc. 13. publicanos inimicos habet, quod eos in provincia coercuerat. in Caecil. 17. pro Praetore justissimo nomen ejus dicitur. Amic. 1. Pontifex M. [unus nostrae civitatis et ingenio et justitia praestantissimus.] Or. I. 3. juris peritorum eloquentissimus et eloquentium juris peritissimus. cf. Brut. 39. Offic. III. 11. 15. in consulatu cum Crasso, a. DCLVIII. legem Muciam Liciniam tulit. v. M 5 Ind.

- Ind. Legg.* Brut. 89. Ciceronis in jure civ. praeceptor. S. Rofc. 12. in saeculo Marii a C. Fimbria vulneratur. Nat. D. III. 32. ante simulacrum Vestae trucidatur, sc. in curia Hostilia a Damasippo Praetore. Vell. II. 26. Iluc pertinent loca ad Att. IX. 18.
- Q. MUCIUS, Q. F. Q. N. *De hoc cape* ad Div. III. 5. Att. IV. 16. Tribunus pl. *Ahenobarbo et Appio Pulchro Coss.* optimatum partium defensor, cf. Q. Fr. III. 2. §. II. ult. v. *Pighius ad au. DCXCIX.* Ex his facile Muciorum stemma confici poterit, quod digessit recte, cum a multis, v. c. *Pighio*, male digestum esset, *Rupertus ad Pompon. de O. J. III. 7.* Hic est etiam ad Div. IV. 9. *si sua lectio.*
- Q. MUCIUS Mancina, Offic. I. 30. in sermonibus effecit, ut unus de multis videretur.
- MULCIBER, Tusc. II. 4. [Vulcanus.]
- L. MUMMIUS *Achaicus*, Consul, a. *DCVII.* Verr. I. 20. Corinthum delevit, et multas Achajae et Boeotiae urbes extruxit. Att. XIII. 6. 30. 32. et 33. qui ejus decem Legati fuerint. Brut. 22. Cenfor cum Africano minori a. *DCXI.* Brut. 25. orationes reliquit. Off. II. 22. abstinentissimus.
- L. MUMMIUS *Quadratus*, Sext. 11. *Tribunus pl. cum P. Clodio*, de salute Ciceronis ad Senatum refert. *Manutius ad Sext.* 11. *Ninnius legendum censet, et ita habet Dia XXXVIII. p. 79. ita appellatur etiam alius Ciceronis locis. vid. in L. Ninnius; sed MUMMIUS defendit Pighius ad annum DXCV.* Dom. 48. P. Clodii bona concebat Ciceri.
- M. MUMMIUS, Verr. III. 53. Praetor Cn. Pompejo et M. Crasso Coss.
- P. MUMMIUS, Orat. II. 67. cuius tempore homo.
- SP. MUMMIUS, frater Achaici. Brut. 25. orationes reliquit. Stoicam philosophiam tenuit. Att. XIII. 6. Legatus fratris Achaici.
- T. MUNATIUS, ad Div. X. 12. est Plancus Burfa. Catil. II. 2. focius Catilinae. [Hunc Catilinarium a Planco diversum credit Schuetz. R.]
- MUNDUS, Att. XV. 26. 29.
- L. MURCUS, ad Div. XII. 11. Att. XII. 2. Imperator et Proconsul in Asia. v. Statius.
- C. MURENA, L. F. e *Licinia familia plebeja.* Mur. 7. ubi de majoribus C. et L. Murenarum videndum. Frater ejus, pro quo est Oratio, Mur. 41. Galliam regerat Consule Cicerone.
- L. MURENA, Pater, Verr. I. 35. naves civitatibus Asiae imperat. Manil. 3. de Mithridate triumphat, a Sulla revocatur. Brut. 90. bello Civili Sullano perit.
- L. MURENA, L. F. Mur. 7. ejus avus et proavus Praetores fuerunt. ibid. 9. Legatus L. Luculli. ib. 1. Consul cum D. Silano, creatus, ambitus accusatus a Servio Sulpicio et Catone, defenditur a Cicerone Consule.
- P. MURENA, Brut. 67. mediocri ingenio, sed magnò studio, litterarum studiosus.
- MURENA, Varro, ad Div. XIII. 22. v. Varro.
- MUSAE, N. D. III. 21. tria genera Musarum.
- MUSCA, Att. XII. 40. videtur Attici libertus fuisse. *Sempronius Musca est ap. Valer. M. VI. 1.*
- MUSTELA *Numisus*, *Anagninus*, de scariis M. Antonii *Triumviri.* Phil. II. 4. 41. V. 6. XIII. 2. Att. XII. 5. et 44.
- C. MUSTIUS, Verr. I. 51. eques Romanus.
- MYRMECIDES, Acad. IV. 38. vid. *Aelian. V. H. I. 17.*
- MYRO, [Brut. 18.] Hierenn. IV. 6. Or. III. 7. *Statuarius praestans.* Verr. IV. 60. ejus bucula. 43. Apollo. 3. Hercules. etc.
- MYR-

MYRTILUS, Nat. D. III. 38. ejus mors vindicatur. *Oenomai auriga a Pelope interfectus*, v. *Hygin. fab.* 84.

MYRTILUS, Att. XV. 13. XVI. 11. servi nomen.

N.

NAEVIUS *Turpio*, Verr. II. 8. quadruplator, civis Rom. de conventu Mamertino. cf. V. 41.

SER. NAEVIUS, Brut. 60. a Sincinio defenditur.

SEXT. NAEVIUS, Quint. 1. etc. praeco, cui cum P. Quintio controversia: gratiosus apud Sullanos, ad quos a Marianis defecerat.

NAEVIUS, Orat. II. 63. poeta comicus, quem saepe citat Cicero. Brut. 15. de tempore mortis ambigitur. [Vett. de Naevio testimonia ejusque fragmen. coll. Bothius, Poët. Scen. Lat. Vol. V. p. 79—97. R.]

NANNEJUS, Att. I. 16. proscriptus a Sulla.

NANNI, Pet. Conf. 2. *Manut. ad Ep.* 16. *L. I. ad Att. legit: Nanneji.*

C. NASENNIUS, municeps Sueffanus, ad Brut. 8.

NASICA, vide in Scipio. item in Porcius.

L. NASIDIUS, Att. XI. 17. Pompejanus. v. et in Vilius.

CN. Otacilius NASO, ad Div. XIII. 52. eques Romanus.

L. Octavius NASO, Q. Fr. I. 2. §. 3. negotiator in Asia fuisse videtur.

P. NASO, Phil. III. 10. provinciam a M. Antonio assignatam recusavit. Att. XII. 17.

Q. NASO, Cluent. 53. Praetor, qui causae Cluentiae praefuit. Flacc. 21. Praetor Asiae. *Hos duo Nasones P. et Q. praetermisit Heinsius in Catalogo Nasorum, ad Ovid. Epist.* 1.

NATTA, e Pinariis, Div. I. 12. it. II. 20. ejus simulacrum ex aere.

L. NATTA, Mur. 35. laudatur. Idem postea Pontifex, quo praeeunte donum Ciceronis consecravat Clodius. Dom. de eo intellige Att. IV. 8. *Ad hunc refert Urfinus numos, in quibus Nattae cognomen, de Famil. R.* p. 207.

NAVIUS, Attius, v. Attius.

NAUCRATES! *Erythraeus Naucratis*, Orat. II. 23. it. III. 44. Isocratis discipulus, historicus. *Hic est, qui cum Theopompo et Theodecte interfuit agoni de laudibus Mausoli dicendis ab Artemisia instituto. vid. Usser. ad a.* 3652.

NAUSIPHANES, Tejus, Democriteus, N. D. I. 26. Epicuri magister, ab eo contemnitur. *Pyrthonis auditorem vocat Sext. Empir. adv. Math. init. Luer-tius Democriti prooem. Sect.* 15. v. *Fabric. ad Sextum l. c.* cf. *Menag. ad Laert. X.* 8.

[SP. NAUTIUS, v. *Sp. Antius.*]

[NEARCHIUS, Tarentinus, hospes Catonis, de Sen. 12.]

NEOCLES, Pamphili Platonici pater, N. D. I. 26. [Male hic locus ab Ernest. intellectus est: nec enim Pamphili, sed Epicuri pater Neocles est; cf. Diog. Laert. X. 1. et Menag. ad h. l. Strabo XIV. R.]

NEOPTOLEMUS, cognomen Pyrrhi, Achillis filii. Or. II. 37. Tusc. II. 1. philosophari ait sibi necesse esse, sed paucis.

[NEPOS, ad Att. XIII. 14.]

NEPTUNUS, Off. I. 10. Thesei precibus commotus Hippolyto equos immisit. N. D. I. 23. Neptuni filius dicitur de homine immani, saevo, latrone. vide *Davis. ad h. l.*

[CN. NERIUS, Q. Fr. III. 3. Schuetz. (? R.)]

CN. NERO, Verr. I. 19. Praetor Asiae.

TIB. Claudius NERO, Liviae ante Augustum maritus. ad Div. XIII. 64. Att. VI. 6. pe-

- tit Ciceronis filiam. v. *Manut. et Malaspina ad l. c. De eo v. Sueton. in Tib. 4.* [ad Q. Fr. III. 2.]
- NERONIANUM, Orat. II. 61. dictum Neronis cujusdam.
- NERVA, ad Div. X. 18. vid. *Laeus Cispus. Nervae sunt e Liciniis: de quibus supra.*
- [NESTOR, quem Agamemnon in consiliis capiundis habuit, ad Div. IX. 14. Sen. 10. Tusc. V. 3.]
- NESTORIUS, ad Div. VI. 11. *pro quo Graev. Velleius; familiaris Ciceronis.*
- NICANDER, *Colophonius*, Or. I. 16. de rebus rusticis scripsit. *Respicit ad Ψωπυνᾶ, quae ab Eustathio ad Homer. et Schol. Aristoph. laudantur. v. Fabric. B. G. III. 26.*
- NICANOR, Att. V. 3. servus Attici.
- NICASIO, Verr. IV. 51. Ennensis Senator. *add. Att. XII. 5. ubi foeneratoris nomen est, si lectio sana.*
- NICE, Verr. V. 30. uxor Cleomenis Syracusani, Verris meretrix.
- [NICEPHORUS, villicus Q. Ciceronis, ad Q. Fr. III. 1.]
- [NICIAS, Cous, ad Att. VII. 3.]
- [NICIAS, Smyrnaeus, ad Q. Fr. II. 1. Schuetz. (? R.)]
- NICETAS, *Syracusius*, Acad. IV. 39. omnia stare dicit, solam terram circa axem moveri. *Pythagoreus, rectius Hicetas*, ubi v.
- NICIA Curtius, ad Div. IX. 10. 11. Att. VII. 3. it. XII. 26. grammaticus, quem Cicero in Cilicia secum habuit. Att. XIII. 28. a Dolabella arcessitur; ad eum, auctore Cicerone, proficiscitur. cf. 52. *De loco ad Div. VII. 23. dubitat Broukhuf. ad Sueton. de ill. Gramm. c. 14. an ad grammaticum pertineat.*
- NICO, ad Div. VII. 20. medicus, *ἡσπὶ πολυγυίας* scripsit.
- NICO, Verr. V. 30. nobilissimus pirata, a P. Servilio captus.
- NICOCLES, *Tyrannus*. Off. II. 23. ab Arato Sicyonio oppressus est. v. *Plutarch. in Arato.*
- NICOCREON, Tusc. II. 21. Rex Cypri. v. *Anaxarchus.*
- NICOMACHUS, Fin. V. 5. Aristotelis filius.
- NICOMACHIUS, Brut. 18. pictor. *De eo v. Plin. H. N. XXXV. 10. et Junium in Catal. Artific.*
- NICOMEDES, *Tennites*, Flacc. 18.
- NICOMEDES, Verr. I. 24. Rex Bithyniae. *Prusias filius et parricida.*
- NICOSTRATUS, Cluent. 62. servus Oppianici.
- P. NIGIDIUS *Figulus*, Sull. 14. petit praeturam Cicerone Cos. Qu. Fr. I. 2. §. 5. Praetor. Att. II. 2. iudices adesse cogit. VII. 24. a Domitio Corfinio Capuam mittitur. ad Div. IV. 13. exuli spem Cicero facit redeundi Romanam. *De eo v. Rutgerf. Var. L. III. 16.*
- NILUS, Att. XI. 11. 23. *servi aut liberti nomen, nisi vox corrupta est.*
- L. NINIUS *Quadratus*, Att. X. 16. Sext. 11. post Redit. in Sen. 2. Kalend. Junius de Cicerone revocando retulit nullo dissentiente, illo ipso anno, quo expulsus est. *Alii legunt: Mummius. v. L. Mummius Quadratus.*
- NIOBE, Tusc. III. 26.
- NIPTRA, Tusc. II. 23. fabula Pacuvii et Sophoclis.
- NISUS, de N. D. III. 23. pater Bacchi cujusdam ex Thyone.
- [M. NOBILIOR, v. M. Fulvius Nob.]
- Q. NOBILIOR, M. F. Brut. 20. v. Q. Fulvius Nob.
- NODINUS, N. D. III. 20. Deus Romanorum; proprie fluvius prope Romam.
- Q. CONSIDIUS NONIANUS, e gente Nonia in *Considiam adoptatus: v. Q. Considius.*

- M. NONIUS *Suffenas*, Att. VI. 1. Cretae et Cyrenarum Propraetor, cum Cicero in Cilicia esset.
- C. NORBANUS, *e Junius*. Orat. II. 21. 25. 47. et 48. qui Tribunus pl. Q. Servilium Caepionem a Cinibris victum omnibus modis veravit, ideoque accusatus est a P. Sulpicio Rufo Tribuno pl. defensio a M. Antonio Oratore, cujus Quaestor fuerat. Off. II. 14. seditiosus et inutilis civis. *Hic est, qui post Consul cum L. Scipione ann. DCLXX. a Sulla victus est. Vell. II. 25.*
- C. NORBANUS, Verr. III. 49. Praetor Siculus. Verr. V. 4. Siciliam otiosam habuit.
- L. NOSTIUS ZOILUS, ad Div. XIII. 45. libertus L. Nostii.
- NOVIA, Cluent. 9. uxor Oppianici.
- NUCULA, Or. II. 62.
- NUCULA, Phil. VI. 5. VIII. 9. XI. 6. XII. 8. de Septemviris Antonii.
- NUMA POMPILIUS, [Rex Romanor. N. D. III. 2.] Leg. II. 22. humatus est, ubi? Tusc. IV. 1. Pythagoreus male existimatur. Or. II. 37. ante Pythagoram vixit. Or. III. 51. doctissimus. Sull. 7. Rex peregrinus.
- NUMERIUS *est praenomen* Auri-
orum, Cluentiorum Fabiorum,
Furiorum etc. v. in Num. Fa-
bius Pictor.
- NUMERIUS, Verr. III. 23. Centu-
ripinus.
- NUMERIUS *Aurius*, v. Aurius.
- NUM. *Cluentius*, vid. Cluentius.
- NUM. *Fabius Pictor*, v. Fabius.
- NUM. *Furius*, vid. Furius.
- Num. NUMESTIUS, Att. II. 20.
22. et 24. amicus Attici.
- NUMERIUS *Quintius*, v. Quint.
- NUMERIUS *Sufficius*, v. Suff.
- Ti. NUMICIUS, Off. III. 30.
Trib. pl.
- NUMINIUS, Verr. IV. 51. En-
nenfis Senator.
- NUMISIUS *Tiro*, Phil. II. 4.
XII. 6.
- NUMISIUS *Mustela*, v. Mustela.
- NUMITOR, Herenn. IV. 94. Ro-
muli avus.
- NUMITORIA, *Fregellana*, Phil.
III. 6. uxor M. Antonii patris.
- C. NUMITORIUS, Verr. V. 63.
eques Romanus in agro Tauromi-
nitano.
- Q. NUMITORIUS *Pullus*, Inv.
II. 84. Fregellanorum princeps
conjuracionem contra Romanos
prodidit, cum ad causam apud
L. Opimium Praetorem dicendam
evocatus esset. v. L. Opimius.
Fin. V. 22. *est* Pullus Numitor.
male. v. not.
- NUMIUS, Font. 5. de cohorte M.
Fonteji, aut portitor. [all. *Mu-
nius*. R.]
- NUMMIUS, Or. II. 63. divisor.
- NYMPHAE, [N. D. III. 17.] Mi-
lun. 27. earum aedes, in qua
erant tabulae censoriae.
- NYMPHO, Verr. III. 21. Centu-
ripinus.
- NYMPHO, Colophonius, ad Q.
Fr. I. 2. §. 2. de Q. Cicerone que-
ritur.
- NYMPHODORUS, Verr. IV. 22.
Agrigentinus.
- NYMPHODORUS, Verr. III. 23.
Centuripinus.
- NYSA, N. D. III. 23. a Baccho
interficitur.
- NYSIUS, Flacc. 25. cognomen
Bacchi, [vario modo explicatum,
cf. Diodor. Sic. III. 64. Hygin.
167. 181.] *sed Graeviana habet*
Dionylus.

O.

- [OCEANUS, avus Medae, N. D.
III. 19. R.]
- SERV. OCELLA, ad Div. II. 15.
VIII. 7. Att. X. 13. et 16.
- OCTAVIANUS, ad Div. X. 33.
Att. XV. 12. XVI. 8. 11. 14. *est*
C. Octavii Macedoniae Praetoris
filius naturalis, post Octavianus
appellatus, cum cum C. Caesar
adoptasset. Dicitur etiam
- OCTAVIUS, ut ad Div. XVI. 24.
v. C. Caesar Octavius.
- CN. OCTAVIUS, Cn. F. Off. I.
39. quoniam praeclaram aedifi-
carat

- carat in Palatio domum, honorem consecutus est. *ibid.* primus ex ea familia Consul. Phil. IX. 2. homo novus, in legatione ad nepotem Antiochi Regis, a Leptine quodam Laodiceae interficitur: eique propterea statua in Rostris polita. *Add. Plin. XXXIV. 6. qui tamen factum Popillii, Antiochum M. virga circumferentis, cum hujus legatione confundit, frustra defendente Hard. ex h. l. Ciceronis.* Fin. I. 7. Consul (*a. DCLXXXIX.*) cum L. Manlio Torquato, severus in filium, Macedoniae Praetorem: filius D. Silano in adoptionem datus.
- CN. OCTAVIUS, *M. F. Cn. N.* Brut. 62. a forensi eloquentia absuit. *ib.* 60. Consul cum C. Curione, *a. DCLXXVII.* Fin. II. 28. ejus dolores.
- CN. OCTAVIUS, *Cn. F. Nepos Cn. ejus, qui cum Torquato Conf. fuit. Pater Consul fuit cum T. Annio a. DCXXV.* pro Planc. 21. aedilitiam repullam tulit. Brut. 47. in consulatu *a. DCLXXVII.* se eloquentem praestitit. Harusp. R. 25. cum Cinna collega discessit. Catil. III. 10. Cinnam collegam ex urbe eiecit. Tusc. V. 19. caput praeciditur jussu Cinnae collegae. *Ab hoc Octavianum bellum dicitur* Div. I. 2. Nat. D. II. 5. etc.
- CN. OCTAVIUS, Qu. Fr. I. 1. §. 7. Quinto Fratri ad imitandum proponitur: quomodo lictores et accensos coercuerit, *cum Macedoniae regeret, ex praetura.* it. ep. 2. §. 2. vocatur vicinus Ciceronis. *add. Att. II. 1. Suetonii codices multi in Augusto cap. 3. appellant Cajum, quod praenomen etiam inscriptio exhibet ap. Gruter. p. 225. a Pighio ad annum DCXCIV. allata, in qua dicitur C. F. C. N. C. PRON. pater Augusti. Nempe, ut posteri ejus Octavii, qui primus Consul fuit, Cnei dicti, sic qui a fratre Cajo orti sunt, Caji appellati vi-*
- dentur, ut discernere familias in promptu esset. Et ut Drakenb. ap. Liv. XXXIII. 23. pro C. Octavio reponit Cnens, quod is fuit e familia Consulari: sic in hoc nostro Cajus rescribendum videtur, quia ex equestri familia fuit, quae a Cajo, Cneji Consulis primi fratre, originem repetebat: de tota familia vid. Sucton. I. c.*
- CN. OCTAVIUS, ad Div. VII. 9. et 16. homo obscurus, familiaris Trebatii.
- L. OCTAVIUS, *Cn. F. Cn. N.* Verr. I. 50. Consul *a. DCLXXVIII.* cum C. Aurelio Cotta. *Ab hoc nomen habet formula Octaviana, quia eam actionem in praetura dederat.* Verr. III. 65.
- L. OCTAVIUS Balbus, Verr. II. 12. juris peritissimus.
- L. OCTAVIUS Ligur, *M. frater,* Verr. I. 48. Trib. pl. cum fratre *a. DCLXXII.*
- L. OCTAVIUS Naso, ad Q. Fr. I. 2. §. 3.
- L. OCTAVIUS Reatinus, Br. 68. audax magis, quam paratus in dicendo, adolescens mortuus est.
- M. OCTAVIUS Cecina, Brut. 25. Trib. pl. cum Tib. Graccho, eique adversatur in tribunatu et post, *ubi v. Corrad. N. D. I. 38. ei abrogatur tribunatus a Graccho.*
- M. OCTAVIUS, *Cn. F. (aequalis L. et M. Luculli).* Brut. 62. legem frumentariam Semproniam abrogavit: a forensi eloquentia absuit. Off. II. 21. largitio ejus modica et reip. tolerabilis et plebi necessaria fuit. *v. Leges frumentariae.*
- M. OCTAVIUS Ligur, Verr. I. 48. Trib. pl. *a. DCLXXII. frater L. Octavii Liguris.*
- M. OCTAVIUS, *Cn. F. M. N.* ad Div. III. 4. Appii Pulchri Legatus aut Praelectus. ad Div. VIII. 2. petit aedilitatem cum Coelio, minime gratus fuit. Att. V. 21. Aedilis Curulis, *M.*

Marcello et Servio Sulpicio Coss.

M. OCTAVIUS, Phil. XI. 2. Mar-
sus quidam, quo Dolabella Lega-
to-rius est in Syria vexanda.

P. OCTAVIUS Balbus, Cluent. 38.
Senator iuris peritissimus. *Ve-
reor, ne in praenomine vitium
sit*, P. pro L. vid. L. Octavius.

OCTAVIUS Manilius, Att. IX. 10.
a Tarquinio expulso contra Ro-
mam excitatur: *de quo vid. Li-
vius II. 18. sqq.*

OEDIPUS, Fat. 13. etc. *Laji fi-
lius.*

OENEUS, Tusc. Qu. II. 8. *Deia-
nirae pater.*

OENOMAUUS, ad Div. IX. 16.
Tusc. III. 12. *fabula Accii.*

A. OFFILIUS, ad Div. VII. 21.
ad Att. XIII. 37. Jctus, *cujus
etiam Ulpianus mentionem facit
Digest. LV. 1. De eo vid.
Dodwellus in Append. Prael.
Camden. p. 780.*

OFILLIUS, ad Div. XVI. 24. *cre-
ditor Ciceronis. Forte idem
eum praecedente.*

OILEUS, Tusc. III. 29. *Ajaxis
pater.*

OLYMPIAS, Div. I. 23. peperit
Alexandrum ea nocte, qua Dia-
nae Epheliae templum conflagra-
vit. Magorum de ea re respon-
sum. [N. D. II. 27. Div. II. 66.]

ONASUS, Segetianus. Verr. V. 45.

OPAS, N. D. III. 22. *pro quo
recte Davies: Phthas, Vulca-
nus Aegyptiorum nomine, Nilo
natus, custos Aegypti. v. Ja-
blonsky Pantheon Aegypt. L.
I. c. 2. p. 45.*

OPHIUCHUS, Nat. D. II. 42. *fi-
dus.*

L. OPIMIUS, Q. F. Inv. II. 34.
eo Praetore de conjuratione su-
spectis Fregellanis causam apud
eum dixit princeps eorum Nu-
mitorius Pullus, qui, cum seditione
prodidisset, ab Opimio
Fregellae oppugnatae, in deditionem
acceptae et dirutae sunt.
cf. Agrar. II. extr. et Vellej. II.
6. Catil. I. 1. ei resp. permit-
titur in seditione C. Gracchi,

Br. 34. a populo absolutus de
caede Gracchi: a Gracchanis ju-
dicibus sublatus est, cum contra
studium populi stetisset. conf.
Planc. 28. Or. II. 25. C. Grac-
cho interfecto, cum consulatum,
quem a. DCLXXIII. gessit, de-
posuisset, reus factus est ad po-
pulum a P. Decio Tribuno pleb.
defendit C. Carbo Consul. Brut.
83. ab eo vintum Opimianum di-
citur. Sext. 67. sepulcrum ejus in
litore Dyrrhaeclii.

Q. OPIMIUS, Orat. II. 68. Consul
a. DCLIX.

Q. OPIMIUS, L. F. Q. N. Verr.
I. 60. Senator, accusatus est
apud C. Verrem Praetorem,
quod in tribunatu intercessisset
contra legem Corneliam. *Hic
Opimius is est, qui Trib. fuit
L. Octavio et C. Cotta Coss. a.
DCLXXIX.*

OPIMIUS, *Vejentina, Tromen-
tina, Antius.* Att. IV. 16. ju-
dex. v. Graev.

Sp. OPIUS, *five, ut alii volunt*,
P. OPIUS, Phil. III. 10. provin-
ciam sibi ab Antonio datam re-
culavit. v. not.

OPPIA, ad Div. XIII. 28. M.
Mundii uxor.

OPPIANICUS, Cluent. 4. etc. *est
Statii Albii cognomen.*

OPPII, Att. VII. 13. VIII. 7. X.
4. foeneratores.

CN. OPPIUS, Quir. p. Redit. 5.
generum Sex. Atilium Serranum
Tribun. pl. P. Lentuli relationi
de Cicerone revocando interce-
dentem ab intercessione revocat.
cf. Att. IV. 2.

L. OPPIUS, M. F. Flacc. 13. eques
Romanus. ad Div. XIII. 43. ne-
gotiator Philomeli.

M. OPPIUS, M. F. *Terentina*.
ad Div. VIII. 8.

P. OPPIUS, Fr. Or. pro P. Oppio.
*Fuit Quaestor M. Cottae, qui
cum L. Lucullo Consul fuit,
Bithyniam obtinuit, et bellum
adversus Mithridatem male ges-
sit. v. Patricius ad Fr. Or. pro
Oppio.*

OP.

- OPPIUS, ad Div. II. 16. magistratus spem habet. Att. V. 1. Caesaris amicus.
- [OPS, Dea, ejus aedes, ad Attic. XVI. 14. templum, N. D. II. 23. facultas, N. D. III. 36.]
- C. *Sergius* ORATA, Fin. II. 22. Off. III. 16. enit a M. Mario Gratiadiano aedes. Or. I. 39. *scribitur* Aurata.
- P. ORBIUS, Brut. 48. auditor T. Juventii in jure civili, non inferior magistro. Flacc. 31. Praetor in Alia.
- ORBONA, N. D. III. 25. Dea, cuius templum Romae fuit: *orbitatem avertere credita*.
- C. ORCHINIUS, p. Cluent. 34. et 53. collega Ciceronis in praetura.
- C. ORCININUS, Petit. Consul. 5. amicus M. Ciceronis. *Vereor, ne idem nomen sit cum praecedente. Cod. Palat. Corchiavi: Forte et ejusdem hominis.*
- ORESTES, [fil. Agamemnonis et Clytaemnestrae,] Tusc. III. 5. furiosus. Fin. I. 20. [II. 24. amicitia ejus cum Pylade].
- CN. ORESTES, *ex Aureliis*, pro Planc. 21. in petitione tribunatus pleb. repullam tulit. Off. II. 17. ei prandia in semitis decumae nonini magno honori fuere. Dom. 13. a Cn. Aufidio adoptatus, *unde* Cn. Aufidius Orestes dictus est. *Consul fuit cum P. Lentulo Sura, a. DCLXXXIII.*
- L. ORESTES, Brut. 28. Consul cum M. Lepido, *a. DCXXVII. De L. et C. Oreste L. F. v. in Aurelius.*
- ORESTILLA *Aurelia*, ad Div. VIII. 7. Catilinae amica.
- M. ORFIUS, ad Div. VII. 5. et ad Q. Fr. II. 14. *nomen hominis Caesari in Gallia commendati, item Q. Fratri. Sed Tunstallus p. 115. legendum putat Curtius, ut Corradus. v. not.*
- ORION, de N. D. II. 44. fidus.
- ORITHYIA, Leg. I. 1. ab Aquilone sublat: *Erechthei, Atheniensis Regis, filia.*
- ORODES, ad Div. XV. 1. Att. V. 18. Rex Parthorum. v. Arlaces.
- OROETES, Fin. V. 30. Praetor Darii, *qui Polycratem interfecerat, v. Herodot. III. 128. male in edd. quibusdam scribitur Orontes.*
- ORPHEUS, N. D. I. 33. cum negat fuisse Aristoteles: carmen Orphicum a Pythagoreis Cercopi cuidam tribuitur. [Orph. et Rhesus Musa matre nati, N. D. III. 18.]
- ORPHEUS, ad Div. XIV. 4. fervus Ciceronis.
- ORPHICA, de N. D. III. 23. sacra Bacchi.
- OSACES; Att. V. 20. dux Parthorum (*Pacori nomine, nondum ephebi. v. Dio Cass. XL. p. 133.*) magna auctoritate, vulnus accipit a Cassio, ab Antiochea fugatur, quo vulnere paullo post perit.
- CN. OTACILIUS Naso, vid. *Naso*.
- L. OTHO, *e Rosciis*, Mur. 19. lex ejus grata equitibus. Att. XII. 37. et 38. XIII. 31. *si tamen est idem. v. Lex Roscia.*
- [OTHONES, ad Att. XV. 29.]
- OVIA, Att. XII. 21. et 24. C. Lollii uxor.
- OVIUS, Att. XVI. 1.

P.

- T. PACAVIUS, Mil. 27. eques Romanus.
- M. PACCIVS, Att. IV. 16. hospes Aufici.
- [PACENUS, p. Cluent. 59.]
- L. Junius PACIAECUS, ad Div. VI. 18. Hispanus, civitate donatus, Caesarianus. *vid. Hirt. de Bell. Hispanico* 16.
- PACIDIANUS, de Optim. gen. orat. 6. Tusc. IV. 21. gladiator apud Lucilium.
- M. PACILIUS, Verr. II. 38. et 40.

PACHIANA domus. Att. I. 14.

PACONIUS, Q. Fr. I. 1. §. 6. homo obscurus, qui de Q. Cicero-
ne Proprætoris questus erat.

PACORES, vel PACORUS, ad
Div. XV. 1. Att. V. 18. Orodus,
Regis Parthorum, filius. ad Div.
XV. 3. cum eo nupta Regis Ar-
meniorum filia. v. Orodus. *Hic
est, qui post a Ventidio victus
a. DCCXV. perit. Dio Cass.
XLIX. p. 464.*

M. PACUVIUS, ad Herenn. II. 23.
*Poeta tragicus, floruit post
Ennium, cujus nepos fuit. de
Aspic. 7. Laelii amicus et hos-
pes. [cf. Brut. 64. 74. de Or.
III. 7. Vett. de eo testium. ejus-
que fragmenti. coll. Bothius, Poet.
Scen. Lat. Vol. V. p. 98 — 155.
R.]*

PAEAN, Verr. IV. 57. nomen
Apollinis. Orat. I. 59. hymni
genus in Apollinem. Verr. IV.
57. ejus signum in templo Aescu-
lapii.

SENT. PAEDUCEUS, vide *Pe-
duceus*.

PAEONIUS, Q. Fr. III. 3. rhetor
valde exercitatus et bonus, quo
uti sunt Cicerones filii.

PAETUS, ad Div. IX. 16. *cogno-
men familiae Papiriae*, Cluent.
26. et Aeliorum. ad Att. II. 1.
Ciceroni libros a fratre relictos
donat.

PAETUS, Phil. XIII. 15. Graecu-
lus, a Caesare civitate donatus.
In vulgatis edd. est: Petrus.

PALAEEMON, Nat. D. III. 15. fi-
lius Leucotheae: *Deus mari-
nus*.

PALAMEDES, ad Herenn. II. 19.
Top. 20.

M. Lollius PALICANUS, Verr. II.
41. Tribun. pl. *Cn. Lentulo et
L. Gellio Coss.* Att. I. 1. et 18.
Brut. 62. concionibus turbulen-
tis aptissimus. *De cognomine
v. Burman. ad Quintil. IV. 2.
Numum gentis Lolliae, in quo
Palicani cognomen, dedit Pele-
rin. Epist. p. 213. qui apud
Morcellium in numis ejus gen-
tis non est.*

Cic. Clav.

PALLA, Coel. 10. nomen homi-
nis, cui M. Coelius bona eri-
puisse dicebatur.

PALLAS, *antis*, N. D. III. 23.
pater Minervae cujusdam, a fi-
lia interfectus.

PAMMENES, Brut. 97. longe elo-
quentissimus Graeciae, quo M.
Brutus usus est. Or. 29. De-
mosthenis studiosissimus. *Mentio
Pammenis quoque fit ad Att.
V. 20. VI. 2. nescio, an ejus-
dem.*

PAMPHILUS, *Lilybaetanus*, Verr.
IV. 14.

PAMPHILUS, N. D. I. 26. Pla-
tonis auditor, quem Epicurus
Sami audivit, et tamen magnifi-
ce contemnit.

PAMPHILUS, Orat. III. 21. rhe-
tor Graecus. *Hujus τέχνην lau-
dant etiam Aristot. Rhet. II.
Quintil. III. 6. add. Ind. Lat.
in Insula.*

PAMPHILUS, Ar. VII. 2. servus
Attici.

PANAETIUS, *Rhodijs, Stoicus*.
Or. I. 11. Off. I. 26. Scipionis
Africani majoris praeceptor: et
Brut. 30. Rutilii. Brut. 26. C.
Fannii. Or. I. 11. Mnesarchi.
Off. II. 2. laudat Africani absti-
nentiam. Att. IX. 12. apud eum
honoratus est. Div. I. 3. et 7.
item II. 42. Posidonii doctor,
discipulus Antipatri, a Stoicis
degeneravit in sententia de di-
vinatione; risit enim avium can-
tum et astrologorum praedicta.
Off. II. 14. ei placet, nonnun-
quam verosimile, etiam si minus
sit verum, defendere. Tusc. I.
32. animum mortalem statuit.
Nat. D. II. 46. dubitat, an mun-
dus sit igni interitus. Offic.
I. 2. III. 2. de officiis accu-
ratissime disputavit, in quo tamen
aliquid reprehenditur. Offic. I.
43. praetermisit locum de duobus
honestis, utrum honestius. Off.
II. 10. cum de opinione populari
locutus est, usus est verbis po-
pularibus et ulitatis. de Off. II.
5. negat, ducem belli aut prin-
cipem domi magnas res et salu-
tares

- tares sine hominum studiis gere-
re posse. Off. II. 17. theatra,
porticus, nova templa non pro-
bat. Fin. IV. 9. ad Q. Tubero-
nem de dolore patiendo scribit.
Att. XIII. 8. ejus liber de provi-
dentia [*περὶ προνοίας*]. Leg.
III. 6. de magistratibus.
- PANISCUS, N. D. III. 17. Div.
I. 13. Panisci caput extitisse saxo
diffisso fingit Carneades.
- C. Vibius PANSA, C. F. C. N. ad
Div. VIII. 8. Trib. pl. M. Mar-
cello et Serv. Sulpicio Coss. ad
Div. XV. 17. in Gallia citeriori
M. Bruto succedit. Phil. V. 19.
Consul cum Irtio. ad Div. X.
33. exercitus ejus ad Mutinam
conciditur, et ipse ex vulneri-
bus moritur. cf. ad Brut. 6. Phil.
XI. 9. laudatio ejus.
- PANURGUS, p. Q. Roscio 10. fer-
vi nomen.
- PAPIA, ad Div. XVI. 24. femina
e gente Papia plebeja.
- PAPIA, Cluent. 9. uxor Oppia-
nici.
- PAPIRII, ad Div. IX. 21. olim
Papirii dicti. ibid. IX. 21. *de fa-
milis Papiriis patriciis et ple-
bejis tota Epistola, in qua illud
notabile, ipsum Papirium Pae-
tum ignorasse, patricos Papi-
rios fuisse.*
- Cn. PAPIRIUS, Verr. I. 12. est
Cn. Carbo, Proconsul Galliae
Quaestore Verre, it. Agrar. III.
2. vide in Cn. Carbo.
- L. PAPIRIUS *Craffus*, ad Div.
IX. 21. Dictator a. CDXV. et
deinde Consul cum Duillio, a.
CDXVII.
- L. PAPIRIUS *Curfor*, ad Div. IX.
21. Magister equitum a. CDXV.
[quinquies Col. et biennio Dicta-
tor.]
- L. PAPIRIUS *Fregellanus*, Brut.
46. Tib. Gracchi P. F. aetate di-
fertifsimus Latii: orationem in
Senatu habitam reliquit pro Fre-
gellanis coloniisque Latinis.
[L. PAPIRIUS *Maso*, v. L. Maso.]
L. PAPIRIUS *Mugillanus*, ad
Div. IX. 21. Consul a. CCCIX.
- et Cenfor fuit cum L. Sempro-
nio Atratino a. CCCXII. Ce-
terum *Pighius* ad a. CCCX.
refert censuram.
- L. PAPIRIUS *Pactus*, Att. I. 20.
donat Ciceroni libros Serv. Clau-
dii fratris. *Ad eum sunt Episto-
lae L. IX. ex quibus intelligi-
tur, cum Epicureum, et homi-
nem doctum facetumque fuisse.*
- L. PAPIRIUS, Verr. IV. 21. eques
Romanus, negotior in Sicilia.
- L. PAPIRIUS *Potamp*, Verr. III.
67. scriba Verris. cf. III. 60.
- M. PAPIRIUS, Mil. 7. eques Ro-
manus, a P. Clodio in via Appia
interficitur. pro Dom. 19. frater
Sext. Aelii Liguris, Tribuni ple-
bis.
- Q. PAPIRIUS, Dom. 49. Tribu-
nus pleb. auctor legis Papiriae.
- C. PAPIUS, Off. III. 11. male se-
cit, qui peregrinos urbe uti pro-
hibuerit. v. *Ind. LL.*
- PARALUS, Verr. IV. 60. heros,
qui triremem primus struxit:
ejus imaginem Athenienses magni
faciunt. *De eo v. Plin. H. N.
VII. 56.*
- PARRHEDRUS, ad Div. XVI. 18.
Parhedri nomen est etiam in
*Inscriptione ap. Gruter. p.
CMLXIX. 7.*
- PARILIA, Att. IV. 10. Div. II.
47. Solemnia in honorem Palis,
unde et Palilia dicuntur. vid.
Ovid. *Fast. IV. 721. sqq. Dra-
kenb. ad Liv. XL. 1.*
- PARIS, [Priami Regis fil.] Or. 49.
Nat. D. III. 38. Att. I. 18. Paris
vocatur Memmius, quia Luculli
et Pompeji uxores stupraverat.
- PARMENIDES, Acad. IV. 23. neg-
gat, sciri posse aliquid. Versus
ejus non boni sunt. ibid. IV. 37.
ex igni omnia gigni. N. D. I. 11.
Deum esse continentem ardore
lucis orbem, qui coelum cingat.
Acad. IV. 5.
- PARRHASIUS, Flacc. 22. Tral-
lianus.
- PARRHASIUS, Tuscul. I. 2. pi-
ctor nobilissimus. v. *Junius in
Catal. Pictorum et cct. Artif.*
PA.

- PASIPHAE, N. D. III. 18. Perseidis filia. de Div. I. 43. ejus sanum in agro Laconico propter urbem.
- L. JUNIUS PATIETUS, ad Att. XII. 2. *ed. Mam. Pacietus. v. Paciacus.*
- T. PATINA, Milon. 17. Lanuvinus, P. Clodii familiaris.
- PATISCUS, *Cilic.* ad Div. II. 11. ejus opera utitur Cicero Proconsul. VIII. 9. XII. 15. classi in Asia praestitit Proquaestor cum Lentulo, Spintheris filio, et Tullio missus a Senatu, quod interfecto Caesare conjuratos in Capitolium profectus erat. *v. Pighium ad a. DCCIX.*
- PATRO, *Epicureus*, ad Div. XIII. 1. Ciceroni familiarissimus. Phaedro succedit. Att. V. 11. etc.
- PATROCLUS, [Achillis amicus.] Tusc. II. 15. 16. *Davif. vult legi: Patrocles, e MSS.*
- Q. PATULCIUS, Att. XIV. 18. *Fuit Quaestor a. DCCIV. Hunc sc. intelligi posse putem.*
- L. PAULLUS, *Macedonici Pater.* Orat. II. 87. qui ad Cannas navale rem gessit. Divin. II. 33. cecidit in pugna Cannensi cum exercitu. Offic. III. 32. Consul cum Varro *a. DXXXVII. secundum, primum enim fuerat a. MCXXXIV. cum M. Livio. Habuit tres filios, L. M. Q. v. Liv. XXIII. 80. De ejus morte v. eundem XXII. 49.*
- L. Aemilius PAULLUS, *Macedonicus, Africani minoris pater naturalis.* Brut. 20. disertus. ad Div. IV. 6. Tusc. III. 28. duos septem diebus filios amittit. Brut. 19. ejus filium adoptat Africani majoris filius. Div. I. 46. II. 40. Consul iterum, omen, quod ei a filia, Aemilia, offertur, cum ei bellum Persicum mandatum esset. Off. II. 22. omni Macedonum gaza potitus est. Verr. I. 21. Persen vi ac virtute superavit. Mur. 14. de Perse triumphus. Tusc. V. 14. quid Persae responderit, cum in triumpho duci nollet.
- L. PAULLUS, M. F. Vatin. 10. Quaestor Macedoniae, laudatur. Mil. 9. Calvino et Messala Coll. Praetor, competitor P. Clodium habuit etc. ad Div. VIII. 4. Consul cum C. Marcello. ibid. 10. provinciae nimis cupidus. ibid. 11. C. Curionem habiturum comitia impedit, servando de coelo. Phil. XIII. 6. Pompejum, Cn. filium, hortatur, ut cum suis copiis eat. *Ejus mentio fit quoque ad Div. VIII. 8. XI. 19. ad Att. V. 13. ibid. 17. Basilicam Aemiliam veterem reficit, novam locat. De quo add. Lipsf. ad Tacit. A. III. 72. et Plin. H. N. XXXVI. 15. ubi v. Harduin.*
- PAULLUS, ad Att. XIV. 8. M. Lepidii frater.
- PAULLUS, Pis. 17. *per ludibrium appellatur L. Piso, Macedoniae Proconsul ab Aemilio illo Paullo Macedonico.*
- PAUSANIAS, *Lacedaemonius.* Top. 20. Off. I. 22. rebus gestis imperium Lacedaemoniorum propagasse putatur.
- PAUSANIAS, *Atabandensis.* ad Div. XIII. 64.
- PAUSANIAS, ad Div. VIII. 8. libertus fuisse videtur. ibid. III. 7. Lentuli Spintheris libertus.
- Q. PEDIUS, Att. IX. 14. Caesaris Legatus. Planc. 7. aedilitatem cum Cn. Plancio petiit. *Hic est sine dubio, qui a Caesare coheres Octaviano scriptus, legem Pediam contra Caesaris percussores scripsit, de quo Sueton. Caes. 83. Ner. 3. etc.*
- C. PEDUCAEUS, ad Div. X. 33. interit in praefio Mutinensi, duce Panfa. fuit Legatus Panfae.
- L. PEDUCAEUS, Flacc. 28. eques Romanus.
- S. PEDUCAEUS, Att. I. 4. Sexti pater.
- SEXT. PEDUCAEUS, Sext. F. Verr. I. 7. Senator. ad Att. VII. 13. 14. et 17. Sextus, *nude dicitur.* ad Div. VIII. 14. absolvitur.

- Verr. II. 56. Praetor, censet Siciliam. Fin. II. 18. Praetor Siciliae, egregium ejus facinus.
- PELEUS, Orat. III. 15. pater Achillis.
- PELIAS, Neptuni filius, Theffaliae Rex, Herenn. II. 22. [ejus imperio Jason Colchis pellem inauratam arietis petiit.] Orat. III. 58. a filiabus fraudibus Medae interfectus.
- PELOPIDAE, ad Div. VII. 28. filii Pelopis, h. l. Caesariani, mali cives.
- PELOPS, [Tantali filius, Elidis Rex.] Tusc. II. 25. equos a Neptuno obtinet. [ib. III. 12.]
- PELOPS, Byzantinus Romae. Att. XIV. 8. videtur negotium Byzantinorum curasse.
- [PENATES, Dii domestici, Catil. IV. 9.]
- PENELOPA, N. D. III. 22. uxor Mercurii, Panis mater.
- [PENELOPA, uxor Ulyssis, Acad. IV. 29.]
- M. [Junius] PENNUS, M. F. Brut. 28. in tribunatu agitavit C. Gracchum, pater fuit Consul cum Q. Aelio. Off. III. 11. peregrinos exterminavit, eamque ob causam reprehenditur.
- PERDICCAS, Tusc. V. 12. Rex Macedoniae, Archelai pater.
- PERICLES, Brut. 11. Xanthippi filius, Anaxagorae discipulus, doctrinam cum eloquentia forensi primus conjunxit. Orat. II. 22. orationes ejus extiterunt Ciceronis temporibus. Off. I. 40. collegam Sophoclem in praetura reprehendit. Orat. 4. cur ceteris oratoribus praefluerit. Off. II. 17. reprehenditur a Demetrio Phalereo, quod tantam pecuniam in praeclara illa propylaea conjecerit. Off. I. 30. auctoritatem summam consecutus est sine ulla hilaritate.
- PERICLES, Verr. I. 33. Ephesus nobilis, Romam evocatur.
- PERIPATETICI, Tusc. IV. 17. et 19. etc. eorum de affectibus sententia refellitur. Off. I. 25. laudant iracundiam, Cicerone in-
- probante. N. D. I. 7. Fin. III. 2, 12. et 13. re, an verbis a Stoicis discrepant.
- M. PERPENNA, *sive potius PERPERNA, ut habent Momutius, Graevius: nam se in numis, et Fastis Capitol. vid. Graev.* ad Rosc. Com. 1. et *Drakenb.* ad Liv. XLIV. 27. Or. II. 65. iudex in judicio Aculeonis a Gratidiano accusatus. *Confut. a. DCLXI.* Verr. I. 55. Censor. Q. Rosc. 1. inter iudices sedet in causa Q. Roscii Comedi.
- PERSA, Div. II. 37. v. *Perfes.*
- PERSA, de Div. I. 46. catellus L. Paulli, ex quo omen accipit L. Paullus.
- PERSAEUS, f. Persens, N. D. I. 15. Zenonis auditor.
- PERSEIS, de N. D. III. 18. filia Persei, mater Paliphaes.
- PERSES, Verr. I. 2. Rex Macedoniae, *Philippi II. fil. a quo Persicum bellum dicitur, quod est Macedonicum secundum.* Tusc. V. 40. Paullum precatur, ne in triumpho ducat. N. D. II. 2. ejus victoria nunciatur a Tyn-daridis.
- PERSEUS, N. D. II. 43. fidus. III. 18. ejus filia.
- C. PERSIUS, Orat. II. 6. orator doctissimus, qui temporibus Gracchanis floruit. Brut. 26. ei tributa est Oratio, quae sub C. Fannii nomine erat. cf. Fin. I. 3.
- PESCENNIUS, ad Div. XIV. 4. Ciceroni in exilio bene facit.
- M. PETILLIUS, Verr. II. 29. eques Romanus, negotiator in conventu Syraculano.
- P. PETILLIUS, pro Mil. 16. iudex in Milonem.
- PETISSIUS, *Urbinas.* Phil. XII. 8. bonis suis effusus ad Antonium se applicuit. *ibid.* XIII. 2.
- M. PETREJUS, Sext. 5. C. Antonii Legatus, Catilinam persequitur. ad Div. XVI. 12. Legatus Pompei in Hispania. Att. VIII. 2.
- PETRUS, Phil. XIII. 15. *vide in Paetus.*

[PHAEDO, Socraticus, N. D. I. 33.]
 PHAEDRUS, Or. I. 7. Div. I. 37.
 etc. Platonis Dialogus; *qui a
 Phaedro dicitur, quem vehementer Plato amavit, Laërt.*
III. 29.

PHAEDRUS, ad Div. XIII. 1. Epicureus, moriens obtestatur Patronem, ne aedes Epicuri alienari sinat. M. Ciceroni puero, ut philosophus, post, Philone cognito, ut vir bonus et suavis probatur. Carus est Attico. Att. XIII. 37. ejus libri quidam. cf. Fin. V. 1. N. D. I. 33. Phil. V. 5. ejus filius Lyfiades.

[PHAETHON, Solis filius, N. D. III. 31.]

PHAETHON, Att. III. 8. ad Q. Fr. I. 4. nomen servi.

PHALARGUS, Verr. V. 40. Centuripinus.

PHALARIS, Offic. III. 6. tyrannus. Div. I. 23. matris somnium. Verr. IV. 33. Pl. 18. etc. ejus taurus: (*a Timaeo inter fabulas relatus; male: ut docet Diodor. Sic. XIII. p. 211.*) Offic. II. 7. Agrigentiui in eum impetum faciunt.

PHALEREUS, Divin. II. 46. v. *Demetrius Phalereus.*

PHAMEA, ad Div. VII. 24. libertus, *Tigellii avus.* Att. IX. 9. moritur. ad Div. IX. 16. Att. XIII. 49.

PHANIA, ad Div. III. 1. II. 13. libertus Appii Pulchri.

PHARNACES, Deiot. 5. contra eum pugnat cum Caesare Deiotarus. cf. Att. XI. 20. 22. ad Div. XV. 15. *de bello hoc Caesaris cum Pharnace v. Hirtius de Bell. Alex. 34. seqq. Est Mithridatis filius.*

PHARNACES, Att. XIII. 30. 44. servus librarius.

PHEMIUS, Att. V. 20. 21. sq. VI. 1. mulicus, cornicen. *Ejus etiam mentio apud Ovidium Amor. III. 7. 61.*

[PHERAEUS, ad Div. IX. 22.]

PHERECRATES, Phthiota, Tusc. I. 10. inducitur in Dicaearchi libro de animo.

PHERECYDES, Tusc. I. 16. Syrius, non Syrus, ut est in edd. plerisque. Div. I. 50. Pythagorae magister, hausta de puteo aqua, terrae motum praedicit. Tusc. I. 16. primus dixit, animos esse sempiternos. Vixit regnante Ciceronis gentili Servio Tullio. *Hic est physicus Pherecydes, is, qui primus theologus est appellatus.*

PHERECYDES, Or. II. 12. historicus antiquior Herodoto; *quem cave cum physico et theologo confundas. Historicus, Atheniensis fuit, Darii Hystaspidae temporibus. De utriusque aetate et scriptis accurate disputat Voss. de Hist. Gr. IV. 4. de physico imprimis Menagius ad Laërt. I. 116. seqq.*

PHIDIAS, Or. II. 17. Tusc. I. 15. Or. 71. etc. signum Minervae fecit, in cuius clypeum includit similem speciem sui, quod nomen inscribere non liceret.

PHIDIPPUS, Deiot. 6. medicus Deiotari.

PHIDITIA, Tusc. V. 34. convivia Lacedaemoniorum, *de quibus v. Suidam in Lycurgo. Veterum loca de iis vide apud Murs. Misc. Lacon. I. 9. 10. Probabile est, verum nomen esse Philitia, v. Buherius ad Tusc. I. c.*

PHILADELPHUS, Att. I. 11. nomen servi Attici.

PHILADELPHUS, Annii, Phil. XIII. 12. Praetorius, beneficio Caesaris.

PHILARCHUS, Verr. IV. 12. Centuripinus. V. 34. Haluntinus.

PHILARGYRUS, ad Div. VI. 1. libertus A. Torquati. Att. IX. 15. qui sit, non satis constat.

PHILEROS, nomen servi, pro Corn. I. ad Div. IX. 15.

PHILINUS, Verr. III. 34. Herbitensis.

PHILIPPUS, *Alexandri pater,* Offic. II. 14. 15. ejus epistola ad filium, ut oratione multitudinem sibi conciliet, non largitionibus. I. 26. filium superat
 N 3 faci-

facilitate et humanitate, a filio superatur rebus gestis et gloria. Tuscul. V. 14. Lacedaemoniis minatur per literas. Att. I. 16. omnia castella expugnari posse dicebat, in quae alellus auro onustus ascenderet. de Fat. 3. jubetur oraculo, cavere in capulo quadrigulas.

PHILIPPUS, Rex Macedoniae, quocum bellum Maced. I. gestum est. Invent. I. 12. Verr. I. 21. a Flaminio vincitur. cf. Phil. XI. 7. Agrar. I. 19. 33. Offic. II. 14. Antigoni filius. Filii vocem qui non concoquebant, quod sciebant, hunc Philippum Demetrii esse, non Antigoni filium, ejecerunt: sed restituerunt post e MSS. viri docti. v. Manut. ad h. l. Fuit autem Philippus Antigoni ejus, qui Doson dicitur, filius privignus. Nam mortuo Demetrio, cum puer adhuc esset Philippus, tutor factus est ejus Antigonos Doson. Is paullo post matrem Philippi duxit, et tutelam Philippi sapienter gessit etc. vid. Justinus XXVIII. 3.

PHILIPPUS, Verr. III. 34. Herbitensis.

PHILIPPUS, Flacc. 18. Temnites.

PHILIPPUS, ad Div. XIII. 28. Lacedaemonius.

L. PHILIPPUS, Q. F. e Marciis. Off. II. 17. Q. filius. Sext. 51. vitricus Gellii, seditiosi hominis, fratris Consulis L. Gellii. Planc. 21. in petitione tribunatus mil. repulsam tulit. Offic. II. 21. Tribunus plebis fert legem agrariam, sed eam facile antiquari patitur. In ejus suasionem quaedam nimis populariter et perniciose dixit. Muren. 17. Brut. 45. in petitione consulatus a M. Herennio vincitur. Rabir. 7. Consul cum Sext. Julio Caesare. Or. I. 7. Consul Tribuno M. Druso adversatur, et ab equitum partibus stat. Or. III. 1. graviter in Senatum Consul in concione invehitur, et propterea a L. Crasso objurgatur, referente ad Se-

natum Druso. Dom. 32. avunculum suum Censor in recitando Senatu praeterit. Brut. 64. pro Cn. Pompeji bonis dicit senex. Att. VIII. 3. in Cinnae dominatione arma capere noluit. Manil. 21. de Cn. Pompejo dictum honorificum. Brut. 47. optimus suae aetatis orator post L. Crassum et M. Antonium. Or. II. 61. Offic. I. 30. facetus. *ibid.* II. 17. solebat gloriari, se sine ullo munere adeptum esse omnia, quae amplissima putarentur. *De eo cape* Agr. II. 16. *quem locum male Lauredanus de Cn. Lentuli collega interpretabatur:* de Or. II. 54. Quint. 22. *vide etiam* L. Marcius.

L. PHILIPPUS, L. F. Q. N. Phil. III. 10. vitricus Octavii. Har. Resp. 6. ad Div. I. 9. Consul cum Cn. Lentulo Marcellino.

L. PHILIPPUS, L. F. L. N. Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusavit. Phil. VIII. 9. ad Div. XIII. 4. legatus a Senatu Mutinam ad M. Antonium flagitiose facit. ad Att. X. 4. V. 12. XII. 16. 18. male Manutius hunc cum patre confundit, ut ad Phil. III. 10.

Q. PHILIPPUS, Balb. 11. exul Nuceriae vixit. *An is, qui bis Consul fuit? a. DLXXVII. DLXXXIV.*

Q. PHILIPPUS, ad Div. XIII. 73. 74. Proconsul vocatur. *Manutius intelligit Asiae: quod probat Graevius.*

PHILISTUS, Syracusius, Div. I. 20. 33. historicus doctus et diligens, aequalis Dionysii tyranni. Or. II. 13. 23. familiaris Dionysii, imitatur Thucydidem. Brut. 17. non habet amatores. Br. 88. Q. Fr. II. 13. v. *Diodor. Sic. XIII. p. 222.*

PHILO, Acad. IV. 6. Clitomachi auditor. Or. III. 28. in Academia maxime floret. Brut. 89. princeps Academiae *Quartae*. Mithridatico bello cum optimatibus Atheniensium domo fugit, et Romam venit. Ciceronem au-

- auditorum habuit. ad Div. XIII. 1. ei valde probatur. Acad. IV. 4. ejus libri duo. I. 4. contra eum scribit Antiochus. Tusc. II. 10. verbis loco nititur. ibid. 9. alio tempore philosophiam, alio rhetoricam docebat. Acad. I. 4. magister Antiochi. Tusc. V. 37. peregrinatur.
- PHILO**, *Architectus*, Or. I. 14. Atheniensibus armamentarium fecit, *cujus mentio frequens antiquis. Loca veterum collectavid. ap. Junium de Pictura in Catal. Artif.*
- PHILO**, ad Div. II. 12. VIII. 8. libertus M. Coeli Ruffi.
- L. PHILO**, *e Veturiis*. in Caecil. 19. Quaestor C. Servilii. Ei negata est accusandi Servilii, potestas.
- PHILOCTETES**, ad Her. IV. 30. Tusc. II. 7. *Pacantis filius, cui Hercules moriens sagittas tradidit, etc. Memoria lapsus Ciceronem, pro Pacante posuisse Pacantis filium, putabat Victorius Var. Lect. II. 15. sed defenditur a Glosano ad Ovid. Metam. IX. 229. ubi eadem dicuntur de Pacantis filio.*
- PHILODAMUS**, Verr. II. 44. Opyntius.
- PHILODAMUS**, Verr. I. 25. Lampiacenorum princeps, a Verre vexatus et tandem occisus.
- PHILODEMUS**, Fin. II. 35. Epicureus, *quem nonnulli Philodamum vocant, minus recte. v. Menag. ad Laërt. X. 3. Ad eum pertinet locus Horatii Sat. I. 2. 101. item intelligendus est in Pil. 28. v. Turneb. Adv. XXI. 15.*
- PHILODORUS**, Flacc. 22. Tralianus.
- PHILOGENES**, Att. V. 13. VI. 4. servus aut libertus Attici.
- PHILOGONUS**, Q. Fr. I. 3. libertus Q. Ciceronis.
- PHILOLAUS**, Or. III. 34. Crotoniata, Pythagoreus, Archytæ discipulus.
- PHILOTES**, Alabandensis, ad Div. XIII. 56.
- PHILOTIMUS**, Att. II. 4. VI. 10. ad Div. III. 9. etc. libertus Ciceronis.
- PHILOXENUS**, Att. IV. 6. poeta Syracusanus, qui in lautumias conjectus est, quod Dionysii versus improbasset: educto e carcere, cum alii ejus versus praelecti essent, sponte in carcerem reversus est potius, quam eos laudaret.
- [**PHILOXENUS**, Calactinus, Hippiae pater, ad Div. XIII. 37.]
- [**PHILOXENUS**, ad Q. Fr. III. 1.]
- [**PHILOXENUS**, ad Att. VII. 2.]
- [**PHILOXENUS**, ad Att. XIII. 8.]
- PHILUS**, Att. IV. 16. cognomen L. Fulvii. Amic. 4. 7. 19. laudatur.
- [**PHIMES**, cognomen Dioclis Panormilani, Verr. III. 40.]
- PHINTIAS**, Offic. III. 10. Pythagoreus.
- [**PHOENISSAE**, Euripidis fabula, Off. III. 21.]
- PHOENIX**, Orat. III. 15. comes Achillis, disertus.
- PHORMIO**, Or. II. 18. Peripateticus, qui Epheli vixit, ab Hannibale auditur et ridetur. c. 19. Phormiones dicuntur; qui de re praeceperunt et disserunt, *quam non intelligunt.*
- [**PHORMIO** Terentianus confidens hominis exemplum, Caecin. 10.]
- PHORONIS**, Nat. D. III. 22. Valentis uxor, Mercurii cujusdam mater.
- PICTOR**, Or. II. 12. v. *Fabius Pictor.*
- PIERIDES** et **PIERIAE**, Nat. D. III. 21. Musae ex Antiopa et Piero.
- PIERIUS**, I. **PIERUS**, ibid. pater Pieridum novem ex Antiopa.
- PIETAS**, Div. I. 43. ejus aedes Romae.
- PILIA**, Att. IV. 4. etc. uxor Attici.
- M. PILIUS**, Att. XIII. 31. ad Div. VIII. 8. necessarius Attici.
- Q. PILIUS**, Att. IV. 17. necessarius Attici.

PILUS, ad Brutum ep. 7. affert literas Bruti in Senatum.

PINARII Nattae, Div. II. 21. nobiles. v. L. Natta.

T. PINARIUS, ad Div. XII. 24. Att. VI. 1. VIII. 15. amicus Ciceronis.

M. PINARIUS, v. *Rufca*.

PINDARUS, poeta, Or. 1. Fin. II. 34. etc.

PINDARUS, ad Att. XVI. 1. decurmanus.

T. PINNIUS, ad Div. XIII. 61. Ciceronem heredem secundum et tutorem instituit.

PIPPA, Verr. III. 38. [V. 31.] Aeschionis uxor, [ob nequitiam famosa R.]

PISISTRATUS, *tyrannus*, Orat. III. 34. homo doctus et eloquens, primus Homeri libros sic disposuit, ut nunc habemus. *Commemoratur etiam*: Brut. 7. Senect. 20. Att. VIII. 16. Nat. D. III. 33.

PISO, Att. XII. 3. argentarius.

C. Calpurnius PISO, Caecin. 12. actor Aebutii contra Caecinam. Att. I. 1. Proconf. Galliae. ibid. I. 13. 14. pacificator Allobrogum. Flacc. 38. a Cicerone defenditur. Brut. 68. statarius et sermonis plenus orator. *Consul fuit cum M. Glabione a. DCLXXXVI. Nescio, an hic est arbiter in causa Q. Roscii et Fannii, Q. Rosc. 3.*

C. PISO, in Pison. 1. ad Quir. p. Red. 3. in Senat. 15. gener Ciceronis, Ponti et Bithyniae quaesturam pro foci salutem negligit. Brut. 78. ingeniosissimus, orator bonus: aliae ejus laudes.

Cn. PISO, Sull. 24. Muren. 38. in Tog. Cand. Catilinae socius, quocum caedem optimatum facere voluit.

L. PISO, *qui primus Frugi dictus est*. Brut. 27. Verr. III. 48. Off. II. 21. primus legem de repetundis tulit, Censorino et Manilio Consulibus, a. DCIV. multarum legum auctor et disuasor. Font. 13. a C. Graccho multa turpia in eum dicta. Brut. 27.

Or. II. 12. Annales scripsit et orationes. ad Div. IX. 22. ex ejus Annalibus laudatur: [*adolefcentes*] *peni deditos esse. Consul fuit anno DCXX.*

L. PISO, L. fil. Verr. IV. 25. Praetor in Hispania continentissimus, ibi interficitur.

L. PISO, Verr. IV. 25. L. F. L. N. Praetor fuit, *et quidem* Verr. I. 46. cum Verre. in Caecil. 19. P. Gabinium de repetundis accusat nomine Achajae.

L. PISO, Caesoninus, Dom. 9. lege Clodia Macedoniam accipit, ad Div. IV. 4. C. Caesaris focer, mentionem facit in Senatu de M. Marcello. Phil. I. 4. liberrimam orationem in Senatu contra Antonium habet, sed eum pauci sequuntur. ad Div. XII. 22. non audet, in Senatum venire timore Antonii. Phil. VIII. 9. X. 5. ad Div. XII. 4. Legatus ad Antonium ad Mutinam, flagitiose fecit. *Hic est Gabinii in consulatu collega, de quo disce ex Or. in Sen. p. Red. 7. et tota Pisoniana. v. et Caesoninus.*

M. PISO, Fin. V. 1. *ejus, qui sequitur, avus.*

M. Pupius PISO, *Calpurnianus*, Dom. 13. adoptatur a M. Pupio. Verr. I. 14. Quaestor L. Scipionis Asiatici, pecuniam publicam non attingit, quod a Scipionis partibus dissentiebat. Planc. 21. in aedilitate petenda repulsam fert. Flacc. 3. Hispaniae Praetor. Att. I. 13. amicus Clodii operam dat, ut rogatio de sacris violatis antiquetur. ibid. 14. valde reprehenditur. ibid. 16. Ciceronis opera Syriam provinciam amittit, quam speiani praeceperat. Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio attributam recusat. Or. I. 22. eloquentiae studiosus; secum habet Staseam Peripateticum. Brut. 64. 67. qualis orator, Fin. IV. 26. Stoicos facete ridet: ibid. V. 1. Nat. D. I. 7. Peripateticus. *Itaque inducitur utroque loco explicans rationem Peripateticam de*

de summo bono et natura Deorum. De eodem intellige locum Phil. II. 25. Cof. fuit a. CDXCII.

[M. PISO, Ciceronis necessarius et vir egregius, Phil. III. 10.]

PITARATUS, Fat. 9. Archon Atheniensis, sub quo Epicurus mortuus est. [All. *Pytharatus*, all. *Pitharatus*. R.]

PITTACUS, Sapiens, Or. III. 15. Leg. II. 26.

PITUANIUS, Att. IV. 15. homo pereruditus, et Graecis literis deditus, familiaris Attici.

L. PLAETORIUS, Cluent. 60. Senator.

M. PLAETORIUS, *M. F. Cestianus*, Font. 5. M. Fontejum accusat. Cluent. 45. Aedilis curulis cum C. Flamini. ibid. 53. Praetor cum Cicerone. *De hoc forte capiendum Plaetorianum incendium (h. e. damnatio) ad Att. V. 20. quo etiam Sejus ambustus est, propterea, quod de residuis in iudicium vocatus esset. Ex quo colligo, de repetundis damnatum esse Plaetorium; quod in hunc optime convenit, qui post praeturam potuit provinciam obtinuisse. Numi hujus Plaetorii Aedilitii obviunt. v. Valens in Famil. Plaetoria.*

PLAGIOSIPPUS, Herenn. IV. 31. *Variantes Lectiones in hoc nomine docent, quam in eo haeserint librarii. Interpretes quidem L. Philippum Oratorem significari putant hoc nomine.*

C. Atejus PLAGULEJUS, ad Att. X. 8. Dom. 33. plebejus homo, e Clodianis operis.

Cn. PLANCIUS, Att. I. 12. Tribunus militum in Macedonia, C. Antonio eam obtinente. Sen. p. Red. 14. Quaestor Macedoniae, provincialia ornamenta deponit, et Ciceronem tuetur. Planc. 1. reus sit de ambitu a competitore aedilitatis Laterense. *vid. Argum. Orat.* ad Div. IV. 14. exuli spem redditus facit Cicero.

Planc. 8. familia Plancia ex Atinati municipio fuit.

Cn. PLANCUS, Or. II. 54. a L. Crasso defenditur. Cluent. 51. accusat M. Brutus: *sed in Cluentiana est L. Plancius.* Apud Quintilianum vero VI. 3. Cn. Plancus, non C. quod Hotomannus in editione, nescio qua, reperit. Plancus et Plancius permutari docebunt Var. Lect. Graev. ad Phil. VI. 4. *De praenominibus idem intelliges ex sequentibus.*

Cn. PLANCUS, e Munatii, L. F. ad Div. X. 6. laudatur. ibid. 11. 17. eo utitur L. Plancus interprete ad Lepidum, de republ. defendenda, etc. *Ad hunc scriptus putat Pighius ad a. DCCX. quo Cn. Plancus Praetor fuit, duas Epistolas, quae sunt Att. XVI. 16. quod inscribuntur Praetori designato. Recte. Nam L. Plancus jam vivo Caesare designatus Consul erat. Hae autem Epistolae sunt post mortem Caesaris, ut ex ipsis intelligitur: sed in vulgatis inscribuntur L. Planco.*

L. PLANCUS, L. F. ad Div. VIII. 1. a Caesare donatur magna pecunia. Phil. III. 15. Praetor Galliae Transalpinae ex lege Julia, Consul designatus. ad Div. X. 1. Consul designatus cum D. Bruto. ibid. 15. L. Antonium persequitur. ibid. 18. ad Lepidum se confert rogatu Laterensis. ibid. 11. Lepidi inimicus: omnia ei obsequia promittit, si remp. respicere vellet. *De hoc Planco ejusque dubia fide et inconstantia, cognosci potest ex mutuis ejus et Ciceronis Epistolis L. X. ad Div. Nescio, quomodo acciderit, ut in vulgatis Epistolae L. X. inscriberentur Cn. Planco. Consul deinde fuit cum M. Lepido a. DCCXI. De ejus rebus agit Schoepflinus V. C. Alfat. illustr. II. 1. 54.*

L. PLANCUS, Phil. XI. 6. *vid. T. Plancus.*

- [*T. Munatius* PLANCUS, Fam. X. 12. L. Munatii Planci cognatus.]
- T. PLANCUS Burfa, *L. F. Cn. et L. Planci frater*. Phil. XIII. 12. curiam incendit post caedem P. Clodii, *cum Tribunus pl. ipse esset a. DCCI. v. Argum. Asconii in Milonianam*. Phil. XI. 6. cum Antonio facit. Pollentia expellitur ab Aquila, et quidem crure fracto. *Ibi male vulgatae habent L. pro T.* Phil. VI. 4. omnibus sententiis maximo plausu condemnatus, *de vi, lege Pompeja, propter incensam curiam, cf. ad Div. VII. 2.* rediit Romam; *restitutus videlicet a Caesare victore: sed hic quoque perperam exhibet Graeviana L. pro T. Ex libello Var. Lect. apparet, operarum id vitium esse.* ad Div. VII. 2. XII. 18. inimicissimus Ciceronis, *a quo et accusatus de vi, damnatus est*. Phil. XII. 18. id agit, ut contra rempubl. restitutus esse videatur. ad Div. IX. 11. ejus ignorantia literarum ridetur.
- M. PLANIUS [Heres, Calenus,] ad Div. IX. 13. eques Romanus.
- PLATO, Div. I. 36. apes in pueri labris confident. Fin. V. 29. Tusc. IV. 19. 25. Aegyptum et Magnam Graeciam peragravit scientiae causa. Acad. I. 5. philosophiae Platonicae descriptio et compendium. Acad. IV. 39. in Timaeo putatur dicere, sed obscurius, nil moveri praeter terram. ibid. 37. ex materia factum mundum a Deo aeternum. Tusc. I. 17. de mundo et mente sententia. N. D. I. 12. in sententia de Deo inconstans, modo corporeum facit, modo incorporeum. ib. 10. rotundam figuram pulcherrimam putat. ad Div. I. 9. jubet, in republica contendere, quantum probare possis, sine vi. etc. Leg. III. 15. mutatis musicorum cantibus, mutari civitatis statum putat. Or. 2. quid de ideis statuatur. Or. I. 11. oratorem a reip. gubernaculis removet. Tusc. II. 11. poetas e civitate sua ejicit. Att. VII. 12. ejus numerus obscurus. Or. 20. ejus dictio cur nonnullis poema videatur. Off. I. 44. Dionem Syracusum instituit. Att. XIII. 21. libri ejus ab Hermodoro vulgantur. Habir. Post. 9. ejus periculum apud Dionysium.
- PLATO, Sardonius, ad Q. Fr. I. 2. 4. Epicureus.
- PLATOR, Pison. 34. Har. Resp. 16. Dyrhachinus, a L. Pisone venis incisus interfectus, accepta a Dyrhachinis pecunia. *Nobiles in Macedonia Platores: Inter duces Philippi Regis est Plator ap. Liv. XXVIII. 6.*
- A. PLAUTIUS, ad Div. XIII. 29. Praetor Bithyniae et Ponti, *a. U. DCCV. Caesare II. Consule.*
- [L. PLAUTIUS GALLUS, rhetor, Fragm.]
- PLAUTUS, Poeta, Offic. I. 29. ad jocandum urbane et ingeniose aptus. Brut. 15. quando mortuus sit. [cf. ad Div. IX. 16. Or. III. 12.]
- PLAUTUS, Att. I. 16. judex in judicio Clodii de sacris violatis rei, absolvit Clodium. *Videtur non verum, sed factum ad contumeliam nomen esse. v. Casaub. ad h. l. Forte ita appellat Lentulum Crus, quem inter judices constat fuisse, qui Clodium absolverunt.*
- PLEURATES, Pis. 34. Macedo, Platoris, *de quo ante, comes, cum eo interfectus jussu Pisonis. Regulus Pleurates est ap. Liv. XXVII. 30.*
- [PLOTIUS, unguentarius, Att. XIII. 46.]
- A. PLOTIUS Silvanus, Planc. 7. aedilitatem cum Cn. Plancio petiit. Att. V. 15. Praetor, *Marcello et Sulpicio Coss. Forte idem est cum eo, qui paullo post Bithyniam obtinuit. v. A. Plautius.*
- C. PLOTIUS, Flacc. 21. Senator, Legatus in Asia fuit.

- C. PLOTIUS, Fin. II. 18. Nurf-
nus, eques Romanus.
- L. PLOTIUS, Arch. 9. poeta C.
Mario jucundus.
- [PLUTON, v. Ind. Graec. *Pluto-
nium*, v. Ind. Geogr. R.]
- POLA, *Servius*, ad Div. VIII. 12.
accusator.
- POLEAS, Verr. IV. 42. Tyndari-
tani.
- POLEMARCHUS, Verr. III. 23.
Murgentinus.
- POLEMO, Acad. I. 10. Academiae
veteris philosophus, in discipli-
na Platonica nil mutat. Or. III.
18. Xenocratis auditor, nil ab
Aristotele disensit. Acad. IV.
42. ejus scripta. de Fin. V. 6.
summum bonum putat, secun-
dum naturam vivere.
- POLEMOCRATES, Flacc. 30.
Apollonidienfis.
- POLES, Flacc. 18. Temnites.
- POLES, Leg. II. 13. Augur. *Sed
Davifiana habet Polyidus. Pol-
es quidam commemoratur apud
Suidam in Ἰσότης. Polyidus
apud Homerum Iliad. s. 148.
et de Div. I. 40.*
- POLLA, ad Div. XI. 7. *est Vale-
rius Paulla, D. Bruti uxor.*
- POLLEX, ad Div. XV. 6. Att.
VIII. 5. XI. 4. *fervus Cicero-
nis. Sed Graevius legit Pollux.
v. not.*
- [NAEVIUS POLLIO, Fragm.]
- POLLIO, ad Div. I. 6. IX. 25.
XI. 9. etc. *engnomen Afonii, de
quo supra. [cf. Phil. XIII. 2.]*
- POLLUX, [N. D. III. 18.] Div. I.
43. ejus aedes Tusculi. ibid. 34.
ejus stella aurea Delphis posita.
- POLYAENUS, Fin. I. 5. Acad.
IV. 33. geometra insignis, Epi-
curi familiaris, Epicuro assen-
sus est, totam geometriam fal-
sam esse.
- POLYBIUS, ad Div. V. 12. Nu-
mauticum bellum scripsit. cf.
Offic. III. 32. Att. XIII. 30.
- POLYCHARMUS, Att. V. 11.
Praetor Atheniensium.
- POLYCLETUS, Verr. IV. 3. no-
bilis statuarius. Or. II. 16. Her-
culem finxit. Brut. 86. ejus Do-
ryphorus. Tusc. I. 2. pictor et
statuarius. v. *Davies* etc.
- POLYCRATES, *Samius*, Fin. V.
30. nihil adversi expertus est,
nisi quod annulum amisit.
- POLYDORUS, Or. III. 58. Pri-
ami ex Hecuba minimus filius, *de
cujus satis Virgil. Aen. III. 49.
et Ovid. Met. XIII. init.*
- POLYGNOTUS, Brut. 18. pictor,
*Thafius, vixit circa Olymp. XC.
Plin. XXXV. 8. v. Junius in
Catal. Pict. etc. in superciliiis
pingendis excelluit. Lucian.
Imagg. 2. II. p. 6.*
- POLYIDUS, Div. I. 40. Corin-
thius, augur, filio mortem prae-
dicit. *Homer. Iliad. s. 148.*
- POLYPHEMUS, Tusc. V. 39. Cy-
clops Siculus.
- POMPEJA, ad Div. V. 11. P. Va-
tini uxor.
- POMPEJI, Parcennii, Verr. IV. 11.
Mamertini, civitate donati.
- POMPEJUS Phrygio, Or. II. 70.
homo dives, cujus heres Scaurus
fuit.
- POMPEJUS Vindullus, Att. VI. 1.
*videtur Pompeji M. libertus
esse.*
- A. POMPEJUS, *Bithynicus*, v.
Bithynicus.
- Cn. POMPEJUS Basiliscus, Verr.
IV. 11. Mamertinus, a Cn. Pom-
pejo civitate donatus.
- Cn. POMPEJUS Philo, Verr. IV.
22. Tyndaritanus.
- Cn. POMPEJUS Theodorus, Verr.
II. 42. Siculus.
- Cn. POMPEJUS *Strabo, (de co-
gnominis causa v. Plin. H. N.
VII. 12.) Sext. fil. in Caecil.
19. T. Albucium, cujus Quaestor
fuerat in Sardinia, accusare vult,
sed ei non permittitur. Verr.
III. 16. Praetor Siciliae. Font.
15. Balb. 22. bellum Sociale ge-
rit, in consulatu a. DCLXIV.
et triumphat. Phil. XII. 11. in
ejus exercitu tiro fuit Cicero.
Brut. 47. mediocris orator. Cor-
nel. I. homo Diis nobilitatque
invisus, vid. Plutarch. in Pom-
pejo init. causam lege Varia
dixit.*

Cn.

Cn. POMPEJUS Magnus, Cn. F.
Sext. N. Act. I. in Verr. 10. ludos votivos dat. Manil. 4. bellum Sertorianum conficit. Verr. V. 2. dux contra fugitivos in Sicilia. Act. I. in Verr. 15. de potestate tribunitia restituenda fert. *pr. Manilia Leg. tit. cum omnes perfecti Imperatoris numeros implere ostenditur, et de rebus gestis ejus agitur.* Lege Manilia ipsi bellum Mithridaticum committitur. *Sext. 27.* ejus in Tigranem lenitas. Flacc. 28. Hierosolymis captis nil ex sano attigit. Att. I. 14. prima redeuntis e bello Mithridatico concio nemini probatur. *ibid.* 12. ejus divorium cum Mucia probatur. *ibid.* 19. ad rogationem Flavii agrariam incumbit. Phil. II. 10. eum a conjunctione cum Caesare revocat Cicero. Att. II. 16. dicit, se Caesaris leges probare, actiones ipsum praestare oportere. *ibid.* 19. laceratur edictis Bibuli. *ibid.* I. 16. a plebe Cneus Cicero dicitur, quod eum nimis diligeret. *ibid.* 14. laudibus Ciceronis invidet. II. 8. Epicrates dicitur. II. 17. Alabarches vocatur. II. 9. Hierosolymarius. II. 12. Quindecimvir. Har. Resp. 23. a Clodio vituperatur ad populum. Toto paene tribunatu ejus publico caruit. Quir. p. Red. ejus in Cicerone revocando insignis opera. ad Div. VIII. 1. creditur Ptolemaeum reducere velle. *ibid.* 8. Milonem defendens convicio populi jactatur. Off. II. 16. magnificentissima munera ejus in secundo consulatu. ad Div. VII. 1. ejus ludi magnifici, in dedicatione theatri dati, describuntur et contemnuntur. Off. II. 17. ejus theatra, porticus, templa reprehenduntur modeste: v. *Tacit. Annal. XIV. 20. et ibi Lips.* ad Div. VIII. 11. ejus secundus consulatus exagitur a C. Curione, Trib. pl. Att. VI. 1. Dom. 7. ei Ciceronis sententia res frumentaria committitur cum in-

perio. ad Div. VIII. 8. de provinciis Caesaris statuere non vult. Att. X. 8. Themistocleo consilio utitur. ad Div. VIII. 13. stomacho ita fastidioso et languente est, ut, quod sibi placeat, reperire non possit. Attic. VII. 11. reprehenditur, quod Caesare adveniente urbem reliquerit. ad Div. IV. 7. copiae ejus et genus exercitus non probantur M. Marcello et Ciceroni. Att. VIII. 2. *initio bello Civilis* nil agit sapienter et fortiter, omnia contra Ciceronis consilium. Caesarem aluit, auxit et armavit. Att. IX. 13. de pace mittit ad Caesarem. Tusc. III. 26. fuga post pugnam Pharsalicam. ad Div. XII. 14. in fuga non recipitur a Rhodiis. Div. II. 9. in solitudine Aegyptiorum trucidatur, *et quidem ad montem Casum, ubi ejus tumulus fuit.* *Plin. H. N. V. 12. ubi vid. Harduin.* Div. I. 14. multa eum sellerunt. Phil. II. 42. ejus domus et horti ad Antonium venire. Brut. 68. majorem dicendi gloriam consecutus esset, nisi gloriae cupido eum ad res bellicas abstraxisset. Offic. I. 22. frustra se tertio triumphaturum dicit, nisi Ciceronis beneficio triumpharet. etc. Milon. 25. Magnus vocatur: *de quo cognomine, quando datum, v. Scalig. ad Euseb. p. 154. b.* De rebus gestis in compendio agit *Plin. H. N. VII. 26. De liberis autem v. Bimardum Disf. I. c. 2. T. I. Thesaur. Inscript. Murator. p. 6. seqq.*

Cn. POMPEJUS, alter Magnifil.
 Att. XII. 44. Phil. XIII. 4. per Lepidum adducitur ad pacem.

Q. POMPEJUS, Auli (tibicinis)
 F. Brut. 68. Bithynicus dictus est, quod cognomen familiae mansit. Fuit Consul a. U. DCXII. De filio A. Pompejo Bithynico v. in Bithynico. Bienio major Cicerone: doctus, laboriosus, actione parum jucunda.

[A.

[A. POMPEJUS, *Bithynicus*, Q. F. ad Div. VI. 16. 17. Dio Cass. XLVIII.] [cf. Liv. Epit. CXXIII. R.]

Q. POMPEJUS *Nepos*, A. F. Brut. 25. Muren. 7. Verr. V. 70. homo novus, summus honores consecutus est. Fin. II. 17. Off. III. 30. inficiatur Nuntianinum foedus, quod injussu Senatus populi fecerat anno DCXIII. post consulatum anno ante gestum. Brut. 76. Censor cum Metello Macedonico. Font. 7. a Caepionibus accusatus absolvitur. Amic. 21. ab eo capitali odio, C. Laelii causa, dislidet P. Scipio Afr. quod, cum promississet Scipioni, se C. Laelii petitionem consulatum adjuturum, semetipsum Consulem fecerat, ut commemorat Plutarch. in *Apophth.* p. 200. ex quo etiam intelligitur, hunc Pompejum tibiicinis filium fuisse. Add. de eo *Vellej.* II. 1.

Q. POMPEJUS, Q. F. A. N. *Rufus*. Or. I. 37. Praetor urbanus a. DCLXIII. familiaris Crassi et Antonii. Agr. I. 15. Consul cum L. Sulla, anno DCLXV. Amic. 1. capitali odio a P. Sulpicio Trib. pl. ejusdem anni dislidet, (a ejus emissariis etiam filius ejus intersectus est, v. *Vellej.* II. 19.) cum ante amicissimi fuissent. Brut. 56. orationibus Aelii utitur.

Q. POMPEJUS *Rufus*, hujus *Quinti*, Q. F. A. *Nepotis*, nepos ex L. Sullae filia, ejus Q. Pompeii fil. quem a Sulpicii emissariis intersectum diximus. Sull. 19. Att. IV. 16. Q. Fr. III. 2. Messalam Tribunus pleb. a. DCC. et DCCI. reum de ambitu facit. ad Div. VIII. 1. inimicus Ciceronis, qui in causa *Milonis* diem dicere Ciceroni voluit, v. *Argum. Milon. Pediani*: unde tanta orta est, Ciceronem itinere in Ciliciam ab eo exule intersectum esse. Quod comitis Conf. perpetuo obnuntiaret, in carcerem conjectum

commemorat Dio Cassius Lib. XL. p. 141. Anno post tributatum de vi condemnatus est cum T. Planco. ad Div. VIII. 1. Baulis exulat, in summa paupertate, qua cum M. Coelius idem, qui ante aecusaverat, liberat, cogendo matrem Corneliam, ut praedia fidei suae commissa redderet. *Valer. M.* IV. 2. hoc dicit Coelius: usque eo embaeneticam facit, ut ego miserer ejus esurie, v. *Perizon. de L. Vocon.* p. 141.

Q. POMPEJUS, *Sext.* F. ad Div. XIII. 49. Curio commendatur.

SEXT. POMPEJUS, S. F. Cn. *Strabonis* Fr. Brut. 47. summius JCtus, geometra et Stoicus. cf. Or. I. 15. III. 21. Offic. I. 6. Phil. XII. 11.

S. POMPEJUS, Cn. *Magni* fil. Att. XII. 37. fugit in Hispaniam citeriorem. ad Div. XI. 1. nuncio de Caesaris morte firmior futurus putatur. Phil. XIII. 6. Massiliae versatur, ac Mutinam ire cum exercitu timet, propter veteranorum odium. Phil. V. 15. a M. Lepido civitati restituitur.

SEXT. POMPEJUS *Chlorus*, Verr. II. 8. civis Rom. de conventu Mamertino.

POMPILIUS, Offic. I. 11. Imperator, in cujus exercitu tiro fuit Catonis Censorii filius. Sed alii hic legunt: Popilius, quam lectionem recepit *Gracvius*, et capiunt aut de C. Popilio Laenate, qui Consul fuit belli Maced. II. anno primo, aut de M. Popilio, qui Liguriam biennio ante bellum Maced. II. obtinuit, et ibi bene res gessit. *Manutius* pater autem legebat: Paullus Aemilius, quod probat fil. Aldus. v. *Chapman. ad h. l. in ed. Pearcii.*

POMPILII, Petit. Conf. 3. amici Catilinae.

POMPONIA, Att. I. 5. soror Attici. [ib. V. 1. etc.]

Cn. POMPONIUS, Brut. 49. 57. 62. Or. III. 13. qualis orator fuerit.

- fuert. Brut. 90. bello Civili Sullano interit.
- M. POMPONIUS, Offic. III. 31. L. Manlio Dictatori, Torquati patri, diem dicit, sed actionem abjicit, jurejurando motus, quod filio coactus dederat.
- M. POMPONIUS, Div. II. 29. *Ad eum C. Gracchus librum scripsisse, ex h. l. colligit postest. Plutarchus in Gracchis p. 842. fidiſſimum Gracchi hujus amicum fuiſſe dicit Pomponium, qui eum revocavit, cum ſibi manus aſſerre vellet.*
- M. POMPONIUS, Dionyſius, Att. IV. 15. libertus, junctus ex Attico et Cicerone.
- T. POMPONIUS, ad Div. V. 4. etc. eſt Atticus. [v. Atticus.]
- C. POMTINUS, Catil. III. 2. Flacc. 40. Praetor Conſule Cicerone. Prov. Conſ. 13. Allobroges ex praetura vincit. v. *Dio XXXVII. p. 50. 51. Att. IV. 16. Q. Fr. III. 4. triumphum petit ex Allobrogibus victis, quem tandem per S. Galbam impetravit. Dio XXXIX. p. 120. Piſ. 24. neceſſarius Ciceronis. ad Div. II. 15. III. 3. XV. 4. Legatus Ciceronis in Cilicia. Att. VI. 3. vitia ejus. In hujus nominis orthographia magna eſt varietas in Gronoviana et Graeviana. De Prov. Conſ. 13. ſcribitur Pontinius, quae ſcriptura etiam in Faſtis occurrit. v. Pigh. ad a. DCXC. et in Lapidibus. v. Graev. ad Att. IV. 16. Att. VI. 3. Pomptinius. ad Div. II. 15. Att. V. 1. Pontinius. Catil. III. 2. Pomtinus. etc. Eadem varietas eſt in edd. pr. v. etiam Cortium ad Salluſt. Catil. 45. In Lapidibus Donianis invenio bis: Pomptinius; in Gruterianis contra eſt: Pontinius.*
- PONTIANUS, Att. XII. 44.
- PONTIDIA, Att. V. 21. VI. 1.
- M. PONTIDIUS, Or. II. 67. Brut. 70. Arpinas, vehemens orator et volubilis, ſed nimis ſtomachofus.
- PONTINIUS, v. Pomtinus.
- C. PONTIUS, Samnis, Offic. II. 21. *Eſt imperator Samnitium, cujus ductu Romani coacti ſunt, ſoedus Caudinum facere.*
- L. PONTIUS Aquila, ad Div. X. 83. Legatus D. Bruti perit ad Mutinam. Att. V. 2. 3. 4. ejus villa in Trebulano. *Fuit de percufforibus Caesaris, cujus mentio etiam: Att. I. 1. Phil. XIII. 2. vid. etiam Aquila.*
- T. PONTIUS, Fin. I. 3. Senect. 10. Centurio, robore inſignis.
- PONTIUS Titimianus, Att. IX. 19. a Pompejanis partibus ad Caefarianas tranſit.
- POPILIA gens; Leg. II. 22.
- POPILIA, Or. II. 2. mater Q. Catuli, cui primae mulieri hoc contigit, ut publice laudaretur mortua. Laudavit autem filius.
- C. POPILLIUS, P. F. is, qui Conſul bis fuit, a. DLXXXIII. DXCV. Phil. VIII. 8. ad Antiochum M. Regem Alexandriam obſidentem mittitur. v. Liv. XLV. 12.
- C. POPILLIUS, Laenas, C. F. C. N. ad Her. I. 15. a Gallis obſidetur, ita diſcedit, ut impedimenta relinqueret, exercitum educeret, cum Legatus eſſet L. Caſſii Coſ. a. DCXLVI. Leg. III. 16. a Coelio legis tabellariae auctore opprimitur. v. C. Laenas, et infra P. Popillius C. F.
- C. POPILLIUS, P. F. ejus ſcitiſſet, qui a Graccho ejectus eſt. Brut. 25. non indiſertus. Hunc autem, aut filium puto eſſe eum, qui Act. I. in Verr. 13. de peculatu damnatus dicitur. Hotomannus refert ad P. Popillium, de quo in Cluentiana. Male. Is de ambitu damnatus eſt, non de peculatu.
- L. POPILLIUS, Cluent. 47. judex in judicio Juniano. *Sed mihi dubium non eſt, quin ſit, P. Popillius, legendum, ut eſt c. 36.*
- M. POPILLIUS, M. F. Laenas, Brut. 14. Conſul, a. CCCXCIV. Flamen Carmentalis, ſeditionem aucto-

- auctoritate et oratione sedat. Unde Laenas dictus sit?
- P. POPILLIUS, C. F. P. N. Verr. IV. 50. [Attic. XIII. 32.] P. Rupilius collega in consulatu, a. DCXXI. v. Fellei. II. 7. Cluent. 85. Dom. 31. a C. Graccho lege lata in exilium mittitur. Quir. p. Red. 3. Sen. p. R. 15. Brut. 84. restituitur rogatione L. Bestiae Trib. pl. Brut. 25. non indifertus. *Hunc putarunt Viri docti quidam intelligi pro Balbo c. 11. ibique pro C. Laenas esse legendum* P. Laenas, ut habet Manutius: in primis cum de C. Popillii exilio nil ipsis constaret. Neque absurda est ista conjectura. Nam P. et C. in Popilliis, atque eodem hoc confundi, ex Cluent. 85. intelligitur, ubi olim C. legebatur pro P. Neque tamen C. rejecerim. Potest enim intelligi de eo, qui a Coelio oppressus est, et sine dubio exulavit. vid. C. Popilius C. F.
- P. POPILLIUS, Cluent. 86. reus de ambitu, damnatur.
- PORCIA, Att. XV. 11. M. Catonis soror, Domitii Ahenobarbi uxor. ibid. XIII. 37. 48. ejus laudatio.
- PORCINA, Herenn. IV. 5. orator: est C. Aemilius Porcina.
- PORCIUS, Font. 5. de cohorte M. Fonteji, aut portitor.
- L. PORCIUS Licinus, Brut. 15. Consul cum P. Claudio, ann. DLXIX. Licinus scribendum esse, non Licinius, recte monent. Viri docti ad Liv. XXXIX. 32.
- L. PORCIUS Nasicus, Or. II. 64. ejus facietum responsum Catoni Censori datum.
- PORSENA, Sext. 21. eum interficere conatur Q. Mucius.
- PORTUNUS, Nat. D. II. 26. Deus, a portu dictus.
- POSIDES Matro, Solentinus. Verr. II. 42.
- POSITONIUS, Offic. III. 2. Panaetii discipulus. Att. II. 1. Commentariis Ciceronis Graecis de consulatu suo absterretur a scribendo de eodem. Tusc. II. 24. dolores fortiter fert. Nat. D. I. 42. liber V. de Natura Deorum. Div. I. 3. quinque libros de Divinatione edidit. ibid. II. 21. prognosticorum causas persequitur. ibid. II. 15. statuit, homines ad hostias deduci vi quadam sentiente et divina per totum mundum fusa. ibid. I. 30. II. 15. morientes divinare putat. Nat. D. II. 34. ejus sphaera. ibid. I. 3. instituit Ciceronem. Att. II. 1. Rhodi vivit. Fat. 3. ejus sententia de fato reprehenditur.
- POSSIDORUS, Verr. III. 42. legatus Thernitanorum.
- POSTUMIA, ad Div. IV. 2. Att. V. 20. 21. Servii Sulpicii uxor.
- POSTUMIUS, ad Div. VI. 12. Caecilius familiarissimus. Att. V. 21. XV. 2. procurator ludorum Octavii, sed ibi Postumus dicitur.
- POSTUMIUS Cominius, Balb. 23. Consul cum Sp. Cassio a. CCLX.
- P. POSTUMIUS, Fin. II. 22. homo voluptuosissimus. Davifus recepit ex emendatione Scaligeri C. Iulius Postumius.
- A. POSTUMIUS, Nat. D. II. 2. Dictator in bello cum Tufculanis, a. CCLVII. quo anno et Consul cum T. Virginio fuit.
- A. POSTUMIUS Albinus, Verr. I. 41. Censor cum Q. Fulvio a. DLXXIX.
- [A. POSTUMIUS Albinus, A. F. A. N. Cos. a. U. 602. cum L. Lucullo, Att. XIII. 32.]
- C. POSTUMIUS, Div. I. 33. Haruspex.
- Cn. POSTUMIUS, Verr. I. 39. civis Rom. qui Verris pecunias extraordinarias tractavit. vid. Curtius.
- Cn. POSTUMIUS, Muren. 27. subscriptor Sulpicii contra Murenam, praeturae petit Cicerone Consule.
- M. POSTUMIUS, Verr. II. 18. Quaestor Verris.
- P. POSTUMIUS Tubertus, Leg. II. 23. v. Tubertus.

- P. POSTUMIUS, ad Div. IV. 12. familiaris M. Marcelli.
- Q. POSTUMIUS, Verr. I. 89. civis Rom. qui Verris pecunias extraordinarias tractabat. v. *Curtius*.
- Q. POSTUMIUS, Dom. 44. f. potius, ut est in prima *Manutiana* et *Græviana*, Q. Sejus Postumus.
- *Sp. POSTUMIUS, Sen. 12. Consul cum T. Veturio, a. CCCXCIX.
- T. POSTUMIUS, Brut. 77. bonus orator, bellator acerrimus, juris publici peritissimus. *Puellar fuit*, a. DCCXVI. v. Postunius.
- POSTUMULENUS, ad Div. VI. 10. cognomen familiae Romanae.
- POSTUMUS, Att. VII. 15. ei Sicilia decernitur a Senatu initio belli Civilis. *Corradus* de T. Postumio intelligit, de quo ante. *Pighius* ad a. DCCXVI.
- POSTUMUS, cognomen Rabiriorum, Curtiorum, etc.
- POTAMO, in Caecil. 9. scriba Q. Caecilii Quaestoris in Sicilia.
- P. POTITIUS, Verr. I. 51. Senator.
- PRAECILIUS, ad Div. XIII. 15. pater et filius.
- PRAXITELES, de Div. I. 36. caelator; ubi tamen *Winkelmanno*, *Hist. artium* p. 343. *Irgendum* videtur Paliteles. *ibid.* II. 24. Praxitelia capita. *Laudatur praeterea* ad Herenn. IV. 6. Verr. IV. 2. etc.
- PRECIANUS, ad Div. VII. 8. Chius, apud *Caesarem gratiosus* et *Ciceronis amicus*. Nomen indicat, e gente Precia in aliam transisse adoptione.
- L. PRETIUS, Verr. V. 62. eques Rom. negotiator Panormitanus.
- [PRIAMUS, Rex Trojae, Tusc. I. 35. 39. 44. III. 19. Div. I. 21.]
- PROCLIIUS, Att. IV. 15. 16. reus condemnatur ad Q. Fr. II. 8. q. l. *negat Manutius*, Procliam familiam esse, sed rectiora edoctus ab *Ursino*, mutavit dein sententiam. v. *Ursin. ad Att. l. 2. Fuit Quaestor a. D. XCII. Tribunus pl. a. DCCXVII.*
- PROCILIUS, Att. II. 2. *Historicus, qui multa scripsit, et Attico in pretio fuit. Ei Cicero praefert Dicacorchum; ex quo colligas, cum Geographica scripsisse. Ejus mentio etiam apud Varron. de L. L. IV. et Pom. VIII. 2. v. Foss. de Hist. Lat. I. 12.*
- PROCLIES, Div. II. 43. Euristhenis frater geminus, Rex Lacedaemoniorum.
- PROCLUS Julius, Leg. I. 1. ei Romulus apparet, et se Quirinum nominari jubet.
- PROCYON, Nat. D. II. 44. fidus.
- PRODICIUS, Chius, Nat. D. I. 42. sententia de Diis Deos tollit. *Pro Chius, addimus cum Daviso Ceus. v. Menagius ad Laert. IX. 50. Or. III. 82. de natura rerum scripsit. De Hercule Prodicio v. in Hercules.*
- PROMETHEUS, ad Herenn. IV. 6. [Tusc. V. 3. Aeschylus fab. ib. III. 31.]
- SEXT. PROPERTIUS, Dom. 19. *Propertii sunt gentis Aureliae.*
- [PROSERPINA, filia Jovis, N. D. II. 26. III. 21.]
- PROTAGORAS, Nat. D. I. 23. Abderites, Athenis ejicitur, et libri ejus comburantur. Brut. 12. locos communes scripsit, et rerum singularum laudationes vituperationesque. Or. III. 82. de natura rerum scripsit. Nat. D. I. 1. de Diis dubitat.
- PROTOGENES, Att. II. 21. Jaly-funi fecit. Brut. 18. pictor. *Cuneus, circa Olymp. CXII. floruit. De eo vid. Plin. XXXV. 10.*
- PROTOGENES, ad Div. VII. 1. M. Marii lector.
- PRUSIAS, Rex Bithyniae. Div. II. 24. apud eum Hannibal exulat. Negat, se audere, quod exta prohibeant. *De eo v. Liv. XLV. extr. Epit. LI.*
- [PSEUDOCATO, Att. I. 14.]

[PSEU-

- [PSEUDODAMASIPPUS, Fam. VII. 23.]
- [PSEUDOLUS, fabula Plauti, Sen. 14.]
- PSEUDOPHILIPPUS, Agr. II. 53. *quocum bellum Macedonic. III. gestum est.*
- PTOLEMAEUS, *Lagi fil.* Div. II. 66. Dux Alexandri, venenato telo ictus, cum ex doloribus moreretur, radícula Alexandro somno oblata servatur. [Fin. V. 19.]
- PTOLEMAEUS, Offic. II. 23. Alexandrinus hospes Arati Sicyonii. *Est Rex Philadelphus.*
- PTOLEMAEUS, Dom. 7. Rex Cypri, Regis Alexandrini, frater minor, lege Clodia per Catonem regno ejicitur. Flacc. 13. Sext. 25.
- PTOLEMAEUS, Tuscul. V. 34. laudat cibarium panem. *Rex Aegypti, nescio qui.*
- PTOLEMAEUS *Auletes*, Rab. Post. 2. regno pellitur: pecunias sumit a Rabirio Postumo. ad Div. I. 1. seqq. ab Alexandrinis regno pulsus, a Senatu R. restitutionem in regnum petit. Cui id negotii detur, magna controversia fuit: cf. *Dio Alexandrinus*. Q. Fr. II. 10. ejus lectica Aniciana.
- Q. PUBLICENUS, Q. Fr. I. 2. 4. Ei statua decernitur in Asia. Dignus honore illo. Sed videtur scriptura vitiosa esse: nam hoc nomen Latinum non est, saltem non gentis nobilis.
- PUBLICIUS, Div. I. 50. vates.
- PUBLICIUS, Catil. II. 2. socius Catilinae.
- C. PUBLICIUS, Or. II. 67. ejus dictum de P. Mummiō.
- Cn. PUBLICIUS Menander, Balb. 11. Graecus, libertinus, qui cum Legatis Romanis in Graeciam missus est, lege lata ita civitatem habuit, ut civis esset, si domum redisset, et inde Romam revertisset.
- L. PUBLICIUS, Quint. 6. venaliarius, s. mango.
- Q. PUBLICIUS, Clu. 15. Praetor. *Cic. Clav.*
- PUBLILIA, Att. XII. 32. Ciceronis post Terentiam uxor.
- PUBLILIUS, Att. XII. 7. focer Ciceronis, et Publiliae pater, vel frater.
- PUBLIUS Syrus, ad Div. XII. 18. mimus. Att. XIV. 2.
- PUBLIUS, ad Div. XVI. 22. *quidam de Clodio intelligunt, sed rectius Corradus, de creditore Ciceronis, in quo joeus est; sed Att. II. 7. est Clodius.*
- PULCHELLUS, Att. II. 1. etc. Clodius.
- PULUS Numitorius, Fin. V. 22. Fregellas prodidit.
- Cn. PUPIUS, ad Div. XIII. 9. in operis societatis Bithynicae.
- M. PUPIUS, Dom. 13. adoptat Pisonem.
- PYLADES, Fin. II. 24. amicus Orestae, a quo c. 26. Pyladea amicitia.
- PYRRHO, Fin. II. 11. 13. Offic. I. 2. de summo bono sententia. Tusc. II. 6. sententia de dolore. Fin. IV. 16. virtus. *Ab eo dicti Pyrrhonii*, Or. III. 17.
- PYRRHIUS, Div. II. 56. Aeacides. ad Div. IX. 25. ejus libri de re militari. Muren. 14. de eo triumphat M. Curius. Offic. II. 7. ad eum Macedones universi se conferunt, Demetrio relicto. ad Div. V. 12. bellum Pyrrhi scripsit Timaeus. Parad. 6. Fabricio pecuniam frustra offert. Amic. 8. ab eo propter probitatem non alieni sunt Rom. animi. Sen. 6. a foedere cum Pyrrho abstrahit Romanos Appius Caecus.
- PYTHAGORAS, Tusc. I. 16. Pherecydis discipulus. Or. II. 33. Tusc. IV. 1. junior est Numa Pompilio. Fin. V. 29. Tusc. IV. 19. 25. Aegyptum peragravit, et magos Perlarum adiit. Acad. IV. 37. ex numeris et mathematicorum initiis omnia esse putat. Nat. D. I. 11. Deum esse animum per mundum permeantem ejusque particulas animos nostros. *ibid.* III. 11. ad harmoniam canere mundum statuit. Divin. I. 3. magnam auctoritatem tribuit

- divinationi. Offic. I. 17. ultimum in anxietate putat, ut fiat unus e pluribus. Tusc. I. 25. summae sapientiae credit fuisse, imponere rebus nomina. Offic. I. 30. sine ulla hilaritate summam auctoritatem consequitur. Tusc. V. 3. cum Leonte de philosophia sermo. Nat. D. III. 36. Mulis bovem immolavit, *invento theoremate de ratione quadrati subtensa in triangulo rectorum lato ad quadrata reliquorum laterum. Sic etiam tradit Vitruv.* IX. 2.: *alii autem hecatombem immolatam dicunt, v. c. Laërt.* VIII. 12. v. *Intt. ad Laërt. et Davis. ad h. l.* Fin. V. 2. Metaponti moritur. etc. Tusc. IV. 1. ejus philosophiae Romae vestigia.
- PYTHAGOREI, Div. I. 30. quare fabis abstinuerint. Tusc. I. 16. sententiarum suarum rationem reddere non solent; ab iis Plato sententiam de animorum immortalitate hausit. *ibid.* V. 39. IV. 2. fidibus utuntur et cantu. Nat. D. I. 5. eorum, Ipse dixit. de Senect. 11. vesperi commemorant, quid interdiu egerint, audierint, dixerint, etc.
- PYTHIA, Divin. I. 19. 36. eam terrae vis concitabat.
- PYTHIUS, Offic. III. 14. argentarius Syracusanus, Canium equitem R. circumvenit.
- PYTHODORUS, Flacc. 22. Tral-
lianus.
- Q.
- QUERELAE, ad Div. VI. 6. liber Caecinae, laudatur.
- QUINQUATRUS, ad Div. II. 12. XII. 25. Solemnia in honorem Minervae, majora mense Martio, minora Idibus Junii. v. *Ovid. Fast. VI.* 651.
- C. QUINTILIUS, Cluent. 62. eques Roman. in agro Falerno.
- P. QUINTILIUS Varus, Quint. 17. Juris civilis peritus fuit, ut ceteri, quibus jungitur. Pighius ad a. DCLX. putat esse eum, qui in Cluentiana commemoratur: v. in P. Quintius Varus.
- SEXT. QUINTILIUS, p. Red. in Senat. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Consule.
- C. QUINTIUS, Quint. 3. et 49. frater P. Quintii, pro quo est Oratio.
- L. QUINTIUS, Cluent. 27. Tribun. pl. L. Lucullo et M. Cotta Coss. a. U. DCLXXIX. patronus Oppianici, qui concionibus invidiam iudicio Iuniano conflagavit. Brut. 62. in concionibus turbulentus. Idem videtur, qui Att. VII. 9. appellatur familiaris Ciceronis.
- L. QUINTIUS Cincinnatus, Senect. 16. aranti nunciatur, eum Dictatorem esse factum. Ejus jussu Magister equitum C. Servilius Sp. Melium interfecit.
- NUM. QUINTIUS, Sext. 33. Tribunus plebis Clodianarum partium, Lentulo Spinthere Coss. una cum Attilio Serrano. *ibid.* 33. eum omnes irridendi causa Gracchum vocabant: vel, quod popularis videri vellet, vel quod filius Gracchi infitui, ut Abrantio videtur: quem vid.
- P. QUINTIUS Varus, Cluent. 19. homo summa religione et auctoritate. Sed Lambinus, Merulae alique volunt legi: Quintilius. Etiam Pighius ad a. DCLX. hunc locum refert ad Quintilium, de quo supra. Varus est cognomen Quintiliorum, non Quintiorum. Sed Codd. nil variant.
- P. QUINTIUS, pro quo Oratio, ex qua de eo cognosci potest.
- T. QUINTIUS Flamininus, Att. XII. 5. Consul cum M. Acilio, a. U. DCIII.
- QUINTIUS Gallus, ad Div. XIII. 43. nonnullis etiam: Gallius. Videtur Legatus aut Praefectus Q. Philippi Asiae Proconsulis. conf. 73. et 74. Nam ei commendatur, qui urogatur Philomeli, quod est oppidum magnae Phrygiae, conf. ep. 49.

QUIRINALIA, ad Q. Fr. II. 3. 13. *Solemnia in honorem Romuli. v. Ovid. Fast. II. 513.*

QUIRINUS, Offic. III. 10. Romulus. Att. XII. 45. XIII. 28. Quirino *Ὀῦρραος* Caesar.

R.

RABIRIUS, Acad. I. 1. malus auctor philosophiae Latinus. *Ab hoc sine dubio diversus est praefans poeta C. Rabirius, qui etiam Ovidio laudatur: magni Rabirii oris. v. Vossius Hist. Lat. I. 21. et alius, fortasse medicus, ap. Plin. H. N. XXVIII. 7.*

C. RABIRIUS, Rabir. Perd. 2. Saturninum Trib. pl. interfecisse dicit Labienus, et propterea accusat. Pison. 2. a Cicerone defenditur. Att. I. 6. donum Neapoli habet, vendit.

C. RABIRIUS, Postum. 1. eques Rom. filius C. Curtii *naturalis, Rabirius per adoptionem. Accusatus de residuis, damnato Gabinio, a Cicerone defenditur.*

L. RABIUS, Verr. I. 34. *Marianus, transfugit ad Mithridatem: ab eo cum L. Magio mittitur ad Sertorium: prodito deinde Mithridate, ad Romanos rediit, et Romae et Myndi habitavit. Asconius habet Phanius: unde Fannius edidit P. Manutius. alii Fabius. Appian. Bell. Mithrid. p. 364. ed. Toll. Διο Δοξιος, Μάριος τε (non Μμνιος, ut Hotomannus profert ad Cic. I. c.) καὶ Φάνιος Μηθριδάτην ἑκείθον συμμαχησας τῷ Σερτωρίῳ etc.*

RABOCENTUS, Pison. 31. Bessicae gentis princeps, a L. Pifone securi percussus est.

L. RABONIUS, Verr. I. 50. aedis Castoris farta tecta tuetur. etc.

L. RACILIUS, Verr. II. 12. ad Div. I. 7. Tribunus plebis Marcellino et Philippo Coss. cf. ad Q. Fr. II. 1.

RARIUS, vel RANIUS, Att. XII. 21. *forfan libertus aut servus*

Bruti. Ranii nomen occurrit in Lapide apud Gruterum.

REBILUS, vide T. Caninius Rebilus.

REGILLUS, cognomen Aemiliorum. Att. XII. 24. filius Lepidi, qui cum Q. Catulo Consul fuit, a. DCLXXV.

REGINUS, Att. X. 13. mari infero Praefectus, a partibus Pompejanorum est. *Corrado videtur esse L. Mindius Balisus, quem hoc munus habuisse Orofius tradit L. VI. c. 15.*

L. REGULUS, ad Div. XIII. 60. e Livineis: (unde ejus libertus Trypho L. Livinejus dicitur,) familiarissimus Ciceronis.

M. REGULUS, Off. I. 13. Punico bello primo captus a Poenis de commutandis captivis Romam mittitur. Pison. 19. ejus supplicium. Att. III. 17. et cf. M. Attilius.

REMUS, Div. I. 47. auspiciis capit. II. 20. cum fratre Romulo et altrice bellua vi fulminis ictus concidit.

REMORA, Divin. I. 47. dubitant Romulus et Remus, urbem ab se conditam Romam, an Remoram appellent.

Q. REX, ad Div. XIII. 51. e familia Marcia, qui in causa Pompeji fuerat. *Videtur magistratus in Sicilia fuisse, quia ei Melitenfis homo commendatur. Sed Orat. II. 23. est Consul a. U. DCXXXVI. quem defendit Antonius. [Hunc autem diversum ab illo producit Schuetz. Itemque novum alium assert, Marcium Regem, cujus mentio fit, ad Att. I. 16. R.]*

[RIHADAMANTHUS,] iudex inferorum, Tusc. I. 5.]

RHINTON, Att. I. 20. poeta comicus Tarentinus; ex eo versus Graecus: v. interpretes.

RHODOS, ad Div. II. 18. amicus Q. Thermi.

ROMULUS, Divin. II. 20. cum fratre Remo et altrice bellua vi fulminis ictus concidit. *ibid. I. 17. II. 38. ejus lituus. ibid. I.*

2. 48. Augur cum fratre. Nat. D. III. 2. auspicia constituit. Leg. 1. 1. dixit Julio Procule, se Deum esse. Balb. 13. Sabinos recipit in civitatem.
- L. ROSCIUS, Phil. IX. 2. Legatus Romanorum, a Larte Tolumnio Fidenis interfectus.
- Q. ROSCIUS, [comoedus histrio egregius] Quint. 24. Q. Rosc. 7. eximie laudatur. N. D. I. 28. perverſis oculis est. Div. I. 36. amores et deliciae Ciceronis: in Solonio circumſpicitur ſerpentis amplexu: Haruspices augurantur claritatem ejus. Leg. I. 4. ſenex tardiores fecit tibias. Arch. 8. ejus mors. Div. II. 31. etc.
- SEX. ROSCI, S. Roscio 6. ex Amerino municipio nuncipes, pater et filius. *v. Argum. Orat.* Off. II. 14. filius a Cicerone contra L. Sullae dominantis potentiam deſenſus est.
- T. ROSCI, Sext. R. 6. *Capito et Magnus*, nuncipes Amerini, propinqui Sexti, quorum opera pater S. Roscius interfectus, et filius accusatus est.
- C. RUBELLINUS, ad Div. XII. 26. *pro quo Graevius e MSS. reposuit: Rubellius, quod jam Urſino in mentem venerat.*
- RUBRIA, ad Div. IX. 21. Carbonis cujuſdam, Ciceronis amici, mater.
- RUBRIUS, Verr. I. 25. miniſter Verris Proquaestoris. *Idem videtur cum Q. Rubrio* III. 80.
- L. RUBRIUS, *Cassinas*, Phil. II. 16. ei teſtamentum ſubjicit M. Antonius.
- P. RUBRIUS, Verr. III. 57. eques Rom. in Syracuſano conventu.
- Q. RUBRIUS Varro, Brut. 45. a Senatu hoſtis cum Mario judicatus, acer et vehemens accuſator.
- Q. RUBRIUS, Verr. III. 80. a Verre in Sicilia torque, phaleris et corona donatur.
- RUFIO, ad Div. VII. 20. *Trebatii gentilis: ut docet Manutius ex Inſcriptione.*
- RUFIO, Att. V. 2. XIV. 14. *est Sempronius Rufus. Rufio est diminutivum a Rufus. Amabatur autem a Cicerone, ut ex Epistola Coelii intelligi potest.* De Sempronio Rufo vid. *infra.*
- RUFRENIUS, ad Div. X. 21. *Legatus Lepidi Triumviri, aut Tribunus, aut simile quid.*
- RUFUS, ad Div. V. 19. *est L. Mescinius Rufus: cogitat, ad Pompejum transire: ep. 20. queritur, Ciceronem rationes provinciae se non expectato ad aerarium detulisse.* XIV. 14. *est M. Coelius Rufus, aut Mescinius Rufus.*
- RUFUS, ad Div. IX. 14. amicus Paeti, dicitur de ſalute Ciceronis laboraſſe.
- RUFUS, Orat. II. 69. vide in *Rutilius*.
- P. RULLUS, Agrar. I. 5. *Trib. pl. Confule Cicerone, qui legem agrariam tulit, quam Cicero tribus Orationibus diſſolvit. Eſt e Serviliis. De patre ejus vid. Phil. II. N. VIII. 51.*
- P. RULLUS, *alius etiam Trib. pl. est*, pro Dom. 16.
- Q. Fabius RULLUS, Phil. V. 17. admodum adoleſcens Conſul ſit. vide *Manut.*
- RUPA, ad Div. II. 3. libertus Ciceronis.
- A. RUPILIUS, Cluent. 63. medicus.
- RUPILIUS, Off. I. 31. hiſtrio, Antiopam ſibi eligit.
- P. RUPILIUS, Verr. IV. 50. Lael. 11. P. Popillii Laenatis collega in conſulatu, a. U. DCXXXI. quaestionem exercent in eos, qui cum Gracchis feciſſent: utuntur conſilio Laelii. *De ejus acerbitate in ea quaestione vid. Vell. II. 17. Verr. II. 13. Conſul in Sicilia, a quo lex Rupilia ſeu Leges Rupiliae: bellum Servile oppreſſit. vide Sigon. et Pigh. ad h. a. v. in P. Rutilius Rufus.*
- P. RUPILIUS, P. F. Menenia, ad Div. XIII. 9. eques Rom. magiſter ſocietatis Bithynicae, Cratiſpede Quaestore.

M. RUSCA, Or. II. 65. *e Pinarius*, Trib. pl. (a. U. DCXXII.) tulit legem annalem.

RUSCIO, Mil. 22. servus.

C. RUSIUS, Brut. 74. accusator vetus, Silennam ridiculum facit.

C. RUSTICELLUS, *Bononiensis*, Brut. 46. exercitatus in dicendo et natura volubilis.

RUTILIA, Att. XII. 20. C. Cottae mater, Publii Rutilii soror.

C. RUTILIUS Rufus, Brut. 40. familiaris Scaevolae. in Caecil. 21. subscriptor P. Lentuli principis Senatus in accusatione M. Aquillii.

L. RUTILIUS, Lael. 20. cum Consulem efficere Scipio non potest, cum fratrem Publium fecisset. *nisi vero legendum Rupilius. vid. P. Rutilius.* [cf. Tusc. IV. 17.]

L. RUTILIUS, Cluent. 65.

M. RUTILIUS, ad Div. XIII. 8. a Caesare praefectus agro in Gallia Cisalpina dividendo.

P. RUTILIUS *Lupus*, Font. 15. L. Julii collega in consulatu a. DCLXIII. bellum Sociale gerit, in quo perit.

P. RUTILIUS Rufus, M. F. Brut. 29. orator de jure respondet: orationes scripsit, et de jure. Panaetii auditor, prope perfectus in Stoicis: repulsam in consulatu fert: pro se ipse dixit a Scauro accusatus. Or. II. 69. a Scauro competitore ambitus accusatus; a quo victus in petitione erat, eundem ipse accusat. Offic. II. 13. adolescens innocens, juris peritus habitus est, quia frequentabat P. Mucium. Plane. 21. in petitione tribunatus pl. repulsam tulit. Or. I. 40. Tribunus pl. eo anno, quo foedus Mancinus cum Numantinis fecit. [Hic locus a Schuetzio ad alium P. Rutilium, M. F. P. N. transfertur. R.] Rabir. Perd. 7. contra Saturninum stat. Offic. III. 2. Panaetium de praetermissis non reprehensum dicit, propter

eorum, quae perfecisset, praestantiam. Fin. I. 3. libros edidit. Att. IV. 16. inductus a Cicerone in libris de Republica. Or. I. 53. Brut. 29. damnatur, quia nimis tenuiter se defendi voluit et a se aliisque defensus est. Balb. 13. damnatur ab equitibus, quod in Asia Quaeitor provinciales a publicanorum injuriis defenderat. Smyrnae in exilio vixit. cf. Nat. D. III. 32. et Tacit. Ann. IV. 43. Font. 13. injuste damnatus est. Rabir. Post. 10. crudelitatem Mithridatis effugit, mutato habitu Romano et Graeco assumpto. *Laudatur* l. c. Pison. 39. Scaur. Fr. 2. *Si vera est lectio*, Tusc. IV. 17. *ubi dicitur* P. Rutilius leviter aegrotans mortuus esse ob fratris repulsam; *de hoc accipiendum esse puto*, Nam Lael. 20. *L. Rutilius Publ. frater repulsam tulisse dicitur. Alium autem P. Rutilium ei fratrem fuisse, qui, quod Publius petens cum Scauro repulsam tulisset, mortuus sit, ut videtur Davisio, vix mihi persuadeam. Sed Mamutius legit P. Rupilius. Etiam Lael. l. c. Rupilius pro Rutilius legunt Viri docti. v. Piglius ad a. DCV. DCXXI. qui et hic et alibi hunc locum semper ita profert, tanquam Rupilius legatur. P. Rupilium Africani amicitia ad consulatum pervenisse, cum tenui loco natus esset, de eo convenit. Ea ipsa res facit probabile, ibi legendum Rupilius. Nam Rutilium Africani Scipionis opera consulatum consecutum, nemo demonstrare poterit. Itaque mihi valde fit verosimile, et in Tusculanis et in Laelio Rupilius esse reponendos, idque placet etiam Buherio ad Tusc. l. c. et pluribus defendit Drahenb. ad Liv. Epit. LIX.*

P. RUTILIUS, Caecin. 10. testis in Caecinam; homo nullius fidei.

S.

SABAZIA, N. D. III. 23. *læca Bacchi, qui ipse Sabazius dicitur.*

SABAZIUS, de Leg. II. 15. eum Aristophanes eijci vult, tamquam peregrinum Deum.

L. SABELLIUS, Brut. 84. a L. Cæfuleno ex lege Aquillia de justitia accusatur.

SABIDIUS, Petit. Conf. 2. homo obscurus, quem competitor Q. Ciceronis in prætura ad tabulas posuerat, cum alium amicum honestum non haberet. *Sabidia est etiam ap. Donum in Lapide I. 164. et Sabidius in Gruterianis Lapidibus non unus.*

SABINIUS, Reatinus, Sext. 37. ex operis Clodianis, a quibus P. Sextius paene interfectus est.

[SABINUS, servus Trebonii, ad Div. XVI. 16. Schuetz. (? R.)]

G. SACERDOS, e Licinius. Verr. I. 10. Praetor Siciliae ante Verrem. Plane. 11. Legatus Q. Metelli in Creta. *Consulatum petiit cum Cicerone. vid. Acon. Argum. Or. in Tog. Cand. De ejus prætura urbana et Siciliensi multa sunt in Verrinis.*

SADALA, Verr. I. 24. Rex Thraciae: ad eum a Cn. Dolabella mittitur C. Verres.

SAFINIUS, Cluent. 25. Atellanus. [Schuetz, *Atella* non oppidi nomen, sed Safinii cognomen esse censet, R.]

SALACO, ad Div. VII. 24. *Nomen hominis cujusdam in paupertate superbi: unde h. l. Hermogenes Tigellius Salaco dicitur.*

Q. SALASSUS, ad Div. VI. 18. P. Curtii frater, e gente Postumia, si quidem germanus Curtii frater fuit. *Provinciam obtinuit e prætura a. U. DCC.*

SALII, de Div. I. 17. *Sacerdotes Martis: in eorum curia litus lituus inventus est integer, cum ea deflagravisset. Ab iis Att. V. 9. dicitur Saliaris modus, do*

conviviis piparis et magnificis.

SALINATOR, Or. II. 67. *est C. Livius, qui in censura a. U. DXLIX. hoc cognomen primum accepit. Liv. XLIX. 37. Tarento amisso bello Punico II. arcem retinuit. Liv. XXVII. 25. v. in Livius. Brut. 18. Senenli prælia ludos Juventuti vovet.*

SALLUSTIUS, scripsit Empedoclea, ad Q. Fr. II. 11. extr.

C. SALLUSTIUS Crispus, Att. XI. 20. ei Cæsar ignovit. *De inimicitis inter ipsum et Ciceronem, et orationibus, quas contra se invicem dixisse putantur, v. Corrad. Quæst. p. 113. seqq.*

SALLUSTIUS Caninius, ad Div. II. 17. Proquaestor Ciceronis, ad quem est Epistola. *Docti viri legendum existimant: Cneus, pro Caninius, ut sit P. Sallustii propinquus, de quo paullo post. v. Pighius ad a. U. DCCII. sed Codd. nil juvant.*

CN. SALLUSTIUS, ad Div. XIV. 11. Att. XI. 11. *amicus summus Ciceronis.*

CN. SALLUSTIUS, de Divin. I. 28. *Ciceronis libertus.* ad Div. IV. 4, 11. laudatur. Att. I. 3. et 11. [Quamquam Schuetz. non putat, hunc a priori Cn. Sallustio diversum esse, et Ernest. locos sub utroque nomine promiscue laudat, mihi tamen partim ad hunc libertum, partim ad ingenuum, fortasse illum Sallust. Caninium, referendi videntur. R.]

P. SALLUSTIUS, Att. XI. 11. *frater aut propinquus Cnei.* SEXT. SALTUS, Agrar. II. 34. *Duumvir Capuae.*

[SALVIDENUS f. Salvidienus, Brut. I. 17.]

SALVIUS, ad Div. IX. 10, ad Att. IX. 7. libertus Attici. ibid. X. 18. libertus Hortensii filii.

SALUS, Att. IV. 1. Dea, cujus templum erat prope domum Attici in colle Quirinali: *de quo vid. Plin. XXXV. 4. de Div. I. 47. Salutis augurium.*

SA.

SAMIARIUS, Phil. XI. 2. exul, a quo interfectus est C. Trebonius, jussu Dolabellae.

SAMPSICERAMUS, Att. II. 14. 16. 17. 23. est Pompejus. *Ceterum est nomen Emesienorum reguli. Strabo L. XVI. p. 1092. ed. Amel.*

SANDO, ad Div. III. 7. pater Athenodori Stoici.

Q. SANGA, Pison. 81. Senator, de Fabia gente.

SANNIO, ad Herenn. IV. 50. nomen servi.

SAPALA, Petit. Conf. 3. amicus Catilinae, praeco.

SAPPHIO, Verr. IV. 57. ejus statua in Prytaneo Syraculano.

SARA, v. Siregius.

SARDANAPALUS, Fin. II. 82. Tusc. V. 35. epigramma in sepulcro ejus ridet Aristoteles. *De eo Rege erudita est disputatio Buherii ad fin. noturum in Tusc.*

SARPEDON, Div. II. 10. filius Jovis.

SASERNA, Phil. XIII. 13. amicus Antonii. Att. XV. 2. cum Matio et Posturnio ludos procurat, ab Octavio institutos, in honorem Caesaris.

SASSIA, Cluent. 5. mater Cluentii.

SATRIUS, ad Brut. 6. Legatus C. Trebonii.

SATRIUS Caninius, Att. I. 1. *Caesarius bonus putat esse equitem Roman. cujus in libello de claris Grammaticis Suetonius mentionem facit. Cicero eum appellat fratrem P. Varii. Corruptum locum putant cum alii, tum Langius ad Cic. de Offic. III. 18.*

M. SATRIUS, de Offic. III. 18. M. Minucii Basilii sororis filius, et heres.

P. SATURIUS, Qu. Rosc. 1. patronus Chaerae, qui pro eo contra Q. Roscium Comoedum dixit. Cluent. 38.

SATURNALIA, Cat. III. 4. Att. V. 20. XIII. 52. *solemnia in memoriam aureae aetatis celebrata a. d. XIV. Kal. Jan. Satur-*

naliam secundam et tertiam, capede die secundo et tertio Saturnaliorum. vid. Gronov. ad Liv. XXX. 36.

CN. SATURNINUS, Planc. 8. et 12. laudatur: ejus pater primus ex Atinati municipio Aedilis et Praetor factus est. ad Div. VIII. 14. accusatura Cn. Domitio. XII. 26. heres Q. Turii.

L. SATURNINUS, de Har. Resp. 20. Sext. 17. Quaestor Officulis, in annonae caritate a procuratore rei frumentariae amovetur et propterea popularis fit. Catil. IV. 2. C. Memmii interficit. Sext. 47. a Q. Metello Censore notatur. Dom. 31. Q. Metellum lege ex urbe ejcit. Rabir. Perd. 8. 6. ejus caedes, de qua tota Oratio legenda. c. 11. a servo interficitur. Har. Resp. ad Her. I. 12. it. IV. 22. etc. etc.

SATURNUS, Nat. D. III. 24. etymologia. II. 20. 46. stella. III. 17. ad occidentem maxime cultus est. III. 24. vincitur a Jove filio.

SATYRI, Nat. D. III. 17.

SATYRISCUS, Div. I. 20.

SATYRUS, ad Att. XII. 22. Attici servus.

C. SAUFEJUS, Rabir. Perd. 7. cum Saturnino Capitolium armatus occupat.

L. SAUFEJUS, Att. I. 3. it. IV. 6. amicus Attici, Epicureus. II. 8. in studiis laboriosus. cf. XIV. 18. XV. 4. XVI. 3.

SAXA, Decidius. Phil. X. 10. it. XI. 5. e Celtiberia, a Caesare civitate donatus et deinde Tribunus plebis factus. Phil. VIII. 8. de grege Antonii, nebulo, Centurio, etc. add. XIII. 13.

SCAEVA, Att. XIII. 23. Caesarianus, *Cassius Scaeva. Alii de Trebatio intelligunt. J. F. Gronovius ne sanum quidem locum putabat: emendare tentat Tunstallus Epist. ad Middletonum pag. 65. v. not. ad h. l.*

SCAEVA, Rabir. Perd. 11. servus Q. Crotonis, Saturninum interficit et propterea libertate donatur.

SCAEVOLA, *est cognomen* Muciorum. v. Mucii.

SCAMANDER, Cluent. 16. libertus Fabriciorum Aletrinatium.

P. SCANDILIUS, Verr. III. 58. eques Rom. Syracusis.

SCANTIA, femina. Milon. 27. *In hoc nomine libri valde variant: alii Sentia, alii Sanctia, quorum illud probat Schottus in Nod. Cic. III. 13. Scantiae nomen frequenter occurrit in Lapidibus Gruteri etc.*

M. SCAPTIUS, Att. VI. 1. negotiator Cappadociae, frater ejus, quocum Cicero controversiam habuit in provincia. Ei praefecturam deserit Cicero.

SCAPTIUS, Att. V. ult. VI. 1. 2. etc. negotiator, frater Marci, Praefectus Appii in Cilicia, controversiam pecuniariam cum Salaminii habet, et multum Ciceroni Procof. molestiae affert; quae res his Epistolis narratur.

P. SCAPULA, Quint. 4. foenerator. Scapulae cujusdam horti commemorantur Att. XII. 37. Scapulae autem sunt e Quintiis. v. Harduin. ad Plin. VII. 53. Itaque Scapulae, quibuscum decedit Quinctius, gentiles ejus videntur fuisse.

SCAPULA, ad Div. IX. 13. auctor seditionis in Hispania ulteriori, confirmatae a Pompejo filio. De ejus interitu vid. Hirt. Bell. Hisp. 33.

SCATINII, Phil. III. 6. sunt ex Aricia.

SCATO, Dom. 44. homo obscurus, Clodianus, e Marlis, sub cuius nomine Clodius aedes Q. Seji emit.

M. SCAURUS, ex Aemiliis, Or. II. 46. humili genere ortus. Muren. 7. memoriam generis sui intermortuam renovat. Brut. 29. ejus orationes et libri. Stoicus fuit. Offic. I. 80. singulari severitate fuit. Muren. 17. a Q. Maximo in petitione consulatus vincitur. Brut. 80. cum P. Rutilio consulatus petit, eumque

vincit, et de ambitu accusat Rutilium, ab eoque de ambitu accusatur frustra. conf. Or. II. 69. Offic. I. 22. resistit C. Mario. Sext. 47. omnibus seditiosis a Graccho ad Q. Varium resistit. Har. Resp. 20. procuratio rei frumentariae ei mandatur, remoto Saturninio. v. L. Saturninus. Deiot. 11. a Trib. pl. Cn. Domitio Ahenobarbo acculatur. v. Ascon. ad Fr. Or. pr. Scaur. fil. Dom. 19. de pluribus rebus simul ferre contra legem Didiam ausus, non obtinuit. Nat. D. II. 23. Mentem et Fidem in Capitolio dedicat. Fr. Or. pr. Scaur. acculatur a Cn. Domitio, Q. Servilio Caepione, et Q. Vario Trib. pleb. ubi vid. Ascon. ibid. princeps Senatus. v. Wesseling. V. C. Obs. I. 11. Consul fuit a. U. DCXXXVIII. princeps Senatus lectus a L. Metello et Cn. Domitio anno eodem: post idem Censor et iterum Consul fuit.

M. SCAURUS, M. principis Senatus fil. de Offic. II. 16. imitatur P. Lentuli magnificentiam aedilitatis, de qua v. Plin. II. N. XXXVI. 15. ubi privignus Sullae vocatur. Nam Sulla duxit viduam Scauri, principis Senatus, Metellam, ut auctor est Plutarch. in Sulla; quam proscriptionum fectricem Plinius appellat: unde huic Scauro illae tantae divitiae. cf. pr. Sext. 54. et Pigh. ad a. U. DCXCV. Sext. 47. ad eum Praetorem causa P. Sextii acta est. Offic. I. 39. Cn. Octavii domum demolitus, ei accellionem adjungit: repullam in consulatus petitione tulit. Att. IV. 15. de repetundis accusatus e praectura Sardiniae, a Cicerone defenditur. v. Fr. Or. pro Scauro, et Ascon. Argum.

M. SCAURUS, ex Aureliis. v. in Aureliis.

C. SCIPIO, e Corneliis. pro Sext. 8. focer P. Sextii, vir optimus, in exilio Massiliae vixit. Sed Cajus est ex editionibus primis

et *MStis*, posteriores receperunt Lucius et interpretantur de Asiatico nep. vid. Munutius ad hunc locum. Certe alium, qui bello Civili proscriptus sit, nescimus. v. *infra* in L. Scipio Asiaticus. L. F.

CN. SCIPIO, Calvus, L. F. Planc. 24. et 25. Off. I. 18. is, qui cum fratre Publio in Hispania cum Poenis bellum gessit, pater P. Scipionis Naficae, qui vir optimus iudicatus est, de quo *infra*. Balb. 15. in Hispania occiditur cum fratre. cf. Tusc. I. 87. 46. Nat. D. III. 32.

L. SCIPIO Asiaticus, P. F. L. N. Mur. 14. de Antiocho triumphat, unde Asiaticus dictus est: de quo triumpho vid. *Plin.* XXXIII. 11. Provinc. Conf. 8. ei auxilio est Tib. Gracchus pater Trib. pl. cum in carcerem duceretur. Brut. 47. non imperite dixit. Phil. XI. 7. collega C. Laelii Sipientis in consulatu, ad quem cum Senatus deferret provinciam Asiam, quae Scipioni obvenerat, frater major P. Africanus eam ignominiam deprecatur, et se Legatum ei fore pollicitus, provinciam ei conservat. Rabir. Post. 10. ejus statua in Capitolio cum chlamyde et crepidis.

L. SCIPIO, Asiaticus, L. F. ejus, ut opinor, cujus quaestura est ap. *Liv.* XLV. 44. L. N. Rabir. Perd. 7. Verr. I. 14. collega C. Norbani in consulatu a. U. DCLXX. ad Herenn. III. 2. legibus solvitur propter bellum Italicum, ut ante annum suum Consul fieri possit. Att. IX. 15. a Sulla proscriptus. v. in C. Scipio. [Brut. 47. a Schuetzjo ad hunc, ab Ern. ad antecedentem refertur. R.]

M. SCIPIO, Brut. 20. ejus, qui sacra accepit, h. e. P. Naficae, filius, eloquens habitus est. [In verbis illis, e quibus hoc nomen ab Ern. receptum est, maxima obtinet scripturae atque conjecturarum discrepantia. Videntur

autem, verbis M. alium cum Orellio aliisque ejectis, reliqua ad P. Naficum Corculum pertinere. R.]

M. SCIPIO, Maluginensis, Or. II. 64. dictum de L. Manlio Acidino Consule. *Esse videtur* M. Scipio, qui inter Pructores nominatur apud *Liv.* XLI. 14. et 27. M. Cornelius Maluginensis dicitur. Sic placet Sigonio de Nomin. c. 5. disputanti contra Robertellum, qui ap. Cicero nem Caepio legi volebat. Aliquid tamen dubitationis remanet Dukero ad *Liv.* I. c.

P. SCIPIO, L. F. Off. I. 18. pro Planc. 25. laudatur propter res in bello fortiter gestas. pro Balbo 15. occiditur in Hispania cum fratre Cneo, de quo *supra*. Phil. XI. 7. pater L. Asiatici et P. Scipionis [Africani] maj. De Lucio v. *supra*: de Africano et ejus posteris v. P. Africanus.

P. SCIPIO, CN. F. L. N. Har. Resp. 13. optimus de toto populo Rom. iudicatus, sacra Matris Deum manu sua accipit. v. *Liv.* XXIX. 14. XXXV. 10. et tamen bis repulsum tulit. *Plin.* VII. 34. Or. III. 33. omnibus civibus sui copiam fecit. Pontifex Max. Consul fuit a. U. DLXII. collega M. Aclii Glabronis, v. *Liv.* XXXV. 24. et jurisprudentia celebris; de quo vid. *Rupertum* ad Pompon. III. 3.

P. SCIPIO, P. F. CN. N. Nafica, Corculum, hoc est sapiens; vid. Tusc. I. 9. Brut. 20. et 58. bis Consul, nempe a. U. DXCI. cum C. Figulo, et a. U. DXCVIII. cum C. Marcello: et Censor fuit a. U. DXCIF. N. D. II. 4. C. Figuli collega a Ti. Graccho patre vitiose creatus, abdicat se magistratu. cf. Div. II. 35.

P. SCIPIO NASICA, P. F. P. N. CN. PRON. Planc. 21. acedilitiam repulsum fert. Brut. 22. cum D. Bruto Consul fuit, a. U. DCXV. Leg. III. 9. a Tribuno pl. Curiatio in vincula conicitur. Planc. 14. Consul a Granio praecone

- cone reprehenditur. Catil. I. 1. Pontifex Max. Ti. Gracchum interfecit. Dom. 34. ejus factum SCtis probatur. Lael. 12. veratur ab amicis Gracchi. Off. I. 22. privatus aequè multum profuit reip. quam Africanus in excindenda Numantia. Flacc. 31. Pergami moritur. Off. I. 30. in sermonibus ejus nulla comitas fuit. *Hic Serapio dictus est a similitudine suarii cujusdam negotiatoris, sive alius villis hominis primum ab irridente Tribuno plebis, Liv. Epit. LV. deinde vulgo, v. Plin. VII. 12. Ejus facete dictum est de Or. II. 70.*
- P. SCAPIO NASICA, P. F. P. N. P. PRON. CN. ABN. Brut. 34. in consulatu mortuus a. U. DCXLII. collega L. Bestiae. de Off. I. 30. sermone effecit, ut unus e multis videretur. *Duxit Caeciliam, Macedonici filiam.*
- P. SCAPIO, P. F. P. Serapionis Nepos. Br. 58. gener L. Crassi. *Hic est, qui pro Sext. Rolic. 28. memoratur, Or. III. 2. in exilium abiit.*
- P. SCAPIO NASICA, P. ex Licinia Crassi Filius. Att. II. 1. a Favonio accusatur de ambitu: sed eripitur ei adsumtus a Pompejo collega in consulatu tertio. Dio Cass. XL. p. 144. *Adoptatus est a Metello Pio, unde Q. Caecilius Metellus Pius Scipio, et modo P. modo Q. dicitur: v. quos laudat Oudendorp. V. C. ad Sueton. Tib. 4. Pompeji M. collega a. U. DCCI. et ejusdem focer: de quo vide supra in Metellis. Memoratur etiam ad Div. VIII. 8. Verr. IV. 36. Verris advocatus, reprehenditur.*
- SCOPAS, Or. II. 86. Thessalus, a Simonide victor laudatus, sordidum se praebet.
- SCOPAS, Div. I. 13. eximius sculptor. v. Plin. XXXVI. 5.
- C. SCRIBONIUS, C. F. Pop. Curio. ad Div. VIII. 8. est C. Curio fil. Trib. pl. de quo supra.
- L. SCRIBONIUS Libo, Or. I. 53. Tribunus pl. quaestionem fert in Ser. Galbam Praetorem Hispaniae. add. de Or. II. 65.
- SCROFA, Att. V. 4. VI. 1. *cognomen Cn. Tremellii. v. not.*
- SCYLAX, Div. II. 42. Halicarnassaeus, familiaris Panaetii, excellens in astrologia, idemque in civitate sua princeps; repudiatur Chaldaicum praedictionis genus.
- SCYLLA, Verr. V. 56. Har. Resp. 27. Nat. D. I. 33. *monstrum, de quo plenae fabulae sunt. v. Ovid. Met. XIII.*
- SCYRON, Acad. IV. 33. *Epicureus, tempore Ciceronis.*
- SEBOSUS, Att. II. 14. 15. Catuli familiaris. *Harduinus ad Plin. IX. 15. putat esse Statium Sebosum, cujus ibi mentio.*
- SEDULIUS, Dom. 30. dux servorum, quorum opera P. Clodius usus est.
- SEGAIVIANUS, ad Div. X. 17. *Sed pro hoc est in Graeviana: Sext. Gavius.*
- SEGULIUS, Labeo, ad Div. XI. 20. 21. homo nequissimus. Octavianum Ciceroni iratum dicit.
- SEJUS, Att. V. 13. *libertus aut procurator Attici: jungitur Philogeni, qui Attici libertus erat. Alius est ad Div. VII. 12. sed ibi Gronovianu legi Titius.*
- Cn. SEJUS, Cluent. 38. Senator.
- M. SEJUS, L. F. Offic. II. 17. in caritate annonam affibus populo vendit, in aedilitate ann. DCLXXX. Plin. XV. 1. Planc. 5. judicio condemnatus tamen M. Pisonem in petitione vincit. *De hoc intelligi potest ad Div. IX. 7. Idem, aut filius est, qui XI. 7. memoratur, et Legatus D. Bruti fuisse videtur, it. Att. XII. 11.*
- Q. SEJUS Postumus, Dom. 44. 50. Har. Resp. 14. eques Rom. cujus aedes P. Clodius emere voluit, domino repugnante.
- SELENE, Verr. IV. 27. uxor Regis Antiochi, primo Grypi, deinde Pii, ex Aegypto, quae et Cleopatra dicta est, Ejus filii duo

- duo fuere*, Antiochus Asiaticus, et Seleucus Cybiosactes, de quibus suo loco videndum. Eorum mentio in *Verrinis IV. 27. add. Joseph. Ant. XIII. 29.*
- SELEUCUS, ad Div. VI. 18. servus Q. Leptae.
- SELICIA, Att. XV. 12. *forte filia ejus, qui sequitur.* [Schuetz. vult cum Urhino ex cod. ant. scribere *Servilia*. R.]
- Q. SELICIUS, ad Div. IX. 16. a quo Seliciana villa. ad Att. I. 12. foenerator. ad Div. I. 5. amicus Lentuli Spintheris, quocum Cicero consilia de causa Lentuli contulit.
- C. et P. SELII, Acad. IV. 4. familiares L. Luculli, docti homines, qui Philonem Romae audierant.
- SELIUS, ad Div. VII. 32. malus orator.
- SEMELE, Tusc. I. 12. Nat. D. II. 24. mater Bacchi.
- SEMIRAMIS, Prov. Conf. 4. ita A. Gabinium *Syriae Procos. appellat, ut molitium ejus notet.* Ti. et C. SEMPRONI, Or. I. 9. etc. *sunt fratres Gracchi; de quibus v. in Gracchis.*
- A. SEMPRONIUS, *Musca quaesturae*, Or. II. 60. candidatus a Vargula male accipitur.
- C. SEMPRONIUS Rufus, ad Div. VIII. 8. calumniam fert: amicus Ciceronis: *cujus saepe mentio*, v. c. Att. VI. 2. ad Div. XII. 22. 25. *vide etiam* Rufio.
- L. SEMPRONIUS Atratinus, ad Div. IX. 21. Consul et Censor fuit cum L. Papirio Mugillano a. U. CCCXII.
- M. SEMPRONIUS, Or. II. 60. A. frater.
- C. SENTIUS, *Saturninus*, Verr. III. 93. Pison. 34. Praetor Macedoniae a. DCLXXI. a Denfeto defenditur: permagnam e cibariis pecuniam, propter caritatem frumenti, deportat: homo innocentia singulari.
- [SEPTENTRIONES, fidus, Acad. II. 20. venti, Attic. IX. 6.]
- SEPTIMIA, ad Div. IX. 10. Att. XVI. 11. *videtur uxor Sicae fuisse.*
- C. SEPTIMIUS, Att. II. 24. scriba Bibuli Consulis.
- C. SEPTIMIUS, Sen. p. Red. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Confule. Att. XII. 13; 14. Angur. *Pighius Scaevolae cognomen de conjectura dedit. Mihi videtur idem esse cum eo, qui ad Div. VIII. 8. in Scto M. Marcelli inter eos nominatur, qui scribendo affuerunt: C. Septimius T. F. Quirina.*
- [L. SEPTIMIUS, Fragm. Or. Varen.]
- P. SEPTIMIUS Scaevola. Act. I. in Verr. 13. Cluent. 41. Senator, de repetundis accusatur, propter judicium Junianum, Hortensio Praetore. *Ab hoc diversum putem P. SEPTIMIUM testem in L. Flaccum, Flacc. 4.*
- Q. SEPTITIUS, Verr. III. 4. eques Rom. arator in Sicilia.
- SEPTUMULEJUS, Anagninus, Or. II. 67. interfecit C. Gracchum, et pro ejus capite aurum accepit. Postea praefecturam in Asia a Scaevola petiit.
- SEPRULLA, Att. I. 12. *Si sana lectio, nomen est servulae, quae P. Clodium emisit ex aedibus Caesaris. Sed Gracv. ostendit, esse legendum: Servulae.*
- SERAPIO, Att. VI. 1. *est Scipio Nafica, de quo ante.*
- SERAPIO, Att. X. 17. *servus Attici.*
- SERAPIO, Att. II. 4. libros ejus non intelligit Cicero. ibid. 6. Eratosthenem valde reprehendit. *Fuit Antiochenus, qui Geographica scripsit. Commemoratur etiam a Plinio in Elencho scriptorum L. IV.*
- SERAPIS, Div. II. 59. Nat. D. III. 19. etc. Deus Aegyptiorum.
- C. SERENUS, Planc. 5. praefertur Q. Catulo. *Gracv. Seranus, quod jam P. Manutio placuerat, Nam C. Serranus a. DCXLVI, proxime Consul ante Catulum et Cn. Manlium, cujus proxime*

- me mentio. Serani* f. Serrani sunt ex Attiliis, de quibus supra.
- C. SERGIUS, Phil. II. 25. mimus.
- C. SERGIUS, Aurata f. Orata, Or. I. 39. Off. III. 16. *Practor a. DCLVI.*
- CN. SERGIUS, Verr. III. 43. decumanus in Sicilia. Venerius.
- L. SERGIUS, Verr. III. 78. scriba Ciceronis Quaestoris.
- L. SERGIUS, Dom. 5. familiaris P. Clodii, qui Q. Metellum Consulem P. Clodii fratrem lapidibus appetivit et percussit, eique se ad Cn. Pompejum interficiendum obtulit.
- Q. SERGIUS, Cluent. 8. Senator, inter ficarios damnatus est.
- SERRANUS, ab aratro Dictator. Sext. 33. 39. 43. etc. v. in Attiliis.
- C. SERRANUS, Rab. Perd. 7. est collega Q. Caepionis. *De eodem accipe* Planc. 5. *ex lectione Graeviana.* v. C. Serenus.
- Sext. SERRANUS Gavianus, Att. IV. 2. Trilunus pl. *Spinthere et Metello Coff.* intercedit SCto, de aedibus Ciceroni restituendis, sed paullo post concedit. Har. Resp. 15. facella inaedificat. *De hoc accipe etiam* Sext. 33. Serranus non ab aratro, sed etc. v. *de hoc loco Perizon. Animadv. Hist. c. 1.*
- SERRANUS Domesticus, ad Q. Fr. III. 8. ejus filius moritur. Laudat pater scripto Ciceronis. *Ex quo intellige, diversum esse ab illo Sexto, de quo dictum, inimico Ciceronis. Domestici nomen reperies etiam in Lapide apud Gruterum DCCCIX. 9.*
- Cn. SERTIUS, Verr. II. 48. eques Romanus: *si lectio sana est.*
- Q. SERTORIUS, Brut. 48. qualis in dicendo fuerit. Muren. 15. sollicitatur a Mithridate, ut se cum eo conjungat. v. L. Rabius et Magius. Manil. 4. a Cn. Pompejo vincitur. *Hic notissimus. Romanorum in Hispania hostis, et bellum cum eo gestum saepe memoratur, v. c.*
- Agr. II. 80. Verr. V. 28. 56. Phil. XI. 8.*
- SERVAEUS, Fonte]. 5. de cohorte M. Fonteji, aut portitor.
- SERVILIA Claudii, Att. XII. 20. filia Q. Caepionis, qui naufragio perit. ad Att. VI. 1. *est Servilia, quae nuptias Tulliae conciliare volebat.*
- [SERVILIA, Hortensii focrus, femina primaria, Verr. II. 8. fortasse uxor Q. Catuli, qui Or. III. 61. Hortensium generum suum dicit. R.]
- [SERVILIA, M. Bruti mater, ad Att. XIII. 11. 16. XV. 11. 13. Probabile est, sororem fuisse Serviliae Claudii, cum item Q. Caepionis filia dicatur, itemque hanc ad Att. VI. 1. dictam esse. R.]
- SERVILII, Acad. IV. 18. fratres gemini, smillini, ut dignosci vix possent. *Hi sunt Q. et P. Q. Caepionis Filii, Cn. Nep. et quibus deinde Geminorum cognomen usurpatum et ad posteros propagatum est. P. Consul fuit a. DI. et DV.*
- SERVILII Calcae, Phil. II. 11. v. P. Servilius Casca.
- C. SERVILIUS Ahala, de Sen. 16. jussu Dictatoris L. Quinctii Cincinnati Sp. Melium interfecit. *Sed in hujus praenomine mira est in Codd. MSS. et edd. Ciceronis inconstantia. Nam Catil. I. 1. dicitur Quintus, ibique monuerunt Muretus et Pighius ad a. CCCXIV. legendum Cajus. Dom. 32. dicitur Marcus; ubi nihil Manutius aut reliqui Intt. in ed. Graeviana. Dom. I. c. in exilium missus est.*
- C. SERVILIUS Patia, M. F. in Caecil. 19. eum L. Veturius accusare vult, sed ei non permittitur. *Hic Servilius est pater P. Servilii Isaurici; Praetor provinciae, nescio cujus, fuit a. U. DCXL.*
- C. SERVILIUS GLAUCIA, Brut. 62. peracutus, callidus, cumprimisque ridiculus. Catil. I. 1. interficitur. v. in C. Glaucia.

C. SERVILIUS, Verr. V. 54. negotiator Panormitanus.

Cn. SERVILIUS Caepio, Cn. F. Cn. N. Brut. 20. *is, qui Consul fuit a. DLXXXIV. cum Q. Philippo*, quibus Consulibus Fannius mortuus est. v. *Pighius ad h. a.*

Cn. SERVILIUS Caepio, Verr. I. 55. Cenfor, a. DCXXXIII. *ante cum Q. Pompejo Consul a. DCXII. Est superioris filius. Nam in Fustis dicitur Cn. F. Cn. N. Fratrem vix putem: tot anni sunt inter utriusque consulatum interjecti.*

L. SERVILIUS, Verrin. III. 71. eques Rom. Magister publicanorum in Sicilia, Praetore Verre.

L. SERVILIUS Postumus, ad Div. XII. 26.

M. SERVILIUS Ahala, Dom. 32. v. C. *Servilius Ahala.*

M. SERVILIUS, Or. II. 65. disuasit legem annalem Ruscae, quae a. DCXXII. lata est.

M. SERVILIUS Geminus, Att. VI. 3. a Metellô Celere de repetundis accusatur. conf. ad Div. VIII. 8. *Fuit Tribunus pleb. a. DCXCIII.*

M. SERVILIUS, ad Div. XII. 6. Tribunus pl. *Hirtio et Pansa* Coss. producit Ciceronem in cognitionem, quo tempore *Philippicam XI. dixit.* Phil. I. 6. cum collegis de republ. refert ad Senatum.

P. SERVILIUS Rullus, Agr. II. 20. v. *Rullus.*

P. SERVILIUS Vatia, Isauricus, C. F. M. N. Manil. 23. legi Maniliae lavet. Agrar. II. 19. agri ab ipso imperio Rom. adjecti. Verr. I. 21. Olympum incepit. Red. in Sen. 10. Q. Metellum Consulē Ciceroni placat. ad Div. I. 1. negat Ptolemaeum restituendum esse. *Consul fuit cum Appio Pulchro.*

P. SERVILIUS, P. Isaurici F. qui Consul cum C. Caesare fuit. Att. IV. 15. Praetor Pompejo II. Consule. ad Div. XIII. 66. Aliam oblinet. ibid. 69. Ciceronis collega in auguratu. ibid. X. 12.

Ciceroni adversatur in causa Antoniana. ad Div. XII. 2. metu Antonii, in quem invecus erat, non audet, in Senatum venire. etc. Att. II. 1. Catonis imitator. *laudatur etiam Att. XI. 5. I. 19. etc.*

P. SERVILIUS Calca, Phil. II. 11. XIII. 15. Att. XVI. 15. unus de percussoribus Caesaris, qui ei primum vulnus inflixit. *Trib. pl. a. DCCX. v. Plutarch. in Caesare p. 789. Sed Cic. Phil. II. 11. duos Calcas caedi interfuisse dicit. Plutarchus etiam l. c. fratrem hujus Calcae commemorat. Is est C. Servilius Calca, quem Appianus commemorat, nisi quidem ibi P. legendum, de B. Civ. II. p. 813. Mirum enim, si C. potius quam hunc P. nominasset, qui inter principes fuit. Ibidem etiam male Servilius Galba, pro Servius Galba, uti recte citant viri docti. Sed hoc obiter. cf. Viros doctos ad Sucton. Caesar. cap. 82.*

Q. SERVILIUS Caepiones, v. in *Caepionibus.*

SERVIVS Galba, v. *Galba.*

SERVIVS Sulpicius, v. *Sulpicius.*

SERVIVS, ad Div. VIII. 4. designatus Tribunus pl. de ambitu accusatus condemnatur: ejus locum petit Curio.

SERVIVS Pola, ad Div. VIII. 12. accusator.

SERVIVS Tullius, Div. I. 58. ei dormienti caput ardet. Brut. 10. aequalis Pifistrati.

SERVIVS Claudius, Att. I. 20. ejus libros Ciceroni donat L. Papirius Paetus, ad Div. IX. 16. frater, *sc. patruelis aut consobrinus*, Papirii Paeti, homo doctus, qui facile diceret, qui versus Plauti esset, qui non. *Grammaticus ergo fuit, cujus etiam ap. Sucton. de claris Grammat. Gell. XIII. 21. Plin. XXIII. 4. mentio fit. Ex Ep. ad Att. I. c. colligere licet, cum Afranio et Metello Coss. mortuum esse.*

SE-

SESTII, v. *Sextii*.

SETENAS, Att. VIII. 5. dicitur esse cum imperio. Ea Epistola scripta est L. Lentulo et C. Marcello Coss. Setenatem autem Fasii et omnes libri veteres ignorant. Pighius ad a. DCCIII. legendum censebat Sufenas, et capiebat de M. Nonio Sufenate, qui eo anno Cretam et Cyrenem obtinuit, et memoratur Att. IV. 15.

SEXTIA tabula, Quint. 6. etc. est Sextii argentarii ejusdam. Sextiorum autem argentariorum saepe est apud Ciceronem mentio. Ad eam auctiones et aliae res agebuntur, in quibus tabulis et testibus opus.

[SEXTIANA dicta, Fam. VII. 32. v. not. Ern. ad h. l. et P. Sextius, L. F.]

A. SEXTILIUS, Flacc. 15. videtur negotiator Acmonensis fuisse.

SEXTILIUS Andro, Flacc. 34. Pergameus.

C. SEXTILIUS Rufus, ad Div. XII. 13. praeest classi C. Cassii. XIII. 48. Quaestor primus in Cyprum missus a Romanis.

C. SEXTILIUS, Flacc. 36. M. Luronis sororis filius.

P. SEXTILIUS, Flacc. 13. Quaestor urbanus, Silano et Murena Coss.

P. SEXTILIUS Rufus, Fin. II. 17. heres fiduciarius, hereditatem non tradit. Est fortasse superioris illius pater.

Q. SEXTILIUS, ad Q. Fr. II. 1. amicus Milonis: in eum et ceteros Milonis amicos impetum faciunt operae Clodianae, cum a Milone de vi reus factus Clodius esset. [Fortasse idem est, qui Fam. II. 6. aliis Sext. Vilius, q. v. aliis Sext. Julius, aliis Sext. Servilius dicitur. R.]

SEXTIUS, Verr. V. 43. 45. Lictor C. Verris in Sicilia.

C. SEXTIUS Calvinus, Brut. 34. orator bonus, sed incommoda valetudine. Pighius eum putabat, qui ex praetura, quam a.

DCLIV. gessit, Macedoniam obtinuit, Pison. 34. Sed ibi in melioribus libris non Sextius, sed Sentius legitur, quae nomen etiam in Codd. Catulli permutantur. Voss. ad Catull. p. 103. Or. II. 60. C. Julii Caesaris familiaris, luscus: dictum ejus in Appium.

L. SEXTIUS, pater P. Sextii de vi accusati, Sext. 8. Trib. pl. fuit, altius ascendere noluit.

L. SEXTIUS, ad Div. XIII. 8. P. Sextii L. F. filius ex Albini filia.

L. SEXTIUS Panfa, ad Q. Fr. II. 11. ejus postulationi resistit Q. Cicero Aliae Praetor.

P. SEXTIUS, Brut. 48. Praetor designatus a. DCLIII. accusante T. Junio L. F. damnatus est.

P. SEXTIUS, P. F. ad Div. V. 17. exulat. Quaestor fuit a. DCXCV. et post Aedilis. Habuit enim, ut ex loc. cit. intelligi potest, annonae curam, quae est Aedilium. Eum Cicero Epistola cit. consolatur. P. Sextii, de quo statim, patruelem, propinquum certe fuisse, ex eadem Epistola apparet.

P. SEXTIUS, L. F. Sext. 8. C. Albini et deinde C. Scipionis uxorem duxit. Catil. I. 8. Div. V. 6. Proquaestor C. Antonii in Macedonia. ad Quir. p. R. 6. in Senat. 8. Att. III. 20. Tribunus pl. Lentulo Spinthere Consule, cogitat de Cicerone ferre, sed neque nominatim, neque satis diligenter de bonis publicatis. ad Div. I. 9. accusatus de vi a Cn. Pompejo laudatur: defenditur a Cicerone Oratione, quae extat. ad Div. VII. 32. dicta Sextiana, i. e. frigida et parum acuta. Nam de hoc Sextio locum capere non ambigim: quod ex Ep. ad Div. V. 6. quae valde joense est ad P. Sextium scripta, conjicere licet, eum facetum aut fuisse, aut videri voluisse, et est forte ille, quem Catullus perstrinxit, quamquam ibi aliter legit Vassius p. 102. Att. VIII.

- VIII. 15. quia cum Imperio est, potest cum Pompejo in Graeciam transire. *ibid.* XI. 7. Caesar permittit, ut iisdem, quibus ante, Lictoribus uteretur, cū SCtum improbaret, quo ipse alique post fugam Tribb. pl. imperium acceperant. ad Div. V. 20. pecuniam, quam Mescinius Rufus in fauo deposuerat, aufert; *ex quo intelligitur, cum Ciliam obtinuisse.* v. *Græv. ad Ep. 7. L. VIII. ad Att. Praetor fuit a. DCC.*
- T. SEXTIUS Gallus, Mil. 31. ante sacrarium Bonae Deae, quod in fundo ejus fuit, primam plagam accepit P. Clodius.
- SEXTIUS, Att. XIII. 2. parochus publicus, h. e. *qui publico nomine excepit* Ariarathen, Ariobarzani filium, Romani venientem. *Quaestor circa tempus, quo haec Epistola scripta est, fuit L. Sextius, qui M. Bruti post Proquaestor in Macedonia, et a. DCCXXX. Consul fuit, forte P. filius, de quo supra.*
- SIBYLLA, Div. I. 18. Erythraea. II. 54. ejus versus. Verr. IV. 49. libri Sibyllini. etc. [Sibyllina fata, Catil. III. 4.]
- SICA, ad Div. XIV. 4. 15. Att. VIII. 12. XII. 26. 30. etc. familiaris Ciceronis. *In ejus praedio deversatus est Cicero, abiens in exilium, Att. III. 2. add. Plutarch. in Cicer. p. 377. ubi Vibius Siculus vocatur: si tamen de eadem re utrobique sermo est. Ejus uxor videtur fuisse Septimia. Att. XVI. 11.*
- C. SICINIUS, Brut. 76. Q. Pompeji, qui Censor fuit, ex filia nepos: Quaestorius mortuus est: probabilis orator.
- Cn. SICINIUS, Brut. 60. homo ridiculus, malus orator. Seditiosus Trib. pl. fuit, a. DCLXXVII. *Cum omnes magistratus vexaret, M. Crassum tamen non attigit, quia metuebat. Plutarch. in Crasso p. 547.*
- SICINIUS, Att. V. 4. *Nescio qui. Sicinius in Crasso Plutarchi, quem Corradus hic commemorat, est Cn. Sicinius, de quo ante: sed is in tribunatu interfectus est. Manutius putat, peritum fuisse conscribendorum edictorum provincialium.*
- [SICURRA, servus Felicis cujusdam, ad Q. Fr. III. 9.]
- SILANIO, Verr. IV. 57. *statuarius nobilis, de quo Plin. XXXIV. 3. qui arotodiantov fuisse tradit.*
- D. SILANUS, e Jūnius. Fin. I. 7. adoptat T. Manlii Torquati filium, et pecuniarum captarum convictum in conspectum venire vetat.
- D. SILANUS, M. F. Off. II. 16. magnifice aedilitate functus est. Pison. 24. Catil. IV. 4. Flacc. 13. etc. Consul cum Murena. Brut. 68. vitricus M. Bruti. Acuminis et orationis satis habuit.
- D. SILANUS, in Caecil. 21. a Cn. Domitio accusatur. *Sed Marcus legendum esse, viri docti videntur, et ex seqq. patebit.*
- M. SILANUS, Brut. 35. Q. Metelli Numidici collega, a. U. DCXLV. de republica sic satis bene dicebat. Verr. II. 47. Cornel. I. Fr. a Cn. Domitio Trib. pl. vexatur, cum Consularis esset, accusaturque propter Egritotari injuriam.
- M. SILANUS, ad Div. X. 34. Tribunus militum in exercitu Lepidi Illviri, qui ab Antonio ad eum transierat, cum ante a Lepido contra ejus voluntatem ad Antonium isset.
- SILENUS, Tulc. I. 48. *Comes Bacchi, docet Midam, quid sit optimum homini.*
- SILENUS, Divin. I. 24. ejus Historia Graeca. *Calatianus, historicus Graecus, incertae aetatis, cujus et Livius XXVI. 49. et multi alii mentionem fecere, quorum loca vid. ap. Voss. de Hist. Gr. L. III. p. 189.*
- A. SILIUS, Att. XII. 24 - 31. etc.
- P. SILIUS, ad Div. VII. 21. IX. 16. XIII. 62. 63. Propraetor Bithy-

- thyndae et Ponti a. U. DCCII. post praeturam a. DCXCIV.*
[SILVANUS], silvarum Deus, N. D. II. 85.]
SILVANUS, Arch. 4. auctor legis Plantiae. v. *Ind. I.L.*
SILVIUS, Att. VI. 1. *Gracv.* Silius. Administratio ejus provinciae laudatur. *Est* P. Silius, *de quo ante.*
SILUS, Or. II. 70. *Est fortasse* M. Sergius Orata Silus, *qui a. DCXLVIII. Quaesior provincialis fuit. Est enim cognomen Sergiorum. Hoc loco confirmatur disputatio Drakenb. ad Liv. XXXII. 27. docentis, cognomen Romanum esse non modo Silo, sed etiam Silus. Ap. Tacitum A. XV. 59. est Domitius Silus in MS. Flor.*
SIMONIDES, Ceus, Or. II. 86. Fin. II. 32. memoriae artem invenit. Nat. D. I. 22. de Diis *ἐπέμνησεν*. Divin. I. 27. ignotum quemdam mortuum sepelivit, et ab eo monetur in somnio, ne naviget. Tusc. I. 42. ejus verus duo. Tusc. I. 24. ejus memoria insignis.
SIMULANS, Sext. 64. nomen Comœdiae Afranii.
SIREGIUS, Att. XV. 17. *J. Fr. Gronovius conjiciebat: Sira regius: Sira enim mentio Ep. 15. Is Aegyptius fuit, quod res ipsa docet, Cleopatrae fortasse legatus aut dioecetes: nam videtur Ciceroni pecuniamolvere debuisse. Ceterum in edd. non Sira, sed Sara legitur.*
SIRENES, Fin. V. 18. fabula de Sirenam cantibus, quomodo intelligenda.
L. SISENNA, e *Corneliis.* Brut. 64. doctus, bene Latine loquens, gnarus reip. facetus, inter aetatem Hortensii et Sulpicii interjectus. In historia vincit superiores, sed abest tamen a summo. *add. Fell. II. 9. Leg. I. 2. puerile quid in historia consecretur.* Brut. 74. sermonis utilitati emendator esse voluit; itaque inutilitatis verbis usus est. a C. Rufio ridetur. Divin. I. 49. disputat, somniis credi non oportere. Corn. I. in praetura bonorum Cn. Corneli possessionem edicto P. Scipioni dat. *De hac praetura et edicto est disputatio Guil. Ott. Reizii Excurf. IX. ad Theophilum.* Verr. II. 45. defensor C. Verris et Brut. 47. *Christilii.* Verr. IV. 15. vir primarius et dives. *De eo v. Corrad. ad Brut. p. 344.*
P. SISER, Att. XI. 19. liberti nomen.
SISYPHUS, Tusc. I. 41. prudentia ejus: *ibid. 5. versat saxum.*
SITIUS, Att. XV. 17. Sittiana syngrapha est ad Div. VIII. 2. *P. Silium reperies ap. Hirtium B. Afr. 36. v. supra in P. Cincius.*
[P. SITTIUS], p. Sull. 20. Ern. habet *Cincius*, alii aliter. De hujus nominis scripturae diversitate cf. Corium ad Sall. Catil. c. 21. ubi dicitur *P. Sittius Nucerinus. R.]*
SOCRATES, Tusc. IV. 87. qualis natura fuerit. Offic. I. 26. eodem semper vultu, eademque fronte fuit. Att. VIII. 2. cum XXX tyranni essent, Athenis mansit. Div. I. 54. post pugnam apud Delium eadem, qua ceteri, fugere non vult, quia deterreatur a Deo. Off. I. 41. contra mores consuetudinemque civilem fecit. Tusc. I. 9. quare absolvi noluerit. Fin. II. 1. parens philosophiae. Tusc. I. 41. ejus ad iudices oratio. Acad. I. 4. ejus philosophiae genus quale? Div. I. 25. apud Platonem Critoni praedicit suam mortem. Ejus somnium ea de re. Tusc. V. 8. primus philosophiam de coelo vocavit. Off. III. 8. solebat eos execrari, qui natura cohaerentia, utilitatem et honestatem, opinione distraherent. Div. I. 8. manet in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. Off. II. 12. proximam ad gloriam viam dixit esse, si quis id ageret, ut qualis haberi vellet, talis esset. Tusc.

- Tusc. I. 43. ejus de sepultura sententia. Tusc. V. 37. se mundanum appellat. Nat. D. I. 84. a Zenone Icurra Atticis vocatur. Off. I. 30. *εἰσὺν*. Top. 10. inductione plurimum ulus est.
- SOCRATICI**, Div. I. 3. manent in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. Off. I. 37. sermone usi sunt leni, minimeque pertinaci, et cui inmitus fuit lepos.
- [SOL]**, N. D. III. 21. complures Soles a quibus nati sint? ib. 19. Solis liberi. ib. 31. Sol Phaëthontis pater. ib. 20. apud Graecos Apollon.]
- SOLON**, Off. I. 30. versutus et callidus. Att. X. 1. ejus lex: ne quis in seditione sit neutrius partis. de Divin. I. 49. orientem tyrannidem multo ante prospexit. Sex. Rosc. 25. cur nullam legem in parricidas statuerit. Off. I. 22. Arcopagitas constituit. Leg. II. 23. 25. 26. ejus lex de sepulturis.
- SOPATER**, Verr. II. 23. Halicenis.
- SOPATER**, Verr. IV. 39. Tyn-daritanus.
- SOPHOCLES**, Verr. III. 88. Agrigentinus, homo disertus et doctus.
- SOPHOCLES**, Off. I. 40. a Pericle collega in praetura reprehenditur, quod pulchrum puerum admiraretur. Div. I. 25. poeta divinus: in somnis vidit Herculem dicentem: quis patram suam auream furripuisset. Ex Or. 1. *intelligi potest, Ciceronem Sophoclem pro principe Tragicorum habuisse.*
- SOPOLIS**, Att. IV. 16. pictor ce-leber tempore Ciceronis. *Hujus etiam mentio apud Plin. XXXV. 11. Sed ibi vulgo Sopylus dicitur: et sic laudat Junius in Catalogo p. 21. etc.*
- [SOSIA]**, nomen comicum servi, ad Her. IV. 50. R.]
- SOSIPPUS**, Verr. II. 9. Agyrinen-sis, frater Epicratis.
- Cic. Clav.*
- SOSITENUS**, Verr. III. 87. En-tellinus.
- SOSITHEUS**, Att. I. 12. servus anagnostes Ciceronis.
- C. SOSIUS**, Att. VIII. 6. Praetor Lentulo et C. Marcello Coss. Fuit Quaestor M. Lepidi.
- Q. SOSIUS**, Nat. D. III. 80. eques Roman. ex agro Piceno, tabu-larium incendit.
- SOSTRATUS**, Verr. III. 23. Cen-turipinus.
- SOSUS**, Acad. IV. 4. liber An-tiochi contra Philonem.
- SOTERICUS MARCIUS**, Balb. 25. Tiburtinus. Sotericum *ma-lum artificem laudat Seneca ap. Gell. XII. 2.*
- SPARTACUS**, Har. Resp. 12. etc. *Dux fugitivorum, qui bellum Servile commovit.*
- SPHAERUS**, Tusc. IV. 24. Stoi-cus; ejus definitiones laudantur, et ab ipso Cicerone adhibentur. *Bosporanus, Zenonis Citiici discipulus non ultimus. De eo v. Laert. VII. 177. Torrent. ad Suet. Aug. 89.*
- SPEUSIPPUS**, Acad. I. 4. Pla-tonis ex sorore nepos. Acade-micae philosophiae quasi heres relinquitur a Platone. Or. III. 18. nil ab Aristotele dissenfit. Nat. D. I. 3. Deum esse vim anima-lem, omnia regentem, statuit.
- SPINO**, N. D. III. 20. Deus Ro-manorum: proprie fluvius prope Roman.
- SPINTHARUS**, Att. XIII. 25. ser-vus aut libertus Ciceronis.
- [SPINTHER]**, ad Att. XII. 52. etc. est *P. Lentulus Spinther*, q. v.]
- SPONGIA**, Att. I. 16. judex in judicio Clodiano de religione: *nomen fictum.*
- SPURINNA**, ad Div. IX. 24. Di-vin. I. 52. Haruspex.
- C. STALENUS**, Cluent. 27. *pro quo et alii: Stajenus.* Senator, judex in judicio Juniano, apud quem pecunia deposita est, qua Oppianicus iudices corrumpere voluerat, Cluent. 24. Brut. 68. se ipse adoptavit, *et de Staleno*
- P
- Ac.

- Aelium fecit*: furiosus et petulans in dicendo. Top. 20. Verr. II. 32.
- STASEAS, *Neapolitanus*, Or. I. 22. Fin. V. 3. et 25. Peripateticus, qui multos annos Romae apud M. Pisonem vixit.
- STATILIUS, Q. Rosc. 10. nomen histriionis non adeo boni.
- L. STATILIUS, Cat. III. 3. socius Catilinae. [Alii et Ernest. habent P. al. M. Stat. R.]
- L. STATILIUS, *Taurus*, Att. XII. 13. et 14. Augur.
- STATIUS ALBIUS, Cluent. 62. colonus in Falerno.
- STATIUS, ad Div. XVI. 16. Att. IX. 8. it. V. 1. XII. 5. Q. Fr. I. 2. §. 1. e servo Qu. Ciceronis libertus, gratiosissimus. [Tusc. I. 14. est Caecilius Statius, poeta comicus, q. v.]
- STATIUS, Or. II. 64.
- L. STATIUS MURCUS, Phil. XI. 12. e praetura Proconsul Asiae, jubetur C. Cassio provinciam et exercitum tradere. *Adde Vell. II. 70. de ejus exitu ibid. 77. quem etiam Appianus Civ. Bell. et Dio Cassius tradunt. Ad. Weßeling. Obs. I. 12.*
- SEXT. STATIUS, Att. VI. 1. commendatur a Pompejo Ciceroni, ut Praefectus fiat.
- STESICHORUS, [Sen. 7.] Verr. II. 34. ejus statua Himerae posita. *Fuit enim Himeria patria ejus. De eo et carminibus ejus v. Fabric. B. G. II. 15.*
- STHENIUS, Verr. II. 34. Thermanus.
- STILPO, *Megarensis*, Fat. 5. philosophus acutus et probatus: natura ebriosus et mulierosus naturae vitium corrigit. cf. Acad. IV. 24. *Zenonis Citiici praeceptor, de quo vid. Laërt. II. 113.*
- STOICI, Off. I. 35. paene Cynici. III. 8. solum, quod honestum, statuunt bonum. Legg. I. 20. a veteribus Academicis verbis discrepant, non re. Off. III. 3. summum bonum dicunt, convenienter naturae vivere. *Ad.*
- Fin. III. 4. *Eorum sententia de summo bono explicatur toto libro III. et refellitur Peripateticorum more libro IV.* Fin. III. 2. 12. et 13. it. V. 8. N. D. I. 7. a Peripateticis verbis discrepant, an re? Fin. III. 2. ex omnibus philosophis Stoici plurima verba novaverunt. Div. I. 3. Acad. IV. 33. omnia fere divinationis genera defendunt. Tusc. I. 32. animos putant diu post mortem mansuros, non semper. Top. 1. dialecticen et judicandas vias diligenter persecuti sunt. Off. I. 7. in verborum etymologiis diligentes. Fin. V. 25. fures. Or. III. 18. ad Div. XV. 19. Brut. 31. inopes in dicendo. ad Div. IX. 22. quamque rem suo nomine appellant.
- SEXT. STOLA, Flacc. 20. judex in causa L. Flacci.
- STRABO, Apt. XII. 17. *Augur fuisse videtur, quod Ciceronem excusavit, qui in coena augurali Apuleji non adsuerat. Ea excusatio autem non valebat, nisi per Augures ad minimum tres fieret. ep. 14. Corradus putat esse M. Lenium Strabonem, de quo supra in Leniis.*
- STRATO, *Lampsacenus*, Acad. I. 9. Theophrasti auditor. Acad. IV. 38. negat, mundum a Diis esse. etc. Fin. V. 5. physicus esse voluit. N. D. I. 13. vim divinam in natura ponit.
- STRATO, Cluent. 63. servus medicus.
- STRATOCLES, Br. 11. *orator Graecus*, de Themistoclis morte quae sinxerit. De eo vid. collecta Ruhnkenio ad Rutil. Lupum p. 32. sq.
- STRATONICUS, N. D. III. 19. homo facetus, ejus dictum in Alabandensem. *Citharista, cujus facete dicta multa collegit Athenaeus L. VIII. c. 8. sq.*
- STRATORIUS, ad Div. XII. 23. videtur cum Cornificio in Africa fuisse Quaestor aut Legatus.
- [STRENA, Dea, ad Att. XV. 26. Ernest. habet *adspiranae* pro ad Stre-

- Streniae*, et locum vitiosum ap-
pellat.]
- C. SUBERNIUS, Calenus, ad Div.
IX. 13.
- L. SUETIUS, Verr. I. 5.
- SUFENAS, Att. IV. 15. *cogno-
men Nonii, de quo vid. in Se-
tenas.*
- NUM. SUFFUCIUS, Divin. II. 41.
honestus homo et nobilis: ejus
somnia,
- D. SULLA, ad Div. XV. 17. *Alii
P. Sulla. Pighius ad a. DCCII.
putat legendum esse D. Silanus.
Sed quando IX. 10. isdem pae-
ne verbis de P. Sulla res eadem
narratur, non dubito, quin P.
Sulla legendum sit, et post ep.
19. Cassius Sullam in hac re
dicit.*
- L. SULLA, e Corneliis, Fonte.
15. Legatus L. Caesaris bello So-
ciali, Div. I. 33. Historia ejus,
*Scripti Commentarios rerum
suarum, v. Plutarch. in Sulla.*
Off. I. 30. cuius deservit, ut
impetret, quae vult. Cat. III.
10. P. Sulpicius et C. Marius
ejicit. Leg. II. 22. in C. Marii
cineres saevit: primus e Corne-
liis cremari voluit. Leg. III. 9.
ejus lex tribunitia; *qua nihil Tri-
bunis praeter nomen relictum
est.* Off. II. 8. ejus victoria no-
xia Rom. imperio, quod disci-
plinam perdidit. Phil. IX. 6. ei
primo statua equestris inaurata
posita est. Dom. 30. Volaterra-
nis civitatem adimere non potuit,
etsi jussit. Div. II. 30. ei im-
molanti serpens apparuit. Q.
Frat. I. 1. §. 11. Rhodiis insulas
quasdam attribuit. etc. *De Legi-
bus Sullae v. Ind. Legg.*
- P. SULLA, pro quo est Oratio,
L. Sullae propinquus. Consul
designatus cum Antonio, de amb-
itu condemnatur, et post a L.
Torquato de conjuratione accu-
satus, a Cicerone defenditur et
absolvitur. Off. II. 8. L. Sullae
in proscriptionibus administer.
Q. F. III. 3. accusat Gabinium
de maiestate. Att. IV. 16. Ga-
binium de ambitu postulat. ad
Div. IX. 11. ejus mors. [Schuetz.
duos P. Sullas, L. Sullae pro-
pinquos, fuisse credit. v. D. Sul-
la. R.]
- SER. SULLA, Sull. 2. P. frater,
Senator, Catilinae socius.
- SULPICII, eorum nobilitas qualis,
Muren. 7.
- C. SULPICIUS OLYMPUS, Verr.
I. 48. civis Romanus.
- C. SULPICIUS Gallus, de Or. I.
53. Brut. 20. Graecis litteris et
eruditus et eloquens. *Consul
fuit a. U. DLXXXVII. cum M.
Marcello. v. Liv. XLV. 44. Off.
I. 6. de Sen. 16. astrologiae stu-
diosus et peritus. Liv. XLIV.
3. et ibi Interpr. add. Plin. H.
N. II. 12. et quos ibi laudat
Harduinus: cf. Pighius ad a.
c. et inprimis ad a. DLXXVI.*
- C. SULPICIUS, Catilin. III. 3.
Praetor Cicerone Consule.
- P. SULPICIUS RUFUS, Har. Resp.
19. Trib. pl. a. U. DCLXV.
ibid. 20. C. Julio consulatum
contra leges petenti longius re-
sistens, sit popularis. Off. II.
14. hujus eloquentiam accusa-
tio illustravit C. Norbani. Ca-
til. III. 10. a L. Sulla ejicitur.
Br. 55. seq. qualis orator? nul-
las orationes reliquit; quae ex-
tant, P. Canutius post mortem
scripsisse fertur. Or. III. 3. mors
ejus. conf. ad Her. I. 15. IV. 2.
Orat. I. 7. Add. Vellej. II. 18.
19. ad Heren. II. 28. ejus leges
de exulibus.
- P. SULPICIUS, Act. I. in Verr. 10.
Trib. pleb. a. U. DCLXXXIV.
[cf. Manut. ad Ep. 14. L. XVI.
ad Att.]
- [P. SULPICIUS, Caesaris Legatus
in Gallia, et Africani belli tem-
pore Illyrico Praefectus; ad cum
est Ep. 77. L. XIII. ad Div.]
- Q. SULPICIUS Gallus, Or. I.
53. filius C. Sulpicii Galli.
- SER. SULPICIUS, Br. 16. Consul
anno decimo post exactos Reges:
*unde gens Sulpicia, de qua v.
Cic. Muren. 7.*

S, Sulpicius, Q. F. Lemonia, Rufus. v. Phil. VIII. 7. IX. 1. Mur. 3. accusat L. Murenam, cujus competitor fuerat, de ambitu. ad Div. VIII. 6. Consul cum M. Marcello. ibid. 10. cupator est. ibid. IV. 3. 4. Achajae Proconsul. *Ejus est elegans Epistola 5. qua Ciceronem de obitu Tulliae consolatur.* Att. IX. 19. filium mittit contra Gn. Pompejum, cum Caesare facit. Phil. I. 1. nullum Caesaris decretum post Idus Martias figendum censet. Brut. 40. in jure civili praeceptoribus usus est L. Lucilio Balbo et C. Aquillio Gallo. Mur. 7. Jctus. Phil. IX. 1. in legatione ad Antonium Mutinam obsidentem obiit; de cujus honoribus tota oratione sententia dicitur, in quam Sctum factum est. *Fragmentum Inscriptionis, quae ei pro hostris posita est, vid. v. e. ap. Reines. Infer. p. 504. Nomen Servii sacpiissime est apud Ciceronem. De quo singulis locis intelligendum sit, res et temporis ratio facile docebit.*

S. Sulpicius, fil. Att. IX. 19. contra Pompejum mittitur. ad Div. XI. 7. consobrinus D. Bruti. ibid. IV. 3. 4. philosophiae et omnibus liberalibus studiis operam dat. *Trib. pl. fuit a. U. DCCVI.*

SUMMANUS, Div. I. 10. Deus, cujus simulacrum in fastigio Jovis Capitolini positum erat: de coelo ictus. Caput ejus ex responso Haruspicum in Tiberi inventum. *De Summano v. Ovid. Fast. VI. 781. qui negat, se satis, qui sit, scire. Glossae Summanus, ἄδης, ἡρόμανθρε. Plinius H. N. II. 52. ei tribui dicit nocturna fulmina: quem sequitur Augustin. IV. 23. C. D. et alii: eoque pertinet Inscriptio apud Gruterum p. CXXI. n. 1. Lapis antiquus, in quo Jupiter Summanus exhibetur, illustratur in libro Benedictini Monachi: Explicatione de*

divers monumens singuliers, p. 834.

SURA, ad Div. V. 10. nomen liberti.

SYLLUS, N. D. I. 34. Pythagoreus hoc nomine fuit. *Sed is hujus loci non est. Est enim de Academicis sermo. Sed de Sylla Academico nil reperio. In MSS. est Sillus. v. Buherius ad h. l.*

SYNEPHEBI, Opt. g. d. 6. Comodia Menandri. [Sen. 7. Statii.]

SYPHAX, Inv. II. 34. Rex Numidarum, primo Romanorum, deinde Carthaginiensium socius. *Victus in triumpho ductus est. Liv. XXX. extr.*

[**SYRIA, mater** quartae Veneris, N. D. III. 23.]

SYRO, Fin. II. 35. ad Div. VI. 11. Epicureus, amicus Ciceronis.

SYRUS, Att. XII. 22. Attici servus.

T.

P. TADIUS, Verr. I. 39. Vide-tur negotiatus esse Athenis, post Verris Legatus in Sicilia. Verr. V. 25.

Q. TADIUS, Verr. I. 49. propin-quus Verris. Testis contra Verrum. *Hic fortasse est Tadius, cujus mentio Att. I. 5.*

TAGES, Div. II. 23. auctor disciplinae Etruscae, qui repente terra, cum araretur, editus, agricolam totam illam disciplinam docuit. *De eo vid. Demster. Etrur. Regal. III. 1. ubi etiam de ejus libris, qui Acherontici dicti: et Bonarotam in Addend. §. 17.*

TALNA, Att. I. 16. iudex in judicio Clodiano de religione, qui Clodium absolverat. *Videtur esse nomen fictum, ut cetera, quae ibi sunt.*

TALNA, e Juvencius. Att. XIII. 29. juvenis philologus, a Nicia grammatico laudatur, Cornificiam, Q. filiam, petit. *Melior scri-*

- scriptura est Thalna, ut est in Fast. Capitol.*
- TAMISIUS Mustela, Phil. II. 4. XII. 6. v. *Mustela*.
- TANTALUS, Fin. I. 15. Tusc. IV. 16. I. 15. etc. [Posterius ejus *Tantalidae*, N. D. III. 88.]
- TANUSIUS, Petit. Conf. 2. in bello Sullano interfectus. *Palermus coniciebat legendum Tantalus: quod Aesonius inter eos, quos in proscriptione Sullana interfecerat Catilina, L. Tantalium quendam commemorat.*
- TARASO, v. *Tharaso*.
- TARCONDIMOTUS, ad Div. XV. 1. *Regulus in quadam Ciliciae parte, quem Cicero fidelissimum socium populi Rom. amicissimumque trans Taurum appellat. Tarcondimotus, autem scribendum esse, non Tarcondomotus, confirmat numus, nuper a Maffeo editus in Antiquitat. Aquitanicis. Sic et M. noster.*
- TARQUINIUS Priscus, Legg. I. 1. ei ab aquila apex imponitur. Tusc. V. 37. Demaratus filius. Sull. 7. Rex peregrinus.
- L. TARQUINIUS Superbus, Div. I. 22. Iomnium portendens exilium. Leg. It. 4. eo Rege, nulla erat lex Romae de stupris. Tusc. III. 12. Cumis senio confectus est.
- [SEXT. TARQUINIUS, vim Lucretiae asserti, Leg. II. 4.]
- L. TARQUITIUS, Att. VI. 8. *Poppa putat esse eum, cujus ap. Plinium in Catal. Auctor. L. II. libri de disciplina Etrusca commemorantur.*
- L. TARUTIUS Firmanus, Div. II. 47. familiaris Ciceronum, homo in primis Chaldaicis rationibus eruditus, repetit natalem Romae a Parilibus, quibus a Romulo condita dicitur. Romam conditam dicit, cum in iugo luna esset, et ejus fata praeglicit.
- T. TATIUS, Her. IV. 12. *Rex Sabinorum, qui ob raptas Sabinas bellum cum Romulo gessit, etc.*
- TAURISCUS, Or. II. 59. actor: ejus dictum laudatur.
- M. TAURUS, Q. Fr. III. 1. 2. *De hoc nihil mihi praeter hos constat, quod fundum habuit confinem fundo Q. Ciceronis.*
- TAURUS, ad Div. XII. 25. *est is, quem a. U. DCCXVI. Consul succectum fuisse putant, L. Statilius Videtur Legatus Calvisii Sabini fuisse, qui ex fortitione Antonii Africam petebat, cum jam Cornificius ex SCO obtineret. cf. Minotaurus. Cum autem provinciam Calvius tum non obtinere posset, ejus Legatus tamen Taurus fuit ann. U. CCCXV.*
- TEBASSUS, Att. XIV. 10. nomen veterani Caesariani.
- TELAMO, Tusc. III. 18. patria pulsus est. Or. II. 46. Nat. D. III. 32.
- TELEPHUS, Flacc. 29. Rex Myliae, viam ostendit Agamemnoni.
- [TELLUS, Dea, N. D. III. 20. ej. aedes, ad Q. Fr. III. 1. etc.]
- TELXIOPE, N. D. II. 21. Musa ex primis quatuor, natis Jove altero.
- [TEMENITES, cognomen Apollinis, Verr. IV. 53. cf. Interpp. ad Suet. Tib. 74.]
- TENES, N. D. III. 15. conditor Tenedi, et Deus urbis. conf. Verr. I. 19.
- TERENTIA, Ciceronis uxor, ad quam sunt Epistolae Libri XIV. de qua vide Corradum in Quacstura.
- TERENTIUS Vespas, Or. II. 62.
- TERENTIUS, Poeta, Lael. 24. familiaris Laelii. etc.
- [TERENTIUS, servus Attici fugitivus, ad Att. VI. 1.]
- A. TERENTIUS, Caecin. 9. testis in Caecinam. *Eundem esse puto, qui ad Div. XVI. 12. A. Varro dicitur, quem a. DCXCI. Quacstorem fuisse reperio.*
- L. TERENTIUS, Att. XI. 17. *Ex Africa, tempore belli Civilis, clam emittitur per Nasidium Pompejanum.*
- M. TERENTIUS, Verr. I. 23. Consul cum Cassio: legis frumentariae auctor. *Est M. Lucullus,*

de quo supra. De M. Terentio Varrone, doctissimo illo Romanorum, v. M. Varro.

P. TERENCEIUS HISPO, Att. IV. 7. XI. 40. eques Romanus, publicanus in Asia.

Q. TERENCEIUS Culeo, Harusp. Resp. 7. Pontifex minor. *Hic est Tribunus Culeo, qui privilegium ferre de Ciceronis reditu voluit a. U. DCXCV. Att. III. 15.*

TEREUS, Att. XVI. 2. et 5. Fabula Accii, de Tereo, Rege Thracum sceleratissimo, v. Ovid. Met. VI. 455. sqq.

TERMINALIA, Phil. XII. 10. Att. VI. 1. dies festus Deo Termina sacer.

M. TERPOLIUS, Corn. 2. Trib. pleb. D. Bruto et M. Lepido Coss. contemptissimum nomen inter Tribunos.

TERTIA, Verr. III. 34. Isidori mimi filia. *Observent tirones, quod vulgo putatur, Tertiae nomen esse nomen ordinis vel numeri filiarum, id aeque falsum esse, ac, si quis diceret, Quintum, significare quintum numero filium.*

TERTIA, Div. I. 46. filia L. Paulli. *Sed ad Brut. Germ. 5. 6. est soror Bruti, quae Cassia nupsit. De cuius morte v. Tacit. Ann. III. 76. ubi v. Lips. Eadem est: TERTULLA, Att. XV. 11. XIV. 20. Cassii uxor: abortum fecit. Viri docti quidam volebant legere Tertia: quam constat Cassii uxorem fuisse. Sed Tertulla est diminutivum a Tertia, ut vidit Manutius.*

TESTA, ad Div. VII. 13. est Trebatius, de quo infra.

TESTIUS, Penarius, Or. II. 66. orator, qui in dicendo mentum intorquere solebat. *Sed Ursinus scribit T. Pinarium. [Alii aliter. R.]*

TETRILIUS ROGUS, Acad. IV. 4. Philonis auditor.

P. TETTIUS, Verr. I. 28. accusus C. Neronis Praetoris in Asia,

[TETTIUS DAMIO, ad Att. IV. 5. in cuius vestibulum Cicero fugit.]

[TEUCER, Telamonis, Regis Salaminii, filius, Tusc. V. 37.]

TEUCER Pacuvii, Orat. I. 58. Tragoedia.

TEUCRIS, Att. I. 12. 13. 14. C. Antonium collegam in consulatu ficto hoc nomine appellat.

THALES, Milesius, Orat. III. 34. in otio vixit. Leg. II. 11. ejus dictum de Diis. Acad. IV. 37. ex aqua omnia esse dixit. Nat. D. I. 10. Deum ex aqua cuncta fingere. Div. I. 49. animadvertit olearum ubertatem fore, praedicit defectionem Solis.

THALLUMETUS, Att. V. 12. servus aut libertus Attici eruditus.

THARASO, ad Div. II. 7. libertus C. Curionis Filii.

THAUMAS, N. D. III. 19. Iridis pater: quae inde Thaumantias a poetis vocatur.

THEBE, Inv. II. 49. Alexandri, Pheraeorum tyranni, uxor.

[THELXIOPE, v. Telxiope.]

THEMISTA, Fin. II. 21. Pis. 26. est Epicurea, Lampfacena, de qua vid. Menag. ad Laërt. X. 5. et Hist. Mul. phil. p. 498.

THEMISTAGORAS, Verr. I. 33. Lampfacenus.

THEMISTOCLES, Off. I. 22. ejus nomen Solonis illustrius. Acad. IV. 1. ejus memoria. Off. I. 30. taciturnus, dissimulatur, insidiis aptus. ib. II. 20. quid responderit interrogatus, utrum bono viro pauperi, an minus probato diviti filiam collocaret. ib. III. 11. quid dixerit post victoriam ejus belli, quod cum Persis habuit. Brut. 11. mors ejus fabulosa. Themistocleum consiliump, Attic. X. 8. tribuitur Pompejo, qui existimabat, qui mare teneat, eum necesse esse rerum potiri. [Fam. V. 12. Attic. X. 8.]

THEODECTES, Phaselites, Or. 51. 57. Aristotelis auditor, in arte

arte in primis oratoria, itemque Isocratis. v. Laërt. V. 24. et ibi Menag. Valer. M. VIII. 14. 3. et Suidas in h. v. Tusc. I. 24. ejus insignis memoria. Quintil. Inst. Or. XI. 2. etc.

THEODORUS, Byzantius, Brut. 12. sophista Socratis temporibus, in arte subtilis, in orationibus jejunus. Scripsit alii orationes. Orat. 12. a Socrate in Platonis Phaedro appellatur *λογοδαίδαλος. v. Quintil. III. 1. Apud Laërtium II. 104. civilibus orationibus clarus dicitur. Ceterum hoc nomen restituendum est Ciceroni Orat. c. 13. pro Thucydides.*

THEODORUS, Cyrenaeus, Nat. D. I. 1. Deos tollit, unde Atheus dictus, et cum Athenis tum Cyrenis ejectus est. v. Laërt. II. 86. 101. sq. Tusc. I. 43. mortem crudelem contemnit, quam ei Rex Lylinachus iminatur propter libertatem linguae. *Ad eum missus erat a Ptolemaeo, Lagi filio, apud quem diu moratus est. Laërt. l. c. 102. Ab eo dicuntur Theodorii. Cave confundas cum Theodoro Cyrenaeo, geometra, quo Plato praeceptare usus est, cujus mentionem etiam Xenophon facit in Memorabil.*

THEODORUS, Verr. IV. 51. Eminentis Senator.

THEODOSIUS, Har. Resp. 16. Chius.

THEOMNASTUS, Verr. II. 21. Syracusanus. Theoractus dicitur contumeliae causa.

THEOPHANES, Mitylenaeus, sed et Lesbii dicitur, Arch. 10. Att. II. 5. res Pompeji scripsit versibus. Ab eo civitate donatus est. Unde posteri ejus Pompejorum nomine Romae fuere. v. Ryckius ad Tac. A. VI. 8. Balb. 25. Att. VII. 7. Balbum Gaditanum adoptat. ibid. II. 5. familiarissimus Pompejo, participes consiliorum ejus. ibid. V. 1. plurimum apud Pompejum valet. cf. ib. II. 12. 17. etc. item

Plutarch. in Pompejo. Manutius in Argum. Or. pro Balb. libertum Pompeji facit, refutatus a Fabretto ad Inscr. ant. p. 478. vid. Burm. ad Vellej. II. 18.

THEOPHILUS, ad Div. IV. 9. 10. libertus M. Marcelli.

THEOPHRASTUS, *Aristotelis auditor. Or. 19. unde nomen habebat. Att. II. 16. vitam theoreticam practicae anteponebat. Nat. D. I. 13. inconstans est in sententia de Diis. Acad. I. 10. negat, in virtute sola esse beate vivere, propterea reprehenditur Tusc. V. 9. Inv. I. 35. syllogismum oratorum quinquepartitum facit. Brut. 46. ab anicula hospes vocatur. ibid. 9. praeceptor Demetrii Phalerei. ibid. 31. Tusc. V. 9. elegans et suavis. ibid. 37. peregrinatus est. ibid. III. 28. moriens naturam accusat. Att. II. 3. liber ejus περί φιλοτιμίας: pro quo Tunstallus Ep. ad Middleton. p. 141. facit περί πολιτίας: qualem scriptum ab eo testis Laërtius V. 45. eoque tum opus erat Ciceroni de republica scribenti. Vulgatum est e conjectura Victorii. Tusc. V. 9. Fin. V. 5. de vita beata. Off. II. 16. de divitiis. Tusc. III. 10. Callisthenes. h. e. de luctu, quo tuget mortem Callisthenis, amicit sui, etc. Nat. D. I. 33. Leontium metricula Epicurea contra eum scripsit.*

THEOPOMPUS, Leg. III. 7. Laedaemonius, qui Ephoros instituit.

THEOPOMPUS, Orat. II. 13. Chius, Isocratis discipulus, scripsit Historiam libris XII initio facto, ubi Thucydides desinit, complexus annos 17. v. Diodor. Sic. XIV. p. 305. Off. II. 11. Leg. I. 1. fabulosus est. Att. XII. 40. liber vel epistola ad Alexandrum M. ibid. XII. 6. Theopompinum genus, est mordax scribendi genus, quo usus est Theopompus: eo se dicit Cicero

- Cicero usurum in ἀναιδότης.*
Brut. 17. officit Philisto. ibid. 56.
acerrimo ingenio fuit.
- THEOPOMPUS**, Att. XIII. 7. Cnidi-
dia, familiaris Caesaris. *Estne
hic, quem C. Trebonius Asia
expulisse dicitur* Phil. XIII. 16.?
Alius, ni fallor, est ad Q. Fr.
1. 2. §. 2. forte de cohorte Q.
Ciceronis in provincia.
- THEORACTUS**, Verr. IV. 66. v.
Theomastus.
- THERAMENES**, Tusc. I. 89. in
ipso mortis articulo ludit in Cri-
diam, *cujus opera ad mortem
damnatus erat.* v. *Xenoph. Hist.*
Gr. L. II. etc. Or. II. 22. ejus
scripta Ciceronis aetate nulla ex-
istit, ibid. III. 16. faciendo di-
cendoque sapiens. [Brut. 7.]
- THERICLEA**, Verr. IV. 18. ex
lectione Graevii: *sunt pocula,
quae nomen habent a Thericle,
figulo Corinthio, qui certum
genus poculorum excogitavit:
neque solum figlina, sed etiam
ex alia materia. Nam v. c.
ap. Joseph. A. XI. 1. sunt θερικ-
αία ποτήρια inter vasa, quae
Cyrus Judaeis reddidit. Sed
quidam cum ποτήριον faciunt.
Ejus mentio et apud Lucian.*
Lexiph. c. 7. Athenacum IX.
*470. E. v. inpr. Bentleyus de
Phalaridis Epistolis. Vixit tem-
pore Aristophanis Comici: v.*
Junius in Catal. Pictor. etc.
*sed inprimis Salmastius ad So-
linum, p. m. 734. seq.*
- A. THERMUS**, c. Minucii, Flacc.
40. bis, Cicerone defendente, ab-
solutus est magno populi gaudio,
post praecluram.
- Q. THERMUS**, ad Div. II. 17.
Astae Praetor a. DCC. fqq. Att.
I. 1. curator viae Flaminiae.
Phil. XIII. 6. Pompejum Cn. F.
hortatur, ut ad Mutinam eat
arma suis copiis. Ad eum sunt
Epistolae, ad Div. II. 18. XIII.
53. 57. conf. Att. V. 12. 21. etc.
- THESEUS**, Nat. D. III. 18. Ne-
ptuni filius. Offic. I. 10. pater
Hippolyti, a Neptuno petit, ut
ab equis ejus laceretur filius.
- Neptunus quae promisit, prae-
stat. Leg. II. 2. Atticos ex agris
in urbem compulit, etc.
- THESSALUS**, Verr. I. 83. Lam-
plocenus.
- THEUDAS**, ad Div. VI. 10. liber-
tus Trebiani.
- L. THORIUS Balbus**, Sp. F. Fin.
II. 20. 22. Lanuvinus (*unde in
numo ejus quaestorio Juno So-
spita*) voluptuosissimus. *Pighius
ad a. DCLXXIII. eundem pu-
tat, qui Brut. 67. L. Turius di-
citur, parvo ingenio, sed mul-
to labore, cui paucae centu-
riae ad consulatum defuere. Sic
etiam Valens in familia Tho-
ria pag. 471: T. II. v. L. Tu-
rius. L. Thorius fuit Trib. pl.*
a. DCLXXIII.
- Sp. THORIUS Balbus**, Brut. 86.
valuit in populari genere dicen-
di. Auctor legis Thoriae. v. *Ind.*
Legg. [de Or. II. 70.]
- THOTH**, Nat. D. III. 22. Aegy-
ptiorum Mercurius, quo nomine
et primus mensis apud eos ap-
pellatur.
- THRASO**, Verr. V. 22. Tyndari-
tanus.
- [THRASO**, Fam. II. 7. v. *Tha-
raso.*]
- THRASYBULUS**, Att. VIII. 9.
- THRASYMACHUS**, Or. III. 32.
Chalcedonius, de natura rerum
scripsit. ibid. 16. sophista ce-
lebrissimus. Or. 12. primus cum
Gorgia arte quadam verba vin-
xit. Abstinet a republica.
- [THRAX**, gladiator, Phil. VI. 5.]
- THUCYDIDES**, Or. II. 12. quo-
modo scripserit: Brut. 11. sum-
mo loco natus, etc.
- THYESTES**, Tusc. III. 12. 18.
Jovis pronepos. ib. I. 44. Brut.
20. Fabula Ennii, etc.
- THYONE**, Nat. D. III. 23. uxor
Nisi, mater Bacchi, *quam Se-
melen interpretantur.*
- [TIBERINUS**, Deus Tiberis, N.
D. III. 20.]
- TIBERIUS**, Att. V. 21. amicus
Attici, Q. Volusii socer.
- C. TIDIUS** Strabo, ad Div. XII.
6. ad C. Cassium in Syriam se-
con-

confert, *Caesare interfecto. Manut. malebat* Titius: *ut esset* L. Titius Strabo, *de quo ad Div. XIII. 14.* G. Tidium Strabonem *inter provinciales Praetores refert Pighius a. DCC.*

M. FIGELLIUS, Hermogenes, ad Div. VII. 24. a Licinio Calvo acriter perstringitur. Att. XIII. 49. 51. *De hoc homine, Sardo, libertino, est ap. Horat. Serm. I. 2.*

TIGRANES, Manil. 2. Rex Armeniae, gener Mithridatis. Sext. 27. a L. Lucullo vincitur. Cn. Pompejus in suis castris supplicii insignie regium restituit et regnare eum jubet.

TIGRANES, *filius superioris.* Att. III. 8. P. Clodius, qui eum captivum e custodia surripuit et dimisit, non punitur. *In eundem perduxerat Cn. Pompejus: Dio XXXVI. p. 27. De hoc facinore Clodii v. eundem XXXVIII. p. 78.*

L. TILLIUS Cimber, Phil. II. 11. de percussoribus Caesaris: *cum ante acerrimus partium Caesarianarum propugnator fuisset. Senec. de Ira III. 30.* ad Div. XII. 13. classem in Bithynia comparat, *paulo post mortem Caesaris. Eam provinciam a Caesare adhuc vivo acceperat, in eamque, interfecto Caesare, cum abiit. Vulgo appellabatur olim: Tullius; quod praefert Oudendorp. V. C. ad Caesar. B. C. III. 42. De eo vid. praeter Manut. et Gruen. ad l. c. Periz. Anim. Hist. p. 431. sq.*

TIMAEUS, Or. II. 14. Tauromenites, regnante Agathocle vixit, eruditissimus et eloquentissimus historicus. N. D. II. 27. rationem concinne reddit, quare Dianae Ephesiae templum delagraverit. *Quod Cicero hic concinnum videtur, id Longinus frigidum et puerile iudicat.* ad Div. V. 12. Pyrrhi bellum scripsit: Timoleonis res gestas prodidit. *Ejus acerbiter in alios historicos*

et errores notat Diodorus Sic. XIII. p. 211.

TIMAEUS, Fin. V. 29. Locrensis, Pythagoreus, Platoni aequalis.

[TIMAEUS, liber Platonis, Tusc. I. 25. de Fin. II. 5.]

TIMAGORAS, Acad. IV. 25. Epicureus, negat, sibi umquam duas flammulas esse ex lucerna visas, cum oculum torfisset.

TIMANTES, Brut. 18. pictor. *Cythinus, auctore Quintiliano, II. 13. Sicyonius autem, auctore Eustathio ad Iliad. v. 163. De eo etiam capiendus Cicero in Orat. 22. ad q. I. vid. Quintil. I. c. et alios ap. Junium in Catal. Pict. Leopard. Emend. XX. 19.*

TIMARCHIDES, Verr. II. 28. etc. libertus et accensus C. Verris: *de cujus sceleribus multa in Verrinis.*

TIMOCLES, Pison. 36. saltator, L. Pisonis in Macedonia comes.

TIMOCRATES, Nat. D. I. 33. Metrodori Epicurei frater, quia, nescio quid, ab Epicuro dissentit, totis voluminibus ab eo conciditur. *ibid. 40. a fratre reprehenditur, quod dubitet, vitam beatam ventre metiri, scil. in libris, quos contra eum scripsit. Laert. X. 23. Eundem tamen Epicurus inter heredes suos scripsit. v. de Fin. II. 31. Lampiscus an Atheniensis fuerit, aequae, ut de fratre disputatur ap. Jonsum I. 20. 3. et Menag. ad Laert. X. 22.*

TIMOLEON, ad Div. V. 12. ejus res gestae proditae sunt a Timaeo.

TIMON, Tusc. IV. 11. Amic. 23. Atheniensis, fugit congressus hominum.

TIMOTHEUS, Tusc. V. 31. Atheniensis imperator coenas Academicorum laudat. Or. III. 34. Cononis filius, Isocratem praeceptorem habuit. Offic. I. 32. belli gloria patre non inferior.

TIMOTHEUS, Milesius, Leg. II. 15. cum plures quam septem ner-

- nervos in fidibus haberet, Lacedaemonii eos demi jusserunt. *Rem paullo aliter narrat Athenaeus L. XIV. c. 9. ex Artemone πρὸς διονυσιακῶν ἐπιστολήματος. cf. Léopard. Emend. VIII. 14. ubi decretum Lacedaemoniorum in hunc Timotheum emendatur et explicatur.*
- T. TINCAS, Placentinus. Brut. 46. homo dicax et facetus.
- TIRESIAS, Tusc. V. 89. Div. I. 40. II. 2. Augur clarus et praefians, sed oculis captus.
- TIRO, ad Div. VII. 29. servus, deinde libertus Ciceroni et filio et fratri carillimus. *Ad eum sunt Epistolae L. XVI. ex quibus de summa hominis gratia satis cognosci potest.*
- TIRO, Phil. II. 4. V. 6. est Numisius Tiro, de sicariis Antonii Triumviri.
- TISAMENUS, Att. XII. 10. servus.
- TISIAS, Or. I. 18. Inv. 2. Siculus, primus Rhetoricam scripsit. Brut. 12. qua occasione et quo tempore scripserit.
- TITHONUS, Senect. 1. *Laomedontis filius, Aurorae maritus, de quo nota est fabula.*
- TITINIA, Cottae, Brut. 60. pro ea contra Ser. Naevium dicit M. Cicero.
- Cn. TITINIUS, Cluent. 56. eques Romanus.
- Q. TITINIUS, Verr. I. 49. eques R. frater germanus C. Fannii: i. e. ex eadem matre. v. *Wesseling. V. C. Obf. I. 13.* Att. V. 21. commendat Ciceroni L. Tullium, ut Legatum sumat. Att. IX. 6. filius est cum Caesare. *Hunc Titinium foenus exercuisse, intelliges ex Ep. 4. L. II. ad Att. et VII. 18.*
- TITINII, a Catilina in proscriptione Sullana interfecti commemorantur Pet. Conf. 2.
- TITIUS, Dom. 9. Har. Resp. 27. Sext. 52. e ducibus operarum Clodianarum.
- C. TITIUS, Brut. 45. eques Rom. qui primus eo pervenit, quo pervenire potest Latinus orator hinc Graecis literis. Orationes fuerunt acutae, facetae item tragicodiae, sed parum tragice scriptae. Vixit L. Crassi temporibus.
- C. TITIUS, L. F. Rufus, ad Div. XIII. 58. Praetor urbanus *Paullo et Marcello Coss. ib. XII. 15.* Legatus Dolabellae in Asia.
- L. TITIUS, Verr. IV. 26. civis Rom. in Sicilia habitans.
- L. TITIUS Strabo, ad Div. XIII. 14. eques Rom. *Hunc Munutius putabat eundem esse, qui XII. 6. Tidius appellatur: v. C. Tidius. Sed quoniam is sive Tidius sive Titius in magistratu fuit, ante quam haec Epistola scriberetur, ut ibi diximus, idem cum hoc Titio esse non potest, propterea quod hunc Cicero equitem Rom. appellat. Non autem puto moris fuisse, qui essent ex equestri ordine, eos, cum magistratibus usi essent, simpliciter equites appellare.*
- P. TITIUS, ad Div. X. 12. Tribunus pl. (a. DCCX.) intercedit Scto in Ciceronis sententiam facto, rogatu Servilii. *De eodem est Ep. 21. Hunc etiam Corradus putat esse eum, ad quem Epistola 16. L. V. scripta sit. Ex Epistola intelligitur, illum Titium bene de rep. sensisse, et Pompejanis partibus fuisse: quod nescio, an in P. hunc conveniat, qui in toto tribunatu Ciceroni, aliisque hujus sectae adversatus est, P. Cascae collegae tribunatum abrogavit, et legem per vim tulit, de Triumviris recip. constituendae in quinquennium creandae, etc. v. Pighius ad ann. DCCX. Ceterum hic est Titius, qui Appium minorem reum fecit de vi, ad Div. VIII. 8. nam vocatur emisarius Servilii.*
- Sext. TITIUS, Or. II. 11. Tribunus pl. seditiosus, a. U. DLIV.

Antonio Oratore et Albino Consule, a quo leges Titiae dicuntur: multa contra reump. fecit, ei relinquit Antonius. Idem in eum testimonium dixit, cum postea reus factus esset. Brut. 62. loquax et acutus, sed mollis in gestu. Ab eo saltationis genus molle nomen Titius accepit. Or. II. 66. se Callandram dicit, quod vera diceret, nec fidem inveniret. Rab. Perd. 9. condemnatus est, quod Saturnini imaginem domus suae haberet. Nescio, an hic sit, qui Or. II. 62. III. 23. nimis studiosè pila lulsse, et signa sacra noctu fregisse dicitur. Non dubitat Corradus ad Brut. p. 341.

T. TITIUS, T. F. ad Div. XIII. 75. Legatus Pompejo rei frumentariae Praefecto. *Hic est fortasse, ad quem Epistola 16. L. V. perscripta est. cf. P. Titius.*

TITIUS, ad Div. VII. 12. Epicureus, si sana lectio est. Sed alii, ut Manutius, malunt, Titius, h. e. Atticus: alii, quod Graevius recepit, Sejus.

TITURIUS, Pont. 5. *Videtur de cohorte M. Fonteji fuisse, aut portitor Tolosinus.*

M. TITURNIUS Rufus, ad Div. XIII. 89. unus ex Titurnia familia reliquus est.

TLEPOLEMUS, Verr. III. 23. Graecus, pictor, de cohorte Verri IV. 13. *Cibyrata dicitur per jocum, quia Verri tamquam venator vasorum fuit.*

TONGILIUS, Catilin. II. 2. de conjuratis Catilinaris fuit, et Catilinae scortum.

TORANIUS, ad Div. VI. 20. Pompejanus, exsul. *Praetorius fuit, quem postea filius C. Toranius, Triumvirum partes secutus, Triumviris prodidit, a quibus interfectus est. v. Valer. M. IX. 11. Hunc esse, qui Quaestor P. Vatinii Glabri in bello Servili dicitur fuisse in fragmento monumenti antiqui, putat Bimardus Disf. I. in Thes. Inscript. Muratorii p. 4. 5. ceterum in illa Inscriptione est Thoranius.*

A. TORQUATUS, e Manliis, Planc. 11. Africae Praetor (ann. DCLXXVI.) mirifice laudatur. Ejus frater patruelis est T. Torquatus, T. F. de quo infra.

A. TORQUATUS, L. F. L. N. Fin. II. 22. amicus Ciceronis summus. Att. V. 1. vir optimus, ad Div. VI. 1. Athenis exulat, quod contra Caesarem steterat. *Praetor fuit a. U. DCCI.*

A. TORQUATUS, Leg. II. 22. *De quo sermo sit, ex re non satis certo judicari potest. Fortis est, qui Censor a. DVI. et deinde bis Consul fuit.*

L. TORQUATUS, L. F. Catil. III. 8. Agr. II. 17. etc. Consul cum Cotta, a. U. DCLXXXIX. Pison. 31. pro Cicerone apud L. Pisonem intercedit: *ibid.* 19. Macedoniam Cicerone referente obtinet, et Imperator a Senatu appellatur. ad Brut. 68. elegans in dicendo, prudens, etc.

L. TORQUATUS, L. F. L. N. Sull. 2. accusat adolescentulum P. Sullam de ambitu, et ita facit, ut pater Consul fiat. Att. IV. 16. de accusatione Gabinii cum P. Sulla contendit. VII. 12. negat, Pompejum extra Italiam sequendum. IX. 8. sequitur cum fratre Pompejum extra Italiam. Fin. I. 5. Epicureus. *Itaque inducitur eo libro disputans cum Cicerone et Triario de finibus.* Brut. 76. non tam rhetor, quam πολίτικός, in eo literae interiores et reconditae, divina memoria. *Praetor fuit a. DCCIV.*

T. TORQUATUS, L. F. Tusc. IV. 22. qui prius Torquatus dictus est. u. Liv. VII. 10. v. Manlius.

T. TORQUATUS, Fin. I. 7. collega Cn. Octavii in consulatu a. DLXXXVIII. ejus filius, a D. Silano adoptatus, cum in praetura Macedoniae pecunias cepisse diceretur, pater, re cognita, eum vetuit in conspectum venire. *Male editur L. Torquatus. Nam Fasti habent T. ut Epit. Livii LIV.*

T.

- T. TORQUATUS, T. F. Plane.
11. Auli Africae Praetoris frater
patruelis. Brut. 70. doctus vir
ex Rhodia disciplina Molonis,
plus facultatis ad dicendum ha-
buit, quam voluntatis. Ad con-
sulatum venisset sublato ambitu,
si vixisset.
- TORTORIUS, Att. VII. 2. *est no-
men corruptum.*
- TRABEA, ad Div. IX. 21. poeta
comicus. Tusc. IV. 31. ejus
verficuli. Fin. II. 4.
- [TRACHINIAE, Tragoedia Sopho-
clis, Tusc. II. 8.]
- C. TREBATIUS: Testa, ad Div.
VII. 12. Epicureus sit. ibid. 5.
commendatur Caesari Galliae Pro-
consuli. Top. I. Topica sibi a Ci-
cerone explicari vult. *Idcirco fuit,
ad quem multae et facetae sunt
L. VII. Epistolae. Tribunus pl.
a. U. DCCVI. De eo v. Menag.
Amoen. J. C. c. 14.*
- L. TREBELLIVS, Phil. VI. 4.
Antoniaus, antea adversarius in
tribunatu, (a. U. DCCVII.) cum
de tabulis novis ferretur. ad Div.
XI. 13. cum equitibus suis ad
occupandam Pollentiam venit.
Phil. XIII. 12. etc.
- M. TREBELLIVS, Quint. 5.
- TREBIANVS, ad Div. VI. 10. 11.
Pompejanus, post pugnam Phar-
salicam ab armis non decessit.
- A. TREBONIUS, ad Div. I. 3.
XII. 12. eques Rom. negotiator.
- A. TREBONIUS, Verr. I. 47. pro-
scriptus a Sulla, frater P. Tre-
bonii.
- C. TREBONIUS, Phil. XIII. 10.
eques Rom. C. Trebonii, de quo
mox, pater.
- C. TREBONIUS, C. F. ad Div.
XV. ult. Quaestor Tribuno He-
rennio non pareat, et *Ciceronis
causam tuctur, cum id Con-
sules non facerent. v. not.* Phil.
II. 11. e percussoribus Caesaris,
laudatur. *ibid.* 14. ad Div. X.
28. se vocat Antonium, ante cu-
riam, dum interficitur Caesar.
Phil. XI. 1. Praetor Asiae, a
Dolabella Smyrnae amicitiae si-
mulatione interficitur: ejus mor-
tem lamentatur Cicero. ad Div.
XII. 16. ejus carmen ad Cicero-
nem missum, *jorte in Antonium
et Antonianos. Hic legem Tre-
boniam tulit in tribunatu an.
DCXCIII. ut Pompejus duas
Hispanias, M. Crassus Syriam
in quinquennium et Caesar Gal-
liam in aliud quinquennium ob-
tinerent. Post Legatus Caesaris
in Gallia, et an. DCCVIII. Con-
siliis suffectus Caesari. Dio Cass.
XXXIX. p. 105.*
- P. TREBONIUS, Verr. I. 47. A.
frater.
- Cn. TREMELLIUS, Scrofa, Act.
I. in Verr. 10. Tribunus milita-
ris designatus, iudex in causa
Verrina, homo summa religione
et diligentia. *Pighius ad a.
DCLXXVI. putat esse eum, qui
Praetor fuisse, et de re rusti-
ca scripsit: cujus villam, quem
ipsum, valde laudat Varro de
R. R. I. 2. Unde Scrofae cogno-
men, quod hujus avus primus
tulit, aliam rationem ex ejus
persona Varro l. c. II. 4. aliam
Macrob. Sat. I. 6. commemorat.
Utraque lepida fabella est.
Scrofa est et ad Att. VI. 1. v. in
Scrofa.*
- Q. TREMULUS, e Marciis, Phil.
VI. 5. Hernicos vicit. statua ejus
in foro posita. *Is, qui Consul
bis fuit a. CCCXLVII. et
CCCLV.*
- C. TRIARIUS, e Valeriis, Fin. I.
5. amicus Ciceronis, vir gravis
et doctus, nimis delectatur Epi-
curo, quod ornamenta Platonis,
Aristotelis, etc. neglexit. Att.
XII. 28. ejus liberis tutor est Ci-
cero. Brut. 76. ejus plena fuit li-
teratae senectutis oratio, gravis:
bello Civili perit. *Hunc locum
male refert ad L. Triarium Pi-
ghius ad an. DCLXXII. Vide-
tur eum verbum senectutis no-
visse. Sed additur: in illa aeta-
te. Deinde quod cum Torquato
jungitur, id ipsum docet, de
C. sermonem esse. v. de Fin.
I. c. Tribunus plebis fuit a.
DCCII. et a Cn. Pompejo in
bello*

- bello Civili classi Praefectus. Caes. B. C. III. 5. ad Div. VII. 7. ejus soror Paulla Valeria divorcium facit et D. Bruto nubit. Manutius ad h. l. male appellat P. Triarium. Nam loci Ciceroniani, quos profert, ostendunt, eum de Cajo loqui voluisse. Nisi forte ista fuit P. soror, et locos illos male de eo accepit.*
- L. TRIARIUS**, Verr. I. 14. Quaestor urbanus, a. *DCLXXII.*
- P. TRIARIUS**, L. F. Att. IV. 16. 17. ad Q. Fr. III. 2. accusat M. Scaurum, defendit Cicero. v. Alcon. Arg. Or. pr. M. Scauro.
- TRICIPITINUS**, e *Lucretiis*, Leg. II. 4. *Lucretiae pater.*
- TRIETERIDES**, Nat. D. III. 23. sacra Bacchi e Niso et Thyone nati.
- TRIPTOLEMUS**, Her. IV. 6. Tusc. I. 41. Verr. IV. 49. *notus ille auctor et inventor agriculturae in Graecia, de quo est in fabulis.*
- TRITANNUS**, Fin. I. 3. Centurio viribus insignis, de quo v. *Plin. H. N. VII. 20. Solin. c. 4.*
- TRITO**, Nat. D. I. 28. II. 35. Deus marinus.
- TRITOPATREUS**, N. D. III. 21. Jovis et Proserpinae filius.
- TROAS**, ad Q. Fr. III. 6. Tragoedia Q. Ciceronis.
- TROILUS**, Tusc. I. 39. *Priami filius ab Achille interfectus.*
- TROPHONIUS**, Nat. D. III. 22. Valentis et Phoronidis filius, idem cum Mercurio ex his genito. de Div. I. 34. prope Lebadiam ei sacra fiunt; *ubi sc. notum illud antrum Trophonii fuit.* [cf. Att. VI. 2. de Trophoniiana Chaeronis narratione.] *Alius ab hoc est:*
- TROPHONIUS**, Tusc. I. 47. aedificavit templum Delphicum: ejus votum.
- [TRUCULENTUS]**, Comoedia Plauti, Sen. 14.]
- TRYPHO**, Att. III. 8. ad Div. XIII. 61. *est nomen servile.*
- L. TUBERO**, ex *Aeliis*. Ligar. 7. cum Cicerone una domi eruditus, post affinis, in omni vita familiaris, etc. Planc. 41. ad Q. Fr. I. 1. §. 3. Legatus Q. Ciceronis in Asia: scripsit Historiam. Ligar. 8. sortitus belli Civilis initio ex Scto Africam provinciam, quam Confidius obtinuerat, cum eam a Varo jam occupatam invenisset, ad Cn. Pompejum in Macedoniam se contulit. *Restitutus est post a Caesare cum filio Quinto, de quo mox.*
- P. TUBERO**, Q. F. P. N. Or. II. 84. Africanum avunculum laudavit, scripto C. Laelii.
- Q. TUBERO**, Q. F. P. N. Muren. 36. Stoicus. Africani fororis filius, ejus perversam sapientiam in funere Africani aegre fert populus, proptereaque praetura excidit. Brut. 31. in triumviratu judicavit contra avunculum Africanum: ejus orationes in Gracchum. *Ex h. l. colligit Pighius, cum Tr. pl. a. DCXX. fuisse.* cf. de Or. III. 21. ad Att. IV. 16. *De patre utriusque, L. Pauli genero; v. Plinium H. N. XXXIII. 11. Val. M. IV. 4.*
- Q. TUBERO**, L. F. Ligar. 1. sq. accusat Ligarium de vi. *In bello Civili Pompejum cum patre secutus est, post a Caesare restitutus. Cum in casu Ligariana non vicisset, ad jus Civile se contulit.*
- P. TUBERTUS**, e *Postumiis*, Leg. II. 23. primo Valerii Poplicolae, et deinde Menenii collega fuit. In urbe sepultus est, ejusque posterio hoc jus tenuerunt.
- L. TUBULUS**, ex *Hoftiliis*, Fin. II. 16. Praetor, et quidem, ut est Att. XII. 5. L. Metello et Q. Maximo Coss. h. e. a. U. DCXI. pecunias capit. ob res judicandas, et decreta de ea re quaestione fugit. cf. ibid. IV. 23. V. 22. Nat. D. III. 30. I. 23. Fr. Or. p. Scaur. etc. *Perizon. Triga. Disp. p. 152. extr. credit esse nepotem*

- tem C. Hostilii Tubuli, Praetoris urb. a. DXLIV. cujus frequens mentio ap. Livium Lib. XXVII. seqq.*
- M. TUCCIUS, ad Div. VIII. 8. accusat C. Sempronium Rufum, et ab eodem accusatur. v. *Drahenb. ad Liv. Epit. XX.*
- Cn. TUDICIUS, Cluent. 70. Senator.
- [TUDITANUS, Hortensii proavus, Att. XIII. 6.]
- C. TUDITANUS, e Sempronis, Brut. 25. disertus. *De Tuditanorum gente v. Rupertus ad Valer. M. IX. 5. p. 542.* [Hortensii avus, ad Att. XIII. 6. 30. 32.]
- M. TUDITANUS, Brut. 18. Tusc. I. 1. Consul a. DXIII.
- P. TUDITANUS, Brut. 15. M. Corn. Cethegi collega in consulatu, (a. DCLIX.) deinde etiam in censura.
- TUDITANUS, Acad. IV. 27. affinis Catuli, infans. Phil. III. 6. avus Fulviae, Antonii uxoris; ejus infans. v. *Valer. M. VII. 8. et ibi Perizonium.*
- M. TUGIO, Balb. 20. *Videtur ei juris parti se maxime dedisse, quae est de jure aquaeductuum.*
- [TULLIA, Ciceronis ex Terentia filia, ad Div. XIV. 11. despondetur C. Pisoni, Att. I. 3. Craspedi, Q. Fr. II. 4. Dolabellae, Att. VI. 9. uxoritur, ad Div. IX. 11. IV. 5.]
- [TULLIANUM caput, Att. XV. 26. item: de Tulliano semisse, ib. 29. v. adnn. R.]
- P. TULLIO, Syrus, Har. Resp. 1. amicus Clodii.
- [TULLIOLA, ad Att. I. 5. 8. v. *Tullia. R.*]
- L. TULLEJUS, ad Div. XV. 4. Legatus Ciceronis in Cilicia, qui omnibus aliis locis scribitur Tullius. *Idem cum sequente.*
- L. TULLIUS, Verr. IV. 11. frater M. Ciceronis patruelis, quem secum in Sicilia habuit, cum in Verrem inquireret. Att. V. 4. et 21. Legatus Ciceronis in Cilicia.
- L. TULLIUS Montanus, Att. XII. 52. cum Cicerone filio Athenas proficiscitur.
- M. TULLIUS Laurea, Att. V. 4. XIII. 22. ad Div. V. 20. scriba Ciceronis.
- M. TULLIUS Decula, Planc. 21. aedilitiam repulsam tulit. Agr. II. 14. Consul cum Cn. Cornelio a. DCLXXII. *Hunc putat esse Sigonius, quem Cicero defendit reum de vi: ex qua Oratione pauca fragmenta restant.*
- M. TULLIUS, ad Q. Fr. II. 3. postulat Sextium de vi. *Ipse Cicero nescit, qui sit.*
- M. TULLIUS, Brut. 16. patricius, Consul cum Sulpicio a. X. post Reges exactos.
- TULLIUS, Verr. III. 71. Magister publicanorum in Sicilia, amicus Verris.
- TULLIUS Cimber, v. *Tillius.*
- TULLUS, Catil. I. 6. Att. VIII. 15. est Volcatius Tullus, qui M. Aemilii Lepidi collega in consulatu fuit.
- TULLUS Cluvius, Phil. IX. 3. unus e Legatis Rom. qui a Larte Tolumnio interfecti sunt. *Sed Pighius legendum censet L. Julius: qui a. CCCIII. Decemvir fuit: non C. Julius, qui Trib. mil. fuit a. CCCXV. v. ad h. a. Apud Plinium XXXIV. 6. ed. Hard. vocatur Tullus Cloelius; e MS. Edd. aliae habent Tullus Caelius. v. Harduin. et not. Gruteri ad Cic. I. c.*
- TULLUS HOSTILIUS, Phil. XIII. 12. Tribunus plebis designatus.
- TURDUS, ad Div. IX. 21. cognomen familiae Papiriae plebeiae. C. Papirius Turdus Trib. pl. est ap. Liv. XLI. 6.
- L. TURIUS, Brut. 67. parvo ingenio, sed studiosus. Ei paucae centuriae ad consulatum desuere. *Olim hic legebatur Thorius, unde viri docti ceperunt de L. Thorio Balbo, de quo supra. Nescio, an in hominem illum voluptuosissimum cadat multus labor, quem huic L. Turio Cicerone*

cero tribuit. Turius apud veteres non unus occurrit. Q. Turius ap. ipsum Ciceronem, alius Turius apud Horat. Sat. II. 1. 49. ubi vid. Schol. et Bentlejum. L. Turius a M. Catone contra Cn. Gellium defensio commemoratur apud Gellium Noct. Att. XIV. 2. ut Lapidem taceam. Nam apud Donium IV. 93. est L. Turius L. F. etc.

Q. TURIUS, ad Div. XII. 26. negotiator Africanus.

TURIUS Eros, ad Div. XII. 25. libertus Q. Turii.

TURPILIA, ad Div. VII. 21.

TURPIO, Att. VI. 1. tutorius.

D. TURRANIUS, Att. I. 6. homo *χορηγομαθης*, cum Q. Cicerone in praediis Arpinatibus est. VI. 9. cum Cicerone in Cilicia aliquandiu fuit. *Eundem hominem esse, res ipsa suspicari facit, etsi priori loco sit Turranus, altero Turannius. Nam haec nomina eadem sunt, ut et Turanius. Eadem varietas etiam in Lapidibus deprehenditur. Forte est ille ipse, qui commemoratur ap. Plin. H. N. III. 1. IX. 8. v. Harduin. Ind. Auctor.*

M. TURRANIUS, Phil. XIII. 10. provinciam sibi ab Antonio datam recusat.

L. TURSETIUS, Phil. II. 16. ei testamentum M. Antonius subijcit.

TURULIUS, ad Div. XII. 13. Quaestor Tillii Cimbri in Bithynia.

TUSCENIUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 6. et 2. §. 2. homo obscurus, qui de Q. Cicerone questus erat.

TUTIA, Att. XVI. 2. nomen feminae, nescio cuius. Nam Tutia Vestalis, de qua est ap. Valer. VIII. 1. quae in libris fere est Tuccia, huc non pertinet, quod temporis ratio facile indicat. Ceterum valde arridet Corradi conjectura, qui Julia legendum suspicabatur, eamque intelligebat, de qua est L. XV.

ult. Tutiam familiam autem fuisse, facile concedam. v. Drakenb. ad Liv. Epit. XX.

TUTOR, Or. II. 64. nomen mimi veteris, oppido ridiculi.

TYMPANIS, N. D. III. 35. Tympanidis rogos. *Locus sine dubio corruptus, in quo frustra adhuc viri docti defudarunt. vid. Davissus et Buherius ad h. l.*

TYNDAREUS, Fat. 15. Clytaemnestrae pater.

TYNDARIDAE, Nat. D. II. 2. Persen victum nunciant. *ibid.* III. 5. eos Lacedaemone sepultos tradit Homerus, etc.

TYRANNIO, Att. II. 6. XII. 2. etc. *grammaticus et geographus, qui Ciceronis temporibus vixit. Acrem in reprehendendo fuisse, ex Ep. 6. Lib. II. intelligitur. ibid. IV. 4. 8. reliquias bibliothecae Ciceronianae disponit et collocat. XII. 6. argumenta scriptorum Tyrannionis, vocat tenues & σοφίας. ad Q. Fr. II. 4. docet Cicerones pueros.*

TYRUS, Nat. D. III. 23. mater Veneris Syriae. [Tyrus patris et Syria matris nomen fuisse, probabile est.]

U. V.

M. VACCUS, *v. Vitruvius*. Dom. 38. ejus domus everlae area *Vacci prata* dicta, quod *Privernatium* et *Fundanorum dux* contra Romanos fuisset, a. U. CCCCXXIV. v. Liv. VIII. 19. 20.

VACERRA, ad Div. VII. 8. Jctus tempore Ciceronis. *Cogitabam aliquando, per jocos ita dici Valerium Jctum.*

VALENS, N. D. III. 22. Mercurii cujusdam e Phoronide pater.

A. VALENTIUS, Verr. III. 37. interpret C. Verris in Sicilia.

VALERIA tabula, Vat. 9. ab ea dicuntur Tribuni plebis, Vatini collegae, jussisse mitti Bibulum, quem Vatinius in vincula duci jusserat. ad Div. XIV. 2. ad eam exulis

- exulis Ciceronis uxor, *contumeliae causa* deducitur, *conf. Sextia tabula.* [v. *Ind. Geogr.*]
- VALERIA, Flacc. 84. uxor Andronis Sextilii.
- PAULLA VALERIA, ad Div. VIII. 7. soror Triarii, disidium facit, et D. Bruto nubit. *vid. in C. Triarius. Observent tirones, Paullae nomen, aequae ut Paulli, quae cognomina propriae sunt, interdum esse etiam praenomina, ut hoc loco. vid. Perizon. in Animadv. Hist. cap. 3. p. 130.*
- VALERIUS, Verr. III. 21. praeco Verris.
- VALERIUS, Or. III. 21. scenicus, quotidie cantabat.
- VALERIUS, Att. II. 3. absolvitur, *incertum, utrum Valerius Flaccus, an Valerius Messala, an Valerius Jctus.*
- VALERIUS, ad Div. V. 20. *nescio, quis, manceps pecuniae publicae ejusdam.*
- VALERIUS, Att. I. 12. interpres C. Antonii in Macedonia, *nisi forte Romae in ipso Senatu, quod Casaubono placebat: putant quidam esse eum, de quo ad Div. XIV. 2. de quo dubito.*
- C. VALERIUS Flaccus, Balb. 24. Praetor urbanus a. DCLV.
- D. VALERIUS Soranus, Brut. 46. doctus Graecis literis et Latinis, familiaris Ciceronis.
- L. VALERIUS Flaccus, Phil. XI. 8. Flamen Martialis; bellum gerit cum Aristonico, frustra contra nitente collega P. Licinio Crasso: v. L. Flaccus.
- L. VALERIUS Flaccus, pro Rabir. Perd. 7. collega C. Marii, arma capit contra Saturninum. *vid. L. Flaccus.*
- L. VALERIUS Flaccus, Pison. 23. Legatus L. Pisonis in Macedonia, *is, qui Praetor Cicerone Cos. fuit. vid. L. Flaccus.*
- L. VALERIUS Potitus, Brut. 14. legibus et concionibus populum post decemviralem invidiam placat. *De hoc Valerio v. Liv. III. 39. 49-55.*
- L. VALERIUS, ad Div. I. 10. III. 1. VII. 11. XII. 7. Jctus mediocris.
- M. VALERIUS, Brut. 14. Dictator: populum in monte Satro sedavit, indeque Maximus dictus est, *quod nomen familiae haesit, a. V. CCLIX. Ad h. a. v. Sigonius: in vulgatis male est, M. [quod Eru. ipse habet itemque Orell. sine ulla aduot. R.]*
- M. VALERIUS, M. F. Corvus, Div. I. 24. Consul cum Aulo Cornelio Cossio in bello Samnitico, a. V. CCCCX. *qui tertius ejus consulatus fuit, nam quinques Consul fuit, bis Dictator, semel Censor, sexies Praetor, quater Aedilis. Corvi nomen primus tulit: unde? omnibus notum est: vid. Liv. VII. 26.*
- P. VALERIUS Publicola, Leg. II. 23. in urbe sepultus, idque posterius tenuerunt. Harusp. Resp. 8. pro meritis in temp. donum in publica villa accepit. *Quomodo viri docti verba: in publica villa, tentarint, docebit Graevius ad h. l.*
- P. VALERIUS Flaccus, Phil. V. 10. Legatus Romanorum ad Hannibalem in Hispania.
- P. VALERIUS, Phil. I. 3. comes Ciceronis, cum primum iter in Graeciam post mortem Caesaris instituisset. *ibid. et Att. XVI. 7. villam habuit ad Leucopetram, in quam tum Cicero divertit. Att. V. 21. a Deiotaro sustentatur, debitor Attici. Idem est, quem ad Div. XIV. 2. nominat hominem officiosum: vid. Valerius interpres.*
- Q. VALERIUS, Soranus, Br. 46. doctus Graecis literis et Latinis. Or. III. 11. *litteratissimus omnium Latinorum.*
- Q. VALERIUS, Q. F. Orca, in Sen. post Redit. 9. Praetor P. Lentulo Spinthere Cos. ad Div. XIII. 4. Legatus Proprietore ac Caesare praepositus agris diydendis; postea Proconsul Africae, non consulatu gesto. *cf. ep. 6.*

- C. VALGIUS** *Hippianus*, ad Div. XIII. 76. *idem est, qui Q. Hippius in eadem Epistola appellatur. C. Valgius dictus est a patre, qui eum adoptavit. C. Valgium quandam, qui de usu herbarum ad Augustum scripsit, commemorat Plin. XXV. 2.*
- VALGIUS**, Agrar. III. 1. P. Rulli socer, qui multos agros tempore Sullano occuparat.
- C. Cn. et L. VARENI**, Fr. Or. pro Varena: *qui defensio est a Cicerone, reus interficarios, quod Cajum occidisset, Cneum vulnerasset.*
- VARGULA**, Or. II. 60. dicax homo; C. Julii Caesaris ejus, qui in libris his inducitur, amicus.
- C. VARGUNTEJUS**, Sull. 2. Senator, socius Catilinae, qui Ciceronem in lectulo interficere voluit.
- P. VARINUS**, Flacc. 19. Praetor Asiae, a. U. DCLXXX. *Appian. Civil. B. I. p. 205. appellat Varinium Glabrum, quod cognomen ei abjudicat Sigonius ad a. DCLXXX. asserit Bimardus ex antiqui monumenti fragmento, in quo historia belli Servilis descripta fuit ap. Murator. Thes. nov. Infer. T. I. p. 4.*
- M. VARISIDIUS**, ad Div. X. 7. et 12. eques Romanus.
- L. VARIUS** *Cotylas*, Phil. XIII. 12. columen amicorum Antonii. Phil. VIII. 10. et 11. Legatus Antonii ad Senatum.
- P. VARIUS**, Att. I. 1. *videtur foenerator fuisse.*
- Q. VARIUS** *Hybrida*, *Sucronensis*, Sext. 47. seditiosus: ei restitit M. Scaurus. Orat. I. 25. homo vastus et foedus, sed eloquentia magnam gratiam consecutus. Brut. 49. 62. bonus orator. Brut. 89. sua lege damnatus est, de qua vide Ind. Legum. N. D. III. 33. Drusum ferro et Metellum veneno sustulit, summo cruciatu ipse periit. M. Scaur. Fr. M. Scaurum principem in proditionis crimen vocat lege sua, sed frustra. conf. *Valer. Max. III. 7. quem reprehendit Wesselingius V. C. Obs. I. 11.*
- Q. VARIUS**, Verr. II. 48. testis in Verrem. *An hic est, qui inter judices Milonianos fuit? Mil. 27.*
- A. VARRO** *Murena*, e *Terentiis*, ad Div. XVI. 12. amantissimus Ciceronis. *Idem occurrit ad Div. XIII. 22. postea Consul fuit a. U. DCCXXX.*
- C. VARRO**, e *Terentiis*, Brut. 19. qui in clade Cammeni cum Paulo collega cecidit, an. U. DXXXVH. v. de eo Liv. XXII. 25. sq.
- C. VARRO**, e *Viselliis*, Prov. Conf. 17. confobrinus Ciceronis. Verr. I. 28. Tribunus militum in Asia, Praetore C. Nerone; cf. C. Viselliis Varro.
- M. VARRO**, e *Terentiis*, Brut. 56. L. Aemilium praeceptorem habuit. ad Div. XIII. 10. Quaeftor M. Bruti Praetoris Galliae Cisalpiniae; [Schuetz. aliique Interpp. priores hunc locum ad alium quandam Varronem referri jubent; itemque locum proxime sequentem. R.] ibid. XI. 10. ejus thesauri; vid. *Corrad. et Manut. ad h. l.* Att. XIII. 13. 16. et 18. cupit aliquid a Cicerone sibi inscribi, πολυγραφώτατος. ad Div. IX. 13. Legatus Pompeii in Hispania ulteriori. Div. I. 51. doctus homo, perterretur vaticinio cujusdam Rhodii rennigis. Phil. II. 41. ejus villam occupat M. Antonius. etc. *De eo v. Plin. H. N. VII. 30.*
- P. VARUS**, *Attius*, Lig. 1. Africae Praetor, Africam initio belli Civilis privatus occupat, cum Italia profugisset. vid. *Caesar de bello Civ. I. 31. Hic est P. Attius*, Att. VII. 13.
- SEXT. VARUS**, ad Div. X. 32. Hispaniae Proconsul. *Incertum est, qui sit; quando Sext. Quintilius Varum Hispaniae Proconsulem fuisse nemo prodidit. vid. Manut. ad h. l.*

P. VATIENUS, N. D. II. 2. e Caliore et Polluce auditus, Persen esse victum. *In libris quibusdam est Valinius, quod probat Davifius, qui avum eum adolescentis P. Vatinii facit.*

P. VATINIUS, Vatin. 1. sqq. in qua Oratione plerique ejus scelerata, in primis in tribunatu C. Caesare Cos. suscepta commemorantur. Phil. X. 5. Imperator et Praetor Illyrici, Dyrrhachii portas aperit Bruto, et ei exercitum tradit, c. 6. ad Div. V. 10. Angur sit in locum Appii. V. 9. Imperatoris Epistola ad Ciceronem, qua petit, ut se defendat et supplicationem conficere studeat. ibid. I. 9. a Cicerone defenditur et quare.

VECTENUS, Att. X. 5. 11. amicus Ciceronis, Monetalis appellatur. cf. XV. 13. XII. 3. Argentarium fuisse, ex locis his, aut foeneratorem sultem, intelligitur.

T. VECTIUS, Flacc. 84. Senator.

P. VEDIUS, Att. V. 1. Pompeii familiaris, homo nequissimus.

M. VEHLIUS, Phil. III. 10. provinciam sibi ab Antonio attributam recusat accipere. *Ex hoc nomine quidam Velleius fecere, quod nomen hoc notius esset: estque ita in nonnullis editionibus.* Vehlili etiam in Lapidibus antiquis reperiuntur. Ceterum nihil de hoc Vehlilio uspiam me legere memini.

VEJENTO, Att. VII. 3. a decedente Bibulo, provinciae Syriae praefectus. P. Manutius Quaestorem putat fuisse. Sed constat, Sallustium Quaestoris locum apud Bibulum obtinuisse, ad Div. II. 17. Itaque magis placeat, eum Pighio ad a. DCCIII. Legatum putare: quem enim, nisi Quaestorem praeficeret, praeficere poterat, nisi Legatum aliquem. v. ad Div. II. 15. Sunt autem e Fabriciis Vejentones. Et fortasse hujus nepos

fuit aut pronepos A. Fabricius Veiento, qui post praeturam a. DCCCIII. a Nerone in exilium missus est. De eo Xiphilinus in Nerone, et Tacit. Ann. XIV. 50.

[VEJOVIS, N. D. III. 24. quasi malus Jupiter. cf. Gell. V. 12.]

C. VELLEJUS, Or. III. 21. Epicureae philosophiae addictus, L. Crassi oratoris familiaris. Nat. D. I. 6. Senator, ad quem tum Epicurei primos deferrebant. *Hic est, qui Trib. pl. fuit, a. U. DCLXIII.*

Q. VELOCIUS, Or. III. 23. gladiatoriam didicit puer; sed adultus plus operae foro, amicis et rei familiari tribuit. *Perperam ex h. l. colligit Petavius apud Olivetum ad h. l. eum lanistam et actorem causarum eodem tempore egisse.*

VELVINUS, ad Q. Fr. I. 1. §. 2. nomen hominis obscuri, qui fundum habebat, non procul a fundo Q. Ciceronis.

[VENERII, v. Venus.]

[VENERIUS, v. Ind. Lat.]

VENONIUS, Vindicius. Balb. 25.

C. VENNONIUS, Att. VI. 1. ad Div. XIII. 72. Vossius de Hist. Lat. L. III. p. 226. putat, non esse Vennonius scribendum, ut est II. cc. et Att. XII. 13. Leg. I. 2. sed, Venonius, quia ducatur a Venox. Et exhibent omnes Codd. et edd. hanc scripturam, pro Balbo l. e. Mihi vero rectius Vennonius videtur, uti est in Lapidibus semel apud Donium, saepe apud Gruterum (quamquam et ibi Venoniam reperio) ducique puto a nomine Venno, quod ibidem est 291.

Sext. VENNONIUS, Verr. III. 39. de Ferris cohorte fuisse appareret, una ex manibus, quibus pecuniam aliis extortam capiebat.

VENNONIUS, de Leg. I. 2. historicus Latinus, exilis et jejunos.

nus. Att. XII. 8. ejus libris aegre caret Cicero. *Hunc Vennonium ab omnibus his alium esse, et Cicerone longe antiquiorem, mihi satis certo videor ex loco de Leg. 1. 2. colligere: ponit enim primo Annales Pontificum, deinde Fabium Catonem, Pisonem, Fannium, Vennonium, Antipatrum. Post, succedere huic, inquit, Gellii, Clodius, Afellio, etc.*

P. VENTIDIUS Bassus, Phil. XII. 9. ei amicus Cicero fuit, antequam se cum inimicis reipublicae conjungeret. ad Div. X. 24. 33. post praelium Mutinense se cum tribus legionibus conjungit. XI. 18. se cum Antonio conjungit ad Vada Salvia. X. 18. Mulio dicitur: ejus castra despiciit Cicero. Phil. XIII. 2. Antonii amicus. *Idem pluribus aliis locis memoratur. Nescio, utrum ad locum ex Epistolis ad Div. respiciat Plin. H. N. VII. 42. ubi Ciceronem auctorem esse dicit, hunc Ventidium mulionem castrensem Iussarraneum fuisse, an vero ad alium ex Oratione, aut libro deperdito. De ejus natalibus, miraque fortuna vid. praeter Plin. l. c. Gellium Noct. Att. XV. 4. De ejus rebus gestis in Asia v. Dionem Cass. XLVIII. XLIX.*

VENULEJA, Att. XII. 24. Crassi.

VENULEJUS, Verr. III. 42. de Verris cohorte.

VENULEJUS, ad Div. XII. 30. *Legatus Calvisii, qui cum aliis quibusdam Africam absente Calvisio administrare audebat, obtinente e Scito provinciam Cornificio. Ei lictores, ut ceteris, ademerat Cornificius, quod probat Cicero. Quaestorem provincialem fuisse a. DCCII. reperio, eodem anno, quo et Latinus et Horatius, ejusdem Calvisii Legati, Quaestores fuerunt.*

VENUS, Div. I. 13. Or. 2. etc. Coa, Apellis. [Verr. IV. 60. mar-

morea apud Cnidios.] Nat. D. III. 23. plures Veneres. Nat. D. II. 23. Lubentina. in Caecil. 17. etc. Erycina. *Ab hac diuntur VENERII, ibid. h. c. servi Veneris Erycinae s. fani ejus in Erycino monte.* [Verr. III. 44.]

VERATIUS, cognomen Fulvii, Flacc. 20. ubi tamen liber MS. habet Neratius. [Sic etiam Agr. II. 25. Neratianae est in nonnullis Codd. pro Veratianae. R.]

[C. VERRES, pater, Verr. II. 39.]

C. VERRES, C. F. Verr. I. 12. Quaestor Cn. Carbonis, in Gallia, eum deserit, et pecuniam publicam avertit. *ibid.* 17. sq. Cn. Dolabellae Legatus in Cilicia, et, Quaestore Malleolo mortuo, Proquaestor. Furta et scelera in legatione perpetrata. *ibid.* 36. sq. Malleoli pecuniam avertit, nec pupillo restituit. *ibid.* 38. contra Cn. Dolabellam a M. Scaturo accusatum testimonium dicit, eumque prodit. *ibid.* 40. sq. Praetor urbanus a. U. DCLXXIX. praeturae flagitia. *ibid.* 49. in praetura ex Scito de fartis tectis judicat. *De triennio praeturae Siculae descendum e L. III. IV. V. De artibus, quibus elabi, adjutore Hortensio, judicio et accusatori voluit, v. Act. Verr. I. 6. 7. sq. De tota causa lege Argumenta Verrinarum. Ab hoc dicta Verrea. Verr. II. 25. etc. iplius jussu, sublati Marcelleis, in Sicilia instituta. De exitu ejus est ap. Plinium H. N. XXXIV. 2.*

Q. VERRES, Act. Verr. I. 8. e tribu Romil. C. Verris propinquus.

VERRIUS, ad Div. IX. 20. 26. amicus Paeti et Ciceronis. *ibid.* XII. 14. amicus Lentuli Spintheris fil. Mamur. ad IX. 20. putat esse Verrium Flaccum illum, juris Pontificii peritum, cujus libertus fuit Verrius Flaccus Grammaticus. T. Verrius Flac-

- eus, eques Rom. Fesulanus, *est ap. Gorium Infer. Hetrusc. T. III. p. 161.*
- C. VERRUTIUS, Verr. II. 76. *namien fictum a Verre, sub quo ipse latebat.*
- VERTUMNUS, Verr. I. 59. *Deus, qui in omnes figuras se vertit, aut vertere potest: v. Propert. IV. 2. [All. Fortunus. R.]*
- VESTA, Div. I. 45. ex ejus voce audita. *De hoc luca, qui sub Commodu combustus est, vid. Herodian. L. I. c. 14.*
- C. VESTORIUS, ad Div. VIII. 8. ad Att. IV. 6. VI. 2. Puteolanus, argentarius. [Inde Att. XIV. 14. haereticus Vestoriana.]
- L. VETECILIUS Ligur, Verr. II. 8.
- M. VETILIUS, Phil. III. 10. *vid. Pighius ad a. DCCIX.*
- P. VETILIUS, Caec. 9. testis in Caecinani.
- VETTIUS, Att. II. 4. *est Cyrus architectus.*
- VETTIUS Chryseippus, ad Div. VII. 12. Cyri architecti libertus.
- VETTIUS, Coel. 80. unus de stupratoribus Clodiae, quem, cum ortae inter eos essent inimicitiae, ulta est per Camurium quendam et Eternium, etc.
- L. VETTIUS, Vat. 10. in Senatu confessus est, se cum telo fuisse Cn. Pompeji interficiendi causa. Att. II. 24. *index a Caesare inductus in Senatum, ut diceret, se interficere principes voluisse, invidiae inimicis Caesarionis faciendae causa. Sed mendacium reprehenditur, et reus ipse fit de vi: res accurate ibi narratur. cf. Sext. 63. Adde de ejus indiciis in causa Catilinaria Dionem Cass. XXXVII. p. 48. de ipso Interpretes Suetonii Caes. 17.*
- P. VETTIUS Chilo, Verr. III. 71. eques Romanus, Magister publicanorum in Sicilia.
- P. VETTIUS Scato, Phil. XII. 11. Dux Marforum. Cum eo Cn. Pompejus colloquium inter castra habet. v. *Interpretes ad Feliej. II. 16.*
- P. VETTIUS, Verr. V. 44. Quaesitor Verris.
- Q. VETTIUS Vettianus, Brut. 46. Marfus, vir prudens et in dicendo brevis.
- [S. VETTIUS, coheres Ciceronis, Att. XIII. 12.]
- [T. VETTIUS, Flacc. 34. Sic Codd. nonnulli pro T. Vectius, q. v. R.]
- VETTIUS, Att. IV. 5. *homo vilis, a quo villam Catuli Ciceri emit, is sine dubio, qui VI. 1. maniceps dicitur.*
- L. VETURIUS Philo, Brut. 14. *Consul bello Punico II. cum Q. Metello a. U. DCLVII.*
- T. VETURIUS, Offic. III. 80. Consul cum Sp. Postumio.
- C. VIBIENUS, Mil. 14. Senator, quomodo interierit.
- C. VIBIUS Capax, Cluent. 60. Larinas.
- L. VIBIUS, Verr. II. 74. eques Rom.
- T. VIBIUS, ad Div. XI. 12.
- C. VIBIUS Pansa, ad Div. VIII. 8. v. *Pansa. De eodem forte capiendus ad Att. II. 20.*
- L. VIRULLIUS Rufus, ad Div. I. 9. Pompeji familiaris. Att. VII. 24. e Piceno, quo missus erat a Pompejo, redit, v. *Caesar II. C. L. I. 15.* Att. VIII. 1. ejus res gestae laudantur, de Pompejo parum honorifice sentit: ad Q. Fr. II. 9. III. 1. 5.
- VICEPOTA, Leg. II. 11. nomen habet a vincendo et potiundo, adeoque ipsius victoriae nomen est. *Aedem ejus infra Veliam fuisse, constat e Livio, II. 7. Viri docti scribendum censent Vicapota. vid. not. doctorum Virorum ad Liv. I. c.*
- L. VICINIUS, ad Div. VIII. 8. *pro quo Graevius reposuit Vinicius. Tribunus plebis M. Marcello et Sulpicio Cass. Permutantur fere in libris scriptis Vi-*

- Vicin. et Vinic. v. *Interpr. ad Sueton. Aug.* 65.
- [VICTOR, Au. XIV. 14. obscurus.]
- VICTORIA, Div. I. 43. Capuae iudat. [N. D. II. 23. *Victorioriae*, III. 84.]
- [VICTORIATI, v. *Ind. Lat.*]
- VIDIUS, creditor Niciae, ad Div. IX. 10.
- M. VIGELLIUS, Or. III. 21. a Panaetio Stoicam philosophiam didicit.
- L. VILLIUS, L. F. Pomtina, Annalis, ad Div. VIII. 8. Senator; unde *Annales Villii dicti*. v. *Ind. Legg. Leges annales*.
- S. VILLIUS, ad Div. II. 6. Milonis familiaris. [v. *Q. Sextilius R.*]
- [VINDULLUS, Pompeji libertus, Att. VI. 1.]
- L. VINICIUS, v. *Vicinus*.
- VINIUS, ad Att. II. 2. [All. scribunt: *de vino*, et antea *de oleo*, pro *de Lollio*.]
- S. VIRBIUS, Cluent. 8. Larinas.
- VIRGILIANUS, v. *Q. Fabius*.
- C. VIRGILIUS, Planc. 40. Praetor, Q. Ciceronis collega. Siciliae Praetor eo anno, quo Cicero exulavit: noluit eum, quamvis amicum, Clodii minis territus, recipere. ad Q. Fr. I. 2. §. 2. in magna exultatione est. ad Div. II. 9. propinquus Curionis. Att. XII. 51. XIII. 26.
- C. VIRGILIUS, Prov. Conf. 4. v. *C. Virgilius*.
- M. VIRGILIUS, Brut. 48. frater T. Aufidii, Trib. pl. L. Sullae Imperatori diem dixit, *sc. in tribunatu a. U. DCLXVI. ut cum a prosecutione ad bellum Mithridaticum abstraheret. Sed Sulla, neglecto Virgilio, abiit, ut est ap. Plutarch. in Sulla p. 458. ubi male Virgilius dicitur. In ipso Cicerone Virgilius et Virgilius permutantur*.
- C. VIRGINIUS, Prov. Conf. 4. Legatus, impedit Pisone[m] Cal-

ventium, ne Byzantio omnia signa auferat. *Sed Codd. habent Virgilius, quod recepit Graevius. Quis autem ille Virgilius sit, nescio. Nam Praetor ille Siciliae an sit, dubito, quod vix Roman rediisse potuit, cum Piso in provinciam abiret, siquidem rediit, et non eo quoque anno Siciliam obtinuit. C. Virginium autem reperio Tribunalis plebis anno DCXC.*

- A. VIRGINIUS, Lael. 27. ejus adolescentis familiaritate delectatur Laelius, ut P. Rutilii. *Fuit ergo P. Rutilii aequalis. Ceterum hanc lectionem e MSS. revocavit Langius: qui valde hic variant, et de lectione vehementer docti viri dissentiant. vid. Gulielm. et Grut. ad h. l. item Pigh. Annal. DCXXXIV. Mihi omnem dubitationem de h. l. tollere videtur, quod ita, ut hic, junguntur ap. Pomponium de Orig. Jur. §. 40. P. Rutilius Rufus, et Paullus, quod est vitiosum pro Aulus Virginus; ut eorundem praeceptorum in jure civili, imprimisque P. Mucii, discipuli. cf. C. Langius ad loc. cit. et Rupert. ad Pompon. Lib. III. c. 6.*

- L. VIRGINIUS, Fin. II. 20. filiam suam interfecit, ne Appii Decemviri libidini dedatur. *Rem narrat Liv. III. 44. seqq.*

- VIRGINIUS, Att. XII. 5. argentarius.

- VIRIATUS, Offic. II. 11. Lusitanus, propter praedae aequabilem partitionem magnas opes habuit, quibus exercitus Imperatoresque cesserunt. Brut. 21. Viriati bellum cum Romanis.

- VISCCELLINUS, Lael. 11. est Sp. Callius, qui post tertium consulatum appetiti regni crimine damnatus et de Saxo Tarpeio dejectus est. v. in Callius. *De scriptura vocis nil certi dici potest, quando et Latini et Graecorum historicorum libri nunc variant: Viscellinus; Vul-*

selinus, Becellinus, Uscelinus, Vitellinus, Betillinus, etc. Viscellinus est in Fastis Cuspiniani, quos sequitur Sigonius: quem v. ad a. CCLI. itemque Pighium.

VISEJUS, Phil. XIII. 12. Tribunus plebis designatus Antonii beneficio, antea Pilsauri balneator fuerat.

VISELLIA, Atl. XV. 13.

C. VISELLIUS Varro, Brut. 76. Aculeonis filius, consobrinus Ciceronis, ad aedilitatem pervenit. Juris peritus. Att. III. 23. T. Fadio Tribuno plebis legem scripsit, quam ferret, de Cicerone revocando, eamque probat Cicerone. v. C. Varro.

L. VISIDIUS, Phil. VII. 9. eques Romanus, qui Ciceronem in consulatu diligenter custodivit. Antonio Mutinam obsidente, vicinos cohortatus est, ut milites fierent, et suis eos facultatibus sublevavit. Edd. vet. habent Nasidius.

ULYSSES, [i. Ulixes] Offic. I. 31. omnibus jucundus et affabilis. ad Div. I. 10. rediens cognovit suorum neminem. ib. X. 13. πτολίπορθος. de Offic. III. 26. apud Tragicos jactatur in eo, quod Homerus tacuit, eum militare noluisse. etc. etc.

P. UMBRENUS, Catil. III. 6. libertinus, Catilinae socius.

UMMIUS, ad Div. XVI. 14. Ad hanc scripturam confirmandam Ummiam affert ex Lapide Victorius. Est etiam ap. Horatium Serm. I. 1. 96. Ummidius, ad q. 1. v. Bentley. et Viros doctos ad Varr. R. R. III. 13.

Q. VOCONIUS Saxa, Verr. I. 42. Balb. 8. legem tulit de mulierum hereditatibus. vid. Ind. Legg. Verr. I. 42. male pro Q. habent editiones Gronov. et Graev. C.

Q. VOCONIUS, Cluent. 54. iudex quaestionis in causa Cluentii fuit. Ex quo intellige, eum

Aedilitium fuisse. vid. Ind. Latin. in Iudex quaestionis. Male Sigon. Ant. Jur. Civ. Rom. II. 18. Praetorem facit, et iudicem quaestionis pro Quaestore dici contendit. Ab hoc diversus est mea sententia:

VOCONIUS, qui Att. VIII. 15. dicitur initio belli Civilis cum imperio fuisse. Hic est, qui a. DCXCII. Quaestor, et a. DCC. Praetor urbanus fuit, et deinceps Pompejum in Macedoniam secutus est. Ceterum illud addendum est ex Phil. III. 6.: Voconios ex Aricia fuisse ortos.

C. VOLCATIUS, Corn. I. Fr. vir honestissimus, a Cn. Dolabella communi et quotidiano jure privatur. Is est, de cujus subita morte Plinius H. N. VII. 53. tradit.

L. VOLCATIUS Tullus, Planc. 21. in aedilitate petenda repulsam fert; postea tamen Consul fuit cum M'. Acmilio Lepido a. U. DCLXXXVII. Tog. Cand. Fr. consilium habet, an petentis consulatum Catilinae ratio habenda esset, negatumque est ei, potestatem petendi concedendam esse, ad Div. I. 1. Pompejo censet restitutionem Ptolemaei committendam.

L. VOLCATIUS Tullus, L. F. ad Div. XIII. 14. Praetor urbanus a. DCCVII. is, qui postea Consul fuit a. DCCXX. ad Div. IV. 4. M. Marcello offensus, Caesari non agit gratias, eo restituto.

VOLCATIUS, Verr. II. 9. 23. etc. e comitibus C. Verris.

VOLUMNIA, ad Div. XIV. 16. minus officiosa est in Terentiam, cum Cicero exularet. Non facile dixerim, utrum Senatoris Voluminii, quocum magnus usus Ciceroni fuit, soror aut filia, an nota illa liberta fuerit.

VOLUMNIA, Phil. II. 24. liberta Voluminii Eutrapeli, mimico nomine Cytheris; v. Cytheris.

L. VOLUMNIUS, ad Div. VII. 32. Senator, quocum magnus usus Cice-

- Ciceroni fuit. *De praenomine constat e Varrone R. R. II. 4. 12. Esine hic Volumnius Flaccus, qui cum mandatis ad Senatum a Bruto Mutinae obfesso mittitur, Bruti Legatus, ad Div. XI. 12. 18.?*
- P. VOLUMNIUS, Cluent. 70. Senator, qui inter iudices in Cluentiana causa fuit.
- P. VOLUMNIUS Eutrapelus, Phil. XIII. 2. Antonii amicus. ad Div. VII. 32. 33. *Epistolae ad eum scriptae sunt. Ex Epistola autem 32. colligere licet, urbanitatem hominis non insignem adeo fuisse, sed scurrilem potius et mimicam. vid. Ind. Graec. in Εὐτραπεία.*
- VOLUSIANUS, Verr. III. 21. Haruspex C. Verris. *Idem ibid. c. 11. dicitur Volusius; ut aut locus alter ex altero corrigendus, aut potius ita accipiendum sit, ut in eadem Epistola idem dicitur Hippus et Hippianus, ad Div. XIII. 76.*
- L. VOLUSIENUS, Cluent. 70. eques Romanus. Victorius, P. Manutius corr. *Volusenus. v. nol.*
- VOLUSIUS, Verr. III. 11. Haruspex. *v. Volusianus.*
- Cn. VOLUSIUS, Att. V. 11. *Ciceronis Quaestorem fuisse putat Manutius, quem vide. Inter comites Ciceronis fuisse, certum est. Non autem negare possum, certam mihi videri Corradi opinionem, qui pro Cn. censebat legendum Q. ut hic sit:*
- Q. VOLUSIUS, Att. V. 21. *de comitibus Ciceronis in Cilicia, Praefectus, puta, aut Tribunus mil. ad Div. V. 10. a Cicerone eloquentiam discit: de eodem est ibid. 20.*
- M. VOLUSIUS, ad Div. XVI. 12. *Quaestor ex Asia rediens Ciceroni litteras affert a Tirone. Hic est, qui postea Aedilis plebis proscriptus a Triumviris singulari fallaciae genere percussores evasit, ut commemorat Valer. Max. VII. 3. 8.*
- VOPISCUS, Julius Caesar, Phil. XI. 5. *defendente Cicerone quies absolutus est, sexta vice autem acculatus, damnatus est: restitutus a Caesare Aedilis factus, postea consulatum petit, Antonii castra ad Mutinam sequitur. Hunc esse arbitror, cuius mentio apud Varronem R. R. I. 7. extr.*
- UPIS, N. D. III. 23. *pater Dianae cuiusdam, a quo et ipsa Diana Upis Graecis dicitur, v. c. Calimacho H. in Dian. 204.*
- [URANIA MUSA, Div. I. 11.]
- URIUS Jupiter, vid. Jupiter.
- VULCANUS, N. D. I. 30. Alcaemenis, claudus, Athenis. III. 21. Nili filius. III. 22. Jovis et Junonis filius.
- L. VULTEJUS, Verr. III. 66. *de comitibus L. Metelli in Sicilia.*
- T. VULTURCIUS, Catil. III. 2. *focius Catilinae.*

X.

- XANTHIPPE, Tusc. III. 15. *Socraticis uxor.*
- XANTHIPPOS, Offic. III. 26. *Lacedaemonius, quo duce M. Atilius Regulus captus est.*
- XENO, Att. V. 10. *Epicureus Ciceronis temporibus, ab ipso et Attico diligitur. Ab hoc alius est:*
- XENO, Apollonidienfis, Att. V. 18.
- XENO, Menenus, Verr. III. 22. *Centuripinus.*
- XENO, Att. XIII. 37. *videtur esse Attici procurator. [v. n. R.]*
- XENOCLES, Brut. 91. *Adramytenus, rhetor Asiaticus, quocum Cicero fuit adolescens.*
- XENOCRATES, Acad. I. 4. *Chalcedonius. Or. III. 13. Academiae nomen obtinuit, ab Aristotele nil disensit. Off. I. 30. severissimus philosophorum et propterea*

- pterea clarus, et magnus. Att. I. 16. eum jurare non permiserunt cives, quod ei, non jurato, crederent. Tusc. V. 32. Alexandri dona magna contemnit. N. D. I. 13. scripsit de natura Deorum, Deos octo facit. Acad. IV. 46. multos libros scripsit de ratione loquendi. Tusc. I. 10. quid de animo senserit. Acad. I. 4. Platonis ubertate completus non relinquit Socratis dubitationem et dislegendi genus.
- XENOMENES, ad Div. XVI. 5. hospes Ciceronis Thyrei.
- XENOPHANES, Colophonius, Acad. IV. 42. princeps Megaricorum, quod quo sensu dicatur, vid. in Megarici: nam proprie est auctor sectae Eleaticae. *ibid.* IV. 23. negat, sciri aliquid posse: ejus versus non boni. *ibid.* 39. Lunam habitari dicit. *ibid.* 37. unum esse omnia. N. D. I. 11. infinitum cum mente Deum facit. Div. I. 3. divinationem funditus fustulit.
- XENOPHON, Socraticus. Orat. III. 34. Agesilai praeceptor. ad Div. V. 12. ejus libellus de Agesilao laudatur. N. D. I. 12. inconstans in sententia de Deo. Tusc. II. 26. ab Africano semper in manibus habetur. Div. I. 53. consulit Socratem, an sequatur Cyrum. ad Q. Fr. I. §. 8. Cyrum non ad fidem historiae scripsit: ejus Cyropaediam Africanus minor non ponebat de manibus. Div. I. 25. in ea militia, qua cum Cyro minore perfunctus est, sua scribit somnia, quorum eventus mirabiles: [ejus voce Musae locutae, Or. 19.]
- [XERXES, Persarum Rex, Fin. II. 34. N. D. I. 41.]
- Z.
- ZALEUCUS, Leg. I. 22. legislator Locrensi. Att. VI. 1. an leges Locris scripserit, nec ne? Leg. II. 6. negat ullum fuisse Timaeus.
- ZENO, Cittiens, Acad. I. 10. 11. 12. auditor Polemonis: corrigere conatur disciplinam Academicam; in quibus discesserit? philosophiae ejus compendium. *ib.* 13. ejus philosophia est potius correctio, quam commutatio Academicae veteris ex opinione Antiochi. ad Div. IX. 22. de obscenitate verborum pugnat cum Academicis. Mur. 29. ejus philosophia ridetur. Fin. III. 2. non tamen reum inventor, quam verborum novorum. cf. Tusc. II. 12. Div. I. 3. manet in antiquorum philosophorum sententia de divinatione. *ibid.* in suis commentariis quasi semina quaedam sparsit divinationum. Acad. IV. 41. aethera summum Deum esse putat mente praeditum. Tusc. I. 9. animum ignem putat. Acad. I. 12. negat, esse aliquid posse, quod non sit corpus. Tusc. V. 6. 7. etc. ejus de perturbationibus doctrina. Off. III. 8. putat, nos ad honestatem natos esse, eamque solam esse expetendam. Acad. IV. 24. in quo ejus cum Arcefila disputatio vertatur. N. D. I. 14. ejus sententia de Diis, quomodo Heciodi Theogoniam interpretetur. Orat. 32. manu dialecticae et rhetoricae differentiam demonstrat. Div. II. 58. ejus sententia de somno, et quid sit, dormire. Acad. IV. 6. quomodo definiat ἀκαταληκτόν. *ibid.* 47. gestu manus visum, assensum et comprehensionem et scientiam explicat. *Ejus quoque mentio sit* *ibid.* 42. Tusc. III. 17. de Fat. 4. et multis aliis locis.
- ZENO, Elcates, Tusc. II. 22. ne in summis quidem doloribus indicat concios prodictionis. Nat. D. III. 33. Eleae a tyranno necatur: ejus in dolore et morte constantia. *Tyrannus ille fuit Nearchus: quamquam in eo nomine discrepant veteres.*
- ZENO, Epicureus, Fin. I. 5. Ciceronis et Attici praeceptor. Nat.

Nat. D. I. 34. Socratem scurram Atticum vocat. ibid. I. 21. Epicureorum coryphaeus* appellatur a Philone.

ZETHUS, ad Herenn. II. 27. de Or. II. 37. [Pacuvianus, i. e. in Pacuvii Fabula.] *Jovis et Antiopae filius, eodem partu cum Amphione editus.* Hyginus Fab. 76. 155.

ZETHUS, ad Div. IX. 15. liberatus.

ZEUXIS, *Blaudenius*, ad Q. Fr. I. 2. §. 2. homo e provincia Qu. Fratris.

ZEUXIS, *Heracleotes*, Iny. II. 1. [Brut. 18.] pictor; *de quo locos veterum vid. ap. Junium in Catalogo pictorum.*

ZOPYRUS, Tusci IV. 37. physiognomon, ejus de Socrate judicium. Fat. 5.

ZOSIPPUS, Verr. IV. 42. Tyn-daritanus nobilis.

INDEX

ARTIFICUM, GRAMMATICORUM, HISTORICORUM,
GEOGRAPHORUM, POETARUM, MEDICORUM, JU-
RECONSULTORUM, RHETORUM, ORATORUM, MA-
THEMATICORUM, PHILOSOPHORUM, QUORUM
NOMINA IN CICERONIS LIBRIS OCCURRUNT.

ARTIFICES.

Aetion, pictor.
Aglaophon, pictor.
Alcámenes, statuarius.
Antigenidas, tibicen.
Antipho, ὀνειροπομπῆς.
Apella, architectus.
Apelles, pictor.
Arion, musicus.
Aristoxenus, musicus.
Avianus, statuarius.
Boëthus, statuarius et caelator.
Calamis, statuarius.
Canachus, statuarius.
Chares, statuarius.
Clautius, architectus.
Cyrus, architectus.
Damo, musicus.
Gavianus Evander, statuarius.
Lyfippus Sicyonius, statuarius.
Mentor, caelator.
Myron, statuarius.
Nicomachus, pictor.
Parmenides, pictor.
Phemius, musicus.
Phidias, statuarius.
Philo, architectus.
Polycletus, statuarius.
Polygnotus, pictor.
Praxiteles, statuarius.
Protogenes, statuarius et pictor.
Scopas, sculptor.
Silanio, statuarius.
Sopolis, pictor.
Stratonicus, musicus.
Timantes, pictor.
Timotheus, musicus.
Vettius, architectus, est Cyrus.

Zeuxis, pictor.
Zopyrus, physiognomon.

GRAMMATICI.

L. Aelius.
Aristophanes.
Callimachus.
Daphilas.
Helenius Acro.
Nicias.
Servius Claudius.
Tyrannio.
M. Varro.

HISTORICI GRAECI.

[Acilius.]
Acuilas Argivus.
Agathocles.
A. Albinus.
Apollodorus.
Cn. Aufidius.
Callisthenes.
Clitarchus.
Demochares.
Dicacarchus.
Dion.
Duris Samius.
Ephorus Cumaeus.
Euemerus.
Hellenicus Lesbicus.
Heraclides Ponticus.
Herodotus.
Naucrates.
Pherecydes.
Philistus.
Polybius.
Silenus.
Stratocles.
Theophanes Lesbicus.
Theopompus.

Thu.

Thucydides.
 Timaeus.
 Xenophon.

HISTORICI LATINI.

L. Aelius.
 L. Antipater.
 L. Atius. [?]
 Atticus.
 M. Brutus.
 Q. Catulus pater.
 Clodius.
 L. Coelius, *est* Antipater.
 Q. Fabius Pictor.
 C. Fannius.
 Cn. et Sext. Gellii.
 L. Luccejus.
 C. Macer.
 L. Piso.
 Procius.
 C. Sallustius Crispus.
 L. Sifenna.
 L. Sulla.
 Vennonius.

GEOGRAPHI.

Alexander.
 Dicaearchus.
 Eratosthenes.
 Hipparchus.
 Serapio.
 Tyrannio.

POETAE GRAECI.

[Aeschylus.]
 Alcaeus.
 Alexander.
 Anacreon.
 Antimachus.
 Antipater Sidonius.
 Aratus.
 Archias.
 Archilochus.
 Aristophanes.
 Callimachus.
 Daphilas.
 Epicharmus.
 Euemerus.
 Euphorion.
 Eupolis.
 Euripides.
 Heliodus.
 Hipponax.
 Homerus.
 Ibycus.
 Menander.
 Nicander.

Orpheus.
 Rhinton.
 Simonides.
 [Sophocles.]
 Stesichorus.
 Theophaeus.

POETAE LATINI.

L. Accius.
 L. Afranius.
 Afranius Pollio.
 Attilius.
 Caecilius.
 C. Calvus. *v. Licinius.*
 Corn. Gallus. *ad Div. X. 32.*
 Ennius.
 A. Furius.
 D. Laberius.
 L. Livius Andronicus.
 C. Lucilius.
 T. Lucretius Carus.
 Naevius.
 M. Pacuvius.
 Plautus.
 L. Plotius.
 P. Syrus.
 P. Terentius.
 C. Titius.
 Trabea.

MEDICI.

Alexion.
 Artemidorus.
 Asclapo.
 Asclepiades.
 Hippocrates.
 Nico.
 Philippus.
 A. Rupilius.

RHETORES.

Aeschylus Cnidius.
 Alcidas.
 Antipho Rhamnufius.
 Apollonius Alabandensis.
 Apollonius Molo.
 Alpalia.
 Corax.
 Demetrius Phalereus.
 Demetrius Syrus.
 Dionysius Magnes.
 Diophanes Mitylenaeus.
 Hermagoras.
 Hermetes.
 Isocrates.
 Menecles Alabandensis.

Mene

Menedemus.
Menelaus Marathenus.
Pamphilus.
Theodectes.
Tifias.
Xenocles.

ORATORES ET SOPHISTAE.

Aeschines Atheniensis.
Aeschines Milefius.
M. Antonius.
Calidius.
Calvus.
Charisius.
L. Crassus.
Demades.
Demetrius Phalereus.
Demochares.
Demosthenes.
S. Galba.
Gorgias Leontinus.
Gorgias, *alius*.
Hierocles Alabandenfis.
Hippias.
Q. Hortensius.
Hyperides.
Lycurgus.
Lyfias.
Menippus Stratonicensis.
Pericles.
Philippus.
Prodicus Chius.
Theodorus Byzantius.
Thrasymachus Chalcedonius.

JCTI.

L. Acilius.
C. Aculeo.
L. Aelius.
S. Aelius Catus.
L. Antipater.
Apulejus.
C. Aquilius Gallus.
Aterius f. Haterius.
T. Aufidius.
M. Brutus.

C. Camillus.
Caelcellius.
M. Cato.
Q. Cornelius.
Ti. Coruncanius.
P. Crassus Mucianus.
C. Drusus.
Q. Fabius Labeo.
Q. Fabius Pictor.
Furius.
Hostilius.
M. Junius.
T. Juventius.
P. Mucius.
Q. Mucius Q. F.
Q. Mucius P. F.
L. Octavius Balbus.
P. Octavius Balbus.
Offilius.
S. Pompejus S. F.
Precianus.
P. Quintilius Varus.
P. Rutilius Rufus.
Serv. Sulpicius.
Trebatius Testa.
M. Tugio.
Q. Tullius Cicero.
Vacerra.
L. Valerius.
A. Virginus.
C. Vifellius Varro.

MATHEMATICI.

Alexander, astrologus.
Archelaus, astrologus.
Archimedes.
Callander, astrologus.
Euclides, geometra.
Eudoxus, astrologus.
Hipparchus, astrologus.
Meto, astrologus.
Polyacnus, geometra.
S. Pompejus, geometra.
Scylax, astronominus.
C. Sulpicius Gallus, astrologus.
L. Tarutius, astrologus.

INDEX PHILOSOPHORUM IN SECTAS REDACTORUM.

Ionici.

Anaxagoras.
Anaximander.
Anaximenes.
Archelaus.
Thales.

Socratici.

Aeschines.
Antisthenes.
Aristippus.
Crito.
Euclides.
Phaedo.
Plato.
Xenophon.

Cyrenaici.

Anniceris.
Antipater.
Hegelius.
Theodorus.

Megarici.

Aleximus.
Diodorus Cronus.
Stilpo.

Eliaci, et Eretriaci.

Aesclepiades.
Menedemus.

Cynicus.

Diogenes.

Academici.

a) Veteris Acad. Platonicae.

Crautor.
Crates.
Heraclides Ponticus.
Pamphilus.
Polemio.
Speusippus.
Xenocrates.

b) mediae.

Arcefilas.
Egelmus.
Evander.
Lacydes.

c) novae.

Aeschines Neapolitanus.
Carneades.

Charmidas f. Charmadas.
Clitomachus.
Melanthius Rhodius.
Metrodorus Scepius.

d) quartae.

Cicero.
Dio.
Heraclitus Tyriu.
Philo.
Tetrilius Rogus.

e) quintae.

Antiochus.
Aristus.

Peripatetici.

Aristoteles.
Aristoxenus.
Callisthenes.
Cratippus.
Critolaus.
Demetrius Phalereus.
Dicaearchus.
Diodorus.
Hieronymus Rhodius.
Lyco.
Lyfias.
Phormio.
Theophrastus.
Stalcas.
Strato.

Stoici.

L. Aelius.
Antipater Tyrius.
Antipater Tarsensis.
Archidemus.
Aristo.
Athenodorus.
C. Blossius.
Boethus.
M. Brutus.
M. Cato.
Chrylippus.
Cleanthes.
Dardanus.
Dio.
Diodotus.
Diogenes Babyl.
Dionysius Heracleotes.
Dionysius, *alius*.
Hecato Rhodius.

Heril-

Herillus.
 C. Laelius.
 C. Lucilius Balbus.
 Mnesarchus.
 Sp. Mummius.
 Panaetius.
 Perseus.
 S. Pompeius.
 Posidonius.
 Sphaerus.
 Q. Tubero.
 M. Vigellius.
 Zeno Citieus.

Pythagoræi f. Italici.

Acron.
 Aeschylus.
 Alcmaeon.
 Archytas.
 Callipho.
 Cercops.
 Damo.
 Dinomachus.
 Echebrates.
 Empedocles.
 Lylis.
 Nicetas.
 Philolaus.
 Phintias.
 Timaeus.

Heraclites.

Heraclitus.

Eleatici.

Democritus.
 Leucippus.
 Melissus.
 Metrodorus Chius.
 Parmenides.
 Protagoras.
 Xenophanes.
 Zeno.

Democritici.

Anaxarchus.
 Nauphphanes.

Sceptici.

Pyrrho.

Epicurei.

T. Albucius.
 Amasianus.
 Amynomachus.
 Apollodorus.
 Atticus.
 C. Cassius.
 Catus.
 Dio.
 Epicurus.
 M. Fabius Gallus.
 Hermachus.
 Leontium.
 Metrodorus Lampfacenus.
 Patro.
 Phaedrus.
 Philodemus.
 Plato Sardinianus.
 L. Saufejus.
 Scyron.
 Syro.
 Themista.
 Timagoras.
 Timocrates.
 Titius. *Græc.* Sejus.
 L. Torquatus.
 Trebatius Testa.
 C. Vellejus.
 Xeno.
 Zeno.

Barbari Philosophi.

Anacharsis.
 Calanus.
 Epimenides.

TAB. I.
PHERECYDES *Physicus*
Præceptor

Thales et Pythagoræ

THALES

a quo

IONICI

SOCRATES

EUCLIDES

a quo

MEGARICI

ANTISTHENES

a quo

CYNICI

STOICI

Zeno

PLATO

a quo

ACADEMIA

PHAEDO

a quo

ELIACI

ERETRIACI

ARISTIPPUS

a quo

CYRENAICI

ANNICERIL

HEGESIACI

THEODORII

2.

MEDIA

Arcefilas

Lacydes

Evander

Egelinus

1.

VETUS

Speusippus

Xenocrates

Polemo

Crates

Crantor

8.

NOVA

Carneades

Clitomachus

4.

QUARTA

Philo

5.

QUINTA

Antiochus

LYCEUM *PERIPATETICI*

Aristoteles.

TAB. II.

Pythagoras

a quo

Italici

1.
Pythagorei

2.
Heracлитеi

Heracitus

3.
Eleanici

Xenophanes

Democritici

Democritus

Epicurei

Epicurus

4.
Sceptici

Pyrrho

INDEX

INDEX LATINITATIS.

A.

A, AB. pro quoad eleganter adjectivis jungitur. ad Div. X. 15. *ab equitatu firmus.* ib. 8. *ab omni re sumus paratiores.* Brut. 16. *ab omni laude felicior.* Att. VIII. 14. *tenipus mutum a literis.* Rosc. A. 30. *ab innocentia clementissimus.* *item verbis. ad Div. I. 4. *a vi praestare nihil possum; vi excepta,* etc. Rosc. C. *a Fannio se judicio absolvit.* *Rosc. Am. 29. *a quibus occidebantur?* i. e. *quorum jussu, qui ficiarios immittebant.* *Rabir. Post. 10. *impunitas a judicio et sermone.* *Verr. II. 28. *malle pecuniam accipere a salute.* h. e. *ob salutem, ut legit Gracivius, ab ea parte, quae salutem petit.* *pro apud. Mil. 35. *res honori fuit a suis civibus.* *pro ex. ad Div. XI. 10. *a certo sensu e vero judicare.* *Att. XVI. 7. *Antonii edictum legi a Bruto, communicante Bruto mecum, acceptum a Bruto.* *Att. V. 21. *dare ab alio.* ibid. *solvere ab alio,* i. e. *per alium, attributione.* ib. XII. 25. *repraesentabimus a Fabbrio.* **Est etiam ubi significat, pro quo, cujus causa aliquid fiat.* Rosc. Am. 36. *ut ea dedita opera a nobis facere videamini.* *Lectio Facciolati: a vobis,* i. e. *vestra sponte, huc non quadrat.* Simile est Her. II. 27. *quod multi ab reo faciunt,* i. e. *rei defendendi causa.* *Att. V. 3. *tertio abs te die:* de literis ab eo missis, tertio die postquam miserat, acceptis.

ABACUS. *mensa, in qua exponuntur in conviviis cum ad usum,* Cic. Clav.

tum ad magnificentiam vasa argentea, etc. hinc: Verr. IV. 16. *abaci vasa.* ibid. *cum aliquot abacorum faceret vasa aurea.* *De abaco multis agit Salmast. ad Jus Att. et Rom. c. 23. sola potioria vasa attribuens abaco eaque paria plumbo revincta, et in loculis abaci velut defossa.* Cicero Parad. *matulam in abaco commemorat, et in Verr. quarta alia etiam vasa in abaco reperiuntur.* Scyphorum paria pariter Cicero habet. *Loculi illi sunt e Sidonio. An sint antiquiores, vix dicam.*

ABDICARE, *sine se.* N. D. II. 4. *ut consules abdicarent.*

ABDICO, *ere. verbum augurale.* Div. I. 17. *cum tres partes aves abdixissent.*

ABDO. Arch. 6. *qui ita se literis abdidere. de his, qui nullam partem reipubl. capeffunt, et vitam in otio literarum consumunt.*

ABDUO, *ere. prodistinguere.* Div. II. 5. *animadverti ab iis rebus, quae sensibus aut artificiiis perciperentur, abducere divinationem.* **abduci dicuntur servi, uxores, milites, cum aut vi aut pretio facimus, ut deserant eos, quibuscum sunt.* Quint. 6. *abducere servulum.* Deiot. 1. *servum abduxit a Legatorum pedibus.* Verr. III. 34. *tertia vi abducta a Rhodio tibicine.* Phil. X. 4. *qui abducit ab illo exercitum.* Verr. V. 13. *a foro abduci.* v. not.

ABEO. Caecin. 7. *abiturum eum non esse. interfectum iri.* *Verr.

R

III.

III. 64. *ne res ab eo abiret: de auctionibus, in quibus abire res ab eo dicitur, qui a plus licitantibus vincitur, ut pervenire ad ipsum res non possit.*

ABIORREO, pro discrepo. ad Div. I. 9. a communibus praeceptis adhorret liber. *Or. I. 18. *adhorreat a sensibus nostris oratio: de disputatione philosophi Stoici, quam non concoquebat. *abesse, vel potius liberari, vel liberum esse.* Coel. 4. *abhorreere a suspicionem. *minus idoneum esse.* nostra aetas (i. e. senilis) a callis abhorret, Att. XIV. 19.

ABJECTUS. *de iis, qui in magno metu sunt, percussit terrore.* Catil. III. 5. *recitatis literis debilitatus et abjectus.* ib. IV. 2. *abjecta metu filia. *de his, qui ita fracti sunt, ut metuendi non sint.* Sic Catil. II. 1. *Catilina abjectus dicitur.* IV. 10. *abjecta multitudo inimicorum. *Comicorum senarii sunt abjecti, i. e. negligentius et cum magna licentia compositi.* Or. 55.

ABJICIO. Or. 59. *ponendus est ambitus, non abjiciendus. ponitur, cum est numerosus, abjicitur, cum non est, sed ut quodque verbum primum in buccam venit, ita pronuntiatur.* Simile illud Or. III. 26. *abjicere verbum, de actore verbum negligenter pronunciante.* *Att. XVI. 5. *ea iudices illum abjecisse. i. e. deposuisse, de vitiis.* *Att. III. 19. *vitam abjicere, i. e. interficere se. *reprimere, refellere.* ad Div. X. 12. *quanta contentione intercessorem abjecerim. add. in Frango. *extenuare, minuere, opp. augere.* Or. III. 26. *ad extenuandum atque abjiciendum.*

ABJUDICO. Act. I. in Verr. 5. *nulla res ab eo abjudicaretur. i. e. iudicio auferretur.* *Or. II. 24. *ubi plus mali quam boni reperio, id totum abjudico atque ejicio, sc. ex oratione mea.*

ABLUO. Tusq. IV. 28. *perturbatio animi placatione abluatur.*

ABNUO. nego. Leg. I. 14. *abnuo, a se commissum esse facinus.*

ABRADO. Caecin. 7. *postquam videt, nil se abradere ab Caecina posse. i. e. precibus aliisque artibus nil pecuniae auferre posse.*

ABRIPIO. Verr. V. 12. *etiam si natura a parentis similitudine abriperet.*

ABRUPTIO. Att. XI. 3. *de divortio.*

ABROGO, are. *dicuntur magistratus Rom. cum agunt cum populo et ferunt ad populum, ut, quod ante jussu, rogatus lege, tollat.* Q. Fr. II. 3. *Cato legem promulgavit de abrogando Lentuli imperio. hinc illud: abrogare fidem alicui: h. e. habendam non putare et similia.*

ABSCISSIO, figura rhetorica, qua, cum coepimus aliquid dicere, praecidimus. Herenn. IV. 54.

ABSOLVO. Verr. II. 8. *absolvit eum Veneri, sibi condemnat. i. e. decernit, hereditatem Veneri non esse commissam, sed cogit tamen sibi dare, ne condemnet.* *Ros. C. 12. *a Fannio iudicio se absolbat. i. e. curet, ne possit in iudicium vocari, propterea, quod cum eo non deciderit.*

ABSOLUTIO. Inv. I. 22. *quid sit? ibid. 30. ut ad inventionem argumenti absolutio etiam argumentandi adjungeretur.*

ABSOLUTUS. Inv. 11. *absoluta constitutio est, quae ipsa in se continet juris et injuria quæstionem.* Or. III. 49. *absoluta conversio, plena periodus omnibus partibus, etc.* Part. Or. 27. *causa absoluta, est conficiens sine alterius adjumento.* *Planc. 31. *absolutae sunt preces tuae. i. e. nil amplius valent.* Sed Graev. cum Manutio malebat: obsoletae.

ABSOLUTE. Or. 51. *absolute concludere orationem. i. e. quam numerosissime finire.* Fin. III. 7. *absolute vivere, i. e. beatissime.*

ABSORBEO. Sext. 6. *tribunatus absorbet orationem meam. non finit, me de ceteris rebus loqui.* Brut. 81. *absorbuit eum aëlis gloriæ. i. e. transversum egit, ad consilia prava et violenta impulsit.*

AB.

ABSUM: Sull. 5. *abesse* alicui, i. e. non defendere causam ejus. *Somn. Scip. 11. *absens est, non petens magistratum.* Nam Africanus, de quo ibi sermo, interfuit Comitibus istis, sed non petiit. vid. Pigh. ad a. DCXIX. et Drakenb. ad Liv. IV. 42. 1. X. 22. 9. *Or. 68. tantum *abest, ne enervetur oratio, ut etc.*

ABSURDUS. Div. I. 9. *absurdus* sonus, de ranis. Or. II. 20. de oratore malo.

ABUNDANTER. Or. III. 14. II. 85. *abundanter* dicere. i. e. copiose. Top. 10. aliis disputationibus *abundantius* occurrunt, aliis angustius.

ABUSUS. Top. 4. usus, non *abusus*, legatus est, quo res consumitur, ut vinum, oleum.

ABUTI. in bonam partem. Verr. V. 43. *extr.* libertate, quam locis deditis, abusus est.

AC. ad Div. XV. 11. *post* cum, pro tum. **sequente vocali, aut alia litera durius sonante.* Mil. 12. ac instrumentum. sed Burm. in MS. Leidenfi reperit atque. vid. ad Suet. Caes. 26. Nat. D. III. 83. ac Apollodorus: sed meliores edd. at. Verr. III. 5. ac criminum. ad Div. XII. 7. ac gloriae.

ACCEDO. Or. I. 9. ad rempublicam accedere. i. e. magistratus petere. Hinc Verr. I. 12. ad magistratus remque publ. accedere. fit autem prima accessio ad republ. petitione quaesiturae. Ubi autem sermo est de Graecis, significat, vel ducem belli primum fieri, vel initium facere apud populum de rep. dicendi. vid. Respublica. *dicitur etiam de febrili paroxysmo. Att. VII. 2. accedere alteram leviolem, intell. febrem. v. Cuper. Obs. II. 15. *Verr. III. 40. accedere ad vectigalia, dicuntur, qui ea redimere volunt, quod faciunt publicani. v. Gron. ad Sen. Ep. 101. cui simile est illud Phil. II. 26. accedere ad scelus sectionis. *Verr. III. 23. accedere ad conditiones ejus et pactiones. ea conditione pacisci, qua ipse

voluit, quamvis valde iniqua. *Verr. II. 38. accedere ad causam, suscipere, de actore. *accedere in regnum, Pil. 22. *sequente ut. Or. II. 48. ad Div. X. 21. Cato 16.

ACCENSUS. Verr. I. 28. etc. publicus minister magistratum, similis Viatori: de quo genere vid. Salmas. Mil. Rom. c. 14. 15. Fabrett. Infer. c. 6. p. 433.

ACCESSIO. Rabir. Post. 11. *accessio* decumae, pro compendio. *Verr. II. 53. accessiones dicuntur, cum quis tamquam interpret et internuncius crebro ad homines accedit, h. i. pretii postulandi causa, et de pretio cum iis agendi. *Acad. IV. 85. *accessio* definitionis, est determinatio, ut recentiores vocant, quae adjicitur, ut absoluta sit definitio. cf. Fin. II. 13. *Verr. III. 52. *accessiones* numerorum. mox dicuntur corollaria numerorum.

ACCESSUS. ad Div. IX. 14. *accessus* ad causam, est ratio, qua in oratione sensim aggredimur agere id, cujus causa suscepta erat oratio.

ACCENDO, pro augeo, acuo. Or. I. 25. praeclare enim se res habeat, si haec accendi aut commoveri possint: de ingenio et memoria, quae dari arte non possunt, sed acui et augeri.

ACCIDO. Prov. Conf. 14. res accisae: i. e. tenues, imminutae calamitatibus.

ACCIDO. Verr. IV. 1. ad animum oculosque accidit. cf. ad Att. III. 20. Vatin. 2. honorificum ad aures accidit. cf. Sext. 50. Verr. IV. 60. mirum quendam dolorem accidere iis. Sic Verr. I. 2. perneciem accidere, ut vult Ruhnkentius V. C. ad Rutil. de Fig. p. 3. bene, ut opinor. Mil. 22. 86. si quid ipsi accidat, i. e. si condemnentur, per evayulav. Att. I. 14. accidere alicui ad pedes. *in Caecil. 1. tempus accidisset.

ACCIO, ire. Fin. V. 31. nisi ea voluptatem acciret, i. e. afferret, efficeret.

ACCIPIO, pro *capere*, *percipere*. Verr. III. 18. *sensum oculis animoque accipere*. Q. F. III. 8. ex epistola *accepit* voluptatem. Div. II. 3. *sensu accipere*. cf. ad Div. XV. 21. * *intelligere*. Nat. D. III. 1. *quae parum accipi*. * *tractare*. Tusc. IV. 36. *quo te modo accepissem*, nisi iratus essem. * *judicatum solvi satis accipere*, *opponitur ei, qui satisfacat*. v. in *Satisfacere*. * Verr. III. 22. *accipere* iudicium. *sich einlassen, velle cum eo, qui nos provocat, et adducit in iudicium, experiri, et suam causam defendere*. * *discere*. Or. I. 25. et si quis est, qui haec arte *accipi* posse putet. * *exigere*. Verr. III. 60. *jubet magistratus Siculos accipere decumas*. ibid. 36. *publice accipere decumas*. i. e. *redimere nomine civitatis*. * *probare significat fere in his*: Att. I. 14. *accipere* rogationem. etc. v. *Rogatio*. Brut. 14. Appius Confules de plebe non *accipiebat*, *quod dicitur ap. Liv. IX. 46. accipere nomen, et est, judicare alicujus petitionem legitimam, et ad petendum admittere*. * Divin. I. 46. *accipio* omen. *est formula, qua utebantur, omine bono oblato*. * Att. VI. 1. *accipiam* dolorem: *mihi illum irasci feram, patiar*. * *acceptum, vel in acceptum ferre et referre alicui, est in tabulis scribere, nos aliquid ab aliquo accepisse pecuniae*. v. Verr. I. 36. 57. etc. * Coel. 22. *severe accipere*. * *de magistris et discipulis*. Fat. 2. *te flagrantissimum accipiam*. sc. in disciplinam.

ACCLAMATIO. *dicitur non solum in bonam, sed etiam in malam partem*. ad Qu. Fr. II. 1. *maxima acclamatione Senatus, i. e. reclamante Senatu*.

ACCOLA. pro *vicino, qui in eodem agro, oppido habitat*. Verr. IV. 50. *accolae Cereris*.

ACCOMMODO. Off. I. 21. *accommodare* se ad rempubl. i. e. *accedere ad remp.* Orat. 7. *accommodare* vim suam ad eloquentiam: *studere eloquent*. Rosc. Am.

85. *accommodare* jusjurandum suum ad alicujus testimonium: *de iudiciis invidiose, cum testibus incertis et nullius fidei credunt, et ex eorum testimoniis pronunciant*. * pro *commodare*. ad Div. XIII. 2. *id ei de habitatione accommodes*. * *aliquid ex alio concludere*. N. D. II. 17.

ACCOMMODATIO. Verr. III. 82. ex liberalitate atque ex *accommodatione* magistratuum consuetudo aestimandi introducta est. *quod commodis aratorum noluerunt adversari, cum id sine suo incommodo fieri posset*.

ACCREDERE. Att. VI. 2.

ACCRETIO. Tusc. I. 28. *accretio* et diminutio luminis.

ACCURATE. ad Div. XIII. 10. etc. *accurate* scriptae literae dicuntur, quibus aliquem valde, multis rationibus commemorandis, commendamus.

ACCURATIO. Brut. 67. *accuratio* veteratoris.

ACCURATUS. Att. XIII. 45. *ad quem accuratissimas literas dedi. h. e. cui rem diligenter mandavi literis*.

ACCUSABILIS, turpitudine. Tusc. IV. 35.

ACCUSATIO. Verr. I. 1. *comparare et constituere accusationem*. h. e. *ea omnia facere, quae ad accusationem firmam pertinent*.

ACCUSATOR, *est proprie in causa publica, in privata autem petitor*. Quint. 13. *diserte accusator opponitur petitori. Sed interdum tamen etiam pro petitore dicitur*. Partit. Or. 32. *accusatori haec duo prima sunt: sed accusatorem pro omni actore et petitore appello*. * Verr. II. 1. *firmus accusator; qui nil timet*. Rosc. Am. 19. *accusator certus*. v. *Certus*.

ACER. Brut. 72. *acerrimus* aestimator. i. e. *perspicacissimus, vel dignissimus*. Off. I. 4. *hi acres ac diligentes esse volumus*. - magna saepe intelligemus ex parvis. Flacc. 19. *civitas acerrima*. v. *not.* Rosc. Am. 5. *acria* ac severa iudicia.

dicia. ib. 20. *acres canes; qui omnes allatrant.*

ACERBE. Verr. II. 19. *acerbe diripere bona. h. e. ita ut nihil relinquitur.* Tusc. I. 39. *ab hoc acerbus exegit natura, quod dederat.* Phil. I. 4. *acerbe cogebar in Senatum: i. e. vi. minis.* Att. XI. 1. *acerbissime afflictor de rebus domesticis.*

ACERBITAS. ad Q. Fr. I. 1. §. 13. *acerbitas naturae, de iracundia. * nimia severitas.* de Sen. 18. *severitatem probo - acerbitatem nullo modo. * odium.* Off. I. 25. *disensio sine acerbitate.* Verr. IV. 90. *nomen odio et acerbitati est. * miseria, calamitas.* ad Div. II. 16. *acerbitas haec omnibus impendere videtur. ibid. acerbitatem a rep. privatis incommodis redimere.* Planc. 42. *acerbitates meae, de exilio. * crudelitas.* Verr. I. 27. *in tanta vi atque acerbitate versari.* Arch. 12. *de iudicibus, qui innocentem et indignum condemnant.* Phil. XII. 11. *cujus acerbitas morum inhumanitasque naturae.*

ACERBUS. *eleganter de eo, qui in exigendo labore, usura, mercede, aut alia quacunque re nimis durus est, nihil, neque de tempore, neque de re remittit.* Att. VI. 1. *acerbissimi foeneratores.* Balb. 5. *acerbissima diligentia. v. in Acerbe. * crudelis.* Verr. V. 58. *mors acerba.* Cluent. 13. *acerba natura.* Prov. Conf. 14. *res acerbae. i. e. nondum plane compositae et pacatae.*

ACERRA. Leg. II. 24. *est thuribulum.*

ACERVALIS. Div. II. 4. *fortiter interpretatur acervalem.*

ACERVATIM. Or. 25. *acervatim multa frequentare, sc. in eadem complexione verborum: est generis dicendi ampli et magnifici.*

ACIPENSER. Fin. II. 8. etc. *genus piscis, quod in deliciis Rom. erat, magnoque pretio vendebatur.* De eo multa Intt. Horat. II. 2. 47. *Salmas. ad Solin. p. 940. add. Plin. IX. 17.*

ACQUIESCO. *gaudeo, delector.* Mil. 37. *qui morte ejus acquiescunt.* Lael. 27. *senes adolescentum caritate acquiescunt.*

ACQUIRERE. Catil. II. 8. *de possessione detrahere, acquirere ad fidem.*

ACRATOPHORUM. Fin. III. 4. *genus vasis vinarii, cujus mentio etiam ap. Varr. R. R. 85. v. Pol. lux VI. 6.*

ACREDULA. Divin. I. 8. *est ulula, ut ostendit Salmas. ad Solin. p. m. 972. B. Alii ranam putant.*

ACRICULUS. Tusc. III. 17. *acriculus senex Zeno, qui facile irascebatur.*

ACRIMONIA. Act. I. 17. *in Verr. acrimonia patris ad resistendum.*

ACRITER. Att. X. 16. *acerissime adlervare consilium. diligentissime tegere.*

ACROAMATA. *Sunt homines, qui cantu, dictis exhilarant convivias, etc. Iis corollarias data in conviviis patet ex Verr. IV. 22. Mentio eorum Sext. 54. ubi v. Manut. Arch. 9. cf. Suet. Aug. 74. ubi v. Excursum nostrum.*

ACROASIS. Att. XV. 17. *literae sic ἀκροῦσις scriptae, ut eas vel in acroasi audeam legere. h. e. in coetu hominum doctorum: ubi nihil dici debet, nisi quod elegans et elaboratum sit.*

ACTAE commemorantur inter instrumenta voluptatis, propter earum amoenitatem. Coel. 15. Att. XIV. 8. *in actis esse, i. e. praediis maritimis, sc. in territorijs in litore amoeno positjs, ut Veris in litore Siciliae.*

ACTIO. *Magistratum actiones sunt, aut leges, ad populum latae, aut SCta, quae ijs referentibus ad Senatum factae sunt: Hoc sensu commemorantur actiones tribunitiae, consulares, etc. v. c. ad Div. I. 9. Dom. 9. 13. Senatorum autem actiones sunt sententiae in Senatu dictae, in quas SCta facta sunt, aut quibus impugnare*

*pugnare aliquid, vel impedire conantur; unde etiam orationes sic dicuntur, quibus populo lex vel suadetur vel dissuadetur. Talis est actio Ciceronis ad Div. X. 28. *In sensu forensi actio est 1) accusatoris vel petitoris, qui ex lege in aliquem agit accusando, petendo. Rosc. Com. 12. integram actionem alicui relinquere. Caec. 11. quaero, sitne hujus rei actio nonnulla. Hinc Praetor dicitur, actionem dare, v. c. Verr. II. 27. cum permittit accusatori vel petitori, in aliquem ex lege aliqua agere. in Caecil. 5. civibus cum sunt ereptae pecuniae, civili fere actione repetantur. i. e. ea, qua civis utitur in eum, qui pecunias eripuit, et est juris civilis vel privati. cf. de utroque genere actionum Salmas. de Mod. usur. cap. §. p. 108. seqq. 2) est formula, qua actor utitur in intendenda reo lite, quae a Jctis fere petebatur. Caecin. 3. qua actione illum uti velit. ad Att. VI. Cn. Flavius scribam actiones composuisse. cf. Top. 17. Orat. I. 36. 41. Non multum diversae fuere Actiones Hostilianae, etc. de quibus v. Ind. Hist. 3) cum actio prima, altera, tertia commemoratur, ut Verr. I. 30. 11. Act. I. in Verr. 18. etc. significatur, quoties ea causa ad iudices tota acta sit. Sic, duae sunt actiones in Verrem, quarum in prima solis testibus usus est Cicero, altera perpetua oratione: quanquam altera actio illa Ferrina scripta tantum est. *Quid apud rhetores sit actio, notum est: ea memoratur Or. III. 26. conlumere et exhaustire actionem. i. e. ab initio statim nimis vehementem esse, ut ad finem actio durare non possit. cf. Tusc. IV. 19. Deiot. 2.*

*ACTOR. est in sensu forensis, qui alterius nomine accusat aut petit, h. e. lege in aliquem agit. v. c. in Caecil. 1. *in scena autem histriones. ad Q. Fr. I. 1. §. 16. actores industrii. in Caecil. 15. actores secundarum aut tertiarum partium.*

Hinc bellum illud. Or. III. 56. oratores sunt veritatis ipsius actores -- imitatores veritatis, histriones.

ACTUARIA. sc. navis. Att. V. 6. et actuariolum, X. 11. etc. inde dictum hoc genus, ut ait Nonius, quod celeriter agi remis possent. Duo autem erant earum navium genera, minus et majus, de quibus v. Schaeffer. de Re nav. II. 2.

ACTUOSE. Or. III. 26. cum vehemente actione oratoris.

ACTUOSUS. Orat. 36. actuosus pars orationis, est ea, quae in auctoritate versatur. Nat. D. I. 40. virtus est actiosa: opponitur otiosa.

ACTUS. Verr. I. 12. actus primus vitae. Marcell. 9. hic relit actus. e scena petita loquendi ratio. Nam partes fabulae dicuntur actus.

*ACULEUS. Cluent. 55. aculeus severitatis, de iudicibus. Att. I. 18. aculei sollicitudinum. Sull. 16. noli excusos aculeos orationis meae arbitrari. Or. III. 34. aculeos relinquere in mentibus: de oratore, qui ea dicit, quae descendunt in animos, quae urunt homines, neque sinunt quiescere, donec faciant ea, quae suavit orator. Flacc. 17. aculeum dimittere. *fallaces conclusiunculae, sophismata. Acad. Qu. IV. 31. hinc ibid. contorta et aculeata sophismata.*

*ACUMEN. Dialecticorum sophismata dicuntur acumina. Or. II. 38. *Or. II. 29. acumen orationis, est subtilitas, qua in explicando et ratiocinando orator utitur. *Nat. D. II. 3. de Div. II. 36. auspicia ex acuminibus, quae sint, satis non constat. Davissus nos ablegat ad Scaligerum ad Festum in Perennia. Ibi nil est praeter locum Ciceronis. Sententias et conjecturas suppediabant auctores laudati in Lexico Fabri in v. Acumen.*

*ACUO. pro impello, cohortor: ad Div. XV. 21. in acuendo plurimum valet. cf. Off. III. 1. Or. 41. Ligar. 3. *exercitatione, aut alia ratione aliquid augere, melius red-*

reddere. Or. III. 30. *acuere* linguam. ib. I. 20. intelligendi prudentiam *acuere.* cf. ibid. 25. **cautiorum reddere, monendo etc.* Rosc. A. 38. illum *acuere*, hos fallere. **intendere ingenii, prudentiae nervos.* Att. II. 7. *acuera* me ad excogitandam etc.

ACUTE. ad Div. XV. 21. *acute* movebatur. i. e. *insigni ingenio erat, crebris et acutis sententiis abundabat.* Or. I. 21. *acute* dicere, refertur ad sententias, et est philosophorum; subtiliter, etc.

ACUTUS. Or. I. 25. *acutus* ad excogitandum: i. e. *solers, celer, subtilis.*

ACUTULUS. Nat. D. III. 7. Zenonis *acutulae* conclusiones, i. e. *contortae, exiles, etc. quae cum audiuntur, nihil contra dici posse videtur, ceterum animum non movent.* v. Tusc. V. 5.

AD. *elegantur post adjectiva.* v. c. Nat. D. II. 62. ad rationem sollertiamque praestantior. Dom. 32. illustrius *ad* laudem. Catil. I. 5. quod est lenius *ad* severitatem. ad Div. III. 11. viri insignis *ad* laudem. Leg. II. 14. *ad* veritatem admirabile. v. not. ad N. D. I. 1. Catil. III. 4. annus fatalis *ad* interitum. item *post substantiva:* Tusc. III. 5. mentis *ad* omnia capacitas. **in comparatione.* Leg. I. 2. nihil *ad* Coelum etc. **in.* ad Div. XI. 18. *ad* omnia templa supplicium. Verr. I. 1. adesse *ad* iudicium. **apud.* Att. X. 4. fuit *ad* me diu. **erga.* Rosc. A. 40. *ad* alienos tectum esse. **ad* Div. X. 8. certans *ad* officia. i. e. *officiis.* **Att. XVI. 6. ad* diem solvere. *die constituta.* **Qu. Fr. II. 13. ad* numerum iudices habere, i. e. *numerus iustum iudicium.* **Lael. 5. non fuisse sapientes ad eorum normam.* **Quint. 4. quid* iis *ad* denarium solveretur, i. e. *denariis, si nummi peregrini cum denariis compararentur.* De re vid. Gron. *Pec. Vet. III. 10. contra.* ad Div. IV. 16. animus obdurnit *ad* dolorem novum. **quantum ad.* Cluent. 70. nihil *ad* similitudinem ha-

minis praeter formam reservavit. **circiter.* Cluent. 40. annos *ad* quinquaginta natus. v. Gronov. de *Pec. Vet. I. 7. Fat. 2. ponere, ad* quod te audiam, i. e. *de quo.* **IIS 1233 ad libellam* sibi deberi. *neque plus neque minus, quam* 1233, *ut ne libello desit ne superet.*

ADAEQUO. Qu. Fr. II. 6. Senatorum urna copiose absolvit, equitum *adaequavit:* i. e. *pares absolventium et condemnantium sententias habuit.*

ADDICERE. *in auctionibus et emtionibus, est ei tradere rem, qui ceteros licitatores vicit.* Verr. I. 55. Rabir. Post. 17. *addici* numo sestertio velit. Ceterum numo *addicere* vulgo de his venditionibus dicebant, quae instar donationis essent, ut ostendit Salmas. de *Usur. c. 13. p. 366. de debitoribus, qui, cum solvere non possunt, creditori traduntur.* Sext. 17. de creditore, cum debitor pecunia consequitur, ut ei solvere ne cogatur. Pison. 35. hinc Quinct. 30. cupiditati *addicere* aliquem, est condemnare, pro lubricine petitoris aut accusatoris. Sen. p. Red. 7. *addicere* fortunas civis optime meriti, sc. libidini Clodii, potestati ejus permittere, ut ea sunt in potestate nostra, quae a nobis emta sunt, aut potius, ut est debitor iudicio nobis *addictus:* de quo genere addictorum v. Salmas. *Mod. usur. c. 18.*

ADDICTUS. Rosc. Com. 14. *addictus* erat tibi, h. e. *condemnatus, ut tibi solveret pecuniam, quam petieras.* Flacc. 20. cum iudicatum non faceret, *addictus* Herminippo et ab hoc ductus est. ad Div. VII. 24. *addictus* Hipponateo praeconio, h. e. *infamiae addictus traditusque est, Calvo quasi praecone, eoque ejusmodi, qualis Hipponateus fuit, qui Anthernum et Bupalum versibus suis infamiae tradidit.* Verr. II. 32. pretio *addictam* habere fidem, i. e. *corruptum esse.* Phil. II. 21. vendita atque *addicta* sententia.

ADDICTIO. Act. I. in Verr. 4. *addictio* honorum; cum iudex petitori ejus bona possidenda tradit, unde petitur.

ADDUCERE. rei dicuntur adduci, sc. in iudicium. v. Act. I. in Verr. 2. * Verr. III. 61. adduci in sermone et vituperationem. * de arcu cum intenditur, Divin. I. 54. item eodem modo de tormentis et ballistis. Tusc. II. 24.

ADJUBITATUS. Off. I. 24. res *adjubitata*: pro incerta habita, et propterea omissa.

ADEO. Sen. p. Red. 9. in jus adire.

ADEO. adv. pro scilicet. ad Div. VIII. 15. *adeo*, quod Intemelli in armis sunt.

ADEPS. Cassii *adeps* Cat. III. 7. *de homine molli et ignavo.*

ADESUS. Quint. 12. *adesa* pecunia, consumpta: opponitur abundantia.

ADHAEREO. ad Div. VIII. 6. in incili omnia *adhaeserunt*. vid. Incile. * Vatin. 5. extremus *adhaesit*: vix ultimus Quæstor factus est.

ADHAERESCERE. Or. I. 25. *adhaerescere* iustitiae. * *adhaerescere* dicuntur, quæ vim eam habent, quam volebamus: sumtum genus a facibus jactis in urbes, munimenta, item, a telis. Or. II. 58. *adhaerescit* argumentum. cf. Dom. 24. 5. * *oratio* dicitur *adhaerescere*, (uti aqua, cum in flumine ad saxum aut aliam injectam rem offendit) cum aspera est, hiulca, non leniter fluens. Brut. 79. 93. * *orator* autem *adhaerescit*, cum lingua non est satis soluta et incitata. Brut. 93. * *in memoria* manere. Or. I. 61. fastidiis *adhaerescunt*. * *de iis*, qui ad aliquem doctorem se ita conferunt, ut in omnibus sequantur eum. Acad. IV. 3. * *convenire*, consentaneum esse. Or. III. 10. non ad id genus *adhaerescit*. * Sext. 8. *adhaerescere* ad columnam. v. Columna.

ADHAESITATIO. Fin. I. 6. *adhaesitationes* atomorum.

ADHIBEO. *elliptice*, ut intell. in consilium, Phil. V. 9. ad Div. XI. 7. * ad Qu. Fr. I. 1. §. 7. sic se *adhibere* in tanta potestate, i. e. gerere. * Cluent. 52. *adhiberi* ad leges dicuntur patroni causurum, a quibus postulatur, ut ex legibus causam defendant. * Arch. 3. qui aures *adhibere* posset, h. e. audire versus et de iis judicare. * Nat. D. I. 2. Diis cultum, preces *adhibere*. ad Div. XIII. 6. officium, quod *adhibet* erga illos.

ADHINNO. Pis. 28. Piso dicitur *adhinuisse* ad orationem Epicurei, qui voluptatem summam bonorum dixerat.

ADIGO. Top. 10. *adigere* arbitrum finibus reg. v. *Arbiter*. * *postulare*, cogere. Att. X. 9. *adigit* ita Postumia.

ADJICIO. Verr. II. 15. *adjicere* oculum alicui rei: *cupidum* ejus fieri. Nat. D. II. 57. *adjectæ* voces auribus; *auditæ*: quæ acciderunt ad aures.

ADIPATUS. de dictione, opponitur eleganti et politæ. Orat. 8.

ADITUS. Manil. 1. *aditus* laudis, dicuntur rostra, ex quibus ad populum agitur; quia ibi laudem popularem consequi licet. Dom. 1. *aditum* ad aures habere. Or. 15. *aditus* ad causam, cf. Sull. 2. est in oratione, cum de ipsa causa dicere incipimus. Dom. 47. dare religioni *aditum*, i. e. superstitionis genus probando facere, ut usurpari ab aliis possit et in usum consuetudinemque venire. Att. V. 2. *aditus* ad me minime provinciales; non quales esse in provinciis apud Praetores solent, nempe per cubicularium.

ADJUDICARE, causam alicui, Or. II. 29.

ADJUNGERE. *dialecticum* verbum est. Tusc. V. 25. sequentia *adungere*, i. e. quid ex quoque consequatur, videre, vel docere. item definitionem *adungere* ad factum: vulgo, *applicare*. Inv. II. 17. * Acad. I. 11. *adungebat* non omnibus visis fidem. * Rosc. A. 31. suspicionem ad praedam *adungere*:
de

de iis suspicari, qui praedam habent. * in Caecil. 4. Marcellorum nomini tota provincia adjuncta est: in eorum patrocinio est.

ADJUNCTIO. *conditio, exceptio.* Inv. II. 57. quasdam esse cum adjunctione necessitudines, quasdam simplices et absolutas. etc. ** oratoria quaedam exornatio.* Heren. IV. 27.

ADJUNCTOR Galliae, ad Att. VIII. 3.

ADJUNCTUS. Cluent. 10. quae adjunctiora huic causae sunt.

ADJUNCTUM. *vox dialectica, de qua vid.* Top. 11.

ADMINISTER victus, pro minister. Rosc. A. 28.

ADMINISTRARE pro ministrare. Verr. V. 4.

ADMINISTRATOR. Tusc. V. 22. *edd. vet. pro minister.*

ADMIRABILIS. *in partem deteriorem.* Phil. III. 7. *admirabilis impudentia.* * Admirabilia. Fin. IV. 27. *παράδοξα Στοιχείου.*

ADMIRARI *in partem deteriorem.* Off. II. 16. quia has pecuniarum effusiones non *admirerur.* Fin. I. 2. hoc primum est, in quo *admirer.* cf. N. D. II. 48. Mur. 19. quid *admirer* de multitudine.

ADMISCERI. N. D. II. 10. aër multo calore *admixtus* est. *add. Admixtus.*

ADMISSARIUS. *intell. equus.* Pil. 28. *Piso* *admissarius* dicitur propter libidines. v. Budaeus ad Pand. p. m. 293.

ADMISSUM *subst. peccatum, facinus.* Partit. Or. 35.

ADMIXTUS. Tusc. I. 29. nihil est in animis *admixtum.* opponitur simplici. v. in Simplex.

ADMODUM. *plane.* Brut. 55. *literarum admodum* nil sciebat. * Leg. III. 11. *scis, frater, solere in hujusmodi sermone, ut transiri alio possit, ADMODUM dici. verbum assentientis.* Nam addit Quintus: Non equidem assentiar. * Phil. V. 17. *maiores nostri, veteres illi admodum antiqui.*

ADMOVEO. Brut. 54. *admove-re orationem sensibus. i. e. facere, ut vim sentiant auditores.*

ADMURMURATIO. *in irrisione.* Verr. IV. 12. V. 16.

ADOLESCENS. *de homine 40 annorum,* in Caecil. 9. M. Caecilium fratrem tuum, lectissimum atque ornatissimum *adolecentem.* Erat autem Praetor designatus. Phil. II. 46. *se adolescentem vocat, loquens de consulatu suo.* Catil. I. 8. Senatorem Sextium in Senatu *adolecentem* dedit.

ADOPTARE. Brut. 19. qui hunc minorem Scipionem a Paulo *adoptavit.*

ADOPTATUS. ad Div. XVI. 21. *adventus adoptatissimus. Sic edere coepit Victorius; sed vid. notam nostram ad h. l.*

ADPROMITTO. Rosc. A. 9. cum ita futurum T. Roscius *adpromitteret.* i. e. *promitteret insuper, quae Chrysogonus promitteret, futura; unde ap. JClos adpromissores, de quibus v. Sahnas. de Mod. usur. p. 709.*

ADREPO. Verr. III. 68. *adrepere* ad amicitiam. *pauallim se insinuare in amicitiam. etc.*

ADSCENSUS. Planc. 25. multis in virtute *adscensus.*

ADSCISCO. Dom. 36. *adsciscere* laudem, sapientiam.

ADSCRIBO. de Leg. I. 6. me quoque *adscribe* fratris sententiae. Rabir. P. 1. *adscribat* ad suum iudicium meam sententiam. Phil. II. 32. *adscribere* perfidiae alicujus suam voluntatem.

ADSCRIPTIO. Caccin. 33. *significat id, quod adscriptum est, ut exceptio.*

ADSCRIPTICIUS. N. D. III. 15. novi et *adscripticii* cives.

ADSCRIPTOR. Sen. p. Red. 4. *adscriptor* in me restituendo. i. e. *qui auctori restitutionis meae assensus est.* Agr. II. 9. *adscriptores* legis, sunt approbatores et collegio tribunitio, qui una cum Rullo ferendam statuerant.

ADSPERGO. ad Div. VI. 6. *leviter adpersus.* i. e. *perstrictus.*

Caecin. 6. *adspargere* sextulam alicui. i. e. dare, de re parva. ad Qu. Fr. II. 10. epistola hoc *adspersit* molestiae.

ADSPIRATIO. Nat. D. II. 33. *adspiratio* aëris: *emissio* aëris e pulmonibus et ore, ut capit etiam Heins. ad Virg. Aen. X. 291. Sic *adflatus* dicitur Ovid. Her. 12. 44. v. et in *Adspiro*.

ADSPIRO. *pervenio, accedo.* Tuscul. V. 5. in equuleum non *adspirat* vita beata. Sull. 13. qui tum dicat, *adspirasse* in campum Sullam. cf. Pis. 5. * N. D. II. 55. pulmones se contrahunt *adspirantes*. i. e. aëra emittentes.

ADSTIPULATOR. Pison. 9. qui isto, non modo propugnatore tutiorem, sed advocato aut *adstipulatore* paratiorem fore putaret. cf. Quinct. 78. Est autem *adstipulator*, qui in re praesenti est, et una idem pro eodem stipulatur, cum quis sibi stipulatur aliquid, v. Salmast. Mod. usur. p. 709. 710. * Acad. IV. 22. Stoicorum *adstipulator* Antiochus. *metaphorice*.

ADSTITUO. Her. III. 20. ubi vid.

ADSTRINGO. Att. X. 6. pater nimis indulgens, quicquid ego *adfrinxi*, relaxat. Tusc. III. 6. breviter *adstringere* argumenta. Fat. 14. archius *adstringere* rationem, h. e. ita proponere, ut plus valeat. Quinct. 5. *adstringere* aliquem suis conditionibus, i. e. facere, ut conditiones accipere cogatur. Off. III. 32. fraus *adstringit* perjurium, non dissolvit, i. e. auget. Planc. 30. officii servitutum *adstringere* testimonio sempiterno. Sull. 29. *adstringi* scelere. Sic et Phil. IV. 4. * Tusc. III. 6. breviter *adstringere* argumenta.

ADSTRACTUS. Brut. 31. *adstrictior* oratio Stoicorum. i. e. concisior. Or. I. 16. numeris *adstrictior* posita oratore.

ADSUEFACERE. cum ablat. Or. III. 10. quorum sermone qui *adsuefacti* erant. Catil. II. 5. scelerum exercitatione *adsuefactus*.

v. Gron. et Duker. ad Liv. XXIV. 48. XLVIII. 31. 35.

ADSUETUS. cum ablat. Or. III. 15. homines labore *adfecti*. v. Gron. et Drak. ad Liv. XXXI. 35.

ADSUM. de advocatis, et equarum patronis utriusque partis. Verr. II. 29. Fin. II. 17. * ad Div. IX. 25. *adesse* ad imperandum. i. e. ut imperanti pareamus.

ADVENTICIUS. *extrinsecus ad nos perveniens, non nostrum, aut nostro labore partum, etc.* Fin. V. 21. *adjumenta* externa et *adventicia*. Manil. 9. *adventiciis* mulorum Regum et nationum copiis. Verr. V. 31. *adventicium* auxilium. Rab. P. 17. *adventicia* pecunia. Att. I. 19. pecunia *adventiciis* dicitur, quae ex novis vectigalibus redit: item, quae filio aliunde quam e patris hereditate venit. Inv. II. 21. Or. III. 33. doctrina *adventicia*, i. e. ab alio populo inventa. Div. II. 58. visio *adventicia*, a sensibus perfecta.

ADVENTUS. ad Div. VI. 20. *adventibus* se offerre. i. e. *advenientibus* obviam ire.

ADVERSARIA. sunt libri, in quos sine ordine omnia conscribuntur, ita dicti, quia tantum in adversus parte scribuntur. Rosc. C. 2. nomen in *adversariis* patet. vid. Salmast. de Usur. p. 147.

ADVERSARIUS. qui contrarios licet in auctionibus et emtionibus. Att. XII. 43. XIII. 31.

ADVERSUS. Top. 9. de contrariis: ubi tamen libri variant.

ADVERTERE animum. Inv. II. 51. *transitive* cum accus. naufragum quendam animum *adverte* runt. Sic e Mss. Quidendorpius. cf. Ruhnkensius V. C. ad Rutitium de Figuris p. 77.

ADULATIO. N. D. II. 63. canum tam amans dominorum *adulatio*.

ADUMBRARE. pro inchoare. Fin. V. 22. a natura *adumbrantur*. * *ingere*. Dom. 31. auctorem meliorem *adumbrare*.

AD-

ADUMBRATUS. *falsus, fictus.* Sull. 18. *adumbratum* indicium. Fin. V. 24. *adumbrati* opinio. * *adumbrata dicuntur, quae speciem alicujus rei habent, neque tamen sunt.* Ducta metaphora ex pictoria et statuaria. Tusc. III. 2. *adumbrata* imago gloriae. Coel. 5. non exprella higna, sed *adumbrata* virtutum. Verr. III. 59. *adumbratus* vir Pippae, sc. quia Ferri uxorem suam per-mittebat. N. D. I. 27. *adumbrati* Dii dicuntur Dii Epicurei, quoniam non corpus habent, sed quasi corpus. * *inchoatus.* Leg. I. 22. *adumbratae* intelligentiae dicuntur, notitiae innatae, προλήψεις.

ADVOCARE. est in sensu foren-
rensi 1) rogare amicos, ut nobiscum deliberent de re aliqua, in primis de lite, quo sensu advocati Quint. 12. dicuntur. 2) rogare aliquem, ut in consilio nobis adsit: de iudice. Sic Quinct. 1. quos tibi, Aquilli, *advocasti*. 3) amicus actoris aut rei dicitur advocare, cum convocet, quibuscum de causa deliberet, ut juvare partes amici possit. Cluent. 19. Oppianicus in iudicio Scamandri aderat frequens, *advocabat*, omni studio gratiaque pugnabat.

ADVOCATIO. coetus advocatorum. Quinct. 14. Rosc. C. 5. Verr. I. 49. Caecin. 15. Sull. 29. etc. * *Certum temporis spatium, quo opus est, ut advocare possimus, sine Frist.* ad Div. VII. 11. *advocationes* binas postulare.

ADVOCATUS. dicitur amicus, quem vocamus ad nos, ut cum consulamus de controversiis nostris, quique honoris causa in iudicio in subselliis nostris sedet, aut nobiscum in rem praesentem venit. vid. Off. I. 10. Quinct. 8. Or. II. 47. * Philipp. I. 7. armatos homines, quos in Senatum duxerat, Antonius Consul *advocatos* vocat: vellem adesset sine *advocatis*.

ADVOLARE. cum accus. ad Att. I. 14. *advolat* rostra Cato.

ADURERE. pro comburere. Tusc. V. 27.

ADUSTUS. Att. V. 20. *adustus* incendio Plaetoriano dicitur, qui in alterius iudicio notum aliquid abstulit, tamquam, qui iudicio de repetundis ex hoc capite legis accusatur: AD QUOS EA PECUNIA PERVENERIT. nisi legendum ambusius.

AEDILIS. magistratus municipalis. ad Div. XIII. 11. hoc anno Aedilem filium meum fieri volui: is enim est magistratus in nostro municipio.

AEDILITIUS. Brut. 28. dicitur, qui Aedilis fuit. ad Qu. Fr. I. 1. §. 9. vectigal Aedilitiorum, sc. ludorum; pecunia, quae in provinciis ad ludos pro Aedilibus exigebatur. vid. in Vectigal.

AEGER. pro aegrotus. ad Att. VI. 1. extr. N. D. II. 12. aegri et corpore et animo.

AEGRIMONIA. Att. XII. 38. aegritudo.

AEMULUS. Verr. V. 31. pro rivali, adultero.

AEQUABILIS. quicquidem ubique rationem tenet, semper est idem. Tusc. II. 27. * *Jus aequabile*, in quo omnes ejusdem conditionis sunt, nihil gratiae, divitiis, etc. tribuitur. Inv. I. 11. 53.

AEQUABILITAS. *jus aequum*, Or. I. 42. II. 52. * Or. II. 58. cum aequabilitate facere. i. e. aequabilem se hominibus praeflure.

AEQUALITAS. Lael. 5. est ea virtus, quae et civilitas dicitur, cum aequo jure cum omnibus vivimus, omnes nobis aequales putamus, nihil nobis praecipuum petimus.

AEQUALITER. Orat. 58. aequaliter ingredi et constanter, dicitur oratio numerosa, quae non mox fluens et lenis, mox hiulca et aspera est.

AEQUARE. fortes aequare. v. in Sortes.

AEQUE cum. Fin. IV. 24. 27. AEQUI-

AEQUILIBRITAS. *est Epicurorum isonomia, N. D. I. 39. vid. Ind. Gr. in Isonomia.*

AEQUIPARARE. *pro aequare. Tusc. V. 17. nemo est, qui factis me aequiparare possit. Sic et Livius dixit XXXVII. 55.*

AEQUUS. Verr. II. 15. *aequo jure disceptare, h. e. ut iudex nihil adversarii gratia faciat.*

AER. *pro homine, quocumque consuetudo nulla esse potest, Att. I. 18. Metellus non homo, sed lituus, aer, solitudo. Acad. I. 7. aer, utamur enim pro Latino, et ignis.*

AERARIUS. Quinct. 4. *ratio aeraria, h. e. ratio pecuniae diversae in Gallia et Romae. Cluent. 43. in aerarios referri, h. e. in ultimam classem, cui adscripti suffragio carebant, et tantum aeris tributi loco pendebant. Erat autem haec nota censoria, quam plebs quidem in primis, sed interdum tamen etiam Senatoribus et equitibus Senatu et ordine equestri motis, inurebant, ut ostendit Gronov. de Pecun. Vet. lib. IV. 1. p. 263. Or. II. 66. ex aerariis eximere. aerarii Tribuni. v. Tribunus, et Aeratus.*

AERARIUM. Att. VII. 21. *aerarium sanctius, erat, ex quo sumtus ordinarii non petebantur, sed ad summum reip. tempus reservabatur. v. Manut. ad Att. VII. 15. cf. Liv. XXVII. 10.*

AERATUS, pecuniosus. Att. I. 16. *Tribuni non tam aerati, quam ut appellantur aerarii, i. e. non tam erant ii, qui esse debebant, h. e. qui pecuniam habebant, sed pauperrimi, et in aerarios referendi, adeoque faciles ad corruptendum. ex aere factus. Verr. IV. 36. lecti aerati, i. e. aeratis pedibus. v. Manut. ad h. l.*

AES. Att. II. 1. *aes circumforaneum, quod circa forum apud argentarios foenori datur. Verr. V. 13. dirui aere, i. e. solvendo non esse: banquerouttiren: sed*

est elegans jocus in hac formula. Nam aere diruti, proprie dicuntur, milites, quibus ignominiae causa stipendium non datur, aut pars stipendii admittitur. v. Sigon. ad Liv. XI. 42. Bud. ad Pand. p. m. 130. quia igitur castra aleatoris dixerat, eleganter eum, qui alea eversus erat bonis, aere dirutum dicit. Phil. XI. 6. exire aere alieno. Att. VI. 1. prae aere vendere. Verr. V. 13. aera vetera eleganter dicuntur crimina vetera, quorum poena nondum perfoluta est.

AESTIMABILE. *quod aestimatione aliqua dignum est. v. in Aestimatio. Fin. III. 6.*

AESTIMATIO. Verr. III. 92. *remissior aestimatio frumenti. Aestimatio fr. dicitur, cum Praetores, Legati, Quaestores pro frumento, quod in eorum cellam imperatur, (v. Cella, Cibaria) pecuniam accipiunt ab aratoribus, et quidem tantam, ut ipsis utilius sit, pecuniam accepisse, aratoribus, dedisse. aestimatio poenae Or. I. 54. est, cum accusator (more Atheniensi) in ipsa accusatione, quam poenam reus meruerit, aestimat. vid. Xenophon, Mem. Socr. I. 1. Haec autem: ad Div. V. 20. accipere aestimationem, XIII. 8. accipere in aestimationem, capienda sunt de ratione, qua Julius Caesar aes alienum, quo laborabat civitas, dissolvi jussit: cujus haec vis erat, ut debitores darent creditoribus in solutum praedia, sed non eo pretio, quo tum erant, post bellum Civile, sed eo, quo ante bellum fuerant: unde aestimatio pro jactura est ad Div. IX. 16. et aestimationes pro praediis pecuniae loco acceptis. ad Div. IX. 18. aestimationes tuas vendere non potes. cf. Att. XII. 25. v. Caes. de Bell. Civ. III. 1. aestimationem Cicero interpretatur Stoicorum ἀξία; cum dicerent, solam quidem virtutem esse bonum, sed esse tamen praeterea res dignas aestimatione aliqua, h. e. ut praeponerentur aliis,*

aliis, ac fumerentur, tamquam valetudinem rectam, divitias, honores, etc. Fin. III. 10. 6. Acad. I. 10. Fin. III. 13.

AESTIMO. Fin. III. 3. magno aestimanda. Fin. IV. 23. nonnihil aestimandum sit. *aestimare frumentum. Pis. 35. Verr. I. 38. etc. v. *Aestimatio*.

AETAS. pro adolescentia. Off. II. 13. tua tamen aetas incidit in id bellum. Sic interpretatur Broukh. ad Prop. I. 6. 21.

AFFECTIO. Rosc. Am. 48. quod affectet iter, videbis, i. e. qua ratione uti velit.

AFFECTIO. Fat. 4. astrorum affectio. Div. II. 47. coeli affectio est, quam vulgo constellationem vocamus. *Top. 18. affectio quaedam ad res aliquas, in comparandis rebus cernitur, et est hujusmodi; principum commoda majora quam reliquorum; quae jucundiora, quae pluribus probata, etc. *Inv. I. 25. affectio est, animi, aut corporis ex tempore, aliqua de causa commutatio, ut laetitia, cupiditas, morbus, etc. Fin. III. 20. affectio animi, dicitur de naturali illa ratione humani animi, qua bene aliis consulendum, suos amandos putat, solitudinem fugit, etc.

AFFECTUS, ūs. Tusc. V. 16. qualis cujusque animi affectus esset: habitus, adfectio, status.

AFFECTUS. Div. II. 47. quomodo affecto coelo, etc. i. e. qua constellatione. v. *Affectio*. *affectum dicitur de eo, quod coeptum est et jam ex parte profligatum. Prov. Conf. 8. affectum bellum et paene confectum. *dicitur etiam quicquid afflictum, debilitatum est. etc. Or. I. 45. Verr. IV. 43. aetas affecta. Or. III. 18. affectus senectute. Verr. III. 18. affecta Sicilia. ad Div. V. 13. ita affectum, ut deletum extinctumque fateare. ibid. 20. nunc sic affecti sunt, etc. *de animi perturbationibus. Att. XII. 32. graviter affectus. *tractatus. Verr. IV. 67. ut abs te af-

fecta est, ita in te animatam videmus. *significat statum rei quaecunque. Fin. I. 11. manus tua sic affecta, de manu extensa. Tusc. III. 9. manus recte affecta. Part. Or. 23. quidam animi habitus sic affecti et constituti. *Top. 2. res, quae quodammodo affectae sunt ad id, de quo quaeritur. i. e. ad eam referuntur aliqua ratione, ei junctae, ut conjugata, genus, simile, differens, contrarium, adjunctum, antecedens, etc. cf. c. 3. *in bonam partem pro praeditus. Verr. III. 24. magno animo adfecti.

AFFERO. Phil. II. 7. vim afferbam Senatui. v. *Vis*. Quinct. 27. manus allatas esse. v. *Manus*. Tusc. III. 31. hic mihi asserunt mediocritates. *defero. ad Div. VII. 17. quae ad te ultro attulerim.

AFFICIO. tracto, habeo. Off. I. 23. corpus ita afficiendum est, ut obedire consilio rationique possit. *Tusc. II. 7. dolorem iis verbis afficias, quibus Epicurus voluptatem. i. e. appelles. *de perturbatione. Rosc. A. 24. suaqueque amentia afficit, h. e. ad furorem redigit. Off. II. 10. admiratione afficiuntur ii, qui anteire ceteros virtute putantur. *pro aegrotare. Phil. IX. 1. ita affectus erat, i. e. aegrotabat.

AFFIGO. Tusc. III. 28. huic generi malorum non affigitur ea opinio. Sed in *Daviana* est affingitur, ut est c. 33.

AFFINGO. Tusc. III. 33. qui nihil opinione affingit: addit, auget.

AFFIRMATE. jurejurando. Off. III. 29. quod affirmate promiseris.

AFFIRMATIO religiosa. Offic. III. 29.

AFFLO. Att. XVI. 5. rumoris nescio quid afflaverat. i. e. ortum erat.

AFFLATUS furoris. Or. II. 46. est ἐρδονισαυός. *Nat. D. II. 66.

66. *afflatus* Deorum, *dicitur de cura D.*

AFFLICTO. *male me habeo, ut fit in nimio luctu.* Tusc. III. 32. cum se Alcibiades *afflictaret.* ibid. 27. *afflictari* lamentarique coepisse. Har. Resp. 19. *afflictatur* resp.

AFFLICTOR. Pis. 27. *verbum novatum a Cicerone ad rotunditatem et concinnitatem orationis.*

AFFLICTUS. Quinct. 30. ab *afflicta* amicitia transfugere ad florentem. i. e. *cum homine afflicto.*

AFFLIGERE. *idem, quod afflictare.* Divin. II. 2. *nec afflicti me.* *Sext. 41. *caulam fuscipiam affligere.* i. e. *praevaricari.* *Brut. 12. *affligere* rem vituperando. *opponitur, augere rem laudando.*

AFFLUO. Fin. I. 12. *praeteritas voluptates affluere* patitur. *int. ad animum, recordetur.* Q. Fr. III. 3. *nihil ex illis locis non modo literarum, sed ne rumoris quidem affluxit.*

AFFLUENS. Or. 24. *de mediocri genere dicendi.*

AGGREGO. ad Div. I. 9. *voluntatem suam ad alicujus dignitatem aggregare, h. e. fuscipere defensionem dignitatis alicujus.*

AGILITAS naturae. Att. I. 17.

AGITO. Att. I. 19. *agraria lex vehementer agitur, auctore Pompejo, h. e. a legislatore vehementer et crebro agitur ad populum, ut lex accipiat.* **vexare, reprehendere, etc. accusando, dictariis, etc.* Or. II. 58. 59. Balb. 25. **agitari etiam dicuntur, de quibus crebro deliberatur, ut de Offic. I. 24. rebus agitat.* i. e. *exploratis, deliberatione facta.* Cluent. 32. *agitata res, sc. in iudiciis.* *Quinct. 2. *jactata et agitata aequitas.* i. e. *omni ratione impediunt, quo minus, quod aequum erat, obtineretur.* *Verr. III. 1. *agitari* scelerum poenis. i. e. *perturbari ita, ut furor consequatur.*

AGMEN. Or. I. 34. *orationem in medium agmen deducere et domestica exercitatione.* i. e. *in iudicio causas dicere.*

AGNASCOR. Or. I. 57. *agnascendo testamenta rumpi. si quis post testamentum notus esset, ad quem, si nullum testamentum esset, hereditas perveniret, neque testamentum est exceptus: quod valet etiam de adoptionibus.* v. *de variis agnascendi modis Cajum Instit. II. 3. et ibi Intt. in Schulting. Jurispr. antejust. p. 100. seqq.*

AGNATIO. Leg. I. 7. *agnationibus familiarum distinguuntur status.* h. e. *serie generis, per personas generis virilis, distinguuntur familiae patriciae et plebeiae.*

AGNITIO. *pro cognitio.* Nat. D. I. 1.

AGNOSCO crimen. Rab. P. 6. *fateor, verum esse.* N. D. II. 38. *pro cognosco, accurate intelligo.*

AGO. *dicitur de iis rebus, de quibus actio magistratum, Senatorum, accusatorum et petitorum.* v. *Actio.* Manil. 1. Or. I. 20. *in Caecil. 5. lege agere.* i. e. *ex lege, permittente lege accusare vel petere.* Or. I. 33. *agere in hereditatem.* i. e. *petere h.* Quint. 9. *ex sponione agere, sc. causam.* Or. I. 43. *etiam JCtus dicitur agere, cum actiones suppeditat, si locus sanus est.* Mur. 17. *agere cum populo tanquam ex syngrapha.* v. *Syngrapha.* Act. I. *in Verr. 12. agere de rep. cum populo.* Lael. 25. *in forum versus agere cum populo.* i. e. *converso ore versus forum, ubi plebs est, cum sulerent magistratus honoris causa convertere os ad Senatum et Comitium.* v. *Intt. ad h. l. ad Div. I. 9. quae ego agebam, sc. in Senatu.* *Brut. 92. *agens orator dicitur, ejus vehemens est actio, paene ut histriionum, ut res non narrari, sed agi videatur.* *Arch. 7. *haec studia (humanitatis) adolescentiam agunt.* i. e. *subigunt, acunt ingenium adolescentum, quod et alere dicitur; unde eodem sensu legi.*

*legitur in edd. nonnullis alunt. Vid. de hac significatione Muret. Var. L. XII. 15. Sic est etiam agitare ap. Quintil. I. 10. In geometria fatentur esse partem utilem teneris aetibus. agitari namque animos, et acui ingenia, et celeritatem percipiendi inde venire, etc. * Notandae sunt etiam hae formulae: ad Div. III. 6. agere forum. v. Forum. Verr. IV. 6. agere spumas in ore. Att. XIV. 9. agere rimas. ibid. XIII. 52. ἔστιν ἄν ἄγειν. v. Ind. Gr. Tusc. III. 21. actum habeo, quod egeris. Verr. I. 3. agunt praecipitem poenae civium Rom. i. e. conscientia scelerum in cives Rom. poenas ab eo exigit, cum ita furiosum efficit, ut ad insana consilia ruat. * agere animam, ad Div. VIII. 13. morti propinquum esse: de qua forma dicendi vid. Gron. ad Sen. Controv. 11. * agere bellum, Balb. 20. v. not.*

AGRARIJ. Catil. IV. 2. Gracchus agrarios concitare studuit. i. e. eos, qui agros legibus agrariis consequi cupiebant. De agrariis Legibus v. Ind. LL.

AGRESTIS. qui non commoveatur his rebus, quibus animus humanus commoveri solet. Arch. 8. agrestis animus. * Or. I. 25. agrestis motus corporis, reprehenditur in oratore. * Or. II. 3. agrestes libri, i. e. jejuni, exiles, non elegantes, de libris rhetoricis. * Orat. 3. agrestiores Musae, dicuntur jurisprudentia et ceterae artes, quae non comprehenduntur humanitatis nomine, nec elegantiae quicquam aut suavitatis habent.

AGRICOLA. Deiot. 9. de Rege Deiotaro, qui multos agros habebat, e quibus fructus percipiebat.

AGRIPETAE. Att. XV. ult. sunt agrarii: de quibus supra.

AJO. Att. VI. 1. IV. 4. ain' tu? h. e. estne, ut dicis? vere ita sentis? Lig. 7. ita quidem aiebat: ita loquebatur.

ALA. Off. II. 13. cum te alteri alae praefecisset. v. Alarii.

ALARII. ad Div. II. 17. sunt alae equitum ex Italia et provinciarum collectae, quae singulis legionibus addebantur, loco 30 turmarum, quae olim ex ordine equestri addebantur. De variis alae discriminibus pro ratione temporis vid. quem hic laudat Graevius, Schellum ad Hyginum p. 66.

ALBATUS. Vat. 13. veste alba indutus, hoc est, qui, ut Livius ait, addidit cretam in vestem, quod et ii, qui honores petebant, faciebant, et qui epulis solemnibus intercrant, etc.

ALBUM. tabula alba, in qua edicta et alia hujusmodi proponebantur. Or. II. 12. item omnes libelli, tituli proponendi in publico. Salmas. Mod. usur. p. 678.

ALEA. de re incerta et a casu pendente. Div. II. 15. non perspicitis, aleam quandam inesse hostiis deligendis. i. e. fortuitum esse, quibus extis hostia deligatur. Eadem formula usus est Ovidius, A. A. I. 366.

ALERE. potentem reddere. ad Att. VIII. 8. Pompejus aluerat Caesarem.

ALIAS. interdum. Cato 15. alias - plerumque.

ALIENATIO. Or. 42. alienatio sacrorum, cf. Leg. III. 20. cum nos sacris liberamus, ut aut intendant, aut ad alios transferantur.

ALIENUS. Acad. I. 11. quae essent aliena firmae assentionis. Fin. V. 11. alienum dignitatis. Dom. 27. opponitur propinquo. ad Div. VIII. 12. alienissimus mihi. Or. 24. verba aliena opponuntur propriis.

ALICUANDO. jam. ad Att. I. 4. nisi legendum tandem, ut Corrado placebat.

ALICUANTO. multo, longe. Verr. I. 54. iste, qui aliquanto plus cogitasset. Quanto? Decisio facta

facta erat CCM HS. Verres autem post accepit DLXM. ad Div. IX. 26. *extr.* epulamur non modo contra legem - sed etiam intra legem, et quidem aliquanto. *Et sic semper et aliquanto et aliquantum dicitur.* v. *notam nostram ad Sueton. Caes.* 87. *Sic et aliquantum pro multum.* Tusc. V. 6.

ALIQUIS. Tusc. III. 18. si vero etiam *aliquid.* per *ἐγγύηται*, de re *Veneraea*. *Similis ἐγγύητα est in his: si quis ei acciderit; et: si quid acciderit, de morte, clade bellica.* * *pro alius quis.* Off. I. 7. aut ira, aut aliqua perturbatione incitatus. cf. Or. II. 42. et ibi *Pearc.* * *Reperitur etiam aliqui pro aliquis.* vid. v. c. Acad. IV. 26. *annularius aliqui.*

ALIQUISPIAM, *pro alius quispiam.* Tusc. III. 9. v. *not.*

ALITER. Tusc. III. 30. *aliter ferunt atque ut alii auctores fuerunt.* *sequente et.* ad Att. X. 11. XI. 23.

ALIUS. Att. XVI. 14. *aliud ex alio scribere; ut quodque in mentem venit.* Phil. II. 33. *alio die.* *formula, qua utebantur qui Comititia obnunciatione dirinebant.* Or. 22. *eadem res alio atque alio verbo elata.* * *diversus, abhorrens.* ad Div. II. 2. *nec quicquam aliud a libertate communi; ubi tamen nonnulli libri omittunt a.* * *pro altero, secundo.* ad Quir. p. Red. 5. et ibi *Graev.* * *aliae* in gen. Div. II. 13. *aliae pecudis.* ad Div. VIII. 1. *aliud sentire et loqui, pro et aliud.* *Sic et alibi Cicero dixit.* ad Att. XII. 40. *aliud -- aliud, pro partim -- partim.*

ALLEGO. Rosc. Am. 9. *allegat iis homines nobiles. submittit ad eos, qui cum iis agant.* Not.: *Publice legantur homines, qui inde legati dicuntur; privatim allegantur, unde allegati.*

ALLEGATIO. Verr. I. 16. *quibus allegationibus illam libi legationem expugnavit.*

ALLEGATUS. Qu. Fr. II. 3. *Nerius index edidit ad allegatos, etc. Manut. interpretatur, praeter eos, quos jam ediderat, nominaverat: quo fere sensu Plin. Pan. 70. hoc Senatui allegandum putavi. i. e. significandum. Sed dubito, an aurei seculi sit ista notio verbi. Et Nerius unum Sestium ediderat, non plures. F. Junius rectius allegatos esse dicit eos, quos vulgo deputatos vocant, quibus mandatum sit, adire indicem, et indicia audire. scil. ad allegatos dictum est, ut ad iudices. v. in Ad. Sic est etiam Cluent. 13. vid. inpr. Gron. ad Liv. XXXVI. 11.*

ALLEVO. minuo. Inv. I. 42. * *Att. VII. 1. allevaturum corpus, sc. a febris.*

ALLIDO. Qu. Fr. II. 6. *Servius allifus est, ceteri conciduntur. i. e. in periculum venit, quod evasit, ceteri condemnantur.* vid. Gron. ad Senec. Nat. Qu. II. 44.

ALLIGO. *dicitur de omnibus rebus, de quibus obligare dicitur.* Cluent. 56. Rabir. P. 7. *lege alligari.* Cluent. 55. Rabir. P. 6. *quaestione nova alligari.* Rosc. Coni. 12. *stipulatione alligare.* Tusc. II. 17. *vulnus alligare.* Div. I. 54. *oculus alligatus: quem locum et formam loquendi vindicat Gronov. ad Liv. VII. 24. cf. ad Sen. Ep. 94. Flacc. 17. alligare se scelere. Planc. 33. beneficio alligari. v. Obligare.* * *Leg. II. 20. lacris alligari, dicuntur, qui sacra hereditate aut quacunque ratione accipiunt.* * *Or. III. 44. alligare verba certa lege versus.* * *Fin. II. 24. ne sine fructu alligatus sis, sc. amico.* * *Cluent. 64. alligatum nuptiis haberet in potestate.* * *Att. VIII. 16. alligari atque impediri re aliqua.* *ibid. II. 18. virtus alligata.*

ALLUDO. Nat. D. II. 39. *mare terram appetens litoribus alludit.* v. *Gesnerus ad Columell. IV. 20. 2. Orat. I. 56. alludere varie, dicitur, qui aliquem variis rationibus aggreditur, ut aut de sententia*

tentia deducat, aut in suam sententiam adducat.

ALSUS. *frigidus.* Qu. Fr. III. 1. *nil ἀποδότης, ulsius.* cf. Att. IV. 8.

ALTER. *in numerando interdum primum, interdum secundum significat.* ad Div. XII. 25. *altero vicelimo die.* Manut. *Graev.* Cortius *interpretantur secundo.* v. Duker. *ad Liv. Epit. XLIX. init.* Off. I. 17. *alteri alae est uni.* vid. not. * *pro alteruter.* Acad. II. 43.

ALTERCATIO. *disputatio, quae interrogando et respondendo consistat, in Senatu aut judicio.* Gloss. Philox. ἀποσφαίς λόγος. *Particula hujusmodi altercationis vid.* Att. I. 16. *Clodium fregi in Senatu altercatione ejusmodi.* cf. IV. 13. ad Div. I. 2. Brut. 44. * *disputatio quaecumque.* Nat. D. I. 6. *oritur mihi magna de re altercatio cum Vellejo.*

ALTERCOR. *de alternis actuum interrogationibus et responsionibus in judiciis.* Brut. 43. *Crassus altercando invenit parem neminem.* v. Budaeus *ad Pandect. p. m. 48.*

ALTERNUS. Vat. 11. *alternae consilia rejicere.* v. Ind. LL. *Lex Vatinia.* Verr. II. 13. *alternae civitates.* Planc. 15. *alterni judices.* ibid. Arch. 10. *ulterni versus.* i. e. *generis elegiaci.* v. Gronov. *in Stat. c. 8.*

ALTITUDO. Rabir. P. 16. *mentis luminibus officit altitudo fortunae et gloriae.* * Off. I. 25. *facilitas et altitudo animi, quae dicitur.* *Est eadem, quae παύτης.* v. Ind. Gr. *ad Tacit. A. III. 44.* Mil. 8. *mens alta,* i. e. *quae res humanas contemnit.* * Fin. II. 16. *ut altior interdum fieres. dicitur de his, quibus ipsa magnitudo rerum, quas dicunt, videtur animi magnitudinem asferre, ita, ut, qui audiat, sentire possit.*

ALTUS. *Servius ad Virgil. Aen. VIII. 395. profert e primo ad Brut. si Pompejus non ex alto peteret, i. e. multis causis e su-*
Cic. Clav.

periori vita repetitis, ut Cicero in petendo facere solet. vid. Pierium ad Virg. l. c.

ALVEUS. *de solio balneari.* Herenn. IV. 10. cf. Coel. 28.

AMANDARE. *avertere.* Nat. D. II. 56. *amandavit a sensibus.*

AMANDATIO. *relegatio.* Rosc. A. 15.

AMARUS. *morosus.* Att. XIV. 21. *amariorem me senectus facit, stomachor ad omnia.* ad Att. XVI. 13. *via amara. sed Graev. habet: inepta.*

AMATOR noster, *pro amico,* ad Att. I. 20.

AMBIGUUM. Or. II. 24. *quae sit causa ambigui: ejus rei, de qua controversia est.*

AMBITIO. *petitio honorum honesta.* Or. I. 1. ad Div. VII. 1. Att. I. 1. *ambitio nostra nititur etc.* * *pro ambitu.* Sull. I. * *ambitio dicitur de omnibus rebus, quae aut gratiae colligendae causa facinus, aut ut nos gratiosus esse ostendamus apud hos, a quibus petimus aliquid.* Verr. II. 55. 40. ad Div. V. 20. *tuae ambitioni reservata esse. h. e. tibi relicta, ut gratiam inire ab aliis possis, quibus hoc beneficii tribuas.* Brut. 69. *ambitioni labi. sc. in laude, cum laudamus indignos, ut gratiam ineamus.* ad Div. XIII. 5. *ambitione mea, i. e. precibus meis, quibus utor, ut impetratis rebus, gratiosus videar.* Cluent. 26. *ambitio judicum, etc.* *Vid. de hac vi verbi Gron. ad Liv. XLV. 36.* * Off. I. 30. *in Scipione ambitio major, vita tristior. est οὐρανός quaedam et gravitas in cultu et habitu.*

AMBITIOSE. *fieri dicuntur, quae gratiae causa sunt.* ad Div. XIII. 69. Att. XV. 1. *ut concionem non ambitiose corrigere, h. e. non leviter, tacens vitia, ut gratiam a te inirem.* * *quia quae gratiae causa facimus, solemus studiosius facere: ambitiose dicitur etiam pro studiose.* ad Div. III. 7. *ambitiosius facere*
S
soleo,

soleo, quam dignitas mea postulat.

AMBITIOSUS. qui gratias hominum caplat, aut gratus apud homines magnos videri vult. Cluent. 33. Verr. III. 84. Qu. Fr. I. 2. §. 2. ne me in Graecos tam ambitiosum factum mirere. Flacc. 18. ita est ambitiosus, ut omnes vos nosque salutet quotidie. ad Div. VI. 6. cedit ambitiosis voluntatibus, et ibid. 12. rogationes ambitiosae; quae sunt, non quod officium amicitiae, propinquitatis postulet, sed ut gratiosos non esse apud eos ostendamus, quos rogamus, si ab iis rogata impetramus, et simul gratiam incamus. Att. I. 18. amicitiae nostrae ambitiosae sunt in quodam splendore forensi. ad Div. XIII. 1. homo minime ambitiosus, minime in rogando molestus.

AMBITUS. crimen, quod admittitur, cum minime legitimis modis magistratus impetrare studemus, h. e. iis, quos leges de ambitu prohibent. ad Qu. Fr. II. 3. de ambitu postulatus est. Or. III. 48. Brut. 44. etc. verborum ambitum, est nephodos.

AMBROSIA. Or. II. 57. ambrosia alendus, dicitur de eo, qui in aliqua re praeter ceteros excellit, cuiusmodi hominem divinum et Deum adeo Latini appellant. v. Deus.

AMBUSTUS. qui de crimine capitali accusatus vix evasit, et insignem tamen turpitudinem abstulit. Mil. 5. Har. R. 3. v. Gronov. Diatr. in Statium c. 33.

AMENTATUS. Or. I. 57. Brut. 78. amentata hasta; ab amento, quod est lorum in media hasta, cuius ope majori vi projicitur hasta; unde metaph. amentatae hastae, comparatur crimen, quod ita impingitur alicui, ut facile in eo haerere possit.

AMFRACTUS. Cluent. 56. vita remota a procellis invidiarum et iudiciorum amfractu: est eorum, qui Senatores fieri nolunt, ne

sibi iudicandum sit. * Leg. II. 8. amfractus annuus. pro anno.

AMICTUS. Or. II. 2. amictus oratoris, est compositio togae, cum ad dicendum surgit: v. Gesner. ad Plin. Ep. II. 3.

AMITTERE. pro mittere, dimittere. Tusc. II. 13. extr. amittere fortitudinem.

AMOR. Att. VI. 1. est mihi in amoribus, * Fin. III. 20. Amores sancti, sunt amores pudici, non quicunque, ut Davissius interpretatur, sed puerorum pulchrorum, quos licitos esse Stoici dicebant. v. Tusc. IV. 33. Nam primo dicit Cicero, sapientem uxorem adjungere et velle ex ea liberos; hi sunt amores casti: deinde addit: ne amores quidem sanctos alienos esse a sapiente arbitrantur.

AMPHORA. mensura, de cuius magnitudine non satis convenit. Volusius Maecianus et Feslus tribuunt 48 sextarios. ad Div. XII. 15. est amphorum; quod alii dicunt esse pro amphorarum. vid. Manut. Victorius, formari ab ἀμφορέω. Similiter Plin. H. N. VI. 22. magnitudo navium ad ter milia amphorum. ubi vid. Harduin.

AMPLE dicere. Brut. 55. in genere magnifico et sublimi.

AMPECTOR. Tusc. II. 13. quod idem interdum virtutis nomine amplectimur. i. e. exprimimus, significamus. * amplecti dicimus eos, quos omni ratione colimus, quibusque studemus. Mil. 27. amplecti plebem, quod faciunt populares. Phil. VII. 8. amplecti equites. ad Div. IV. 3. amplecti nobilitates et dignitates hominum. Qu. Fr. II. 12. totum aliquem amplecti. Flacc. 18. amplecti remp. est ambigue dictum; nam est, curare remp. eique consulere, et pecuniam publicam ad se rapere. * laudare, probare. Phil. X. 4. amplecti virtutem. * Att. XII. 35. cogitationem toto pectore amplecti. * Catil. IV. 4. Caesaris sententia amplectitur omnes acerbitates ceterorum sup-
pli-

pliciorum. *Rosc. Com. 12. quod ego argumentum pluribus verbis amplecterer, si non alia certiora et clariora testimonia in causa haberem.

AMPLEXARI. laudare, probare. Fin. II. 9. voluptatem amplexari saepe vehementius. Acad. I. 9. species, quas mirifice Plato erat amplexatus. *defendere. Mur. 58. amplexari otium.

AMPLIARE. Verr. I. 9. est verbum forense, quod significat, iudices non decernere, sed pronuntiasse amplius. vid. Amplius. unde ampliatio. Formula ampliandi erat: Non liquet.

AMPLIFICARE rem. de Or. III. 26. est rem dicendo aut maiorem aut deteriorem facere pro consilio oratoris. hinc:

AMPLIFICATIO. Partit. 15. est gravior quaedam affirmatio, quae maior animorum conciliat in dicendo fidem.

AMPLITUDO animi. Tusc. II. 26. *hominum amplitudo, de qua saepe Cicero, oritur ex potentia, aut maiestate, aut copiis. v. de Inv. II. 55.

AMPLIUS. Verr. I. 29. pronuntiare amplius. sc. rem esse cognoscendam et deliberandum. cf. Brut. 22. v. Ampliare.

AN. sequente non ne redundat, Arch. 12.

ANAGNOSTES. servus, qui inter coenandum aliquid legit. Att. I. 12. ad Div. V. 9.

ANAPAESTUS. *Or. 56. Aristophaneus, genus versuum, dictum, quod eo usus est inprimis Aristophanes. *Or. 56. anapaesta. Tusc. III. 24. illud anapaestum Regis. i. e. carmen anapaesticum. Defendunt contra Lambinum Davistius ad h. l. et Hemsterhuf. ad Lucian. Prometh. T. I. p. 32.

ANATOCISMUS. usurae usurarum. Att. V. 21. anatocismus anniverfarius, cum solvuntur usurae usurarum, sed earum tantum, quae singulis annis solutae sunt pro sorte, non pro usuris. Tamquam si quis accipiat mille floren-

rum usuram pro sorte, anniverfarius anatocismus est, cum posiero anno, adjectis mille florenis ad caput, capiuntur 50 floreni amplius, 1050, tertio 1100, quarto 1150, etc. nulla autem usura solvitur anno tertio pro illis 50 florenis, qui ad caput pro usuris usurarum accefferant. Hinc VI. 3. centelimis, renovato in singulos annos foenore contentus non fuit. item Ep. 1. centesima renovatae quotannis.

ANCEPS. Or. III. 36. viae anticipes, sunt rationes Academicorum in utramque partem de re disputandi. de Nat. D. I. 37. anticipes bestiae, sunt geminam naturam habentes.

ANDABATA. ad Div. VII. 10. quem ne Andabatam quidem defraudare poteramus. Est genus gladiatorum, quod ex equis, gleba frontem oculosque tectum pugnabat, de quo genere vid. Lips. Saturn. Serm. II. 12.

ANGULUS. Nat. D. II. 18. nihil anguli incisum.

ANGUSTE. tenuiter, exiliter, Dialecticorum more. Part. 40. anguste dislerere, ut Dialectici, qui appellantur. Brut. 84. anguste dicere. Nat. D. II. 8. anguste concludere, de subtilibus et brevibus ratiunculis Stoicorum. Mur. 13. nihil est tam anguste scriptum. de formulis J.Ctorum. *Tusc. V. 31. habere se angustius, i. e. pluribus difficultatibus urgeri.

ANGUSTIA. Brut. 47. nisi in eas angustias petitionis incidisset, quae se. fuere temporibus Martianis; cum pauci ad consulatum pervenire possent, quod Marius ei semper imminuebat, etc. *Nat. D. II. 8. angustia conclusionis non facile se tutatur. i. e. subtilitas, brevis. v. Anguste. *Pis. 11. angustiae pectoris, tribuuntur homini humilis, abjecto, tanquam invidio, avaro, etc.

ANGUSTUS. periculosus, miser. ad Div. X. 16. in rebus tam subitis atque angustis. *humilis, abjectus. Fin. I. 18. homines mi-

nuti et angustii. * *subtilis, exilis, jejunos.* Or. II. 14. *angustiae disputationes.* * Acad. I. 10. cum ea contraherent, in angustumque deducerent. i. e. *modum adhibendum dicerent.*

ANHELATUS. Or. III. 11. *anhelata verba. vitium in pronunciando.*

ANIMA. ad Div. VIII. 13. Hortensius *animam* agebat. *mortiproximus erat.* Rosc. Com. 8. si tu hos quaestus recipere posses, non eodem tempore et gestum et *animam* ageres. *jocose de homine nimis cupido pecuniae.* * *pro vita.* Cat. IV. 9. de conjugum ac liberorum vestrorum *anima.*

ANIMADVERSIO. Or. 55. notatio naturae et *animadversio* peperit artem. Or. II. 34. atque hoc totum est sive artis, sive *animadversionis*, sive consuetudinis, nosse regiones, intra quas venire, et pervertiges, quod quaeras. Offic. I. 29. *animadversio* et diligentia excitanda. aliter est Or. 57. effugere *animadversionem*, i. e. ne *animadvertatur* ab audientibus. * Caecin. 12. actoris notio et *animadversio* etc. *De hoc loco multa sunt disputata, quibus nil expeditum est: quae vid. in ed. Graeviana. Si verba haec sunt a Cicerone, non capienda sunt ita, ut notio et animadversio sit actoris tamquam cognoscentis et animadvertentis: Praetor enim habet notionem et animadversionem, non actor; sed ut vindicandi actoris et ulciscendi et defendendi juris ejus causa Praetor cognoscat et animadverstat. Sic Rosc. Am. 24. parentum poenae. Coel. 29. reip. poena. Flacc. 38. Lentuli poena, quam quis luit propter parentes, remp. Lentulum. vid. Punire, Condemnare.*

ANIMADVERTO. ad Div. XI. 27. dignitas tua facit; ut *animadvertatur*, quicquid facias. *latere non possit, sed in sermones hominum veniat.* Rosc. Am. 40. *animadvertere peccata*, i. e. *punire: quia puniuntur peccata, cum*

animadvertuntur. et cognoscuntur; cum contra, non punire; sit, negligere peccata.

ANIMABILIS natura. Nat. D. II. 36. *est aer.*

ANIMALIS. Tusc. I. 17. *animales*, id est, spirabiles. * *aërius.* N. D. III. 14. *natura animalis.* * *vivus.* Inv. II. 1. *animale exemplum.*

ANIMATIO. de Univ. §. 31. *est ἐμψύχως.*

ANIMOSE vivere, Off. I. 26. *magno animo.*

ANIMUS. *pro anima.* N. D. II. 6. extr. *animus* spirabilis. * *pro cupiditate.* Att. XII. 46. *vincere animum.* cf. Marcell. 3. * *Cluent. 42. vis animi, i. e. magnitudo; superbia, temeritas.* in Caecil. 11. *animos ejus retardaret.*

ANNALES. *sunt libri, quibus monumenta solum temporum, locorum, hominum gestarumque rerum continentur.* Or. II. 52. *Annales maximi autem dicebantur, quos Pontifex M. conscribat et in album efferebat, etc. ibid. * Att. XII. 24. est etiam: liber annalis.*

ANNECTO. Off. I. 4. rebus praesentibus *annectit* futuras, i. e. *e praesentibus colligit futuras.* Top. 13. *quod annexum est; dicitur consequens in enunciatione condicionali.*

ANNIVERSARIUS. Har. R. 15. *sacrificia anniversarii facituri.*

ANNO. *pretium frumenti, quod e copia aut paucitate frumenti oritur, quod anno quoque provenit: item ipsum frumentum, quod provenit.* Verr. III. 92. *ratio frumenti e temporibus et annona est consideranda. ibid. 93. annonae similis.* Dom. 6. *annona durior.* Phil. VIII. 8. *perfugia annonae. in caritate annonae.*

ANNO. Oecon. init. *annotaret, quid et quando cuique dedisset.*

ANNULARIUS. Acad. IV. 26. *an tibi quaerendus erit annularius aliqui, quoniam gallinarium invenisti Deliacum illum, qui ova cognosceret?*

ANNU-

ANNULUS. *signum equestris dignitatis est aureus annulus, unde Verr. III. 76. annulum invenit. i. e. eques factus est.*

ANNUMERO. Rofc. Am. 32. ego in grege annumeror. Male hanc formam reprehendit Heinſ. ad Ovid. Her. 16. 328. recte defendit Burmannus.

ANNUO. *nutu ſignificare, velle nos aliquid, quod aliis eſt innuo.* Quint. 5. ſimul ac annuſſet, numeraturum ſe dicebat. v. not. ad h. l.

ANNUS. Verr. III. 93. annus eſt in vilitate. Agr. II. 1. Mil. 9. annus ſuus. eſt iſ, quo cuique per leges annales petere magiſtratum aliquem licet. v. Leges annales in Ind. LL. Nat. D. II. 20. annus magnus; qui dicatur. v. ibid. de Leg. II. 12. anni compoſitor. * *ad annum eſt anno deſtinato ac deſinito.* ad Att. V. 2. quem ad annum Trib. pl. videbam fore.

ANNUUS. ad Att. XII. 3. annua die ſolvere. v. Dies. et Gronov. Obſ. I. 16.

ANQUIRO. Off. I. 3. Lael. 21. 23. et ibi Intt. * Off. II. 13. in eum anquiritur. Sed Pearce Victor, et MSS. repoſuit inquiritur; Daviſusque negabat, dici poſſe anquirere in aliquem. Si anquirere eſt ubique quaerere, aptum eſt verbum h. l.

ANSA. Lael. 16. anſas dare alicui ad reprehendendum; occaſionem, materiem, etc. Sext. 10. ſermonis anſas dare, i. e. in ſermones hominum ſua culpa incurerre. * Caec. 6. anſum retinere omnium controverſiarum. i. e. facultatem omnium tractandarum et iis ſe immiſcendi.

ANTEAQUAM. ad Div. III. 6. te, anteaquam ſucceſſum eſſet, deceſſurum fuiſſe. *Hic eſt unus locus, in quo bonae edd. hanc lectionem habent omnes: in ceteris locis, e quibus vulgo laudatur, fere habent aut ante quam, aut ante cum.* Sed ibi quoque MS. ap. Graev. habet anteaquam: quod praefert Duker. ad Liv. XXXV. 25.

ANTECEDENS. Top. 12. locus ex antecedentibus, eſt concluſio e cauſis, quae ſc. effectum antecedunt. Fat. 5. 11. cauſae antecedentes; i. e. quae vi ſua efficiunt rem neceſſario. cf. c. 15.

ANTECEPTUS. Nat. D. I. 16. antecepta animo rei informatio; eſt πρόληψις Epicurea, notitia inſita.

ANTECESSIO. Top. 13. pro cauſa. Sic Offic. I. 4. anteceſſiones rerum videre, eſt cauſas intelligere.

ANTEFERRE. ad Div. V. 16. conſilio aliquid anteferre, i. e. praecipere, ante quam veniat, dolorem v. c. minuire, ante quam tempus; dies, eum leniat; nam ſic quaſi antefertur dies.

ANTEQUAM devenire, pro deveniatur, Quinct. 17.

ANTESTARI. Mil. 25. te tamen, Magne, anteſtaretur; h. e. teſtem innocentiae ſuae citaret. E foro petitum verbum. vid. de vi propria locum Horat. Serm. I. 9. 79. Salmat. ad Jus A. et R. c. 30.

ANTICIPATIO Deorum. Nat. D. I. 16. eſt πρόληψις Epicurea, notitia inſita de Diis.

ANTICIPO. Att. VIII. 14. anticipare moleſtiam alicuius.

ANTIQUARE legem. Leg. III. 17. Off. II. 21. i. e. non recipere, rejicere. Verbum inde natum, quod in tabella ſcriptum erat: A. P. i. e. antiqua probo.

ANTIQUITAS. de moribus ſimilibus iis, qui apud antiquos erant, de candore, fide, etc. Rab. P. 10. Sext. 3. gravillimae antiquitatis vir. item Partit. 9.

ANTIQUUS. Rofc. Am. antiqui homines. i. e. ſimplices, qui ex ſuo ingenio alios judicant, et quoniam ipſi honeſti ſunt, alios etiam tales putant. Quint. 22. antiqui officii homo. v. Antiquitas: * Verr. IV. 47. antiquum opus. Act. I. Verr. 5. artiſcium antiquum. de ſtatu et vaſis, in quo genere antiqui praeflabant artiſtices eorum temporum. * ad Div.

Div. X. 35. nihil *antiquius* iudicavi. Div. I. 15. *antiquior* mihi possessionibus gloria. *prior, dignior. Verr. V. 14. *antiquior* locus dicendae sententiae. *superior, sed brevi tempore. Q. Fr. III. 1. *antiquior* dies erat adscripta. Nam de brevi tempore dici, docet Burm. ad Virg. Aen. IV. 458. ad Att. IX. 9. *antiquissima* epistola est, quae ante alias scripta est; erat autem paucis diebus ante scripta.

APERIO. promitto. ad Att. V. 1. init. *explicare. Or. 33. *aperire* notitiam, sc. communem notitiam obscuriorem ad definitionem perspicuam revocare. Verr. V. 71. locum *aperire* suspicioni. *aperiri dicuntur provinciae, a quo primo exercitus in eas ductus. Manil. 8. *Pompejus* dicitur Pontum *aperuisse*. Vid. de hac forma Broukh. ad Tibull. I. 3. 36.

APERTUS. Cluent. 17. quis *apertior* in iudicio adductus est. sc. reus, de quo magis *apertum* esset. *apertae naves. Verr. V. 40. *opponuntur* constratis. v. *Aphractus*. *N. D. II. 7. *apertiora* sunt ad reprehendendum: i. e. magis obnoxia reprehensionibus: e ludo gladiatorio petium est, ubi latus *apertum*, nudum dicitur, quod patet ictibus.

APEX. summum ornamentum. Cato 17. *apex* senectutis est auctoritas. *Leg. I. 1. Tarquinio *apicem* ab aquila impositum. Est pileus subtilis in medio virga eminente. v. *Guther. Jur. P. I.* 29.

APHRACTUS. Att. V. 13. *aphractorum* imbecillitas. Est genus navium, quod *opponitur* cataphractis s. constratis, h. e. iis, quae tabulis tegebantur, ut in iis stare propugnatores et in hostem tela tutius mittere possent. De utroque genere vid. Scheff. de Re nav. L. II. c. 5.

APISCOR. adipiscor. ad Div. IV. 5. Leg. I. 20. *cujus apiscendi* causa. Att. VIII. 22. etc.

APLUSTRUM. in Arat. navibus a suis fluitantia quacunque

aplustra. Aplustrum vel aplustre autem est ornamentum navium in puppi, de quo post Schefferum de Re nav. II. 6. et alios v. Heins. et Drakenborch. ad Silium X. 325. Loca, ubi haec forma occurrit, suppeditabit Schmaf. ad Solin. p. 404.

APODYTERIUM. vid. Ind. Graec.

APOTHECA. cella, ubi reponuntur in futuros usus v. c. vinum, frumentum. Valut. 5. Philipp. II. 27.

APPARARE. Qu. Fr. II. 3. *apparabuntur* in Seltium crimina. *praeparari. Herenn. I. 2. auditor *apparatur* ad audiendum.

APPARATIO. Herenn. I. 8. *comparatio* studiosae et curiose facta, itemque exornata exquisita.

APPARATUS. Herenn. I. 7. *apparata* oratio. ibid. *minium* *apparata* verba.

APPARERE. praesentem esse, si quid forte iubeatur, de Lictoribus, viatoribus, scribis, etc. Cluent. 53. *apparere* quaestioni, dicuntur scribae, Lictores, etc. hinc de Leg. II. 8. *apparere* Diis, dicuntur ministri sacrorum. *Phil. II. 34. ubi merces *apparet*? i. e. ostende, quid pro tanta mercede didiceris.

APPARITOR, qui *apparet* magistratui. Verr. III. 78. ita *appellatur* Verris scriba.

APPARITIO. Qu. Fr. I. 1. §. 4. quos vero ex necessariis *apparitionibus* tecum esse voluisti, qui quasi ex cohorte Praetoris *appellari* solent. v. Cohors Praetoris.

APPELLARE. pronunciare. Brut. 35. *appellandarum* literarum suavitas. *auxilium petere. Quint. 7. *appellantur* Tribuni. Verr. IV. 65. *appellatur* Praetor. *agere cum aliquo. ad Div. I. 2. quod singulis *appellandis* rogandisque perpexerant. Verr. I. 41. *appellat* Annium, docet hominem, quid fieri possit. *de debitoribus. Phil. II. 29. *appellari* de pecunia, cf. Quint. 11. Offic. I. 25. ne lisdem de causis alii plectantur, alii

ne *appellentur* quidem, i. e. *objurgentur*. * *rogare, hortari*, etc. ad Div. XII. 28. *Senatus pro tua dignitate appellaretur*, h. e. *Senatum hortarer, ut decerneret, quod esset dignitatis tuae augendae*.

APPELLATIO. *provocatio ad Tribi pl. auxilii causa*. Valin. 14. * *titulus*. Att. V. 20. *appellatio inanis, de titulo Imperatoris sine re: pro quo alius nomen*. *Sic est tamen etiam ap. Suet. Caes. 77*.

APPELLATOR. *qui provocat*. Verr. IV. 65.

APPENDERE. Opt. g. d. 5. non annuere lectori putavi oportere, sed tamquam *appendere*.

APPENDICULA *causae*, Rabir. Post. 4. *dicitur actio in aliquem ex capite legis de repetundis: ad quem ea pecunia pervenerit: qualis est Rabiriana*. Nam cum ex bonis Gabinii non tantum coactum esset, quanti ei lis aestimata erat, agebatur in Rabirium, quasi ad eum pars pecuniae pervenisset, quam Gabinii a Ptolemaeo acceperat.

APPLICARE. *conjungere*. Fin. II. 12. *ut ad honestatem applicetur voluptas, sc. in sententia de summo bono*. * *de discentibus, qui magistrum deligunt*. Brut. 91. *applicavi me ad Molonem*. * Or. I. 89. *se ad aliquem quasi patronum applicare*. v. *Applicatio*.

APPLICATIO. *conjunctio*. Lael. 8. (9). *applicatio animi, cum quodam seculi amandi, de amicitia*. * Or. I. 39. *applicationis jus*. *Peregrini vel inquilini, Athenis lege, Romae consuetudine, sibi deligebant aliquem, quem sibi ad opturum patronum (προστάτην), ad quem ita se, ut clientes Romani, habebant. Jus applicationis igitur est, quod habet patronus in eum hominem, qui se ad eum applicuit, in ejus bona, hereditatem, etc. an possit v. c. ei heres esse, si intestato mortuus sit, nec ne, etc. Sed de hoc alio loco fortasse plura dicimus*.

APPONERE. *subornare*. Verr. I. 10. *calumniatores e sinu suo apposuit*. ib. IV. 9. etc.

APPOSITE *ad persuasionem*, Inv. I. 5. *apte*.

APPOSITUS. *idoneus*. Verr. I. 11. * Inv. II. 54. *vitium non contrarium, sed appositum et propinquum*. v. et ad Att. VIII. 7. extr.

APPRIMO. Fin. III. 9. *pro prime. Sed Davissus et Walkerus malebant: a primo. recte. Est autem, quod paullo post dixit: in prima susceptione. Sic est ibid. IV. 13. V. 15. cf. Gronov. ad Senec. de Vit. beat. c. 7*.

APPROBARE. *confirmare argumentis*. Inv. I. 84. *ductum a conductoribus operum publicorum, qui dicuntur approbare opus suum, cum est ex lege censoria factum, ut ostendit Gron. ad Sen. N. Q. II. 16. approbari in sensu Academico est probabile videri*. Acad. IV. 32. *approbari visus*.

APPROBATIO *assumptionis*. Inv. I. 84. i. e. *confirmatio*.

APPULSUS. *accessus*. Nat. D. I. 10. *appulsus solis*. * *motus*. Div. I. 30. *Deorum appulsu somnare, de somniis a Deo objectis*.

APTE. Or. 68. *ludentia apte exposita atque absolute, de numero eo, qui cernitur in vincenda oratione*. v. *Aptus*.

APTUS. *aptum dicitur, quodcunque ex alio pendet*. Tulc. V. 25. *causae aliae ex aliis aptae et nexae*. Acad. IV. 14. *ex qua re una vita omnis apta sit*. Caecin. 18. *non ex verbis aptum pendet jus*. Tulc. V. 12. *ex se ipso ei apta sunt omnia; de eo, cujus animi tranquillitas non pendet a rebus externis, sed ab internis perpetuisque bonis*. Offic. III. 29. *apta pinnis, pro: cui pinnae aptae sunt*. *περὶ πτερόων*. Sic Virgil. Aen. XI. 242. *caelum stellis fulgentibus aptum*. add. IV. 482. *Sic saepe etiam Lucretius. apta dicuntur etiam, quae recte inter se juncta sunt*. Or. 52. *apta oratio, est numerosa, in qua ita apta omnia*

inter se sunt verba, ut numeroſe cadat. Or. 70. ex aptis diſſoluta. v. *Vincta oratio.* *Scopae diſſolutae.* * apta videntur etiam pro perfectis dici. Nat. D. II. 18. *Perfectiſſimam formam dixerat eſſe rotundam. Deſcripta autem ſphaerae ratione, addit: Quo nihil fieri poteſt aptius.*

APUD. Or. I. 49. *apud ſe eſt ruri. ſc. in villa ſua.*

AQUA. Acad. IV. 26. Lyſippus eodem aëre, eadem temperatione, eodem caelo, aqua, ceteris omnibus centum Alexandros ejusdemmodi facere non poſſet? aqua autem in ſtatuſ et vaſis cum ferreis tum aeneis colori inſervit, et aqua aquae in hoc genere praeflat, ut ex Plutarcho ad h. l. demonſtrat Petr. Faber. add. Plin. XXXIV. 14. et ibi Harduinum, adde et duritiei. Homer. Od. I. 593. *Hinc explico locum Virgil. Aen. XII. 91.* * Aquae inter voluptatiſ mollitiaequae genera commemorantur, v. c. Coel. 20. et intelliguntur Bajae. * de re Venerea. Coel. 14. de Clodia: egone aquam adduxi, ut ea tu inceſte uterere? Att. I. 16. de eadem: Arpinates aquas concupivit. quem locum tamen de praedio Bajano Marii a M. Crasso appetito ingenioſe explicat Tunſtallus Epist. ad Middletonum p. 32. cf. Lipſ. Lect. Ant. I. 12. * Fin. II. 22. fundamenta cauſae tamquam in aqua ponitis: de fundamentis lubricis et infirmis. * Qu. Fr. II. 8. in hac caula mihi aqua haeret. Unde ducta ſit haec loquendi ratio, v. ap. Salmaſ. in Solin. p. 717. * aqua et igni interdiceret. i. e. in exilium ejicere. ad Div. XI. 1.

AQUARIUS. qui aquas publicas in urbem deducit, curatur aquaeductum et aquarum publicarum. Coel. VIII. 6. ad quem locum v. Manut. Polenus ad Frontinum de Aquaeduct. p. 42. putat eſſe ſervos omnes, ad quos pertinebat, aliquid agere in aquarum ductibus. Niſi vero obſtat apud Frontinum verbum adjudicare.

Sed id ironice capit Polenus. * Vatin. 5. provincia aquaria, eſt Oſtienſis, quae cum obtigisset Quaeſtori Vatinio, propterea acclamabatur a populo, quod libidinibus erat infamis, aquae autem in Venere uſus, et aquam gerere eſſet miniſtri lenonum, ut ait Lampridius in Commod. c. 2. cujuſmodi homo aquariolus dicitur. vid. Caſaub. ad Lamprid. l. c. et Lipſ.

AQUILENTUS. humidus. N. D. II. 19. *aquilenta regio et australis.*

AQUULA. Or. II. 59. ſecula aliqua aquula, dicitur ars, a ceterarum artium orbe diſſuſa.

ARA. perſugium, aſylum. Nat. D. III. 10. tamquam in aram conſugitis ad Deum. Verr. V. 48. *ara ſociorum eſt lex de repetundis.* * arae et foci cum junguntur, cave putes, aras de templis, focos de aedibus privatis intelligi, ut vulgaris opinio fert, in illo proverbio: Pro aris et focis pugnare: quem errorem etiam erravit Cl. Dukerus ad Flor. III. 13. cum eum locus ille docere meliora poſſet, quem fruſtra tentat. Sed utrumque dicitur de privatis aedibus, in quibus ara erat Deorum Penatium, patriorum, in impluvio (v. Impluvium), focus autem in atrio, iſque Larium erat. Dom. 40. uniuſcujuſque veſtrum ſedes, aras, focos, etc. ibid. 41. extr. de domo: hic arae, hic foci, hic Dii Penates. Deiot. 3. te amicum et placatum Deiotari arae focique viderunt. Phil. VIII. 3. templa, Penates, aras, focos. Nat. D. III. ult. diſtinguuntur, arae focique, templa et delubra Deorum, etc. cf. Sext. 12. init. Philipp. II. 30. liberi Cn. Pompeji repetebant Deos patrios, aras, focos, Larem ſuum familiarem, in quae tu inſaſeras. v. Penates, Lares. Hinc Plinius Paneg. 68. domeſticae arae focique. Vidit jam aliqua ex parte, ſed obſcurius, neque rationem reddidit, cur ſic locuti ſint, Cortius ad Salluſt. Catil. 52. 3. Breviter, at perſpicue dixit Meurf. Auctar. phi.

philol. c. 8. de monumento sepulcri est Phil. XIV. 13. v. not. * *Sidus quoddam.* Nat. D. II. 44.

ARARE. dicuntur, qui agros habent, quibus colendis vitam sustinent et rem quaerunt. Verr. III. 5. etc.

ARATOR. qui arat. Verr. I. 37. II. 13. 64. III. 20. etc. *Sunt autem aratores non solum provinciales, sed etiam cives Rom. qui agros publicos colunt, et pro iis decumas solvunt, ut e Verrinis clare patet.* Verr. III. 20. *aratores diripere.* ibid. 27. *summi aratores, qui magnas arationes habent.*

ARATIONES. dicuntur agri, quos quisque arat. Verr. III. 53. *desertae arationes.* Phil. II. 39. *arationes grandi foenore et fructuosae.*

ARBITER. est, in sensu forensi, qui aut honoris causa deligitur ab his, qui controversiam habent, aut a Praetore datur, ut, non quemadmodum iudex e certa formula, quae definiat, quid et quomodo sit judicandum, a qua ei discedere non licet, sed ex fide bona, ex aequo et bono, controversiam dirimat. vid. de discrimine arbitri et iudicis, arbitrii et iudicii, pr. Rosc. Com. 4. 5. Off. III. 16. Top. 10. *arbitrum adigere aliquem.* i. e. agere, cogere ad arbitrum. Caecin. 7. *arbiter familiae heriscundae,* i. e. rei, hereditatis inter coheredes dividendae. Hinc metaphorice eleganter Chrysippus Fat. 17. *arbiter honorarius inter duas sectas dicitur.* * *Sed est tamen interdum pro iudice, ut arbitrium pro iudicio.* Nam Rosc. Am. 39. *arbiter dicitur iudex mandati, quia etiam in iudicio mandati additur: ex fide bona.* * *testis.* Flacc. 36. *quis est decisionis arbiter? qui interfuit, eamque factam esse, et quomodo facta sit, testari potest? hinc* Verr. V. 31. *ab arbitris remotus locus.* cf. Cortius ad Sallust. Catil. 20. 1.

ARBITRATUS. Qu. Fr. II. 4. *arbitratu suo aliquem concidere: pro habitu.*

ARBITRIUM. est iudicium ex aequo et bono, ex bona fide. vid. *Arbiter.* Rosc. Com. 4. *iudicium est pecuniae certae, arbitrium incertae.* Vid. locum ipsum. Haec arbitria dicuntur honoraria, Rosc. C. 8. *quia arbitris honoris causa defertur arbitrium. Sed est tamen etiam interdum pro iudicio.* Nam Quint. 3. *arbitrium pro socio, est iudicium societatis: Vocatur autem propterea arbitrium, quia simile est arbitrii.* Nam Praetor in formula, in quam iudicium dat, addit: *ex fide bona.* Iudicium autem esse, ex eo patet, quod Praetor certam formulam dat, quod in arbitriis non fit. * *arbitrium rei uxoriae,* Off. III. 15. Top. 17. *est de dote, post divortium,* v. *Dies annua, bima, trina.* * Dom. 13. Pison. 9. *arbitria funeris.* Sic lege etiam Sen. post Red. 7. *non arbitraria.* v. Gron. ad Liv. XI. 9. *qui docet, arbitrium esse pecuniam, quam socii, h. e. publicani, solvunt pro redimendo jure monopoli, quod vocant: ad quem h. l. provocat Graevius.* Sed quomodo ad arbitria funeris haec significatio transferenda sit, non ostendit. Hotomannus interpretatur pecuniam vespillonibus datam, aliisque funus juvantibus. Arbitria sunt omnes impensae, quae in funus fiunt. Ita cepit etiam Guthenius de Jur. Pont. II. 9. Hinc dicuntur his locis de praeda, quam cepere ex Ciceronis et patriae interitu.

ARBOR infelix. C. Rabir. 4. *est crux.* cf. Liv. I. 26. *Ceterum quae arbores infelices a Rom. dictae sint, docet locus notus ap. Macrobb. III. 20.*

ARCA. Qu. Fr. II. 12. *arcae nostrae fiduciae.* i. e. pecuniae. * Mil. 22. *servi in arcas conjiciuntur, ne quis cum iis colloqui possit.*

ARCERE. continere, coherere: Har. Resp. 8. *arceri otii finibus.* Tulc.

Tuse. II. 21. vinelis prope et custodiis arceamus. Nat. D. II. 54. alvus arceat, quod recipit.

ARCESSI criuine, Verr. II. 46. *int. in iudicium.*

ARCESSITUS. Nat. D. I. 6. ipsius rogatu arcessituque.

ARCHITECTARI voluptates, Fin. II. 16. *excogitare.*

ARCHITECTUS. auctor, inventor. Fin. I. 10. architectus beatae vitae dicitur Epicurus. cf. Rofc. A. 45.

ARCTE. Div. I. 28. arcte dormire.

ARCTIM. dubia vox. Att. XII. 44.

ARCULA. Att. II. 1. meus liber arculas discipulorum Ilocratis consumit. *h. e. in eo omnia ornamenta adhibita sunt ex praeceptis Isocrateorum.* arculas vocat *μυροθήκια*, *λεχνύθους*, etc. Off. II. 7. *est de serinio, quo vestes muliebres servantur.*

ARDENS. Sext. 54. ardens tribunatus, i. e. seditiosus. Att. XIV. 10. ardentis in eum literas misit. i. e. vehementes, iracundas. Fin. III. 11. avaritia ardens.

ARDOR coeli. Catil. III. 8. visus ab occidente facies ardoremque coeli. Nat. D. II. 15. astra, quae orientur in ardore coelesti, qui aether vel coelum nominatur. **incendium.* Planc. 40. **stimulus.* Coel. 31. ardor mentis ad gloriam. **de vehementiori sensu, ut doloris.* Att. XII. 13.

AREA scelorum. *est in edd. quibusdam* Att. IX. 18.

ARGENTARIA. *est genus negotii, quod in vendendis, h. e. permutandis cum compendio numis versatur: quod qui exercent, argentariam facere dicuntur.* Verr. V. 59. Caecin. 4. *ut lagariam facere est sagis vendendis rem quae-rere. Ab ea dicti argentarii, quorum non semel apud Ciceronem mentio, iidem cum mensariis, numulariis, trapezitis, collybitis.* *vid. imprimis Salmf. de*

Ufar. c. 17. Budaeum ad Pand. p. m. 197. Cufae. Obs. X. 14.

ARGENTEUS. Muren. 9. *argentea scena. i. e. argenti ornata; ut geminea vagina ap. Ovid. Met. est gemmis distincta.*

ARGENTUM. Verr. IV. 20. argentum bene factum, pulchra vasu argentea. Verr. IV. 22. purum, apponitur caelato, in quo nulli sunt emblemata s. sigilla, de quo genere vid. Salmf. ad Solin. p. 736. Rofc. Am. 46. v. Caelatum. Fin. II. 8. Corinthium. v. Ind. Geogr. Corinthus.

ARGUMENTATIO. syllogismus. Inv. I. 34. argumentationis summa, i. e. propositio maior. Sed Partit. 13. *est argumenti explicatio: et sic pluribus locis.*

ARGUMENTUM. Fabulae genus, de quo Invent. I. 19. *Hinc illa phrasis: Fabula sine argumento.* Coel. 27. *literae sine argumento.* ad Att. I. 19. **genus ornamentum, in valvis, etc. quod exhibebat historias; ut in nostris tapetibus fieri solet.* Verr. IV. 56. *Sic Virgil. Aen. VII. 791.*

ARGUTIAE digitorum. Or. 18. *affectatio in motu digitorum inter dicendum, molliori.* Sic Plin. XXXIV. 8. *Lyssippo tribuit argutias operum, in minimis rebus custoditas. v. e. in capillis. Paullo post vocat elegantiam, add. in Argutus.*

ARGUTULUS. ad Att. XIII. 18. *argutuli libri dicuntur Academici Ciceronis, argute scripti.*

ARGUTUS. arguta dicuntur omnia, e quibus argui, intelligi aliquid, et colligi potest. Sic ad Att. VI. 5. *argutissimae literae.* Div. II. 12. *exta argutissima, quae opponuntur his, quae muta dicuntur.* v. Heinf. ad Silium I. 133. Leg. I. 9. nam et oculi nimis arguti, quemadmodum animo affecti sumus, loquuntur. Sic dixit et Ovid. A. III. 2. 83. *Tibullus eodem sensu dixit oculos loquaces II. 7. ubi v. Broukh. *elaborata arte et polita.* Sic Or. 12. *ambitus verborum arguti, sunt con-*
cinni

*cinni paene nimis et elaborati; cum v. c. paria puribus respondent; qualia sunt in nobili illa çiosæ in Rosciana. hinc * argutum dicitur, quod nimium est in re ceterum bona, ineptum. ad Div. VIII. 1. arguta fedulitas. Or. III. 59. arguta manus, quae scenico- rum morè verba adjuvat. v. Argutiae. et Gell. N. A. I. 5. Or. II. 4. argutissime disputare, i. e. Dialecticorum more, subtilissime.*

ARIDUS. Rosc. A. 27. victus aridus, et rusticorum, qui raro cibum sumunt, post quem manus lavandae sint; unde ipsa vita rustica arida dicitur Quint. 30. cf. Burman. ad Quintil. Inst. Or. II. 8. p. 134. qui vulgarem cibum interpretatur. * Or. II. 38. aridum genus orationis; est subtile, jejunum, sine ornamentis et suavitate, quale est Dialecticorum et reliquorum, qui artis praecepta tradunt. Sic Seneca saepe rhetores et declamatores aridos vocat, eodem sensu. v. Gron. ad Sen. Contr. 34.

ARIES. est machina bellica, qua muri percutiuntur et rumpuntur. Offic. I. 11. quanvis murum aries percussit. v. Lips. Poliorcet. III. 1. hinc transfertur ad argumenta, et cetera, quibus contra aliquem utimur. * Top. 17. ex quo aries ille subiicitur in vestris actionibus. Gesnerus V. Cel. ad Varron. R. R. p. 329. putat ductam metaphoram e re rustica, ubi arietes capreolos fulciunt: cui etiam verbum subiiciendi favet, ut de ea interpretatione dubitari non possit.

ARISTOLOCHIA. Div. I. 10. est herba, quae ex eo nomen invenit, quod parturientes juvet, ut tradit Dioscorides III. 4. cf. Salmass. ad Solin. p. 504. Contra serpentum morsus vulere, ut tradit Cic. I. c. alii etiam ex veteribus docuerunt, quos laudat ad h. l. Davies.

ARMAMENTA. in Arateis: omnia caute armamenta locans lu-

to labere sub undas. *instrumenta navium et alia. v. Graev. ad Flor. IV. 3. 76.*

ARMAMENTARIUM. est navale, et locus, ubi armamenta, arma reponuntur. C. Rabir. 7. ex armamentariis pop. R. armadantur. Or. I. 14. Philo architectus, qui Atheniensibus armamentarium fecit. etc.

ARMARIUM. est serinium, locus, in quo vestes, vasa, aurum, libri, pecuniae reponuntur. Verr. IV. 12. Cluent. 46. etc.

ARMATURA levis. Phil. X. 6. etc. est velut, quorum arma erant gladias, hastae, et parrna: ceterorum militum est gravis armatura. Lipsi: de Re mil. III. 1. Div. II. 10. Sed haec nobis fuerit, tanquam levis armaturae, prima orationis excursio; nunc cominus agamus, etc. quo loco, levis armatura pro ipsis velutibus ponitur.

ARMILLAE. ornamenta nullitaria. de Rep. IV. ap. Priscian. Armillae, quae brachialia vocantur. v. Graev. ad Flor. I. 1. 12. ubi docet, eas proprie viriolas dictas, et Gron. ad Gell. II. 11.

ARRIDEO. Opt. g. d. 4. Cum adhibiti derideantur. Nam si arri- deantur, esset id ipsum Atticorum: proebentur.

ARRIPIO. disco, probro. Rosc. C. 11. quod ipse celeriter arripuit, id cum tarde percipi videt. Mur. 80. haec (Stoicorum placita) Cato arripuit. Nat. D. I. 27. arripere rem nullo modo probabilem. Cato 18. non cani, non rugae repente auctoritatem arripere possunt. ad Div. XI. 10. arripere omne genus, etc. de cogendis militibus. * accusare. Planc. 23.

ARROGANTER. ad Div. XI. 13. arroganter sustinent, int. hostem. i. e. animose et cum contentu hostis.

ARS. Or. II. 11. ad artem revocare: quod quomodo fiat, ibidem doetur. * Artes saepe in libris rhetorum sunt libri de arte dicendi. Sic de Inv. I. 6. artes anti- quae, et alibi.

ARTI-

ARTICULUS. Cato 15. *articuli* farmentorum, sunt, qui et nodi vocantur, item genicula, neque modo in surmentis, sed etiam in flagellis arborum et culmis. v. Graev. ad h. l. Quint. 5. in ipso articulo temporis. * *articuli* orationis. v. Or. II. 88. ad Herenn. IV. 19.

ARTIFICES scenici. Arch. 5. de comœdis et tragœdis. Egre-
gia observatio est Dukeri ad Liv. XXXIX. 22. *artifices simpliciter* dici de histrionibus: ubi vid. Sed etiam de aurigis est ap. Plin. VII. 53. extr. et gladiatores τρυφῶν in Chron. Alexandr. p. 660. ed. Merc. v. Wesseling. V. C. ad Dio-
dor. IV. p. 214.

ARTOLAGANUS. genus pla-
centae vitioris. ad Div. IX. 20.

ARX. princeps summus. Phil.
VIII. 8. ornamentum et arx ami-
corum.

AS. proprie acneus numus Rom.
qui pendebat libram pondi, et
erat ipsa aeris libra. Ejus par-
tes haec sunt: uncia, sextans, qua-
drans, triens, quincunx, semis,
septunx, bessis, dodrans, dextans,
deunx. Itaque as habet 12 un-
cias; 6 sextantes, 4 quadrantes;
3 tricentes, 2 semisses, unum
dextantem, unum dodrantem,
unum bessem, unum septuncem,
duos quincunces. De unciae par-
tibus v. in Uncia. De distribu-
tione assis v. Volusium Maecia-
num ap. Gronov. de Pec. vet.
p. 395. *Assium* pondus varium
fuit. Olim librales erant, in quos
cadit definitio supra posita. Hu-
jusmodi assim exhibere se putat
Spanhem. de Usu et Pr. Num.
Disf. I. p. 22. Belli Punici I.
temporibus autem, propter penu-
riam pecuniæ, facti sunt sex-
tantarii, h. e. qui sextantem assis
libralis aequarent. Bello Punico
II. uncialis, et post, lege Papiria,
semiuncialis, ut quartam et vice-
simam libralis partem aequarent.
v. Plin. XXXIII. 3. *Asses libralis*
intelliguntur aeris gravis nomine.

v. Perizon. de Aere gravi p. 25.
sepp. Quoniam autem commodi-
tates multas habet in computa-
tionibus totius in 12 partes dis-
tributio, etiam aliae res ad assis
modum distributae sunt; inprimis
hereditates. v. Caecin. 6. ad Div.
XIII. 20. Haec tironum causa de
asse addere placuit.

ASCENSIO. Brut. 86. quorum
quae fuerit *ascensio*, h. e. quibus
gradibus et quomodo ad perfe-
ctionem pervenerint.

ASCISCO. arrego. Or. I. 19.
* Fin. III. 5. rerum cognitiones --
propter se *asciscendas*, arbitramur.
ibid. quae naturae primo *ascita*
sunt. ibid. V. 7. primum *ascitum*
est vocabulum philosophiae Stoi-
cae, quo Cicero utitur de rebus
iis, quae et prima naturae, prin-
cipia naturae, commendatio pri-
ma naturae, dicuntur, h. e. de
iis, quas homo primas, et natu-
ra appetit et diligit.

ASINUS. Att. IV. 5. me *asinum*
germanum fuisse: i. e. stupidum,
qui, quae suassisti, non feci, nec
salutaria esse intellexi.

ASOTUS. Fin. II. 8. nolim mihi
ingere *asotos*, ut soletis, qui in
mensam vomant, et qui de convi-
viis auferantur, crudique se rur-
sus posttridie ingurgitant, etc.

ASPERITAS judicialis. de Or.
II. 15. cernitur in πᾶθεσι, sen-
tentiarum aculeis et omni illa
contentione, quae iudiciali elo-
quentiae propria est.

ASPERNOR. Rosc. Am. 53.
hanc proscriptionem nisi hoc ju-
dicio a vobis rejicitis et *asperna-*
mini. Cluent. 69. Deos -- a suis
aribus *aspernatos* esse. add. ad Q.
Fr. I. 1. it. Fin. I. 15.

ASSECLA. Cluent. 63. *assecla*
dicitur servus Stratonis. Sic Verr.
I. 24. Rubrius comes et minister
in provincia Ferris Legati, dicitur
Legati *assecla*. Att. VI. 3.
qui potentissimorum, contumelias
non tuli, serrem hujus *asseclae*.
* in Sallust. 8. omnium mensarum
assecla, i. e. parasitus. Sunt
autem

autem ap. Cic. affectatæ semper vilioris generis; affectatores, de quibus statim, non item, Sed dicitur tamen ap. Nep. Att. 7. Legatus, Praetoris affecta.

ASSECTARI. dicuntur, qui aliquem honoris et gratiae causa in comitia, curiam, forum, domumque deducunt. *Sic Or. I. 56. dicitur Ser. Galba Consularis P. Crassum acdilitatem petentem affectatus esse, quod Crassi filium C. filio suo despondisset.*

ASSECTATOR. qui affectatur. *Verr. II. 11. Africani vetus affectator. Balb. 27. cum ducibus ipsis, non cum comitatu affectatoribusque consulant. Petit. Conf. 9. assidua affectatorum copia. h. l. distinguuntur clare a salutatoribus et deductoribus: quamquam et horum affectatio dicitur, ibid. Eos autem distribuit in voluntarios, et eos, qui id debent.*

ASSECTATIO. opera affectandæ. *Muren. 34. tenues homines habent hanc in nostris petitionibus operam atque affectionem. Ex quo loco colligas, affectionem de tenuibus hominibus, clientibus dici tantum, qui et soli apud Ciceronem affectatores dicuntur. Sed ut generale est affectari, neque de tenuibus solum, sed principibus etiam dicitur (v. Affectari): sic affectatio etiam utrique generi communis est. Testis locus classicus de Petit. Consul. 9. Et quoniam affectionis mentio facta est, id quoque curandum est, ut quotidiana ejusque generis, et ordinis et aetatis ulare, etc. Illius autem rei tres partes sunt: una salutatorum, altera deductorum, tertia affectatorum, etc. Quorum autem hac affectiones pertinerint, ibidem docetur his verbis: Nam ex ea ipsa copia conjectura fieri poterit, quantum sis in ipso campo virium et facultatis habiturus.*

ASSENTIOR. ad Div. I. 9. *assentiri temporibus, pro inservire. assensa. Acad. IV. 31. i. e. pro certis habita et perceptis, ad*

Div. IV. 4. id tibi nullo modo assentior.

ASSEQUI. *passive est Verr. II. 73. nisi vitiosa est lectio.*

ASSERERE. *Flacc. 17. Cum in causa liberali, eum, qui afferebatur, cognatum suum esse diceret. Asserere in foro dicitur et is, qui eum, quem quis sibi, tamquam suum servum, vindicat, liberum esse testatur, et ab eo, qui vindicat, defendit; et, qui in servitute vindicat. Utriusque est assertio et vindiciae, utriusque asserere et vindicare, uterque assertor: sed alter in servitute, alter in libertatem: quod patet e Livio III. 44. sq. qui locus est classicus. h. l. est ejus, qui vindicat in libertatem. in Lexico Nizoliano ex Offic. III. 13. assertur, ut illi asserunt: sed non est neque in bonis codd. neque edd. cf. Borrich. Vindic. p. 17.*

ASSERTIO. *Acad. I. 12. assertionem approbare. Sed Davisius recte reposuit assensione.*

ASSERVIO. *Tusc. II. 24. toto corpore contentioni vocis asservire. i. e. cum voce una totum corpus contendere.*

ASSEVERO. *Verrin. II. 10. utrum asseveratur in hoc, an tentatur? h. e. utrum serio ista dicuntur, an tantum periculi faciendi causa, si forte hujusmodi defensionem probare possit?*

ASSESSIO. *ad Div. XI. 27. oblitumne me putas, quae tua fuerit assertio, oratio, confirmatio.*

ASSIDUUS. *locuples, Top. 2. e. XII Tabb. assiduo vindicem assiduum esse, id est, locupletem locupleti. quia sc. fit ab aere dando, ut ait Quintil. X. 5. cf. Gell. VIII. 8. XVI. 10. Sed haec notio verbi postea obsolevit. Ciceronianae notiones haec sunt: 1) qui perpetuo in loco aliquo versatur. Rolc. Am. 6. assiduus in praediis esset. ibid. 29. assidui erant Romae. ibid. 16. qui liberos suos assiduos agricolas esse volunt. h. e. semper in agris esse, et in praediis; neque enim de iis sermo est, qui rustico opere, aran-*

arando, fodiendo, funguntur, sed de dominis praediorum, quorum praesentia tantum opus est. Clare Cato 16. *semper boni assiduique domini referta cella vinaria etc. est. Sed his assiduus agricolis opponuntur assidui urbani ap. Plaut. Trinum. I. 11. cf. Gronov. Pec. Vet. IV. 9. Pison. 26. in hac quotidiana assidua urbanaque vita.* Carcin. 22. *convocatis opponuntur assidui domesticique.* Hinc eleganter Or. II. 39. *assidui dicuntur rhetores, et quicumque in una arte perpetuo versantur. Ab hac significatione fluxit altera, qua 2) assidui dicuntur, qui aliquem ubique sectantur, affectatores, v. Assiduitas: ad quem modum Act. I. in Verr. 12. dicitur assiduus accusator 'et odiosus, qualis ille est ap. Xenophont. Memorab. Socr. II. 9. 6. ὁς οὐκ ἀπὸ ἀλλόττερο, εἰς etc.* Rosc. A. 24. *hae sunt impiis assiduae domesticaeque Furiae.* 3) *assiduum dicitur, quod est perpetuum, sine intermissione.* Att. XIII. 16. *assidui imbres.* ibid. 12. *assiduus cursus.* Planc. 8. *assidua frequentia.* ad Div. IV. 7. *assiduae lacrimae.* ibid. X. 21. *fabricula assidua, opp. intermittenti.* Verr. I. 39. *assidua commemoratio.* etc.

ASSIDUITAS. 1) *perpetua praesentia: ut de advocatis.* Planc. 11. Sext. 3. Planc. 27. *Valuit assiduitate; quae κατ' ἐξοχὴν dicitur, cum quis perpetuo Romae est, in civium oculis, quod ea res ad petitiones prodesse putatur, et propterea inter praesidia petitionum commemoratur.* Verr. I. 39. *aut, quod levissimum est, assiduitate -- gratis.* Praetor factus est. Mureh. 9. *assiduitatis* putat esse consulatum. N. D. II. 38. *assiduitas quotidiana; de rebus coelestibus, quas quotidie videmus.* Att. XII. 33. *assiduitas medici.* 2) *affectatio, neque solum tenuiorum, sed etiam salutarum principum.* Qu. Fr. I. 3. *Hortensius me summa simulatione amoris, summaque assiduitate quotidiana sceleratis-*

sime insidiosissimeque tractavit. Pet. Conf. 3. *quotidiana amicorum assiduitas et frequentia.* 3) *perpetuitas, continuatio sine intervallo, frequentia.* Rosc. Am. 53. *assiduitas molestiarum.* Off. II. 21. *assiduitas bellorum.* Inv. I. 3. *dicendi assiduitas.* ad Div. XVI. 25. *assiduitas literarum.* ad Herenn. IV. 13. *vitabimus istius literae nimiam assiduitatem.*

ASSIGNARE. *dare, tribuere.* Att. X. 4. *nihil assignabis, nec patruo, nec mihi, sc. culpae.* *Imprimis autem notanda ea ratio, cum de agris distributis, numeribus, honoribus dicitur.* Sic Pison. 36. *quid? per tuum servulum ordines assignati.* *Chargen, in re militari.* v. *Ordines.* Somn. Sc. 7. *munus assignatum defugisse.* Agr. III. 3. *assignare agros colonis.* etc. vid. *Assignatio.*

ASSIGNATIO. ad Div. XIII. 8. *assignationes Sullanae, sc. agrorum.* *Distinguuntur autem hic et aliis locis a venditionibus, ut assignare et vendere agros.* Agr. III. 3. ad Div. XI. 20. *ubi forte dicuntur agri legionibus assignari.* *assignatio fit per leges agrarias, coloniis deducendis; venditio autem auctione.*

ASSILIO. Or. II. 53. *nec assiliendum statim est ad illud genus. i. e. non nimis cito, ante tempus, accedendum.*

ASSIMULATUS. Coel. 6. *assimulata virtus.* Verr. II. 77. *literae lituraeque omnes assimulatae, expressae.* Cluent. 13. *assimulata familiaritas.*

ASSUMERE. Fin. III. 5. *sensu Stoico dicitur de προσηνέους.* * *Fin. I. 10. omnis voluptas assumenda, omnis dolor depellendus.* * *comparare sibi; tamquam in subsidium.* Or. I. 50. *si quis aliam quoque artem sibi assumserit.* ibid. 37. *nisi dicendi copiam assumisset, sc. praeter jus civile.* * *arrogare sibi, vindicare.* Offic. I. 1. *si id mihi assumo, videor id meo jure quodammodo vindicare.* ad Div. I. 9. ne-

neque quicquam mihi *assumfi*, nec hodie *assumo*. *in syllogismo est assumere, cum majori propositioni, quam vocant, subjicimus minorem. Divin. II. 53. Sed cum his sunsit, quod voluit (*haec est propositio major, quae Ciceroni simpliciter propositio dicitur*) id tamen *assumit*, quod concedi non potest. ibid. *Assumit* autem Cratippus hoc modo: Sunt autem Dii etc. *in rhetoricis assumere, est extrinsecus petere argumenta, non ex ipsa causa. Top. 2. alii loci in eo ipso, de quo agitur, haerent, alii *assumuntur* extrinsecus, cf. Or. 35.

ASSUMPTIO. Fin. III. 5. *assumptione digna sunt προϋλητα*. *Inv. I. 34. *assumptio, est minor propositio syllogismi*.

ASSUMTIVUS. Inv. I. 11. *assumptiva constitutio, quid sit? vid. ibid.*

ASSUS, *a, um*. ad Div. IX. 20. usque ad *assum* vitulinum opera producit. *Att. XII. 6. pro isto *asso* sole, quo tu abusus es in praeulo nostro, a te nitidum solem unctumque repetimus, i. e. pro eo, quo usus es sine unctione. vid. Buchner ad hunc l. et Casaub. ad Pers. p. 346. s. ut placet Manutio, pro insoflatione sine coena, etiam cum coena lauta et uncta. *Qu. Fr. III. 1. in balneariis *assa* in alterum apodyteri angulum promovi. h. e. sudatoria, ut Seneca appellat, i. sudationem, ubi sudabatur tantum, sine lotionem. Vid. Salmus. ad Carinum c. 17. p. 810. b. Figuram ejus ex antiquo monumento exhibet J. A. Fabricius ad Sextum Emp. p. 50. Casaubon. ad Theophr. περί ἀρωγῶν. p. m. 144. distinguit *assam* cellam a sudatoria, et in nonnullis balneis quatuor cellas fuisse ait, in quibus praeter sudatorium *assa* fuerit, quod ex h. l. et ex Dial. Adriani cum Epicteto confirmat. In loco Ciceronis quidem non diferte a sudatoria cella distinguitur *assa*. Quo-

modo autem *assa* cella a sudatoria discreparet, vellem demonstrasset Casaubonus.

ASTRA. Att. II. 25. tollere laudes ad *astra*. ibid. 21. decidere ex *astris*. i. e. annittere laudem.

AT. servit objectionibus. Verr. II. 6. At enim istum soli Siculi persequuntur, etc. Fin. II. 24. At enim sequor utilitatem, etc. et infinitis locis aliis. *sultem. Verr. III. 85. si non ponam, at aliquam rationem asserre etc.

ATER. Att. II. 41. albus *aterve* fuerit, ignorans.

ATOMUS. *femin. g. Corpusculum minutum et individuum, quo in explicanda origine mundi utebatur Democritus et post eum Epicurus*. Fin. I. 17. Nat. D. I. 20. etc.

ATQUE. *inservit initiis et transitionibus*. Or. I. 22. *Atque*, inquit Sulpicius, hoc primum a te quaerimus. Legg. III. 9. *Atque* ut Flavianum, et ea, quae prisca sunt, relinquam. Catil. III. 6. *Atque* illud, quod primum faciendum fuit, factum atque transactum est. cf. Or. I. 4. *init.* ad Div. XI. 28. etc. *cum adeo in correctionibus adhibetur, imprimis cum intendi sententiam volumus, ut sit, sive potius. Att. I. 14. ego princeps atque adeo secundus fui. Rose. Am. 10. hoc consilio, atque adeo hac amentia impulsi, etc. ibid. 35. Si prodierit, atque adeo, cum prodierit. *statim, confestim. Legg. II. 4. Si in jus vocat, atque eat. Nam sic legendum, videre viri docti. De hac vi particulae vid. Gron. ad Liv. XXVI. 39. Duker. et Drak. ad XXVII. 21. et alios Daviso ad h. l. citatos.

ATQUL. ad Div. VI. 6. atqui utebar familiarissime Caesare. ad Att. VII. 7. atqui certe ille agere debuit. Nat. D. II. 7. atqui nihil melius est mundo. Verr. II. 59. Quid vero? modum statuarum haberi nullum placet? atqui habeatur necesse est.

ATRAMENTUM. Nat. D. II. 50. succus sepiac. ad Div. IX. 21. atra-

atramentum futorium: *est* Chalcanthus, s. *ut* *hodie* vocatur, vitriolus, v. *Plin. XXIV. 12.*

ATRATUS. *opp. albato, effque idem, qui pullatus*, in *Vatin. 13.*

ATROCITER ferre. *Mil. 8. de lege valde severa, vel in hominem vel in factum.*

ATTENDERE. *Partit. Or. 24. de necessitate attendere, i. e. cogitare, agere.*

ATTENTARE. *Verr. II. 54. omnium inimicos diligenter cognoscere, colloqui, attentare. i. e. perspicere, quo animo sint. Or. 61. attentare fidem iudicis, dicuntur oratores, qui blanditiis orationis iudicem a iustitia abducere conantur. Sext. 4. quam urbem ab illa scelerata manu attentari suspicabamur.*

ATTENTATUM, ad *Quir. p. R. 7. classis attentata, in quam impetus hostium factus. Or. III. 28. melius fuerat praeterire, quam attentatum deserere: abjicere, quod coeperas discere.*

ATTENTUS. *Rosc. Amer. 15. attenta et rusticana vita. Quint. 3. paterfamilias prudens et attentus.*

ATTENUATE dicere. *Brut. 55. est boni oratoris in genere tenui versantis, idem, quod prelle, quod ei jungitur.*

ATTENUATIO verborum. *Herenn. IV. 11. et 21. pro contractione.*

ATTENUATUS. *Or. 30. attenuata multa habet, i. e. e genere subtili. Brut. 82. attenuata nimia religione oratio. subtilis ad jejunitatem usque.*

ATTINET. *opus est, convenit. Verr. V. 66. quid attinuit etc. Off. I. 32. neque attinet, naturae repugnare. Rosc. A. 43. nihil ad me attinet. i. e. contemno, non timeo, sine praepos. Ad. ad Att. XV. 1. primum quod attinet.*

ATTINGERE. *cadere in aliquem, convenire, proprium esse. Nat. D. I. 9. labor non attingit Deum. Off. I. 6. veri investigatio maxime attingit naturam humanam. Fin. V. 9. quatenus quicquid,*

se attingat. h. e. ad se pertineat.

* *Tusc. V. 33. cupiditates necessitatem non attingunt. i. e. non sunt necessariae. Legg. II. 5. quae non magis legis nomen attingunt, (merentur) quam si latrones aliqua sanxerint. Leg. II. 1. alia causa me delectat, quae te non attingit ita. Acad. IV. 31. quae res eum sic attingit. ad Att. IX. 11. Si qua cura te attingit. Tusc. IV. 13. ut in malis corporis similitudo attingit animi naturam, sic in bonis. h. e. quemadmodum affectiones, morbi que animi habent quandam similitudinem cum corporis morbis affectionibusque, sic bona corporis cum bonis animi: animus in utroque genere similis est corpori. * *Rosc. A. 26. bestiae, quae tantum scelus attingunt. i. e. de tum scelesto homine comedissent, ut Graeci ἀνθρώπους eodem modo. v. c. Thueyd. II. 50. Muren. 9. attingere forum, dicuntur, qui posita praetexta a Praetore in foro accipiunt togam puram, qua accepta iis licet, in foro versari, causas agere, etc. * *Att. XIII. 33. horum vix ego attingi penulam: parcissime invitavi, ut manerent. Caecin. 17. rem ad verbum attingere. i. e. intelligere, judicare: si tamen lectio sana est.***

ATTONSUS. *Tusc. V. 17. laus est attonsa Laconum. i. e. immixta. e poeta.*

ATTRAHO. ad *Div. VII. 10. Romam te attraham, h. e. venire jubebo.*

ATTRECTO. *Cael. 8. attricare foeminas: est per libidinem contingere partes, quibus libido incitatur. Est verbum proprium in ea re, quo usus etiam Sueton. Ner. 26.*

ATTRIBUO. *Tusc. III. 3. non attribuire ad amissionem amicorum miseriam nostram. i. e. adjicere. * in re pecuniaria quid sit, v. in Attributus.*

ATTRIBUTIO. *apud rhetores dicitur, quicquid rei tribuitur.*

Ful-

Vulgo praedicatum. v. Inv. I. 26. in re pecuniaria dicitur, quam hodie vulgo assignationem vocant, cum non ipsi solvimus ex arca, sed ab alio, qui nobis aut debet, aut pro nobis solvere paratus est, amicitiae ergo. ad Div. XVI. 24. Att. XVI. 3. in attributione mihi ignota nomina. h. e. homines, a quibus mihi solvere vult, ignoti sunt mihi. Attic. XVI. 1. est de solutione pecuniae, quae attributa est a creditore.

ATTRIBUTUS. Verr. I. 13. pecunia attributa, h. e. quae nobis solvitur ab alio, data assignatione, quam hodie vocant. Verr. III. 70. locietates, unde erat attributa pecunia. Att. XIII. 22. attributos quod appelles, valde probo. *Attributi sunt ii, a quibus attributa est pecunia, a quibus debitor solvit.*

AVARITIA. Fin. IV. 27. avaritiae, in plur. Verr. II. 54. avaritia hians et imminens.

AUCTOR. Hujus vocabuli multiplex est et varius apud Ciceronem usus. Quas nos quidem observavimus diversas significationes, haec sunt:

1) is, a quo fama orta est, et qui dicere potest, unde habeat, quae dicit. ad Div. XII. 4. Rumor erat -- auctor erat nemo. Unde auctor etiam pro nuncio est. vid. Gron. ad Liv. V. 1. Heins. et Burm. ad Ovid. A. II. 6. 34.

2) praeceptor. Off. II. 2. quamquam in antiquissima philosophia, Cratippo auctore, verlaris.

3) qui exemplum rei faciendae dedit; qui rem facere suadet aut praecipit exemplo. Academ. IV. 3. nec literarum Graecarum nec philosophiae jam ullum auctorem requiro, sc. cum Africanum et Catonem habeam, qui didicerunt. Off. III. 7. num locupletiores quæris auctores? Verr. III. 38. Cur non, hoc auctore, etiam Romae servi ad vectigalia accedunt. Verr. V. 26. Unum auctorem facti tui profer. Fin. IV. 16. Cato omnium virtutum auctor. i. e. exemplar.

Cic. Clav.

4) qui rem facere suadet, aut jubet, aut permittit. Div. I. 15. auctores, sc. rerum suscipiendarum aut omittendarum. cf. Attic. I. 19. et Dom. 29.

5) a) auctor legis dicitur, qui primum legem scivit, Dom. 30. b) legis suasor, adjutor, laudator, Agr. II. 5. Leg. III. 16. cf. Gron. ad Liv. II. 56. c) qui legem ferri jubet, quod erat Senatus; unde Senatores auctores legum dicuntur, Verr. V. 67.

6) auctores in Senatu, Brut. 34. aut consilii publici. Or. I. 49. sunt principes Senatores, h. e. Consulares, et qui habent suas sententiae priori dicendae, adeoque rei alicujus auctores fieri possunt. item, qui multum valent in Senatu, ut Or. III. 17. item, qui alicujus rei in Senatu auctores sunt decernendae. Att. III. 18. in quorum sententiam fit SCTum, ad Fam. XV. 4. Regem Ariobarzannem, te auctore, commendatum habeam. h. e. e SCTo in tuam sententiam facto. cf. Gronov. ad Liv. XXIV. 43.

7) fide dignus. Leg. II. 6. auctor haud deterior Theophrastus Timaeo.

8) testis. Flacc. 17. gravis auctor injuriae publicae.

9) qui alicujus injurias defendit et accusando vindicat; quia sc. est auctor iudicibus rei puniendi. Flacc. 22. auctorem querelarum et doloris sui habent. item:

10) defensor quicumque, qui alicujus rem causamque gerit. Flacc. 15. auctor suae civitatis. Gronov. de Pec. Vet. IV. 3. p. 374. Sic Sext. 66. optimatum defensores et principes dicuntur, auctores et conservatores civitatis. i. e. defensores. Planc. 13. auctor locietatum multarum fuisse dicitur, qui publicanorum defensor fuit, multaque pro iis gessit cum fide. cf. Cluent. 24. Verr. V. 67. iudices dicuntur auctores legum, iudiciorum et juris.

11) *est venditor, qui suum esse spondet, quod vendit, et ejus vendendi se potestatem habere: adeoque, actione tenetur de evictione, unde auctoritas, vid. Auctoritas; aut periculum judicii praestat, ut in mancipio. Caecin. 10. auctor fundi. cf. Gronov. ad Senec. Conf. ad Marc. 10. Hinc ductum esse illud videtur Muren. 2. Quod si in iis rebus repetendis quae mancipii sunt, is periculum judicii praestare debet, qui se nexu obligavit. profecto etiam rectius in judicio Consulis designati is potissimum Consul, qui Consulem declaravit, auctor beneficii populi Rom. esse debet. Ceterum venditor est auctor primus; qui autem spondet pro eo, rem esse ejus, vendendi-que potestatem eum habere, auctor secundus. v. Salmaj. Mod. usur. p. 728. 733. 694. Verr. V. 22. quod a malo auctore emissent, diutius se obtinere non posse: qui evictionem praestare non posset. Ab hoc verbo auctio videtur venditionis vim accipere, non ab augendo pretio in licitando, ut vulgo statuunt.*

12) *tutor. Caecin. 25. dos, quam mulier, nullo auctore, dixisset: non adhibito tutore, qui in rebus mulierum auctor est.*

13) *Cluent. 5. auctores nuptiarum; sunt parentes, cognati, tutores, qui nuptias aut consecrunt, aut probarunt, aut tabulas nuptiales obsignarunt.*

14) *Dom. 14. auctor comitiorum centuriarum et curiatorum; est, qui habet comitia, usque praefit.*

15) *Verr. V. 67. Senatores dicuntur auctores judiciorum et juris, quia judicia haberi volunt, ea administrant, et suum cuique jus reddi volunt.*

16) *Senatus quo sensu auctor sit, Patres auctores fiant, v. in Auctoritas Senatus.*

17) *Or. I. 45. auctor dicitur de ingenio. vid. Jenf. Lect. Lucian. I. 8.*

AUCTORITAS. *tribuitur ei, qui, quocunque sensu, auctor 1) est, nunciando, jubendo, suadendo, inveniando, docendo, vendendo, testando, defendendo, rogando, exemplum praecundo, etc.; aut 2) esse potest; aut 3) esse posse putatur. Est ergo*

1) *auctoritas ejus, qui primus quid invenit et fecit. Inv. I. 28.*

2) *sententia judicum; non solum quia auctores sunt condemnationis vel absolutionis, sed etiam, quia eo ipso auctores sunt alicujus rei omittendae, vel licentiae, ejus faciendae impune. Verr. III. 94. providete, ne auctoritate vestra, (sententis vestris absoluto Verre) avaritiae viam patefaciatis illustrem atque latam.*

3) *est defensoris et accusatoris. Sull. I. quantum ille (accusator) de mea auctoritate deripisset. Verr. III. 5. expectate auctoritatem accusationis meae. i. e. dum ego vobis accusando fiam auctor Verri condemnandi.*

4) *est confirmantis aliquid, sed ita, ut differat ab ea, quae est testimonium dicentis. ad Quir. p. R. 7. audistis non solum auctoritatem, (sc. dicentis a me temp. servatam) sed etiam testimonium.*

5) *exemplum. Sext. 6. reipubl. capellendae auctoritatem praescribere. sc. commemorando ejus tribunatu. Tusc. II. 22. valuit auctoritas etc. Leg. I. 13. in disserendo aliorum auctoritati parere. h. e. ea methodo uti, qua alii usi sunt. Verr. III. 93. Antonii facto atque auctoritate defendito. V. 32. auctoritas majorum. i. e. quae majores fecere, ut nobis exemplum praecirent. N. D. III. 38. auctoritatem dare. i. e. exemplum. Lael. 21. utrumque egit graviter, auctoritate et offensione animi non acerba; h. e. ut non daret exemplum amicitiae acerbae ruptae. Rose. Am. 6. auctoritate causam nobilitatis defendit; scil. apud municeps suos, quod exemplo suo suaderet, nobilitatis partes sequi. Verr. III. 19. auctoritatem superiorum Prae-*

Praetorum repudiare. *ibid.* 6. etiam exemplum et auctoritas junguntur.

6) *consilium*. Att. X. 1. *auctoritas*. ejus mihi vivit, h. e. etiam mortui *consilium* sequor. Off. III. 30. eorum auctoritate pax facta. cf. Cato 6. Off. III. 27. I. 23. ad Div. VI. 6. Verr. I. 42.

7) *est philosophorum, quorum sententias libenter amplectuntur homines*. Acad. IV. 22. inconstantia levatur auctoritas; quod eos non facie auctores sequimur, qui inconstantes sunt in sententiis. Off. I. 1. fumma doctoris auctoritas et urbis; quia eruditissimus est, adeoque bonus auctor philosophiae, et in urbe inventa est philosophia. Div. I. 39. nemo philosophus aliter sensit, in quo esset auctoritas. Off. III. 29. maxima auctoritate philosophi. Acad. IV. 3. ad unius se auctoritatem conferre.

8) *opinio insignis de alicujus virtute, doctrina, etc.* Verr. III. 90. auctoritas eorum est tanta, ut etiam delicti suspicionem tegere possit. Manil. 15. Imperatoris auctoritas. Verr. I. 2. judiciorum auctoritas constituta. Brut. 67. auctoritate eget, de eo, cujus nullum nomen in patronis causarum erat, cum diligentissimus esset. Leg. I. 5. nunc ab uno magna auctoritate et scientia sustinetur. Cato 18. non cani, non rugae repente auctoritatem asferre possunt.

9) *quaecunque res, cujus aliquis auctor est*. Acad. I. 9. auctoritas, veteris disciplinae, (sc. Academicae) h. e. disciplina, cujus veteres Academici auctores fuerunt.

10) *auctoritate alicujus utimur, cum cum auctorem, approbato rem, consentientem nobis, dicimus*. Div. I. 43. leges suas auctoritate Apollinis confirmavit. Acad. IV. 5. in eorum auctoritate delitesceret. Div. I. 1. ut ab ultimis auctoritatem repetam. Tusc. V. 12. hujus sententiae gravitas a Platonis auctoritate repetatur: inde, quod auctorem habet Platonem. Lael. 1. sermo positus in veterum

hominum auctoritate. i. e. qui a veteribus habitus dicitur.

11) *narrantis et testimonium dicentis fides, item, rebus narratis, etc. facta fides*. Off. II. 9. Att. V. 21. Flacc. 22. auctoritatem esse in eo testimonio, etc. Div. II. 54. auctoritatem nullam debemus rebus commenticiis adjungere. *ibid.* 17. 22. quid haruspicina auctoritatis habeat. *ibid.* 59. somniorum auctoritas. Lael. 25. cum ad vanitatem accessit auctoritas. h. e. si is assentatur, qui auctor esse posse, qui fide dignus videtur.

12) *approbatio*. Tusc. IV. 34. amoris auctoritatem tribuere. cf. Phil. III. 2. Div. I. 3.

13) *sententia, cujus se quis auctorem proficitur, judicium de re aliqua*. Cluent. 50. errat, si quis in orationibus nostris auctoritates nostras se consignatas habere arbitratur. Manil. 22. auctoritatem suam defendere. *ibid.* 20. Catuli auctoritas et sententia. Nat. D. III. 3. mihi hoc persuasum est, auctoritate majorum. i. e. quia majorum sententia fuit. cf. Lael. 4.

14) *quicquid facimus, quo auctores alicujus rei faciendae, credendae, fieri possumus*. Cluent. 42. auctoritas censoria, dicuntur notae Censorum, quibus auctores sunt, aliquem criminis cujusdam rem esse. Nat. D. III. 38. utrum poetae Stoicos depravarint, an Stoici poetis dederint auctoritatem. i. e. amorem probando, fecerint, ut poetae tam multa de amore, etc. ad Qu. Fr. I. 3. spero, si quid mea spes auctoritatis habet.

15) *ejus est auctoritas, qui primus legem scivit*. Dom. 31. sc. quia reliquis est auctor legis sciendae, et primi suffragium plerumque tota praerogativa, ut praerogativae ceterae centuriae sequuntur. v. Praerogativa.

16) *voluntas jubentis, rogantis, hortantis, docentis, suadentis*. Or. I. 23. *ibid.* 1. Verr. I. 40. auctoritas patris. cf. Caecin. 18. verba servire hominum consiliis. et

auctoritatibus. pro quo post voluntas dicitur in fin. cap.

17) Off. I. 26. amicis major quam ante tribuenda auctoritas. h. e. plus eorum consilio, quam ante utendum. Est ergo ista auctoritas, cum quis dignus iudicatur, qui consulatur, cui pareatur.

18) *literae, tabulae, testimonia* et quicquid prodest ad faciendum fidem. Sic Verr. III. 62. auctoritate civitatum, sunt literae publicae et tabularii, et testimonia per Legatos. ibid. 71. auctoritates societatum, sunt tabulae eorum, et literae, quae erant tamquam auctores, testes, furtorum Verris. Act. I. in Verr. c. 3. testimoniis jungitur auctoritas.

19) auctoritas tribuitur etiam locis. Sic Manil. 1. de suggestu pro rostris, e quo magistratus cum populo agebant: auctoritatem hujus loci nondum attingere potui; quia sc. ex eo loco populo fiebant auctores legum jubendarum, antiquandarum, etc. Similiter Off. I. 1. auctoritas urbis Atheniensis.

20) auctoritas est etiam eorum, quorum consiliis, jussis, voluntati libenter obedimus. Cato 17. non solum in sententia, sed etiam in nutu residebat auctoritas. Leg. III. 15. auctoritatem optimatum legem tabellariam abstulisse; quod hac perlata licebat, in suffragiis suam voluntatem sequi, non optimatum. ibid. 17. reliqua voluntas auctoritati traditur aut gratiae.

21) genus venditionis, cum venditor est auctor (v. auctor n. 11.) et actione tenetur de evictione. Muren. 7. multae domus sunt. jure optimo, jure privato, jure hereditario, jure auctoritatis, jure mancipii, jure nexi. v. Salmas. de Usuris p. 207. sq. Hinc eleganter transfertur, ut:

22) auctoritas sit eorum omnium, qui aliquid se fecisse, aut fieri jussisse, suasse profitentur. Sull. 11. defugere auctoritatem consulationis sui. i. e. nolle fateri, se aucto-

rem esse eorum, quae in consulatione facta sint. cf. Terent. Eunuch. Act. II. 4. 105.

23) *jus rei suae vindicandae.* I. ipsa actio pro rei suae evictione et vindicatione, cui locum facit illa altera auctoritas n. 21. Caecin. 19. auctoritatem fundi et usum lex jubet esse biennium. cf. Top. 4. Off. I. 12. ejus rei aeterna auctoritas. i. e. semper vindicari, evinci potest, nunquam usu capi. v. inprimis Salmas. de Usuris c. 8. pag. 210. sq.

24) est et Imperatoris, quod milites ea faciunt, quorum auctor est, quae jubet. Phil. III. 3. legio auctoritatem Caesaris persecuta est. ad Div. X. 28. si legiones se ad Caesaris auctoritatem contulissent.

25) nomina eorum, qui alicujus rei auctores sunt. Sull. 13. auctoritates principum conjurationis colligebat. h. e. qui essent principes conjurationis, quod, si essent magnis nominibus homines, facilius essent auctores Allobrogibus futuri, etc. Nat. D. III. 4. auctoritates contemnis, ratione pugnas. Or. III. 2. auctoritates praescriptae. Sunt nomina eorum, qui scribendo assuerunt ScTo, et quorum nomina ScTo praeponuntur. an dicendum sit perscriptae praescriptae? vid. Praescribo.

26) potestas jubendi, statuendi, etc. atque adeo licentia. Verr. II. 49. habet auctoritatem legum dandarum a Senatu. V. 58. tantum sibi auctoritatis suscepit. sc. ut juberet homines interfici. Phil. VIII. 8. auctoritatem reip. secum attulerat: eam potestatem habebat, quam ipsa respublica, ut ipsa adesse et cum Antiocho agere videretur. Nat. D. III. 35. oratio haec videtur auctoritatem asserre peccandi.

27) quaecunque et in quocunque genere vis. Leg. II. 7. antiqua verba plus auctoritatis habent. ad Div. VI. 6. constitui apud te augurii auctoritatem. h. e. tuae praedictiones augurii vim habebunt.

bunt. Div. I. 18. *auctoritatem* vetustatis habet. i. e. *vult, quia vetus est.* ad Div. IX. 9. *preces meae apud eum non minus auctoritatis habent.* Off. III. 30. *utilitatis species ab honestatis auctoritate superata est.* h. e. *honestus plus valet.* ad Div. I. 7. *auctoritatem* habet officii nostra propugnatio potius, quam sententiae.

28) *auctoritas, est hominum honoratorum et potentium, quatenus veremur, ipsos laedere, iis, negare aliquid, etc.* Verr. I. 48. *Ligur (Senator) non dubitat, quin aequitate causae et auctoritate sua commovere hominem posset* -- ad extremum petere coepit, ne usque adeo suam auctoritatem contemneret gratiamque despiceret.

29) *species et ostentatio magnae eruditionis et sapientiae etc. assumpta,* Div. II. 67. de atomis Democriteis: nec cognovi quemquam (praeter Democritum), qui, maiore auctoritate, nihil diceret.

30) *solutum.* ad Div. VI. 6. *animum tuum hominis amicissimi -- auctoritate confirmandum puto.*

31) *Augurum auctoritas.* Leg. II. 12. *maximum jus est Augurum, cum auctoritate conjunctum.* ibid. *nihil sine Augurum auctoritate posset cuiquam probari.* Sc. *Augures sunt auctores rerum gerendarum et mittendarum.* Hinc *auguria et auspicia ipsa dicuntur de Har.* Resp. 14. *rerum gerendarum auctoritates.* Huc pertinet religionum auctoritas, qua *res publica regi dicitur.* Div. I. 40.

32) *ipsum decretum, et quod decretum est.* Leg. II. 19. *haec jura Pontificum auctoritate consecuta sunt.* ibid. 21. *maneret Pontificalis auctoritas.*

33) *Senatus auctoritas. quamquam in genere est voluntas Senatus et quicquid Senatus decrevit, approbavit; tamen non una ejus est interpretatio. Itaque distincte de ea agemus.*

a) Leg. III. 12. *potestas in populo, auctoritas in Senatu sit.* Cum *Romulus Senatum instituit*

set, ejus auctoritas omnis in hoc uno cernebatur, ut consultus a Rege, quid de quaque re videretur, diceret. Eo tempore igitur auctoritas Senatus nihil erat, nisi consilium Senatus. Liv. I. 9. *tum ex consilio Patrum Romulus Legatos circa vicinas gentes misit. Romulo mortuo, cum plebs novum Regem creare cogitaret, idque Patres impediri non posse viderent, ipsi Regis creandi auctores fuere.* Atque hic accessio aliqua auctoritatis. Patrum facta est, quae in hoc cernebatur, quod primo comitia Regis creandi haberentur auctoribus Patribus, h. e. jubentibus s. permittentibus, et quod in iis populus jussisset, non vuleret, nisi Patribus auctoribus, h. e. probantibus. v. Liv. I. 17. His terminis circumscripta mansit auctoritas Senatus, donec exacti Reges essent, et iis successissent Consules unum. Quamquam enim Consulibus nihil denuntium erat ex potestate regia, auctore Livio II. 1. *tamen, quoniam summa potestas a Bruto ad populum traducta, et cum eo agi coeptum erat, si quid fieri extra ordinem Consul vellet, ex eoque alterum genus comitorum existerat, nempe legibus ferendis, ea auctoritas Senatus, quae in comitiis creandis, Regibus, et postea Consulibus fuerat, ad comitiu legibus ferendis traducta est.* Liv. II. 2. extr. *Brutus ex Scito ad populum tulit, ut omnes Tarquiniae gentis exales essent. Accessit illud ex nova reipublicae descriptione, ut Senatus auctoritate uterentur magistratus, et (tantum) quasi ministri gravissimi consilii essent, Cic. Sext. 65. ut adeo non solum ad comitia auctoritas Senatus pertineret, sed ad omnia, quae vel a populo, vel a Consulibus agerentur. Ita celeriter ad ἀρχὴν Senatus auctoritas pervenit. Et id quidem, quod ultimum accessit auctoritati Senatus, mansit perpetuo: quae autem ad comitia pertinebat, ea ita sensim*

imminuta, ut nihil paene praeter nomen resisteret. Hinc Livius I. 17. hodie in legibus magistratibusque rogandis usurpatur idem jus, vi adempta: quod quam vim habeat, egregie, ut omnia, ex historia Rom. demonstrat Gronov. Observ. I. 25. Imminuta est primum tributis comitiis, lege Publilia et Lactoria inductis, et Patribus et concilio plebis submotis, et plebejstis magistratibus tributis comitiis creari coeptis. Liv. II. 56. deinde legibus latis, ut plebiscita etiam patricios obligarent, Horatia Valeria, Liv. III. 55. Publilia, VIII. 12. et Hortensia, Liv. Epit. I. XI. Gell. 15. 27. Porro cum rogationibus tribunitiis de modo agrorum, foenore, de altero consulatu latis, post longas seditiones, Senatus coactus est, SCTum facere, quo Patres auctores omnibus ejus anni comitiis fierent. Liv. VI. extr. Tandem lege Publilia Liv. VIII. 12. et Maenia, (vid. Ind. I. L.) qua legum, quae comitiis centuriatis ferrentur, ante initium suffragium Patres fieri auctores jussi sunt. Quid? quod alterum genus auctoritatis, quod in decretis faciendis erat, quodammodo imminutum est per Tribunos, qui intercedendi potestatem habebant, et id irritum saepe faciebant, quod Senatus decreverat. Talem igitur auctoritatem Senatus Ciceronis temporibus cogitare debemus, cum ei tamquam propria quaedam res tribuitur. Nam, quemadmodum equestri ordinis est splendor, plebeji libertas, Sext. 65. universi populi, majestas et potestas: sic Senatus est auctoritas.

h) SCTum. Leg. II. 15. Senatus vetus auctoritas de Bacchanalibus. ad Div. I. 2. Senatus auctoritas intercesserat. Offic. III. 30. sine Senatus auctoritate foedus fecerat. etc.

c) SCTum, cui a Tribuno pleb. intercessum est. ad Div. VIII. 8.

d) voluntas Senatus, non discernendo, repugnando, etc. signi-

ficata. Cato 4. C. Flaminius agrum Picenum contra auctoritatem Senatus viritum dividebat.

e) consilium Senatus. Sext. 65. auctoritate Senatus uti magistratus. Sc. consulendo, eorum consilium relatione exquirendo.

f) opinio insignis de prudentia, acuitate Senatus, etc. quae facit, ut eum valent omnes auctorem sequi. Cluent. 55. vident auctoritatem hujus ordinis confirmari.

AUCTORAMENTUM. pretium aut merces auctorati, h. e. ejus, qui se sua sponte alicui in servitutem addidit, inprimis ad gladium. Nomen inde ductum, quod sit ipse auctor libertatis amittendae. Off. I. 42. est enim illis ipsa merces auctoramentum servitutis. vid. Salmf. de Mod. usur. p. 861. seqq.

AUCUPARI. Caecin. 18. verba aucupari. i. e. nimis verbis inhaerere in interpretando, et ita calumniari. Att. VI. 8. aucupaturi eramus tranquillitates (maris). i. e. expectaturi. Sext. 55. omni ex genere orationem aucupari. i. e. materiam nimis studiose quaerere, in qua ornamenta locum habeant, in qua te jactare possis. cf. Act. I. in Verr. 3. omnia colligeret atque aucuparetur. v. Gron. ad Sen. Controv. 21. Hinc

AUCUPIUM. Or. 25. aucupium delectationis et quadrandae orationis industria. i. e. nimium studium auditoris delectandi. Caecin. 23. aucupia verborum et literarum tendiculae. v. Aucupari. * Fin. V. 11. Philocteta propagabat vitam aucupio sagittarum.

AUDACITER. Rosc. Am. 34. Coel. 6. Senect. 22. ubi v. Graev. et Guil. Intt. Liv. XXII. 25. inpr. Dukerum, Quintilianus quidem III. 17. improbat et neminem oratorum sic dixisse ait.

AUDIENTIA. in Caecil. 13. audientiam sibi facere. cf. Or. II. 80.

AUDIO. eleganter adhibetur, eum concedimus adversario aliquid, ut sit: esto, sit ita. Verr. II. 59. 60. Rosc. Am. 13. * non audio,

audio, *est repadio*, quod dictum est. cf. Verr. III. 84. * Fat. 3. ponere *ad quod te audi*, i. sc. dicentem. * Or. II. 7. quod se *in eum audisse*, dixisset. i. e. *reprehensum esse*.

AUDITIO. rumor. Planc. 23. *auditiones* fictae. ad Div. VIII. 1. tenuissimam *auditionem* de ea re accepi. * Verr. I. 46. *auditione* expetere coepit feminam, i. e. *cum tantum audisset, eum famosum esse*.

AUDITOR. Dom. 24. ille ne *auditor* quidem suae gloriae, ego etiam *spectator* meae laudis esse potuissem.

AVELLO. Tusc. IV. 11. aegrotatio *avelli* non potest.

AVERRERE pecuniam a focis. Verr. III. 75. 96. *eripere*. Sed lectio dubia est.

AVERSOR. Verr. V. 58. *aversor* pecuniae publicae.

AVERSUS. Or. II. 68. *adversus* et *aversus* impudicus es. Tusc. IV. 15. *aversus* a ratione. *repugnans rationi*.

AVERTERE. furari, in rem suam convertere. Verr. III. 19. *vertere* pecuniam domum. conf. II. 58. I. 4. III. 69. * Au. XVI. 7. qui me a tanta infamia *avertit*, i. e. *prohibuit*. * ad Div. XII. 6. omen *avertunt* Dii. *formulae*, quae utebantur, *cum aliquid accidisset, aut dictum esset, quod mali ominis esset*. Quare? v. ap. Casaub. ad Theophr. περί δαιμονίου. p. m. 212.

AUFERRE. accipere. Rosc. 4. qui unquam ad arbitrium, quantum petiit, tantum *abstulit*. * Quint. 5. paucos dies *aufert* a Scapulis. i. e. *impetrat paucorum dierum dilationem*. v. Pufferat. ad h. l. et Gruev. ad VI. ad Div. 12. * ad Div. II. 7. ne te *aufferant* aliorum consilia. ad Div. VIII. 17. bona mens iracundia et amore *ablata*. sc. *aufferi* dicuntur, qui affectibus aut quacunque ratione *transversi rapiuntur*, neque rationem audiunt, atque ita male agunt. v.

Gron. ad Liq. XXXV. 12. *Dukerum ad Flor. II. 6. Burm. ad Ovid. Her. 6. 81.*

AUGEO. Offic. II. 6. *augere* hominem. i. e. *ejus commodis infervere*. * *est etiam oratoris, eum amplificat*. Or. I. 21. v. *Amplificatio*. * Off. II. 20. neque verbis *auget* munus suum.

AUGUR. *interpres omnis auguriorum*. ad Div. VI. 6. quare cum, ut *augures* et astrologi solent, etc. * *Sacerdotum genus Romae, cui interpretatio auguriorum erat publice mandata*. ad Div. VI. 6. ego *Augur publicus*. ibid. III. 10. *Augurem* olim Romae cooptari non licebat, etc. vid. *in primis* Legg. II. 8.

AUGURALIS. Brut. 77. *jus augurale*. ad Div. III. 11. *libri augurales*, i. e. *de jure augurali*, quos Appius scripserat. Divin. I. 38. *augurales libri* Etruscorum. ad Div. III. 11. *auguralis coena*: quam dabant novi *Augures*. Varr. R. R. III. 6.

AUGURARE. *augurio explorare voluntatem Deorum*. Legg. II. 8. salutem *augurant*.

AUGURATIO. *auspicium, divinatio*. Div. II. 80. quae tandem ista *auguratio* est ex passeribus.

AUGURATUS, a, um, *consecratus*: de locis, quae ceteris caerimoniis consecrantur, *cujusmodi loca omnia templa vocantur*. v. *Templum*. Vatin. 10. in illo *augurato* templo ac loco. i. e. *pro rostris*.

AUGURATUS. *sacerdotium Augurum*. Vatin. 9. ne diutius loquar de *auguratu* tuo. Div. I. 17. lituus insigne *auguratus*. * *scientia Augurum*. ibid. *scientia auguratus*.

AUGURIUM. *ipsa actio auspicandi*: hinc: *augurium* agere, capere, etc. Div. I. 17. Offic. III. 16. etc. Div. I. 47. salutis *augurium* (οὐνισμα ἑυστίας) Dio Cassius L. XXXVII. p. 40. *explicat quid sit*: τοῦτο δὲ μαντείας τις τρόπος ἐστὶ πιστὸν κατὰ ἔχον, εἰ ἐπιτρέ-

πρὸς ἀπολοῦν ὁ Θεὸς ἰσχυρὰ, τῷ
 ὄντι αἰτῆσαι, ὥς οὐχ ὅσιον,
 οὐτὲ ἀίτησιν αὐτοῖς, πρὶν οὐ-
 χωρηθῆναι, γενέσθαι, etc. cf. *Interpr.*
ad Sueton. August. 81. *Lips. ad Tac. A. XII.* 22. Augu-
 rium capere etiam de privatis di-
 ci, et augurium etiam pro omni
 quocunque, atque adeo oraculo
 dici, docet *Cel. Burman. ad*
Sueton. Aug. 95. *interpretatio
 auspiciorum, et futuri inde prae-
 dictio. *ad Div. VI.* 6. constitui
 apud te auctoritatem augurii et
 divinationis meae. etc. *Cato 4.
 scientia juris augurii. cf. *ad Div.*
III. 9. de quibus locis vid. *Gro-*
nov. ad Gell. I. praef.

AVIARIUM. *Qu. Fr. III.* 1. lo-
 cus, ubi aves aluntur, vel neces-
 sitatis et utilitatis, vel volupta-
 tis et suavitatis causa. Ex poste-
 riori genere fuit aviarium, de
 quo sermo ap. *Ciceronem. De*
aviariis vid. Varr. R. R. III.
3. et 4.

AVIS. *ad Div. VII.* 28. quasi
 avem albam videntur bene sentien-
 tem civem videre: proverbialiter
 de re rara. *Div. I.* 16. aërta avi.
 i. e. contra auspicia.

AULAEUM. velum pictum, cu-
 jus non solum in aedibus, (*Cor-*
tius ad fragm. hist. p. 960.) por-
 ticibus, (*Propert. II.* 23. 46.)
 usus, sed etiam in theatro. *Coel.*
27. deinde scabilla concrepant, au-
 laeum tollitur. De iis est imprimis
 insignis locus *Ovid. Met. III.* 111.
sq. cf. Lucr. IV. 73. *sq.*

AULOEDUS. *Muren. 13.* ut
 ajunt in artificibus Graecis, eos
 aulvedos esse, qui citharoedi fieri
 non potuerint.

AURA. ab vento leniori tradu-
 citur ad quaecunque rem, quae
 nos aliquo propellit, sc. ut aga-
 mus aliquid, aut consequamur;
 non, quod vulgo existimant, ad
 favorem tantum levem populi.
 Nam ipse favor ille aura propter
 ea dicitur, quia homines ad eas
 res agendas impellit, quas agere
 non conveniebat, aut ne animus

quidem erat. *Harusp. Resp. 20.*
Sulpicius longius, quam voluit,
aura populi-ris provexit. *Verr. I.*
13. sperat, sibi auram posse aliquam
 afflari in hoc crimine, voluntatis
 assensionisque eorum, h. e. se vo-
 luntate eorum et assensione, qui
Cn. Carbonem oderint, tamquam
aura secunda, ex hoc crimine
eversurum et tamquam scopulos
praetervecturum. *Muren. 17.* to-
 tam opinionem (sc. de eventu co-
 mitiorum) parva nonnunquam au-
 ra rumoris commutat (tamquam
cursum navis). *Sext. 47. extr. Q.*
Catulus, quem neque periculi tem-
 pestas, neque aura honoris potuit
 unquam de suo cursu dimovere.
Ap. Liv. XXII. 26. aura favoris
 popularis, dicitur de gratia apud
 populum, sed quatenus *C. Tereu-*
tius, qui jam animum attollebat
 ad consulatus spem, hac gratia
 ad consulatum se perventurum
 putabat. *XXX.* 45. extr. tamen est
 de levi populi favore simpliciter.

AURICULA. *Qu. Fr. II.* 15.
 Ita me et esse et fore scito auricula
 infima molliorem.

AURIS. *Arch. 18.* aures suas
 dedere poetis. *Att. II.* 14. sitientes
 aures. *Arch. 6.* aures defessae.
Or. 29. aures avidae et capaces. sc.
 in judicandis verborum comple-
 xionibus, earumque justa magni-
 tudine. *Rabir. Perd. 14.* aures re-
 ferit istis sermonibus. *Mil. 12.*
 aures peregrinantur, neque versan-
 tur in sermone civitatis, etc. *Planc.*
27. aures hebetes populus Rom.
 habet. *Att. I.* 4. dare aures suas
 alicui. *Orat. 9.* Atticorum aures
 teretes et religiosae. *ad Div. XII.*
16. noli putare, me hoc dare au-
 ribus tuis. etc.

AURUM. *Agr. I.* 4. aurum co-
 ronarium. v. in *Coronar.* *Flacc. 28.*
aurum Judaicum: quod Judaeorum
 nomine ex Italia et ex omnibus
 provinciis Hierosolymam exportari
 solebat. *Flaccus* sanxit edicto, ne
 ex Asia exportari liceret. etc. Is
 est locus de auro Judaico classi-
 cus: ubi v. *Interp. in primis*
Gothofred. ad Cod. Theod. L.

XVI.

XVI. tit. de Judaeis, I. 14. 17. etc. Addictum tandem fisco Caesaris.

AUSCULTARE. Div. I. 57. magis audiendum, quam *auscultandum* censeo. *In verbo auscultandi inest vis obediendi, credendi, etc.*

AUSPEX. Cluent. 5. *auspices* nuptiarum. Divin. I. 16. nuptiarum *auspices*, -- qui, omissa re, nomen tantum tenent. *cf. Plaut. Cusin. Pr. 86. Liv. XLII. 12. Suet. Claud. 26. Valer. M. II. 1. et ibi Interpr. petebant auspicia, ut nuptiae auctoritatem haberent. v. plura ap. Juretum ad Symmach. IV. 14. * Aut. II. 7. auspices legis curiatae; de Pompejo, qui in auspicio fuit, dum lex curiata a Caesare ferretur.*

AUSPICATO. *auspiciis captis antea.* Div. I. 1. Romulus *auspicato* urbem condidit.

AUSPICATUS. *inauguratus, sacer.* Rabir. Post. 8. qui in Campo Martio, -- *auspicato* in loco.

AUSPICIUM. Div. II. 38. aves *auspicium* ratum fecere. *ibid. I. 16. eumentium auspicium. II. 36. Augures praecipiant, ne iuge auspicium obveniat, ut jumenta jubeant disjungere. Juge auspicium, est, cum junctum jumentum stercus fecit. Festus. Div. II. 36. ProC. et Propraetores auspicia non habent. i. e. jus auspicii capiendi. Totus locus legendus, ad cognitionem auspiciorum.*

AUSPICARI. *auspicium agere, capere.* Div. II. 36. Praetores -- nec tripudio *auspiciantur.* *vid. Duker. ad Flor. I. 1. 6.*

AUSTERUS. Or. III. 26. *suavitas austera et solida, (opponitur dulci et decoctae) qualis fuit vini Falerni, habens delectationem virilem: nam feminae dulcia amant.*

AUTHEPSA. Rosc. Am. 46. *est vas in superiori parte continens rem coquendam, in inferiori foveolum cum igne; qualia hodie etiam adhibentur ad potiones aquae calidae conficiendas. Lamprid. in Elagab. 18. argenteas*

authepsas commemorat: ubi vid. Salmas. Voss. ad Catull. p. 318. refertur h. l. inter vasa Corinthia et Deliaea.

AUXILIARIUS. ad Div. X. 32. militem non modo legionarium, sed ne *auxiliarium* quidem. Prov. Conf. 7. *tamen occurrit cohors auxiliaria. Est autem cohors legionis pars.*

AXILLA. Or. 45. quomodo enim vester *Axilla* Ala factus est, nisi fuga literae vastioris.

B.

BACCA. *de omni fructu arborum.* Leg. I. 8. *fruges et buccae.* Divin. I. 51. *buccae arborum.* Nat. D. II. 51. idque semen inclusum est in intima parte earum *baccarum*, quae ex quaque stirpe funduntur.

BACCHARI. Catil. I. 9. quanta in voluptate *bucchabere.*

BACILLUM. *insigne magistratum in municipiis, loco fuscium.* Agrar. II. 34. *lictore non cum bacillis, sed cum fascibus anteabant, ad quem locum v. Turnebum.*

BAJAE. *proprie quae sint, dictum in Ind. Geogr. Sed ab illis Campunis oninia balnea calentia bajae vocatae, item lacus hortorum delicati et suavi frigore. Sic dicuntur Coel. 15. 16. 20. v. Scalig. ad Tibull. III. 5. 3.*

BALBUTIO. *de iis, qui satis clare, quae sentiunt, dicere nolum.* Tusc. V. 26. *desinant balbutire Academici, aperteque et clara voce audeant dicere. Sic et videtur dici Acad. IV. 45. * male inepteque disfero.* Div. I. 1. *Episcurus balbutiens de natura Deorum.*

BALNEARIA. *balneae.* Q. Fr. III. 1. Att. XIII. 29.

BARBARIA. Or. I. 26. *haec barbaria forensis dat locum vel vitiosissimis oratoribus. h. e. turbae forensis inscitia.*

BARBATULUS. Au. I. 14. *juvenes barbatuli concursabant, se qui nondum tondentur, qui la-*

nuginem nondum deposuere. v. *Barbatus.*

BARBATUS. *de juvene, qui lanuginem nondum deposuit.* Catil. II. 10. quos aut imberbes aut bene barbatos videtis. cf. Coel. 14. *Sic et Plaut. Casf. II. 8. 25. *de antiquis Romanis, qui barbum alebant; quod factum ad a. U. CCCCLIV. quo tempore prius Africanus barbam posuit. Nam eo auno primum tonsores Romani adduxit e Sicilia P. Ticinius Meno, ut est ap. Furr. R. II. 11. Mur. 12. barbatis illis veteribus ridicula videbantur. de Fin. IV. 23. quod antiqui illi, quasi barbati, ut nos de nostris solemus dicere, crediderint, etc. *ad Att. II. 1. nulli barbati.*

BARO. *homo supidus.* Fin. II. 23. nos barones supemus. cf. Div. II. 70. Att. V. 11. apud Patronem et reliquos barones te in maxima gratia posui; *quo loco male Nizolius principes sc. Epicureae sectae intelligi volebat, quam vim apud veteres hoc verbum non habuit. Jocandi causa ita Epicureos ad Atticum Epicureis faventem scribens appellat, ut in Epistola ad Puetum ud Div. IX. 26. Quae autem hic de muliere quadam Barone quidum comminiscuntur, nihili sunt.*

BASILICAE. *Porticus grandiores et magnificae, cujusmodi erunt fere circa fora, ubi posthaec etiam judicia exerceri solita, theatra, templa. Suetonius regias vocat, Aug. 31. item Statius Silv. I. 1. 22. βασιλικὴν στοὰν diserte Zosimi. V. 2. Jos. A. XV. 11. 5. Et sic numi Pauli exprimunt. Verr. IV. 3. forum ac basilicas ornare. cf. V. 58. Alio autem loco in Verrinis statuis ornatum dicitur Comitum. Mur. 34. si unius basilicae spatio honestantur. ad Att. IV. 16. basilicam in foro texere. ad Att. II. 14. Basilicam habeo, non villam, frequentia Formanorum.*

BATUO. *ad Div. IX. 22. batuit, inquit, impudenter, depsi*

multo impudentius. de coitu dicitur, suntum e gladiatoria arte verbum, in qua quid sit, rudibus batuere, docet Lipsius Sturn. I. 15.

BEATE. *Fin. V. 29. ut bene, sic etiam beate.*

BEATITAS. BEATITUDO. *utrumque verbum durum judicat Nat. D. I. 34.*

BEATUS. *otiosus.* Orat. II. 33. Mur. 12. ne se beatum putet. *dives. Inv. II. 1. Crotonatae cum inprimis beati nominarentur. Nat. D. III. 33. civitas beatissima.

BELLE. *Att. VI. 1. belle curiosus. ad Div. XVI. 4. bellissime navigamus. XIV. 14. bellissime mecum esse poteritis. h. e. commodissime. Att. IV. 16. haec quomodo fers? belle hercule, i. e. ut statim ipse interpretatur, facile. ibid. XIII. 33. cecidit belle. i. e. festivo, lepide. cf. Or. III. 26. init. bene et praeclare quamvis nobis saepe dicatur, belle et festivo nimum saepe nolo. Petit. Conf. 12. belle negandum est, ut demonstrares necessitudinem, ostendas, quam moleste feras, aliis te id rebus exsarturum esse persuadeas: ex quibus verbis ipsis, quid sit h. l. belle, facile intelligitur.*

BELLUS. *urbanius, humanus, qui dolorem dissimulare potest, etc. Att. I. 2. durius accipere visus est, quam homines belli solent. ib. V. 10. fero fronte ac vultu bellissime, sed angor intimis sensibus. *lepidus, elegans. ad Div. XIV. 7. Cicero bellissimus. *commodus, probabilis. ad Div. IX. 2. bellum esse, aliquo exire. Att. XV. 11. bella juris licentia. Phil. X. 7. satis bella avert. *de eo, qui e morbo convaleuit, ad Div. XVI. 18. etc.*

BENE. *valde. Att. X. 16. bene mane. Verr. II. 70. bene penitus. *Tusc. I. 35. Pompejo melius est factum. i. e. convaleuit. *laute. Fin. II. 8. Hos ego afotos bene quidem vivere dixerim, at beate nunquam dixerim. ibid. bene coenare.*

BENE.

BENEFICIUM. *elegantèr dicitur de homine, qui a provinciali magistratu commendatur et laudatur, ut aut eo facilius honores in republica a populo Rom. consequatur, aut in iudiciorum periculis sublevetur. Ea autem commendatio apud aerarium deponitur.* Arch. 5. *in beneficiis ad aerarium deferri.* cf. ad Div. V. 20. Balb. 21. *vid. Gron. de Sestert. III. 17.* *Lael. 25. *ad populi beneficium sacerdotia transferbantur.* *commendatio ipsa. ad Div. XIII. 35. *ubi vid. not.*

BES. octo unciae. ad Att. IV. 15. *Foenus ex triente factum erat besibus. Foenus besibus est, cum singulis mensibus pro centum assibus, foenoris loco solvuntur duae tertiae assis, adeoque annis singulis octo asses pro centenis.*

BESTIARIUS. *genus gladiatorum, qui cum bestiis componuntur. Eorum mentio* Sext. 64. Qu. Fr. II. 6.

BETA. *genus oleris, cujus folia speciem Graecae literae referunt.* ad Div. VII. 26. *a beta et malva deceptus sum.*

BIBLIOTHECA. ad Div. XIII. 77. *qui bibliothecen multorum numerorum tractavit.*

BIBO. Verr. I. 26. *ut Graeco more biberetur. Est autem Graecus mos, cum merum cyathis libant, salutantes primo deos, deinde amicos suos nominatim. Nam toties merum bibunt, quoties et deos et caros sibi nominatim vocant.* Asconius.

BIMARITUS. *duarum mulierum vir.* Planc. 12. *bimaritum appellas, ut verba etiam singas, non solum crimina.*

BIMUS. ad Div. III. 8. *Hortensium roges, ut de sententia bina discedat, h. e. qua censuit, mihi in alterum annum esse provinciam prorogandam.* ad Div. X. 24. *legio bina, h. e. quae duos annos meruit.*

BLANDITIAE. *flagitiosae* Apronii Verr. III. 26. *mihi videntur in*

eo consistere, quod ei pro scorto fuit. Nam blanditiae feminis maxime et meretricibus conveniunt.

BONITAS. *fides.* Off. III. 19. *cum alicujus fidem bonitatemque laudamus.* cf. Nat. D. III. 3. *ubi opponitur fraudi.* *virtus. Lael. 8. 9. *aliquoties promiscue dicuntur virtus et bonitas.* c. 9. *virtus et bonitas pro synonymis junguntur.*

BONUM. Fin. IV. 26. *bonum, ex quo appellatum sit, nescio.* Mil. 12. *dictum Cassianum: Cui bono fuerit.* Rosc. Am. 5. *accusant, quibus bono fuit, i. e. profuit.*

BONUS. Sext. 66. *bona fama bonorum, i. e. optimatum, de quibus capiendum semper, cum de republica loquens bonos viros nominat. In rebus privatis vir bonus est, qui fidem servat.* *proprie autem vir bonus est locuples, qui habet in bonis: cujusmodi homines solent fidem servare, reipublicae bene cupere, ut est Att. IX. 12. VII. 4. *ubi libertinum vocat virum plane bonum. de quo vid. Curt. ad Sallust. Catil. 33. Gron. Obs. IV. 9. Or. II. 54. bona dicta, sunt facetiae, joci acuti, sales.* *Verr. I. 56. *bonum suo cuique facito. Erat in lege Ferris, quam redemptori operis publici praescripserat, et hanc vim habebat, ut singula genera materiae bona essent.* *Mur. 7. *bono genere natum esse. i. e. amplo et honesto.* *ad Div. IX. 16. *bonam copiam jurare.* v. Ejurare.

BOS. ad Att. V. 15. *bovi impositae clitellae.* v. Clitellae.

BRACCATUS. Pis. 23. *braccatae cognationis dedecus. Cognatio braccata est cum hominibus e natione braccata Gallorum.*

BRACCHIUM. Att. II. 1. *molli bracchio objurgare aliquem. h. e. leviter.*

BUCCA. Pis. 11. *fluentes et cernissatae buccae.* v. Fluens et Cernissatus.

BUCCINATOR. ad Div. XVI. 21. *quod polliceris, te fore buccinatorem existimationis meae.*

BU.

BULEUTERIUM. *locus Syracusis, ubi curia erat.* Verr. II. 21.

BULLA. *aurea bulla, in signe puerorum ingenuorum, cordis figura, quod e collo in pectus dependebat.* Verr. I. 58. *sine bulla venerat.* * *in ornamentis valvarum commemorantur etiam aureae bullae.* Verr. IV. 56.

BUSTUARIUS. Pis. 9. *gladiator, qui ad bustum alicujus depugnat, quod in honorem mortuorum fiebat.* v. Lips. Saturnul. I. 8.

BUSTUM. Tusc. V. 35. *Sardana palus incidi jussit in busto, i. e. sepulcro, monumento sepulchrali.* Sic *bustum* Basili. Att. VII. 9. *item:* Catuli *bustum.* Petil. Consul. 3. Leg. II. 26. *poena est, si quis bustum (nam id puto appellari *τύμβον*) etc.* * Pis. 4. *cum tu interium bustum reipublicae etc.*

C.

CADERE. *dicitur de oratione in fine periodi.* Orat. 69. *cadit oratio.* Brut. 8. *numerose cadere.* * *in aliquem cadere est, locum apud eum habere.* Tusc. III. 4. *cadit in sapientem aegritudo.* *ibid.* *non cadit in consuetudinem nostram.* * *de iis, qui in pugna intereunt.* Phil. III. 14. *cadere cum dignitate.* * *causam, litem perdere.* Muren. 28. *cadere in judicio.* ad Div. VII. 14. *causa cadent.* * *de eventu rei.* Brut. 40. *sed ita cadebat, etc.* * *incidere.* Tusc. IV. 14. *non in omnem morbum animus ingeniosi cadit.* * *venire in potestatem alterius.* Verr. V. 55. *cadere sub legum et judiciorum potestatem.* Font. 1. *sub ditionem pop. R. ceciderunt.* *cadendum in unius potestatem.* Att. VIII. 3. * *everti fortunis.* *ib.* XVI. 15. *turpius est, privatim cadere, quam publice.* * Q. Fr. I. 3. *a te mihi semper omnia bona, honesta et jucunda ceciderunt.*

CADUCUS. Cato 15. *Vitis natura caduca est.* * Phil. X. 5. *hereditas caduca.* Orat. III. 31. *pos-*

sessio caduca, i. e. deserta, quam nemo petit.

CAEGATUS. Brut. 67. *rapida et celeritate caecata oratio, i. e. obscurata, quae intelligi non potest.*

CAECUS. *passive, pro, latens.* Or. II. 87. *res caecae.* Agr. II. 14. *cur hoc est tam obscurum atque caecum.* * *caecum faciens et obscurum.* Mil. 19. *neque caeca nox ostendisset Milonem.* Dom. 10. *caecae nubes reipublicae.* * Ligar. 1. *caecus timor, est incinis et fufus.* ad Div. VI. 7. *caecum timoris tormentum.*

CAELATOR. Verr. IV. 24. *artifex urgenti caelandi: qui signa vasis illigandu caelat.*

CAELATUS. Verr. I. 36. IV. 19. *argentum caelatum dicunt vasa argentea, quibus signa arte illigata sunt, ut aut tota aut dimidiata emineant, sine quibus argentum purum est.* v. *inprimis Salmas. ad Solinum p. 735. sq.* Tusc. I. 35. *tecla caelata.*

CAELARE. *sculpere sigilla ex auro aut argento, quod fit caelo.* Div. I. 36. *hanc speciem Praxiteles cuclavit argento.* Salmas. I. c. et p. 774.

CAERIMONIA. *sanctitas.* Rose. Am. 39. *caerimonia legationis.* Tusc. I. 12. *sepulcrorum caerimonia.* * *sacra ipsa.* Mil. 22. *caerimoniae violatae.* *de sacris bonae Deae, quae Clodius polluerat.* * *reverentia Deorum.* Inv. II. 22. *metus et caerimonia Deorum.* cf. c. 53.

CAESIM. Or. 67. *caesim dicere, i. e. per incisam, sine comprehensione verborum.*

CAESUS. Topic. 26. *ruta et caesa recipere.* cf. Or. II. 55. v. *Ruta.* Att. V. 18. *inter caesa et porrecta.* v. *Porrecta.*

CAESTUS. *est lorum clavis ferreis, cui manus dextra implicatur, ut pugil eo fortius ferire possit.* *Figuram ejus exhibet Zornius in Bibl. Antiq. Exeg. p. 904.* Tusc. II. 17. *caestibus contundi.*

CA.

CALAMISTRUM. *instrumentum ferreum, quo capilli crispantur urendo, unde calamistrati: hinc traducitur ad nimia orationis ornamenta.* v. c. Brut. 75. orationem calamistris inurare.

CALAMITAS. *tempestas frugibus perniciofa.* Verr. III. 98. *calamitas fructuum. Hinc ad perniciosos homines transfertur, qui civitates compilant, hominesque re familiari evertunt. Sic Verres II. 37. calamitas Sculorum dicitur. *jactura.* Lael. 21. *calamitas in amittendis amicitia.*

CALAMITOSUS. Agr. II. 29. *vectigal calamitosum.*

CALANTICA. *tegmen capitis, quo mulieres utebantur, cujus usum propterea Clodio objicit Cicero in Clod. ap. Nonium.*

CALGEUS. Nat. D. I. 29. *calcei repandi.* v. *Repandus.*

CALCULUS. Fin. II. 19. *voluptatum calculis subductis.* Lael. 16. *ad calculos vocare.* **de ludo duodecim scriptorum:* Fragment. Hortens. *ut calculum reducas, si te dati poenitet.*

CALEFACIO, CALFACIO. *ve-xo, agito, molestiam creo, negotium facio.* Qu. Fr. III. 2. *eodem die Gabinium ad populum luculenter calefecerat Memmius.* ad Div. VIII. 6. *Si vos Parthi nihil calfaciunt, nos hic frigore frigescimus.* *ibid.* XVI. 18. *calface hominem.*

CALEO. *vexor.* ad Div. VIII. 6. *nunc caleo.* **calere dicuntur, quae studiose aguntur, jactantur.* Philippi. V. 4. *calebant nundinae.* Planc. 23. *crimen caluit, re recenti.* i. e. *sermonibus vehementer jactatum est. Simili ratione etiam homines dicuntur calere, ut Brut. 66. calere in agendo.* Att. XV. 6. *an ego, cum omnes caleant, ignaviter aliquid faciam?* **Verr. I. 26. postquam satis calere res visa est.* h. e. *postquam visi sunt convivae satis vino calere, animisque esse commoti.*

CALIDUS. Off. I. 23. *calida consilia. temeraria et periculosa.*

CALIGA. *genus calcei militaris.* Att. II. 3. *de Pompejo: mihi ejus - caligae non placebant.*

CALIGO. Fin. 15. *per caliginem cernitur.* i. e. *obscurius.* **status reip. perturbatus.* Sen. p. Red. 3. *caligo anni illius, de tempore Clodiano.* v. *Tenebrae.*

CALLERE. *callum ducere, obdurescere.* ad Div. IV. 5. *in illis rebus exercitatus animus jam callere debet.*

CALLES. Sext. 5. *Italiae calles atque pastorum stabula. Sunt viae pecorum ex aeflivis pastionibus in hibernas commearum et contra.* v. *Ursin. ad Varr. R. R. II. 2. 10. Unde silvae callesque junguntur.* v. *Interpr. ad Sueton. Caes. 19. Cluent. 59. sunt colles pastorum, ubi leg. videtur calles.*

CALLIDE. *intelligenter, solenter.* Or. I. 20. *callide dicere.* i. e. *subtiliter.* Or. 28. *callide et argute dicere.* Caecin. 5. *nihil callide agi posse.*

CALLIDUS. Nat. D. III. 10. *Callidos voco, quorum tamquam manus opere, sic animus usu concalluit.* **solers, intelligens.* Nat. D. II. 57. *natura nihil est callidius.* **de oratore est subtilis et acutus,* v. c. Or. 7.

CALLUM. Tusc. II. 15. *labor quasi callum obducit dolori.* *ibid.* III. 22. *diuturna cogitatio animis callum vetustatis obduxerat.*

CALUMNIA. *lis, quam alicui sine causa intendimus, ut ei molestiam, et periculum creemus.* Mil. 27. *calumniia litium fundos alienos petebat.* Q. Fr. I. 1. *acerima ministra Praetorum avaritiae calumniia.* Verr. II. 27. *a quo HS. centena millia per calumniam militiamque petita sunt.* Caecin. 7. *calumniium obtrivit et contudit.* h. e. *terrorem litis improbae.* **hinc ductae etiam eae formulae, in quibus calumniia significat actionem, judicium calumniiae, aut simile quid, cujus objectum est calumniia.* Cluent. 59. *calumniam non effugiet.* i. e. *calumniiae damnabitur.* ad Div. VIII. 8. *calu-*

lammiam ferro. i. e. *damnari calumniae*. *ibid.* *calumnium* jurare, *den Eid vor die Gefährde*. * *malitiosa, aut falsa saltenu interpretatio*. Caecin. 21. in frigida et jejuna *calumnia* delitescere. Off. I. 10. existunt injuriae *calumniae*. ad Div. VI. 7. *calumnia* timoris. *cum propter timorem omnia deterius interpretamur, omnia pejora fingimus*. * *falsus praetextus, uti loquuntur, quae quicquid dicimus aut facimus, ut alia de causa et aliud agere videamur, atque agimus*. ad Div. I. 1. *calumnia* religionis. *de eodem re dicit*. Q. Fr. II. 2. per obrectatores Lentuli res *calumnia* extracta est. Att. IV. 3. Metellus *calumnia* dicendi tempus exenit. h. e. *longiori oratione, quae, non quod opus erat, in sententia dicenda, sed ne Scitum fieri posset, adhibebatur*. Acad. IV. 1. Inimicorum *calumnia* tardius, quam debuerat, triumphavit. * *Captio*. Fat. 14. nec ullam adhibebat *calumniam*. * *inanis reprehensio*. Nat. D. II. 8. effugiunt Academicorum *calumniam*. * *simulatio*. Catil. II. 2. amare *calumnia* coeperat, i. e. *simulato amore*. * *Acad.* IV. 5. Arcefilae *calumnia*, *opponitur verecundiae Democriti*. *Democriti verecundia in eo consistit, quod ita imbecillos sensus dixerat humanos, ut verum tanquam in profundo puteo latere, nihil paene sciri posse diceret*. *Arcefilae autem calumnia est sive impudentia, qui nihil plane cognosci posse diceret, sive impudens interpretatio dictorum Democriti, Empedoclis, Socratis, qui, non quod ita existimarent, sed modestiae causa, nihil sciri posse dixerant, et tamen auctores sententiae suae ab Arcefila citabantur*.

CALUMNIATOR. *quadruplator, delator, qui falsis lites intendit*. Verr. II. 9. Caecin. 23. *calumniatoris esse, scriptum sequi, etc.*

CALUMNIOR. *falsam item intendendo*. Verr. III. 15. *calumniandi*

quaestus. * *tempus fictis causis ducere*. Sen. p. Red. 11. *neque, si diutius calumniarentur, redire iussus*. Quint. 21. *jacet res in controversiis, isto calumniante, bienium*. * *de iis, qui falso omnia timent, propter timorem omnia pejora fingunt*. ad Div. IX. 2. *sed calumniabar ipse, etc. conf.* *Calumnia*. *ibid.* 7. *nam quod antea calumniatus sum, (sic enim cum Graevio legendum) indicabo malitiam meam*.

CALX. *Locus in Circo, calce olim notatus, post creta*; (Senec. Ep. 108.) *ubi cursu exacto victor consistebat et praemium accipiebat*. Plin. VIII. 42. XXXV. 17. *Salmas.* ad Solin. p. 642. Lips. Lect. Aut. V. 10. *unde formulae hae*: Tusc. I. 8. *Video calcem, ad quam cum sit decursum, etc.* Lael. 27. *e carceribus ad calcem pervenire*. Cato 23. *a carcere ad calcem revocare*. Fr. Hortens. ap. Sen. I. c. *quoniam sumus ab ipso calce ejus interpellatione revocati*. *Unde patet, falsum esse, quod putat Salmas.* ad Solin. p. 642. *calceris Circi esse generis masc. et a calce pedis sumi: quia sit terminus cursus, Gracis et aequa dicatur*.

CAMARA. Q. F. III. 1. *tectum conclavis fornicibus suspensum, et arcuatum*. Vox Graeca.

CAMPESTER. Harusp. R. 20. *campester quaestus, est pecunia a candidatis accepta, a Campo Martio dicta, ubi magistratus creabantur*. Coel. 5. *ludus campester, est exercitatio corporis, cujus plura genera erant, quibus juvenes in Campo Martio utebantur*.

CAMPUS. *de Campo Martio simpliciter dicitur, v. c. de Nat. D. III. 27. etc.* Act. I. in Verr. 7. Or. II. 19. * *de quacunque re, quae magnam facultatem alicujus rei praestat*. Caecin. 29. *ne ex campo aequitatis ad verborum angustias et omnes literarum angulos revocas, etc.*

CAN.

CANCELLI. Verr. III. 59. *cancelli* alicui circumdare, dicimur, cum cavemus, ne quis pro libidine male facere possit, ducta dicendi ratione a bestiis, quibus cancelli circumdantur, ne effugere, aut nocere cuiquam possint. *Sext. 58. *cancelli* fori. *septu. vhl. Salmf. ad Hist. Aug. T. II. p. 80.*

CANDIDATORIUS. Att. I. 1.

CANEPHORAE. Verr. IV. 3. *statuae referentes speciem virginum sacerdotum Cereris, quae in solemnibus Cereris bina canistra ferebant, et inde Canephorae dicebantur. vid. Spanhem. ad Callimach. Hymn. in Cerer.*

CANESCO. Or. 2. cum oratio jam canesceret, haberetque suam quandam maturitatem et quasi senectutem.

CANIS. *affecta.* Att. VII. 8. *Clo-dii canis.* *de homine, qui ad investigandas et odorandas res adhibetur. Verr. I. 48. multa canibus suis opus esse, quos circa se haberet, etc.

CANO. Verr. I. 20. Agr. II. 26. *intus canere. proverbium in eos, qui omnia ad suam utilitatem referunt: ducta dicendi ratio a statua quadam, cithariscae speciem exhibente, qui intus caneret, hoc est, non dextra manu uteretur, et ab exteriori parte chordas plectro percuteret, sed sinistra tantum ab interiori parte chordas carperet, atque ita totam cantionem perficeret. vid. Ascon. ad Verr. I. 20. et Voss. ad Catull. p. 144. ubi explicatio loci Ciceroniani affertur ex ineditis Vuleatii Gallicani expositionibus in Verrinas.*

CANTHARIS. *genus infective-nenati et mortiferi.* ad Div. IX. 21. C. Carbo, accusante L. Crasso, *cantharidas* summisse dicitur. Tusc. V. 40. mortem nuntianti, magnum vero, dixit, effecisti, si *cantharidis* vim habuisti.

CANTHERIUS. Nat. D. III. 5. ad Div. IX. 22.

CANTICUM. ad Div. IX. 22. *nostri canticum. Est locus e Co-*

moedia aut Tragoedia. vid. Interpretes ad h. l. et in Cantor.

CANTILENA. *de notissimis et crebro usurpatis obsoletisque dictis, versibus, praeceptis, etc.* Or. I. 23. *cantilena* e scholis; de vulgatis rhetorum praeceptis. Att. I. 16. ut crebro mihi insularet Epicharmus *cantilenam* illam suam, *Nhqs.* etc. *de re, quae fama et sermonibus hominum iactatur, fama. ad Div. XI. 20. crede mihi, totam istam *cantilenam* ex hoc pendere, ut quam plurimum lucri faciant.

CANTIO. *incantatio.* Brut. 60. idque beneficiis et *cantionibus* Titiinae factum esse dicebat.

CANTOR. *histrion.* Sext. 55. *cantorum* convicia. Tusc. III. 19. *cantores* Euphronis. quo loco etiam interpretantur laudatores. *vid. Salmf. ad Hist. Aug. T. II. p. 433. 842.* *hinc ducta ea ratio, cum cantorem alicujus rei dicunt, qui eam saepe multumque, ut actores *Fabulas*, decantat. Or. I. 55. *Legulejus* quidam, praeco actionum, *cantor* formularum, *auceps* syllabarum.

CANTUS. Orat. 18. Est etiam in dicendo quidam *cantus* obscurior. Or. I. 60. *cantus* rennifiores, de pronuntiatione *histrionis* scenici.

CAPAX. Orat. 29. ipse Demophenes - non semper implet aures meas: ita sunt avidae et *capaces*. h. e. quibus dicendo inprimisque amplificando *satisfieri* non facile potest.

CAPEDO et **CAPEDUNCULA.** *vasculum ex eo genere, quo in sacris utebantur.* Parad. I. Nat. D. III. 17.

CAPESSERE. *capere.* Nat. D. II. 47. *capessere* paltum. *invenire. Div. I. 20. quærere te, neque corde posse *capessere.* e Poëta. **capessere* rempublicam; est cum accedere ad rempubl. v. *Accedere, tum negotium quodcumque publicum suscipere et administrare.* Att. I. 17. Sext. 6. auctoritas cu-

capessendae reipubl. exemplum, quod sequi possunt, qui in republica versantur, negotia publica gerunt. * *noveri ad locum, petere locum*. Tusc. I. 18. *superiora capessere, ascendere*. Att. X. 9. *capessere Melitiam*. Nat. D. II. 45. omnes terrae partes medium locum *capessentes* nituntur aequaliter. * *Phil. X. 9. initium libertatis capessendae. i. e. vindicandae*.

CAPIO. *assumo, mihi comparo, consequor*. Off. I. 18. *consuetudo capienda, quod illustrat et vindicat* Burn. ad Ovid. Art. A. II. 349. *Phil. III. 11. patrium animum capere*. Nat. D. II. 56. *capere Deorum cognitionem*. Off. II. 10. *benevolentia capitur maxime etc.* *Phil. V. 18. sensum gloriae capere*. Quint. 31. *capere misericordiam. i. e. misereri*. * *in sacris capere est deligere*. Verr. II. 51. *capere sacerdotem*. Nat. D. II. 4. *vitio sibi tabernaculum captum*. * *in re pecuniaria, capere et bene et male dicitur, male tamen usitatus et saepius*. *In bono sensu est* Leg. II. 19. *in malo autem* Verr. II. 10. III. 30. etc. *unde* Verr. III. 40. *adicitur: per vim atque injuriam captae et conciliatae pecuniae*. Fin. V. 25. *atque ut reliqui fures earum rerum, quas ceperunt, signa commutant. etc.* * *decipere*. Muren. 10. *Jureconsulti est, cavere, ne sui consultores capiantur*. cf. Acad. IV. 20. * *Platon. 11. non capiunt angustiae pectoris tui tantam personam; quod paulo post interpretatur: sustinere*. ad Div. II. 6. *nulla est gratia tanta, quam non vel capere animus meus in accipiendo, vel remunerando cumulandoque illustrare possit: i. e. intelligere et recte aestimare magnitudinem ejus. Sic interpretatur Burn. illud Quintil. Decl. 382. non est humilis pectoris, libertatem publicam capere*. conf. Schwarz. ad Plin. Panegy. p. 286. b.

CAPITAL. *facinus, cui capitis poena proposita est*. Legg. II. 8. extr. *quoniam nostra editio ibi*

habet capitale: pro quo est ap. Plautum et alios ἀρχαῖος capitale. neque id adeo apud Cicero- nem displicet, quem videmus, ut moris erat, in legis formula archaismis pluribus usum esse. Saep- pe autem in libris veteribus pro antiquo capitale repositum esse a librariis capitale, dudum passim monuere, eamque vocem restituere viri docti. vid. Gron. ad Liv. XXIV. 37. Tennul. ad Frontin. Strateg. IV. 6. 3. Modius ad Justin. II. 7. et Viri docti ad Silium XIII. 155. et ad Sueton. Calig. 24.

CAPITALIS. *est quod ad caput pertinet, in quo caput agitur; quod quale sit, vid. in Caput. Sic Verr. II. 39. rei capitalis reus. ib. 28. rerum capitalium quaestiones. Rabir. Perd. 9. admittere fraudem capitalem. * hinc res periculosae, capitales, dicuntur. Fin. IV. 12. hostis capitalis, etc. * item perniciosae. Off. II. 21. capitalis oratio. * scelerati etiam dicuntur capitales. Offic. III. 21. capitalis Eteocles, vel potius Euripides, etc. * capitales dicimus etiam ingeniosos. Q. Fr. II. 12. Philistus dicitur, Siculus capitalis ille, creber, acutus, brevis, etc. de qua vi hujus verbi v. Muret. Var. Lect. II. 5.*

CAPSA. *receptaculum literarum et scriptorum*. in Caecil. 16. si te semel ad meas capas admiserō.

CAPTATIO. *Partit. 22. disputandi prudentiam concertatio, captatioque verborum imitatur*.

CAPTIO. *sophisma, genus disputandi, quo alterum decipimus, fraus*. Fat. 13. omnes ejus generis *captiones* eodem modo refelluntur. Fin. II. 6. *captiones dialecticae*. Acad. IV. 14. ab iis, quae clara sunt, quasi praestigiis quibusdam et *captionibus* depelli. *ibid. 15. captiones discutere*. Div. II. 17. *induitis vos in captiones, quas nunquam explicabitis. * Att. X. 15. Servii consilio nihil expeditur. omnes captiones in omni sententia occur-*

occurrunt, h. e. *Servii consilium non mihi satisfecit. Atque omnia adeo consilia in hac causa hujusmodi sunt, ut rem non expediunt, nullius consilii exitum invenimus, ut ep. antec. dixerat. Nam quaecunque sententiam, quodcunque consilium capias, semper magna dubitatio relinquatur, semper multae rationes occurrunt, quibus consilium delectum impugnari potest, semper periculi aliquid subest. Haec est illius loci sententia; quam nec Manutius cepit, nec qui hunc locum in *Lexico Fabr.* interpretatus est; quorum uterque de Servio accipit; quasi ei, tamquam Jcti, omnes captiones in mentem veniant. Ceterum mentionem Jcti Ciceroni captionum verbum in memoriam reddegisse facile concedo. nam Jcti cavent clientibus, ne ab adversariis capiantur. v. in *Capio et Captiuncula*. *ut fraus est pro damno, sic captio: si vera lectio, de quo dubitant quidam, qui nallunt cautio. Att. V. 4. etli paene praeterii, chartam tibi deesse, mea captio est; siquidem ejus inopia minus multa ad me scribis. Facile appareret, sensum hunc esse: mihi fraudi, damno est, quod tibi charta deest, quando ea res eo valet, ut breves literas accipiam. Captos dici, qui damnum accipiunt, jacturam faciunt, certum est; neque solum fraude aliorum hominum, sed quacunque ratione. Sic mente, membris, oculis capti dicuntur, qui earum rerum jacturam fecere. Et est captio sic ap. *Plautum et alios*, ut dudum *Lexicographi* docuerunt. Sic captiosus pro damnosus. Sed v. not.*

CAPTIOSUS. ad decipiendum accommodatus, paratus. Acad. IV. 5. captiosa interrogatio. *Fin.* I. 7. qua via captiosa (josphismata) solvantur, etc. *Rosc. Com.* 29. o! captiosam societatem! *periculosus, damnosus. *Caecin.* 14. est captiosum omnibus, rem ullam constitui ejusmodi. *Brut.* 52. quam captiosum est populo!

Cic. Clav.

CAPTIUNCULA. periculum.

Att. XV. 7. Servius pacificator videtur obisse legationem, et omnes captiuncillas pertimescere. *Tinidum fuisse Servium in bello Civili, patet e X. 14. 15.* Videtur autem verbum sumtum e jure. Jcti cum cavent clientibus, omni captionis, periculique generi occurrere student. Hinc pericula, quae timebat et cavere cupiebat Servius, captiunculae eleganter dicuntur. v. *Captio*.

CAPTO. allicio. *Inv.* II. 52. res nos emolumento captat. *quaero, aucupor, expecto. *Inv.* I. 31. inductio est oratio, quae rebus non dubiis captat attentionem ejus, qui etc. ad *Div. X. 23.* Lepidus desperato adventu meo, quem non mediocriter captabat. *decipere. *Acad.* IV. 29. quid enim ad illum, qui te captare vult, utrum tacentem irretiat, an loquentem?

CAPUT. decretum philosophi. *Acad.* IV. 101. Ita nobis tacentibus ex uno Epicuri capite, altero vestro, perceptio et comprehensio tollitur. *summa. *Verrin.* III. 35. de capite aliquid demere. *ibid.* I. 11. aliquot nominibus de capite, quantum commodum fuerit, frumenti detraxit. *quod est in quaque re principium et summum, plurimumve valet. *Tulc.* V. 34. se jure illo nigro, quod caput coenae erat, delectatum. *Or.* I. 85. caput est, -- quamplurimum scribere. *ibid.* II. 82. ad consilium dandum caput est. *auctor rei. *Flacc.* 18. caput est Graecorum concitantorum Heraclides ille Temnites. *Planc.* 23. si quid sine capite manabit, et cujus auctor non existet. *Sed imprimis haec significatio et obvia et notanda est, cum caput dicitur pro hominis statu, libertatis et civitatis jure, atque adeo vita. *Topic.* 4. Si ea mulier testamentum fecit, quae se capite nunquam diminuit, h. e. nunquam alicui nupsit, adeoque non transiit in aliam familiam, amissa pristina: quae est diminutio capitis minima. v. *Diminutio*.

U

Cau.

*Caulae capitis porro, res capitales, in quibus caput hominis agitur, sunt, cum aliquis in iudicium vocatus est publicum, quo condemnatus locus in Senatu, aut alia sui ordinis conmoda, Orat. I. 40. civitatem, libertatemve amittit, solum vertere cogitur, aut vitam adeo perdit, quod in causa perduellionis fiebat, provincialibus autem et peregrinis, item militibus in aliis causis accidebat, prout erat legibus constitutum. Itaque quoties formula hujusmodi apud Latinos occurrit, semper de quibus hominibus, de quibusque causis sermo sit, videndum, et quibus ex legibus causa agatur, iisque quae poenae propositae fuerint. Nam ita demum, capitis quae sit vis, intelligi poterit. Est vero, ubi etiam pro sola exstimatione et fama hominum ponitur caput: ut Quint. 4. Ego qui caput alterius defendo. ibid. 19. ut ante se ipse capitis damnet, si satis dedisset. In eadem oratione causa Quintiana causa capitis dicitur. Erat ea tamen privata, pecuniaria, in qua proprie caput non agitur. Sed quia Quintius vadimonii deserti insimulabatur, male autem audiebant, et negligentes disolutique putabantur, qui vadimonia deseruissent, adeoque lites perderent, propterea capitis causa dicitur, in qua scilicet bona Quintii fama laboret. Sic est etiam Verr. II. 40. Non autem proprie hic capitis verbum adhiberi, vel ex Rose. Com. 6. intelligi potest: Judicia summae exstimationis et paene dicam capitis. * Divin. II. 12. Caput jecoris. * ad Div. VIII. 1. quod capiti illorum sit, h. e. illis eveniat, in partem deteriorem. Hanc formulam illustrat Heinsf. ad Ovid. Her. 20. 127.*

CARCER. in plural. locus in Circo, unde cursus initium fit. Div. I. 48. Cato 23. etc. laudatur etiam in singulari hoc sensu ex IV. 8. ad Herenn. et ita est ibi in edd. nonnullis: sed aliae,

in his Gronoviana habet carceres: quam lectionem etiam in Lipsf. Cod. reperi.

CARDIACUS. Div. I. 87. Nec cardiacis hoctribuendum, nec phreneticis. Cardiaci autem dicuntur, qui doloribus stomachi laborant, quem veteres Graeci καρδιακὴν appellabant. v. Schol. Thucyd. ad I. II. e. 49. unde angustiae pectoris, sudorque existunt. vid. Celsus III. 19.

CARERE. quid significet, vid. Tusc. I. 36.

CARITAS. Att. IX. 9. caritas numorum.

*CARMEN. formula certa verborum et solemnis. Mur. 12. Praetori quoque carmen compositum est. Rabir. Perd. 4. crudelissimi cruciatus carmina. * Fin. V. 15. Sunt enim plurima elementa naturae, quibus auctis, virtutis quasi carmen efficitur. Nempe elementa naturae sunt, ut singuli versus, virtus est tanquam carmen ex iis compositum. Conventus virtutis.*

CARO. Pis. 9. Ego istius pecudis ac putidae carnis consilio etc. de homine stupido.

*CARPERE. deligere. Sext. 56. flosculos undique carpere ac delibare. Cluent. 46. sed carpas, ut velis, i. e. deligas, in quem animadvertere velis. ibid. in multorum peccato carpi paucos ad supplicium non oportet. * Or. III. 49. carpere membris orationem. h. e. non uti comprehensione verborum, sed membratim casumque scribere. * reprehendere. Balb. 26. carpunt non illo inimico, sed hoc maledico dente.*

CARUS. Att. V. 14. nihil mihi est carius, i. e. majoris curae.

CASA. ad Div. XVI. 18. casa in horto, sc. frondea, qualis est ap. Ovid. Fast. III. 527. e ramis frondea facta casa est.

CASCUS. Tusc. I. 12. illud erat insitum priscis, quos Ennius cascous appellat.

CAS-

CASSUS. *inanis*. Tusc. V. 41. *caſſum* quiddam et inani vocis ſono decoratum.

CASTELLANUS. Brut. 73. triumphus *caſtellanus*. i. e. *de caſtellis*.

CASTELLUM. Div. II. 16. urbein philoſophiae prodiſis, dum *caſtella* defendiſis.

CASTIGATUS. Tusc. II. 21. videsne, ut obmutuerit, non ſedatus corporis, ſed *caſtigatus* animi dolor.

CASTIMONIA corporis. Leg. II. 10. *puritas a ſordibus, a Venere, etc.*

CASTUS. Phil. XIII. 4. *caſtra* res familiaris a cruore civili. Tusc. I. 3. qui ſe integros *caſtosque* ſervarent, ſc. a vitiis humanis. Har. Reſponſ. 13. *caſtiſſimi* ludi, i. e. *ſanctiſſimi*. Rabir. Perd. 4. *caſta* concio, ſanctus campus. Leg. II. 18. ebur - haud ſatis *caſtum* donum Deo. Roſc. Com. 7. perjurum *caſtus* fraudasſe dicitur.

CASUS. Flacc. 1. acerbisſimus reipublicae *caſus*, de conjuratione Catilinae: dicitur enim de quavis magna calamitate. *ibid.* 13. *caſus* eſt in capiendo. ad Div. X. 3. in quo *caſu* interpellatus et adhuc vivit et dicitur victurus; de vi ſibi ipſi allatu a Laterenſe. *ibid.* 18. haec res magnum *caſum* habet, valde pendet a fortuna. *ibid.* 8. Cum in eum *caſum* nie fortuna diſſet, ut aut etc. *da ich in die Umſtände gekommen bin.*

CATADUPA. cataractae. Somn. Sc. 5. ſicut ubi Nilus ad illa, quae *Catadupae* nominantur, praecipitat ex altisſimis montibus, ea genus, quae illum locum accolit, propter magnitudinem ſonitus, ſenſu audiendi caret.

CATAMITUS. cinaedus, ſecutum masculum. Phil. II. 31.

CATAPLUS. Rab. Poſt. 14. *clafſis*, inprimis et h. etiam loco ea, quae Alexandriam commeabat. *vid. inpr. Salmaſ. de Mod. uſur. p. 357.*

CAVEA. locus, ubi ſpectatores ludorum ſedent. Cato 14. magis

delectatur, qui in prima *cavea*, quam qui in ultima ſpectat. cf. Leg. II. 15. etc.

CAVEO. de Jureconſultis dicitur, cum litigantibus aut aliquid contrahentibus, ſive verbis, ſive ſcripto, ostendunt, quomodo *lis* inſtruenda, resque contrahenda ſit, ne cauſa cadant, aut decipiantur. Mur. 9. *caves*, ne tui conſultores decipiantur. *ibid.* Ser. vius hic nobiſcum urbanam millitiam reſpondendi, ſcribendi, *evendi* ſecutus eſt. ad Div. III. 1. de Valerio Jcto: melius ei *cavere* volo, quam ipſe aliis ſolet. cf. Caecin. 27. Or. I. 48. **hinc cavere dicuntur etiam, 1) qui ſibi ſatisdari jubent in re aliqua.* Brut. 5. niſi prius a te *cavero*, amplius eo nomine neminem petiturum. cf. Verr. II. 23. Verr. III. 54. praediis et praediis populo *cautum* eſt. 2) *qui aliquid excipiunt in formula pactionis, aut conditionem aliquam paſciuntur.* Verr. I. 11. viderunt in cautione, cum ita *caverent*, ſi poſt Kal. Jan. in conſilium iretur. 3) *qui alicui quacunque in re proſpiciunt.* Cluent. 59. cum HS. XXX ſcripta eſſent, pro HS. CCC neque ei ſatis *cautum* videretur; voluit, cum aliquid acceptum referre liberalitati. Leg. II. 21. v. *Caute*. **prohibere lege, edicto.* Verr. I. 43. cur hoc, cum in eodem genere ſit, non *caves*?

CAVERNAE navigii. Or. III. 46. ſunt latera *cavae*. v. Serv. ad Virg. Aen. II. 19. ſed vulgo l. c. eſt carinas.

CAVILLATIO. Or. II. 54. genus ſacetiarii in toto ſermone ſuſum. Gr. *εἰρωνία*, quali Socrates uſus eſt, quod non ſuit in ſingulis verbis aut dictis.

CAVILLOR. jocos. Nat. D. III. 34. atque in eo etiam *cavillatus* eſt. Att. II. 1. jam familiariter cum ipſo *cavillor* etiam et jocos. **jocose perſtringo.* Qu. Fr. II. 12. ejus praetextam rilu ſum *cavillatus*.

CAUPONOR. ex Ennio Off. I. 12. non cauponantes bellum, h. e. lucri causa gepentes.

CAUSA. res, de qua in iudicio agitur, controversia forensis, quaestio finita, Gr. ἐνόησις. l. ut Cicero definit: res, quae habet in se controversiam, in dicendo positam, cum interpolatione personarum certarum. Inv. I. 6. cf. Or. II. 19. Hinc, ubi res et causa junguntur, P. Manutius, rem de toto negotio in se considerato, causam de momentis temporum personarumque accedentibus recte capiebat. v. ad Ep. 1. L. I. ad Div. p. 11. ed. Gruæv. hinc et, quid sit causam componere, scribere, v. c. Alt. XV. 24. intelligi potest. Quod quamquam verum est, tamen est, ubi aliter Cicero. Tusc. I. 48. causam rebus a Diis immortalibus judicatam. Nam eo loco causa est quaestio infinita: sitne mors malum necne? res, quibus ea causa judicata est, sunt exempla hominum, quibus a Deo in beneficii loco mors concessa. Ceterum, quoniam in foro nulla potest esse controversia, sine interpolatione personarum, propterea causa de quacunque controversia forensi dicitur. Causae forenses autem sunt vel publicae, in Caecil. I. Or. III. 20.; vel privatae, Inv. I. 3. Publicae sunt, quae non ad privatum hominem, sed ad universam rempublicam ejusque statum pertinent, quod scelera, de quibus agitur, ei aut directe nocent, ut peculatus, majestas, captae pecuniae, etc. aut exemplo et periculo publicae securitatis, ut parricidium, etc. unde populus earum iudicium lege lata ad se pertinere iudicavit, ut aut a se iudicaretur, aut, quaestionibus perpetuis constitutis, a Praetoribus, quibus eae obtigissent. vid. Lex tabellaria Cassia. Privatae autem dicuntur, in quibus privatorum commodum agitur, ut de testamentis et hereditatibus, possessionibus, etc. Ab

his causarum generibus iudicia etiam vel publica vel privata dicuntur, de quo suo loco. Neque vero solum de forensibus controversiis causa dicitur, sed de negotiis quibuscunque, inprimis in quibus personae certae interponuntur, ut Manil. 2. causa quae sit videtis. ad Div. VI. 10. causa ea est. etc. Causa inferior et superior Brut. 8. est, quae vincitur, et quae vincit. Notanda porro tironibus haec: Quint. 10. Causae dictio, quae et de reo, et de patrono ejus, h. l. de patrono dicitur, nam uterque causam dicit. v. Rolfe. Am. 5. ubi est de reo, et sic pluribus locis. Or. II. 25. 30. quod causam facit, dicitur caput causae, in quo tota causa versatur, s. ut aliis locis dicit, quod rem causamque continet. Mil. 42. quod in causa quaerendum est, i. e. in re et circumstantiis. Huc pertinet illud ad Div. I. 1. In causa haec sunt: i. e. status causae et negotii hic est. * Quia in causae eorum, quorum est, utilitas atque adeo interdu salus posita est, causa dicitur etiam, in quocunque alicujus utilitas versatur: das Interesse. Or. I. 84. causa imperii. Manil. 2. causam reip. ad me detulerunt, ad q. l. vid. Graevius. Legg. III. 4. Senator populi causam teneto. * Nat. D. I. 1. Causam, id est, principium philosophiae esse inscientiam. v. Inscentia. * partes etiam dicuntur causa, propterea, quod suas quaeque pars causas habet et affert, quare aliquid faciat, petat, etc. Marcell. 1. in eadem causis esse, etc. * conditio. Off. I. 31. alius in eadem causa non debet. cf. III. 28. Agr. III. 2. soluta sunt in meliore causa, quam obligata. * quod quis petit, contendit; quod, quicquid petitur, aut contenditur, certis de causis petitur et contenditur. Ligar. 11. causas apud te rogantium gratiosiores esse quam vultus. du sähest mehr auf die Sachen, als auf die Personen. * de ratione justa et aequa, quare ali-

aliquid sit, causa idonea. Verr. I. 8. cum *causa* accedere ad accusandum. Att. VII. 3. *causam* illa causa non habet. **pro eo, quod certa et idonea de causa sit.* Quint. 15. omnes *causae* et necessitudines veteres intercedebant; h. e. omnes *causae* suppetebant, propter quas amici esse alteri debemus et sollemus: alibi dixit, cum eo mihi sunt omnia. v. de hac phrasi Broukh. ad Tib. III. 3. ult. **praetextus.* Dom. 5. in bona fortunasque locupletium per *causam* inopum -- repentinis impetus comparare. **excusatio.* Att. XI. 7. tuas *causas* nolo. ad Div. XVI. 19. accipio *causam*. Verr. I. omen magis patribus, quam *causa* placuit. ibid. II. o! *causam* fugularem! o defensionem nuleram! ad Div. VIII. 8. de militibus - *causae* que cognoscantur, sc. propter quas mitti volunt. v. Gron. Sest. IV. 3. p. 273. sq. **abl. causae* praeposita genitivo est. Or. I. 57.

CAUSIDICUS. Or. 9. qui Lyfiam sequuntur, *causidicum* quendam sequuntur. h. e. qui nihil nisi *causam* in foro agat. Quo loco sane honeste dicitur, sed tamen cum contentu quodam. A patrono *causarum* alias distinguitur. v. Burm. ad Ovid. Am. I. 13. 21.

CAUSULA. Opt. gen. dic. 3. Lyfias parvarum rerum *causulas* scripsit.

CAUTIO. formula Jcti, quo cavetur alicui. v. Cavere. Or. 41. In juris scientia est persecutionum cautionumque praeceptio. ad Div. VII. 18. cautiones veltrae. **Hinc est etiam formula pactionis in genere, quod ea is sibi cavet, qui pactionem facit.* Verr. I. 11. nam ita in cautione esse viderunt, cum ita caveretur, etc. *literarum obligatio, qua nobis a debitore cavemus.* Dom. 50. cautiones fiebant pecuniarum. ad Div. VII. 18. *cautio* chirographi. v. Salinas. Mod. usur. p. 405. 422. **omnis res, qua nobis in quacunque re cavemus, ne quid fiat, quod factum nolimus.* Sext. 7. hunc Pompejus

omnis *cautionis* foedere execratione devinxerat, nil contra me esse facturum. **Off. l. 14. habet res multas cautiones. h. e. in ea re multa cavenda et providenda sunt.* **declinatio rei prudenter instituta.* Tusc. IV. 6. a malis natura declinamus: quae declinatio, si ratione fit, *cautio* appellatur. ad Div. XI. 21. quae *cautionem* non habent, deus non laboro: quae praevideri et caveri non possunt. **Flacc. 13. defendi facilis est cautio, non solum latibulis occultorum locorum, etc.* **Att. V. 4. mea cautio haec est. v. not.*

CAUTE. Leg. II. 21. Quid huc accessit e jure civili? Partitionis caput, scriptum *caute*, ut centum nummi deducerentur, sc. quia his verbis caditur heredi a saeris: unde paullo post in eadem re pergit: quod si hoc, qui testamentum faciebat, cavere noluisse.

CAUTOR. qui alicui cavet. Sext. 7. *cautor* alieni periculi. In altero loco, quem hic laudat Nizolius, non est in optimis edd. *cautor, sed cantor.* v. Cantor. sic et Plautus dixit Epid. III. 2.

CAUTUS. Muren. 11. *Cauti* Iureconsulti. sc. quia aliis cavent. v. Cavere. **tutus, minime periculofus.* Caecin. 4. quo mulieri pecunia esset *cautior*. h. e. ei magis de pecunia caveretur, tutiorque fieret. Rosc. Am. 20. in *cautionem* partem peccaret. **prudens.* Qu. Fr. I. 4. *cautum* consilium.

CEDO. Mil. 23. Cedere legibus, est, sustinere aequo animo poenam legibus constitutam. Sull. 25. cedere reipublicae, est, aliquid ferre reipubl. causa. Ligar. 7. cedere auctoritati, est, parere consilio. ad Div. I. 1. Hortensii sententia cedit religioni de exercitu, h. e. Hortensius censet, non esse exercitum in Aegyptum mittendum, quod libris Sibyllinis ita videatur. Mil. 1. cedere tempori, est, ea non facere, quae tempus fieri non sinit, aut quibus propter temporis rationem proficisci nil potest. Sull. 16. Cedo amicitiae, est,

ignosco propter amicitiam. v. not. ad Div. VI. 6. *Cedit* ambitionis voluntatibus[†] *est, facit, quae volunt homines ambitionis causa.* Offic. II. 11. Cui exercitus nostri *cesserunt, h. e. a quo victi sunt?* *v. quos laudat Dukerus ad Flor. I. 14. 2. II. 6. 61. Caecin. 1. Cedere in causa, est, inferiorem discedere, vinci, causa cadere.* Acad. IV. 30. *Cederet* scilicet, *concederet, verum esse, quod dicitur.* ad Div. VII. 8. pudori tamen malui famaeque *cedere, quam salutis meae rationem ducere. h. e. malui consulere pudori et sumae, facere, quae pudor et fama postulant.* *cedere *interdum est simpliciter pro abire, ut in illo cedere vita, etc.* Cato 19. horae quidem *cedunt et dies et menses et anni.* *De formula: cedere foro, v. Forum.*

CELEBER locus. Partit. 10. *opponitur deserto.* Arch. 3. *urbs celebris, i. e. abundans incolis et frequens.* Manil. 12. *portus celeberrimus.* Lael. 3. *dies celeberrimus, dicitur, quo Africanus maior a Senatu, populo, sociis, etc. domum deductus erat.* ad Herenn. II. 4. *locus celebris an desertus. Sic ead. omnes: et sic aliquot locis libri Taciti: vid. quae dixi ad A. II. 83. Aureae aetatis scriptores masculinum semper habent celebrer: et ubi quidam libri celebris edunt, alii tamen alterum habent.*

CELEBRARE. Or. I. 1. *celebrare artes, colere.* Muren. 41. *factum esse Consulem, nuncii literaeque celebrassent. h. e. crebri nuncii literaeque nuntiassent.* Sull. 2. *quorum studio ac dignitate celebrari hoc iudicium vides: de advocatis, cum frequentes adfunt.* Or. I. 45. *senectuti celebrandae perfugium, dicitur res, qua efficitur, ut etiam senum aedes celebrantur adeuntium multitudine.* Verr. I. 26. *Celebratur omnium sermone laetitiaque convivium, cum omnes convivae hilariter multisque sermonibus convivium peragunt.* Prov. Conf. 9. *celebrantur*

aures meae novis nominibus gentium: i. e. saepe audio nova nomina.

CELEBRATIO. *confluxus hominum in locum aliquem.* Sull. 26. *Quae domus? quae celebratio quotidiana? *conventus hominum frequens.* Offic. I. 4. *hominum, coetus et celebrationes obire.*

CELEBRITAS. *conventus et confluxus hominum, item de loco, ubi frequentes convenire homines solent.* Tusc. V. 3. *totius Graeciae celebritas, de ludis Olympicis.* ad Div. VIII. 2. *celebritas iudiciorum, i. e. in quibus sit concursus hominum.* Offic. III. 1. *in maxima celebritate atque in oculis civium victimus.* Leg. II. 26. *sublata etiam erat celebritas virorum et mulierum - habet enim luctum concursus hominum, de funeribus.* *Off. II. 13. *si quis ab ineunte aetate celebritatis causam ac nominis habet, qui ab ineunte aetate certa de causa notus omnibus est.*

CELERIPES. Att. IX. 7. *Venit autem eo ipso die ille celeripes, quem Salvius dixerat.*

CELLA. *aedes.* Phil. II. 8. *Cella concordiae. *locus, ubi conditur in usus futuros v. c. frumentum, aut vinum.* in Caecil. 10. *frumentum in cellam, est, quod provinciali magistratui a provincialibus datur, unde cum suis panem habeat. v. Cibaria.*

CELSUS. Or. I. 40. *haec ignorantem erectum et celsum vagari magna cum caterva toto foro: etc. de habitu hominis sibi valde confidentis.* Sic et Liv. XXX. 32. *extr. ubi v. Duker.*

CENSEO. ad Div. IX. 2. *tibi igitur hoc censeo.* Catil. IV. 6. *pro credo, sine regimine.* *Arch. 6. *ex his studiis haec quoque censetur oratio et facultas, i. e. aut, iudicatur, aestimatur, ut Budaeus interpretatur ad Pandectas p. m. 16. quo sensu est etiam in Paradox. VI. 2. cf. Schwarz. ad Plin. Pan. p. 33. aut, in horum studiorum genere ponitur. *est etiam vocabulum proprium Senatorum, cum sen-*

sententiam dicunt in Senatu. ad Div. XI. 20. si tibi videtur, agros eorum militum -- his dandos *cen-
seas* ab utrisque nobis. * *cen-
sere est etiam in censum deferre apud
Censorem.* Flacc. 32. in qua tribu
praedia *cenfuiſti?* *ibid.* si aliena
cenſendo sua facere posset. Act. I.
in Verr. 18. *cenſendi* causa. Flacc.
32. Sintne ista praedia censui *cen-
ſendo?* h. e. *an poſſint a nobis in
censum deferri.* In censum autem
deferri possunt possessiones, quae
sunt mancipi et juris civilis. v.
Cic. I. c. cf. *Festus in Censui cen-
ſendo:* hinc, qui et nomen et rem
apud Censorem desert, cenſeri di-
citur. v. c. Att. I. 15. Flacc. 32.
* cum acc. cenſeri aliquid: ut l. c.
mancia, servos, etc. aliena cen-
ſeri, etc.

CENSOR. *magistratus Rom.*
major, de quo cognosceas licet e
L. III. de Legg. c. 3. Cluent. 46.
Dom. 51. etc. Fin. II. 10. quae
jam oratio non a philosopho ali-
quo, sed a Censore opprimeunda est.
* *Fuere etiam Censores in aliis op-
pidis, etiam provincialibus, qui
censum agunt, ut ex eo tributum
conferri possit et exigi: quorum
mentio in Verrinis II. 53.*

CENSORIUS. Agrar. I. 2. cen-
soriae tabulae, sunt libri, in quos
nomina resque civium et notae re-
feruntur. Qu. Fr. I. 1. lex censo-
ria. v. Ind. LL. de censoria no-
tione, notis censoriis, subscriptioni-
bus v. suis locis. Or. II. 90. cen-
sorium opus est dignum nota cen-
soria. Sic est etiam ap. Gell. IV.
12. et Plin. H. N. XVIII. 3. cen-
sorium probrum. pro nota cen-
soria autem ap. Columell. XII.
praef. et Sueton. Caes. 41. ubi
vid. Casaub.

CENSUS. Censoris actio cenſen-
di. Sext. 47. *censu* prohibere, di-
citur Censor, cum aliquem, quia
eivem esse non putat, bona sua
in censum deferre non sinit.
Cluent. 48. cum in equitum censu
Sacerdos prodiiſſet: cum equites
cenſerentur. * *tabulae censoriae.*
Arch. 5. *census* nostri. Coel. 32.

censum pop. R. incendit. v. Gro-
nov. Sest. IV. 1. hinc etiam bona
in censum deferri dicuntur. * *pro
re familiari dici, notissimum est.*

CENSUS, a, um. civis Rom.
Verr. I. 41. neque *census* esset. v.
Ind. LL. in Lege Voconia. Nam
ea significatio hujus verbi, cum
is census dicitur *κατ' ἑξοχὴν*,
qui centum millia aeris habet. v.
Gron. Sest. III. 16. ut Clasicus,
qui in prima classe censetur, cum
etiam ceteri *cenſi ſint et clasiſci*,
huc non pertinet, ut docuit Pe-
rizon. de Lege Voconia.

CENTESIMAE. (int. partes for-
tis), usurae sunt, cum singuli as-
ses in mensem solvuntur pro cen-
tenis, unde sunt duodeni in an-
num. Gronov. de Centes. et Ur-
ciis usur. p. 481. 631. 632. inpr.
de Sestert. III. 13. Verr. III. 70.
centesimis binis foenerari. i. e.
acceptis duobus assibus pro cen-
tenis in singulos menses: unde fa-
cile intelligi potest, quae sint ter-
nae et quaternae centesimae. At-
tic. VI. 1. 2. *ibid.* 1. dico me cen-
tesimas ducturum. *ibid.* V. 21. cen-
tesimae perpetuo foenore ducuntur.
rechnen, passiren lassen, de Prae-
tore provinciali, apud quem quis
syngraphas persequitur. *ibid.* VI.
2. centesimae perpetuae sunt, cum
adiciuntur quotannis forti, sine
anatocismo. Interpretetur ipse
Cicero *ibid.* Scaptius centesimis,
renovato NB. in singulos annos foe-
nore, contentus non esset. Iis
opponuntur *ibidem*, centesimae
renovatae NB. quotannis: Sed
centesimis ductis ex proxima qui-
dem syngrapha, nec perpetuis, sed
renovatis quotannis. vid. Gronov.
Mantiff. Pec. Vet. p. 414. * Cen-
tesimae, de quibus dictum, sunt
vectigal privatum: ab his differt
centesima, quae est vectigal pu-
blicum. ad Brut. ep. 18. Obdure-
ſcunt quotidie magis boni viri ad
vocem tributi: quod ex centesima
collatum, impudenti censu locu-
pletum, in duarum legionum prae-
miis omne consumitur. Haec cen-
tesima

testima solvitur ex rebus venalibus et aerario militari infertur. vid. Lips. Magnit. Rom. II. 4. Gronov. Sest. III. 13.

CENTUMVIRI. Caecin. 24. sunt assessores iudicii centumviralis, de quo statim. Ad Centumviros, est in iudicio centumvirali.

CENTUMVIRALIS. Caecin. 18. centumvirale iudicium, dicebatur a numero iudicum rotunde enunciato. Nam iudices erant omnino centum et quinque: cum ex singulis tribus terni deligerentur. v. Festus in Centumviralia iudicia. Ad ejus iudicii notionem pertinebant causae plurimae, quas enumerat Cic. de Or. I. 38. sed imprimis hereditariae. De eo iudicio extat elegans libellus Sibrandi Tetardi Siccamae, recusuf Halae an. 1725. quem vid. inpr. I. 6. II. 5. et 8. quo capite de iis causis ad Centumviros actis exponit distinctius, quarum ap. Ciceronem est mentio, aliosque auctores latinos. Hinc intelliges, quae sint causae centumvirales de Or. I. 38.

CENTURIAE. dicuntur partes populi aut exercitus. Nam cum populus a Servio in classes sex descriptus esset, cuique classi etiam certus numerus centuriarum attributus est. Neque centum praecise homines continet: nam ultima classis, in qua aliquot millia fuisse certum est, una centuria continetur. Sed centuria est cujusque numeri aut multitudinis nomen, ut decuria; Brut. 67. Centuriae paucae ad consulum defuere. etc. v. Comitium centuriata. ad Div. XI. 16. cum equitum centurias tenes, in quibus regnas, mitte ad Lupum nostrum, ut is nobis eas centurias conficiat. Erant duodeviginti equitum centuriae, caeque ad classem primam pertinebant. Centurias equitum tenet, in hisque regnat, qui est apud eos gratiosus, in magnaque auctoritate constitutus, ut facile ejus suffragationem sequantur. Conficere autem centurias alicui, est, facere, ut eum renuncient.

* Agrar. II. 13. in comitatu et instrumento magistratus provincialis commemorantur tabernacula, centuriae, supellex. Turnebus emendabat: tentoriis. Graevius suspicabatur, intelligi centurias fabrum, neque tamen multum huic interpretationi tribuebat. Non liquet. * Campanos in centurias describit. v. Centuriare.

CENTURIARE. est, in centurias describere, ad centurias redigere homines, scil. ut militent. Att. XVI. 9. Centuriat Capuae, dinumerat: jam jamque video bellum. Liv. XXII. 38. de peditibus dicit, de equitibus decuriare. ad Quir. p. Red. 5. cum centuriari homines vidissem, etc. de Clodio, qui homines plebejos, servos convocabat, in ordines describebat, ut pugnarent contra Ciceronem, si resistere legi et Romae munere vellet.

CENTURIATUS, a, um. comitia centuriata sunt a Servio Tullii instituto, in quibus aut leges a magistratibus majoribus feruntur, aut magistratus majores, exceptis Aedilibus curulibus, creantur. Dicuntur ita, quia populus per centurias suffragia fert ex ordine classium, deinde post praerogativani, de qua suo loco, in classibus ex ordine a Servio instituto, unde jure vocatae dicuntur. Cur in centuriatis etiam tribuum mentio, infra, in Tributa Comitium, docebitur.

CENTURIATUS. locus Centurionis. Pil. 36. centuriatus palam venditos.

CERA. pro tabula, cera induta, cerata. Verr. I. 36. extrema cera nomen infimum in flagitiosa litura fecit. vid. Inpr. Salmaf. de Mod. us. p. 463. 465. sq.

CERARIUM. Verr. III. 77. pecunia, quae pro cera datur: ex omni pecunia, quam aratoribus solvere debuisti, certis nominibus deductiones fieri solebant: primum - - deinde, pro nescio quo cerario.

CER.

CERNO. *judico, agnosco.* Off.

I. 20. magnus animus duabus rebus *cernitur*. Tusc. V. 8. quae genere, non numero *cernerentur*. * *referatur ad causam, propter quam aliquid facimus.* Leg. I. 18. ubi est gratus, si non eum ipsum *cernunt* grati, cui referunt gratiam. * *pugnare, contendere.* ad Div.

VIII. 14. *quandiu civiliter cernitur*, h. e. *contenditur, non armis, sed iis modis, quibus cives inter se contendere decet, lege, iudicio, etc.* Off. I. 12. *vitani cernamus utrique*, i. e. *pugnemus de vita.* τ. Perizon. ad Sanct. Minerv. p. 771. * *Cernere hereditatem, est proprie, deliberare de hereditate, utrum eam velimus adire, nec ne: deinde significat id, quod hanc deliberationem fere sequitur, nempe, adire hereditatem.* v. Perizon. I. c. cf. quae contra Kusterum de hac formula disputat, *ibid.* p. 780. b. - 795. et *infra* in Cretio. ad Div. IX. 14. *Sinas me hanc quasi falsam hereditatem alienae gloriae cernere*, h. e. *adire.* Att. XI. 2. eoque ipso die ex testamento crevi *hereditatem*, etc. * *Leg. II. 9. quibus Diis creverint, procurant: de Haruspibus, cum respondent, quibus Divis piaculum debeatur.*

CERTARE. Catil. II. 8. *certare fructibus cum usuris, dicuntur, qui volunt usuras fortis acceptae solvere redivis praediorum, atque id aut difficillime aut plane non efficiunt.*

CERTUS. ad Div. I. 7. *certi homines, quibus fides haberi, epistola recte committi potest.* Rosc. Am. 16. *certum patrem dicuntur habere, quorum matres castae pudicaeque fuere.* Sic de Inv. I. 2. *certos liberos, pater dicitur habere, cum castam uxorem habet.* Quint. 3. *certus pater familias, est diligens, attentus, rerum suarum curiosus: nam scitum subiicit: una in re paullo minus consideratus.* ut Verr. III. 75. *certae rationes, opponuntur perturbatis, sine ordine scriptis, interpositis*

adeoque fide indignis. Rosc. Am. 19. *Certus acculator, fide dignus, qui ita accusat, iis testibus, argumentis, ut fides ei haberi possit, adeoque sui muneris bene gerens. Nam propterea fide dignus est, probatusque, quia eum intelligentem accusationis instruendae, exercitatum, et munere suo recte fungentem scimus.* Non hic reprehendendus erat a Graevio Hotomannus. Ceterum vid. Graev. ad pr. Quint. 3. ad Div. IX. 19. * *Caecin. 4. certum jus non obtinere, h. e. causam iustissimam.* * *Rosc. A. 16. certum crimen.* * *opponitur infinito.* Or. II. 10. *certum genus quaestionis.* Rosc. Com. 4. *certa pecunia, cuius summa et magnitudo definita est.* * *fortis, confirmato animo.* Att. X. 11. et quo ille certiores ne vult esse: ubi Popma substituebat fortiores. v. Gron. in Stat. p. 415. Duker. ad Liv. X. 36.

CERVICULA. Verr. III. 19. *Cerviculum iactare, gestus erat, quo Hortensius solebat uti, cum aliquid in oratione tractabat, in quo sibi placebat, cui confidebat plurimum.* v. in Cervix.

CERVIX. Orat. 18. in Hortensio reprehenditur mollitia *cervicum*, h. e. *iactatio cervicis, (v. Cervicula) quae esset mollium effeminatorumque hominum.* Sic everfas *cervices* objicit Clitiphoni Syrus ap. Terent. Heaut. II. 2. 181. *homini molli et effeminato.* Verr. III. 59. *qui erunt tantis cervicibus, h. e. tanta audacia et impudentia.*

CERULA. Att. XV. 14. *miniata cerula tua pluribus locis notaudae sunt.* *ibid.* XVI. 11. *miniatae cerulae. Scilicet veteres solebant ceram affigere locis librorum, de quibus quaerere amplius volebant, aut quos reprehenderent, quod signare cera dicitur ap. Vitruv. IX. 8. v. Salmas. de Mod. usur. p. 446. et ad Solin. p. 775.*

CERUSSATUS. *fusco oblitus.* Pil. 11. *cerussatae buccae.*

CESSIO. Leg. I. 3. *cessio libera et otiosa, est, cum quis abire patrio*

patria sua sponte otii causa, aut legationis liberae ergo. Cessio in jure Top. 5. est, cum aliquis apud Praectorem cedit alicui rem mancipi, addicente ei, cui tradita est Praetore. vid. Boëth. ad Cic. l. c. qui sumfit e Cajo Inst. II. 1. 6. ubi vid. Intt. Ceterum in jure cessio inprimis fit a debitoribus, qui, cum non sunt solvendo, creditoribus bona sua cedunt, ut iis satis fiat. vid. Salmas. de Mod. usur. p. 600. et Intt. Fragm. Caji in Schultingii Jurispr. ante - Justinianea.

CETERI, ae, a. plur. Quint. 3. sane ceterarum rerum certus paterfamilias - - una in re minus consideratus. Est elliptica locutio pro: in ceterarum rerum negotio. vid. Hotomann. Obs. IV. 11. Est etiam femininum genus in nominativo et ablativo ap. Ciceronem obvium. Verr. I. 2. cetera audacia. Att. VI. 2. jam cetera jurisdictio. Petii. Conf. 13. in cetera vita. etc.

CHIROGRAPHUM. 1) est id, quod Graeci *χίρρα*, Latini manum, (vid. Salmas. Mod. usur. p. 391.) nos eines seine Hand, appellamus. Phil. II. 4. quo me teste convinces? an chirographo? at literae sunt librarii manu. Att. II. 20. non utar meo chirographo, neque signo. Nat. D. III. 74. chirographum sex primorum imitatus est, etc. 2) ipsum id, quod manu scriptum est, literae manu nostra scriptae. ad Div. XVI. 21. credidi chirographis ejus et affirmationi praesentis Laterensis. ibid. XII. 1. ejus etiam chirographa defendimus. etc. 3) genus cautionis, et id quidem distinctum a syngrapha. De syngrapha suo loco. Chirographum est cautio unius debitoris manu scripta, quales sunt hodie obligationes nostrae et literae cambiales: de quo genere Salmasius l. c. sed hoc sensu ap. Ciceronem non reperi.

CHIRURGIA. Att. IV. 1. diaeta curari incipio: chirurgiae tae-

det. h. e. armis, vi, nolumus uti.

CHLAMYDATUS. Rabir. Posth. 10. L. Sulla Imperator chlamydatus.

CHLAMYS. est vestis militaris, non omnium militum; sed Imperatoris et honoratorum, adeoque eadem, quae Romanis paludamentum, ut docuere Rubenius de lato clavo p. 29. seqq. p. 114. etc. Ferrar. de Re vestiaria P. II. L. III. pluribus capp. sed est tamen proprie vestis graeca, Imperatoribus propria; unde graeci scriptores, cum de paludamento Romanorum dicerent, hac voce usi sunt, et postea, cum graeco lingua Romae notissima esse, hoc vocabulum etiam in latinam linguam traductum. Itaque cum de romanis rebus sermo est, et chlamydis mentio sit, est ea vox ita, uti supradiximus, accipienda: ceterum, quando de graecis rebus, non vestem romanam significat; sed graecam a romana militari differentem. Et sic est, quicquid contra disputet Ferrarius l. c. c. 4. pro Rab. Posth. 10. Rabirio obijcitur usus vestis graecae, quia privati sc. uterentur, h. e. pallii. Defendit eum Cicero exemplis Sullae et L. Scipionis Asiatici, quorum uterque veste graeca usus sit, alter etiam calcceis graecis: Sullam chlamydatum, hunc autem non solum cum chlamyde, quod jam ipsum graecum esset, sed cum crepidis etiam in Capitolio videre licere: quod essent hoc vestium, utut graecarum, genere, aliquando usi, neque, cum usi essent, sermones hominibus dedisse. Illic est sensus illius loci. Sulla et Scipio usi sunt chlamyde et in statua habent chlamydis speciem, non romanae, h. e. paludamenti, hoc nihil ad rem: non enim vestis romanae usus, etsi alienus a consuetudine, reprehenditur, sed peregrinae, graecae: atque hoc ad defendendum Rabirium valet, qui apud Graecos, non Ro-

Romae, necessitatis causa, usus est veste graeca. Hac dubitationes et difficultates inde natae sunt, quod sibi substituta consuetudine sunt verba, res similes, ratione usus, non eandem significantes; cum plebs non intelligat, verba linguarum, in hoc praesertim genere, sibi non satis respondere. ad Herenn. IV. 47. *Citharoedo tribuitur chlamys purpurea, coloribus variis intexta, et palla inaurata.*

CHORAGIUM. *est apparatus scenicus, atque adeo quicquid suntus fit in ludis scenicis, quod qui faciunt choragi dicuntur.* vid. nos ad Xenoph. Memor. III. 4. *Cassaub. ad Sueton. Aug. c. 70. ut alios mittamus. Hinc ad Herenn. IV. 48. eleganter: aut aliud fragile falsae choragium gloriae comparetur, h. e. instrumentum falsae gloriae, omnia ea, quibus falsa gloria comparatur.*

CHOREUS. *trochaeus.* Or. 63.

CIBARIA. *quibus alimur.* Rosc. Am. 20. *Cibaria (int. anserum) locantur. * cibaria dicuntur frumentum, quod magistratibus provincialibus eorumque Legatis, Quaestoribus, etc. a provincialibus datur, quod et frumentum in cellam dicitur.* v. Cella. Verrin. III. 93. *uberiora facta sunt cibaria caritate.* Att. VI. 3. *Cibaria praefecti.* cf. ad Div. V. 20. *Graeci cibaria interpretantur οὐτοπέρσιον, demensum Terentio dicitur, vid. Salmas. Mod. usur. c. 4. p. 163.*

CIBARIUS panis. Tusc. V. 35. *est panis nigrior et vilior, qui servis dari solebat, ut ex Isidoro Orig. XX. 2. patet, quem et laudavit Davissius. Nonius autem c. 11. etiam suis temporibus cibarium neutro genere de hoc pane dictum tradit, quod olim de omni pane dicebatur. Eadem est adjectivi ratio, quod tamen citius quam substantivum de viliori pane dictum ex hoc Ciceronis loco intelligitur.*

CIBUS. Nat. D. II. 55. *animalis cibus, de aëre.* Fin. V. 19. *animi cultus erat ei quasi quidam humanitatis cibus. Elegans genus dicendi imitatus est Ovid. Rem. am. 131. causa cibusque mali.* Metam. VI. 480. *cibus furoris.*

CIEO. Or. I. 56. *erctum cieri, i. e. distribui: sed de ercto s. hercto cito infra in Erctum dicemus. Ceterum ex hoc loco concedit tota Salmasii disputatio ad Solinum de voce citum, in illo: herctum citum. p. 891. Ex graeco κίω, i. e. πορεύω, ad ambulandum provo-vo, putat esse ciere, et hinc citare, citus, pro celer. Sed in hoc citus primam esse brevem. Ab alia origine esse citus pro divisus. Nam in ea primam esse longam: quod etiam videbatur Stephano et Burmanno ad Virg. Aen. VIII. 642. ubi Donatus citae interpretatus est divisae. Esse autem a graeco verbo κίω, pro quo et κίω, ut κίω, κίω. Pro κίω esse et κίω, ut κίω, κίω. hinc cio, unde herctum citum, patrimonium divisum, etc. Haec quidam tamquam oracula secuti sunt. Ex loco nostro falsum esse apparet, citum in erctum citum esse a cio: est enim erctum cieri, non cieri. Veteres dicebant cieo et cio, ab illo citus brevi prima, ab hoc citus prima longa, sed eadem vi. Sic in compositis, ut poetae docent latini, excitus et excitus, ab excieo, illud, hoc ab excio. Utrumque est commotus, excitatus, provocatus. Erctum ciere autem non est proprie dividere, sed cum erctum, h. e. ut infra demonstrabitur, bona, quae aedibus v. c. paternis continebantur et tamquam arcebantur, movetur loco suo et dividitur, adeoque in alias aedes transit.*

CINCINNUS. Or. III. 25. *in cincinnis oratoris aut poetae offendi, de ornamentis nuntiis et affectatis.*

CININNATUS. Nat. D. II. 5. *stellae cininnatae.*

CINNUS. Or. III. 51. *cinnus* aniborum. *de genere dicendi medio, quod ita dicitur, quia mixtum est e tenui et magnifico. Est enim cinnus, ut Nonius tradit, coniunctio plurimorum, unde etiam potionis genus ex pluribus liquidorum generibus mistum, quod Graeci κιννώνα, qui a κινῶ, miscere, vocatur, dicunt, apud eundem Nonium et Arnobium Cinnus dicitur. Hinc Gatakerus Miscellanea s. Adversaria sua Cinnum inscripsit. v. not. l. c.*

CIRCUITIO. N. D. II. 17. *circuitione quadam Deos tollit. barbari dicent indirecte s. per indirectum. * in rhetoricis quid sit, v. ad Herenn. IV. 32.*

CIRCUITUS. Or. III. 51. *circuitus verborum est periodus. cf. Or. 23. etc.*

CIRCUITUS, a, um. Cornel. I. *circuitis rostris.*

CIRCULARI. Brut. 54. *iudex circularis est, qui in ipso iudicio, dam causa continua oratione agitur, surgit, et cum hominibus confistit, et circulos facit, colloquitur.*

CIRCULATOR. ad Div. X. 32. *circulator auctionum, est circumforaneus, qui cum scrutis et undique collectis mercibus fora obit, et congestas res auctionibus vendit. Eodem modo circulares dicuntur medici circumforanei. v. Salm. ad Solin. p. 739. a. G.*

CIRCULUS. *conventus privatus hominum colloquendi causa. Or. I. 34. quemcumque patremfamilias arripuissetis ex aliquo circulo. ibid. 38. cum in circulo decipere adversarii alicujus stipulationuncula. Balb. 26. in conviviis rodunt, in circulis vellicant.*

CIRCUM. Quint. 6. *pueros circum amicos dimittit, v. Passerat. ad h. l. cf. Att. VIII. 9. etc. Verr. I. 36. circum pedes homines formosi et literati: de servis, quia scilicet in conviviis ad pedes stant.*

CIRCUMCIDERE. *tollere. Fin. I. 15. circumcidique inanitate omni et errore.*

CIRCUMCURSARE. ad Div. VII. 1. *ut nostras villulas obire et simul mecum lectica circumcursare posses.*

CIRCUMFLARE. Verr. III. 11. *ventis omnibus invidiae circumflari.*

CIRCUMFLUERE. *abundare. Verr. III. 5. rebus omnibus circumfluere. Lael. 15. omnibus copiis circumfluere. Att. 21. circumfluere gloria.*

CIRCUMFORANEUS. Cluent. 14. *pharmacopola circumforaneus. vid. Salmas. ad Solin. 739. Menagius Anoen. Jur. c. 35. Att. II. 1. aere circumforaneo me obruerunt, i. e. aere alieno sub foenore sumto. Ratio dicendi inducta est, quod pecunia omnis Romae in foro tractabatur, ubi apud argentarios deponi solebat a ditioribus, qui de mensa, raro de arca solvebant. vid. v. c. Budaeum ad Pand. p. m. 196.*

CIRCUMJICIO. *complector. de Univ. 13. animus a medio profectus, extremitatem coeli a suprema regione rotundo ambitu circumjecit. ad Div. II. 62. quod anguis domi vectem circumjunctus fuisset.*

CIRCUMIRE. Att. XIV. 21. *circumire veteranos, sc. rogandi causa. v. Circum. cf. ad Div. X. 80. * Att. XIII. 20. qui se totius belli fluctibus circumiri, quam illum progredi maluit.*

CIRCUMLUVIO. Or. I. 38. *circumluvionum jura.*

CIRCUMPECTOR. *amplector. Phil. XIII. 5. Univerf. 7. De hoc verbo v. Heins. et Burm. ad Virg. Aen. V. 312.*

CIRCUMPLICO. Div. II. 62. *si anguis vectem circumplicavisset.*

CIRCUMPOTATIO. Leg. II. 24. *Legibus omnis circumpotatio tollitur: est περιδειπνον Graecorum, coena fanebris, silicernium.*

CIR.

CIRCUMRODERE. Att. IV. 5. dudum *circumrodo*, quod devorandum est.

CIRCUMSCRIBERE. *complecti paucis.* Sext. 45. Sed genus universum brevi *circumscribi* et definiri potest. **coërcere.* Mil. 33. Senatus, credo, Praetorem eum *circumscripsisset.* -- an Consules in Praetore coërcendo sortes fuissent? cf. *Graev.* ad Attic. VII. 9. **decipere.* Rosc. Com. 8. dic nunc, te ab Roscio *circumscriptum* esse.

CIRCUMSCRIPTA. Orat. 66. *circumscripte* et numerose dicere. h. e. *per periodos*: nam opponitur τῷ *incise et membratim dicere.* *N. D. II. 59. Singulas res definimus, *circumscripteque* complectimur. v. *Circumscribere et Circumscriptus.*

CIRCUMSCRIPTIO. *fraus.* Offic. III. 15. *circumscriptio* adolescentum. Flacc. 30. emitiones falsas, praediorum proscriptiones cum mulierculis, aperta *circumscriptione* secilli. **circulus* circa aliquem factus. Phil. VIII. 8. nisi prius respondisset, quid facturus esset, quam ex ista *circumscriptione* excederet. **ambitus.* Tusc. I. 20. cum totam terram intueri licebit, ejusque cum situm, formam, *circumscriptionem*, tum etc. Brut. 8. ipsa natura *circumscriptione* quadam verborum comprehendit concluditque sententiam. **de periodo* est etiam Partit. 6.

CIRCUMSCRIPTUS. *brevis.* Or. I. 22. *circumscripta* explicatio: est definitio. v. *Circumscribere.* **e medio sublati.* Verr. I. 16. omni tempore Sullano ex accusatione *circumscripto.* Fin. III. 9. *circumscriptis* igitur sententiis, quas posui. Sic Graeci utuntur verbo περιγράφειν, de quo v. *Wesseling.* P. C. ad Diodor. pag. 51. unde haud dubie Latini sumserunt. **qui coërcetur.* Phil. II. 22. *circumscriptus* a Senatu Antonius. v. *Circumscribere.*

CIRCUMSPECTARE. *de providis et timidis, qui saepe circum-*

spiciunt omnia. Tusc. I. 30. *circumspectans* nostra vehitur oratio.

CIRCUMSPICERE. *quaerere.* Verr. III. 90. non *circumspiciam*, non quaeram foris, *se. exempla*, cum habeas iudices, etc. **de his, qui nesciunt, quid agant, tanquam auxilii quaerendi causa, saepe circumspiciunt.* Rosc. Com. 14. *Circumspicit*, aestuat, negat nos etc. **de iis, qui se nimis amant, sibi nimis placent.* Rosc. Com. 2. usque conne te diligis et magnifice *circumspicis*? Ita se *circumspiciebat* Kaxia apud Xenoph. Memor. Soer. II. 1.

CIRCUMVECTIO. Att. II. 16. portorium *circumvectionis.*

CIRCUMVENIO. *decipio.* ad Div. V. 1. nunc video illum *circumventum*, me desertum. Rosc. Com. 9. quem per arbitrum *circumvenire* non posses, etc.

CIRCUS. est aedificium publicum in oblongam et ab altera parte rotundam formam ab altera rectam extractum, in quo ludii equestres, qui inde *Circenses* dicuntur, habebantur. Medius *Circus* diremtus erat spina, ad cuius extremitates, ubi flectebant aurigae cursum, metae collocatae erant. Ab ea parte, a qua cursus initium fiebat, olim linea recta albo describebatur, intra quam ante signum datum equi cohiberentur, postea carceres perpetui extracti. *Circi mentio* saepe apud Ciceronem, ut Mur. 34. 35. etc. *Circos Romanos* narrat et exhibet Donat. Rom. Vet. et Nov. III. 14. cf. de *Circis* inprimis *Salmas.* ad Solin. p. 635. seqq. disputantem: ut alios taceam.

CISIUM. genus vehiculi celerissimi et quidem biroti. Rosc. Am. 7. *Cisis* Ameriam pervolavit. cf. Phil. II. 31. De hoc genere vide, quae collegit Schreff. de Re vehic. L. II. c. 18.

CISTA et **CISTELLA:** ad Herenn. I. 12. ea, quae alias *stella*: ubi v. Pro *cistella* quidam libri *Cistula* habent. Codd. Lambin. *stela*.

litella: quae varietas etiam est ap. Liv. XXV. 3. ubi vid. Sigon. et Gronov.

CISTOPHORUS. Dom. 20. Ut in Asia cistophorum flagitaret. Att. XI. 1. in cistophoro habeo ad HS. bis et viciis. Ejus porro mentio Att. II. 6. 16. Est autem Cistophorus numus graecus asiaticus, qui nomen habet a cista mystica, quae in hoc genere numorum conspicitur. In altera etiam parte serpentes plerumque, vannus, caduceus, thyrsus, taeda, ferula, etc. conspiciuntur. His rebus expressu sunt Orgiorum solennia, quae eudendis cistophoris occasionem dedisse probabile est. Signati autem et ante, quam sub Rom. potestatem venisset Asia, et cum provincia facta esset. Itaque et magistratum Rom. nomina multi praeferunt. Novissimi, quos quidem habemus, Antonii III viri nomen exhibent. Vid. haec et plura de hoc genere numi ap. Alex. Xaver. Punctium in Diss. de Cistophoris Lugdun. ann. 1734. edita: qui etiam distinguit a cistophoris eos, in quibus cista mystica, non autem in altera parte reliqua Bacchica instrumenta reperiuntur. Quod ad pondus attinet, tetradrachmum fuit hoc numi genus. In eo vero errat Vir. Rev. uti jam in Act. Erud. Lat. a. 1736. mens. Jan. p. 8. monuimus, quod putat, κιστοφόρον de numis tantum dici, sed κιστοφόρον vel κιστιφόρον de hominibus, cistam mysticam portantibus. Sic apud Demosthenem de Corona cap. 79. pro vulgata κιστοφόρος in MS. Cod. Vindob. legi κιστιφόρος. Verum est, κιστοφόρος nihili esse, et jam vidit Rubenius ad num. Asia recepta p. 269. legendum esse κιστοφόρος; quocum idem est κιστιφόρος. Sed κιστοφόρος de hominibus non dici, falsum est. Primo sic est apud Suidam, quem vid. in h. v. ad q. 1. Kusterus etiam laudat Photii Lexicon ineditum, et Har-

pocratonis Codicem Morethianum. Deinde Cl. Gorius in Corpore Infer. Donian. exhibuit formam Cistophori Bellonae Pulvifensis sacerdotis: quam nos in Actis Erud. l. c. exhibendam curavimus.

CITARE. commovere. Tusc. III. 11. isque motus aut boni aut mali, opinione citetur. Sed Bentlejus legendum putat: excitetur. *Verr. II. 40. citare reum, non est, quod apud nos citiren, h. e. edicere, ut adsit aliquis, ut est Ferr. II. 38. sed citantur rei a Praetore, voce praeconis, cum jam sunt in judicio: Citat accusatorem, citatus accusator M. Pacilius, ne, cio quo casu, non respondit, non fuit. Qui locus est perspicuus, et insur omnium. Nec aliquit efficiunt ea, quae Menkenius in Obs. L. L. in h. v. pro contraria sententia dixit: ad quae etiam respondimus in Act. Erud. an. 1746. *Verr. I. 7. citati iudices, eodem modo intelligendi.

CITATIM. Att. XIV. 20. citatim scribere.

CITHAROEDUS. Mur. 13. ut ajunt in Graecis artificibus, eos auloedos esse, qui citharoedi fieri non potuerint etc. Citharoedum a citharista, qui est Verr. I. 20. etc. ita distinguunt, ut ille sit, qui citharam pulset cum cantu suo, hic, qui sine cantu, quod etiam tradit diserte Diog. Laërt. III. p. 239. ed. Casaub. Sed usus repugnat vel Ciceronis. Amphion Thebanus, nemo dubitat, quin citharae modis accommodare vocem, et una canere, ita ut Orpheus, potuerit. Ita est in fabulis. Sed hunc tamen Cicero Div. II. 65. init. Citharistam vocat. Non potueras igitur hoc ab initio, Citharista, dicere. Et sic etiam apud alios auctores latinos et graecos mendum me observare. Idem visum Torrent. ad Sueton. Domit. 4.

CITO. pro fucile. Brut. 76. Torquatum non tam cito rhetorem di

dixeris, quam πολιτικόν ibid. neque aptiorem cito aliquem dixerim.

CIVILIS. *Jus civile* 1) *opponitur naturali, adeoque et privatum et publicum jus complectitur.* Sext. 42. nondum neque naturali, neque civili jure descripto. 2) *opponitur juri publico.* Verr. I. 42. Cornelia testamentaria, numaria, ceterae complures, in quibus non jus novum aliquod populo constituitur, sed sancitur, ut, quod semper malum facinus fuerit, ejus quaestio ad populum pertineat ex certo tempore. De jure vero civili, si quis novi quid constituit, etc. *Nam in hoc loco manifeste a jure civili removentur causae publicae et quaestiones.* Ex quo intelligitur, sensu Ciceroniano ne criminalia quidem, quae hodie vocantur, ad jus civile pertinere. *Est enim civile jus nullum aliud, nisi privatum.* Itaque lege de re aliqua, quae ad civile jus pertinebat ante, lata, ut ejus quaestio in posterum ad populum pertineret, ea juris publici esse incipiebat. Ceterum etsi Justinianus de jure privato se in Institutis dicturum profitetur L. I. tit. 1. tamen ex L. IV. tit. penult. intelligi potest, eum causas publicas et judicia publica ad jus privatum retulisse, itaque de iis etiam in Pandectis agitur L. XLIX. Sed adjiciamus alium locum e Cicerone. Caecin. 2. simul illud futurum arbitrati sunt, ut in hac causa non de improbitate Sext. Aebutii, sed de jure civili judicium fieri videretur. Improbitas h. l. est vis, quam Aebutius Caecinae ejusque advocatis fecerat. Ea erat causa publica, in judicio publico, ex lege de Vi armatis hominibus, disceptanda, adeoque juris publici: Judicium autem de jure civili, est de possessione, quod est privatum. Ceterum ipsa definitio juris civilis Ciceroniana in Topicis c. 2. totum hoc, quod diximus, confirmat. *Jus civile* est aequitas constituta iis, qui ejusdem

civitalis sunt, ad res suas obtinendas. *Partes ejus ibidem narrantur.* c. 5. * *de decreto Praetoris, item de sententiis Jcitorum in usu fori, eum opponitur legibus, ut Off. III. 16. 17. de responsis Jcitorum solis est Caecin. 24. * Divin. in Caecil. 5. Nam civibus cum sunt ereptae pecuniae, civili fere actione, et privato jure repetuntur.* Civilis actio est, *qua utitur civis non modo contra civem, sed quencunque, a quo ei injuria facta est: ea autem est juris privati, non in omnibus causis, sed in pecuniariis ceterisque privatis.* Sic Orat. I. 11. *civiles controversiae, sunt forenses, in causis privatis.* * Or. III. 16. *cum a re civili et a negotiis animi quodam judicio abhorrerent. h. e. cum neque rempublicam capessere neque in foro versari vellent.* ibid. 31. *civilis scientia.* ibid. I. 14. *rerum civilium cognitio, est ea scientia, qua opus est ei, qui rempublicam capessere et in judiciis versari cupit.* Unde Invent. I. 5. *civilis ratio, est ars, cujus in civitate magnus est usus.* item Orat. 9. *oratio civilis, quae aut in Senatu, aut in concione, aut in judiciis habetur ad cives, et de rebus civilibus, in qua negat obscuras abditasque sententias locum habere, reprehenditque Thueydidem, qui iis conciones referferit.* * Milon. 13. *quid enim odisset Clodium Milo, praeter hoc odium civile, quo omnes improbos odimus. Odium civile est, quale impune erga cives exercere licet, remotum a vi et armis.* Sic vis civilis est, *qua uti possunt cives in possessionibus, cui opponitur vis vera.* v. Argumentum Or. pro Caecina et in Vis. * Planc. 10. *Minturnenses coloni, quod C. Marius ex civili errore, atque ex impiis manibus eripuerunt, etc. h. e. cum cives fugeret in bello civili.* * Civilis eleganter dicitur, qui aequo jure omnes cives secum esse patitur, neminem centemnit, nihil sibi praecipui arrogat, verbo, ita in omni-

omnibus rebus se praebet, ut, ceteros quoque cives esse, videatur meminisse. Nam qui aliter agit, homines liberos non putare dicitur, ut Verr. I. 47. Fin. V. 25. Cum sic hominis natura generata sit, ut habeat quiddam innatum quasi civile atque populare; quod Graeci πολιτικόν vocant: quicquid aget quaeque virtus, id a communitate, et ea, quam exposui, caritate atque societate humana non abhorrebit. etc. v. *Casaub. ad Sueton. Aug. 51. Torrent. ad Caes. 75. Gronov. Obs. IV. 5.* *ad Div. XI. 28. pro civili parte. i. e. quantum civis pro sua parte et potest et debet.

CIVILITER. ad Div. VIII. 14. quamdiu civiliter, sine armis, cernitur; est de contentionibus ad remp. pertinentibus, quales esse in Senatu solent, etc. Fragm. ep. philosophiae quidem praecepta noscenda, vivendum autem civiliter.

CIVITAS. Sext. 42. conventicula hominum, quae postea civitates appellatae sunt. Somn. Scip. 2. concilia coetusque hominum jure sociali, quae civitates appellantur, etc. *pro urbe. Manil. 22. quae civitas est in Asia. *pro jure civitatis. Arch. 4. Civitas data est Heracleensibus.

CLAM. Caecin. 32. ab se illum aut vi, aut clam, aut precario possedisse. Clam possidere, ut *Ulpianus definit, dicitur, qui furtive ingressus est possessionem, ignorante eo, quem sibi contraversiam facturum suspicabatur, et, ne faceret, timebat. L. VI. Dig. de Acquir. poss.*

CLAMATOR. rabula, opponitur oratori. Brut. 49. Ego ita de unoquoque dicam, ut intelligi possit, quem clamatorem, quem oratorem putem fuisse. cf. Orat. III. 34.

CLAMATORIUS. quaedam editiones habent ad Qu. Fr. III. 3. sed meliores legunt: declamatorio genere.

CLAMOR. de acclamatione. plaudentium. Brut. 95. itaque

Hortensius, utroque genere florens, clamores faciebat adolecens. Sic ad Qu. Fr. III. 1. clamores efficere.

CLAMOSUS. ad Her. III. 13. continuatio est orationis enunciant-dae acceleratio *clamosa*.

CLANGOR. sonus avis volantis. Tusc. II. 10.

CLARARE. Divin. I. 12. Jupiter excelsa clarabat sceptrum columna.

CLARITAS. Div. II. 47. cum claritate mori.

CLARUS. praestans, egregius. Fin. III. 2. quasi belluari libris, si hoc verbo in tam clara re utendum est, videbatur.

CLASSIS. de partibus civium, in quas descripti a Servio census causa erant, dici passim, notum est. Sed hinc ducitur ea ratio, cum ad significandam hominum praestantiam et contra adhibetur. Sic classici auctores dicuntur praestantissimi, quod ditissimi erant in prima classe, in qua qui erant, κατ' ἐξοχήν classici dicebantur, ut Gellius docet. Huc pertinet illud Acad. IV. 23. qui mihi, cum illo collati, quintae classis videntur. h. e. ultimae. Nam sexta, in qua capite censi, non numerabatur: unde quinque classium apud auctores interdum mentio.

CLAUDERE. pro claudicare. Or. 51. quid est, cur claudere aut infiltrare orationem malint. Tusc. V. 8. beatam vitam etsi ex aliqua parte clauderet, tamen majore multo ex parte oblinere nomen suum.

CLAUDICARE. oratio dicitur, cum numerosa non est, neque virata, aut fluminis insula leniter procurrens, sed saepe hiat et tamquam insitit. Or. III. 51. Si quid in oratione nostra claudicat. Sic claudicans oratio est Or. 51. 58. v. Claudere. *Nat. Deor. I. 38. tota res vacillat et claudicat: non bene procedit, infirma est. Off. I. 33. nec in ullo officio claudicare: discedere ab officio, deesse officio.

CLAUDUS. Pison. 28. claudus, quomodo ajunt, pilam retinere. pro-

proverbium in eos, qui, quae a magistro audierunt, tenent, sed neque recte intelligunt, neque eo recte uti possunt. Num claudus in pilae ludo nil potest nisi pilam sibi traditam retinere, non ea ex regulis ludi uti, propterea quod currere celeriter non potest.

CLAVICULA. Nat. D. II. 47. *claviculis apprehendunt adminicula vites.*

CLAUSTRUM. Muren. 8. cum ego tanto intervallo *claustra* nobilitatis refregissem.

CLAUSULA. Or. III. 46. *clausulas* atque interpuncta verborum animae interclusio atque angustiae spiritus attulerunt. * *exitus Fabulae.* Coel. 27. Mimi est jam exitus, non Fabulae: in quo cum *clausula* non invenitur, fugit aliquis e manibus, etc.

CLAVUS. Tusc. IV. 35. *clavo clavum* ejicere. * Verr. V. 21. Et ut hoc beneficium, quemadmodum diceret, trabali *clavo* figeret, etc. * ad Att. V. 13. *clavum* movere. ubi vid.

CLEPERE. *furari.* Tusc. II. 10. eum doctus Prometheus *clepsisse* dolo.

CLEPSYDRA. *mensura temporis aquea.* Or. III. 34. at hunc non clamator aliquis ad *clepsydram* latrare docuerat. v. *Almeloveen.* ad Quintil. XII. 6. et quos ibi laudat. Tusc. II. extr. de disputante dicitur ad *clepsydram*.

CLITELLAE. Att. V. 15. *clitellae* bovi sunt impositae. *proverbium in eos, quibus aliquid negotii datur, cui administrando idonei non sunt. Clitellae enim asinis imponuntur, non bubus.*

CLUDO. *laudatur* e Nat. D. II. 39. *sed ibi in Gron. est eludit, in Davis. alludit; neque cludit aptum est huic loco.*

CLYPEUS. Or. 71. *clypeum* dissolvere, dicitur in eos, qui res junctas et copulatas dissolvendo corrumpunt.

COACERVARE. Agrar. II. 25. *coacervare* agros.

Cic. Clav.

COACESCO. Catil. 18. non omnis aetas vetustate *coacescit*.

COACTOR. dicitur, qui in auctionibus pecunias cogit, quae ab emtoribus solvendae sunt, et est fere argentarius. Cluent. 64. *nostrum.* Cassirer. v. *Salmas.* de *Usuris* c. 17. p. 497. et *Graev.* ad h. l. Sed et dicitur de omnibus, qui in quocumque negotio cogendae pecuniae ministri sunt. v. *Manut.* ad h. l. Sic *Rabir.* Post. 11. utrum accessione decumae, ut nostri facere coactores solent, sunt ministri publicanorum, qui decumas exigunt.

COACTUS. Caecin. 11. 12. *coacti* homines et armati. est verbum interdicti. c. 13. 21. et significat coactos ad vim faciendam.

COAEDIFICARE. Att. XIII. 33. *campum Martium coaedificari.* Partit. or. 10. locus coaedificatus opponitur vasto.

COAEQUARE. Verr. III. 41. omnia ad libidinem suam *coaequare*: h. e. summos et infimos, sacra et profana eodem modo pro libidine tractare, nulli parcere, etc.

COAEVUS. *laudent* e Vatin. 13. Sed meliores Codd. et edd. habent coquos, quod est rectum. *Coaevus non est usitata bono scriptori vox.*

COAGMENTARE. Phil. VII. 7. *coagmentare* verba, est apte collocare et vincere. Unde Or. III. 43. *coagmentatus* concursus verborum, opponitur hiulco. * *e partibus diversis compositus.* Tusc. I. 29. nihil est in animis coagmentatum: h. e. liberi sunt animi a concretionem, nihil est in iis mixtum, ut aliis locis dicit.

COAUCTIO. Verr. III. 82. Crimen est ex coauctione annonae atque aestimationis. Non crimini datur Verri aestimasse frumentum, et pro frumento pecuniam accepisse, sed nimis magnam pecuniam accepisse, sed nimis magnam pecuniam pro frumento coegisse.

COCTUS. Att. XIII. 52. bene coctus et conditus sermo.

CODEX. Rofc. Com. 1. *Simpli-
citer dicitur pro tabulis accepto-
rum et expensorum.*

CODICILLI. ad Div. VI. 18. *Ita-
tim quaeſivi a Balbo per codicillos.*
Qu. Fr. II. 11. *epiſtolam hanc con-
vicio efflagitarunt codicilli tui. Sunt
autem codicilli codices cerati mi-
noris formae, in quibus teſtu-
tores voluntatem ſine ulli ſolen-
nitate, quae in teſtamentiſ facien-
diſ adhibetur, declarant, item
in quibus epiſtolae ſcribuntur;
unde pro epiſtolis in huiusmodi
tabulis ſcriptis, et pro voluntate
mortui hoc modo declarata po-
nuntur. v. Salmaf. de Mod. uſur.
c. 10. p. 419. cf. inſcriptis Manut.
ad Cic. Epp. ad Qu. Fr. I. c.*

COELESTIS. Phil. V. 11. *le-
giones divinae et coeleſtes: quae
rem optime et a republica geſſe-
runt. v. Heinf. ad Fell. II. 24. S.
qui e memoria laudavit Verrinus
pro Philippicis.*

COELUM. Att. II. 9. 19. 20. *in
coelo eſſe: h. e. vehementer lau-
dari. ibid. XVI. 6. in coelum ſerri.*
ibid. II. 1. *digito ſe coelum putant
attingere: h. e. ſe beatiffimos pu-
tant.* Phil. II. 42. *de coelo detra-
xiſti collegam: ſeciſſi, ut eſſet
diſſimilis ſui, ut puillo poſt di-
cit, adeoque laudem partum anu-
teret. ibid. 44. gloria, quae vix
coelo capi poſſe videatur: i. e.
immenſa. Nat. D. II. 24. in coe-
lum tollere: pro conſecrere. * pro
aëre. Acad. IV. 26. eodem coelo.
Nempe aëris vis in ſundenda
aere, ut aquae. Plin. XXXIV. 9.
aer omne frigore magno melius
funditur. Div. I. 43. coelum diſ-
ceſſiſſe. ibid. II. 28. coeli diſceſſus.
Genus oſtenti. Etiam in ſucris
libris eſt οὐρανὸς ἀνωτέρω
Matth. III. 26. οὐρανὸς οὐρανός
Marc. I. 10. etc. Pro eo Liv. XXII.
1. coelum findi. v. Plin. II. 26.
et ibi Hard. Heinf. ad Ovid. Faſt.
III. 371.*

COEMTIO. Flacc. 34. Or. I. 56.
Mur. 12. *genus matrimonii in-
cundi, ſ. ritus, quo in viri ma-*

*nus feminae conveniebant, de quo
multa ſcriptores de nuptiis. Briſ-
ſonius, et alii. Illud certum eſt,
emtionem quandam imaginariam
in hac coemtionem interveniſſe;
qualis autem fuerit, et quibus
verbis et ritibus peracta ſit, non
ſatis certo conſtat. Formulas
verborum in ea re uſitatas ex
Ulpiani Inſtitutiſ dat Boethius
Top. c. 3. * Ab hac autem coem-
tione plane diverſa eſt ea, de qua
Muren. 12. ſenes ad coemtionem
faciendas. Hoc enim genus com-
paratum erat ad ſacra interinen-
da, ut Cicero uſit. Nempe, ut
primus vere demonſtravit J. Fr.
Gronovius, heres, qui hereditatem
ſine ſucris habere cupiebat, cum
vendebat ſeni per ues et librum,
venditionem imaginariam. Haec res
hanc vim habebat, ut, quoniam
ſenex bona haberet, non ut here-
ditatem, ſed ut emta, bona ea
libera ſucris eſſent. Ut autem red-
deret ſenex domino hereditatem
facta emtione, ſtipulatione cave-
batur. V. haec utius diſputantem
Gronov. de Seſtert. IV. 7. Cuve
uitem, hos ſenes conſundas cum
ſenibus coemtionalibus, ut ſuepe
doctiſſimi viri fecere.*

COEMTIONALIS. ad Div. VII.
29. *ſenes coemtionales, ſunt ſervi,
qui ſinguli propter ſenectutem
pretium nullum inveniunt, juncti
autem aliquot, ut docuit Gronov.
de Seſtert. IV. 9.*

COENACULUM. eſt pars altior
domus. Gr. ἐνερπών. Agr. II. 35.
Roma coenaculis ſuſpenſa atque
ſublata: Eſind hohe Häuſer von
vielen Etagen darin. Vid. Tur-
neb. ad h. l. in his habitabant ſere
pauperes; unde jocus apud Plaut.
Amphitr. III. 1. 3. ubi hiſtrio Jo-
vis perſonam ſuſtinens: in ſupe-
riori qui habito coenaculo: ubi v.
Intt. et Fuhr. Lex. * Gruterus
non improbabat lectionem coena-
culo pro ſcena, ad Herenn. I. 14.
quae in Codd. nonnullis Grute-
rianis fuit, et in Lipſienſi quo-
que et Winkleriano reperitur.
Ver-

Verba haec sunt: Mimus quidam Accium poetam nominatum compellavit (h. e. *perstrinxit*: v. *Compellare*) in scena, pro quo est, ut dixi, in Codd. plerisque coenaculo.

COENUM. *convicii genus*. Sext. 11. Dom. 18. Att. II. 21. Pompejus oblitus coeno.

COEO. ad Div. V. 19. Phil. II. 10. *coire societatem*. Sen. p. R. 7. cum hoc tu *coire*, sc. *societatem de re mala*. cf. Cluent. 54. Si quis *coisset*, sc. *ob rem malam*.

COEPI. *instituo, decerno*. Verr. II. 38. *coepit vendere*, et vendidisset, etc.

COERATOR. Leg. III. 4. *procurator antiquae*. Male laudat Nizolius *coerarius*; quae vox nihili est. *Ibidem* est *coerare* pro *curare*.

COERCEO. *complector, contineo*. Nat. D. II. 22. omnia complexu suo *coërcet* et continet.

COETUS. *de conventu judicum, vulgo sessionem dicunt*. Herenn. IV. 36. si primo *coetu* condemnassetis.

COGERE, *seq. ut*. Verr. III. 16. *cogitur*, ut decernat. * *cogere*. Att. I. 12. *cogere pecunias*. * de Fin. III. 2. dum Senatus *cogeretur*. Phil. I. 5. acerbe in Senatum *cogebat*, sc. *minis, pignoribus captis*, etc. * Or. II. 29. *Cogi dicuntur*, quos commovendis *πάθειν* orator adducit, quo vult. * Nat. D. III. 13. *cogi potest*, h. e. *effici, concludi*. * Or. II. 33. Se jus civile, quod nunc diffusum et dissipatum esset, in certa genera *coacturum*. * de periodo *elegantior*. Or. 68. ne infinite feratur, sed numero *coacta* debet infiltere (oratio).

COGITARE. Att. X. 10. contra alicujus rationes *cogitare*. *ibid.* XIV. 14. Si *amabiliter* in me *cogitare* vis. Agr. II. 24. *cogitare* cum animis potestis.

COGITATIO. *spes*. Deiot. 3. venerunt non sine aliqua *spe* et *cogitatione*. * Tusc. IV. 11. *cogitatione* inter se differunt, *re* quidem

copulata sunt, pro quo barbari philosophi, idea, abstractione, praecisione, non autem extrinsecum. * Rosc. Am. 24. *malae cogitationes, bñses Gewissen*. * *Commentatio oratoris*. Or. I. 33. 34. in quotidianis *cogitationibus*. MSS. et Edd. *Vett.* *concitationibus: unde Manutius fecit commentationibus; Pearceius exercitationibus: sed praeter rem*. *Cogitationes et concitationes saepe confunduntur a librariis: vid. v. e. Gruter. et J. Gronov. ad Auct. ad Her. III. 16.* *Cogitationes autem quare non pro commentationibus dici possint, non video, cum cogitare et meditari pro exercitatione uti dicatur. e. 61. meditando perfecit Demosthenes, etc. h. e. exercitatione. Sic meditatio belli est praeparatio ad bellum. Eodem fere sensu cogitatio est apud Vitruvium. Haec ex prolusione de libris Cic. de Oratore a. 1736. edita, in qua obiter Pearceianae quasdam conjecturas rejecimus. Livius XXXV. 28. clare cogitationes vocat exercitationes Philoponem in comparando usu militaris rei, quoad animo peraguntur.*

COGNATIO. Div. II. 14. 15. *naturae cognatio, est συμπάθεια Philosophorum. v. Ind. Gr. Συμπάθεια*. * *ibid.* 69. qua naturali *cognitione thesaurus cum somniis jungitur*. * *conjunctio, cum unum implicatum est alteri, ut sine eo consistere satis non possit*. Arch. 1. studia humanitatis quadam *cognitione* inter se continentur. * Div. I. 80. *Deorum cognitione teneri*. * *elegans illud est Sull. 20. numquam tibi cognitionem cum praediis esse existimavit suis: h. e. numquam ita anavit praedia sua, ut ea nollet vendere, si res postularet. Melius haec intelliges ex Catil. II. 8.*

COGNATUS. Or. III. 51. *Cognatum mentibus nostris, est res natura menti humanae ita conveniens, ut ea moveatur, inter quam*
X 2 adeo

adeo et mentem nostram est quaedam ουσΙΑ.

COGNITIO. ad Capitonem L. XVI. ad Att. Ep. 16. Consulibus cognitionem dedit. h. e. cognitionis genus illud, quod juri ordinario, h. e. quaestioni, opponitur, quae fit ex legibus per certos magistratus. Nam cognitio fit extra ordinem ab eo, qui extra ordinem constitutus est, ut rem cognoscat, ut docent *Sulmas. de Mod. usur. c. III. p. 111. fqq. et Graev. in Animadv. ad Sigon. de Judic. II. 4.* Cuiusmodi, cum cognoscere etiam dicitur de ordinario jure, quod nemo in dubium vocare potest, aut vocavit, non video, quare non et cognitio propria sit communis ordinariis et extraordinariis causis, et abusu demum sit, et per ellipsin quandam, ad extraordinarias traducta. Sic *Suet. Claud. 12.* cognitionibus magistratum tamquam consiliarius interfuit. cf. *Tib. 33. item apud ipsum Cic. Brut. 22.* cum dies cognitionis esset, pro die iudicii et ejus quidem ordinarii. *Verr. II. 25. de iudicio de falso:* ne qua ipsius cognitio, absente illo, de existimatione ejus constitueretur. Sic et cognoscere interdum simpliciter de causa extraordinaria dicitur, ut *Verr. II. 13. se cogniturum, etc. De rebus extraordinariis accipe etiam Agr. II. 22. cognitionem agrorum, h. e. de agris:* et ibid. 21. cognitionem Decemvirum. *notio. *Leg. II. 19.* quod positum est in una cognitione, id in infinita dispartitur. *notitia. *Nat. D. I. 17. innatae cognitiones Deorum.*

COGNITOR. 1) est, qui nobis testis est, esse nos eos, quos dicimus esse, et confirmat, nos sibi cognitos esse. *Verr. I. 5.* civem romanum, qui cognitores honestos daret, sublatum esse in crucem. *Verr. V. 65. cognitorem locupletem dare.* ibid. non semper cum cognitoribus esse possunt. Jam 2) quia hujusmodi homines sunt

ei, cujus cognitores sunt, auctores et defensores, cognitores etiam dicuntur auctores et defensores. Sic *Cat. IV. 5.* auctor et cognitor sententiae, dicitur, qui se ejus sententiae proficitur auctorem. in *Caecil. 4.* cognitorem juris sui. *Marusp. Resp. 21.* cum in me cognitorem illarum rerum omnium, illa flamma illorum temporum coniciebatur. Res illae sunt, ut ex contextu patet, auctoritas *Senatus, consensio bonorum, status Italiae:* harum rerum et auctor et defensor *Cicero* fuerat in consulatu. in *Caecil. 4.* me cognitorem juris sui, etc. Hinc 3) inprimis cognitor dicitur, qui praesentis causam in controversia civili agit, quemadmodum absentis procurator. ibid. II. 43. cognitorem adscribit *Sthenio. i. e. adscribit in literis publ., quis cognitor Sthenii fuerit, quis ejus causam egerit.* *Caecin. 5.* cognitor viduarum. *Rosc. Com. 11.* me cognitorem dedisti. Vide de hoc verbo accuratissime disputantem *J. Fr. Gronov. de Sest. IV. 3. 4. Verr. III. 34. Arschrio et Docimus mariti Pipae et Tertiae, quibuscum rem Verres habebat, bona cum maritorum pace, qui uxorum nomine conduxerant decumas quarundam civitatum, cognitores uxorum dicuntur.* Veniunt *Herbitani* duo Praetoris aemuli non molesti, muliercularum terribilium improbiissimi cognitores: incipiunt postulare, polcere, minari. Apertum est, cognitores dici, quia uxorum res agebant, earumque nomine decumas exigebant, adeoque cognitores dici etiam, cujus opera in rebus nostris quibuscunque utimur. Eodem modo ibid. 60. *Apronius* cognitor *Verris* dicitur, quia, quas decumas redemerat, *Verris* redemerat, et ejus nomine exigebat.

COGNITUS. *Brut. 25.* homo per se cognitus, opponitur nobili, qui propter majores nobiles notum nomen habet: homo novus.

COGNO.

COGNOMINATUS. Part. 18. *cognominata* verba. *Sed Brutus corrigi* coagmentata.

COGNOSCERE. ad Div. I. 9. fidem *cognovi* hominum non ita magna mercede; *idem quod* speculare, *ut cognitus idem est*, qui spectatus. v. *Spect.* * Verr. I. 5. cum eum Syraculis amplius centum cives rom. *cognoscerent*, h. e. *dicerent*, se scire, qui sit, cumque esse, quem se dicat. cf. V. 59. v. *Cognitor*, n. 1. * Or. II. 41. *cognoscere* artem, *pro agnoscere*, *sentire*, *artem esse adhibitum*. * ad Her. IV. 18. qui privatus intolerabili superbia fuerit, eum commodum et sui *cognoscentem* videre in potestate quis speret?

COHAERENTIA. Nat. D. II. 62. ad mundi *cohaerentiam* pertinent, sc. *quod sine iis mundus consistere non potest*.

COHAERERE. *consistere*. Tusc. V. 28. virtutes sine beata vita *cohaerere* non possunt, nec sine virtute vita beata. Har. Resp. 27. si undique fulciamus, *cohaerebunt*. * Tusc. III. 25. fulciendi sunt, qui ruunt, nec possunt *cohaerere* propter magnitudinem aegritudinis. *Saepe sic cohaerere est* ap. Cic. *pro eo est* junctum esse N. D. II. 28. * Leg. I. 8. alia, quibus *cohaerent* homines: *partes*, quibus *constant*. * Caecin. 18. sermo familiaris et quotidianus non *cohaerebit*. Coel. 7. vix *cohaerebat* oratio. h. e. vix sibi *constabat*. * Or. III. 43. *cohaerens* oratio, quae oritur e *compositione apta verborum*: *opponitur* huic.

COHIBERE. ad Div. IV. 5. Vis ne tu te *cohibere*? i. e. *moderari animi commotionem*, v. c. *dolorem*, *impetum*. conf. Marc. 2. Tusc. IV. 18. Phil. III. 2. Tusc. III. 25. * *complecti*. N. D. II. 13. omnes naturas *cohibet* et continet. * *avertere*. Verr. IV. 45. oculos ab aliqua re *cohibere*. * *sustinere*. N. D. I. 1. *cohibere* assensionem. Coel. 5. ad *cohibendum* brachium toga, i. e. *legendum*, *occultandum*.

COHIBITIO. *interdictio*, ex Verr. III. 14. *laudatur* evetti. *edd. in Nizoliano Lexico*: *sed recentiores edd. habent* prohibitio.

COHORRERE. Orat. III. 2. *medicis dicuntur*, qui frigore febri li *insestantur*: nam horror quoque sic *dicitur*, et in genere, cum frigus nos *invadit*, quod per totum corpus *diditur*, ut sit in terroribus magnis et subitis. v. *Duker. ad Florum II. 6. 14.*

COHORS. Qu. Fr. I. 1. Verr. II. 4. ad Att. VII. 2. *cohors* Praetoris, sc. *provincialis*, sunt comites ejus, Praefecti, Scribae, Medici, Accensi, Haruspices, Praecones. l. c. 10. In re militari autem cohors praetoria aliam vim habet, ut Cat. II. 11. *est enim cohors*, quae ad custodiam corporis Praetori s. Imperatori attributa est.

COHORTARI. Att. XII. 31. pro confirmare vacillantem et labentem. v. *Graev. ad h. l.*

COITIO. Qu. Fr. II. 15. *coitio* Memmii. *ibid.* III. 1. in candidatorum consularium *coitione*. *Haec est illa coitio*, propter quam de ambitu condemnatus exulavit Memmius. ad Div. XIII. 1. *Est enim coitio*, cum homines congregantur rei malae perficiendae, tamquam tribuum *corrumpendum*, causa. cf. Harusp. R. 26. et Att. II. 18. *est coitio candidatorum*. Sed locus est dubius.

COLEI. ad Div. IX. 22. *testiculi*. Nam sic est ap. Petron. 44. ubi vid. Scheff. *Colei autem erat et nomen familiae Lanuvinae*: unde Colei Lanuvini *honeste dicebantur*, turpiter autem Cliternini; nam ibi nulla familia *Coleorum*, ut iis memoratis ad aliud potius obsoenum vocabulum alludi videretur, ut ad *κλειτοριδα*, aut simile.

COLERE. Att. XIII. 30. a te *colendus* est. Ista autem *κολακεία* non longum absunt a scelere. ad Div. VI. 12. amor *cultus* a te diligentissime. * Leg. II. 16. *de ritibus*

bus patriis colantur. *Sic Virg. de more.* * N. D. I. 41. *Dii dicuntur colere homines, i. e. iis consulere, benefacere. ubi v. Dav.*

COLLATIO. *comparatio.* Fin. III. 27. *collatio igitur ista te nihil iuvat.* * *Concessio, collectio.* Tusc. IV. 38. extr. cum philosophia ex *collatione rationum* constet. * Fin. III. 10. *notiones fiunt rationis collatione, i. e. analogia, ut est ap. Senec. Ep. 120. Diogenes Laërt. in Zen. κατ' ἀναλογίαν dicit, ejusque exempla ponit Tityon et Pygmæum: ille fit augendo, hic minuendo κατ' ἀναλογίαν.* * in re militari collatio est ipsum proelium, Or. I. 48. * *concessio et attributio.* Fr. in Tog. concessione petitorum et collatione centuriarum Praetorem factum. v. Gruch. de Corn. I. 4.

COLLATATUS. Or. 56. *collatata oratio, opponitur tenui, brevi, f. angustiae.*

COLLATUS. Att. XIII. 12. *res ad me sine controversia collata est, i. e. redacta.* Div. II. 55. *castra castris collata esse, i. e. opposita.*

COLLECTA. Gr. ἑρπνος. Or. II. 57. *collectam exigere.*

COLLECTIO. Brut. 88. *Attulerat duas res, quas nemo alius: partitiones, de quibus dicturus esset, et collectiones, memor et quae essent dicta contra, et quae ipse dixisset: sunt ἀνακεφαλαιώσεις.*

COLLECTITIUS. ad Div. V. 3. *miles tiro et collectitius, h. e. non dilectus, sed raptim et promiscue coactus.*

COLLEGIUM. Sen. p. R. 13. *servos simulatione collegiorum nominatim esse conscriptos. Collegia erant ex instituto Numae Pompilii, sodalitates plebis, in quas ea descripta erat, de quibus v. Sigon. A. J. C. R. II. 12. et Manut. ad Or. pro Sextio 15. ubi eorumdem collegiorum mentio. Sed deinde etiam de honestioribus dicitur, ut Collegium Consulium, Praetorum, etc. Frag. Corn.*

I. Tot sunt Corneli, ut jam etiam collegium constitutum sit. ad Div. VIII. 12. *collegium tentavit, i. e. collegam.*

COLLIGARE. Phil. XI. 11. *colligavimus Brutum in Graecia.* * Or. 34. uno libro *colligavit.* * Nat. D. I. 4. *omnes inter se aptae colligataeque videntur.*

COLLIGATIO. *conjunctio.* Off. I. 17. *arctior colligatio est societatis propinquorum.* * Div. I. 56. *colligatio causarum.* Fat. 14. *omnia naturali colligatione fiunt. Haec colligatio est nexum causarum efficientium et effectuum, quem homines dicunt.*

COLLIGERE. *comparare.* Qu. Fr. I. 1. *omnium laudem undique colligere.* ibid. II. 15. *colligere gratiam dignitatemque.* ad Div. II. 16. *collectam gratiam effundere.* * Att. VIII. 9. *metuo, ne omnis haec clementia ad unam illam crudelitatem colligatur.* * ad Div. V. 18. *colligere se dicuntur, qui a magna animi perturbatione ad tranquillitatem redeunt.* Dom. 33. * ad Div. IV. 3. *cum accuratissime monuisti Senatum, collectis omnibus bellis civilibus. h. e. commemoratis ex ordine.* Inv. I. 1. *colligo animo veteres civitatum maximarum calamitates: i. e. revoco omnes in animum.*

COLLIMARE. Fin. III. 6. *Si cui sit propositum, collimare hastam aliquo aut sagittam: in quo est, hastam dirigere aliquo, sed est etiam, ubi significat scopum attingere et ferire, ut Div. II. 59. Quis est enim, qui totum diem jaculans, non aliquando collimet?*

COLLOCARE. ad Div. II. 13. *collocare rem militarem, est, omnia constituere, apparare, quae ad rei militaris necessitatem utilitatemque pertinent.* Similiter Or. III. 8. *collocare nuptias a poeta dicitur pro contrahere, sc. per sponsalia.* v. Cujac. Obs. XI. 15. * *collocare se alicubi dicuntur, qui domicilium alicubi constituunt sibi fortunarumque suarum sedem.*

Fin.

Fin. V. 1. de Attico: Ita se Athenis collocavit, ut sit paene unus ex Atticis. Phil. II. 39. collocatos in agro Campano minos. * collocare pecuniam dicuntur, qui agros aut metalla emant, aut foenori dant. vid. v. c. Manil. 7. Off. II. 12. Caecin. 4. nostri, sein Geld anlegen. Unde eleganter Cicero saepe hac dicendi forma utitur, beneficium collocare. Phil. III. 2. collocare patrimonium in salute reipubl. i. e. impendere in salutem reipubl., quae pecunia non perit. Hinc ductum etiam illud Verr. V. 14. aedilitas recte collocata. * pro eo, apud nos dicimus, einquartieren. Unde variae formae ducuntur. Verr. I. 24. comites ejus item apud ceteros hospites collocantur. Tusc. V. 1. totos se in optimo vitae statu collocarent. Coel. 20. se in meretricia vita collocavit. Off. I. 44. collocare se totum in cognitione et scientia.

COLLOCUPLETARE. Her. II. 18. sed ibi variant libri quidam fer. et edd. Sed est etiam c. 29.

COLLYBUS. Att. II. 6. in collybo est detrimenti satis. Verr. III. 78. deductiones fieri solebant primum pro speculatione et collybo, (h. e. permutatione pecuniae Augusti) - nam collybus esse qui potest, cum omnes utantur eodem genere numorum.

COLOR. ornamenta orationis. Qu. Fr. II. 15. pingam coloribus tuis, penicillo meo. Or. III. 25. ornatur oratio genere primum et quasi colore quodam et succo suo. Sic ibid. 52. color orationis oriri dicitur e tribus generibus, sublimi, medio, et tenui. * Brut. 44. veritatis color. ibid. 46. urbanitatis color.

COLORATUS. Br. 48. oratio urbanitate colorata.

COLUMNA. Sext. 8. adhaerescere ad columnam. Columna Memoria in foro fuit, ad quam Triumphantes de furibus et servis supplicia fumebant, uti Asconius tradit, ad Divin. in Caecil. 16. adde, et de debitoribus, qui su-

tisfacere non possent, qui sunt furibus simillimi. Nam h. l. quidem de obacrato sermonem esse, nullum est dubium. cf. inprimis Cluent. 80. ubi de Q. Manilio Illiviro capitali: Ex petulanti atque improbo scurra, in discordiis civilis, ad eam columnam, ad quam multorum conviciis deductus fuerat, cum suffragiis populi pervenit. v. ibi Manut. Adhaerescere ad columnam igitur est, propter aem alienum ad columnam Memoriani deduci, nec solvere debitum posse: allegoria ducta ab his, qui in columnis navitinis adhaerescunt, h. e. ad eas illi naufragium faciunt.

COLUMNARIUM. Att. XIII. 6. columnarium vide, ne nullum debeamus: quamquam mihi videor audisse a Camillo commutatam esse legem. Est autem vectigal, quod solvitur pro columnis singulis, institutum, ut videtur, lege sumptuaria Caesaris, quod nimis sumptus in columnis fierent. vid. Burman. de vectig. R. p. 205.

COLUMNARIUS. ad Divers. VIII. 9. Nolo te putare, Favonium a columnariis praeteritum esse. Optimus quisque eum non fecit. Apparet, fuisse de plebe homines, nullius pretii, iique aut propterea columnarii dicti, quod ibi rei essent, (vid. Columna) ut videtur Manutius ad h. l. aliisque, aut, quod potius crediderim, quia circa eam columnam otii fallendi causa versarentur, similes subrostranis et subbasilicanis, quos et ipsos inde dictos scimus, quod pro rustris et ad basilicas esse solerent. Comprehenduntur turba forensi, plebe urbana, de qua saepe Cicero.

COMEDERE. Att. VI. 1. numos alicujus comedere. ad Div. IX. 20. ne tua bona comedim, antequam pro comedam: de qua forma v. Heins. ad Virg. Aen. XII. 801. Bona sua comedere, etiam ad Div. XI. 21. occurrit.

COMIS. Fin. II. 25. comis in amicitia tuendis. Ceterum qui
X 4 comis

comis dicatur, quid sit comiter, docetur Cicero ipse. v. *Comiter*.

COMISSATIO. Mur. 6. Cat. II. 5. est convivium nocturnum tempestivum, inprimis compotatio, cum vagatione nocturna per urbis vias et plateas, adhibitis taedis et symphonia. v. Lamb. Bos de verbo *κωμάζειν* in *Exercit.* ad N. T.

COMISSATOR. Attic. I. 16. commissatores conjurationis.

COMITARI. Tusc. V. 24. tardis mentibus virtus non comitatur. Sic et ibid. est c. 31.

COMITATUS. adj. Tusc. V. 39. puero uno comitator.

COMITATUS. Fin. II. 34. quid opus est tanto virtutum comitatu? Antecessit instrumentum in optimis artibus comparandis honestorum studiorum concursus, etc. * de adiutoribus est Marcell. 4. ceterae duce te gestae sunt magnae illae quidem, sed tamen multo magnoque comitatu. * Verr. III. 8. comitatum quaerere, i. e. qui ejusdem sit conditionis, fortunae, etc.

COMITER. quid significet, docetur pro Balbo 16. nempe sine dolo malo. v. Graev. ad l. c. Drak. ad Liv. XXV. 12. Dukerus ad eund. XXXVIII. 11.

COMITES. ProC. et ProPr. sunt, quae et cohors praetoria dicitur. v. supra: Praefecti, Medici, Scribae, Haruspices. ad Att. VI. 11. Legati et Praefecti a comitibus distinguuntur.

COMITIA. Qu. Fr. II. 15. comitia gratuita, in quibus nulla largitio versata est. Sen. p. R. 11. comitia iusta sunt centuriata. Verr. I. 7. mea comitia, h. e. in quibus petitor fui. Verr. II. 52. comitia etiam de electione sacerdotis per sortitionem in Sicilia facta, dicuntur. Coel. 8. comitia pontificia, sunt creandis Pontificibus, in quibus Pontifices creantur, sic consularia, praetoria, etc. De generibus Comitiorum suis locis agitur.

COMITIALIS. Qu. Fr. II. 2. dies comitiales, h. e. per quos Comitia habentur, aut haberi possunt. cf. ibid. 5. Sic Verr. II. 52. mensis comitalis.

COMITIATUS, us. pro comitiis. Leg. III. 4. comitiatus maximus dicitur de comitiis centuriatis, quoniam in iis omnes ordines populi suffragia ferunt, in tributis plebs tantum.

COMITIUM. Brut. 84. Verr. L. 19. Div. I. 17. locus in Foro Romano, ubi, ut auctor est Varro L. L. IV. 32. coibant comitiis curiatis et litium causa, unde et nomen duxit. Nam Consules olim, post Praetores ibi jus dicebant, ut multis Livii locis patet. Ex eo aditus et in Curiam.

COMMEATUS. literae, quae potestatem dant abeundi: nem venia illa ipsa. Verr. V. 43. cum commeatu Syraculis remansit. add. ad Att. XIII. 41.

COMMENDATIO. Fin. II. 12. Epicurus cum in prima commendatione voluptatem dixisset, h. e. in iis rebus, quae nobis primae a natura quasi commendari videntur, quod eas nostra sponte appetimus, et earum causa alias consecramur. * Planc. 13. commendatio dulcissima naturae, h. e. quae oritur a natura. Sic Or. I. 26. probitatis commendatio. Brut. 25. commendatio majorum. * Or. II. 87. oculorum commendatio, cum quas res memoriae tradere volumus, eas oculis intuemur. Or. 31. hunc librum si minus nostra commendatione, tuo tamen nomine divulgari necesse est.

COMMENDARE. Leg. II. 16. sacro commendatum, h. e. in templo depositum. * ad Div. XV. 20. Oratorem meum Sabino commendavi. credidi, tradidi tibi perferendum.

COMMENTARI. dicuntur, qui cogitant et scribunt, quae dicturi sunt: unde, quicquid accurate cogitamus aut scribimus, id commentari dicimus. ad Div. IV. 6. ut ante commentemur inter nos, qua ratione nobis traducendum sit hoc tem.

tempus. Phil. XI. 6. quorum alter *commentatus* est nimios, alter egit tragoediam. ad Div. VII. 1. te ipsum, qui id jam multos annos *commentaris*, docebo profecto, quid sit, humaniter vivere. Br. 90. declamantem *commentari*. Tusc. III. 13. futuras mecum *commentabar* miseriae. Phil. III. 14. multos mentes de libertate pop. Rom. *commentati* atque meditati. Div. 1. 41. *commentari dicuntur magi Persarum, cum conveniunt et inter se de rebus suis colloquuntur et deliberant.* Or. III. 23. *de magistro Summitium gladiatorum dicitur commentari.* **particip.* *commentatus, passivè* Brut. 88. sua *commentata* et scripta.

COMMENTARIOLUS. Fin. IV. 4. ne necesse sit, iisdem de rebus semper quasi dictata decantare, neque a *commentariolis* suis discere. h. e. a libellis, in quos praecepta de philosophia memoriae causa congestimus.

COMMENTARIUS. Rabir. Perd. 5. *Commentarii Regum, sunt libri, in quibus leges, etc. Regum scriptae sunt, ut illa constitutio de iudicando perduelle. Sed Commentarii in genere sunt libri, in quibus memoriae causa res perscribimus quasunque, unde de tabulis acceptorum et expensorum, de tabulis censorii, libris Pontificum saepe dicitur.*

COMMENTATIO. *pro meditatione et exercitatione, v. Commentari.* Tusc. II. 18. Or. I. 33. Tusc. I. 30. *extr. commentatio mortis.* ibid. III. 16. *commentatio parendi.*

COMMEO. Nat. D. I. 11. *animum esse per naturam rerum omnem intentum et commeanem.*

COMMERCIIUM. Verr. III. 40. *commercium in eo agro Panormitanis non est: pro potestate emendi agros.* cf. II. 49.

COMMETIRI. Inv. I. 26. *commetiri cum tempore, h. e. comparare.*

COMMUNI. Att. IV. 3. *re familiari communi.* **Off.* II. 11. quem C. Laelius Praetor fregit et

comminuit. **notabilis est etiam haec forma, ad Div. XIII. 12. non ut aliquid de commendatione illa comminuum.*

COMMISCEO. Nat. D. II. 51. *commiscendorum corporum libido.*

COMMISSIO. Att. XVI. 5. *commissione Graecorum frequentiam non fuisse: sunt ludi graeci, certamina Graecorum, in quibus graeci homines, aut certe habitu graeco committuntur.* Itaque pergit Cicero: quod quidem me minime fessellit. Scis enim, quid ego de graecis ludis existimem. *conf. ibid. XIII. 25.*

COMMISSURA. Nat. D. II. 55. *commissurae ossium, etc.*

COMMITTERE. Fin. III. 2. *ludis committis: i. e. coeptis.* **Simpliciter pro scelus committere.* Rosc. Am. 20. cum verisimile erit, aliquem *commisisse.* **Cluent.* 37. *committere multam, pro facere, quo multa dignus fuit, etc. Hinc saepe dicitur pro eo, quod nos dicimus: es verscheit. ut Verr. I. 43. nemo committeret.* Rosc. Am. 5. *committitur iudicium inter sicarios, pro habetur. ducto tropo a pugna, quae committi dicitur.* **Sich wohin wagen.* Rosc. A. 23. *committere se in conclave.* Verr. II. 4. *committere se in conspectum populi.* Sext. 54. *se theatro populoque Rom. commiserit.* **Elegans est etiam haec ratio.* Verr. I. 32. *committere incommoda sua legibus et iudiciis. h. e. non ipsum vindicare, sed iudicio persequi injurias suas.* **Est etiam pro perdere, cum committimus, ut aliquid percat.* Verr. I. 10. II. 14. *hereditas commissa, eine Erbschaft, die versulzen ist.* Sic Flacc. 21. *commissa fiducia. cin versallenes Pfand, hypothecae commissae, ut est ad Div. XIII. 56. hinc ducitur elegans ratio pro Dom. 57. devotio convicta et commissu; cum accidit id, quod voto suscepto a Diis confequi volumus.*

COMMODARE. Verr. IV. 42. *nomen suum alicui ad translationem*
X 5 ori-

criminis commodare. * *pro accom-
modare*, ad Div. XIII. 53. ei te
commundes.

COMMUNE. ad Div. XI. 23.
conunde de aliquo sentire. *pro*
lepide, venuste. Verr. IV. 43. ali-
quid facite et *commode* dicere.

COMMUNITAS. Inv. I. 25. cor-
poris *communitas*, i. e. *habilitas*
ad res varias agendas. Rosc. Ain.
4. *de elegantia orationis*: neque
satis *commode* me dicere posse in-
telligo - - nam *communitati* in-
genium - - est impedimento. *Sic*
*de pulchritudine domus accepe-
rim* Off. I. 39. ad usum accommo-
danda est aedificandi descriptio: et
tamen adhibenda dignitatis *conuno-
ditatisque* diligentia.

COMMUDUM. *adv. viz. modo*.
Att. XIII. 19. *Commudum* disces-
serat Hilarus. *ibid.* *conunodum*
egeram, diligentissime.

COMMUDUM. Fin. V. 21. pri-
ma naturae *commoda*: sunt *habi-
litates propensionesque*, quae pri-
mae se in hominibus exserunt,
tanquam studium sciendi, cum
hominibus versandi, etc. * quod
nobis *commodat* est. Verr. IV.
3. qui forum *commodis* hospitum,
non furtis nocentium ornarent. *vid.*
Salmas. de Usur. c. 7. * *praequia*
militum. ad Div. XI. 2. *extr.* quod
de *conunodis* veteranorum latrus
esset. * *opportunitas*, etc. ad Att.
XVI. 2. *conunodum* nostrum ex-
pectare debet. * *Conmudo videtur*
adverbialiter poni pro commode
ad Div. I. 1. *in libris, qui habent*,
quod *conunodo* facere possis. *Sed*
alii addunt, reipublicae. *vel in-
telligunt* tuo, quod *alibi addit*
Cicero: *ibid.* XVI. 1. quod *conmo-
do* *valitudinis* tuae fieri possit.

COMMUDUS. *mitis, qui nec*
facile in rebus levibus, nec nimis
irascitur. Qu. Fr. I. 1. §. 13. atque
in hoc genere (*in irascendo*) mul-
to te esse jam *commodiorem* mitio-
remque nunciant. Partit. 22. res
conmodae et *inconmodae*.

COMMORARI. Or. 40. in sen-
tentia *commorari*.

COMMORATIO. *quid in rhe-
toricis?* ad Her. IV. 45.

COMMOTIUNCULA. *levis im-
petus febrilis, qualis esse solet*
jam debilitata et fracta febris vi.
Att. XII. 11. *Atticae conmotiun-
culis* *συνπάσχω*.

COMMOVERE. *pro movere*.
Verr. V. 37. *conmovere* caltra ex
loco aliquo. Qu. Fr. II. 6. *perle-
viter commoveri*. h. e. *aegrotare*.
* *de philosophis, qui nova com-
miniscuntur*. Acad. IV. 6. Philo,
dum nova quaedam *conmoveret*,
quod ea sustinere vix poterat, quae
contra Academicorum pertinaciam
dicebatur et aperte mentitur, etc.
* *Suscipere, moliri*. Att. XVI. 15.
haec, quae *connota* sunt, quor-
sum evadant: unde *conmovere* se
dicuntur, qui aliquid moluntur.
Catil. I. 2. ne *conmovere* te con-
tra reipublicam possis. * *conmo-
veri cum de animo dicitur, tri-
bus modis sumitur: primo, cum*
*refertur ad ingenium, est, ra-
tinnibus quibusdam eo perducit,*
ut aliquid verum falsumve pute-
mus; deinde, cum de perturba-
tionibus animi, quae et conmo-
tionibus animi appellantur, dicitur,
plerumque certum aliquod con-
motionis genus indicat: ut, mor-
te alicujus commoveri, pro ter-
reri, aut tristitia affici. Ad vo-
luntatem denique ubi refertur,
significat, certis de causis nobis
aliquid esse constitutum. Exempla
pauca adjecimus: Arch. 5. Unius
nominis litura se connotum dixe-
rit: i. e. propter unam lituram
sibi tabulas suspectas esse. Muren,
19. commovebar ludis Antonii:
timorem asserabant, ne mihi no-
cerent in petitione. Or. II. 5.
Græcarum disputationum memo-
riam commoverat: h. e. instaura-
rat, revocarat. Or. I. 15. in-
genium arte conmovere, pro au-
gere, acuere. evertere, refelle-
re, confutare. Or. II. 51. Si con-
vellere adoriamur ea, quae conma-
veri non possunt.

COMMUNICO. ad Div. I. 7.
Non solum a me provocatus, sed
etiam

etiam sua sponte de te *communicare* solet; *ad me referre, deliberare*. Acad. IV. 1. itaque privato illum potius debito testimonio, quam id cum mea laude *communice*m. Or. I. 15. *communicare* cum aliquo, *pro consulere aliquem*. Rolc. Am. 40. 49. *res et ratio cum aliquo communicari dicitur, quem socium in commodis aut negotiis sumimus*. ad Div. XV. 21. inimicitias mecum *communicasti*. i. e. *inimicos meos pro tuis habuisti*.

COMMUNIS. vulgaris. quoad quae omnibus communia sunt, *vulgaria habentur, et adeo continentur*. ad Div. I. 9. abhorrent a praeceptis communibus. ibid. VII. 1. *communes* mimos spectarent semisomni. * Or. 33. *commune* iudicium, de iudicio populi. Dom. 18. *communia* tempora, quae ad universam rem publicam pertinent. Balb. 5. *communis* imperii fines, i. e. *nostri*, Rom. Sext. 1. *communis* libertas. ibid. 6. *communem* salutem reficere. Planc. 14. *communis* ille sensus in aliis fortasse latuit. h. e. *alii fortasse dissimulant dolorem, qui ad omnes pertinebat*. Or. III. 29. quid in *communi* mente quasi impressum sit, *est notio confusa, quam omnes habent, et quam evoluit philosophus*. Pif. 38. *communis* salutatio. h. e. *qua in omnes utimur, etiam ignotos*. Or. II. 77. *commune* exordium, quod multis orationibus praenunti potest, et est in vitio. ibid. 17. *communes* literae, sunt artes liberales, quibus omnes operam dare solent. Orat. III. 27. locus *communis* dicitur a rhetoribus, qui rem omnem ad genus refert, adeoque ad omnes formas pertinet. at Verr. II. 46. *est locus publicus, ut forum, theatrum, porticus, etc.* Phil. II. 4. homo vitae *communis* ignarus, ein Mensch, der nicht zu leben weis, ut nos dicimus, qui nescit, quae omnibus, etiam inimicis, officia tribuenda sint, et vulgo tribuantur. Or. I. 49. versatus in caulis forensibus atque *communibus*. Tironum cau-

*sa monendum est, communia dici, quae ad plures pertinent, adeoque communia dici posse etiam, quae vulgaria alias dicuntur, ut supra notamus. Quid enim sunt communia praecepta, a quibus Ciceronis de Oratore libri abhorrent, nisi vulgaria, quae in vulgaribus rhetoricis libellis occurrunt? Est tamen etiam aliquid inter vulgaria et communia discriminis. Vulgaria dicimus, quae communia sunt omnibus, sed ita, ut hoc ipso verbo contemptum eorum significemus. Communia autem et ipsa ad plures, atque adeo ad omnes pertinent, sed sine contemptu. Sic dicimus communem sensum, communem rationem, communia praecepta, communia mala, vitium commune, sed simpliciter respicimus ad id, quod ad plures aut ad omnes pertinet. * Communia omnia habent significationem amicitiae. ad Div. V. 21. nam tecum mihi esse communia omnia, ita quae opto coulingant, ut vehementer velim: ita locum bene constituit Graevius. Sed sensus est: tibi amicissimus et familiarissimus esse cupio. * Verr. II. 46. 63. Commune Siciliae, i. e. universam Siciliam. Verr. I. 33. Commune Milyadum. Vid. de hac forma Heinss. ad Ovid. Met. XII. 7.*

COMMUNIO. Mil. 36. bona, fortunas meas ac liberorum meorum in *comunione*m tuorum temporum contuli: tecum *communicavi*.

COMMUNITAS. Fin. III. 20. *communitas* naturalis. ib. *communitas* civilis. ib. V. 14. prima *communitas* naturae. Off. I. 7. vitae *communitas*. ibid. 16. *communitas* et societas humana. * Top. 6. res disjuncta a *communitate*, i. e. a genere ad speciem traducta, aut, in definitione, adiectis propriis ad communia.

COMMUTABILIS. Inv. I. 18. *commutabile* exordium.

COMMUTARE. cum abl. sine praepos. Agr. I. 5. possessionis invidiam pecunia *commutent*. ubi v. Turnebus. add. Drakenb. ad Liv.

XLII. 5. Simili sensu ad Heren. II. 19. est leve compendium fraude maxima commutaverunt. Cluent. 46. fidem suam et religionem pecunia commutavit, i. e. vendidit.

COMPACTO. adv. Att. X. 12. ut compacto prohibiti videamur.

COMPAGES. Senect. 21. compages corporis.

COMPAR. (παρίσθω) in rhetoricis quid? ad Her. IV. 20.

COMPARABILE. simile. Inv. I. 42. 30.

*COMPARARE. Verr. I. 1. accusationem comparare, dicitur actor, cum ea conquirit, facit, quae ad recte accusandum pertinent. Inv. I. 15. animum auditoris idonee comparare ad reliquam dictionem, h. e. fucere, ut attendat reliquae orationi. Quinct. 3. Verr. I. 36. res, quae in Gallia comparabantur, sunt fructus praediorum gallicorum, etc. item quae in Gallia emuntur et Romam mittuntur, etc. omninoque pro emere, ut Verr. II. 34. * Quinct. 16. majores nostri comparaverunt, id est: statuerunt, sive potius, legibus, SCtis, aut aliis modis effecerunt, sc. aut ne quid fieret, aut ut aliquid fieret. Plura e Cicerone suggeret Passeratius ad h. l. ad Div. XII. 30. honore digni cum ignominia dignis non erant comparandi, h. e. non eodem modo tractandi. item pro instituire. Mur. 36. haec majores nostri comparaverunt. Est etiam ubi dicitur, pro comparando demonstrare. Off. II. 5. deinde comparat, quanto etc. Sic et Livius dixit II. 32. extr. Quinct. 1. ut ego patrono disertissimo comparer. Elegans ratio e ludo gladiatorum ducta, qui dicuntur comparari, cum paria gladiatorum deliguntur, h. e. constituitur, quis cum quoque contendat. Comparatur ergo patronus cum patrono, quia inter se de victoria contendunt. * Dicitur etiam eleganter elliptice pro res necessarias, copias comparare. ad Div. XVI. 10. omnino ex hac quoque parte diligentissime comparatur:*

ubi vid. Interpretes et add. Gronov. ad Liv. XXXVI. 3. et XXXVIII. 12. et comparatus pro instructus ad aliquid agendum. Her. III. 3. iisdem locis et ad suadendum et ad dissuadendum erimus comparati. Sic et substantivum dicitur in loco Epistolae ad Qu. Fr. qui mox profertur.

COMPARATIVUS. Inv. II. 25. comparativa judicatio: quid sit, ibi docetur.

*COMPARATIO. Qu. Fr. I. 2. extr. quibus ego ita credo, ut nihil de comparatione mea diminui: h. e. nihilo minus me contra eos comparavi. Mur. 21. comparatio testium. Br. 76. ipsa comparatio disciplinaque dicendi. * Inv. I. 11. Comparatio est pars constitutionis assumptivae.*

COMPELLARE. reprehendere, objurgare aliquem: item accusare in judicio, aut certe nomen deferre: proprie videtur idem esse, quod interrogare. Att. II. 2. Nigidius minatur in concione, se iudicem, qui non adfuerit, compellaturum. ad Div. VIII. 12. Cum parum procederet, ut ulla lege mihi accusatorem ponerent, compelli ea lege me voluerunt, qua etc. ad Herenn. I. 14. mimus quidam Accium poetam compellavit in scena. Phil. III. 7. Idem Q. Ciceronem compellat edicto, nec intelligit, commendationem esse compellationem suam.

COMPELLATIO. reprehensio, vituperatio, accusatio. Phil. III. 7. nec intelligit, commendationem esse compellationem suam.

COMPELLI. ad Div. I. 9. Cum in hunc sensum allicii beneficiis hominum, et compellar injuriis.

COMPENDIUM. lucrum. Rosc. Com. 16. compendium. facere. ad Her. IV. 42. turpe compendium. etc.

COMPENSARE. Flacc. 29. Catonis est dictum: pedibus compensari pecuniam. Est de remotis, sed salubriter entis praediis: in his, Cato putabat, itinera propter longinquitatem tantum impensae ha-

habere, aut certe molestiae, ut aequae cara esse ac propinqua videantur. *Fontej. I. Socii gallicorum bellorum periculi populo R. coris remisque compensarunt.

COMPERENDINARE. Act. I. Verr. 11. *est jubere, reum iterum adesse, ut causa secunda vice agatur, et quidem in diem perendum, ut tradit Asconius. cf. Comperendinatus.*

COMPERENDINATIO et COMPERENDINATUS. Verr. I. 9. Brut. 22. unum, quasi *comperendinatus*, medium diem fuisse.

COMPERIRE. Att. I. 14. Clodius - - me tantum *comperisse* omnia, criminabatur. Cicero in *causa Catilinaria* crebro dixerat, *comperi omnia. Ea res locum dedit dicturi in Ciceronem, cum eum omnia comperisse risus causa dicerent.* v. Casaub. ad h. l.

COMPETITRIX. Mur. 19. habui scenam *competitricem*. Eleganter. Antonius scenam argentatam in ludis dederat, collega Ciceronis in aedilitate: hinc metuebatur Cicero, ne scena illa plus apud populum in petitione videretur, quam ipse, et scena petere consulum pro Antonio videbatur.

COMPILARE. Mur. 11. sapientiam ab ipsis *compilavit*.

COMPINGI. coërceri, includi. Or. I. 11. in iudicium et conciunculas tamquam in piltrinum aliquid detrudi et *compingi*. Attic. VIII. 1. Apuliam amiserat culpa sua, in Picenum se *compegerat*.

COMPITALIA. Att. II. 3.

COMPITALITIUS dies. Att. VII. 7. ludi *compitalitii*, Pison. 4. *solemnia, quae in compitis agebantur.*

COMPECTI. ad Div. II. 6. Si *compecti* hominem volueris. *ibid.* 8. da te homini: *compectetur*, mihi crede. *cf. ibid.* 13. *dicitur de his, qui aliquem in amicos recipiunt, et liberaliter, beneficeque tractant. Hinc Lael.* 15. fortuna quos *complexa* est. *item Phil.* V. 16. causam eam *complexus* est,

pro ad eas partes accessit. *in agricultura et re hortensi *compecti* terram dicitur *eleganter de plantis, quae convalescunt, adhærescunt, comprehendunt, bekleiben: hinc ductum videtur hoc* Tusc. II. 4. cum philosophia *complexa* est naturam. *sequitur* *inse-*dit. *pro *concludere in syllogismo* est *Invent.* I. 40. *quemadmodum ipsa conclusio dicitur complexio. ubi vid.* *Tusc. I. 22. Deum cogitatione *compecti* non possumus, *wir können uns Gott nicht vorstellen.* *ad Div. VI. 6. *litteris compecti, de re aliqua scribere, de poetis et historicis.* *Att. II. 6. Sic *complexus* sum otium, ut ab eo divelli non possim. *sic delector, sic frui cupio otio.* *consequi. ad Div. X. 12. eam facultatem habes maximam, quam cum *complexus* es, tene. *adjungere. Pis. 31. *complexeris* amplissimos viros ad tuum scelus. *passive est Tusc. V. 14. in eo genere, quo vita beata *compectitur. ubi vid.* Davif. Sic Rosc. Am. 13. quo uno scelere omnia scelera *complexa* esse videantur.

COMPLEMENTUM. Or. 69. *complementa* numerorum, *sunt verba inania, quae inferiuntur periodis, ut eo numerosior cadat oratio, ut Asiatici facere solebant.*

COMPLERE. pro *absolvere*, ut Graeci *πληρῶσαι*, Inv. II. 56. *extr.* COMPLETUS. plenus. Verr. V. 57. *completus* mercatorum carcer.

COMPLEXIO. ad Herenn. IV. 14. *est genus figurae, dictum inde, quod duo genera exornandi compectitur, ut ibi ostenditur. ibid. est de contractione duarum litterarum in unam.* *Inv. I. 34. ponitur pro *conclusionem syllogismi, quae inde complexio dicitur, quia propositionis et assumptionis conceptus non communes compectitur.* *genus argumenti, quod dilemma dicunt alio nomine. Inv. I. 29. *complexio* est, in qua utrum concesseris, reprehenditur ad hunc modum: si improbus est, cur uteris, si probus, cur acculas. *Or.

* Or. III. 46. *verborum complexio, est periodus. Sed* Phil. II. 37. *mira verborum complexio, est mira loquendi ratio.* * *Copia.* Tusc. V. 10. *cumulata bonorum complexio.*

COMPLEXUS. Tusc. III. 20. *complexus corporum, de coitu.* Catil. II. 10. *de complexu ac sinu, sunt familiarissimi cujusque. vid. Graev. ad h. l.* Nat. D. II. 40. *restat ultimus et omnia cingens et coercens coeli complexus: i. e. ambitus, et est periphrasis coeli, quia omnia complectitur et ambit.* COMPLICARE epistolam. Qu. Fr. I. 3. Off. III. 19. *evolvere animi sui complicatam notionem.*

COMPONERE. Att. VI. 1. *componere actiones, dicitur de Juris Consultis, qui formulas actionum (v. Actio) excogitant et scribunt.* * *disponere.* Or. I. 31. *componere inventa. cf. II. 76.* * *numerose collocare.* Brut. 17. *verba componere.* * *comparare.* Flacc. 26. *componere dignitati alicujus suam.* * *pacem facere.* Rosc. Am. 47. *ut componeretur.* * *in re gladiatoria dicuntur componi gladiatores, qui secum pugnare jubentur.* Opt. gen. d. 6. *Aeschines tanquam Aelerninus cum Pacidiano componitur.* * *Conficere.* Verr. IV. 16. *componere hoc, quod postulo: fac, ut hoc confectum et absolutum sit.*

COMPOSITE. Or. I. 15. *composite dicere: i. e. disposite, ordine.*

COMPOSITIO. Fin. III. 22. *sensio, me longius esse provecum - Verum admirabilis compositio disciplinae, incredibilisque rerum traxit ordo. Compositio est, quem vulgo vocant nexum, ordinem systematicum, der Zusammenhang.* * *Dicitur eleganter de gladiatoribus, cum deliguntur, qui inter se pugnent, quod et comparare dicitur, quia comparantur inter se, qui sint pares.* Horat. *Threx est Gallina Syro par.* ad Div. II. 8. *ut mihi gladiatorum compositiones mitteres.* * *pax foedere, aut quacumque decisione conciliata.* Rosc. Am. 12. *per compositionem servare suos cives.* Phil.

II. 10. *compositionis auctor.* * *missura certa.* Nat. D. II. 58. *compositiones unguentorum.*

COMPOSITUS. paratus. Act. I. in Verr. 11. *compositus ad iudicium.* * *fictus.* Verr. III. 61. *compositum crimen.* * *numerosus.* Or. 70. *compositus orator.*

COMPREHENDERE. Att. XII. 21. *verbis luculentioribus et pluribus rem eandem comprehenderat, i. e. exprefferat.* * *pro complecti, conciliare sibi.* ad Div. XIII. 15. *adolecentem humanitate sua comprehendere.* Coel. 6. *comprehendere multos amicitia, tueri obsequio.* * *Fin. V. 10. est enim infixum in ipsa natura, comprehenditur suis cujusque sensibus, sic, ut, si quis contra dicere velit, non audiat.* * *deprehendere.* Catil. III. 1. *qua ratione investigata et comprehensa sint.* ibid. 7. *duces captos et comprehensos tenetis.* Cluent. 16. *comprehenderetur res.* Flacc. 16. *totius testimonii fictam audaciam manifesto comprehensum atque oppressam teneri.* * *intelligere.* Or. I. 18. *si quis omnium rerum atque artium rationem naturamque comprehenderit.* ibid. 23. *res scientia comprehensae.* * *Nat. D. II. 32. Natura concipiens et comprehendens semen.*

COMPREHENSIBILE. (*καταληπτόν*) *est philosophorum verbum, quo significatur id, quod ita insignitum est a vero, ut non possit eodem modo et a falso, sive, visum expressum et effectum ex eo, unde est, qualia esse non possunt ex eo, unde non sunt.* v. Acad. I. 11. IV. 6.

COMPREHENSIO. *verbum philosophiae Stoicae, (καταληψία) dicebatur actus intelligentiae, cum visum arripit, ex eo effectum, unde est, quale esse non potest ex eo, unde non est.* Acad. I. 11. *Sed cum jam acceptum καταληπτόν et approbatum esset, comprehensionem appellabat, similem iis rebus, quae manu prehenduntur, ex quo etiam nomen duxit.*

duxerat, cum eo verbo nemo ante in tali re usus esset. *Fin. V. 9. una *comprehensione* omnia complecti. *Brut. 8. *comprehensio* verborum, est *periodus*. cf. Or. 67. Brut. 44. *Nat. D. II. 59. *comprehensio* rerum consequentium cum primis, est, cum intelligimus, quid ex quoque sequatur.

COMPRESSE. tenuiter, breviter. Fin. II. 6. quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem *compressius*.

COMPRESSIO. Brut. 7. crebris sententiis, *compressione* rerum breves et ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

COMPRIMERE. occultare, celare. Dom. 8. Verr. II. 77. Att. V. 21. *comprimere* frumentum. ibid. X. 4. delicta alicujus *comprimere*. *ad silentium redigere. Fin. II. 17. qui animi conscientiam non curet, quam scilicet *comprimere* nihil est negotii. *coercere, domare, reprimere. Phil. II. 9. inipetum oppilatis scalis *comprimere*. Nat. D. II. 59. *comprimere* gestientem. Fat. 5. naturam ita esse edomitam atque *compressam* doctrina.

COMPROBARE. Nat. D. II. 3. numen Deorum *comprobare*: h. e. credere, deos esse.

COMPROMISSUM. est, cum utraque litigantium pars promittit, se arbitri sumti sententia statutum, ni fecerit, certam pecuniam, ut in sponfione, amissuram. v. *Compromittere*. Rosc. Com. 4. quid ita de hac pecunia - de tuarum tabularum fide *compromissum* feceris, arbitrum iunxeris, etc. Verr. II. 27. iudicium de *compromisso*. Verr. II. 27. poenis, *compromissisque* interpolitis HS. CCC extorquenda curavit: quodque iudicium secundum Heraclium de *compromissis* factum erat, etc. Sed quoniam illud genus *compromissi* inde dicitur, ut ex notatione intelligitur, quod uterque promittit et inter eos de re convenit, *compromissum* in genere dicitur omne id, de quo inter duas partes con-

venit. Sic ad Div. XII. 30. Sed a magistris (auctionis) cum contenderem de proferendo die, probaverunt mihi, sese, quo minus id facerent, et *compromisso* et iurejurando impediri.

COMPROMITTERE. dicuntur, inter quos de re quacumque convenit, quique a'quid de communi sententia statuunt se facturos, interposita arbitraria poena. Qu. Fr. II. 15. tribunicii candidati *compromiserunt*, HS. quingenis in singulos apud M. Catonem depositis, petere ejus arbitratu, ut qui contra fecisset, ab eo condemnaretur.

COMPUNGERE. Or. II. 38. *compungere* se suis acuminibus: de dialecticis, in primis Stoicis, dicitur, qui dissolvere inexplicabilia a se reperta ipsi non possunt. Sed de stigmatate notatis Off. II. 7. *compunctus* notis Threiciis.

CONARI. pro posse, conari cum effectu, sive pro actione ipsa. in Caecil. 14. de Hortensio: numquam ullo artificio me pervertet, numquam ingenio me suo labefactare atque infirmare *conabitur*. Sic Verr. II. 14. levioere illo artificio aggredi *conatur*, pro aggreditur. in animum inducere, decernere. ad Div. V. 4. qua indutus ad te scribere sum *conatus*.

CONCALLEO. Nat. D. III. 10. *concaltuit* manus opere.

CONCEDO. permulto. Agr. I. 1. agros concedere. v. et *Concessio*. *cedo. ad Div. IV. 3. *concedo* nemini, qui majorem ex perniciem reip. molestiam traxerit. Att. XIV. 18. neque ei quidquam in desperatione *concedo*. Verr. II. 44. ut vix Apronio de familiaritate *concedere* videatur. Rosc. Am. 40. de arte *concedere*. Huc pertinet locus Catil. I. 9. ubi Graevius habet *cedere*, maleque negat, *concedere* sic dici. *condonare. Verr. I. 49. quid est aliud, peccata *concedere* omnibus? cf. Or. III. 51. Rosc. Am. 1. neque temere dicto *concedi* potest. ad Div. V. 6. non putat, se sustinere posse causas multorum, si tibi;

tibi, eni justius videtur irasci posse, *concesserit*. Inprimis eleganter dicitur concedere aliquem alicui, eum alicui ignoscimus alterius causa; v. c. Marcell. 1. cum M. Marcellum Senatui populoque R. *concessisti*. Prov. Conf. 18. *concedere* ininicitias reip. cf. Ligar. 12. Cluent. 69. *Etiam iudices eleganter dicuntur concedere alienis peccatis, cum absolvunt criminibus convictos*. Verr. III. 96. * Doui. 36. reimp. *concedere* unius discessu. Si vera est lectio, concedere h. l. est abire: sed commodior est lectio altera, quoniam habet Graeviana, *concidere*. * Rosc. Com. 6. crimen gratiae *concedebas*. h. e. criminare gratiae a Fannio incundae causa. * Cat. I. 9. *Concedere* reip. temporibus dicuntur, qui ferunt et faciunt, quamquam inviti, quae reip. tempora postulant. * Plul. II. 2. petitionem alicui *concedere*, est abstinere a petendo, alterius causa. * obtemperare. Caecin. 24. *Concedere* Jctis. * Tusc. II. 7. ei concedendum est genti, h. e. non reprehendendus est, sed ei permittendum est, ut gemat.

CONCELEBRARE. Inv. I. 3. studia *concelebrata* ab optimis etc. sunt diligenter tractata et culta. Manil. 21. omni studio visere et *concelebrare*: h. e. magna frequentia honestare.

CONCENTIO. Sext. 55. caterva tota (histrionum) clarissima *concentratione*, in ore impuri hominis imminens concionata est.

CONCENTUS. Div. II. 15. *concentus* naturae, est οὐρανία. Or. III. 6. *concentus* doctrinarum, est nexus et cognatio earum.

CONCEPTIO. Inv. II. 19. ibi omnis *conceptio* privatorum judiciorum constituitur. v. *Concipere* init.

CONCERTATIO verborum. Tusc. II. 13. λογομαχία.

CONCERTATORIUS. Brut. 83. Thucydides hoc forense *concertatorium* judiciale non tractavit genus.

CONCESSIO. in Tog. Cand. *concessio* competitorum. v. *Concedere*. * Agr. III. 3. *concessionem agrorum*. Differt *concessio* ab assignatione. In illa est simplex permisso occupandi, fruendi, etc. v. Turneb. ad h. l.

CONCHYLIATUS. purpureus. Phil. II. 27. *conchyliata* peristromata.

CONCIDERE. Qu. Fr. II. 4. Valinium, a quo palam oppugnabatur, (reus Sextius, pro quo est Oratio) arbitratu nostro *concidimus*, Diis hominibusque plaudentibus: sc. in oratione, s. potius interrogatione in Potinium, quae ei, quicquid a tribunatu sceleris conceperat, objecit. * damnare. Qu. Fr. II. 6. sed hoc incommodum consolantur quotidianae damnationes inimicorum, in quibus me lubente Servius alius est, ceteri *conciduntur*. * verberare. Verr. I. 47. virgis plebem R. *concidit*. * Or. 69. *concidere* sententias dicuntur, qui minutos numeros sequuntur, non periodis utuntur. * refellere, et quidem paullo acerbius. Nat. D. I. 33. *concidere* aliquem totis voluminibus.

CONCIDERE. Or. 43. *num* meae artes *concidissent*: h. e. nullus earum usus amplius esset.

CONCILIARE. Verr. II. 55. *conciliare* pecuniam, pro capere injustis modis, eripere. cf. ibid. 58. III. 30. 84.

CONCILIATIO. Fin. III. 6. prima *conciliatio* hominis. v. *Commendatio*. * Nat. D. II. 31. inter se civili *conciliatione* et societate juncti.

CONCILIATRICULA. Sext. 9. blanda *conciliatricula*, dicitur nobilitas esse, ut natura, conciliatrix et quasi sui lena, Nat. D. I. 27. quae sibi quemque *conciliavit* et commendavit.

CONCINO. Fin. V. 28. videsne, ut haec *concinant*? Nat. D. II. 8. omnibus inter se *concinentibus* mundi partibus. Sext. 21. *concinere* fata. Sed Graev. canere.

CON.

CONCINNE distributus, Or. II. 19. *est e dialecticorum praeceptis.*

CONCINNITAS. Or. 25. illam antem concinnitatem, quae verborum collocationem illuminat his luminibus, quae Graeci *οζιμυα* appellant, etc.

CONCINNITUDO. Inv. I. 18. eadem, quae concinnitas.

CONCINNUS. Or. 19. sententias concinnas magis exquirunt, quam probabiles philosophi. h. e. quae magis propter acumen placeant, quam veritatem.

CONCIO. Att. IV. 2. concionem alicui dare, dicitur magistratus, cum privatum hominem, cui ex rostris cum populo agendi potestas non est, in concionem producant, eique dicendi potestatem faciunt. *oratio ad populum. ad Div. X. 33. epistola concionibus similis. ibid. II. 12. ita tumultuosa conciones afferebantur. *Or. II. 48. funebris concio, sc. in qua laudatio habetur.

CONCIONALIS. Qu. Fr. II. 5. Senatus clamor prope concionalis. Att. I. 16. concionalis hirudo aearii, misera ac jejuna plebecula.

CONCIONARI. Tusc. I. 49. velut e loco superiori concionandum: de re, quae graviter dicenda est. *Sext. 55. de hispaniis dicitur, quia clara voce agunt, ut ii, qui pro rostris concionantur.

CONCIONARIUS populus. Qu. Fr. II. 8.

CONCIONATOR. Catil. IV. 5. homo turbulentus, populum concitans concionibus.

CONCIPERE. Qu. Fr. II. 15. negat enim Trebatius, in tanta multitudo eorum, qui una essent, quemquam fuisse, qui vadimonium concipere posset. h. e. formulam dare, qua vadimonium promittitur, quod est proprium Iurorum. *excogitare. Har. Resp. 26. conceptum est iustitium et meditatum. Gracv. e Franc. malebat concocctum. Sed v. Concoquere. hinc pro consequente ponitur, h. e. pro ipso facto. Tusc. I. 30. qui fraudes

conceperunt. *concupi pro oriri. Nat. Deor. III. 36. conceptus a se ipso dolor, opponitur inmissa divinitus. *contrahere. Act. I. in Verr. 16. concepta huic ordini turpitudine.

CONCISIO. Partit. 6. est oratio per incisiva, caesim facta vel fusa. cf. Or. 67.

CONCISUS. Or. II. 14. disputationes angustae et concisae. Or. 13. concisus minutis numeris, i. e. utens membris brevibus, etsi numerosis et venustis, sine periodis.

CONCITATIO. Tusc. V. 15. 16. concitationes animi: παθή.

CONCITUS ad rixam. Caecin. 5. i. e. litigiosus, rixosus.

CONCLAMARE. Phil. VI. 1. cum vos (de populo) universi una mente atque voce iterum a me conservatam esse renip. conclamastis. Flacc. 7. quod Mithridates se velle dixit, id sutores et zonarii conclamarunt.

CONCLUDERE. Div. I. 32. ratione concludere. Or. 51. absolute concluderetur oratio. v. Absolute. vid. et ad Div. XII. 16. et ibi not. *Acad. IV. 26. quatuor sunt capita, quae concludant, nihil esse, quod percipi possit.

CONCLUSE. Or. 53. conclusae apteque dicere: de numerosa oratione in clausulis periodorum.

CONCLUSIO. Or. II. 8. conclusio verborum, est periodus, in qua verba numerose collocata sunt. cf. ibid. III. 44. Or. 50. conclusio sententiarum est, cum sententiae apta periodo comprehenduntur. Inv. I. 29. simplex conclusio, quid sit?

CONCLUSIUNCULA. Acad. IV. 24. conclusiunculae fallaces. Tusc. II. 18. conclusiunculae contortae et minutae.

CONCLUSUS. Or. 5. conclusa oratio, est structa, numerosa. Or. I. 42. conclusa artibus dicuntur, quae ad formam artis redacta sunt. Verr. II. 82. facinus crudelitate perfectum et conclusum.

Y

CON.

CONCOQUERE. *probare.* ad Div. IX. 4. an haec *xpōis*, quam noster Diodotus non concoquebat, h. e. quae probari ei non puterat. * Rofc. Coni. 15. tibi vero diu deliberandum et concoquendum est. Sed Graevius legendum putat, coquendum: quod coquere consilia dicatur de deliberationibus, non autem concoquere, quod est probare. In quo sibi non satis constat Vir. Cel. Nam ad Har. Resp. 26. pro conceptum iustitium e Franciano malebat concoctum. Ibi autem de excogitata et deliberatione inventa re sermo est. Atque ut doceret, concoquere hoc modo dici, utebatur hoc ipso e Rofciana, quem tamen refectum euperat. Certe non est verosimile conceptum in concoctum mutatum: est enim facilis sententia et obviis vocis significatus. Sed concoctum potuit in conceptum mutari, quod hoc sensu dici posse non putaret, sive librarius, sive grammaticus. Neque tamen propterea in Rofciana quicquam mutandum. Concoquere est valde coquere: valde enim cocta res concoquitur. Illud etiam dicere attinet, composita ex consuepe pro simplicibus poni, ejusque rei ignorance deceptos grammaticos interpolasse auctores, v. Concurrere: sed id fit non sine quadam vi. Nam illud con intendit vim simplicis. Ceterum Graevii ad l. e. nota adducti Drakenb. et Duk. ap. Liv. XL. 10. in verbis: clandestina concocta sunt consilia, corrigendum putabant cocta. * ad Qu. Fr. III. 3. haec odia non sorbeo solum, sed etiam concoquo, i. e. fero, contemno.

CONCREPO. Off. III. 19. ut si digitis concrepuerit. Agr. II. 30. qui, simulac Decemviri concrepuerint, (int. digitis) expediti ad caedem esse possint.

CONCRETIO. Tusc. I. 17. mens segregata ab omni concretione mortali: h. e. libera a partium mixture, et conjunctione, in qua

nihil duplex, nihil mixtum, nihil coagmentatum, ut eodem loco dicit.

CONCRETUS. *crassus.* Nat. Deor. II. 23. nimis concreti humores. ibid. 16. coelum crassum et concretum. * natus, ortus. Tusc. I. 24. * compositus e diversis partibus. Tusc. I. 27. nihil est in animis mixtum et concretum.

CONCUPISCO. ad Div. X. 9. concupisco mihi nihil, contra quod ipse pugno.

CONCURRERE. de uno homine, sed anxie et studiose currente. Quinct. 16. non statim ad Aquilium concurrisses. v. Concoquere, Concurfio. * Att. XVI. 3. concurrere nomina, dicuntur, cum pecuniae debita non solvitur addiem, adeoque destituimur. * Or. 59. confestimque verba concurrunt: i. e. sua sponte occurrunt animo, in mentem veniunt dicenti et se ipsa ei offerunt.

CONCURSARE. de singulis, vario significato. Rofc. Am. 29. qui tum dies noctesque armati concursabant. Verr. V. 31. Praetores obire provinciam et concursare consueverunt. ibid. 12. cum concursant ceteri Praetores: h. e. cum peragant provinciam, obeunt fora et jurisdictionem exercent.

CONCURSATIO. studium, contentio etiam singulorum hominum. Sull. 23. ejus concursatio. ad Div. I. 1. Libonis et Hypsaei non obscura concursatio et contentio. etc. * Agr. I. 3. concursatio decemviralis, de peragratione provinciarum a Xiris suscipienda. * tumultus, Aufauf. Dom. 6. concursatio puerorum nocturna. * Div. II. 71. cedo, qui sit ordo aut quae concursatio somniorum. Brut. 69. C. Colconius - eam verborum copiam - praebat populo, cum multa concursatione et clamore; h. e. ut populus concursaret ad eum audiendum et clamores faceret.

CONCURSIO. Verr. I. 30. quid hujus lacrymas et concursiones pro-

proferam: ubi *Hotomannus* malebat concurliones. v. *Concurrere*.

CONCURSUS. *tumultus. Auf- lauf.* Sull. 5. lapidatio atque *concurfus*. Catil. I. 1. *concurfus* honorum. *Hinc et illud* Acad. IV. 22. sustinere non potuit *concursum* omnium philosophorum, sc. *contra disputantium*. * *structura*. Orat. III. 43. *concurfus* verborum hiulcus. * *Deiot.* 10. *concurfus* facere, de eo, quo *conspicito homines concurrere solent*. * *multitudo*. ad Div. VII. 33. *concurfus* occupationum. Fin. IV. 34. *concurfus* honestissimorum studiorum.

CONDECENTIA. Or. III. 52. *Pearcius autem e Codd. MSS. restituit decencia: quod illud nullam auctoritatem idoneam habet.*

CONDEMNARE. Verr. V. 69. omnium mortalium sententiis *condemnavi*, i. e. *feci, ut condemnaretur, de accusatore: ut alii quoque dixere.* Plin. XXXIV. 2. *Verris, quem Cicero damnaverat. Livius VII. 16. extr. etc. ibid. II. 8. sibi condemnat, Veneri absolvit. h. e. absolvit quidem, ne quid Veneri dure cogatur, sed tamen cogit, sibi dare, ut absolvatur.* Caecin. 31. *condemnari* sponsonis. * *Cluent.* 22. nullo praejudicio facto ex ipsa causa *condemnare*.

CONDERE. Verr. V. 29. *condere* in carcerem. * *condere* alicujus laudes. Att. I. 16. i. e. *celebrare.* v. *Burm. ad Albinov.* 343.

CONDICERE. ad Div. I. 9. *dennunciare* alicui, nos ad coenam venturos. *Nostri: Sich zu Gasse bitten.* v. *Hotom. ad Rosc. Com.* 9.

CONDIMENTUM. Qu. Fr. I. 1. §. 7. multis *condimentis* humanitatibus mitigare.

CONDITUS. *repositus ad usus futuros.* Verr. II. 2. id non apud eos nasci, sed domi *conditum* putaremus. Mur. 24. ut ei jam domi *conditus* consulatus putaretur: et sic saepe. Nat. D. II. 60. *condita* vetustati.

CONDITOR. Sen. p. R. 6. *conditor* convivii.

CONDITUS. *suavis.* Brut. 48. nemo suavitate *conditor*. ibid. 29. nisi id, quod dicitur, sit voce, vultu gestuque *conditius*.

CONDITIO. *status hominis.* Off. I. 13. infima *conditio* est servorum. * *voluntas alterius; arbitrium, quod nobis praescribitur, etc.* Verr. III. 62. venire ad *conditiones* alicujus, *pro facere, quod quis vult.* Quinct. 6. perduceret eum ad suas *conditiones*. Att. IX. 15: utar *conditione* Caesaris, *qua se mihi veniam dare vult.* ibid. VIII. 15. *accedere* ad conditionem: i. e. *accipere.* ibid. VII. 13. tempus *conditionum* amissum est. * *pactio, transactio.* Act. I. in Verr. 6. mansit in *conditione*. ad Div. VI. 2. armis *conditione* positus. Off. I. 7. sunt privata nulla natura, sed aut veteri occupatione, aut lege, *pactione, conditione, sorte.* cf. Quinct. 22. * *jus.* Quinct. 28. *conditione* pari uti. Verr. I. 54. *conditione* optima esse dicuntur in *redimendo*, qui praecipuum ali- quod *jus* habent *redimendi*, ut ad ipsos potius, quam ad alios res *redimenda* perveniat, ein *Vorrecht, jus προτιμωσις.* Agr. III. 2. optima *conditione* praedia: *pro quo dicitur sucpissime optimo jure.* * *Sed Verr. II. 59. optima conditione* locare, *est quam minino pretio.* Q. Fr. II. 2. bona *conditio, de emtione.* Att. XII. 3. Vecteni *conditio* semisse: *versura a Vecteno sub usuris senissibus.* * *natura rei.* Marcell. 4. a quo *conditio* visque victoriae devicta est. ibid. 2. quae naturam et *conditionem*, ut vinci possent, habebant. * *largitio.* Qu. Fr. I. 1. nullius pecuniae *conditione* ab integritate deduci. Manil. 23. quibus *conditionibus*, quibus jacturis homines in provincias proficiscantur. Ita scilicet capio: nam *conditio* ponitur pro eo, quod est in *conditione.* J. Fr. Gronovius autem de Sest. IV. 4. extr. *pactiones, cautionibus et syngraphis factas, interpretatur: sed addit: promissa pecunia*

cunia vel gratia. * *Similis usus hujus vocis est, cum ponitur pro nuptiis; quia fiunt sub conditione dotis: s. pro femina, quam uxorem ducimus dotis ratione habita, eine Mariage.* Lael. 10. *uxoria conditio.* Phil. II. 38. *filiam ejus, sororem tuam, ejecisti, alia conditione quaesita, et ante perspecta.* ad q. l. v. *Abram. et Graev.* * *Hinc deinde simpliciter dicitur de feminis et viris, quibuscum concumbitur, etiam extra conjugium.* Coel. 15. *Clodia dicitur conditiones legere, h. e. adolescentes, viros, quibuscum cubet. ubi vid. Abram. cf. Gron. Obs. I. 6. et Graev. ad Sueton. Aug. 69. conf. Perspicere.* * *Flacc. 10. tamen in conditione atque exemplo pertimescenda videantur. v. not. Mur. 28. iniquam legem iudices, et miseram conditionem instituit periculis hominum. Catil. II. 7. conditionem miseram non modo administrandae, sed etiam conservandae reip. et sic saepissime conditio dicitur.* * *Rab. Perd. 5. conditio et exspectatio. ibi conditio est, quam philosophi possibilitatem dicunt: cum aliquis est eo loco, statu, etc. ut ei aliquid accidere possit.*

CONDITIO. Nat. D. II. 58. *conditiones ciborum.*

CONDONARE. *donare, tradere in potestatem alterius.* Dom. 23. *cum alteri totam Achajam -- bona ei civium condonares.* Agr. II. 15. *regna Decemvironum ditioni, iudicio potestatique condonata esse dico. ibid. 6. condonari certis hominibus omnia.* Phil. II. 27. *condonabantur apothecae hominibus nequissimis.* Phil. V. 3. *agitur, utrum M. Antonio facultas detur -- agrorum suis latronibus condonandi.* ad q. l. *Ferrarius idoneis auctoritatibus hoc genus loquendi: agrorum condonandi pro condonandorum defendit. cf. Drak. ad Liv. XXV. 33. * Hinc ducitur elegans ratio, cum condonare dicitur v. e. pro condemnare, ita uti dedere, ac pro omni actione,*

qua quis homo, aut res aliqua, in potestatem alterius venit. Hujus generis exempla haec sunt: Verr. I. 4. *condonare alicui hereditatem de Pratore, qui alicui hereditatem decernit praeter jus.* Coel. 1. *ne patiamini M. Coelium libidini muliebri condonatum: i. e. damnatum in mulieris gratiam.* Fr. pro Scauro: *ut M. Aemilius -- vanissimae genti, et prope dicam, pellitis testibus, condonetur.* v. *Gronov. Sestert. IV. 9. extr. * Sed etiam in bonam partem dicitur, pro absolvere.* Cluent. 39. *non sibi ac defensionis suae condonatum esse Oppianicum. * condonare aliquem alicui eleganter, est pro ignoscere alicui in alterius gratiam, uti concedere, de quo supra.* Ligar. 12. *condonare aliquem reipubl. it. Phil. V. 18. inimicitias reip. condonare, pro omittre inimicitias, quia salus reip. ita postulat.*

CONDONATIO. Act. I. in Verr. 4. *in jure dicundo honorum possessionumque contra omnium instituta addictio et condonatio. v. Condonare.*

CONDOCERE. *pro redimere, opponitur locare.* Div. II. 21. *qui columnam de Cotta et Torquato conduxerat faciendam. Sic apud Phaedrum Simonides carmen conduxisse, certa mercede, dicitur.*

CONDUCTIO. Act. I. in Verr. 6. *conductio renunciata est. ante dicta est pactio et conditio. * Inv. I. 4. conductio est, cum propositio et assumptio in conclusione conjunguntur.*

CONDUCTOR. *redemptor.* ad Q. Fr. III. 1.

CONFATALIS. Fat. 13.

CONFECTIO. Flacc. 9. *confectio tributi, exactio.* Div. I. 51. *confectio materiae, est usus materiae ad res ex ea conficiendas.* Partit. 7. *confectio memoriae, i. e. opus memoriae.*

CONFECTOR belli. ad Div. X. 20. ** qui perdit, absunt.* N. D. II. 15. *ignis est confector et consumtor omnium.*

CON-

CONFERRE. *de discente.* Lael.

1. me ad Pontificem Scaevolam *contuli*. * Planc. 14. *conferantur multa in eum. ibid.* aliorum dicta in me *conferuntur*: h. e. mihi tribuuntur, tamquam a me profecta. Verr. III. 12. *conferre capita, est clanculum deliberantium.* * Or. III. 61. *conferre causam in tempus, h. e. in causa dicenda se accommodare ad temporis rationes.* * Verr. V. 30. supplicia - ad tuum, non ad populi Romani tempus *conferes*? h. e. *funes tibi supplicia, cum tibi placuerit, non cum utilitas reip. postulat.* * Planc. 19. non possum magis *pedem conferre*, ut ajunt, aut propius accedere. * Lig. 1. orationem ad misericordiam *conferre, est abstinere a defensione, et uti deprecatione, loco defensionis.* * *convertere.* Sull. 14. Vos me ab omnibus cogitationibus ad salutem reipubl. *contulistis. Sed Graevius legendum censebat ex Pal. 9. convertistis, praeter necessitatem. Nam conferre Ciceroni dici pro convertere, cum illud docet, quod antea proposuimus ex Ligar. 1. orationem ad misericordiam conferre: in quo commode conferre per convertere explices: sed etiam haec:* Marcell. 6. Dū ipem salutis ad clementiam victoris et sapientiam *contulerunt.* Phil. XII. 3. *conferre se in salutem reipubl.* Off. III. 20. ex homine se *conferet* in beluani. ut Ovid. Met. XII. 145. corpus Deus aequoris altam *contulit* in volucrem. * ad Att. XIII. 12. rem ad me *esse colatam, pro delatam, nempe ad arbitrium meum, ut de ea constitutam.* * Att. XIII. 19. Academica cum Catulo, Lucullo, Hortensio *contuleram.* * *deliberare.* ad Att. XVI. 3. coram hoc *conferemus*, atque de hoc deliberabimus.

CONFERTUS. Tusc. III. 19. liber *confertus* voluptatibus: h. e. in quo de nulla re, nisi de voluptatibus, agitur, s. in quo multa de voluptate disputatio est.

CONFESSUS. *passive.* Verr. III. 56. res *confessa*.

CONFICIENS. Flacc. 14. *civitas conficientissima* literarum: *diligenter referens omnia in literas.*

CONFICIO. *facio.* Verr. IV. 45. *conficere sacra.* * *efficio.* Partit. 26. causa *conficiens.* Inv. I. 55. mitem *conficere.* * *interficio.* Mil. 14. sic illius me paene *confecit.* * *absumo.* Sext. 51. ornamenta equestris ordinis *confecit.* * *comparare, cogere.* Flacc. 9. *conficiendae pecuniae ratio.* * Quinct. 15. praekonis vox praedicat, et pretium *confecit, desinit.* * Att. XIII. 17. *conficiamus hortos: i. e. negotium de hortis.*

CONFIDENS. in malam partem dicitur consuetudine, fidens in bonam. Tusc. III. 7.

CONFIERI. ad Div. IV. 5. per quos consolatio *confieri* debet. v. Graev. et Oudendorp. ad Sueton. Caes. 20. *Heins. ad Virgil. Aen. IV. 116.*

CONFIGO. Har. Resp. 5. ducentis *confixus* SCLis: in quem SCLa facta sunt. cf. Phil. XII. 7. * Phil. VII. 2. cogitationes in reipubl. salute *configere, pro defigere. v. et Confixum.*

CONFIRMARE. Quinct. 11. cum te ipse *confirmasses*: h. e. cum, quantumvis obstrepente pudore, aliisque dubitationibus, tamen statuisses, fortis esse, et appellare hominem de pecunia. * *animum addere. ibid.* 25. tum mihi Roscius - *confirmandi mei causa* dixit. Fin. V. 32. iste locus tibi est *confirmandus.*

CONFIRMATUS. certus, vel valde probabilis ac credibilis. Inv. II. 11. quod eo *confirmatus* erit.

CONFIRMATIO. *institutio.* Arch. 7. cum ad naturam eximiam atque illustrem accesserit ratio quaedam *confirmatioque* doctrinae: pro quo cum aliis, uti Graevio, edidimus *confirmatio doctrinae. v. not.* Fin. V. 15. inventa vitae via est *confirmatioque* omnium officiorum: sed et hic praetulerim, quod alii malunt, *conformatio.*

CONFIRMATOR. *qui confirmavit promissitque aliquid.* Cluent. 26. *sequester et confirmator pecuniae.*

CONFISIO. Tusc. IV. 37. *confisio animi.*

CONFITERI. Leg. II. 12. *confitendarum religionum facultas.*

CONFIXUM facere. Or. II. 62. e Lucilio: *est genus cibi e concisis carnis frustulis: Fricassé.*

CONELAGRARE. Verr. I. 15. *invidia conslagrasse.*

CONFLARE. Verr. II. 29. *conflare in se crimen.* Ligar. 12. *consensus conspirans et paene constatus.* Sext. 30. *constare pecuniam: quod merito suspectum Lambino et Graevio.*

CONFLICTARI. Verr. III. 28. *iniquissimis verbis, iniquissimis recuperatoribus, conflictari malebant. den Proceß führen.* * Leg. I. 11. *eadem superstitione conflictantur, sc. tanquam morbo aliquo animi. Nam de morbis gravibus eleganter conflictari dicitur.* ad Div. VI. 13. *a quibus se diu molestiis conflictatum putat.*

CONFLICTIO. *comparatio.* Partit. 16. 29.

CONFLIGO. *comparo.* Inv. II. 3. *factum adversarii cum scripto configere.*

CONFLUO. Inv. I. 4. *confluit ad eos laus.* Tusc. II. 2. *si ad haec studia plures confluxerint.*

CONFORMATIO. Orat. 39. *conformatio sententiae, pro figura: quo verbo Cicero non utitur: et dicit latius, quam nos in libellis rhetoricis, sc. ut Graeci oxymora: quod intelligi potest e Rutilii Lupi libello de Figuris. cf. Brut. 37.*

* Top. 5. *conformatio insignita, est notio.* Nat. D. I. 38. *talem conformationem animi ceteri philosophi motum inanem dicunt, i. e. speciem, visum.* * Arch. 7. *conformatio doctrinae. v. Confirmatio.*

CONFORMARE. Arch. 1. *vox huius praeceptis conformata.* ib. 6. *excellentium virorum cogitatione mentem animumque conforma-*

bam. Mur. 29. *nonnulla in re conformare et leviter emendare possum.*

CONFRINGERE. Verr. 5. *confringere consilia senatoria, pro vi, i. e. pecunia aut aliis injustis artibus facere, ut absolvere: pro quo et perrumpere dicitur.* Milon. 14. *qui eam praeturam posset confringere: h. e. impedire, quo minus Praetor potestate sua abuteretur.*

CONFUNDERE. Or. II. 79. *confundere in totam orationem: h. e. per totam orationem, non uno certo loco adhibere.* Off. I. 27. *totum est cum virtute confusum, conjunctum, ab ea re non differt.* Sext. 2. *confusa atque universa defensio, est, cum omnes simul defendimus, non singulos sigillatim.* Partit. 30. *Haec, quae primam contentionem habent ex arguendo et resistendo, lata et confusa sunt.* Rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disceptationem.

CONFUSIO. Mur. 23. *suffragiorum confusio, esse videtur, cum non ex censu suffragia feruntur, et centuriae numerantur, a prima classe facta initio, ut fieri ex instituto Servii solebat, sed suffragia omnium classium et centuriarum numerantur, ut primo cujusque civis suffragium eandem vim habeat, deinde nesciatur, quis quemque suffragio suo Consulem aut Praetorem creavit. Id ut fieret, ambitus tollendi causa, postularat Servius Sulpicius: et hanc Cicero appellat aequationem gratiae, dignitatis, suffragiorum.* Apud Liv. XXVI. 18. *viri docti frustra torquent se in explicando confuso suffragio: Drakenborchius autem auctoribus Codd. sustulit.*

CONFUTARE. Tusc. V. 31. *dolores confutare: i. e. resistere dolori, eumque suppressere: eleganter profecto. Nam confutare proprie est aquam ebullientem suppressere, ne exundet.*

CON.

CONGIARIUM. Att. X. 7. *vulgo dona, quae inter populum urbanum distribuuntur: res a frumentariis largitionibus ortum traxit: de quibus vid. Spanh. de Usu et Pr. num. T. II. p. 529. qui recte monet, h. l. congiarium dici de eo, quod postea donativum dictum est: quia militibus illud congiarium datum.* ad Div. VIII. 1. *congiario donatus a Caesare. ubi v. not.*

CONGLACIO. ad Div. VIII. 6. *Curioni tribunatus conglaciat. nil tribunatu agit.*

CONGLOBATUS. *frequens et densus.* Partit. 16. *maxime valent definitiones conglobatae et consequentium frequentatio.*

CONGLUTINARE. *componere, conjungere.* Or. I. 42. *disoluta et divulsa conglutinare, dicitur de eo, qui aliquid in artis formam redigit.* Phil. III. 11. *totus est ex audacia, petulantia, etc. conglutinus.* Att. VII. 8. *amicitias conglutinare.*

CONGLUTINATIO. Or. 23. *conglutinatio verborum: de figura et collocatione.*

CONGRESSUS. Coel. 8. *congressu et constituto de injuriis experiri, est id, quod Cicero Quint. 11. intra parietes experiri vocat, et opponit summo juri: non, si quid in controversiam veniret, aut intra parietes aut summo jure experiretur. ad quem l. v. Hottomannus: qui docet, moris fuisse, ut ante, quam in jus irent, viderent, si privatim, ascitis amicis et disceptatoribus domesticis, res componi posset.*

CONGRUENTER. *apte ad rem et causam.* Or. III. 10. *congruenter dicere.*

CONJECTIO. Div. II. 63. *conjectio somniorum, i. e. interpretatio.*

CONJECTOR. Div. II. 65. *interpretor somniorum, portentorum, etc.*

CONJECTURA. Muren. 4. *conjecturam de tuo ipsius studio ceperis.* Div. II. 26. *Conjectura omnis*

in multas ac diversas, aut etiam contrarias partes diducitur.

CONJECTUS oculorum. Plane. 8.

CONJICIO. Or. III. 50. *conjicere se in versum mente ac voluntate, de eo, qui versus facere cogitat.* * Catil. I. 6. *petitio ita conjecta, ut vitari non posse videtur.* v. *Petitio.* Sext. 18. *oratio improbe conjecta in clarissimos viros.* * Mil. 19. *conjicere se in noctem.* * Dom. 25. *conjecerit Pompejum domum, h. e. metu coegerit Pompejum, domi manere.* * Her. II. 13. *conjicere causam. i. e. breviter et summatim exponere.* v. *Gell. XVII. 3. et ibi Gronov.* * Inv. II. 32. *navis conjecta est in portum. sc. tempestate.*

CONJUGATA. *quae dicantur?* Top. 3.

CONJUGATIO. *συζυγία.* Topic. 9. *quid sit?*

CONJUNCTIO. Fat. 6. *conjunctio ex repugnantibus, est genus enunciationis. sc. in qua est antecedens et consequens. conf. c. 8. init.* * Divin. II. 14. 15. *naturae conjunctio, est συμπάθεια.* * coitus. Off. I. 4. *Conjunctionis appetitus.*

CONJungere. Manil. 9. *bellum conjungere, dicuntur, qui foedus ineunt belli gerendi causa.* Quir. p. R. 7. *causam meam cum communi salute conjunxit. i. e. dixit, salutem communem a mea pendere.* Or. 44. *conjungere vocales, i. e. pronunciando alteram elidere.* Pis. 9. *quem ego cum Deorum laude conjungo, i. e. Diis similem puto.* * Vat. 10. *conjunctus cum rep. i. e. laborans pro rep.* * Cluent. 44. *conjunctum cum re judicium: i. e. verum.* * Verr. IV. 65. *conjunctis sententiis decernere: pro quo Graevius habet cunctis.* * Verr. IV. 37. *conjuncta cognatio, i. e. propinqua.*

CONJURATIO. Catil. IV. 3. *haberi conjurationem a civibus, numquam putavi.*

CONNECTERE. Or. 71. *connectere dissipata, est numeris vincire.*

Nat. D. II. 65. si singula non movent, universæ certe tamen inter se *connecta* et conjuncta debebunt. Fat. 7. hoc vere *connectitur*, de enunciationibus ex antecedente, ut dialectici loquuntur, et consequente compositis. *Acad. IV. 30. ipsum ex se *connexum* est. Dicitur de enunciationibus identicis, quas hodie dicunt: Si lux est, lux est.

CONNITI. Verr. III. 56. nervis omnibus *conniti*. Tusc. II. 21. *connixa* et progressa ratio.

CONNIVERE. Tusc. I. 49. *conniventem* somno consopiri. Coel. 17. blandimentis naturæ sopita virtus *connivet*. *ibid.* 24. *connivere* in sceleribus hominum.

CONNUBIUM. Top. 4. quicum *connubium* non est. Connubium, est matrimonium inter cives: inter civem autem et peregrinæ conditionis hominem, vel servilis, non est connubium, sed contubernium. v. Boëthius ad h. 1. Hinc in missionibus militaribus, ap. Gruterum, Sponium, Maffæum et alios, jus connubii datur cum uxoribus, quas tunc habuissent, cum est civitas data: de quo vid. Maffæum in Antiquit. Aquitan. Ep. 1.

CONQUASSATIO. Tusc. IV. 13. *conquassatio* totius valetudinis corporis.

CONQUIRERE. de uno. ad Div. V. 9. ut terra marique *conquireretur*. cf. Verr. IV. 48. Or. I. 46. *pro *querere*. Agr. II. 35. aliquid sceleris *conquirere*.

CONQUISITE. Her. II. 31. extr. *conquisite* conscripimus: i. e. diligentissime, nulla re prætermissa.

CONQUISITIO. Prov. Conf. 2. exercitus durissima *conquisitione* collectus.

CONQUISITOR. ad Att. XIII. 21. *int. militum*.

CONSCIENTIA. societas. Philipp. II. 11. quis nomen meum in illius gloriosissimi facti *conscientia* audivit? *Fin. II. 22. *conscientia* instabilis.

CONSCINDERE. Att. VIII. 16. is tunc ab optimatibus ait *conscindi*: i. e. *conviciis* lacerari.

CONSCISCO. Brut. Ep. 16. ante quam illud *conscivi* facinus: de qua forma vid. Gronov. ad Liv. XXI. 8.

CONSCIUS. ad Att. II. 24. *consciun* de his rebus esse.

CONSCRIBERE. *verbum militare*, cum novi milites scribantur, et in centurias describuntur. Quir. p. R. 5. cum homines *conscribi* centuriarique vidissem: *quamquam ibi est de iis, qui a seditiosis hominibus colliguntur, et in centurias aut decurias conscribuntur, ut iis utantur ad depugnandum contra bonos cives. Sic dicitur etiam describere, de quo suo loco. Planc. 18. hæc profer, huc incumbe, Laterensis, decuriale Plancium, conscripsisse, sequestrum fuisse, etc. hic est de alia, sed simili tamen re. Qui corrumpere populum student, eum in decurias describunt, et quid decuriis singulis daturi sint, pronuntiant: illi autem, de quibus antea, in centurias describunt suos, ut pugnent. Itaque eodem loco pro conscribere dicitur etiam describere. Sic reperies etiam in Sen. p. Red. c. 13. et alibi. *Simul scribere. Att. XII. 19. Balbus ad me cum Oppio conscripsit. Etiam ad Div. XI. 2. in epist. Bruti et Cassii vulgati habent non conscripsissemus hæc tibi: quod defendebat Nic. Rubenius ex altero loco. Sed Graevius e MSS. quibusdam recepit scripsissemus. Sed dicitur tamen etiam de uno pro scribere, Verr. V. 4. ubi tamen Graev. e Cod. referri volebat scribere.*

CONSCRIPTUS. Patres *Conscripti* Catil. I. 1. dicitur pro Patres et *Conscripti*, ut docet Liv. L. II. c. 1. Antiqui et sæpe omittebant, ut in illo: de vi armatis hominibus, et aliis. Patres sunt ii, qui sunt generis patricii, *Conscripti*, qui novo Bruti instituto ex equestri ordine, qui postea *seminarium*

narium Senatus fuit, Senatui adscripti sunt.

CONSECRARE. Agr. I. 2. *consecravit* Karthaginem, i. e. *usum soli*, quo Karthago stetit, hominibus *ademit*, *sacrum fecit*, ne arari, inaedificarique posset. *Leg. II. 2. patria, in qua omnia nostra ponere et quali *consecrare* debemus. *Tusc. III. 1. *ars Deorum inventioni consecrata*, i. e. *tributa, adscripta*.

CONSECRATIO. Balb. 14. *consecratio capitis: genus legis succrandae, cum scilicet caput ejus sacrum pronunciat, qui contra legem fecerit.* vid. Ind. Legg. v. *Leges sacratae*. *Dom. 48. *an consecratio nullum habet jus; dedicatio est religiosa? Ad hunc locum disputat Graevius de discrimine inter consecrationem et dedicationem: quae tota disputatio hanc summam habet, ut consecrationem locorum, arearum, agrorum esse dicat, dedicationem autem templorum, ararum, simulacrorum. Sic a Clodio dicit consecratam esse aream Ciceronianae domus, dedicatum autem simulacrum Libertatis in area. In hanc rem etiam multum disputat Guther. Jur. Pont. III. 13. IV. 22.; sed, ut omnia, parum accurate, quemadmodum ex his, quae dicam, apparebit. Locus classicus de consecratione et dedicatione est pro Domo a c. 45. - 56. ex quo haec notanda sunt. c. 46. si quis - domum ejus per Pontifices *dedicarit* - aedes Caepionis essent *dedicatae* - et *aram et simulacrum, templum dedicare*. c. 47. si bona civis cujuscumque *consecrarit*. c. 49. an tu haec ita perturbas, ut quicumque velit, quod velit, quomodo velit, possit *dedicare*. Video enim esse legem veterem, tribunitiam, quae vetat, in iussu plebis aedes, terram, *aram consecrare*. *Vides, quod ante dedicare dicebatur, id statim consecrare dici, de iisdem rebus utrumque, aliter ac Graevio visum est.* c. 52. aedes - dum *dedico domum* Ciceronis, ut mihi praecatis, postem-*

que teneatis. c. 55. *aram consecrare*. In *dedicatione*, ait Graevius, *postis tenebatur*. Etiamne, cum ara, simulacrum *dedicatur*? Jam aedes Ciceronis *consecratae* erant, non potest negari: *diserte enim traditur; et hic postis tenebatur*. v. c. 52. *Dedicatio fiebat populi iussu; sed et consecratio*. c. 49. Plu. II. Nat. VII. 85. Sulpicia - quae simulacrum Veneris *dedicaret*. Valer. Max. VIII. 15. 12. Ut Veneris Verticordiae simulacrum *consecraretur*. Sed non opus in re manifesta pluribus exemplis. Sed quoniam Graevium decessisse videtur locus a nobis prius loco propositus, in quo *consecratio et dedicatio distinguuntur* videntur, age eum explicabimus. Sensus autem ejus hic est: an consecratio aedium, bonorum, nullum habet jus, si in iussu populi facta est, dedicatio autem s. consecratio simulacri libertatis tantam religionem affert, tantaque religione obligat aream? Scilicet Cicero non distinguit consecrationem a dedicatione in genere, sed absurdum esse dicit ejusdem rei, h. e. consecrationis s. dedicationis diversam vim flatui pro diversis rebus, cum in hac cerimonia non res, in qua adhibeatur, sed ipse consecrandi dedicandique cerimonia et sanctitas spectetur. De consecratione et dedicatione multa disputat Mazoechius de Amphith. Camp. p. 79. seqq.

CONSECTARI. Caecin. 19. *consectari verba, est nimis urgere literam, neque rem potius et rationem spectare; quod est calumniatorum et rabularum*. **vetare*. ad Div. VIII. 12. per hanc speciem similitatis eum *consectarer*. cl. ad Att. II. 18.

CONSECTARIUM. *consectaria sunt breves et acutae conclusiones*: Fin. III. 8. *consectaria* Stoicorum brevia et acuta. *ibid.* IV. 18. Nunc venio ad illa tua brevia, quae *consectaria* esse dicebas.

bas. *ibid.* illud vero minime *consecrarium*, sed inprimis *bebes*.

CONSECTIO arborum. N. D. II. 60.

CONSECUTIO. *effectus*; quod *quaque rem sequitur*, *locus rhetorum*. Topic. 13. distribuit hic locus in *consecutionem*, *antecessionem*, etc. cf. Inv. I. 28. Or. III. 29. *intelligitur autem necessitas in consequendo, quae ubi non est, ibi tantum est adjunctio*. v. Top. 12. *Partit. 6. *consecutio verborum, est, cum oratio non est perturbata generibus, casibus, numeris, personis, temporibus*. *In *Dialecticis est consecrarium, quod vocant, quod ex altero concluditur*. Inv. I. 29. *simplex conclusio ex necessaria consecutione conficitur*. Fin. II. 13. *qui consecutiones videat*.

CONSENESCO. Attic. II. 13. *cognomen (Magnus) consensuit*. *ibid.* 23. *omnes illius partis auctores et locios consensescere, nullo adversario*.

CONSENSIO. Or. III. 5. *omnia una consensione naturae constricta esse*. Gr. *συμπάθεια*. *Coitio. Plane. 15. *et per hanc consensionem, quae honeste magis quam vere sodalitas nominaretur*.

CONSENSUS. Nat. D. III. 11. Div. II. 14. 15. *consensus naturae*. Gr. *συμπάθεια*.

CONSENTANEUS. Tusc. V. 8. *quid cuique consentaneum sit, i. e. quid ex quoque sequatur, concludi possit*. Acad. IV. 9. *consentaneum est ei, qui etc. i. e. ei convenit, si sibi constare velit*.

CONSENTIRE. ad aliquid. Att. V. 18. Phil. IV. 4.

CONSEQUENS. *quod ex aliquo colligi concludique potest*. Or. II. 53. *demonstrando, id, quod concludere illi velint, non effici ex propositis, nec esse consequens*. Tusc. V. 8. *alterum alteri consequens est; de enunciatione conditionali et convertibili, ut dialectici loquuntur. Quid sit proprie consequens, atque quomodo*

differat ab adjuncto, explicatur. Top. 12. *Partit. 6. *ut in simplicibus verbis; quod non est latinum, sic in conjunctis, quod non est consequens, (in quo non est consecutio. v. Consecutio verborum) vituperandum est*.

CONSEQUI. *investigando aperire*. Act. I. in Verr. 16. *conatus alicujus consequi. *exprimere*. Phil. V. 13. *verbis laudes alicujus consequi. *sequi, probare*. Catil. III. 6. *quas sententias Senatus sine ulla varietate est consecutus*. *Verr. IV. 26. *nullo modo possum omnia istius facta memoria consequi aut verbis complecti. *studere alicui rei*. Brut. 82. *exilitatem ille de industria consequebatur. *pro consecrari est in Brut. et Or.*

CONSERTE. Fat. 14. *omnia naturali colligatione conserte contextequi sunt; i. e. naturali connectione causarum*.

CONSERERE. Orat. I. 10. *ex jure manu consertum*. Muren. 14. *non ex jure manu consertum. Est autem formula veteris juris de vindicationibus in re praesenti, cum vi civili et feticularia utuntur; de qua vide inprimis Gell. Noct. Att. XX. 10. et not. ad Mur. 14.*

CONSERVARE. Verr. I. 47. *voluntatem conservare mortuorum; curare, ut fiat, s. facere, quod mortui voluerunt. Sic et officium conservare saepe est de officiis. *Balb. 16. majestatem pop. R. comiter conservanto; est formula in clausulis foederum, quae indicat imperium pop. R. in socium populum. Aliud exemplum est in formula pacis cum Aetolis ap. Liv. XXXVIII. 11. ubi vid. Duker.*

CONSERVATIO. Or. I. 39. *convenientia conservatioque naturae; est, cum facimus ea, quae naturae humanae conveniunt. Similiter conservatio officii dicitur*.

CONSESSOR. Flacc. 11. *confessores accusatoris, sunt ejus advocati, et qui in ejus subselliis in judicio sedent*.

CON-

CONSESSUS. Flacc. 17. *confessu* vestro (sc. iudicium) i. e. *cum* vos in iudicio *confideretis*. Sext. 50. gladiatorum *confessus*. c. 54. gladiatorii *confessus*, sunt ludi gladiatorii.

CONSIDEO. Muren. 8. *confedit* nomen in quaestura: *desit* celebrari post quaesturam.

CONSIDERARE. de re aliqua. ad Div. XIV. 14. Off. III. 4.

CONSIDERATUS. Font. 9. verbum *consideratissimum*. Acad. IV. 19. *considerata* iudicia.

CONSIDO. Orat. III. 5. ibi magna expectatione audiendi *confiditur*.

CONSIGNATUS. Tusc. I. 24. *insitae* et quali *consignatae* in animis notiones.

CONSILIUM. Quinct. 16. *extr.* *consilium* capere, cum *insinitivo* pro gerundio: te *consilium* cepisse, hominis fortunas funditus *evertere*. * *Consilium* et *Concilium* differunt ita: *Concilium* dicitur de conventu hominum, qui audiendi causa conveniunt, *consilium* de eo, in quo deliberandi causa. v. Gronovius ad Liv. XLIV. 2. Hinc Quinct. 15. in *consilio* adfuit. ib. 10. in *consilio* esse. cf. in Caecil. 4. Verr. II. 29. * *de iudiciis*, *assessoribus* ejus, qui iudicio sive privato sive publico *praeest*. Hinc Praetor cum *consilio*, Imperator cum *consilio* decem Legatorum, etc. Or. I. 26. *consilium* dimittere. Rabir. Perd. 2. etc. *consilium* publicum, de *Senatu*: sed Rosc. Am. 52. de iudicio dicitur. * *deliberatio*. Verr. I. 9. Cluent. 30. mittere in *consilium*, dicitur, cum is, qui *praeest* iudicio, perorata causa jubet, *iudices* sententiam ferre. Id fiebat olim post deliberationem communem, cujus vestigium reperies Verr. III. 12. *eius potestas* cum fieret a Praetore, in *consilium* multi iudices dicebantur. Ipsi autem iudices dicuntur ire in *consilium*. Catil. I. 1. publici *consilii* particeps dicitur, qui interest *deliberationibus* *Senatus*. Verr. I.

11. Cluent. 20. * *publicum consilium* est etiam decretum *Senatus*. Verr. II. 5. nulla alia civitas publico *consilio* laudat. * *calidum inventum*. Nat. D. III. 6. *consilium* imperatorium. Gr. *οργανημα*. * *prudentia*, ea *facultas animi*, cui *prudentia* *inest*. Muren. 12. mulieres propter infirmitatem *consilii*.

CONSISTERE. Tusc. II. 16. *sanguis consistit*. * *desinere*. Or. I. 1. *ambitio consistit*. * Tusc. I. 23. omnis natura *consistat* oportet. ad Div. VII. 26. *διαφορα* coepit *consistere*. * *de iis*, qui *sibi obvi* facti colloquuntur. Act. I. in Verr. 7. cum hoc *consistit*, hunc amplextur, jubet, sine cura esse. * *immorari*. Verr. I. 38. in uno nomine *consistam*. Partit. 35. *consistet* in singulis. * Rosc. Am. 52. non modo nulla culpa, sed ne *suspicio* quaedam potuit *consistere*. Cluent. 29. similis in aliis nonnullis *suspicio* *consistebat*. * non *consistere* dicunt, qui *ita sunt perturbati*, ut, quod velint, *facere non possint*. Verr. I. 3. *consistere* animum non sinunt. Phil. II. 28. *consistere* mente non posse. Dom. 54. ut neque mens neque lingua *consisteret*. Cluent. 39. non posse *consistere* in dicendo, sc. quia *acclamationibus* *impeditur*. *Contrarium est in his*: Or. 9. qui in forenlibus causis *praeclare* possit *consistere*: i. e. *bene eas agere*. Quinct. 24. *dissidebam*, me animo satis certo et confirmato in hac causa posse *consistere*. *Sumum e re gladiatoria docet* Burnmann. ad Quintil. Decl. 6, 9. * *dicitur et pro tutum esse*. Quinct. 30. *miserum* atque *infelicem* tandem posse *consistere*. * *verbum in re talaria*. Div. II. 21. *Venerium* casu jaci posse, quatuor talis jactis: *quadringentis centum Venerios* non posse *consistere*. vid. *Venerius*. * Partit. 29. *consistere* dicitur orator, cum *constituit*, quomodo causam tractare velit, *utrum negare factum*, an *defendere*, unde et *status* dicitur.

CON-

CONSOCIARE. in Sen. p. R. 7. ausus es, cum A. Gabinio *consociare* consilia pestis meae.

CONSOLARI. ad Div. IV. 8. *consolari* dolorem alicujus. *ibid.* VI. 4. *consolari* de re aliqua.

CONSOLIDATUS. ad Div. V. 20. rationes *consolidatae*, sunt, in quibus accepta et expensu consentiunt, quae quadrant, ut alio loco Cicero dicit, liquidae sunt, ut docet Acon. ad Verr. I.

CONSONUS. *consentaneus*, aptus. ad Att. IV. 16. *consonum* putari.

CONSORS. Flacc. 15. *confortes* mendicitatis. Mil. 37. *consors* temporum meorum.

CONSORTIO. *Societas.* Off. III. 16. tollitur omnis humana *consortio*.

CONSPIRARE. Ligar. 12. *consensus conspirans.* cf. ad Div. X. 12.

CONSPIRATIO. *consensus.* Catil. IV. 10. *conspiratio* bonorum.

CONSTANS. Rosc. Am. 14. *opponitur* amenti, *cujus se mens non potest sibi constare.* Off. I. 40. *oratio constans*, est hominis sani et recte loquentis. * *Constantes* qui dicantur, *vid. in Constantia.*

CONSTANTER. Or. 58. *oratio aequaliter et constanter* ingrediens, de oratione numerosa. Tusc. V. 3. non *constanter* dicuntur: i. e. *sibi repugnant, non consentanea sunt.* cf. Acad. IV. 3. Fin. V. 27. * *cum dubio.* Tusc. V. 9. quam *sibi constanter* dicant. v. *Constantia.*

CONSTANTIA. Planc. 15. *constantia* tua dignum. i. e. *si id fecisses, tum tibi constares in hac re, et id erat sapiente homine dignum.* * *consensus, convenientia.* Off. I. 7. dictorum factorumque *constantia.* Her. II. 6. testimoniorum *constantia.* * *constantia* philosophorum, Tusc. V. 10. *est, cum nihil decernit, quod alteri decreto suo non consentiat, cum omnia inter se sunt apta et connexa.* * *Constantia, cum virtus est, in eo inest, ut idem semper sequare, iisdem consiliis utare, semper*

idem eodemque modo agas, sed in rebus honestis et bonis. Sed quia id non faciunt, aut facere possunt, nisi in quibus est vera virtus, propterea subinde constantia pro virtute dicitur, ut levitas pro vitio: exemplum frequenter occurrunt. * *Plurulus constantiae* est Tusc. IV. 6.

CONSTARE. ad Div. VII. 1. *constitit* mihi fructus otii mei. cepi fructum. Simile est illud Brut. 97. cernimus, vix singulis aetatibus binos oratores *constitisse, fuisse.* * *pro exstare.* Or. II. 22. quorum scripta *consent.* Sed opinor, simul intelligenda certa *synonyma* scriptorum. ut Verr. II. 77. Sic, ut literae *constarent* integrae. * *Cluent. 38. suis iudiciis constare, i. e. non recedere a superiori iudicio et diversum iudicare.* ad Div. I. 9. in sententia *constare.* sed v. not.

CONSTITUTIO. in rhetoricis quid sit? Inv. I. 8.

CONSTITUERE. Verr. I. 1. *constituere* accusationem, dicitur actor, cum ea comparat, quae ad accusationem sunt necessaria. Part. 9. fidem *constituere, est facere, ut fides habeatur, ut fide digni videamur.* Muren. 5. ex Alia laus familiae *constituta est, i. e. comparata.* Verr. V. 24. post *constitutum* imperium. i. e. *postquam imperium nacti sumus.* Rabir. Perd. 2. Or. I. 9. *constituere* rempubl. dicuntur, qui legibus aliisque rationibus, malis reipubl. ingravescentibus medentur. Agr. II. 5. a Gracchis video multas esse reip. partes *constitutas; multas leges esse, ut iudiciarias, frumentarias latus, reipubl. salutare.* Marcell. 8. *constituenda* iudicia, i. e. *restituenda.* Att. IV. 1. *constituere* reliquias suas. v. *Constitutus* n. 4. Agr. II. 5. Gracchos plebem in agris publicis *constituisse.* v. *Collocare.* * *constituere* dicuntur, qui de re aliqua *pauciscuntur, inter quos de re aliqua convenit.* Att. I. 7. Cincio HS.

HS. viginti millia *constitui* me curaturum. *Vide plura ex Cicerone exempla collecta a Gronov. Obf. I. 1. p. 14. 15.*

CONSTITUTUS. *comparatus.* Tusc. II. 4. ita animo *constitutus*. **constitutum dicitur, quicquid jam eo pervenit et redactum est, quo debuit, ut, quale sit, cognosci possit.* Rosc. Am. 6. *constituta* victoria. Or. II. 16. *res constituta* et definita. Rosc. Com. 11. lite contestata, iudicio damni injuria (dati) *constituitur*. *Verr. III. 61. *constitutum* trimen ex periculi tui tempore: i. e. *factum et compositum*. **constituta dicuntur, quae in bonum statum pervenere.* vid. *Constituere*. Rabir. Post. 1. bene *constitutae* opes. Sext. 45. bene de rebus domesticis *constituti*. ib. 65. bene natura *constituti* viri, *sunt naturali honesti amore imbuti*. Lael. 13. animi bene *constituti* est, laetari bonis rebus, dolere contrariis. Off. II. 11. *res publica constituta*. Tusc. II. 6. corpus bene *constitutum*. Att. XI. 8. *rebus constitutis*: i. e. *bello civili finito, et rebus ad meliorem statum redactis*. **constituta dicuntur, de quibus inter duos pluresve convenit.* ad Div. VII. 4. si quid *constitutum* habes cum podagra, fac in alium diem differas. Coel. 25. *constitutum* factum cum servis. v. *not.* Caecin. 12. ad *constitutum*, int. diem. ad Att. XII. 1. ad *constitutum*, int. locum. Coel. 8. congressu et *constituto* coepisse de tantis injuriis experiri. v. *Congressus*. Sic Top. 12. locus, *constitutum*, convivium. De hac significatione vid. plura ap. Gronov. Obf. I. 1. p. 14. sq.

CONSTRATUS. Verr. V. 34. *navis constrata*. v. *Apertus*.

CONSTRUERE. Agr. I. 5. pecuniam *construere* et coacervare.

CONSULTOR. Mur. 10. JCTi est, cavere, ne *consultores* sui capiantur.

CONSULERE. Verr. I. 42. qui consulebantur, *sunt JCTi*, ut in Or. pro Murena. **cum praepos.*

de. Sull. 22. de salute suorum *consultat*. i. e. *f. salutis*.

CONSULTATIO. in rhetoricis est quaestio infinita, locus communis, quae et *ῥήσις* dicitur, Partit. 4. 18. 20.

CONSUMO. Fin. V. 19. Aristoxeni ingenium *consumtum* in musicis. Att. XVI. 2. manus suas in plaudendo *consumere*.

CONSUMTOR. N. D. II. 15. *consumtor* omnium, de igne.

CONTAGIO. *contactus*. Nat. D. II. 55. *contagione pulmonum* calefcit spiritus. **influxus, vis cujusque rei in alteram*. Div. I. 30. cum animus Ionino sevocatus est a *contagione* corporis. *ibid.* II. 44. qui potest *contagio* ex infinito paene intervallo ad terram pertinere. Tusc. I. 30. quibus fuisse minima cum corporibus *contagio*. Fat. 3. 4. *contagio* naturae. *opponitur casui fortuito, et fato absoluto causis et caeco*. **vitium, quod contactu in alios transfunditur, f. communicatio vitii*. Off. II. 23. *contagiones* malorum. Cluent. 6. 8. *contagionem* adiectus fugere. **conjunctio, societas*, Verr. V. 71. ad quos conscientiae *contagio* pertinebit. Sull. 2. *contagio* sceleris quaedam, i. e. *societas et communio*.

CONTEMNENDUS. Verr. III. 27. Sicuti non *contemnendi* sunt fortes, honesti.

CONTEMNERE. *eleganter contemnere* aliquid dicitur, qui satis ab eo se tutos putant, neque metuunt ullo modo. Mil. 16. qui ita iudicia poenamque *contemserat*, ut cum nihil delectaret, quod aut per naturam fas esset, aut per leges liceret. Catil. II. 3. exercitum - *contemno*. Eodem modo Virgil. Georg. II. 360. arborem dicit contemnere ventos, cum ita adolevit, ut satis robusta sit ad resistendum vento; [cf. Virg. Aen. III. 77. R.] sic interpretatur etiam Bentleyus illud Horatii in Epod. 4. in quatuordecim sedilibus inprimis magnus

gnus eques Othone *contemto* sedet: ubi vide ipsum. Sic Graeci *παταγλαῖν*: ut Lucian. *Toxar.* 2.

CONTENDERE. Verr. II. 21. *contendere* omnia; de accusatore, qui nihil praetermittit, quod in reum dici potest. Rosc. Am. 34. Quae res eum nocte una tantum itineris *contendere* coëgit. * Verr. III. 42. quoad fieri aliquo modo posset, *contenderunt*: de licitantibus. * *petere*. Verr. II. 53. magistratus ille summa ambitione *contenditur*.

CONTENTE. cum summa contentione vocis aut virium. * Tusc. II. 24. *contente* dicere. V. 34. *contentius* ambulare.

CONTENTIO. comparatio. Off. I. 17. Si *contentio* fiat. Partit. 2. rerum *contentiones*, quid majus, quid par, quid minus sit. etc. * Or. II. 6. *contentio* animi.

CONTENTUS. qui in aliqua re acquiescit, nihil ulterius postulat. Cluent. 42. animadversionibus censoris non ita *contenta* fuit civitas nostra, ut rebus judicatis.

CONTERERE. *refutare*. Tusc. V. 30. *conterere* atque *contemnere*, facile est reliqua bona ex collatione.

CONTESTARI. proprie est *testem* aliquem in re aliqua facere hac formula: testis esto. Unde *item* contestari ad Att. XVI. 15. Rosc. Com. 11. est, cum adversarius uterque, qui controversiam ad Praetorem detulerat, iudicio disceptandam, causa exposita breviter et narrata Praetori, dicebat praesentibus: testes estote. v. Macrob. Saturn. III. 9. Festus in h. v. Menardus ad Cic. pro Rosc. Com. 11.

CONTEXERE. ad Div. X. 13. *contexere* extrema cum primis. h. e. efficere, ut extrema similia sint, respondeant primis.

CONTEXTE. Fat. 14. omnia *contexte* fiunt, h. e. naturali connexionione et implicatione causarum et effectuum.

CONTEXTUS. Part. 23. totus *contextus* orationis, pro tota ora-

tionem. Fin. V. 28. mirabilis apud eos est *contextus* rerum, de philosophis, in quorum philosophia constantia reperitur, cum omnia inter se consentiunt et inter se apta sunt.

CONTEXTUS. adj. Tusc. V. 33. *contextae* voluptates, pro perpetuis, quarum alia alium continenter excipit.

CONTINENS. quod rem continet. v. *Continere*. Partit. 29. Ea, quae sic referuntur, *continentia* causarum vocentur: quamquam non magis, quae contra rationem defensionis afferuntur, quam ipsae defensionis rationes, *continent* causas. * Fin. II. 19. neque porro ex eo natus cum Pyrrho bellum gerens, Consul cecidisset in praelio, seque e *continenti* genere, tertiam victimam reipublicae praebuisset. *Continens* genus est idem, non interrupta serie, avus, filius, nepos. * *continentia* verba. Part. 15. quae per conjunctiones junguntur. * Inv. II. 12. *continentia* cum ipso negotio.

CONTINERE. *Continere* aliquid dicitur, quod est in eo summum et praecipuum, plurimum valet, in quo rei summa est. Brut. 29. rem *continet*. Partit. 29. defensionis rationes *continent* causas. Fin. IV. 6. quod *continet* philosophiam. * *Contineri* est etiam, pendere ex re aliqua, conservari ab aliquo. Dom. 37. meus reditus vestro iudicio *continetur*. Marc. 9. vita corpore et spiritu *continetur*. Off. II. 24. nulla res vehementius remp. *continet*, quam fides. * *Contineri* est porro, versari in re aliqua. Verr. III. 1. hac cura *retinebatur*. * *reprimere*, coërcere. Har. Resp. 1. furem exultantemque *continui*. * *abstinere*. Or. II. 20. fin plane abhorrebit et erit absurdus, ut se *contineat*, aut ad aliud studium transferat. * *reticere*, custodire, ne proferatur. Or. II. 55. *continere* dicta. Or. I. 47. ut ea, quae *continet*, neque adhuc protulit - - explicet nobis, et illa dicendi mysteria enunciet. Att. XIII.

21. tu tamen commodè feceris, si reliquos (*int. libros*) continueris. * ad Div. VII. 19. exercitatione consequere: in qua te nos continemus. Brut. 97. *contine te* in tuis perennibus studiis. * Contineri denique dicuntur, quae firma sunt, non rumpuntur. Nat. D. II. 57. *de membranis oculorum*: deinde firmas, ut continerentur.

CONTINGERE. *de re mala*. Off. II. 14. ad Div. XI. 16. a Gabinio Conf. relegatus est, quod ante id tempus civi r. contigit nemini. cf. Catil. I. 7. Tusc. V. 6. *Nam alias*, dicitur *de re laeta et bona*.

CONTINUARE. Agr. III. 4. *continuatione agros, est, cum multi fundi cœnuntur, ut per longum spatium nullus alienus nostris interjectus sit*. Continuari verba dicuntur, cum verba phrasi junguntur, vel periodi struuntur. Or. III. 37.

CONTINUATIO. Or. III. 13. *continuatio verborum, est periculus*. Nat. D. I. 20. *continuatio causarum, quihodie nexus dicitur*. Div. II. 29. *continuatio naturae, est ἀσυνάθετα*. Nat. D. I. 4. est enim admirabilis continuatio seriesque rerum, ut alia ex alia nexa et omnes inter se aptae colligataeque videantur.

CONTINUO. Rosc. Am. 33. non continuo, si me in gregem liciorum contuli, sum licarius. cf. Or. II. 48.

CONTORQUERE. dicitur proprie de eo motu hastae, aut cuiuscunque jaculi, quo ei maiorem vim atque impetum addimus, ut rotatione gladio. Atque is motus eaque agitatio fit, pro ratione jaculorum, aut manu, aut machina aliqua, quae hinc tormentum dicitur. *Exempla crebra sunt apud poetas*. Hinc fit, ut, quicquid celerius movetur et fertur, quicquid vehementius propter brevitate aut celeritatem pronuntiationis ferit, quae acutiores sunt brevioresque conclusiones, quibus paene resisti, quamvis

falsis, tamen non potest, id omne contorqueri, contortum dicitur. *Exempla ex praecipuis generibus haec sunt*: Nat. D. I. 10. *globus dicitur magna celeritate contorqueri*. Or. II. 17. qui (sc. homo vel animus) tamquam machinatione aliqua, tum ad severitatem, tum ad remissionem animi, tum ad tristitiam etc. est *contorquendus*. Orat. 70. extr. Demosthenis non tam vibrarent fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur. Tusc. III. 26. *de Aeschine Demosthenem accusante*: quas sententias colligit? quae verba contorquet? ut licere quidvis rhetori intelligas. Div. II. 51. videsne igitur, quae dubia sint, ea sumi pro certis atque concessis? deinde contorquent et ita concludunt: Non igitur etc. cf. Contortus, Contorte.

CONTORTE. ad Her. I. 9. Invent. I. 20. *inter praecepta narrandi est*: ne quid perturbate, ne quid contorte dicatur: h. e. obscure. Sic Or. I. 59. res contortae et difficiles. *Est autem de eo genere obscuritatis, quod ex nimia brevitate oritur, quod oratio nimis brevis, citius quam intelligi potest, praetervehitur*. Tusc. III. 10. *commemoratis brevibus et aptis inter se conclusionibus Stoicorum*: haec concluduntur contortis a Stoicis.

CONTORTIO dexterarum. Her. IV. 19. est vis et nifus jaculandi. Fat. 8. *Contortiones orationis, de conclusionibus difficilioribus et fallacibus Chrysippi*.

CONTORTULUS. Tusc. II. 18. contortulae conclusiones.

CONTORTUS. Or. I. 59. res contortae et difficiles. Tusc. V. 27. contortae conclusiones. Acad. IV. 24. contorta et aculeata sophismata. cf. in Contorquere, et Contorte.

CONTRA. Agr. II. 33. petere contra, dicitur de competitoribus. Muren. 4. si turpe putas, te advocato, illum ipsum, quem contra veneris, causa cadere: h. e. quem in iudicio aliquo oppugnaveris.

veris. v. Manut. ad h. l. Cluent. 48. si quis *contra* dicere vellet: i. e. *accusare*.

CONTRACTIO. *brevitas.* Att. V. 4. meam in eo parimoniam *contractio* paginae indicat. Partit. 6. *contractione* orationis sit obscurum. * *contractio cum de animo dicitur, est p̄ctos triste, aut ejus effectus.* Tusc. IV. 31. eodem vitio est effusio animi in laetitia, quo in dolore *contractio.* *ibid.* I. 37. quod in hoc inest omnis animi *contractio*, ex metu mortis.

CONTRACTIUNCULA. Tusc. III. 34. aegritudo sublata erit macrens: morlus tamen et *contractiuncula* quaedam animi relinquentur.

CONTRACTUS. *parvus, infirmus, diminutus.* Coel. 31. quae studia in his jam aetatibus nostris *contractiora* esse debent. ad Div. VII. 31. propter res tuas ita *contractas*, ut nec caput nec pedes. * *brevis.* Brut. 31. *contractior* oratio. * *susceptus, initus, de negotiis, inprimis pecuniariis.* Att. VII. 7. quid sit optimum, male *contractis* rebus, plane video. Sull. 20. ratione magna (sc. pecuniaria) *contracta* cum Mauritaniae Rege. Off. I. 5. rerum *contractarum* fides. Rabir. Post. 9. hoc semel suscepto atque *contracto.* * Leg. II. 22. quaeque in porca *contracta* jura sint. Porca *contracta* esse dicitur, cum aliquid committitur, quod porca immolanda expiandum est, quae praecedanea dicitur. Davissus laudat Gell. IV. 6. ad q. 1. v. *Intt.* Nam contrahi dicuntur, quae nobis culpa nostra et peccato accidunt et perpetienda sunt. v. et ad Div. X. 18. non suis *contractis*, i. e. peccatis.

CONTRAHERE. *de iis, qui societatem in negotio aliquo pecuniario ineunt.* Quintian. 11. qui cum *contra* esset (sc. societatem). Tusc. V. 36. qui nihil cum populo *contrahunt*, i. e. nihil agunt, non petunt, sc. honores. * Quint. 2. res quemadmodum gesta et *contracta* sit, videte. v. in *Contractus* n. 3.

* *Contrahi verba dicuntur, cum in pronunciando ultima vocalis littera alterius verbi eliditur, propterea, quod sequens verbum a vocali incipit.* Or. 45. * *continere, opponitur τῷ dissipare.* Iael. 7. quae in rerum natura, toloque mundo constarent, ea *contrahere* amicitiam, dissipare discordiam. * *diminuere, frangere.* Div. II. 58. *contrahi* autem animum Zeno, et quasi labi putat atque concidere, ei id ipsum esse dormire. Qu. Fr. I. 1. te rogo, ne *contrahas* aut demittas animum. Offic. I. 29. appetitus *contrahendos* sedandosque.

CONTRARIE. Or. I. 31. *contrarie* scriptum, est, in quo repugnantia sunt. at Part. 31. est aliud de eadem re scriptum. Or. II. 65. verba relata *contrarie*: est genus ridiculi, cum ei, qui nos lacessit, eodem modo respondetur: exemplum vid. l. c.

CONTRARIUS. Inv. I. 28. *Contrarium, quid sit?* Tusc. II. 3. in *contrarias* partes disserere, est in *utramque partem.* Part. 31. *contraria* scripta vid. in *Contrarie*.

CONTRACTARE. Tusc. III. 15. mente *contractare* voluptates, Orat. III. 6. oppressi sumus opinionibus, leviter eruditorum hominum, qui, quae *complecti* tota nequeunt, haec facilius divulsis et quasi discripta *contractant*.

CONTRIBUERE. Att. XIV. 39. urbem ad eam rem pecuniam dare, *contribuere*, solvere jubeant.

CONTRITUS. Or. I. 31. praecepta communia et *contrita*. cf. ad Att. XII. 27.

CONTUBERNALIS. Ligar. 7. domi una eruditi, *contubernales* militiae, sunt, qui simul stipendia faciunt, et in castris in eodem tentorio sub eodem decano degunt. v. *Veget.* II. 13. Planc. 11. Fuit in Creta postea *contubernalis* Saturnini propinqui sui, miles hujus Q. Metelli. cf. Sull. 13. *Imperatorum autem contubernales, sunt adolescentes nobiles, qui in cohorte praetoria militant, ut, quoniam ea est circa Imperatorem, sub*

sub ejus oculis sint, cum eo esse, ab eo erudiri in re militari possint, ejus consiliis interfint. Coel. 30. cum autem paullum roboris accessisset aetati, in Africam profectus est, Q. Pompejo Proconsuli *contubernalis*. **Ab his duobus generibus aliae dicendi rationes ductae.* Sic Brut. 27. L. Gellius Carbonis *contubernalis* in consulatu, dicitur, quia cum sectatus est in consulatu, more adolescentium, qui se ad insignem aliquem virum applicabant, ut ab eo discerent, ejus consiliis de re publica interessent. cf. Sull. 12. Att. XIII. 28. *contubernalis* Quirini dicitur Caesar, quem XII. 45. *συνναος* ejus vocat, (v. Ind. Gr. in *Συνναος*) cui, ut Romulo, divini honores tribuebantur. Flacc. 17. *contubernales* Laelii, vocat, quos paulo post hospites dicit. etc.

CONTUBERNIUM. Planc. 11. ut *contubernii* necessitudo, et adolescentuli pudor postulabat. v. *Contubernalis* n. 2. et Intt. ad Sueton. Caes. 2. *Vespas.* 3. **de vita impudica maris et feminae extra conjugium.* Verr. V. 40. ubi illud *contubernium* muliebris militiae in illo delicatissimo litore.

CONTUMACIA. Tusc. I. 30. *contumacia* libera, de Socrate.

CONTUMELIA. convicium. Sull. 7. *contumeliam* jacere. **stuprum.* Harusp. R. 20. *contumelias* piratarum passus est.

CONTUNDO. vi frango. Att. XII. 44. *contudi* animum et fortasse vici.

CONTURBARE. decoquere, aes alienum contrahere. Planc. 28. fac me multis debere, et in his Plancio. Utrum igitur me *conturbare* oportet (int. rationes). Q. Fr. II. 12. nihil esse, quod post hac arcae nostrae fiducia *conturbaret.* cf. ad Att. IV. 7.

CONTURBATUS. Tusc. III. 7. *conturbatus* oculus: i. e. morbo affectus.

Cic. Clav.

CONTURBATIO. Top. 12. *titubatio*, et si quae alia signa *conturbationis* et conscientiae.

CONVECTOR. Att. X. 17. navi ejus et ipso *convectore* me usurum puto.

CONVELLERE. *refutare.* Or. II. 51. ne *convellere* adoriatur ea, quae non possunt commoveri. **eripere.* Att. V. 20. ut, quod tuo meoque beneficio puer habet, ne qua ratione *convellatur.*

CONVENIENS. *amicus, concors.* Off. I. 17. bene *convenientes* propinqui. cf. Rose. Am. 34. item *consentiens.* Dom. II. 4. *conveniens* et conjuncta constantia.

CONVENIENTIA naturae. N. D. III. 11. *est συμπάθεια.* cf. Div. II. 15. 60. **Fin.* III. 6. quod *ὁμολογία* Stoici, nos appellamus *convenientiam*, si placet. **consensus, constantia.* Nat. D. II. 21. hanc in stellis constantiam, hanc tantam tam variis curibus in omni aeternitate *convenientiam* temporum. Lael. 27. in amicitia est *convenientia* rerum, in ea stabilitas, in ea constantia.

CONVENIENTER. Tusc. 9. *convenienter* dicere aliquid; de philosophis est, cum, quod dicunt, non repugnat aliis placitis ipsorum. v. *Constanter.*

CONVENIRE. in aliquem *convenire* dicitur, quod ad eum pertinet, in eum cadit, ei aptum est. Rose. Am. 23. suspicio *convenit* in aliquem. Sull. 7. *contumelia* ad maximam partem civium *convenit.* Fin. III. 14. si cothurni laus esset, ad pedem apte *convenire.* *consistere, consentire.* Tusc. V. 12. quam sibi *conveniat.* v. *Convenienter.* Fin. III. 22. posterius priori non *convenit.* **res convenit, cum componitur pacificatione, etc.* Att. IX. 6. dumque rem *conventuram* putamus. Phil. XIII. 1. *si convenisset, sc. pax inter Sullam et Scipionem.* Leg. I. 20. si nollent aetatem in litibus conterere, posse rem *convenire.* s. *Grim. Sestert.* p. 512. **in manum convenire* Top.

Top. 2. dicuntur uxores, quibus-
cum aut usu aut coëmtione matri-
monium contrahitur. v. Intt. ad
l. c. Flacc. 34. mulier in manum
convenerat. Nunc audio. Sed quae-
ro: usu, an coëmtione? hic est lo-
cus classicus. * Verr. II. 15. ad-
versarii postulant, ut in eam rem
judices dentur ex his civitatibus,
quae in id forum convenirent: die
in diese Kreis - Stadt gehörten,
quod scil. eo conveniebant, cum
conventus Praetor ageret, quibus
aliquid controversiae esset. v.
Conventus. * Cluent. 43. Nemi-
nem voluerunt majores nostri non
modo de exstimatione cujusquam,
sed ne pecuniaria quidem de re
minima esse judicem, nisi qui inter
adversarios convenisset: pro, de
quo convenisset. Eodem modo di-
citur illud, quod supra attulimus:
res convenit, etc. * Rarior con-
structio est Nat. D. II. 29. nec hoc
in te uno convenit: pro in te
unum. Sic et Sueton. Aug. 25.
sed locus uterque est suspectus.

CONVENTUM. Caecin. 18. pa-
eti et conventi formula.

CONVENTUS. corona audi-
torum in judiciis. Brut. 62. mi-
nime dignos elegantis conventus
auribus, aptissimos cognovi turbu-
lentis concionibus. Sext. 56. Scio,
quid gravitas vestra, (sc. judicum)
quid haec advocatio, quid ille con-
ventus, etc. postulet. ubi vid. Ma-
nut. * pactum. Att. VI. 3. ex pa-
cto et conventu ab aliquo disce-
dere. Caecin. 8. ex conventu, etc.
* 1) Dies, quo magistratus pro-
vincialis in civitate aliqua jus
dicit, quaestionesque causarum
capitalium exercet. Gr. ἀγορας.
De hoc conventu vid. etiam Theo-
phil. Instit. §. 4. qui et e quibus
causis manum. non possit: et ibi
Fabrott. Hinc Verr. V. 11. con-
ventus agere. IV. 43. conventus
indicere, etc. cf. ad Div. III. 8. Va-
tin. 5. etc. Ducta est ratio inde,
quod homines, cum ii, qui aliquid
controversiae habent, tum alii,
audiendi causa, his diebus in foro

convenire solent. v. Convenire.
Unde et ipsam coronam audito-
rum judicalem conventum dici
vidimus. 2) Ab his conventibus
ipsae urbes, in quibus agebantur,
etiam conventus dicuntur. Verr. II.
20. res ab omni conventu cognita,
celeriter domum nunciatur. Ser-
mo est de urbe Syracusana. Lig.
8. conventus firmi atque magni.
3) inprimis autem conventus di-
cuntur cives Romani, qui in ejus-
modi urbe negotiandi causa do-
micilium sibi constituerunt. Verr.
II. 13. ex civium R. conventu.
ibid. V. 36. is est conventus Syra-
culis civium Rom. cf. V. 5. H. 13.
etc. vid. Gronov. Obs. III. 22.

CONVERSIO. commutatio in
deterius. Dom. 18. conversio sta-
tus. Flacc. 38. conversio rerum
et perturbatio. * Periodi etiam di-
cuntur conversiones orationis aut
verborum. Or. III. 43. 49. Ita
autem dicuntur, quia converten-
da oratione efficiuntur. v. Con-
versus.

CONVERSUS. perturbatus.
Flacc. 38. republ. conversa. * Par-
tit. 7. reliquum est, ut dicas de
conversa oratione atque mutata.
Quid sit convertere orationem, ibi-
dem docetur.

CONVERTERE. Brut. 58. sed
hoc vitium huic uni in bonum con-
vertebat. De hoc usu verbi vertere
et convertere v. Cort. ad Sall.
Catil. 6. Jugurth. 85. 9. * Off.
III. 18. digitorum percussione here-
ditates omnium ad se convertere.
ubi v. Interpr. Verr. III. 76. pe-
cuniam publicam domum suam con-
vertere, pro avertere.

CONVESTIRE. Q. Fr. III. 1.
topiarium laudavi, ita omnia con-
vestivit hedera. Dom. 38. conve-
stita est domus duobus lucis.

CONVICIUM. clamor. ad Div.
I. 5. convicio jaclatus est, sc. accla-
mantium. Arch. 6. aures convicio
desessae. Verr. V. 11. convivia cum
maximo clamore atque convicio.
* Convicium aurium, eleganter di-
citur, cum aures aliquid, tam-
quam minus suave, repudiant,
nec

nec ferre possunt, et nobis tamquam injucunditatem exprobrant. Orat. 48. aliquando, idque sero. *convicto aurium* cum extorta mihi veritas esset, usum loquendi populo concessi, scientiam mihi relexavi. * *querela vehementior.* Div. XVI. 26. verberavi te *cogitationis* tacito duntaxat *convicio.* ibid. XII. 25.

CONVICTUS. *victus, oppressus.* Fin. III. 2. voluptatem concessuram arbitror, *convictam* superiore libro, dignitati. Flacc. 17. reprehensus, *convictus* fractusque. ibid. 52. bona *convicta.* v. not. Leg. I. 13. fracta et *convicta* secta. Catil. II. 6. *convictus* conscientia. Cluent. 2. causa prope *convicta* atque damnata est. * Dom. 57. *convicta* et commissa est devotio, dicitur, ut illud alterum: damnari voti. Quir. p. R. 1. ejus devotionis me esse *convictum*, etc. * Sull. 30. *convinci* in re aliqua. Sic et Tacit. A. XV. 44.

CONVINCERE. *pro vincere.* Phil. II. 4. *convincere* aliquem chirographo. Verr. III. 72. *convincere* adversarium. * *refutare.* Tusc. I. 6. quid est negotium pictorum, portenta *convincere*? cf. *Convictus.* * *convincidicuntur*, quorum crimina ita manifesta sunt testibus, etc. facta, ut negari non possint. Lael. 17. maleficii *convinci.* * *docere, docendo vincere et obtinere.* Parad. 8. extr. ratio et veritas ipsa *convincit.* Nat. D. III. 17. sed ut, Stoicos nihil de Diis explicare, *convinceret.*

CONVINCTUS. *exhibetur in libris quibusdam.* Cluent. 5. libido non solum dedecore, sed etiam scelere *convincta.* Sed probandum est, quod alii libri habent, *convicta, aut potius conjuncta.*

CONVOCARE. *de vocantibus numero pluribus.* Agr. III. extr. ut et conscribere dicitur.

COOPTATIO. *de lectione in Senatum occurrit.* Yeg. III. 22.

COPIA. *pro copiis aliquoties Pompejus in Ep. ad Att. VIII. 12.*

COPULARE. Orat. 45. libenter *copulando* verba jungebant, ut fodes, pro, si andes. * Fin. II. 14. cum praesentibus futura *copulare.* * Verr. II. 69. *copulati* in jus pervenimus: i. e. una.

COPULATUS. Off. I. 17. nihil *amabilius, nihil copulatus est: sensu activo.* Sed quidam Codd. habent *copulantiis, quod Peurcius recepit.*

COR. Tusc. I. 8. Aliis *cor* ipsum animus videtur; ex quo exordes, vecordes, et concordēs dicuntur.

CORAM. Verr. II. 41. 42. *corum* deferre aliquem: h. e. eum, qui domi est, nec peregrinatur.

CORBITA. Att. XVI. 6. *navis oneraria, ut ipse statim post appellat.* Nomen habet a corbe, quam in malo summo solebant interdum suspendere loco signi, ut auctor est Festus. Hujus generis etiam mentio apud Lucilium et Plautum: v. Schess. de Re nav. p. 178.

CORDAX. Orat. 57. Aristoteles autem trochaeum, qui est eodem spatio quo choreus, *cordacem* appellat, quia contractio et brevitatis dignitatem non habeat. Trochaeus h. l. ut apud Quintilianum *passim est idem pes, qui tribrachys dicitur.* Hunc igitur pedem, ut molliorem, *cordax* appellavit Aristoteles: unde Meursius in Orchestra, in *cordax*, volebat hic et ap. Quintil. IX. 4. legi *cordacicum: de quo vid. Viros doctos ait Quintil. l. c.* Ceterum de cordace, saltatione molliore, lasciva, et comica, in qua celerissima corporis pedumque agitatio dominatur, v. Meurs. l. c.

CORNIX. Mur. 11. Flacc. 20. *cornicum* oculos configere. est acutum et callidum decipere.

COROLLARIUM. est proprie idem, quod corolla. Corollae autem fiebant non solum e floribus et frondibus, sed etiam e lamina tenuibus aeneis, quae duro argenteoque inducebantur; quod genus

passim in antiquis monumentis occurrit, suspensum de collis hominum. vid. v. c. Cistophorum illum Bellonae ap. Gorium in Inscript. Donianis, loco supra in Cistophorus citato. Eodem modo autem describuntur corollaria ap. Plin. H. N. XXI. 2. Corollaria e lamina aerea tenui inaurata aut argentata dabantur. Huiusmodi corollae metallica dabantur histrionibus in scaeno, si plaquerant, teste Varr. L. L. IV. 16. cf. Paschal. de Coron. I. 7. Atque idem praemioli genus corollarium dicitur. Verr. III. 79. de corollariis scenicorum decuriam emerat. cf. Sueton. Aug. 45. et ibi Intt. Dabantur etiam acroamatibus in conviviis, cum probarentur. Verr. IV. 22. hic, quali festivum acroama, ne sine corollario de convivio discederet, ibidem, convivis inspectantibus, emblemata avellenda curavit. Sed cum honoris causa antea tantum verae corollae darentur, postea pecunia aut utiae respectu alicujus dabantur: cuius rei testis est locus in Verr. III. 79. et Suetonius l. c. Jam quia praeter constitutam rectamque mercedem haec praemiola dabantur, corollarium deinde dictum est pro auctario. Sic est Verr. III. 20. corollarium numorum: ut esset, unde Apronio ad illos fructus arationum hoc corollarium numorum adderetur.

CORONA. Verr. V. 11. ipse autem coronam unam habebat in capite, alteram in collo. Att. XIV. 18. Brutus noster vel coronam auream (h. e. triumphalem) per forum ferre posset. sed aureae coronae etiam mortuis impositae. v. Flacc. 31. Etiam Leg. II. 24. prohibetur, ne longae coronae, nec acerrae mortuis praeferantur. Longae coronae similes sunt his longioribus corollis in monumentis, de quibus supra. *Circulus hominum, qui aliquid, tamquam urbem in obsidione, aut iudicium in foro audiendi causa, ab omnibus partibus cingunt. Tusc. I. 5.

Mil. 1. Fin. II. 22. Flacc. 28. etc. Nat. D. II. 1.

CORONARIUS. Agr. I. 4. quod ad quinquaginta Imperatorem pervenit, pervenerit, ex praeda, ex manubiis, ex auro coronario, quod neque consumtum in monumento, neque in aerarium relatum sit. Ex quo loco intelligitur clare, ad Imperatorem pervenire solitam fuisse primo eam partem praedae, quae populi esset, adeoque in aerarium referretur; deinde aliam partem, quam in monumento aliquo, tantquam templo, quod vovisset ante, quam paludatus ex urbe exiret, aut in ipso bello, consumeretur; tertio aurum coronarium. Id habet nomen a corona: quoniam datur Imperatori a provincialibus, ut in corona aurea triumphali consumeretur, si triumphus ei esset decretus. Cum a provincialibus exigebatur, erat genus exactionis, honesto nomine, adeoque legibus non prohibitum omnino, sed re plerumque durum et iniquum. cf. Agr. II. 22. Pison. 37. mitto aurum coronarium, quod te diutissime torlit, cum modo velles, modo nolles. Lex enim generi tui et decerni et accipere vetabat, nisi decreto triumpho. Ex hoc deinde natum est genus doni, quod Caesaribus offerretur, cum in agno saepe hominum incommodo: unde coronarium remissum in beneficiis Caesarum memoratur: de quo vid. Auct. laudatos in Lex. Fabr. in Coronarius et Coronarium. Lips. Magnit. urb. Rom. II. 9.

CORPORATUS. corporeus. Univ. 4.

CORPUS. caro corporis. ad Div. VII. 26. itaque corpus amifi. *de libro. Q. Fr. II. 13. ad Div. V. 12. a principio conjunctionis usque ad nostrum reditum videtur modicum quoddam corpus confici posse. cf. Salmast. ad Solin. p. 3.

CORREPERE. Att. X. 12. occulte in aliquam onerariam corrependum. cf. de N. D. I. 24.

COR-

CORRIPERE. *furari.* ad Div. XII. 15. *corrumpere* vectigalia. *ibid.* quicquid ex pecunia *corruptum est.* in Caecil. 2. ut apertus in pecuniis *corripendis* fuit.

CORRUMPO. *ad partes meas traduco, ut contra jus faciat.* Verr. III. 68. Apronius ipsum Metellum non pretio, non convivio, non muliere, non sermone incauto atque improbo posset *corrumpere.*

CORS. *l. chors, pro cohors: septum in villis, quo pecudes coërentur. Nostri: ein Hof.* Orat. II. 65. villam in Tiburte habes, *cortem* in Palatio. v. *de hoc verbo Salm.* ad Solin. p. 220.

CORYMBUS. *est modus componendi capilli, quo feminae utebantur, cum capilli e fronte in verticem colligerentur, et ibi nodo confringerentur, dictus a corymbis, i. e. avis hederæ, propter similitudinem, unde et πόρυς dicitur.* Vid. inpr. *Salm.* ad Solin. p. 584. 586. Att. XIV. 3. *est Corymbus* Servius Balbi, qui ab hoc genere colligendi capilli nomen accepit.

CRASSUS. Flacc. 29. *agri crassi.* i. e. pingues, fertiles.

CRATERA. Verr. IV. 58. Nat. D. II. 44.

CREATOR. *conditor, auctor.* Balb. 13. *creator* hujus urbis Romulus.

CREDO. ad Div. I. 7. qui ei *credidissent*, sc. pecunias. * *Sunt qui putent, a poetis tantum dici: crede mihi: in prosa semper dici: mihi crede.* Id esse falsum, ex his locis intelligitur: ad Div. VIII. 7. XII. 12. Att. V. 10. VI. 6. VIII. 14. XIV. 15. etc.

CREPIDO. *ora litoralis, portus, etc.* Verr. V. 37. *piraticus* myoparo ad omnes urbis *crepidines* (in portu Syracusano) accessit. *Proripa quidem dixit Liv. XXVII. 13. Sed hic videntur imprimis intelligi loca in portubus interioribus, ad quæ naves appellunt.* Curt. IV. 5. tum applicant navigia *crepidini* portus. Vid. *Scheff. R.*

N. p. 219. * *Orat.* 67. omnia *tamquam crepidine* sustententur, de periodo, qua *sententiae plures junguntur, ne dissolvantur: nam periodo opponitur soluta oratio: ducta metaphorâ a crepidine, cui tamquam fundamento innititur aedificium, ne collabatur.*

CREPUNDIA. *naïria, quæ pueris dantur, ut iis ludendo se oblectent; tamquam monilia, torques, annuli, crepitacula, et similia.* Ex iis solebant aut *expositi aut rapti a praedonibus, etc. infantes agnosci: unde γυναικίονα.* Brut. 9. nunc quoniam totum me, non naevo, aut *crepundiis*, sed corpore omni videris velle cognoscere. Vid. *Salm.* ad Vopisc. Aurelian. c. 4. T. II. p. 421.

CRESCERE. *de numero rerum.* Sext. 32. mihi absenti *crevisse* inimicos. * *Arch.* 6. ex his studiis hæc quoque *crevit* oratio. *Haec est lectio vulgata: sed emendatiores habent: censetur; probat tamen vulgatum Gesnerus in Chrestom.* Cic. p. 248. * *De hominibus dicitur, qui famam nominis gloriamque consequuntur, aut gratiosi apud populum sunt, eoque sibi viam ad honores muniunt.* Rosc. Amer. 30. accusarem alios potius, ex quibus possum *crecere.* Cluent. 28. ut ex invidia senatoria posset *crecere.* Verr. V. 77. *extr.* de multis mihi *crecere* licebit. add. *Burm.* ad *Quid.* Her. 15. 117.

CRETA. *terra Asiatica, (quæ et Cimolus dicitur, Plin. XXXV. 16. 17. ab insula maris Cretici,) quæ aqua molliri potest, et tenax est, qua ad literas obsignandas utebantur.* Flacc. 16. hæc quæ est a nobis prolata laudatio, obliquata erat *creta* illa Asiatica, qua utuntur omnes in publicis privatisque literis. *Cretula est etiam* in Verr. IV. 26.

CRETATUS. Att. II. 8. Pompeji *fasciæ cretæ* non placebant. Nam fasciæ albae, majoris splendoris causa addita *cretæ*, ut in

albis togis, inter signa regni.
vid. *Fascia.*

CRETICUS. *est pes in versu*
(- - -) Orat. 64.

CRETIO. *est spatium temporis, quod datur heredi a testatore ad deliberandum, utrum velit hereditatem adire nec ne.* Att. XI. 12. *Galeonis hereditatem crevi: puto enim cretionem simplicem fuisse, quoniam ad me nulla missa est.* ibid. XIII. 46. *cretio libera.* *Cretio libera quae sit, non convenit inter doctos.* Cujac. Obs. IX. 29. *dictam putat illa, ut legationem liberam, h. e. quam adire licet, cum liberit, nullo certo dierum numero constituto, quod fieri vulgo in cretionibus solebat. Sed quoniam huic explanationi obstant illa verba: sexaginta diebus, quae a veteribus libris revocarunt viri docti: legendum censet cum nonnullis add. sexaginta duobus, ut ad testes referantur. Sed hanc interpretationem illud convellit, quod sexaginta duobus, sc. testibus, absurdum est, ut recte viderunt Malaspina et Manutius. Quorsum enim tam multi? Itaque magis mihi placet Manutii interpretatio, qui cretionem liberam dicit esse hereditatem liberam, int. a legato: nam coheres Hordeonius legata solvere debebat. Simplex autem cretio est, cum unus totam hereditatem cernit, adeoque coheredem nullum habet. Cicero conjecerat, se unum esse heredem, quoniam nemo illi scripserat, se esse coheredem, et hereditatem pro sua parte crevisse. Fortasse tamen aliquis malit eandem putare cum ea, quam Ulpianus imperfectam dicit, h. e. cui non additum est, si intra tot dies non creveris, exheres esto.* * Orat. I. 22. De his, credo, rebus, ut in cretionibus scribi solet, quibus sciam poteroque. Hunc locum optime interpretabimur ex Ulpiano: Cretio aut vulgaris dicitur, aut continua. Vulgaris, in qua adjiciuntur haec verba: Quibus scieris poterisque. Continua, in

qua non adjiciuntur. v. Tit. ex Corpore Ulp. tit. 22, in quo multa de cretionibus, a §. 27. - 34. ubi add. Interpr. in Jurispr. ante - Justin. Schulting. p. 642. sqq. De ipso verbo Cretio autem lege Periz. contra Kuster. in Sanctii Minerv. p. 790.

CRIMEN. Verr. IV. 45. *esse in crimine dicitur, qui auctor facinoris habetur.* Rab. P. 8. *haec tu in crimen vocas?*

CRIMINOR. *passive* Agr. III. 4. *si vera est lectio.*

CRIMINOSE dicere. Rosc. Am. 20. *est, cum possumus crimen non modo proponere, sed etiam augere, et probabile reddere iudicibus, ut non confictum, sed verum esse putent.*

CRIMINOSUS. *qui criminose dicit.* Cluent. 34. *Res autem criminosa dicitur, quae crimini datur, aut dari potest.* Verr. II. 67. etc.

CROCOTA. *est vestis muliebris et mullium virorum, ut patet ex Or. de Har. Resp. 21. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus soleis, etc. Habent autem nomen vel a croceo colore, vel από τῆς κρόκης, h. e. subtemine densiore, quod quae habent, molliores sunt vestes, ut putat Salmas. ad Capitolin. Pertinac. 8. T. I. p. 547. s. vel denique ab utroque; quod vestes densiore trama fere croco infecerentur. De ea vid. Ferrar. Re vesti. III. 5. p. 189. et c. 20. p. 241. Salmas. ad Tertull. de pallio p. 329. sq.*

CROTALUM. Pic. 9. *neque collegae tui cymbala et crotala fugi. Est autem crepitaculum aeneum, quo Syrae mulieres utebantur, sonumque edebat non absimilem cymbali sono: unde et jungitur utrumque genus. De eo vid. auctores laudatos in Lex. Fabri. Int. ad Petron. c. 67. Gesnerum in Chrestom. Plin. p. 436. Salmas. ad Vopisc. Carin. 19. T. II. p. 821.*

CRUDITAS. *est vitium stomachi ex mala concoctione, cum tam-*

tanquam erudi cibi coecefunt in eo: intemperantia edendi. ad Div. IX. 18. *eruditate* satius est hic, quam *istic fame.* *ibid.* XV. 17. D. *Sulla mortuus eruditate.*

CRUDUS. *qui eruditate laborat.* Fin. I. 8. *asoti*, qui in mensam vomant, *erudique* postridie se rursus ingurgitent. Orat. I. 27. *nohuit hodie agere Roscius*, aut *erudior fuit.* * *immuturus, de fructibus arborum.* Calo 19. *quali poma ex arboribus, cruda* h. l. i. n. t. etc. cf. *Salmas. ad Solin. p. 252.*

CRUSTA. Verr. IV. 23. *Omnia (vasa caelata) deferuntur: Cibyrtae fratres vocantur: pauca improbant: quae probarant, iis crustae aut emblemata detrahuntur. Sunt autem crustae ornamenta vasorum argenteorum, tamquam simulacra, eoque extrinsecus alligata, sed diversa ab emblematis. Nam emblemata sunt sigilla statuis similia, h. e. quae totam et omni parte rem exprimunt, crustae autem unum tantum latius ostendunt, neque adeo eminent magnopere: Gr. προεστρατα vocant, ut emblemata; περιεστρατη. v. haec latius disputantem Salmas. ad Solin. p. 786. Hinc vasa potoria crustata ap. Festum in Tabernae crustariae et Crustarius artifex apud Plin. XXXIII. 12. Crustae dicuntur semper de eo, quo res aliqua inducitur et tamquam loricatur, sine ulla eminentia. Notae sunt crustae in operibus tessellatis et musivis, quae non eminent, sed in calce totae latent, ac unum tantum latius exhibent. Ap. Plin. XXXVI. 6. Mamurra primus Romae dicitur parietes domus suae crusta marmoris operuisse. Ipsum tectorium, quo parietes operiuntur, crusta parietis, dicitur. In lignea supellectili, tamquam mensis, arcis, etc. Germani vocant: eingelegte Arbeit.*

CUBILE. *locus, ubi ferat cubare, dormire solent.* Verr. II. 77. *non jam velligia, sed ipsa cubilia videre possunt.*

CULTUS. *victus aut habitus junctus, significat vestitum, interdum etiam supellectilem omnem apparatusque, et vivendi rationem externam.* ad Div. IX. 3. *dabimus sermonem iis, qui nesciunt, nobis, quocumque in loco sumus, eundem cultum, eundem victum esse.* Off. I. 39. *eadem mediocritas ad omnem usum cultumque vitae transferenda est.* Or. I. 8. *homines a fera agrestique vita ad hunc humanum cultum civilemque traducere.* etc. cf. *Burm. ad Sueton. Caes. 45. p. 108. sq. * insitutio et educatio universa, vitae ratio.* Partit. 26. *est genus hominum ad honestatem natum, malo cultu corruptum, i. e. educatione mala, etc. * labor agricolarum.* Agr. II. 25. *in quo agricolarum cultus non elaboret.* add. Leg. I. 1.

CUM. Brut. 1. *cum quo certare erat gloriosius. Sic et Ovid. Met. X. 635. * ad Div. XV. 11. facturusque sim cum studiose, ac (pro tum) libenter. Sic et Att. VII. 19. Att. VI. 1. cum eo, i. e. hac cum exceptione vel conditione.*

CUMMAXIME. *dicunt esse nunc, hoc ipso tempore.* v. Graev. ad Suet. Domit. 10. ad Cic. Off. II. 7. Duker. ad Flor. II. 16. *ut alios taceam. Nec negaverim, in multis locis ita commode explicari posse. Neque tamen concedo, cum maxime proprie nunc significare. Sed 1) est forma elliptica pro ut cum maxime. v. c. Offic. II. 7. nec vero huius tyranni solum, quem armis oppressa pertulit civitas, quae paret cum maxime mortuo, etc. non absurde explices: quae paret nunc mortuo: sed proprie est, quae paret mortuo ita, ut quo tempore maxime servire putabatur, nempe ut vivo. Har. Resp. 15. quae sunt tum maxime: i. e. quam frequentissime, ita, ut nunquam magis facta sint. Et ita est etiam in reliquis exemplis, quae proferri solent. Itaque 2) interdum illud ut additur. Q. Fr. II. 8. domus celebratur ut cum maxime. Si ut omisset, quod potuisset*

facere, dicerent boni Grammatici, cum maxime h. e. esse nunc; quod nunc jam in verbo celebratur lulet, et supra in pariet, et aliis locis: unde ubi a bonis libris abest, non temere admittendum, ut ap. Liv. XXIX. 17. extr. Sed sensus est: domus mea celebratur non minus, quam quo tempore maxime celebrari putabatur. Terent. Heeyr. I. 2. 36. Bacchidem amabat, ut cum maxime, tum Pamphilus: in quo loco plane absurdum esset, de nunc cogitare. Quid? quod 3) τῷ cum maxime intermedium nunc additur, quod non fieret, si per se nunc significaret. Cluent. 5. quae multos jam annos, et nunc cum maxime filium interfectum cupit. h. e. nunc ita cupit, ut nunquam magis cupierit. Ter. And. I. 1. 125. nunc cum maxime a te postulo. Quis non videt, cum maxime esse vehementissime? et sic cape etiam sine nunc, Eunuch. III. 5. 33. cum maxime volo, te operam dare. Plin. Epist. X. 58. quod est multo depressior opere eo, quod nunc maxime surgit. Quanquam Drakenb. ad Liv. XL. 13. per pleonasmum addi putat, concedens ceterum cum Dukero ad XXXIX. 17. nunc cum maxime recte dici. Ex his judicari etiam potest de controversia, an dici etiam possit tum maxime, ut in libris Cic. etiam occurrit, ut Or. I. 18. extr. quod contra Graevium defendunt Cortius ad Plin. Ep. IX. 13. Duker. ad Flor. II. 16. et Liv. XL. 13. Scilicet, quemadmodum dici potest, nunc maxime, pro, nunc ut cum maxime; sic etiam tum maxime, pro tum, ut cum maxime. Sed illud falsum est, quemadmodum cum maxime pro nunc dicitur, ita tum maxime pro tunc dici.

CUMULARE. Att. IV. 1. ad cumulandum gaudium. Fin. V. 14. quod cumulatur ex integritate corporis et ex mentis ratione perfecta: h. e. perficitur, absolvitur. Or. III. 24. eloquentiam cumulare. Coel. 16. nunc mihi animus ardet,

et meum cor cumulatur ira. Sext. 40. hoc est perfectae cumulataeque virtutis.

CUNCTARI. pro percunctari Att. XI. 10.

CUNCTUS. pro totus. Arch. 3. cuncta Graecia: quod imitandum negot. Burmann. ad Virgil. Aeu. I. 233.

CUPA. Pison. 27. panis atque vinum de propola atque de cupa. Cupa est semina, quae vinum in caupona vrudit, ut propola, qui panem. Alii tamen de dolio interpretantur. vid. Burn. ad Sueton. Claud. 40.

CUPEDIAE. appetitio vehementior ciborum delicatiorum. Tulc. IV. 11.

CUPIDITAS. Tulc. IV. 31. cupiditas est effusio animi in appetendo, ut laetitia in fruendo. diciturque non modo de genere, sed etiam de specie, ut de spe Off. I. 21. ubi opponitur metui: item Partit. 3. ubi est spes conjuncta cum appetitione aliqua, ut semper. Sed imprimis cupiditas dicitur de avaritia, libidine, et nimio honorum magnarumque rerum studio. Cluent. 55. qui sine cupiditate vixerunt, dicuntur, qui integri sunt ab avaritia et pecuniis captis. Phil. III. 10. Naso carens omni cupiditate: i. e. non appetens provinciam. Verr. I. 36. cupiditas in eo genere, de nimio studio signorum. Act. I. in Verr. 12. cupiditas dicitur de patrono causarum, qui semper obtinere vult causam, quamvis injustam, qui regnare in judicis cupit, ut Hortensius. * de iudicibus imprimis cupiditas dicitur, qui sunt partium studiosi, quoniam scilicet aut odio aut amore ducti, nimis vehementer, etiam contra leges et religionem, alicujus damnationem aut absolutionem cupiunt. Marcell. 9. sine cupiditate judicare. Planc. 17. de Quaestore: voluntatem erga Cn. Plancii salutem sine ulla cupiditate prae se fert. cf. Flacc. 10. Font. 9. Verr. I. 1. * Neque tamen de iudicibus solis, sed

sed et de aliis, ut testibus, etc. qui non judicant, dicitur hoc fere sensu cupiditas. Flacc. 26. hisce utitur laudatoribus Flaccus, his innocentiae testibus, ut Graecorum cupiditati (qui, sc. in Flaccum, odio ducti, graviter pro testimonio dixerant) Graecorum auxilio resistamus. Sic, de studio rei opprimendi: Quint. 21. qui summis opibus S. Naevium defendunt: si id est defendere, cupiditati alterius obtemperare, quo is facilius, quem velit, iniquo iudicio possit opprimere. * tribuitur etiam emporibus et conductoribus, qui nimia spe lueri nimis care emunt vel conducunt. Att. I. 17. Aliani, qui de Censoribus conduxerant, questi sunt in Senatu, se, cupiditate prolapsos, nimium magno conduxisse. * de re denique, cujus cupiditate flagramus. Qu. Fr. I. 1. ex impurissimis faucibus inhonestissimam cupiditatem eripuisti.

CUPIDE. ad Div. XVI. 9. interea, qui cupida profecti sunt, multi naufragia fecerunt. Vatin. 17. cupidissime falsum testimonium dicere.

CUPIDUS. partium studiosus. Cluent. 24. cupidus auctor, cf. Caecin. 3. Fonteij. 6.

CUPIO. Q. Fr. I. 2. §. 3. ego Fundaniae non cupio, i. e. faveo.

CURA. pro curatio, ut morbi. ad Div. V. 16. cura doloris. vid. not.

CURARE. pro solvendam pecuniam curare, item solvere. ad Div. XVI. 9. me, cui iussisset, curaturum. ibid. V. 20. erat nobis curata pecunia Valerii mancipis nomine. cf. Att. I. 6. V. 21. Q. Fr. II. 4. Quint. 4. ubi vid. Passerat. etc. similis elipsi est in hoc: Att. XV. 1. 3. signa, quae nobis curasti, sc. emenda. * Fin. IV. 19. ut ridere non curet. ad Div. I. 9. neque sane redire curaret. * edere. Or. III. 61. curemus nos.

CURIA. 1) pars tricesima civitatis Rom. in quas partes Romulus eam descripserat. Dom. 29.

Si id 30 curiae iussissent, num id iustum esset ratum. 2) Curia quae antiquitus habuit eadem, ubi sacra curiae faceret Flamen curiae, Cūrio dictus, et ubi curiales convenirent de rebus communibus acturi. Certe Varr. L. L. V. 6. curias olim dictas esse tradit, ubi sacerdotes res divinas curarent, quae et templa dici potuerunt, quia inauguratae erant, unde et pro templo dicitur. vid. inpr. Sigon. Ant. Jur. Civ. R. II. 3. p. m. 52. et Lips. ad Tacit. A. XII. 24. Divin. I. 17. lituus cum situs esset in curia Saliorum. Curia Saliorum profecto nil est aliud nisi aedes, in qua convenirent Sullii, cum sacra facturi, tum alii de rebus suis. 3) est locus consilii publici, ubi Senatus conveniebat, sive nomine ducto ab illo curiarum genere, de quo ante dictum est, sive, quod non esset ab iis diversae, sed quoniam in templis quaecunque Deorum, sic in aedes publicas curiae cujuscunque convocari Senatus posset, quamquam illud verius. Nam Varro diferte duo genera curiarum facit, unum, in quo res divinae, alterum, in quo humanae a Senatu agerentur. Certe Romae non una curia Senatoria fuit, ut in nostris urbibus. Div. II. 9. Curia Pompeja memoratur: sed ea post Caesaris mortem obstructa est, teste Sueton. in Caes. 88. et tamen postea saepe fit curiae mentio, et praeterea Hostilia aliaeque memorantur. In urbibus autem municipalibus et Graecis unus certus locus fuit, quae curia dicebatur, Gr. βουλευτήριον, auctore ipso Cicerone in Verrinis. Sed κατ' ἐξοχήν tamen curia dicitur ea, quae erat in foro, a Tullo Hostilio ad comitium extructa: de hac Cicerro Flacc. 24. speculatur atque obsidet rostra vindex temeritatis, et moderatrix officii, Curia. Hinc tropice etiam ponitur pro ipso Senatu, auctore Cic. Or. III. 42. * Or. I. 7. tantam in Crasso humanitatem fuisse, ut

cum lauti accubuissent, tolleretur omnis illa superioris tristitia sermonis: cœque esset in homine jucunditas, et tantus in jocando lepos, ut *dies* inter eos *curiae* fuisse videretur, convivium Tusculanum. *Sigon. de Ant. Jur. C. R. II. 3. extr. putat respici ad consuetudinem curialium, qui certis diebus interessent sacris, quae per Curionem pro Curia fierent: quod ego non capio. Dies curiae est dies Senatus, vel legitimi, vel extra ordinem convocati. Sermo fuerat de republica inter principes civitatis, isque severus et tristis, qualis foret, si in ipso Senatu dixissent de tantis rebus: sequitur convivium nihilominus hilare, quale vel maxime esse solet in villis, in quas relaxandi animi causa secedimus.*

CURIALIS. Offic. II. 18. Cimonem Athenis etiam in *curiales* suos Laciadas hospitaleni fuisse. *Curiales non sunt, ut Manutius interpretatur, ἀσπότες: in quem errorem inductus est, quod et hos curiales interpretari Latini solent: nec φυλῆτας, ut Nizolius, sed δημότας. Nam λαλία, s. λακιάδας, non fuit ἀσπότες, sed δήμος, populus vel pagus tribus (φυλῆς) οὐρηδός. (v. Potter Arch. Gr. I. 9. p. 51.) Itaque quos et populares Latini vocant, Cicero h. l. curiales vocat.*

CURIATUS. Agr. II. 11. *Curiata* comitia tantum auspicio-
rum causa remanserunt. *Curiata* comitia sunt, quibus ex instituto Romuli per curias suffragia ferantur. De iis est locus classicus Agr. II. 10. 11. 12. In iis fiebant adoptiones, et potestas rei militaris administrandae dabatur. Agr. II. 11. *Lex curiata.* v. Ind. LL. Att. II. 7. legis *curiatae* auspices, sunt, qui in auspicio essent, dum *lex curiata* ferretur.

CURIOSITAS. Att. II. 8. sum in curiositate ὀφθαλμικός.

CURIOSUS. in bono et malo sensu occurrit. Dom. 12. quid tam

curiosum, quam ea scire velle, de quibus majores nostri vos solos scire et consuli voluerunt. cf. Flacc. 29. Fin. II. 9. reperiam multos, non tam *curiosos*, nec tam molestos, quam vos estis, quibus, quicquid velim, facile perluadeam. ad Div. III. 1. homo non solum prudens, verum etiam, quod juvet, *curiosus.* ib. IV. 13. *curiosior* ad investigandum. ibid. VIII. 1. tametsi tu, scio, quam sis *curiosus*, et quam omnibus peregrinantibus gratum sit, minimarum quoque rerum, quae domi gerantur, fieri certiores. Tusc. I. 45. est in omni historia *curiosus.* i. e. omnem historiam cum cura diligenter tractavit.

CURRERE. Att. I. 20. peditarii Senatores raptim in eam lententiam eucurrerunt.

CURRICULUM. Phil. VII. 9. *curriculum* industriae nostrae in foro, etc. elaboratum est. Muren. 22. cum te de *curriculo* petitionis deslexisses. conf. Lael. 12. Rabir. Perd. 2. me ex constituto spatio defensionis in semiborae *curriculum* coëgisti. Cato 11. haec sunt exercitationes ingenii, haec *curricula* mentis. Orat. 8. me oratorem ex Academiae spatii extitisse. Illa enim sunt *curricula* multiplicium variorumque sermonum, etc. *Metaphora ducta est a stadio, in quo exercebant homines currendo, athletae. vid. Cato 10. quadrigarum etiam curriculum est. Muren. 27. Har. Resp. 10. te appello, Lentule, tui lacerdotii sunt thesauri, curricula, praecentio, etc. Haec curricula sunt currus, quibus in ludis circensibus certatur. Alia exempla vid. ap. Scheff. de Re vehic. L. I. c. 1. p. 3. Graevius etiam laudat Sueton. in Caio Calig. c. 19.*

CURRUS. pro curra triumphali, atque adeo triumpho ipso. ad Div. XV. 6. quem currum aut quam lauream cum tua laudatione conferrem. *Alia exempla congegit Drakenb. ad Sil. Ital. VI. 345.*

CUR-

CURSUS. Att. V. 8. *cursum* expectabam. i. e. *ventum secundum, quo navigare possent.* Att. III. 8. ille tibi non ignotus *cursum* animi et industriae meae. Off. I. 32. implicari aliquo certo genere *cursumque* vivendi. Sext. 21. *vita brevis est, gloriae cursus* sempiternus, etc. ad Div. III. 11. *cursum* bonorum consiliorum. Fin. I. 11. *virtutum cursus* ad voluptatem. ad Div. X. 3. *cursum* ad gloriam. Brut. 81. *cursum* suum transcurrere. *Hae loquendi rationes ducuntur a stadio, in quo proprie cursus est.* Sed dicitur etiam *cursum* de navigatione, ut ad Div. XII. 25. unde crebra illa ap. Ciceronem formula: *cursum tenere.* Orat. 1. teneat *cursum*, quem potest. Phil. VIII. 4. quem enim *cursum* industria mea tenere potuisset, sine forensibus caulis, sine judiciis, sine legibus. Quir. p. Red. 1. secundus vitae *cursum*. * Planc. 7. *cursum* ad honorem venire: i. e. *meritis, nobilitate, rectis artibus: opponitur obrepere.* * Or. II. 10. *cursum* orationis, dicitur de oratione perpetua.

CURULIS. Verr. V. 14. *sella curulis.* Fuit ante Regum, post magistratum majorum, puta, Consulium, Praetorum, Praetorum, et Aedilium *curulium*: in qua, cum in publico essent, considerent. Ejus forma quae fuerit, e numis conspici potest, e quibus de ea docte discessit Spanhem. de Us. et Pr. num. Diss. X. adde Casaub. et Burm. ad Sueton. Aug. 44. Ab hujus *sellae* usu dicti Aediles *curules*, ut distinguerentur a *plebeis*, et Har. Resp. 13. *curulis* aedilitas.

CUSTODIRE. Att. XV. 13. orationem tibi misi: ejus *custodiendae* et proferendae arbitrium tuum sit. Or. II. 10. *custodire* literis, est memoriae prodere.

CUSTOS. Sen. p. Red. 11. *custos* in comitiis item tabellarum *dicuntur amici, qui a candidatis, aut iis, quorum interest, urnis et diribitoribus tabellarum appo-*

nebantur, ne fraus intersedere posset, aut sua sponte eam curam suscipiebant, ut patet e Pisoniana, c. 15. add. Viros doct. ad Varr. R. R. III. 5. extr. et Gruch. Com. I. 3. 4.

CYBEA. Verr. V. 17. etc. *ex qua loco apparet, onerariam navem fuisse, ad deportandas merces accommodatam, propter latitudinem, qua paene ad xifon formam accedebat; ita dicta. Sic Hesiod. Graeci opponunt longioribus, vocantque στερογγύλην. Forte est pro Cymbaea, ut xifas apud Hesych. ubi v. Albertum.*

CYNOCEPHALUS. Att. VI. 1. erat *cynocephalus* in effredo. De *Cynocephalis fabulosa sunt ap. Plin. H. N. VI. 30. Verum est, simiarum genus fuisse, quod ita appellaretur. v. Salmaj. ad Solin. p. 267.*

D.

DACTYLICUS. Or. 57. *dactylicus* numerus hexametrorum magniloquentiae est accommodatio. *Dactylicus numerus non modo e pedibus dactylicis oritur, sed etiam ex reliquis, qui eodem tempore continentur, ut anapaesto, spondeo. Sic est ap. Longin. S. 33. ἐρθμὸς δακτυλικός, ubi vid. Intt. et conf. Clark. ad Homer. Iliad. T. I. p. 68.*

DAEMON. de Univ. 11. Dii, quos Graeci *δαίμονας* appellant, nostri, ut opinor, Lares; h modo hoc recte conversum videri potest.

DAMNATIO ambitus. Cluent. 36.

DAMNATORIUM iudicium. Verr. III. 21.

DAMNUM. *sumtus, iactura rei familiaris, atque adeo aes alienum.* Verr. I. 12. *damna*, quae res patris ejus pertulit, praetereantur. ibid. V. 15. *damna*, quae aetatis fructu dissoluta et compensata sunt. Phil. II. 27. *damna* aleatoria. * *genus exercitationis, et poenae levio-*

levioris, qua v. c. Consules utebantur in Senatores, qui ipsis parere nollent. Phil. I. 5. quis unquam tanto damno Senatorem coegit? aut quid est ultra pignus aut multam? Off. III. 5. qui conjunctionem civium dirimunt, eos leges morti, exilio, vinculis, damno coercent. *genus injuriae. Rolf. Com. 11. damni judicium, etc.

DATIO. Agrar. II. 22. legum datio.

DATUM. vid. *infr. post Do.*

DE. Muren. 33. *de nocte surgis, est statim a media nocte f. multa adhuc nocte. sic de die, est statim a meridie sive multa adhuc die, ut in illo, convivari de die.* vid. Burm. ad Phaedrum III. 10. 20. *quamquam interdum etiam a mane esse vult Salmas. ad Solin. f. 456. Sext. 35. de multa nocte vigilare.* Petis. Conf. 12. *ut de nocte domus compleatur, int. clientibus.* *Q. Fr. II. 1. fac, ut diligenter considerateque naviges de mense. Decenbri: *alii aliter explicant.* Vatín. 15. *intelligo de gestu: i. e. ex gestu. Sic ad Div. VII. 29. duos parietes de eadem fidelia dealbare.* Phil. II. 27. *persona de mino, modo egens, repente dives.* *ab. Caecin. 36. *nec minus vereretur, ne continere Aebutium, quam ne de eo contentus esse videatur. Sed v. not. Att. XIII. 31. de Pilio emit.*

DEBEO. ad Div. I. 1. *extr. nos in causa auctoritatis minus habemus, quod tibi debemus, scil. propter beneficia tua.*

DEBILITARE. Flacc. 30. *membra debilitare lapidibus, fustibus; est confringere, et eorum usum auferre. Nam debiles dicuntur, qui aliquo membro corporis capti sunt.* v. Graev. ad Agrar. II. 33.

DEBILITAS. *de corporibus parte aliqua truncatis.* Tusc. III. 34. Fin. V. 28. *bonum integritas corporis, misera debilitas est.*

DEBILITATUS. Quint. 1. *veritas debilitata recreatur; cum oppressa fuisset, emergit, et cognoscitur.* *perterritus. Or. II. 33.

debilitati a jure cognoscendo, voluntatem discendi simul cum spe perdiscendi abjicereinus. Pearceus *adjiciendum putat: metu; quod in duobus MSS. reperit, ut est aliis locis. Sed quemadmodum vulnerati et membro aliquo capti simpliciter debilitari, debilitati dicuntur, onisso corporis aut membri nomine, quo debilitantur: sic etiam animus debilitatur simpliciter dici potest, pro metu debilitatus.* *Agr. II. 33. *nervis omnibus exsectis, urbem ipsam solum ac debilitatam reliquerunt. dicta metaphoram ab ea verbi significatione, de qua dixi in Debilitare.*

DEBITIO pecuniae. Planc. 28. DECANTARE. Or. II. 18. *pervulgata praecepta decantare.* *cantum finire. Tusc. III. 22. *jam decantaverant; tropice.*

DECANTATUS. *cognitus, planeque perspectus.* Or. II. 32. *omnes quaestiones percursum animo ac prope decantatas habere debent.*

DECEDERE. Verr. II. 20. *Itaque Sthenius - de provincia decessit. Graevius probabat conjecturam Hotomanni, qui discessit legendum putabat, quod magistratus tantum decedere dicerentur. Eodem modo tentavit Graevius locum Verr. III. 41. negotiatores inviti Romam raroque decedunt. Sed si attendisset vir doctissimus, facile magnum copiam locorum in ipso Cicerone colligere potuisset, ubi decedere de privatis dicitur. Paucos de multis laudasse suffecerit.* Verr. II. 27. *Romam decedere mecum cupierunt Heraclius et Epicrates. ibid. 65. ut Siculi sibi e Sicilia decedendum arbitrentur. ibid. 77. Verrutius iste in Sicilia sit, an jam decesserit.* Att. V. 21. *equites ex Cypro decedere jussi. Sic est etiam ibid. VI. 1. 3. ad Div. II. 11. X. 32. XII. 30. extr. etc. Neque solum de provinciis decedere dicitur, sed Roma etiam.* ad Div. VIII. 10. *extr. mei officium est, meminisse, qua obtestatione decedens mihi mandaris. Atque adeo pro dis-*

discedere dicitur. ibid. 1. quod tibi *decedens* pollicitus sum. h. e. *discedens a te, eum te abeuntem in provinciam prosequeretur*. ubi v. *Manut.* * ad Div. XIII. 56. *decedere* de hypothecis, est, *hypothecas creditori tradere, ut eas non hypothecarum, sed donum iure habeat.* * Att. VII. 2. *quartana decessit.* * *decedere* dicuntur nobis *obvii, qui honoris causa de via declinant, ne nobis id facere opus sit.* Cato 18.

DECEMPRIMI. dicuntur *decem seniores et principes Senatores in municipiis aliisque civitatibus liberis, qui magistratus proxime sequuntur.* Rosc. Am. 9. ubi v. *Graev.* Verr. II. 67. magistratus et *decemprini*: *Livius XXIX. 15.* *decem principes appellat*: add. *Noris, ad Cenotaph. Pis. Disf. I. c. 3.*

DECENVIRI. 1) *Decenviri stilitibus (antique, pro, litibus) iudicandis, sunt iudices causarum privatarum, creati non multo post praeturam peregrinam, auctore Pomponio in Orig. Juris: de quibus vid. Sicama de Judic. Centumvir. c. 9. et 10. Sigonius de Judiciis et Intt. Pomponii. Dom. 29. si Decenviri sacramentum injustum iudicassent. Caecin. 33. cum Arretinae mulieris libertatem defenderem, et Cotta Decenviris religionem iniecisset, non posse sacramentum nostrum iustum iudicari. Orat. 46. Decemvirorum litibus (s. stilitibus, ut Muretus in MS. invenit) iudicandis, dico nunquam.* 2) *magistratus extraordinarius legum scribendarum causa sine intercessione creatus. a. U. CCCIII. Liv. III. 33. Agr. II. 9. nostri Decenviri, qui XII Tabulas scripserunt, etc.* 3) *De Decenviris Rullianis v. Agr. II. 7. sqq.*

DECENTIA. Nat. D. II. 58. *venustatem, ordinem, et ut ita dicam decentiam, oculi iudicant.*

DECERNO. Quint. 8. 20. Praetor *decernit: cum ex edicto ius dicit, v. c. possessionem, aut in-*

terdictum dat, addigit, etc. * *decernere porro dicuntur Senatores in sententiis dicendis, quod dicunt, quid a Senatu decerni velint.* Mil. 6. ego ipse *decevi.* ad Div. I. 1. *Craesus tres legiones decernit.* add. *Gronov. ad Liv. XXVII. 20.* * *Q. Fr. II. 12. decernendum nihil censeo: i. e. rem reijciendam puto.* * *puto.* ad Div. II. 6. in quo posita omnia in ea esse *decevi.* Att. III. 15. quod in me ipso satis consilii esse *deceras.* Quint. 2. Uno iudicio de fortunis omnibus *decernit.* ad Att. X. 10. suo capite *decernere.*

DECESSIO. Rabir. Post. 11. utrum accessiorem pecuniae an *decessionem* de summa fecerit, ib. *decessionem* nulle talentum esse factam. Tusc. I. 46. *decesso* bonorum, *opponitur cumulo, h. e. accessioni.* * *abitus de provincia cum magistratum, tum privatorum.* Qu. Fr. I. 1. *spem maturae decessionis asserre.* ad Div. IV. 10. *de Marcello privato:* subvereor, ne te delectet tarda *decessio.* Att. VII. 3. in ipsa *decessione* significavit, sperasse se aliquid.

DECESSUS. *abitus de provincia.* ad Div. VIII. 10. quod ad *decessum* tuum attinet. Phil. II. 58. Creta post M. Bruti *decessum* potuit liberari.

DECIDERE. Verr. IV. 45. *decidere* in fraudem. i. e. *facinus patrare.*

DECIDERE. *pacisci, transigere.* Quint. 4. per te *decidit* P. Quintus, quod dissolveret. cf. Rosc. Amer. 39. Rosc. Com. 11. Verr. II. 32. etc. *Gron. Obs. II. 6.*

DECIPERE. Rosc. Am. 40. *inducere, decipere, destituere. Haec tria ita differunt: inducere est fallere consilio dando et ad rem aliquam faciendam impellendo; destituere, deferendo eum, qui, quia promissas aut debebas, a te aliquid auxilii expectabat; decipere denique, sub utilitatis specie nocendo.* ad Div. V. 16. ea impendere reipublicae, quae qui reliquerit, nullo modo mihi quidem

dem *deceptus* esse videatur: h. e. *nihil detrimenti fecisse, etc.*

DECISIO. *pactio, transactio, atque adeo conditio transigendi.* Rosc. Com. 13. post *decisionem* veterem. Flacc. 36. *decisionis* arbit. Provinc. Conf. 4. pactiones pecuniarum cum tyrannis, *decisiones, etc.* Verr. I. 54. negat, eum sibi illa *decisione* satisfacere posse. * *de eo, super quo convenit ab utraque parte etiam in disputando.* Caccin. extr. nostra *decisio* de aequitate.

DECLAMARE. *exercitationis causa dicere.* Fin. II. 2. ad fluctum, ajunt, *declamare* solitum Demosthenem. * *etiam in vera causa.* Verr. IV. 66. qui pro isto contra me vehementissime *declamasset.* Rosc. Am. 29. quae mihi visus est ex alia oratione *declamare*, quam in alium reum commentaretur. * *ad Div. III. 11. majestas est, ne in quonvis impune declamare liceret.*

DECLAMATOR. *rhetor.* Or. 15. *declamator* de ludo. Or. III. 34. non eum *declamator* aliquis ad clepsydram latrare docuerat.

DECLAMITARE. Tusc. I. 4. *declamitabam* causas. Brut. 90. *commentor declamitans*, sic enim nunc loquuntur, saepe cum M. Pione, aut cum aliquo quotidie.

DECLARARE. *ad Div. II. 3.* Rupae non desuit studium *declarandorum* munerum, h. e. *populo pollicendorum.* Muren. 2. in iudicio Consulis designati, is potissimum Consul, qui Consulem *declaravit*, h. e. *creatum a populo pronuntiavit.*

DECLINATIO. *degressio in oratione.* Partit. 15. *declinatio* ad amplificandum.

DECLINATUS. Fin. V. 7. primum *declinatum*: i. e. *quod homines nati primum adversantur et fugiunt.*

DECOCTUS. Or. III. 26. suavis austerâ et solida, non dulcis et *decocta*, i. e. *fracta, languida.*

DECOLORATIO. *pro coloratione.* Divin. II. 27. *decoloratio*

et aliqua contagione terrena potest sanguinis similis esse. *Sic sunt manus decoloratae Sueton. Aug. 5.*

DECOQUERE. *confundere impensis et sumtu faciendo.* Att. IX. 11. sciebam, eum agrum *decoquere* quoto anno. Phil. II. 18. tenes memoria, te praetextatum *decoxisse?*

DECORUM poetarum. Off. I. 28. *quid sit?*

DECRETUM. *sententia Senatoris.* ad Div. XV. 5. *sententia mea et decreto* laudavi. * *philosophi placitum.* Acad. IV. 9. etc. * *Responsum Jcti.* Muren. 13. *responsa atque decreta* vestra evertuntur saepe dicundo. * *jurisdictionis praetoriae pars.* Verr. II. 48. quin is ab Siculis *ob decreta* interponenda pecuniam acceperit, qui M. Octavium Ligurem ob jus dicendum poposcerit. v. *Jurisdicatio.*

DECUMANUS. Verr. III. 6. *ager decumanus*: h. e. *e quo decumae dantur.* * *publicanus, qui decumas a populo redemit.* Verr. III. 8. II. 13. III. 48. II. 71. *decumani* principes et quasi *Senatus publicanorum.* *Scilicet, quenuadmodum honestissimum, de more Romano, genus rei quaerendae est agricultura: sic etiam inter publicanos honestissimi, qui decumas conduxere.* * *magnus.* Fin. II. 8. *acipere cum decumano.* *In rusticis sunt ova, poma decumana. Noti etiam sunt versiculi Ovidiani, de fluctu maximo: Hic fluctus supereminet omnes, posterior nono est, undecimoque prior.*

DECUMBERE. *de gladiatoribus, cum gladium recipiunt, jugularique se patiuntur.* Tusc. II. 17. mittunt etiam vulneribus confecti ad dominos, qui quaerant, quid velint: si satisfactum iis sit, se velle *decumbere.* *ibid.* turpius *decumbere*, cf. Phil. III. 14. * *de coenante.* Verr. III. 25. cum in triclinio *decubisset.*

DECURIA. *tabula f. album, in quo Senatorum nomina scripta, qui iudicia administrare debent, f. classis iudicum. Decuriae autem*
ex

*ex instituto vetere tres fuerunt, tot sc. in quot partes Senatores judicantes descripti erant; quibus quartam adjecit Augustus, Sueton. c. 33. ubi vid. Casaub. quintam Cajus, auctore eodem Sueton. c. 16. Sextam, quamquam rogatus, tamen addere noluit Galba. Sueton. c. 14. Verr. I. 61. II. 82. Cluent. 37. Vid. de his decuriis Plin. XXXIII. 1. 2. * De iudiciis decuria etiam est, sed alio sensu, Verr. III. 11. Quid tandem postulat arator? nihil nisi ex edicto iudicium in octuplum. quid Apronius? non recusat. quid Praetor? jubet recuperatores rejicere. Decurias scribanus. (sc. arator dicit) Quas decurias? (respondet Verres) de cohorte mea rejicies. Hic decuria non est, ut Romae, quod videbatur Hotomanno, numerus civium Rom. de conventu provinciali, quorum est, causas judicare, sed indiculus iudicium delectorum ad causam aliquam cognoscendam et iudicandam. Arator non postulat, ut sibi copia fiat decuriae iudicium, sed ut decuriis iudicium scribatur et deligatur. * In decuriis etiam distributus erat ordo scribarum, reliquorumque ministrorum, quimagistratibus apparebant: unde Verrius. III. 79. ad eos me scribas voca, si placet: noli hos colligere, qui decuriam emerunt. v. in prunis Vales. ad Ammian. XXVIII. 6. et alios, quos laudant viri docti ad Sueton. Claud. 1.*

DECURIARE. in decurias conferbere, quod faciebant, qui tribuum largitione corrumpendarum causa, coitiones faciebant, unde de sodalitiis rei. Planc. 18. doce, decuriasse Plancium, conscripsisse populum. ibid. 19. in doce, Plancium sequestrem fuisse, largitum esse, conscripsisse, tribules decuriavisse. Erat autem Plancius reus de sodalitiis. Sic Clodius seditionis causa dicitur homines de populi fece decuriasse. Sext. 15. cum vicatim homines conscriberentur, decuriarentur. Phil. VII:

6. non rursus improbos decuriabit? non sollicitabit agros? Plane sic etiam est centuriare: de quo supra.

DECURIATIO. Planc. 18. decuriatio tribulium. v. Decuriare.

DECURIO. Senator municipalis aut colonicus. Rosc. Am. 9. 39. Sext. 4. ad Div. VI. 18. etc.

DECURRERE. Caecin. 23. ad istam hortationem decurrunt. i. e. confugiunt, veniunt tandem. Quint. 15. ad haec extrema et inimicissima jura tam cupide decurabas. Ducta ratio de stadio et circo. Sic est Tusc. I. 8. Nunc video calcem; ad quem cum sit decursum, etc. Hinc etiam ad navigationem, ut ipsum cursus verbum, (v. in Cursus) traducitur. ad Div. XVI. 4. cum Mescinio Quaeitore te bellissime decursurum puto.

DECURSIO. ad Div. XI. 10. decursionibus vastare loca. sunt incursiones, quae de montibus fiunt. Male aliquis corrigebat excursionibus: quae sunt Graecis παραδρομαί, ἐποδοί: at decursiones sunt, quae fiunt ἐπιτεταγμένως. vid. Thuc. I. 142. et ibi Schol.

DECURSUS. a. um. Quint. 31. aetas acta et decursa. Cato 23. eurso spatio. ad Div. VIII. 13. haec aetate iunt decursa: de vitiis, quae per aetatis ipsius rationem deponi solent. Or. I. 32. decursa abs te de arte: i. e. explicata breviter.

DECURSUS. ūs. Or. I. 1. decursus honorum est, cum omnibus perfuncti sumus. ad Div. III. 2. decursus.

*DEDERE. de reo. Rosc. Am. 3. libidini alterius dedere aliquem, est, condemnare, quia alteri placet. ibid. 22. quem dedi putabas. cf. Quint. 18. extr. eodem modo, quo condonare et addicere dicitur, de quibus supra. * Planc. 80. in qua oratione ego me ei dedebam, cui nil magnopere deberem; h. e. ei me obstrictum profitebar, ejusque me totum fore pollicebar. v. Graev. ad h. l. * ibid. 37. quā vitam*

vitam pro republ. *dediderunt. Sed Græc. dedit ediderunt. * dicitur etiam ut dare se alicui, pro facere, quæ grata fore scis, careffer quæquam.* Petit. Conf. 9. salutatores cum obeunt plures compellitores, et vident, unum esse aliquem, qui hæc officia maxime animadvertat, ei *se dedunt*; deferunt ceteros.

DEDICARE. proprie idem est, quod consecrare: de quo vid. supra in Consecratio. Hinc eleganter Leg. I. 22. ingenium in se suum, sicut simulacrum *dedicatum* putabit. * *deferre.* Flacc. 32. *dedicare* in censu. Docti viri laudarunt *Gell. VII. 11. ubi vid. Gronovium, et eandem Sest. IV. 1. Lips. Var. Lect. III. 11. et Gron. l. c. volebant* incensum: quod probat *Mazoch. Amphith. Camp. p. 34. qui verbum dedicare interpretatur inchoare: quod tum demum inchoent Quirites possidere, cum in censum detulerint: male. Videtur esse propria verbi hujus significatio antiquis usitata, ut sit dare, attribuire. Nam et quæ Diis dedicantur, ea iis dantur, attribuuntur: unde mirifice confirmatur disputatio nostra in Consecratio. Festus: Dedicare est proprie dando deferre.*

DEDICATIO. Dom. 48. an consecratio nullum habet jus, *dedicatio* est religiosa. De hoc loco disputavimus supra in Consecratio.

DEDITITIUS. qui se in potestatem alicui, ut populo Rom. olim Campani, tradidit. ad Brut. 3. id Scium plerique interpretantur etiam ad tuos live captivos live *dedititios* pertinere.

DEDUCERE. Rosc. Com. 12. hic omnis causa *deducitur*. i. e. *huc redit, hæc est summa causæ.* Or. II. 17. odium *deducere* ad benevolentiam: *mutare in ben.* Att. IX. 19. *deducere exercitum* in hiberna. ad Div. X. 24. summam remp. in discrimen *deducere.* Acad. I. 12. dies plerosque *deduceret*: i. e. *consumeret totos.* Or. I. 8. *deducere* unde vellet; i. e. *a qua sententia vellet.* ad Div. I. 1. ab eo

deduci non potest. Verr. I. 24. *deducere* ad hospitem. cf. c. 25. Acad. I. 10. in angustum *deducere.* * Agr. I. 6. *deducere* coloniam. ibid. II. 25. agris publicis (*pro in agros publ.*) privatos esse *deductos.* * Verr. IV. 4. *deducere* testes de provincia. cf. Flacc. 10. 15. 19. * *deduci* ad aliquem *dicuntur*, qui alicui erudiendi traduntur, aut certe commendantur, ut cum eo versari et ab eo discere possint. Mos enim erat Romæ, ut parentes filios adolescentes alicui v. r. p. primario commendarent, ex cuius consuetudine proficerent. Lael. 1. eram *deductus* ad Scaevolam. Coel. 4. hunc a patre continuo ad me esse *deductum.* * *est etiam comitari aliquem et persequi honoris causa.* Muren. 34. si interdum ad forum *deducimur.* cf. Cato 18. * *est etiam verbum in vi civili et secularia.* Caecin. 7. *deduci* de fundo moribus: unde mihi videtur hæc ratio dicendi ducta esse, v. c. Verr. I. 2. a mente et consilio *deduci.* * *deduci etiam dicuntur feminae, quæ concubitus causa ad aliquem in cubiculum perducuntur.* Verrin. III. 34. qui ad istum *deduxerat* Tertiam: cf. Torrent. ad Sucton. Caes. 49. quod alias dicitur *perducere.* * *pro auferre, corrumpere, vulgo dicunt male* *deducere.* Tusc. II. 25. cum a Zenone didicisset, fortis esse, a dolore *deductus* est, i. e. *doloris sensus cum decepit, et corrupt.* v. Graev. ad Herenn. II. 5.

DEDUCTIO. ritus in controversiis de possessionibus, quam vin civilem appellant, ut modo dicimus. Caecin. 11. *deductio* moribus fieret. * Div. I. 44. *deductio* aquæ Albanæ. * Verr. III. 77. *deductiones* fiebant, sc. pecuniæ de capite vel summa. Caecil. 10. ne qua *deductio* fieret. * Inv. I. 14. non potest ex *deductione* rationis nasci judicatio: h. e. *rationibus in utramque partem afferendis.*

DEDUCTORES. sunt clientes et amici, qui aliquem honoris causa *deducunt.* v. *Deducere.* Petit.

tit. Conf. 9. jam *deductorum* officium quo majus est quam saluatorum, etc.

DEDUCTUS, *a, um*. Leg. II. 20. si in testamento *deducta*, scripta non sit. *v. Partitio*.

DEFATIGATUS. Dom. 44. licitatores *defatigati*.

DEFECTUS, *us*. Nat. D. II. 19. *defectibus* in initia recurrit luna.

DEFECTUS, *a, um*. Sext. 46. ille eis, a quibus audiebatur, quotidie aliquid *defecti* asserbat. *Sed. v. not.* * Att. XIII. 23. *edd. quaedam habent defecti libri, quod explicant perfecti. Sed ea lectio est absurda.* Defectus pro perfecto dici non potest. *cf. Defectus*.

DEFENDERE. *propulsare*. Rosc. Am. 1. omnes injuriam novo scelere constatam putant oportere *defendi*. Mur. 2. *defendere* pericula civium. * *tenere, tueri, conservare*. Quint. 18. ne locum suum, quem adhuc honestissime *defendit*, obtineat. Prov. Conf. 9. officium *defendere*. * Verr. III. 90. id aliorum se fecisse exemplo *defendat*: i. e. *contendat, defensionis loco dicat.* * *velle aliquid, et, e republica esse, dicere, idque ut fiat, oratione aliisque modis pugnare*. Rosc. Am. 47. me - - posteaquam id, quod maxime volui, fieri non potuit, ut componeretur, id maxime *defendisse*, ut ii vincerent, qui vicerunt. * *Defendere non solum esse eum praepositione a, sed etiam contra, docent duo loci, Or. I. 89. ad Div. XI. 27.*

DEFENSOR. *propulsator*. Mur. 2. *defensor* periculi.

DEFENSIO. Coel. 4. est brevis *defensio* ad omnem istam orationem.

DEFENSTRIX. *e Ciceronis Timaeco laudat Priscianus p. 245.*

DEFERRE. *proprie est ad locum quemcumque portare*. Verr. IV. 57. ita factus animo et corpore, ut multo appositior ad *deferenda*, quam ad auferenda signa esse videatur. Fr. Corn. I. stellam ipsam *deferre*. Att. XIII. 2. Balbo epistolas *deferri* jubebis. etc. * *hinc pro*
Cic. Clau.

narrare. Fin. II. 17. ad amicos rem ita *deferret*. Verr. I. 25. is ad eum rem istam *desert*. * *etiam clientes dicuntur causam deferre ad patronos, quod alio modo docere dicitur*. Orat. III. 13. * *desert etiam rem, qui deliberandi causa ad alios de re aliqua refert*. Verr. II. 71. itaque decumanos convocat rem *desert*. statuunt illi atque discernunt, etc. * *desertur etiam res, auxilii petendi causa*. ad Div. V. 8. ut intelligeres, nihil neque te scripsisse, neque quemquam tuorum frustra ad me *detulisse*. * *accusator nomen desert, sc. ad Praetorem, ejus, quem accusare suscepit, ut illud inter reos scribat, quod est recipere nomen*. Rosc. Am. 3. non nihil tamen in *deferendo* nomine secuti. *Sed non solum hominis nomen desertur, verum etiam criminis nomen; propterea, quod non solum nomen rei edendum apud Praetorem est, quem accusare aliquis constituit, sed etiam crimen, cujus cum accusaturus est*. Verr. II. 28. inimici Sopatri ad Verrem, cum is Sacerdoti successisset, ejusdem rei nomen *deserunt*, sc. *capitalis*. * *deserunt etiam calumniatores*. Agrar. III. 1. quae apud vos de me *deserunt*; unde delatores dicuntur, * *dicunt et pro ultro offerre, conferre*. Verr. V. 70. dormientibus beneficia *deferre*. ad Div. VI. 22. voluntatem suam ad aliquem *deferre*. cf. Phil. II. 20. Rabir. Post. 17. totum te ad me cum tuis copiis *detulisti*. * *dare, committere*. Att. VI. 1. praefecturam *deferre* alicui. ad Div. XIII. 55. *deferre* alicui legationem. Att. XIII. 12. tibi praeconium *deferam*. * *elegantius est pro commendare aut reipublicae, aut magistratui provinciali aliquem, ut ad honores eum provehat*. Att. V. 7. ait Pompejus, trinos se Praefectos *delaturum*. *ibid.* 11. Praefectos, quos voles, *deserto*. etc. *huc genus deferendi commum habet; commendati enim Praefecti sunt: ut astero, cum ad aedurum deseruntur*

tur in beneficiis, honos tantum est. v. *Beneficium*, et Gronov. Sestert. III. 17. p. 253. Lucis ibi laudatis adde hunc Balb. 28. Caesar Balbum in praetura, in consultu Praefectum fabrum detulit. *eadem ellipsis totum ad aerarium est in hac forma: rationes deferre pro referre. ad Div. V. 20. quamquam iustis de causis rationes deferre properarim. nam apud aerarium deponerentur rationes provinciales. Sic Phil. V. 5. deferre nomina iudicum ad aerarium, h. e. deponere. *Sic SCta deferri dicuntur, pro referri. Nam quod ad Div. XII. 29. est: falsa Senatus consulta tum deferrebantur, pro eo Ep. 1. est: Senatus consulta falsa referuntur; int. ad aerarium; ibi enim SCta servabuntur. *Dom. 5. malum delatum, opponitur nativo.

DEFERVESCO. Coel. 18. cum cupiditates deferuissent. ad Div. IX. 2: dum deferuiscit haec gratulatio. *Orat. 30. quantis illa clamoribus diximus de supplicio paricidarum? quae nequaquam satis deferbuisset post aliquanto sentire coepimus. h. e. in eo loco nos nimis indulgisse ingenio et studio juvenili eloquentiae ingenique demonstrandi, adeoque redundantiam ei loco inesse juvenilem et lasciviam.

DEFICIO. ad Quirit. p. R. 1. ut quod odium in omnes bonos conceptum jamdiu continebant, id in me uno potius, quam in universa civitate deficeret, i. e. defineret, in me ita se exsereret, ut simul consumeretur. Har. Resp. 19. ne patres principesque auxilio diminuti deficiantur. Defici et participium defectus, sic simpliciter dici, docuerunt Davisius ad Caesar. B. C. III. 4. et Oudendorpius ibidem et ad Lucan. II. 560. V. 333. etc. *deferere. Verr. III. 46. Leontina civitas me defeit: Verr. I. 31. latera et vox me deficiunt.

DEFICTUS. hoc est in edd. quibusdam ad Att. XIII. 23. libri ad Varronem non morabuntur. Sunt

enim defecti, ut vidisti: tantum librorum menda tolluntur. Sed v. notam nostram ad h. l.

DEFIGO. Leg. II. 3. extr. quaeque Augur injulta, nefasta, vitiosa, dira defixerit, irrita infectaque sunt. Defigi incantationibus et veneficiis dicuntur homines, cum iis vis coeundi cum femina aufertur, ut dudum ducere viri docti. vid. Gracv. ad C. Rabir. 10. Hinc Augures quoque dicuntur aliquid defigere, quia defigendo potestatem agendi auferunt. Pertinet huc locus Senec. Benef. VI. 85. caput dira imprecatione defigis. Malebat tamen Lipsius Ep. Qu. IV. 11. dixerit, Davisius, edixerit; praeter rem, ut mihi quidem videtur. defixerit defendit Subnos. ad Solin. pag. 766. ubi plura de hoc verbo. add. Heins. ad Ovid. Heroid. 6. 91. Amor. III. 7, 29. *pro refugere ad Div. VII. 29. quo facilius - te ad ver videre, et nostra defigere deportareque tuto possumus. Sed quidam Viri docti hoc ipsum refugere pro defigere reponi volunt. *Flacc. 1. spem reliquorum in vestra potestate - defixam putetis. Dom. 39. doloris mei defixum iudicium ad memoriam.

DEFINIRE. finire. Or. 19. similiter extrema definiunt. cf. Verr. IV. 52. *deligere et destinare. Phil. VIII. 3. aedes sibi optimas, hortos, Tusculana, Albana definiunt. *comprehendere, completi. Off. III. 29. nam pirata non est perduellium numero definitus, sed communis hostis omnium. *Verr. III. 91. cur hinc praecipua lex injuriae definitur? i. e. constituitur. *Or. III. 3. oratio eis definitur viris: h. e. ii tantum inducentur. *Nat. D. II. 40. cursus ordinatos definiunt. *Div. II. 7. ex omni aeternitate definita sunt fataliter.

DEFINITE. in specie, nominatim. Or. II. 27. de genere universo, vel definite de singulis hominibus, etc. Balb. 14. Lex Gellia et Cornelia, quae definite potestatem

tem

tem Pompejo civitatem donandi dederat.

DEFINITIO. temporum atque hominum Div. II. 54. est adjunctio circumstantiarum, quas vocant vulgo, temporis atque hominis, quum et determinationem appellant. * Off. III. 15. definitio Aquiliana doli mali, est illa quidem dialectica: cum aliud est simulatum, aliud actum. Sed definitiones Aquilianae etiam dicuntur iuridice, determinationes casuum, in quibus inesset dolus malus. * Cluent. 2. definitio iudiciorum aequorum retineatur, quae nobis a maioribus tradita est. i. e. praescriptio.

DEFINITUS. Top. 21. quaestio- num genus definitum: opponitur infinito; alias dicitur finitum. Sic et in Or. et Partit. occurrit.

DEFLAGRATUS. Tusc. III. 19. deflagrata sana. Catil. IV. 4. deflagratum imperium.

DEFLECTERE. Caecin. 18. rem ad verba deflectere: i. e. rem aesti- mare et iudicare e verbo. Mur. 22. deflectere se de curriculo.

DEFLUO. ad Div. IX. 20. ubi salutato defluxit: i. e. abiit. Sext. 32. ex novem Tribunis unus deflu- xit: mutavit sententiam, a meis- que partibus decessit. * Lael. 16. defluere in terram dicuntur, quae pereunt. * Tusc. I. 25. a necessa- riis artificiis ad elegantiora deflu- ximus. i. e. pervenimus. * Marcell. 8. omnia, quae dilapsa defluxerunt. Codd. MSS. quidam disfluxerunt, quod melius puto: partem pro- pter praecedens dilapsa; partem quia sequitur vinciendi sunt; etiam, si concedamus Cortio ad Sall. Jug. 1. defluere dici pro perire.

DEFORMO. Coel. 2. quae accu- satores hujus deformandi causa di- xerunt: ut eum deformem et tur- pem esse ostenderent. cf. Har. R. 14. * Caecin. 5. quem supra de- formavi: h. e. descripsi. cf. Har. R. c. 26. v. Graev.

DEFRINGERE. Orat. III. 28. furculum destringere: h. e. mu- tuiuri aliquid ex alia disciplina.

DEFUNGOR. eleganter dicitur de eo, qui levi aliqua jactura aut malo liberatur majori, aut levi labore perficit, ut majore mole- stia carere possit. ad Div. VIII. 1. hoc mendacio, sc. de morte tua, si qua pericula impenderent, ut defungeremur, optavi. dafs wir danit loskommen möchten. Ibid. X. 24. neque ego pro maximis be- neficiis tuis tam vili munere defun- gar orationis. cf. Verr. III. 16. * dicitur tamen et in bonam par- tem, et de rebus bonis, ut per- fungi. Verr. V. 68. defungi ho- noribus.

DEFUSUS. Fin. II. 8. vinum de- fusum e pleno sit: e Lucilio. 13. num defusum est, quod e dolio in amphoras conjectum est: a quo differt, diffusam, cum vinum e majori vase in plura minora transfunditur. v. Lambini ad Ho- rat. Epist. I. 5. 4. Tale vinum bibebant honestiores et delicatio- res: de dolio vinum tenues: unde a Cicerone objicitur Antonio. v. Dolium.

DEGENERARE a Zenone Tusc. II. 25. deficere ab ejus placitis, cum sis Stoicus.

DÉGUSTARE. Ant. IV. 8. tu velim e Fabio odorere, et istum convivam tuum degustes: i. e. ex- piscere, tentes.

DEJECTUS. Verr. III. 51. ara- tores dejecti, coacti agros suos de- ferere propter damna. Sed v. not.

DEJICIO. detruho, demo. Tusc. I. 8. vide, quantum mali de huma- na conditione dejeceris. II. 5. quan- tum de doloris terrore dejeceris. Verr. V. 49. si metum hunc Siciliae dejecero. * Phil. IX. 4. de jicere aliquem de sententia. * de jici ele- ganter dicuntur, qui spem alicujus commodi, honoris consequen- di amittunt atque repulsum se- runt. ad Div. VIII. 4. de petitore aedilitatis: nam M. Coeliuni pro- mulgatio de Dictatore subito de- jecit, dejectumque magno clamore insecuta est. Muren. 36. Quintus Tubero praetura dejectus est. Act. I. in Verr. 8. si me aedilitate de- jec-

cissent. * *de formulis.* de gradu, et de statu dejicere, *vid. in Gradus et Status.* * *Verrin.* IV. 40. praecipitem in forum aliquem *dejicere*: nostri: *schleppen.* * *verbum rei militaris.* *Verr.* III. 16. propugnaculum *dejicere.* * *vincere, tollere.* *Tusc.* IV. §7. vitia ratione a se esse *dejecta.* *Top.* 17. perturbationes *dejiciuntur.* * *Rosc.* Com. 2. haec nomina sunt *dejecta*, (sc. in tabulis) illae (sc. tabulae) in ordinem confectae, *sed pro dejecta alii malent disjecta, aut simile quid.* * *Rosc.* Amer. §5. habeo dicere, quem contra morem majorum, minorem LX annis, de ponte in Tiberim *dejecerit.* *Seniores LX annis in comitiis cum pontem ex uno septo in alterum transirent, dejiciebantur, ne suffragium ferrent, unde depontani senes.* * *dejici dicuntur etiam in edicto Praetoris, qui vi de fundo aut alia possessione aliqua pulsi sunt.* *Caecin.* 8. ut, unde *dejecisset*, restitueret. cf. c. 11. 12. *Quint.* 25. * *de oculis est averti, dimovere.* *Phil.* I. 1. nec a republ. *dejiciebam* oculos. cf. *Verr.* IV. 15. * *revello.* *Quint.* 6. *dejicere* libellos. (sc. quibus auctio proscripta. * *repello, arceo.* *Verr.* V. 62. verbera a se *dejicere.* *Phil.* I. 2. jugum a cervicibus *dejicere.*

DEJUNCTUS. *Caecin.* 32. *dejuncta* interdicta: i. e. diversa. *Univ.* 5. *dejuncta* opponuntur iisdem.

DEJUNGERE. *Nat. D.* I. 15. extr. *dejungit* a fabula. i. e. *eximit fabulis.*

DELABOR. *Att.* XII. 47. eo magis *delabor* ad Clodium, h. e. eo magis *inclino in eam partem, ut Clodiae hortos emam.* *Q. Fr.* I. 1. sed nescio, quomodo ad praecipendi rationem *delapsus est* oratio mea. * *Partit.* 28. in iudicium *delabuntur*, i. e. *insuunt, in eo vim et usum habent.* * *orior.* *Or.* III. 57. *delapsus* sunt ab his plura genera.

DELECTUS. *delecti idem, qui principes civitatis.* *Sext.* 49. cf. *Vatin.* 9.

DELECTUS provincialis ad *Div.* XV. 1. *est, qui sit e civibus, qui sunt in provincia: nam ei opponuntur auxilia sociorum.*

DELEGATIO. *Att.* XII. 3. *delegatio* a mancipi. v. *Delegare.*

DELEGARE. *in re pecuniaria dicitur: qui non ipse de arca solvit, sed creditorem remittit ad alium per attributionem, vid. Attributione: a quo pecuniam accipiat, quod et solvere ab alio dicitur: unde deinde ceterae rationes dicendi ducuntur, cum, quod ipsi fucere debemus, id per alterum fieri curamus; et qui id a nobis petunt, ad alium rejicimus: unde et pro transferre dicitur.* *Attic.* XII. 12. Balbi regia conditio est *delegandi*: ad *q. l. v. Gronov. ut et Observ.* I. 20. *ibid.* XIII. 46. Quinto *delegabo*, si quid aeri meo alieno superabit. *Dom.* 7. petebatur a me frumenti copia, annonae vilitas - *delegavi* amico locupletiori, etc. ad *Div.* VIII. 1. quod hunc laborem alteri *delegavi.* *Or.* II. 28. extr. *sed haec ipsa, quae nunc ad me delegare vis, (oratione, laude tua) ea semper in te eximia et praestantia fuerunt.* *Fonteij.* 4. quid, si hoc crimen optimis nominibus *delegare* possumus? *perquam eleganter hoc sensu: quid, si hoc crimen ad eos transferamus, qui facile fateantur, se hoc, quod crimini Fontejo datur, fecisse, quia officii ratio postulare. Itaque sic pergit:* et ita, ut non culpam in alios transferamus, sed ut doceamus, eos isti munitioni praefuisse, qui facile officium suum et praestare et probare possunt. * *Disfictilis locus est, in quo hoc etiam verbum occurrit,* ad *Div.* VII. 5. *ex epistola Caesaris:* M. Orfium, quem mihi commendas, vel Regem Galliae faciam, vel hunc *Leptae delega.* Si vis tu ad me alium mitte, quem ornem. *Ceterum locus est obscurus, rei ipsius et historiae ignorance, ut vere iudicat Victorius.*

DELICATUS. *de pueris et ancillis pulchris et elegantibus, sensus ho-*

honesto. Milon. 10. *delicatus* comitatus ancillarum puerorumque. v. *Burm.* ad *Petron.* c. 63. * *mollis, effeminatus, de hominibus et rebus, libidini luxuive deditus.* Brut. 53. adolescens *delicatus.* Nat. D. I. 37. Epicurus, quali pueri *delicati*, nil cessatione melius existimat. Muren. 9. Asia *delicata.* ibid. 85. *juventus (hominis) delicata.* Orat. II. 64. cum haberet filium *delicationem.* Fin. V. 5. ratio *delicatio* molliorque, quam virtutis vis gravitasque postulat *de eorum sententia, qui infelicitatis et summi boni parte non solum virtutem, sed etiam voluptatem aut hujusmodi quid ponunt.* Off. I. 40. *delicatum* aliquem sermonem inferre; i. e. *de pulchris hominibus, de amore, de re amatoria, qualis ille Sophoclis erat, cum diceret Pericli; obvio puero formoso: O puerum pulchrum!* Att. II. 14. *delicatum* convivium, quod *ἀσκήτης* vocat Ep. 12. Or. III. 25. quanto molliores sunt et *delicatiores* in cantu flexiones et fallae voculae, quam certae et severae. * *concinuus, elegans.* Pison. 29. *delicatisimi* verius. * *placidus, otiosus.* Tusc. II. 11. vita umbratilis et *delicata.* * *suavis, jucundus.* Verr. V. 40. *delicatisimum* litus. * *delicatus est etiam homo intelligens deliciarum, (vid. Deliciae) et iis abundans.* Verr. IV. 57. populus potius haberet, quam elegantissimus et eruditissimus Verres? nimirum contra dici nihil potest. Nostrum enim unusquisque, qui tam beati, quam iste est, non lumen, tam *delicati* esse non possumus, etc. Verres haec habet domi? etc. * *E* Parad. I. 2. *laudantur* *delicatae* paterae, *tamquam genus deliciarum in suppellectili: et ita est in quibusdam libris, neque absurde.* Nam *delicatum est in his rebus usitatum Latinis, quas et delicias vocant: et delicata dicuntur omnia, quae ad magnificentiam et ostentationem pertinent.* v. *Cuper.* Obs. I. 3. *Sed altera lectio, filicatae, est ex*

melioribus et antiquioribus Codd. et ipsum quoque usitatum est in hoc genere.

DELICIAE. elegantissima et pulcherrima suppellectilis genera, ut aurum argentumque caelatum, vestes stragulae, tabulae pictae, et similia. Verr. IV. 23. Sic Haluntini, excussis *deliciis* (h. e. crustis et emblematis) cum argento puro domum reverterunt. * *magnificentia et ostentatio, quae pretioso suppellectili quaeritur.* Parad. I. 3. num ullam cogitationem habuisse videntur - aut argenti ad avaritiam, aut amoenitatum ad delectationem, aut suppellectilis ad *delicias*, aut epularum ad voluptates. * *studium hujus elegantiae et magnificentiae.* Verr. IV. 57. etiamne hujus operarii studia et *delicias* perferetis? * *amores et elegantiae hominum amoribus delitorum.* Coel. 19. *init.* amores autem et *deliciae* hae, quae vocantur, etc. * *ipsi homines utriusque generis, qui amantur.* Dom. 24. cum alter se Catilinae *delicias* fuisse diceret. * *in oratione deliciae sunt concinnae sententiae, arguti, certi et circumscripti ambitus verborum.* Orat. 12. longissime tamen ipsi a talibus *deliciis* vel potius ineptiis absuerunt.

DELIGERE. ejicere. Vatin. 14. subsellia disparit, urnas *delegerit, etc. ubi vid. Graev.* Caecin. 27. si ingressum modo *delegeris.* Sic enim ibi e MS. Erf. *reposit* Graevius, cum ante esset: *dejeceris. Sed v. not. nostram.*

DELINITOR. Brut. 70. *judex, cujus delinitor debet esse orator.*

DELIQUESCO. Tusc. IV. 17. alacritate futili gestiens *deliquescit: i. e. mollem se praebet.*

DELITESCO. Balb. 2. in mendacio *delitescere.* Acad. IV. 5. in eorum auctoritate *delitesceret.*

DELITUS. Verr. I. 55. *delitum* tectorium. In *Fragm.* Epp. *sunt etiam* cereae et literae *delitae.*

DELUMBO. Or. 6. *delumbare* sententias dicitur, qui minutis nu-

meris et oratione incisa earum vim minuit.

DEMENTIA. in plur. de magnificentiâ aedificationis. Att. IX. 9. cave conlemnas ejus dementias. Sic alibi infania dicitur.

DEMERERE. Petit. Conf. 2. extr. qui capita demebant, etc. alii legunt demetebant: quod probat Burmann. ad Valer. Argon. III. 670. ubi haec verba confundi in libris solere docet. cf. eundem et Cl. Oudendorp. ad Suet. Cajum cap. 33.

DEMERSUS. Sull. 31. demersam patriam extuli.

DEMITTO. me, descendo, ut e montibus in valles, etc. ad Div. XV. 4. cum me in Ciliciam demissem. ad Div. X. 8. cum in eum calum me fortuna demisit. *de omni aegritudine dicitur, ut contrahere, unde utrumque in definitione ejus a Cicerone dicitur. v. Tusc. IV. 6.

DEMISSE. Flacc. 21. suppliciter demisseque respondere. *Tusc. V. 8. humiliter demisseque sentire in malam partem.

DEMISSUS. modestus et pudens. Muren. 40. sit apud vos modestiae locus, sit demissis hominibus per fugium, sit auxilium pudori. add. Or. II. 43. in Pis. 17. *moderatus, modicus. Or. 24. tenuis orator erit -- ornamentis verborum et sententiarum demissior.

DEMONSTRARE. narrare, dicere. Inv. I. 31. apud Socraticum Aeschinem demonstrat Socrates, cum Xenophontis uxore et cum ipso Xenophonte Aspasiam locutam. Verr. IV. 33. quod ab Aenea conditum demonstrant. ad Div. III. 3. mihi Fabius demonstravit, me a te plurimi fieri. *ibid.* IX. 24. Spurrinna, cum ei rem demonstrassem, et vitam tuam superiorem exposuissem, magnum periculum summae reip. demonstrabat, nisi ad superiorem consuetudinem revertisses. *de actore, explicare, agere. in Caecil. 13. demonstrare causam non posses. *demonstrare dicitur etiam de interpretibus an-

tiquitatum et rerum in quoque loco memorabilium. Verr. IV. 59. nam ut ante demonstrabant, quid ubique esset, etc.

DEMONSTRATIO. institutio, doctrina. Or. III. 55. demonstratio hujus generis et doctrina vulgaris est. *interpretatio antiquitatum et rerum memorabilium. Verr. IV. 59. itaque nunc conversam habent demonstrationem suam.

DEMOVEO. Caecin. 15. demovere de certo statu: e gladiatoria petulum est. Dom. 26. demovetur a republ. similis labes in posterum: h. e. cavetur, ne ei in posterum accidere possit.

DEMUM. tandem, quae so. Tusc. V. 37. exilium quantum demum a perpetua peregrinatione differt.

DENARIUS. est numus, qui, cum sestertius duos asses cum dimidio valebat, decem asses aequabat, postea sedecim, tum unius sestertii quatuor asses erant: respondet Graecorum drachmae. Quint. 4. Decidis statuisque tu, quid iis ad denarium solveretur: h. e. quid et quantum solvendum esset, si pro numis Gallicis, qui erant in rationibus, et debebantur, solverentur numi Romani; quantum efficeretur, si summa numorum Gallicorum, quae debebatur, ad denarios redigeretur. v. Gron. Sest. III. 10. Sic Att. II. 6. opponuntur denarius et cistophorus: h. e. numi Asiatici et Romani.

DENEGARE. plane negare. Att. I. 1. Aquillius denegat, (sc. se petiturum) et juravit morbum, et illud suum regnum judiciale opposuit.

DENICALES. feriae mortuorum, de quibus Cicero Leg. II. 22. sic: nec vero tam denicales, quae a nece appellatae sunt, quia residunt mortui, quam ceterorum coelestium quieti dies, feriae nominantur, etc. - Eas in eos dies conferre jus, quibus nec ipsius nec publicae feriae sunt. Viri docti laudant Gell. XVI. 5. cf. Kirchmann. de funerib. IV. 1.

DENIQUE. *ut paupis me expeditam.* Verr. II. 51. negantid Syracusani per religiones sacrorum ullo modo fieri posse: fas *denique* negant esse. *vid.* *de hac vi. verbi Graev.* ad Sueton. Aug. 23. *Duker.* ad Flor. I. 16. etc. * *Sed quod Graevius sic esse putat etiam* ad Div. X. 10. *in his verbis:* is enim *denique* mihi huiusmodi videri solet, qui etc. *In eo errat.* Nam in his *denique* est denum. Sic in Sall.: ea *denum* vera voluptas est. *Denique pro denum passim obvium.* ad Div. IX. 14. tantum accessit, ut mihi nunc *denique* amare videar, antea dilexisse. cf. ad Att. VIII. 8. v. *Vallae Eleg. L. I. VIII. 8.*

DENOTARE. significare. Manil. 3. quod in una significatione literarum cives Rom. necandos trucidandosque *denotavit.*

DENOTATUS. cognitus et perspectus; quod, quae notamus, ea facile agnoscimus et reperimus. Acad. IV. 18. sapientem, cum ei res similes occurrant, quas non habeat *denotatas*, retenturum assensum.

DENSUS. ad Att. VII. 1. ubi sunt illae *densae dextrae.*

DENTATUS. ad Q. Fr. II. 14. charta *dentata* res agetur. h. e. *dente polita et laevigata.* Plin. H. N. XIII. 12. scabritia chartae laevigatur *dente* conchave.

DENUDARE bonis, i. e. *privare*, ad Div. XII. 15.

DENUNCIARE. dicuntur, qui *aliquem jubent esse paratum ad rem aliquam, quae interdum diserte adjicitur, interdum omittitur, et e vicinia verborum supplenda est.* Verr. I. 19. II. 27. Rosc. Am. 38. *denunciare* alicui testimonium. *Sed simpliciter denunciare, eodem sensu,* Flacc. 15. Verr. II. 4. ubi *vid.* Graev. Dom. 44. Cum Tribunus, vel *denunciare*, vel cogere potueris, int. *Pontificibus, ut convenirent.* Caecin. 32. *Caecinae denunciabas, int. controversiam.* ad Div. XI. 2. *denunciat veteranis, sc. ut conveniant, eos convocatis.* conf. V. 11. * *hinc*

dicuntur etiam pro minari. Att. XV. 20. genus illud interitus quasi *denunciatum.* nobis ab Antonio. Agr. II. 5. oculis *denunciare* omnibus vim tribunitiarum. conf. Att. II. 21. 23. etc. * *mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi esset tributum a nobis ac *denunciatum;* ad Div. XIII. 77. si quid tibi opus sit, ne dubitent, mihi jure suo *denunciare.* * *polliceri, quid facturi simus.* Att. XIII. 12. Jam Varro mihi *denunciaverat* magnam sane et gravem *περσώνηον.* * *proferri, ostendere.* Or. I. 22. *denunciare* se paratum. Planc. 22. *denunciasti, quid de summa reipubl. sentires.* * *etiam de interpretationibus Haruspicum dicitur.* Div. II. 13. tum hereditates, tum damna *denunciant.* Rosc. Comed. 9. venisti domum ultro Roscii: satisfecisti, quod tenere commississes, in *judicium* tu *denunciaret,* rogasti, ut ignosceret, te assuturum negasti, etc. *Denunciares legendum vidit recte Holomannus, et contextus docet.* Denuncio in *judicium, si lectio sana est, significat,* julio, in *judicio* adesse, ad *judicem* venire: itaque *subjicit:* negasti te *assuturum.*

DENUNCIATIO. Sull. 18. Catilinae *denunciatione* venisti; *ab eo iussus venire.* * Or. II. 19. *prima denuntiatio, dicitur, cum in exordio auditorem attentum esse jubemus.* * *conminatio.* ad Div. XI. 20. *denunciatione* periculi terrere. * *professio, prunissio.* ibid. X. 8. *praematura denuntiatio* boni civis imparati, quam periculosa esse, ex casu collegae videbam.

DEPACISCI. Verr. III. 24. *extr.* ad ejus conditiones *depactus* est.

DEPASCI. *minui.* Leg. I. 21. *depascei* veterem Academiae possessionem non sinemus. Or. II. 23. *sulo depascere* luxuriam orationis.

DEPELLERE. Tusc. III. 32. ut sibi turpitudinem *depelleret:* h. e. *se a turp. liberaret.* Sext. 19. interfectus esset is, qui hac una medicina potuit a communi peste reip.

depelli. ad Div. V. 20. ut multa tam gravis Mario *depellatur*. *Brut. 87. longi sermonis initium *depulsi*. Attice. *Sed haec lectio mihi absurda videtur. Nosira habet depulsi. Manutius et Lambinus dedere detulsi.* *Part. 12. aut jure factum *depellitur*, aut ulciscendi doloris gratia, etc. *Lambin. defenditur; quod est Ciceronianum. v. Defendere.*

DEPENDERE. *solvere.* ad Div. I. 9. tibi *dependendum* est, quod pro illo *ippondisti.* cf. Att. I. 8. extr. *Sic Catil. IV. 5. Sext. 67. dependere poenas.*

DEPICTUS. Orat. 12. nimis *depicta*: i. e. ornata.

DEPLORARE. Verr. II. 27. ne *deplorare* quidem de suis incommodis liceat.

DEPONERE. ad Div. XIII. 1. *deponere* aedificationem. ad Div. V. 2. *deponere* provinciam in concione. ad Div. II. 17. rationes Apameae *deponere* cogitabamus. ad Div. I. 5. causam *deponere*: i. e. relinquere.

DEPORTARE. ad Att. VI. 1. benevolentiam de provincia *deportare*: et sic saepe est ap. Cie. *Sed etiam saepe simpliciter deportari dicitur, quod de provincia asportatur.* Flacc. 15. Muren. 5. aut in Asia susceptum, aut *deportatum* ex Asia flagitium ac dedecus. *Gron. Obs. I. 12. itaque etiam de exercitu dicitur, vid. Drahenb. ad Liv. XXXIX. 38. * Verr. III. 14. frumentum deportare, int. de area.*

DEPOSCERE. Rosc. Am. 34. partes sibi *deposcere.* Senat. p. R. 15. altera me *deposcere* putabatur, se. ad mortem, ut me interficeret.

DEPOSITUS. desperatus. proprie de aegrotis, quos medici deponunt, quod desperant, curari posse. Verr. I. 2. *deposita* reip. pars.

DEPRAVATIO verbi. Partit. 36. est *falsa interpretatio et calumnia.*

DEPRECOR. ad Div. VIII. 1. in hoc te *deprecor.* Muren. 1. quae *deprecatus* ab Diis sum. *Quirit.

p. R. 3. me a vobis *deprecatae* sunt. Sull. 26. *deprecari* vitam alicujus ab aliquo. Agr. II. 36. nullae sunt imagines, quae me a vobis *deprecentur.* *Partit. 39. erit contra acerbiter verborum *deprecandum.*

DEPRECATIO. Rosc. Com. 16. *deprecatio* Deorum, est in jurejurando ea, quam Dom. 57. devotionem capitis appellat.

DEPREHENDO. *convinco.* Flacc. 16. in minimis rebus magnas res vidi *deprehendi* ac teneri: et sic saepe. *Or. I. 48. *deprehensum*, inquit Antonius, ne plane video. Verr. IV. 12. tam se *deprehensum*, negare non potuisse.

DEPRESSUS. ad Div. X. 32. *depressus* in ludum, qui evactus est, in ludum gladiatorum se conferre et gladiator esse.

DEPUGNARE. *verbum in gladiatoria re.* Tusc. II. 17. fontes ferro *depugnant.* ad Div. X. 32. cum his *depugnasset.* da er sich zweymal losgeschossen hatte. Phil. V. 7. L. frater, gladiator Asiaticus, qui nullo Mylasii *depugnat*, etc. hinc de omni pugna singulari. Fin. II. 22. Torquatus cum Gallo *depugnavit* provocatus. item de omni pugna et contentione. Plane. 38. h. semper cum iis, quibuscum aliquando contendimus, *depugnemus.*

DEPULSIO. Invent. I. 10. (II. 4. R.) intentionis *depulsio* quid? Nat. D. II. 31. lex est recti praecceptio, pravique *depulsio*: Verbot.

DERELINQUO. *omitto, in molliorem partem.* Caecin. 35. extr.

DERIDERE. *ludere, ita agere, ut homines ridere videare.* Verrin. I. 56. *deridet*, cum sibi ipsum jubet latidare Rabonium.

DERIPERE. *detrahere.* Offic. III. 10. *deripere* alteri, jus non est. Verr. IV. 50. *deripere* de manu. Fin. I. 13. falsarum opinionum temeritate *derepta.* Sull. 1. *deripere* de auctoritate alterius. Prov. Conf. 6. hos vos *deripendos* de provinciis non putaretis. Caveant tiro-

nes,

nes, ne deripere et diripere confundant, quod a Nizolio factum est. Sic aliud est destringere, aliud distringere, etc. deripere est de loco aliquid rapere, diripere in diversas partes rapere: v. Drakenb. ad Sil. X. 518. et quos ibi laudat.

DERIVARE. Tusc. V. 23. in suam domum nil derivare: h. e. avertere.

DERODERE. pro corrodere. Divin. I. 44. v. tamen not.

DEROGARE. est nova rogatione aliquid de superiore lege demere, ei vim adinere: dicitur autem ordinarie derogare legi vel de lege, quod nemo ignorat. Sed est etiam sic: lex derogatur. Cornel. I. Fr. saepe SCta sunt, ut nuper de ipsa lege Calpurnia, quae derogaretur. Sic habet etiam Ulpianus: Lex rogatur -- abrogatur -- derogatur; quem locum vid. in Fabio. Est sic etiam metaphoricè. Quint. 23. fides multis locis cognita, ne perfidia Naevii derogetur, laborant.

DEROGATIO. ad Herenn. II. 10. de lege.

DERUO. Att. XVI. 11. de laudibus alicujus cumulum deruere.

DESCENDERE. dicuntur Romani honestiores, cum in forum, curiam, campum eunt, quod si solebant in montibus habitare, qui sublubrius habitabantur, ea loca autem in vallibus, inter montes, erant: item in universam, cum in publicum prodeunt. Phil. VIII. 2. Consul se cum praesidio descensurum dixit. Rosc. A. 46. descendere de Palatio et aedibus suis. Phil. II. 6. hodie non descendit Antonius. Or. II. 66. descendere in forum. Offic. III. 20. descendere in rostra: quamquam ibi Gronoviana habet: ascendere, quod magis placet. Sed quoniam Romanae usitatum erat, dicere descendere in forum; propterea etiam de aliis urbibus dicitur, ubi similis ratio non subest. Verr. II. 38. postridie mane descendit Verres, sc. in forum Thermistanum. hinc etiam ducta haec:

Coel. I. descendere ad accusandum. Muren. 28. descendere ad accusandum: cf. ad Div. VIII. 8. * descendere aliquo dicuntur etiam, qui statuunt, ea facere, quae inviti faciunt, ad extrema veniunt, ad quae dum venit, cum leniores non sufficiunt aut valent. Verr. I. 38. quo ego vellem descensuros; h. e. gravissima se facturum. ad Div. X. 33. descendere ad extrema. Att. IX. 18. ad omnia descendere, est omni vi et acerbitate uti. ad Div. VIII. 8. alteram ad conditionem descendere vult Caesar. * Verr. II. 72. placet mihi ista defensio: descendo. ich lasse mich darauf ein.

DESCISCO. Fin. III. 18. desciscere a vita, i. e. seipsum interficere. Tusc. III. 2. desciscere a natura. Acad. IV. 15. cum captiosas interrogationes dissolvere non possunt, desciscunt a veritate.

DESCRIBERE. dividere, distribuere in partes. Agr. II. 29. in jugera dena describit. Phil. XIII. 5. describit illud septies millies ita. Clueut. 32. non Archimedes potuit melius describere. ad Div. XVI. 11. Italiae regiones descriptae sunt, quam quisque partem tueretur. cf. Verr. I. 14. etc. Graev. ad Caton. 17. Att. I. 2. Leg. III. 19. populus descriptus ordinibus, censu, etc. add. Burm. ad Suet. Tib. 30. * Dialectici dicuntur describere, cum formas et genera rerum constituent: item in partitione. Sic Rab. Post. 15. descripta, opponuntur universis. Or. II. 33. descripta generatim; pro quo mox: in certa genera coacta. ibid. ut quae sint in jure, vel apte describere, vel ornate illustrare possit. ibid. 71. in multa genera describere. * ab hac dividendi significatione multae formulae dicendi ducuntur, quas ita passim interpretari, ut nulla divisionis umentio fiat; sed semper ad divisionem aliquam respicitur. Sic Verr. V. 25. describere civitatibus summas pecuniarum. ad Div. XII. 1. pecuniae maximae describuntur. ad Q. Fr. I. 1. vectigal describere. In

quibus omnibus describere explicari potest imperare, sed, ut intelligas, imperatum esse ita, ut sit constitutum sensum, quantum quaeque civitas daret: simile est, quod dicitur pro dividere largiendo, item largiri. Verr. III. 92. Off. I. 34. jura describere. Verr. V. 11. describere jura aequitale. Leg. II. 5. jura sunt varie et ad tempus descripta populi. Off. I. 16. quae descripta sunt legibus et jure civili, haec ita teneantur, ut sit constitutum. Sext. 42. nondum descripto: jure civili. Acad. IV. 36. officia describere. Jura describere idem est, quod jura dare, constituere; sed propterea jura describere pro dare dicitur, quia in jurbus dandis discrimen servatur ordinum, actatum, etc. quanquam in nonnullis harum formularum etiam respici potuit ad illam alteram significationem, qua pro definire dicitur. Verr. II. 54. describebat Censores binos in singulas civitates: h. e. faciebat, creabat, ut eodem capite est: sed describere est pro facere, quia Censores CXXX facti sunt (c. 55.) ita, ut totus ille numerus Censurum civitatibus distribueretur, et singulae binos acciperent. *describere est etiam definire: unde, de quo definire dici potest, de eodem etiam describere dicitur. Or. I. 49. describere finibus ingenii sui, etc. *describere dicuntur etiam mathematici, cum formas geometricas scribunt. Cato 14. *describere aliquem dicunt, qui eum quidem non nominant, sed ita de eo loquuntur, ut facile intelligi possit, de quo sermo sit; unde pro significare reperitur: in qua ratione dicendi saepe accedit ista vis, ut contumeliae causa id fieri innuatur. ad Qu. Fr. II. 3. Crassum descripsit. Mil. 18. videlicet illi nre latronem describebant. Sull. 29. quia sunt descripti Consulares: h. e. ab accusatore oratione designati. Pison. 28. non mehercule contumeliae causa describam quemquam, praefertim ingeniosum, etc. Phil. II. 44. ista tua

minime avara conjux, quam ego sine contumelia describo, pro accurate explicare et exponere est ad Div. VIII. 8. quae res quam vehementer ad me pertineat, in literis descripsi.

DESCRIPTIO. distributio. Off. I. 7. privatarum possessionum descriptio. Flacc. 14. in descriptione aequabili sumus. Or. I. 27. est decori descriptio duplex: h. e. in duas formas distribuitur. Tusc. V. 24. descriptio expetendarum fugiendarum rerum. *ordo, qui se ab apta distributione rerum et partium pendet: die Einrichtung und Ordnung. Off. I. 39. aedificandi descriptio. Or. II. 9. aut si via traditur -- descriptionis atque ordinis. Cato 17. atqui ego ista sum dimensus, mei sunt ordines, mea descriptio: multae etiam istarum arborum mea manu sunt latae. Sext. 65. descriptio civitatis. Leg. III. 2. magistratuum descriptione omnis reip. moderatio continetur. Acad. I. 6. descriptio naturae, item artis. *descriptio etiam dicitur, eodem modo, ut descriptus, cum homines centuriantur et decuriantur, de quibus suo loco dictum est. Planc. 18. decuriatio tribulium, descriptio populi, suffragia largitione devincta. *de formis geometricarum, ut describero. Tusc. II. 17. nisi quid erat numeris aut descriptionibus explicandum.

DESCRIPTUS. divisus, ad certas partes aut classes redactus, constitutus. Catil. II. 6. quemadmodum ei esset ratio totius belli descripta. Att. XVI. 5. o! dies -- lepide descriptus, etc. v. Describere. *ordine factus. Fin. III. 22. natura nihil est aptius, nihil descriptius. Hinc Or. 59. descriptus ordo verborum est, certus, aptus. *Har. R. 28. suffragia descripta veniunt a paucis: h. e. pauci quidam et potentes homines ita habent in sua potestate suffragia centuriarum et tribuum, ut cuique imperent, cui suffragium dare velint. v. Graev. ad h. l. male olim legebatur distincta; quod, ut

cetera hujusmodi, servavit nova Italorum editio Nicoliani Thesauri. * Plane. 20. vocatae tribus, latum suffragium, *descriptae* tribus, renunciatae. *Nihil hic interpretes. E Cod. Erf. notat Graevius diribitae. Sed ea lectio nihili est.* Diribitio enim refertur ad tabellarum distributionem: quid autem diribitio post suffragia lata? Cogitabant aliquando dicentiae: ex quo fieri potuit diribitae: sed descriptae etiam explicari potest. Nempe post lata suffragia et dicentia, punctis notabantur in tabulis, unde punctum pro suffragio. v. Punctum. Id dici commode posse putem tribus describere. Describere dici pro in tabulas referre, docet Schulting. ad Calpurn. Declam. subjectum Quintilianeis p. 794. * Dom. 5. cum decurios ac descriptos haberes exercitus perditorum: in quo descriptus idem est, quod decuriatus; nam describuntur milites, cum decuriantur aut centuriantur, sc. in decurias et centurias: pro describere, hoc sensu, dicitur etiam conscribere, Plane. 8. nam cum decuriantur, conscribuntur; sc. in decurias. v. Conscribere.

DESERERE. Att. III. 19. non deferam preces fratris, nec ceterorum promissa, nec spem uxoris, nec obsecrationem filiae, nec fideles literas tuas. Tusc. I. 46. tardius deferet fama Curtium.

DESERVIRE. in bonam et malum partem dicitur. Verr. III. 98. si vobis deserviant suo labore. Sull. 9. si vigiliae meae deserviant amicis. Partit. 20. deservire rebus sacris. i. e. studiosum esse religionis. Offic. I. 80. cuius deserviant, dum, quod velint, consequantur. ad Div. XII. 2. deservire latroni. etc.

DESIDERABLE. opponitur ei, qui facile careas.

DESIDERE. verbum proprium de habet terrae. Div. I. 35. 43. Utitur eodem verbo de hac re Livius XXXII. 9. ubi v. Drakenb.

DESIDIOSUS. Or. III. 23. desidiose oblectatio tribuitur iis,

qui toti sunt in literis, nec rem publicam curant.

DESIGNARE. Nat. D. I. 13. Aristoteles quodam loco mundum designat Deum. *ibid.* 11. Anaxagoras omnium rerum descriptionem et modum mentis infinitae vi ac ratione designari et confici voluit.

DESIGNATIO. dispositio, collocatio. Att. IV. 4. offendes designatione Tyrannionis mirificam librorum meorum bibliothecam.

DESIGNATOR. Att. IV. 3. post has ruinas desertus a suis vix jam Decimum designatorem, vix Gallium retinet. Designator est curator et arbiter ordinis et loci in ludis et spectaculis, h. e. qui unicuique suum locum designant, quod genus hominum nos Marschälle appellamus; item in certaminibus, qui leges et praemia dant agonistis. De his v. Budaeum, Lipsium, Fabrum, quos laudat Graev. ad h. l. et hinc Lexicon Fabri.

DESIGNATUS. de magistratibus recens creatis locus classicus est Muren. 1. Consul designatus a populo suffragiis, declaratus autem vel renunciatus ab alio Consule voce. hinc eleganter Cluent. 11. designatus reip. civis, de infante concepto matris utero, sed nondum nato. *expressus, significatus. Or. I. 23. verbis designata. *constitutus, descriptus. Nat. Deor. III. 35. resp. ratione et disciplina designata. Divin. I. 88. neque Dii ignorant, quae ab ipsis constituta et designata sunt.

DESINO. ad Div. VII. 1. libenter mehercule artem desinere. Sic et alii locuti. v. Heins. ad Ovid. Art. Am. II. 726. Torrent. ad Suet. Tib. 37. Acad. IV. 25. define, quae, communitibus locis: domi ista nascuntur.

DESPERARE. Cluent. 25. desperare salutem. Sen. p. R. 14. desperare suis fortunis. Pis. 34. cum oppido desperassent. Mur. 21. sibi ipsi desperare. ad Q. Fr. I. 2. sive institui, sive desperamus. ad Div. XII. 14. quam valde nos et reimp.

remp. desperarint. Div. II. 21. non despero, ista esse vera.

DESPERATIO. Sen. p. R. 3. Mur. 25. *desperatio reipubl. i. e. de salute reip., de republica.*

DESPERATUS. Verr. II. 4. *desperatissimum perflugium:* h. e. quo, qui de causa sua plane desperant, aliudque perflugium non habent, confugere solent.

DESPICERE. Rosc. Am. 8. simulatque ille despexerit. Graevius sic interpretatur: simul ac coeperit, oculos tot negotiis intentos movere, ut circumspiciens: despicere est videre. Male, mea sententia. Despicere non est videre simpliciter, sed desuper videre, deorsum spectare, unde ipsa contemnendi vis ducitur. Neque tribus illis locis, quos attulit, confirmari potest, despicere esse pro videre simpliciter. Nam prius ex Har. Resp. tollam alius tectum, non ut ego te despiciam, etc. manifeste contra est, et ibi despicere illam deorsum spectandi vim habet: de altero ex IV. de Fin. mox dicemus: in tertio ex Sueton. Neron. 19. est dispicere: quod a despicere differt, ut suo loco docuimus, neque adeo huc pertinet: quamquam hic tantum est operarum vitio; nam Graevius voluit: despicere, ut est in ejus Suetonio. Sed ibi rectius legitur dispicere, eum Celeb. Burnianno et aliis. Despicere h. l. idem est, quod aliis locis Cicero dicit: deicere oculos; quod faciunt, qui alicui rei attendere desinunt. v. Deicere. * Fin. IV. 23. catuli, qui jam despecturi sunt, caeci aequae et ii, qui modo nati. ibid. 24. catuli aequae caeci priusquam despexerunt. Sed post Lambinum Davisius recte vidit legendum esse et reposuit dispecturi, et despexerunt: de quo verbo post dicitur. Verba hujus generis confundi, cum ab interpretibus, tum a librariis, notissimum est. Sic degredi, digredi, destringere, distringere, etc. v. Burnmann. ad Sueton. Neron. l. c.

DESPICIENTIA. Off. II. 41. *despicientia animi:* h. e. quae est in animo, qua utitur animus.

DESPONDERE. spondendo polliceri: unde filios et filias despondere parentes dicuntur, quia interrogati: Ipondes? respondent: spondeo. sed singulare est ap. Coelium ad Div. VIII. 7. de sponso: despondere sibi filiam alterius. * hinc ad alia traducitur, fere pro destinare. Att. XI. 6. L. Lentulus sibi Caesaris hortos et Bajae desponderat: i. e. sibi pactus erat, aut certe speraverat, victo Caesare, a Pompejo praemii loco sibi destinaverat. ibid. XIII. 12. illam περί τέλων οὐρασίην Bruto despondimus, destinavimus, inferbere Bruto. ad Div. XII. 9. haec spes despondetur anno consulatus tui; omnes putant, te demum Consule tale quid sperari posse.

DESPONSUS. destinatus, speratus. Har. Resp. 3. desponsam et destinatam laudem alicui praeferere. Prov. Conf. 15. ut provinciam desponsam, non decretam habere videatur. Att. I. 13. desponsam homini jam Syriam ademi.

DESTINATUS. Tusc. II. 2. certis destinatisque sententiis addicti.

DESTITUO, constituo. Verr. III. 36. destitui alios in convivio. Sed inest significatio contumeliae. Verr. V. 42. nudus paene eiti destitutus. v. Graev. ad Ep. ad Div. IX. 22. Hinc est in sensu obscuro ad Div. I. c. ita destituit me nudum, sc. comprimendi causa. v. in Destitutus. * exponere aliquem periculis, alterius potestati obnoxium reddere. Phil. V. 12. qui ne sorti quidem fortunas nostras destituit, sed libidini cuiusque nos addicit. Non erat, quare Graevius destinavit legeret. v. Destitutus. Scilicet res destituitur, ponitur in medio, de qua sortitio sit, ut cedat ei, cui sorte obvenit. * relinquere, deferere. Att. III. 15. Italiam in me erectam destitui ac reliqui. * decipere promissis, fallere, inprimis in re pecunia.

cuniarum; cum alicui promittimus pecuniam, deinde negamus daturus. v. Destitutus. Cluent. 26. queritur, se ab Oppianico *destitutum esse.* Rosc. Am. 40. Roscius locios induxit, *decepit, destituit.* cf. Phil. II. 33.

DESTITUTIO. *in re pecuniaria est, cum aliquis pecuniam, quam pollicitus est se daturum, non dat.* Quint. 5. hac *destitutione* percussus, etc. cf. c. 16. et Cluent. 26.

DESTITUTUS. *desertus.* Caecin. 32. nudus in caula *destitutusque.* Verr. II. 30. solus *destitutus,* at V. 42. nudus paene est *destitutus, significat, ei discissus et laceratus esse vestes a Lictoribus, ut virgis caederetur.* **deceptus ab eo, qui promissit aliquid, pecuniam, etc.* Off. I. 10. cui promissum sit, si se *destitutum* queratur. Quint. 16. multis vadimoniis desertis, saepe illusi ac *destituti.* Q. Fr. I. 8. amicorum consilio, promissis, praeceptis *destitutus.* Ceterum id dicitur duobus modis: nam una ratio ducitur ab eo sensu, cum pro desertus dicitur, ut in illo, promissis *destitutus; altera inde, quod qui desertus est, expositus est injuriis fortunae, inimicorum, ut in hoc: consilio et praeceptis destitutus, pro constitutus, sed in partem deteriore, ut Sull. 32. in hac fortuna misera destitutus.*

DESTRINGO. *detraho, traho ex aliquo loco.* Off. III. 31. confestim gladium *desinxit.* in Tog. Cand. conantur in reipubl. licas *desstringere.* Vulgo legunt *disstringere, in utroque loco; sed hodie nemo dubitat in his literis paullo versatior, in hac formula. et omnibus, in quibus detrahendi vis exprimenda est, desstringere rectius esse, non disstringere. Confundi verba, quae ab his syllabis incipiunt, jam in hispicere dictum est. De hoc verbo inprimis vid. praeter Gronov. ad Liv. XXVII. 13. Duker. ad Flor. II. 2. Drahenborch. ad Sil. XVII. 164. et*

quos ibi laudat. Restricti gladii sunt Catil. III. 1. Sext. 35.

DESUEFACTUS a concionibus, Cluent. 40.

DESULTORIUS. *intell. equus, a desultore, quod erat genus equitum, qui in circo equos plures capitibus junctos, agitabant ita, ut in medio cursu ex uno in alterum se trajicere possent.* Murea. 27. qui mihi videtur praetorius Candidatus in consularem, quasi *desultorius* in quadrigarum curriculum, incurere. Graevius laudat Sueton. Caes. 39. et ibi Torrent. cf. Salmos. ad Vopisc. Carin. c. 19. p. 845. sq.

DESUM. Phil. II. 29. cur ei bello propter timiditatem *desuisti.* Q. Fr. II. 5. huic convivio Q. frater *desuit.* Att. IV. 10. non vereor, ne mihi sermo *desit abs te,* quo magnopere delector. Or. III. 16. nec in Antonio *desisset* hic ornatus; etc. Q. Fr. II. 4. se illi non *desuturum* affirmavit: h. e. *se eum accusaturum per ironiam venustam.*

DETERGERE. Att. XIV. 10. sed primo anno LXXX *detergesimus: i. e. cepinus ex tota summa octoginta sestertia.*

DETERMINO. Orat. III. 44. quod dicit, spiritu non arte *determinat: i. e. orationem in pronuntiando non eo loco incidit, ubi ipsa sententia definit, sed ubi spiritus, adeoque saepe alieno loco.* Div. I. 12. omnia fixa tuus glomerans *determinat annus: h. e. haec omnia rata facit extremus annus tuus.*

DETERRERE. *disuadere, dehortari.* Att. XI. 8. neque te *detterreo,* quo minus id disputes, scribasque ad me quam saepissime. Et sic aliis locis. v. etiam Broukhuf. ad Tib. I. 3. 13.

DETERMINATIO. *finis.* Inv. I. 52. Nat. D. II. 40.

DETESTARI. *deprecari, a se aut ab alio remotum cupere, deprecando, negando, aut alia ratione.* Catil. I. 11. ut prope justam patriae querimoniam a me *detestor* ac deprecor. Att. IX. 10. cum

com tu ad me quaedam *periculis* por scripſiſſes; et ego mihi a te quaedam ſignificari putaſſem, ut Italia cederem; *deſeſtaris* hoc diligenter: i. e. *remotam a te hanc opinionem viſ, negas, te id ſignificaviſſe*: * *hinc in malis auſpiciis et ominibus dicitur, cum ea dicimus, quibus mala impendentia averti poſſe credunt ſuperſtitioſi homines: de quo vid. Cuſaub. ad Theophr. c. 16. Vatin. 16. ſi vitant te, fugiunt, audire te nolunt: cum viderunt, tamquam auſpicium malum deſeſtantur: unde illud dicitur in P. ſon. 40. omnes memoriam conſulatus tui, facta, mores, faciem denique ac vocem a republica deſeſtantur: ſc. tamquam malum auſpicium et omen. * Ceterum quoniam illa deſeſtatio auſpicii et ominis ſit avertendi mali cauſa, propterea dicitur pro avertere, adeoque etiam de Diis iſſis, cum ſit proprie hominum. Phil. IV. 4. O! dii immortales, avertite et deſeſtamiſi quaeſo hoc omen.*

DETESTATIO, *expiatio, deprecatio*. Dom. 55. cum pro deſteſtatione tot ſcelerum, unamaram neſarie conſecravit.

DETRAHO. Tuſc. IV. 11. haec *detrahenda* opinio eſt: *eximenda ex animo*. Prov. Conf. 1. qui ex provinciis *detrahendi ſunt*. 8. *detrahebant* illum ex Gallia: h. e. *conſebant, ei ſucceſſorem vel invito dandum; dicitur in malam partem*. Planc. 4. eſt haec conditio huius principis populi - poſſe ſuffragiis vel dare, vel *detrahere*, quod velit cuique.

DETORQUERE. particulam. Tuſc. V. 20.

DETRUDO. *differo*. Att. IV. 17. comitia in adventum alicuius *detrudere*. cf. Q. Fr. II. 13. * *ablego, amando*. Or. I. 28. qui non poſſeſt - hunc ad id, quod ſacere poſſit, *detrudendum* puto. * *verbum praetorium in interdico, cui poſtra ſubſtitutum* deſicere. Caecin. 17. poterisne dicere, *deſectum* eſſe eum, qui tactus non erit?

Quid? *detruſum* dicet? nati hoc verbo antea Praetores in hoc interdico uti ſolebant - *neminem ſtatu detruſum*, qui non adhibita vi manu demotus et actus praecceptis intelligatur.

DEVENIRE. *pro venire* quo. Verr. V. 48. v. not.

DEVERSARI. Verr. I. 25. Rubrium - parum laute *deverſari* dicit: *er lugire zu ſchlecht*.

DEVERSOR. *qui in caupona aut alio quo loco deverſatur*. Inv. II. 4. caupo cum quibusdam *deverſoribus* illum, qui ante exierat, conſequitur.

DEVERTERE. Verr. I. 6: ad hoſpites meos ac neceſſarios *deverſi* potius. *Sic utrumque verbum e MSS. ſcribitur. Male vulgo diverſari, diverſi, ut diverſorium pro deverſorium, v. Heiſius ad Ovid. Amor. II. 6. 9. et praeterea quos laudat Burm. ad Petron. 10. Scil. deverti eſt aliquo ſe convertere, in quo tamen etiam reſpieltur ad locum, unde veneris: ſed diverſi dicitur de duobus, qui diverſam viam inſituunt, unde ipſum diverſum eſt, et illud diverſi abiere, divortium, etc.*

DEVINCIO. *de periodis*. Brut. 37. verba comprehensione *devinciare*. Or. 25. nec accervatim multa frequentans una complexione *devinciet*. v. Vincire. * *Eleganter hoc verbum dictum eſt in hoc*: Fal. 9. qui introducunt cauſarum ſeriem ſempiternam, ii mentem hominis, voluntate libera ſpoliatam, neceſſitate ſati *devinciunt*. * *retinere in audiendo, attentum reddere*. Brut. 80. duo ſumme tenuit, ut et rem illuſtraret diſcrendo, et animos eorum, qui audirent, *devinciret* voluptate. * *in poteſtatem ſuam redigere, ut necere nobis non poſſit*. Piſon. 13. *de Pompeja*, qui omnes omnium gentium partes tribus triumphis *devinxerat*, is ſe in publico ſtatuit tato eſſe non poſſe. * *Ceterum eae formae dicendi frequentes ſunt, cum devincire eo ſenſu dicitur, quo obligare, obſtringere, ut*

ad

ad Div. XIII. 7. summo beneficio tibi tuisque in perpetuum *devin- xeris: de qua metaphora dicemus aliquid in Obligare. Huc etiam illud refer* Dom. 51. si sedem ipsam ac templum publici consilii religionē Concordiæ *devinxisset. item* Coel. 22. jurejurando *devincta* auctoritas.

DEVINCTUS. Brut. 12. nec in impeditis ac Regum dominatione *devinctis* nasci cupiditas dicendi solet. Prov. Conf. 5. nationes nondum legibus, et jure certo, nec satis firma pace *devinctae*. Planc. 15. largitione *devinctus* tribus habere. *ibid.* 18. suffragia largitione *devincta*. ad Div. XV. 4. extr. studiis dediti ac *devincti*.

DEVIUS. Lael. 25. animus flexibilis et *devius* assentatoris: i. e. *inconflans, qui saepe tanquam aberrat a via, aliter alio tempore agit.* Phil. V. 13. homo in omnibus consiliis praeceptis et *devius*. Fragm. Acad. III. si liceret - vitam *deviam* secutus corrigere errorem poenitendo.

DEVOCARE. Prov. Conf. 12. *devocare* aliquem de provincia. Manil. 14. ab instituto cursu ad praedam aliquam *devocavit*. Tusc. V. 4. Socrates primus philosophiam *devocavit* de coelo: h. e. *desiit, de rebus coelestibus, astris, etc. philosophari.*

DEVOLARE. Quint. 30. ab afflictis amicitia transfugere, et ad florentem aliam *devolare*.

DEVOLVERE. Att. IX. 10. de liberationem accuratius *devolvere*. Phil. VII. 4. *devoluti* estis ad spem inanem pacis.

DEVORARE. *cupide legere, audire; item de rebus omnibus, quae nobis valde placent, etc.* Att. VII. 3. *devorare* libros. Sext. 10. verbum ipsum voluptatis omnibus modis animi et corporis *devorabat, ubi vid. Abramius. *perferre res graves et molestias. item, facere aliquid, quumquam molestum.* Phil. VI. 5. *devorare* molestiam. Brut. 67. *devorare* stultitias et ineptias hominum. Att. IV.

5. *dudum circumrodo, quod devorandum est. *dequo.* ad Div. XI. 21. hanc ipsam rem recentem novam *devoravit. *praecepere animo, de iis rebus, quas certe speramus nos consecuturus.* Dom. 23. *devorare* aliquid ipse et avaritia. Verr. 1. 51. qui iam spe et opinione illam praedam *devorasset. *Brut. 82. ejus oratio nimia religione attenuata, doctis et attente audientibus erat illustris; a multitudine autem et foro, cui nata est eloquentia, devorabatur: h. e. audiebatur quidem, sed ita, ut nihil voluptatis offerret, et a pacis invitis, neque intelligebatur adeo, aut sentiebatur ejus vis: quemadmodum qui cibos insuaves necessario comedunt, non comminutos et gustatos deglutiant. De hoc genere dicendi Cicero aliis locis dicit: abhorret a populari ratione.*

DEVOTARE. *devovere.* Parad. I. 3. quae vis filium (Decii) *devotavit. Sic MSS. et edd. veteres: v. Gruter. ad Plaut. Casin. II. 6. 36.*

DEVOTIO. Nat. D. III. 6. tu autem etiam Deciorum *devotionibus* Deos placatos esse censēs. Dom. 57. hanc ego *devotionem* capitis mei convictam esse et commissam putabo. *v. max. Devovere.*

DEVOVERE. *proprie idem est, quod vovere. vid. v. c. Off. III. 25. deinde est certis ritibus se morti, s. Telluri et Diis manibus, consecrare, pro salute reipubl. et perniciē ejus aliqua et calamitate avertenda: de quo est locus classicus ap. Liv. VIII. 9. 10. Fin. II. 19: cum se Decius devoveret: unde illi etiam caput suum devovere dicuntur, qui se aut periculis maximis intrepide pro patria obiciunt, ut faciunt, qui se devoverunt: Quir. p. Red. 1. cum me fortunamque meas pro vestra incolumitate, otio, concordia devovi: aut votum faciunt, in quo caput suum, tanquam hostium, Diis offerunt, cujus exemplum egregium est pr. Dom. c. 57. ducitur*
hinc

hinc etiam lusus ille Ciceronis Phil. XI. 6. videte etiam P. Decii auctionem: qui majorum suorum vestigia persequens, pro alieno se aere devovit. *Div. I. 48. *hinc Remus auspicio se devovet: h. e. auspicio capiendo se uccingit. ex Ennio.*

DEVOTUS. *destinatus.* Harusp. R. 3. Clodius, *devota* Annio hostia et constituta: h. e. *quem certo video ab Annio Milone interfectum iri.*

DEUS. *qui in aliquo genere insigniter excellit.* Or. I. 23. H. 42. **benefactor.* Quir. p. R. 5. Ientulus Consul, *parens, deus, salus vitae nostrae.* **Deus est etiam de feminis.* Tusc. I. 47. *de Junone.* cf. Invent. II. 51. *Sic etiam Graeci θεός.*

DEXTELLA. *amicus fidelis.* Att. XIV. 20. Q. filius Antonii est *dextella.*

DIADEMA. *est fascia alba, qua caput redimire Reges olim solebant; unde insigne regiae potestatis putabatur. Itaque etiam Ciceroni, ut ad Atticum scribit, fasciae creatae Pompeji in cruribus displicebant, quod potentiae parum civilis cupiditatem significare videbantur. Male quidam interpretantur coronam, quae hodie ejus vim obtinet.* Phil. II. 34. *sedebat in rostris collega tuus, amictus toga purpurea, in sella aurea, coronatus: (hic nil regium, et tamen coronae mentio) adscendis, accedis ad sellam, diadema ostendis, gemitus toto forotutu diadema imponebas cum planctore populi.* v. Cuper. Obs. I. 6. Casaubon. ad Sueton. Caes. 79. Ciampin. Oper. Musiv. c. 14. p. 110. etc.

DIÆTA. *lenia remedia, in primis illud, quod dies et tempus affert: opponitur vis.* Att. IV. 3. *diæta curari incipio, nam chirurgiae taedet.*

DIARIUM. Att. VIII. 14. *his diariis Caesar nullum celeritatem incitat, ut timeam, ne citius ad*

Brundisium, quam opus sit, accesserit. *Diaria h. l. sunt stipendia aut praemia in singulos dies promissa, sc. si celeriter ire pergant. Nam quicquid datur in dies singulos, diarium dicitur. Servorum quoque sunt diaria, i. e. cibi in dies singulos assignati, prout se fidos praestiterint.* vid. Intt. ad Petron. c. 24. Graevius etiam laudat Victorii Var. Lectiones, *Locus est L. I. c. 13.*

DIBAPHUS. *vestis bis tincta, primo coeco, deinde purpura, qua utebantur sacerdotes.* ad Div. II. 16. *Curtius dibaphum cogitat, sed eum insector moratur.* Att. II. 9. *strumam Vatinius sacerdotii dibapho vestiant.* v. Ind. Graec. διβάφης.

DICA. γράφη, *aetio, quae alicui intenditur.* Verr. II. 15. *scribitur Heraclio dica. ibid. dicas sortiri, est forum agere; id eum dicitur dicam sortiri, id est iudices dare sortitione: et quoniam id sit, cum causa agenda est, dicitur etiam pro causam cognoscere: quoniam in conventu forens, cum causae agendaae sunt, iudices sortitur Praetor, qui causam cognoscant et judicent. Qui putant rationem ductam a sortitione, nescio qua, ipsarum dicarum, ut scil. quo ordine agendaae sint causae, constituatur, locum Ciceronis non recte perpenderunt. Dicas sortiri, dicitur, ut iudicia rejicere, pro iudices rejicere, et alia his similia. Rem consiciunt haec verba c. 17. venit in mentem, e lege Rupilia dicas sortiri oportere. Educit ex urna tres: m, ut Heraclium absentem condemnent, imperat.*

DICACITAS. *quid sit?* Or. II. 54.

DICATIO. Balb. 11. *non solum dicatione, sed etiam postliminio, potest civitas mutari.* vid. Dicare.

DICARE. Balb. 11. *dicare se civitati.* ibid. 13. *dicare se in civitatem: est jus civitatis petere, et consequi.* τῷ dicare opponitur donare.

nare. Or. III. 3. adolescentes, qui Crasso se dicarant, i. e. se applicarant, ejus partes sequebantur, etc.

DICHOREUS. duplex choreus. Orat. 63.

DICERE. pro affirmare, opponitur negare. Rab. Post. 12. quibus non creditur negantibus, iisdem erédatur dicentibus. Verr. III. 8. legem dicere, de Censore, qui conditiones redemptoribus proponit, quibus pactio fit. *constituere, definire. Verr. I. 57. diem dicít operi faciundo. Flacc. 34. extr. doti Valeria omnem pecuniam suam dixerat. *est etiam proprium verbum in creando Dictatore. Att. IX. 18. volet Caesar, ut Praetor Dictatorem dicát. *Inv. II. 22. dicere ab auctoritate Jctorum, et contra auctoritatem.

DICIS causa. Verr. IV. 24. at tamen, ut possit se emisse dicere, Archagatho imperat, ut aliquid illis numulorum, dicis causa, daret: h. e. in speciem, zum Schein, ut imago saltem emtionis esset. Hanc formulam etiam Ciceroni restituere viri docti. Muren. 12. sed anne tu dicis causa vindicaveris, de vindiciis imaginariis, h. e. de vi civilis illa et imaginaria. Hanc formulam primus recte explicavit Laelius Taurellus de militiis ex casu, in Thesuro Ottonis T. IV. p. 1635. et post Ant. August. Emendat. II. 2. ibid. p. 1472. cf. Victor. Var. Lect. IV. 23. et in Lex. Fabri de hac formula dicta.

DICROTUM. navis biremis. h. e. quae duos remorum ordines habet. Att. V. 11. XVI. 4. v. Scheff. de Re nav. II. 2. p. 100. Foemini- num genus est apud Hirtium B. A. 47. quod defendit contra Schesferum Oudendorpius.

DICTATOR. magistratus municipalis nomen in municipio Lavinio. Mil. 10.

DICTATA. sunt theses, praecepta, decreta, quae a magistris artis alicujus discipulis scribenda traduntur, ut ab iis ediscantur.

Cic. Clav.

Et quoniam huiusmodi dictata non adeo solent aut debent esse acuta et subtilia, in iis acquiescere, iis uti, in contemptu habetur. Q. Fr. III. 1. meam in illum orationem omnes pueri tamquam dictata ediscunt. Tusc. II. 11. verus admiscet, quasi dictata, nullo dilectu, nulla elegantia. Nat. D. I. 26. ista enim a vobis tamquam dictata redduntur. Fin. II. 29. extr. si longus, levis, si gravis, brevis. Haec sunt dictata. ibid. IV. 4. de Peripateticis disserendi artis peritis: quae quidem res efficit, ne sit necesse, de iisdem rebus semper quasi dictata decantare: nec unquam a commentariolis suis discedere.

DICTIO. oratio, declamatio. Or. I. 15. dictione explicare. Inv. I. 5. dictione persuadere. Or. I. 33. dictiones subitae. Tusc. II. 3. dictioni operam dare. *Or. I. 6. dictiones, sunt genera dicendi. *oraculum. Herenn. II. 26. e poeta. v. Cuper. Obs. III. 7.

DICTUM. dicterium, facete dictum, Orat. II. 54. ubi etiam ex Ennio laudatur: bonum dictum, un bon mot. *Brut. 18. e Livio Andr. dicti studiosus: i. e. eloquentiae.

DIDERE. divulgare, dissipare. Coel. 16. e Caecilio. Dide ac dislice, per me licebit. Si egebis, etc. Vocabulum antiquioribus poetis, inprimis Lucretio, usitatissimum, in quo corrumpendo frequentes fuere librarii. v. Drakenb. ad Sil. Ital. I. 186. et quos ibi laudat.

DIDUCERE. Or. III. 6. oratio est diducta rvis, non fontibus: h. e. etsi in diversis rebus versatur oratio, et diversis locis adhibetur, tamen per se eadem est eloquentia. ibid. 44. vastius diducere verba: id fit, cum ultima et prima duarum vocum litera non coeunt tamquam in unum verbum; v. c. magna ubertas, magno utique. *Inv. II. 36. animus diductus varietate rerum et dissimilitudine distractus.

DIES. dicitur saepe et variis modis de die certo et constituto.

Bb

ut

ut de eo, qui agendis causis in foro dictus est. Verr. II. 15. *diem* differt dieis omnibus *inprimis de die solutionis.* Planc. 23. cum cujusque dies venerit. cf. ad Att. XVI. 15. Tusc. I. 39. nulla die (*solutionis*) praestituta. Quint. 23. nominis *diem* petivit. Att. VIII. 10. *dies* nondum est. Att. X. 5. *dies* pecuniae Id. Novemb. ad Div. VII. 23. *dies annua: est dies solutionis, quae est, exuncto anno uno.* vid. Mannf. ad h. l. ubi et de die *bima* et *trinu* agitur. Her. I. 14. *dies* commeatu, i. e. quo *venia absentiae* finitur. *Att. I. 10. extr. Tullia tibi *diem* dat. i. e. *diem solutionis* constituit. cf. Gronov. ad Scure. Benef. IV. 12. *purro de certis morborum diebus, quibus scilicet febris accedit, dicitur. Att. IX. 2. et si Id. Mart. *die* tuo, ut opinor, expectabam epistolam a te longiorum, etc. Contra XIII. 42. *demtali: diem meum* scis esse III. Non. Jan. aderis igitur: et Or. 13. cum *dies meus* venerit, pro die mortis. *tempus, spatium temporis. Act. I. in Verr. 2. *diem perexiguam* postulavi. Tusc. III. 22. *dies* procedens mitigat aegritudinem. ad Div. I. 6. ut infringatur inimicorum improbitas - - *ipsa die.* *pro eo, quod in die fit. ad Div. I. 2. hic *dies* nobis honestissimus in Senatu fuerat: h. e. quae eo die in Senatu acta sunt, nobis honestissima fuere. Att. X. 8. non tam dirus ille *dies* Sullanus C. Mario fuisset. v. Gronov. Obs. I. 2. p. 29. et ad Senec. de Ira III. 36. Duker. ad Flor. II. 6. 58. *in diem vivere: non eodem sensu ubique dicitur: habet tamen semper aliquam ineuriæ et negligentiae significationem. Phil. II. 34. *Graevius ita interpretatur: omnia divina et humana contemnere, nec de futuro aut judicio hominum sollicitum esse.* Orat. II. 40. *est simpliciter, futuri curam non habere: si barbarorum est, in diem vivere, nostra consilia sempiternum tempus spectare debent.* Tusc. V. 11. *Academici eleganter di-*

cuntur, in diem vivere, quod ita ipse interpretatur Cicero: quodcumque nostros animos probabilitate percussit, id dicimus. Ei obiectum erat, se in alio libro aliter sensisse: respondet, Academicos non curare, quid aliquando statuerint, aut olim sint statuturi. *de formulis: proferre, producere, exinere, obire diem, etc. suis locis agitur. *in diem etiam aliter dicitur, et opponitur τῷ statim. Petit. 12. si promittas, et incertum est, in diem (sc. promittit); sin autem id neges, et certe abalienes, statim. Coel. 24. cur poenas scelerum in diem reservatis. *Phil. II. 33. alio die: est formula, qua nuntiatio fiebat in comitiis. *Phil. III. 8. in ante diem IV. Kal. Dec. cf. Catil. I. 3. etc. idem est, ac si diceretur: in diem IV. ante Kalendas Dec. vid. Ferrar. ad Phil. III. 8. qui multa ex Cicerone et aliis exempla congef- sit. cf. Cortius ad Sallust. Catil. 30. 1. *Genitivus dies pro diei, est pro Sext. 12. vid. not.

DIFFERENTIA. forma f. species generis. Top. 7. genus est notio ad plures differentias pertinens.

DIFFERRE. de Inv. I. 27. occasio cum tempore hoc differt. *pro, interest simpliciter. Tusc. II. 15. Sed tamen differt aliquid. cf. Or. III. 51. *cum acc. personae. ad Div. V. 12. sin differt me in aliud tempus. Fin. IV. 1. tempus differt, pro dilationem dare.

DIFFICILIS. cui nihil facile probari potest, fustidiosus. Orat. 29. usque eo difficles ac morosus sumus.

DIFFICULTAS. inopia. Verr. II. 28. difficultas numaria. Catil. I. 6. difficultas domestica, h. e. aes alienum.

DIFFLUERE. Brut. 91. diffluere extra ripas. Off. I. 30. diffluere luxuria. Or. III. 32. otio diffluere, dicuntur hi, qui nihil neque publici neque privati negotii habent, quod necessario sit obeundum, quales sunt docti homines, qui
in

in otio vivunt. Brut. 79. diffuentia opponuntur his, quae numeris adstricta sunt, non numerosa alias soluta. Sic Or. 70. diffuens et solutum.

DIFFUNDO. Div. I. 36. Dii vim suam longe lateque diffundunt. Lael. 13. virtus ex bonis amici quasi diffunditur, et incommodis contrahitur: h. e. laetitiam percipit.

DIFFUSUS. diffusum dicitur, quod non est ad formam artis redactum, Or. I. 42. haec ignota quondam omnibus et late diffusa videbantur. adhibita igitur est ars quaedam, etc. ibid. II. 33. jus civile, quod nunc diffusum et dissipatum est, in certa genera coacturum, et ad artem facile redacturum. * Partit. 7. prima adversariorum contentio diffusam quaestionem habet, ut in conjectura: ceperitne pecuniam Decius - - haec lata, ut dixi, et confusa sunt. rationum et firmitamentorum contentio adducit in angustum disputationem, etc.

DIGAMMA. Att. IX. 9. tuum digamma videram. digamma est proprie littera F, ea autem quia est prima in Foenoris verbo, propterea ludens Cicero digamma de foenore dixisse putatur; quod mihi verbo videram non convenire videtur: quidam autem malunt corrigere diagramma, et intelligunt tabulas acceptorum et expensorum.

DIGERERE. in partes totum aut in formas genus distribuere. Or. II. 19. ut eos item quatuor, quinque sexve vel etiam septem, (quoniam aliter ab aliis digeruntur) in quas est omnis ab his oratio distributa. * ordinare, constituere. Rabir. Post. 9. digesserat optime remp. Graev. tamen legit: gesserat.

DIGESTIO. Or. III. 53. in figuris rhetoricis commemoratur, et est μεσικός. Phil. V. 7. ipse interea septem et decem dies, (ut digestio potius quam declamatio videretur,) de me in Tiburtino Scipionis declamavit, situm quaerens.

Si haec parenthesi esset a Cicerone, digellio esset concoctio, quam declamatio afferre, et cruditatem minuere putabatur. Sed recte est a Graevio auctoritate doctissimorum hominum ejecta.

DIGITUS. Verr. III. 11. digito liceri. Verr. I. 54. tollit digitum: i. e. licetur. Att. VII. 3. digitum nusquam, sc. discedere. Caecin. 25. qua digitum proferat, non habet: h. e. nihil agere, nihil moliri potest.

DIGNITAS, definiente ipso Cicerone, Invent. II. 55. est alicujus honesta auctoritas, quae cultu, honore et verecundia digna est. Sed haec definitio non omnibus locis convenit. Et quoniam saepe in hoc verbo interpretando tironibus aqua haeret, alias afferemus, quarum ope facile ubique hujus verbi vis intelligi et erui possit.

1) dignitas est conditio, qua quis dignus est aliqua re, tamquam magistratu, honore, verecundia, etc. beneficio: quae definitio fere convenit cum Ciceroniana. Muren. 8. non eundem ordinem esse dignitatis et renunciationis. ibid. 9. dignitate contendere; h. e. quis altero sit consulatu dignior. ibid. 11. summa dignitas esset in iis, etc. dignissimi sunt consulatu. ibid. 13. dignitas consularis in ista scientia non fuit: h. e. nemo propter illam scientiam dignus consulatu judicatus est. ad Div. XI. 17. Lamilia petit praeturam: omnes intelligent, nec dignitatem ei deesse, nec gratiam. Verr. II. 69. an quorum auctoritate statuas tuas cohonestare conatus es, eorum ego dignitate accusationem meam comprobare non potero? h. e. Si statuas tibi honorificas potuisti efficere, quod Siculo auctores earum ponendarum dixisti fuisse, ego etiam mihi honestum esse probabo, te accusare, si dixero, Siculos esse dignos, quibus hoc officii tribuatur a me. Jam quoniam ii, qui digni sunt, quibus hujusmodi res tribuantur, in quadam amplitudine, splendore et auctoritate

ritate sunt, propterea dignitas etiam dicitur pro splendore, amplitudine, auctoritate, quae ex magistratibus rebusque publicis bene gestis, sapientiae opinione, etc. proficiscitur. Off. I. 39. *ornanda dignitas domo.* Verr. II. 29. *nitebatur frequentia consilii et dignitate, pro quo aliis locis splendor dicitur: sensus autem hic est: hoc potissimum confidebat causae suae, quod iudices essent non solum multi, qui non facile omnes possent corrumpi, sed etiam prudentes, iusti et hac laude insignes, atque digni adeo, qui iudicaret causus: hic sensus est maxime obuius: est athen, ubi pro magistratu dicitur ad Div. II. 9. laetor tum praesenti tum etiam sperata tua dignitate. ubi v. Mum. 2) dignitas dicitur de iis rebus, quae aliquo dignae sunt, h. e. eundecent, eique conveniunt, ei denique debentur.* Off. I. 39. *plena dignitatis domus: h. e. digna domini persona; ibidemque species et dignitas junguntur.* Q. Fr. I. 2. *species ipsa tui gratiosi liberti aut servi dignitatem habere nullam potest.* Tusc. V. 10. *dignitate sententiae capitur: h. e. quin honesta est, digna homine honesto.* Or. II. 85. *retinere dignitatem in rebus asperis: h. e. fortem se praebere: fortitudo autem in rebus adversis maxime decet magistros homines et sapientes.* Inv. II. 53. *iustitia est habitus, suam cuique tribuens dignitatem. Hinc, quantum apta et pulchra, neque tamen nimis venusiu formae et species decet viros, propterea dignitas etiam de pulchritudine viro digna dicitur.* Off. I. 30. *in forma dignitas et venustas.* cf. Invent. II. 1. *notum solum de pulchritudine formae humanae, sed etiam aliarum rerum.* Or. I. 31. *de oratore, agere cum dignitate et venustate. Ipsum denique πρῶτον, ἡθὺς, quod rhetores dicunt, dignitas vocatur.* Invent. I. 21. *personarum dignitates servare.*

DIGNUS. Phil. III. 9. *ex edicto M. Antonii: Nulla contumelia est, quam facit dignus.* Hunc locum, ab omnibus male intellectum, primus egregie explicavit J. Fr. Gronov. *commemoratis superiorum sententiis, Observ. III. 8. ubi ostendit, dignum esse h. l. qui iure et merito et sine culpa faciat, qui debeat facere, seu iure, seu irritatus. seu ob mores notos, seu quacumque de causis, quod si alius faceret, contumelia putaretur.* * ad Div. XI. 3. *litterae non dignae, quae a te nobis mitterentur: h. e. quarum contumeliis indigni sumus.* * cum genitivo. Att. VIII. 15. *Balbus: fuscipe curam et cogitationem dignissimum tuae virtutis.* Balb. 2. *pro dignum reo, in Cod. Erford. erat dignum rei.* Harusp. Resp. 24. *unum esse in hac civitate dignum hujus imperii: ubi vid. Graev. conf. infr. Heins. ad Ovid. Trist. IV. 3. 57.*

DIGREDI. *opponitur rē congre-
di, uti v. c. Q. Fr. I. 3. congre-
ssio et digressio. Itaque ubi
alio sensu reperitur digredi, et
digressio, scribendum: degredi, de-
gressio. v. Duker. ad Flor. III. 16.
extr. Har. Resp. 2. qui hesternum
die dolore me elatum et iracundia
longius digressum arbitrantur,
quam hominis sapientis cogitata
prope ratio postularet: int. tam-
quam de vin. Alii Codd. habent
progressum. Sed digressum defendit
Graevius. Ex ea utem regula,
quam dixi, et quam nullis
locis urget ipse Graevius, legen-
dum degressum.*

DIJUDICATIO. Leg. I. 21. *ista magna dijudicatio est: h. e. hujus rei dijudicatio magni est momenti.*

DIJUNCTUS. Acad. IV. 20. *nil est ab ea cogitatione diiunctius, i. e. ei magis contrarium.*

DIJUNGO. *removeo, sejungo.* ad Div. I. 9. extr. *ab orationibus dijungo me fere.*

DILABI. Marcell. 8. *omnia, quae dilapsa jam fluxerunt, severis legibus vincienda. Codd. ibi qui.*

quidam habent: delapsa; sed dilapsa recte defendit Graevius. Sed Phil. XIII. 5. sunt alii plures, sed memoria mea dilabuntur: legendum: delabuntur. Dilabi enim non est defluere, sed diffuere; quod etiam in reliquis locis scribendis tenendum. * Herenn. II. 25. maxima peccata impune dilabentur.

DILATARE. Paradox. 1. Cato nullum sequitur florem orationis, neque dilatat argumentum: i. e. amplificat, augeat ornando. Brut. 47. dilatare literas, est vitium pronuntiationis.

DILIGENS. parcus, rei familiaris conservandae et augendae studiosus. Verr. I. 45. qui in re adventicia et hereditaria tam diligens et attentus esset. ibid. 9. eris diligens, ne. i. e. cavebis. Coel. 31. diligentissimus omnis officii.

DILIGENTIA. providentia. Agr. II. 27. est operae pretium, diligentiam majorum recordari. Mil. 24. laudabam diligentiam Cn. Pompeji. * studium augendae et servandae rei familiaris. Agr. II. 30. vobis nulla gleba de paternis et avitis possessionibus relinquetur; ac tantum intererit inter vestram et privatorum diligentiam, etc. * Off. I. 39. commoditalis diligentia. * Inv. I. 11. Negotialis constitutio est, in qua, quid juris ex civili more et aequitate sit, consideratur; cui diligentiae praeesse apud nos JCti existimantur. * Industria et diligentia quomodo differant, intelligi potest ex Verr. I. 6. quo in negotio industriam meam celeritas reditutionis, diligentiam multitudo literarum et testium declaravit. Nempe diligentia est, quae Graecis ἀριστεία, cura, providentia; industria est αλακритας et studium in labore fuscipiendo, urgenda et perferendo.

DILIGENTISSIME. in commendando, intercedendo, deprecando est, cum cura et cum delectu verborum et sententiarum, ex quibus, quantum aliquid velimus, intelligi potest. v. c. ad

Div. XIII. 10. diligentissime scribere. * cum singulari dilectu. Verr. II. 53. ille enim est magistratus, qui diligentissime mandatur a populo.

DILIGERE. idem est proprie quod diligere. Fin. III. 5. animal ipsum sibi commendari ad se conservandum, -- et ad ea, quae sunt conservantia sui status diligenda. Hinc diligere aliquem est, propter virtutes ejus a nobis cognitae magni facere: cum amare contra sit, suavi illo sensu moveri amoris, qui non tam ex virtutibus alterius atque a certo judicio profiscitur, quam a sensu; unde interdum distinguuntur diligere et amare, v. c. ad Div. IX. 14. ibid. I. 9. eum perpetuo quodam judicio diligebam, etc.

DILORICARE. Or. II. 28. diloricare tunicam: i. e. retegere. nam loricare etiam est pro tegere. Sic parietes dicuntur loricali tectorio.

DILUERE. minuere. Tusc. III. 16. diluere molestias. * refellere, Rosc. Am. 15. res leves infirmem ac diluam.

DIMINUTIO. Prov. Conf. 15. multari imperatorem diminutione provinciae, contumeliosum est. Mil. 36. si qua diminutio capitis futura est: h. e. si damnatus in exilium ibit.

DIMINUTUS. Top. 6. qui capite non sunt diminuti, quamquam ibi etiam legitur diminuti, et sic est in nostra. v. Caput.

DIMISSION. Acad. IV. 4. philosophia, quae nunc prope dimissa revocalur.

DIMITTERE. Verrin. V. 58. dimittere injuriam impunitam. ad Div. IX. 12. coelum et terram vim suam, si tibi conveniat, dimittere. Phil. XIII. 11. si aliquid de summa gravitate Pompejus, multum de cupiditate Caesar dimisisset. Planc. 39. libertatem meam neque dimisi unquam, neque dimittam. Attic. XVI. 13. nondum legere poteramus: nam et lumina dimiseramus, nec salis lucebat.

DINUMERARE. *numerare.* Verr. V. 45. se pecuniam Timarchidi *diminuerasse*. **distribuer.* Att. XVI. 9. Octavius Capuae centurias *dinumemat*; jam jamque video bellum.

DINUMERATIO. *in rhetoricis quid sit?* Or. III. 54.

DIOECESIS. Att. V. 15. ad Div. III. 8. v. Ind. Graec. *Διοέσις.*

DIOECETES. *dispensator, muneris genus apud Reges Alexandrinos.* Rabin. Post. 8. *dioecetes regius.* Ejus mentio etiam ap. Polyb. Exc. de Vit. et Virt. p. 1442. adde Vales. Emend. II. 20. et ibi Burm. V. C.

DIPLOMA. ad Div. VI. 12. Att. X. 17. Pic. 37. ita dicebant literas publicas, quae prosectoris dabantur, ut in oppidis, per quae iter esset, magistratus operam darent, ut celeriter equos, et quae ad iter sunt necessaria, reperirent. Nomen ductum est a duplici tabellarum forma. vid. Caesabon. ad Sueton. Aug. c. 51. qui docet, non solum de literis itineris causa datis dici diplomata, sed etiam alia diplomatum generasse. In Cicerone tamen semper de illo genere dicitur diploma. cf. Budaeus ad Pand. p. m. 322. 323. add. Maffei in Histor. diplom. p. 17.

DIRA, DIRAE. Divin. I. 16. etenim dira, sicut cetera auspicia -- non causas asserunt. Davif. dirae. *ibid.* dirarum obnuntiatio, *int. imprecationum.* Appianus diras interpretatus est *ἀπὸς θεῶν καὶ ἀπὸνιδεῖς.* Sed diligenter de hoc verbo agitur in Lexico Fabri. Quod autem Davifus in altero loco pro dira, reponit dirae, non adeo necessarium puto. Dirae sunt, quae quis alicui obnuntiat. Indirarum obnuntiatione quoque commodius intelligi puto rerum, quam imprecationum; res enim, auspicia, etc. obnuntiantur, non preces. Tacitus tamen A. XV. 30. diras preces dixit. Intelligi etiam in dira potest, omina f. auspicia:

sunt enim, ut diserte Cicero tradit, in auspiciis dirae. Tibull. I. 3. 17. *inter impedimenta itineris habet omina dira.*

DIRECTO. *opponitur circuitioni et anfractui.* Div. II. 61. quid opus est circuitione et anfractu, ut sit utendum somniorum interpretibus potius, quam *directo*? Partit. 13. alterum ad fidem *directo* spectat, alterum se inflectit ad motum. Nat. D. I. 25. *directo* deorsum ferri. Acad. IV. 20. *directius* gubernant.

DIRECTUS. Coel. 16. *directus* Senex. Graevius retinuit vulgatum decrepitus: alteram lectionem tuentur Lambinus, Gruterus, etc. sed non eodem modo interpretantur: Gulielmus interpretatur Senex. Hotomannus sic ad h. l. Lambinus ex antiquis libris reponit: *directo, opinor pro severo*; (h. e. qui omnia recte, sapientia, moderate fieri vult) *cujus locutionis exempla requiro.* Haeo Hotomannus. Age dubimus: Coel. 18. sit adolescentia liberior: non omnia voluptatibus denegentur; non semper superet illa vera et *directa* ratio. Quid est vera et *directa* ratio, nisi severa illa et tristis vivendi ratio, quam antea descripserat c. 17. qua Fabricii, Camilli, Curii usi sunt, quam philosophi praescribunt; quum *ibid.* severitatem appellat, et paullo post *directum* iter ad laudem? Roic. Com. 4. Quid est in iudicio? *directum*, alperum, simplex, etc. Quid est in arbitrio? mite, moderatum. *Top. 4. paries *directus*, test, qui ad angulos rectos attingit eum, ad quem ductus est.

DIREPTUS. *us.* Tusc. I. 29. Est enim interitus quasi discessus et secretio ac *direptus* earum partium, etc. Sed Codd. et edd. quaedam habent *diremtus*: quod praefero. Nam etiam dirimere pro dividere dicitur, non diripere. Et librarii solitum fuit, *direptus* scribere pro *diremtus*. vid. Gesner. ad Varr. R. R. III. 5. extr. et Drakenb. ad Liv. XXIV. 49.

DIRIBERE. *distribuere.* Fr. Corn. 1. dum tabellae diribentur, dum fitula defertur. Pil. 40. an ego expectem, dum de te LXXV tabellae diribeantur, de quo jam pridem omnes mortales judicaverunt. *Uterque locus mirifice facit ad convellendam Abramii sententiam, qui ad h. l. et ad Pison. c. 15. disputabat contra Gruchium, diribere esse discernere lustragia, quae a iudicibus aut populo, sc. per tabellas, lata sint.* Nam in primo, tabellae diriberi dicuntur ante, quam fitula delata dicatur, in quam tabellae mittantur: in altero, quod ante dicitur, tabellae diribentur, sc. iudicibus sententiae ferendae causa, ut nos cum Gruchio interpretamur, id statim dicitur judicare. In loco Pil. 40. MSS. habent diripiuntur. v. Gruet. ad h. l. et Intt. ad Varron. R. R. III. 5.

DIRIBITIO. *distributio.* Planc. 6. sic est in Grueviana et aliis; sed Gronoviana habet: direptio, pro diremtio. v. Directus.

DIRIBITOR. *distributor, genus operarum comitalium et iudicialium, quae tabellas distribuiebant.* Sen. p. Red. 11. Pil. 15. ubi quidam: distributores. v. Gruch. de Comit. I. 3. et Intt. ad Varr. l. c.

DIRIGERE. Fin. II. 22. voluntate omnia dirigentes: h. e. ad voluptatem referentes, in voluntate summum ponentes bonum. Div. I. 14. divinatio ad veritatem saepissime dirigit: opponitur fallere. Or. I. 23. dirigere laudem oratoriam ad similitudinem historiarum, etc. * est etiam in re augurali usus huius verbi, pro definire, determinare. Div. I. 17. Romulus lituo direxit regiones.

DIRIMERE. Leg. I. 20. haec controversia omnia dirimit: i. e. facit discidium, ut inter eos convenire non possit. ad Div. III. 10. cum eo conjunctionem diremiffem. * Div. I. 39. pulmo iucifus dirimit tempus, et profert diem: h. e. facit, ut res suscepta eo die peragi

non possit, sed in alium diem deferenda sit, tamquam comitia, etc. cum obnuiciatur, etc. v. Gronov. ad Liv. I. 36.

DIRIPERE. *compilare bona alterius. In quo animadvertant tirones, tum demum dici, cum a pluribus sit ista compilatio, tamquam in expugnationibus urbium, aut cum res ad plures pervenit: cum autem unus compilat, aut aufert, aut pro detrudere et auferre simpliciter dicitur, deripere dicendum esse, non diripere. Huius rei ignoratio fecit, ut librarii haec duo verba saepe confunderent, eaque in plerisque auctorum editionibus adhuc regnat confusio: quae, huc regula per vulgata, sensim in auctoribus edendis et in dicendo scribendoque vitari poterit.* v. Graev. ad Or. pr. Sull. c. 1. ad Verr. II. 7. ut Heinsum ad Ovidium, et Drakenborchium ad Silium taceam, jam in Lexico Fabri laudatos. Verr. III. 20. paterere aratores indignissimis injuriis vexari ac diripi, sc. a redemptoribus decumarum. Contra, cum Verr. II. 17. dicitur in Gronoviana: argenti vestisque stragulae quod esset, esse direptum; cum id factum sit a solo Verre, aut certe omnia ista ad Verrem pervenerint, recte Graevius reposuit: dereptum. Sic ad Q. Fr. I. 2. direptum te tria tuis, dum is abesset: h. e. tuos male administraturos esse rem tuam, teque compilaturos. Neque vero haerere debent tirones, ubi etiam de singulis dici videtur, cum re vera de pluribus dicatur, tamquam cum Imperatores et magistratus provinciales dicuntur socios, provincias, civitates diripuisse: tamquam ad Div. VIII. 10. quae diripisses ipse, ut viderentur ab hoste vallata. in Teg. Cand. Antonius diripuit locos. * cum dat. personae. Quint. 20. ei ornamenta diripis, sed lectio vitiosa videtur. v. not.

DIRITAS. *malum, calamitas.* Tusc. III. 14. si qua invecita diritas

casu foret. *ex Graeco Euripidis: ἴν' εἴς πᾶσχοιμι.* **saevitia, crudelitas.* Vatin. 3. quamquam his omni diritate atque inhumanitate terrimus.

DIRUERE. Verr. V. 13. aere *dirui.* v. *Aes.*

DIRUMPERE. *magnopere contendere.* ad Div. VIII. 1. paene *dirupi* me in iudicio Galli familiaris tui. **de invidentibus est dirumpi.* ad Div. XII. 2. *dirumpitur* fratris tui plausu.

DIRUPTUS. Phil. XIII. 12. homo *diruptus* dirutusque: *scenima in herniosum.* *ad Q. Fr. III. 4. *diruptis* tabellis, *sc. suffragiorum.* Sed sine controversia legendum *diremtis, ut viderunt dudum viri docti.*

DIRUS. *in re augurali et haruspicina totaque divinatione frequentissimum verbum.* Div. II. 15. *exta dira.* Leg. II. 8. quae Augur iniusta, nefasta, vitiosa, *dirave,* defixerat, etc. *cf. Dirac.*

DIRUTUS. Phil. XIII. 12. homo *diruptus dirutusque,* int. aere. v. *Aes et Diruere.*

DISCEDO. Brut. 91. *discedere* a gloria sperata: i. e. *consilium gloriae persequendae abicere.* Sed v. not. Fin. I. 20. amicitiam negant a voluptate posse *discedere:* i. e. *sejungi.* Brut. 79. Fin. V. 11. a se *discedere:* i. e. *mutari.* ad Div. VI. 14. in opinionem hanc *discessi.* vid. *Discessio.* ibid. IX. 26. a literis cum *discessi:* i. e. *cum desii literis operam dare eo die.*

DISCEPTARE. *judicare, iudicis aut arbitri partes sustinere.* Tusc. IV. 3. Academia eorum controversias *disceptat.* Leg. II. 6. bella *disceptant:* de *Fetialibus,* qui arbitri sumuntur, et iudices, ut, an bellum jure suscipi possit, statuunt. **disceptare tamen etiam dicuntur partes litigantes et certantes.* ad Div. VI. 1. non consiliis nec auctoritatibus nostris de jure publico *disceptatur.* Verr. II. 15. ut sibi cum palaestritis aequo jure *disceptare* liceat. **res ipsa dicitur,* *disceptare, de qua est contro-*

versia; ἐνερρητικὸν ἀντὶ παθητικοῦ. ad Div. X. 10. quamquam in uno praelio omnis fortuna reip. *disceptat.*

DISCEPTATIO. Partit. 30. ex rationis et ex firmanenti conflictione et quasi concursu quaestio exoritur quaedam, quam *disceptionem* voco: in qua quid deveniat in iudicium, et de quo disceptetur, quaeri solet. Agr. II. 21. nulla *disceptione,* *sc. ad iudicem.* Off. I. 11. duo genera decertandi: alterum per vium, alterum *per disceptionem.* Agr. III. 1. aequitatem vestrae *disceptionis (vestri iudicii)* retinuisse. *Partit. 12. *disceptatio legitima: opponitur libera.*

DISCEPTATOR. Part. 3. *disceptator* est rei sententiaeque moderator. Caecin. 2. *disceptor* domesticus: de arbitro honorario. Flacc. 38. *disceptatorem* populum non recuso: i. e. *iudicem.*

DISCESSIO. *genus sententiae in Senatu declarandae, cum dictis sententis ab iis, qui eo loco essent, ut sententiae dicendae jus haberent, si eam essent rogati, Consules juberent, reliquos Senatores discedere ad eum locum, ubi esset alicujus sententiae pronuntiae auctor. Hoc planius explicatur in Pedarius. Locus imprimis notabilis est in Verr. IV. 65. ad Div. I. 2. ante se oportere discessionem facere, quam Consul, i. e. se ex relatione sua (vid. Ep. 1.) jubere, debere discessionem in sententis ex sua relatione dictas. ibid. 4. nemo est, qui nesciat, quo minus discessio fieret, per adversarios tuos esse factum. Sext. 34. discessio sine ulla varietate. Phil. III. 9. SCtum de supplicatione per discessionem fecit, cum id factum esset ante nunquam. v. Gell. III. 18.*

DISCESSUS. Dom. 32. *discessu* meo: h. e. *cum ego discessissem.* *Att. VII. 12. nec cum rerum prolatio, nec *Senatus magistratuumque discessus* - - tardabit. ibid. XII.

40. si quis requirit, cur Romae non sim: quia *discessus* est. *Viri docti interpretantur de tempore, quo Senatores discedere solebant, quod Senatus nullus haberetur. Sed Graevius e Balliolensi malebat: discellimus, quod dubitaret, verbum hoc nudum de tempore dici posse.* * Tusc. I. 29. est enim interitus, quali *discessus* et secretio et direptio earum partium. Sen. p. R. 10. *discessus* de patria. * Quir. p. R. 3. in *discessu* civium: ubi tamen alii dissensu. * *discessus* coeli. v. *Coelum*.

DISCIDIUM. distractio rerum et sejunctio: disjunctio hominum non solum animis, sed etiam corporibus. Att. XV. 29. constitutum est *discidium*; de divortio. Sic *ibid.* XI. 23. melius quidem in pessimis nihil fuit *discidio*. Sed Dom. 36. *discidium* conjugis dicitur de sejunctione: quae eo tempore fuit, cum Cicero maritus in exilio esset. Acad. I. 12. docere, quod et qua de causa *discidium* factum sit; ut videamus, satisne iusta sit ista defectio. Saepe in libris confunduntur *discidium* et *dislidium*. De horum verborum discrimine et permutatione vid. fufe et accurate disputantem J. Fr. Gronov. ad Liv. XXV. 18. a quo repetiere eandem observationem Graevius ad Ciceronem passim et alii. Nempe in *dislidio* est tantum *disensio*: in *discidio* autem *sejunctio*. Hac regula de discrimine *discidii* et *dislidii* decerni etiam potest de lectione vera Or. III. 16. hinc *discidium* illud extitit, quali linguae atque cordis, -- ut alii nos sapere, alii dicere docerent: ubi olim legebatur *dislidium*: male profecto. Non enim *dislidere* lingua et cor dicuntur, sed *disjungi*, h. e. philosophia et eloquentia pro duabus diversis et sejunctis artibus haberi. Sed et *discidium* pro *dislidio* interdum temere repositum est. v. ad Sull. 21. et Lael. 21. in his: ne qua eorum *dislidia* fiant, a Graevio, ut bene monet Drakenb. ad Liv. XXV. 18.

DISCINGI. ad Qu. Fr. II. 13. Caesar, mihi crede, in sinu est: neque ego *discingor*: h. e. neque *desinam eum in sinu gestare*. Nam qui *discinguntur*, iis, quae in sinu habent, excidunt. Sic interpretatur etiam Monutius. Ceterum mihi videtur esse jocus ex ambiguo, in verbo *discingi*. Nempe *discincti dicuntur homines negligentes, rerum suarum parum curiosi, securi*: unde *discincti nepotes, qualis Nomentanus apud Horatium*. Laxo sinu ferre nuces apud eund. Sern. II. 3. 172. pro signo futurae negligentiae habetur, et hominis Nomentano similis futuri. Itaque sensum hunc putem esse: Canto eundem, quem tu Caesarem, neque uno Pompejo nitor, sed illum quoque amo, verum ita, ut nunquam me aut rempubl. ab eo satis tutam putem, aut nobis non ab eo cavendum existinem.

DISCIPLINA. Div. II. 8. eadem in literis ratio est, reliquisque rebus, quarum est *disciplina*: h. e. quae doceri solent. * *secta philosophorum*. Nat. D. I. 7. tres trium *disciplinarum* principes conveniunt. * Sext. 6. Hortensii oratio digna esset, uti et reip. capeffendae auctoritatem *disciplinamque* praescriberet. * *disciplina civitatis aut reipubl., legibus et moribus publice privatimque receptis continetur*. Orat. I. 1. et 34. Brut. 10. Verr. III. 69. * Sic *disciplina navalis Rhodiorum*, Manil. 18. item ut *disciplina militaris, continetur institutis et legibus militaribus, et navalibus, de acie instruenda, castris ponendis, militum moribus, vita, laboribus, exercitationibusque, etc.* * *doctrina*. Verr. IV. 58. de Archimede: summo ingenio et *disciplina*.

DISCLUSUS. Tusc. I. 33. aegritudines, irae, libidinesque -- quas is, contra quem haec dicuntur, semotas a mente et *disclusas* putat.

DISCO. simpliciter, pro literis operam do. Or. II. 1. Antonius autem hoc probabiliorem populo

orationem fore censebat suam, si omnino *didicisse* nouquam putaretur. * *discere* causam Or. I. 12. etc. *dicitur* patronus, qui rationem *causae* e clientis narratione cognoscit, *chiens* contra docere. v. *Gron. Sestert. IV. 3. p. 272.* * *Senect. 8. discerant* fidibus antiqui.

DISCREPANTIA. Fin. III. 12. maiorem multo inter Stoicos et Peripateticos esse *discrepantiam* rerum, quam verborum. * *opponitur constantiae et aequabilitati vitae et morum.* Offic. I. 31. in actiones omnemque vitam nullam *discrepantiam* conferre debemus.

DISCREPARE. *differre.* Tusc. III. 7. *discrepat* a timendo confidere. * *aptum non esse, non conuenire.* Offic. I. 40. videndum est in vita, ne quid forte *discrepet.* * *Partit. Or. 38. discrepare cum ceteris scriptis.* Fin. IV. 22. quid attinuit, cum iis, quibuscum re concinebat, verbis *discrepare?* cf. II. 30.

DISCRIMEN. Phil. XIV. 1. totius belli *discrimen* positum est in vita unius. *add. Att. XVI. 15.*

DISCUS. Or. II. 5. hoc ipso tempore cum omnia gymnasia philosophi teneant, tamen eorum auditores *discum* audire, quam philosophum, narrant: qui huius ut increpuit, in media oratione de maximis rebus et gravissimis disputantem philosophum omnes unctionis causa reliquunt. *Fuit autem discobolia inter genera exercitationis apud veteres, cum in massae plumbeae, in disci speciem rotundum conformatae, projectionibus se exercerent et vires brachiorum augerent. Itaque Horat. Carm. I. 8. inter reliqua exercitationum genera etiam discus commemoratur.*

DISCUTERE. Acad. IV. 15. *discutere* captiones: pro quo aliis locis est, *disolvere, frangere.* ad Div. X. 33. *discutere* alicujus euagationem. ad Qu. Fr. II. 12. rem totam *discusseram* (i. e. ut rejiceretur effecteram) -- nihil facilius est, quam reliqua *discutere.* ibid.

11. de Commageno Rege, quod rem *discusseram.*

DISERTUS. Or. I. 21. *quomodo ab eloquente differat?*

DISJUNCTIO. genus enunciationum, quam hodie oppositionem appellant. Top. 14. in *disjunctione* plus uno verum esse non potest. Nat. D. I. 25. in omnibus *disjunctionibus*, in quibus, *aut etiam, aut non*, ponitur, alterutrum verum est. *in rhetoricis quid sit?* traditur ad Herenn. IV. 27.

DISJUNCTUS. Acad. IV. 30. omne, quod ita disjunctum sit, quasi *aut etiam, aut non*, non modo verum esse, sed etiam necessarium. Fin. II. 14. ratio *disjuncta* conjungit. * *diversus.* Or. III. 15. non *disjuncti* doctores, sed iidem. * *Partit. 6. concursus verborum disjuncti -- et hiantes.* v. *Hiare.*

DISJungere. *discernere.* Tusc. III. 5. *disjungimus* insaniam a furore. * *Tusc. I. 31. disjungere* se a corpore, *est, a corporis vitiis, h. e. iis, ad quae propendit animus propter corporis contagionem et commercium, se abstinere.*

DISPARATUM. Inv. I. 28. *quid sit?*

DISPARILIS. Div. I. 36. *indisparilis* adspiratione terrarum.

DISPENSARE. *administrare, procurare.* Att. XI. 1. qui nostras res domesticas *dispensavit.* * *disponere.* Or. I. 31. *dispensare* inventa.

DISPENSATIO. *administratio, procuratio.* Rab. Post. 10. *dispensatio* regia; a qua Rabirius dioecetes appellatur. Vat. 17. *dispensatio* aerarii. cf. Att. XV. 15.

DISPERSUS. Or. I. 42. dum haec, quae *dispersa* sunt, coguntur. h. e. nondum ad certa genera et formas revocata et distributa, adeoque non ad artis formam redacta. cf. Petit. Conf. 1.

DISPERSUS. *us.* Att. IX. 9. *dispersu* illorum actio de pace sublata est. *Hoc verbum praetermissum est in Nizoliano Thesauro.*

DI-

DISPICIO. *non significat, quemadmodum quidam interpretantur, videre; sed intendere aciem oculorum ad videndum. Itaque ubi sic dicitur, ut pro videre simpliciter dictum videatur, semper quaedam contentio intelligenda est, qua efficitur, ut videre possimus aut videamus; unde et pro considerare diligenter dicitur, ut exempla subjecta docebunt. Sic de catulis dicitur, cum primum oculos aperiant, et videre conantur. v. *Drspicere*. Fin. II. 30. Epaminondas - cum vicisset Lacedaemonios, simulque gravi vulnere se examinari videret; ut primum disspexit, quaelivit, salvasne esset clipeus. Tusc. I. 19. de hominibus in tenebris densissimis: tamen acie mentis disspicere cupiebant. Fin. V. 15. de infantibus: cum autem disspicere coeperimus, et sentire, quid simus. *cogitando videndoque animadvertere et reperire. Att. II. 20. si disspicere quid coepero. ibid. XI. 16. si quid disspiceres. Q. Fr. I. 3. quid sperem, non disspicio. Div. II. 39. verum disspicere non possunt. Sull. 15. nec possum tantum meo ingenio dare, ut tot res, tantas - mea sponte disspexerim. *considerare. Au. VI. 8. nunc velim disspicias res Romanas: videas, quid nobis de triumpho cogitandum putes. *Sen. p. Red. 3. postquam ex superioris anni caligine et tenebris luceo in republ. Kal. Jan. disspicere coepistis. Graevius reposuit: respicere. v. not.*

DISPLICERE. *sibi dicuntur, qui sunt aegri animo. Phil. I. 5. cum de via lauguerem, et mihi met displicerem. Att. II. 18. displiceo mihi, nec sine summo dolore scribo. ibid. 21. ut ille tum humilis, ut denissus erat? ut ipse etiam sibi, non iis solum, qui aderant, displicebat.*

DISPOLIARE. Verr. IV. 20. ut una cum ceteris Siculis dispoliaretur. Quidam libri habent despoliare, quae varietas etiam est ap. Liv. XLV. 36. sed, illud verum; et sic

etiam Verr. III. 21. corrigendum est.

DISPOSITE. *ordine certo, reductis omnibus ad suum locum. Verr. IV. 40. non possum disposite istum accusare.*

DISPOSITIO. *quid sit? Inv. I. 7. Herenn. I. 2.*

DISPOSITUS. Or. III. 25. in ornatu disposita insignia et lumina. Muren. 14. nunc de studiis ad honorem dispositis disputo: h. e. de iis, quae sunt, honorum consequendorum praefidia. Nam praefidia disponi dicuntur: atque hinc ducta est dicendi ratio. Petit. Consul. 5. extr. fac, ut plane iis omnibus, quos devinctos tenes, descriptum ac dispositum suum cuique munus sit.

DISPUTARE. Tusc. I. 4. ad id (sc. quod propositum erat) disputare.

DISPUTATIO. *est explicatio rei subtilis, ut philosophorum. Or. III. 55. at c. 54. est genus figurae oratoriae. Sed lectio est vitiosa, saltem incerta.*

DISQUISITIO. *judicium. Sull. 28. in magnis disquisitionibus, repentinisque periculis vitam unius cuiusque esse testem. plura colligit Budaeus ad Pand. p. m. 50.*

DISRUMPI. *dicuntur, qui aliorum bonis nimis dolent. Dom. 27. Vatin. 7. ad Att. IV. 15. 16. VII. 12.*

DISSENTANEUS. Part. 2. consentanea aut dissentanea.

DISSERERE. *de actore causae. Agr. II. 15. an cum idem disseret et iudicabit, impelli non poterit, ut falsum iudicet? *demonstrare. Fin. IV. 1. an parum disserui.*

DISSICO. ere. Coel. 16. dideac dissee, (int. bona) per me licebit, e Caeciliano. Vid. de hoc verbo Puteani disputationem ap. Abramum ad h. l. qui cum aliis multis, quos laudat Drakenborchius ad Silium IX. 536. dictum putat antequam pro dissecare. Sed magis proba Gronovii ad Senec. Phocnist. 343. Hic insigne ad Ovidium Met. XII. 108. etc. sententiam, qui

qui dictum putant pro disjicere. Nam in compositis e jacio ejicitur alterum i, ut bene monet Broukhuf. ad Tib. I. 9. 54. sed vid. in primis Drakenborchius l. c. add. Heinf. et Burm. ad Ovid. Met. IX. 384.

DISSIDERE. cum aliquo. Acad. IV. 4. cum Cleante Chrysippus dissidet.

DISSIDIUM. saepe confunditur in Codd. Ciceronis cum discidium. In Nizoliano Lexico multa loca in hoc verbo laudantur, ubi dissidium est, cum esse deberet discidium: quos facile discernes; adjutus his, quae dixi in Discidium.

DISSIMILIS. Or. III. 8. quid tam dissimile inter se.

DISSIMILITUDO. Fin. III. 7. dissimilitudo cum his artibus. cf. IV. 4.

DISSIMULANTER. Brut. 79. numeri non aperte et eodem modo, sed varie dissimulanterque conclusi: scil. hoc efficit ipsa varietas conclusionis, ut non appareat concludendi studium, quod secus est, cum eodem modo omnia concluduntur.

DISSIMULANTIA. Or. I. 67. ironia et dissimulantia: sc. ipsa ironia est dissimulantia, ut ex Theophrasti Charact. c. 1. intelligi potest, et iis, quae ibi Casaubonus: Aliis locis Cicero dissimulationem interpretatur.

DISSIPARE. ad Div. VIII. 1. te subrostrani dissiparant periisse. Verr. I. 6. cum istius amici sermones hujusmodi dissipavissent. * Phil. II. 3. cum dissipavisses reliquias reip., de Antonio, qui pecuniam, quae in aerario fuerat, abstulerat et effuderat.

DISSIPATIO. Or. III. 54. est figura orationis, cum totum ita partimur, ut loca diversa ac dissita exprimantur, hic - - illie - - alibi. v. Quintil. IX. 13. qui ista a Cie. dissipata dici ait. Vulgo est disputatio sine sensu.

DISSIPATUS. dissipata dicuntur, quae non sunt ad artis formam redacta. Or. II. 33. jus civi-

le, quod nunc fufum et dissipatum est, in certa genera cogere, et ad artis formam redigere. cf. I. 12.

* opponuntur porro numerosis. Or. 71. facilius est, apta dissolvere, quam dissipata connectere: hinc Or. 70. sententiae dissipatae. * Brut. 59. de oratore: in instruendo dissipatus: qui inventa non ordine et apte disponit.

DISSOLUBILIS. Nat. Deor. III. 12.

DISSOLVERE. in re pecuniaria, solvere debita, variisque modis dicitur. Verr. II. 75. 77. dissolvere alicui pecuniam. Quint. 5. dissolvi cum Scapulis. Planc. 28. dissolvere nomen. it. pecuniam. Verr. V. 13. damna, quae aetatis fructu dissoluta et compensata sunt. * Sed dicuntur etiam, qui dissolvunt pecuniam et nomen, dissolvi. Catil. II. 8. dissolvi nullo modo possunt. * depasci, inprimis in re pecuniaria. Rosc. Com. 18. dissolvere pro sua parte. * Hinc etiam ad alia transfertur. Sic Att. XV. 11. dissolvere vota. * refellere. Or. II. 38. dialectici multa inveniunt, (int. sophismata) quae ipsi non possunt dissolvere. Tusc. III. 30. utrumque dissolvitur. Rosc. Am. 29. dissoluta est criminatio. Divin. II. 15. hoc erat, quod ego non rebar posse dissolvi. At quam festive dissolvitur! * tollere. Caecin. 14. periculosum est, dissolvi hoc interdictum.

DISSOLUTE. opponitur τῷ severe. Phil. VI. 1. dissolute res confecta. ad Q. Fr. II. 13. dissolute judicare. cf. Verr. V. 8. * Or. 39. dissolute dicuntur plura: h. e. demitis conjunctionibus, ut ipse interpretatur.

DISSOLUTIO. confutatio. Cluent. 1. dissolutio criminum. cf. Partit. 17. * interitus. Verr. IV. 59. dissolutio judiciorum. Fin. V. 11. dissolutio naturae. Ibid. II. 31. quare autem, quid sit, quod cum dissolutione, id est, morte, sensus omnis extinguatur. * verbum rhetoricum. Partit. 6. constructio verborum dissolutionibus relaxetur. i. e.

i. e. *fiat per membra et sine periodis.*

DISSOLUTUS. *nimis neglegens, opponitur severo et justo.* Catil. I. 2. *disolutus* in reip. periculis. Verr. V. 3. maluisse Domitium crudelem in animadvertendo, quam in praetermittendo *disolutum* videri. *ihid.* III. 57. *judicium disolutum* ac perditum. **opponitur* numeroſo: Orat. 57. Poëma nimis est vinctum, ut de industria factum appareat: alterum (*sermo vulgi*) nimis *disolutum*, ut pervagatum ac vulgare videatur. **item* aplo. Off. I. 35. nec histrionibus concedendum, ut iis haec apta sint, nobis *disoluta*. **in re familiari opponitur attentio.* Quint. 11. quis tam *disolutus* in re familiari fuisset, quis tam negligens? *ibid.* 12. quis tam perditus ac profusus nepos sic *disolutus* fuisset? **disolutum etiam dicitur, quod non est ad artis formam redactum.* Or. I. 42. *adhibita est ars, - quae rem disolutam divulsamque conglutinet.* etc.

DISSUERE. Off. I. 33. *amicitias, quae minus delectent et minus probentur, magis decere censent sapientes paullatim dissuere, quam repente praecidere.*

DISTANTIA. *diversitas.* Lael. 20. *morum studiorumque distantia.*

DISTINCTE. Tusc. II. 3. *distincte* scribere; h. e. *ambigua distinguendo.*

DISTINCTIO. *ornatus.* Or. II. 90. *distinctio oratoris.*

DISTINCTUS. Flacc. 12. *provincia portubus distincta.* Or. III. 25. *distinctum, opponitur ei, quod est solum aequabiliter per omnem orationem.*

DISTINERI. bello, Phil. XI. 2. *Sed ibi variant libri: veterrimi habent distineri, quod rectius est; at Phil. XII. 12. pax distineri recte dicitur: ut apud Livium II. 15. ubi defendit Draconem. Nempe pax coit, convenit, ergo distinetur, cum impeditur.*

DISTINGUERE. *ornare.* Partit. 13. *argumentationem dilucide distinguere.*

DISTRACTIO. *opponitur conjunctioni, amicitiae.* Offic. III. 6. *cum tyrannis summa distractio est.*

DISTRACTUS. *contrarius.* Tusc. V. 15. *concitationes distractae.*

DISTRAHERE. Or. 45. *distrahere voces, est pronunciandi ratio, opposita ei, quam elisionem vocant, et qua contrahi voces dicit Cicero. finire.* Caecin. 2. *distrahere controversias.* **distrahi dicitur, qui, in quam partem discernat, non videt.* Acad. IV. 44. *distrahor: tum hoc mihi probabilius, tum illud videtur.* *Phil. II. 10. *quid ego illum ab eo distrahere conarer, sc. ut ne sit ei amicus.*

DISTRIBUO. *pro describo in sensu imperandi.* Verr. III. 70. *si lectio sana est.*

DISTRIBUTE. *adhibita generum in formas distributione.* Tusc. II. 3. *distribute* scribere. Inv. II. 59. *distributus tractare.*

DISTRIBUTIO. Heren. III. 2. *genus vocis contentae.*

DISTRIBUTOR. Pis. 15. *distributores tabellarum, alias diribitores. v. not.*

DISTRICTUS. Q. Fr. II. 16. *a causis districtum esse.* ad Div. II. 25. *districtus mihi videris esse, quod et bonus civis es, et bonus amicus es: h. e. nescis, quorsum te vertas, utrum ad Pompejum, quod est boni civis, an ad Caesarem, quod es ei amicus.* **districtus confundi eum districtus supra demonstratum est.*

DITHYRAMBICI. Opt. gen. dic. 1. *Est genus poetarum, a dithyrambis dictum, h. e. carminibus, proprie in Bacchum, deinde omni-bus, in quibus eadem sublimitas et audacia est, atque in iis solebat, quae in Bacchum erant.*

DITHYRAMBUS. *genus pedis.* Or. III. 43.

DITIO. *de Dñs.* Leg. II. 7. *ea, quae gerantur, Deorum geri vi, ditione, ac numine.* **de eo, cui alter*

alter obnoxius est. Verr. I. 87. Scaurus, qui Cn. Dolabellam accusavit, istum in sua potestate ac ditione tenuit: h. e. ita ei obnoxius fuit, ut, quae vellet, contra Dolabellam diceret pro testimonio.

DIVERTERE. v. *Devertere.*

DIVERTICULUM. Part. 39. diverticula peccatis dare, i. e. vias effugiendi poenas.

DIVIDERE. distinguere, discernere. Leg. I. 16. legem bonam a mala nulla alia nisi naturae norma dividere possumus. Or. 32. ambigue dicta *dividi* et explanari oportet. *ad Div. I. 2. postulatum est, ut Bibuli sententia divideretur: h. e. ut, quoniam sententia Bibuli res duas contineret, quarum alteram probarent, alteram non item; de utraque sigillatim decerneretur, ne aut utramque probare aut rejicere cogerentur. De hoc more senatorio postulandi, ut sententia dividatur, v. Briffon. Form. II. 59. et viros doct. ad Plin. Ep. VIII. 14.

DIVINARE. elegans est locus Divin. II. 3. dicendum mihi est ad ea, quae sunt a te dicta, sed ita, nihil ut affirmem, quaeram omnia, dubitans plerumque et mihi ipse diffidens. Si enim aliquid certi haberem, quod dicerem, ego ipse *divinarem*, qui esse divinationem nego: h. e. res obscuras et incertas certo sciri et intelligi posse, quod de futuris divini dicunt.

DIVINATIO. in foro est, cum de constituendo accusatore quaeritur; quod genus causae cur divinatio dicatur, non consentiunt grammatici. vid. Acon. Argum. Divinationis in Caecilium, et Gell. N. A. II. 4. Occurrit hoc verbum etiam ad Div. VIII. 8.

DIVINE. de divinatione rerum futurarum, cui eventus respondet. Div. I. 55, multa divine praesensu et praedicta reperiri. Att. X. 4. nunquam de rep. nisi divine cogitavi: h. e. quaecunque praedixi in rep. eventura, evenerunt. v. Graev. ad h. l.

DIVINITAS. natura divina, Deus. Divin. II. 11. quod animus arriperet aut exciperet extrinsecus ex divinitate, unde omnes animos haustos haberemus. *divinatio. Div. II. 58. extr. de populis barbaris, a quibus divinatio inventa putabatur: placet igitur, humanitatis expertes divinitatis auctores habere. *excellencia, excellens virtus. Or. II. 89. unde esset illa tanta tua in causis divinitas.

DIVINITUS. de divinatione, cui eventus consentit. Orat. I. 7. multa divinitus a tribus illis Consularibus deplorata narrabat. etc. *Verr. III. 76. divinitus in fraudem incidere, h. e. poena quadam a Deo immissa.

DIVINUS. qui praeclare aliquid facit. Q. Fr. II. 8. Senatus frequens divinus fuit in supplicatione deneganda. *vates. Divin. II. 3. qui divini habentur. cf. ib. I. 58. Graev. ad Att. X. 4. *res divina, pro sacrificio. Div. II. 10. nihil levare re divina potest. ibid. omnia levius casura, rebus divinis procuratis. *Fin. II. 12. scientia divinarum et humanarum rerum. Tusc. V. 3. divinarum et humanarum rerum cognitio: est definitio sapientiae s. philosophiae, de qua pauca dicenda videntur, tironum causa. Scilicet res divinae sunt physica, quae et theologiam naturalem, quam vocant, ex veteri partitione, complectuntur. (Nam veteres tres partes philosophiae faciebant, quarum prima erat ars disferendi, i. e. dialectica, altera de natura, tertia de moribus.) res humanae autem dialectica et doctrina de moribus dicuntur. Or. 34. manifeste divina dicuntur pro physicis. Ea definitio autem non est a Stoicis demum excogitata, sed a Socrate profecta, et fortasse hoc ipso est antiquior. Nam etsi primus ille doctrinam morum philosophiae adiunxit, tamen dialectica ante eum a philosophis tractata erant, a quibus philosophia rerum, humanarum scientia dici potuit. Certe apud Pla-

Platonem non semel haec definitio reperitur. ap. Xenoph. Mem. Socr. I. 1. 12. ἀνθρώπινα et δαιμόνια sic dicuntur, ut illa doctrinam de moribus, haec de natura, significent, cf. §. 16. Neque vero in hoc multum difficultatis est. * Sed res divinae et humanae etiam aliis modis dicuntur, atque id ipsum Socratico more, quem qui non intelligunt, in hac ratione dicendi interdum haerent. Apud eundem Xenophontem I. c. §. 15. ἀνθρώπεια dicuntur de quibuscunque artibus, quae in rebus ad vitam humanam pertinentibus versantur, nempe artibus opificum. ibid. §. 19. Dii dicuntur hominibus significare περὶ τῶν ἀνθρώπων πάντων; in quo res humanae sunt, quae hominibus accidunt. ibid. I. 3. 4. ἀνθρώπινα opponuntur τῇ τῶν θεῶν ἐνύμνησι, adeoque sunt consilia humana. Atque haec ratio Graecorum etiam in linguam latinam inducta est ab his, qui graecas literas didicerant, ut nullae aliae. Sic cum magnitudo animi dicitur cerni in rerum humanarum contentu, omnia ea significantur, quae sunt hominum, ut divitiae, honores, genus, etc. aut iis accidere possunt, quia sunt homines, ut morbus, periculum, paupertas, etc. Sic amicitia Lael. 6. est omnium divinarum humanarumque rerum consensus cum benivolentia et caritate; quod quale sit, explicat ipse c. 17. init. his igitur finibus utendum, arbitror, ut cum emendati mores amicorum sint, tum sit inter eos omnium rerum, consiliorum, voluntatum line ulla exceptione communitas. * Porro divina et humana saepe dicuntur absolute, pro eo, quod est. Rosc. Am. 28. divina et humana iura. Ex quibus intelligitur, latine nescire, qui illam juris definitionem Justinianeam aut non intelligunt, in qua res divinae et humanae, pro iure divino et humano s. legibus divinis et humanis, h. e. naturalibus et positivis, ut hodie loquuntur, dici,

manifestum est, vel ex eo, quod ei duae formae ius naturae et civile subieciuntur, aut reprehendunt adro, cum latinus definiri non possit. Sed hoc aliis etiam definitionibus accidit, ut non intelligantur latini sermonis inscitia, et propterea reprehendantur. vid. Vinculum. Ea autem ratio de legibus aut etiam officiis loquendi a Socraticis profecta est. Plato de Legg. I. V. p. 842. ed. Francof. ἐπιτηδευμάτων --- λέλεκται οὐδὲν ὅσα ΘΕΙΑ ἴσται τὰ δ' ἈΝΘΡΩΠΙΝΑ νῦν ἡμῖν οὐκ εἴρηται; ubi divina officia dicuntur ea, quae pertinent ad res divinas, hoc est, ut ipse ait, in quibus si peccaveris, Deum ultorem habeas, humana autem, quibus objectae sunt res humanae. p. 840. ἴσται δὲ γὰρ πάντες ἀνθρώπειον μάλιστα ἰδόναι καὶ λέπει καὶ ἐπιθυμία, etc. p. 842. Sic ap. Liv. XXIX. 18. extr. et illa omni divino humanoque liberetur scelere. conf. III. 19. ubi frustra haerebat Drakenb. Sed vereor ne modum excedam in hac disputatione. Itaque plura addere exempla non audeo.

DIVISIO. de re obfoena est ad Div. IX. 22. unde in hoc verbo ludit Plautus in Aulularia.

DIVISOR. dicitur, cui mandata est in coloniarum deductione et ex lege agraria agrorum inter colonos distributio. Phil. XI. 6. primum duos collegas Antoniorum et Dolabellam Nuculam et Lentonem, Italiae divisores lege ea, quam per vim latam Senatus iudicavit. ibid. V. 7. tantum quisque habebat possessor, quantum reliquerat divisor Antonius. * divisores sunt etiam inter operas campestres in comitiis. Har. Resp. 20. divisores omnium tribuum domi ipse suae crudelissima morte mactaret. Fr. Cornel. 1. nisi poena accessisset in divisores. Muren. 26. de divisorum iudiciis, et de deprehensis pecuniis - respondebo. Petil. Conf. 14. si divisores aliqua

ratione coercemus, perfici potest, ut aut largitio nulla fiat, aut nihil valeat. Verrin. III. 69. homo in furis ac divisoris disciplina educatus. Act. I. in Verr. 8. divisores onanum tribuum noctu ad ipsum vocatos. *ibid.* ex eadem familia Q. Verrem Romilia, ex optima divisorum disciplina patris istius discipulum et amicum, qui HS. quingentis millibus depositis id se perfecturum polliceretur. Or. II. 63. Numium diviso rem, ut Neoptolemum ad Trojam, sic illum in campo Martio nomen invenisse. Planc. 19. docet, quo diviso re tribus corrupta sit. Ex quibus locis patet, primo, suum cuique tribui diviso rem, atque fortasse etiam plures fuisse; unde fit, ut per se non turpis res fuerit; deinde, tribus per hos fere esse corruptas, quod per eos commodissime fieri posset, eamque tandem ob causam infame et suspectum divisoris nomen factum esse, atque adeo in convicii loco dictum fuisse. *conf. Gruch. de Comit. I. 3. p. n. 245. sq.* Unum locum e Sueton. Aug. 3. adiciemus: hunc quoque a nonnullis argentarium, atque etiam inter diviso res operasque campes tres pro dicitum. ad q. I. Torrentius male hoc genus cum illo superiori, qui agros dividunt, confundit. Itaque existimo, diviso res fuisse eosdem, qui diribitores tabellarum. Neque video, quod aliud genus operarum campes trium eo nomine intelligi possit. Nam quod in Pison. 15. diribitores sunt honesti et senatorii viri, id extraordinarium est: nec istae operae campes tres fuerunt.

DIVORTIUM. Orat. 18. Sic ex communi sapientium iugo sunt doctinarum facta divortia. h. e. sectae diversae ortae sunt.

DIUTURNE. ad Div. VI. 20. diuturne fore. Sed v. not.

DIVULSUS. divulsa opponuntur redactis ad artis formam. Or. I. 42. ars, quae rem dissolutam divulsamque conglutinare.

DO. are. Huius verbi tam varius et multiplex usus est, vix ut omnis illa varietas commemorari possit. Quae nobis praecipua genera visa sunt, asseremus. * dicitur in philosophorum disputationibus, pro concedere. Fin. V. 23. prima si dederis, danda sunt omnia. cf. Inv. I. 81. * sed pro concedere dicitur etiam eo sensu, quo ipsum dicitur interdum, np. pro veniam dare alterius causa. Ligar. 12. ut concessisti M. Marcellum Senatui, sic da hunc populo. * est porro verbum forense. Rosc. Com. I. lis datur secundum eum. Huc pertinent etiam haec: iudicium dare, iudices dare, testes dare, cognitorem dare, cognitionem dare, etc. de quibus dicere non est necesse. * constituere, dicere. Att. I. 10. Tulliola tibi diem duc, sponso rem appellat. v. Dies. et *conf. Duker. ad Flor. III. 3. 14.* * in re militari dare nomina dicuntur, qui se militaria stipendia facturos prostentur, propterea quod nomen suum scribi in albo militari patiuntur. Phil. VII. 4. * Orat. II. 1. sermonibus se dare, i. e. interesse. Simile est hoc, Agr. II. 5. cum familiariter me in illorum sermonem insinuare ac darem. * ad Div. XII. 16. non putare, me hoc auribus tuis dare: h. e. propterea tantum scribere, quod gratum fore putem, assentandi causa. * ad Div. V. 13. das mihi jucundas recordationes. * conciliare, amicum reddere. Att. X. 4. Oppios Terentiae dabis. * dare se alicui dicuntur, qui ad eum se applicant, qui ei grati esse laborant omni obsequii officiique genere. Harusp. R. 22. mihi se dedisset iis. ad Div. II. 8. da te homini: complectetur, mihi crede. Rabir. Post. 2. Rabirius dicitur Regi se dedisse, quod ei pecunias crediderat. Rabir. Perd. 3. dare se auctoritati Senatus. * committere. Sext. 58. dare se populo: de iis, qui in theatrum veniunt. Nam hi se tanquam committunt populo, cum sperant, se non exhibitum iri. * ad Div. XIII. 1. dare se ad lenitatem, pro, le-

leniorem feri. *studium suum conferre ad aliquid, dicitur dare se ad aliquid, suscipere aliquid. in Caecil. 2. qui me ad defendendos homines ab inueniente adolescentia dedidisti. Or. III. 16. eloquentia, varietate, copia, quam se cumque in partem dedisset, omnium fuit facile princeps. *tribuere. Sull. 15. non possum tantum ingenio meo dare, ut etc. *in deleganda pecunia, et solvenda non ex arca, sed per attributionem, etiam dare dicitur. Placc. 15. quantum sibi ablatum dicit homo impudentissimus, tantum nunquam est ausus, ut haberet, optare. Ab A. Sextilio dicit se dedisse et a suis fratribus. Potuit Sextilius dare. Sic Rosc. A. 27. unde aut quantum dedisti. *fabulam dare est docere, de auctoribus fabularum. Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus fabulam dedit, quam ii, qui multas docuerunt, etc. cf. Cluent. 31. *dicere. Acad. I. 3. sed da mihi nunc. Sic Virg. da, Tityre, nobis. *docere. Att. XII. 5. dabis igitur tribunatum, et, si poteris, Tubulus quo crimine, etc. Nat. D. III. 26. ita dat se res: h. e. ita accidit, ita procedit. v. Gron. ad Liv. XXXIII. 5. *dare se etiam eleganter dicuntur, quibus facile aliquid persuademus, quod sua sponte in eas partes inclinant. Or. II. 44. si se dant iudices, et sua sponte, quo impellimus, inclinant. *Constructionis causa haec assero: Inv. I. 14. praecepta dare in ratione. Cod. Gronov. habebat: in rationem; et sic est c. 10. Agr. II. 7. ut id, quoad liceret, ad populi partes daret; pro ad populi beneficium transferret, ut alio loco dicit. Brut. 88. Q. Scaevola se nemini ad docendum dabat.

DATUM. munus, donum. Cluent. 24. tantum donis, datis, muneribusque perfecerat: nam sic distinguendum cum Graevio, quem vide ad h. l. Datum pro dono est etiam apud Plaut. Pseud. I. 3. 71. Ovid. Met. VI. 463. Ceterum huc Cic. Clav.

justi modi verba, munus, donum, jungi solere, quamquam synonyma sunt, docet Salmast. ad Lamprid. Severum, c. 26. T. II. p. 923. conf. Gronov. Obs. IV. p. 230. Tirones adeant Livium XXII. 10. ubi frustra tentatur id genus a viris doctis. Sed apud eundem XXXVI. 2. dona data dicuntur ita, ut data sit participium.

DOCERE. fabulam docere, dicitur scriptor, cum eam edit spectandam. Brut. 18. Livius minor fuit aliquanto is, qui primus fabulam dedit, quam ii, qui multas docuerunt. Tusc. IV. 29. Cum Orestem fabulam Euripides doceret, primos tres versus revocasse dicitur Socrates. add. Mur. 3. *Causam docere dicitur de cliente, cum eam desert ad patronum. Cluent. 69. v. Gron. de Sest. IV. 3. p. 272.

DOCHMIUS. Orat. 64. dochmius autem e quinque syllabis, brevi, duabus longis, brevi, longa, ut est hoc: amicos tenes. Sic edidi pro vulg. Dochimus. v. not.

DOCILIS. cum praepos. ad Tusc. II. 6.

DOCTRINA. dicitur tum de institutione, tum de eo, quod ex institutione discitur. Prioris significationis haec exempla sunt: Or. II. 54. doctrina tradere, ibid. 25. doctrinam redolet. Sext. 56. mihi summi hoc loco doctrinam quandam juventuti, qui essent optimates. Leg. I. 22. a lege vivendi doctrina ducitur. etc. alterius haec: Or. III. 31. doctrina puerilis; h. e. artes, quibus pueri erudiuntur. Balb. 1. studia doctrinae, de philosophia. Or. III. 32. liberales doctrinae. *methodus docendi. Or. II. 19. doctrina eorum est perpericula, i. e. modus, quo de eloquentia praecipunt.

DOCUMENTUM. exemplar. Dom. 48. scelerum flagitiorumque documentum.

DOGMA. decretum doctrinarum, quod in principiis sit, et ab omnibus

bus concedi debeat. Acad. IV. 43. *dogua* prodere. *dogma ibi est hoc*: non esse assentiendum incognito. cf. *ibid.* c. 9.

DOLIUM. Brut. 83. si polare velit, de *dolio* sibi hauriendum putat. *Dolium est vas magnum vinarium in cella subterranea, in quo vinum recens servatur, unde deinde defunditur in testas et amphoras, et in apothecaru conditur: hinc vinum recens doliare dicitur, eique opponitur desulum. Illud homines tenues bibunt et pauperes, hoc beatiores.* vid. *Abram.* ad *Phil.* II. 27.

DOMESTICUS. Or. 45. *domesticæ literæ, sunt, quæ non producunt in forum, curiam, etc.* Verr. III. 61. *domesticum crimen, profecto, quod domi accusatoris natum et excogitatum est.* Sext. 54. *domesticis malis impediti: i. e. aere alieno.* Sic Catil. I. 6. *domestica difficultas.* Catil. I. 6. *domestica turpitudine, de libidinosis flagitiis, luxuria et similibus.*

DOMICILIUM. Balb. 5. *ut ejus domicilium gloriæ communis imperii finibus terminetur.* Orat. I. 25. *Roma dicitur imperii et gloriæ domicilium.* ad Div. XVI. 17. huic verbo proprium *domicilium* est in officio. Pison. 31. *suorum improbilissimorum sermonum domicilium in auribus vestris collocaverunt.*

DOMINA. Or. II. 60. *natura domina est: h. e. in hac re plurimum valet.*

DOMINARI. *plurimum valere, præcipuum esse.* Orat. I. 8. *eloquentia dominatur in liberis civitatibus.* *ibid.* 14. *hoc dominatur in oratore.* * in *Caecil.* 7. *dominari in judiciis, dicuntur, qui semper obtineant causas etiam injustas, et malis artibus.* * Verr. II. 19. in auctione *dominari dicuntur, quibus in auctionibus omnia, quæ volunt, etiam levissima licitatione ab iis facta, addicuntur.* * *Cluent.* 25. *bestiae, dominante fame, etc. i. e. urgente.*

DOMINATIO. Act. I. in Verr. 12. *dominatio judiciorum.* Verr. V. 68. *regia dominatio in judiciis.* v. *Dominari.*

DOMINATUS. Or. III. 59. in eo omnis *dominatus* est oculorum: h. e. *oculi plurimum valent.* Nat. D. II. 60. *terrenorum commodorum omnis est in homine dominatus.*

DOMINIUM. Verr. III. 5. *hujus argento dominiæ vestra ornari. lectio Gruteriana, quam interpretatur de magisteriis vini aut regni, quæ Horatius vocat. Sed Grævius recepit reliquorum librorum lectionem: domus vestras, et dominiæ ita dici posse negavit. Dominiæ, quia in bonis Codd. reperitur hoc verbum est, non ausim rejicere, et in domus vestras mutatum eredu, quod non intelligeretur. Domus vestras autem non potest esse a Cicerone, quod nullum exemplum poterit afferri, quo argento domus ornari dicatur. Signa in domorum ornatu convenire morari veniunt, argentum non item. Convivia autem exornari argento, scil. in abacis posito, non solum apud Ciceronem aliosque legi. Atqui veteres de conviviis dixerunt dominiæ, quod Grævium fugiebat, cum ea scriberet. Gell. II. 24. in quo Scito jubentur principes civitatis, qui ludis Megalensibus antiquo ritu mutarent, h. e. mutua inter se dominiæ agerent, jurare, etc. in quo loco quidam interpretamentum convivia receperunt. Sed Fulvius in append. Triclinii Ciacconiani et Lippius Saturnal. I. 19. dominiæ restituerunt. v. Gronov. ad h. l. Dominiæ autem dicuntur convivia, non ab illis magisteriis Horatianis, ut Grutero visum, sed a domino convivii, v. Dominus.*

DOMINUS. Act. I. Verr. 9. *dominus comitorum, dicitur, qui largitionibus efficit, ut creentur, quos velit.* Quint. 5. *dominus auctionis, est is, qui aliquid de suo auctione vendit.* Sext. 59. *domini concionum, sunt homines popu-*

populares et seditiosi, qui in concionibus dominantur, easque, quo volunt, impellere possunt. Vatin. 13. cum ipse dominus epuli Q. Arrius albatu esset: h. e. qui epulum praebebat. De editore muneris est ad Att. II. 19. Orat. II. 17. dominus rei, iudex dicitur.

DONARE. pro condonare. ad Div. V. 4. ubi v. Graev.

DORMITARE. Orat. II. 33. sapientia dormitans: h. e. quae nihil laboris affert, otiosa, de jurisprudentia.

DOS. Or. I. 55. cuius artem cum indotatam atque inconstitam videres, verborum eam dote locupletasti, etc.

DRACHMA: numus graecus, qui respondet Romanorum denario. ad Div. II. 17. etc. vid. Gron. Sest. II. 6. p. 91.

DUA. pro duo ex Accio laudatur Or. 46.

DUBITARE. ignorare. ad Div. X. 8. non dubito, quid praesentiant. Att. X. 1. non dubito, quid nobis agendum putes. *considerare. Rosc. Am. 31. restat, ut hoc dubitemus, uter potius S. Roscium occiderit. Sic saepe est in libris de officiis. Verr. II. 22. causa nihil habebat, quod dubitari posset. *Sull. 2. non dubitasse, quin defenderet, pro defendere.

DUCERE. dicitur absolute, pro, in carcerem, sive domesticum, sive publicum, ducere. Agr. II. 37. ne mihi in carcere habitandum sit, si Trib. pl. duci iussisset. Flacc. 19. 21. quem iudicatum duxit Hermippus: h. e. cum iudicatum esset, eum solvere oportere, neque posset, ab Hermippo abductus est domum in carcerem, quod genus hominum apud Livium nexi dicuntur. vid. Addictus. Sic Verr. II. 12. si non accipit, quod te debere dicis, accules: si petet, ducas. C. Fuscium duci iussit petiorem, etc. *ibid.* 26. quisquis erat eductus Senator Syracusanus ab Heraclio, duci iubebat. Itaque permulti ducti sunt. *in rationibus pecuniariis ducere est de summa,

quae efficitur singulis nominibus colligendis. Verrin. III. 49. quoviam XC millia medimnorum duximus, etc. Att. VI. 2. ut foenus quaternis centesimis ducant. v. Gron. Obs. II. 10. p. 284. Hinc ad alia transfertur: cuiusmodi est hoc: Quint. 16. officii et exultationis rationem ducere, pro habere. conf. Verr. I. 48. *Tusc. II. 18. oratio tua ad credendum ducit. *Inv. II. 2. ad vitia quoque ejus accedere, cuius aliquo bene praecepto duceremur: h. e. cuius praeceptum aliquod nobis probaretur. Orat. 9. quis porro unquam Graecorum rhetorum a Thucydide quidquam duxit: i. e. repetiit, quod exempli causa commemoraret. *ad Div. X. 32. Balbus Quaeator . . . duxit se a Gadibus: i. e. abiit clanculum. *Div. I. 18. oracula, quae aequatis sortibus ducuntur. np. fors proprie ducitur, cum ex urna manu tollitur. *diem ducere Att. V. 21. pro consumere. vid. ibi Graev.

DUCTOR. Imperator. Tusc. I. 37. ductores nostri.

DUELLUM. Leg. II. 8. res duelli: antiquae pro bellum, etc.

DULCICULUS. Tusc. III. 19. dulcicula potio.

DULCIS. Or. III. 26. dulcis suavitas, de ea, quae est feminis grata, e saccharo et aliis condimentis. *indulgentes etiam dicuntur dulces. Lael. 24. extr. amici dulces, qui in omnibus obsequuntur nobis studiisque nostris, nec verum unquam nobis dicunt.

DULCITUDO. Or. III. 25.

DUMETUM. de spinosis et jejunis disputationibus, distinctionibus, etc. philosophorum. Acad. IV. 35. orationem in Stoicorum dumeta compellit. cf. Nat. D. I. 24.

DUPLEX. mixtum, concretum. Tusc. I. 29. nihil est in animis duplex, etc.

DUPONDIUS. numus duarum libellarum: h. e. duorum assuum. Nam singuli asses olim, cum gravi aere uterentur Rom. valebant li-

drum s. pondo. Quint. 16. si tuus dupondius ageretur.

DURITAS. *opponitur comitati et hilaritati in sermone et consuetudine.* Orat. 16. *duritas et severitas, et quasi moestitia orationis.* Cato 18. *quanta in altero duritas, in altero comitas!*

DURITIA. Orat. 17. *duritiam in sermone Socratico adamarat; h. e. placuerant ipsi inprimis Socratis disputationes de dolore aliisque hujus generis malis perferendis.*

DURUS. Dom. 6. *durior annona, pro carior.* Arch. 9. *durior ad haec studia videbatur; h. e. non is esse videbatur, qui ex his studiis poetiis voluptatem percipere, atque adeo iis pretium statuere posset.* Brut. 18. *signa dura, opponuntur mollioribus; h. e. politius elegantiusque elaboratis.* Notus est versiculus Virgilianus: *Excudent alii spirantia mollius aera; h. e. quae ita elaborata sunt, ut quamproxime ad viventis animantis speciem accedant.*

DUCIMVIRI. Rabir. Perd. 4. Or. 46. *sunt ii, qui ex instituto Tulli Hostilii perduellionis iudicandi causa constituebantur.* vid. Liv. I. 26.

E.

FA. adv. propropterea. ad Div. XIII. 26. *Mescinius ea mihi necessitudine conjunctus est, quod mihi Quaestor fuit.*

EBULLIRE. *jactare aliquid sermone.* Tusc. III. 18. *si virtutes ebullire volent et sapientias, nihil aliud dicent.* Fin. V. 27. *dixerit hoc Epicurus, semper beatum esse sapientem; quod quidem solet ebullire nonnunquam.* Davisius laudat Turneb. Adv. XXV. 14.

ECCE. *cum simpliciter, tum adjuncto tibi, dicitur de re improvisa et subita.* vid. v. c. Att. VII. 19. XIII. 16. XV. 4. Cluent. 28. Prov. Conf. 18. Verr. V. 53. Or. II. 23. etc. *adjuncto repente est Verr. V. 34.*

ECDICUS. ad Div. XIII. 56. *Ecdici Myllali. Ecdicus idem est qui Syndicus, h. e. qui civitatem defendit, cognitor civitatis, ut Cicero pro Flacco ait, (v. in Cognitor.) inprimis autem civitatis pecunias curat et persequitur.* Glossae veteres: *ἐκδικος, cognitor.* v. Gronov. de Sest. IV. 3. p. 277. *quem jam laudavit Graevius.* Justiniani Novell. 15. *inscribitur Gr. πρὸς τῶν ἐκδικῶν, de defensoribus civitatis.* Titulos e Cod. Justin. et Theodos. laudant Viri docti ad Plin. Ep. X. 111.

ECLOGARIUS. Att. XVI. 2. *est genus servorum, qui in studiis utebantur, dicti ἀπὸ τῶν ἐκλογῶν, h. e. a locis insignibus, quos e libris excerpebant, aut notabant; sive, ut J. Fr. Gronovio placebat, qui distinguebant libros et interpungebant, et nomina interloquentium in dialogis rubrica picta interponebant, ut eo facilius intelligi libri possent.*

ECQUAE. *pro ecqua.* Sext. 30. *ecquae vox.* Att. VIII. 12. *ecquae persona.*

ECULEUS. *machina, qua in quaestionibus utebantur, ad verum extorquendum; de qua est Magii doctus libellus. Nomen traxit a similitudine equi.* Mil. 22. Deiot. 1. extr.

EDICERE. *dicitur frequenter de magistratibus, cum aliquid aut scripto publice propositum, aut voce jubent aut constituunt, pronunciant, in eo genere, in quo potestatem habent.* Q. Fr. I. 1. §. 21. *Praetorem edicere, ne fiat aliquid etc.* Att. XII. 7. *Antonius edixit, ita ut me et Laelium exciperet.* Val. 14. *edixeritne Praetor, - ut adesses die tricesima.* ad Div. XI. 6. *cum Trib. pl. edixissent, adesset Senatus a. d. XIII. Kal. Jan. Verr. I. 54. edicere diem.* ibid. *nondum proscripta neque edicta die.* * *hinc dicitur pro constituere, et publice proponere.* Verr. III. 7. *Censores dicuntur legem, sc. vectigalium locandorum, edicere; h. e. publice pro-*

proponere, ut cognosci conditiones locationis possint. Offic. III. 20. Marius a sublellis in'roltra recta, idque, quod communiter compositum erat, solus *edixit*. **est etiam interdum pro simplici dicere, pronunciare, proferre, narrare.* Or. 39. nullus fere a Demosthene locus sine conformatione sententiae *edicitur*. Lael. 16. si prius *edice-ro*, quid maxime Scipio sit solitus reprehendere. Phil. I. 5. nisi pro amicitia, (sc. ad Consulem Antonium) qui hoc *ediceret*. Sed *mollius profecto est, quod post Muretum et Faernum aliosque e Cod. Vatic. reposuit Graevius*: ei diceret. Leg. II. 10. ut ego, uti rogas, possim *edicere*. Ain' tandem, Attice? non *es edicturus* aliter. Turnebus, Lambinus, Davifius *reposuere*: dicere, dicturus; quod etiam placebat Sigon. ad Liv. VI. 38. ad haec verba: et, uti rogas, primae tribus dicerent. Mihi autem *secus videtur*. Ratio, qua Davifius *ulitur*, quod *edicere non sit privatorum, sed magistratum, nihili est*. *Edicere est pronunciare, quod de suffragiis et sententiis iudicum dicitur.* Vid. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXX. 5. init. Cort. Sall. Catil. 48.

EDISCERE. *cognoscere.* Div. I. 47. malunt enim *dislerere*, nihil esse in auspiciis, quam, quid sit, *ediscere*.

EDITICIUS. Planc. 15. *editicii iudices.* cf. Muren. 23. *sunt, qui ab accusatore eduntur, non, a Praetore ducuntur forte: quod in qua causa factum sit, ex II. cc. cognosces.* v. *Edere*.

EDITIO. Planc. 15. *editio iudicium.* v. *Edere*.

EDITUS iudex. Planc. 17. *ubi libri quidam editicius.* v. *Edere*.

EDERE. Sext. 27. scelus *edidit* in me. Leg. I. 13. ruinas *edere, pro, facere, ut ruinae fiant.* Fin. V. 1. vitam *ediderat*: i. e. mortuus erat. Brut. 5. quare, si tibi commodum est, *ede* illa, quae coeperas, Bruto et mihi. **in rebus forensibus multipliciter dicitur.*

Planc. 15. tribus *edere, dicitur accusator, cum ex lege de sodalitiis, quas tribus iudices esse velit, apud Praetorem profitetur: unde iudices editicii.* Quint. 21. *iudicium* id, quod *edat*, accipere: i. e. quodcumque genus actionis intendat, se paratum esse, descendere cum eo in certamen, id dicitur *edere iudicium, quia apud Praetorem pronunciat, quod genus actionis intendere, et quod iudicium sibi duri velit petitor.* ibid. 20. *iudicium* acciperet, in ea ipsa verba, quae Naevius *edebat*. Verr. III. 29. quantum *edidisset* sibi deberi: h. e. *professus esset.* Sic testes *edi* dicuntur saepissime, cum accusator eorum nomina profitetur apud Praetorem. Indices etiam dicuntur *edere*, ad Q. Fr. II. 3. Nerius *index edidit* ad allegatos: *hat. ausgesagt.* Dom. 6. operis *ediderat*, (*dixerat*) meum nomen. Verr. II. 42. postulata *edere, dicuntur provinciales, cum ea ad Consules deferunt; item: in postulatis edere aliquid.* Quint. 24. locum in his bonis tibi *edidisti* Quintium: i. e. *professus es.* **de oraculis etiam dicitur.* Off. II. 22. Pythius Apollo oraculo *edidit*.

EDUCATOR. Planc. 33. quis est nostrum liberaliter educatus, cui non *educatores*, cui non *magistri atque doctores? Videntur Gesnero V. C. paedagogi.* Sic est ap. Tac. A. XIV. 3. Sed quia sequitur alius, *intell. altores et parentes.* N. D. II. 34.

EDUCERE. pro educare, Or. II. 23. **emittere aquam.* Div. I. 44. *educere lacum.* **educi dicuntur homines, qui cum magistratibus eorum rogatu aut iussu in provincias proficiscuntur; quemadmodum contra deduci, qui e provincia iubentur cum aliquo Romam venire.* Pison. 34. sed ei medico, quem tecum *educeras*, imperasti. **est etiam in sortitionibus educere.* Verr. II. 17. *educit* ex urna tres. cf. Agr. II. 8. **Verr. II. 26. Metellus Heraclium restitui*

jusserat, non restituebatur. quisquis erat *eductus* Senator Syraculanus ab Heraclio, duci jubebat. itaque permulti ducti sunt. *Locus obscurus*, in quo explicando *fundarunt viri docti*, *offensi* verbo *eductus*, quod cum Lambino in editis *mutatum* cupiebat Graevius. Et solent haec verba *permutari* in MSS. v. Drakenb. ad Liv. XXXIX. 15. Sed locus nihil vitii habet. Educere est in jus ducere, reum facere: et hoc sensu non uno loco usus est Cicero. *ibid.* 37. ita illi non procrastinant: Sthenium statim educunt: ajunt, ab eo literas publicas esse corruptas. *ibid.* III. 47. et cum in jus ipsum *educti*. *ibid.* 65. aditum est ad Metellum: *eductus* est Apronium: *educti* vir primarius C. Gallius Senator: postulavit a Metello, ut ex edicto suo judicium daret in Apronium. etc. *Sensus ergo hic est: Metellus cum jussisset, Heraclium Syracusis et Epicratem Bidis restituui, hic restitutus est, ille non item. Cujus rei causa cum Heraclius Senatores, ad quos pars rerum suarum pervenerat, ad Praetorem Metellum in jus vocasset, itaque restituere non possent, Heraclio addicti, ab eo in vincula ducti sunt. cf. Ducere. Ceterum huc pertinet etiam locus Planc. 23. atque is quidem eductus ad Consules, qui tum in crimen vocabatur, se inique a tuis jactatum, graviter querebatur, etc.*

EFFARI. *verbum augurale, de consecrationibus, dedicationibus.* Att. XIII. 42. extr. opinor Augures nihil habere ad templum *effandum*. Leg. II. 8. urbem et agros et templa liberata et *effata* habento. Dom. 55. nec ullum verbum solenne potuit *effari*. v. Manut. ad Cic. ad Att. XIII. 42. Davif. ad Leg. II. 8. Intt. ad Gell. XIII. 14.

EFFATUM. *verbum dialecticum, quo Cicero interpretatur ἀξίωμα.* v. Acad. IV. 29. * Leg. II. 8. fatidicorum et *fatum effatu*.

EFFECTIO. Fin. III. 14. quemadmodum opportunitas non sit ma-

jor productione temporis, sic *recta effectio*: *κατὰ φύσιν* enim ita appello, etc. * *causa efficiens.* Acad. I. 1. physica continentur ex effectione, et ex materia ea, quam fingit, et format effectio.

EFFEMINARE. Nat. D. II. 26. *effeminarunt* aërem: h. e. *feminam fecerunt, Junonem appellando.*

EFFERO. *de terra et agris, etc.* Brut. 4. *efferre* fruges. Verr. III. 47. cum ager, id quod perraro evenerat, cum decumo *extulisset*, sc. quod *fatum erat*. *ibid.* 86. videbatur id perdere arator, quod agri segetesque *extulissent*. *ibid.* II. 2. ut quicquid ex sese Sicilia posset *efferre*, N. non apud eos nasci, etc. Nat. D. II. 33. ea, quae *efferrant* aliquid ex sese, perfectiores habere naturas, quam ea, quae ex iis *efferruntur*. Or. II. 22. cur aetates singulae *extulerint* prope singula genera dicendi. * *ostendere se, nasci.* Or. II. 21. *efferrat* se foecunditas in adolescente. Lael. 27. cum se *extulit* ostenditque lumen suum virtus. Brut. 7. qua in urbe primum orator se *extulit*. * *de omni commotione animi, neque solum ea, quae animum dilatat, sed etiam, quae contrahit, atque de his, quae hinc existunt.* Att. I. 8. Cato 23. *efferris* studio. Lael. 15. *efferris* fastidio et contumacia. add. Tusc. IV. 17. Sull. 10. interdum *efferratur* immoderatione verborum. * *efferre se est etiam pro recreare se, recuperare vires.* Prov. Conf. 14. quamquam sunt accisae res, tamen *efferrunt* se aliquando, et ad renovandum bellum revirescent. * *vulgare.* Or. I. 24. petamque a vobis, ne has meas ineptias *efferratis*. *ibid.* II. 12. res omnes singulorum annorum mandabat literis Pontifex. Maximus, *efferebatque in album*, et proponebat tabulam domi, potestas ut esset populo cognoscendi, etc. *Pearcius cum Lambino legendum censet: referebatque in album: quae forma loquendi est ap. Liv. I. 32. Si efferebat rectum est, sensus hic est:*

*est: Cum libris res anni cujusque mandasset, duobus exemplis librum annalem proponebat, alterum publice in albo, ut Praetor edictum, alterum domi. Efferrī simpliciter dicitur pro efferrī domo. v. Viros doctos ad Suet. Claud. 49. et quos ibi laudant. * asserre, dicere. Or. III. 11. non solum videndum est, ut verba efferramus ea, quae nemo jure reprehendat. N. D. I. 25. hoc persaepe facitis, ut, cum aliquid non verosimile dicatis, et effugere reprehensionem velitis, efferratis aliquid, quod omnino ne fieri quidem possit: ubi Davisius reposuit: asseratis.*

EFFICACITAS. Tusc. IV. 13. corporis nervi, vires et *efficacitas*. Petit. Conf. 3. tantum habet in libidine artis et *efficacitatis*, ut prope in parentum gremiis praetextatos liberos constuprarit.

EFFICAX. *rebus gerendis aptus.* ad Div. VIII. 10. nostri Marcellum, et quam parum *efficax* sit.

EFFICERE. *de agris eleganter dicitur, ut asserre.* Verr. III. 63. agri vero Leontini, qui plurimum *efficit*. *ibid.* 86. quid aratio sustinere, quid pati, quid *efficere* possit. *ibid.* 47. ager *efficit* (sc. quod *feritur*) cum octavo. *Sed ibi Graevius malebat cum Manutio reficere: cujus emendationis necessitas nulla est.* *ibid.* 56. tantum decumanum profectum esse ex edicto sibi deberi, quantum ille bonis suis omnibus *efficere* non posset. *Similia his, quamquam in alia re, haec: Verr. III. 33. Liciti sunt usque eo, (sc. in decumatum autione) quoad se efficere polle arbitrabantur: so lange sie das Gebotene wieder herauszubringen gedachten.* * Att. VI. 1. ea tributa vix, in foenus Pompeji quod satis sit, *efficiunt.* *ibid.* nec id satis *efficitur* in usuram menstruam. * *de disputantibus.* Tusc. III. 28. hoc student *efficere*. Partit. I. Cato minutis interrogatunculis, quali punctis, quod proposuit, *efficit.* *facere.* Phil. XIV. 3. quae L. Antonius in Parmensium uxoribus *esse-*

cerit. Brut. 78. ilaque tantos processus *efficiebat.* cum a pro impetrare. Att. X. 10. quod a Curione *effeceram.*

EFFINGERE. Sext. 35. *effingi* sanguinem spongiis e foro. *Alia exempla vid. ap. Cujac. Obs. XIII. 13. Ceterum de hoc verbo vid. Heins. ad Ovid. Heroid. 20. 135.*

EFFLIGERE. *perdere.* Att. IX. 19. filium milit ad *effligendum* Cn. Poinpejum. v. Graev. ad h. 1. *Hoc verbum non est ap. Nizolium.*

EFFLUERE. *exire in vulgus.* Dom. 46. multa ex vestra disciplina *effluunt*, et ad aures nostras permanent. * *desluere.* Div. I. 43. quondam lactis imber *effluit.* *Davisius legit desluxit, quod est usitatus: neque tamen alterum rejecerim. Nam et effundi imber dicitur; legi etiam elluere de veste, nescio ubi.* *ibid.* 29. abundat atque *effluit*, *edd. vett. omnes.* * *abundare.* Or. 13. *effluens* dicendi genus. *Nizolius ex Div. I. 29. laudat: abundat et effluit: sed emendationes edd. habent affluit.* * Brut. 61. meus *effluit*; h. e. memoria eum *destituit: cui simile est illud* ad Div. VI. 19. tanta est iuniorum multitudo, ut ex his aliquis potius *effluat*, quam novo sit *aditus.*

EFFLORESCERE. Orat. II. 7. exordium debet *efflorescere* ex causa: i. e. duci, nasci.

EFFUGERE. Leg. II. 3. *eleganter dicitur debitor, a quo per oblivionem non exigitur pecunia, quique ita eam lustratur.*

EFFUGIUM. Nat. D. II. 47. alias habere *effugia* pennarum.

EFFUNDERE. *deterra et agris, ut asserre.* Or. 15. leges fecundae et uberes non solum fruges, verum herbas etiam *effundunt.* Brut. 9. *effundit* haec aetas hanc copiam oratorum. * *de prodigis.* Agrar. I. 5. *effundamus* aerarium. * *dimittere.* ad Div. I. 9. *effundere* odium. * *perdere.* ad Div. II. 16. *effundere* gratiam collectam. * *de dicentibus ea, quae ante retinebant, aut reticere debebant.*

Att. XVI. 7. Brutus effudit illa omnia, quae tacuerat. Or. I. 34. effudi vobis omnia, quae habebam. Flacc. 19. tellis effudit, quae voluit, omnia. * *nimum esse in re aliqua*. Parad. 3. an temperantem eum dices, qui se in aliqua libidine continerit, in aliqua effuderit. * Att. IV. 9. Pompejus in nos est suavissime effusus. v. *Effusus*.

EFFUSIO. studium insigne liberaliter officioque aliquem tractandi. Att. VII. 3. nequaquam satis pro meis officiis, pro ipsius in alios effusione illum in me liberalem fuisse. * *de affectibus laetioribus*. Tusc. IV. 31. eodem vitio est effusio animi in laetitia, quo in dolore contractio.

EFFUTIRE. sine subst. progarrere, nugari. Nat. D. II. 37.

EJECTIO. de exilio. ad Att. II. 18. mortem et ejectionem timeamus.

EJECTUS. homo privatus rebus suis, ducta metaphora a naufragis, qui ejeti dicuntur. Rosc. Am. c. 26. cf. Gron. ad Liv. XLIV. 19. Quint. 19. ejectus homo. * *rejectus*. Fin. IV. 8. ejectae sententiae. v. *Ejicere*. * *exsertus*. Or. II. 66. ejecta lingua. * Pif. 9. cadaver ejectum, quod insepultum abjectum est.

EJICERE. rejicere. Off. I. 41. Cynicorum ratio est ejicienda. cf. Or. I. 32. ad Att. II. 24. eoque magis id ejectum est. * *Sed inprimis dicitur de iis, qui exploduntur et exhibentur, ut histrionibus, musicis, oratoribus, etc.* Orat. III. 50. idem fit in vocibus, ut a multitudine et populo, non modo calervae atque conventus, sed etiam ipsi sibi singuli discrepantes ejiciantur. Sext. 55. cantorum vocibus ejiciebatur. de Clodio, qui cum in theatrum venisset, cautores versus, qui in eum conveniebant, in os innucentes ejus clarissime canebant, ut omnes intelligerent, ad eum pertinere. Cluent. 31. explosum atque ejectum est: ubi Graevius legi volebat rejectum, quod dubitabat, latine sic dici.

Non dubitandum esse, quin ita dicatur, loca proposita docent. Graeci sic ἐξάλλειν. vid. v. c. Aelian. V. II. II. 24. XIII. 17. et ibi Perizon. et Kuhn. * *eradicare*. Div. II. 72. superstitionis stirpes ejiciendae. * *Coel. 31. voluptates se profundunt atque ejiciunt*. * *Caecil. I. 12. ejicere se, pro abire*.

EJERARE. idem quod ejurare. Or. II. 70. cum ei M. Flaccus P. Mucium judicem tulisset, ejero, inquit, iniquus est - Ah, P. C., non ego illum mihi iniquum ejero, sed omnibus.

EJURARE. iniquum ejurare est, rejicere aliquem, quia iniquum nobis putamus: e foro petita ratio. Verr. III. 60. negotiatores putant esse turpe, id forum sibi iniquum ejurare, ubi negotiatur: Praetor provinciam suam totam sibi iniquam ejurat. Phil. XII. 7. sic me iniquum ejurabant (Graev. ejerabant): de me querebantur. * *bonam copiam ejurare*. ad Div. IX. 16. tu autem quod mihi bonam copiam ejures, nihil est. Est autem formula e foro, qua significatur, aliquem jurasse, creditoribus se satisfacere non posse. v. *Manut.* ad h. l. quod cum factum esset, persona debitoris pignori capiebatur, et creditori addicebatur: ut docet Salmast. Mod. usur. c. 18. p. 805.

ELABI. eleganter dicuntur rei, qui, cum noxii sint, tamen, sive artibus suis, sive quacunque de causa alia, absoluntur. Act. I. Verr. 12. elabitur reus. Verr. I. 34. elabi ex crimine. *ibid.* II. 58. elabi ex criminibus. Sext. 64. elabi ex judicio. * *hinc traducitur ad eos, qui Censoris notam commiserant effugiunt*. Cato 13. Tito fratre Centore elapsus est. * *elabi etiam dicuntur, quae praeter opinionem amittuntur*. Or. II. 50. clapsa est causa. * *Tusc. I. 11. assensio omnis clabitur: h. e. desino assentiri*.

ELABORARE. Phil. VII. 3. omne curriculum industriae nostrae in foro, in curia - elaboratum est.

ELA-

ELAMENTABILIS. Tusc. II. 23. *fin erit ille genitus elamentabilis, si imbecillus, etc. ita Gruterus et sequaces: alii melius lamentabilis.*

ELATIO. *pro augmento, incremento.* Top. 18. comparatio partium, nec *elationem*, nec subnissionem habet, i. e. *ne augendae rei, nec minuendae prodest.* *sublimitas.* Brut. 17. *elatio et altitudo orationis.* *de vehementi affectu, ut elserre, de quo supra.* Fin. III. 10. *gestientis animi elatio voluptaria.* *magnitudo animi.* Offic. I. 19. *elatio animi.*

ELATUS. *excelsus, magnus.* Off. I. 18. *animus elatus.* *commotus.* Div. I. 24. *elatus cupiditate respexit.* Sext. 64. *elatus expectatione.* *ibid.* *elatus studio.*

ELECTISSIMUS. Catil. IV. 6. *electissima femina.*

ELECTOR. Heren. IV. 4. *electores boni, qui scite iudicare et optima deligere possunt.*

ELEGANS. *dicitur quicumque est in aliquo genere inprimis intelligens, praecipue tamen in iis, quae ad magnificentiam cultus pertinent.* Inv. I. 35. a rhetoribus iis, qui *elegantissimi* atque artificiosissimi putati sunt. Brut. 62. *minime dignos elegantis conventus auribus.* ad Div. VII. 23. *homo in omni iudicio elegantissimus.* ad Div. IX. 19. *aures elegantes.* Verr. IV. 57. *populus potius haberet (signa etc.) quam elegantissimus Verres.* *elegantia opponuntur popularibus, minus acutis et subtilibus.* Fin. IV. 10. *mihi placet, agi subtilius, et pressius: quae enim adhuc protulisti, popularia sunt; ego autem a te elegantiora desidero.* Tusc. IV. 3. *illius verae elegantiae philosophiae, quae ducta a Socrate in Peripateticis permansit, et idem alio modo dicentibus Stoicis, etc. opponitur philosophiae Epicuri, in qua res parum subtiliter dicuntur, ut paullo post dicit, quia contemnebant elegantiam disferendi.* Fin. II. 9. *Fin. III. 2. artes ingenuae et elegantes, opponuntur illiberalibus opificum,*

adeoque etiam philosophiam et mathesein continent, subtiles quippe et acutas. *elegans dicitur porro de servis, pueris delicatis, et variis artibus eruditis.* Rosc. Amer. 41. *elegantissimae familiae puerorum.* *elegans dicitur etiam, qui medium tenet inter parum et magnificum, mundus.* Or. 25. cf. *Elegantia.*

ELEGANTER. *scite, intelligenter, cum delectu, provide, prudenter, accurate.* Inv. II. 3. *fin autem temere aliquid alicujus praeteruisse, aut non satis eleganter secuti videbimur.* Verr. III. 60. *quid potuit elegantius facere Praetor cupidus exultationis bonae, qui ab se omnem suspicionem propulsaret? etc.* ad Div. III. 8. *quid a me fieri potuit elegantius aut iustius, quam ut suntus egentissimarum civitatum minuerem, siue ulla iunitione dignitatis tuae?* ad Brut. 12. *optimae novit omnia, et elegantissime expedire et ad te deferre potest.* i. e. *accuratissime.* vid. *Sciopp. np. Graev. ad h. l.*

ELEGANTIA. *subtilitas et acumen dialecticorum et philosophorum.* Fin. II. 9. *in hac divisione elegantiam desidero.* *ibid.* *elegantia disferendi.* ad Div. IV. 4. *de Sulpicio: facile cedo tuorum scriptorum subtilitati et elegantiae.* Fin. III. 2. *agricultura, quae abhorret ab omni politiore elegantia, tamen eas res, in quibus versatur, novis notavit verbis.* Or. I. 2. *elegantia doctrinae, est philosophia cum ceteris artibus, in quibus subtilitas et acumen est, quae ubi artibus illiberalibus absunt: tu autem eloquentiam ab elegantia doctrinae segregandam putas. Jam quia elegantia in artibus est subtilitas, facile intelligitur, elegantiam in dicendo.* Brut. 20. Or. I. 11. *non esse ornatum illum oratorium et magnificum, sed quae et ipsa subtilitas dicitur in scribendo, h. e. tenue illud, et, in ipsa tenuitate et negligentia, suis Veneribus gratum dicendi genus, quo Caesar, Terentius, Nepos,*

et Cicero in philosophicis, etc. usi sunt: quod et vidit Favassor de Vi et Ufu verb. pag. 521. ed. Lips. Itaque Att. III. 3. Terentio nominatum elegantia tribuitur. Or. II. 7. subtilitati jungitur: Catulus, cui Graeci solent ipsi suae linguae subtilitatem elegantiamque concedere. Brut. 75. Caelar ad hanc elegantiam verborum latinorum, quae, etiamsi orator non sis, et sis ingenuus civis Roman. tamen necessaria est, adiungit illa oratoria ornamenta dicendi. Planissimus est locus ad Herenn. IV. 12. elegantia est, quae facit, ut unum quodque pure et aperte dici videatur, ejus partes sunt Latinitas et explanatio. * Similiter in cultu elegantia non est magnificentia, sed aliquid inter sordes et magnificentium intermedium, h. e. munditia, ad Div. IX. 20. Verrius tuus et Camillus, qua munditia homines, qua elegantia? Itaque etiam de oratione haec duo junguntur. Orat. 23. Fucati vero medicamenta candoris et ruboris omnia repellentur: elegantia modo et munditia orationis remanebit. * est etiam elegantia in reliqua vita, quae moribus et rebus gerendis continetur, innocentia. Sull. 28. vestra, qui cum summa elegantia atque integritate vixistis, hoc maxime interest, non ex libidine aut similitate aut levitate testium causas honestorum hominum ponderari.

ELEMENTA. fontes alicujus rei. Or. II. 11. licebit etiam laudationem amare, neque illa elementa desiderare. * Fin. III. 5. prima elementa naturae, sunt, quae et principia naturalia, prima naturae dicuntur.

ELEVARE. minuere, infringere. Nat. D. III. 4. perspicuitas argumentatione elevatur. ad Div. V. 14. elevare sollicitudines. Sic Tusc. III. 16. elevare aegritudinem, pro quo tamen e MS. Norvicensi Davisius reposuit enervare, quod τῷ obtundere melius jungitur: post levare, in ed. sec. Or. II. 58. elevare adversarium: i. e. frangere.

ELICERE. artibus quibusdam evocare. Inv. I. 2. elicere opportunitatem, quae in animis est, est et praecipiendo meliorem reddere. Valin. 6. inferorum animas elicere. * invenitur etiam pro emittere. Coel. 24. nonne ipsam domum metuet, ne quam vocem eliciat? Sed viri docti legendum censent ejiciat: tanquam Muret. V. L. II. 17. et alii. Urfinus etiam in MSS. reperisse se dicit. Verum etsi durum elicere hoc sensu et insitatum, tamen nec ejicere vocem mollius putem ac Cicerone dignum. Neque exemplum hujus formae loquendi quisquam, quod sciam, attulit, aut me reperire memini. Urfini autem fidem in hoc genere sublestem esse, quis nescit? Potest etiam eliciat referri ad Clodium. Veretur, ne eliciat aedibus vocem. Quod si eliciat ad domum referas et interpretere emittat, simile est illi: erumpere stomachum, Att. XVI. 8. pro effundere. Stomachus enim erumpit proprie, non erumpinus stomachum. Sic vox elicitur aedibus proprie, non domus elicit vocem. * cum ad, pro alligere. Balb. 16. Gaditanos praemiis elicere ad etc.

ELIDERE. frangere, rumpere. Tusc. III. 54. Stirpes aegritudinis trunco everso omnes elidendae sunt. ibid. fibras stirpium elidere. Sed ibi alia lectio est eligendae et eligere, quam defendit Burmann. ad Virg. G. II. 407. ibid. II. 11. Poëtae nervos omnes virtutis elidunt. ibid. V. 6. qui rebus his fractus aegritudine eliditur.

ELIMARE. elaborare diligenter. Att. XVI. 7. velim οὐλοισιν aliquod elimes ad me, oportuisse te istuc facere.

ELIMATUS. subtilis, acutus. Acad. IV. 20. magnus sum opinator, et cogitationes meas dirigo - ad rationes has latiore specie, non ad tenue eliminatas. Rationes latiore specie, sunt, ut post interpretatur, viles, quae acriter mentem sensumque pellunt. Rationes autem ad tenue

tenuē climatae sunt subtiles ratunculae Academicorum, quibus visis non esse assentiendum, eaque saltere, docet.

ELOCARE. verpachten. Verr. III. 22. rem ad se pertinere negabat: servum esse elocatum dicebat.

ELOCATUS. Flacc. 28. quod illa gens victa, quod elocata, quod servata. Si sanus est locus, sensus est, vectigalem et tributariam esse factam, sc. a Pompeio: atque hoc dicit elocatum esse gentem, quod vectigalia solebant publicanis locari. Ita intelligit Scaliger ad Euseb. p. 153. Servata, quod Manutius non concoquebat, Grævius interpretatur, nostra (non Dei sui) bonitate et misericordia servata, cum excindi facile a nobis potuisset. Quid? si ita interpretemur: in potestate nostra servata est, nec se liberare potuit. Ita melior certe erit gradatio: nisi forte eos sequi lubet, qui serva facta legendum censent, quod sequitur Scaliger loc. cit.

ELOGIUM. titulus, inscriptio. Tusc. I. 14. quid ipsa sepulchrorum monumenta, quid elogia significant? Fin. II. 35. elogium monumentorum. cf. in Pison. 29. extr. v. Casaub. ad Sueton. Jul. 47. Calig. 24. Salmas. Mod. usur. p. 670. 675. sq. hinc vero ducta ea significatio, quæ elogium pro laude ponitur. Nam tituli monumentorum continebunt honorum rerumque gestarum nomina. Cato 17. etc. * caput, excerptum, ἐξῆς. Cluent. 48. elogium de testamento recitasti Cn. Egnatii, idcirco se exheredasse filium, etc. Sed quia in eo capite causa offerebatur, quare exheredaretur, uti in titulis et elogiis reorum et ad supplicium ducendorum causæ curceris et poenæ; propterea elogium in re testamentaria pro causa dicitur exheredationis aut legati, etc. Quintil. Decl. II. 15. quod ideo putetis ullum adjectum ad exheredationem juvenis elogium, quia de

scelere constet. laudat ibi Burmannus Comment. ad Petron. c. 53.

ELOQUI. Off. III. 15. si ad eloquendum venerit, non plus quam leniel eloquetur: de venditoribus rerum promercalium, cum pretium rei dicunt.

ELUDERE. vexare. Verr. III. 40. eludere aratores. Milon. 12. eludere remp. in suis furoribus cogitatis. * Pil. 33. quod quidem tu eludebas. A. e. irritum faciebas et non serio agi ostendebas.

ELUERE. sensim tollere. Lael. 21. eluere amicitias remissione usus. Disuere dixerat Off. I. 33.

ELUGERE. ad Div. IX. 20. eluxi rempublicam: luctum e rei publicæ malis consumpsi, deposuique.

ELUVIES. pro Dom. 20. labes atque eluvies civitatis.

EMANARE. Or. I. 42. formæ e generibus emanant.

EMANCIPARE. parentes dicuntur liberos, cum eos e patria potestate emittunt, ut, aut sui juris sint, aut ab alio adoptentur, in cuius patria potestate sint. Dom. 14. adoptatum emancipari statim, ne sit ejus filius, qui adoptarit. Fin. I. 7. filium in adoptionem D. Silano emancipaverat. hinc emancipari alicui eleganter dicitur, quod est alteri in potestatem traditum, addictum, nostraque voluntate obnoxium. Cato 11. si senectus nemini emancipata est. Phil. II. 21. tum iste venditum atque emancipatum tribunatum consiliis vestris opposuit. Utroque tamen in loco libri quidam habent mancipatum. v. et infra in Mancipatus. vid. Gronov. ad Senec. Ep. 45.

EMBAENETICA. ad Divers. VIII. 1. ego, qui scirem, Q. Pompejum Baulis embaenetica facere, et usque eo, ut ego miserer ejus eluriei, etc. De hoc verbo quæ disputentur vid. ap. Græv. ad l. I. neque enim, ea huc transferre, nostri est instituti. Addamus hoc unum, Vossium ad Cuthl. p. 84.

le.

*legere: ὀμπνητικῶν, et haec adji-
cere: Bauli olim erat taberna et
diversorium totius Campaniae af-
fluentissimum. Ibi Pompejus cor-
pus largis curabat dapibus, unde
Cicero (Coelius volebat dicere)
dicit, se misereri ejus, utpote
qui tantum esuriat. Turnebi le-
ctionem: empeneticam, α πεινᾶν,
post Lambinum probabat etiam
Salmas. ad Solin. p. 707. b. item
Tunstallus Epist. ad Middleton.
p. 101.*

EMBLEMA. *sigillum est in ar-
gento caelato. Verr. IV. 17. vid.
Caelatus, Crustia. Salmas. ad So-
lin. p. 736. dicitur tamen etiam
de operibus tessellatis, pavementis,
in quibus nulla sigilla περιεγανῆ
s. eminentia. Or. III. 43. e Lucilio:
endo pavimento et emblemato
vermiculato. Sic Varr. R. R. III.
2. 4. de villarum veterum fruga-
litate: num hic citrum, num au-
rum vides? - - num quod emblema
aut lithostrotum?*

EMBOLIUM. Sext. 54. de Clo-
dio: ille ipse maxime ludius, non
solum spectator, sed actor et acro-
ama, qui omnia sororis embolia
novit. Quia de scena sermo, ma-
nifestum est, alludi ad embolia fa-
bularum, quae et ἐπεισόδια di-
cuntur, hoc est, digressiones a
fabula, vel exodia. Ludit autem
in ambiguitate verbi. Nam quia
ἐμβόλιον est, quod extrinsecus in-
feritur et immittitur, tractum
est hoc verbum ad pudenda masculina,
ut ex Hesychio docuit Grae-
vius ad h. l. Itaque omnia embolia
sororis novit, est acute dictum,
pro amoris sororis, in quibus et
ipse erat. Nam quod Graevius
naturam Clodiae intelligi putat:
primo ἐμβόλιον est, quod immittitur,
non quod recipit; deinde,
pluresne una naturas habuit, quas
omnes noverit Clodius frater? De
emboliis jam laudavit vir doctus
ad h. l. Salmas. ad Hyslor. August.
Locus est ad Vopisc. Aurelian. 42.
T. II. p. 530. add. Ind. Graec. in
Ἐμβόλιον.

EMENTIRI. Tusc. III. 24. quan-
tum sit ementita opinio, apparet:
h. e. quid falsi in ea sit. **mentiri.*
Partit. Or. 14.

EMERE. cum praepos. de. ad
Div. V. 6. quod de Crasso domum
emissem.

EMERERI. passive ad Attic.
VI. 2. annuae operae ad III. Kal.
Sext. emerentur: h. e. explen-
tur.

EMERGERE. Har. Resp. 25. se
emergit serpens. **exferere se,*
erumpere. Att. IX. 6. emergit rur-
sum dolor. ibid. 10. emergit amor.
**liberari aliqua molestia.* Verr. I.
5. emergere judicio. Att. V. 8.
emergere valetudine. ib. 10. emer-
gere ex negotio. **Coel. 12. emer-
gere, dicitur de iis, quae ad fru-
gem redeunt.*

EMETIRI. dare, praestare.
Brut. 4. ego tibi voluntatem pro-
fecto emetiatur, sed rem nondum
posse videor, idque, ut ignoscas,
a te peto.

EMINENS. Tusc. III. 2. *emi-
nens effigies virtutis: h. e. expref-
sa, non adumbrata, ut aliis locis
dicit.* Nat. D. I. 27. species Deo-
rum, quae nihil concreti habeat - -
nil expressi, nil eminentis.

EMINENTIA. Acad. IV. 6. mul-
ta vident pictores in umbris et in
eminentiā, quae nos non vide-
mus. sc. eminentia opponitur um-
brae, quia eminentia lucida sunt.
v. Junium de Pictura Vet. p. 110.
sq. Nat. D. I. 38. res nullam ha-
bens soliditatem nec eminentiam.

EMINERE. Or. 14. ornamenta
eminent, sc. cum in oculos cadunt
et statim animadvertuntur. Verr.
V. 62. tolo ex ore crudelitas emi-
nebat. Tusc. II. 26. amplitudo
animi maxime eminet contemnen-
dis et despiciendis doloribus.

EMISSARIUS. est, cujus quis
opera vitur in aliis accusandis,
vexandis, explorandis rebus, item
conficiendis, quas ipse non susti-
net agere. Sic Turpin et Apro-
nius dicuntur Verris emissarii in
deccu.

decumis, quod suo nomine decumas Ferri redemerant, Verr. III. 40. V. 41. superioris significationis exempla sunt ad Div. VII. 2. VIII. 8.

EMISSARIUM. *in re rustica est foramen in lacu, per quod aqua emittitur et educitur, sublato scil. ligno, quod ei oppositum est. ad Div. XVI. 18. festeria ducenta dabant, nullo horto, nullo emissario, nulla maceria, nulla cala. v. Graev. ad h. l. Adjiciamus locum e Plin. H. N. XXXIII. 4. emissaria in piscina quina pedum quadratorum ternum fere linquntur, et repleto stagno excussis obturamentis erumpit torrens, etc.*

EMISSIO. Tusc. II. 24. tormenta eo graviores *emissiones* habent (*int. telorum*), quo sunt adducta atque contenta vehementius.

EMITTERE. Div. II. 19. nubium conflictu ardor expressus se *emissit*. * *tela emitti dicuntur tormentis. v. Emissio. hinc Or. II. 53. argumenta emitti dicuntur, cum proponuntur. ibid. 54. facelum dictum emissum haeret. Coel. 12. emittere aculeos in hominem. * dimittere, absolvere reum nocentem, ducta metaphora a bestiis, quae e caveis emittuntur. Sext. 64. emitti ex judicio gratia. Harusp. Resp. 18. te iudices eniserunt. ubi Graevius praeter rem legit dimiserunt. Sic c. 21. Clodius dicitur emissus ancillarum beneficio, sc. e domo Caesaris, ne caperetur.*

ENATARE. *difficultatem superare. Tusc. V. 81. reliqui se videntur habere angustius: enatant tamen.*

ENDO. *antique pro in. Leg. II. 8. endo coelo, etc. vid. Salinas. Mod. usur. p. 819.*

ENERVATUS. *de philosophis, qui non omnia virtuti tribuunt, sed voluptati etiam aliquid, etc. Or. I. 52. quis hoc philosophus tam enervatus, tam omnia ad voluptatem corporis doloremque referens probare possit? Tusc. II. 6. enervata muliebrisque sententia.*

ENIM. *in objectionibus. Verr. I. 9. causam enim, inquit, cognosci oportet. Interdum adicitur at. Verr. I. 55. At enim si pupillo redini non licebat.*

ENITERE. Tusc. II. 4. fruges etiam etli in segetem deteriores sunt datae, ipsae tamen sua natura *enitent*: h. e. *surgunt, progerminant.* Inv. I. 3. *enituisse* ludia: h. e. *nitorem accepisse.*

ENITI. *pro parere, gignere, tropice. ad Att. VIII. 25. ubi sermo est de libro: si unquam quidquam enitar Egypto.*

ENODARE. *explicare. Nat. D. II. 24. enodare nomina, sc. etymologüs exquirendis.*

ENODATE. *accurate, subtiliter. Fin. V. 9. haec igitur nobis explicanda sunt: sed si enodatus, vos ignoscetis: hujus enim aetati -- servire debemus.*

ENODATIO. Nat. D. III. 24. *enodatio nominum. vid. Enodare. Top. 7. notio est cognitio enodationis indigens.*

ENTHYMEMA. Top. 13. *quid sit? v. Ind. Gr.*

ENUCLEARE. *subtiliter acuteque explicare, ut dialectici solent. Part. 17. nec quicquam in amplificatione nimis enucleandum est. Tusc. V. 8. haec enucleare non necesse est.*

ENUCLEATE. *subtiliter, dialectice, tenuiter. Tusc. IV. 4. enucleate disputant Stoici. Brut. 9. nihil subtiliter, nihil presse, nihil enucleate potest, quo fieri aliquid possit limatius in Demosthene. ibid. 80. Sed Q. Mucius enucleate quidem et polite, ut solebat, nequaquam autem ea vi atque copia; quam genus illud iudicii et magnitudo causae postulabat. Or. 9. putant enim, qui horride inculque dicat, modo id eleganter enucleateque faciat, eum solum Attice dicere. Fin. IV. 3. qui grandia ornate vellent, enucleate minora dicere. ibid. V. 29. pauca neque ea ipsa enucleate ab hoc, de virtute, dicta.*

ENU.

ENUCLEATUS. Or. 26. *enucleatum* genus. Planc. 4. *eblandita* illa, non *enucleata* esse suffragia. *Enucleata* suffragia sunt, quae *damus re accurate ponderata, et de dignitate candidati iudicio facta.* Nam ante dixit: *comitiis aedilitiis studium esse populi, non iudicium.*

ENUDARE. *explicare.* Leg. I. 9. rerum obscuras et necessarias intelligentias (*κοινὰς ἐννοίας*) *enuclavit.*

ENUMERARE. *numerare.* Brut. 32. *enumera* me in plerisque: *etiam de pecunia dicitur, sic* Rosc. A. 46. *si lectio sana est.*

ENUMERATIO. Brut. 92. *enumeratio* oratoria: i. e. rerum *ad eloquentiam pertinentium.*

ENUNTIARE. *divulgare.* Or. I. 47. *et illa dicendi mysteria enuntiet.* * *dialecticis enuntiare idem est, quod recentioribus praedicare.* Acad. IV. 29. *Nempe fundamentum dialecticae est, quicquid enuntiat, aut verum esse aut falsum; quamquam etiam de tota propositione intelligi potest.* Fat. 9. *quod ita enuntiat:* Descendit in *Academiam Carneades.*

ENUNTIATIO. ad Att. IV. 15. *enuntiatio* Memmii. sc. qui *patefecit in Senatu, quid factum esset mali.*

EO. *pro ideo.* Rosc. A. 31. *ubi v. Graev. ad Div. XIII. 70. XVI. 1. etc. add. Burm. ad Lucan. VII. 406.*

EPHEMERIS. *commentarius rerum, quas quotidie facimus, Journal: sive etiam Kalendarium, in quo sc. scribebant, quae quotidie facerent, memoriae causa.* Quint. 18. *in memoriam rediit* Quintus, quo die *Roma in Galliam profectus sit.* ad *ephemeridem* revertitur: *invenitur dies proflectionis prid.* Kalend. Febr. *Ap. Plin. H. N. XXIX. 1. est ephemeris mathematica, in qua scilicet siderum motus in dies singulos consignatus est.*

EPICOPUS. Att. XIV. 16. *phaselus epicopus:* h. e. qui *remis*

agitur. Remis autem aguntur militares naves, velis onerariae, unde ἐπικωπα πλοῖα sunt militares, v. Scheffer. de R. N. II. 2. init. Bosius ad Att. V. 11. ubi in Graeviana e Victoriana ἐπικωπων, sed nullo sensu idoneo.

EPICUS. Opt. gen. d. 1. *poetae* genus, quod et *heroicum* dicitur, qualis *Homerus et Virgilius.* Nam hoc genus *carminis* *epos* dicitur.

EPIPHORA. ad Div. XVI. 23. *Balbus scripsit, se tanta epiphora oppressum, ut loqui non posset. Est autem epiphora morbus, cum destillatio sit humoris in oculos, lacrimarum specie.*

EPISTOLA. *distinguitur a literis.* ad Q. Fr. III. 1. 3. *ad tuas literas, quas tribus epistolis accepi.* i. e. *ea, quae mihi tribus epistolis scripsisti.*

EPULO. Har. Resp. 10. *epulones* Jovis Opt. Max. Or. III. 19. ut *Pontifices veteres, propter sacrificiorum multitudinem tres viros epulones esse voluerunt, cum essent ipsi a Numa, ut etiam illud ludorum epulare sacrificium facerent, instituti: ex quo loco, quod genus sacerdotum fuerint, intelligi potest.*

EQUES. Verr. III. 24. *equites illustres, sunt splendidi, e divitiis, antiquitate generis, gratia, etc. opponunt enim obscuris. Alii equites illustres sunt, qui sub Caesaribus, v. c. Tacit. A. XI. 4. commemorantur: ubi v. Lipsium.*

EQUIDEM. *cum secunda et tertia persona, item prima plurali.* Sext. 57. *equidem* audiebamus. Pison. 34. *cum equidem - fuit. Sic est etiam apud Sallust. Catil. 52. 16. Cum prima autem persona aureae aetati usitatissimum, neque haec exempla facile imitanda. Tota res eo redit, utrum equidem sit, ego quidem, an quidem simpliciter, ut sit ex e et quidem, ut placet Drakenb. ad Liv. V. 54. et Burm. ad Virg. Aen. II. 77. Sed adhuc sub iudice lis est. v. Cort. ad Sallust. Ca-*

Catil. 51. 15. *Ceterum in his ipsis locis, in quibus aliter est equidem, quam cum prima persona, cautio adhibenda est, ne decipi nos patiamur. Nam primo vulgaris interpunctio interdum facit, ut id verbum referamus, quo non debebat, ut ad Div. XIII. 1. equidem si, quod ipse sentiam, quaeris: nec cur ille tantopere contendat video, nec cur tu repugnes: ubi ex hac interpunctione equidem refertur ad quaeris, cum pertineat ad video. Deinde librarii et editores veterum librorum inscitia saepissime in hoc verbo errare. In Nizolio etiam Facciolatio omnia exempla, in quibus equidem est cum tertia, aliter sunt in emendatis edd. Quid, si de ceteris iisque paucis locis idem pronuntiandum? ut aut pro quidem vitiose scriptum sit, aut pro et quidem.*

EQUITATUS. *de ordine equestri ad Att. II. 1. Sed v. not.*

EQUUS. *equites. ad Div. X. 30. equum immisi. ibid. IX. 7. equis viris. cf. Off. III. 33. Phil. VIII. 7. ubi vid. Ferrar. Gronov. ad Liv. XXI. 27. et Burn. ad Virg. Aen. VIII. 3. Haec formula deinde hanc vñ nacta est, ut, omni contentione rem agi, significaret. * Sen. p. R. 11. equis insignibus et curru aurato reportari: h. e. triumphalibus. * Lael. 17. quo utamur, quali equis tentatis, hic amicitis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum. equum tentare est periculum facere, an sessorem patiat, et sit itineribus faciendis idoneus; ne, si viam ante ingrediamur, aliqua parte jam profligata, sero intelligamus, idoneum equum non esse. * Brut. 51. si auditor omnino, tamquam equus, non facit, agitandi finis faciendus est. equus non facit, ut ex ipso loco intelligitur, qui loco moveri non potest, neque calcaribus subditis, neque flagellis adhibitis, adeoque itineri faciundo minus idoneus.*

ERECTUS. *de auditore attento, Brut. 54. idem si praeteriens aspexerit erectos, intuentes iudices - - aut oratione quasi suspensos teneri. * est etiam habitus hominis sibi confidentis. Or. I. 40. erectum et celsum, alacri et pronito ore ac vultu, huc atque illuc intuentem, etc.*

EREPTUS. *extortus, expressus. Verr. I. 30. quod pronuntiatum est, non per Neronem iudicatum, sed per Dolabellam ereptum existimabatur. Nam Dolabella precibus effecerat, ut Nero inuitus condemnaret Philodamum.*

ERGASTULUM. *est carcer rusticus, in quo mancipia opus faciunt, pistrinum, etc. Cluent. 8. M. Aurius in Q. Sergii manus incidit et apud eum fuit in ergastulo. (quem locum illustrabit Sueton. in Aug. 32. Tib. 8. cf. Salmas. ad Spartian. c. 18. T. I. p. 172.) ad Div. XI. 10. et 13. ergastulo solvere: quod est dimittere servos ex ergastulis, aut potius abducere, et milites facere.*

ERGO. *eleganter post longiorē parenthesin. ad Div. XV. 10. quum ita accidit - - quum ergo ita accidit.*

ERIGERE. *Leg. I. 9. hominem erexit Deus. * recreare. Brut. 3. erexit se populus Rom. Sext. 31. causa erigere oculos et vivere videtur. ad Att. VIII. 12. erigere remp. * resistere. ad Q. Fr. I. 1. §. 1. ne te obrui negotii magnitudine sinas, sed contra erigas atque resistas. * erigere se dicuntur auditores, cum attentiores fiunt, admirantur aliquid in oratione. Rosc. Am. 22. * Coel. 12. nec quos aculeos habet severitas gravitasque vestra, cum eos accusator erexerit in rem, in vitia, in mores, in tempora, emittere in hominem et in reum. ad Att. III. 15. erigere in aliquem, est impetum in eum facere. Sed vid. not.*

ERIPERE. *de reo noxio, cum artibus ipsis aut amicorum, eloquentia patroni, potentia advocatorum, largitione efficitur, ut ab-*

absolvatur. Act. I. in Verr. 8. *eripi* accusatori reum. Verr. I. 4. cui reus tam nocens, etc. impune *eripi* possit. *ibid.* II. 31. vi se *eripere* ex judicio. * *absumere.* ad Div. XVI. 21. multum mihi *eripitur* operae in exscribendis hypomnematis. * Marcell. 10. arma ab aliis posita, *ab aliis erepta* sunt: sic et Verr. III. 48. in Vatini. 12.

ERRARE. Orat. I. 48. oratio *errat*: dicitur de λογισμαστων.

ERRATICUS. eleganter de vitibus aliisque plantis, quae vario flexu serpunt. Cato 15. vitis serpens multiplici lapsu et *erratico*.

ERROR. de eo, qui, quid agat, nescit. in Caecil. 14. qui tibi aclus, qui *error*, quae tenebrae erunt? * Att. XII. 43. ferendus tibi in hoc meus *error*. antea vocaverat inepcias.

ERUBESCO, Leg. I. 14. o! rem dignam, in qua non modo docti, sed etiam agrestes *erubescant*.

ERUDITUS. etiam de philosophis dici, docebunt loci hi: Muren. 30. 31. 36. ubi Zeno Stoicus et alii hujus generis philosophi sic appellantur. Or. I. 15. *eruditus* in philosophia. * Brut. 2. vox *erudita*: h. e. graecis et latinis literis et artibus formata. Paradox. 5. oculos *eruditos* habemus: h. e. qui judicare possunt, v. c. de picturis, etc.

ERUERE. ut elicere dicitur, Or. II. 88. memoriam *eruer*e exercitatione, si est nulla naturalis. * *invenire latentem et fugientem.* ad Div. V. 10. *illuminerem*: de servo Ciceronis fugitivo. Eodem modo dicitur in constitutione Adriani ap. Reines. Inscr. p. 505. *itempro invenire est* in hoc: Att. X. 14. difficultatem pecuniarum, qua *erui* nusquam posset. conf. XIII. 30. extr. * *eripere voluntatem.* Att. XII. 36. sanum fieri volo: neque hoc mihi *erui* potest: ich lasse mir das nicht ausreden.

ERUMPERE. ad Div. VIII. 14. si illi amores et invidiosa obtractatio ad bellum se *erumpit*. et Liv. XXXVI. 7. ubi v. Gronov. Plura

exempla v. ap. Drakenb. ad Sil. VII. 355. Att. XVI. 3. ne in me *erumpant* stomachum: i. e. *effundant iram.* Q. Fr. II. 2. sermones iniquorum in suum potissimum nomen *erumpere*: h. e. *invadere.* Mur. 38. omnia in hos dies *erumpunt*: i. e. *hoc potissimum tempore eveniunt mala.* Catil. I. 3. *erumpunt* omnia, i. e. *patefiunt.*

ESCENDERE. *adscendere, condescendere.* Tusc. V. 9. Off. III. 20. et aliis locis, quibus Gruterus et alii c MSS. hanc vocem restituerunt, aliis auctoribus alii: ubique enim fere a librariis in *ascendere* aut *conscendere* mutatum est. v. Gronov. ad Liv. II. 28. VIII. 17. XI. 29. XLV. 1. etc.

ESSEDARIUS. ad Div. VII. 6. tu, qui aliis cavere didicisti, cave, ne ab *essedariis* decipiare. *genus militum Britannicorum, qui ex essedis pugnabant.* vid. Caes. B. G. IV. 24.

ESSEDUM. *genus belgici, britannici vehiculi.* (vid. *Essedarius*) quo deinde usi etiam sunt Romani. Att. VI. 1. Vedius mihi venit obviam, cum duobus *essedis*. Phil. II. 24. vehabatur in *essedo* Tribunus plebis. v. Scheff. de Re vehic. II. 23.

ET. *sequente* que, pro et - et. ad Div. XI. 13. v. not.

ETHOLOGUS. Orat. II. 59. *mimorum ethologorum* est, si nimia est ista imitatio. Nam *mimi* quam possit fieri accuratissime exprinere et imitari mores aliorum solent risus excitandi causa. Dicuntur et aetalogi, biologi, etc. vid. Salmas. ad Vopisc. Aurelian. 42. T. II. p. 530. ubi ad Suetonium se de his acturum promissit, quod nondum dixisset aliquis de iis quidquam.

ETIAM. in correctione. Planc. 26. etiam *mehercule.*

EVADERE. Div. II. 71. eadem aliis aliter *evadunt*, de somniis. *ibid.* somnium verum *evasit*.

EVANESCERE. *de vino est vinum suam perdere.* Div. II. 57. vinum *evanesce*it. * Tusc. V. 30. sententia eorum

eorum evanuit: h. e. nullum amplius sectatorem habet.

EVELLERE. Dom. 13. radicitus evellere omnes actiones tuas: h. e. irritas facere.

EVENIRE. cum in: ad Div. II. 10. ne idem eveniat in meas literas. Att. VII. 2. bene eveniat, dicit Carneades; spurce. Est enim formula, qua praeſabatur, tamquam boni omnis causa, coitum habiturus cum femina. Inv. I. 10. solet usu evenire. ubi v. Oudend.

EVENTUS. de re, quae est in facto: cum sit id, quod fieri poterat. Rab. Perd. 5. non solum eventus, sed etiam conditio.

EVERRICULUM. proprie est instrumentum everrendi, ut rete, quo pisces everruntur, v. c. apud Varr. R. R. III. 17. 7. deinde tropice, id, quo quid penitus tollitur. Nat. D. III. 30. everriculum malitiarum omnium, iudicium de dolo malo. Verr. IV. 24. quod unquam huiusmodi everriculum in provincia ulla fuit.

EVERSIO. Fin. V. 10. quae vitae sunt everſio.

EVERSUS. ad Div. V. 21. fortuna funditus everſa.

EVERTERE. Catil. I. 7. quæſtiones evertere: i. e. perfringere, vi se eripere quæſtioni.

EVICTUS. Verr. I. 6. qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus evictus, ora iudicum adſpicere auderet. Graevius sic interpretatur: evictus est, qui pudore aut ratione incitatur ad aliquid agendum, atque exemplis confirmat, ita dici evictus. Sed haec vis est ab hoc loco aliena. Num enim criminibus et testibus quis incitari potest, ut audeat adſpicere iudices? Absterreant haec cum potius necesse est. Evictus est pro convictus, plane victus. Nam evictus hanc vim habet, atque adeo plus est quam victus, ut docuit Broukhuf. ad Propert. IV. 7. 2.

EVIGILARE. excogitare vigilando. Att. IX. 12. consilia evigilata cogitationibus.

¹ Cic. Clav.

EVISCERATUS. cuius viscera discerpuntur, excimuntur. Tuscul. II. 9. evisceratum corpus. * Conf. I. 44.

EVITARE. Tuscul. I. 35. haec omnia vidi inflammari, Priamo vitam evitare: h. e. eripi. e Poëta vetere. v. Buher. ad h. l.

EVOCARE. dicitur ita, ut elicere. Or. II. 8. memoriam evocare. Att. X. 8. ne meam ipse ουμνάθειαν jam evocem. * evocare dicitur aliquem magistratus provincialis, Senatus, cum eum jubet aliunde ad se venire. Verr. I. 10. 33. Att. II. 24. V. 21. etc.

EVOCATUS. commotus. Deiot. 14. evocata oratione misericordia. Fin. II. 31. prohibitas mercedibus evocata. * peregrinus iussus adesse. Deiot. 5. venit evocatus, ut is, qui Senatui parere didicisset. * evocati sunt milites, qui stipendia legitima fecere, sed precibus, promissis commoti castra alicujus sequuntur. ad Div. III. 6. praefectus evocatorum.

EVOLARE. Or. I. 35. evolavit oratio: h. e. celeriter praeteriit, ut vix quae dicta sint, percipi potuerint. ibid. II. 78. totum repente evolare: h. e. omnes suas vires celeriter ostendere. Verr. I. 5. evolare ex leveritate: h. e. absolvi quamvis noxium. Sic Prov. Conf. 6. poenam evolarent. * Att. IX. 10. profecto evolare cupio. ib. X. 10. carris hinc illis invitissimis, evolabo, i. e. celerrime abire. * de honoribus. Or. 2. illos dolent evolasse: opp. relictos esse. Sic est alius evolare, ad Div. I. 7.

EVOLVERE. explicare, exponere. Or. III. 55. sol jam praecipitans me quoque haec praecipitem paene evolvere coëgit. v. Heinſ. et Drak. ad Sil. VII. 435. Off. III. 19. si quis voluerit animi sui complicatam notionem evolvere: h. e. efficere, ut ea distincta et perspicua fiat. cf. Att. IX. 12. Topic. 2. definitio, quae quasi involutum evoluit id, de quo quaeritur. * reperire. Coel. 23. cuius

eriminis ego neque principium invenire, neque *evolvere* exitum possum.

EVOLUTUS. Or. II. 86. *evolutus* integumentis dissimulationis.

EURIPUS. Leg. II. 1. ductus aquarum, quos isti *euripos* vocant. *De euripis lege Salmas. ad Solin. f. 638. sq. ubi etiam de euripis maritimis et Circensibus agitur.*

EX. post. Mur. 1. 7. *ex* praetura triumphasset. * Caec. 30. *ex* loco, quomodo differat a loco. * ad Div. X. 4. literae, quas *ex* sermone Furnii te scripsisse animadverto: *auf Veranlassung.* * ibid. VII. 23. *ex* meis literis te animum meum desiderare.

EXACTIO. ad Div. III. 8. in *exactionem* capitum atque ostiorum inducuntur sumtus minime necessarii.

EXACUERE. *impellere.* Att. XII. 36. cohortari et *exacuere.*

EXAEDIFICARE. *de oratoribus est, latius disferere.* Or. I. 35. *exaedificare* opus.

EXAGGERARE. *augere.* Off. I. 26. rem familiarem non omni ratione *exaggerantes.* Caecin. 7. cum sextulant suam nimis *exaggeraret*: h. e. *nimum pro sextula sua postularet, nimis magnam diceret.*

EXAGGERATIO. Tusc. II. 26. *exaggeratio* quaedam altissima animi.

EXAGGERATUS. *altus, amplius.* Orat. 17. 57. *exaggerata* oratio.

EXAGITARE. *commovere, augere.* Att. III. 7. ne et meum morem *exagitem*, et te in eundem luctum vocem.

EXAGITATUS. *agitatus.* Sull. 21. cum jam multos annos esset *exagitata* dissenfio. * *exercitata.* Or. 3. *exagitatus* est orator Platonis et aliorum philosophorum disputationibus, et adjutus.

EXAMINARE. Or. II. 38. populari trutina *examinare.*

EXANCLARE. *idem quod exantlare.* Tusc. I. 49. cum *exanclavisset* omnes labores. cf. II. 8.

Div. II. 10. Acad. IV. 34. *Davissius pro exanclare semper reponendum censet exantlare, ubi pro exhaurire aut tolerare dicatur. v. ad Tusc. I. 49. Eadem est Lainbini sententia ad Acad. IV. 38. qui tamen probat exanclare pro miniltrare; ubi et Davissius reliquit in contextu: exanclatum, cum in ceteris locis mutaverit. Quintil. Instit. I. 6. hoc verbum ponit in nimis antiquis, neque facile usurpandis. Est autem a vetere ancla, quod fuit vas, quo aqua hauriebatur; ut adeo idem sit exanclare. v. Salmas. ad Propisc. Bonos. c. ult. T. II. pag. 774. Burn. ad Quintil. I. c.*

EXANGUIS. Orat. I. 13. de quibus ille tenui quodam et *exanguis* sermone disputat, hic cum omni gravitate et iucunditate explicet.

EXARARE. *proprie est, arando eruere.* Div. II. 23. *exaratum* esse, Deum dicam an hominem? Leg. II. 23. sepulchra *exarata* sunt, unde deinde *exarari* dicitur, quod agro colendo quæstus in frugibus capimus. Verr. V. 38. tantum labore suo frumenti *exarabant.* * *de scribentibus cum dicitur, extemporalem scriptiorem et subitam significat.* Att. XIV. 22. statim hoc nescio quid *exaravi.* ibid. XVI. 6. statim novum prooemium *exaravi*, etc. cf. ad Div. XII. 20. IX. 26. etc.

EXARDESCO. *absumor, pereo.* Har. Resp. 21. excepi *flammam* (sc. quæ injiciebatur patriæ) et solus *exarsis* pro patria. * Tusc. V. 29. ingenium ejus *exarsit* contra Stoicam disciplinam. Rabir. Post. 6. ad periculum innocentium tempus *exarserat.* Lael. 21. intolerabilis injuria *exarsit*, sc. in nos. Phil. IV. 6. longo tempore ad spem libertatis *exarsimus.*

EXARESCO. Tusc. III. 31. opinio vetustate *exaruit*: i. e. *evanuit.*

EXAUDIO. *pro audio, de fama.* Catil. IV. 7.

EXCELLENTIA. *der Vorzug.* Off. I. 28. magna cum *excellencia* animantium reliquarum. * *virtus quaelibet vel ingenii vel animi in-*

insignis. Tusc. IV. 1. incredibilis curius ad omnem *excellentium* factus est.

EXCELLERE. Flacc. 6. auctoritas ejus *excellit* in ista provincia, *major est* in ista provincia, *vel maxima.* in Pil. 38. quae *excellunt*, i. e. *praecipua sunt*, *etiam in partem deteriore.*

EXCEPTIO praetoria, Inv. II. 19. v. *Praetorius.* cf. Heren. I. 12.

EXCERPERE. *eximere.* Or. II. 11. *excerpere* de numero, etc.

EXCETRA. *hydra.* Tusc. II. 8. haec dextra Lernam, mactata *excetra*, placavit. *Habet etiam Livius XXIX. 11.*

EXCIDERE. Or. I. 21. *excidit* libellus. *ibid.* 2. quae inchoata ac rudia *exciderunt.* ad Att. III. 12. oratio *excidit*: h. e. *praeter voluntatem nostram in vulgus exiit.*

EXCIPERE. *pro accipere.* Att. I. 14. laudem *excipere.* v. *Burm.* ad Quintil. Decl. 330. ad Att. III. 23. cum nuncios *excepero.* *Non dissimile est illud* ad Div. I. 9. illustri gratia aliquid *excipere.* * Or. II. 8. *excipere* voluntates hominum, est, *adducere, quorsum velis: suntum e re venatoria.*

EXCITARE. *testem in iudicium ad dicendum testimonium vocare.* Rabir. Post. 12. in iudicio Gabinii tertio quoque verbo *excitabantur.* negabant Gabinio pecuniam datam, *hinc etiam de aliis, quos testimonii aut exempli causa adducimus.* Tusc. V. 23. *excitabo* homunculum a pulvere et radio. * *dicatur etiam de aedificiis.* Sext. 2. quibus initis et fundamentis - - hae laudes *excitatae* sint. * Or. II. 21. *facilius* in vitibus revocantur ea, quae se nimium profuderunt, quam si nihil valet materies, nova sarmenta cultura *excitantur.*

EXCITATUS. Or. II. 41. his locis in mente et cogitatione defixis, et in omni re ad dicendum posita *excitatis*: h. e. *in memoriam revocatis et ad usum.* * Rabir. Post. 15. magnis praemiis *excitata.* * ad Div. II. 16. fortuna *excitata* oppositur jacenti.

EXCLUDERE. *rejicere.* Har. R. 21. quod frater Metellus Pompejo sententiam dicenti *excluserat*, acerrimeque una voce ac mente resistit: id - - ita perturbatum, itaque permutatum est, ut, quod frater Consul, ne fieret, obstitit: quod affinis et sodalis - - *excluserat*: id is Consul efficeret, etc. * Att. XII. 40. de hortis hoc videtur effici posse - - ut praconi subjiciantur: id nisi sit, *excludemur*: sin aut tabulam venimus, vincemus facultates Othonis nostra cupiditate.

EXCUDERE. *elaborare.* Att. XV. 27. tibi de gloria *excudam* aliquid *ἡρακλειδίου.*

EXCURRERE. Or. 51. orationem non claudicare, nec insistere, sed cum sententia pariter *excurrere*: dicitur de oratione vineta et numerosa, cum, verbi causa, enunciationes plures ita sibi implicantur, et inter subjectum et praedicatum primum mediae interjiciuntur, ut in subjecto incipiat, in praedicto desinat periodus. * de prophetibus. Brut. 78. studio autem neminem nec industria majore cognovi - - itaque tantos processus faciebat, ut evolare, non *excurrere* videretur.

EXCURSIO. *de oratore, eum paullulum de loco, in quo constitit, procedit.* Or. 18. *excursio* moderata, eaque rara.

EXCUSARE morbum, Phil. IX. 4. i. e. *morbo uti ad excusandum.*

EXCUTERE. *videre, si quis quid absconditum secum habeat, quod fere sit excutienda toga scrutari.* ad Div. X. 31. tabellarii ubique *excutiuntur*. Rolf. Am. 34. *excutio* te, si quid ferri habuisti. cf. Agr. II. 11. 23. *hinc ducitur illud*: Off. III. 20. *explica et excute* intelligentiam tuam, ut videas, quae sit in ea species et forma et notio viri boni. ad Q. Fr. I. 1. §. 2. neque sane placet, scrutari te omnes sordes, *excutere* unumquemque. * *eripere, auferre.* Tusc. I. 4. *excutere* opinionem radicatus. Har. R. 18. *excussus* et exhaustus.

sc. pecunia. Sull. 16. noli aculeos orationis meae, qui reconditi sunt, excussos arbitrari. cf. Coel. 28.

EXEDRA. locus in porticibus, villarum inprimis, pluribus instructus sedibus, ut ibi consideri, disputandi causa, aut dormire a meridie possit. Or. III. 5. Fin. V. 2. v. Gothofred. ad Cod. Theod. l. ult. de operibus publ. ubi multa de exedris, sed falsa multa veris mixta: quae h. l. excutere non possumus.

EXEDRIUM. idem. ad Div. VII. 23.

EXEMPLUM. Verr. II. 42. facere exemplo: h. e. non primum, sed post alios. *exemplar, ἀρχέτυπον. Offic. III. 17. ducta sunt ex optimis naturae et veritatis exemplis. Manut. Lanib. Pearcius praetulerunt principiis: quod exempla naturae nec intelligi, nec dici possent. Intelligi possunt: suntque exemplaria vera ab ipsa natura suppeditata. Dicit etiam h. l. debuerunt: quia referuntur ad imagines et effigies, quae non a principiis, sed ab exemplis ducuntur. Inv. II. 2. ut in mutum simulacrum veritas ab animali exemplo transferatur. *Hinc exemplum dicitur alicujus rei πρωτότυπον, formula, quae res primum concepta est: das Original, Concept. Att. IX. 6. Capua literae sunt allatae, hoc exemplo: in dissen Terminis. XIII. 30. epistola altera eodem exemplo; eadem formula, iisdem verbis: in cinerley Terminis. Hanc significationem pluribus illustrat Menkenius Obf. Lat. L. *Post dicitur de ἀντιγράφων, eine Copie. ad Div. VI. 8. earum literarum exemplum infra scriptum est. In quo loco ἀρχέτυπον esse non potest. v. plura in Gesneri V. Cel. Thesouro L. L. Ceterum satendum est, etsi in hoc et similibus locis exemplum bene vertitur eine Copie, tamen proprie esse formulam.

EXEMTUS. v. Eximere.

EXERCERE. Arch. 11. tantis se in laboribus exerceret. Sic et Tusc. V. 1.

EXERCITATUS. Or. III. 21. exercitata oratio.

EXERCITUS. adject. vexatus. Att. I. 11. scito, nihil tam exercitum fuisse Romae, quam candidatos, omnibus iniquitatibus. Tusc. II. 16. miles vetus exercitus. v. Gronov. Observ. IV. Burm. ad Suet. Tib. 6.

EXHAURIRE. auferre, eximere. ad Div. IV. 16. exhauriri tibi iste dolor potest. Att. II. 21. amor exhauriri nulla potest injuria. Sext. 21. eadem sibi manu vitam exhaurisse. ibid. 37. una plaga si accessisset, reliquum spiritum exhaurisset. ad Div. IX. 14. quam aliquam partem exhauserim de tuis laudibus. *Q. Fr. I. 2. exhaustus est sermo hominum: i. e. desit, conquevit. *perficere. Att. V. 1. 13. exhaurire mandata. *Agr. II. 26. urbanam plebem nimium in rep. posse: exhauriendam esse, sc. tamquam sentinam aliquam.

EXHIBERE. est producere aut testem in iudicium, ad populumve, aut servum in quaestionem, etc. verbo, praestare praesentem aliquem, cum opus est. Flacc. 15. fratres exhibe, non denunciavi. Verr. V. 7. servum statim exhibere jubet. Att. V. 18. sed jam exhibeo pupilum, non defendo. Sunt enim lenta et inania negotia. intell. creditoribus, ut ipsi exigant ab eo pecuniam. *Phil. VI. 3. horam exhibere nullam in tali cive liberando sine scelere non possumus: h. e. omne tempus in tali cive liberando consumere debemus. omnes (suas) horas in re aliqua exhibere, quin latine dici possit, non dubitandum puto. Eximere horam, quod Ferrario, Graevio ad h. l. Budaeo ad Pand. p. m. 83. et Menkenio Obf. L. L. placebat, eleganter dici possit, et saepe est apud Ciceronem, ut mirandum esset, si librarii hic mutassent, aliis locis reliquissent. Mihi autem h. l. non placet, ita legi: pri-

primo quia vulgatum idoneum sensum habet, ut dixi; deinde quia nullam non possumus, non est aptum tñ eximere diem, legendumque esset ullam non possumus, quod Oliveto placet, vel non delendum, ut placet P. Manutio. add. in Eximo.

EXIGO. *in re pecuniaria est, creditorum, et quibuscunque pecunia debetur. Flacc. 34. exigendi causa legationem liberam sumere. Fin. II. 22. ex rebus voluptatem, quasi mercedem exigit. *exigere dicuntur etiam, qui curatores alicujus rei sunt, cum aut jubent, fieri aliquid, aut, factum a redemptoribus iisve, qui debebant, perspiciunt probandi causa aut reprehendendi. Verr. I. 59. exegisti vim thesaurum et pompae. ibid. 40. 50. exigere sarta tecta. inde hoc ducitur: Verr. III. 46. exigere diligentiae pensum. *agere. ad Div. X. 24. de his rebus, ut exigeret cum eo, Furnio mandavi.*

EXIGUE. *Att. XI. 16. epistola exigue scripta: h. e. quae parum spei affert. Lael. 16. nimis exigue ac tenuiter ad calculos revocare amicitiam; ut par sit ratio acceptorum et expensorum. *breviter. Or. III. 36. celeriter exigueque dicere.*

EXILIS. *jejunus, nimis tenuis, de oratione. Or. I. 18. spinosa et exilis oratio. ibid. II. 38. genus sermonis affert non liquidum -- sed exile, etc. ibid. 77. nullum exordium mihi occurrit, nisi aut exile, aut nugatorium, aut vulgare, aut commune. *de animalibus est maver, tenuis. Div. II. 13. aliae pecudis jecur nitidum et plenum, aliae horridum et exile.*

EXILITAS. *nimia tenuitas in dicendo, opponitur ubertati in dicendo et copiae. Or. I. 12,*

EXILITER. *ita dicitur de oratione, ut exilis. Or. I. 11. exilliter disputare. Brut. 84. exiliter dicere est Atticorum. *de pronuntiatione. Or. III. 11. examinata exiliter exeunt verba: h. e. sine vi, ut vix intelligi possint.*

EXIMERE. *diem eximere, est impedire, ut quis quid eo die agere possit: quasi tollere diem, ut est de Legg. III. 18. et eripere alicui. Qu. Fr. II. 1. diem dicendo eximere: id fiebat in Senatu, cum in sententia dicenda data opera multum temporis consumebant, et aliena quoque dicebant, ut sol occideret ante, quam SCtum fieri posset: quod SCtum fieri non poterat post solis occasum. ibid. II. 6. si sibi cum populo agendi dies essent eximti. ibid. dies comitiales eximere. pro eximere est Leg. III. 18. diem tollere. *Verr. IV. 19. eximere de reis.*

EXIRE. *de libris absolutis ad Att. XIII. 13. libri exierunt, sc. de manibus, i. e. confecti sunt et absoluti.*

EXISTERE. *in conspectum venire, apparere. Verr. I. 15. malum non existit. Div. I. 33. submersus equus non extitit.*

EXISTIMARE. *judicare, et quidem in deteriorem partem: reprehendere. Agr. II. 2. tantummodo, si quis ea potestate temere est usus, existimamus. *Act. I. in Verr. c. 5. in hostium numero existimavi.*

EXISTIMATIO. *judicium. Rosc. Am. 19. extr. ita tamen te quaestus cupidum esse oportebat, ut horum existimationem (int. judicium) et legem Remmiam putares aliquid valere oportere. Cluent. 29. opponitur potestas existimationi. v. Gron. ad Liv. IV. 41. XXXIV. 2. paullo minus tamen quam judicium est. pro Coelio c. 2. ubi vide.*

EXISTIMATOR. *judeo. Brut. 93. tantum detraxit, quantum non quivis unus e populo, sed existimator doctus et intelligens posset cognoscere. cf. c. 54. Orat. 31. existimator alicujus artificii, non magister, etc.*

EXITUS. *in fabulis est ultima pars, in qua omnes nodi, quos vocant artis magistri, solvuntur, et res ad finem aliquem inexpectatum et inexpectatum perducitur: quam Catastropham vocant. v.*

Scalig. R. poet. I. 9. id fieri cum non potest, fabula exitum non habere dicitur. Nat. D. I. 20. ut tragici poetæ, cum explicare argumenti exitum non potestis, confugitis ad Deum. Coel. 27. est ergo mimi exitus, non fabulae. v. *Claufula*. *hinc formulae plures de malo aut difficultate insuperabili et inexplicabili et contra. Dom. 47. nullum fortunis communibus exitum reperietis. Verr. III. 82. exitum et rationem defensionis invenire. Div. II. 24. responsa nullum exitum habuere; i. e. nil accidit ex responso. Or. 38. nec recte diseri, nec unquam ad exitum perveniri potest, sc. disputationis. Nat. D. I. 37. male instituta ratio exitum reperire non potest. Att. XI. 15. habet aliorum omnium ratio exitum. *ibid.* IX. 5. quid illa, DIC, MI TULLI, quem habebunt exitum? *ib.* X. 14. cf. XIV. 1. exitum consilii invenire. etc. Inv. II. 40. in lege est, si meretrix gestet auream coronam, publica esto. Si publica refertur ad coronam, lex exitum facilem habet; sin ad meretricem, nullum habet; i. e. fieri non potest, quod est in lege. Verr. V. 6. perditæ civitates hos solent exitus habere; h. e. his rebus perire solent, hæc in civitatibus perditis solent fieri, quo funditus pereant. *ocasio de via decedendi, elabendi, etc. Or. II. 77. exitus dare ad degressionem. Fin. V. 22. Cum autem etiam exitus datur conturbato errantique Regi: ambo ergo una vivere precamur. ad Q. Fr. III. 5. promissorum exitus.

EXORARE. valde orare. Tusc. V. 21. exoravit tyrannum, ut sibi abire liceret.

EXORIOR. respiro, emergo. Att. VII. 26. nunc paullum exorior, et maxime his literis, quae Roma asseruntur.

EXORNATIO. Partii. 20. de genere caufarum, quod delectationem sequitur, i. e. demonstrativo.

EXORNO. Tusc. II. 14. quid exornamus philosophiam? i. e. colimus, ei operam damus. *suborno. ad Herenn. IV. 15. utrumne aliquem exornari oportuit, qui ista prohiberet?

EXOSTRA. Prov. Consul. 6. a suis Graecis subtilius eruditus, quibuscum jam in exostira belluatur, antea post liparium solebat. Est autem exostira, machina in scena, qua circumacta, quæ post siparium geruntur, a spectatoribus cerni possunt. Gruterus laudat Turneb. Adv. XX. 5. cf. Scalig. R. poet. I. 12. p. 88. etc.

EXPECTORARE. Tusc. IV. 8. e vetere Poëta: pavor omnem sapientiam mihi expectorat: e peccatore expellit.

EXPEDIRE. in re pecuniaria est, solvere debitum. Att. XVI. 6. nomina sua expedire. *ibid.* XII. 29. si expediatur illud Faberianum, sc. nomen, si Faberius pecuniam solvat. *periculo liberare, in tuto collocare. Mil. 4. omnis honesta ratio esset salutis expediendae: h. e. defendendae et in tuto collocandae. Pison. 30. exercitum eodem, quæ impederat, fortuna expedit. Sic Virgil. Aen. II. 638. flammam inter et hostes expeditior.

EXPEDITUS. in re pecuniaria est, certus. Att. XIII. 29. expeditum nomen. ad Div. I. 3. in provincia tua multa habet et expedita negotia. *Att. XI. 1. fidem expeditam relinquere: quod sit solvendis debitis aut promissis ad diem. *paratus. ad Div. XI. 24. pecunia expeditissima, quæ erat, tibi decreta est. **ibid.* X. 25. video autem, Planco Consule, etsi etiam sine rationibus expeditus haberes, tamen splendidiorem petitionem tuam.

EXPENSUS. Rosc. C. 1. expensam alicui pecuniam ferre. h. e. scribere in tabulis expensarum, pecuniam alicui datam. ad Div. VIII. 4. Pompejo expensum tulit legionem Cæsar: h. e. dedit. Scilicet etiam huiusmodi res datae et acceptae in tabulis acceptorum et

et expensorum scribebantur. cf. Verr. I. 57.

EXPERIENTIA. Rab. Post. c. 16. *experientia* patrimonii amplificandi - quae est in eo, cum quis periculum facit, augendae rei familiaris.

EXPERIRI. saepe dicitur in controversiis juris forensibus. Rosc. Com. 9. *experiri* iudicio. Quint. 11. *experiri* summo jure. *ibid.* 16. *experiundi* potestas non est. Caec. 12. *experiundi* juris gratia. cf. c. 7. Coel. 8. *experiri* de injuriis.

EXPETERE. pro petere, de nifu adversus aliquid. Nat. D. II. 45. medium locum terrae *expetens*, nitens versus medium. Deiot. 11. vitam *expetere* alicujus, i. e. *cripere* velle.

EXPIARE. Pil. 35. tua scelera dii in nostros milites *expiarunt*. *Prov. Conf. 1. *expiare* suas cupiditates, pro satisfacere cupiditatibus suis. **expiare* dicitur de portentis, tum sacrificiis aut alia ratione eventum avertere studemus. Div. II. 68. quae Dii significant, quemadmodum ea procurentur atque *expientur*. *de hominibus. Pil. 7. manes mortuorum *expiare*.

EXPINGERE. *pictura* *expingere*. Tusc. V. 89. qui motus hominum, qui ferarum non ita ab Homero *expictus* est, etc.

EXPLANATIO. interpretatio. Har. R. 9. *explanationes* portentorum. *ibid.* 6. religionis *explanatio*, pro *expiatio*, quod Graevius probat, pro *explanatio*: sed id iam in mentem venerat Sigon. ad Liv. XXV. 12. hunc certe sensum ibi *explanatio* habet, si est a Cicerone: quod huic verbum vix convenit.

EXPLANATUS. Acad. I. 5. *explanata* vocum expressio. De pronunciatione verbi dicitur, cum ejusmodi est, ut omnes syllabae et litterae facile intelligantur. Sic Plin. Pan. 47. de jurante: *expresit explanavitque* verba.

EXPLERE. *satiare*. Sull. 32. *expletum* esse miseris alicujus.

Or. 13. 50. *sententias explere*, est *justae mensurae periodo complecti*.

EXPLETUS. *perfectus*. Fin. II. 15. *expleta* forma honestatis. *ibid.* III. 9. *expletum* omnibus suis partibus.

EXPLICARE. *conficere*. Att. XIV. 23. *explicare* mandata. *ibid.* VIII. 3. *explicare* rem. *ibid.* XII. 29. de hortis, qualeso, *explica*. cf. V. 12. * *quid faciendum statuendumve sit docere, aut invenire*. Att. VIII. 11. cogitando nihil *explicatur*. *ibid.* XIII. 18. plane hoc mihi *explices* velim: h. e. mihi *sententiam dicas*. *ibid.* XVI. 8. hoc *explica*: i. e. *quid faciendum sit, doce*. ad Div. VII. 3. quo tempore me vidisti ita conturbatum, ut non *explicarem*, quid esset optimum factu. *ad Div. IX. 25. totam *Κύρον παύσαι*, quam contrieram legendo, in hoc imperio *explicavi*: h. e. in usum converti, adhibui. **exitum reperire*. ad Div. XIV. 12. metuo, ne id consilii ceperimus, quod *explicare* non facile possimus. **in re pecuniaria dicitur ut expedire, de quo ante*. Att. XIII. 29. Faberius nobis nomen illud *explicat*: i. e. *solvit debitum*. cf. *ibid.* V. 1. 4. 5. **disolvere*. Div. II. 17. quas captiones nunquam *explicetis*. **exsolvere*, Verr. V. 58. *explicare* se ex laqueis vi et ratione. **interpretari ex alia lingua in aliam*. Orat. I. 84. ut summorum oratorum graecas orationes *explicarem*. **proferre*. Agr. II. 5. *explicare* longam orationem. **crucere, investigare*. Verr. IV. 61. ubi cum equitibus Rom. illos Verrutios, de quibus ante dixi, *explicabam*.

EXPLICATIO. *perspicuitas*. Brut. 38. mira in dislerendo *explicatio*. *Phil. VII. 1. quarum rerum etsi facilis *explicatio*: h. e. de quibus etsi facile *sententia dicitur, quid faciendum sit*.

EXPLICATUS. *certus*. ad Div. VI. 1. habet *explicatam* rationem salutis suae. Att. XV. 20. *solutio explicata*.

EXPONERE. *edere.* Cat. III. 5. *exponere* indicium. * *promittere.* Att. V. 4. de Oppio bene curasti, quod ei DCCC *exposuisti.* conf. Epist. 1. * *pro* proponere, *ut in libris, de quo dicere auctor velit.* Inv. II. 12. secundo in loco nobis est *expositum.* ibid. c. 4. exemplum sui hoc *expositum.*

EXPOSITIO. Or. 63. *expositiones* rerum, *sunt* narrationes, *definitiones, argumentorum explanationes, et similia.*

EXPOSITUS. *propositus.* Phil. VIII. 10. mors *exposita.* Graevius legit *proposita, quod est usitatus.* Sed tamen sic est etiam Or. I. 4. *praemia exposita.* Phil. II. 44. *faciunt expositum* ad imitandum. Quint. 23. *praenio sceleris exposita, etc.* Item sic de oratione in rhetoricis, *ut Brut. 44. capitibus quibusdam expositis* nec explicatis. cf. Nat. D. I. 31. *init.*

EXPOSTULARE. *postulare.* Rosc. Com. 17. vix a Ballione hoc *expostulare* auderes et impetrare posses.

EXPRESSUS. *certus, manifestus.* Rosc. Am. 22. *expressa* sceleris vestigia. Plane. 12. *expressa* indicia, *opponuntur* adumbratis et obscuris. * *in re statuaria expressa signa opponuntur* adumbratis, *et sunt ea, quae plane elaborata sunt, ut, quem referant, statim cerni possit; unde deinde ad alia transferuntur.* Coel. 5, non *expressa* signa, sed adumbrata virtutum, *expressa signa virtutum, sunt verae virtutes.* Tusc. III. 2. *expressa* res, non adumbrata. * Nat. Deor. I. 27. species Deorum, quae nihil concreti habeat, nihil solidi, nihil *expressi*, nihil eminentis. *Expressum nihil aliud est, nisi emittens, se, supra ceteram corporis superficiem.* * Off. I. 87. *expressae* literae, *sunt, quae putide pronunciantur.*

EXPRIMERE. *exigere, in re pecuniaria et aliis febus, accipere.* ad Att. XII. 25. IIS. DC *exprimes* ab Hermogene. ibid. X. 15. non mediocriter laborat de usuris,

sed adhuc nihil *expressit.* Plane. 6. cur tu in iudicio *exprimis*, quod non fit in campo: *ubi tamen Graevius malebat: exis.* Milon. 4. lex, quam ex ipsa natura arripuimus, haesimus, *expressimus.* * *in dicendo etiam dicitur exprimere, et variis quidem modis.* Arch. 9. *expressum* ab eo est bellum, etc. Rabir. Perd. 3. an de tabulario incenso longa est *exprimenda* oratio? Acad. IV. 24. nemo superiorum non modo *expresserat*, sed ne dixerat quidem, *quod tamen durius videtur.* ad Q. Fr. III. 5. isto eloquendi et *exprimendigenere.* * *sequi.* Rab. Post. 2. consuetudinem alicujus *exprimere.* Fin. V. 29. *de Platone: ut, cum Socratem expressisset, adjungeret Pythagorae disciplinam.*

EXPROBRARE. Or. II. 75. *exprobrare* in aliquo quid.

EXPROMERE. *pro conmemorare, pro Dom. 23.*

EXQUIRERE. *de consulentibus.* Or. I. 58. omnia ad nos consulta et *exquisita* deleruntur.

EXSEQUI. *prosequi.* Tusc. I. 48. laude aliquem et laetitia *exsequi.* * *persequi, continuare.* Rab. Post. 2. id *exsequi* usque ad extremum. * Att. IX. 2. cur non omnes fatum illius una *exsecuti* sumus.

EXSILIRE. *abire.* Flacc. 23. *exsiluerunt* principes, neque in illa concione adluerunt.

EXSISTERE. *emergere, subito in conspectum venire, etc.* Tusc. III. 34. fibrae stirpium elidendae, ne ulla unquam possit *exsistere.* Verr. IV. 48. qua Ipelunca Ditem ferunt *exstitisse.* Quint. 26. si omnes Crassi *exsistant, se, ab inferis.* Div. I. 28. tum te repente laetum *exstitisse, int. ex aqua.* ibid. 46. cum nulla vox *exstitisset.* vid. Burm. ad Ovid. Met. II. 264. et quos laudat Drakenb. ad Liv. XXV. 21. * *eminere, cerni.* Off. I. 38. ne ira *exsistat.* Verr. I. 15. hoc occultum malum non modo non *exsistit.* etc. cf. Or. I. 12.

EXSORBERE. Muren. 9. *exsorbere* difficultates.

EX.

EXSPOLIARE. *ita spoliare, ut nihil superfit.* Deiot. 9. qui sese *exspoliare* maluerit, quam tibi non pecuniam subministrare. v. *Graev. ad Att. X. 4.*

EXSTRUERE. *de epulis magnificis et copiosis.* Tusc. V. 21. mentiae *exstruebantur* epulis. *Fin. V. 24. *exstrue* animo altitudinem excellentiamque virtutum.

EXSULTARE. *de vehemente commotione animi.* Tusc. IV. 6. animus *exsultat* iuaniter et effuse. Sext. 44. furor *exsultans.* **equi etiam ferociores dicuntur exsultare: unde ad alia, tanquam ad orationem transfertur.* Or. III. 9. *exsultare* verborum audacia. Or. 8. *exsultare* audacius. Fin. I. 16. laus, in qua maxime ceterorum *exsultat* oratio.

EXSUPERANTIA. *excellens magnitudo, πρεσβολή.* Tusc. V. 36. omnem *exsuperantiam* virtutes oderunt.

EXSURGERE. *recreri, ad meliorem fortunam redire.* ad Div. XII. 19. *exsurgit* respublica.

EXTA. Div. II. 12. *extorum* pars inimici, pars familiaris. *ibid.* 15. *extorum* minae. *vid. etiam in Argutus.*

EXTABESCERE. *aboleri, interire.* Nat. D. II. 2. opiniones fictas et vanas diuturnitate *extabuisse.*

EXTARE. *patere, notum et perspicuum esse.* Phil. IX. 3. *extare*, quod iudicium Senatus fuerit.

EXTENDERE. *augere.* Dom. 58. *copiam extendere.* cf. Gronov. *Obs. III. 1. p. 435.* Burm. *ad Quintil. Decl. II. p. 205.*

EXTENUARE. *diminuire, depellere.* Tusc. IV. 17. error *extenuatur* die. **comminuere.* Nat. D. II. 54. *cibus extenuatur* dentibus.

ENTERERE. Nat. D. II. 54. *alvum calorem multum habere.* *enterendo* cibo: h. e. *digerendo, conchibendo.*

EXTERNUS. Acad. IV. 2. *externa* Luculli, sunt virtutes, quae in omnium oculis versantur, ut

fortitudo, liberalitas, etc. opponuntur interiora, h. e. quae amicis et familiaribus tantum nota sunt.

EXTERSUS. *exinanitus.* Verr. II. 21. fanum, quod non eversum atque *extersum* relinqueret.

EXTINGUERE. Mil. 2. *extinguere* salutem alicujus. *ibid.* 27. *memoriam* tabulis impressam *extinguere.*

EXTISPEX. *aruspex.* Div. I. 16.

EXTOLLERE. *ad Div. VI. 12. ad aequitatem animi se extollere.* Dom. 45. percussam manibus suis *extollere.*

EXTRA. Inv. I. 55. Att. VI. 1. *extra quam si: formula exceptio-nis.*

EXTRAHERE. *eruere, eradicare.* Tusc. IV. 38. *extrahere* errorem, quasi radicem malorum, *stirpitus.* cf. Fin. II. 9. **producere.* ad Div. I. 4. *extracta* res est calumniis.

EXTRANEUS. Inv. I. 22. *ornamenta extranea:* h. e. *non ex ipsa re ducta, sed aliunde adscita et assumpta.*

EXTRAORDINARIUS. Rosc. Com. 1. Verr. I. 39. II. 70. *extraordinariae* pecuniae, sunt, quas, quia iniustis et turpibus modis conciliatae sunt, non audebant in tabulas acceptorum referre, ne ex iis convinci possent. *ad Div. VIII. 8. reus *extraordinarius*, est, de quo quaestio *extra ordinem* habenda est, h. e. relictis ceterorum criminum quaestionibus: nam quaestiones eo fere ordine habebantur, quo erant crimina delata, nisi lege cautum esset, ut ejus criminis, quod delatum esset, ceteris omnibus praeverteretur. *Verr. V. 14. *extraordinariae* cupiditates, *opponuntur* naturae ac necessitati. *Att. V. 9. munus *extraordinarium.* *ib.* V. 4. *extraordinarii* honores sunt, qui non perpetui sunt in republica, sed aut urgente aliqua necessitate, aut alia de causa gravi, per SCA. aut leges conferuntur, aut qui alicui per legem aliquam tribuuntur, cum

ex lege annali aut aliis legibus, ex quibus ordinarii honores mandantur, fieri non possit.

EXTRARIUS. *extraneus*. Herenn. II. 13.

EXTREMUS. *periculosus*. Rah. 2. *extrema* tempora. *primus. Manil. 10. *extrema* pueritia. *Att. XV. 20. homines, *extrema* quaedam de republica loqui: h. e. ei summam perniciem imminere.

EXTRICO. ad Div. V. 10. de Dionysio tuo adhuc nihil *extrico*: i. e. *reperio*. Att. XV. 20. solutio *extricata*: h. e. *expedita*.

EXULCERARE gratiam, Brut. 42. i. e. *minuere*, de *invidia*.

EXULCERATUS. *iratus*. Deiot. 3. *exulceratus* animus.

EXUERE. Verr. V. 58. *exuere* se ex laqueis.

EXURERE. Nat. D. IH. §. mihi ex animo *exuri* non potest, esse Deos. Sed v. not.

EXUVIAE. Manil. 18. *exuviae* nauticae, sunt rostra navibus decepta et tamquam victoriae signa alicubi suspensa.

F.

FABELLAE. *narratiunculae vulgares et inanes*. Div. II. 38. *commentitiae* fabellae.

FACETUS. *venustus, de pulchritudine generis dicendi tenuis, sed per totam orationem fusa*. Or. 6. alii in eadem jejunitate (v. *Jejunitas*) concinniores, hoc est, *faceti*, florentes etiam, et leviter ornati. cf. Quintil. VI. §. 4.

FACIES. *de toto corporis habitu et specie*. Rose. Com. 10. *facies* non erat, ars erat pretiosa. --- nemo enim eum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico aestimabat. Or. I. 28. *facies*, vultus, sonus. --- vox tragoedorum, gestus paene summorum actorum. --- hinc pro specie, inprimis ea, in qua dignitas quaedam sit aut majestas. Phil. VIII. 8. *faciem* Senatus auctoritatemque reip. secum attulerat. Nat. D. I. 38. cuius crebra *facie* pellantur animi.

FACILE. *libenter*. Off. II. 19. *facile* laborare. ubi v. *Manut. et Victor. ad Epp. ad Div. II. 16.* [Ubi facile additur nominibus superlativis five vocabulis eminentiam significantibus, eorum vis non exaggeratur, ut volunt Nollent. Antio. Valla Elegg. I. 18. Donat. et Ruhnk. ad Ter. Andr. IV. §. 5. Herzog ad Caes. B. G. VII. 48. Korte ad Sall. Cat. 37. alique, facile *explicantes per certo, manifeste, sine dubio, etc.* — sed quodammodo extenuatur et immittitur, tamquam dictum sit, facile fieri posse, ut res ita se habeat, cf. Off. II. 19. ad Div. VI. 10. p. Cluent. 5. p. Rose. A. 6. Flor. III. 14. Plaut. Trin. III. 2. 80. R.]

FACILITAS. *est in bonis rebus, quod proclivitas in malis*. Tusc. IV. 12. *Opponitur etiam morositati. Off. I. 25. Att. XII. 40. quis aut congressum meum, aut facilitatem sermonis desideravit?

FACIO. *creo magistratum, etc.* Planc. 4. *in re sacra, sacra facere*. Mur. 41. *Manil. 20. si quid eo factum esset, per *aequum*, pro, si mortuus esset. *Verr. II. 16. quid hoc homine *facias*? i. e. *quomodo coërceas, corrigas, serves? etc.* Acad. IV. 30. quid faceret huic conclusioni. i. e. *quomodo refelleret*. *Singo. Nat. D. I. 30. his nominibus Deos esse *facimus*, quibus a nobis nominantur. *Verr. III. 42. tributum *facere* coëgisti, i. e. *dare*. *fieri sibi jubere, *faciendum curare*. Verr. IV. 25. cum vellet sibi annulum *facere, nisi legendum est fieri*. *ornare, *effingere*. Or. 51. orationis *faciendae* auctores: i. e. *excolendae et fingendae per numeros, etc.* ad Att. XII. 40.

FACULTAS. *pro copia, dicitur diversis modis, ut ipsum copiae verbum*. Sull. 14. Quint. 4. *facultas* numerorum. Part. 28. *facultas* argumentationum. ad Div. X. 4. Quint. 1. *facultates* amicorum. Or. III. 15. ad Att. I. 17. *facultas* commodorum. *de possibilitate, occasione, etc. ad Div. I. 7. si res *facultatem*

tem habitura videatur. ib. II. 3.
Mur. 5. vera *facultas* maledicendi.
Rosc. Am. 33. age, nunc ceteras *facultates* consideremus.

FACTIO. *jus faciendi.* Top. 11.
ad Div. VII. 21. *factionem* testam-
menti non habere. * *partes, etiam*
in bono sensu. Q. Fr. IV. 1.

FACTUS. *elaboratus arte.*
Verr. IV. 20. argentum *bene fac-*
tum. Brut. 8. quodammodo ora-
tio *facta.*

FALCARIUS. Sull. 18. Catil. I.
4. inter *falcarios.* locus Romae
fuit, in quo Lecca domum habebat.
Simile est inter lignarios ap.
Liv. XXV. 42. quod recte de
loco capit Crevierius F. C. intel-
ligens opifices lignarios: malim
negotiatores intelligere.

FALLERE. Sext. 50. nisi me
fultit, sc. *res aliqua.* Sic et ad
Div. III. 2.

FAMES. Tusc. II. 1. *opponitur*
copiae, in dicendo.

FAMILIA. *servi.* ad Div. XIV.
4. *familia liberata.* cf. ibid. I. 3.
Brut. 22: etc. *hinc* Cluent. 15. *fa-*
milia Martia, h. e. *servi Martis,*
qui Martiales dicuntur, similes
Veneriis in Sicilia. * *gladiatores,*
quia et ipsi servi. Sull. 19. com-
parare *familiam.* item: praeesse
familiae. conf. Sext. 60. * *res fa-*
miliaris. Caecin. 7. *familia her-*
ciscunda. (v. *Hercisco.*) *Veteres*
jungebant familiam et pecuniam,
ut docet Salmas. ad Solin. p. 892.
conf. Burm. ad Sueton. Ner. 5.
Sed post, quia domini eadem in
ceteras res suas, quae in servos,
potestas, familia de omni re fa-
miliari dicta est. Ulpian. l. 195.
§. 1. *de Verb. signif.* * *dicitur etiam*
de secta philosophorum. Orat. I.
10. Div. II. 1. *Peripateticorum fa-*
milia, etc. unde illud fluxit etiam
de Trebatio: *familium* ducit in
jure civili. ad Div. VII. et senten-
tia dicitur *familiam* ducere, *quae*
maxime valet et auctoritatem
habet.

FAMILIARIS. Quint. 27. manus
allatas esse ante Lares *familiares,*

h. e. *in atrio. v. Lares.* * *in extis*
quid sit pars familiaris, fissum fa-
miliare, v. Fissum. Ad quem mo-
dum etiam Liv. XXVI. 6. *fami-*
liare ostentum, Plin. II. 52. fa-
miliare fulmen, dicere. Sull. 26.
28. *familiaris dignitas, i. e. quae*
est a familiaribus. Rab. Perd. 3.
funus familiare.

FAMOSUS. *de feminis impudi-*
cis et malae famae. Orat. II. 68.
extr. Fr. de Rep. 4. si qua erat *fa-*
mosa, ei cognati osculum non se-
rebant. vid. Heins. ad Ovid. He-
roid. 9. 78.

FANATICUS. *nimis superstitio-*
sus. Div. II. 57. philosophi super-
stitiosi et paene *fanatici,* de Stoi-
cis, qui nimis oraculis, et omni
divinationi tribuebant. Dom. 40.
homo *fanaticus.*

FANUM. Nat. D. III. 18. Eu-
menidum *fanum.* v. ibi not.

FASCES. Brut. 6. cum tibi aetas
nostra jam cederet, *fuscesque* sum-
mitteret.

FASCIA. *de cruralibus viro-*
rum. Att. II. 3. etenim mihi ejus
caligae, ut *fasciae cretatae,* non
placebant. de Pompejo, quem no-
tis propterea versiculis. risit Var-
ro: *Fasciola qui crura tegit,*
digito caput uno Scalpit, quid cre-
das hunc sibi velle virum? Fr. in
Clod. cum vincirentur pedes *fasciis.*
Sunt autem hominum molliorum.
v. Fasciola. * *Sunt etiam aegroto-*
rum. Brut. 60. Cn. Octavius de-
vinctus erat *fasciis,* - - propter
dolorem artuum.

FASCIOLAE. Har. Resp. 21.
Clodio inter alia muliebria orna-
menta, quibus utebatur, obijciun-
tur purpureae fasciolae. Apud Sue-
ton. Calig. 17. purpureae ac con-
chylii fasciae distribuuntur, sed
feminis et pueris. vid. Salmas.
ad Lamprid. Alex. Sev. c. 40.

FASTI. *Kalendarium, in quo*
inter alia, qui dies fasti, aut ne-
fasti sint, consignatum est. Mu-
ren. 11. posset agi lege nec ne, pau-
ci quondam sciebant; *fastos* enim
vulgo non habebant. * *annales.*
Pil. 13. hos Consules, non dicam
animi

animi hominum, sed ulli *fasti* ser-
re possunt?

FASTIDIOSE. Or. I. 61. quod
ego non tam *fastidiose* in nobis,
quam in histrionibus spectari puto,
h. e. in eo *facilius* hominibus *satis-*
ficiamus, quam *histriones*, a
quibus *plus* in hoc genere *posu-*
latur. ibid. 26. *fastidiose* iudicare.
Or. II. 89. pudentius, vel invitius,
vel etiam *fastidiosus* facere aliquid.
ibid. I. 26. quam diligenter et prope
fastidiose iudicamus.

FASTIDIOSUS. cui non facile
satisfieri potest. Her. IV. 23. au-
rium sensus *fastidiosissimus*. * *con-*
tentur. Brut. 70. *fastidiosus* lati-
narum literarum.

FASTIDIRE. aliquid, etiam *re-*
ctum, reprehendere, nihil facile
probare. Mil. 16. etiam in recte
factis *fastidimus*. vid. Gron. Obs.
IV. 10.

FASTIGIUM. proprie est tem-
porum. vid. inprimis Or. III. 46.
unde, inter cetera invidiosa a
Caesare usurpata, etiam fastigium
memoratur. Phil. II. 43. cf. Surt.
Caes. 81. et ibi Intt. Sed inpri-
mis Salmas. ad Spartian. Pescenn.
cap. 12. qui Caesaris fastigium
ducat, non de tecto capiendum,
sed de ornamento tecti, quale vul-
go etiam in templis fuerit. Plutar-
chus ἀρχιτέκτων vocat, quod ita
accipitur. vid. Ind. Gr. cf. eun-
dem ad Solin. p. 853. Nempe
fastigium et tectum templi est:
unde ap. Plinium, v. c. XXXV.
12. ligna dicuntur in fastigiis sta-
re: et signum in tecto ipsum. Sed
est tamen etiam de privatis. ad
Q. Fr. III. 1. * Off. III. 7. operi
fastigium imponimus.

FATALIS. Catil. III. 4. annus
fatalis ad tertium, etc.

FATEOR. passive. Agr. II. 21.
publicus esse fateatur, sc. *ager*: si
tectio sana est, quod vix credo:
etsi confessus passive dici tradit
Priscianus. * ad Div. X. 23. fidem
ejus semper fatebor, pro lau-
dabo.

FATUM. homo pestifer, per-
nicius ipse, interitus. Sext. 43.

de Gabinio et Pisone: duo illa
reip. *fata*. Dom. 57. si in illo pae-
ne *fato* reipubl. * *vaticinium*. Ca-
til. III. 4. *fata* Sibyllina.

FAVERE. verbum theatrale de
plausu, unde ad alia traducitur.
Ligar. 3. *favere* industriae et glo-
riae alicujus. Att. XII. 49. me ta-
men ei *fauturum*, etc. * Div. II. 26.
ex Ennio: galli silentio noctis *fa-*
vent faucibus rullis cantu.

FAVOR. de spectatōribus. Rosc.
Com. 10. quem *favorem* secum in
scenam attulit Panurgus. * Leg. II.
5. *favore* magis quam re legum
nomen tenent.

FAUTOR. Rosc. Am. 6. nobili-
tatis *fautor*; partium nobilium
studiosus, etsi non castra eorum
sequebatur.

FAUX. angustus aditus. Quint.
6. *fauces* macelli. Verr. III. 76.
Timarchides premit *fauces* defen-
sionis, h. e. *facit*, ut defendi non
possit.

FAX. Tusc. II. 25. cum quasi
faces doloris admoventur. Tusc.
V. 27. dolor *faces* ardentes inten-
tat. * Tusc. I. 19. cumque corporis
facibus inflammarī soleamus ad
omnes cupiditates. * *Rhetorum fa-*
ces sunt τὰ πάθη. Or. III. 1. ver-
borum *faces* admoovere, h. e. *qui-*
bus ira commoveri potest. Or. II.
51. neque parvis in rebus admo-
vendae sunt hae dicendi *faces*. * *homo*
reip. perniciosus, auctor sedition-
um. Har. R. 2. de Gabinio et
Pisone: cum his furiis et *facibus* -
bellum mihi inexpiabile dico esse
susceptum. * ibid. 22. injecta est
fax foeda et luctuosa reip. - - qua
ego solus exarui. * Div. I. 11. *fax*
Phoebi. * Nat. D. II. 5. *faces* coele-
stes, *genus meteorum*. cf. Catil. III. 8.

FECIALIS. Leg. II. 9. foederum,
pacis, belli, induciarum oratores,
feciales iudices duo sunt. Off. I.
11. belli quidem aequitas sanctissime
feciali populi Rom. jure perscripta
est. cf. Verr. V. 19.

FELICATUS. Att. VI. 1. in *fe-*
licatis lanceibus, et splendidissimis
canistris, olusculis nos soles pascere.

Fe-

Felicatae, item, filicatae, dicuntur a filice herba, quae caelata in lancibus erat. cf. Parad. 1. quamquam ibi quidam habent delicatam. v. Delicatus. v. Graev. ad l. e. Salmas. ad Solin. p. 737.

FERALIA. Att. VIII. 14. festus dies, quo Manibus sacra sunt, ante d. VIII. Kal. Maj. ut ipse Cicero docet IX. 1. v. Ovid. Fast. II. 569. qui tamen diem Feraliorum facit XI. Kal. Mart.

FERIRE. Fat. 17. medium scribere voluit, h. e. extrema vitare.

FEROX. insolens, ad Div. IV. 5. ubi impotenti jungitur. Sic dicere Tacit. A. I. 3. Suet. Aug. 63.

*FERRE. ad Div. V. 20. ferre rationes, pro referre. * Verr. II. 31. sententiam ferre, h. l. dicitur de Senatore, cum proprie dicatur de iudiciis, post legem tabellariam, quod antea pronuntiare dicebatur. Defendebat eam lectionem Graevius, contra eos, qui negabant, de Senatoribus dici sententiam ferre. Non observat vir doctus alium locum, nempe ad Div. XI. 21. cum ego sensissem, de his, qui exercitus haberent, sententiam ferri oportere, iidem illi, qui solent, reclamant. item Balb. 15. dicitur de populo suffragia ferente. * Planc. 19. ferre trilum, dicitur, qui tribus suffragiis creatur. * Att. XV. 29. ait hic, sibi Juliam ferre, int. conditionem, velle Juliam sibi nubere. * Cluent. 64. ferre in quaestionem servum, est, permittere, ut torqueatur, vel offerre. * ferri dicuntur navigantes. Orat. 23. jam quidem, quocumque feremur, vela danda sunt. Sed inprimis, qui prae nimia animi commotione et cupiditate nesciunt, quid agant, deque ferentibus. Quint. 11. servet ferturque avaritia. Cluent. 70. caecam crudelitatem et sacrificia ferri videtis. cf. Verrin. V. 45. etc. add. Burm. ad Ovid. Her. 15. 140. * Or. 40. rem supra ferre; quam fieri potest, de hyperbole. * referre in tabulas. ad Div. VIII. 4. ei expensam tulit*

*legionem. * Phil. IX. 4. aures ferant cohortationem, i. e. non sentiunt, non moventur ea, non paremus cohortationi. * ad Div. VIII. 10. calumniarum ferre, dicitur de eo, qui calumnia accusasse convincitur. Alii frustra aliter interpretantur. vid. Gron. ad h. l. * Att. VII. ult. quod multo rectius videtur, id mihi fraudem tulit, pro attulit. vid. Interpr. ad Liv. XXIV. 38. * Notanda est etiam haec constructio, Verr. IV. 30. graviter ferre interverso dono regali. Videtur esse imitatio graecae formae: βαρύτερος ἢ τὸν ἐπὶ τῷ. ad Att. XIV. 13. apertissime ferre laetitiam.*

FERVENTER. ad Div. VIII. 8. de damnatione ferventer loquicoeptum est. ibid. 7. ferventissime concerpitur.

FERVERE. ad Div. X. 23. dedi operam, ut - non miles ullus, non eques - ab illis ferventibus latronibus interciperetur. h. e. furiosis.

*FERVOR. Tusc. IV. 10. fervor animi. de perturbatione. * Prov. Conf. 12. fervor maris est de mari infesto a piratis.*

FESTIVITAS. Inv. I. 19. quae virtus orationis sit? Or. II. 54. perpetua festivitas, dicitur de cavillatione, de qua ibid. Or. 52. his festivitatibus insolentius abutitur.

FIBRA. Div. I. 10. fibra in extis. Fibrae sunt ipsa exta, jecur, cor, pulmo, v. Senec. Oedip. p. 357. etc. et ibi Viri docti: proprie autem extorum extremitates, λόφοι.

FICTOR. Dom. 54. est genus minijirorum in sacris, pistor dulciarius. Varro L. L. fictores dicti a fingendis libis. v. Casaub. ad Sueton. Aug. 5. Guther. Jur. Pont. II. 14. p. 233. Fictoris mentio etiam in inscriptione ap. Mura-tor. pag. 368. 2. Nat. D. I. 29. sunt pictores fictoresque, ubi sunt plastae, qui e cera, aere fundunt simulacra.

FIDELIA. *vas tectorum.* ad Div. VII. 29. de eadem *fidelia* duos parietes dealbare.

FIDELIS. *de quo recte dicatur?* ad Div. XVI. 17. *ibid.* *fidelis* ager.

FIDELITER. *de quo dicatur?* ad Div. XVI. 17. *ibid.* X. 23. per quorum loca *fideliter* mihi pateret iter.

FIDENTIA. *quid sit?* Tusc. IV. 37.

FIDES. Inv. I. 89. *refellerunt per fidem*, h. e. *quia ipsis fides est habita.* Rosc. Amer. 4. *quod mihi cum fide* impositum est, h. e. *propter opinionem de fide mea.* **der Credit.* Agr. II. 3. *fides* de foro sublata est. Marc. 8. *revocare fidem.* Manil. 7. *concidit fides.* *Or. III. 25. *fidem* orationis facere. *Sic edd. omnes.* Acad. IV. 7. *fidem* facit iudicii sui.

FIDUCIA. *hypotheca, pignus.* Flacc. 21. *fiducia* accepta. *ibid.* *fiducia* commissa. *vid. Faërnus ad h. loc.* **genus iudicii, in quo iudicatur ex aequo et bono, hac formula: ut inter bonos bene agere oportet.* Off. III. 15. ad Div. VII. 12. *v. Salmas. Mod. usur. c. 14. de Usur. c. 4.* **fiducia est etiam in hereditatibus et emtionibus: cum aliquis heres sit, hac conditione, ut, accepta hereditate, eam reddat alteri, quem heredem scribere per leges non licebat, tamquam filiae, quae ex lege Voconia heres esse non poterat: item, cum alicui venditur aliquid venditione imaginaria, ut rem venditam statim reddat; quod fit in hereditate a sacris liberanda, etc.* Caecin. 3. qui per tutelam, aut societatem, aut rem mandatam, aut *fiduciae* rationem fraudavit aliquem. Rosc. Com. 6. si qua sunt privata iudicia summae eximiationis et paene dicam capitis, tria haec sunt, *fiduciae*, tutelae, societatis. cf. Nat. D. III. 30. Offic. III. 17.

FIGERE. Nat. D. I. 34. *figere* maledictis. cf. Or. 26. *Heinsius ad Ovid. A. III. 7. 29. putat ductum*

a defixionibus magicis. Male. Ducitur a sagittariis, qui v. c. aves figere dicuntur apud ipsum Ciceronem.

FIGURA. Or. II. 23. *figura* dicendi. III. 32. *figura* orationis. Gr. *idē, est genus dicendi, tamquam tenue, aut sublime, aut medium. De iis formis verborum et sententiarum, quibus nos dicimus, Cicero non dicit, nisi addita aliqua particula, ut de Opt. gen. or. 5. sententiis et earum formis, tamquam figuris.*

FILICATUS. *v. Felicitus.*

FILUM. Or. III. 26. *filum* orationis, *est ipsam genus dicendi, quod patebit conferenti Or. II. 22. Or. 36.* **Ipsa oratio, ratione materiae.* Iael. 7. *audivi non invitus equidem, sed aliud quoddam expetimus filum orationis tuae, h. e. de alia re te audire cupimus.* *ad Div. IX. 12. *munusculum levidense, crasso filo.* *vid. Burn. ad Ovid. A. I. 14. 7. qui et levidense defendit.*

FIMBRIA. Pison. 11. *madentes fimbriae* cinnorum. *Fimbriae sunt cirri capillorum, extremitates calamistratae. Servius legit h. l. fibrae, quod idem esse docet Salmas. ad Capitolini Pertin. 8. nam fimbriae et fibrae sunt proprie extremitates rerum. cf. ad Solum. p. 99.*

FINGO. Brut. 3. *fingitur* oratio commodius, i. e. *elaboratur.* Sull. 28. *fingi* natura subito non potest. Or. II. 28. orator, quem nunc *fingo*, h. e. *qui qualis esse debeat, doceo.* Tusc. III. 15. *vultus a mente fingitur.* Or. 28. *fingere* totum se ad alterius arbitrium et nutum. Brut. 38. *fingere* animos, h. e. *flectere, quorsum velis: de oratore.* Nat. D. II. 59. *lingua fingit* vocem et terminat, h. e. *facit, ne, ut in brutis, sine distinctione literarum et syllabarum erumpat.* Att. VI. 3. *formam totius reipubl. velim mittas, quae mihi obviam fiat, ex qua me fingere possim.*

FINIRE. *regere, moderari.* Fin. III. 9. et 20. cupiditates *finire*. *Att. VIII. 3. *finienti* provinciis Galliis Kal. Mart. restitit: i. e. *cum censeret, Caesareque Gallia decedere debere Kal. Martiis.* **definire, praefinire.* ad Div. XV. 9. tempus, quod mihi et lege et ScTo *finisti*.

FINIS. *formula: quem ad finem, non significat apud Ciceronem, zu was Ende, sed quamdiu.* Catil. I. 1. *quem ad finem* sese effrenata tua iactabit audacia. conf. Verr. V. 29. IX. 26. Nat. D. II. 51. **pro eo tamen, quod in aliqua re spectatur, finis dicitur.* Invent. I. 5. officium ejus facultatis videtur esse, dicere apposite ad persuasionem: *finis*, persuadere dictione. Offic. I. 39. *domus finis est usus. In quo tenendum, finem dici absolute, consilium quoad spectatur ab homine.* **dicitur etiam ut exitus, de quo supra.* ad Div. IV. 9. qui *finis* illius consilii est. **finis dicitur etiam, quod est in quaque re summum.* Fin. I. 17. *finis bonorum et malorum, est summum bonum et summum malum.* Planc. 25. *finis honorum populi, est consulatus.* Tusc. II. 1. *finis sperandi, est summum, quod quis sperare potest, aut sperat.* **est etiam summa alicujus rei.* Or. II. 34. hujus quidem loci hic est *finis*. *Leg. I. 21. Mur. 9. *regere fines, est constituere, decernere de finibus, de quibus controversia orta est, quod faciunt arbitri finium regundorum.* v. Lex Mamilia.

FINITIMUS. *similis, conjunctus.* Or. I. 16. *finitimus* oratori poeta. N. D. II. 39. *finitimus* mari aer. Brut. 42. *vicinitas finitima.* nempe vicinus latius patet, quam *finitimus*.

FINITOR. *agrimensor, qui agros in colonis deducendis metitur et definit.* Agr. II. 13. *finitorem* mittant: ratum sit, quod *finitor* uni illi, a quo missus erit, renunciaverit. cf. c. 17. 20. v. Goesii Antiqu. agr. c. 4. in primis p. 31.

FINITUS. *certus.* Nat. D. II. 35. *motus finiti.* **moderatus.* Fin. I. 19. cupiditates *finitae.* **definitus.* Tusc. III. 25. *niors est omnibus finita.* **numerose cadens.* Or. 51. *finita* pronunciare.

FIO. Tusc. III. 5. *ita fit, pro: ex quo sequitur: ex arithmeticiis ducta ratio dicendi.* *Agr. II. 27. *quid fiet pecunia.* Graev. pecuniae, *utrumque rectum est.* Sic, quid facias homini, et homine. v. *Facio.* *ad Div. VII. 18. *nihil fieri, fringere te: h. e. nihil quaestus te facere, nihil te accipere: e Plauto, Curcul. V. 2. 5. postquam nihil fit. Huc pertinent res a populo factae quaelitaeque Verr. III. 35.*

FIRME. Fin. III. 9. assensus suos *firmo* sustinere: h. e. *cavere, ne elabatur nobis assensus, rebusque incertis tanquam certis assentiamur.*

FIRMUS. Att. I. 1. **firmus* candidatus: h. e. qui, propter gratiam suam et amicorum, magnam spem habet consulatus consequendi. in Caecil. 9. Verr. II. 1. *accusator firmus:* h. e. *fortis, minime timidus.*

FISCINA. *est utensile rusticum, cujus etiam apud Catonem et Columellam mentio.* v. Lexic. rustie. Gesneri in h. v. Flacc. 17. *fiscina* ficorum.

FISCUS. *de pecunia, quia in fisco reponebatur.* in Caecil. 8. 9. *fisci* Sicilienses. *cf. Verr. III. 79. *ad Q. Fr. III. 14. *de fisco.* *Manutius intelligit de aerario.*

FISSUM. Div. II. 13. *fissum* familiare et vitale. *ibid.* I. 10. *fissum* in exitis. Nat. D. III. 6. *fissum* pericoris. Div. II. 12. quod *fissum* periculum, quod commodum aliquod ostenderet. *Fuit autem fissum linea imaginaria, exta bipartito dividens, ut altera pars ad hostes, altera ad sacrificantem ejusque amicos, domum, pertineret: unde familiare fissum, pars familiaris extorum dicitur.* v. Turneb. Adv. IV. 18. *Delrius ad Senec. Oedip. p. 363. sq. ubi, quod fissum Ciceroni, Senecae limes dicitur. Illa linea autem ducitur ab ea, quam Graec.*

Græci πύλην vocant, ubi lobis jecoris finduntur: quod est proprie fissum. vid. Salmast. ad Sulin. pag. 91. a.

FISTULA. canalis plumbeus vel ligneus ad aquam deducendum aliquo. Rab. Perd. 11. fistulas præcidi imperarat. **expulsio.* Att. I. 3. et ludis et gladiatoribus maximas ἐπιστομαστας hinc pastaritia fistula auferebamus. v. Salmast. l. c. p. 156.

FISTULATOR. Or. III. 61. sed fistulatorem domi reliquetis, etc. fistulator est servus, qui fistula subjicit domino dicenti sonum, quo incipiat, et sensim adscendentes a nimia contentione revocat. Hujusmodi servo Gracchum usum refert Cicero l. c.

FIXUS. certus, perpetuus. Tusc. V. 14. bonum fixum. Cluent. 45. non ita fixum esse deberet, ut convelli non liceret. Rabir. Post. 9. hoc maneat et fixum sit. ad Div. XIV. 4. si hæc mala fixa sunt. *Sext. 5. fixa vestigia, apponuntur leviter pressis.

FLABELLUM. Flacc. 23. cujus lingua, quasi flabello seditionis, concio est ventilata.

FLACCUS. qui aures habet magnas et languidas. Nat. D. I. 29.

FLACCERE. Q. Fr. II. 15. Messala flaccet: scil. in petitione; i. e. parum spei habet.

FLACCESCERE. Brut. 24. flaccescit oratio.

FLAGITARE. exigere. Dom. 20. flagitare cithophorum.

FLAGRANTIA. Coel. 20. flagrantia oculorum. signum libidinis.

FLAGRARE. Verr. II. 78. flagrat domus studio et cupiditate hominum. i. e. plena erat hominibus, in quibus esset studium et cupiditas, etc. Sic etiam poetis fervere dicuntur loca, in quæ homines studiose frequentesque currunt. vid. Burmann. ad Faer. Pl. I. 121. Flacc. 28. multitudo flagrans in concionibus: i. e. seditiones movens. Verr. IV. 32.

convivia; quæ domesticis stupris flagitiisque flagrant.

FLAMEN. genus sacerdotum. Erant Romæ Flamines tres; Dialis, Martialis et Quirinalis; additus deinde quartus, Julius. Tres superiores erant in collegio Pontificum. vid. Dom. 14. Phil. II. 43. *Mil. 10. Flaminem prudere: i. e. creare: est enim hoc proprium in ea re verbum.

FLAMINIUM. sacerdotium Flaminis. Phil. XIII. 19. flaminium Cæsaris.

FLECTERE. mutare. Sull. 28. natura subito flecti non potest. Coel. 6. huc et illuc torquere et flectere suam naturam. *Div. II. 45. in flectendis promontoriis; de nautis, dum flectunt circa promontoria cursum.

FLETUS. Tusc. II. 23. in XII Tabbi quid sit? quamquam Beutlejus et Buhnerius malebant, lessus,

FLEXIBILIS. varius, inconstans. Lael. 25. flexibilis assentatoris animus. *Or. III. 45. flexibilis oratio dicitur, quia collocatio verborum modis multis variari potest.

FLEXIO. circuitus. Pil. 22. de verticula flexionesque quaerere. Or. III. 25. flexiones in cantu sunt, quæ Gr. καμπὰι ap. Aristophanem in Nubibus dicuntur v. 966. ubi v. Schol. et Kusterum: modi fracti et varie crispati voce, quibus mollis et suavis cantus efficitur: Ovid. A. II. 4. 25. dulce canit, flectitque facillime vocem: de muliere. Quamquam etiam Demasihenî Aeschines vocis flexiones objiciebat, tanquam molles et gravitatem oratoris non decuit, Or. 18. Broukh. ad Tibull. I. 3. 37. de cantu simpliciter capit: quod non placet.

FLEXUS. Coel. 31. ætatis flexus, est virilis ætatis initium. Metaphora ducta est a Circo, in quo flexus est, cum currus, ubi alteram partem Circi exegerunt, circa spinam et metus flectuntur.

Sed

Sed Or. I. 1. est de virili aetate ad senectutem vergente.

FLEXUS. *adj. Or. III. 57. sonus flexus, est tristis voce loquentis, ut inflexus c. 46.*

FLOS. *Brut. 87. pigmentorum flos, est, qui alias splendor, Gr. róvos dicitur. Balb. 6. ipsum florem dignitatis infringere. Or. III. 4. flos vitae, est gloria, in qua quis vivus est.*

FLUCTUARE. *Or. 58. fluctuans oratio, est non numerosa et siructa.*

FLUCTUS. *Flacc. 24. fluctus concionum.*

FLUENTER. *Att. 14. fluenter lippire.*

FLUERE. *spectare, devenire. Att. IV. 16. res fuit ad interregnum. ibid. IX. 10. illius rationes quorsum fluant. *succedere. Off. I. 26. res fluant ad voluntatem. *divulgari. Tusc. IV. 1. Pythagorae doctrina cum longelateque fluere. *Tusc. II. 22. fluere mollitia. *interire. Marc. 8. omnia, quae dilapsa jam fluxerunt. cf. Orat. 3. Gron. ad Liv. XXVII. 17. *abire, fugere. Fin. II. 33. fuit corporis voluptas: quoniam lectionem contra Davium defendit Burmannus ad Virg. G. III. 67. *Or. 58. de Or. III. 49. oratio fluens, opponitur vinctae periculis et numerosae. Contra fluens aequabiliter oratio ibid. est laevis ubique oratio, in qua nihil asperum, hiulcum, etc. *Or. II. 6. Gallus distortus, ejecta lingua, buccis fluentibus: h. e. ut alii loquuntur, labentibus, propter vim morbi, aut senectutem, aut corpus male quacunque de causa constitutum. v. Gronov. ad Senec. Hippol. v. 364. et Intt. ad Suet. Aug. 99. Sed Pison. 11. Sen. p. Red. 6. fluentes buccae Gabinii, sunt cerussa et reliquo fuso interpolatae et correctae, quae calore et sudore fluunt, ut similes sint, quemadmodum Petronius c. 23. ait, parietis laboranti nimbo.*

FLUXIO. *illuvio, diluvium. Div. I. 49. fluxiones aquarum. Cic. Clav.*

FOCUS. *de formula: pro aris et focis, v. Ara. Rosc. Am. 8. foci patrii.*

FOCULUS. *Dom. 47. est arae genus parvum et portatile, quod in consecrationibus adhibetur. Ejus figurae extant in numis et aliis monumentis, v. v. c. Guther. J. P. II. 14.*

FODIGO. *Tusc. III. 16. fodiantibus iis rebus, quas malas opinamur.*

FOENEUS. *Fr. Corn. 1. homines foenei. v. Asconius ad h. l. Scil. in spectaculis tauri solebant irritari foeneis imaginibus aut pillis: unde foenei dicuntur, qui nomen et speciem rei tantum habent, non vim. vid. Salmas. ad Spartian. Pescenn. c. 12. Occurrit et in Cod. Theod. et junguntur foenei defectique. vid. Gothoff. Gluff. Cod. Theod.*

FOENERATOR. *Off. I. 42. foeneratorum quaelus in odia incurunt. ad Div. V. 6. erant autem Romae foeneratores homines divites cujuscunque ordinis, qui pecunias sub usuris collocatas haberent: Capitalisten. Renteniers.*

FOENERARI. *sub usuris dare pecuniam. Verr. II. 70. pecunias ejus - - suo nomine foenerabatur. Iael. 9. beneficium foenerari. Itaque pecunia proprie foeneratur: sed homines etiam dicunt foenerari. Parad. 6. dimissiones libertorum ad foenerandas et diripiendas provincias.*

FOENUS. *pro ipsa sorte dicitur. ad Att. VI. 1. v. not. foenus perpetuum, ad Att. V. 21. v. in Perpetuus.*

FOETUS. *de frugibus agrorum. Orat. II. 30. quo meliores ager foetus possit et grandiores edere. item, baccis arborum. Div. I. 9. *actus edendorum fructuum. Leg. I. 8. quae frugibus et baccis terrae foetu profunduntur. *proventus, yevéδn. Brut. 49. nec ulla aetate uberior oratorum foetus fuit.*

FONS. *Q. Fr. III. 1. ipsi fontes jam sitiunt.*

Et

FO

FORAS. Q. Fr. III. 1. *foras* *coenare*.

FORE. Att. V. 21. *fore* venturum. *Similiter* Liv. XXVI. 26. *extr.* forent passuri. *item* XXIX. 3. XXXV. 24. expullurus foret. XXXV. 13. casurum foret. *Nepos Attic.* 10. laudaturi forent. *Apud Ovid. A. II.* 14. 23. *sedecim Codd. et ed. pr. habent* futura forent. *add. Tiro ap. Gell. X. 1. et Graev. ad Att. V. 20.*

FORES. ad Div. XIII. 10. aperire amicitiae *fores*.

FORI. Cato 6. cum alii malos laeant, alii per *foros* cursant. *Fori sunt tabulata navium. vid. Salmas. ad Solin. p. 646.*

FORIS. *varie et multis modis dicitur: praecipuus adferemus, quos quidem observavimus.* Q. Fr. II. 8. *foris* valde plauditur; *nampe extra Senatum, h. e. a reliquis ordinibus.* ad Div. I. 9. cum ea contentio (in Senatu) mihi *foris* magnum fructum tulisset. Verr. III. 90. non quaeram *foris*, (i. e. *extra iudicium*) cum habeas iudices, principes civitatis. *ibid.* 91. non quaeram exemplum *foris*: hoc ipso ex consilio utar exemplis. Rosc. Am. 47. domi dignitas et *foris* (apud externos) auctoritas. Arch. 7. delectant domi, non inpediunt *foris*: h. e. in provinciis cum sumus, aut in bello. ad Div. VII. 16. *foris* coenitare. *Dicitur et pro aliunde:* Tusc. III. 3. *foris* petere. Fin. III. 7. ut in ipsa arte inest, non *foris* petatur. Or. II. 40. *foris* assumere argumenta. *Hinc* Pil. 6. *foris* esse dicuntur, qui sunt in aere alieno, de qua lectione tamen, an genuina sit, dubitat Manutius. Fin. I. 13. nec hae cupiditates sese *foris* solum jactant, nec tantum in alios caeco impetu incurrunt, sed intus etiam in animis inclusae inter se disident, etc.

FORMA. *Dialecticis est species generi subjecta:* Top. 7. in divisione *formae* sunt, quas Graeci *ιδέας* vocant, nostri species appellant, non pessime id quidem, sed

inutiliter ad mutandos casus in dicendo, etc. Fin. V. 4. *forma* disciplinae triplex. * *delineatio aedificii et cujuscunque rei.* ad Div. II. 8. ut, cum *formam* reip. viderim, quale aedificium futurum sit, etc: cf. Or. I. 35. *extr.* ad Div. III. 11. quod ad me quasi *formam* communium temporum et totius reip. misisti exprellam. * *in rhetoricis forma dicitur, ut figura, primo de tribus generibus dicendi: ζαχαρις, ιδέα.* Or. II. 23. Or. II. et de *schematicis*. Brut. 17. sententiarum et orationis *forma*. De opt. gen. dic. 5. sententiis iisdem, et earum *formis* tanquam figuris. * *ratio, constitutio.* Tusc. II. 15. qui Graeciae *formam* rerum publicarum dederunt. Phil. V. 5. *forma* iudicis. * *species rei in animo expressa et comprehensa.* Oral. 5. habuit profecto comprehensam animo quandam *formam* eloquentiae. - eos, quibus aliquid aut plura deerant, in eam *formam* non poterant includere. * *externus apparatus, insignia.* Agr. II. 13. *formam* adhuc habetis et speciem ipsam tyrannorum. *vid. Graev. ad h. l.* * *Nat. D. II. 40. formae igneae, sunt fidere.*

FORMARE. Brut. 38. *formare* animos, dicitur orator, qui *ens flectit, quorsum vult.*

FORMIDO. quod timorem incutit. Fin. V. 11. quasdam post mortem *formidines* extimescant. Tusc. I. 16. cuius ighoratio finxit inferos, easque *formidines*, quas tu contemnere videbare. *Buherius de Poëtarum Dea Formidine interpretatur: quod non est necesse.*

FORMULA. *forma.* Acad. I. 4. *formula* disciplinae. * *generale pronunciatum, ex quo de singulis rebus judicari possit.* Offic. III. 4. *formula* quaedam constituenda est, etc. * *In iure civili, formula est certus verborum modus. Formulae sunt 1) eae, in quibus iudicium datur a Praetore.* Quint. 8. *unde formula cognitionis apud Liv. XL. 12. quod ad ejus formulae prae-*

praescriptionem iudices debent iudicium suum dirigere, et, quid cognoscendum iudicandumque sit, ex ea intelligere. 2) *JCtorum, quibus vel agitur in aliquem; unde formula pro actione, Rofc. Com. 8. sunt jura, sunt formulae. Ex quo formula injuriarum ap. Sueton. Vitell. 7. formula cadere, et similia; vel quibus testamenta, sponsiones, stipulationes, et reliqui hujusmodi actus juris sunt, quibus cavetur alicui. v. Cautio. etc. suntque verborum certae conceptiones et formae; unde etiam nomen duxerunt.* Mur. 13. *formulae vestrae atque actiones, etc.* * *Formulae Aquillii de dolo malo, Off. III. 13. sunt definitiones doli mali, quibus distincte expressum erat, quibus in rebus dolus malus teneretur.*

FORNIX. *praeter vulgarem significationem, significat arcum triumphalem, aut honoris causa etiam non triumphanti constitutum; quod genus crebro in numis, tamquam Germanici, occurrit.* Act. I. in Verr. 7. *fornix Fabianus.* Verr. II. 63. *hujus fornix in foro Syracusis est, in quo nudus filius stat, ipse autem ex equo nudatam ab se provinciam prospicit; quem locum egregie illustrant numi, qui fornices exhibent statuis impositis ornatos.*

FORTASSE. *pro fere.* Brut. 63. *biennio fortasse major.* Or. 56. *triginta fortasse versus.* Sic Graeci dicunt *εἰ τίς ποτε*, unde id expressum et ductum est.

FORTE. Or. III. 12. *et aliquem, si forte, motum.*

FORTICULUS. Tusc. II. 19. *forticulum se praebet.*

FORTIS. *de accusatore, in Caecil. 7. si accusandi voluntas ad viros fortes et spectatos translata sit. De defensore, advocatione.* Quint. 2. *habet adversarium verbo S. Naevis, revera hujus aetatis homines disertissimos, fortissimos, ornatisissimos.* v. Graev. *ad h. l. Denique de iudice.* Act. I. in Verr. 17. *Verrin. I. 1. In his omnibus fortis*

*est, qui neque metu, neque periculo, neque ulla alia re deterretur ab eo, quod est officii sui; qui libere dicit, quae sentit, etc. Eodem modo Catil. III. 6. fortissimae sententiae dicuntur: Fortes sunt etiam, qui labores, dolores ferunt, voluptates repudiunt, etc. Att. XV. 11. Cassius fortibus sane oculis matrem spectare. Fr. Hortens. in dolore podagrae nihilo fortior, etc. *vehemens, gravis, acer. Or. I. 54. orationem disertam sibi et oratoriam videri; fortem et virilem non videri. opponitur leni et summissae, ibid. II. 43. Phil. XII. 3. acerrimam et fortissimam libertatis recuperandae cupiditatem inminutam et debilitatam. Or. III. 9. genus dicendi Antonii forte, vehemens, commotum, etc.*

FORTISSIME. Quint. 8. *injuriam facere fortissime perleverat.*
FORTITUDO. *quid sit?* Tusc. V. 14.

FORTUITU. Phil. X. 2. *Graevius tamen habet: fortuito. Sed cf. Off. I. 29. et adde Burm. et Oudendorp. V. C. ad Suet. Tib. 39.*

FORTUNAE. *pro fortuna.* Verr. IV. 37. *ejusmodi esse fortunas mortui.*

FORUM. Or. I. 36. *ego istos non modo oratoris nomine, sed ne foro quidem dignos putarini; de patronis causarum parum idoneis.* * *ad Div. XIII. 10. in forum venire. ibid. V. 8. forum attingere de iis dicitur, qui puram togam, h. e. virilem, in foro acceperunt a Praetore, atque deinde in judiciis versari et causas agere possunt.* * *Quia in foro tabernae argentariorum sunt, ibique pecuniae perscriptionibus, transcriptionibusque, etc. tractantur, propterea saepe in re pecuniaria fori mentio.* Manil. 7. *ratio pecuniarum, quae in foro versatur.* Flacc. 29. *in foro versari, dicuntur negotiatores.* Agr. I. 3. *fidem de foro sustulisti, ubi vid. Lauredanum.* Rabir. Post. 15. *Postumum non habemus in foro: er uäre banque-rot: de quo et foro cedere dicitur.*

* Forum ornatum, Verr. I. 54. *est tempora ludorum Romanorum, etc.* cf. III. 4. *ubi non modo signa, sed et tabulae memorantur in foro ornando. Originem rei vide ap. Liv. IX. 40. * Pro ipsi ludis gladiatoris dicitur forum.* Muren. 34. * Fora dicuntur conventus provinciales, h. e. non modo civitates, in quibus aguntur, sed ipsi etiam dies conventuum. Verrin. III. 15. *extra forum suum vadium pronuntiare.* *ibid.* II. 15. *civitates, quae in id forum convenirent.* cf. c. 70. ad Div. III. 6. ad Att. V. 21. *forum agere. * Civitates etiam Italiae quaedam fora dicuntur, ut ad Div. IX. 17. forum Julii, Catil. I. 9. forum Aurelium, etc. de quibus v. Sigon. Ant. Jur. Ital. II. 15. * vestibulum.* Leg. II. 24. *lex forum, id est, vestibulum sepulcri, bustumve, ulucapi vetat.*

FOVERE. *delectare.* Mur. 35. *fovere sensus hominum. * amplexari; Gall. carere.* ad Div. I. 9. *inimicum meum in manibus habebant, sic fovebant, sic osculabantur.* cf. Q. Fr. III. 5. Att. XV. 13. * *lenire.* Att. XII. 13. *nam, dum illud tractabam, quali fovebam dolores meos.*

FRANGERE. *refutare.* Acad. IV. 29. *frangite sortiten.* ad Div. I. 4. *frangere sententiam alicujus. * a sententia abducere et in suam adducere.* Tusc. I. 21. *ut rationem nullam afferret Plato, ipsa auctoritate me frangeret. * suppressere motum animi.* ad Div. IV. 6. *frangere se ipsum. * domare.* Sen. p. Red. 8. *celeratum civem, aut domesticum potius hostem iudicio frangendum esse. * mutare aliquem paene invitum.* ad Div. IV. 4. *fregit hoc meum consilium Caesaris magnitudo et Senatus officium.* * ad Div. X. 12. *rogatu Servilii P. Titius intercessit: res in posterum dilata. Venit paratus Servilius, Jovi ipsi iniquus, - hunc quem admodum fragerim, quantaeque contentione intercessorem abjecerim, etc.* * ad Div. X. 3. *invidentes ingenio industriaeque fregisti. * Qui*

male dividunt, eleganter frangere dicuntur. Fin. II. 9. *duo genera quae erant, fecit tria: hoc est, non dividere, sed frangere rem.* * Or. I. 62. *pauulum requiescet, dum se calor frangat.*

FRAUS. *facinus.* Rab. Perd. 9. *fraus capitalis.* Verr. III. 76. *in fraudem incidere. * quod nocet.* Att. IV. 11. *fraudem facere alicui.* *ibid.* VII. 25. *quod multo rectius fuit, id mihi fraudem tulit.*

FREMITUS. Div. I. 13. *fremitus terrae.* Har. R. 5. *respondum Haruspicum de fremitu recitavit.*

FREQUENTARE. *frequentes convocare, cogere.* Catil. IV. 7. *quos cum casu hic dies ad aerarium frequentasset. Sic et alibi Cicero. add. Gronov. ad Scirc. Cons. ad Marc. 3. * crebro, copiose usurpare.* Or. 25. *acervatim multa frequentare. * replere.* Or. III. 52. *frequentare orationem luminibus et sententiarum et verborum.* ad Att. I. 19. *Italiae solitudinem frequentare. * Herenn. III. 24. primas quasque partes in animo frequenter: i. e. frequenter cogita.*

FREQUENTATIO. *usus frequens.* Partit. 16.

FREQUENTIA. Planc. 8. *solidam et robustam et assiduam frequentiam prae buerunt.*

FRETUM. *pro fretu Siculo.* Att. II. 1. v. Ind. Geogr. *Fretense mare.*

FRETUS. *pro fretum.* Verr. V. 66. *perangusto fretu.* v. Gell. XIII. 20. cf. J. Gronov. ad Gell. X. 26.

FRIGERE. *dicitur de eo, cui in quocunque genere res non succedit.* ad Div. XL. 14. *plane jam frigeo (nihil efficere possum in republica).* ὀψαρον enim meum, Senatus erat: id est, jam dissolutum. *ibid.* VII. 11. *in ista frigeunt: h. e. si nihil quaestus facis.* *ibid.* VII. 18. *nihil fieri: frigeret te, ne chartam quidem tibi suppeditare.* Verr. II. 25. *cum omnia consilia frigerent: h. e. non comoda viderentur. * nihil agere.* ad Div.

Div. VIII. 6. Curionem valde *frigere*. * *inprimis frigere dicuntur oratores, musci, actores, qui non placent audientibus*. Brut. 50. tiben Antigenidas dixit, discipulo sane *frigenti* ad populum: mihi cane et Mulis. * *contemni*. Phil. VI. 5. *friget* patronus Antonius: sc. quia nemo ejus beneficiis *uti vult*.

FRIGESCERE. ad Div. VIII. 6. nos hic frigore *frigesimus*: h. e. *nihil agitur hic*.

FRIGIDE. *remisse, lente*. ad Div. VIII. 10. quae cupiunt, ita *frigide* agunt, ut nolle existimentur.

FRIGIDUS. *jejunus, puerilis: de eo, qui acumina sublimitatemve sectatur, neque assequitur, sed ridetur*. Brut. 67. acumen laepe stomachosum, nonnumquam *frigidum*, interdum etiam facetum. Or. 26. vitabit ridicula quae sita, nec ex tempore ficta, sed domo allata: quae plerumque sunt *frigida*. Or. II. 63. in ambiguo, quae sint *frigidiora*, vitemus. Verr. I. 46. alii etiam *frigidiores*, sed quia stomachabantur, ridiculi videbantur esse. * *ita ut frigere, dicitur de eo, qui non proatur, cui res non succedit*. ad Div. VIII. 9. in defensione sua fuit disertissimus, in accusatione satis *frigidus*. Q. Fr. III. 4. accusator *frigidissimus*. * *tardus*. Brut. 48. lentus in dicendo et paene *frigidus*. * ad Div. X. 16. *frigidae* et inconstantes literae Lepidi: h. e. *ex quibus dubiae fidei esse hominem intelligebatur, in neutram partem satis luculenter et fortiter scriptae*.

FRIGUS. *otium a rebus publicis, cum nihil agitur in republ., nihil proficitur*. ad Div. VIII. 6. nos hic frigore *frigesimus*. Q. Fr. II. 12. tantum fuit *frigus* in Senatu, ut populi convicio Appius coactus sit, nos dimittere. *ibid. extr.* reliqua singulorum dierum scribimus ad te, -- quamquam ejusmodi *frigus* impendebat, etc.

FRONS. Rabir. Post. 2. verissima *frons, opponitur* ei, quae men-

titur, *ut ait* ad Quint. Fr. I. 1. §. 11. Att. I. 1. puto te risisse, aut ingemuisse, ut *frontem* serias. ad Div. IX. 10. adeone mihi excussum severitatem putas, ut ne in foro quidem reliquiae pristinae *frontis* appareant. Att. V. 10. haec fero *fronte* et vultu bellissime, sed angor intimis sensibus. 14. Pompejus fremit, -- sed utrum *fronte* an mente, dubitatur. Planc. 6. si populo grata est tabella (comitalis), quae *frontes* aperit hominum, mentes tegit.

FRONTONES. *homines magna fronte*. Nat. D. I. 29.

FRUCTUS. *reditus praediorum et agrorum*. Catil. II. 8. Certare cum usuris *fructibus* praediorum. *conf.* Flacc. 37. Q. Fr. I. 1. Verr. III. 87. *fructu* suo, i. e. *reditibus ex agris et eorum cultura*. * *voluptas, suavitas*. Agr. II. 2. animi mei *fructum* etc. Har. R. 1. capere *fructum*. Divin. II. 9. omnem *fructum* superioris vitae perdidisset.

FRUGALITAS. Tusc. III. 8. *quid sit, et quam late pateat?* Deiot. 9. *frugalitatem*, id est, modestiam et temperantiam, virtutem maximam judico.

FRUGI. Tusc. III. 8. *homo frugi, qui dicitur?* *ibid.* IV. 16. *homo frugi* omnia recte facit.

FRUGES industriae. Coel. 31. *qui usitatus fructus dicuntur*.

FRUMENTARIUS. *int. mercator*. Offic. III. 13.

FRUMENTUM. *de frumento decumano, aestimato, emto, in cellam, v. Argum. Or. III. in Verrem. Pil. 35. frumentum honorarium, est frumentum in cellam*.

FRUOR. Tusc. III. 16. *frui officio, pro fungi. Sed Davissus reposuit: fungi. Vulgatum defendunt Wopkens Lect. Tull. I. 14. et Buherius ad h. l.* * Brut. 97. te tua virtute *frui* cupimus: h. e. *digna virtutis praemia capere*.

FUCATUS. *corruptus rebus adscitis et alienis*. Muren. 12. *de jurisprudentia: iisdem ineptiis fucata sunt omnia*.

FUCOSUS. Rab. Post. 14. *fallaces et fucosae merces; quae sc.*

se. aliae videbantur esse, atque erant.

FUCUS. Or. III. 23. cincinni poëtae ac *fucus*, Att. I. 1. sine *fuc*o et fallaciis, more majorum, negatur.

FUGERE. Off. III. 22. vinum *fugiens*, est, quod alio loco evanescens dicitur, quod brevi tempore *vin* suam perdit.

FULGERE. *fulgurare*. Vat. 8. Jove *fulgente*. Nat. D. II. 25. coelo *fulgente*.

FULGURATOR: *interpres fulgurum*. de Div. II. 53.

FULMEN. Balb. 15. duo *fulmina* imperii nostri, de *Scipionibus in Hispania interentis*, v. *Abram. ad h. l.*

FUNDATUS. Fin. IV. 1. disciplina *fundata* et exstructa. Flacc. 11. nihil veritate *fundatum*. Dom. 36. familia *fundatissima*. familia *fundari dicitur liberis susceptis*. v. *Pricaeus ad Apul. p. 350. Drakenb. ad Sil. II. 65. Sed h. l. non tam ad liberos respicitur, quos jam ante cum fratre nominaverat, quam rem familiarem, quae et ipsa fundari, constitui, dicitur. Sic Rabir. Post. 1. fundatae fortunae opes. [v. Not. R.]*

FUNDERE. Fin. III. 15. quamquam negent nec virtutes nec vitia crescere; attamen utrumque eorum *fundi* quodammodo et quasi dilatarı putant.

FUNDUS. Balb. 8. 11. 18. 21. populi *fundi*, *fundum fieri*, v. *Ind. Legg. Lex Julia L. Caesaris, et add. J. Gron. ad Gell. XVI. 13. Off. II. 15. largitio fundum non habet: h. e. non diu fieri potest.*

FUNESTUS. opponitur puro, Leg. II. 22. quae finis *funestae* familiae.

FUNUS. *pestis*. Prov. Conf. 1. *Gabinus et Piso dicuntur funera reipublicae*, Tusc. I. 15. nec *funera* sletu taxit. *Buherius e Cod. Leidensi rescribit: funera lessum; et funera interpretatur de muliere, quae incipiebat lessum canere in pompa fenebri. Funeram dictam esse hanc feminam, jam*

monuerat ad hos versus Ennii Scaliger in Catalectis et Vossius in Etymol. et Vir doctus in Miscell. Obs. Brit. Vol. I. p. 403.

FURCILLA. Att. XVI. 2. *furcilla* extrudi. *Hoc verbum praetermisit Nizolius. Est enim a Lambino et Turnebo.*

FURIA. ad Div. I. 9. de *Clodio: furia* muliebrium religionum.

FURIALIS. Har. R. 18. cum *furiales* voces in concionibus mittis.

FURIOSUS. dicitur *saepissime apud Ciceronem, qui contra rempublicam sentit, dicit, agit: item, qui atrox quodque facinus perpetrare audet.* ad Div. X. 11. quod quaedam pars exercitus non minus *furiosa* est, quam qui cum Antonio fuerunt.

FURERE. *contra remp. sentire, facere.* Att. VII. 8. fin autem ille *fureret*; vehementer hominem contemnebat.

FUROR. *studium contra rempubl. et omnino effrenata audacia.* ad Div. X. 11. decima legio ad eundem *furorem* rediit.

FURTUM. Verr. II. 70. *furta* exportata, de rebus, quae per *furtem et clam aliis erepta sunt.*

FUSTUARIUM. *int. supplicium.* Phil. III. 6. *si fustuarium* meruerunt legiones, quae Consulem reliquerunt. *Est supplicium non solum militare, ut nonnulli arbitrantur, sed etiam urbanum, ut ex criminibus, a Polybio L. VI. memoratis intelligi potest, quae fustuarium merebant. vid. Lips. Mil. Rom. V. 18. Vossius et Boeclerus ad Vellej. II. 78. extr. Nec quaevis castigatio, quae fustibus fit, statim est fustuarium, sed capitalis poena, quae fustibus sumitur: v. Liv. Epit. LVII. et ibi Drakenb. et quos laudat.*

FUSUS. Or. II. 15. *fusum* genus orationis, est *lene, non asperum. ibid. 30. fusum* genus sermonis, opponitur concilio et minuto. *ibid. 77. fusum* in oratione, dicitur, quod non uno aliquo loco, sed per totam orationem adhibetur.

Sic Nat. D. II. 56, tractus toto corpore fufus elle dicitur.

G.

GALLICAE. Phil. II. 30. *sunt calcei, quae inias tantum plantas tegunt, ut crepidue et soleae. v. Graev. ad h. l.*

GALLINARIUS. qui gallinas curat. Acad. IV. 26. quoniam gallinarium invenisti Deliacum, qui ova cognosceret. *Ap. Varr. R. R. III. 9. 7. est gallinarius curator.*

GAUDIUM. v. *Laetitia.*

GEMINUS. similis. Partit. 7. memoria est geminae literaturae.

GENEALOGI. Nat. D. III. 7. Dii, qui a genealogis antiquis nominantur. Genealogi dicuntur, qui Deorum generationes scripserunt, ut Hesiodus et alii. *Sed vid. not.*

GENERATIM. secundum genera rerum, hominum. Verr. II. 55. ista generatim homines habent, ut aratores, ut mercatores, etc. *ibid.* 69. universa provincia, generatimque singulis ejus partibus. Or. I. 4. generatim componere, h. e. rebus ad certa genera revocatis.

GENERALITER. Inv. I. 26. tempus generaliter definire difficile est.

GENERATUS. factus et elaboratus. Div. I. 12. species generata Nattae.

GENIALIS. Cluent. 5. lectus genialis: i. e. nuptialis. v. Lips. *Elect. I. 16.*

GENICULATUS. Cato 15. culmus geniculatus: h. e. qui nodos habet. Genicula enim sunt nodi caulium et culmorum, ut ad h. l. docuit Graevius, et e rusticis notum est.

GENO. pro gigno. Or. II. 32. genitur.

GENS. quid Romae fuerit, intelligitur ex hoc loco: Or. I. 59. cum Marcelli ab liberti filio stirpe, Claudii patricii ejusdem nominis hereditatem gente ad se rediisse dicerent: nonne in ea causa fuit oratoribus de toto stirpis ac gen-

tilitatis jure dicendum. *Scilicet, gens est communis diversis stirpibus s. familiis. Sic gens Claudia comprehendit diversas familias patricias et plebejas, Appios, Marcellos, etc. Stirps autem s. familia est pars gentis. Ceterum gens et familia saepe permutantur. cf. Gentilis. Sigon. ad Liv. IV. 1. * ad Div. IX. 21. patricii minorum gentium: h. e. eorum, quas Tarquinius Priscus in Senatum legit: majores autem gentes sunt, quae a Romulo lectae sunt. Liv. I. 35. Hinc ad alia transfertur loquendi ratio, ut minorum gentium dicuntur inferiores. Acad. IV. 41. Cleanthes quasi minorum gentium Stoicus. Tuscul. I. 13. Dii minorum gentium.*

GENTILIS. Top. 6. gentiles sunt, qui eodem inter se sunt nomine, ab ingenuis oriundi, quorum majorum nemo servitum servivit, qui capite non sunt deminuti. *Sic Brut. 23. M. Pennus Bruti gentilis dicitur, quia uterque e Junii. Tuscul. I. 16. Ciceronis gentilis dicitur Servius Tullius, ob communem Tullii nomen.*

GENTILITAS. Or. I. 39. vid. Gens, et Sigon. J. A. C. R. I. 7.

GENUINUS. Nat. D. II. 54. dentes intimi, qui genuini vocantur.

GENUS. pro genu in Arateis 399. dextrum genus. cf. 403. 45. 46. In v. 45. quae genus ad Nixi etc. Vossius intelligebat genitivum, de Anal. c. 17. p. 759.

GERMANUS. verus. Brut. 86. germana ironia. Leg. II. 1. germana patria. Att. IV. 5. alinus germanus. Or. II. 38. germani artis magistri. * germani fratres. Verr. I. 49. sunt eadem matre nati, non etiam patre, ut pulcre ostendit Vossius V. C. Obs. I. 13.

GERMANITAS. Harusp. R. 20. germanitatis stupra, i. e. cum germana sorore.

GERO. ad Div. IV. 5. gerece aetatem. ubi v. Graev. et Burm. ad Ovid. Met. II. 497. * Inv. II. 9. prae se gerere. alias ferre.

GESTUS. *motus quidam corporis.* Or. II. 57. *gestum agere.* * *ᾠκνῆατα, figurae.* Or. 35. quae Graeci; quali aliquos *gestus orationis*, *ᾠκνῆατα* appellant.

GIGNERE. Or. III. 30. *permotionem gignere; de oratore, qui auditores movet.*

GLADIATOR. gladiatoribus dicitur pro ludis gladiatorii, cum gladiatorum spectaculum esset. ad Div. X. 32. Attic. VI. 3. Phil. IX. 7.

GLADIATORIUS. Mur. 35. locus gladiatorius, h. e. in ludis gladiatorii, unde ludi spectari possunt.

GLOMERARE. Div. I. 12. omnia fixa tuus *glomerans* determinat annus. Annus *glomerans est, ad finem veniens.*

GLORIA. Marcell. 8. *quid sit?* * *gloriandi consuetudo, f. gloriae cupiditas.* ad Div. VII. 13. moriar, ni, quae tua gloria est, puto te malle a Caesare consuli, quam inaurari. *ibid.* VIII. 15. si scias, quam sollicitus sim, tum hanc meam *gloriam* derideas.

GLORIATIO. Fin. III. 8. *gloriatione*, ut ita dicam, dignam esse. *de προσημείους.*

GLORIOR. cum accus. de Sen. 10. posse vellem idem gloriari.

GLORIOSE. jactanter. ad Div. VIII. 15. quid jam, inquis, *gloriose* omnia?

GRACILITAS. tenuitas orationis. Brut. 16. *gracilitates* consectari.

GRADUS. Verr. III. 74. quot vultis esse in uno furto *peccatorum gradus?* ut si singulis insistere velim, progredi iste non possit. Brut. 65. quod *gradus* tuos et quasi progressus dicendi cupio cognoscere. Verr. II. 1. in Africam ex hac provincia *gradus* imperii est factus. Or. 64. *stabilis* quidam et non expers dignitatis *gradus*: *de pedibus longioribus in oratione.* * *in re gladiatoria* *gradus* gladiatoris idem qui et status dicitur, *das Lager*, ex quo *gladia-*

tores in primis judicabantur. v. Gronov. ad Senec. *Agamemn.* 513. *Hinc plures formulae*, ut Off. I. 23. tumultuantem de gradu dajici. cf. Att. XVI. 14. etc. *Dicitur etiam in argumentatione, qui Sorites dicitur, unde et gradatim, ibid. gradatim aliquo pervenire, v. Sorites.*

GRAECULUS. Sext. 51. *grae-culum* se putari voluit, h. e. *grae-cum philosophum.* Sen. p. R. 6. cum *Graculis* philosophari. * *nulla fide dignus, levis.* ad Div. VII. 18. *gracula* cautio chirographii: de quo loco v. Burn. ad Petron. c. 46. ubi etiam de aliis hujus verbi significationibus dixit.

GRAECUS. Or. II. 36. dare significationem *grae-carum rerum*, h. e. *grae-cae eruditionis.* Att. XVI. 5. VII. 1. *grae-ci ludi, sunt scenici, in quibus fabulae graeci argumenti more graeco aguntur.* vid. Dodwell. de Cyclis IV. 16.

GRAMINEUS. Verr. IV. 56. etiamne *gramineas* hastas? - - - erant hujusmodi, ut semel vidisse satis esset; in quibus neque manu factum, neque pulchritudo erat ulla, sed tantum magnitudo incredibilis. Ex ipso loco patet, hastas has fuisse opus naturae. Credo, fuisse *graminis culmos inistitae magnitudinis*, ut hastam aequarent, eamque ob causam servatos et spectatos. Olivetus autem Turnebun sequitur, qui putabat, quibus in *gramineo campo* se exercentes uterentur, ut Virgilius et *gramineam palaeltram* dixit Aen. VI. 642. Cui opinioni repugnat locus Ciceronis, in quo mox sequitur, in illis hastis nihil manu factum fuisse. Fuerunt ergo naturae opus mirabile et visendum. Poetica loquendi forma non dat jus ad ejus normam interpretandae narrationis: alioqui posset aliquis ex Ovidii *pampinea hasta Heroid.* 13. 33. efficere hastas *gramine circumsdatas.* Nostram sententiam probant etiam Perburgius, Gesnerus, et alii.

GRAM-

GRAMMATICA. Orat. I. 42. *quid sit, quae objecta habeat?*

GRAMMATICI. Div. I. 18. *grammatici, interpretes poetarum.*

GRASSATOR. Fat. 15. *genus latronum, quod in urbe vicos obsidebat, et obvios injuriae opportunos verberabat, spoliabat, et morte territabat; de quo Torrent. et Casaub. ad Sueton. Aug. 82. Rudacus ad Pand. p. 342.*

GRATIA. Att. V. 20. *erat nostrum nomen in gratia.* Manil. 24. *aliquam bonam gratiam sibi quaerere.* Muren. 20. *provincia Murenas multas bonas gratias attulit, ubi vid. Graev. Sull. 16. gratiam referre, pro, ulcisci. v. Graev. it. ad Or. ad Quir. p. Red. 9. ad Div. I. 1. gratiam nostram extinguit hominum suspicio, h. e. nihil efficere, quamquam gratiosus apud homines, possum; quia suspicantur, etc.* Verr. III. 82. *in beneficii gratiaeque loco ponere. Elegans est haec forma: ponere aliquem in gratia vel gratiam, ut Att. V. 3. 11. VI. 1. etc. quae significat, efficere aliquem apud alterum gratiosum, commemorando ejus in ipsum amore, studio, etc.* v. Gronov. ad Liv. XLIV. 14. *esse cum aliquo in gratia, ad Div. I. 9.*

GRATUITUS. Q. Fr. II. 15. *Comitia gratuita, i. e. in quibus nulla largitio versata est.*

GRATULATIO. *jungitur laetitiae.* Verr. IV. 34. *summa cum gratulatione civium et laetitia reponitur statua.* Flacc. 89. *quanta laetitia . . . quanta gratulatio.* * Muren. 41. *in sua gratulatione, i. e. cum Consul designatus esset.* * *dies festus, quo Diis gratiae aguntur pro re lacta.* ad Div. XI. 13. *hac tam recenti gratulatione, quam Diis ad omnia templa fecimus.* * Catil. IV. 10. *gratulatio reip. conservatae.* ad Div. V. 7. *quarum rerum gratulatio.*

GRATULATOR. Fin. II. 33. *Sed v. not.*

GRATUS. ad Div. III. 8. *grati in te bene merito.*

GRAVIDATUS. Nat. D. II. 33. *gravidata feminibus terra.*

GRAVIS. *qui oratione gravi, magnifica utitur.* Or. III. 45. *graves simus. Sen. p. R. 6. graves oculi, sunt eorum, qui nondum edormivere crapulam. magnam vim habens.* ad Div. XIII. 29. *quod per se est grave.* ibid. X. 12. *litterae graves. quem homines verentur.* Agr. II. 17. *grave est nomen imperii. magnanimitas.* Arch. 7. *excellenti animo et virtute homines . . . moderati et graves.* * Verr. II. 6. *graves civitates, sunt illustres, et propterea magnam auctoritatem ac fidem obtinentes. Sic de civitate Romana est Vatin. 13. passive.* Agr. II. 26. *succumbenti jam, oppresso, Sullanis oneribus gravi. sonus humillimus: ita basso: opponitur acutissimo.* Or. III. 61. I. 59.

GRAVITAS. Att. XI. 22. *gravitas coeli, est pestilentia aëris.* * Fin. IV. 12. *gravitas membrorum, est debilitas et dolor; ubi vid. Davif. Similiter dicit in Tusc. III. 1. gravitas et dolor corporis: ubi frustra Bentlejus malebat pravitas, ut bene judicat Schultens ad Proverb. Salom. c. 25. Porro Acad. II. 17. est gravitas sensus, i. e. hebetudo, imbecillitas.* Or. III. 11. *gravitas linguae, est sonus vocis paullo agrestior et rusticanus. Pearceius praeter rem legi vult pravitas. Nam pravitas latius patet gravitate. Gravitatis in deteriorem partem de multis rebus dicitur, ut vidimus. Aliud est gravitas orationis, quae semper in laude est, aliud gravitas linguae. Sic gravitas vultus in laude, gravitas oris est vitium animae. severitas, in Caecil. 3. gravitas judiciorum. magnificentia, dignitas. ad Div. X. 12. gravitas lentitiarum, etc. magnitudo.* Agr. II. 82. *gravitatem imperii ac nomen sustinet. constantia, aequalitas in vivendo.* Offic. I. 21. * Or. I. 13. *gravitas sermouis opponitur tenuitati.* Or. 31. *cum orator gravitatis locis utitur.*

Ee 5

GRA.

GRAVITER. ad Div. X. 17. *graviter* se habere, *pro* aegrotare.

GREGALIS. *sodalis, aequalis.* Or. II. 62. *gregales* cum in campum non venisset, requirebant. ad Div. VII. 33. *gregalibus*, quibus, te plaudente, vigebamus, amissis, etc.

GREMIO. Pis. 5. haec sunt in *gremio* sepulta consulatus tui.

GREG. in *contentum* dicitur. Rosc. Am. 32. ego in *grege* annumerer.

GUMIA. Fin. II. 8. *e Lucilio*, vox antiqua, quae *helluonem* et *gulae mancipium* significat.

GURGES. Verr. III. 19. vorago et *gurgēs* vitiorum. Dom. 47. ille *gurgēs* simul tecum *helluatus* est languinem reipublicae.

GURGUSTIUM. Pil. 6. *Festus*: genus habitationis angustiae.

GUSTARE. *percipere vim, suavitatem alicujus rei.* Arch. 8. si ipsi sensu nostro *gustare* non possumus.

GYMNASIARCHUS. Verr. IV. 42. *est Praefectus et curator gymnasii publici; de quo genere hominum praeter alios v. van Dalei Disf. VIII.*

GYPSATUS. ad Div. VII. 6. quibus Medea *gypsatissimis* manibus persuasit, Quae sint *gypatae* manus, magna controversia est. Varias sententias vid. in editione Graev. et Lex. Fabr. Nicol. Loenf. Epiphyl. II. 10. de hisironica Medea interpretatur, quae, de more *gypsatæ* manus habuerit; refertque ad verbum persuasit, quem sequitur *Gonsalvus* ad Petron. 127. qui huc trahit illa: digitis adgubernantibus vocem; improbante Burmanno, qui ad Medeam referri putat, et Medeam, g. m. opponi matronis opulentis optimatibus.

GYRUS. Off. I. 26. homines secundis rebus effrenatos et sibi praefidentes tamquam in *gyrum rationis* et doctrinae duci oportere. Or. III. 19. oratorem in exiguum *gyrum* compellit: h. e. ad ejus

artem pauca refertis. *Ducta est metaphora ab equis, qui a domitoribus in gyrum aguntur crebro, ut mansuetiores et faciliores fiant.*

H.

HABENAE. Lael. 13. laxissimas *habenæ* dare amicitiae, quas vel adducas, cum velis, vel remittas.

HABERE. *habitare.* ad Div. VII. 6. quae Corinthum arcem altam habebant matronae. Rosc. Am. 46. qui in Brutiiis, aut in Salentinis habent: quamquam hic etiam intelligi potest praedia rustica. * habere dicuntur divites, liberi ab aere alieno. ad Att. VIII. 10. habere in numis. Verr. III. 86. habet in numis, in urbanis praediis, vid. Graev. ad Div. VII. 29. et simpliciter Off. II. 10. illum fortasse aljuvat, qui habet. Contra non habere dicuntur, quibus non est parata pecunia, sc. in arca: * suscipere, agere. Div. I. 43.

omitto nostros, qui nihil in bello sine extis agunt, nihil sine auspiciis domi habent. Verr. II. 29. iudicium habebunt; de petitore, et eo, unde petitur. * Attic. VI. 1. habet Junium in metu. * adhibere, Verr. I. 6. vim in inquirendo habere. Magna est confusio in libris scr. et edd. in formulis: habeo quod et quid; altera expressu est e Graeco ἔχω ὅτι, altera ex ἔχω τι. Quando sensus est, nihil habeo scribere, tum est dicendum et scribendum, non habeo quod scribam; quando autem est dubitantis, pro nescia quid scribam aut dicam, tum dicendum est, non habeo quid etc. Secundum haec libri corrigendi. * Quint. 25. studium et officium erga aliquem habere. * Verr. I. 23. habes, quomodo emeris? h. e. demonstrare potes? * Phil. II. 32. habebat hoc omnino Caesar: h. e. mos hic illi erat. * Phil. II. 28. res suas sibi habere jussit. Est formula divortii. * pro credere. Coel. 5. ad Verr. V. 25. * ad Att. XIII. 9. cum

hu-

haberem Dolabellam, i. e. cum apud me esset.

HABILIS. Orat. I. 54. *calcei habiles.*

HABITARE. Mur. 9. *habitare in foro.* Or. I. 62. *habitare in subfelliis. Utrumque de iis, qui crebro causus agunt. At Or. II. 38. qui habitaverunt in hac una arte tractanda, sunt, qui ei se totos dederant. ibid. 72. habitare in re, dicitur etiam orator, cum loco alicui immoratur augendi causa.* Planc. 27. *habitare in oculis populi: h. e. semper in urbe in foro, in concionibus esse, assiduitatem Cicero vocat.*

HABITUS. Or. III. 52. *habitus orationis, dicitur de triplici illo genere dicendi.* Arch. 7. *naturae ipsius habitu prope divinus: i. e. indole.* Brut. 91. *habitus corporis, est species et figura.* v. Burm. ad Sucton. Caes. 44. Div. II. 23. *habitu extorum et colore declarari futura.*

HACTENUS. *in tantum, eatenus.* Nat. D. I. 10. *nunc hactenus admiror eorum tarditatem.* Div. I. 8. *qui hactenus aliquid egit, ut etc.*

HAERERE. *versari diligenter, perpetuo in re aliqua.* Or. I. 38. *oratores dicuntur haerere in jure.* Att. XIII. 4. *haerere in libris.* Or. 40. *haerere in eadem sententia, de oratore, cum rem auget.* Verr. V. 64. *hic teneo, hic haereo, hoc sum contentus.* Phil. XIII. 3. *haerebunt in oculis nostris.* ad Div. VI. 5. *non posse te diu haerere in tam acerba injuria. *haerere dicuntur fuces injectae acedibus, etc. cum non sine noxa decidunt, sed incendunt; unde haec ducuntur: Rofc. Com. 6. haeret peccatum huic homini. Or. II. 54. facit dictum emissum haerere debet, Catil. I. 6. quod dedecus non haeret infamiae tuae. Graevius cum Grutero malebat, inhaeret fantiae tuae. De famae tuae non intercessem; inhaeret non opus videtur. *Mil. 21. haesit in iis poenis,*

quas etc. i. e. iniecit, velut piscis in rete, subiit, etc.

HAESITARE. *rudem esse.* Or. I. 10. *haesitare in majorum institutis.*

HALLUCINARI. *effundere temere aliquid, non admodum accurate loqui.* Q. Fr. II. 11. *epistolae debent interdum hallucinari.* Nat. D. I. 26. *ista a vobis tanquam dictata redduntur, quae Epicurus oscitans hallucinatus est.*

HARA. *stabulum porcorum.* Pil. 16. *Epicure, ex hara producte.*

HASTA. Verrin. IV. 56. *hastae gramineae. v. Gramineus. *auctio publica, quia hasta signum auctionis publicae: quamquam est, qui etiam in privatis hastam positam putet. v. Dukerus ad Flor. p. 346. Phil. VIII. 3. hasta Caesaris. conf. Off. II. 8. ad Div. XV. 17. hasta refrixit. *argumenta oratoris. Top. 17. Jcti patronis ad eorum prudentiam confugientibus hastas ministrant. *Mur. 21. hastam abjicere. De hasta amentata vid. Amentatus.*

HASTATUS. *est genus militum, quod in acie prima constituebatur, ut in media principes, in ultima Triarii. Div. I. 35. signifer primi hastati: h. e. primae centuriae hastatorum. vid. Lipsius Mil. R. II. 8.*

HAUD. *teneant tirones vim formulae: haud scio an; quae, cum dubitationem habere videatur, tamen simpliciter affirmat.* Fin. V. 3. *Aristoteles, quem, excepto Platone, haud scio an recte dixerim principem philosophorum. ad Q. Fr. I. 1. §. 10. ut tibi tanti honores haberentur, quanti haud scio an nemini, etc. Illustrantur haec dicendi genus multi laudati Duker. ad Florum III. 12. et Drakenb. ad Liv. XXXVII. 54.*

HAVEO. *aveo.* Att. V. 20. *haveo scire.*

HAURIO. *percipio, fero.* Coel. 24. *hunc hausit dolorem.* Dom. 1. *haurire me unum pro omnibus calamitatem indignissimam.* conf. Tulc. I. 35. *extr. quantas et quam inae-*

incredibiles haust calamitates. *Sic explicat bene etiam Burmannus ad Virgilii illud haurire supplicia Aen. IV. 385. Sic idem Virgilius: quae bella exhausta caneant, i. e. fortiter ad finem tolerata, ibid. init.*

HAUSTUS. locus, ubi aqua hauritur. Caccin. 26. aquae ductus, haustus, iter, actus.

HEBDOMAS. ad Div. XVI. 9. ad Tironem aegrotum: symphoniam Lysonis vellem vitalles, ne in quartam hebdomadam incideres. Hebdomas est spatium septem dierum, quo spatium morbi in deterius aut melius mutari solent: septimi enim dies sunt critici et disciplina medicorum.

HEBES. opponitur acuminato, Fragn. Acad. II. cur lunae nascentis alia hebetiora, alia acutiora videantur cornua. *opponitur subtili. Fin. II. 10. rhetorica forensis, cum populariter loquatur, est interitum paullo hebetior.

HEDRYCHUS. Tusc. III. 19. *hedrychum* incendamus. *Davissius* reposuit *hedychrum*, ex conjectura P. Victorii. Nam *hedrychus* nihil vox est, illa altera autem graeca. Illud autem scrupuli hic restabat, quod auctore *Dioscorido* I. 61. *hedychrus* est unguentum; de quo verbum incendamus dici non potest. Hunc scrupulum sublaturus *Davissius*, ex auctoritate MSS. primo demus et incendamus permutat; deinde pro incendamus, conjicit legendum: intendamus: i. e. porrigamus. Ejus sententiae subscribit *Buherius* ad h. l.

HELUARI. Dom. 47. *heluari* reip. sanguinem. Fin. III. 2. quasi *heluari* libris.

HELUO. Sext. 11. *heluo* patrias, *heluo* patrimonii.

HELUELLAE. minutae herbae, ad Div. VII. 26.

HEMICYCLUM. solium, sella major patris, v. c. familias. Lael. 1. Augur domi in *hemicyclio* sedens. Solium ita vocatur a figura semicirculari. *Sidon. Apoll. Ep. 14. 2.*

solii hemicyclum. vid. Gronov. ad Sueton. de Grammat. c. 17.

HERCISCERE. Or. I. 56. qui, quibus verbis *hercisci* oporteat, nescit, idem *herciscundae* familiae causam agere non potest. Caccin. 7. Aebutius nomine heredis arbitrum familiae *herciscundae* postulavit: h. e. ad divisionem provocavit, ut hodie loquuntur. *Hercisci* est dividi. Et hoc sensu jam *Ciceronis* tempore dictum esse *hercisci*, usitatamque eam vocem fuisse, loci allati, et alii, qui sunt apud auctores, dubitare nos non sinunt. Non minime igitur *Tribonianus*, et ex utroque usu in Dig. X. 2. titulum fecit de familia *herciscunda*, quicquid sit de corruptione verbi. Nam *Tribonianus* ejus auctor non fuit, nec haec vox Latinis juriscis ignota, ut *Salmasio* ad *Solinum* placet p. 891. sq. Ceterum credo et *Salmasio* et *Ger. J. Vossio* in *Etymol.* in *Hercisco*, quos sequuntur *Burm.* ad *Petron.* c. 141. et *Sueton. Ner. 5.* et *Pitiscus*, qui ad verbum *exscripsit Salmasiana*: credo iis, inquam, et ratio notationis docet, *herciscere* esse per corruptionem, aut potius contractionem duarum vocum in unam, pro *eretur* *ciscere* s. *cicere*. Est enim profecto a graeco *ἑρκος* ortum, aut latino *erceo*, pro *arceo*, a quo dividendi vis duci non potest. Veteres, quorum divitiis in pecoribus erant, ut notum est, aulam habebant ante aedes, h. e. spatium septu circumdatum, quod septum *ἑρκος* appellabant, unde *ἑρκος* apud *Homerum*. v. *Ind. Eustath.* in *ἑρκος*, etc. *Jupiter ἑρκίος*, etc. Hinc non mirum, si *herctum*, quod est proprie locus clausus, (unde Graecis *ἑρκτός*, item *ἑρκτός*, *carcer*.) pro patrimonio, auctore *Donato* apud *Servium* ad *Virgilium Aen. VIII. 642.* et pro hereditate dictum est. Cum ad divisionem provocarent heredes, *herctum* ciendum erat, h. e. movendum loco suo, non, ut *Salmasio*, *Vossio*, *Burmanno* placet, di-

dividendum: v. *Ciere*: hinc herctum *ciere* pro *dividere dictum*. Similiter *movere est pro accipere*: a Caecilio numum *movere* non possum. *vid. in Movere*. Ut numus accipi non potest, aut dari, nisi moveatur: sic herctum non potest dividi, nisi moveatur seu *ciatur*. Viri docti, quos dixi, conjiciunt, veteres *ICTos* dixisse: familiam, herctum *ciscere*, ac pro *pro dictum* deinde: familiam herciscere.

HERCTUM. v. *Hercisco*, et *Citus*.

HERE. pro *heri*. Att. X. 13. in ed. Rom. ubi v. *Malasp. ibid.* XV. 1. conf. *Quintil. I. 7. Vossii Etymol. in Heri*.

HERES. Verr. I. 43. f. *heres secundum* filiam institutus, ut, sc. ea demum sine heredibus mortua, heres sit bonorum, qui dicitur heres secundus. Cluent. 11. Top. 4. Verr. I. 43. ad Div. XIII. 61.

HEREDITAS. Flacc. 34. *hereditas* lege ab eo venit. cf. Verr. I. 10. etc. unde hereditate accepta pecunia adventitia dicitur.

HERMATHENAE. Att. I. 3. *Statuae ex Mercurio et Minerva*.

HERMERACLAIE. Att. I. 10. *Statuae e Mercurio et Hercule*.

HEROUS. Orat. III. 47. *pes herous, qui in heroico carmine adhibetur, anapaesius, dactylus, spondeus*.

HIARE. Verr. II. 54. *hians avaritia. *elisionem vocalis literae negligere*. Or. 45. poëtae, qui, ut versus facerent, saepe *hiabant*, ut Naevius.

HIATUS. neglecta *eliso*. Or. 23. habet ille tamquam *hiatus* concursu vocalium molle quiddam.

HIBERNUS. Att. IV. ult. *hibernam legionem eligendi optio delata*. Legio hiberna est, quae in hibernis est. Eadem forma usus est Sueton. in Cajo, c. 3. ubi *vid. Gronov.*

HIC. praesens, qui est nunc, hoc tempore. Or. I. 1. *hi mores*. Verr. II. 3. ad illam veterem disci-

plinam, non ad *hanc*, quae nunc increbuit. *ibid.* III. 90. *haec* licentia. Q. Fr. I. 1. praesertim cum *hi* mores ad ambitionem incubuerint. *pro ille: Rosc. Com. 2. quid est, quod negligenter scribamus *adversaria*? quid est, quod diligenter conficiamus *tabulas*? quia *haec* sunt menstrua, illae sunt aeternae: etc. v. Gronov. Obs. III. 16. Sanct. Minerv. II. 9. et ibi Perizon.

HIR. Fin. II. 8. *vola manus, qua utuntur interdum, qui furtim vinum gustant, cum siphon aut aliud instrumentum non est ad manum, ut vidit Scaliger*.

HIRUDO. sanguisuga. Att. I. 13. *plebs hirudo aerarii. Forma loquendi ducta est e Plauti Epidic. II. 2. 4.*

HISTORIA. ad Att. II. 8. *historia* dignum, i. e. cognitum dignum, sic Graeci *ιστοριαν* dicunt.

HISTORICUS. Muren. 7. homines literati et *historici*. Or. 36. *historicus* sermo, quotidiano distinguitur.

HIULCUS. Or. III. 43. *hiulcus* concursus verborum. *ibid.* 44. voces *hiulcae*. v. *Hiatus*.

HOMO. pro bonis hominis. Rosc. Am. 8. hominis studiosissimi nobilitatis manceps sit Chryfogonus: i. e. bonorum ejus manceps, sector, sit. Sic homines vendi, venales pendere dicuntur, pro bonis eorum. *Tusc. III. 32. eum nihil hominis esse. Q. Fr. II. 11. vicum te putabo, hominem non putabo. Or. II. 10. nox te expolivit, hominemque reddidit. *homines de urbe et vita urbana dicuntur. Offic. III. 31. filium ab hominibus relegasset, et ruri habitare jussisset. cf. Horat. Sat. II. 6. 92. *cum subst. ut homo histrio, Or. II. 46. *ad Att. IV. 15. si vis homo esse: i. e. humanitatem sequi, et ostendere, te sensus humanos habere.

HOMULUS. homuncio. Pis. 25. hic homulus ex argilla et luto fictus Epicureus.

HONESTAS. *decus, laus.* Mur.

40. ceterae ante partae *honestates*.

* *de hominibus, ut decus.* Sext.

51. in qua omnes *honestates* consentiunt. * *magnificentia, sublimis.* Or. III. 31.

rerum copia verborum copiam gignit, et si est *honestas* in rebus, existit ex rei natura quidam splendor in verbis.

* *bona fama, opp. infamiae.* Rosc. Am. 39. damnatus per arbitrum, et rem restitueret, et *honestatem* omnem amitteret.

HONESTE. *pulchre.* Q. Fr. III.

1. id tectum *honeste* vergit in tectum inferioris porticus.

HONESTUS. *splendidus.* Brut.

81. quis sit? ac quomodo differat

ab honoratus? ubi v. Verr. II. 23.

honestus eques. Unde *honestissimi*

homines vocantur *publicani*.

Manil. 7. * Quint. 13. *honestius*

judicium, quod *summae* ejus, cui

intenditur, non tantum periculum

affert. * *honestissimo* adv. ad Att.

IX. 7.

HONOR. in plurali de magi-

stratibus dicitur. v. ad Div. X.

9. 10. etc. de magistratu autem in

singulari. Sic Sull. 1. 18. honor

de consulatu. cf. Mur. 14. Inv. I.

54. etc. Flacc. 1. honoris potius

L. Flacci adiutorem futurum. Ibi,

quia Faërrui Codd. habuerunt ho-

norum, Graevius honorum mabe-

bat, quod est usitatus de magi-

stratibus. Sed de consulatu sermo

est, non de pluribus magistrati-

bis: ergo singulari opus. Nun-

quam vidi, cum honores diceren-

tur de uno magistratu. * *prae-*

miuum, donum, et quicquid hono-

ris causa datur, aut datum ho-

nori est. Sic de hereditate Quint.

4. ut ad quem maxime moeror

morte sua perveniret, ad eum ma-

ximum etiam *honus*, etc. Rosc. Am.

37. nonne satis fuit, his gratias

agi? denique ut perliberaliter age-

retur, honoris aliquid haberi? cur

tria praedia tantae pecuniae statim

Capitoni dantur? *ibid.* 47. quod

viris fortibus *honus* habitus est;

laudo. ad Div. XVI. 9. ut medi-

co *honus* haberetur. Sic Grucci

τιμὴν pro praemio afficere, item
ἐπαίνους. * Fin. II. 10. *honus*
profundus.

HONORARIUS. *arbitri epithe-*

ton, quod honoris causa ad ali-

quem arbitrium defertur. Tusc.

41. quorum controversias solebat,

tamquam *honorarius* arbiter, ju-

dicare Carneades. Rosc. Com. 5.

honoraria opera amici (sc. *arbi-*

tri). * *honorarium est, quod non*

debemus, sed nostra sponte faci-

mus, libere, honoris causa. Opt.

g. d. 1. docere debitum est, dele-

ctare *honorarium*, permovere ne-

cessarium. Sic Pil. 35. *honor-*

arium frumentum. v. *Frumentum.*

HONORATUS. *qui magistra-*

tus gerit aut gessit. Brut. 81. qui

honorem sententiis et suffragiis

adeptus est, - is mihi *honestus* et

honoratus videtur. sc. *honestus*

refertur ad sententias in Senatu;

honoratus ad suffragia populi.

Off. I. 39. hominis *honorati* et

principis domus. Or. 9. Thucydi-

des fuit *honoratus* et nobilis,

Cato 17. *senectus honorata.*

HORA. *de clepsidra judicaria*

est Brut. c. 54. *de horologio est*

N. D. II. 38.

HORNOTINUS. *hujus anni.*

Verr. III. 18. frumentum *horno-*

tinum.

HORRIDE. *dure, aspere.* Quint.

18. *horride* vivere. * *sine orna-*

mentis, minus elaborate. Or. 9.

horride dicere. *ibid.* 25. *de orato-*

re in genere tenui: iisdem orna-

mentis utetur horridius, i. e.

simplicius, minus elaborate et

polite.

HORRIDUS. *asper, durus.*

Quint. 18. *vita horrida* et *arida.*

* *minus elegans, politus.* Orat. 11.

horrida pictura, quae non habet

colores lactos et nitidos. Or. 5.

horrida oratio, de tenui. * *incul-*

tus. Verr. III. 18. *horridus* cam-

pus. * Div. II. 13. *jecur horridum*

et exile, opponitur nitido. iisdem

modis dicitur *horridulus*, Att. II.

1. Or. 45.

IIOR-

HORROR. *frigus febrile.* Att. XII. 6. *sine horrore est.* v. *Duker. ad Flor. p. 300.*

HORTOR. Att. VII. 14. *pacem quidem horturi non desino: ubi tamen quidam libri habent ad pacem.* v. *Græv. Fragm. Cornel. I. legem dedit, an tulit, an rogavit, an hortatus est. De hac forma egit Gronov. ad Statium et ad Tacit. A. XI. 3.*

HOSTIA. Agr. II. 34. *hostiæ majores.* Leg. II. 21. *hostia maxima parentare.*

HOSTIS. Off. I. 12. *qui olim dictus? scil. peregrinus.*

HUMANE. *moderate.* Tusc. II. 27. *humane ferre aliquid.* ad Div. VIII. 10. *de provinciis non humane loquitur.* * *hilarare, festive.* Tusc. III. 27. *aliquid fecit humanius, aut dixit hilarius.* ad Div. XVI. 21. *Cratippus sublata severitate philosophiæ humanissime nobiscum jocular.* *Broukhysius sic dictum putabat, ac si scripsisset: sapientius humane (h. e. verbis communibus et vulgaribus) quam philosophice.* v. *Burm. ad Petron. 100. male.* humane opponitur severitati, quæ solet esse philosophorum.

HUMANITAS. *varie dicitur apud Ciceronem. Primum pro natura ipsa humana.* Rosc. Am. 22. *magna est vis humanitatis.* Orat. I. 22. *Omniem vim humanitatis tenere, causasque eas, quibus mentes aut incitantur, aut reflectuntur.* * *hinc humanitas dicitur de omnibus rebus, quæ hominibus sunt attributæ natura, de ingenio, de propensionibus, sensibus, et omnibus, quæ in homines, quæ homines sunt, cadunt.* Itaque 1) dicitur de desiderio et amore nostrorum. Att. IV. 15. *humanitatem tuam amoremque in tuos reditus celeritas declarabit.* 2) *de studio valetudinis.* ad Div. XVI. 11. *fac, quod humanitatis tuæ est, ut nullam aliam rem cures, nisi ut valeas.* 3) *de sensu doloris, lætitiæ, etc. in rebus lætis et tristibus.* Rosc. A. 53. *sensum humanitatis amitti-*

mus. Lael. 13. *humanitas ex animo extirpata.* Tusc. IV. 14. *habet humanitatis speciem misericordia, metus.* Or. 40. *humanitatis mollitudo.* Att. XIII. 2. *humanitatem omnem exuere.* Rosc. A. 16. *natura tibi dedit, ut humanitatis non parum haberes.* 4) *de studio exhilarandi se, ubi in otio sis, aut locus patitur.* Or. I. 8. *quid in otio tam humanitatis proprium, quam facetus sermo?* * *Porro, quia* 1) *literarum solus homo capax est,* 2) *humanam naturam, h. e. ingenium, mentem, animum, moresque literæ expoliunt, ut tamquam magis homines simus, et eo lutiùs a brutis sejungamur, unde* Fin. V. 19. *animi cultus humanitatis cibus appellatur.* 3) *homo natura ducitur sciendi cupiditate, eumque adeo* 4) *vel maxime decent, propterea studia literarum appellantur nomine humanitatis.* Or. I. 16. *omnes humanitatis partes.* *ibid.* 9. *omne genus humanitatis.* *ibid.* II. 27. *politior humanus.* *ibid.* 10. *inops humanitatis.* cf. *Muren. 9. Arch. I. ubi v. Pufferat.* *ibid.* 2. etc. Or. I. 61. Q. Fr. I. 1. *Studiis humanitatis autem contineri omnes artes liberales, vel inprimis Philosophiam, item Mathefin; cum loci, quos hic posuimus, demonstrant, tum a nobis demonstratum est in pro- lusione: De finibus humaniorum studiorum regundis, a. 1738. edita.* * *Sed quemadmodum homini proprium est scire, ita etiam ei quædam officia propria sunt, quæ adeo præstare aliis debet, et quia ipse homo est, et quia hi, quibus ea præstat, homines sunt, adeoque naturæ quodam vinculo cum eo juncti. In quo observandum est, Latinos tres habere gradus in iis rebus, quas aliis debemus, ut sunt tres gradus conjunctionis inter homines. Primus gradus est ipsius naturalis conjunctionis, quæ omnes homines amplectitur: huic est proprium vocabulum humanitatis. Alter gradus est ejus conjunctionis arbi- tra-*

*trariae, quae est inter cives, socios, verbo, aequales: huic respondet officium. Tertius gradus est inter magistratus et cives, parentes et liberos, conjuges, fratres, benefactores et eos, qui beneficia accepere, etc.: huic proprium est pietatis vocabulum. Itaque saepe haec verba ut diversa junguntur, sed permutantur tamen etiam interdum: pietatis et officii verba interdum uno necessitudinis continentur, v. c. ad Div. X. 34. *humanitatis* et necessitudinis causa eorum salutis rationem habuimus. *ibid.* XI. 28. ab officio aut ab *humanitate* desciscere. cf. Verr. II. 47. Off. III. 10. omisit et pietatem et *humanitatem*, (*de fratricida*). Itaque *humanitas* significat multa, ut *facilitatem, acquitatem animi in ferendis malis, misericordiam, acquitatem erga alios, mansuetudinem, placabilitatem, etc.* ad Div. XI. 22. ut vel *humanitatis* tuae vel mea causa eum conservatum velis. Q. Fr. I. 1. *humanitatis* est, aliorum consulere commodis. Att. XV. 1. *humanitas* edictorum. XV. 16. *humanitatis* tuae est ignoscere. Off. III. 6. in figura hominis feritas et inhumanitas belluae a communi tamquam *humanitate* corporis segreganda est. Arch. 11. *humanitas* opponitur acerbitati. Catil. IV. 6. *humanitas* et misericordia. Quint. 16. *humanitas* communis. Or. II. 56. *humanitatis* est responsio. Verrin. II. 40. *humanitatis* rationem habere. ad Div. V. 21. tibi cum summi in *humanitatem*, tum etiam literas profuisse, *se. ut ferres injurias*. ad Div. XI. 27. *humanitas* tua, qui amicum etiam mortuum diligis. Lael. 2. nec fuisse id (*se. moderate ferre mortem amici*) *humanitatis* tuae. Mil. 13. crudelius punitus est, quam erat *humanitatis* meae postulare. Cato 1. *humanitatem* (*acquitatem in rebus humanis ferendis*) et prudentiam Athenis deportasse. Off. III. 23. militate potius dirigi officium, quam *humanitate*. Phil. II. 4. hu-*

manitatis expert, qui literas sibi ab amico scriptas, rupta amicitia, profert. * *cultus humanus, vitae ratio homine digna*. Sext. 42. *vita humanitate* perpolitata. Or. III. 15. ut puerorum mentes ad *humanitatem* et virtutem fingerentur. Div. II. 38. barbari *humanitatis* expertes. * *Quia denique homini proprium est ridere, laetari rebus laetis, jocari*; Or. I. 8. *propterea humanitas est etiam pro urbanitate, lepore*. Att. I. 13. *sal humanitatis* sparsae. ad Div. XI. 27. *lepos, humanitas*, literae. Rosc. A. 41. literis eorum et urbanitate ducitur, - horum literas adamavit, aut *humanitatem*. Verr. III. 4. at sermone, at literis, at *humanitate* ejus delectantini. Or. II. 67. Socratem in hac ironia dissimulantiaque longe lepore et *hummitate* omnibus praestitisse.

HUMANITER. *aequo animo, ut homo debet ea, quae scit homini occidere posse et solere*. Att. I. 2. *ferre humaniter*. * *hilarare*. ad Div. VII. 1. neque nos lepore tuo, neque tu meo frui posses propter molestissimas occupationes meas: quibus si me relaxaro, - docebo profecto, quid sit humaniter vivere. v. *Humane*.

HUMANUS. *homo*. Att. XIII. 21. pollum falli, ut *humanus*. *Plura exempla suppeditabat Gronov. ad Liv. III. 9. Heins. ad Silium VII. 5. Huc refer illud Verr. II. 69. nullum est aliud genus humanum in provincia*. * *ab homine expectandus, hominibus usitatus et naturalis*. Verr. III. 97. *humana et usitata ratio*. Tusc. III. 6. *humanum* id quidem, non enim e filice nati sumus. Or. 62. oratio composita aufert *humanum* sensum actoris. h. e. facit, ut non possit cum animi commotione, quae hominibus solemnis est in his rebus, dicere. * *doctus*. Or. II. 1. *humanissimus* homo. * *homine dignus*. Or. I. 8. *humanus cultus*. Arch. 7. animi adversio *humanissima*. Acad. IV. 41. *humanissima* completur animus voluptate. * *aequus, mode*

deratus. ad Div. X. 24. moderatissimi atque humanissimi sensus fuit. *urbanus, lepidus. Fin. II. 31. homo bellus et humanus. *acutus, sive etiam curiosus, quia hominibus hoc innatum est, ut velint scire, inprimis ea, quae occultantur. Verr. V. 28. Syracusani homines, periti et humani, qui non modo ea, quae perspicua essent, videre, verum etiam occulta suspicari possent; habebant rationem quotidie piratarum, qui securi ferirentur, quam multos esse oporteret, coniciebant. *humana et res humanae dicuntur, quae hominibus propria sunt, iis accidere possunt, divitiarum, honores, morbi, pericula, paupertas, mors, etc. Offic. I. 4. humanarum rerum contentio. Leg. II. 17. quae fateor humana esse. Lael. 5. amicitiam omnibus rebus humanis antepouatis. cf. Fin. II. 41. V. 25. ad Div. IV. 12. VI. 1. Att. XV. 20. Tusc. III. 24. etc. Or. I. 18. res humanae dicuntur virtus et vitium. Fin. II. 12. scientia rerum divinarum et humanarum. v. Divinus. *Or. 34. humana dicuntur de jure civili et historia. *humanum jus. v. Jus.

HUMATUS. Leg. II. 22. et quod communiter nunc in omnibus sepultus est, ut *humati* dicantur, id proprium tum erat in iis, quos humus injecta contegeret. Hunc locum miror neminem vidisse ex viris doctis, qui in Nepotem scripsere, qui Eumen. 13. extr. humare dixit pro sepelire, cremare.

HUMILIS. *supplex.* Inv. I. 56. humilis oratio. *inferior, deterior. Inv. I. 4. humilior multis rebus est homo bestiis.

HUMILITAS. de homine inopi, neque gratia neque pecunia potente. Quint. 1. nihil est quod humilitatem cujusquam gravitas et virtus iudicis consoletur. *opponitur magno animo, cum aliis supplicamus, et indigna nobis facimus. Inv. I. 56. nam saepe vir Cic. Clav.

tus et magnificentia . . . plus proficit, quam humilitas et obsecratio. Or. I. 53. haec Rutilius valde vituperabat, et huic humilitati dicebat vel exilium fuisse, vel mortem anteponendam.

HYDRAULUS. Tusc. III. 18. hydraulus ut audiat voces potius, quam Platonis. Hydraulus fuit instrumentum musicum, simile huic nostro, quod inflatum spiritu sonos edit. Nam quod in hoc nostro spiritus, id in illo aqua efficiebat. De eo est egregia disputatiuncula in Chrestomathia Pliniana Gesneri p. 404. sq. cf. Burm. ad Petron. c. 36. E veteribus lege Vitruvium X. 13. Claudian. de Consul. Mallii Theod. v. 434. seqq. Anthol. I. 16. etc. Ceterum nescio, quomodo in animalum induxerit Buharius, credere, hydraulam tantum de instrumento dici, non hydraulum: eum hydraulus passim occurrat, v. c. Plin. II. N. IX. 8. hydraula tantum apud Vitruv. X. 10. quem locum tamen Salmasius ad Solinum p. 416. post alios vitiosum iudicat, *μὲναιος, μὲναιος, μὲναιος*, de instrumento dicitur: terminatio a et es in huiusmodi verbis non est instrumenti, sed instantis, ut in pythaulis, pythaula, choralis, choralia, etc. Et sic hydraulas dixit Capella: item Sueton. Ner. 54. ubi tamen est varia lectio hydraulus. v. Savaronem ad Sidon. Ep. I. 2. p. 19. ubi de hoc instrumento agit. Ceterum, quia Victorius reperit in quibusdam Codd. hydrauleos, et in aliis graece scriptum fuit hoc verbum, ut docet Buharius; non intercedam, quo minus hydraulis verbum Ciceronianum putetur, quando etiam Graeci *ὕδραυλις* habent.

HYPODIDASCALUS. *magister secundarius.* ad Div. IX. 18.

HYPOMNEMA. ad Div. XIV. 21. multum temporis mihi eripitur in describendis hypomnematibus: h. e. praeceptis et dictatis magistrorum.

HYPOTHECA. ad Div. XIII. 56. *hypothecae commissae sunt. v. Ind. Gr. ὑποθήκη. Salmas. Mod. usur. c. 11. sq.*

I.

I. litera. Orat. III. 12. Cotta noster, cujus tu illa lata, Sulpici, imitaris, ut *jota* literam tollas, et E plenissimum dicas, non mihi oratores antiquos, sed inefiores videtur imitari.

JACERE. *commorari aliquamdiu alicubi.* Att. XI. 6. *jacere* Brundisi. * *in medio esse, nondum occupatum esse.* Or. III. 45. sed ea *jarentia* sustulimus e medio. etc. * *jacere dicuntur, qui minus gratiosi sunt.* Att. X. 7. *jacere* Caesarem offensione populari. *Inprimis autem, qui nullam spem magistratus consequendi habent, cum candidati sint, aut eam ipsam ob causam, quia nihil sperant, ne petunt quidem.* Muren. 8. multis viris fortibus ne ignobilitas generis objiceretur, meo labore esse perfectum; qui - - *jacebant.* *ibid.* 21. videsne tu illum tristem? *jacet*, diffidit, abiecit hastas. Off. III. 20. C. Marius, cum a spe consulatus longe abesset, et jam septimum annum post praeturam *jaceret*, neque petiturus unquam consulatum videretur. * *contemni, parvi duci.* Phil. VI. 5. *jacet* beneficium Nuculae. Tusc. I. 2. *jacent* ea semper, quae improbantur. Rosc. Com. 1. *jacet* pecunia extraordinaria? h. e. *ita negligis, ut non referas ex adversariis in tabulas.* Off. III. 33. *justitia jacet.* Acad. IV. 43. *virtutem jacere.* * *diminutum esse.* Rosc. Com. 12. *jacent* pretia. v. *Passerat.* ad h. l. *Sic dicuntur agri jacere* ad Att. IX. 8. et ap. *Petron.* 44. * *consulatum esse.* Div. II. 51. *jacet* igitur tota conclusio. Fin. V. 28. *jacet* omnis ratio Peripateticorum. * *ad Div. VIII. 6. dici non potest, quomodo hic omnia jaccant; h. e. nihil agatur. * nil valere, nil efficere.* Mil. 18. *jacent* suis testibus. * *Adjicie-*

mus etiam formas quasdam promiscue. Verr. I. 39. in oblivione *jacere.* Or. II. 15. in silentio *jacere:* de ea re, de qua nihil scriptum est aut praeceptum. Att. X. 4. *jacere* in morore. ad Div. V. 17. tempora in ruinis reip. *jacuerunt.*

JACIO. *proprie dicitur de misfilibus, in primis telis; unde transfertur ad alia, quibus aliquem laedimus, et tamquam vulneramus.* Planc. 12. *jacis* adulteria. Rosc. Com. 9. *jacere*, crimenu. Sull. 7. *jacere* contumeliam. Or. 26. *jacere* et mittere ridiculum. * *significare, denunciare, minari.* Att. II. 7. illud quid sit, scire cupio, quod *jacis* obscure. *ib.* 23. terrores *jucit* atque denunciat. * *edere, ostendere.* Att. XV. 26. nonnullos interdum *jacit* igniculos viriles. * *ponere.* Agr. II. 15. gradum et aditum *jacere.*

JACTARE. *est motus quasi profusionis.* Tusc. II. 23. *jactare* caelum. * *ostentare, insolenter se efferre, gloriari.* Deiot. 10. quantos concursus facere solebat, quam se *jactare*, quam ostentare. Att. II. 21. qui antea solitus esset, *jactare* se magnificentissime in illo loco lummo cum amore populi, - - ut ille tum humilis, ut demissus erat. Flacc. 26. in hac igitur urbe se *jacent*, quam oderunt. Rosc. A. 9. in bonis Sext. Roscii se *jactantem.* Catil. II. 9. qui se insperatis repentinisque pecuniis sumtuosius insolentissime *jactantur.* cf. Or. II. 58. * *Hinc etiam orator dicitur se jactare: item philosophus, cum argumento alicui confidit, ei immoratur, id urget, etc.* Verr. V. 1. novilocum: video, ubi se *jactaturus* sit Hortensius. Fin. I. 10. in quo se *jactare* posset vestra oratio. Rosc. A. 32. quo te modo *jactares.* cf. Flacc. 20. * *venditare se, gratiam captare.* Sext. 53. ita se in populari ratione *jacturat.* Att. II. 1. v. Graev. qd Cic. ad Div. VIII. 10. video Curionem se dupliciter *jactaturum.* Quamquam ibi *jactare dictum esse aliter*

*aliter puto, nempe, ut ad Div. II. 15. in qua tu te non magnopere jactas: h. e. nihil magnopere agis, quiescis. *Est adeo pro placere. Brut. 66. non ita diu jactare se potuit, etc. *Est etiam actionis vitium, quod scilicet proprium est fere iis, qui se venditant, aut sibi in aliqua orationis parte nimis placent. Brut. 60. nisi se suo more jactavisset, hodie te istic muscae comedissent. Verr. III. 19. jactabis cerviculam; de Hortensio. *commovere se. Tusc. II. 19. his tu praesentibus genere, et te jactare non audebis. *Tusc. IV. 10. jactantibus se opinionibus inconstanter et turbide. *Jactari dicuntur, qui aut in turba aliqua ab uno loco in alium trudentur, ut consistere non possint; Planc. 7. jactor in turba, Verr. I. 26. jactatur domi suae; aut a maritima tempestate deprehensi sunt; Rosc. A. 26. jactantur fluctibus. hinc est, quacunque ratione vexari. Planc. 23. inique se a tuis jactatum. Quint. 2. jactata et agitata aequitas. in Caecil. 14. te vero quam sit omni ratione jactatus. Planc. 4. nostrum est, qui in hac tempestate populi jactemur ac fluctibus. Att. XI. 16. si recipior ab his - - sin jactor. *Offic. III. 20. jactabatur numus sic, ut nemo posset scire, quid haberet: h. e. pretium ejus varium erat, modo majus, modo minus. *agitare aliquid, saepe commemorare. Cluent. 47. jactare rem in concione. *de sermonibus disseminatis. Catil. IV. 7. jactantur voces. *saepe, multum in re aliqua versari. Or. I. 38. jactare se in caulis centumviralibus. *minari, denunciare sermonibus. ad Div. VIII. 6. Legem viariam alimentariamque jactavit. Sext. 23. terrorem suum falso jactare. Quint. 14. minae jactentur.*

JACTATIO. vitium animi ex arrogancia et fastu. Tusc. IV. 9. jactatio est voluptas gestiens et se effrens in insolentius. *jactatio est etiam studium captandae gratiae,

venditandi se alicui. Har. R. 20. hic primus aditus ad popularem jactationem. Cluent. 35. Prov. C. 16. jactatio popularis. Or. 3. jactationem habuit in populo eloquentia. *de nave in tempestate. Muren. 2. e magna jactatione terram videre. v. Jactare.

JACTATUS. Verr. III. 6. te jam Praetore jactatum (sc. sermonibus) crimen. Cluent. 32. jactata res (int. in concione). Quint. 2. agitata et jactata aequitas. Or. I. 16. jactatus in opere gladiatorio. Mdr. 12. vulgata atque in manibus jactata. v. Jactare.

JACTURA. pecunia, inprimis magna, largitione, mercede, aut alia ratione consumpta. Coel. 16. nulli sumus, nulla jactura, nulla versura. Att. VI. 1. exhausta sumptibus et jacturis provincia. Manil. 23. quibus jacturis homines in provincias proficiscantur. Cluent. 8. ipsum Aurium, non magna jactura facta tollendum interficiendumque curavit. cf. Mil. 27. Fin. II. 24. Gron. de Sest. p. 284. *Att. XVI. 2. cum tanta a nobis facta sit jactura juris. ad Div. IV. 5. in unius mulierculae exempla jactura facta est.

JAM. in transitionibus dicitur pro deinde; sed est interdum statim in principio. ad Div. IV. 5. V. 2. Jam illud etc. Manil. 11. jam vero virtuti Cn. Pompeji quae par inveniri potest oratio. *pleonastice cum nunc. Att. I. 6. HERNIAE tui - - jam nunc admodum me delectant. *distinguitur etiam a nunc, et est paullo minus, i. e. mox. Or. 63. jam videbimus: nunc - - dicendum est.

JANI. transitiones perviae Nat. D. II. 27. de quibus vid. Interpr. ad Sueton. Aug. 31. *Est etiam vicus Jani nomine dictus. Off. II. 25. boni viri, qui ad Janum mercedem sedent: qui sunt foeneratores. v. Manut.

JANUA. dicitur de foribus profanis. Nat. D. II. 27.

ICERE. Pison. 12. foedus, quod icerus. Balb. 16. icisse foedus.

FI 2

ICHNEU-

ICHNEUMON. Nat. D. I. 86. *de hoc consulendus Plin. VIII. 24.*

ICTUS. Fin. I. 10. voluptas non dolendi non movere potest appetitum animi: nec ullum habetictum, quo pellat animum.

IDEA. Or. 3. has rerum formas (sc. animo comprehensus) appellat ideas ille non intelligendi solum, sed etiam dicendi auctor gravissimus et magister Plato. v. Ind. Gr.

IDEM. Catil. I. 8. menullo modo posse iisdem parietibus tuto esse tecum: i. e. quibus tu: sic enim intelligunt, qui tō tecum ad iisdem referunt: de qua forma vid. Perizon. ad Sanctii Minerv. IV. 6. Drakenb. ad Liv. XXX. 12. Sed potest etiam referri ad tuto esse.

IDIOTA. imperitus, oppositur intelligenti alius rei, elegantius Verr. IV. 2. et philosopho Sext. 51. Pison. 26. idiotarum divitiarum, quas indocti, non philosophi admirantur.

IDOLA. Fin. I. 6. sunt Epicuri exuviae corporum. v. Ind. Gr.

IDONEUS. dignus. Manil. 19. idoneus non est, qui impetret. Att. VIII. 22. non satis idonei sunt, qui a te probentur.

JECUSCULUM. Divin. II. 14. jecuscula musculorum.

IENS. ab ire, est Att. XVI. 21. IV. 9.

JEJUNE. Att. XII. 21. quis jejuniis dixit inimicus: i. e. magis invide, minus honorifice, ut faciunt se. invidi: conf. Jejunus. *nimis subtiliter. Or. I. 11. videmus iisdem de rebus jejune quosdam, et exiliter disputavisse. Acad. IV. 35. videor nimis etiam nunc agere jejune: cum enim sit campus, in quo possit exultare oratio, cur eam in tantas angustias, et in Stoicorum damna compellimus?

JEJUNITAS. est vitium in genere tenui, cum nimis exilis et arida est oratio. Brut. 55. est tamen, ubi ubertati opponitur, et de tenui genere, etiam non vitiofo, dicitur. Or. 6. alii in eadem

jejunitate (h. e. ut ante dixerat, in subtili et pressa oratione) concinniores, id est, faceti, florentes etiam, et leviter ornati. cf. Brut. 82. Tusc. II. 1. *infcitia. Or. II. 3. jejunitas bonarum artium.

JEJUNUS. ignarus. Or. 30. jejunas hujus multiplicis generis aures accepimus: h. e. hoc genus tum erat inaudium nostris hominibus. *sterilis. Verr. III. 37. jejunusager. *parvus, contemnendus. ad Div. XV. 4. si non jejunum, quod ego gessi. *inanis, tenuis. Or. III. 14. de horridis rebus nitida, de jejunis plena est oratio tua. Brut. 30. sunt ejus orationes jejuna. *absurdus, ineptus, inutilis. Or. II. 16. jejuna concertatio verhorum. Off. I. 44. cognitio solivaga atque jejuna. *invidus. Div. II. 17. illud vero pusilli animi est, et ipsa malevolentia jejuni atque inanis.

IGITUR. eleganter est post digressionem. Or. I. 7. cum igitur vehementius etc. cf. Acad. IV. 6. Fin. V. 82. Balb. 5. etc.

IGNAVUS. timidus. Caecin. 16. ignavi milites. *Fat. 12. ignava ratio. v. Ind. Gr. *Ἀργὸς λόγος.

IGNIS. de causa odii et inimicitiarum. Rabir. Post. 6. huic ordini novum ignem subijci.

IGNOTUS. active Verr. I. 7. ad Att. XII. 1. et alibi.

ILLAQUEATUS. Har. R. 4. illaqueatus legum periculis.

ILLE. pro hic. v. Hic. *Catil. IV. 2. neque tamen ego sum ille ferreus, qui - non movear.

ILLECEBRAE. stimuli. Coel. 5. erant apud eum illecebrae libidinum: h. e. natura sua ad libidinem propensior erat. *Catil. II. 4. quae tanta ullo unquam in homine illecebra juventutis fuit.

ILLIBERALIS. Or. I. 32. non est illiberale ad cognoscendum.

ILLICIO. Nat. D. III. 27. conjugem illexisse ad stuprum. Att. IX. 13. ab iisdem illecti sumus: i. e. inducti, decepti.

ILLIDERE. Har. R. 25. *illisa* serpens morietur.

ILLIGARE. *exprimere.* Orat. III. 44. *illigare* sententiam verbis. **immiscere, adhibere.* Or. 27. in quo omnes *illigantur* lepores. Acad. IV. 2. qui sermonibus ejusmodi nolint personas tam graves *illigari*. **de vasis caelatis est hoc verbum* Verr. IV. 42. *illigare* sigilla poculis. *Sic de geminis Graeci: λίσσαι ἐνδεσμένους χρυσίῳ.* **obligare.* Phil. XIII. 4. multis pignorum M. Lepidum resp. *illigatum* tenet. *Imitatus est Tacitus A. XII. 25. *constringere.* Or. II. 14. *illigatus* liber angustis disputationibus. **Elegans est et hoc:* Tusc. I. 25. motus stellarum in sphaeram *illigavit*.

ILLIM. pro *illinc.* Att. VII. 13. *ubi lege P. Victorium.*

ILLIQUEFACTUS. Tusc. IV. 9. quae sunt omnes ad perfundendum animum tamquam *illiquefactae* voluptates.

ILLUDERE. *contemnere.* Or. II. 3. quod merito *illudi* possit.

ILLUSIO. *εἰσωνεία, urbanitas.* Or. III. 53.

ILLUMINARE. *ornare.* Orat. III. 31. *illuminare* verba, sc. tropis. ibid. 6. *illuminare* orationem. Brut. 37. *illuminare* sententias, sc. figuris.

ILLUMINATE dicere, Or. III. 14. i. e. ornate.

ILLUMINATUS. Brut. 58. *extr.* O! generosam stirpem, et tamquam in unam arborem plura genera, sic in istam domum multorum inistam atque *illuminatam* sapientiam.

ILLUSTRARE. *aperire.* Catil. I. 3. si *illustrantur*, si erumpunt omnia. cf. III. 1. **ornare.* Div. II. 1. locus, qui totam philosophiam maxime *illustrat*. **explicare.* Or. II. 33. ut, quae sint in jure, vel apte describere vel ornate *illustrare* possit. Orat. I. 23. generibus *illustrata*. Acad. I. 2. *illustrare* philosophiam latinis literis. *ad Div. II. 6. nullam gratiam esse tantam, quam non vel capere animus in ac-

ciendo, vel in remunerando cumulandoque *illustrare* possit: i. e. *illustrem reddere et celebrem.*

ILLUSTRIS. ad Div. I. 9. tibi multo notior atque *illustrior* meus in te animus esset.

ILLUSTRIUS. *adverb.* ad Div. I. 10.

IM. *antique, pro eum.* Leg. II. 24. *im* cum illo sepelire etc.

IMAGO. *opponitur rei ipsi, ut nomen.* Rab. Post. 15. umbra et *imago* equitis R. **de echo.* Tusc. III. 2. *imago* vocis. **εἰδωλα Epicuri.* (v. Ind. Gr.) Div. II. 67. Nat. D. I. 12. Fin. I. 6. *Verr. V. 14. *jus imaginis* ad memoriam posteritatemque prodendae. *Hoc jus dabant aedilitas curulis, et ceteri magistratus majores. Itaque imagines sunt signa nobilitatis. Nobiles enim sunt, quorum majores magistratus majores gessere. vid. Nobilis.* Agr. II. 1. *imagines* familiae suae. Planc. 7. qui *imaginibus* ducuntur. Sext. 8. *imaginis* ornandae causa: *imago* ornatur *titulis magistratum, triumphorum, etc.* v. Plin. XXXV. 1. Lips. Elect. II. 29. Sigon. Ant. J. C. II. 20. Budaeus ad Pand. p. m. 52. sq.

IMBECILLITAS. Nat. D. I. 44. *extr.* omnis in *imbecillitate* est gratia et caritas: h. e. in *natura imperfecta, signum est naturae imperfectae, ut est humana.* Tusc. II. 6. *imbecillitas* tribuitur philosophis, qui dolorem inter mala retulere.

IMBERBUS. Dom. 14. *Graev.* *imberbis. utrumque usitatum.*

IMBIBERE. *constituere secum, decernere.* Quint. 6. quod si facere nolit, atque *imbiberit*, ejusmodi rationibus eum ad suas conditiones perducere.

IMBUERE. Lig. 10. studiis se *imbuerat*.

IMBUTUS. *quid alicujus rei initium fecit: quasi initiatus alicui rei, vitia, etc.* Phil. III. 2. *imbutus* hac crudelitate.

IMMANITAS. Fin. IV. 9. *immanitas* ista verborum.

IMMATURITAS. *properatio in rebus ante tempus agendis.* Quint. 26. quid haec festinatio, quid haec immaturitas tanta significat?

IMMINERE. *de cupidis.* Verr. II. 54. *imminens avaritia.* Dom. 18. *imminere cupiditate in tribuni. potestatem.* **de gestu oratorum et histrionum.* Orat. II. 55. *gestu omni imminenti:* sc. *in eum, contra quem dicebat.* Sext. 55. *in ore impurissimi hominis imminens concionata est histrionum caterva.*

IMMINUTUS. Or. 7. *imminutum verbum:* ut nosse, pro novisse.

IMMISSIO sarmentorum. Cato 15. *opponitur amputationi.*

IMMITTERE. *possessionem dare.* Verr. I. 54. *immittes in mea bona.* *Parad. 4. *jacere et inimitere injuriam in aliquem.*

IMMO. *in correctionibus: au contraire.* Caecin. 7. *concessit, credo, -- immo calumniam stultitiamque obtinuit.* cf. Sull. 17. *etc. in augendo.* Catil. I. 1. *vivit, immo etiam in Senatum venit.*

IMMODERATUS. Or. 58. *in oratione numerosa nihil est propositum, nisi ut ne immoderata, aut angusta, aut disoluta, aut fluens sit oratio.*

IMMORTALITER gaudeo, Q. Fr. III. 1.

IMMORTUUS. *placuit mortuus.* Att. I. 11. *immortuae reliquiae conjurationis. Si sana est lectio.*

IMMUNITUS. Caecin. 19. *via immunita.*

IMMUTATIO. Brut. 17. *immutationes verborum.* Gr. τροποι. Or. II. 65. *de allegoria.*

IMPATIBILIS. Fin. II. 17.

IMPEDIRE. Inv. I. 11. *impediri invidia: h. e. in errorem induci.* Sull. 17. *nullius amicitia impediri ad propulsanda pericula.* Mur. 19. *ab omni delectatione impedimur negotiis.* **cum infinitivo.* Or. I. 33. *quidam impedit exquirere.* Off. II. 2. *quod ne impediatur, sequi?* *Alt. XIII. 47. *nisi te impedivisti, i. e. negotiis.*

IMPELLERE. Rabir. Post. 1. *impellere praecipitantes.* Or. II. 79. *impellere leviter judicem.*

IMPENDIO. *valde.* Att. X. 4. *itaque impendio magis odit Senatum.*

IMPENDIUM. *annulus, auctarium, usura.* Brut. 4. *impendiis augere largitatem muneris.* Att. VI. 1. *cogito foenus et impendium reculare.*

IMPENSUS. *magnus.* Attic. XIV. 13. *vel impenso pretio.* vid. *Popma ad h. l.* **valde propensus.* Sext. 62. *haec tam impensa voluntas.*

IMPERARE. Or. II. 7. *domi nihil imperavi, int. coenulae.* ad Div. IX. 25. *ades ad imperandum: h. e. ut tibi imperetur.*

IMPERATOR. *est honoris nomen, quod aut a militibus, re prospere gesta, ducibus tribuitur: ad Div. II. 10. aut a Senatu:* Phil. XIV. 4. 5. *certo hostium numero occiso, de quo vid. Lex. Fabr. Manut. ad Cic. ad Div. I. c. unde ab eo tempore suo nomini adscribebant duces, donec triumphassent.* *Verr. IV. 57. *Imperator Jupiter. v. Ind. Histor. Jupiter.*

IMPERIOSUS. Fin. II. 32. *nimis imperiosi philosophi.* **qui imperium tenet.* Or. 34. *imperiosi populi.*

IMPERIUM. Manil. 4. *de imperio diniccare: dicitur, cum bellum est non de aliqua regionis parte, sed uter alteri pareat, serviat.* *Verr. II. 31. *imperium judiciorum, de Hortensio. v. Dominari.* **Imperii, quod magistratum est, duas formas facio. Altera est civilis et quali togati; quod est magistratum urbanorum, et omnium provincialium, et alio nomine potestas dicitur, habetque prehensionem, aninadversionem, coerectionem, in provincia etiam jus securium, f. ut sub Caesuribus appellatum est, gladii, atque alia multa, quae ratio magistratus postulat; unde dicuntur hi magistratus esse in imperio.* Quinto fratri Ciceronis L. I. Ep. 1. 6. 8. extr. 10. 12. 13. etc. tribuitur sum-

summum imperium, cum rei militaris potestatem non habuerit. Nam *ibid.* §. 7. *Asiac administrationem totam jurisdictione maxime sustineri dicit; et §. 1. nulum ei bellum gerendum dicit. Alterum genus est militare, quod habent ii, quibus potestas belli gerendi data est. Hoc imperium, qui habent, dicuntur esse cum imperio, ad Div. I. 1. Huiusmodi est Verr. III. 91. infinitum imperium Antonii, et imperium Lentuli ad Div. I. 7. etc. Hinc fit, ut interdum imperia et magistratus opponantur. De discrimine formularum in imperio, et cum imperio, v. Sigon. A. J. Pr. III. 14. Neque tamen id est perpetuum, ut jam vidit Gruchius, qui omnes magistratus provinciales cum imperio esse defendebat. Nam ad Q. Fr. I. 1. §. 10. de Quinto: quoniam in istis urbibus cum summo imperio et potestate versaris. Sic etiam reperias in imperio, pro cum imperio, Att. XIV. 15. vid. Burm. ad Suet. Caes. 25. ubi tamen dicitur cum respectu ad provinciam. Locus clarus est Act. I. in Verr. 13. ubi Consul Romae dicitur esse cum summo imperio et potestate. In imperio tamen haecenus differt a cum imperio, ut in eo sit respectus ad honorem, sitque pro magistratu. Apud Suetonium in imperio non semel sic occurrit. De utroque genere imperii lege Sigon. Ant. J. Prov. L. II. 5. 6. III. 5. 7. sq. Manut. ad Cic. Ep. ad Div. I. 1. * Verr. I. 23. in nonnullis edd. tanquam Aldina sic legitur: legationis nomine cum imperio et securibus mercator signorum tabularumque missus est (et memoratur Ferris Legati Lictor, c. 28. extr. et 31.). Graevius ad Prov. Conf. 3. oblitus in sua editione haec verba non esse, ibi improprie vocem imperii accipi dicit, pro potestate quadam extraordinaria, quam ipsi Dolabella dederat, ut tanta ejus esset ubique, quanta ipsius Praetoris auctoritas. Mihi videtur illud cum im-*

perio ac securibus ex IV. 5. repetitum esse, ubi de Verre: o praecaram defensionem! mercatorem cum imperio ac securibus in provinciam milimus, nisi forte Cicero invidiose et accusatorie rem agere voluit.

IMPETRATIO. Att. XI. 22. impetrationes nostras nihil valere.

IMPETRARE. Div. I. 2. magna vis videtur esse in impetrandis consulendisque rebus. Est verbum augurale, idemque significat, quod impetrare, de quo mox. Impetrare habent etiam Codd. Plin. II. N. II. 52.

IMPETRIRE. Div. I. 16. avibus magnae res impetrari solebant. *ibid.* II. 15. qui evenit, ut qui impetrare velit, convenientem hostiam rebus suis ducat. Est autem impetrare, quispiciis, extis, etc. consulere Deos, an, quod in manibus habemus, felicem successum sit habiturum necne: unde, quod aves admittunt, exta felicia suadent, id impetritum dicitur. v. Manut. ad Div. I. 16. et Hotomann. Obs. IV. 3. VI. 11. quem jam laudavit Davissius. E loco Ciceronis autem posteriori patet, falsum esse, quod Scaliger ad Festum putabat, impetrare dici tantum de auspiciis, de extis autem litare. Saepius tamen de auspiciis occurrit, ut Plaut. Asinar. II. 1. 11. Plin. II. N. II. 53. add. Harduin. ad Plin. XXVIII. f. 3. Hoc verbum non est in Nizolio.

IMPETUS. Deiot. 2. impetus dicendi, pro contentione et vi in dicendo. * poëtae veteres hoc verbo in periphrasi utuntur. Accius Div. I. 22. nocturno impetu, pro noctu. Tusc. II. 8. biformato impetu centaurus, pro bisformatus, bicorpor. Est tamen etiam in prosa. N. D. II. 38. impetum coeli moveri vertique, pro, coelum. Saepo ita est apud Lucretium. v. Ind. Gifanii in h. v.

IMPIUS. Phil. 6. extr. impii cives, (e lectione Graev.) sunt, qui patriae exitio sunt.

IMPLERE. Or. 29. *implet aures; de periodo numerosa et justae magnitudinis. * cum genitivo, more graeco.* Verr. I. 46. multos codices *implevit earum rerum.*

IMPLICATIO. Sext. 46. *implicatio rei familiaris, est aes alienum. * Inv. II. 32. implicatio locorum communium est, cum in demonstrationes inferuntur ordinandi et illustrandi causa.*

IMPLICARE. *immiscere, inde-re.* Div. I. 36. Dii vini suam hominum naturis *implicant.*

IMPLICATUS. *conjunctus.* ad Div. VI. 12. habeo eos *implicatos* consuetudine. Vatin. 1. *inconstantia perjurio implicata.* Off. I. 5. *implicata* inter se sunt. conf. Phil. II. 32. * *difficilis, obscurus.* Orat. III. 14. reliquae sunt *maegnae, implicatae*, variae, etc. Fin. III. 1. nec in Torquati sermone quidquam *implicatum* aut tortuosum fuit. * *insitus.* Leg. I. 17. quae in omni sensu *implicata* insidet. * Verr. III. 35. *implicatum* legibus teneri: h. e. *impediri.* Har. R. 4. *expectatione supplicii implicatus.*

IMPLUVIUM. Verr. I. 23. *signa, quae nunc ad impluvium tuum stant. ibid. 56. columnas singulas ad impluvium esse locatas, etc. Est locus subdivalis in mediis aedibus, (unde Verr. I. 19. et 23. impluvium et mediae aedes permulantur,) in quem aqua de tectis confluit: Gr. μεσάλειον, ubi Penates colebantur more graeco, de quo v. in Lar. Id cum ignorant interpretes Suetonii, mire se tarserunt in compluvio Penatium in Aug. 92. Impluvium, ex locis citatis patet, primo porticibus cinctum fuisse in aedibus beatorum: cf. Virgil. Aen. II. 526. sqq. deinde statuas ibi positas ornatus causa: ex quo lucem capit locus Quintil. XI. 2. primum locum vestibulo quasi assignant, secundum atrio, tum impluvia circum eunt, nec cubiculis modo aut exedris, sed statuis etiam similibusque per ordinem committunt. Statuis militi*

rectius videtur, quam lectio stratis, a Burmanno et Gesnero recepta. Statuae f. signa in ornamentis aedium sunt etiam Nat. D. II. 37. Verr. I. 19. Signa, quae apud te nuper ad omnes columnas, omnibus etiam intercolumniis, in silva denique disposita sub divo videntur. Viden' statuas inter columnas porticum, et supra, e Verr. I. 56. columnas ad impluvium memorari?

IMPOLITUS. Prov. C. 14. *impolitae res et acerbae. vid. Acerbus. * inscitus.* Or. II. 31. quam sit hoc genus eorum, qui tibi eruditi videntur, hebes atque *impolitum.*

IMPONERE. ad Div. VIII. 17. qui me in hanc perditam causam *imposuit.* Sext. 19. *imponere* plagam. Att. I. 13. *imponere* vulnus. Caecin. 25. fictus testis subornari solet et *imponi* fallae tabulae. Lambinus et Hotomannus quia *imponi non concoquebant, quod omnes libri habent, legebant*: interponi. Sed *imponere usitatum est in fraudibus: unde impostores dicuntur, qui imponunt hominibus aliquid in re aliqua pro vero. Nosiri eodem modo: einen etwas aufsetzen: imponere sic est* ad Att. XV. 26.

IMPORTARE. Or. I. 9. *detrimenda importata.* ad Div. XVI. 21. *suspicionem alicui importare.*

IMPORTUNITAS. *est hominis difficilis et morosi, Cato 3. et crudelis.* Or. I. 53.

IMPORTUNUS. *opp. opportuno.* Or. II. 4. ubi tamen *Pearcius e Mss. recepit inopportuno* in Sen. p. R. 6. *vultus importunus est tetricus, nimis severus ac trux.*

IMPRESSIO. Or. III. 48. et si numerosum est id in omnibus sonis atque vocibus, quod habet quasdam *impressiones*, et quod metiri possumus intervallis aequalibus. *Haec impressiones sunt, quae alio loco percussiones dicuntur, de quibus infra dicemus. * expressio.* Acad. I. 6. *explanata vocum impressio.*

IMPRESSUS. ad Div. V. 20. vestigiis *impressa*. Or. II. 4. 5. motus *impressus* est in ipso oratore.

IMPRIMERE. Tulc. I. 25. *imprimi* quali ceram animum putamus. Phil. V. 6. *imprimere* reip. dedecus.

IMPROBARE vitam. Inv. II. 10. *improbam, sceleratam demonstare*.

IMPROBATIO. *ibid.* est verbum rhetoricum eodem sensu, quo improbare.

IMPROBITAS. iniquitas. Quint. 27. *improbitem* et gratiam cum inopia et veritate contendere. * *vis, quae est contra leges.* Caecin. 2. *improbitas* Aebutii. * *petulantia.* Div. II. 32. *improbitus* liminae.

IMPROBUS. *qui contra leges facit.* Verr. I. 42. testamentum *improbum*. Rosc. Com. 16. *improbi sunt iniqui, petulantes, maledici.*

IMPUDENS. Verr. I. 54. *impudens* pecunia; i. e. valde magna, quam postulare valde *impudens* est.

IMPULSIO. Inv. II. 5. *impulsio* est, quae sine cogitatione per quandam affectionem animi facere aliquid hortatur, ut amor, iracundia, etc.

IMPUNITUS. Or. I. 52. omnium rerum *impunitam* libertatem tenere; h. e. plenissimam, non *imminutam*. Planc. 12. *impunitum* mendacium est nimis grave et *impudens*.

IMPUNITAS. Rabir. Post. 10. *impunitas a* iudicio et sermone. Brut. 91. *impunitas* juvenilis et licentia dicendi, dicitur de *redundantia illa in scribendo, quae in Cicerone displicebat* Moloni.

IMPURE. *illiberaliter.* Att. IX. 12. a quo *impurissime* haec nostra fortuna despecta est.

IN. cum acc. pro abl. Arch. 5. *lituram in* nomen A. Licinii videtis. Rosc. C. 17. *in iudicium* habere. Quint. 5. *et ibi Passeratius.* Verr. I. 16. Quint. 30. Dom. 29. in Caecil. 20. ad Div. XII. 15. etc. * *pro de.* Off. I. 9. *in philosophos*

dictum. *ibid.* 39. quod *in* multis licet dicere. Or. II. 61. quod *in* servo bono dici solet. * *in Piraea an rectum sit?* Att. VII. 3. * *Fin.* I. 20. *potare in rosa;* h. e. *ruscis coronis ornatum.* Gron. ad *Sen. Vit. beat. c. 11. conf. de huiusmodi periphrasi Lex. Fabri.*

INAEQUABILIS varietas. Partit. O. 4.

INAESTIMABILE. ἀποπρομηνέρον. *Fin.* III. 6.

INANIS. *in oratione et de periodo opponitur pleno.* Brut. 8. * *pussillus, humilis.* ad Div. II. 17. animus ipsa malevolentia jejuna atque *inanis.* * *Fin.* I. 13. 16. cupiditates *inanes.*

INAPPARATIO. Herenn. II. 4. *oppunitur apparationi, i. e. praeparationi.*

INAUDIRE. *leviter audire re m quae occultatur.* Att. XV. 26.

INAUDITUS. Balb. 18. res multo ante *inaudita, i. e. per famam cognita.*

INCALLIDUS. Inv. I. 8. oratores non *incallidi.* v. *Callidus.*

INCEDERE. ad Div. VIII. 9. pudeat te, ausum illum unquam esse *incedere* tamquam tuum competitorum. *ibid.* II. 9. repente *incessi* omnibus laetitias. * *accedere.* Inv. II. 14. facilius animus ad inventionem *incedet.* v. Gron. ad Tac. A. I. 35.

INCENDERE. Verr. I. 33. *incendere* aliquem, i. e. *vivum comburere.* * *iratum facere.* ad Div. I. 9. ab eo in me est *incensus.* * *illustrare.* Nat. D. I. 31. *incensa* luna radiis solis.

INCENDIUM. *iudicium capitis.* Att. V. 20. *incendio* Platoriano adustus est. * *pestis.* Dom. 50. *tribunatus Clodii dicitur incendium civitatis.*

INCENSUS. *qui bona sua in censum non detulit.* Caecin. 34. populus cum *incensum* vendit.

INCERTUS. Verr. V. 52. *incerta* et lubrica aetas adolescentis.

INCIDERE. Inv. I. 8. atque harum aliquam in omne caulæ genus

incidere necesse est. Verr. II. 74. *incidi* homini sane praeter opinionem, etc. *oppressi eum*. * *offendere*, violare. Off. I. 9. in alterum *incident*. Pearceius verbum tentat corrigere haud necessaria de causa: nam et alibi dicitur in malum partem, cum aliquis sibi malum contrahit, dum vult vitare, aut id ipsum aut aliud. Verr. I. 12. 32. extr. * *incidere* in aliquem, Fat. 8. i. e. in ejus sententiam. * *construitur etiam cum ad*. ad Div. V. 8.

INCIDERE. tollere. Or. II. 82. *incidere* deliberationem. Phil. II. 19. *incidimus* media. Sic Livius dixit *incidere* spem, XXXV. 31. * *confindere*. ad Q. Fr. II. 1. 1. poema *incidi*. Dom. 80. quid te audacius, qui in ejus nomen *incideris*. Viri docti aut omittunt in, quod a Pull. Codd. praeter unum absuit, aut addunt aes. Alterutrum probasse J. Fr. Gronovium ex Obs. IV. 1. patet. Mihi autem placet vulgata. Nam utraque correctio sensum eum habet, qui minus, quam pro mente Ciceronis, dicit: Sedulium primum scivisse legem, scripserat Clodius. Solebat enim nomen ejus, qui primus sciverat, una cum lege *incidi*. Hocce vero est simpliciter: nomenque alicujus *incidere*. Non possum conquire. Quid ergo? Intellego legem. Legem *incidere* in alicujus nomen, latine mihi dici videtur pro, ita *incidere* legem in aes, ut ab eo primum scitam esse addatur. Nomen ejus abutitur in hac lege, etc. Sic nostri: auf eines Namen lügen, borgen, etwas thun; h. e. in mentiando, fumendo, etc. alicujus nomine abuti. * Or. III. 58. genus vocis acutum, *incitatum*, crebro *incidens*, i. e. *abrumpens*, *conficiens*.

INCILE. ad Div. VIII. 5. in *incili* omnia adhaeserunt. *Incile* est fossa, quae in via fit, ad deducendam aquam, ut auctor est Festus: unde ap. Apulejum via lacunosis incilibus voraginosa. Jam in hujusmodi incilibus facile haere-

rent plaustra. Vid. latius haec disputantem Salmas. ad Solin. f. 512.

INCISUM. κόμμα. Orat. 62. hinc *incise* scribere est per commata. ibid. 63. i. e. singulis membris, sine periodis.

INCISIO. Or. 61. *incisiones* ambitus, sunt partes periodi.

INCITARE. augere, propagare. Or. III. 6. *incitatur* ea ratio: i. e. invalescit. Or. I. 20. *incitare* celeritatem. cf. Ligat. 4. Sic Tacit. A. III. 25. *incitare* poenas: quod frustra nonnulli tentarunt.

INCITUS. celer. N. D. II. 85. *inciti* delphini. Dom. 36. *incita* vis. v. Not.

INCLAMARE. Att. II. 20. expeditus ut sis: si *inclamaro*, ut accurras.

INCLINARE. Inv. I. 21. *inclinare* aliquem ad commodum suae causae. ad Div. I. 1. *inclinata* res est: h. e. afflictu, prope perdit. cf. II. 16.

INCLINATIO temporum. Planc. 39. Dom. 18. *conversio*, de qua supra. Brut. 43. *inclinatio* vocis, i. e. *variatio*.

INCLUDERE. de caelatoribus. Verr. IV. 25. Gr. οὐρεῖσθαι, de genua in pala annuli.

INCLUSUS. abditus, latens. ad Div. I. 9. *inclusum* odium. cf. Brut. 96. Acad. I. 3. *inclusa* tenebam, i. e. non edebam. cf. Verr. V. 9.

INCOMMODUM. clades, (v. c. bellica) calamitas. Manil. 12. *incommodum* Ostiense. * *adverb.* Brut. 4. extr. ad Att. VI. 9.

INCONTENTUS. Fin. IV. 27. **INCONTROVERSUM** jus. Or. I. 57.

INCREPARE. Mur. 10. simulac *increpaverit* suspicio tumultus. Catil. I. 7. quicquid *increpaverit*, Catilinam timeri. Nostri: wenn sich was regt.

INCULCARE. inferere; sed fere in deteriorem partem accipitur. Off. I. 31. graeca verba *inculcare*: h. e. sermoni ubique im-

mi-

miscere. Or. 69. *inculcare* inania verba, quasi complementa numerorum. Or. 15. *extr.* de firmissimis alia prima ponet, alia postrema, *inculcabitque* leviora: h. e. *passim* firmis immiscebit. *Or. II. 5. qui le antribus nostris *inculant*: h. e. *qui nobis ad fatietatem usque disputant.*

INCULCATUS. Att. XVI. 3. *συνταγμα* retractatius, crebris locis *inculcatum* et resectum: h. e. *cui passim aliquid additum est, ut sit, in retractandis scriptis.* ad Brut. Ep. 16. *tradita atque inculcata* libertas.

INCULTUS. *de pictura.* Or. 11.

INCUMBERE. Or. II. 79. *oratio incumbit* inclinato: h. e. *cum impellit, ut plene nobiscum sentiat, faciat, quae volumus, cum jam sponte non esset a sensu et voluntate nostra alienus.* vid. *Impellere.* Or. III. 14. quocumque incubuerit, h. e. *in quicumque partem commovere auditorem voluerit.* *ad Q. Fr. I. 1. praesertim cum hi mores ad ambitionem incubuerint. *Eadem constructio, sed in alia re, et alio sensu, est pro Mur. 26.* magna est comitiis consularibus repentina voluntatum inclinatio, praesertim cum *incubuit* ad virum bonum. etc. *Att. V. 13. in Caesaris cupiditates *incubui*, te auctore: h. e. *eas juvi.* *Q. Fr. III. 8. se perfecturum, ut in illo Caesar *incumbat.*

INCURRERE. *incidere, et multis quidem modis.* Att. VII. 7. tua *ἀγῶν*, in quem diem *incurrat*, nescio. Off. I. 9. in alterum genus injustitiae *incurrunt.* conf. Planc. 38. Leg. I. 3. *incurreret* etiam (*inscribendo*) in annum suum. Or. II. 42. *incurrere* in aliquid casu. *Att. V. 4. modo ne illa exceptio in aliquem *incurrat* bene de nobis meritum: i. e. *offendat, obfit.* *Agr. II. 30. privati agri, qui in publicum *incurrebant.*

INCURSARE. Att. XII. 4. *incursabit* in te dolor meus, non

jure ille quidem, etc. h. e. *tibi molestiam creabit.*

INCURSIO seditionis. Cluent.

37. i. e. *impetus, vis.*

INCURVISCERE. Tusc. I. 28.

Or. III. 38. *est haec scriptura a Lambino. Codd. MSS. et edd. vet. habent incurvescere: quod unice probat Buhnerius ad Tusc. I. c.*

INDEX. ad Mur. 24. Graevius *quaerit, qui sint indices, idque se negat scire. Verba sunt:* Catilinam vallatum indicibus atque sicariis. *Sic sunt etiam Sull. 24. Lentuli societates cum indicibus. Verum nec hic nec illic locum huic verbo putat, sed latronibus, aut simili generi. Larchinus coniciebat: audacibus, quia c. 38. ferrum et audacia junguntur. Sed praeter haec etiam alia loca animadverti, ubi hoc verbum sic est, ut in his, v. c. Sext. 44. leptus armatis indicibus. Salva igitur res est. Indicis verbum Ciceronis temporibus convicium et nomen hominis perditum fuit, et nocentis, ut, imprimis sub Imperatoribus, nomen delatoris et cognitoris. vid. Gron. Sest. IV. 3. scilicet quemadmodum quidam delatoribus et cognitoris, quadruplatoribus utebantur, ut aliis litium calumniis molestiam crearent, sic homines seditiosi conducebant egentes et impudentes perditosque, ut per eos bonos cives vexarent, cum eos in concionibus producerent, ut ab se interrogati conficta crimina et invidiosa proferrent, quibus populum in eos concitarent, aut in Senatu, ut hujusmodi res ederent; vid. Vat. 10. 11. Flacc. 38. Sext. 63. ad Q. Fr. II. 3. Sueton. Caes. 17. 20.: simile quid accidit ipso verbo divisor, de quo supra. *titulus. Att. IV. 15. parantur orationibus indices glorioli.*

INDICIUM. *quod indices ediderunt.* Sull. 13. *lege indicium.* *praemium indicii. Vat. 11. Rosc. Am. 37. *indicii partem capere.* *delatio nominis, partes accusatoris. in Caecil. 11. si tibi *indicium* postulas dari.

INDICARE. *pretium dicere.* Off. III. 16. ut tibi fundus, ejus emtor erat, semel *indicaretur.*

INDIGNITAS. *propria significatio est, qua opponitur dignitati, ut* Orat. II. 32. in Caecil. 19. quorum nemo propter indignitatem repudiatus est: h. e. quia indignus esset accusatoris munere, idque sustinere non posset. * *Dicitur deinde active de eo, qui facit, quae non debebat in hominem se multo meliorem: unde indignitas hominis dicitur, de humilitate, sordibus, et turpitudine generis, sortis, vitae.* Vatin. 1. quid tua indignitas postularet: et sic est in illa oratione aliquoties. Deiot. 1. accusatoris indignitas: erat enim servus: de quo est etiam Verr. IV. 50. Pison. 41. fruar tua indignitate. Hinc porro transfertur ad res, earumque turpitudinem, foeditatem exprimit. Mur. 25. neque tamen satis severe, pro indignitate rei, decrevit. * *Sed dicitur etiam passive, si quis indignis modis tractatur, iniuria, contumelia afficitur, qui dignus non erat.* ad Div. VI. 14. cum omnem illius conveniendi indignitatem sustinuissemus. Sic saepe et Cicero et Livius. * *Quia non potest non indignatio nasci ex utraque indignitate: inde fit, ut vel pro indignatione dicatur, vel saltem ejus significationem assumat aliquam.* Sic accipi potest illud ad Attic. X. 8. tacita esse poterit indignitas nostra? *Exempla e Livio multa habet Menkenius Observ. L. L. p. 485.*

INDIVIDUA. *int. corpuscula, atomi.* Fat. 11. Nat. D. I. 23. Fin. II. 23.

INDOCTUS. Fin. I. 3. *indoctum fuisse Epicurum: sc. quia reliquas partes eruditionis politioris non attigerat.* Ad Divers. XIII. 1. Atticus valde diligit Patronem, valde Phaedrum (*Epicureos*) amavit: non quo sit ex istis: est enim omni liberali doctrina politus.

INDORMIO. *negligens sum in re aliqua.* Q. Fr. II. 15. in isto

homine colendo tandem *indormivi.* Phil. III. 14. si *indormiremus* huic temporis.

INDUCERE. *afferre.* Inv. I. 36. *inducere* approbationem. ad Div. XI. 22. causam *inducere.* * *commemorare.* Dom. 34. Att. XIII. 19. sermonem alterius *inducere.* cf. Coel. 23. * *referre in rationem.* ad Div. III. 10. rationes, in quibus, quantum Legatis datum, *inducit.* cf. Verr. I. 41. Agr. II. 36. populo Rom. quanti velletis, *induceretis:* anrechnen, so hoch ihr wolltet. * *delere.* Dom. 4. Att. VII. 28. *inducere* SCTum. Att. XIII. 14. *inducere* nomina. * *decipere.* Phil. II. 32. Dolabella, qui tum est impulsus, *inductus,* elusus. cf. Att. III. 15. IV. 5. et Broukh. ad Tib. I. 7, 1.

INDUCTIO. Inv. I. 31. Top. 16. *quid sit?* * N. D. II. 60. *inductio* aquarum.

INDUCTUS. *adhibitus.* Coel. 11. *inducta* oratio ad criminandum. * *inventus, receptus in philosophiam.* Acad. IV. 33. *inducto* et constituto probabili. Tusc. I. 26. quinta natura ab Aristotele *inducta.* * *inceptus, ortus.* Tusc. II. 4. sermo *inductus* a tali exordio.

INDUCTUS. *subst.* Herenn. III. 57. *inductu* alieno facere quid.

INDULGENS. Cluent. 5. *indulgens* est nomen maternum.

INDULGENTIA. *facilitas concedendi, quae quis petit, desiderat, cupit, quibus delectatur.* Leg. I. 23. animus ab obsequio *indulgentiae*que corporis discessit. Verr. I. 44. filiarum *indulgentia* commoveri. ad Div. X. 24. necessitudo - videtur desiderare gratiarum actionem: - sed malo praesens observantia, *indulgentia,* assiduitate memorem me tibi probare.

INDUO. Div. II. 19. venti se in nubem *induerunt.* Tusc. I. 38. habes sonnum imaginem mortis, eamque quotidie *induis.* * *impedire se, irretire.* Verr. II. 42. dum se expedire vult, *induit* se. Div. II. 17. *inducitis* vos in eas captiones, etc.

etc. cf. Verr. V. 29. Mur. 25. Acad. IV. 6.

INDUSTRIA. *quomodo a diligentia differat, v. in Diligentia.* *in primis dicitur apud Ciceronem de studio agendarum, in foro controversiarum, et labore, qui in eo sumitur. Sext. 65. Mur. 7. 10. *Verr. III. 4. odistis has nostras industrias.

INDUSTRIE. *compar.* Dom. 11. industrius ac saepius scribere.

INENODABILIS. Fat. 9. res duae inenodabiles.

INEPTE. *alieno tempore, praeter rem.* ad Div. VI. 7. ne ea res mihi inepte noceret.

INEPTIAE. *res minutae, non dignae alicujus persona.* Or. III. 49. ut ineptiarum crimen effugiam. *de desiderio patriae nimio est ad Div. VII. 6. *affectatio, argutatio. Brut. 63. actio ineptiis claudicat.

INEPTUS. Or. II. 4. qui sit?

INERTIA. *in plurali est* Partit. 10.

INEXPIABILIS. Tusc. I. 22. in-expiabili religione sancire, i. e. quae violari non possit aut debeat, propter gravitatem poenae.

INEXPLICABILIS. Pison. 33. si Caesar se mihi implacabilem inexplicabilemque praeberet. Mff. et edd. vet. inexpiablem. v. Not. *Acad. IV. 29. inexplicabilia, sunt sophismata veterum, quae negabant dissolvi posse, ut sorites, mentiens, etc.

INIRE. Agr. II. 25. iniētur ratio. v. Graev. ad h. l.

INFANS. *opp. eloquenti.* Brut. 23. Inv. I. 3. *vanus, inanis. Att. X. 13. Hortensiana omni fuere infantia.

INFANTIA. *opp. eloquentiae.* Or. III. 51. Att. IV. 6.

INFELIX. Rab. Perd. 4. infelix arbor. vid. Arbor. *periculosus. Phil. II. 26. si quis sit reip. infelix.

INFERCIO. Or. 69. inferciens verba, quali rimas expleat.

INFERIOR. Att. II. 24. ex inferiori loco dicere, de actore causae forensis, respectu Prae-

toris. *Font. 11. supplices inferioresque.

INFERRE. Caecin. 5. inferre se, de co, qui se sponte, nemine postulante, offert in negotiis alterius gerendis, voluntarius amicus, ut paullo post dicit. Alii male corrigunt ingerere, vel inserere: ut bene judicat Hemsterhusius V. Cel. ad Lucian. I. p. 350. Sull. 19. quibus regionibus se inferebat. Balb. 10. se iu periculum capitis inferre. *Or. II. 53. misericordiam inferre, de oratore, cum incipit movere misericordiam. *Manil. 22. inferre alicui causam belli.

INFESTUS. Att. IX. 16. XVI. 1. infestum habere mare.

INFICIO. *imbuo, erudio.* Fin. III. 2. infici iis artibus. Att. I. 13. vereor, ne hoc, quod insectum est, serpat longius. Sive hoc insectum de macula capias, sive cum Gronovio interpreteris, peste, tabe contactum, improprie dicitur. Nam macula inficit, non ioficit; nec quod tabe insectum est, sed tabes, pestis serpit.

INFINITE. Or. 86. paene infinite. in perorando. i. e. non per intervalla, sed continenter et per totam perorationem.

INFINITIO. Fin. I. 6.

INFINITUS. Or. I. 31. infinitae rei quaestio: h. e. se junctae a circumstantiis personarum et temporum, quae uno verbo causa dicitur. v. Or. II. 15. *infinitum dicitur etiam, quod nullos temporis locorumque terminos certos habet: ut Verr. III. 91. et illud infinitum Antonii imperium senserat Sicilia. v. Ind. Hist. in M. Antonius Creticus. Sic, quamquam paullo aliter, Agr. II. 13. infinita potestas. add. Gronov. ad Liv. III. 9. *Compar. infinitior est Top. 3.

INFIRMATIO. Agr. II. 4. infirmatio rerum judicatarum.

INFIRME. ad Div. XV. 1. infirme animatus.

INFIRMITAS. Rosc. A. 4. infirmitas animi, de timore. ad Div.

Div. VI. 7. alterum laudare, de quo quicquid detrahas, necesse est aut *infirmi*tati, aut invidiae assignetur: h. e. *ingenii imbecillitati*.

INFIRMARE. *refutare*. in Caecil. 9.

INFITIALIS quaestio, Top. 25.

INFITIATOR. *unde petitur*, Or. I. 37. * *malus debitor*. Catil. II. 10. *infitiatores lenti*.

INFIXUS. Part. 2. *infixa* rebus ipsis argumenta. *Alibi in*fixa, *innata*.

INFLAMMARE. *augere*. Marcell. 10. *inflammare* odium. cf. Act. I. in Verr. 1. at Prov. C. 10. *inflammare* in amicos, *pro* odium injicere amicis.

INFLAMMATIO animorum, Or. II. 46. *enthusiasmus*.

INFLARE. Arch. 8. *divino spiritu inflari*.

INFLATIO. Div. I. 30. *cibus* habet *inflationem* magnam.

INFLATUS. *aegrotus, perturbatus ira, etc.* Tule. III. 9. *inflatus* animus. * Or. III. 11. *inflata* verba, *vitium* in pronunciando.

INFLATUS. *subst.* Div. I. 6. *inflatus* divinus.

INFLECTERE. Brut. 9. *inflectere* orationem: h. e. *molliorem et suaviorem reddere*. * Quir. p. R. 3. *inflectere* oculos: h. e. *movere ad dolorem*. * ad Div. I. 7. *magnitudinem animi inflectere*; h. e. *demittere*.

INFLEXUS sonus, Or. 17. v. *Flexio*.

INFLUERE. *placere*. Off. II. 9. *influere* in animos multitudinis. Lael. 25. *influebat* in aures concionis. Leg. II. 15. *nihil tam facile* in animos *influit*. * *irrumperere*. Prov. C. 13. *influentes* in Italiam Gallorum copiae.

INFORMARE. *describere*. Att. VII. 3. qui in sexto libro *informatus* est. * *componere, instruere*. Sull. 18. *informat* adhuc *adumbratum* indicium filii. *vid. Graev. ad h. l.*

INFORMATIO verbi, Part. 29. *est definitio aut descriptio*. item

est Graecum πρόληψις. N. D. I. 27. v. *et Informatus*.

INFORMATUS. *adumbratus, item constitutus*. Quint. 10. *informata* causa. Att. XI. 6. *proscriptio non nominatum, sed generatum informata*, Att. I. 1. *petitorum* haec est adhuc *informata* cogitatio. Off. I. 4. *animus bene a natura informatus, est liberalis, ingenuus. v. Constitutus. item de ideis innatis et anticipatis*. N. D. I. 27.

INFREQUENS causa. Orat. II. 79. *in qua agenda pauci auditores adesse solent*.

INFRINGERE. Balb. 6. *invidere* virtuti, *velle infringere* florem dignitatis.

INFULA. *est ornamentum sacerdotum, velamen capitis, ut ex monumentis antiquis videre licet*. Verr. IV. 50. *sacerdotes cum infulis et verbenis*. * *ornamentum*. Agr. I. 2. *agri publici dicuntur* infulae imperii R. *sc. quia sunt ornamenta reipubl. et eam venerabilem efficiunt: sic Senec. ad Helviam 13. ubi v. Lips.* Orat. III. 21. *Quare* Coracem istum vestrum patiamur - - Pamphilumque, *nescio quem, sinamus in infulis tantam rem, tamquam pueriles delicias, depingere. De hoc loco ita Turnebus ad Agr. I. 2. Putem Ciceronem illudere in Pamphilum, hominem, ut ait Plinius, (XXXV. 10.) omnibus literis eruditum, eundemque pictorem, qui, cum de arte dicendi scripisset, irridetur, ut non rhetor, sed ut pictor, qui non tam librum scripserit, quam infulas pinxerit; ut enim reor, infulae pingi solebant. Haec, ille. Pearceius autem nihil de hoc loco dicit. Quia mentio fit puerilium deliciarum, mihi videtur alludi ad pupas et plangunculas, quae sunt pueriles deliciae, ab iisque studiosae et magnifice, pro captu suo, ornari solent, adeoque etiam infulis, quae non modo sacerdotum, sed etiam regum ornamenta sunt.*

INFUSCARE. *corrumperere.* Brut. 47. quos non barbaria domestica *infuscaverat*, recte loquebantur.

INGENIUM. Fin. V. 13. *quid significet?* * Rosc. A. 22. nec ingenio accusatoris res iudicatur: h. e. non ex oratione ejus, qua crimen auxit, et omnibus coloribus veri infecti.

INGENUITAS. *est eorum, qui liberis parentibus nati sunt, quorumque nemo justam servitutem servivit.* Verr. I. 58. *ingenuitatis signum.* v. Bulla.

INGRATE. Deiot. 11.

INGRAVESCERE. *debilitari.* Cato 11. corpora defatigatione et exercitatione *ingravescunt.* * *augeri.* ad Div. IV. 4. *studium hoc (sc. philosophiae) ingravescit.*

INGREDI. *aggredi, incipere.* Senect. 14. illum lux, aliquid describere *ingressum*, oppressit. Acad. IV. 6. quod nos facere *ingredimur.* cf. Top. init. *add. Burman. ad Virgil. G. II. 175.*

INGURGITARE. Pison. 18. *ingurgitare* se in flagitia.

INHAERERE. Div. II. 46. lingua *inhaeret*, ut loqui non possit. Fin. I. 20. virtutes quemadmodum semper voluptatibus *inhuerent*, sc. ex mente Epicuri.

INHALARE. Pis. 8. popinam *inhalaré* alicui.

INHIBERE. *pro cohibere, impedire.* Verr. V. 63. *de remigibus quid sit?* v. Attic. XIII. 21. *ex quo loco docet Pearcius, Or. I. 33. extr. pro inhiuerunt esse legendum* sustinuerunt. *De re ipsa v. Gronov. Obs. IV. 26. *adhibere, uti.* Phil. XIII. 18. *eadem inhiberet supplicia nobis. Sic dixit etiam Plaut. Baechid. III. 3.; saepe Livius, vid. Gron. ad eum III. 59. XXXVI. 23.*

INHIBITIO remigum. *quid sit?* ad Au. XIII. 21.

INHONORATI. Tusc. III. 24. *nullis honoribus usi.*

INHUMANITAS. Or. I. 22. *est negantia, quae rogatur, cum facere possit.* Mur. 4. *dicitur de eo, qui defensionem rei deponit, opp.*

officiosus. Cato 3. *de eo, qui res humanas aequo animo non fert.* Mur. 36. *est ejus, qui facit abhorrentia a vitae humanae cultu et elegantia, -- jungitur enim sordibus.* Verr. V. 44. *opponitur mansuetudini, etc.* * *de eo, qui consuetudines vitae communis non servat.* Phil. II. 4. *in quo te convinco inhumanitatis.*

INHUMANE. Off. III. 6. *inhumane facere, contraque legem naturae.*

INHUMANUS. Off. III. 11. *inhumanum est, usu urbis prohibere peregrinos.* Lael. 14. *non inhumana est virtus, sc. quia populis universis consult.* * *rusticus.* Off. I. 36. *agrestis et inhumana negligentia.* * *sordidus, qui utilitatem honesto praefert.* Lael. 13. * *stupidus, indoctus.* Or. 51. *aures inhumanas.* Sen. p. R. 6. *inhumanum negotium.* * *saevus.* Verr. III. 2. * Verr. I. 42. *testamentum inhumanum.* * *inurbanus.* Quint. 3. *neque inhumanus praeco est existimatus.* * Off. I. 40. *inhumanus dicitur, qui in convivio meditatur attentius, quod alienum est ab homine, in convivio non lilaré esse, loqui, etc.*

INIBI. Phil. XIV. 2. *inibi sum: i. e. hoc ipsum cogito, etc.* v. Ferrar. ad h. 1.

INICERE. *mentionem facere, dicere, edere.* Att. XVI. 5. *Bruto cum saepe iniecissim, de quovis, non perinde atque ego putaram, arripere visus est.* cf. Quint. 21. Dom. 6. *imperitis iniecerat nomen meum.* * Nat. D. I. 20. *in quam se animus injiciens ac intendens etc. Hinc defendi potest lectio Tusc. IV. 6. in quam injecta est inflammata libido: ubi Davif. ed. sec. correxit inlecta.* * ad Divers. VII. 16. *nunc in hibernis injectus esse videris, itaque te commovere non curas. Simile est Dom. 24. extr. se in medios hostes iniecisse, pro coniecisse.* * Verr. V. 9. *inhi exultantis, hominem sine aliqua causa injectum esse ad tam incredibile cri-*

crimen. *Grav.* electum. injectum potest significare: editum, ut supra: *injecterat* nomen meum imperitis, pro ediderat. Editi dicuntur etiam delati: nam delatores edunt nomina eorum, quos deferunt. vid. *Edere*. *Apollonius* delatus erat apud *Verrem*, quasi servos haberet, qui bellum facere vellent.

INIMICARI. Au. II. 19. ubi vide.

INIQUITAS. Caecin. 23. dicitur, cum summo jure agitur.

INQUUS. *subst.* cum pronomine, ut *inimicus*, Plauc. 16. ubi tamen variant libri; et alia exempla affert Lambinus. Consensu omnes libri habent iniquos nolos c. 23. cf. ad Brut. 1.

INITIA naturæ. Fin. II. 12. III. 6. v. *Commendatio. elementum.* Acad. IV. 36. *initia* mathematicorum, quibus non concessis digitum progredi non possunt. Sunt postulata et axiomata. * *mysteria*. Leg. II. 14. nihil melius illis mysteriis, quibus ex agresti inimanieque vita exculiti ad humanitatem mitigatique sumus: *initia*que ut appellantur, ita revera principia vitæ cognovimus. v. *Mysterium*.

INITIATUS. Tusc. I. 33. ad *mysteria* admissus.

INJUNGO. ad Div. XI. 13. ne quod detrimentum reipubl. *injungant*.

INJURIA. Quint. 21. Praetor *injuriam* decernebat.

INJUSTUS. nimis magnus, gravis. Or. 10. *injustum* onus impo-
nere. Sic et *Virgilius* dixit G. III. 347.

INNOVARE. Pis. 37. *innovare* se ad suam intemperantiam.

INOBSCURARE. Phil. IX. 5. nulla *inobscuravit* oblitio.

INOFFICIOSUS. Verr. I. 42. *inofficiosum* testamentum; quo praetermittuntur liberi, conjuges, proximi, quibus officii nostri est consulere.

INOPIA. Quint. 27. *opp. gratiae, opibus*; unde Cluent. 20. dicitur de eo, qui desertus est ubi

omnibus, defensorem non habet. Brut. 55. *inopia* orationis, est vitium in tenui genere.

INOPS. ad Div. IX. 17. causa *inops*, quæ non recipit multa ornamenta oratoria.

INORATUS. Rosc. A. 9. re inorata Legati reverterunt.

INPRIMIS. cum superl. Verr. III. 27. *inprimis* improbissimus. cum Genit. Font. 14. *inprimis* eorum hominum.

INQUIRO. Verr. IV. 65. quod ad inquirendum in te venerit. v. *Inquisitor*. Tusc. III. 2. quam natura maxime *inquiri*, i. e. desiderat.

INQUISITIO. Mur. 21. *inquisitio* candidati, praenuncia repul-
sæ: est meditatio et comparatio accusationis.

INQUISITOR. Act. I. Verr. 2. *inquisitor* Achaicus. Ita dicitur accusator, cum tabulas, literas, testes conquiri, *inprimis* in causa repetundarum in provincia, quibus in accusatione utatur.

INQUIT. pro secunda persona. Fin. I. 2. Synephebos, *inquit*, ego potius -- legam? De qua ratione v. Gron. et Drakenb. ad Liv. XXXIV. 3. Sic et *Horatius* utitur, et *Graeci* τὸ ἔφη. * pro plurali est Fin. IV. 24. * ad Div. XI. 1. *inquis* est pro *inquires*.

INSANIA villarum. ad Q. Fr. III. 1. nimia magnificentia.

INSANIRE. nimis cupide et multum licitari. Verr. III. 48. item vehementer agere, coelum et terram movere. Verr. IV. 19.

INSATIABILIS. active. Fin. IV. 5. *insatiabilis* voluptas. Tusc. V. 25. *insatiabile* gaudium. conf. N. D. II. 89. 62.

INSCIENTIA. ignorantia. N. D. III. 38. Deo non est excusatio *inscientiae*. cf. Inv. I. 2. Acad. IV. 47. * Est etiam vocabulum philosophicum. N. D. I. 1. De hac quaestione tam variae sunt doctissimorum hominum tanque discrepantes sententiae, ut magno argumento esse debeat, causam, id est, prin-

principium philosophiae esse inscientiam, prudenterque Academicos a rebus incertis assensionem cohibuisse. *Hujus loci quot sint explicationes atque emendationes, difficile est enumerare.* Olivetus, novem doctorum hominum sententiis commemoratis, ipse ita verba, de quorum sensu quaeritur, interpretatur: *que la philosophie doit porter sur des principes évidemment connus; approbante Buherio.* vid. *Entretiens de Cicéron sur la nature des Dieux T. I. p. 341. 437.* Sed non erat, quare sic se verum verborum sensum vidisse existimaret. Nam si quis Academicæ disciplinae rationem consideret, quæ nihil certi esse ac percepti contendit, et hanc interpretationem cum sequentibus comparet, facile intelligat profecto, longe aliam his verbis vim esse subjiciendam. Vidit hoc vir doctissimus, qui in *Miscell. Observatt. Vol. III. T. II. p. 154.* quamquam interpretationem Oliveti viderat; tamen novam sententiam proposuit. Socrates, ait, a quo Academici profecti sunt, in ejus ductoritate certe libenter delitescabant, is igitur dicere solebat, se unum hoc scire, quod nihil sciat. Ideoque inter Academicos receptum esse potuit (cur non potius, fuit?) hoc placitum: ἀσχεῖν τῆς φιλοσοφίας εἶναι τὴν τῆς ἀγνοίας γυνώσκειν. Haec omnia recte. Quid ergo? Censeo legendum: inscientiae scientiam. Qua sensum, non male, sed emendatione nil opus. Abbas Morellius in *Elémens de la Critique p. 68.* corrigi solertiam. male. Alius vir doctus eodem loco commemorat conjecturam docti hominis, nescio cujus, e Bernardi Novis *Reip. Litter. qui legebat: Principium philosophiæ esse Sceptin: sed sibi, etsi se nondum expediat, tamen placere maxime ostendit Baelii conjecturam, qui reponi volebat: principium philosophiæ non esse scientiam. Viderunt viri doctissimi veram loci sententiam, Cic. Clav.*

sed præter rem medicas ei admodum manus. Scilicet inscientiæ verbum duplicem vim habet apud Ciceronem: vulgarem alteram, quæ neminem fugit; alteram vero remotam ab usu plebis, eamque in nullo Lexico, quod sciam, commemoratam. Ea est Acad. I. 12. Si quid ita erat comprehensum, ut convelli ratione non posset, scientiam: sin aliter, inscientiam nominabat Zeno: ex quâ existeret opinio, quæ esset imbecilla et cum falso incognitoque communis. Hanc inscientiam defendebant Academici, qui nihil statuebant esse perceptum, h. e. ita comprehensum, ut convelli ratione non posset, Acad. I. 6. Itaque hanc summam legem et principium totius philosophiæ putabant, nihil certo sciri, nihil percipi posse: contra quos coorti Stoici scientiam menti humanæ et perceptionem comprehensionemque asserebant. Quare cum Cicero, id quod inter omnes constat, Academicam rationem sequeretur, vel illam philosophorum de natura Deorum disensionem confirmare inscientiam Academicam existimabat, et Academicos propterea prudenter, cum omnia incerta sint, assensionem ubique cohibendam putare. Haec ex prolusione a. 1737. edita, qua varios locos in libris de Nat. D. emendavimus et illustravimus.

INSCRIBERE. tribuere. Tule. V. 26. inscribere sibi nomen philosophi.

INSECTARI. instare, urgere. Font. 1. *insector* ultro, atque invito accusatori; *insector*, inquam, et flagito testes. Sic et Planc. 19.

INSEPULTUS. non sepultus: Phil. I. 2. qui illam insepultam sepulturam effecerant: h. e. qui Caesarem sepelicerant, qui sepeliendus non erat, ut, opinione hominum, et jure, idem sit, ac si sepultus non esset. Contra pro sepultus est Phil. XIV. 12. vestra virtus nec oblivione eorum, qui nunc sunt, nec reticentia posterorum insepulta esse

esse poterit. i. e. *carere sepulcro, monumento.* v. *Not.*

INSEQUI. *obicere, exprobrare.* Sull. 29. *insequi turpitudinem vitae.* *Or. II. 3. *nec vero te rhetoricis libris insequor, ut erudiam.* *N. D. III. 17. *urgere, instare.*

INSIDERE. Deiot. 3. *factum crimen insidet in animo:* h. e. *creditur.* Tusc. II. 4. *insidet in animo oratio:* h. e. *vim habet in animum:* ductum e re rustica: arbores dicuntur insidere, cum radices agunt, et radicibus adhaerent terrae, ut firmas constant.

INSIGNE. *criterium.* Acad. IV. 11. *insigne veri.* Or. II. 9. *insigna verborum et sententiarum, sunt lumina orationis, tropi et figurae.*

INSIGNIS. ad Div. III. 11. *vir insignis ad laudem.*

INSIGNITE. Orat. II. 85. *insignite vituperare.* Quint. 23. *insignite improbus.*

INSIGNITUS. *perspicuus, clarus.* Div. I. 30. *in quibus insignitae notae veritatis apparent.*

INSINUARE. Phil. V. 3. *ecceui potestas in forum insinuandi fuit:* h. e. *veniendi, cum aditus sepsisset Antonius.* v. *Manut.* ad h. l. *de omisso pronomine se, et Graev.* ad *Ferr.* III. 68.

INSINUATIO. *pars aut genus exordii.* Herenn. I. 4. 6. Inv. I. 17.

INSISTERE. *inunorari.* Verr. III. 74. *insistere singulis peccatorum gradibus.* **pro consistere.* Fin. V. 25. *cum paulum institisset.* **constitutum esse.* Sext. 67. *in tanta gloria insistentes.* Or. III. 41. *insistere iugo imperii:* h. e. *habenas imperii tenere:* ab aurigis sumtum est. **fungi.* Or. III. 45. *quonam modo tantum munus insistemus.* *Or. III. 49. *oratio insisit interius:* np. *cum periodos plenas non habet, neque aures implet.* Or. 51. *quid est, cur claudere aut insistere orationem malint, quam cum sententia pariter excurrere?* **de suspensione assensus.* Acad. IV. 33. *ille in reliquis rebus non poterit insistere.*

INSITUS. *insita dicuntur interdum, quae nobis propria sunt, quae ita infederunt opinione aut consuetudine tenaciter, ut innata esse videantur.* Tusc. IV. 11. *opinio penitus insita.* Off. III. 32. *ut esset insitum militibus, vincere.* cf. *Pison.* 7. **Fin.* IV. 12. *differunt insita et innata.* **internus.* Mur. 14. *insita virtus.* i. e. *interna, ut iustitia, fides, cui opponitur ibi eloquentia, scientia rei militaris, etc.*

INSOLENTIA. *dicitur, ut insolens, non solum ratione rerum inusitatarum et insolitarum, ut Deiot. 2. sed etiam ratione hominum, qui insueti sunt alicujus rei.* Rosc. A. 31. *propter insolentiam fori judiciorumque.* Pis. 11. *insolentia rerum secundarum.*

INSPECTIO. Phil. II. 32. *pro spectione.* Sed *Graevius post Ferrarium et alios recepit ipectio, quod verum est.* Inspicere et inspectio *Haruspicum est, non Augurum.*

INSPICERE. *aliquid exigere, examinare.* Caecin. 21. *tamquam si arma militis inspicienda sint, ita probet armatum.* ad Div. IX. 7. *inspicere praedium dicitur de emtoris praedium aliquod.*

INSTANTIA. *subst.* Fat. 12.

INSTAR. *semper aliquam magnitudinem indicat apud optimos scriptores et Ciceronem.* Verr. V. 34. *navis urbis instar.* ad Div. IX. 6. *instar vitae.* Offic. III. 3. *ut vix minimi momenti instar habeant.* Rab. Perd. 8. *mortis erat instar.* v. *plura ap. Burm.* ad *Ovid. Her. XVI. extr.*

INSTARE. *coepisse, incipere; praesertim in perfecto.* ad Div. X. 16. *flagitare Senatus insilit Cornutum.* ubi v. *Graev.* Or. III. 1. *pignoribus ablatis Crassum insilit coercere.* v. *plura ap. Drakenb.* ad *Liv. XXX. 12.*

INSTAURATIVUS. Div. I. 26. *instaurationi ludi, qui de novo habentur, quod primum aliqua re funestati sunt; unde etiam instaurare ludos,* Div. I. 26.

IN-

INSTIMULATOR seditionum, Dom. 5.

INSTITUERE. Mur. 9. *instituere* actionem, idem est, quod informare, de quo supra. cf. Phil. IX. 5. **constituere*, inducere. *ibid.* 28. miseram conditionem *instituet* periculis hominum.

INSTITUTIO. Tulcul. I. 25. *progressiones institutionesque stellarum.* Hanc vocem nullum idoneum sensum habere, viderunt viri docti. Quidam legunt institutiones, quod receptum est in *Davisanam secundam.* Id habet commodam interpretationem. Nam *planetarum*, de quibus sermo, interdum insistere, h. e. stare, videntur: unde stationes planetarum dicuntur, et ipsi *planetarum* stationales, ap. Plin. II. 15. 16. *Buherius* autem legendum censet *inlectiones*, et pro *progressiones*, *praegressiones*, *nixus loco* Nat. D. II. 20. tum antecedunt, tum subsequuntur. Sed ibi haec verba referuntur ad solem, quem *planetarum* modo antecedunt, modo sequuntur: hic autem de eorum cursu simpliciter et per se loquitur Cicero. *Ibidem* autem haec *stellae* dicuntur interdum ad quoddam tempus insistere. *N. D. II. 13. in omni institutione rerum: h. e. in omnibus rebus, quas natura instituit, fecit. *Att. I. 17. conservare rationem *institutionemque* nostram. i. e. *consilium agenda rei ab initio susceptum*, dererse Plan.

INSTRUCTOR convivii, Sen. p. R. 6.

INSTRUCTUS. Or. 5. *instructa oratio, est apte composita, fructu, numerosa.*

INSTRUCTUS, as. Or. III. 6. eodem instructu et ornatu comitata oratio.

INSTRUERE. Off. II. 7. ita se instruunt, ut metuantur: i. e. hoc agunt, pro instruere dicitur etiam hoc sensu comparare se.

INSTRUMENTUM. **materia, facultas.* Rabir. Post. 1. *instrumentum* bonitati quaerere. Catil.

II. 5. *instrumenta* virtutis, sunt bona naturalia, quibus ad virtutem facilius pervenitur. ad Brnt. 15. *instrumenta* regia, sunt honores, imperia, quibus abutuntur homines ad dominationem parandam.

INSULA. de domo, a nulla parte aliis aedibus juncta, sive potius, de aedibus pluribus junctis unius domui, et ab omni parte liberis. Coel. 7. *insulam* esse venalem. Off. III. 16. Claudius proseripit *insulam*. cf. Fin. II. 26. v. Graev. et Manut. ad Coel. 7.

INSULSITAS. Att. V. 11. *insulsitatem* rei ferre. *ibid.* XIII. 29. *insulsitas* villae.

INTEGER. ad Div. V. 20. coll. Or. III. 4. res est in integro; ita dicitur, ut causa integra, ad Div. I. 5. **inviolabilis vel inviolatus.* Rosc. A. 38. *jus integrum.* *ad Div. X. 8. ad societatem *integerum* periculum accedere. *Or. II. 45. *integrae* sententiae: h. e. nullo fuso corruptae. *Div. I. 29. *integri* opponuntur repletis jam cibo et potu: sic, integra fames, ad Div. IX. 20.

INTELLIGENTIA. notio. Top. 5. *intelligentia* impressa. cf. Leg. I. 9. 10. **captus.* Leg. I. 16. Orat. I. 58. Or. 33. *intelligentia* popularis, opponitur subtiliori, quae ex arte petitur: hinc *intelligentia simpliciter* Verr. IV. 21. *tribuitur ei, qui de re aliqua bene judicat, tanquam de tubulis, vasis caelatis, etc. eodem modo dicitur etiam.* [cf. de Inv. II. 53. R.]

INTELLIGERE. Verr. IV. 14. 2. cf. *Burm.* ad Sucton. de Grammat. c. 10. *Inv. I. 39. *intelligitur* ex se; de axiomatis, quae hodie vocantur.

INTEMPERANS. Tulc. II. 17. est *intemperans* militaris in forti viro gloria.

INTENDERE. de eo, quod quis instituit facere in quocunque genere. Or. I. 20. 31. *quod intendemus*, confirmare. v. *Intentio.* Quint. 29. quem, quomodo nunc

intendit, ne in vivorum quidem numero tum demonstrat fuisse. ad Div. I. 2. *Lupus intendere* coepit, ante se oportere discessionem facere: *ubi videtur esse pro conlendere, si quidem lectio sana est. ibid.* VIII. 4. *se intenderant* adversarios in tribunatum ejus: h. e. *insisterant adversarios se praeberere.*

INTENTIO. Inv. I. 10. *apud rhetores quid sit?*

INTENTUS. Verr. V. 31. *tabernacula carbaiseis intenta* velis: quod Burmannus ad Virgil. *Aen.* IV. 506. *interpretatur* tecta. *Positis tamen etiam accipere pro tenta: ut dicimus tendere arcum, et intendere.*

INTER. Rosc. A. 5. *judicium inter* fideiarios: *formula antiqua, pro, de fideiario, de caedis reo.* Phil. II. 4. *inter* fideiarios defendere aliquem: h. e. *reum caedis.* *proper, de tempore.* Act. I. in Verr. 13. *inter* decem annos, postquam etc. *per decem illos annos, quibus etc.*

INTERARESCERE. Tusc. V. 14. *nihil interarescere* debet eorum, in quibus vita beata consistit.

INTERCALARE. *diem unum aut plures inferere; quod fiebat, ut annus cum ratione coeli congrueret.* v. Verr. II. 52. Att. VI. 1. *quasi intercalatum* non sit.

INTERCALARIS. *intercalatus.* Quint. 25. ante V. *Kalendas intercalares.* *Intellige de Kalendis mensis intercalati, ex instituto Numae: de qua re vid. quem ad h. l. laudat Graevius, Gronov. Obs. II. 18. Sed ejus mentem ex Graevianis verbis vix tirones satis intelligant. Est autem haec: Annus Numae erat 355 dierum: ex quo instituto, quia octo annorum spatium 90 dies aberrabat annus a cursu solis, hos 90 dies in quatuor menses intercalares, sive Mercedonios, descripsit Numa, duos binum, (ita Gronov. Sed debet esse: unius: quod aliter summa non constat, nisi 6 horas, quae sunt super 365 dies,*

*ducas.) duos ternum et viginti dierum, et post biennium quodque unum ex his, et quidem alternis, modo parem, modo impari, interposuit. Eos menses a Graecis inventos induxerunt. Quia autem Graeci tantum 345 dierum faciebant annum, post tertiam octaeterida, h. e. post 24tum annum, dies erant 24 superflui Numae, hi scilicet, quos singulis annis, in honorem impari numeri, adiecerat: itaque tertia octaeteride non 90, ut primis duabus octaeteridibus, sed 66 dies interposuit: quo facto solem et lunam ad easdem metas reducere habebat. Atque hic est Cyclus Numae 24 annorum, de quo est apud Livium I. 20. *ad Div. VI. 14. *Kalend. intercalares priores.* Hunc locum cape de mensibus intercalariis Caesaris. Is, quia anni ratio, propter intercalandi licentiam, qua Pontifices usi erant, perturbata erat, et ipse fastos emendare instituerat, primo instituit annum 365 dierum; deinde, ut ante in ordinem rediret annus, fecit annum, quem vocant confusionis. In eo erant tres menses intercalarii: primus is, qui ex instituto Numae in illum annum incidebat; deinde duo Caesaris integri, interjecti inter Novembrem et Decembrem. Prioris Kalendae dictae sunt intercalares priores, alterius posteriores. vid. Sueton. Caes. 40. et Scaligeri diatriben de hac correctione fastorum sub initium libri IV. de emendatione temporum. Similiter Livius XLIII. 11. dixit Kalendas intercalares. Aliud egerunt viri doctissimi, Manutius, Lambinus et alii, cum de die intercalari post d. 23. Febr. ceperunt, qui nunquam Kalendarum nomine venit.*

INTERCALARIUS mensis, Verr. II. 52.

INTERCEDERE. *sponsorem fieri pecuniae, quam suo quis interventu alteri conciliavit.*

Att.

Att. VI. 1. *intercessisse* se pro iis magnam pecuniam. ubi v. Manut. cf. I. 16. Phil. II. 18. *Salmaf. Mod. usur. p. 726. De Tribunis quis sit intercedere, notum est.*

INTERCESSIO. *sponsio in re pecuniaria.* Parad. 6. 2. *intercessionem* pecuniarum. * *opera ejus, qui se in aliqua re interponit, mediator sit.* Att. I. 4. mea *intercessio* et est, et fuit parata.

INTERCESSOR. *qui se interponit, mediator, ut hodie dicunt.* Rosc. A. 38. isto hortatore, auctore, *intercessore*, Legati ad Sullam non adierunt. * *sponsor.* ad Div. VII. 27. utinam semper Tribunus esses! *intercessorem* non quaereres. * *Ludū in ambiguitate verbi, quod et sponso rem significat, et Tribunal intercedentem alicui rei, h. e. velantem.*

INTERCLUDOR. dolore, quo minus etc. Att. VIII. 8. i. e. *impedior.*

INTERCOLUMNIUM. *spatium columnis interjectum.* Verr. I. 19. ad Q. Fr. III. 1. *adi Gothofred. ad Cod. Theod. l. 45. de operib. publ. (L. XV. tit. 1.)*

INTERDICERE. *verbum praetorium. vid. Interdictum.* Caecin. 8. 13. * *obiter dicere.* Herenn. II. 11.

INTERDICTUM. *decretum Praetoris, certis formulis conceptum, quo aliquid jubet vel vetat: inprimis in controversiis de possessionibus, cum cum, qui ex aliquo loco dejectus est, restitui jubet, donec res judicio plana facta sit. v. Justiniani Inst. IV. 10. et ibi Hotomann.* Caecin. 3. *possessio per interdictum repetita.* *ibid.* 14. *hujus rei interdictum majoribus in mentem non venisse.* *ibid.* 31. *interdictum quotidianum.* ad Div. VII. *penult. interdictis defendere possessionem.* Or. I. 10. *interdicto tecum contenderent.* * *Doni.* 26. *interdictum sceleris. i. e. scelestum, de lege, qua Ciceroni aqua et igni interdictum erat.* * *Pil.* 21. *interdicta Deorum: sunt prodigia, et similia, ut responsa sacerdotum. v. Not.*

INTERDUCTUS. *signum interpunctionis.* Or. 68. *interductus* librarii.

INTERFATIO. *interpellatio.* Sext. 37.

INTERFICERE. in Oecon. ap. Non. herbas arescere et *interfici.* *Sic et Virgil. G. IV. 330. dicit.*

INTERIMERE. *tollere.* Mur. 12. *interimere sacra.*

INTERIOR. *remotior, et paene ultimus.* Manil. 22. *gentes interiores, sc. Asiae, remotiores ab ora maritima, adeoque etiam Roma.* ad Q. Fr. III. 1. *interiore epistola: h. e. paene ultima: ad q. l. Manut. Et ratio, atque aliae formulae ostendunt, interius esse, quod a conspectu longe remotum est.* *Sic fere Acad. IV. 2. interiora Luculli sunt ea ejus bona, quae non omnibus nota sunt, nec in oculis omnium versantur, ut studia literarum: hinc interiora dicuntur subtiliora.* Nat. D. III.

16. *interiores et reconditae literae.* ad Div. VII. 33. *interiores literae.* conf. III. 10. Div. II. 16. haec in promptu sunt, *interiora* videamus. cf. *Intimus.* * *ad Q. Fr. I. 1. Octavius, qui Macedoniam regebat, dicitur Ciceronis, Asiae Praetoris, vicinus interior.* * *arctior, conjunctior.* Off. III. 17. *interior societas. ib. I. 17. interius est, esse ejusdem civilis.* * *brevisior.* N. D. II. 41. *cursum interiore brevi convertitur orbe.* Acad. IV. 20. *cursum interiore.* * *medius.* Or. III. 61. *contentionis extremum, quod tamen interius est, quam acutissimus clamor, - est item contra quiddam in remissione gravissimum.*

INTERITIO *aratorum facta nulla est.* Verr. III. 54.

INTERMISSIO. Partit. Or. 6. *opponitur circumscriptioni, i. e. periodo, esque oratio per membra, non inter se nexa modo periodico.*

INTERIUS. Or. III. 49. *interius insistere. v. Insistere.*

INTERMORTUUS. Mil. 5. *intermortuae conciones, interpretantur.*

intendit, ne in vivorum quidem numero tum demonstrat fuisse. ad Div. I. 2. *Lupus intendere* coepit, ante se oportere discessionem facere: *ubi videtur esse pro contendere, si quidem lectio sana est.* ibid. VIII. 4. *se intenderant* adversarios in tribunatum ejus: h. e. *institerant adversarios se praebere.*

INTENTIO. Inv. I. 10. *apud rhetores quid sit?*

INTENTUS. Verr. V. 31. *tabernacula carbaleis intenta velis: quod Burmannus ad Virgil. Aen. IV. 506. interpretatur tecla. Possis tamen etiam accipere pro tenta: ut dicimus tendere arcum, et intendere.*

INTER. Rosc. A. 5. *judicium inter* sicarios: *formula antiqua, pro, de sicario, de caedis reo.* Phil. II. 4. *inter* sicarios defendere aliquem: h. e. *reum caedis.* *proper, de tempore.* Act. I. in Verr. 13. *inter* decem annos, postquam etc. *per decem illos annos, quibus etc.*

INTERARESCERE. Tusc. V. 14. *nihil interarescere* debet eorum, in quibus vita beata consistit.

INTERCALARE. *diem unum aut plures inserere; quod fiebat, ut annus cum ratione coeli congrueret.* v. Verr. II. 52. Att. VI. 1. *quasi intercalatum* non sit.

INTERCALARIS. *intercalatus.* Quint. 25. *ante V. Kalendas intercalares.* *Intellige de Kalendis mensis intercalati, ex instituto Numae: de qua re vid. quem ad h. l. laudat Graevius, Gronov. Obs. II. 18. Sed ejus mentem ex Graevianis verbis vix tirones satis intelligant. Est autem haec: Annus Numae erat 355 dierum: ex quo instituto, quia octo annorum spatium 90 dies aberrabat annus a cursu solis, hos 90 dies in quatuor menses intercalares, sive Merkedonios, descripsit Numa, duos binum, (ita Graevius). Sed debet esse: unus: quia inter summa non constat horas, quae sunt super-*

*ducas.) duos ternum et viginti dierum, et post biennium quodque unum ex his, et quidem alternis, modo parem, modo impari, interposuit. Eos menses a Graecis inventos induxerat. Quia autem Graeci tantum 345 dierum faciebant annum, post tertiam octaeterida, h. e. post 24tum annum, dies erant 24 superflui Numae, hi scilicet, quos singulis annis, in honorem impari numeri, adjecerat: itaque tertia octaeteride non 90, ut primis duabus octaeteridibus, sed 66 dies interposuit: quo facto solem et lunam ad easdem metas reduces habebat. Atque hic est Cyclos Numae 24 annorum, de quo est apud Livium I. 20. *ad Div. VI. 14. Kalend. intercalares priores. Hunc locum cape de mensibus intercalariis Caesaris. Is, quia anni ratio, propter intercalandi licentiam, qua Pontifices usi erant, perturbata erat, et ipse fastos emendare instituerat, primo instituit annum 365 dierum; deinde, ut ante in ordinem rediret annus, fecit annum, quem vocant confusionis. In eo erant tres menses intercalarii: primus is, qui ex instituto Numae in illum annum incidebat; deinde duo Caesaris integri, interjecti inter Novembrem et Decembrem. Prioris Kalendae dictae sunt intercalares priores; alterius posteriores. vid. Sueton. Caes. 40. et Scaligeri distribendi in hac correctione fastorum sub initium libri IV. de emendatione temporum. Similiter Livius XLIII. 11. dicit Kalendas intercalares. Alii egerunt unum doctissimi, Manutius et alii, post*

Att. VI. 1. *intercessisse* se pro iis magnam pecuniam. ubi v. *Manut.* cf. I. 16. *Phil.* II. 18. *Salmaf. Mod. usur.* p. 726. *De Tribunis* qui sit intercedere, notum est.

INTERCESSIO. *sponsio in re pecuniaria.* Parad. 6. 2. *intercessionem* pecuniarum. * *opere ejus, qui se in aliquo re interponit, mediator sit.* Att. I. 4. mea *intercessio* et est, et fuit parata.

INTERCESSOR. *qui se interponit, mediator, ut hodie dicunt.* Rosc. A. 88. illo hortatore, auctore, *intercessore*, Legati ad Sullam non adierunt. * *sponsor.* ad Div. VII. 27. utinam semper *Tribunus* esses! *intercessorem* non quaereres. *Ludit in ambiguitate verbi, quod et sponsorem significat, et Tribunalum intercedentem ulicui rei, h. e. vetutem.*

INTERCLUDOR. dolore, quo minus etc. Att. VIII. 8. i. e. *impedior.*

INTERCOLUMNIUM. *spatium columnis interjectum.* Verr. I. 19. ad Q. Fr. III. 1. ad *Gothofred.* ad *Cod. Theod.* I. 45. de operib. publ. (L. XV. tit. 1.)

INTERDICERE. *verbum praetorium.* vid. *Interdictum.* Caecin. 8. 13. * *obiter dicere.* Herenn. II. 11.

INTERDICTUM. *decretum Praetoris, certis formulis conceptum, quo aliquid jubet vel vetat: inprimis in controversiis de possessionibus, cum eum, qui ex aliquo loco dejectus est, restitui jubet, donec res iudicio plana facta sit.* v. *Justiniani Inst.* IV. 10. et ibi *Hotomann.* Caecin. 8. *possessione per interdictum repetita.* *ibid.* 14. hujus rei *interdictum* moribus in mentem non venisse. *ibid.* 21. *interdictum* quotidianum.

ult. *interdictis* nem. Or. I. 10. *contenderent.* *celeris.* i. *Cice-*

INTERDUCTUS. *signum interpunctionis.* Or. 68. *interductus* librarii.

INTERFATIO. *interpellatio.* Sext. 37.

INTERFICERE. in *Oecon.* ap. Non. herbas *arescere* et *interfici.* Sic et *Virgil. G.* IV. 330. dicit.

INTERIMERE. *tollere.* Mur. 12. *interimere* sacra.

INTERIOR. *remotior, et paene ultimus.* Manil. 22. gentes *interiores, sc. Asiae, remotiores ab ora maritima, adeoque etiam Roma.* ad Q. Fr. III. 1. *interiore* epistola: h. e. *paene ultimus: ad q. I. Manut.* Et *rutio, atque aliae formulae ostendunt, interius esse, quod a conspectu longe remotum est.* Sic *scire Acad.* IV. 2. *interiora Luculli sunt ea ejus bona, quae non omnibus nota sunt, nec in oculis omnium versantur, ut studia literarum: hinc interiora dicuntur subtiliora.* Nat. D. III.

16. *interiores* et reconditae literae. ad Div. VII. 83. *interiores* literae. conf. III. 10. Div. II. 16. haec in promptu sunt, *interiora* videamus. cf. *Intimus.* * ad Q. Fr. I. 1. *Octavius, qui Mucedoniam regebat, dicitur Ciceronis, Asiae Praetoris, vicinus interior. arctior, conjunctior.* Off. III. 17. *interior* societas. *ib.* I. 17. *interius* est, esse ejusdem civitatis. * *bre-*
vior. N. D. II. 41. *curfu* interiore brevi convertitur orbe. Acad. IV. 20. *curfu* interiore. * *medius.* Or. III. 61. *contentionis* extremum, quod tamen *interius* est, quam acutissimus clauor, - est item contra quiddam in remissione gravissimum.

INTERITIO aratorum facta nulla est. Verr. III. 54.

INTERMISSIO. *Parlit.* Or. 6. *opponitur* circumscriptioni, i. e. *periodo, estque oratio per membra, non inter se nexa modo periodico.*

INTERIUS. Or. III. 49. *interius* insistere. v. *Insistere.*

INTERMORTUUS. *Mit. 5. in mortuae conciones, interpe-*

tantur, intermissis, quae desiere. Ego autem languidas interpretor, in quibus parum quis potest, quas non potest emicitare amplius, etsi velit. Sic plausus mortuus, pro languido. Att. II. 19. Caetar cum venisset plausu mortuo.

INTERMUNDIA *Epicuri, Fin. II. 23.*

INTERPOLARE. *Verr. I. 61. interpolare tabulas, int. cera. num. cera teguntur literae, quas occultare in tabulis volumus, ut suo maculae fuciei.*

INTERPONERE. *Mil. 9. se interponebat, sc. in comitiis pro candidatus, sequestrem pecuniae agendo, quam illi promiserant.*

INTERPOSITIO. *cum verba quaedam libro jam scripto inseruntur. ad Div. XVI. 22. una interpositio dilicilior est, de qua drimo Catone.*

INTERPOSITUS. *rebus et verbis interpositis turbatus, corruptus. Verr. III. 75. interpositae rationes. *Sull. 19. interpositi sunt gladiatores, sc. ab accusatoribus conficti sunt ad fabulam tendam.*

INTERPRES. *internuncius, mediator, per quem quid transigitur inter duos. Act. I. in Verr. 12. interpretes corrumpendi iudicii. Cluent. 36. nummarius interpres pacis et concordiae. Graevius laudat de hac vocis vi Cuper. ad Infer. subjectas Apotheos. Hom. p. 273. *Nat. D. II. 4. interpretes comitiorum, dicuntur Aruspices, qui scil. sciunt, utrum iusta comitia fuerint, an vitiosa. Sic Phil. V. 4. sunt interpretes armorum, qui iudicant, an aliquis arma ceperit contra temp. *ad Brut. Ep. 10. fallaces interpretes ac nuntii sunt, qui res gestas ac non gestas suis interpretationibus in partem aliam detorqueant, ut spem metumve injiciant, aut incitent aliquem in alterum: de qua vi verbi v. Schwarzium ad Plin. Pan. pag. 44. a.*

INTERPRETARI religiones, *Dom. 1. est Aruspicum, Pontifi-*

*cum, etc. qui de prodigiis, lotis et rebus sacris respondent. Att. XVI. 6. me de tua liberalitate interpretaturum. *Rab. Post. 11. consilium ex necessitate interpretari, sc. quod necessario factum est, id consilio factum putare.*

INTERPRETATIO *ioederis, Balb. 6. vis, sententia.*

INTERPUNCTIO. *distinctio. Mur. 11. interpunctiones verborum.*

INTERPUNCTUM. *idem. Orat. III. 46.*

INTERPUNCTUS. *distinctus, variegatus. Or. II, 86. interpuncta narratio sermonibus; cui dialogismi immiscetur.*

INTERREGNUM. *in libera republica fuit, cum nullus magistratus major esset, propter dilata et obnuciationibus crebris diremita comitia, Att. VIII. 9. IX. 11. ad Div. VII. 11. Q. Fr. III. 8.*

INTERREX. *Dom. 14. est magistratus extraordinarius, qui comitiorum habentium causis creatur, cum magistratus major nullus est, qui habere possit. Nomen retinuit in libera rep. quod olim acceperat, post mortem Romuli in interregno. Liv. I. 17. Interregem autem et patricium esse, et a patricio prodii oportebat. Dom. I. c.*

INTERROGARE. *Flacc. 10. bene testem interrogavit. Moris erat, cum testis ab aliquo in iudicio producebatur, ut et ipse, qui eum produceret, de iis rebus, quas vellet testimonio ejus confirmari, eum interrogaret, et patronus ejus, contra quem producebatur, si forte responsiones elicere posset ejusmodi, quibus se impediret ipse, quibusque testimonium ejus convinci posset falsitatis: in quo in primis ingenium et artificium patroni cernebatur. Atque hoc est, bene interrogare. v. Interrogatio. *compellere de crimine aliquo, quod est accusatoris. Dom. 29. quis me interrogavit ulla lege? quis postulavit? quis diem dixit? Sic saepe*

saepe usus est hoc verbo Tacitus, ut A. XIV. 46. itemque Sallust. Catil. 18. ubi Cortius et h. l. Ciceronis assert, sed male interrogare explicat quaerere de aliquo, et de iudicio: pejus laudat locum Livii VIII. 82. ubi longe alia ratio.

INTERROGATIO. *est actoris, cum testem, sive saum, sive adversarii interrogat: ejusmodi est oratio in Vatinius. vid. Argum. Orut. in Vat. ad Div. I. 9. tota vero interrogatio mea nihil habuit, nisi reprehensionem tribunatus ejus. Ex interrogatione hae Vatini intelligitur, etiam objecta esse testibus interrogando, quibus fides eorum infirmari posset. conf. de hoc genere Casaub. ad Sueton. Aug. c. 83. Gruter. ad Tacit. A. VI. 47. * Acad. I. 2. nihil apta interrogatio concludunt, de dialecticis, ubi vel est argumentatio per interrogationem, vel vitium scripturae.*

INTERSPIRATIO. Or. III. 51. *interspirationes aequales, sunt aequales partes periodorum, atque adeo periodi, quae uno spiritu pronunciantur, ut adeo aequalibus intervallis respiretur. cf. c. 44.*

INTERSUM. Acad. IV. 26. *quod ab eo nihil interfuit. ibid. 9. negant, ea quicquam interesse a falsis, i. e. differre. * Roic. Am. 14. in convivio interfuit.*

INTERTRIMENTUM. Verr. I. 50. *est damnum, quod ad duos pertinet, ut detrimentum ad unum. Acon.*

INTERVALLUM. Or. III. 46. *sine intervallis loquacitas: h. e. sine inter punctis et interspirationibus.*

INTERVENTOR. *interpellator. Fat. 1. vacuus ab interventoribus dies.*

INTERVERTERE. *avertere, intercipere. Dom. 43. interversa aedilitas. Verr. IV. 30. interversum donum.*

INTERVISERE. *invisere. ad Div. VII. 1.*

INTIME. Qu. Fr. I. 2. *intime commendavi: i. e. accuratissime. Sic interior custodia Liv. XXIII. 19.*

INTIMUS. *accuratissimus, subtilissimus. Or. I. 21. disputatio intima. Cluent. 21. artificium intimum. * Dom. 34. non quo mihi P. Scipionis vis intima, privati hominis, displiceret. Dixit etiam Tacitus A. XV. 2. extr. vires intimae: i. e. summae, omnes.*

INTOLERANTIA. *passive. Cluent. 40. jungitur cum superbia. Agr. II. 13. active: intolerantia regum.*

INTORQUERE. Tusc. IV. 36. *alterius verbis intorquentur inter fratres contumeliae.*

INTRACTATUS. *indomitus. Lael. 19. intractatus equus.*

INTRARE. Flacc. 10. *intrabo etiam magis, se. in causam, accuratius agam.*

INTRUDERE. *se, Caecin. 5. idem est, quod inferre se, de quo supra.*

INTUERI. *sequi, imitari. Sext. 45. quod intueri debeant. Or. II. 21. intueri aliquem. * imperterriti animi signum, intueri id, quod periculum minatur. Sext. 9. tempestatem intueri. v. Interpr. ad illud Horatii: qui rectis oculis monstra natantia vidit.*

INTUS. Verr. I. 20. *intus canere; de citharoedo Aspendio, est sinistra manu tractare fides. v. Canere. Agr. II. 26. proverbialiter est, suis commodis studere.*

INVADERE. *cum praepos. in. Off. II. 21. hoc malum in remp. invasit. cum dat. ad Div. XVI. 10. furor invaserat improbis. ubi v. Victorius.*

INVALIDUDO. Att. VII. 2.

INVEHERE. Tusc. IV. 17. *quemcumque casum fortuna invexit. * Phil. III. 13. cum ille in me invehens, ab invehi. Sic et est N. D. I. 28.*

INVENIRE. *parare. Manil. 14. unde tam incredibilem cursum inventum putatis. Vat. 9. inventis auspiciis, i. e. inductis.*

INVETERATIO. *de vitio inveterato.* Tusc. IV. 87. *inveteratio aegrius depellitur.*

INVIDERE. *cum accus.* Tusc. III. 9. *Sed locus est ex Accio, et Cicero addit, male latine dictum. vid. Heins. ad Ovid. Her. XIII. 137. Egredietur etiam de hac forma Gronov. ad Tacit. A. I. 22. Ibid. unde ductum verbum? conf. Bucher. ad h. l.*

INVIDENTIA. Tusc. III. 9. *quomodo ab invidia differat?*

INVIDIA. Tusc. IV. 7. dicitur non solum in eo, qui *invidet*, sed etiam in eo, cui *invidetur*.

INVIDIOSUS a vita superiori, ad Div. VIII. 14.

INVISUS. *quem videre nefas.* Har. R. 27. *maribus invisu lacra.*

INVITARE tecto et domo, Verr. IV. 11. Tusc. III. 34. *invitare se ad miseriā.*

INVITATIO. Tusc. III. 34. *invitatio ad dolendum.*

INVITE. ad Att. VIII. 3.

INVITIATUS. Fin. II. 31. *probitas invitata.*

INVOLATUS. *volatus.* ad Div. VI. 6. *ex involatu alitis. Sed libri plures habent volatu.*

INVOLUTUS. *obscurus, non satis explicatus.* Fin. I. 9. *notio involuta.* cf. Or. 33. **tectus.* Phil. VII. 6. *bellum involutum pacis nomine. Sed alii legunt obvolutum. v. Not.*

INVOLGARE. ad Att. II. 1. v. Gron.

INURERE. Mil. 13. *quas leges fuerit . . impositurus atque inustus.*

INUSTUS. Har. R. 25. *inustum animis hominum odium.* Planc. 12. *signa probitatis domesticis inusta notis veritatis.* Or. II. 45. *nisi omnes ii motus, quos orator adhibere volet iudici, in ipso oratore inpressi esse atque inusti videbuntur.*

INUTILIS. *perniciosus.* Inv. I. 49. *seditiosus est is, qui malus atque inutilis est civis. Vid. de hac significatione Burnmann. ad Ovid. Pont. II. 8. 59. Sic Polybius dixit*

ἀνευσελής, III. 116. extr. Ergo Offic. III. 21. quam inutile, sc. patriae, est perniciosum; idque convenit loco: ut non necesse sit, spurium iudicari: quamquam abest a Codd. quibusdam.

INUTILITAS facti, Inv. II. 26.

IPSE. *cum numeris adjicitur, indicat, non numerum certum pro incerto aut rotundum poni, sed verum, cui nihil neque additum neque detractum sit.* Verr. II. 9. *ipso vigesimo anno.* Att. III. 21. *triginta dies ipsi.* cf. ib. V. 11. Brut. 16. ad Div. VI. 18. *ipsum undecim legiones. *significat etiam, per se, sua sponte.* Coel. 19. *valeat tamen ipsum suis viribus.* Div. I. 34. *valvae se ipsae aperuerunt.* Or. I. 24. *non ipse aliquid a me promississe, sed fortuito in sermonem vestrum incidisse. Huc pertinet illud Offic. I. 22. delapsa arma ipsa ceciderunt: i. e. sponte, sine vi externa: ubi male Gronovius τὸ ἰπλά deleri vult. Sic Gracchi utuntur τῷ αὐτῷ. Callimach. II. in Apoll. v. 1. *cum pronominebuz nihil, me, tibi, te etc. jungitur, modo in eodem casu ponitur, modo diverso. Mur. 20. in me ipso. ibid. 3. mihimet ipsi. Or. 52. se ipse etc. Critici saepe pro obliquo casu reponunt rectum, ut Graevius in Cicero. Sed quia certam legem, ex qua refingant loca, non habent, saepe relinquunt obliquum casum, ubi alienus est, et rectum contra ponunt interdum, ubi obliquo opus. Ego existimo, in oppositionibus requiri obliquum, in ceteris locis rectum. Or. II. 3. *rationem dicendi per te ipsum, ulum per nos . . voluisti.* ib. 52. *alium . . seipsum.* cf. Caecin. 14. *ubi bene nil Critici tentant. Contra male Pearcius. Or. I. 26. in vobis . . et in me ipso experior, legendum censet ipse: cum sit in oppositione. Ceterum non negabo, huic regulae meae obsistere duo loca, ex lectione vulgata, quae mihi quidem**

dem se obtulerint: ad Div. I. 1. Or. 52.

IRREPERE. *insinuare se artibus alicui.* Or. 23. *irrepere* in sensus hominum. Mar. R. 25. in opinionem gratiae *irrepere*. * *de hereditetis.* Off. III. 19. ut possit nomen ejus in testamentum *irrepere*.

IRRETIRE. Tusc. V. 21. iis eratis se *irretierat*, ut etc. Vatin. 1. loquacitatem interrogationibus *irretitum* retardare. Mar. R. 4. *irretitus* est odio honorum.

IRRIDERE. ad Div. XI. 26. qui etiam in philosophum *irriseris*.

IRROGARE. *est populum lege rogare, ut aliquid jubeat, quod ad alterius incommodum pertinet.* Dom. 22. multam *irrogare.* vid. Multa. Sext. 80. *irrogare* privilegium. v. *Privilegium.* Hinc

IRROGATIO. Rabir. Perd. 3. *irrogatio* multae.

IRRUMPERE. Lig. 5. *irrumperes* in sletum nostrum; h. e. *impedies, interpellabis.*

IS. *reciproce.* Or. I. 54. se se meruisse, ut - decoraretur, et ei victus publice praeberetur. * *dat.* eo, pro ei. Verr. IV. 4. quod eo loco praeerat. *Nisi* praeerat absolute accipere, et in eo loco intelligere malis.

ISTIC. Fin. V. 26. *istic* sum: i. e. *hoc ago, cogito facere.*

ITA. in confirmando, et jurando. Catil. IV. 6. *ita* mihi salva rep. perfrui liceat, ut ego etc. cf. Verr. V. 14. * *Elegans et varius porro est hujus particulae usus, ut, hac causa allata.* Verr. I. 46. *ita* intercessit, quod etc. ad Div. XIII. 56. *is ita* sunt persuadet; sequente acc. cum inf. ubi aut redundat, aut pro hoc ponitur. Sic et est Ep. 23. 25. VI. 2. Lig. 1. Sull. 1. *is ita* sunt, redundat. Verr. I. 46. *ita* me audite: i. e. eo animo. Mil. 10. *ita* profectus est: i. e. eo tempore.

ITAEQUE. *post longiorem parenthesisin,* ut Fin. I. 6. deinde homo acutus, cum - attingere; *itaque,* ubi plura v. ap. Davesium.

ITER. Leg. I. 13. *iter* hujus sermonis vides. Att. IV. 2. *iter* amoris nostri et officii. ad Div. XI. 13. *itincra* multo majora fugiens, quam ego sequens. *Graeviana addit:* fecit.

ITERARE. Att. XV. 13. tibi *itero*, dicere. Tusc. II. 19. Att. XIV. 14. *itera dum* eadem ista mihi. ubi vid. Gronov.

ITERATUS. Or. II. 80. ager non semel aratus, sed novatus et *iteratus.* vid. *Salmas.* ad *Sotin.* p. 509. ff.

JUBEO. *de populo proprie dicitur, cum legem accipit.* ad Brut. 4. Senatus censuit, populus R. *just.* * *de Praetore jus dicente, cum decernit, et quidem, ut Hottomanno placet, cum ita decernit, ut recusare liceat, cum contra decernere dicatur, ubi non licet, recusare.* Quint. 8. quin ita *satisdare juberetur.* *ibid.* jubet P. Quintum sponsonem facere: recusabant, qui aderant tum Quintio. *Hottomanni sententiam ille ipse locus refellit; nam statim subjicit Cicero:* Dolabella aut *satisdare* aut sponsonem jubet facere, et recusantes nostros advocatos acerrime submoveri. * *an jubere casum accusativum vel dativum regat apud aureae aetatis scriptores, disputatur.* v. *Lexic. Fabr. et adde Interpretes ad Caes. B. C. III. 98. Burm. ad Ovid. Met. VIII. 752. Gronov. Duker. et Drakenborch. ad Liv. XXVII. 24. In loco Ciceronis Att. IX. 13. init. quamquam hae mihi literae Dolbellae jubent, ad pristinas cogitationes reverti, Corradus intelligebat scriptae, ut ad literas referatur. Malin, mihi psonastice additum dicere, ut in illo: vide mihi hominem, et similibus: quae ratio etiam in nostra lingua obtinet, in familiari in primis sermone. Sed cum infinitivo activo poni, intellecto post jubeo accusativo personae, patet e loco supra allato e Quintiana. add. Burm. ad Virgil. Aen. II. 3.*

JUCUNDITAS. plural. Att. X. 8. nihil mihi unquam ex plurimis tuis *jucunditatibus* gratius accidisse.

JUDEX. Planc. 15. *judices alterni.* v. *Alternus.* Brut. 76. *judex quaestionis.* v. *Quaestio.*

JUDICARE. *judicem esse.* Inv. I. 50. Verr. I. 8. *velle.* Att. X. 8. ab eorum consiliis abesse *judicasti.* *facto ostendere quid judicemus.* Tusc. V. 20. *ipse judicavit,* quam esset beatus; *ubi frustra corrigit Benth. indicavit.* v. *in Indicum.*

JUDICATIO. Inv. I. 19. *quid sit?*

JUDICATUS. *munus judicandi.* Att. XII. 19. *quod de judicatu meo etc.* Sic et Corradus cepit, *probante Gronovio.*

JUDICATUS. adj. Inv. I. 30. [II. 53. R.] *quid sit judicatum?* I. 30. *religiosum et approbatum judicatum quid?* * *constitutus, sanctus.* Rabir. Postum. 4. *sanctius judicata.* * Quint. 7. *judicatum solvi.* Hor. R. 14. *domum judicatum secundum fratrem ejus.*

JUDICIALIS. Verr. IV. 47. *judiciali jure persequi.*

JUDICIARIUS. Cluent. 26. *judiciarius quaestus.* Verr. I. 2. *judiciariae controversiae.*

JUDICIUM. *judicium et arbitrium ut differant?* Rosc. Com. 4. Mil. 1. *judicium novum:* h. e. *extraordinarium et nova lege constitutum, quale Milonis fuit.* Cluent. 44. *judicium cum re conjunctum:* h. e. *verum.* ad Div. IX. 25. *judicia turpia sunt, quae sunt inter fratres, quos non decet, judiciis inter se conflictari:* sed Rosc. Ani. 38. *turpe judicium est, quod turpem causam habet, et turpe est ei, cui intenditur, tamquam furti, mandati, etc.* Rosc. Com. 5. *judicia legitima: legibus constituta.* Mur. 2. *judicium Consulibus designati, quod intenditur Conf. drj.* Off. III. 17. *judicia contraria sunt, quae in quibusdam causis fiunt adversus petito-*

*rem; ut judicio tutelae, in quo petitor est pupillus, contrarium est judicium, quo tutor petit a pupillo sumtus ejus causis factos: judicio mandati contrarium est judicium, quo a mandatario petuntur impensae litis: etc. de his agitur in Justiniani Institut. I. 16. 2. Male quidam apud Cicero-nem judicia contraria intelligunt de consensu judicum et arbitrorum. in Caecil. 1. Brut. 33. etc. judicia publica sunt, in quibus causa publica agitur. (v. Causa.) privata contra, Or. I. 38. in quibus privatae. Sed Arch. 2. *judicium publicum dicitur, quod est de causa privata. Est enim illud judicium de jure civitatis, quod est privati juris. Sed ita dicitur, ut interdum jus publicum, de privato: (v. Jus.) item, quia judicium illud Archiae agebatur ex lege Plautia Papiria, quae est juris publici.* Dom. 31. *judicia Senatus, sunt Scita.* Inv. II. 20. *judicium purum, in quo quaeritur de crimine sine exceptione addita.* ad Att. IV. 16. *judicium tacitum.* v. *Not.* * *judicia dicuntur etiam honores, praemia, quia scil. dantur his, qui tuis digni judicantur.* Or. 41. *cujus de meritis Senatus tanta judicia fecisset.* conf. Manil. 15. Planc. 39. *ubi de supplicatione dicitur.* Rosc. A. 37. *age nunc ex Chryfogoni judicio Rosciorum factum consideremus: h. e. ex praemio, quod Roscius Chryfogonus dedit.* * *acumen in judicando et facultas.* ad Div. VI. 18. *quicquid judicii habuerim de dicendo.* ib. *tantundem de mei judicii fama detrahatur.* ibid. X. 25. *cum tantum tuum consilium judiciumque sit.* * *quod judicio, sponte, consulto sit.* ad Div. XI. 3. *ut judicium nostrum metus videatur.* * *sequuntur quaedam formulae dicendi, in quo hujus verbi usus est.* Caecin. 9. Verr. II. 12. *judicium dare.* ibid. I. 53. *judicium in me ne det.* Quint. 22. *judicium reddi.* hoc de Praetore dicitur, et est jurisdictionis pars. Verr. II. 26. judi-*

judicia restituta sunt. Quint. 28. Verr. III. 28. *judicium pati, ita dicitur, ut accipere judicium. v. Accipere.* Verr. I. 53. *judicium habere, de reo: sed* Verr. II. 29. *de petitore et reo dicitur.* Leg. II. 17. *judicia perrumpere. v. Perrumpere.* Sen. p. R. 8. *tollere judicia, de Clodio, qui corruerat.* Arch. 11. *judicium exercere, de eo, qui praestit judicio.* ad Div. V. 18. *judicium potentiae alicujus condonare, h. e. ita pronunciare, ut potenti alicui placeat, contra jus.* Brut. 1. *fecerat judicium dignitatis meae.* Flacc. 37. *cum non deducendo judicium feceris, plus falsam epistolam habituram ponderis.* Sed Graevius e Franc. 1. *malebat: indicium, quod rectius puto.* Mur. 2. *periculum judicii praestare, dicuntur ii, qui in eo, quod vendunt, evictionem praestant.* vid. Auctoritas, n. 21. 1. Verr. I. 53. *etenim id judicium me uno defendente vicit.* Graevio non displicebat lectio Franciani: *in judicio: sed recepta tenenda; genus enim hoc loquendi Ciceroni non inusitatum in aliis rebus.* Sic Caccin. 31. *vincere sponsonem est in Graeviana, quod probat.* *judicium dicitur etiam pro judicibus.* Verr. II. 13. *judicium fortiri: quod a Graecis sumtum, qui dicunt κληροῦν διασπέρειν.*

JUGATIO. Cato 15. *capitum jugatio in vitibus.* Varro R. R. I. 8. *Columella IV. 17. sq. Modus jugationis exprimitur a Pontedera ad init. L. III. Columellae, tab. I. f. 12. ed. Gesner.*

JUGATUS. Tusc. III. 18. *omnes virtutes inter se nexae et jugatae sunt. Proprie de vitibus dicitur. v. Jugatio.*

JUGIS. Div. II. 36. *ne jure auspicium fiat, jubent jumenta disjungere. Est jure auspicium, cum jumentum junctum stercois fucit.* Servius ad Virg. Aen. III. 537. Davies.

JUGUM. Verr. III. 11. *in singulis jugis arant. Jugum est, quod*

juncti boves unus die exorare possunt. Varro R. R. I. 10. *et ibi Intt. * par.* Phil. XI. 2. *de Antonio et Dolabella: hoc jugum impiorum nefarium: ubi vid.* Ferrar.

JUMENTUM. *equus.* ad Div. XI. 13. *eram sine equitibus, sine jumentis.* Attic. XII. 32. *jumentis Athenis nil opus, vid. Cuper. ad Petron. 117. ubi Petronius ipse caballum interpretatur: sic est etiam ap. Sueton. Ner. 5.*

JUNCTUS. Or. III. 43. *oratio juncta: opponitur hiulcae, atque adeo oritur ex collocatione apta verborum.* Or. c. 36. *verba juncta opponuntur simplicibus.*

JURARE. Att. XII. 13. *perpetuum morbum jurare.* Rosc. C. 1. *essene quemquam tanta audacia praeditum, ut quod injuratus in codicem reserve noluit, (sc. quia falsum erat) id jurare in litem non dubitet: h. e. id sibi deberi, jurejurando confirmet, litis obtinendae causa.* *jurare Jovem lapidem,* ad Div. VII. 12. *est per fictile simulacrum Jovis in Capitolio, ut ostendit Ryequius de Capitolio c. 18. p. 229. De ipso ritu sic jurandi v. Gell. I. 21. et alios, quos Ryequius laudat l. e.*

JURIDICIALIS. Inv. I. 11. *Verbum hoc molestum esse dicit Top. 24.*

JURISCONSULTUS. Orat. I. 43. *extr. quid sit?*

JURISDICTIONE. *quid fuerit, non convenit satis inter Jctos, de eaque multa parum accurate dicuntur. Est Ger. Noodtii libellus de Jurisdictione et Imperio, in quo multa parum vere et accurate dicta sunt, de quibus hic dicere non est necesse. Hic nobis sumemus tantum breviter demonstrandum, jurisdictionem Cicero- nis temporibus versatam esse in foliis caulis privatis, iisque ita propriam fuisse, ut publicis quaestio- nem. Nam 1) jurisdictione omnis posita est in edicto et ex edicto decretis. Usus illorum trium ver-*

verborum, *do, dico, addico, omnis in decretis consumtus est; quod ex prima et secunda Verrina, quae sunt sedes propriae hujus argumenti, sole clarius est.* Verr. II. 48. an dubitabit quisquam, quin is *venalem* in Sicilia jurisdictionem habuerit, qui Romae totum edictum atque omnia decreta vendiderat? quin is ab Siculis ob decreta interponenda pecuniam acceperit, qui M. Octavium Ligurum ob jus dicendum poposcerit. *Vides tanquam res easdem permutari jurisdictionem et decreta cum edicto.* Verr. I. 40. extr. ita me de praeturae criminibus audite, ut ex utroque genere et juris dicendi et sartorum etc. *Locus de jurisdictione Verris est c. 41-48: totus autem est in improbanda edicto iniquo, et decretis injustis.* ibid. 46. quae varietas decretorum fuerit. cf. ad Q. Fr. I. 1. §. 7. 2) Romae uni Praetori urbano tribuitur, et peregrino, quorum magistratus in solis causis privatis versabatur, (nisi si forte Scto, aut alia causa eis etiam quaestio quaedam tributa fuit, ut Verr. v. Verr. I. 60.) et quaestionibus diserte opponitur. Verr. I. 47. Verres objicit de liberto, cui hereditatem ademerat in praetura urbana: Proscriptum juvit, lex est, poena est. *Cicero respondet: Quid id ad eum, qui jus dicit? Nempe ista res est quaestionis, est causa publica, quae jurisdictioni non subest. Itaque jus dicere, et jurisdictio non semel ponitur pro ipsa praetura urbana.* Verr. V. 14. cum tibi forte obtigisset, ut jus diceres. Muren. 20. in ipsa praetura nihil ne existimas inter tuam et istius sortem interfuisse? Murenas fors ea fuit, quam omnes necessarii tui tibi optabamus, *jus dicendi.* (fuit autem Murena Praetor urbanus) qua in sorte sapiens Praetor, qualis hic fuit, offensionem vitat, aequabilitate discernendi, benevolentiam adiungit lenitate audiendi: quid tua

fors? tristis, atrox: *quaestio* peculatus. cf. Flacc. 8. *Ex quo efficitur, ut Praetores, qui publica judicia exercent, jurisdictionem nullam habeant; sed potius imperium, verum civile et quasi togatum, v. Imperium.* Hinc intellige locum e Taciti Agric. 6. idem praeturae tenor et silentium, neque enim jurisdictione obveniat: *quem locum male, nescio quis, interpretatus est in Lexico Fabri, quasi habuerit quidem jurisdictionem, propter praeturam, sed eam non exercuerit. Silentium erat in praetura, quia non habebat urbanam aut peregrinam, quae negotiosa erat, sed quaestionem, cujus exercendae raras occasiones.* Et quoniam in provinciis Praetor aut Proconsul ex causis privatis et publicis praeerat, propterea is et jurisdictionem habebat, quae causas privatas, et imperium, quae publicas. Quod Verrina secunda inscribitur de jurisdictione Siciliensi, in qua tamen etiam agitur de judiciis publicis, primo pertinere potest tantum ad partem aliquam ejus libri, ut inscriptio L. I. et V. deinde hae inscriptiones non sunt a Cicerone, sed forte Aconio, cujus aetate jurisdictionis notio variata erat, et ita dicebatur, ut etiam publicarum causarum cognitionem complecteretur. Sic est jam apud Sueton. Jul. 40. et pluribus aliis locis. Flacc. 40. Aliticae jurisdictioni (quam male a Flacco administratam dicunt) urbana jurisdictione respondebit. conf. c. 3. Flaccus autem Praetor urbanus fuerat. De jurisdictione Praetorum urbana v. Sigon. J. A. C. R. I. 20. de jurisdictione provinciali eundem de A. J. prov. II. 5. Haec disputatiuncula de jurisdictione antiqua probata est a viris doctis, nominatim Gesnero, V. Ccl. in Thesauro. De jurisdictione sub Caesaribus egimus ad Suetonii Caesarem in Excursibus.

JUS. Significat omnia ea, ex quibus, quid justum sit, quid su-

faciendum, quid omittendum, intelligitur, tanquam leges, edicta Praetorum, consuetudo, etc. Verr. I. 41. *Hujus juris plura genera sunt. Apud Ciceronem haec observavi:*

1) Civile. (v. *Civilis*.) *sed aliter sumitur* jus civile Flacc. 32. quaero, sintne ista praemia censui censendo? *habeant jus civile? nempe ita, ut significet conditionem, qui gaudent praedia, quae in censum deferri possunt.*

2) Divinum est a) naturale. Sext. 42. tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento et divino et humano jure, moenibus sepeferunt. *antea dixerat naturale et civile.* Har. R. 16. jus Legatorum cum hominum praelidio munitum sit, tum etiam divino jure esse vallatum. b) pontificium. Har. R. 7. *extr.* domum publico omni praecipuo, et humano et divino jure munitam. *Liberata erat Ciceronis domus a Pontificibus, adeoque divino jure, deinde a populo, lege, (c. 6.) adeoque humano jure. Sed utrumque hoc jus publicum est.*

3) Gentium est naturale. Off. III. 5. neque hoc solum natura, id est *jus gentium*, sed etiam legibus populorum, quibus in singulis civitatibus resp. continetur. cf. *ibid.* c. 17. * Rab. Post. 15. cum omnia bella *jus gentium* conquiescant. v. *Not.*

4) Humanum, cum opponitur divino, est modo positivum, quod vocant, omne, cum publicum, tum privatum; modo ea pars tantum, quae in rebus profanis versatur. v. *Divinus.*

5) Pontificium. Dom. 13. est de rebus sacris, in quibus Pontifices cognitionem habent. vid. *Guther. Jur. Pont.* I. 2.

6) Praedictorium. Balb. 20. v. *Praedictorius.*

7) Praetorium dicit a) edicta Praetorum. Off. I. 10. quae quidem pleraque jure praetorio liberantur, nonnulla legibus. Verr. I. 44. posteaquam *jus praetorium*

constitutum est, semper hoc jure uli sumus. b) totam jurisdictionem praetoriam. Verr. II. 12. ejusdem modi totum *jus praetorium* fuit per triennium in Sicilia, Verre Praetore. Phil. II. 2. quam injuriam iste intercessoris beneficio obtinuit, non *jure praetorio*.

8) Privatum. est civile a) stricte sic dictum, de quo v. *Civilis.* in Caecil. 5. civibus cum sunt ereptae pecuniae, civili fere actione et privato jure repetuntur. b) deinde conditio, quae ex jure civili illo oritur. Har. R. 7. domus est *jure privato*, sc. quam tenemus hereditate, auctoritate, mancipio, nexu.

9) Publicum a) opponitur privato, et cum sacrum s. Pontificum, tum profanum *jus* complectitur. v. *Divinus.* Dom. 53. sed ut revertar ad *jus publicum* dedicandi. unde b) domus *jure publico*, dicitur Har. R. 7. quia et a populo lege centuriata, et decreto Pontificum liberata erat. c) est vero etiam pro jure communi. Div. I. 5. quod ad omnes cives pertinet, adeoque etiam pro civili illo, quod alias privatum dicitur. Dom. 13. nego, potuisse *jure publico*, legibus iis, quibus haec civitas nititur, etc. *ibid.* verfor in medio *jure publico*. *ibid.* 49. nec de *jure pontificio*, sed de *publico* disputo. ad Div. IV. 14. si de *jure publico* armis discipabitur. v. *Graev. ad pr. Dom.* 13. *Caecin.* 26. sic est apud *Sueton.* Aug. 10. *Tib.* 50.

10) Quiritium. Verr. II. 12. est *jus civile*, quod proprium est iis civibus, qui *jus civitatis* habent *jure optimo*; de quo mox.

11) Urbanum. Act. I. in Verr. 1. praedo juris urbani: est civile privatum, ex quo *jus* dicit Praetor urbanus.

*JUS est etiam, quod legibus, edictis, consuetudini, h. e. superiori illi juri consentaneum est, quod nobis ex eo debetur, etc. Sic est in his: *jus dicere*, Verr. I. 40. Quint. 26. etc. *jus* suum obtinere, Verr. I. 26. *jus* suum amittit.

amittere, in Caecil. 18. *jus* eripere, Quint. 28. si intercessisset collega, remp. laessisset; sed *jure* laessisset, Sext. 63. **jus summum*, Gr. ἀρχαιοδικαίον, cum in eo, quod nobis debetur, aut deberi putamus, non ex aequo et bono, sed acerbe agimus, nihil remittentes de *jure nostro*, ex quo *summum saepe injuriae existunt*, Quint. 11. aut intra parietes, aut summo *jure* experiri. ubi v. Graev. Caecin. 23. si verbis et literis, ut dicitur, et summo *jure* contendere, etc. conf. ibid. 4. Attic. XVI. 15. Quint. 15. *jus extremum*. **conditio*, quae ex *jure* oritur. v. *Jus civile, privatum, publicum*. b) Arch. 4. quae civitas cum esset aequissimo *jure* ac foedere. **hoc significat etiam in illa forma*: optimo *jure*: pro quo etiam dicitur optima lege, optima conditione: nempe eam conditionem, quae plenissimum *jus* alicujus rei assert: quae, ut hodie dicunt, cum omnibus privilegiis et praerogativis conjuncta est. Quint. 22. par *jus*. Har. R. 7. domus *jure optimo*. Agr. III. 2. praedia *jure optimo*. Verr. III. 91. Quae est ista conditio Siciliae? cur, quae *optimo jure*, propter antiquitatem, fidelitatem, esse debet, etc. Phil. V. 16. demus imperium Caesari: sit pro Praetore eo *jure*, quo qui *optimo*. Phil. XI. 12. C. Caesium Proconsulem provinciam obtinere, uti qui eam *optimo jure* provinciam obtinuerit. v. Festus in Lex *optima*. Gronov. ad Liv. IX. 34. **potestas in rem aliquam, sive justa, sive injusta*. Verr. I. 7. Phil. IV. 4. omnes sub *jure* et imperio Consulis debent esse provinciae. Unde suo *jure* facere aliquid dicuntur, qui libere, pro arbitrio, nemine impediante, impune faciunt. Fin. V. 25. Manil. 22. Coel. 16. Verr. II. 14. ad Div. XIII. 77. v. Graev. et Duker. ad Flor. I. 17. 5. Burm. ad Lucan. I. 2. **locus*, ubi *jus* dicitur. Quint. 19. in *jus* vocas: sequitur. Caecin. 19. cf. Quint. 25. Verr. II. 77. IV. 65. Sen. p. 41. 9.

**aequum*. Phil. II. 29. **jure* dicitur exequite, pro *convenienter naturae rerum*. Tusc. III. 15. v. Not. [Quid Natura sit *jus*, quid *Coniuetudine*, quid *Leges*? de Inv. II. 53. 54. R.]

[JUSTITIA, quid sit? de Inv. II. 53. R.]

JUSTITIUM. est, cum *jurisdictio et judicia publica non exercentur*, id sit edicto Coss. Phil. V. 12. *justitium* edici. v. *inpr. Fabri Semest. II. 10.*

JUSTUS. satis magnus, *sufficiens*. Att. V. 2. *justa* itinera. ad Div. II. 10. *justa* victoria. **justa* dicuntur *exsequiae, funus*. Rosc. A. 8. *justa* solvere. Flacc. 38. *justa* facta Catilinae. cf. Leg. II. 22. *Ad-damus verba Gronovii, tirorum causa*: *Justa sunt certus quidam modulus rerum, futo tempore faciendarum, fungendarum, dandarum, percipiendarum*: quodvis pensum, officium, solemnitas. Obs. IV. 6. p. 80. sq.: hinc explicat etiam solemnitas et *justa* ludorum, Har. Resp. 10. extr.

JUVARE. ad Div. III. 1. homo, quod juvet, curiosus. *formula, qua utimur in re, quae bonum et malam interpretationem habet, ne deterius, ac volumus, accipiat.*

L.

LABARE. de *mutaturis confilium, partes*. Phil. VI. 4. cum ei *labare* videretur, ad Att. X. 15. cohortes *labare* dicuntur.

LABEFACTARE. Inv. I. 2. ingenio freta malitia, pervertere urbes, et vitas *labeffectare* coepit.

LABELLUM. Leg. II. 26. nam super terrae tumulum noluit quid statui, nili columellam tribus cubitis ne altiozem, aut mensam aut *label-lum*: h. e. lapidem excavatum in labri formam, quam et arcam vocabant, v. Guther. Jur. Man. II. 23. 24. qui et *figuras* exhibet; item solium: Liv. XLIV. 6. add. Intt. ad Sueton. Ner. 50. extr. unde etiam *furcophagi* solia di-cun-

emuntur, Plin. XXXV. 12. *Graeci vocant πικελον.*

LABES. *ruina.* Div. I. 43. *labes agri Privernatis.* Dom. 1. *labes ac flamma reip.* Flacc. 10. *labes innocentiae.*

LABI. *de rebus interituris.* Or. III. 1. *cetera nasci, occidere, fluere, labi.* * *in deterius mutari.* Leg. II. 15. *mores lapsi ad molliorem.* * *degreddi.* Leg. I. 20. Div. II. 27. *labor longius.* * Acad. IV. 45. *labor eo, ut assentiar. i. e. inclinor.*

LABOR. Tusc. II. 15. *quid sit?* * Cluent. 53. *labor legitimus, est ejus, qui accusatur ex legibus.*

LABORARE. Nat. D. II. 60. *nullo in motu laborat; de eo, cui facilis est omnis motus,*

LABORATUS. *pro elaboratus,* Coel. 22.

LABORIOSUS. *de homine multis doloribus affecto.* Fin. II. 28. extr. * *multis laboribus obrutus et vexatus, miser.* Coel. 1. [p. Mil. 2. R.]. Phil. XI. 4. *distinguit laboriosus et miser, sed secundum philosophos.*

LABRUM. ad Div. XIV. 20. *vas balneare, in quo fit lavatio.*

LACERARE. Quint. 15. *lacerare reliquias vitae: h. e. auctiore vendere.*

LACERATUS. Verr. III. 70. *lacerata pecunia, cujus pars averfus est.*

LACERNA. *vestis crassior, quae a frigore et pluvii se in itinere muniebant.* Phil. II. 30. *De hac veste multis agit Ferrar. R. V. P. II. L. I. c. 1. 6. sq. Ruben. I. 6. Salmast. ad Script. Hist. Aug. pluribus locis.*

LACERTI. *in oratione vim significant, quae a tenuitate et subtilitate obest, oratorum propria.* Brut. 16. *quos, valetudo modo bona sit, tenuitas ipsa delectat: quoniam in Lylia sunt saepe etiam lacerti, sic, ut nihil fieri possit valentius.* * ad Div. IV. 7. *lacerti et vires.*

LACINIA. Or. III. 28. *lacinia obtinere aliquid: h. e. vit.*

LACUNA. *jaectura largitione aut fraude facta.* Verr. II. 25. *lacunam rei familiaris explorare.* Att. XII. 6. *vide, ne qua lacuna sit in auro.*

LACUNAR. Tusc. V. 21. *est tectum templi, aut triclinii, nungnifice caelatum aut pictum, sed e tabulis ligneis.* v. Salmast. ad Popisc. Aurelium, 46. T. II. p. 547. 548. *Dictur a lacubus porvis, in ligneo tecto arte caelatis.* vid. Servius ad Aen. I. 726. *Laquear videtur idem dici, a marginibus lacuum eminentibus, et varie tractis, pro formarum varietate, quas lacus habent, modo rotundi, modo quadrati, modo rhombiformes s. scutulati.* Lucem affert Josephi locus A. VIII. 3. 2. *ubi tabulae tecti dicuntur fuisse ἐξομέναι εἰς φανώματα καὶ προσκείμεναι χροσόν.* quae est descriptio lacunaris, s. tecti laqueati: in qua φανώματα sunt illi, quos dixi, lacus. De his tectis est erudita nota Falschi ad Eusebii Vitam Constant. M. III. 82. quam compilavit Harduinus ad Plinium, XXXV. 11.

LACUS. Brut. 83. *quasi de nussio ac lacu fervidam orationem fugientem.* Lacus, *ut ex ipso loco patet, est dolium, in quod mustum mittitur, donec defervuerit, et in testas defundi possit.* Ap. Virgilium tamen Georg. II. init. *est vas torculari suppositum, in quod mustum defluit.* Vinum de dolio et lacu, *est mustum, vinum recens; et oratio de lacu est ea, quae novitates verborum consecretur.*

LAENA. Brut. 14. M. Popillius cum Consul esset, eodemque tempore sacrificium publicum cum laena faceret, quod erat Flamen Carmentalis. *Laena est duplex amictus, (quo purpureo utebantur Flamines) injectus super togam, similis chlamydi.* v. Ferrar. R. V. P. I. L. I. c. 13. P. II. L. I. c. 9. Ruben. II. 14.

LAE.

LAETUS. Or. I. 18. *laetum* genus verborum.

LAETITIA. *distinguitur a gaudio in philosophia, docendi causa.* Tusc. IV. 31.

LAEVIS. Orat. III. 43. *laevis* concursus verborum, *opponitur hiulco.*

LAMINA. Verr. V. 63. *ardentes luminæ: sunt inter instrumenta cruciatus.*

LANGUIDE. Tusc. V. 9. *languide dictum: est, quo fortunæ, rebusque humanis ceteris aliqua ad beatam vitam vis tribuitur.*

LANGUIDUS. Or. I. 52. *de philosopho. v. Languide.*

LANGUNCULA. Att. VI. 1. *extr. vox corrupta, pro qua Bosius, probantibus Lambino, Junio aliisque, plangunculae, e graeco πλῆγών, quas dicit fuisse pusillas imagines cereas, pupas, de quibus vid. ipsum Bosium: sed Grævius negat, esse latinum verbum, et mavult corruptam vocem retinere. v. in Planguncula.*

LANISTA. *est magister gladiatorum, Rofc. A. 6. 40. Attic. I. 16. reus, tamquam clemens lanista, frugalissimum quemque secerneret. Clemens lanista est, qui servum frugi ab iis secernebat, quos gladiatores facit. Gron. Obs. I. 7. Elegans locus hic est: Philip. XIII. 19. ex Epist. Antonii: ne videret. - duas acies, lanista Cicerone dimicantes: i. e. incitante, committente, auctore. Sic dixit etiam Livius XXXV. 83. populum Rom. cum Antiocho, lanistis Actolis. - dimicare.*

LANX. *patina major, cuius in sacrificiis et epulis usus. Att. VI. 1. lancibus et splendidissimis candelis nos soles pascere.*

LAPATHUS. Fin. II. 8. *herba salubris, et suavis: Sauerampfer.*

LAPIS. ad Div. VII. 12. *Jovem lapidem jurare. v. Jurare. Jupiter lapis, est ἀπλοῦν ἀντὶ πητικῶν, ut grammatici loquuntur, pro Jupiter lapideus. *Pis. 15. emi de lapide Tribuni. Mos erat, prae-*

conem, cum venderentur servi, in lapide stare, qui Athenis λίθος πρᾶτῆρ dicebatur; unde servi de lapide emi dicuntur. v. prae-ter eos, quos jam alii laudant, Potterum Archaeol. Gr. L. I. c. 10. p. 68. ed. Venet.

LAPSIO. *proclivitas.* Tusc. IV. 12. *v. Proclivitas.*

LAPSUS. *de motu stellarum.* Div. I. 11. *revera certo lapsu motuque feruntur. *volatus. Nat. D. II. 39. volucrum lapsus. *offensio. Or. II. 83. lapsus popularis.*

LAQUEATUS. Verrin. I. 51. Tusc. I. 85. *lecta laqueata, sunt lacunaria, de quibus supra.*

LAQUEUS. *fallax conclusum-cula.* Fat. 4. *Chrylippi laquei. cl. Tusc. V. 27. *Caecili. 29. laqueo verbi capi.*

LARES. Dom. 41. *Lares familiares, sunt manes majorum, quorum imagines ad focum in atrio stabant: sic Virgil. Aen. IX. 255. V. 722. 724. Assuraci Lar. Erat autem Assaracus de majoribus Aeneae. cf. Cerda ad Eclog. V. 70. v. Salmas. ad Solin. p. 293. 641.*

LARGE respondere, i. e. liberaliter, ad Att. VIII. 11.

LARGIRI. Or. I. 15. *largiamur inertiae: h. e. non posulemus ab inertibus hominibus.*

LARGITIO. *lex agraria, item frumentaria.* Mur. 11. *largitioni resistere. *Balb. 13. largitio civitatis.*

LASCIVIA. *est proprie animalium voluptate gestientium.* Div. I. 14. *piscium lascivia.*

LASCIVUS. *pro insolens, ad Att. II. 3.*

LATEBRA. Off. III. 29. *quaeritur latebra inertiae. Div. II. 20. te mirificam in latebram conjecisti. ibid. 54. adhibuit latebram obscuritatis. ad Div. III. 12. latebra tabellae (sc. comitalis).*

LATERE. Catil. I. 6. *latet mihi. *subterfugere jus velle, neque experiri jure volenti ejus potestatem facere. Quint. 23. quis est,*

est, qui fraudationis causa latuisse dicat?

LATERNARIUS. qui lanternam praefert. Pison. 9. Graevius autem legit lanternarius: quoniam vide.

LATINITAS. Att. XIV. 12. est jus Latii, quod ex foedere cum Latinis ortum est, et est jure civitatis deterius, jure Italiae autem melius. Ex eo jure poterant Latini primo, in comitiis Rom. legum ferendarum causa; si vocati essent a magistratu Romano, suffragium ferre, deinde cives Rom. fieri, si in civitatibus suis magistratibus functi essent, atque ita civitate Rom. accepta honores Romae petere. v. Sigon. Ant. I. Lat. I. 4. et Spanh. Orb. Rom. L. I. c. 8. Hotomann. ad Orat. pro Rab. Perd. 5.

LATIO. Dom. 20. in ipsa latio-ne, sc. legis.

LATITARE. in foro est idem, quod latere. Quint. 23. ego experiri non potui latitavit; procuratorem nullum reliquit. conf. c. 17. 19.

LATITUDO verborum, Or. II. 22. est vasta et rustica pronuntiatio, sine gratia.

LATRARE. de rabulis, malis oratoribus: Or. III. 34. latrare ad clepsydram. Brut. 15. latrant jam quidam oratores, non loquuntur.

LATUS. eris; in oratore sunt pulmones, nostro more loquendi: Nempe vires sic dicuntur eae, quarum defectus in latere sentitur, ut a currentibus, cantantibus, dicentibus, potantibus, Venerem exercentibus: in quibus generibus omnibus latera pro viribus dicuntur. De potantibus est Phil. II. 25. Or. I. 60. nunquam lateribus ut clamore contenderent. Or. I. 25. latera, vires. Sed hic Pearcius mallet, quod in MS. Joan. reperit, reponere: laterum vires: in Catone vero c. 9. pro laterum etiam et virum, legi laterum etiam virium, ut exemplar unum vetustum habet, et ipsi Graevio placet. Frustra. Cic. Clav.

Nam paullo ante est etiam: lateribus et lacertis. ad Div. IV. 7. lacerti et vires, Sic jungitur etiam Verr. IV. 30. quae vox? quae latera? quae vires hujus unius criminis querimoniam possint sustinere? Sic et Ovidius junxit A. A. II. 673. latus et vires operamque adferre puellis. * Valm. 5. per tuum latus faucietur.

LATUS. adj. ornatus, copiosus. Orat. 27. latae disputationes; ubi male Gulielmus laetae. Sic ad Div. VI. 7. scribendi genus non modo liberum, sed etiam incitatum atque latum: ubi tamen Graevius bene reposuit: elatum. * Acad. IV. 12. pauca dicemus. Non, quo non latus locus sit, etc. * ibid. 20. rationes sequor latiore specie, non ad tenue eliminatas; h. e. populariores, minus subtiles. * in pronuntiando idem est vitium, quod et vastum dicitur. Orat. III. 12. lata Collae. * Partit. 30. haec, quae primam contentionem habent ex arguendo et resistendo, lata, ut dixi, et confusa sunt: rationum et firmamentorum contentio adducit in angustum disputationem.

LAUDABILE. cum praepos. ab. Herenn. III. 4.

LAUDATIO. genus testimonii publici, quod magistratibus provincialibus a civitatibus per Legatos Romae tribuitur, cum rei de repetundis facti sunt. Font. 2. item ab aliis, in aliis judiciis. ad Div. I. 9. In Verrinis harum laudationum creberrima mentio, et c. V. 25. patet, numerum laudatorum legitimum denarium fuisse.

LAUREATUS. Att. VIII. 10. lictores laureati, dicuntur, qui faeces laureatos praeferunt Imperatori victori.

LAUREOLA. triumphus. ad Div. II. 10. negotium, quod esset ad laureolam (sc. parandam, merendam) satis.

LAUS. pro rebus laude dignis. Mil. 30. praemia laudis. ad Div. II. 6. quarum laudum gloriam adamaris.

II h

LAU-

LAUTUS. *lotus.* Or. I. 7. **elegans.* Verr. I. 6. cum homines *lauti*, et urbani, sermones hujusmodi dissipavissent, etc. Flacc. 29. quod unis vestimentis tamdiu *lautus* es. cf. ad Div. VII. 14.

LAUTUMIAE. *carcer Siciliae celeberrimus:* v. Verr. V. 27. I. 5. hanc scripturam verbi defendit et confirmat Gronov. ad Liv. XXXVII. 3.: de re vid. Dorvill. Iter Siculum p. 181. T. I.

LAXE. *pro large.* ad Att. XV. 20.

LECTICA. Verr. V. 11. *lectica octophoros. De lecticis v. collecta a Lipsio Elect. I. 19.*

LECTICARIUS. *qui lecticam fert.* ad Div. XIV. 12.

LECTISSIME. Or. 68. *lectissime dicere: sed videtur legendum tectissime.*

LECTUS. *epitheton seminarum.* Inv. I. 31. Att. X. 3.

LECTUS *aeratus. v. Aeratus.*

LEGATIO. ad Div. XII. 21. *legatione libera* Legatus. Flacc. 34. *legationes liberae* sumere. Attic. II. 18. *libera legatio* voti causa datur. *Ex quo loco intelligitur, a libera legatione non differre legationem votivam, sed ejus speciem.* Att. XIV. 22. *de libera legatione* vid. Ind. Leg. in lege Julia de legationibus liberis. **id, cujus causa legamur.* Phil. IX. 1. *renunciare legationem:* h. e. *quid in legatione actum sit.* ad Div. I. 4. *nili legationibus perfectis:* h. e. *nisi ante Senatus decreverit, quid Legatis respondendum sit.*

LEGATORIUS. Att. XV. 9. *aliqua legatoria provincia.*

LEGARE. *Legatum facere aliquem.* Att. XV. 11. Dolabella me sibi *legavit.* ib. XIII. 6. *solitos esse majores nostros legare in Decemviris, qui essent Imperatorum necessarii.* **vocabulum testamentarium.* Top. 4. *legare a filio:* h. e. *ut filius heres solvat legatum.* ibid. 3. a viro. v. *Hotom. Obs. I. 24. add. ad Att. XIII. 46.*

LEGIONARIUS. ad Div. X. 32. *non modo militem legionarium,*

sed ne auxiliarium quidem. Legionarius miles est ex delectu civium, sic legio pro tali exercitu. v. Gron. ad Liv. XXVII. 38.

LEGITIME. *vere, proprie.* Caecin. 20. *qui legitime procurator dicitur.*

LEGITIMUS. *legibus consentaneus, legibus constitutus.* Act. I. in Verr. 11. ad Div. X. 25. *legitimum tempus.* Cluent. 53. *legitimum periculum.* ad Div. VIII. 6. *legitimum jus.* Rosc. C. 5. *legitima judicia.* cf. ibid. 3. Arch. 2. Mil. 10. etc.

LEGULEJUS. Or. 55. *legulejus* quidam cautus et acutus, prae-co actionum, cantor formularum.

LEMNISCATUS. Rosc. A. 35. *lemniscata palma, proprie est, in qua majoris honoris causa lemnisci sunt.* Sic apud Liv. XXXIII. 33. *populus coronas lemniscosque jecit majoris honoris causa,* i. e. *coronas lemniscatae.* Nam lemnisci sunt vittae, quae sunt in honoribus Deorum usitatae: vid. Aufon. Ep. 20. *In Decreto Berenices urbis Africae est οὐρανός ἐλαῖνος καὶ ληνιόκοος, majoris honoris causa coronae additis,* ap. Maffei Antiquitat. Gallie. p. 7. cf. Wesseling. V. C. de Archont. Judaeor. p. 18. et adde de hac re Serv. ad Virgil. Aen. V. 269. et Casaub. ad Sueton. Ner. 25. *Hoc loco palma lemniscata est caedes immanissima. Palmae dubantur gladiatoribus ob victoriam, h. e. ob interfectum eum, quocum comparati erant.*

LENA. Nat. D. I. 27. *blanda conciliatrix et quasi sui lena natura.* Sic libenter utitur eo verbo Ovidius, ut A. A. III. 316. 752.

LENITAS. Orat. II. 29. *exordium lenitatem orationis desiderat.* Muren. 20. *lenitas audiendi, est Praetoris jus dicentis.* Opt. g. or. 2. *verborum est structura quaedam, duas res efficiens, numerum et lenitatem.*

LENITUDO. Verr. IV. 61. *virorum nimia in istum (adulterum) leni-*

lentitudo. Sed Graevius legit rectius lentitudo: de qua mox.

LENOCINIUM. Nat. D. II. 58. lenocinia corporum, sunt res, quibus corpus suavius afficitur.

LENOCINARI. servire nimis, obsequi. Caecil. 15. de accusatore: tibi (adversario) lenocinabitur.

LENTE. Or. II. 45. lente ferre: nimis patienter. * subtiliter more philosophorum. Parad. 13. haec cum lentius disputantur, videri possunt obscuriora.

LENTITUDO. nimia lenitas et patientia. Tusc. IV. 19. ad Q. Fr. I. 1. Dicitur fere in malam partem, quia est signum stuporis. v. Burn. ad Ovid. Trist. II. 514. Drakenb. ad Liv. XXI. 14. Graev. ad Verr. IV. 61. De verbo lentus, et ejus varia vi agit Voss. ad Catull. p. 213. sq.

LENTUS. stupidus. Att. I. 18. ni hic est illo lentius: de eo, qui non movebatur contumeliis.

LESSUS. Leg. II. 23. quid sit?

LEVARE. minuire. Acad. IV. 22. levatur auctoritas.

LEVIS. Rosc. C. 5. cui levissima pecunia semper fuit: h. e. non magni habita, contempta. * jactabundus. ad Div. V. 1.

LEVITAS. Brut. 17. levitas in populari ratione. in Caecil. 3. levitas judiciorum: h. e. injustitia. Nat. D. III. 29. levitates coniccae: i. e. amatoriae, quarum exempla sunt in comoediis. Fin. I. 18. amatoriae levitates. Tusc. IV. 31. eadem levitate est cupiditas in appetendo, qua laetitia in fruendo. Notent tirones, levitatem tribui omnibus vehementibus et inanibus cupiditatibus, et perturbationibus animi, propterea, quod in his nulla est constantia, nulla gravitas; unde etiam leves dicuntur, qui iis dediti sunt. Et quemadmodum gravitas dicitur de omni virtute, in qua est constantia et aequabilitas agendi: sic levitas de omni vitio, quod in vitio nulla fere est constantia. Haec observatio ad intelligendum plurimum proderit.

LEVITER. Sull. 10. leviter dicere: h. e. ut ante dixerat, superpressa voce. Mute quidam corrigunt leniter: quod quidam Codices etiam Ovidio adscribunt in simili loco Heroid. III. 80. pro leviter. Sed ibi metrum repugnat et tō leviter vindicat. v. ibi Burmannum.

LEX. De hoc verbo dictum est sub initium Indicis legum. Hic adjecimus, quae ibi commemorata non sunt. Rabir. Perd. 5. leges censoriae. Verr. I. 55. lex censoria. vid. Ind. Legg. in Censoriae leges. ibid. lex opere faciundo. De hac forma loquendi v. Gron. Sest. I. 6. Est autem ipsa lex censoria, sive locatio operis faciendi a Censore proposita. Formulam hujusmodi legis attulit Hotomann. ad h. l.: eadem est apud Gruter. Thes. Inscript. T. I. p. CCVII. Partit. 31. lex praedii, est formula venditi praedii, ex qua judicatur, quid emtori tradatur, quibusque conditionibus: * hinc lex dicitur pro conditione. Tusc. III. 16. lex vitae, est conditio, qua nati sumus, ut alibi dicit. Har. R. 7. lege optima. Agr. II. 11. si optima lege a populo essent creati. De formula: lege optima, v. Conditio. * Offic. III. 5. naturae ratio, quae est lex divina et humana. Scilicet lex naturae est etiam lex divina, (v. Jus divinum,) leges humanae autem, quae ad societatis utilitatem pertinent, non differunt a lege naturae, sed ex ea sunt repetitae, et cum natura consentiunt; quod nisi est, iniquae sunt et injustae. * Verr. III. 7. leges edicere, dicitur de Censoribus, cum locationum formulas proponunt. ibid. 20. legem dicere de eadem locatione dicitur, quatenus scilicet ea conditiones redemptoribus praescribuntur. Agr. II. 19. leges dare provinciae, dicitur de eo, qui habet summam potestatem constituendi iubendique, differtque ab illo, quod dicitur, legem ferre. Nam hoc est nungistratus urbane, qui legem populo ju-

jubendam aut rejiciendam proponit. Legem ferre pro perferre est Sext. 25.: nam opponitur promulgare. cf. Agr. II. 12. *in Caecil. 5. lege agere, est actionem alicui intendere ex lege aliqua, quae facultatem intendendae actionis dat: oportere eorum arbitratu lege agi, quorum causa lex sit constituta: pro eo paullo post est: quo nomine abs te H.S. nullies de lege repeto. cf. Muren. 11. posset agi lege nec ne, pauci quondam sciebant. Fastos enim vulgo non habebant, etc.: in quo loco latus patet rō lege agere. Nam latissime sumta haec formula, continet, quicquid ex lege apud Praetorem sit, juris sui obtinendi causa, ut vindictio, in jure cessio, emancipatio, tutoris interdicti, possessionis, actionis, etc. postulatio, eique a parte Praetoris respondet jus dicere vel reddere. Itaque haec duo etiam apud Ovidium in definitione dici fasti et nefasti permutantur, quia posito uno alterum ponitur, et ubi actio legis, ibi necessarius jurisdictionis. Ille nefastus erit, (dies) per quem tria verba (sc. jurisdictionis, do, dico, addico) silentur: fastus erit, per quem lege licebit agi. v. Sigon. Judic. I. 9.

LEXIS. verbum. Or. III. 43. e Lucilio.

LIBARE. decerpere. Div. I. 49. a natura - Deorum libatos animos habemus.

LIBATIO. Har. R. 10. libationes epulaeque ludorum publicorum, sunt sacrificia, quae fiunt desundendo vino.

LIBELLA. est minimus munus, as. Rolf. C. 11. Verr. II. 10. Att. VII. 11. fecit (heredem) te ex libella, me ex hereditate. Harduinus ad Plin. XXXIII. 3. interpretatur ex alle, heredemque Atticum factum putat ex asse, hac conditione, ut tertium inde partem Ciceroni daret. Sane libellam esse assem, ipse Plinius auctor est, l. c. Sed modus loquendi hanc interpretationem non pati-

tur, quae primum prolata est a Manutio, et jam repudiata a Gronovio de Sest. p. 55. quem et de libella, et h. l. v. ibid. III. 12.

LIBELLI. de epistolis ad Div. XI. 11. ubi v. Manutius.

LIBENTISSIMUS. Att. I. 17. frequentissimo et libentissimo Senatu uti.

LIBER. adj. Or. II. 16. libera quaestio est, quae in genere versatur, nullis adstricta personis certis. *fortis, qui neminem timet, dicit, facit, quae ipse probat, quae vult, etsi aliis displiceant. Vatin. 10. maxime liber in tuenda communi libertate. Planc. 37. liberum esse in republica. Act. I. Verr. 9. Siculos in eo liberos fuisse, et non venisse. ad Div. XII. 28. ne nimis liber in ulciscendo videretur: quod idem mox dicit: nimis fortis. *bona libera dicuntur, quae non sunt obligata, oppignorata. ad Div. XI. 10. tantum adest, ut meae rei familiaris liberum quicquam sit, ut omnes jam meos amicos, aere alieno obstrinxerim. *Att. XIV. 13. libero lectulo negat esse quicquam jucundius. Liber lectulus est huminis coelibis.

LIBER. subst. Div. I. 43. ad liberos ire iussit. int. Sibyllinos.

LIBERALIS. Flacc. 17. causa liberalis est, in qua de libertate alicujus agitur. Off. II. 12. sumtus liberalis, distinguitur a necessario.

LIBERALITAS. est proprie omnis ratio vivendi et agendi, quae a liberali educatione proficiscitur, et est propria hominum honeste liberaliterque educatorum, eorumque personis digna. Sic pro cultu liberali homine digno, est Off. I. 39. quae pertinent ad liberalitatem, specie et dignitate moderata sunt. pro hilaritate quadam vultus et sermonis, quae severitati opponitur. Brut. 25. homo non liberalitate, sed ipsa tristitia et severitate popularis. *pro studio ulterius commodis aut

aut largitione aut officiis infer-
viendi, quod est liberaliter edu-
catorum proprium. Offic. I. 14. l.
*pro cōgruē, qua omnes aequē
bonos, ac nos sumus, judicamus,
facilitate. ad Q. Fr. I. 1. §. 4. a qui-
bus, rudis cum esses, videtur de-
cipi posse liberalitas tua: nam ut
quisque est optimus, ita diffiilli-
me alios improbos suspicatur.

LIBERARE. a vectigalibus im-
mune facere. Agr. II. 21. liberare
publica. (publici agri vectigales
sunt: liberati ergo sunt privati.)
Verr. II. 51. liberet Byzantios.
*Att. XVI. 6. Buthrotios cum Cae-
sar liberavisset, sc. ne agri eorum
ex lege agraria dividerentur.
*Har. R. 8. liberare domum: int.
a religione. *Off. I. 10. pleraque
promissa jure praetorio liberantur,
quaedam etiam legibus: sc. ne ea
servare cogant. *in libertatem
vindicare. Caecil. 17. liberare se
a Venere. v. *Liberta*. *emittere.
Tusc. I. 22. divinus animus libe-
ratus a corpore. Nat. D. II. 3.
pulli liberati cavea. *ad Div. III.
7. ad facultatem aedificandi libera-
re aliquem: int. ab interdicto.
*absolvi. Mil. 18. liberatur non
profectus esse: innocens est in eo,
quod dicitur profectus esse. Sed
vid. Not. *de praedibus, oppo-
nitur tō obligare. ad Div. V. 20.
Volusii liberandi meum fuit con-
siliū. *in auspiciis est. Leg. II.
8. templa liberata et effata habent.
Liberata templa sunt, quae li-
berum ab omni parte prospectum
habent. Nam Augures, cum locum
aliquem auspiciis consecrant, quod
est effari, jus habent amovendi
ea, quae liberum prospectum im-
pediunt. v. Offic. III. 16.

LIBERATIO. opponitur da-
mnationi. *libidinosissimae libe-
rationes. Pis. 86.

LIBERTA Veneris, Caecil. 17.
quae se a Venere liberavit: h. e.
quae pecunia redemit onus a ma-
joribus acceptum, sumtus certis
Veneris sacris suppeditandi, quod
qui sustinebant, servi Veneris,

Veneris, dicebantur. vid. Graev.
ad h. l.

LIBERTAS. fortitudo in sen-
tentiis dicendis, ipsi aequis re-
bus, quae aliis displicent. Planc.
88. tamenne tu libertatem requires
meam? ibid. 89. libertatem dimit-
tere. vid. Liber. *potestas libera
faciendi, quod velis, quod pla-
cet. ad Div. I. 5. libertas in rep.
capessenda. *Caecin. 12. imminuta
libertas, est injuria. *Tirones
notent, cum libertas conditionem
et statum significat, duplicem
ejus vim esse. Nam primo, id,
quod notissimum est, opponitur
servituti, et est libertinorum at-
que ingeniorum: deinde, quando
de civis Rom. libertate sermo est,
eo uno verbo continentur omnia
jura, quae cives Romani habent,
suffragiorum ferendorum, hono-
rum omnium petendorum, pro-
vocandi et quicquid jus civile
universum et leges tribunitiae et
consulares sanxerunt, pro popu-
li commodis, tanquam Valeriae,
Porcia, Publilia, Horatia, ta-
bellariae, etc. Sic pro Caecin. 83.
cum Arretinae mulieris libertatem
defenderem, etc. Decemviri sacra-
mentum nostrum justum judicave-
runt. Hoc statim sic interpreta-
tur: ut omnes, qui in eadem cau-
sa sunt, (qua scilicet illa mulier.)
et lege agant, et suum jus perse-
quantur, et omnes jure civili utan-
tur, etc. Ex quo intelligitur, in
hoc loco libertatem poni pro jure
Quiritium. Apud Livium in illis
disputationibus de communican-
do cum plebe consulatu et simili-
bus, Tribuni semper se pugnare
dicunt pro aequa libertate: quod
profecto nullam aliam vim habet,
nisi hanc, ut omnes ordines iis-
dem commodis reip. eodem jure
utantur. Et XLV. 15. civitas et
libertas eripi dicitur eodem sensu.
Nam qui civitatem amittit, non
desinit liber esse, sed amittit jus
Quiritium. conf. Noodt Observ.
II. 21. et Sigon. Ant. J. C. R. I. 6.
LIBERTINI. Orat. I. 9. Rolf.
A. 7. Sext. 45. etc. sunt homines e
lib 3 ser-

servis liberi facti, et opponuntur ingenuis.

LIBERTI. iidem sunt, qui libertini, sed ita dicuntur in relatione ad patronum. *Locus in Sucton. Claud. 24. induxit imperitos, ut existimarent, libertinos dictos esse libertorum filios; quod est falsissimum. Suetonius non hoc dicit, sed Appii Caeci temporibus nomen libertinorum mansisse etiam in posteris libertinorum, quamvis jam ingenuis. Itaque titones ab hoc errore sibi caveant, qui etiam nunc quorundam doctorum virorum libros obsidel, quos nominare non est necesse.*

LIBIDO. partium studium et prava cupiditas nocendi et contra jus faciendi. *Rabir. Perd. 5. tabella occultat libidinem iudicium. Cluent. 22. libido iudicium. Verr. I. 46. libido in iure dicundo. *opponitur rationi, et significat cupiditatem. Quint. 4. multa libidine non ratione gessisset. Fin. I. 6. declinatio ad libidinem fingitur: i. e. sine idonea ratione. *cum genit. rei est cupiditas. Herenn. III. 8. nimias libidines honoris, pecuniae, etc.*

LIBIDINOSE. *Verr. III. 69. pro libidine, ut libitum est.*

LIBRAMENTUM. est superficies aquae, continenter declinans, ut labi aqua possit; sive diversa aquae altitudo, cujus extremitas puncto finitur; quod tamen intelligitur modo, ut puncta mathematicorum, ut punctum in medio iugo librae, quod et ipsum libramentum vocatur. *Acad. IV. 36. punctum est extremitas, et quasi libramentum. add. Harduin. ad Pin. XXXI. sect. 31. XXXVII. f. 9. 43.*

LIBRARIUM. capsula librorum, chartarum. *Mil. 12. librarium legum vestrarum.*

LIBRARIUS. servus scriba. *Agr. II. 5. Or. III. 4.*

LIBRARIOLUS. *Balb. 6. Leg. I. 2. librarii latini sunt homines, qui libros latinos describunt et vendunt.*

LIBRATUS. in aequilibrio servatus. *Tusc. V. 24. terra quibus librato ponderibus, quibus caverinis maria sustineat.*

LICERI. *Off. III. 15. nec apponet, qui contra se liceatur. Sensum esse puto: qui multo minus offerat, et ita rem deprimat, ut ipse faciliorem venditorem habeat. Nostri, ich gäbe nicht halb so viel dafür. Hunc sensum vidit, et efficere voluit Muretus, corrigendo, qui contra alse liceatur. item Pearcius: qui contra a se l. cui conjecturae multum tribuit: a se, i. e. in commodum suum. Sed vel sic manet difficultas in latinitate, quomodo hoc contra liceri dicitur. Si contra liceri de ea re, quam supra expressimus, dici latine potest: vix dubitare licet, quin et contra se liceri sic dici possit.*

LICET. *constr. cum infin. pass. Or. 4. cujus ex epistolis intelligi licet. cf. c. 60. Or. I. 42. licet carpentem passim et colligentem undique repleti - - scientia. *sequente accus. Lig. 6. liceat, esse miseros, pro miseris. cf. Balb. 12. Verr. III. 96. Att. X. 8. Sed est elliptica forma, quae sic expletur: liceat nobis, nos esse miseros. vid. Duker. et Drakenb. ad Liv. XLII. 36. *seq. ut. Mur. 4. licet - - ut impertiam. *venale est. Attic. XII. 23. de Drusi hortis, quanti licuisse scribis. int. emere: hoc sensu Plinio restituit hoc verbum Harduinus XXX. 10. *liciturum esse habet Cicero Attic. II. 1.*

LIGURRIO. proprie est degustare; hinc varie dicitur, ut pro exigua parte ex aliqua re capere. *Verr. III. 76. non reperietis hominem timide nec leviter haec impossibilissima lucra ligurientem. Devorare omnem pecuniam publicam non dubitavit. Item, pro disciplinae alicui operam aliquam dare. Dom. 18. Sexte noster, bona venia, quoniam jam dialecticus es et hoc quoque ligurris. (i. e. hanc quoque artem attigisti et degustasti. Sed illud quo-*

quoque innuit, esse joctum ex anki-
guo, et alludi ad id, quod puta-
batur naturam Clodiae ligurrare.)
quod factum non est, ut sit factum,
ferri ad populum -- potest? Male
vulgo in hoc loco interpretantur,
appetis. Sic etiam in hoc ad Div.
XI. 21. cum quidam de collegis
nostris agrariam curationem ligur-
rarent, disturbavi rem, totamque
vobis reservavi; Manutius inter-
pretatur appetere. Non absur-
de; sed plenus sensus hic est:
Cum mentionem curationis agri-
ariae in Senatu facerent, ut, qui-
bus mandandum esset, decerneretur,
(in qua potuit eorum quo-
que cupiditas aut spes intercedere
et apparere) ego impedivi, quo-
minus de ea re ante quicquam
decerneretur, quam vos redisse-
tis.

LIGURRITIO. pars aegrota-
tionis animi. Tusc. IV. 11.

LIMARE. proprie est limu su-
perfluu abraderi, ut politior res
sit: hinc est pro detrudere. ad
Div. III. 8. de liberalitate tua li-
mavit aliquid posterior annus. Or.
III. 9. tantum alteri affinxit, de
altero limavit. *de oratore, qui
tenue et exile dicendi genus con-
fectatur. Opt. g. d. 3. se ad minu-
ta genera causarum limavit; et de
philosopho, qui rebus subtiliter,
remoto omni ornatu oratorio,
edidit. Off. II. 10. alia est illa,
cum veritas ipsa limatur in dispu-
tatione, subtilius. *acuere, ela-
borare, perficere. Or. I. 25. ne-
que haec ita dico, ut ars aliquid
limare non possit. Brut. 67. acu-
men arte limare.

LIMATUS. subtilis, tenuis.
Or. I. 34. limatus oratione atque
subtilis. Fin. III. 12. limata tenui-
tas. *politus, elegans, accura-
tus. Brut. 24. qui genus limatius
dicendi sectantur. ad Div. VII.
33. limatulum iudicium. Nat. D.
II. 29. urbanitate nostrorum ho-
minum limatus.

LINEA. de perpendiculari. Fin.
I. 6. solida corpora ferri suo deor-
sum pondere ad lineam,

LINEAMENTUM. delineatio
operis, adumbratio. Brut. 87. in-
telliges nihil Catonis lineamentis,
nisi eorum pigmentorum, quae in-
venta nondum erant, florem et co-
lorem defuisse. Lineamenta Cato-
nis sunt ejus libri, qui res nudas,
sive ornatu tradebant, sed recte
tamen subtiliterque, adeoque simi-
les vel picturae lineari, qualis
olim fuit, vel delineationi picto-
ris, ex qua, qualis pictura fu-
tura sit, intelligi potest, et quae
est fundamentum bonae picturae.
*Pauilo aliter est hoc verbum

Or. 55. quasi quandam palaestram
et extrema lineamenta orationi at-
tulit. Id quale sit, docebit locus
hic Plinii XXXV. 10. quem tiro-
num causa adscripsimus: Parrha-
sius primus Symmetriam picturae
dedit, primus argutias vultus, ele-
gantiam capilli, venustatem oris,
confessione artificum in lineis ex-
tremis palmam adeptus. Haec est
in pictura summa subtilitas. Cor-
pora enim pingere, et media re-
rum, est quidem magni operis, sed
in quo multi gloriam tulerint: ex-
trema corporum facere, et desinen-
tis picturae modum includere, ra-
rum in successu artis invenitur, etc.
Igitur extrema orationis lineamen-
ta sunt perfectio et venustas sum-
ma orationis.

LINGUA. Or. III. 30. linguam
procudere, est exercere dictionem
declamando.

LINERE. ad Q. Fr. II. 11. Lu-
cretii poemata lita sunt multis lu-
minibus ingenii.

LINTER. Brut. 60. loqui ex
linter: i. e. obscure, ut intelligi
non possis.

LINTRICULUS. Att. X. 10.
ego vero lintriculo, si navis non
erit, eripiam me, etc.

LIQUEFACIO. Tusc. V. 6.
quos nullae fuites lactitiae languis-
dis liquefaciunt voluptatibus.

LIQUESCERE. Tusc. II. 22. li-
quescere mollitia.

LIQUIDO. cum fiducia qua-
dam, certo, sine haesitatione ac
dubitatione. Verr. III. 59. liquido

negare. Fin. II. 12. quod eo liquidius faciet, si perpexerit, etc.

LIQUIDUS. purus. Brut. 79. liquida oratio. Fin. I. 18. liquidae voluptates. Or. II. 38. liquidum genus sermonis, opponitur exili et arido.

LIQUIER. pro linqui. Div. I. 22.

LIS. Fin. II. 12. lites privatae, sunt causae privatae. * pecunia, de qua est iudicium. Rabir. Post. 4. summa litium, est aestimatio litis, quae dicitur Cluent. 16. ubi etiam est aestimare litem: quod fit, cum summa sit omnis ejus pecuniae, de qua iudicium est: tamquam in causa de repetundis, in qua lis dicitur aestimari, cum omnium furtorum, quae ab aliquo repetuntur, summa sit. v. Act. I. Verr. ult. Dicunt autem aestimare litem alicui et alicujus. Verr. IV. 10. V. 19. Cluent. 41.

LITERAE. lingua. Leg. I. 2. abest historia literis nostris. * libri. Div. II. 2. graecae de philosophia literae. Brut. 64. literis illustratum genus scriptionis. ad Div. VII. 19. nullam artem literis, sine interprete -- percipi posse. * tabulae et chartae scriptae quaecunque. Leg. III. 20. publicis literis consignatam memoriam publicam non habemus. Quint. 11. literae societatis. Verrin. III. 71. literae publicanorum. in Caecil. 9. literae in Verrem. Nota: in Ferrinis interdum tabulae et literae junguntur, quod ubi est, tabulae sunt acceptorum et expensorum Codices, literae aliae scripturae. Interdum vero uno tabularum nomine omnia genera scripturarum, et literarum verbo etiam tabulae comprehenduntur. * artes liberales omnes. Orat. III. 34. instructa literis eloquentia. ad Div. XV. 21. literae reconditae. cf. Rosc. A. 41. Arch. 6. etc. Hinc * graecae literae sunt artes Graecorum libris illustratae. Acad. I. 2. IV. 11. Or. I. 18. II. 7. Cato I. etc. et latinae literae latinis libris illustratae artes. Acad. I. 3. Brut. 93. literae pro genere ponuntur,

deinde philosophia, jus civile, historia, etc. * Dicitur tamen etiam de singulis generibus, ut de grammatica. Inv. I. 25. Orat. I. 3. III. 10. Off. I. 37. de philosophia. Balb. 1. Sext. 51. Har. R. 9. etc. de reliquis, praeter philosophiam, artibus liberalibus. Pis. 29. est autem hic non philosophia solum, sed etiam literis perpolitus. * epistolae. Att. XI. 5. conficere plures literas non potui: iis tantum rescriptis, a quibus acceperam. * Inv. II. extr. hic liber non parum continet literarum, i. e. satis longus est. * de scripto, sc. in legibus. Partit. 36. 39. ibid. 37. sine literis est, non scriptis legibus. * Caecin. 23. verbis et literis et summo jure contenditur.

LITERATE. Brut. 28. literatius loqui, est accuratius, magis ex regulis artis, doctius. Har. R. 5. literate respondiſſem. Graevius dictum putat pro polite, elegantius, per ironiam: sed contextum consideranti videbatur esse: ad literam. Cicero rogatus ab adversario, cujus esset civitatis? respondit, ejus, quae carere ipso non posset. Clodius ingenuit. Quid igitur responderem? pergit: me civem esse Romanum? literate respondiſſem. Pis. 25. literate et scite perscriptae rationes. * Brut. 56. scriptorum veterum literate peritus, i. e. ut nunc dicunt, more et subtilitate Criticorum. Or. II. 66. belle et literate dicta.

LITERATURA. scriptura. Partit. 7. memoria est gemina literaturae -- Nam ut illa constat e notis literarum, et ex eo, in quo imprimuntur eae notae, etc.

LITERATUS. doctus in aliquo genere. Or. III. 11. literatissimus togatorum. Mur. 7. tua nobilitas hominibus literatis et historiis est notior. * qui legere potest. Nat. D. III. 9. hoc si placet jam efficies, ut mundus optime librum legere videatur. Zenonis enim vestigiis hoc modo poteris rationem concludere: quod literatum est, id est,

me.

melius, quam quod non *literatum* est. **intelligens linguae alicujus, ut bene loqui ac scribere possit.* Offic. I. 37. eos exquisito judicio uti putares *literatum*: quamquam erant *literati*: sed et alii: hi autem optime lingua latina uti putabantur. *Sic in Brut.* 28. *literale loqui.* v. *Literate.* *Male illum locum interpretatus est Graevius.*

LITO. parento, *hostiis placo.* Flacc. 98. *litemus* Lentulo. **litare dicuntur, qui in hostiis bona exta inveniunt.* Div. II. 15. *proxima hostia litatur* saepe pulcherrime. cf. c. 16. v. Gronov. ad *Liv.* VIII. 9. *sed maxime Schwarz.* ad *Plin. Pan.* p. 226.

LITURA. Verr. I. 86. nomen in *litura* fecit. *ib.* II. 42. nomen est in *litura*, h. e. ubi illud nomen est, aliud ante fuit, quod deletum esse apparet.

LITUS. Top. 7. solebat Aquilius - - cum de *litoribus* ageretur, - - quid esset *litus* ita definire: qua fluctus eluderet. *Atqui Celsus in Digest.* de Verb. Signif. 96. *litus est, quo maximus fluctus a mari pervenit: idque M. Tullius, cum arbiter esset, primus constituit. Videndum, utrum in hoc Celsi loco Aquilius corrigendum sit, quod res postulat, an Celsus locum Ciceronis non accurate vel inspexerit, vel tenuerit, et memoriter laudans aberraverit.*

LITUUS. Div. I. 17. unde dicitur *lituus* Augurum? Att. XI. 12. *lituum* profectionis meae fuisse: h. e. auctorem: nam *lituo* aequae ac tuba in bello signum datur.

LOCARE. *usum alicujus rei aut fructum alteri certa mercede cunneere.* Caecin. 6. *locare* fundum. Rosc. Com. 10. *locare* se dicitur, qui operam suam certa mercede alteri pollicetur. **confisler.* Offic. III. 17. *prudencia est locata in delectu honorum.* **locant etiam, qui redemptori aliquid addicunt.* v. *Redemptor.* Verr. I. 54. 56. Att. XV. 17. *hinc etiam locatio sic dicitur, v. c. Att. IV. 8.*

*Att. VI. 1. *civitas in ejus fide locata.*

LOCUPLES. *de testibus, cognitoribus, etc. dicitur.* Part. 33. Flacc. 17. etc. *Passeratius ad Quint.* 11. *locupletem dici putat a loco, quem quis honestum obtinet in civitate: sic cognitoris ejus, qui se aliquem nosse proficitur, epitheton est honestus. Sed vero similior est eorum sententia, qui a loco, pro agro, fundo dictum putant.* **Ilerean.* II. 33. 47. *copiae locupletes.*

LOCUS. *caput philosophiae, aut cujuscunque artis, materia.* Div. II. 1. *perpurgatus est locus de finibus bon. et mal. a nobis quiaque libris. ibid.* *quintus enim locum complexus est. Simile est Att. I. 16. locus ille a me est inductus. i. e. de eo argumento late dicere coepi.* **sunt etiam loci rhetorum, qui sunt fontes argumentorum.* Or. I. 31. in *Topicis passim: item in arte memoriae.* Or. II. 87. **loci autem communes sunt, cum de re universa tractatur, cum oratio revocatur ad genus.* Or. III. 27. v. *Communis.* **status, in re gladiatoria et militari, ut gradus.* Catil. II. 1. *loco ille motus est, cum ex urbe est depulsus.* **dignitas.* ad Div. XIV. 18. *isto loco femina.* cf. Verr. I. 48. **ordo, classis in civitate.* Quint. 13. *locus, quem honestissime obtinuit.* v. *Passeratius ad h. l.* **fundus.* Agrar. III. 2. *ita interpretatur Turnebus, quem vide.* **res.* in Caecil. 15. *cui loco consulite ac provide.* **genus, pars.* Offic. I. 6. *loci, in quos honesti naturam divisimus. ibid.* 15. *alter locus cautionis.* Catil. IV. 10. *est uno loco melior conditio externae victoriae quam domesticae.* **locum relinquere et dare, non eodem modo dicitur.* Verr. V. 50. *fortunae alicujus veniam et locum dare, est ignoscere, concedere.* Cluent. 42. *locum defensionem non relinquere, est de iudice, qui pecunia corruptus inutilem defensionem reddit.* ad Div. I. 1. *locum non relinquit*

precibus, *de eo, qui et non rogatus facit, quae volumus, ut non opus sit precibus.* Att. VI. 1. non est locus ad tergiversandum. *Verr. V. 14. aedilitas in loco posita: h. e. recte beneque.

LOCUTIO. *pronuntiatio.* Brut. 75. *graeca locutio.* Or. 19. *omnis locutio oratio est, sed oratoris locutio hoc proprio signata est nomine.*

LOGICA. Tusc. IV. 14. *quae sunt? cf. Ind. Gr. Λογικά.*

LOLIGO, *genus piscis.* Div. II. 70.

LOMENTUM. *fabrum farina, qua ad interpolandam faciem, et tegendam deformitatem utebantur.* ad Div. VIII. 14. *cenuram, lomentum et vitrum putat.*

LONGULUS. Att. XVI. 18. *longulum sane iter.*

LUCANICA. *genus farciminis.* ad Div. IX. 16.

LUCERE. *in primis leminere, apparere.* Att. III. 15. *officia et studia mea parum ante Inxerunt.* cf. Brut. 7. Phil. XIII. 11. *ornamenta in virtute et industria posita lucent.* Mil. 23. *res ipsa lucet tot tam claris argumentis signisque.* Off. I. 9. *extr. aequitas lucet ipsa per se; dubitatio cogitationem significat injuriae.*

LUCERNA. Att. VIII. 2. *eadem lucerna hanc epistolam scripsi, qua inflammariam tuam.*

LUCRARI. Verr. I. 12. *lucretur indicia veteris infamiae: i. e. non audiet facinora, non proferentur: quid ille in lucro debet ponere. Sic Graeci το ἀρδαινών.* Act. Apost. XXVII. 21.

LUCRUM. *de bono, quod praeter opinionem contigit.* ad Div. IX. 17. *de lucro prope jam quadriennium vivimus: sc. quia in perpetuis vitae periculis vixerat, nec spem vitae retinendae habuerat.* v. de hac vi verbi viros doctos ad Liv. XL. 8.

LUCULENTE. Or. III. 28. *luculente dicitur.*

LUCULENTER. Fin. II. 5. *graece luculenter scire.*

LUCULENTUS. *amplus, magnus.* Att. XVI. 4. *luculenta navigia.* *firmus. ad Div. X. 24. *luculentissima legio.* *Att. X. 14. 16. *luculentus auctor: i. e. fide dignus.*

LUCUS. *silva sacra.* Milon. 81. Div. I. 45. etc. *De hoc genere silvarum est docta Disfertatio Eschenbachii inter ejus Disfertationes.*

LUDERE. *sinulare.* ad Div. VIII. 9. *civem bonum ludit. *armis exerceri.* Or. II. 20. *videant, ad ludendum, an ad pugnandum arma sint sumituri.* *ridere. Or. I. 12. *irrisione ludor.* ad Div. VII. 5. *quod tu lufisti.*

LUDIUS. *histrion, saltator.* Har. R. 11. *si ludius constitit: h. e. si ejus saltatio interrupta est.* v. *Salmast.* ad Trebell. Claud. 5. T. II. p. 362. ad *Fopisc.* Carinum p. 843. et quos laudat Burn. ad Ovid. A. A. I. 112.

LUDUS. *de re facili.* Verr. V. 70. *ad honores per ludum et negligentiam pervenire.* cf. Fin. I. 8. Or. II. 17. **de fraude.* Dom. 48. *si ille tibi ludus fuit -- si est illud ratum.* *Phil. VI. 4. *ludus dicitur de tempore, quo ludi fiunt.* *Sext. 55. *ludos facere, dicitur de eo, ejus sumtu fiunt.* Har. R. 11. *ludi perempti sunt.* *in Caecil. 10. *ludi plebeji.* cf. Verr. V. 14. *unde patet, Florae eos ludos factos.* ad Div. VII. 1. *ludi Olci, sunt subulae Atellanae proprie, sed i. e. dicuntur pro rebus ineptis et ridiculis.* Act. I. Verr. 10. *ludi Victoriae, instituti a Sulla in memoriam victoriae a Marianis reportatae.* ibid. *ludi votivi.* cf. Div. I. 26. *qui sunt e voto Imperatoris ad bellum profecti, et cum victoria reversi.* ibid. *ludi Romani, celebrati pridie Non. Sept. ex instituto regio.*

LUMEN. *quod in quaque re eminet utrinus, praecepuum est, ornamentum.* Q. Fr. II. 10. *illorum praediorum icito mihi vicinum*
Ma-

Marium lumen esse. Sen. p. R. 4. hoc *lumen* consulatus sui fore putavit. Fin. II. 22. hoc *vestrum lumen* est. Acad. IV. 33. sed illa duo *lumina vestra*, quae maxime causam continent. Nat. D. I. 28. Naevus Alcaeo *lumen* videbatur. **praesidium*, *tutela*. Sull. 11. Roma *lumen* gentium. **fenestrae*, *prospectus*. Dom. 44. obstruere *luminibus*; unde et *metaphorae*, *tamquam* Rabir. Post. 16. *mentis luminibus* officit altitudo fortunae et gloriae. Brut. 17. Catonis *luminibus* obstruxit haec posteriorum altius exaggerata oratio. *Brut. 75. videtur tamquam tabulas bene pictas collocare in *bono lumine*. **quomodo differat a luce*, *patere videtur* e Fin. III. 14. ut obscuratur et offunditur *luce* solis *lumen* lucernae: de quo agit *Burm.* ad *Virgil.* *Aen.* II. 682. et *Oudendorp.* V. C. ad *Sueton. Caes.* 31. Sed id discrimen non servatur. v. in *Lux*.

LUMINARE. Att. XV. 26. *est fenestra*, ut *lumen*.

LUMINOSUS. *insignis*. Or. 36. tum sunt maxime *luminosae*, et quasi actuosae partes duae.

LUSTRATIO. Tusc. V. 27. *silvestres cursus lustrationesque*.

LUSTRUM. *tempus quinque annorum, sub cuius finem a Censoribus Censur habetur, et postea publicae preces et sacrificia suove-taurilia fiunt, quod dicitur lustrum condere*. Or. I. 41. qui domini voluntate census sit, continuo, an, ubi *lustrum conditum sit*, liber sit. *ibid.* II. 66. is, qui te ex aerariis exemit, *lustrum condidit*, et taurum immolavit. v. *Liv.* I. 44. et *ibi Gronov.*

LUX. *pro lumine*. Coel. 28. *lux* longe alia est *solis* et *lychnorum*; nam *lychnorum* proprie *lumen* est. v. in *Lumen*, et quos *ibi* laudavimus. Nat. D. I. 5. sententiae *lucem* auctoris desiderant. Ligar. 2. *lux* liberalitatis et sapientiae tuae mihi oboritur. Tusc. II. 26. benefacta in *luce* se collocari volunt. Sen. p. R. 3. *lucem* in republ. di-

spicere coepistis. Phil. X. 6. *lux* venisse quaedam et spes republ. videbatur. **Luce dicitur pro interdiu*: Offic. III. 24. *alia exempla collegit Drakenb.* ad *Liv.* XXXVIII. 36.

LYCHNUCHUS. Q. Fr. III. 7. hanc scripsi ante *lucem*, ad *lychnuchum* ligneolum, qui mihi erat perjucundus, quod eum te, aiebant, cum esses Sami, curasse faciendum. *Lectionem hanc contra Smithum et Licetum defendit, et ipsum locum illustrat Spanhem.* de *Usu et Pr. num.* T. I. p. 170.

LYMPIATUS. Div. I. 16. Gr. νυμφόληπτος. Ita dicebantur, qui *nympham aquaticam* viderant, et *aquam timebant*; unde deinde de perterritis; et *enthusiasmo aliquo furentibus*, ut h. l. dicitur. v. *Cuper.* Obs. III. 12. *Heinsius* et *Drakenb.* ad *Silium* I. 459.

M.

MACHAEROPHORUS. ad Q. Fr. II. 10. qui sit, non satis certum puto.

MACHINAE. artes, doli. Dom. 11. definant iisdem *machinis* sperare me posse labefactari. cf. Nat. D. III. 29. *Petit. Conf. 2. *amicam de machinis* emit. *Salmas.* ad *Solin.* pag. 851. interpretatur de *catasta*, in qua inclusi *venales prostiterint servi*, quod οἰκημα κατάγειον *Plutarchus* dicit, *Livius* interpretetur *machinam*. Sic etiam *Casaub.* ad *Persii Sat.* VI. p. m. 514. De his *Martialis*: quos *arcanae servant tabulata catastae*. De *catasta* multos laudat *Broukhuf.* ad *Tibull.* II. 6.

MACHINARI. exagitare. Or. III. 44. quod *machinati* sunt ad voluptatem. Nat. D. II. 51. quod perpetuitalis causa *machinata* est natura.

MACHINATOR. inventor rei malae. Rosc. A. 45.

MACROCOLON. Att. XIII. 25. XVI. 3. est *membrana longior et major*. vid. e *Salmasio* ad *Vopisc.* Fir-

Firmum a Graevio ad h. l. excerpta.

MACTARE. placare. Vat. 6. exilis puerorum Deos manes mactare soleas. *noere, perdere. Flacc. 22. mactare aliquem testimonio.

MACULA. foramen in reti. Verr. V. 11. reticulum minutis maculis. Sic Varr. R. R. III. 11, rete grandibus maculis.

MACULOSUS. cenforia nota infumis, turpis vitiis. Att. I. 16. maculosi Senatores.

MAGIS. additum numero pro amplius. Rose. Am. 14.

MAGISTER. Director, ut hodie dicunt. Verr. III. 7. magister scripturae. ib. II. 74. portus, magister societatis. ibid. 70. pro magistro in scriptura: est Vice-Director. Similiter dicuntur magistri (auctionum), qui, cum bona alicujus venduntur auctione, ab iis, quorum interest, consitiuntur, ut ejus rei curam fuscipiant, quos hodie Curatores bonorum appellant. Quint. 15. Att. I. 1. VI. 1. ad Div. XII. 50. *Magister equitum. Att. IX. 18. est quasi collega Dictatoris, qui eum facit. Nomen hinc traxit, quod in exercitu equitatu praefect. Ipse autem Dictator Magister populi dicitur, Leg. III. 4.

MAGISTERIUM. in convivio est ejus, qui modimperator dicitur, regnum vini, ut Horatius ait. Cato 14. me et magisteria delectant, a majoribus instituta. *Prov. Conf. 19. morum magistrum, est Censura: nam et Censor Magister morum dicitur. v. Gronov. ad Liv. XXIV. 25.

MAGISTRATUS. dici et ipsos Consules, Praetores, Aediles, etc. et eorum unus, notum est: unum locum adscribemus, in quo est hoc verbum. Verr. I. 12. accedere ad magistratus: quod eodem modo dicitur, ut accedere ad rempublicam. *Livius pluribus locis Proconsules ac Propraetores non numerat in magistratibus, vid. v. c. XXVIII. 38. et ibi Sigon. ac Vales.; at Cicero numerat,

Verr. III. 79. ubi sermo est de scriba provinciali, et scribae dicuntur habere pericula magistratum.

MAGNIFICE. magno animo. Offic. I. 26. magnifice vivere. ad Div. IV. 7. magnificentissime consulatum gerere. Fin. IV. 2. eas virtutes nos magnificentius appetere et ardentius. *honorifice. Catil. II. 1. magnifice vicinius.

MAGNIFICENTIA. magnus animus. Inv. I. 56. Off. I. 21. Inv. II. 54. quid sit?

MAGNIFICUS. honorificus. Sen. p. R. 1. magnificentissimum decretum.

MAGNILOQUENTIA Homeri, ad Div. XIII. 15.

MAGNUS. ad Div. XIII. 26. magnus esse apud te speravit meas literas. Sic e Mff. edidit Victorius, deletis verbis pondus habituras: quae alibi addit Cicero: putatque, hunc modum loquendi esse elegantiores: quem P. Manutius non satis concoquebat. Nec Victorium imitatus est Camerarius, aut Stephanus, etc. Est autem graeca forma loquendi, intelligendumque negotium.

MAJALIS. Pil. 9. est porcus pinguis, qui Majae mactatur.

MAJESTAS. est populi, quam qui luedit, majestatis reus est, de quo crinine v. Part. 30. Orat. II. 39. 25. Verr. I. 5. majestatis judicium: sed tribuit etiam Confili. Phil. XIII. 9. *Mil. 30. pro, nisi qui nullam vim ducit, numenque divinum, Graevius legit, nisi qui nullam majestatem ducit. n. d. ut majestas sit divinitas; quam verbi vim pluribus exemplis confirmat. Gl. Philox. majestas: Θεσότης. Sic est ap. Sueton. Ner. 1. cf. de hac voce Disputatiunculam Salmasii ad Trebellii Gallienos c. 14. *dignitas magna. ad Div. XV. 5. extr. ubi sermo est de honore non meritis tributo.

MALE. in emendo est, nimis magno pretio, ad Q. Fr. I. 1. publica male redimere; in vendendo, ni-

nimis vili, Verr. III. 98. *male vendere*. **parce, tenuiter*. *ibid.* *male percepti fructus*. **in foro variis in formulis est*. Caecin. 23. *male facere sponfionem, est causa cadere, in qua sponfionem fecisti*. Quint. 14. *male agere, est actionem alicui intendere, quam obtinere non possis, ut formula cadas, quemadmodum dicitur*. v. *Interp.* ad h. l. sed c. 16. 27. *est fraudare, decipere velle*.

MALITIA. Nat. D. III. 30. *quid sit?* **callida juris interpretatio, quae et calumnia dicitur*. Caecin. 1. *malitia jam est ulitatum*. ad Div. IX. 7. *calumniatus sum, indicabo malitiam meam*. **sollertia et perspicacitas in dolis hominum videndis: nam qui ipsi dolos necere possint, ii etiam fraudes verentur, et ubi fiant, vident*. Att. XV. 26. *nisi tua malitia affuisset*. Fin. III. 11. *quas Graeci καλίας appellant, vitia malo, quam malitias nominare*.

MALITIOSUS. *callidus*. Off. I. 10. *malitiosa juris interpretatio*. Off. III. 18. *mihi etiam verae hereditates non honestae videntur, si sint malitiosis officiorum blanditiis quaesitae, non veritate, sed simulatione*.

MALITIOSE. *per calumniam*. Caecin. 7. *novae litis genus tam malitiose intenderet*.

MALLE. *cum potius*: Balb. 7. Att. XIII. 22.

MALLEOLUS. *in vitibus est palmes novus, cum parte ligni durioris ab utraque parte recisus, ut malleoli figuram habeat*. Cato 15. *add. Colum.* III. 6. 3. **In re militari sunt manipuli spartei, pice inducti, quibus sagitta inserta, (unde malleoli figura) ut projiciantur in hostilia munimenta, opera, tecta, etc. incendii excitandi causa*. Pechkränze. Catil. I. 13. Mil. 24. v. Lips. Poliorc. V. 5. *et quos praeter hunc laudat Drakenb.* ad Liv. XXXVIII. 6.

MALUM. v. *Orbiculatus*.

MANCEPS. *redemptor, conductor*. Sic publicani dicuntur mancipipes, quia publica vectigalia redimunt, Dom. 10. *item alii redemptores decumarum, in Caecil.* 10. *porro redemptor aedificii alicujus aut operis publici*, Verr. I. 54. *item, qui praedam emitt*, Dom. 18. *item is, qui et sector dicitur*, Rosc. A. 8. *manceps hominis studiosissimi nobilitatis: h. e. bonorum ejus: denique is, qui pecuniam emitt, et eam alio loco ei, a quo accepit, aut eodem genere, aut in alio numorum solvenda curat*, ad Div. V. 20. *erat enim nobis curata pecunia Valerii mancipis nomine: h. e. Valerius redemerat pecuniam sine periculo nostro nobis, quo loco volebamus solvenda*.

MANCIPATUS. *venditus, mancipio datus, addictus*. Cato 11. *si senectus sui juris est, si nemini mancipata*.

MANCIPI. *est pro mancipii, ut dudum videre viri docti: itaque, quae de hac voce dicenda, ad mancipii vocem retulimus*.

MANCIPIUM. Top. 26. *mancipio dare*. cf. ad Att. XIII. 5. h. e. *ex lege venditionis jure mancipii, de quo mox*. **res mancipi sunt, quae venduntur per aes et libram, praesentibus quinque testibus; quo ritu venditor obligatur ad evictionem praestandam;isque mos adhuc duravit Plinii maj. temporibus, ut patet ex H. N. XXXIII. 3. Locus disertissimus de tota re est ap. Plaut. Curcul. IV. 2. 8. sq. Sed Ciceroniana videamus*. Mur. 2. *si in iis rebus repetendis, quae mancipi sunt, is iudicii periculum praestare debet, qui se nexu obligavit. Unde jus mancipi s. mancipii*, Har. R. 7. Flacc. 32. Caecin. 26. *quod est earum rerum, quae mancipio et nexu, h. e. ritu commemorato, nobis traditae sunt. Ceterum notandum est, Ciceronem, cum jungat plerumque mancipium et nexum, tamquam eandem vim habentia, tamen Har. R. c. 7. ea di-*

*distinguere: quod faciebat auctore Varrone Scaevola, cum Manilius Jctus pro eadem re haberet. Manilius, quicquid per libram geritur, id nexum putabat, adeoque etiam mancipium: Scaevola contra ea tantum nexum nomine comprehendebat, quae per aes et libram dabantur, ut obligarentur, et ab hac appellatione mancipium excludebat. v. Salmaf. de Ufur. c. 8. p. 205. sqq. De rebus mancipi et jure mancipii vid. etiam Bynkershoekii Disq. de rebus mancipi nec mancipi, in Opuse. p. 105. imprimis C. 1. et 2. a quo miror, non esse c. 19. ubi de praediis provincialibus agit, allatum locum Ciceronis Flacc. 32. qui huc imprimis pertinebat. *mancipium est etiam pro formula et conditionibus abalienationis. Off. III. 16. hoc in mancipio Marius non dixerat: pro quo est mancipii lex. Or. I. 39. in mancipii lege non dixit. *de domo per aes et libram vendita vel emta. Or. I. 39. quicquid vitii fuisset in mancipio; sed est sermo de domo. *pro dominio. ad Brut. 16. sui juris et mancipii resp. esset.*

*MANDARE. Att. VI. 1. vasa mandavi: ich habe sie bestellet. *amandare, mittere. Sull. 20. dimittere a se, et mandare in ultimas terras.*

MANDATUM. Commission. Rosc. A. 38. iudicium mandati. cf. Off. III. 17. de mandato, ejus origine, etc. agit Novdt Prob. Jur. civ. IV. 12.

MANDATUS. Tusc. II. 16. peñis mandata hostili manu: de vulneribus, pro imposito, inflicto; sed est e postea.

MANDATUS. subst. editur post Lamb. Caecin. 7.

MANEO. cum dat. Phil. II. 5. cujus idem tibi satum, sicut C. Curioni manet. Sic et Graeci: vid. de hac forma Sanctii Minerv. II. 4. Drakenborchius male huc trahit illud Liv. I. 53. manere his bellum: quod est, iis porro gerendum est bellum, non, imminet.

MANICA. chirothea, qua iter facientes et feminæ utebantur. Phil. XI. 11. quamquam miror, tamdiu morari Antonium. Solet enim accipere ipse manicas, nec diutius oblidionis metum ferre: i. e. ut homo molles et timidus fugere. v. Ruben. R. V. J. 4.

MANICATUS. Catil. II. 10. manicatae tunicae, sunt, quae Graecis chirothae dicuntur, vid. Gell. VII. 12. Latinis etiam manuleatae, Sucton. Caes. 45. ad manus fimbriatae, (nam latus clavus, qui ad manus fimbriatus dicitur, est tunica laticlavus) ubi v. Casaub. Id genus tunicae mollius Romanis videbatur, et foeminis convenientius quam viris, qui brevibus et substrictis utebantur, ut auctor est Gellius l. c. Hinc ap. Virgil. Aen. IX. 616. convicium est: Et tunicae manicas et habent redimienta mitrae.

MANIPULARIS. Att. IX. 10. Pompejum tanquam unus manipularis secutus sum. Est miles legionis gregarius. Nam manipulus est cohortis legionariae pars tertia.

MANARE. excidere, exire in vulgus. Att. III. 12. scripsi equidem olim iratus - sed ita compressem, ut numquam manaturam putarem: quomodo exciderit, nescio.

MANSUS. Orat. II. 39. qui omnes tenuissimas particulas, atque omnia minima mansu, ut nutrices infantibus pueris in os inferunt.

MANUBIAE. Arch. 11. Dom. 38. Rosc. A. 37. etc. est pars praedae, quam Imperator capit, ut in monumento aliquo consumatur. vid. Agr. II. 22. et Verr. I. 59. quae sunt loca classica.

MANUMISSIO. donatio libertatis. Coel. 29.

MANUMITTERE. servum libertate donare. ad Div. XIII. 77. ad Q. Fr. I. 2.

MANUPRETIIUM. Verr. I. 56. manupretium machinae: h. e. merces data, pro labore conficiendae machi-

machinae. Pis. 24. provincia ista tibi *manupretium* fuit, non evasae per te, sed perditae civitatis. v. *Drakenb. ad Liv. XXXVI. 7. Ap. Plinium, ut XXXIII. 11. est manupretium.*

MANUS. labor manuum. Verr. III. 11. manu quaerere, de oratoribus. **proboscis elephantis.* Nat. D. II. 47. manus data elephantis. *ad Div. XI. 13. quae in manibus sunt, dicitur de praesenti rerum statu. Sext. 32. res jam manibus tenetur: h. e. paene confecta est. ad Div. I. 19. sic in manibus habebant, sic osculabantur. *ib. VIII. 1. manus ad os apponere, signum silentii servandi. Flacc. 6. porrigere manum: modus Graecorum suffragii ferendi. ad Div. VII. 5. tollere manus: admirantis gressus. Att. III. 15. vulneribus suis manus asserre: h. e. dolorem instaurare, augere. ad Div. X. 23. Voconii sub manu ut essent: h. e. parati, si quid vellem, ad manum. De hac formula, quae non eandem ubique vim habet, v. Intt. ad Sueton. Aug. 49. inprimis *Burmannum*: quamquam in illo loco Suetonii, quem hic laudarunt *Graevius* et *Cortius*, aliam, atque hic, vim habet: et *Gronovium* ad *Senec. Ep. 94.* **Topic. 4.* mulier viro in manum convenit: id fit per coëtionem; de qua supra. *ibid. 9. aqua manu nocens, i. e. propter structuram aedificii, per quam pluvialis aqua fit noxia vicino. v. *Boëthius.*

MASTRUCATUS. Prov. Consul. 7: *mastrucati* latrunculi: dicti a *mastruca*, qua montani Sardi utebantur. Viri docti ad h. l. laudant *Turneb. Advers. XX. 9.*

MASTRUCA. Fr. pro Scauro, vestis villosa, quae e musonibus, genere arietum, s. musonum villosis pellibus fiebat, unde ibid. pelliti dicuntur *mastrucati* illi Sardi. v. J. G. *Bergeri Eclogarium Corsicum, Disf. II. p. 38. Aelian. H. An. XVI. 34.* hieme calefecisse, aestate refrigerasse tradit.

MATELLIO. matula. Parad. V. 2. *matellionem* Corinthium cupidissime tractare. Sic ap. *Plin. XXXIV. 2.* trullei; et ap. *Martial. IX. 97.* trulla Corinthia pro matula, ut recte interpretatur *Harduinus.* Non ergo mirandum, si in *Digestis*, in mundo muliebri matula ponitur.

MATERIA. quod Affectum vocant philosophi barbari. Inv. I. 5. materia artis. Div. II. 4. divinationi aliqua materia danda est, in qua veritari possit. *elegantè etiam dicitur, de dotibus naturalibus, quas sc. tamquam materiam disciplina elaborat. Verr. III. 68. *materies* Catonis. Inv. I. 2. quae materia esset in animis humanis. v. *Burm. ad Ovid. Her. IV. 86.* ubi bene laudantur loca *Livii I. 39. 46.*

MATERIA aequitatis. *Caecin. 28.* est locus communis de aequitate potius quam scripto sequenda.

MATERIATUS. Off. III. 13. aedes male *materiatæ.*

MATERIS. telum gallicum. ad *Herenn. IV. 32.* nec tam facile ex Italia *materis* transalpina depulsa est.

MATRIMUS. cui mater superstes. *Har. R. 11.* *matrimus* puer.

MAXIME. cum superlativo. Att. XII. 23. maxime liberalissima. Sic *Liv. XLI. 23.* maxime gravissimus: improbante tamen *Gronovio.* v. *Drakenb. ad l. c. et ad XL. 21.* Est et forma etiam ap. *Gellium XIII. 15.* v. et *Verr. II. 66.*

MEDICAMENTUM. Or. 23. *medicamenta* fucati candoris et ruboris.

MEDICUS. intell. digitus. *Herenn. III. 20.*

MEDIDIES. Or. 47. quare non dicatur, sed *meridies?*

MEDIETAS. Univ. 7. vix audeo dicere *medietates*, quas Graeci μεδιότηας appellant.

MEDIMNUM. mensura sex modiorum. Verr. III. 45. 47. 49. etc.

MEDITATIO. exercitatio. *Tulc. II. 17.* Div. II. 16. **disquisitio.* Clu-

Cluent. 31. causa in *meditatione* versatur. **propraeparatione* Phil. IX. 1. *est*.

MEDITARI. *de exercitatione, praeparatione.* Orat. I. 32. 61. Catil. I. 10. ad huius vitae studium *meditati* illi sunt labores. *passive.* *ad Div. II. 2. *ad haec meditare.* *Virgilius solet dicere in, ut Aen. X. 455, meditari in proelia. ibid. V. 2. omnem conatum tribunatus sui in meam perniciem parare ac meditari.*

MEDIUS. Off. III. 3. *media officia quae sint?* *Acad. Q. I. 10. *media*, quae sunt interjecta, inter ea, quae sunt secundum naturam, et quae sunt naturae contraria. **qui est neutrius partis.* Att. X. 12. etc. *Phil. II. 13. nego quidquam esse *medium*: pro quo *nostrum*: *tertium non datur.*

MEDULLA. Brut. 15. *Suadae medulla.* *Phil. I. 5. *medullis* populi Rom. ac visceribus haerebant.

MELICUS. Opt. g. d. 1. *est genus poetarum, dictum a carminibus, quae μέλη vocabantur. Cujus generis fuit Simonides.*

MEMBRANULA. Att. IV. 4. v. *Index Graec. in Σέλλατος.*

MEMBRATIM. Or. 63. *incise et membratim*: h. e. *per πῶλα, sine periodis.*

MEMBRUM. πῶλον, Orat. 62. 66. *quid sit?*

MEMINI. *cum perfecto.* Or. II. 47. *ascendisse meminissim.* *cf.* ad Div. XIII. 72.

MEMORIA. *tabulae, literae, quibus rei memoria conservatur.* Arch. 4. *literarum memoriam* flagitare. Cluent. 23. *extat memoria, sunt tabulae publicae.* **memoria publica, est rerum publicarum, publice, in Senatu, concione, bello gestarum.* Or. II. 12. Leg. III. 20. *Or. I. 2. *ac mihi repetenda est veteris cujusdam memoriae, non sane satis explicata recordatio. In quo videtur memoria dici, pro re olim gesta, disputatione vetere.* Brut. 69. *in memoriam notam et prope aequalem in-*

curro. *Phil. II. 43. *et tu in Caesaris memoria diligens. sp. conservanda, honoranda.* *Herenn. III. 16. *memoriae duae.*

MENA. Fin. II. 28. *piscis non adeo delicatus, nec pretiosus.*

MENDICUS. *adj.* Or. III. 24. *instrumentum forense (i. e. materia dicendi) exiguum et mendicum est.*

MENDOSUS. *qui mendum facit.* Verr. II. 77. *servus mendosus est.*

MENS. *cogitatio tacita.* Catil. I. 12. *his ego reip. vocibus et reliquorum mentibus respondebo.*

MENSAE. *ad Div. XVI. 21. mensa secunda: h. e. bellaria, poma, pira, etc.* Fin. II. 28. *Syracusanae mensae.* Tusc. V. 35. *mensae Italicae, Syracusae; h. e. laetae, deliciis refertae.* Att. V. 1. *discubimus omnes praeter militem; cui tamen Quintius de mensa milit. *Est et mensariorum, de quibus max. Flacc. 17. si Praetor dedit, a Quaestore numeravit; Quaestor a mensa publica; mensa aut ex vectigali, aut ex tributo. Pison. 36. stipendium militibus per omnes annos a civitatibus, mensis-palati propositis, numeratum. vid. Mensarius. *denique Deorum in templis. Har. R. 27. Nat. D. III. 34.*

MENSARIUS. Flacc. 19. *est magistratus civitatis Graecae Asiticae: quatuor mensarii, qui apud illos a populo creantur. Videntur curam habuisse pecuniae publicae hanc, ut per eos Quaestor publicam pecuniam acciperet, et, quibus opus esset, Senatusque vellet, solveret. Nam paullo post ait: si Praetor (sc. Temenitarum) dedit, a Quaestore numeravit: Quaestor a mensa publica: mensa aut ex vectigali aut ex tributo. De mensariis multa disputat Salmasius de Usuris c. 17.*

MENSIO. *dimensio.* Orat. 53. *mensio* vocum.

MENTIO. Legg. III. 6. *mentionem* facere de aliquo. Verr. II. 33. *Confules mentionem faciunt in Senatu: h. e. ad Senatum referunt. *mentio est in partibus doli.*

He-

Hereng. III. 2. * *commemoratio*: Verr. N. 64. *mentionem* et usurpationem civitatis. * *in sensu forensi, mentionem facere hereditatis. sc. ap. Praetorem petendo.*

MERACIUS sumere. Nat. D. III. 31.

MERCARI. Att. IX. 5. haec officii mercanda vita puto.

MERCEDULA praediorum, Att. XIII. 11. *est vectigal locationis. v. Merces.*

MERCENARIUS. Verr. I. 43. *mercenarium prooemium.*

MERCES. *reditus ex locatione.* Verr. III. 50. *merces ex fundo.* Att. XV. 17. *merces infularum. * incommodum.* ad Div. I. 9. non ita magna mercede.

MERCURIALES. ad Q. Fr. II. 5. *collegium mercatorum, de quo Liv. II. 21. 27.*

MERERE. *stipendia facere.* Balb. 20. *si tot Consulibus meruisset. * elegans est haec ratio:* Verr. III. 60. *quid arbitraris Rhēginos merere velle, ut etc. h. e. quam mercede induci posse, ut etc. cf. Fin. II. 22. Phil. I. 14. notat autem in hac forma proprie, acquirere, tamquam mercedem ac praemium. v. praeter Interpp. ad Verr. I. c. inpr. Gronov. Obs. ad Script. eccl. c. 7. p. 76. et quos laudat Burmann. ad Virgil. Aen. IV. 349.*

MERIDIATIO. *somnus meridianus.* Div. II. 68. *lucubrationes detraxi, et meridiationes addidi, quibus uti antea non solebam.*

MERITARE. Verrin. III. 50. *fundus, qui HS. dena meritaasset: h. e. ex quo tantum redisset: sed Graevius aliter legit.*

MERITORIUS. Phil. II. 41. *pueri ingenui cum meritorii verlabantur. Meritorii sunt sortia masculina.*

MERITUM. *in partem deteriorationem.* ad Div. V. 9. non meo merito, i. e. culpa mea.

MERULA. Fin. V. 15. *avis cantrix, quam nostri vocant eine Amstel.*

MESSIS. Parad. VI. 2. *qui caedes municipiorum, qui illam Cic. Clav.*

Sullani temporis *messē* recordetur.

META. *est conus, quaecunque res lata basi acutoque fastigio.* Div. II. 6. *unibra terrae, quae est meta noctis. Hinc in Circo metae sunt columellae positaē in flexu Circo ad spinam, quas studiose vitabant aurigae, ut ex Horatio notum est: hinc illud ductum est Coel. 31. haesit ad metas fama adolefcentis.*

METATOR. Phil. XI. 5. *castrorum antea metator, nunc, ut sperat, urbis. cf. XIV. 4.*

MICARE. *dicunt de motu celeri et tremulo venarum.* Nat. D. II. 9. *micare non desinunt arteriae et venae.* Div. I. 47. *anguis semianimis et varia graviter cervice micans. * par impar ludere. Offic. III. 19. dignus, quicum in tenebris nices. cf. Div. II. 41. v. Gronov. Obs. III. 13. p. 546. sq. * Inde est fortiri. Off. III. 23. quasi forte aut micando victus.*

MIGRARE. Verr. II. 36. *minus est quam enigrare; sc. initium facere movendae suppellectilis.*

MILES. *pro pedite, est ad Div. X. 10. ubi v. Graev. et ad Justin. XIII. 3. Gronov. ad Liv. XXVI. 19. XXVIII. 1.*

MILLE. *cum singulari Mil. 20. mille hominum valentium verfabatur, etc. v. Perizon. ad Sanctii Minerv. p. 611.*

MIMA. Phil. II. 24. XIII. 11. Verr. III. 36. *v. Minus.*

MIMULA. Phil. II. 25.

MIMUS. *histrionis genus, quod actiones, dicta moresque hominum, sive in scena, sive etiam extra eam festive, risus commovendi causa, imitatur. v. Ethologus. Verr. III. 36. * poema scenicum, idque vel serium vel ridiculum. Rabir. Post. 12. ni morum argumenta. Coel. 27. mimi exitus, non fabulae; qui locus inprimis videndus. Phil. II. 27. persona de mimo.*

MINA. *continet centum drachmas f. denarios. Acad. IV. 30. etc.*

MINIANUS Jupiter, ad Div. IX. 16. *dictus a minio, quo statua Jovis in Capitolio inducenda locabatur. Plin. XXXIII. 7. de ritu statuas Deorum pingendi v. Broukhuf. ad Tib. II. 55.*

MINIATULUS. Aut. XVI. 11. *miniatus cerulae. v. Cerula. ibid. XV. 14. est miniata cerula. cf. Casaub. ad Persium p. m. 418.*

MINISTER. Orat. I. 45. 59. *ministros se praebent oratoribus in judiciis, ii, qui παρατάξις vocantur. Idem dicitur*

MINISTRATOR. Or. II. 75. *add. Flacc. 22.*

MINUERE. *refellere.* Off. I. 22. *minuenda est haec opinio.*

MINUS. cum acc. Verr. I. 47. *minus dimidium. int. quam. ibid. 57. ut uno minus telte haberet Rabonio. ubi v. Gron. add. Burm. ad Ovid. A. A. I. 644.*

MINUTATIM interrogare. Acad. 29. *id fit in sorte.*

MINUTUS. de scribendi genere cum dicitur, *est tenuis ac paene jejunum. Brut. 83. quid tam fractum, tam minutum. ibid. 84. minuta subtilitas. Or. II. 38. minutum genus sermonis. Minuta in oratione dicuntur membra incisa, quae periodis opponuntur. Or. 23. illa enim ipsa contracta et minuta: ubi contracta opponuntur hiantibus, minuta periodis. In Dialecticis sunt, Tusc. II. 18. minutae conclusimculae, quas alio verbo contortulas, confectaria, vocat. philosophi minuti, Cato 23. Fin. I. 18. sunt abjecti et contemnendi. Partit. 17. minuta est omnis diligentia.*

MIRMILLO. Phil. III. 12. VI. 4. *gladiator, qui cum retiario et Threace componitur. Lips. Saturn. II. 8. 10. dicitur a μίρμιρυς et μίρμιρυς piscis, quod insigne in galea gerebant, ut post Salmasium ad Solin. p. 213. statuit Gronov. in Epist. ad Ant. Clementium subiect. libris de Sestert. p. 698. sq.*

MISCERE. *moliri res turbulentas.* Mil. 9. *quanto ille plura*

miscerat. Har. R. 22. miscet ac turbat. Catil. IV. 3. nova quaedam misceri et concitari. ad Div. V. 16. ea misceri, parari, impendere reip. de oratore, est commovere animos. Or. I. 51. miscere animorum motus. Sic Or. 9. Pericles dicitur, permiscuisse Graeciam.

MISERABILITER. Aut. XIV. 10. *laudari miserabiliter: h. e. ut misericordia commoveatur in eum, qui laudatur.*

MISERE. *vehementer, nimis.* ad Div. XII. 12. *misere noli.*

MISERERI. *passive.* Inv. I. 30. *ut majoribus natu assurgatur, ut supplicum misereatur. Sic et accipi potest Verr. I. 30. v. Not.*

MISERIA. *periculum reorum.* Flacc. 1. *miseriarum deprecator. labor taediosus et molestus. Rofc. C. 11. cum summa miseria erudire. Div. II. 41. ne omnia superstitiosa miseria crederent: h. e. nimia superstitione.*

MISSIO. *finis.* ad Div. V. 12. *cum praecoines ante missionem ludorum corona donentur.*

MITELLA. Rabir. Post. 10. *est mitra parva, sive corollae e veste serica diversicolori, unguentis madidae, ut ex Plin. XXI. 3. demonstrat Salmas. ad Solin. p. 392.*

MITIFICATUS. Div. II. 26. *mitificatus cibus, est concoctus et in corpus diffusus. Sic, mitigare cibum Nat. D. II. 60. pro coquere.*

MITIGARE. *consolari.* ad Div. VI. 4. *me non tantum literae, quantum longinquitas temporis mitigavit.*

MITRA. Harusp. R. 21. *est fascia, qua caput redimitur: sed barbaris illius usus frequentior, quam Graecis, ut e Virgilio constet, vid. v. c. Aen. V. 215. cf. Graev. Lect. Hesiod. c. 25. et inter Graecos Romanosque feminis, non viris. vid. Salmas. ad Solin. p. 392. et Abram. ad Or. pr. Rab. Post. 10.*

MITTERE. *nunciare, per nuncios significare.* Aut. II. 2. *nam ita ad me mittunt, Nigidium mi-*

minari in concione. *Sic Livius faepe hoc verbo usus est: exempla concessit Gronov. ad XXXIV. 29. * Fin. I. 1. quod semel missum coerceri reprimique non potest: proprie de equis e carceribus emisiss. * pro immittere. Mil. 28. ut in eos potius se mitteret.*

MOBILIS. *periturus, instabilis. Dom. 58. caduca semper et mobilia haec esse duxi. N. D. II. 11. mobilissimus.*

MOBILITER. Div. II. 63.

MODERARI. *parcere. Flacc. 35. moderatus est religioni suae in testimonio dicendo.*

MODERATIO. *regimen, potestas. Act. I. in Verr. 7. extr. omnia in unius potestate ac moderatione vertuntur.*

MODERATOR. Partit. 3. rei sententiaeque moderator, de disceptatore.

MODERATUS. Or. II. 8. qui cantus moderatae orationis pronuntiatione dulcior.

MODESTE. *modice. Att. IX. 19. ea cum modeste fiunt, tamen ipsa per se molestia sunt. v. Modicus. * opponitur τῷ hostilem. ad Div. XIV. 14. si ille modeste Romam venturus est, recte in praesentia domi esse potestis.*

MODESTIA. Off. I. 40. *quid sit? Est duplex, et ea, quae Graecis εὐταγία, et quae εὐταγία dicitur. v. Graev. ad h. l. * temperantia. Tusc. III. 8.*

MODESTUS. Sen. p. R. 2. *modesti Consules, dicuntur, qui verentur, contra leges facere. * irae potens. Verr. I. 47. o! modestum ordinem, qui te vivum istinc abire passus est. * opponitur seditioso. Agr. II. 31. plebs modestissima. * Lael. 13. opponitur flagitioso: h. e. libidinoso. * lenis. Att. X. 5. modestior non ero.*

MODICE. *leniter. Cato 1. eliste id modice et sapienter et ferre et laturum esse certo scio. * moderate, h. e. suo ac justo modo. Or. I. 29. iis, quae habent, modice ac scienter utantur.*

MODICUS. Leg. III. 18. *modica, id est, modella atque sedata. Fin. II. 19. Graecis hoc modicum est. h. e. Graeci in hoc generum parum exemplorum proferre possunt.*

MODIFICATUS. Part. 5. *verba ab oratore modificata et inflexa quodammodo; qualia sunt ea, quae transferuntur, etc. Or. III. 48. membra (int. orationis) modificata esse debent: h. e. numerosa, apte cadentia.*

MODIUS. Att. VI. 1. *sic illa jam habent, pleno modio, verborum honorem, invitationem crebram.*

MODO. *Pro non modo non, dici non modo, cum sequitur ne quidem, notum est: v. ad Div. IX. 17. et Manut. ad Div. I. 9. sed est etiam ante verum etiam: Att. II. 1. non modo excitatum, sed etiam plane perterritum. Duo alia exempla ex L. II. III. Offic. dedit Muret. V. L. X. 7. v. Non. Etiam omittitur ante sed etiam, ut Tusc. V. 6. ubi addidit Davis. ed. sec. Notabilis est etiam transpositio huius formae. Att. XIV. 19. cui facile persuasi, id, quod rogaret, ne licere quidem, non modo non lubere: * non modo, sequente verum, pro non dicam, - sed, ut Act. I. in Verr. 3. si non modo in causa, sed aliquo honesto praesidio. * non modo in fine pro nedum. Phil. II. 41. non modo esse illorum cliens. item ad Div. I. 9. nullum meum minimum dicitur, non modo factum intercessit. * de tempore interdum multos annos significat, ut Off. II. 21. modo hoc malum in hanc remp. invasit. Nam si a Jugurthino bello rationem ducas, sunt septuaginta amplius anni. v. in Nuper.*

MODUS. Quint. 7. *modo et ratione omnia fecisse. h. e. recte et ordine, via et ratione. * Q. Fr. II. 6. bono modo desidero, est quodammodo. v. Manut. ad h. l. * in musicis sunt etiam modi. Or. III. 26. modos facere. Tusc. I. 44. pressi et flebiles modi. * ad Div. IV. 7.*

sed habet ista ratio quendam modum. h. e. ista ratio non ubique locum habet, est, quod hic dici contra possit.

MOENIA. Catil. II. 1. *moenibus* ipsis intra *moenia* nulla jam perniciēs comparabitur. *Gracvius primum esse pro domibus, dicit, et sic dici hoc verbum, non est dubium: vid. praeter ipsum Duker. ad Flor. p. 50. sed potest tamen hic urbs univēsa intelligi per synecdochen; quoniam urbs et aedificia urbis non adeo differunt, uti accepit Gronov. Obj. II. 12. qm̄ media moenia ap. Curtium interpretatur, mediani urbein et media tecta.*

MOERERI. Sect. 39. *moerrebamini. Sed Gracvius habet: moerebatis. bene; v. Nat.*

MOESTITIA. Or. 16. orationis *moestitia*, est, cum ab omni cultu et ornatu destituta est. Sic etiam tristitia dicitur ibid. 3.

MOLA. Div. II. 16. *molan* inspergere: quod uno verbo immolare dicitur. *Mola est far tostum, comminutum, et sale mistum, quo victima conspergitur.*

MOLESTIA. quicquid est nimium in aliquo genere. Brut. 38. diligens sine molestia. i. e. afflictatione, quae molesta est audientibus ac legentibus. *Inprimis dicitur de iis, qui appellant de solvendo. v. Molestus. Inde ad Div. XII. 30. noli impudens esse, nec mihi molestiam exhibere, et a me literas crebriores flagitare.

MOLESTUS. dicitur inprimis eleganter de creditore, cum debitorem appellat de solvendo, et urget. ad Div. I. c. *item de accusatore. Flacc. 5.

MOLIRE. movere. Or. II. 51. haec fere maxime sunt in iudicium animis molienda, amor, odium, etc. *Verr. I. 59. dubitamus, quid ille in praeda hostium molitus sit: i. e. furatus sit, in rem suam avertit. cf. ibid. 51.

MOLITOR. auctor, aedificator. Univ. 3. effector mundi et molitor Deus.

MOLLIS. suavis. Or. III. 25. quanto molliores sunt et delicatiores in cantu flexiones et fallae voculae, quam certae et severae. Or. 23. habet molle quiddam etc. cf. Brut. 9. *lenis, facilis. Q. Fr. II. 15. auricula infima scito molliorem. cf. ad Div. VI. 14. *qui facile aliqua re dolet, etc. Att. III. 9. amantissimum mei, mollissimum animo, in tanto moerore adspicerem. *Brut. 18. signa mollia, sunt elaboratiora, politiora. *muliebris, fractus. Off. I. 36. tarditas mollior in gressu. *Or. 19. mollis est oratio philosophorum et umbratilis: h. e. in qua nulli motus animi; quam asperitatem iudicialē vocat. Or. I. 52. philosophus mollis est, qui voluptati aliquid tribuit in ratione bonorum, ut Epicurei. *mutabilis. Mil. 16. nihil est tam molle, quam voluntas erga nos civium.

MOLLITIA. Or. 19. mollitia cervicem et argutiae digitorum. Est vitium in motu cervicis, cum est delicatior, quam viros decet: Hoc vitium objicit in Ferrinis Hartensio. *in bonam partem est. Att. I. 17. mollitia naturae. (v. Mollitudo.) Sic Ovid. Am. III. 8. 18. heu! ubi mollities pectoris illa tui.

MOLLITUDO. Or. III. 40. mollitudo humanitatis; quae facile scilicet rebus laetis et tristibus etc. movetur.

MOMENTUM. pondus, gravitas, proprie et improprie. Nat. D. II. 46. alia forma ipsa figurae sua momenta sustentant. Mur. 2. momenta officiorum perpendere. Mur. 8. momento pari fortis. Or. I. 31. momento quodam atque iudicio dispensare. *causa, Phil. V. 10. minimis momentis maximae temporum inclinationes fiunt. *id, quo aliquid constat, vim accipit. Partit. 7. rerum verborumque momenta.

MONETALIS. Att. X. 11. joco se dictus, qui numos nimis amat, acerbe exigit, etc.

MONEDULA. Flacc. 31. non plus aurum tibi, quam monedulae committebant.

MONITOR. in iudiciis est patroni, cui subijcit, si quid praetermittit, aut non recordatur. in Caecil. 16. video, non te, sed hunc librum, quem monitor tuus tenet, esse responsurum. *nomenclator. Mur. 36. cives per monitorem appellare.

MONOGRAMMUS. adumbratus, delineatus. Nat. D. II. 23. monogrammi Dii Epicuri. Sic appellantur, quia non habent verum corpus, sed quasi corpus, adeoque similes sunt delineatis a pictore corporibus, non expressis.

MONSTRUM. Div. I. 42. unde dicatur?

MONS. Pis. 21. ad hunc montem Tusculanum extruendum: de villa nimis magna.

MONTANI. Dom. 28. commemorantur inter genera plebis urbanae ita, ut a paganis distinguantur: pagani aut montani. Graevius negat, se, qui sint, scire. Mihi autem videntur idem esse, qui pagani. Nam hi in montibus habitabant. v. Pagus.

MONTIVAGUS cursus, Tusc. V. 27.

MONUMENTUM. dicitur templum, statua, via, et quodcumque publicum aedificium, quo alicujus memoria conservatur, quia aut in honorem ejus, aut ab eo exstructum est. Agr. I. 4. pecunia non consumta in monumento, sc. ab Imperatore, qui propterea manubias accepit. Verrin. I. 4. monumenta Africani, sunt statuae, quas Siculis, Carthagine capta, reddiderat, quibusque ideo nomen ejus erat inscriptum. Planc. 32. Div. I. 23. monumentum Marii, est templum ab eo exstructum e manubiis Cimbricis. Mil. 7. in majorum suorum monumentis: de via Appia. Dom. 20. Clodium meam domum monumentum fecisse: quia in ea signum libertatis dedicarat. ad Div. I. 9. monumentum Cicero vocat aedes suas, pu-

blico sumtu inflauratas, Hinc deinde simpliciter, et sine relatione ad aliquem hominem, cujus monumentum sit, pro templo ponitur. Arch. 11. templorum ac monumentorum aditus. Verr. I. 50. in celeberrimo monumento. *sepulcrum. Rosc. Am. 50. *literae publicae. Dom. 28. scribae nobiscum in rationibus publicis monumentisque versantur. *sic dicitur etiam Commentarii Pontificum Dom. 55.

MORA Spartiatarum, Tusc. II. 16. λόγος, cohors militum, de quorum numero non satis certo constat, cum alii quingentos, alii plures tradant. v. ad h. l. Gronov. Obf. III. 6.

MORATOR. in Caecil. 15. est caufidicus imperitus, qui adhibetur tantum ad faciendam moram, dum reperitur alius melior patronus, aut jam repertus se ad dicendum comparet. v. Ascon. ad h. l. Savaro ad Siron. Ep. F. 7.

MORATUS. Div. I. 31. poena tenerum. moratum atque molle: in quo mores hominum eleganter expressi sunt.

MORBOSUS. Tusc. IV. 24. morbosos iracundos solos nominaverunt. Sed Davissius legit: morosos, recte probantibus Bentlejo et Buherio.

MORDERE. molestia afficere. Att. XIII. 12. me epistolae morderunt. ib. VI. 2. qui scribis, morderi te interdum, quod non simul sis. *ad Div. XI. 23. morderere frenum: proverbialiter dicitur de iis, qui indignantur conditionem suam, neque tamen ea se liberare possunt.

MORDICUS. morsu. Q. Fr. II. 14. auriculam fortasse mordicus abstulisset.

MORIOR. Coel. 31. sermo moritur.

MORTUUS plausus, Att. II. 19. tenuis, parvus.

MOROSITAS. Off. I. 25. vid. Morosus.

MOROSUS, *fastidiosus, cui nihil facile probatur.* Or. 29. ad Div. VII. 15. Q. Fr. II. 4.

MORS, *plural.* Tusc. I. 48. *claræ mortes.*

MORSUS, *pro dolore leviori.* Tusc. III. 34. *morsus animi. Sed in genere pro dolore.* Off. III. 7. *morsus aciores sunt internitiae quam retentæ libertatis.*

MOS, *Caecin. 7. deduci moribus. ibid. 1. facta vis est moribus: de vi civili, quæ dicitur, de qua sua loco.*

MOTUS, *Part. 3. in animo quid? Orat. I. 25. ingenii celeres motus. Brut. 66. motus plenus, de actione. Sext. 7. fuerat ille annus in magno reip. motu, cf. Cat. II. 2.*

MOVERI, *de ingenio. Acad. I. 9. cf. ad Divers. XV. 21. acute movebatur. *de visis. Acad. IV. 11. 15. vero inaniterne moveatur? Nempe vere movemur interdum, inaniter noctu in sonitiis, ex vulgari quidem opinione: sed Academici etiam interdum inaniter moveri nos putant. *Fin. II. 10. voluptas movens, opponitur stanti. *cum præpos. in: Att. VII. 5. in valetudine alicujus moveri. *cum præpos. a, pro accipere, ibid. 1. 12. a Caecilio numum movere non possent. v. Not. cf. Flacc. 19. *cum ex. N. D. III. 2. ex sententia me nunquam movebit. *ad Att. VII. ut meam ille sententiam moveat, i. e. faciat, ut mutem, dimittam. *Or. II. 60. ridiculum movetur acumine, etc. i. e. oritur.*

MUCRO, *Caecin. 29. hic est mucro defensionis tuæ.*

MUGINARI, *tarde conari, cessare. Att. XVI. 12. dum tu muginaris, nec mihi describis, cepi consilium domesticum.*

MUGITUS *terrae, Div. I. 18.*

MULCATUS, *Brut. 22. scriptores male mulcati, qui assequi dicantem nimis celeriter non poterant.*

MULIERARIUS, *Coel. 28. mulieraria manus: h. e. a muliere missa.*

MULIONICUS, *Sext. 38. mulionica penula.*

MULTA, *poena pecuniaria. Caecin. 33. legis multa. Verr. I. 60. multam petere, dicitur accusator, qui aliquem accusat ex lege, in qua multa est constituta. Phil. XI. 8. Crassus Consul Flacco collegæ, Flamini Martiali, multam dixit, si a sacris discessisset: quam multam populus remisit. Mil. 14. multam irrogare. Multa dicitur a magistratibus, irrogatur lege, a magistratu lata. vid. Sigon. ad Liv. XXV. 3. Consules habuisse jus, multa dicta cogendi in ordinem Senatorem, qui iis parere nollit, testis est locus Phil. I. 5. Non autem ut multa, ita etiam multare de pecuniariis poenis tantum dicitur, sed etiam de capitalibus, in significatione privandi. vid. v. c. Tusc. I. 22. Verr. I. 5. etc. *damnum pecuniarium. ad Div. V. 20. ut multa tam gravis T. Maro depelleretur.*

MULTIFARIAM, *pluribus locis. Orat. II. 41. si aurum cui, quod esset multifariam desolatum, commonstrare vellem.*

MULTIPLEX, *Nat. D. II. 54. multiplex stomachus et tortuosus: ita dicitur propter figuram obliquam. vid. Simplex. *Leg. I. 7. homo animal providum, sagax, multiplex: h. e. variis dotibus instructum, aut ad multa aptum. *inconstans. Lael. 25. animus multiplex assentatoris. Att. VI. 2. ingenium multiplex, i. e. varium, inconstans. *Or. III. 30. Brut. 31. multiplex oratio, est copiosa, varia, in qua omnia genera dicendi insunt, opponiturque tenui Dialecticorum. *Sed Tusc. V. 4. Socratis multiplex ratio disputandi, est ratio, de unaquaque re in utrumque partem disferendi. *fallax. ad Brut. 1. multiplex natura, sc. hominis, opp. simplex.*

MULTPLICABILIS, *multiplex. Tusc. II. 9. multiplicabilis tortus.*

MULTITUDO, *Verr. II. 71. locorum multitudine remota: opponitur principibus publicanorum.*

MUL-

MULTARE. Verr. II. 8. heredein Veneri esse *multatum*: h. e. *hereditatem Veneri esse commissam*. Rabir. Post. 1. confilia ejus esse *multata* a fortuna: h. e. *non successisse. conf. Multa*. Sic bona multare. Liv. X. 28.

MULTUM. cum compar. Or. III. 24. *non multum majus*.

MUNDANUS. Tusc. V. 37. *mundi incola*.

MUNERARE. donare. Deiot. 6. quibus te Rex *munerare* constituerat. Munerari deponent. est Att. VII. 2.

MUNICEPS. civis municipii. Cluent. 16. qui et municipalis dicitur Att. VIII. 21. etc.

MUNICIPIUM. Caecin. 4. *genus oppidorum Italiae, quod jure civitatis Rom. donatum erat. sed ita, ut legibus suis uteretur et suis magistratibus*. v. Turneb. ad Agr. I. 5. et Sigon. Ant. Jur. Ital. II. 6. sq.

MUNIO. Or. I. 59. ante condemnentur ii, quorum causas receperimus, quam toties, quoties praescribitur, pacanem aut *munionem* citamus. Munio quid sit, ignorare se fatentur omnes. Turnebus correxit: *minuritionem*, idque probatur in Lexico Fabri: quod mihi secus videtur. Nam quomodocunque Cicero scripserit, pedis certe alicujus nomen posuerit necesse est, ut pacanis verbum ostendit. In Ms. fuit *munychionem*: de quo v. Vict. ad h. l. Mihi non displicebat conjectura Ill. Bunavii, Donini in Kreppau, doctae nobilitatis praecipui ornamentum, qui legendum censebat: *monogenem*. Is pes est ex tribus longis et una brevi syllaba, notiori nomine epitrius quartus, contrarius paconi, qui est ex tribus brevibus et una longa, atque adeo aptus huic loco. Hujus pedis mentio est apud Hephaestionem de metris p. 11. quem librum Vir ill. latine conversum docto commentario illustraverat. Gesnerus autem ad Quintil. XI. 3. 22. quid si pro hoc monstro lega-

mus: etiam ionem, vel ionium. Sed illud etiam languet et inculcatum esset a Cicerone.

MUNITIO. Or. II. 79. *aditus ad causam et munitio, int. viae. a forma: munire viam.*

MUNITIOR. tutior. Att. II. 18. *illa legatio munitior est.*

MUNUS. hoc verbum proprie ludos et spectacula gladiatoria significat, quae magistratus alii-que populo praebent. Hinc ad Div. II. 3. *declarare munera*: h. e. *polliceri populo*. Sull. 19. *praebere munus*. cf. Act. I. Verr. 12. Dom. 43. ad Div. XI. 16. etc. In quibus locis omnibus, ut et aliis Ciceronis, est de gladiatorii ludis. Et sic fere ceteri scriptores, ut Suetonius, qui nunquam aliter: v. e. Caes. 10. *add. Servium ad Virgil. Aen. III. 66. Ovidius tamen Fast. V. 190. habet Circi munus: sed ut poeta. Hinc etiam ductum illud Act. I. Verr. 12. aedilitatis munus: de beneficio, quo in aedilitate populum affecit. Inde eleganter mundus vocatur munus Dei Tusc. I. 29. quo tamen loco vir doctus ad Ovid. A. A. I. 69. non male capit de aedificio publico, spectaculis aut oblectationi destinato, quo alluditur Nat. Deor. II. 35.*

MURIA. Fin. V. 14. *est salsus ille liquor, in quo salsamenta servantur.*

MUSTACEUM. genus placetae, quod quale fuerit, Cato de Re rustica exposuit. v. Lex. Fabr. ab hoc proverbium Att. V. 20. *laureolam in mustaceo quaerere.*

MUSCOSUS. Q. Fr. III. 1. ἀποδύτῃσι nihil aliud, nihil muscosus: non quia muscum habebat, sed quia neque, ac muscus in humidis locis, delectabat. Manutius.

MUTABILITAS. Tusc. IV. 34. *inconstantia mutabilitasque mentis.*

MUTARI. de cibo confecto in alio. Nat. D. II. 55. sic Graeci dicunt cibum μεταβάλλεσθαι.

MUTATIO. *pro permutatione* est Off. I. 7. *item* Or. III. 88. ubi tamen variant libri.

MUTATUS. Partit. 7. *mutata oratio: eadem est, quae conversus. v. Conversus.*

MUTUATIO. *versura.* Tusc. I. 42. *sine mutuacione* dissolvere. Or. III. 88. translationes verborum sunt quasi *mutuaciones.*

MUTUS. Att. VIII. 14. tempus *mutum* a literis. Or. III. 7. artes quasi *mutae*, sunt *pictoria, statuaria, et similes, in quibus nullus vocis usus, quae ad spectum potius quam auditum delectant. Explicabat hinc non nemo artes mutas apud Virgilium, qui sic artem medicam appellat. Sed contextum consideranti facile apparebit, mutas artes esse ibi ignobiles, quae non tantam summam asserunt, quantum artes militares, quibus manifeste medicina ibi opponitur. Mutae artes dicuntur, ut surdae herbae apud Plinium, h. e. quarum nomina ignota sunt. Adjectiva activam vim habentia sicpe et passive dicuntur, ut *gravis, notus, [caecus, R.] etc. Talem artem esse medicum, vel locus Luciani Diul. Deor. 13. docet, ubi Hercules Aesculapii artem, ut obsecram, contemnit. "expers rationis. Verr. V. 67. omnia muta atque inania. Imitatus est Tacit. Hist. I. 84. et Plinius in Paneg. c. 50.**

MYOPARO. *navis piraticae faciendae idonea.* Verr. I. 34. IV. 52. v. Scheffer. *Re Nav. II. 2. Suvaro ad Sidon. Epist. VIII. 6.*

MYSTAGOGUS. Verr. IV. 59. *qui dicitur?*

MYSTERIA. Nat. D. II. 54. *de sacris Cereris et Bacchi arcanis, quae lat. initia dicuntur. Initia dicta sunt a Romanis, quia et Graeci, et ipsi, mysteriis homines ad veram virtutem, et illum statum perducere credebant, in quo animi fuerint, antequam in corpus venissent. v. inprimis Casaubonum de hac re disputantem exercit. adv. Baron. XVI. 43. * Romae mysteria dicebantur su-*

era Bonae Deae. Att. V. 21. XV. 25. v. Gronov. Obs. IV. 9.

N.

NAENIA. Leg. II. 24. *extr. quid sit?*

NAEVUS. Brut. 91. totum aliquem, non *naevo* atque crepundii, sed corpore omni velle agnoscere. *Petulum est e fabulis, in quibus finguntur homines, liberi olim expositi, e naevus agniti esse aut crepundii. cf. Crepundii.*

NAM. *in transitionibus.* Verr. I. 57. *Nam* quid argumentamur, quo ista pecunia pervenerit? Att. III. 20. *nam* quod purgas eos, etc. v. Munat. ad Div. III. 11. V. 20. * *enim vero, atqui.* Verr. III. 85. *Nam* speraveram, inquit arator, me ad denarios perventurum; sed si ita necesse est, quanti frumentum sit, considera. *ubi vid. Hotom. ib. II. 29. extr. Dic, inquit, illi adesse non possunt. Nam* hercle, inquit, Q. Minucius, me quoque Petillius, ut sibi in consilio adessem, rogavit. *ibid. I. 56. Lapis aliquis, caedendus et apportandus fuit machina sua. (est objectio.) nam* illo non saxum, non materies advecta est. *Clarkius autem ad Homerum in huiusmodi locis ellipsin esse non absurde statuit ejus, cujus ratio reddatur: ut v. c. in hoc ultimo, in responsione ad objectionem, omisum sit id, quod facile intelligatur: minime vero. De simili ellipsi v. Gesnerus V. Cel. ad Quintil. II. 11. 7.*

NAMQUE. *pro nam, enim.* ad Div. X. 15. *namque* assiduis internunciis cum Lepido egi. * *enim vero, atqui.* Or. I. 22. Tum ille: *namque* quod tu non poteris, nemo poterit. * *sed.* Or. I. 16. *Namque* illud, quare Scaevola negasti.

NARRO. Tusc. I. 16. an tu haec non credis? A. minime vero. M. male hercule narras. A. cur? quareso. Att. XVI. 14. male narras de Nepotis filio: valde mehercule moveor, et moleste fero. *ibid. XIII. 33. Othonem, quod speras posse vinci, sane bene narras. Sunt for-*

formulae alterius sermone, narratione, dicto vel dolentis, vel gaudentis. * narro tibi, est formula, qua utuntur in re nova, inexpectata, mira, etc. ad Div. XI. 24. narro tibi: antea subiraicebar brevitati tuarum literarum. nunc mihi loquax esse videor. Att. IX. 12. narro tibi: haec loca venusta sunt. *ibid.* II. 7. narro tibi: plane relegatus mihi videor, cum in Formiano sum. *ibid.* XV. 21. narro tibi: Quintius exultat laetitia. *ibid.* narra mihi: Reges Armenii patricos salutare non solent. *add.* Att. XIII. 51. ubi ed. Rom. habet Narrabo tibi. * ad Div. II. 10. quo in loco saepe, ut ex te audiui, Clitarchus tibi narravit, Darium ab Alexandro esse superatum: pro, in Clitarcho legisti. Sic est etiam in Bruto 43. ita tacitus tribunatus, ut, nisi in eo magistratu cenavisset, apud praekonem Gramium, idque nobis narravisset Lucilius, etc.

NARTHECIUM. *myrothecium, capsula, in qua unguenta, medicamenta servantur.* Fin. II. 7. medicamenta illa tamquam de nartheccio promant.

NARUS. *gnarus.* Or. 47. noti erant, et navi et nari: quibus cum in praeponi oporteret, dulcius visum est, ignoti, ignavi, ignari dicere.

NASSA. Att. XV. 20. ex hac nassa exire constitui, non ad fugam, sed ad spem mortis melioris.

NASTURTIIUM. Fin. II. 23. Tusc. V. 34. Perfas Xenophon negat quidquam ad panem adhibere, praeter nasturtium.

NATALIS. Att. III. 20. dies natalis reditus mei.

NATALITIUM. Div. II. 42. natalitia praedicta, sunt, quae fiunt ex hora natali. *ibid.* 43. sidera natalitia.

NATARE. *de inconstantia.* Nat. D. III. 24. in quo tu mihi magis natare visus es, quam ipse Neptunus.

NATIO. *genus hominum.* Mur. 33. tota natio candidatorum. Sext.

44. quaesisti, quae esset nostra natio optimatum. *ib.* 45. esto igitur, ut hi sint, (quam tu nationem appellasti,) qui integri sunt et sani, etc. *ibid.* 63. habes igitur, quod ex me quaesisti, qui essent optimates: non est natio, ut dixisti, quod ego verbum agnovi; est enim illius etc. Ex duobus postremis locis patet, nationis verbum in contentum dici. * de populo, ad quem quis originem refert. ad Div. XV. 20. Oratorem Sabino tuo commendavi. Natio me hominis impulit, ut ei recte putarem: sc. quia est ex Sabinis, quod genus Italorum simplex, honestum est, minimeque fraudulentum.

NATIVUS. *ortus, natus.* Nat. D. I. 10. Anaximandri opinio est, nativos esse Deos, longis interval-
lis orientes occidentesque. * nativum opponitur aliunde allato: *insitum, innatum.* Dom. 5. medicina, quae et hoc nativum malum, et hoc delatum sanare posset. Har. Resp. 9. denique ipso huius gentis ac terrae domesticò nativoque sensu. Nat. D. II. 39. belluarum, partim ad faxa nativis testis adhaerentium. Sic Salmasius ad Ter-
tullianum de Pallio p. 214. demonstrat, nativum colorem esse eum, quem quaeque res natura et sua sponte habebat. * Partit. 5. simplicia verba partim nativa, partim reperta. Nativa, quae signifi-
cata sunt sensu, etc.

NATURA. *indoles hominis.* Cael. 6. natura varia multiplexque. * res ipsa, cuius est certa natura. Sic Verr. I. 15. non potest ea natura, quae tantum facinus commiserit, hoc uno scelere esse contenta; i. e. homo ea natura. Nat. D. II. 57. his naturis relatus sonus amplificatur: pro, rebus hac natura. * Est etiam in periphrasi. Nat. D. II. 54. natura alvi, pro alvus. * pudenda muliebria. Div. II. 70. matrona visa est, obsignatam habere naturam. cf. N. D. III. 22. ubi est, obscenius excitata natura. * ordo rerum naturalis. Sext. 21. vita reservata naturae. * ad
Ii 5 Div.

Div. VI. 10. Caesar mihi quotidie delabi ad aequitatem et ad rerum naturam videtur: h. e. videtur sensim oblivisci injuriae, et mitior fieri, ut fert natura humana. Leg. I. 12. jus in natura positum esse: cf. Or. 1. Rab. Perd. 8. haec tria in natura rerum fuisse. v. Not.

NATURABILE. Tusc. III. 6. hanc vocem, quam alii in naturale mutant, Bentlejus et Davisius natura fere, defendit auctoritate Codd. Mss. Buherius ad h. l.

NAVARCHI. Verr. V. 24. III. 80. etc. qui singulis navibus praefunt.

NAVARE. ad Div. IX. 2. si minus in curia atque in foro, at in literis et libris navare rempublicam. ad Div. II. 10. ut istic quoque nostram in te benevolentiam navare possimus. Or. II. 7. mihi videor navasse operam, qui huc venerim: h. e. bene collocasse.

NAUFRAGUS. bonis everfus. Catil. I. 12. Sull. 14.

NAUFRAGIUM. reliquiae e naufragio. Sext. 6. naufragium reip. colligere.

NAVICULARIA. Verr. V. 18. naviculariam facere, est rem nauticam exercere, navicularium esse. Navicularii autem quaestum quaerunt, navibus suis homines et merces alienas pro certa mercede trajiciendo, non, ut Graevio ad h. l. videbatur, navibus aedificandis et vendendis. v. Navicularius.

NAVICULARIUS. dominus navis, qui hominibus mercibusque trajiciendis lucrum quaerit. ad Div. XVI. 9. solent nautae quaestus sui causa festinare. Cautus sis, mi Tiro. -- Si poteris, cum Melcinio; si minus, cum honesto aliquo homine, cujus auctoritate navicularius moveatur. cf. Verr. II. 55. Att. IX. 3.

NAVICULATOR. idem, qui navicularius. Manil. 5. sed Graeviana habet navicularius.

NAVIS. ad Div. II. 5. in eadem es navi: h. e. in eodem periculo.

NE. Mil. 24. Planc. 22. ne aliquid. * ad Div. X. 14. XI. 12. Att. XVI. 9. ne quae, pro ne qua. * fac, finge non esse. Tusc. II. 5. ne sit sane summum malum dolor, malum certe est. * pro ne quidem, est Fin. I. 16. in ed. Victoriana, et aliis antiquioribus: ubi tamen habent pleraeque plene ne quidem, similiter Parad. III. 1. certe ne bono melius quidquam inveniri potest: habet Mss. Leid. ubi vulgo quidem additur. v. Davisius ad Fin. I. 16. et Burm. ad Sueton. Aug. 35. et qui ibi laudantur. * pro nedum. Verr. IV. 23. ad Div. IX. ult. * interrogativum pro nonne. Off. III. 17. suntne igitur insidiae, tendere plagas, etc. Sed totus ille locus vix incorruptus, sed est sic Verr. II. 46. aliquoties: estne, pro nonne est: et pro Domo, ni fallor, animadverti, et apud Livium, III. 67. latine etc.

NECESSARIE. Inv. I. 29. aut probabiliter ostendens, aut necessarie demonstrans.

NECESSARIUS. naturalis. Mil. 6. mors necessaria. v. Necessitas. * conjunctus cum aliquo sanguine, affinitate, collegio aut quacunque alia ratione. v. Necessitudo. Sic in Caecil. 2. Siculi dicuntur Ciceronis necessarii, quia apud eos Quaestor fuerat, et cum iis amice vixerat. Verr. III. 17. necessarii Siciliae sunt patroni, Marcelli, Pompejus, etc. ad Div. II. 2. necessarii nostri e municipiis, sunt clientes. ad Brut. Ep. 6. noli pati, a tuis necessariis injuriam fieri necessurio meo. Necessarii sunt Dyrhachini, qui erant in fide Bruti. * ad Div. VI. 12. necessariae rogationes sunt, quae, propter necessitudinem aliquam, pro necessario sunt. * Phil. VII. 2. tempus necessarium: h. e. quo necessario subveniendum reip.

NECESSE. de eo, quod natura sit. ad Quir. p. R. 2. id, quod necesse erat, parvus sum procreatus.

NECESSITAS. de natura, ordine naturae, quod, quae natura sunt,

fiunt, necessario fiunt. Catil. IV. 4. mors aut *necessitas naturae*, aut laborum *miseriarumque finis* est. Sext. 21. ut vita, quae *necessitati* deberetur, patriae potius donata, quam *naturae* servata videretur. Liv. I. 34. quadam *necessitate* semper eodem modo fiunt. Or. 50. *necessitate* ipsa, pro sua sponte, *natura sua.* Gron. *Obj.* II. 2. *vis divina, fatum. Ligar. 6. humana consilia *necessitate* divina esse superata. **conjunctio sanguinis, amoris, officii.* Rosc. Am. 24. magnam *necessitatem* possidet paternus maternusque sanguis. Sull. 1. si nostram *necessitatem* familiaritatemque violasset. **de rebus ad vitam conservandam necessariis.* Verr. V. 14. ipsi naturae ac *necessitati* negare. Off. I. 35. *necessitati* quam occultissime parent, de excretionem urinae, fecium, etc. *Acad. IV. 36. persuadendi *necessitas*: de demonstratione.

NECESSITUDO. *natura, oppositur casui.* Har. R. 9. ordo rerum ac *necessitudo*, **omnis conjunctio, sanguinis, affinitatis, conjugii, collegii, amicitiae, etc.* quae a casu aliqua oritur, quae nobis *necessitatem* amoris benevolentiaeque affert. Q. Fr. I. 1. summa *necessitudine* nos attingunt publicani. cf. Manil. 2. *sc. quia Cicerones erant equestri genere, equites autem publicani.* in Caecil. 2. *necessitudo* cum Siculis, apud quos Quaesitor fuerat, inter quos hospites multos et amicos habebat. *ibid.* 18. *necessitudo* inter Praetorem et Quaesitorem. Planc. 11. *necessitudo* contubernii. Rabir. Perd. 1. cum omnibus civibus mihi *necessitudinis* causam esse duxi. ad Div. I. 3. propter nostram *necessitudinem* (sc. inter Ciceronem et Lentulum, qui eum restituerat in patriam) vehementer contudit his literis, etc. *ib.* IX. 13. municipio Caleno, quocum mihi magna *necessitudo* est: quia ejus erat patronus. ad Div. V. 2. *necessitudo* Pompeji, pro cum Pompejo. **causa conjunctionis, amoris, ad*

Diverf. XIII. 12. cum eo mihi omnes *necessitudines* sunt.

NECTERE. Fin. III. 22. quid non sic aliud ex alio *nectitur*, ut non, si ullam literam moveris, labent omnia? Leg. I. 20. videtisne, quanta series rerum sit, atque ut ex alio alia *nectantur*? Topic. 15. ex hoc genere causarum fatum a Stoicis *nectitur*.

NECTUS. Leg. III. 10. per Ti. Gracchum non solum *nectus*, sed etiam sublatus intercessor erat. *Sed in voce hac corruptum esse Ciceronem, cum doctis viris ad h. l. credo.*

NEDUM. pro non modo. Att. IX. 8. Ep. Balbi: *Nedum* hominum humilium, ut nos sumus, *sed etiam* amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent. *ibid.* X. 16. lu quoniam quartana cares, et *nedum* morbum removisti, *sed etiam* gravedinem, etc.

NEGANS. Top. 11. sunt enim valde contraria illa, quae appellantur *negantia*. Ea ἀποφατικά Graeci, contraria agentibus, sic: si hoc est, illud non est.

NEGANTIA. Top. 14. deinde addunt conjunctionum *negantiam*, sic: non et hoc et illud est: hoc autem, non igitur illud.

NEGITARE. Acad. IV. 2. e Codd. edidit Davissius.

NEGLIGENTIA. Or. 23. *negligentia* diligens.

NEGLIGERE. *eleganter de iis, qui nocentem absolunt, non puniunt.* Verr. III. 94. *negligere* pecuniam captam. **negligens de effuso, largo.* ad Div. III. 8. non potui in illo sumtu non necessario *negligens* esse. *Sic intelligit Graevius, quem vid. ad h. l. nec absurde: nam diligens pro parco dicitur. Sed tamen non necessario sic accipi puto.*

NEGOTIALIS. Inv. I. 11. constitutio *negotialis*, quid sit?

NEGOTIARI. Q. Fr. I. 1. Verr. I. 27. II. 3. quid sit, vide in *Negotiator*.

NEGOTIATOR. *De negotiatoribus egimus peculiari quadam disertatione, quam hic in compendium mitemus.* Negotiatores primo non sunt aratores, publicani, aut pecuarii, quod Holmanno videbatur ad Verr. I. 77. Fonteij. 1. et Torrentio ad Sueton. Aug. 42. nec omnes ii, qui in provinciis sedem fortunarum suarum constituerant, cum cives Romani tum socii, qui agros habebant, quorum fructus per procuratores suos vendebant, h. e. aratores, quae est Graevii sententia ad Verr. II. 77. aliisque locis, ejusmodi negotiatorem putat fuisse Trebonium, ad Div. I. 3. quem deinde secutus est Vir doctus in Lexico Fubri. Nam Verr. II. 3. Flacc. 16. Manil. 7. distinguuntur publicani a negotiatoribus, item Att. II. 16. malo negotiatoribus satisfacere, quam publicanis: item ab aratoribus, et pecuariis, Verr. II. 3. ut arare, ut pascere, ut negotiari libeat. ibid. 62. quantum ab aratoribus, quantum a negotiatoribus, qui Syraculis negotiantur. Fonteij. 1. unum e toto genere negotiatorum, colonorum, publicanorum, aratorum, pecuariorum numero testem producant. Aratores etiam non sunt semper cives Rom. sed etiam provinciales. Verr. III. 8. cum negotiatores sint soli cives Romani. Neque vero sunt mercatores, ut nonnullis placet. Nam ab his quoque distinguuntur. Vat. 8. Verr. II. 3. duo genera civium facit in provincia: alterum eorum, quos mercibus suppeditandis cum quaestu compendioque dimittat, qui adeo commencent, quod est proprium de mercatoribus verbum; alterum horum, quos retineat, ut pascere, ut negotiari libeat, ut denique sedes ad domicilium collocare. Plane. 26. negotiatoribus comis, mercatoribus iustus. Mercatura temporibus liberae republicae non satis digna honesta cive Rom. putabatur, ne dum equito, sed a fisco plebis,

libertinis, exercebatur. v. Cic. Off. I. 42. et ibi Gruet. Non ergo Casaubonus tempora satis distinxit, cum ad Sueton. Aug. 42. scriberet: Negotiantes esse, quicunque aliquam negotiationem exercerent, ejusmodi erant censoraria, sagaria, lignaria, carbonaria et similes. Nam qui huc genus mercaturae exercebant, Ciceronis temporibus nondum negotiatores dicebantur. Sermo ibi est de frumentationibus publicis, de quibus Lipsius Elect. I. 8.: quas Augustus tollere volebat, sed deinde ita rem temperabat, ut non minore rationem aratorum et negotiatorum, quam populi duceret. In qua re locum ista mercaturae genera non habent. Sermo autem est de negotiatoribus frumentariis, de quibus mox. Qui ergo fuerunt negotiatores? Id nunc, quam brevissime poterimus, docebimus. Duae Romae erant honestae rei quaerendae rationes, quarum altera foenerando, altera fructibus praediorum percipiendis et vendendis continebatur. Ab illa foeneratores, ab hac rustici Rom. dicebantur. Equitibus propria erit vectigalium publ. redemptio, unde publicani dicti: de quibus generibus suis locis dictum est. Sed cum tanta esset hominum in anni ordine copia, ut non possent omnes Romae foenerari pecunias, aut in Italia praedia habere, aut publica redimere, magna equitum plebejorumque pars pecunias suas in provinciis occupabat. Itaque regione aliqua victa et in provinciis forum redacta, conferebant equites et plebei, qui volebant, patrimonium suum in eam provinciam, et aut arabant, aut pascabant, aut negotiabantur. Negotiationis autem haec praecipua ratio erat, ut pecunias mutuas darent provincialibus ac foenus exercerent; quae ratio ea fructuosior erat, quod nulla lege in provinciis foeneris magnitudo definiebatur. Itaque ibi saepe binis, ternis, quaternis cen-

centesimis pecunia collocata reperitur, ut Verr. III. 70. Att. VI. 1. 2. nisi forte Praetor impudentiam negotiatorum coëcebat, ut Cicero fecit l. c. et ejus frater, ad Q. Fr. I. 1. et Cato Censorius ap. Liv. XXXII. 27. Hinc et forum negotiatorum commemoratur, quo cedere negotiatores dicuntur, cum bonis evertuntur. Jam haec testimoniis Ciceronianis confirmabimus. Flacc. 29. negotiariis in libera civitate: quousque negotiari? annos jam triginta versaris in foro, sed tamen in Pergameno. Verr. III. 60. negotiatores sibi turpe putant, id forum ejurare, ubi negotientur. ad Q. Fr. I. 1. negotiatores dicuntur ita negotiari, ut locupletes sint: et addit: consulatus beneficio se incolumes habere fortunas arbitrantur: quod quale sit, intelligitur ex Ep. ad Div. V. 6. nec putant, ei numos deesse, qui foeneratores ex obliuione exemerit: h. e. qui in consulatu tabularum novarum periculum averterit, cum fides Romae et in provinciis laboraret. cf. in primis Off. II. 24. et Manil. 7. Sext. 43. Pisoni, qui Macedoniam lege Clodia obtinuerat, obijcit: eum bona creditorum, civium Rom. cum debitoribus Graecis divisisse. Hi creditores sunt negotiatores. Fontejo objectum erat, quod eo Praetore oppressa esset aere alieno Gallia. Id ut falsum convinceret Cicero, quaerit, a quibus versurae tantarum pecuniarum factae sint: A Gallis? nihil minus: a quibus igitur? a civibus Rom. qui in Gallia negotiantur, etc. Verr. I. 27. qui negotiari dicuntur, paullo post creditores togati vocantur. Sed nihil est ad hanc rem insignius Epistolis quatuor ad Attic. V. 21. VI. 1. 2. 3. in quibus multa de M. Scaptio et Matino; qui primum, ubi ab iis Romae Salaminii publice voluisse versuram facere dicuntur, appellantur foeneratores: post, cum in provincia esse, et ibi foenus exercere dicuntur, et

a Salaminii pecuniam repetere, negotiatores. (Foeneratores tamen etiam in provincia dixit Livius XXXII. 27.) Nam cum Scaptius praefecturam a Cicerone peteret, negabat, se negotiari, qui in provincia sua negotiaretur, praefecturam daturum. Consulatur etiam locus egregius Livii XXXIII. 29. de militibus in provincia negotiantibus. Alterum genus negotiationis veteris erat, ab aratoribus, cum civibus R. tum provincialibus, item integris civitatibus frumentum enere, et Romam vehendo lucrum quaerere. Flacc. 36. de Flacidio quondam agitur, quem mater in provinciam Aliam miserat, cum pecunia: quorsum? ut negotiaretur: quid igitur fecit? Fructus Trallianorum Praetore Globulo euerat. Hujusmodi negotiatores sunt bis ap. Caesar. Bell. Gall. I. VII. 3. 42. quamquam ex his locis non satis intelligi potest, quales fuerint, tamen Dionys. Fossius frumentarios putat. Sed, qui c. 38. memorantur cives Rom. quos interfecit Litavicus, frumento eorum direpto, tales profecto fuere. Tales et illi, de quibus Hirt. Bell. Afr. 36. Ceterum negotiatores veteres liberae republ. et initio Augustei imperii fuisse, qui pecuniis in provincia foenori locandis, et frumentis comendandis, iisque Romam, aut quorsum quaestus juberet, vehendis, quaestum facerent, vidit etiam, et is quidem unus, quem scio, Cel. Burmannus ad Petron. c. 101. sed tamen non satis neque a mercatoribus sejunxit, neque vocabuli hujus tamquam temporis distinxit. Nam sub Caesaribus, cum negotii verbum esset et negotiationi et mercaturae commune, et utraque magnam similitudinem haberet, negotiatores dicti sunt, hinc negotiatores olearii, carbonarii, lignarii, sagarii, etc. quorum cum alibi, tum in Inscriptionibus veteribus ap. Gruterum, Gudium, Donium crebra mentio.

NEGOTIATIO. ad Diverf. XIII. 66. ut Caecinam in reliquiis veteris *negotiationis* colligendis juves. *Hanc vocem Ciceroni restituendam putat J. Gronovius in Ep. ad Att. XII. 5. ubi scriptum est: neationum, quae nihili vox est. Recte, ut mihi videtur, archetypa negotiationum sunt tabulae negotiatorum, quibus ipsi sua manu accepta et expensu notant. Est hoc verbum etiam ap. Valer. M. IV. 8. de Confidio: Jam qui nunc praecipue negotiatione delectantur, cum pecuniam cruentam domum retulerunt, quam improbando gaudio exsultent, recognoscant. Salmas. ad Capitolini Pertinae. 9. legi volebat: neatione: sed vindicarunt docti homines vulgatum lectionem, inprimis Gronov. Obs. IV. 24. qui etiam ex libris juris civilis demonstrat, negotiationem esse in iis interdum argentariam, et e Julio Firmico IV. 7. commemorat foenorum negotiationes.*

NEGOTIUM. *res familiaris. Catil. II. 10. negotium male gerere. Et in universum de omni genere quaestus dicitur, sed inprimis de eo, quod ex foenore reddit. ad Div. I. 3. Trebonius ampla et expedita negotia in tua provincia habet. Graevius de praediis interpretatur ad h. l. atque adeo de tota re familiari ad Catil. II. 10. ubi pro: male gerendo negotio, legendum censet: negotia, i. e. rem familiarem: quod vereor, ut cuiquam probet. Nam non uno loco patres familias dicuntur negotium bene aut male gerere. In illo autem loco ipsum verbum expedita poterat docere, de re pecuniaria esse sermonem. Phuedr. I. 16. qui nomen locat, Sponsore improbo, non rem expedire, sed mala videre expetit. Sic Att. XV. 15. 20. explicata solutio. ibid. XIII. 29. explicare nomen. Cluent. 69. junguntur: praedia, negotia, res pecuniariae: ubi manifestum est, negotium ad tractationem pecuniarum pertinere. Hu-*

*iusmodi negotia sunt etiam ad Div. XIII. 30. 33. 53. Sext. 45. sunt maximorum ordinum homines, quibus curia patet: sunt municipales rustique Rom. sunt negotia gerentes, sunt etiam libertini optimates. * de hominibus. Sen. p. R. 6. inhumanum negotium. ad Att. I. 12. Teucris illa lentum sane negotium.*

NEMO. ad Att. VII. 13. *nemo me moverat magis, quam quem tu nenuinem putabas. i. e. nullius pretii, usus, etc.*

NEPA. scorpius. Fin. V. 15. Nat. D. II. 44. Fr. Arat.

NEQUAM. *pro non satis doctus. Sed v. Not.*

NEQUE. *sequente et. Quint. 1. qui neque usu latis, et ingenio parum possim, ubi v. Not. Sic et Verr. V. 24. Mil. 23. Tusc. I. 4. inquit, item, semel post neque. Acad. IV. 25. in assumptione negativa pro sed non. Top. 2.*

NE QUIDEM. *conjuncte nulla voce interposita esse bis ap. Ciceronem tradit Guil. Insulanus Obs. L. L. p. 34. sed illa loca hodie aliter leguntur: vid. Turfelin. de Partic. in h. v. et ibi notata.*

NEQUITIA. Tusc. III. 8. *unde dicta? * de Venere. Verr. V. 11.*

NERVOSE. *fortiter, severe. ad Div. X. 23. tu, quod adhuc fecisti, idem praesta; ut vigilanter, nervoseque nos, qui stamus in acie, subornes. Off. III. 29. nervosius qui ista disserunt, solum audent malum dicere id, quod turpe sit: qui autem remissius, etc. * quid sit nervose dicere, intelligi potest ex Or. 36. extr. dicantur autem, non Peripateticorum more, (est enim illorum exercitatio elegans jam inde ab Aristotele constituta) sed aliquanto nervosius. v. Nervus.*

NERVOSUS. Brut. 31. quis est Aristotele nervosior? v. Nervus.

NERVUS. *fortitudo animi. ad Div. VI. 1. quantum in cuiusque animo roboris est atque nervorum. * vehementia et vis, contentio, quae in causis forensibus ab ora.*

oratore adhibetur, in arguendo, refellendo; quae et asperitas judicialis dicitur, cum philosophis contra mollities tribuatur. Orat. III. 21. nervi forenses. Orat. 19. oratio philosophica neque aculeos neque nervos forenses habet. *Or. III. 27. inhaerentes loci in nervis causarum, sunt, qui ex ipsa causa petuntur, quos ipsa causae ratio suppeditat.

NESCIO. formula nescio quid, fere in contentum dicitur de re parva, contentibili: quod iis non satis attendimus, aut consulto obliviscimur. Nat. D. I. 33. quia nescio quid in philolophia dissentiret. Rosc. A. 39. non paulum nescio quid, sed etc. Att. XV. 4. nescio quid literarum. ibid. XVI. 5. rumoris nescio quid afflavit, ibid. XIII. 28. nescio quid e quercu exsculpseram, quod videretur simile simulacri. Sed est tamen etiam de re excellenti et ejusmodi, ut ejus magnitudinem et praesentiam mens nostra vix videatur assequi posse. Arch. 7. tum illud nescio quid praeclarum ac singulare solere existere. Sie et Ovidius dixit A. III. 4. 28. nescio quid, quod te ceperit, esse putant. *Etiam nescio quis de hominibus obscuris et indignis memoria. Q. Fr. I. 1. §. 16. Paconii nescio cujus etc. *Nescio an, dicitur ut haud scio an: de quo v. Haud.

NEUTER. Acad. I. 10. neutra Stoicis quae dicantur?

NEXUS. est ritus vendendi per aes et libram, praesentibus quinque testibus, quo venditor obligatur ad evictionem praestandam. Muren. 2. in iis rebus repetendis quae mancipi sunt, is iudicii periculum (evictionem) praestare debet, qui se nexu obligavit. Top. 5. traditio nexu. Parad. 5. mancipia, quae sunt dominorum facta nexu. ad Div. VII. 30. cujus proprium te esse scribis mancipio et nexu. Distinguitur tamen a mancipio Har. R. 7. de quo vid. in Mancipium.

NEXUS. *adv. pendens ex alio, junctus.* Tusc. III. 8. omnes virtutes inter se nexae sunt. Div. I. 55. cum causa causae nexa rem ex se gignit. Fat. 16. ea non esse nexa causalis aeternis, et a sati necessitate esse libera. *de collocatione verborum. Orat. 41. res collocatae, et quasi structae, et nexae verbis. vid. Vincire.

NEXUM. Or. III. 40. nexum, quod per libram agitur. Har. R. 7. multae sunt domus jure mancipi, jure nexi. v. Mancipium. Caecin. 26. Sulla ita tulit de civitate, ut non sustulerit horum nexa: i. e. ut emptiones. et venditiones per aes et libram, quae sunt juris Quiritium, vim suam retinerent, quam ex jure Quiritium habent. NIMIL. in Caecil. 14. nihil est in prolusione: h. e. nihil valet. Sext. 53. eum nihil putaret, i. e. nihili, ut correxit Hotom.

NILUS. genus aqueductus, qui et euripus vocatur, de quo supra. Leg. II. 1. ductus aquarum, quos isti nilos et euripos vocant. cf. Q. Fr. III. 1. vid. Salmas. ad Solin. p. 638. sq.

NIMBUS. calamitas, malum, Att. XV. 10. hunc nimbum cito transiisse laetor.

NIMIRUM. sine dubio. Muren. 15. omnibus Regibus hunc nimirum antepones - quae non modo summa bona, sed nimirum vel sola audebo dicere. *tum vero utique. Off. II. 20. sed si res in contentione venit, nimirum Themistocles est auctor adhibendus.

NISI. Rosc. Am. 35. nescio: nisi hoc video: i. e. praeterquam quod: nempe omittitur quod. Hotomannus interpretatur sed: quosensu saepe est apud veteres nisi; ut ipse ostendit, et alii ostenderunt. ad Div. XIII. 1. vid. quis laudat Drakenb. ad Liv. XXIV. 20. *nisi si. ad Divers. V. 9. nisi si in Dalmatiam aufugerit. Hanc rationem illustrat Heins. ad Ovid. Her. IV. 111.

NITEDULA. Sext. 33. ut illa ex vepreculis extracta nitedularem.

remp. conaretur arrodere. Est autem mus agrestis, quae et nitela dicitur: quam vocem etiam Ciceroni reddendam quidam censent, ut Salmasius, qui sic legit ad Solin. p. 223. ubi ostendit, nitelam esse sciurum, (das Eichhorn) et habere nomen a nitendo, quod nitatur in arboribus scandendis. Sic laudat etiam Servius ad Georg. I. 181. et Ciceronis Sextiana: sed sine dubio e memoria. Nitidula autem habent omnes scripti editique, et sic laudat Priscianus. vid. Bentley, ad Horat. Epist. I. 7. 19.

NITERE. proprie dicitur de unctis. Et sic est Catil. II. 3. nitent unguentis. Agr. I. 7. vectigal, quod - - in pace nitent, in bello non obsolescat, h. e. reip. sit ornameto, ut in Agr. II. dicit, unde vectigalia etiam infulas imperii vocat.

NITIDUS. cultus, segetibus, vitibus, etc. confusus. Verr. III. 18. campi collesque nitidissimi viridissimique. * Or. I. 18. nitidum et laetum genus verborum. Or. 11. in picturis alios horrida, - - alios nitida delectant.

NITRUM. ad Div. VIII. 14. censuram, nitrum et lomentum putat. nempe, quo possit superioris vitae maculas eluere.

NITI. de pondere, gravitate. Nat. D. II. 45. partes terrae undique medium locum capeffentes, nituntur aequaliter. cf. Nixus. * de incedentibus, vel incipientibus incedere. Nat. D. II. 48. quaedam serpentes, extra aquam ortae, simulac niti possunt, aquam persequuntur. Hinc eleganter transferuntur. Acad. IV. 14. nixu (coepta) et progressa ratio. v. Not. Planc. 27. quod ego huc, a me ortus et per me nixus, ascendi. * contendere disputando. etc. Acad. IV. 21. nitamur igitur, nihil posse percipi. ad Div. I. 5. cum maxime de causa regia niteremur.

NIXUS. gravitas. Nat. D. II. 46. terra nixu suo conglobata.

NOBILIS. est proprie qui facile noscitur, (noscibilis) h. e. agnoscitur, qui sit, (unde saepe de valde notis dicitur) qualis est Romae, qui ortus est ex familia, sive patricia, sive plebeja, in qua magistratus fuere: nam ejus nomine audito, notum esse nomen apparet, et, unde ipse sit, constat. Et quia magistratus habent jus imaginis suae ad posteritatem prodendae, Verr. V. 14. propterea nobilis etiam sic definitur, ut sit is, qui imagines majorum habet. Or. II. 48. populo Romano dari sine nobilium disensione potuisse. Sed innumeris locis sic occurrit. Unum addam tantum: Or. 9. Nec vero, Thucydides si hiltoriam non scripisset, nomen ejus extaret, cum praesertim fuisset honoratus et nobilis. Manifestum est, desiderari in verbis: nomen ejus extaret, adverbium non: et hoc vidit jam Lambinus, et alii.

NOBILITAS. de eo, qui inter majores magistratus populi Rom. locum habet. Muren. 7. tua nobilitas etli summa est. Brut. 14. princeps nobilitatis vestrae: sc. qui primus e vestra familia Consul fuit. * nobiles ipsi. Agrar. II. 2. claustra nobilitatis refregissem. * gloria. Arch. 11. philosophi, in quo nobilitatem praedicationemque despiciunt.

NODUS. impedimentum, difficultas. ad Div. VIII. 11. incidimus in difficilem nodum. * vinculum. Lael. 14. nodus amicitiae. Or. 66. his singulis verbis quasi nodi apparent continuationis, quos in ambitu conjungimus.

NOLLE. Att. IV. 15. debemus patrem familias domi suae occidere nolle: h. e. fugere, cavere, etc. * non benevolum esse alicui. ad Div. I. 1. cui qui nolum.

NOMEN. verbum. Tusc. III. 34. omnis casus, in quo calamitatis nomen poni solet. Off. I. 12. recessit nomen a peregrino, et proprie in eo, qui arma contraferret, remansit. * claritas, nobilitas, sc. quia no-

nobilium nomen notum est. Planc. 7. *nominibus* ducuntur. ad Div. III. 7. *istia vestra nomina* nunquam sum admiratus. * Cluent. 32. *res suo nomine* in iudicium nunquam est vocata: h. e. nullius *quaestio- nis proprium crimen fuit, ut ait ibid.* 35. * *species, praetextus, titulus.* ad Div. I. 4. *nomen* fictae religionis. Caecin. 25. *honesto ac probabili nomine.* * *cum nomen saepe opponatur rei, ut Att.* V. 15. *cum exercitum noster amicus habeat tantum, me nomen habere duarum legionum exilium:* h. e. *non veras, sine viribus: ubi vid.* Graev.; *est tamen etiam de re.* Planc. 12. *jacis adulteria, quae nemo non modo nomine, sed ne suspitione quidem possit agnoscere.* * *nomen de reo etiam dicitur, ut satis notum est.* Inv. II. 19. *cum venefici nomen* esset delatum, et extra ordinem esset acceptum. * *quia in tabulis acceptorum nomina hominum, quibus aut debemus, aut qui nobis debent; item rerum, pro quibus, et pecuniae, quam: propterea nomen de pecuniaria et quidem variis modis dicitur. Nomen ergo primo est debitum, et quidem active et passive.* Top. 3. *quae in nominibus sunt, opponuntur pecuniae paratae.* Planc. 28. *nomen, quod urget, dissolvere. item solvere, Att.* VI. 2. Quint. 4. *quibus nominibus pecuniam curari oportere.* Att. XIII. 29. *nomen* explicat. XVI. 6. *nomen* expedi. 2) *debitor.* Att. V. 21. *nam aut bono nomine centesimis contentus erat, aut non bono, quaternas centesimas sperabat.* 3) *capita in tabulis scripta: Posten.* Verr. I. 36. *in codicis extrema cera nomen infimum in flagitiosa litura fecit.* Quint. 11. *nominibus certis grandem pecuniam debet.* cf. ad Div. V. 20. *nomen erat sestertiis XXX.* Rosc. C. 1. *non refert parva nomina in codices. Atque hinc translatum est ad alia similia.* Verr. II. 42. *ubi sermo est de codice Verris, in quem relata erant acta in iurisdictione*

Cic. Clav.

Siciliensi, nomen dicitur, pro summa causae, ibi perscripta, f. elogiò, et, ut mox e. 43. ipse vocat, periculo. v. Elogium n. 2. et Periculum n. 3. Videtisne totum hoc nomen, ubi facit coram delatum Sthenium, esse in litura. mox: qui defendere non potest, se non (in) ipsius Sthenii nomine literas publicas corrupisse: pro quo mox: in Sthenii periculo. Teneant etiam tirones hanc formulam: ad Div. VII. 23. accepi Aviani literas, in quibus hoc erat liberalissimum, nomina se facturum, qua ego vellem die. In quo apparet, nomina facere esse creditoris, cum non accipit pecuniam, sed summam in tabulis scribit, certa die exigendam. vid. Salmas. Usur. 6. Sed de debitore, qui non praesente pecunia emit, videtur esse Offic. III. 14.: emit homo cupidus et locuples tanti, quanti Pythius voluit, et emit instructos: nomina facit, negotium conficit, et sic interpretatus est Fr. Fabricius: neque, si ita scripsit Cicero, aliter fieri potest. Quod cum videret J. Fr. Gronovius, legendum censebat: Pythius nomina facit: probante Graevio. Neque aliter expedire nos possumus, si ratam habeamus illam opinionem, quae nomina facere tantum creditorem censet. Fateor tamen, mihi non ita absurdam videri Fabricii interpretationem, et ex analogia, et vi verborum, nomina facere etiam de debitore dici posse. Quid enim est nomina facere, cum de creditore dicitur, nisi in suis, sorte etiam in aliorum tabulis scribere nomen debitoris, et nomen pecuniae in expensis? Quid? nunc etiam debitor scribit nomen creditoris, et nomen summae, in suis, et, si opus est, etiam aliorum tabulis, et quidem in acceptis. Cur ergo non ipse quoque possit dicere: nomina facere? Num nomina facere nihil est proprie, quam nomina scribere, ponere. Sic Att. XIII. 14. placeatne tibi, mihi

Kk

ad

ad Varronem, quod scripsimus? et si etiam ad, te aliquid pertinet. nam scito, te ei dialogo adjunctum esse tertium. opinor igitur confideremus: et si nomina jam facta sunt: sed vel induci vel mutari possunt. *Ceterum usum, ut in multis aliis, ad unam partem flexisse hanc formam, et saepius usitatiusque de creditore dictam, haud negaverim. vid. Vas.*

NOMENCLATOR. *servus, qui domino, in prunis candidato, nomina obuiorum suggerit, ut nomine suo quemque appellare possit, quod erat blandius; unde aliquando lege ambitus prohibitum, ut est apud Livium. Att. IV. 1. Mur. 36. hinc*

NOMENCLATIO. *cum aliquem nomine suo, appellamus honoris, blandiendi causa. Petition. Conf. 11. altera pars petitionis, quae in populari ratione versatur. Ea desiderat nomenclationem, blanditiam, etc.*

NOMINATIO. *genus suffragationis, Vorschlag. Att. XIII. 12. paternus auguralis locus, in quem ego cum mea nominatione cooptabo. ad Brut. 7. eam nominationem a te petimus.*

NOMINARE. *suffragari, commendare, vorschlagen. ad Brut. 7. digniorem nominare non potes quam Bibulum. Phil. II. 2. nominare Augurem. *nomen tribuere. Fin. III. 1. ex omnibus philosophis Stoici plurima nominaverunt: sed hodie est novaverunt.*

NON. *omittitur in non modo non, cum sequitur ne quidem. Agr. II. 20. ad Quir. 4. et cum sequitur sed etiam, Catil. I. 3. sed de hoc satis dictum est in Lex. Fabri. vid. tamen Cortium ad Plin. Ep. VIII. 7. Male autem huc trahitur locus Milon. 4. ut vidit Olivetus. add. in Modo.*

NORMA. *in Geometricis dicitur regula angulorum, proprie quidem rectorum, qui inde normales dicuntur, Quintil. XI. 3. sed deinde etiam reliquorum,*

quatenus applicata norma, acuti an obtusi sint, intelligitur: et hinc tolerari potest definitio Philandri ad Vitruv. IX. 2. item in Lexic. Fabri, ubi omnium angulorum mensura dicitur. Fr. Acad. II. si id crederemus, non egeremus perpendiculis, non normis, (sic legendum) non regulis. conf. Budaeus ad Pandect. p. m. 174.

NOSCERE. *agnoscere, probare. Att. XI. 7. quod te excusas: ego vero causas tuas nosco. cf. Legg. I. 3. *discere, percipere. Fr. Ep. philosophiae quidem praecepta noscenda, vivendum autem civiliter. Nat. D. I. 2. omnes philosophiae partes tum noscuntur, cum totae quaestiones scribendo explicantur.*

NOTA. *Or. III. 44. librariorum notae, sunt signa interpunctionum. *nota est otiosa inusum servo fugitivo. Off. II. 7. barbarus compunctus notis Threiciis. vid. Hug. Orig. scrib. c. 19. hinc nota pro ignominia. Sic, quae ignominia censoria dicitur, ea et nota appellatur. Cluent. 46. nota censoriae severitatis: in iura Oratione c. 42. est locus insignis, de vi notarum censoriarum, quae fuere: movere e Senatu, equum adimere, tribu movere, et aerarium facere: deinde ad omne genus ignominiae transfertur, dicitur tamen nota etiam cum verbo inurere in bonam partem. Planc. 12. signa prohibitatis, domesticis in ulla notis veritatis. *dicitur etiam de vino. Brut. 83. si quis Falerno vino delectetur, sed eo - - nec ita vetere, ut Opimium aut Anicium Consulem quaeat. atque et notae sunt optimae. Sed de his notis abunde interpretes Horatii. *Muren. 11. extr. irati iureconsulti, quod sunt veriti, ne sine sua opera lege posset agi, notas quasdam composuerunt, ut omnibus in rebus ipsi interessent. Notas alii interpretantur siglas, cum pro singulis verbis literae singulae ponuntur, alii formulas actionum, ut*

ut Camerarius, alii obscura verba, ut Manutius, alii signa, quibus verbum unum aut plura exprimebantur, cujusmodi sunt adjecta Corpori Inscript. Gruteriano, ut Graevius: quam sententiam probarem et ipse; si res et locus Ciceronis pateretur. Primo nulla est necessitas dicendi, notas fuisse signa ejusmodi, qualia sunt illa, quae dixi. Nam per notas scribere, ut ex Sueton. Aug. 88. Caes. 55. constat, etiam dicitur, cum integra quidem verba literis scribuntur, sed ita, ut literae non suam ordinariam vim habeant, sed v. c. litera d pro a, e pro b ponatur, etc. Ergo omnis ratio scribendi occultior est per notas. Cujac. Obs. XII. 40. distinguit quidem notas a siglis; et est certum, non omnes notas esse siglas; neque tamen propterea siglae non sunt notae: itaque et ipse locum Ciceronis de siglis interpretatur ad Pompon. Orig. Jur. §. 7. Illas autem notas, de quibus Cujacius in Observ. vix putem tam vetustas, ut de his aut similibus Cicero intelligi possit. Seneca quidem Ep. 90. vilissimorum mancipiorum inventa vocat. v. Nouv. Traité Diplomatique T. III. p. 564. conf. Troz. ad Hugon. p. 175. qui p. 181. locum Ciceronis de formulis explicat, et hanc interpretationem Graevio tribuit, quod est a vero alienum. Deinde Cicero hic manifeste de formulis actionum loquitur. Nam exempla notarum compositarum, quae subjunguntur, sunt formulae actionum. Porro componere de formulis dici potest, non de signis obscuris, et siglis: et paullo post dicit, Praetori quoque carmen compositum est. Neque in toto reliquo loco quicquam de occultis signis dicitur. Illud tantum dicitur, quam diu occultae hae formulae fuerint, petitas esse ab iis, qui tenerent, donec vulgatae sint, (nempe ab Aelio). Pompon. Orig. Jur. l. c. Neque quisquam veterum, quod sciam, de talibus

signis formularum memoriae prodidit. Quorsum autem opus scribere formulas illas per notas? Ne a servo iterum aut scriba publicarentur? sufficiebat, cavere, ne in talis hominis manus venirent, qui iis vulgandis gratiam popularem captare vellet, et posset. Ne ii autem publicarent, qui eas tenerent, ut Aelius fecit, ne per notas quidem cavere poterant. Itaque mihi totum hoc de notis formularum commentitium videtur; notasque componere nihil aliud significare, quam formulas obscuras et contortas actionum componere. Referri huc possit locus Ovidii Her. XX. 210. de malo Acontii jacto ad Cydippen, in quo scriptum erat jusjurandum: malum verba ferens doctis infidiola notis. Jam scio, notas apud Ovidium esse literas scriptas, unde notare dixit pro scribere. Heroid. I. init. Sed doctae notae h. l. sunt formula jurisjurandi vafre excogitata, qua sui juris faceret Cydippen. Unde in eadem Epistola [v. 30.] Acontius se appellat juris vafrum consulto Amore: et jusjurandum vocat nodum: quod verbum Horatius de formulis Jctorum in cavendo usurpat. Interpretationem nostram notarum probavere Menkenius in Obs. L. L. et Gesnerus in Thes. L. L. aliique.

NOTARE. de nominibus rerum. Fin. III. 2. nominibus res notavit novis. Tusc. III. 5. melius haec verbis notata latinis, quam graecis. * ita insignire, ut agnosci, et ab aliis discerni possit. ad Div. VII. 32. ita notata me reliquisse genera dictorum meorum, ut cognosci sua sponte possent. Or. II. 67. neque tam acri memoria fere quisquam est, ut, non dispositis notatisque rebus, ordinem verborum aut sententiarum complectatur. cf. II. 26. hinc pro agnoscere, observare, animadvertere. ad Div. IX. 16. tritas aures habere notandis generibus poetarum. Div. I. 49. notata observatione diuturna.

cf. Or. III. 50. *dies notari dicitur, cum in eo solemnia quaedam agenda constituuntur, unde fit insignis. Fin. II. 31. de Epicuro, qui diem suum natalem celebrari iusserat: quod si dies notandus fuit, etc. *ornare. Or. III. 43. tamquam stellis notare orationem. *reprehendere, contumelia afficere. Phil. XIV. 8. rem verbis notavi. Milon. 6. notavi rem. Verr. V. 68. sic notatos ambulare. Cluent. 42. de censoria ignominia. vid. Nota. *Sext. 61. vir is, qui tripartitas terrarum regiones atque oras tribus triumphis adjunctis huic imperio notavit. Abramius respici ad tropaea putat. Sed. Romani tropaea non ponebant. Forte est: peragravit, ut in Or. pro M. Marcello 2. nec disjunctissimas terras citius cujusquam passibus potuisse peragrari, quam tuis, non dicam cursibus, sed victoriis iustratae sunt. Horat. Art. Poët. 158. puer, qui jam pede certo signat humum.

NOTATIO. etymologia. Topic.

8. *animadversio, observatio. Orat. 35. notatio naturae. *distinctio per notas temporum, colorum, etc. Brut. 19. delector ista quasi notatione temporum. Cluent. 47. notatio tabularum (np. cera diversicolore). Phil. V. 5. notatio iudicium haberi solet: i. e. certa sunt signa, ex quibus bonus iudex, qui esse possit, agnosci et a malis distingui potest. *pro subscriptione notarum censoriarum laudant Offic. III. 8. et Cluentianam: sed meliores edd. habent notio. cf. Gron. ad Liv. XXVII. 25. *descriptio. Herenn. IV. 50. notatio est, cum alicujus natura certis describitur signis. Est character, quales Theophrastus scripsit.

NOTIO. significatio verbi. Tusc. V. 10. nulla alia huic verbo subiecta notio est. *πρόληψις, notitia insita. Top. 8. notio est impressa et insignita rei conformatio. Nat. D. I. 12. haec omnia cum Deorum notione comprehendimus. ibid. 14. Deum in animi notione tamquam

in vestigio reponere. ib. 18. notiones primae. Tusc. IV. 24. definitio aperit notionem nostram, quam habemus omnes de fortitudine, tectam atque involutam. ib. definitiones declarant notiones communes, alia magis alia. conf. Acad. I. 11. *Sed notio est etiam de iis, rerum in animo formis, quae non insitae sunt, sed opera mentis acquisitae, de quibus est locus insignis Fin. III. 10. *hinc dicitur etiam de cognitione rerum, et iudicio de rebus. Nat. D. I. 11. fugere intelligentiae nostrae vim et notionem. Tusc. V. 39. sine varietate colorum licebat vivere beate: sine notione rerum non licebat. Acad. IV. 41. veniamus nunc ad bonorum et malorum notionem. *cognitio de rebus, quae est magistratum, Pontificum, etc. Dom. 13. quae omnis notio Pontificum esse debuit. Agr. II. 21. notio populi Rom. Sext. 25. ut censoria notio de republ. tolleretur. cf. Pil. 5. iudicium notionemque censoriam quadringentos annos tenuimus. Att. XI. 20. notionem ejus differri. Sed Caecin. 12. est etiam notio actoris: quod quomodo dicitur, vid. in Animadversio. *de nota censoria. Off. III. 31. notio Censorum. Sext. 25. notiones censoriae. v. ibi Graev. et Gron. ad Liv.

NOTITIA. notio insita, πρόληψις. Acad. IV. 46. notitiae rerum, e philosophia Epicuri. Or. 33. notitiam rei aperire desinendo. *notio acquisita. Fin. III. 10. hoc quarto (modo) notitia facta est, etc.

NOTUS. active: Verr. I. 7. v. Viros doct. ad Phaedr. I. 11. in malam partem pro famosus. Coel. 13. femina non modo nobilis, sed etiam nota.

NOVE. ad Her. I. 9.

NOVENDIALIS. Q. Fr. III. 5. novendiales seriae: dicuntur a numero dierum.

NOVITAS. Phil. IX. 2. novitati invidere. v. Novus homo.

NO-

NOVUS. res novae significant aliquam insignem perturbationem et commutationem status reipubl. ratione magistratum, judiciorum, legum, veteribus vel sublatiis, vel novis, et iis quidem perniciofis, latis. Verr. I. 7. Catil. I. 1. ad Div. XI. 21. etc. * novi homines, Agr. II. 2. etc. qui primi e familia sua ad magistratus pervenere. * Orat. II. 66. sub Novis: intell. tabernis argentariis: fuit pars fori Romani, cujus passim mentio apud veteres. v. P. Fabr. ad Acad. IV. 22. et Drakenb. ad Liv. XXVI. 27. XLIV. 17. * Novissimus apud Ciceronem reperiri, male negat Gellius X. 21. a multis jam notatus. v. J. Gronov. ad l. c.

NOX. de nocte. vid. De. * nox reip. Brut. 96. Har. R. 6. de perturbato reip. statu. cf. Tenebrae.

NUBECULA. Pl. 9. nubecula frontis est severitas.

NUBERE. cum praepos. cum. ad Diverf. XV. 3. quocum nupta esset.

NUDUS. simplex, sine ornamentis. Brut. 75. de Caeſaris Commentariis: nudi sunt, recti et venusti. * sine exercit. ad Div. X. 11. si nudus huc se Antonius conferet. * inops. Att. I. 5. nudi equites. v. Interp. ad Suet. Caes. 41.

NUGAE. contentus causa etiam de hominibus dicuntur. Att. VI. 3. nugarum aliquid relinquere. ibid. amicos habet meras nugas. Orat. II. 51. tragoedias agere in nugis. * de uncillis et delicatis pueris. Milon. 21.

NULLUS. pro non. Att. XI. 24. Philotimus non modo nullus venit, sed ne per literas quidem, etc. ib. XIV. 3. Corumbus Balbi adhuc nullus: sc. venit. Tusc. I. 33. mortui nulli sunt. Div. I. 37. * Rose. Con. 16. nulli consilii. Muren. 12. nullo usui. [Haec utriusque loci scriptura ab Ernesto in-textu repudiata, in udnott. judicatur. Pro nulli legitur nullius, et in illo pro nullo usui. R.]

NUMERARE. Verr. III. 73. ex quibus numeranda est civitas.

Phil. VII. 1. quos a se primum numerare possunt: h. e. in quibus numerandis a se ineipere possunt. Pro enumerare est N. D. III. 32. nisi villosa lectio est.

NUMERATO. ex arca, praesente pecunia. Att. XII. 25.

NUMERUS. Q. Fr. II. 13. ad numerum iudices habere: i. e. justum eorum numerum. * rhythmus. Or. 64. paeon, quod plures habeat syllabas quam tres, numerus a quibusdani, non pes habetur. Numerus et pes (ῥυθμός et μέτρον) quomodo differant, v. Quintil. IX. 4. Nempe rhythmus spatio temporum constant, pedes etiam ordine; v. c. pes dactylus semper habet primam longam, numerus autem etiam tertiam. Itaque omnis pes est numerus, non autem omnis numerus etiam pes: quod tenendum est propterea, quia interdum numeri manifeste pro pedibus dicuntur. Or. 57. dactylicus numerus hexametrorum magniloquentiae est accommodatus. Atqui in hexametris non licet, anapaestum pro dactylo ponere, qui tamen est rhythmus dactylicus. Or. III. 44. numerus adstrictus; est, qui proxime ad poeticeum accedit: solutus, qui longius recedit. * certus et concinnus corporis gestus et motus in histrionibus, saltatoribus, palaefritis, etc. quia, sc. ut illi numeri poetici, certis numeris exprimuntur, cum intervallis temporum contineantur: dividitur autem in ἀποιρ et ὁποιρ. Parad. 5. histrio si paullo se moveat extra numerum, exhibetur. Leg. I. 4. numeri in cantu. * hinc duci putant illas formulas: omnibus numeris absolutum esse, omnes numeros habere: quod mihi secus videtur. Nam manifestum est, numeros dici interdum pro partibus, et earum numero, qui requiritur, ut perfecta res sit. Fin. IV. 20. pauciores quasi numeros officii praeterirent. Div. I. 13. omnes habet in se numeros veritatis. Verr. II. 69. quod genus

hominum, *quem numerum, quem ordinem proferre possis. hoc interpretatur ipse ibid.* ab universa provincia, generatimque a singulis ejus partibus, etc. *Ovid. Met. I. 427.* animalia imperfecta suisque trunca videntur *numeris. ibid. VII. 126.* utque hominis speciem materna sumit in alvo, perque suos intus numeros componitur infans. *Cohortes eandem ob causam numeri dicuntur, quia sunt legionis partes.* ad Div. XI. 10. septenum numerum nunc legionum alo. *ubi Graevius legit, septem nunc numeros legionum, et cohortes interpretatur. recte. ibid. XII. 13.* Graecorum militum numeros: sic legendum pro numero. *vid. Graev. ad l. c. atque in universum de ordinibus militaribus dicitur, ut de turma, de mille militibus, qui sub uno Tribuno sunt. v. Intt. ad Sueton. Vespas. 6. adde Burmann. ad Ovid. Her. VIII. 24. Pertinet huc etiam illud: Verrin. V. 51. si naves suum numerum haberent; b. e. vectores, remiges, quorum numerus certus requiritur. Sic Ovid. Her. X. 86. flecte ratem, numerum non habet illa suum: ubi Burmann. locum Ciceronis offerre non neglexit. * laeus. in Caecil. 19. parentis numero Praetor esse Quaestori debet.*

NUMARIUS. pecunia corruptus. Verr. III. 57. numarium iudicium. Cluent. 27. numarii iudices. *add. Att. I. 16. Clu. 36. ubi est numarius interpretis pacis: qui pecunia accepta pacem conciliavit. Itaque omnino numarii sunt, qui aliquid pecuniae et quaestus causa faciunt.*

NUMATIO. nundinatio. Phil. II. 45.

NUMERARE. Verr. II. 10. cujus manu numerabantur. *ib. manu tua numeratum esse: i. e. tibi.*

NUMUS. cum simpliciter ponitur, fere sestertius intelligendus. *Rosc. Amer. 2. etc. * Rosc. Com. 8. versari in suis numis, opponitur, in aere alieno. Verr. III. 68.*

habet in numis, habet in urbanis praediis: *baares Geld.*

NUNCIATIO. Phil. II. 32. nos (*Augures*) nundinationem solum habemus, Consules etiam speculationem. *v. Spectio. Ceterum rō nunciare diserte tribuitur Auguri. Phil. II. 33. Leg. II. 12.*

NUNCIPSUM. *pro, hoc ipso tempore.* ad Att. VII. 3. VIII. 19. XII. 16. etc.

NUNDINARI. frequenter convenire. Div. II. 31. ubi ad focum angues nundinari solent. * *emere. Verr. I. 46. nundinari ab aliquo jus.*

NUPER. de longo tempore. Nat. D. II. 50. qui ea, quae nuper, id est, paucis ante seculis reperta sunt. Sull. 32. est nuper, de triennii tempore. *item Div. I. 39. de tempore satis longo: et sic aliis etiam locis. cf. Duker. ad Florum I. 11. et qui ibi laudantur, et dicta in Modo.*

NUTARE. incertum esse, fluctuari. Nat. D. I. 43. nutat in natura Deorum.

NUTRIX. de quacunque re, quae nutrit et alit homines. Verr. II. 2. Sicilia nutrix populi R. *cf. Wesseling. V. C. Obs. II. 17.*

NUTUS. gravitas corporum, pondus, alius nixus, nixus. Or. III. 45. tenetur nutu suo terra. *cf. Fin. I. 6. N. D. II. 39. terra nutibus suis conglobata.*

O.

OB. ad. de Univ. 14. ob os ofusus ignis. ad Div. IX. 26. cuius ob os Graji ora obvertebant. *de qua forma vid. Davif. ad Tusc. III. 13. Burm. ad Ovid. Met. VIII. 115. et Heinfs. ad Virgil. Aen. XII. 865.*

OBUDCERE. *insuper addere.* Attic. XVI. 6. igitur ad Sican. ibi tanquam domi meae scilicet. itaque obduxi postero diem. *v. Gronov. ad Senecam de Tranqu. an. c. 3. opponere, adversarium adducere. Att. I. 1. mibi videatur non esse adduxer, Curium obducere. vid. Graev. * bibere avide. Tulc.*

Tusc. I. 40. venenum ut sitiens, obduxit. Sic etiam accipit in aliis locis, (certe metaphora hinc ducta) Victorius Var. Lect. XV. 7. cf. Interpr. ad Petron. c. 42.

OBDUCTIO. Rahir. Perd. 5. obductio capitis. Plerique ex emendatione Mureti malunt obnuptio. Sed lectionem omnium Codd. defendit Gruterus. Neque video, quare obductio improbetur, cum obducere sit operire, obductus, opertus, ut omnes sciunt.

OBDURARE. durare, perferre. Att. XII. 3. quare obduretur hoc triduum. *obdurescere. Fin. III. 11. quis contra studia naturae tam vehementer obduravit.

OBFUNDERE. v. Offundere.

OBJICERE. Leg. II. 19. erroris obijcendi causa. Caecin. 25. errorem obijcere judici. In quibus fere idem est quod injicere: quod similiter dicitur. Simile et hoc Tusc. II. 4. obijcitur metus animo. Itemque visa, species obijci hominibus dicuntur in Academicis saepe. *Arch. 6. obijcissim me in tantas dimicationes. Cluent. 41. nego, rem esse ullam in quemquam objectam, quae Fidiculano objecta non sit. *cum praepos. de. ad Div. XI. 3. de morte Caesaris obijceres. *Mur. 38. Iperant, sibi Silanum obijci posse, i. e. in suam potestatem venturum, ut eum tollere possint. cf. c. 40. Mil. 14. ductum est ab iis, qui cum feris bestiis pugnare coguntur. *ad Div. VI. 4. ad omnes casus objectus, i. e. obnoxius, expositus.

OBIRATIO. ira. Att. VI. 3. abiit iratus. hujus nebulonis obiratione si Brutus moveri potest, etc.

OBLIDERE. comprimere arete; elidere. Fr. Scaur. gulam digitis oblidere. vid. de hoc verbo Heinss. ad Ovid. Met. XIV. 208.

OBLIGARE. proprie esse constat vincire, devincire, ut Tusc. II. 6. de vulnere; a medico obligari. Sed metaphorice obligari dicuntur in universum vinces, quibus quacunque causa et quo-

cunque modo necessitas, est imposita alicujus rei faciendae, praestandae, ferendae, patirndae. Causa et ratio, quae necessitatem imponit, quae tamquam obligamus et alligamus, (v. Alligare) dicitur hinc vinculum. (v. Vinculum.) Hinc 1) obligari scelere dicuntur, Dom. 8. et legum poenis obligari, Fin. I. 14. qui in necessitatem incidunt poenae ferendae, qui in poenas incidunt sceleribus aut suis aut alienis. 2) obligantur, qui jurejurando sibi necessitatem alicujus rei faciendae imponunt. Off. I. 11. Verr. II. 72. Balb. 15. 3) item promissis, foedere. Balb. I. c. populus se obligavit foedere. Phil. VI. 18. audeo obligare fidem meam. 4) item spondendo pro aliquo, cavendo praediis, quae et ipsa obligari dicuntur. Agr. III. 2. ad Div. V. 20. ad Brut. 18. Caecin. 3. 5) porro qui mancipio et nexu sibi imposuerunt necessitatem periculi judiciorum (evictionis) praestandi. Muren. 1. Topic. 10. 6) qui, beneficiis acceptis, necesse habent, aliis gratiam referre, occasione data, unde et in aere alterius esse, ei debere dicuntur. ad Div. VIII. 12. VI. 11. X. 8. XI. 16. etc. 7) res, quae Deo alicui consecratae sunt, Dom. 40. unde contra, quae profana et sacris sunt, liberari dicuntur. (v. Liberare.) 8) est etiam pro impediri. Act. I. Verr. 9. quod eos intelligere videbam, me hoc iudicio districtum et obligatum futurum. cf. ad Att. VIII. 16.

OBLIGATIO. Ciceroni et bonis auctoribus semper active dicitur; nunquam, ut hodie Jctis et philosophis, passive. ad Brut. 18. gravior est ac difficilior animi ac sententiae pro altero, quam pecuniae obligatio: i. e. promissio.

OBLINERE. inquinare. Brut. 13. ut se eloquentia externis oblineret moribus.

OBLITUS. corruptus, suedatus. Verr. III. 4. oblita sunt omnia stultitia atque inhumanitate. Phil. XIV. 3. oblita vita libidine.

ibid. XI. 12. *parricidio oblitus.* ad Herenn. IV. 11. si exornationes crebrae collocabuntur, *oblitam* reddent orationem. * *in bono sensu est tamen etiam* ad Div. IX. 15. *nirifice capior facietis, praesertim cum eas videam oblitus Latio.*

OBMUTESCERE. Tusc. II. 21. videsne, ut *obmutuerit* non sedatus corporis, sed castigatus animi dolor?

OBNOXIUS. *eleganter et proprie de eo, cui facile quacunque de causa noceri potest, ut infirmus, vel sceleris conficius; et hinc timidus, anxius, suspiciosus, etc.* Sic est ad Brut. 17. vivat supplex et *obnoxius.* Hanc vim verbi illustrat Gronov. ad Senec. de Ira III. 8. unde Cortius ad Sallustium et alii hausere.

OBNUNCIARE. *auspicium malum, diras, comitia habenti nunciare, ut comitia dirimantur; in quo utebantur hac formula: Alio die.* Sen. p. R. 5. legem Tribunus pl. tulit, ne auspiciis obtemperaretur, ne *obnunciare* comitiis aut concilio liceret. cf. Att. IV. 3. Phil. II. 33. Consul Consuli *obnunciasti*: ubi etiam illa formula alio die occurrit. Sed non solum comitiis *obnunciatur*, sed etiam singulis hominibus. Div. I. 16. Atejus Crasso *obnunciavit*, (nempe in provinciam ituro). v. Dirae.

OBNUNCIATIO. Q. Fr. III. 3. Att. IV. 15. v. *Obnunciare.*

OBREPERE. Div. II. 67. *nul-lae obrepunt* imagines in animos dormientium extrinsecus. Planc. 7. *obrepere* ad honorem: *opponitur* cursu venire ad honorem: *illud sit precibus, gratia, aliisque hujusmodi artibus; hoc meritiis.*

OBREPTARE. *pro obrepere.* ad Att. VI. 5. dies *obreptat* mihi: sic et Plautus dixit.

OBROGARE. *legem ferre, quae adversetur alteri legi, ut, ea per-lata, altera vel tota, vel ex parte tollatur, saltem, ut ejus vis debilitetur, etsi ipsa salva sit.* Phil. I. 9. quid quod *obrogatur* legibus Caesaris. cf. Att. III. 23.

v. *inprimis de hoc verbo Duker. ad Florum III. 15. 5.*

OBRUERE. *irritum reddere, vim adinere, etc.* Har. Resp. 20. Dii *obruant* omen. Tusc. V. 19. Marius Catuli interitu sex suos *obruit* magistratus: h. e. *obscuravit eorum gloriam.* Orat. I. 25. Mur. 40. recentem gratulationem lamentatione *obruere.* * Verr. II. 62. *obruitur* testimoniis aratorum. i. e. *prorsus convincitur, nec iis resistere potest.* * Fin. IV. 4. qui sciet, ubi quidque positum sit, quaque eo veniat, is, etiamsi quid *obrutum* erit, poterit erue-re, semperque esse in disputando suus.

OBRUSSA. *est auri experimentum, quod igne sumitur: ex Graeco ὀβρῦσα, unde post et aurum obryzum dictum.* Brut. 74. *adhibenda, tamquam obrussa, ratio est, quae mutari non potest, nec utendum pravissima consuetudinis regula.* De *obrussa* et auro ad *obrussam* v. Interpr. ad Suet. Neron. 44. Salmas. ad Solin. p. 760. Gothofred. ad Cod. Theodosi. l. 1. de oblat. Vol. et quos ibi laudat Ill. Ritterus.

OBSCOENUS. *infaustus.* Domit. 55. omnia *obscœna.* Sic aves *obscœnae* dicuntur. [Quid in verbis sit *obscœnum*, de eo jocatur Cicero ad Div. IX. 22. R.]

OBSCOENE. *parum suavi, ingrato sono: quae est propria verbi significatio.* Orat. 45. si ita diceretur, *obscœnius* concurrerent literae.

OBSCURE. Attic. IX. 7. nihil minus *obscure* tulit: i. e. *sine questu.* Inv. I. 15. *obscure* subire animum auditoris: i. e. *clam, sensim.*

OBSCURUS. *tristis.* Mur. 24. vultus *obscuriores.* * *sublimis, subtilis.* Or. I. 14. *scientia obscurior.* * *tectus, callidus.* Act. I. Verr. 2. *obscurus* in agendo.

OBSECRATIO. *Supplicatio Deorum, in malis s. periculis publicis.* Har. R. 28. *constituendae nobis sunt procuraciones et ob-*

obsecrationes. add. Liv. XXXI. 9. Sueton. Claud. 22. vid. Guther. Jur. Pontif. IV. 14.

OBSEQUIUM. *indulgentia, studium, alicui gratificando et in omnibus se ad ejus sensum, studia, accommodando, placendi.* Att. VI. 6. *obsequium* et comitate adolescentis valde audio mulieres delectari. Coel. 6. tueri *obsequio* amicitiam. Lael. 24. *obsequium* - quod peccatis indulgens praecipitem amicum ferri limit. *et sic semper est apud Ciceronem et bonos auctores, non pro obedientia.*

OBSERVANTIA. *quid sit? v. Invent. II. 22. Att. XIII. 11. ne magnum onus observantiae Bruto nostro imponerem: h. e. ne, cum me visere et salutare vellet, longius iter haberet.* Planc. 18. ut *observantia*, ut suffragatio tolleretur. v. *Observare.*

OBSERVARE. *curiose spectare, aucupari, captare, etiam in deteriorem partem et insidiarum causa.* ad Div. XI. 16. ut tempus *observaret* epistolae reddendae. cf. Rosc. A. 8. Verr. III. 1. vitavi, *observari* pluribus oculis. cf. *Observatio.* *custodire. Tusc. II. 8. draco *observans* arborem. v. Davies ad h. l. **observare* dicitur de officiis salutandi, deducendi, (Gloss. *ναρκαρει, observat, sedatur,*) etc. et hinc in genere pro colere. Muren. 34. si interdu ad forum deducimur, - diligenter *observari* videmur. Att. XIII. 49. si *observare* est servire. Inprimis autem eleganter dicitur de iis, qui candidatos sectantur, petitionem eorum sua suffragatione juvant. Phil. II. 20. *observatus* a me in petitione quaesturae. Hinc recte explicat Manutius illud ad Divers. VII. 27. ego te in consulatu *observaram.* *ad Div. XIII. 27. *observare* commendationes alicujus: h. e. *complecti eum, qui commendatus est.* *Tusc. V. 41. tantam praestantiam in bonis animi esse dicunt, ut ab his corporis externa *observent.*

Bentlejus emendabat: corporis et externa obscurentur: probat Luherius ad h. l.

OBSERVATIO. Muren. 24. *observationes*, testificationes, seductiones testium - animadvertabant. Nempe Sulpicius et ejus amici diligenter *observabant* Murenam, et amicos, si quam largitionem facerent. *Or. I. 20. eloquentiam esse *observationem*, non artem. Div. II. 71. diuturna *observatio* notandis rebus fecit artem. cf. I. 49. Off. II. 25.

OBSERVITARE. *pro observare.* Div. I. 45. Sed v. *Not.*

OBSES. *pignus, quodcumque signum certum voluntatis, etc.* Cluent. 30. damnationem dederat *obsidem*, etc. in Caecil. 22. *obsides* a nobis habet populus. cf. Catil. II. 2. Coel. 32. *obsides* periculi. ubi v. *Not.*

OBSSESSUS. Rosc. A. 11. *obsessa* domus: h. e. *ab aliis occupata, ut ingredi non possis.* *Vatin. 7. *obsessus* tribunatus: h. e. quo non licet facere, quae velis.

OBSIDERE. *replere, occupare.* Nat. D. I. 23. corporibus omnis *obsidetur* locus. *speculari *curiose.* Flacc. 24. *obsidet* rostra curia. Catil. I. 10. *obsidere* stuprum. Act. I. Verr. 2. qui meum tempus *obsident: se, ut mihi insidii eripiant.* *eleganter orator dicitur auditorem oblidere et tenere, Orat. 62. cum eum jam sibi faventem reddidit et in suam sententiam impulit et adduxit.

OBSIDIO. *periculum, quod ab altero nobis firmitur et rebus nostris.* ad Div. V. 6. qui foeneratores ex *obsidione* exemerit: h. e. liberavit a periculo pecuniae perdendae, quod a Catilinaris, et qui tabulas novas fieri volebant, *firuebatur.* (cf. Rabir. Perd. 10.) Ductum videtur e Plauti *Afinar. II. 2. 14.*

OBSIGNARE. *signare, subsignare.* Quint. 21. *obsignare* tabellas. Pil. 28. etc. de testimonio *obsignato* ad Att. II. 12. init. v. inpr. Salmus. Mod. usur. c. 11.

* Div. II. 70. *obsignata* natura: sunt muliebria ita obstructa, ut concipere femina et parere non possit. Plinius H. N. VII. 2. genitale concretum appellat. Graeci tales feminas ἀρτορες vocant. v. inpr. Rutgers. Var. Lect. III. 18.

OBSIGNATOR. signator, qui subsignat. Flacc. 36. decisionis ob-signator. Att. XII. 10. obsignatores testamentorum.

OBSISTERE. defendere. Cluent. 17. obistere crimini. * Fin. III. 9. et aliis locis: obistere visis: h. e. non statim assentiri, ne decipiare.

OBSITUS. confitus. Verr. III. 18. obfitus campus.

OBSOLERE. Phil. II. 41. ubi tamen alii obsolescere, alii obsolescere corrigunt.

OBSOLETUS. inusitatus: opponitur, novus, inauditus. Verr. V. 44. obsoleta crimina. * Or. III. 9. obsoletior oratio, dicitur ea, quae nullum delectum verborum nec ornatum habet. * de eo, qui in luctu et sordibus est. Pison. 36. jacuisti moerens aliquot dies, atque inde obsoletus Thessalonicam -- venisti.

OBSONARE. Tusc. V. 34. obsonare famem.

OBSTARE. officere quasi luminibus alicujus. v. Officere. Sext. 20. obstare sibi me. * nocere. Rosc. A. 52. numquid hic aliud videtis obstare Roscio, nisi quod patris bona venierunt?

OBSTINATIO. Prov. Conf. 17. obstinatione quadam sententiae repudiavi: in bonam partem dictum.

OBSTIPUS. de cervicis rigida, quam Suctonius appellat, capite in tergum nimis reclinato. Nat. D. II. 42. cf. Fragm. Arat. init. et ibi Gruter. p. 4. 64. ed. Gronov. qui ostendit, hoc verbum duobus modis dici, et quidem contrariis. Sic ap. Sucton. Tib. cervix obstipa et rigida: ubi male Cusaubonus interpretatur de capite ad terram defixo. Sequitur enim:

haec omnia ingrata et arrogantiae plena: quod non potest intelligi nisi de cervicis, nimis reclinata. At contra cervix rigida ap. Liv. XXXV. 11. capiti de equis Numidarum, qui capiti nimis protendunt ac demittunt.

OBSTITUS. fulmine tactus. Leg. II. 9. fulgura atque obstita expianto. v. Festus in hac v. et ibi Interpretes. Savaro ad Sidon. Carm. IX. 189. (non 180.) quem laudat Duvies, nihil de hac voce habet, sed tantum de locis fulmine tactis agit.

OBSTREPERE. Orat. III. 13. oratores obseuri dicuntur, sibi ipsi in dicendo obstrepere. Marcell. 3. res clamore obstrepi videntur: h. e. obscurari, ut minus illustres sint; in quo etiam insolentius constructionis notandum.

OBSTRINGERE. ita dicitur ut obligare. v. Obligare. Verr. I. 3. sceleribus se obstringere. ad Div. XI. 10. aere alieno obstringere, etc. * Or. II. 66. Verr. IV. 51. religione obstringere aliquem, est, facere, ut aliquis religionem Deorum laedat.

OBSTRUCTUS. obnoxius, qui est in alterius potestate. Coel. 19. obstructus voluptatibus tenetur. ib. 32. addictum, deditum, obstructum vobis tenebitis.

OBSTRUCTIO. de simulatione. Sext. 9. haec obstructio non diuturna est, etc. Sicut quae obstruuntur, ea teguntur, non cernuntur: sic simulatio admittit conspectum veri sensus et animi.

OBSTUPEFACTUS. de mente ebrui Div. I. 29. cum sit immoderato obstupefacta potu atque palu.

OBTENTARE. sustentare. Att. IX. 10. spes quaedam me obtentabat, fore. v. Not.

OBTERERE. contemnere. Div. I. 16. artem obterere extispicum. Coel. 19. obterere voluptates.

OBTESTATIO. Balb. 14. factiones lacrandae sunt, aut genere ipso, aut obtestatione et consecratione legis, aut poena, etc. h. e. populo per legislatorem ad iurandum

*jurandum adigendo, quo juret, obtestans, h. e. testes faciens Deos, se velle legem Servare: unde leges sacratae, vid. Schwarz. Disf. de Detestatione Sacrorum §. 15. * Dom. 48. quid ergo tua illa tum obtestatio tibicinis? Fuit pars caerimoniae in dedicationibus. Cum interpretes nihil ad h. l. dicant, Cl. Schwarzius l. e. §. 16. putat, obtestationem esse eandem, quae et detestatio dicitur, h. e. denunciationem testibus praesentibus factam. Qualis autem illa tibicinis obtestatio f. denuntiatio fuerit, non addit. Mihi videtur facta iisdem propemodum verbis, quibus obtestationem et denunciationem Pontifici, pullario, factam esse constat: ades mihi: f. postulo, ut adhs mihi, etc. Dom. 52. Div. II. 34. etc.*

*OBTINERE. oratores et philosophi obtinent, quod approbant alii, cum vincunt, esse verum aliquid: etiam defendunt. Verr. III. 71. obtinere, quod dicimus, cf. Catil. IV. 6. Tusc. I. 12. si minus id obtinebis. Fin. II. 33. illud ipsum, qui obtineri potest. Acad. IV. 6. definitionem obtinemus. De defendendi significatione adde dicta Gronovio ad Tacit. II. 11. 84. * tueri, retinere. Verrin. III. 35. obtinemus res gestas Sullae. Orat. III. 60. vocem obtinere: ubi praeter rem Pearcius legi vult: retinere. Sic obtinere provinciam dicitur, qui consequitur, habet, retinet, ut ex Epistolis ad Cornificium patet. ad Div. XIII. 29. obtinere hereditatem. cf. IV. 14. testamentum obtinetur, cum ratum est, valet. * Sull. 6. Iuavitatem filii obtinet. Offic. II. 12. obtinet numerum jure caesorum. * Fin. II. 22. opibus magnis, quicquid feceris, obtinere: h. e. efficere, ut impune feceris, recteque adeo factum videatur.*

OBTINGERE. pro accidere. Catil. IV. 1. de re tristi, si quid obtigerit.

OBTURDERE. Verr. IV. 36. qui non obturfit monumenta ali-

qua ex parte, sed penitus sustulit atque delevit. praecedit alieno nomine ornare: cui respondet obtrudere. Gesnerus in Thes. L. L. corrigit obruit vel obtruxit. Non placet satis: hoc tamen melius.

OBTUNDERE. levare, minuire, comprimere. Tusc. III. 16. nihil est, quod tam obtundat elevetque aegritudinem.

OBTUSE. stulte: opponitur acute. Nat. D. I. 25. quo quid dici potest obtusus?

OBVIAM. Att. IV. 16. huic obviam Cato etc. adversuntur. int. eunt.

OBVOLUTUS. Div. I. 31. fax obvoluta sanguine atque incendio. e Porta.

OCCASIO. ad Div. X. 4. ne nostra mala suam occasionem putent.

OCCASUS. mors. Acad. I. 2. post L. Aelii nostri occasum ne a Latinis quidem.

OCCATIO. Cato 15. unde dicitur?

OCCIDERE. Tusc. I. 45. occidit vita. Nat. D. I. 5. sententiae occidunt.

OCCENTARE. Fr. de Republ. 4. p. 35. si quis occentasset, live carmen condidisset, quod injuriam faceret. est fragmentum Legg. XII Tabb. v. Festus in h. v. quamquam in nostra editione l. c. est actita- visset.

OCCULTUS. astutus. ad Div. III. 10. si me autem occultum libet fingere.

*OCCUPARE. eleganter dicitur de pecunia, quae aut sub usuris collocatur, aut pro qua metallifodinae, agri, etc. emuntur, ut aliquid lucri et redditus habeamus. Flacc. 21. pecuniam adolescentulo grandi foenoro occupasti. Verr. I. 36. occupare pecuniam apud etc. Manil. 2. equites Rom. . . quorum magnae res aguntur, in veltris vectigalibus exercendis occupatae. vid. Manut. ad haec loca. * Att. X. 6. sum occupatus de Q. Fratre: h. e. eo mihi negotium facessente. * Att. XIII. 2. Sextius cum occupavit.*

pavit, i. e. *adduxit*, ut *apud se* *effet*.

OCCURRERE. *in mentem venire.* Tusc. I. 21. *nihil mihi occurrit*, cur non sit verum. Brut. 7. *maxime mihi occurrerent Athenae.* Nat. D. I. 14. *Deus nil sentiens nunquam nobis occurrit*, neque in precibus neque in votis. Acad. IV. 40. *nostro*, ne quid maxime quidem probabile sit, *occurrit*. * *respondere.* Nat. D. III. 28. *huic loco sic soletis occurrere.* * *avertere aliquid, mederi rei.* Verr. V. 9. *ante istius sceleri occurrere.* * *antevertere, praevenire.* ad Div. IV. 5. *sapientia rei occurrere.* * *celeriter satisfacere.* Or. II. 7. *expectationi occurrere.* * *juvare.* Mur. 23. *occurro vestrae sapientiae.* *vid. Not.* Topic. 10. *loci aliis disputationibus occurrunt abundantius, aliis angustius.* ad Div. XI. 20. *quibus rebus veteranis potest occurri, occurras.* *Sed in hoc loco possis etiam interpretari: gratificari, vel mitigare.* * *eleganter etiam* ad Q. Fr. I. 1. *ultra negotiis occurrere dicitur, qui libenter et alacriter suscipit.* * *est genus honoris et officii.* ad Att. II. 22. *domus nostra celebratur; occurritur.* *vid. Occursatio.* * Verr. III. 27. *quamprimum aliam civitatem occurrere: h. e. in aliam currere.* *vid. Interpr. ad Sueton. Calig. 26.*

OCCURSATIO. *genus officii, quod candidatis praestatur.* Planc. 12. *facilis est illa occursatio et blanditia popularis.* cf. Mil. 95.

OCTOPHORUM et **OCTOPIHOS.** *lectica, quae a sex hominibus portatur.* Q. Fr. II. 10. *sed Verr. V. 11. ut mos fuit Bithyniae regibus, lectica octophoro ferebatur.* v. *Lips. Elect. I. 19. et Voss. ad Catull. p. 24.*

OCULATUS. *pass. pro conspicuus.* ad Att. IV. 6. *ubi olim legabatur occulitur, male. nam respondet verbo apparuit. Sic et alii dixerunt, ut Lexica docent.*

ODIOSUS. *de accusatore, qui reum nimis urget, nulla ratione placari, et, ut eum dimittat, moveri potest.* Act. I. Verr. 12. Verr. IV. 20. * *putidus in aliqua re.* Or. III. 18. Off. I. 87.

ODIVI. *pro odi, est Phil. XIII. 19.*

ODIUM. *fastus et importunitas, quae odium facit.* Cluent. 39. *quod erat odium, Dii immortales, quae superbia.* *Sic apud Terent. Adelph. V. 4. 17. tundendo atque odio denique effecit fenex.* Hecyr. III. 2. 8. *nunquam hodie odio tuo me vinces, et aliis locis odium dicitur de re, quae odium facit, aliisque molesta est.*

ODOR. *levis suspicio.* Attic. IV. 16. *odor dictaturae.* Cluent. 27. *odor suspicionis.* * Verr. V. 61. *odore aliquo legum recreatus revixisset.* * Or. III. 40. *odor urbanitatis, mollitudo humanitatis* - sunt ducta a ceteris sensibus.

ODORARI. *pro appetere, ut Agr. II. 24. decemviratum odorari.*

OENUS. *antique pro unus.* Leg. III. 3. *oenus ne amplius sex menses, etc.*

OFFA. Div. II. 35. *offa pulvis: sc. quae obijcitur pullis auguralibus. Est autem offa proprie globus farinae conspersae, μάζα, ὄπη, pro quo aeolice dicitur ὄπη, unde latinum offa. v. Salmast. ad Solin. p. 90. 587.*

OFFENDERE. Attic. X. 4. *offendere apud aliquem de aliqua re.* * Cluent. 23. *offendere apud iudices: i. e. condemnari a iudicibus.* * *infelicitate rem gerere.* ad Div. I. 7. *si quid offenderis, tibi offenderis. v. Offensio. Ceterum de hoc verbo v. Manut. ad Ep. ad Div. V. 14. * Caecin. 36. Si quid offendendum sit, i. e. reprehendendum.*

OFFENSIO. *calamitas.* Manil. 9. *offensio belli.* cf. ad Quir. 1. * *morbus.* Tusc. IV. 14. *offensiones corporum.* cf. ad Div. XVI. 10. * *repulsa.* Cluent. 25. *quod aedilitatem petere cum hominibus nobilissimis, et offensioem tenere dice-*

dicebat. * Cluent. 50. iudiciorum *offensiones*, dicuntur *corruptiones* iudicium, quibus iudicia in odium populi veniunt. * Tusc. IV. 11. *offensio* aegrotationi contraria quid sit?

OFFENSUNCULA. *repulsa*. Planc. 21.

OFFENSUS. *odiofus*. Catil. I. 7. si me meis civibus *offensum* viderem. cf. Cluent. 18. Int. I. 49. *offensum* est, quod *audientium animos laesit*. cf. Att. II. 19. nihil est tam *offensum*, quam etc. * Verr. II. 47. *existimatio offensa*: i. e. *mala*. * Verr. II. 76. statim suspicione *offensi*, ad ea ipsa nomina oculis animique transtulimus. *Eodem modo dicitur, ut ap. Ter. in Andr.* percuti: *percutit* illico animum.

OFFERRE. *apparere, cerni, ostendere*. Div. I. 36. Dii ipsi se nobis non *offerunt*. Rosc. A. 31. os *offerre*. * *obviare* ire. ad Div. VI. 20. advenientibus se *offerre*. * *obicere*. Sext. 1. *offerre* salutem in discrimen. Off. I. 24. *offerre* se periculis. * Sext. 6. si qui fecerunt aliquid aliquando, atque iidem nunc tacent, et quiescunt: nos quoque sumus oblit: si qui se *offerunt* insolenter et insectantur, etc. *Graevius malebat e Codd. MSS. esse-runt. Sed paullo post idem est verbum*: neque quemquam offendet oratio mea, nisi qui se ita *obtulerit*: ut in eum non invasisse, sed irruisse videamur. * *resistere*. ad Brut. 15. statim me Antonii *fecerit obtuli*. * Rosc. A. 13. qui mortem *obtulerit* parenti.

OFFICERE. *est proprie, liberum prospectum impedire, obstruere*. Off. III. 16. quorum altitudo *officeret* auspicii. cf. Or. I. 39. Tusc. V. 32. *hinc eleganter est, commoda alicujus impedire, laudem alicujus majori laude imminuere: item nocere in genere*. Rabir. Post. 16. nec mentis luminibus *officit* altitudo fortunae. Brut. 17. horum concilis sententiis *officit* Theopompus elatione atque altitudine orationis suae. Rosc. A. 38.

ac meis commodis *obstas et officis*.

OFFICINA. quomodo differat a taberna, vid. Manut. ad Ep. ad Div. VIII. 6. *Illud autem elegans est*: Leg. I. 13. philosophi, qui quasi *officinas* intruxerunt sapientiae.

OFFICIUM. Her. II. 17. *opponitur* maleficio. *ibid.* 1. *officiu* artis. * *an hoc verbum satis exprimat Graecorum καθήκον?* v. Att. XVI. 14. * *opera*. commendatoris *officium*. Herenn. II. 10. honos, qui ex more alicui, *salutando, occurrendo, deducendo, sectando, etc. habetur*. Muren. 33. frequentiam in isto *officio* (np. *obviam cundi*) gratuitam - non defuisse. *ibid.* 34. noli igitur eripere hunc inferiori generi hominum *officii* fructum: h. e. *voluptatem, quam ex hoc officio praesumendo capiunt*. Ab hoc genere *officii* interdum dicitur

OFFICIOSUS. *ibid.* illa *officiosissima*, quae neminem patitur non honeste in urbem introire, candidatorum natio. * *dolor officiosus* Tusc. III. 28. *quem officii ratio postulat*. Mil. 5. *officiosi* labores.

OFFUNDERE. *obruere, obscurare*. Fin. III. 14. *offunditur* luce solis lumen lucernae. * Marcell. 4. omnium Marcellorum memoria pectus meum *offudit*. *Videtur esse converse dictum pro: omnium M. memoria pectori offusa est, vid. Graev. aut, offudit dictum est pro confudit, quod est, tristitia affectu, implevit, ut ap. Liv. XLV. 42. vel perturbavit, ut ap. Sueton. Caes. 7. De verbo ipso adde Heins. ad Valer. Flacc. IV. 482.*

OLERE. Rosc. C. 7. *supercilia olere* malitiam et clamitare calliditatem videntur. Nat. D. I. 26. Epicurus nihil *olet* ex Academia, nihil ex Lyceo.

OLEUM. Att. II. 17. *opera et oleum nostrae philologiae periret*. * *exercitatio umbratilis*. Or. I. 18. nitidum quoddam genus est

ver-

verborum et laetum: sed palaestrae magis et olei, quam hujus civilis turbae ac fori.

OLIM. *de futuro.* Att. V. 21. quid olim mali C. Julius fecerit. v. Graevius ad h. l.

OMEN. *proprie quid sit, de eo est locus classicus,* Div. I. 45. 46. dicitur tamen etiam de aliis auspiciis. *ibid.* 48. sic aquilae clarum firmavit Jupiter omen. *De somniis est apud Tibull. III. 4. 9. ubi v. Broukh.* * Cluent. 5. omnia in nuptiis commemorantur. Unde apud Virgil. *Aen. I. 346.* omnia prima de nuptiis primis.

OMNINO. *prorsus, plane.* Fin. V. 8. tres omnino fuerunt praefici drey, nicht mehr und nicht weniger. Div. I. 39. fieri omnino neget. Tusc. II. 1. omnino philosophari haud placet. * *disertis verbis.* Tusc. V. 9. non usquam id dicit omnino, sed, quae dicit, idem valent. * *in genere, in universum.* Lael. 21. omnino omnium eadem cautio est. Off. I. 25. omnino, qui reip. praefuturi sunt, duo praecepta Platonis teneant. cf. *ib.* 33. in Caecil. 4. quod omnino Marcelorum nomini tota illa provincia adjuncta est. conf. Acad. IV. 2. Tusc. I. 25. Lael. 23.

OMNIS. N. D. I. 27. rem nullo modo probabilem omnium. simile est formae minime omnium.

ONCHESMITES. *ventus a portu Epiri Onchesmo spirans versus Italiam.* v. Att. VII. 2. et ibi Interpretes. Quidam libri habent Anchelmites: de quo vid. Casaub. ad Dionys. Halic. L. 1. p. 332. ed. Hudf.

ONUS. Agr. II. 26. Sullanis oneribus gravis, dicitur, qui e proscriptionibus Sullanis possessiones habet, et inde in invidia est.

OPERA. *primo notanda constructionis varietas in formula: operam dare.* Tusc. I. 4. in quam exercitationem operam dedimus. Or. II. 28. operam dare ad audiendum. *deinde vis ejus multiplex est.* Verr. II. 29. operam dare jubet Petillium, quod rei privatae

judex esset: pro judicio interesse et cognoscere. Att. XII. 50. operam dare auctioni, pro interesse etc. * *videtur pro tempore, quam opera requirit, sumi ad Div. XVI. 21. multum operae mihi eripitur in exscribendis hypomnematis.* v. Graev. ad h. l. * *item pro industria.* Mur. 17. Q. Fr. III. 4. deest mihi opera. sc. ad versus exscribendos.

OPERAE. *dicuntur et de ipso labore,* Muren. 9. assiduitatis et harum operarum quotidianarum (np. in causis agendis et respondendo de jure) putat esse consilium: et de iis, quorum opera utimur in laborando, ad Div. XIII. 9. esse in operis societatis. Att. I. 13. operae comparantur. conf. Verr. I. 56. Flacc. 38. Sext. 27. etc. operas dare, i. e. locare. Parad. VI. 2. in operas mittere. Planc. 19.

OPERARIUS. *qui manibus opus facit, abjectumque adeo hominum genus.* Sic Rosc. A. 41. homines operarii ex disciplina patris familiae rusticani. *Deinde de iis dicitur, qui quaecunque artem non erudite, non via et ratione didicerunt, sed ut officium quoddam tractant: sic rabulae dicuntur operarii* Or. I. 18. Brut. 86.

OPERTUM. *adytum, locus, quem adire nefas.* Parad. IV. Clodius in opertum Bonae Deae accessit. *ibid.* et quidem in operto fuit. * *oracula ex adyto edita.* Div. I. 50. quo e genere Apollinis operata prolata sunt. cf. II. 55.

OPES. *proprie sunt auxilia: unde, posito genere pro specie, opes dicuntur omnes eae res, quarum auxilio aliquid efficitur, consequimur: ut 1) labore, opera.* Div. II. 2. omnium opibus refrendanda est. 2) *pro consilio.* Att. IX. 16. ut tuis consiliis et opibus uti possim. 3) *divitiis.* *ibid.* XI. 2. ista hereditas meam fidem et famam tueri potest, quam quidem intelligo, etiam sine hereditate: tuis opibus te defensurum fuisse. 4) *gratia.* Quint. 2. opes suas experiri. cf.

cf. c. 1. Verr. I. 1. 5) *advocatis in iudicio*. Quint. 2. *summae opes*. 6) *potentia singulorum hominum, quae ponitur in multitudine amicorum, clientum, gratia, etc.* (*grasfer Anhang*) *qua possis efficere, quae velis, etiam invito civibus*. Off. I. 19. *ut opes quam maximas consequantur*. ad Div. IV. 9. *opes et dignitatem tenerem*. cf. c. 21. Cluent. 24. Lael. 6. Off. II. 11. Brut. 81. *reipublicae potentia, in divitiis, exercitiis, sociis posita*. Sext. 1. *pro tantis opibus reipubl.*

OPIME. ad Herenn. IV. 4. *pro optime vestitus citharoedus, Clar. Christius legendum censebat opime: h. e. magnifice. Et ita opime est, v. c. ap. Plaut. Burchid. III. 1. 6. Sic dicuntur etiam spolia opima: permittunturque in libris opime et optime. v. Drakenb. ad Liv. XXI. 43. Itaque valde haec emendatio arridet. Neque tamen recepta lectio absurda.*

OPIMUS. *minus saavis aut elegans*. Or. 43. *eisdem erat verius: nec tamen eisdem opinus, iisdem male sonabat, ibid. 8. opinum genus orationis. *est tamen etiam in laude*. Brut. 78. *ornamenta non satis opima.*

OPINABILIS. *incertus*. Acad. I. 8. Tusc. III. 31.

OPINARI. *rei incertae assentiri*. Acad. IV. 20. *nihil opinari.*

OPINATIO. Tusc. IV. 7. *opinatio est imbecilla assensio, conf.* Acad. I. 11. IV. 34.

OPINATOR. *qui rebus, quamvis incertis, tamen assentitur, ut certis: ut faciunt Academicus*. Acad. IV. 20. *ego sum magnus opinator.*

OPINATUS. Tusc. III. 11. *opinatum bonum, opponitur vero et certo.*

OPINIOSUS. *opinator*. Acad. IV. 47. *Antipater et Archidemus opiniosissimi homines.*

OPPIDANUS. Brut. 69. *multa opera ignoti homines et repentinum quaestores facti sunt oppidanum quodam et incondito genere dicen-*

di. i. e. quo in oppidis minoribus solent uti: nostri: kleinsüdtisch.

OPPIGNERARE. *pignori dare*. Sext. 51. *libelli etiam pro vino saepe oppignerabantur.*

OPPONERE. **excusationis, aut alia qua simili de causa asserre*. Att. I. 1. *illud suum regnum iudiciale opposuit. *commemorare in contrariam partem*. Sext. 19. *eos opponi auctores*. ad Div. VIII. 1. *manus ad os opponere, est signum silentii servandi. *Cum praepositione ad*. Mur. 40. *ad omne periculum atque ad omnem invidiam solus opponitur*. Verr. III. 57. *ad pactiones faciendas non suam vim, - sed tuum nomen opponerent.*

OPPORTUNITAS. Inv. I. 2. *opportunitates in animis rerum maximarum: de dotibus animi.*

OPPRESSIO. *servitus*. Att. II. 18. *hac tamen in oppressione sermo - liberior est, quam fuit*. cf. Offic. III. 21.

OPPRESSUS. *in sermone est obscurus, non satis clare pronuntiatus; ut intelligi possit*. Offic. I. 37. *litterae neque oppressae, neque expressae, ne aut putidum sit, aut obscurum. *non liber*. Pison. 13. *mens oppressa praenio. ibid. 17. conscientia scelerum oppressus, nihil ausus est ad Senatum scribere. *coercitus, frenatus*. Flacc. 16. *audacia comprehensa et oppressa tenetur. *furto ablatus et retentus*. Verr. II. 19. *quicquid caelati argenti, Corinthiorum vatorum, - hoc nemo dubitabat, quin ex illa domo capta et oppressa, etc. *de moribundo est* Coel. 24. *mens oppressa. *subito ruptus*. Lael. 21. *ut amicitia potius extincta quam oppressa videretur (np. sicut incendium ruina)*. Caecin. 16. *jus civile oppressum, est, cum potentia, gratia, pecunia efficitur, ut contra jus agatur.*

OPPRIMERE. *coercere, reprimere*. Fin. II. 10. *quae jam oratio non a philosopho, sed a Censore opprimenda est. *Verr. I. 9. opprimi reus dicitur, qui indicta causa*

causa, injuste condemnatur.
** cogere.* Verr. III. 58. institit,
oppressit, non remisit. ductum est
ab oppressione faucium. ** oppri-*
mi dicitur, cuiusque aliquid sub-
bito et praeter opinionem accidit.
 Verr. IV. 67. ne subito a me *op-*
primantur, sc. interrogando. ib.
 III. 91. Antonium mors *oppressit.*
** pro occultare est* Rosc. Am. 41.
 ab iis *opprimitur* et absconditur.

OPTABILIS. Or. II. 82. in sua-
 dendo nihil est *optabilis*, i. e.
magis legendum, in delectu ar-
gumentorum sequendum.

OPTARE. *requirere.* Caecin. 10.
 quid causa *optaret.* ** deligere*
unum e pluribus. Rosc. A. 11.
optet utrum malit. v. Graev. ad
 Quint. 9. *optare eleganter dicun-*
tur philosophi, qui aliquid con-
tendunt verum esse, et cupiunt
propugnare et confirmare, sed
non possunt idonea argumenta
afferre. Tusc. II. 13. *optare hoc*
est, non docere. cf. Acad. IV. 38.
 Nat. D. I. 1. 8. *optata magis, quam*
inventia videntur.

OPTIMATES. *qui proprie sint,*
nempe ii, qui optimas partes in
republ. sequuntur, opponuntur-
que popularibus, de quibus mox,
docetur Sext. 45. 66. *qui sunt lo-*
ci classici, et quoniam hi fere
sunt homines superiorum ordi-
num, pauci de plebe, nisi forte
locupletiores, propterea optima-
tes etiam interdum opponuntur
plebi. vid. Tusc. I. 45.

OPTIO. in Caecil. 14. *optionem*
facere: i. e. dare. ad Att. IV. 18.
optio eligendi. Sic et alibi est.

OPULENTUS. Inv. I. 53. per
 manum *opulentam.*

OPUS. *res aedificanda, aut in-*
stituenda, cfr Bau. Verr. I. 55.
lex opere faciundo. v. Lex. ibid.
 54. *opus* pupillo redimitur. ** mu-*
nimenta arte facta. Phil. VIII. 7.
opus munitionemque ostendebat.
** omne arte factum.* Verr. IV. 57.
*antiquum opus. * in ipsis arte fa-*
ctis opus opponitur materiae, die
Arbeit daran. Verr. IV. 56. non
opere delectabatur, sed pondere.

* Brut. 54. si nihil audierit, tamen
 oratorem in illo iudicio versari, et
opus oratorium fieri, aut perfe-
ctum esse intelliget. ** opus quae-*
rere. Tusc. III. 34. *de philosophis,*
qui non necessaria scribunt, ut
hodie, qui tantum scribendo pecu-
niam quaerunt.

OPUS. non opus est, *pro, no-*
xiu est. Cluent. 50. ut, si quid
 aliquando, quod non *opus esset,*
 ab se esset dictum. *sic opus est pro*
utile est, ad Div. I. 9. legem cu-
riatam opus esse, necesse non esse.
** cum genit.* ad Div. X. 8. magni
 laboris et multae impensae opus
 fuit. v. Manut. et Gronov. ad
 Liv. XXII. 51.

ORARE. *agere dicendo: nam*
apud veteres orare dicebatur pro
agere. Brut. 12. neminem melius
oravisse causam capitis. Quint. 13.
causam prior loco dicat, et eam
cum orarit, etc. ** Proprie esse,*
rogare, non modo precando, sed
etiam rationibus commemoran-
dis, docet Manutius ad Ep. ad
Div. V. 18.

ORATIO. Muren. 29. *oratio*
habenda est non cum imperita
multitudine, pro ad imp. multi-
tudinem. Verr. III. 44. brevis *ora-*
tio Aetnensium, h. e. de Aet-
nensibus. Verr. II. 69. *oratio con-*
temnendorum Siculorum, i. e. in
qua contentus Siculorum uest.
** facultas scribendi et dicendi.*
 Offic. I. 1. *orationem latinam effi-*
cies plenioris nostris legendis.
** de verbis pluribus junctis, oppo-*
niturque singulis. Or. III. 42. pr.
 Partit. 17. pr.

ORATOR. *demagogus: nam hi*
Gr. ἱστορες dicebantur, ut e. De-
mosthene apparet. Cato 6. pro-
 veniebant oratores novi, stulti,
 adolescentuli. ** Legatus.* Har. R.
 16. oratores contra jus fasque in-
 terfectos. Brut. 14. Fabricius ad
 Pyrrhum de captivis reddendis mis-
 sus orator. ** de rhetore.* Acad. I.
 2. Orat. III. 21. *Sed utroque loco*
est suspectum verbum Pearceo,
quem vid. etiam ad Or. I. 62.

ORBI.

ORBICULATUS. ad Div. VIII. 15. ut milites *malis orbiculatis* palli esse videantur: h. e. *optimis et delicatissimis*. Rotunda enim mala, ova, etc. optima putantur, unde mala orbiculata h. l. per jocum pro lautissimis cibis dicuntur. v. *Gesneri Lex. Rustic. in h. v. Apud Celsum II. 24. orbiculata ponia in cibis bonis ponuntur.*

ORBIS. Div. II. 44. *orbes* finientes: der *Horizont.* Or. III. 51. *orbis* verborum, est *periodus*, ut ex ejus definitione *Ciceroniana* patet, qua dicitur orbi inclusa procurrere oratio; quod quid sit, intelliges ex iis, quae de vincendis sententiis dixi, in *Vincere*. * Att. II. 9. minore sonitu, quam putaram, hic *orbis* reipubl. est conversus. cf. *ib.* 21. * Pil. 10. ne tum quidem, cum saltatorium versaret orbem, fortunae rotam pertimescebat.

ORDINARE. Or. II. 10. *ordinare* litem, est *instituire causam*, et, quomodo agenda sit, *constituere*.

ORDINATE. *Herenn.* IV. 5. ubi tamen *Graevius* e *MS.* reponi vult ordine. v. *Not.*

ORDINATIM. pro deinceps, *καθεξής*, ad Div. IV. 5.

ORDIRI. *Marcell.* 11. unde *orsa* est, in eo terminetur oratio. *Graevius* passive accipit, et provocat ad *Voss. Anal.* III. 6. sed nihil opus. Commode *orsa* est interpretari possumus incepit.

ORDO. onunc hominum in civitate genus. Sic de libertinis dicitur *Verr.* I. 47. de scribis *ibid.* III. 79. de publicanis ad Div. XIII. 9. etc. Hinc ordines, i. e. genera honorum, ut Senatorum, equitum, etc. In militia ordines sunt tricesimae partes legionum, in quarum quaque duae centuriae a decimo hastato usque ad primum pilum: unde *Pil.* 36. ordines assignare, et *Phil.* I. 8. ordines duxerunt: de Centurionibus. v. *Lips. Mil. R.* II. 8. * *subsellia* theatri. *Phil.* II. 18. sedisti in XIV ordinibus: quod est insigne equitum.

Cic. Clav.

* *Rosc. A.* 48. recte atque ordine facere; est formula antiqua pro: ex legibus, laudabiliter, sapienter. * extra ordinem, est aliter ac legibus est constitutum, contra leges. v. *Extraordinarius.* *Cluent.* 31. qui se ab reo pecuniam, cum iudex esset, clam atque extra ordinem accepisse confessus esset. ad Div. VI. 5. spes, quam extra ordinem habemus, est maior, quam de ceteris.

ORIRI. *Planc.* 27. *Phil.* VI. 6. homo a se ortus: i. e. novus.

ORNAMENTUM. *Sext.* 51. ornamenta equestris ordinis, appellat censum, divitias.

ORNARE. honores, supplicationes, etc. decernere. *Dejot.* 1. quem ante ornare cuncto cum Senatu solebam: h. e. decernere nomen regis, amici, item laudare. ad Div. I. 1. quod Pompejum ornasti: h. e. ei praefecturam annonae decrevisi. * magistratus autem provinciales et ipsae provinciae ornantur, *Q. Fr.* II. 3. *Att.* III. 24. IV. 18. cum iis decernuntur necessariae militum copiae, stipendia, Legati, etc. vid. *Sigon. Ant. Jur. Prov.* II. 11. * ad Div. XII. 10. exercitus ornatur, praemiis decernendis. * lege curiata ornari, *Agr.* II. 10. quid sit? v. *Ind. LL.*

ORNATUS, a, um. *Att.* III. 24. provinciae ornatae. v. *Ornare.* * instructus rebus omnibus necessariis. *Quint.* 31. ornatissimus fundus. cf. *Verr.* I. 34. in *Caecin.* 15. *Caecin.* 21.

OS. oris. *impudentia.* ad Div. V. 10. non si Appii os haberem. *Acad.* I. 1. os Academiae. Sic et est intelligendum Or. II. 7. nisi accessit os. * *Arch.* 9. os belli ac fauces: h. e. bellicum periculum et quidem ultimum. Videtur dictum imitatione *Homeri*, qui dixit *ὄσῳα πολέμοιο*, *Il. x.* 8. ubi tamen durius dicitur, quam apud *Ciceronem*. Non enim additur eripere, ut h. l. sed *τὸν* *αὐτοῦ*. add. v, 359.

Li

OS.

OS, *offia*. Fin. IV. 3. *offia* nudare, dicuntur Stoici, qui de rebus magnis jejune et sine ornatu scribunt.

OSCINES. Nat. D. II. 64. *aves augurales, quae cantu auspiciam faciunt.*

OSCITARE. Or. II. 35. *oscitans sapientia: i. e. otiosa, quae nihil laboris affert.*

OSCITANTER. Brut. 80. *oscitanter agere, de actione frigida.*

OSULARI. *minis magni facere, amare.* Muren. 10. *quoniam jurisprudentiam tanquam filiolam osularis.*

OSTENDERE. Orat. I. 33. *ostendere se, dicuntur res, quae primum iuvenimur.* *Q. Fr. I. 2. *se optime ostendere, est magnam spem sui facere.* *ad Div. I. 22. *ostentum est tibi; pro ostensum.*

OSTENTARE. *nunari.* ad Div. IV. 14. *belli exitus caedem ostentat.* *polliceri. Agr. II. 28. *agrum Campanum, quem vobis ostentant, ipsi concupivere.* *jactare. ad Div. I. 4. *quid enim me ostentem?* cf. Deiot. 10. *huc refer etiam illud Marcell. 9. aeternitati se jactare: h. e. facere ea, quibus memoriam tui aeternam facias.*

OSTENTATIO. *pollicitatio, spem, quam alicui facimus.* Att. V. 13. *ostentationes meas nunc in discrimen esse adductas.*

OSTENTUM. *quid sit?* Nat. D. II. 3. **res mira, non expectata, incredibilis.* ad Div. VIII. 14. *Appium ostenta facere.*

OTIOSUS. *neutri parti additus, sed pacem servans cum utraque.* ad Div. IX. 5. 25. Marcell. 6. **doctus, qui nullam reipublicam capessit.* Sext. 51. *graeulum se atque otiosum putari voluit; studio literarum se subito dedit. Atque in universum otiosi sunt, qui ad rem non accedunt.* Offic. I. 21. *Sext. 46. *dignitas otiosa: h. e. cum otio conjuncta.* *liber a commotione animi. Brut. 24. *cum otiosus stilum prehenderat, etc.*

OVARE. *minus est, quam triumphare; ingredi urbem, ob victo-*

riam non adeo magnam, equo. ad Brut. 15. *ut ovanti introire Caesari liceret, decrevi.* v. Sigon. Ant. Jur. C. R. I. 22. et Ant. J. Prov. II. 10.

P.

PACATUS. Phil. V. 9. *cujus nequitiam ne pacatam quidem ferre possumus: h. e. in pace, sine armis.* *non infestus. Phil. VII. 9. *huic pacatus poterat esse Antonius.*

PACTA. *sponsa.* Attic. V. 9. *eius filia pacta est Artavasdis filio.* v. Duker. ad Liv. XLIV. 30. *ubi plura exempla congesta sunt: Livius tamen etiam dixit de viris.*

PACISCI. *passi.* Att. II. 9. *quae de me pacta sunt.*

PACTIO. *inter publicanos et provinciales, qui agros decumanos habebant, pactiones fiebant.* ad Div. XIII. 65. *eius summa estimatio agitur in eo, ut pactiones cum reliquis civitatibus conficiat.* cf. Att. V. 13. Q. Fr. I. 1. *Ejus rei ratio intelligi potest e Verri- na tertia. vid. v. c. 14. cf. Burm. de Vectigal. p. 139. Balduin. Jurispr. Muc. p. m. 119. *Saepe pactionis mentio in corruptionibus pecuniariis, ut Verr. I. 7. sciebam, in rejiciendis iudiciis nonnullos pactionis suspicionem non vitasse. Pison. 36. pactiones reorum.*

PACTOR. *per quem pactio fit.* Verr. V. 21.

PAEAN et PAEON. Orat. 64. Or. I. 59. etc. *pes tribus brevibus et una longa, et quidem aut sic: -vvv, aut sic: vvv-, aut: v-vv, vv-v.*

PAEDOR. *squalor, sordes, signum luctus.* Tusc. III. 12. *barba paedore horrida.* cf. ib. 26.

PAETULUS. *ἐποχοριότης* pro paetus: quod minus esse, quam strabonem, apparet ex Horatio, Sat. I. 3. 44. Nat. D. I. 29. *redeo ad Deos: equos si non tam strabones, at paetulos esse arbitramur.*

PA-

PAGANUS. Dom. 28. in hac urbe nulli *pagani*, aut *montani*, qui non etc. *hujus loci interpretatio repetenda est e Dionys. Hal. L. IV. p. 220. ed. Sylb. qui tradit, Servium Tullium in locis montanis et natura adeo munitis fecisse rusticis perfugia, et pagos græco vocabulo dixisse. Hinc illi homines, qui in plebe R. erant, quoniam in tribubus urbanis cenfebantur, pagani dicti; qui non differunt a montanis, quos hic Cicero commemorat; quod facile ex loco Dionysii intelligitur. Pagos commemorat Q. Cicero Petit. Conf. 22. Pagorum mentio ap. Livium XXV. 5. De iis v. Bimardum Disf. I. c. 4. apud Murator. Inscript. T. I. pag. 19. Sed originem paganorum repetit a Numa, auctoritate ejusdem Dionysii I. p. 135. II. p. 135.*

PALA. Off. III. 9. *pala* annuli. Plato, unde ille locus ductus est, *σφαῖρον*, unde Plinius XXXVII. 8. fundam vocat: ubi de *pala* vid.

PALÆSTRA, exercitatio umbratilis, schola. Or. I. 18. nitidum quoddam genus est verborum, - sed *palæstræ* magis et olei, quam hujus civilis turbæ ac fori. *artificium. Att. V. 3. utemur ea *palæstra*, quam a te didicimus. v. *Palæstricus*.

PALÆSTRICE. Opt. g. o. 3. sani et sicci habeantur, sed ita, ut *palæstrice* spatium in xysto iis liceat, non ab Olympiis coronam petant: h. e. ut *scholæ apti sint*, non foro, curiæ.

PALÆSTRICUS. Off. I. 36. *palæstrici* motus sæpe sunt odiosiores: sc. quia nimis sunt artificiales, h. e. adstricti certis temporum intervallis. v. Numerus.

PALAM. abundat Verr. V. 26. *palam* ante oculos omnium. Similiter Livius XXV. 18. *palam*, duobus exercitiis audientibus.

PALATUM. Nat. D. II. 18. *palatum* coeli, ut dixit Ennius, nempe propter similitudinem, quam habet cum palato, ut ait

Isidorus Orig. XI. 1. vid. inpr. Davics ad h. l. male hunc locum interpretatus est nescio quis in Lexico Fabri. Palatus laudatur e Fin. II. 8. sed e Codd. Paris. duobus palatum restituit Davisius. Quidam MSS. etiam habent palatum coeli; quod Ennius dixisse non potest: quia res nova erat, sic dicere tempore Augusti. vid. Ovid. Met. I. 176.

PALILIA. ferivæ in honorem Deæ rusticæ, quæ *Pales* vocatur, celebratæ XIII. Kal. Maj. in quas incidit natalis Romæ: dicuntur etiam *Parilia*: et sic expressit editio Gruteriana, quam nostra secuta est, Div. II. 47. cf. Ovid. Fast. IV. 721. sqq. et ibi Heinsh.

PALIMPSESTUS. ad Div. IV. 47. *charta pergamena*, in qua deleta sunt et erasa, quæ antea scripta erant.

PALLA. Phil. III. 6. Herenn. VII. 18. est *pallii* genus, (non tunica, ut visum est Rubenio Re Vest. I. 20. contra disputante Ferrar. Anal. de R. V. c. 25. cf. Rei Vest. III. 18.) quo utebantur citharœdi, tragœdi, matronæ. In quo tamen illud animadvertendum est, quod recte monuit Cl. Christius in Prolus. Acad. de Imaginibus Musurum, p. 5. ut *palla* citharœdorum, tragœdorum, Dearum etiam quarundam distinguatur a *palla* Romanarum et *pallio* Græcorum. Nam ex imaginibus apparet, eas induendi ratione differre; cum illa induerentur ut *peplo*, hac amicerentur tantum: add. Broukh. ad Tibull. IV. 6. 13.

PALLIATUS. opponitur *togato*: h. e. Græcus Romano, Itabir. Post. 9. nam *pallium* est habitus Græcorum. *Q. Fr. III. 1. illi *palliat* topiariam facere videntur. Manutius interpretatur de statuis inter columnas, habitu græco.

PALMA. *palmarum radices pro victu.* Verr. V. 33. 38. **caedes.*

Rosc. A. 6. multarum *palmorum* vetus gladiator. cf. c. 30.

PALMARI. *pro adulari laudatur ex Ep. ad Div. X. 33. defenditurque a Manutio, quod haec lectio omnium est MSS. Codd. et palma eodem modo blandimur ac palpo: sed alii, atque in his Viet. et Graevius, legendum censent: palpari, quod et ipse recepi.*

PALPARE. *tentando cognoscere. Att. IX. 9. palpaboque, quoniam modo possum, voluntate ejus etc.*

PALUDATUS. *paludamento, veste imperatoria, indutus. Sexto 33. paludati Vulturii.*

PANGERE. *constituere, ponere. Leg. I. 21. requiri terminos, quos Socrates pegerit. in Pil. 16. autem constanter et scripti et edd. habent: fines pepigerat.*

PAR. Phil. I. 14. *parem cum ceteris. v. Not.*

PARARE. *pro comparare, in Caecil. 20. lex parata est fociorum causa. *comparatione pacisci. ad Div. I. 9. si curiata lex non esset, se paraturum cum collega: np. in quam quisque provinciam iret. v. Gronov. Obs. I. 10. et quos laudat Lexic. Fabri in hac voce.*

PARATUS. *promtus consilio, manu. Catil. III. 7. hominem tam acrem, tam paratum, tam audacem. vid. Graev. *instructus. ad Div. VIII. 10. paratus ab exercitu. Brut. 39. Scaevola in jure paratissimus. *parabilis, facilis, obviuus, qui ad munum est. Or. II. 36. philosophi habent paratum, quid de quaque re dicant. cf. Graev. ad Catil. I. c. qui hanc vocem restitutum cupit Plin. Ep. III. 5. ubi vulgo est: erat somni parcissimi; receperuntque Cortius et Gesnerus: male, me iudice: rationes vid. in Ep. Gesneri subiecta Plinio ipsius; in qua etsi defendit eam emendationem contra rationes meas, tamen mihi nondum persuadet, ut veram putem. *euni genit. Leg. II. 26. civis tuendae civilatis paratissimus.*

PARENTALIA. *inferiae, et quidem publicae: h. e. publica auctoritate, et publice celebrandae. Phil. I. 6. vid. Guther. Jur. Man. II. 12. cf. Parentare. Sed sunt etiam parentalia privata, quae a privatisangebantur in cognatorum memoriam.*

PARENTARE. *est inferias facere in unum, honorem mortui. Phil. I. 6. cujus sepulcrum nusquam extet, ubi parentetur. Leg. II. 21. hostia maxima parenture. *uleisci mortem alicujus. Flacc. 38. parentemus Cethego.*

PARENS. Off. I. 22. *parentiores exercitus.*

PARENTES. Inv. I. 54. *patres ac parentes: sunt avi atque alii ejus generis cognati, quos sic a patribus etiam Jcti distinguunt.*

PARERE. Leg. I. 21. *requiri placere terminos, quos Socrates pegerit, iisque parere. *pro apparere, demonstrari, verbum forense antiquum. Rosc. Com. 4. si paret.*

PARERE. *invenire, excogitare. Fin. III. 1. verba parienda. Or. II. 27. quae tota ab oratore pariuntur, excogitationem non habent difficilem. ad Div. IV. 13. quae ipse - ingenio - peperisti. cf. Wopken. Lect. Tull. I. 16. *Paullo durius videtur illud, Off. II. 9. haec, quibus rebus pariuntur a singulis, eisdem fere a multitudine: h. e. per quae consequimur, ut singuli ea nobis tribuant, etc. ubi v. F. Fabricius: cujus tamen exempla non sunt similia. *de causis. Tusc. V. 2. tu urbes peperisti.*

PAROCHUS. *qui redemit necessaria Legatis, peregrinis, et hospitibus, etc. praebenda. Att. XIII. 2. Sestius noster, parochus publicus. v. Intt. ad Horat. Sat. I. 56. cf. infra in Vectigal. Burmann. de Vectigal. c. 6. p. 93. add. in Praebitor.*

PARRICIDA civium, Catil. I. 12. **PARRICIDIUM** fratrum. Cluent. 11. *nempe dicitur de omni*

cat-

coece, qua etiam religio pietatis, aut aliorum officiorum violatur.

PARS. *in scena est persona, quam quis suscepit agendam.* in Caecil. 15. actores secundarum et tertiarum partium: unde deinde ad alia transfertur. Flacc. 27. servus primarum partium. *pars virilis Verr. III. 4. v. Virilis. *genus, species. Orat. I. 6. pars dicendi. Topic. 7. formas qui idem putat esse, quod partes, confundit artem, etc. et tamen saepe sic usus ipse est, v. c. Invent. I. 28. Partil. 57. ad Div. V. 34.

PARTICEPS. cum duobus genitivis. Verr. I. 15. Consul particeps omnium rerum fueris.

PARTIM. cum praeposit. ex. Leg. II. 17. partim ex illis jacent. cf. Agr. III. 14. v. Gronov. Obs. III. 2. *cum genitiva. Offic. II. 21. partim eorum. Or. II. 40. Partit. 24. Prov. Conf. 10. quo modo et alii dixere. v. Gronov. Obs. III. 2. *interdum semel tantum poni, ex illo ipso loco (Legg. II. 17.) patet, ubi jungitur quidam. Sic est etiam Offic. I. 45. quaedam ita foeda, partim ita flagitiosa. Etiam alius jungi, jam in Lexico Fabri demonstratum est.

PARTIRI. Or. III. 6. partitae expressaeque sententiae, i. e. distinctae.

PARTITE. Or. 28.

PARTITIO. Legg. II. 20. 21. Est genus legati, quo legatarius tantum capit, quantum heres, si unus est, aut omnes simul, si plures sunt; ita nempe, ut heres quisque dimidium ejus partis ei det, quam ex hereditate cepit. v. Gronov. Sest. IV. 7.

PARTITOR. in Vatin. 5. habent edd. pr. v. Not.

PARTUS. de mare. Tusc. II. 8. Deianira Oenei partu edita. Sic Graeci τίκτω etiam de patre; v. Davies ad h. l. et Virum Doct. in Miscellan. Obs. quae cura Cel. Dorvillii prodierunt. Vol. I. p. 409. *foetus. Or. II. 40. feræ

partus suos diligunt. Tusc. V. 27. pro partu suo propugnant.

PARTURIO. metaphorice de rematura, mox eruptura in lucem. Muren. 39. periculum conceptum resp. parturit. Phil. II. extr. utinam reipublicae dolor pariat, quod jam diu parturit. *laborare. Lael. 13. securitate frui animus non potest, si tanquam parturit unus pro pluribus.

PASCERE. in re augurali aves pascuntur, Div. II. 34. cum avide ossa pulvis devorant, ut tripudium fiat. *pascere dicitur de iis, qui rempeticariarum exercent. Verr. II. 3. qui arent, qui pascant, etc. Offic. II. 25. bene pascere. *pasci pro vivere ex re aliqua. Off. II. 11. qui scelere et maleficio pascuntur.

PASCUA. Agr. I. utrum hanc silvam in relictis possessionibus, an in Censorum pascuis invenisti? h. e. quae a Censoribus locantur. v. Scriptura.

PASSER. Fin. II. 23. quae passeribus nota est omnibus.

PATEFACERE. exquisite dicitur ad Div. VI. 10. iis totum me patefeci: i. e. iis omnia mea obtuli, omnia mea patere Trebiano dixi.

PATEFACTUS. inventus. Div. I. 39. nec, ante philosophiam patefactam, - hac de re communis vita dubitavit.

PATELLA. Diis propria, in qua iis eibi ponuntur. Fin. II. 7. ita non religiosi, ut edant de patella. v. Torrent. ad Sueton. Vitell. 13. Verr. IV. 21. patella grandis, cum sigillis et simulacris Deorum.

PATER. Pis. 33. etc. Patres Conscripti. unde Senatus sic dicitur, v. Liv. II. 1. *in Caecil. 22. patres majoresque nostros non poenitebat. Ex quo loco disant tirones, in prosa patres proprie dici, non de majoribus, ut vulgo putant. Exempla Menkenii in Obs. L. I. omnia sunt aliena. Poetae modo ita dicunt. *Patres

pro Diis videntur esse Legg. II. 10. *ubi v. Not.*

PATERE. ad Div. VI. 10. omnia Ciceronis *patere* Trebiano: h. e. *iis Trebianus uti potest, ut suis.* Rosc. C. 2. nomen in adversariis *patet.* cf. Phil. II. 57. Div. II. 1. ut nullum philosophiae locum esse *pateremur*, qui non latinis literis illustratus *pateret.* Off. I. 73. minus multa *patent* in eorum vita, quae fortuna feriat. Phil. V. 16. omnia ei *paterent* ad perniciem. ad Div. VIII. 17. quam nos *pateremur.*

PATERFAMILIAS. *pro homine indocto, et rei familiaris tantum studioso.* Or. I. 29. qui sicut unus *paterfamilias*, his de rebus loquor.

PATERPATRATUS. Orat. I. 4. Caccin. 34. *qui sit, docet* Liv. I. 24.

PATIBILIS. *tolerabilis.* Tusc. IV. 23. *patibilis dolor putandus.* * *in quem perperisio cadere potest.* Nat. D. III. 12. omne animal *patibilem* naturam habere.

PATRARE promissa, ad Att. I. 14. *extr.*

PATRICIUS. *qui e familia aliqua eorum Senatorum ortus est, quos Romulus et Tarquinius Priscus legerunt; et qui ab illis quidem orti sunt, majorum gentium, qui ab his, minorum gentium dicuntur.* *Patriciis opponuntur plebeji.* ad Div. IX. 21. *De patriciis satis dictum in Lexico Fabri, et scriptores laudati.* * ad Brut. 5. dum unus erit *patricius* magistratus, auspicia ad patres redire non possunt. *Patricii magistratus sunt Consulatus, Praetura, Aedilitas, etc. quia olim patriciis proprii fuere, et a patriciis capi potuere.* Legg. II. 3. Fibrenus praecipitat in Lirim, et tamquam in *patriciam* familiam venerit, amittit nomen obscurius.

PATRIUS. *a majoribus relictus et traditus, antiquus.* Orat. I. 18. *mos patrius* Academiae. Mur. 41. *sacra patria.* Sic etiam Verr. I. 3. *Dii patrii, sunt, quorum cultus a*

majoribus venit. Rosc. A. 9. *Se-pulcrum patrium, i. e. majorum.* * *paternus.* Rosc. A. 46. *animus patrius in liberos.* *Hoc propterea adjeci, quia vidi, qui dubitarent, sic dici latine, et inde haerent in loco Livii II. 5. eminentem animo patrio inter publicae poenae ministerium: ubi dicendum erat animo paterno; ut ap. Horat. Carm. II. 2. Prov. Confli 8. gravitas patria, i. e. patris, ubi tamen edd. pr. habent paterna.* * Rosc. A. 8. *foci patrii* alique Penates. *ubi tamen suspectum est patrii; nam intelligendi sunt a patre relict, ut bona paterna dicuntur, non patria.*

PATRIMUS. *cui pater superstes est.* Ilar. R. 11. v. Heinke. *Antiq. J. R. ad Inst. Just. I. 10. 5.*

PATRITUS. *patrius.* Tusc. I. 19. *patritam* illam et avitam philosophiam. *Sed lectionem veterem patriam restitui.*

PATRONUS. Off. III. 18. *patronum agri Sabini, explicant vulgo dominum; male.*

PATRUUS. *reprehensor, magister.* Coel. 11. fuit pertristis *patruus, censor, magister.* scil. quia plus vident homines et reprehendunt severius in fratrum liberis, quam in suis. v. Intt. ad Horat. C. II. 13. et alibi. Drakenb. ad Silium XV. 10. Casaub. ad Persium p. 52.

PAVIMENTATUS. Qu. Fr. III. 1. §. 1. *porticus pavimentata, se opere tessellato.* v. Spon. Miscell. Erud. Ant. p. 40.

PAVIRE. *ferire.* Div. II. 54. *terram pavire, etc.*

PAULO. cum positivo. Att. VIII. 12. *consiliis paullo salubribus.* **PAULLUM.** Or. I. 53. *paulum* partium ei tribuit.

PAX. *in formulis precum.* Rabir. perduell. 2. *pacem ac veniam peto.*

PECCATUS. Verr. II. 78. *in peccatu* manifesto tenebatur.

PECUARIUS. *qui gregibus pecorum alendis quaesum quaerit, sed e publicis, pro certo vectigali*

gali conductis, pascuis, quas sunt in saltibus publicis. Nam aliae sunt villaticae pastiones, quae ad agriculturam referuntur, nec faciunt pecuarios, ut tradit Varr. R. R. III. 1. Verr. II. 6. Fonteij. 1. Deiot. 9. Rex Dejotarus pecuarius dicitur. Sunt etiam, qui publicanos pecuarios dictos arbitrantur, qui vectigal redemerant, quod de pascuis publicis daretur; sed loci Ciceroniani et Liviani XXXIII. 42. (ubi etiam Drakenb. cum Burmann. de Vectigal. P. R. p. 140. de publicanis intelligit.) XXXV. 10. non sunt de publicanis: quid ii enim ad Aedilium curam pertinent?

PECULATOR. *qui peculatus reus est. Offic. III. 18. Est autem peculatus Rose. A. 29. crimen, quo tenetur, qui aerarium defraudavit.*

PECULIARIS. *proprius. Q. Fr. II. 10. hoc mihi fuit peculiare.*

PECULIATUS. *dives, nummatus. ad Div. X. 32. plane peculiatu discessit.*

PECULIUM. *pecunia, quam servus domini permissu colligit. Verr. I. 36. peculia servorum. Parad. 5. qui cupiditate peculii nullam conditionem reculant durissimae servitutis.*

PEDARIUS. *de Senatoribus, qui non dicendae sententiae jus habent, sed tantum assentiuntur discessione, quia nondum magistratu aliquo functi sunt. Att. I. 16. 17. v. Gell. III. 18. nam is est locus classicus.*

PEDESTER. *pro terrester est Cato 5. pedestres navalesque pugnae. Sic saepe Nepos et alii. v. Gronov. et Drakenborch. ad Liv. XXXVII. 53.*

PEGMATA. *loculi lignei, quibus libri reponuntur. Att. IV. 8.*

PEJERARE. *quid sit? v. Off. III. 29.*

PEJUS. *substantive, aut intellectu negotii; per graecissimum. Tusc. II. 13. turpitudine pejus est, quam dolor. [cf. Vechneri Hellenol. p. 247. ed. Heusing. R.]*

PELLECTIO. *lectio. Att. I. 13.*

PELLERE. *dicuntur res externae, cum agunt in sensuum instrumenta, et quidem in utramque partem, suaviter et cum molestia. Orat. 53. quod cum animos hominum auresque pepulisset, ut intelligi posset, quod casus effudisset, excidisse iucunde. * deinde pellere nos, aut mentem, dicuntur species rerum externarum, cum animo concipiuntur. Acad. IV. 10. visa nos pellerent. ibid. IV. 20. visa mentem sensumve pepulerunt. * denique quae animum suaviter aut moleste afficiunt. Fin. II. 10. nec illum habet ictum, quo pellat animum hic status nihil dolendi. Div. I. 36. ut pellantur animi vehementius, saepe etiam cura et timore. Coel. 15. candor huius te et proceritas, vultus oculique pepulerunt. Sic habet Graevius pro vulgato perpulerunt: nam cum pepulerunt ignorantia librariorum saepe permutatum est perpulerunt et perculerunt. v. Gruев. ad h. l. et Gronov. ad Liv. III. 30. Sic ad Div. IV. 13. nulla insignis me privatum pepulit injuria: h. e. attigit; aliae edd. habent percultit. * Brut. 87. longi sermonis initium pepulisti: quod eleganter dictum arbitror pro movisti, commovisti: quibus verbis in hac re utuntur veteres. Sed cum hanc elegantiam non caperent quidam, depulisti, aut detulisti ex eo fecerunt.*

PELLICERE. *dicuntur de artibus magicis, quibus v. c. seges ex agro vicini in nostrum deducitur, nam de hoc est apud Plin. Hist. nat. Hinc eleganter ad alia transfertur. Orat. I. 57. iudicium sententias lepore et sale pellicere, etc.*

PELLIS. *quia pellibus sternuntur tentoria in castris, propterea pro ipsis tentoriis ponuntur. Acad. IV. 11. ut non multum Imperatori sub ipsis pellibus otii relinquantur.*

PELLITUS. *Fr. Or. pr. Scaur. M. Aemilius sordidissime genti, ac prope dicam pellitus tellibus*

condonetur. *Pelliti sunt proprie, pellibus pro veste tecti, ut rustici, qui inde pelliti dicuntur. Sed quia hic cultus est etiam iis gentibus communis, quae barbarae sunt, et ab hoc humaniori cultu absunt: propterea barbari etiam, ut h. l. sunt pelliti. Sic eos appellavit etiam Claudianus de IV. Consul. Honorii v. 466. Est autem ap. Ciceronem sermo de Sardis, qui pelliti diserte vocantur apud Liv. XXIII. 40. v. ibi Gronov. a Cicerone alibi maltrucati, v. Maffrucas: sed inprimis Patricius ad Fr. Or. pro Scauro T. III. P. II. p. 1015. ed. Graev. add. Varr. R. R. II. ult.*

PELLUCENS, nitidus, politus.

Brut. 79. mollis et pellucens oratio.

PENATES, unde dicti? vid.

Nat. D. II. 27. Verr. IV. 8. Sull.

81. Penates ac Dii patrii. cf. Dom.

57. Har. R. 17. Nempe Penates

ac Dii patrii, item familiares,

sunt iidem; h. e. ii, quos et quae-

que urbs communiter à majoribus

traditos, et quaeque familia sibi

propriis adseverat et colebat.

Colebantur autem privatim in

impluvio. Illi sunt Penates pu-

blici, hi privati. In illorum tu-

tela est tota urbs, inprimisque

templa, in horum aedes privatae

et familia. Virgil. Aen. II. 702.

ubi v. Intt. cf. III. 148. Itaque

hos aufert Aeneas, non Lares.

Ibid. II. 716. Penates privati sunt

Dom. 41. Phil. II. 80. v. inpri-

mis, quem Graevius ad Or. pr.

Sulla l. c. laudat, Gronov. Dia-

trib. in Statium c. 44. p. 290.

*sq. adde et in Impluvium. *Phil.*

VIII. 3. templa - - Penates, aras,

focos. Lectio Penates dubia est.

vid. Ferrar. ad h. l. abest ab ed.

Manutii hoc verbum. Sed potest

servari, ut Phil. II. 80. qui locus

est huic simillimus.

PENDERE, ad Div. V. 13. non

aliunde pendere, dicuntur, quorum

felicitas et miseria non est in re-

bus externis, sed in bonis et vir-

tutibus animi. Tusc. V. 12. pen-

dere ex aliorum eventis. Pil. 41.

in sententiis omnium civium pen-

dere famam fortunamque nostram.

**pendere dicuntur ruinae proxi-*

mi. Rabir. Post. 16. nec pendem-

tem amicum corruere patitur.

PENETRALIS. N. D. II. 27.

Div penetrales, sunt Penates, ut

ipse dicit. conf. Heinsf. ad Silium

XV. 18.

PENSIO, est pars pecuniae, per

certas dies (Termine) solvendae:

hinc pensio prima, ad Div. VI. 15.

altera pensio, Rosc. C. 17. Att. XI.

4. tertia pensio, ibid. 23.

PENULA, vestis crassior, quae

in itinere utebantur. Att. XIII.

83. horum ego vix attigi penulam.

ibid. ita egi, ut non scinderem pe-

nulam. h. e. non admodum roga-

vi abire parantes, ut manerent.

Hinc Milo iter faciens Lanuvium,

dicitur fuisse penulatus. Mil. 10.

De penula egerunt copiose Ferrar.

de R. V. P. II. L. II. qui est to-

tus de penula: sed ad Ciceronem

illustrandum inprimis pertinent

dicta c. 2. cf. Ruben. de R. V. I.

6. et qui laudantur in Lex. Fabri.

PENUS. Nat. Deor. II. 27. est

omne, quo vescuntur homines,

penus.

PERAGERE, ad Div. VIII. 8.

totum Sempronium perago. i. e.

vexo dicendo velut in scena.

PERAGRARE, per mentes ho-

minum: ita libri omnes. Or. I. 51.

PERCELEBRARE, Coel. 29. res

percelebrata sermonibus omnium.

i. e. pervulgata.

PERCELLERE, Mil. 21. Mars

communis saepe spoliantem jam

et exultantem evertit et perculit

ab abjecto.

PERCEPTIO, Acad. V. 25. per-

ceptione sublata. v. Percipere.

**Her. II. extr. tua perceptione*

laetabere. i. e. iis, quae percepisti.

PERCEPTUS, diligenter cogi-

tatus. Tusc. III. 14. diligenter per-

ceptas et pertractatas habere res

*humanas. *Fat. 6. percepta artis;*

sunt, quae Graecis dicuntur θεω-

ρηματα. cf. c. 8. et Victorius

ad c. 1.

PER.

PERCIPERE. N. D. II. 59. per arteriam vox a mente principium ducens percipitur et funditur. *Sed Davisus legendum censet projicitur: Buherius praecipitur: Mihi autem nihil mutantum videtur. Nempe vox per arteriam venit in os, ore percipitur, h. e. colligitur, excipitur: quoniam sensu percipere dici constat. Inde ore funditur et emittitur.* *philosophis percipere, v. c. Acad. IV. 25. dicitur de iis rebus, quas certo scimus, quibusque sine errandi periculo assentimur. v. Argumentum Acad. IV.

PERCITUS. gravius commotus. Mil. 23. animus iratus et percitus.

PERCURSUS. de rebus saepe cogitatis, quas adeo in promptu semper habemus. Or. II. 32. quaestiones omnes animo percurfas ac prope decantatas habere.

PERCURSIO. Tusc. IV. 13. animi multarum rerum brevi tempore percurso.

PERCUSSIO. est in musicis, et deinde in poetis, et numeris oratoriis, qui et ictus dicitur; quia tibicen pede ferit terram. Sic in Senario tibicen, qui rhythmum et tempus moderatur, ter pede ferit terram; unde tres in eo ictus s. percussiones dicuntur esse. In iis autem syllabis, in quibus tibicen solum ferit pede, vox ab actore acuitur et tollitur: hinc Graece ἀκούς dicitur percussio, et syllaba dicitur esse in ἀκούς, cum ceterae sint in θόρυβος. v. Bentley. de Metris Terentian. init. Orat. III. 47. sed sunt insignes eorum numerorum percussiones. ibid. 48. percussio intervallorum. Or. 58. non sunt in oratione tamquam tibicini percussorum modi.

PERCUSSUS. Deiot. 6. suspicione sum percussus. cf. Percutere. *territus. ad Div. IX. 25. repente percussus est atrocissimis literis.

PERCUTERE. de mente dicitur, ut movere. Tusc. V. 11. quod animum probabilitate percussit,

id verum puto. Mil. 29. quoniam modo vos vivus afficeret, qui mortuus inani cogitatione percussit: i. e. terruit. *decipere. Flacc. 20. hic cornici oculum, ut dicitur: nam Hermippum. - percussit. v. Gruter. ad h. l. Att. V. 2. litalegemate hominem percussit.

PERDITOR. est verbum factum a Cicerone, ut afflictor, partitor, etc.

PERDUCERE. Verr. II. 28. perducere aliquem ad suas condiciones. Att. V. 21. Scaptius rogat, ut eos ad talenta CC perducant. *meretrices dicuntur perducere. Verr. V. 12. huc Tertia illa perducta est. unde, qui feminas stupri causa perducunt,

PERDUCTORES dicuntur. Verr. I. 12. ubi v. Graev.

PERDUELLIO. est proprie parricidium, h. e. ut est ap. Plutarchum in Numa, caedes hominis liberi, quam quis sciens fecit. Parricidii reus fuit Horatius ap. Liv. I. 26. sed perduellionis reus dicitur. In quo male reprehendit Livium Sigonius Ant. Jur. C. R. II. 18. quasi parricidii dicere debuisset, cum vel ex eo intelligatur, istud perduellionis crimen fuisse, quod ex eo iudicio Horatii Duumviri perduellionis sint, qui non solum in parricidiis, sed etiam in caede Tribuni pl. et similibus criminibus iudicabant, ut ex Or. pro Rabir. Perd. patet. Vere itaque Turnebus, perduellionem olim omnem caedem dictam, existimavit. - Postea perduellionis crimen illud dictum est, quo quis libertatem populi Romani violavit, tamquam affectato regno, Tribuno plebis pulsato aut interfecto, cive Romano indicta causa virgis caeso, aut percusso, aut alio supplicio servili affecto. Rabir. Perd. 3. perduellionis iudicium, quod exercebatur, cum T. Labienus accusaret Rabirium, quod Saturninum Trib. pl. interfecisset: ubi v. Intt. cf. Verr. I. 5. Formam huius iudicii pete e Livio l. c. cf. Turnebi

Argum. ad Or. pr. Rabir. perd. Sigon. l. c.

PERDUELLIS. *qui propriè fit?* v. Offic. I. 12.

PEREGRINARI. *peregrinum esse.* Mil. 12. *tuæ peregrinantur aures, neque in hoc pervagato civitatis sermone versantur.*

PEREGRINUS. v. Ind. Legg. in *Lege Papia.*

PERENNIS. Nat. D. II. 3. *perenne auspiciûm. ibid. nulla perennia servantur. Perenne auspiciûm est, cum magistratus amnes auspiciato transeunt. v. Festus in Perenne, et ibi Scaliger, quem hic jam laudavit Davisius.*

PERFACETUS. Verrin. I. 46. *neque enim erant perfaceta: h. e. non magnopere faceta.*

PERFECTOR dicendi sîlus, Or. I. 60.

PERFICERE. *pro agere, facere.* Act. I. in Verr. 11. *quæ ab isto per triennium perfecta sunt, de flagitiis et sceleribus Verris in urbe Syracusarum.*

PERFRICARE. Tusc. III. 18. *quæ cum os perfricuißt, soles dicere: h. e. cum impudens factus es, pudorem deposuisti. Sed Pil. 25. caput sinistra manu perfricare, Victorio Var. L. VIII. 6. et aliis videtur esse signum hæsitantis, qui, quid dicendum facientumve sit, nescit. Mhi vero etiam h. l. de impudentia accipiendum videtur, de homine, qui nihil vereatur, nihil timeat. Nam Piso ita inducitur, ut dicat, rationes se ad aerarium retulisse, perscriptas scite et literate, h. e. callide, et ad tegendas fraudes et furtu accommodatissime, ita ut ipse scriba hanc calliditatem perspexerit, et tacite dixerit: ratio apparet, etsi argentum oÿxetæ. Non hic prospecto hæsitatio et sollicitudo locum habet.*

PERFRINGERE. Sext. 64. *perfringere leges et judicia opibus et potentia.* Catil. I. 7. *perfringere quaestiones.* cf. Caecin. 26. Act. I. Verr. 1. Mil. 32. *dicitur de reis,*

*qui pecunia, gratia, vi, poenam evadunt et absolvuntur. * de oratione sublimi: Or. 28. hæc modo perfringit, modo irrepit in sensus. Brut. 9. Theophrastus fuit suavitate ea, qua perfunderet animos, non qua perfringeret.*

PERFUGIUM. Cluent. 19. *perfugia causarum, sunt artificia, quibus malæ causæ defendi possunt.*

PERFUNCTIO honorum, Or. III. 2. *est cum consulatus gestus est, in quo est finis honorum ut ultimus gradus, ut ibi in Crasso.*

PERFUNDERE. *vexare.* Rosc. A. 29. *nos perfundere iudicio, accusare autem eos, a quibus mercedem accepisti.*

PERFUNGĪ. *e regula grammaticorum de bonis rebus dicitur, ut ad Div. IV. 5. omnibus prope bonis perfunctum esse. Sed est etiam de malis, ut defungi. Marcell. 10. perfuncta resp. est bello misero. cf. Har. R. 8. ad Div. V. 12. * particip. perf. etiam passivè est Sext. 4. memoria perfuncti periculi.*

PERICULOSUS. Att. XIII. 25. *periculosi in nosmetipsos fuissimus.*

PERICULUM. *iudicium, quod periculum capitis affert. Sic Rosc. Am. 30. periculum creare, pro accusare. Arch. 6. pericula amicorum. Manil. 1. pericula privatorum. * ad Div. XIII. 68. quid sentiam, non sæpe scribam, propter periculum ejusmodi literarum. * specimen, quod experiundarum virium causa sit. Leg. I. 1. faciunt imperite, qui in isto periculo non ut a poëta, sed ut a teste veritatem exigant. * Verr. III. 79. scribis tabulae publicæ periculaque magistratuum committuntur. Pericula scil. sunt tabellæ, libelli, in quibus aliquid scribitur, quales sunt codices Pisonis, Verr. I. 46. item tabulae Verris ipsius II. 42. quamquam Grotius, Sirmondus aliique malint pericula legi. Sed vide inprimis, quem hic Graevius laudavit, Salmas. Mod. usur.*

c. 15. et *Bosium ad Nepot. Epamin.* 8. *Gothofred. ad Cod. Theod. tit. de sententiis e periculo recitandis; ut alios taceamus, qui passim copiose laudantur.* Verr. II. 43. videtur dici pro elogio, n. 2. te in *Sthenii periculo* inimici ejus nomine abulum esse. Nempe adscribendo cognitorem *Claudium*. Nam supra de eodem dixerat, in *Sthenii* nomine, c. 42. quod est, in capite de *Stheniana* causa, (sumto verba e tabulis acceptorum et expensorum) sive in elogio *Sthenii*. Nominē dicere h. l. noluit, quod mox idem verbum occurrit.

PERILLUSTRIS. Att. V. 20. ibi morati biduum *perillusfres* fuimus: h. e. magnam laudem re bene gerenda consecuti sumus, rem optime gessimus.

PERIMERE. tollere: item impedire aliquid, ne fiat. *Planc.* 42. si vis aliqua major redditum *peremisset*. *Tusc.* I. 38. sensu *peremto*. *Har. R.* 11. *peremti* sunt ludi. *Sext.* 22. mors mea causam publicam *peremisset*. Off. III. 7.

PERIPETASMA. vestis stragula. Verr. IV. 12. *Attalica peripetasmata.* v. Ind. *Hist.*

PERISTROMA. idem. Phil. II. 27.

PERISTYLIUM. Dom. 44. porticus cum conclavibus pavimentata trecentum pedum, amplissimum *peristylum*. Est autem *peristylum* locus, qui a columnis undique ambientibus nomen habet. v. *Intt. ad Sueton.* Aug. 82. [Scribitur etiam *peristylum*, velut ab *Ernesto. R.*]

PERJURARE, it. PERJURIUM. quid sit? v. Offic. III. 29. *Perjurare autem est vera lectio illius loci, quam asserunt Lambinus, Fabricius, etc. Vulgo autem olim legebatur: pejerare, sub qua voce etiam locum habet Nizolius. Et quoniam idem est pejerare, quod perjurare, ut tirones etiam illam vocem recte intelligerent, etiam ibi hunc locum laudavimus. Ceterum perjurare et pejerare dici*

arbitror de falso jurejurando, ut graecum ἐπιρκνέν: quod est proprie, saepe et multum jurare; qui autem hoc faciunt, iidem facile falso jurant.

PERJURISSIMUS leno, *Rosc. Com.* 7.

PERLABI. venire post longum, sc. cursum. *Tusc.* I. 12. *perlabus* ad nos et usque ad Oceanum *Hercules*.

PERLITUS. inquinatus. *Rosc. A.* 52. *perlitus* sanguinis crudelitate, de eo, qui caedem fecit.

PERMANARE. Or. II. 77. ut ad eorum mentes movendas *permanare* possint. *Tusc.* II. 18. *conclusiunculae* ad sentum non *permanantes*: h. e. quae non *persuadent*, etiam si nil contra dici possit.

PERMISCERE. Or. 9. ab *Aristophane* poeta -- Graeciam *permiscere* dictus est *Pericles*. *Gr. antiqu.*

PERMITTERE. Verrin. I. 32. *permittere* dolori suo incommoda: h. e. ipsum ulcisci *injurias* sibi illatas. Contra *Sext.* 33. *permittere* inimicitias patribus et reipubl. est non ulcisci, *Senatus* et reipubl. causa. v. *Concedere, Condonare. *tradere in potestatem.* *Agr.* II. 15. regna *Decemviro*rum ditioni -- *permessa* esse dico. *Catil.* I. 2. *permessa* est resp. *Consulibus. id fiebat Scto: videant Coss. ne quid etc. quo liberam potestatem accipiebant, reipubl. etiam non consulto Senatu, quibus videretur rationibus, defendendae.*

PERMOTIO animi, *Part.* 11. cum aliqua re impellitur ad agendum.

PERMUTARE pecuniam, ad *Div.* II. 17. Att. XI. 22. 24. XV. 15. quod *permutavi* cum. v. *Not.* XII. 24. etc. *permutatio* publica pecuniae ad *Div.* III. 5. est *collybus*, de quo supra. *Pis.* 21. videtur esse *versura*.

PERNICIES. *Rosc. A.* 45. quorum nihil *pernicii* causa consilio divino factum putamus. De hoc *geni-*

genitivo, quem ex hoc loco Gellius IX. 4. laudat, vid. Voss. Anal. II. 19. item Not. nostram.

PERORARE. Quint. 10. nunquam perorari potuisse: h. e. finiri controversiam. Sic Verr. III. 66. perorabo hoc crimen decumanum; simpliciter est, desinam, de hoc crimine dicere. Sed v. Not. ad Herenn. I. 10. perorare narrationem.

PERPESSIO. facultas perpetuendi et tolerandi. Tusc. III. 24. celerorum perpeccio facit, ut multo minora videantur.

PERPETUARE. Or. III. 46. perpetuare verba, est eodem spiritu pronunciare, nihil incidere.

PERPETUITAS. Or. II. 54. perpetuitas sermonis, de oratione continua, quae opponitur ei, quae est in interrogando aut respondendo. ibid. III. 49. perpetuitas verborum, de periodo. Or. 2. perpetuitas dicendi, de tota serie et contextu orationis. Nam, in perpetuitatem dicendi, est per totam orationem. *Tusc. V. 10. extr. non ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt, sed ex perpetuitate et constantia. Philosophorum perpetuitas est, cum omnia inter se apta sunt, unum ab altero ducitur, nihil ante dictis repugnat. Off. I. 38. ut constare in vitae perpetuitate nobis possimus. Fin. II. 27. in perpetuitate temporis vita beata duci solet.

PERPETUUS. Act. I. Verr. 11. perpetua oratio. v. Perpetuitas n. 1. ad Div. V. 12. historiae perpetuae, sunt, aut, quas nos universales appellamus, aut certe regni aut reipubl. totius, opponunturque historiis singulorum hominum. Or. 36. perpetua quaestio, est universalis, cum de genere universo quaeritur. Top. 26. actiones perpetuae. i. e. totae, nam opponuntur partes, exordium, narratio, etc. Att. V. 21. ut centesimae perpetuo foenore ducerentur; h. e. ut centesimae usurae in singulos annos ducerentur, in supputatione, non autem

etiam centesimarum usurae. v. Gronov. Mantiff. Vet. P. p. 414.

PERQUIRERE. pro quaerere. Or. III. 29. nam aut ipsa cognitio rei ut scientia perquiritur.

PERRUMPERE. Verrin. I. 5. perrumpere quaestiones. Legg. I. 15. perrumpere leges, etc. v. Perfringere.

PERSALUTATIO. est assidua salutatio, ut Flacc. 18. persalutare est assidue salutare.

PERSCRIBERE. solvere, non ex arca, sed de mensa argentarii, per attributionem, per assignationem. Att. IX. 12. viri boni usuras perscribunt? Flacc. 19. pecuniam se perscripsisse dicunt. Salmas. Mod. usur. pag. 473. Gronov. Observ. IV. 9. Graev. ad Attic. XVI. 11. *in Codicem aliquid referre. Rosc. Com. 1. aequae tabulae condemnantur ejus, qui verum non retulit, et ejus, qui falsum perscribit. ibid. falsum perscriberet nomen. *Scitum perscribitur Catil. III. 6. quod nondum aeri incisum est. Or. III. 2. auctoritatibus perscriptis. Sic edd. plures: at v. Praescribere.

PERSCRIPTIO. solutio de mensa, eine Assignment. Att. XII. 51. Phil. V. 4. *perscriptio est etiam omnium earum rerum, quae literis consignantur, in Codices referuntur, aeri inciduntur. Agr. II. 9. perscriptio legis. Orat. I. 58. si de tabulis et perscriptionibus controversia est, etc. sic enim legendum.

PERSCRIPTOR. Verr. III. 7. scribam tuum perscriptorem hujus foederationis fuisse.

PERSECARE. decidere cum aliquo. Att. XIII. 23. da te in sermonem, et perpeca, et confice.

PERSECUTIO. actio in aliquem civilis. Orat. 41. in juris scientia persecutionum cautionumque praecipio. v. Actio, Scribere, Cavere.

PERSEQUI. sequi. Phil. III. 3. quarta legio Caesaris auctoritatem et exercitum persecuta est. sic Verr. V. 71. sectam et instituta alicujus persequi. ad Div. IX. 3. ego,

neglecta barbarorum incititia, te *persequar*. * *per singulas partes enarrare, accurate et plene narrare, explicare.* ad Div. V. 13. nullum membrum reip. reperies, quod non fractum debilitatunive sit. quae *persequer*. * *simile est illud Tusc. II. extr. fibras stirpium persequi. i. e. accurate omnia evellere, nihil praetermittere, nihil relinquere.* vid. Burm. ad Virg. G. II. 407. * *exsequi.* Att. VI. 1. mandatorum mihi libellum dedit, - omnia sum diligentissime *persecutus*. VIII. 11. in Ep. Cic. ad Pomp. ut quodecumque tu consilium praecepisses, id nobis *persequendum* putaremus. Sed hoc etiam ad primam referri significationem potest. cf. Q. Fr. II. 13. * *ulcisci.* Acad. IV. 1. inimicitias paternas *persequi*. * *est etiam verbum juris, quod significat actionem in aliquem, estque petitoris, inprimis in re pecuniaria: exigere pecuniam.* Rabir. Post. 4. *persequi* ab aliquo pecuniam. Legg. III. 8. syngrophas suas *persequi*. Verr. III. 13. bona sua repetere ac *persequi* lite ac iudicio. * *Hinc ductum illud genus arbitror, cum persequi poenas dicitur, qui sumit poenas ab aliquo, ulciscendi causa.* ad Div. I. 9. poenas a seditioso *persequi*. Caecin. 11. poenas alicujus *persequi*. * *Herenn. II. 19. persequentissimus injuriarum.*

PERSOLVERE. *solvere.* Att. VII. 3. si hoc mihi *ῥήτρα* *persolveris*, magna me molestia liberaris. * *satisfacere, non modo solvenda pecunia, sed etiam respondendo, officio praestando, etc.* Att. XIV. 20. *persolvi* primae epistolae: venio ad secundam. Quir. p. R. 9. *persolvere* officium. conf. Verr. V. 69. * *Flacc. 20. persolvere ab aliquo dicitur utolvere ab aliquo.*

PERSONA. *πρόσωπον, facies ficta histrionis.* Or. II. 46. cum ex *persona* mihi ardere oculi histrionis viderentur. Sed de hac et

ceteris hujus verbi significationibus distincte et accurate, etiam ex Cicerone, agitur in Lexico Fabri, ad quod tirones remittimus. Nos monebimus: 1) personam dici non solum de hominibus, sed etiam aliis rebus, et in his formulis abstractum pro concreto poni. Muren. 3. personam gravitatis severitatisque non appetivi. Attic. XV. 1. foeda est persona ipsius senectutis. Verr. II. 17. persona calumniae imponatur. 2) personam per periphrasin quamdam dici de hominibus, sed cum respectu ad eorum conditionem, officium, mores, etc. Cluent. 29. hujus Staleni persona ab nulla turpi suspicione abhorrebat. 3) Arch. 2. in ejusmodi persona, quae minime in iudiciis pericalisque tractata est. Munutius refert ad Archiam, qui in foro versatus non fuerit. Sed rectius Pufferatius refert ad Ciceronem Patronum, propter verbum tractare. Nam histriones dicuntur proprie personas tractare. v. Tractare.

PERSONATUS. *facie ficta indutus.* Orat. III. 59. *personatus* Roscius. * *simulator et dissimulatio.* Att. XV. 1. quid est autem, cur ego *personatus* ambulem?

PERSONARE. *valde clamare, clara voce dicere.* Coel. 20. non loquuntur solum, sed etiam *personant*. Planc. 35. furialis illa vox, - secum et illos et Consules facere, *personabat*.

PERSPICERE. *diligenter considerare et examinare probandi aut improbandi causa; besichtigen, besehen.* Mil. 20. *perspicere* villam. Q. Fr. III. 1. *perspicere* viam. ad Div. IX. 15. domum cum fabris *perspicere*. Phil. II. 38. quae-rere et *perspicere* conditionem; quamquam h. l. Graevius malebat: prospecta.

PERSTRINGERE. *leviter percurrento contingere.* Phil. II. 19. celeriter cursum *perstringere*. Agr. II. 25. terram aratro *perstringere*. * *hinc metaphorice Sull. 16. nemo me tenuissima suspicione perstringit.*

*xit. Brut. 94. consulatus meus primo cum leviter perstrinxerat, i. e. offenderat nemulatione, invidia. * Ceterum librarii saepe dederunt perstringere pro praelstringere. v. in h. v.*

PERSUADERE. Tusc. III. 29. quo viso et *persuaso*.

PERTERRERE. Caecin. 13. *perterritus ab aedibus. i. e. ut fugeret ab aedibus.*

PERTINERE. *constructio quadruplex est ap. Ciceronem, cum praepos. ad, in, per, et cum ablativo. Or. II. 2. pertinet in prudentiam; pro quo Pearcius reposuit ad, ex ed. Venet. et Mediolan. et ita iudicarat jam Lumbinus. Est tamen cum in, quamquam alio sensu, Nat. D. II. 55. ut mox videbimus. Ceteras formas suis locis asseremus. * utile esse, valere. Att. III. 1. ad multa pertinuit. Off. II. 10. quae ad gloriam pertinent. Quint. 29. ad rem pertinent testimonia. * incare, attingere. Nat. D. I. 14. ratio pertinens per omnium rerum naturam. ibid. II. 55. implicatio nervorum toto corpore pertinens. ib. venae in omnes corporis partes pertinentes. ib. 54. eaque ad pulmones usque pertinet. * sentiri, vim habere in aliquem. Div. II. 44. aliquid vim coelestem ad eos, qui in terra gignantur, pertinere. Tusc. I. 38. nihil pertinuit ad nos ante ortum. ibid. 45. nihil ad mortuos pertinet. Arch. 11. pertinebit ad aliquam animi mei partem. cf. Lael. 4. * dicitur etiam ad aliquem pertinere id, cujus quis auctor est. Rosc. A. 36. ad quem maleficio pertineret. Verr. I. 17. pertinet res ad ipsum.*

PERTISUM. *quidam volebant dici pro periaesum, Or. 48.*

PERTURBARE. *exturbare, ejicere. Her. IV. 8. ut eum - praecipitem perturbetis ex ea civitate. * tollere, violare. Off. III. 29. non debuit pactiones bellicas perturbare perjurio.*

PERTURBATIO coeli, Div. II. 45. *opp. serenitati. * conversio*

*rei vehemens et subita. Mur. 17. quantas perturbationes habet ratio comitiorum. cf. c. 41. * affectus vehementiores dicuntur perturbationes, de quibus ex instituto agitur Tusculana quarta.*

PERVAGATUS. *in comparativo est Inv. II. 14. pervagatior.*

PERVELLERE. *vellicare, minus quam convellere, molestia afficere. Tusc. II. 20. si te dolor pervellerit aliquis. ibid. III. 17. fortuna pervellere te potuit et pun gere; non potuit certe vires frangere. * reprehendere. Or. I. 62. non mihi fuit molestus, quod jus nostrum civile pervellit.*

PERVERTERE. Cluent. 39. Quintius Junium pervertit: h. e. eo redegit, ut condemnaretur, adeoque omnibus ornamentis fortunae privaretur.

PERVIDERE. Att. XII. 38. oportere jam pervideri animi infirmitatem. IV. 11. videbo te et pervidebo.

PERVULGARE. Att. XII. 45. tu vero pervulga Hirtium: i. e. librum ejus.

PERUSTUS. ad Div. XIII. 15. hominem perustum gloria, volunt incendere.

PES. *quomodo a numero differat, v. Orat. 64. et supra in v. Numerus. * pars terrae exigua. Att. VII. 22. pedem in Italia video nullum esse, qui non in istius potestate sit. * in navibus pedes sunt funes, quibus interiores veli anguli versus puppim trahuntur. Or. III. 40. pes in navi. Att. XVI. 6. pedibus aequis. ubi v. Graev. cf. Vossium ad Catull. Ep. 4. pag. 12. est leni vento. * Cluent. 13. constituit ante pedes, etc. dicitur de eo, qui coram tribunali, aut subsellis iudicium constituit. * Saepe etiam servi dicuntur esse ad pedes, circum pedes, etc. Verr. I. 36. homines circum pedes habebat. Deiot. 1. servum a Legatorum pedibus abduxit. * Sen. p. R. 4. ne pedibus iret. de Senatoribus pedariis, de quibus supra. cf. Discessio. * pedibus trahi, est pessime atque*

atque iniquissime tractari. ad Div. VII. 31. de iudiciis non laboro: trahantur per me pedibus omnes rei. Att. IV. 16. per me illa pedibus trahantur. v. Victor. Var. Lect. XXI. 24. qui ex Homero hoc proverbium repetit. * Vatin. 5. pedibus iter facere, est terra proficisci, et opponitur τῷ navigare. * Att. II. 1. poli de uno pede lororis queri: licet etiam alterum tollas. In quo est allusio ad formulam: pedem utrumque, pedes tollere; quod obsoeone dicitur. v. Manut. ad h. l. Lambin. ad Plaut. Cas. II. 8. 24. * ad Div. VII. 31. res ita contractae, ut neque caput neque pedes, int. appareant: e Plauto, qui aliquoties plene dixit.

PESTILENTIA. Agr. II. 27. in Salapinorum pestilentiae finibus. pro, pestilentibus f.

PETASATUS. ad Div. XV. 17. itineri paratus: quod in itineribus petaso utebantur, ad solem arcendum, ut e Sueton. Aug. 82. intelligi potest.

PETĒRE. de ictibus gladiatorum et athletarum. Quint. 7. caput petere. Or. 68. ut athletas, nec multo secus gladiatores videmus nihil nec vitando facere caute, nec petendo vehementer, etc. * ad se suasque partes allicere. ad Div. XIV. 1. qui ab his me amari putabam, qui invidabant, eos non sequebar, qui petebant. * est etiam actoris in causa privata. Flacc. 34. possessionem petere: int. a Praetore, qui dat possessionem. Rosc. C. 12. amplius se a nemine petiturum. cf. Verr. III. 11. etc. itaque is, in quem actio fuscipitur, unde petitur, dici solet Or. I. 37. ad Div. VII. 1. ubi v. Graev. * Att. III. 8. ille fortasse alium cursum petiuit: i. e. alia via, alio profectus est. Hanc formam dicendi illustrant Gronov. et Drakenb. ad Liv. XLIV. 2.

PETESSERE. petere. Tusc. II. 26. qui laudem hanc petessunt. Div. I. 11. terrasque petessit.

PETITIO. ictus. Catil. I. 6. petitiones corpore effugere, unde ad oratores traducitur, et eorum artificia, quibus adversariis nocere student. Or. III. 54. orationis ipsius, tamquam armorum, est vel ad usum comminatio et quasi petitio. in Caecil. 14. novi omnes hominis petitiones rationesque dicendi. * actio in aliquem, item postulatio a Praetore, ut jus nostrum nobis concedat, tamquam hereditatis possessionem, etc. Brut. 5. cuius petitio lit. Rosc. C. 18. petitionem integram reliquit. Inv. I. 8. petitioni opponitur recusatio, quae est ejus, unde petitur.

PETITOR. actor, qui litem intendit, in causa privata: cui opponitur is, unde petitur. v. Petere. Or. I. 37. Quint. 13. Rosc. C. 14. Verr. III. 11.

PHALERAE. ornamenta equorum, (vel equitum. v. Drakenb. ad Silium XV. 255.). Verr. IV. 12. phalerae pulcherrime factae. Quo in loco fuerint phalerae, non consentire video doctos viros. Scheff. de Re Vehic. I. 16. p. 212. in fronte ponit, auctore Etymologo graeco, in Φάλαρα, ubi vocat προμετωπίδους ἀσπίδιοις, τὴν κόρυμπιν τὴν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων. Ita videntur dici a φάλοις, qui sunt ἀσπίδιοι κατὰ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλίας. v. Schol. ad Homeri Illad. l. 743. Heinsius ad Ovid. Met. VIII. 33. ponit in tergo: quod recte repudiat Burmannus, ad eum locum, putatque, fuisse in pectore. Quomodo ibi fuerint, utrum fixi tanquam clypeoli, an pensiles, non addit. Locus Plinii XXXVII. 12. suadet credere, pensiles fuisse. Vulgo argentaeas fuisse, dubitari non potest; v. Livius XXII. 52. aureas subinde per luxuriam factas, patet e Sueton. Aug. 35.

PHASELUS. Att. I. 10. XV. 17. est navicula longior et simul angustior, cum prora longe et oblique

que supra aquam porrecta: unde mira ejus velocitas.

PHILOLOGIA. ad Div. XVI. 2.

PHILOLOGUS. ad Att. XIII. 12. 29. ad Qu. Fr. II. 10. v. *Ind. Graec.*

PHILOSOPHIA. Or. 13. inest natura philosophia quaedam in hujus viri mente. Q. Fr. III. 1. ea villa tamquam philosophia videtur esse, quae objurgat ceterarum villarum insaniam. *Sed Faërus et Urfinus legunt: philosopha. *secta philosophica.* Or. III. 27. quae exercitatio nunc propria duarum philosophiarum videtur.

PHILOSOPHUS. *adj.* Tusc. V. extr. nostras philosophas scriptiones.

PICARIAE. loca in silvis, ubi, propter copiam picurum, pix coquitur. Brut. 22. liberi societatis ejus, quae picarias redemisset. *Hae picariae fuer, ut ex illo loco apparet, in silva Sila in Bruttis. Bruttia autem pix celeberrima; ut copiose docet magnus Bochartus in Canaane I. 33. p. 596. Itaque non erat, quare Conradus ad h. l. p. 162. corrigeret pecuarias. adde Burm. de Vectigal. c. 1. p. 14.*

PICTURA. Verr. IV. 1. pictura in textili, est vestis stragula, opere Phrygiò, acu picta, v. *Ju-nius de Pictur. p. 86.*

PICTUS. de oratione, significat genus dicendi, ornatum ornamentis iis, quae ingenium ostendunt, et suavitatem tantum habent. Or. 27. pictum orationis genus. Brut. 85. *Lyfia nihil potest esse pictius.* *Fin. V. 27. qui nunquam philosophum pictum, ut dicitur, viderunt.

PIGMENTARIUS. pharmacopola, quia inter pharmaca etiam ζωματα, pigmenta. v. *inpr. Sal-mas. ad Solin. p. 740. 741.* ad Div. XV. 17.

PIGNERARI. Phil. XIV. 12. Mars ipse ex acie fortissimum quemque pignerari solet: h. e. fortissimus quisque solet in acie cadere;

nam se maxime periculo offert. Pignerari est pignus capere, vel accipere; pignoris loco capere aliquid, et sibi asserere. v. *Budaeus ad Pandectas, p. 249. add. Heinss. ad Ovid. Met. VII. 621.*

PIGNERATOR. qui pignus capit a possessore, securitatis causa, possessorem nihil deterius in re, quam possidet, dum lis est, facturum. Verr. III. 11.

PIGNUS. Phil. I. 5. cogi pignoribus. Or. III. 1. pignoribus ablati coercere, *ibid. pignora concidere. i. e. frangere, comminuer.* Fuit genus coercionis, quo utebantur magistratus, inprimis Consules, in Senatores, qui parere, v. c. vocati in Senatum, nolent. *elegantur pignora dicuntur omnia ea, quae fiduciam faciunt, qualem quis se praestiturus sit. Att. VIII. 9. minus multa illi dederant reipublicae pignora. Phil. XIII. 4. magnis et multis pignoribus M. Lepidum resp. illigatum tenet. Ea pignora deinde enarrantur, et sunt partim commoda multa, quae habet in republ. et a republ., propter quae ej adversari non possit, partim documenta amoris in rempubl. ab eo jam edita.

PILA. Pil. 28. claudus pilam. v. *Claudus.*

PILUS. Q. Fr. II. 16. ego ne pilo quidem minus me amabo. Rosc. C. 7. ne ullum pilum boni viri habere videatur.

PINGERE. ornare. Brut. 37. verba pingere: quod sit tropis et σχημασι λέγειν. Att. IV. 5. bibliothecam mihi pinxerunt constructione et sittybis.

PINGUIS. de rebus philosophicis, est minus subtilis et acutus, sed popularis. Lael. 5. agamus pingui Minerva, ut ajunt: h. e. non utamur illa subtilitate Stoicorum. Acad. IV. 34. quod ipsi Antiocho pingue videbatur et sibi contrarium. *durus, minus suavis. Arch. 10. pingue sonantes poëtae.

PIN.

PINNA. *genus conchae*. v. Nat. D. II. 48. * *in piscibus pinnæ sunt, instrumenta natandi, loco pedum datae, ut ait Plinius; ut in avibus sunt instrumenta volatus: unde proverbialiter* Att. IV. 2. *pinnas alicui incidere: ubi tamen Graeviana habet pennas.*

PINNOTERES. *squilla*. v. Fin. III. 19. Nat. D. II. 48.

PISCINARIUS. *qui piscinis murenarum, aliorumque pretiosorum piscium, delectatur; qualis L. Lucullus fuit.* Att. I. 16. 17.

PISTRINUM. *carcer privatus, et ergastulum.* Q. Fr. I. 2. §. 4. *in publicani custodiam, vel in pistrinum.*

PIUS. ad Div. X. 24. *piæ propinquitates.* Balb. 16. *piæ et æterna pax.* Phil. XIII. 19. *piissimus, non latinum esse dicit Cicero.*

PLACARE. Tusc. II. 8. haec dextra Lernam, mactata excetra, placavit: i. e. *tutam reddidit. Sed videtur legendum, pacavit. Placari quidem mare dicitur, sed aliam ob causam, nempe quia tempestates iræ maris dicuntur: cum autem a praedonibus liberatur, pacari dicitur mare, non placari. Similis locus est Virgilii Aen. VI. 803. de Hercule: Erymanthi placarit nemora: ubi recte e MSS. pacarit reposuit Heinsius: quem vid. Has voces permutari notum est; vid. Drakenb. ad Silium II. 483.*

PLACATUS. Tusc. VI. 17. *libi ipse placatus: de homine tranquilli animi.* Quir. p. R. 1. *si mihi placata omnia fuissent: h. e. si nil adversi mihi accidisset.*

PLANE. *sine tropo.* Phil. VII. 6. *qui plene et latine loquuntur.*

PLANGUNCULA. *pupa, simularum cereum, ex graeco πλῆγυν.* Att. VI. 1. *inventae sunt quinque plangunculae matronarum.* v. Bosius ad h. l. *qui hanc vocem Cicero restituit, probante Lambino, Junio, etc. cum ante esset sine sensu langunculae, quod servavit Graevius. Reperit etiam Cie. Clav.*

in Cod. Bessarionis Manutius. cf. Spanhem. ad Callim. p. 711.

PLANUS. *impostor.* Cluent. 26. *Hanc vocem Viri docti restituerunt etiam Capitolini. in Anton. Phil. c. 13. Est etiam bis ap. Plin. XXXV. 10.*

PLATALEA. *avis.* v. N. D. II. 49.

PLAUSIBILIS. *valde placens populo.* Tusc. III. 21. *quoniam haec plausibilia non sunt, in sinu gaudeamus.*

PLAUSUS. Div. II. 26. *galli cantu plausuque alas premunt. gratia, laus.* Cluent. 47. *ex tota ista subscriptione rumorem quendam et plausum popularem esse quaesitum.*

PLENUS. *dives.* ad Div. VII. 9. *serius potius ad nos, dum plenior. abundans etiam in malam partem.* Prov. Conf. 8. *quis plenior inimicorum fuit Mario? magnus, copiosus.* Rose. A. 2. *in alienam pecuniam, tam plenam atque praeclaram, invaleris. Ceterum male huc traxit Graevius plenum convivium e Suetonio. vid. Burman. ad Suet. Caes. 49. plenum dicitur corpus carnosum et succulentum; opponiturque macilentum. v. Salmaj. ad Solin. p. 203. unde transfertur ad orationem, et opponitur jejuno, exsanguis, tenui. Off. I. 1. orationem latinam efficias plenioriorem. Or. III. 14. de horridis rebus nitida, de jejunis plena, de pervulgatis nova quaedam est oratio tua. ibid. 52. si habitum orationis et quasi colorem aliquem requiritis, est et plena quaedam, sed tamen teres, etc. in voce plenum est laus, si adjecta est suavitas. Orat. I. 29. neminem voce plenioriorem aut suaviorem mihi videor audisse. Sed etiam in vitio, cum abest suavitas, et significat vassum. Or. III. 12. cujus tu illa lata nonnunquam initaris, ut E plenissimum dicas. de verbis, opponitur contractioni aut alii diminutioni. Or. 47. sic loqui, nosse, judicasse vetant, novisse jubent et judicavisse. quali*

nesciamus, - - et *plenum* verbum recte dici, et *innumitum* usitate.

-PLERA. Læg. III. §. *antique pro pleraque: quoniam Lam- binus et Davis. malunt pluria. v. Lex. Fabri in h. v.*

PLUMBEUS. Tusc. I. 29. *plumbeus* in physiciis. Fin. IV. 18. o! *plumbeum* pugionem! ad Att. I. 13. illum *plumbeo* gladio jugulatum iri.

POEMA. Tusc. II. 11. *poëmata* lecta: de *epicis* ex aliquo *poëma- te excerpta*.

POENA. Cluent. 43. *poena* vitae, dicitur et *poena capitis et fortunarum omnium*. *Rosc. A. 24. *poenae* parentum. Verrin. I. 3. *poenae* civium. Phil. XIII. 20. patriae *poena*. Att. IX. 14. *poenas* alicujus persequi. In his omnibus significat ultionem injuriæ alicui factæ. *ad Att. XIV. 12. odii *poena* et doloris. Verr. II. 27. judicium de *poenis* compromissisque. *Furia ultrix. Pis. 37. o! *Poena*! o! Furia lociorum! Dom. 2. et forte sic est in quibusdam, quæ ante adduximus. cf. Drakenb. ad Sil. II. 551.

POENIRE. *antique propunire*. Tusc. I. 44. Sic habent etiam Codd. quidam Milon. 31. item Balb. 7. ubi v. Not. Sic antiqui dicebant: Poenicus, moenera, moeri, pro Punicus, munera, muri. v. Drakenb. ad Sil. I. 602. et Heins. ad Virgil. Aen. XI. 332. Tusc. I. 44. *poeniantur* pro *puniant*.

POENITET. *poenitere* nos ejus rei dicimus eleganter. quæ parva est, quacum contenti non sumus, quæ nobis non placet, cui parum tribuimus. Or. 37. non *poenitet* me, quanta sint. *Or. III. 9. *poenitet* memet mei. ad Div. I. 7. fortunæ meæ ne me nimis *poeniteret*. Tusc. V. 18. sapientiam nunquam sui *poenitet*. ad Div. VI. 1. fortunæ suæ maxime quemque *poenitet*. Div. I. 15. negat, se eorum auspiciorum *poenitere*. *cum nominativo. Inv. II. 13. utrum id facinus sit, quod *poenitere* fuerit necesse. Tusc. V. 28. nihil, quod

poenitere possit, facere. cf. Corst. ad Sallust. Jug. c. 85. p. 798.

POETICE. *poëtarum more*. Fin. V. 4. *poëtice* loquar.

POLITE, de genere scribendi tenui, est acute, subtiliter: de quibus suis locis. Brut. 19. quædam limantur *politius*. ibid. 30. Mucius enucleate ille quidem et *polite*, nequaquam autem ea vi et copia, etc.

POLITICUS. Or. III. 28. qui ex particula parva urbis ac loci nomen habent, et Peripatetici philosophi, aut Academici nominantur: olim autem, propter eximiam rerum maximarum scientiam, a Graecis *politici philosophi* nominati, universarum rerum. nomine appellabantur.

POLLICERI. Phil. VIII. 2. pecunias in remp. *polliceri*.

PONERIDIANUS. vid. *Postmeridianus*.

POMOERIUM. Nat. D. II. 4. *pomoerium* intrare. Quid sit *pomoerium*, videant tirores ap. Liv. I. 44. ubi v. Perizon. Locus alter classicus de *pomoerio* est ap. Tacit. A. XII. 24.

POMPA. *proprie est, quam nos hodie vocamus, eine Procession, ein Aufzug*. Offic. I. 36. *pompæ* ferula. [Mil. 13. de *pompæ* funebri. R.] *deinde, quia illæ *pompæ* magnifice erant apparatus, propterea transfertur ad orationem generis demonstrativi, in qua omnibus ornamentis locus est, et quæ imprimis ad ostentationem ingenii et eloquentiæ pertinet, et orationi forensi opponitur. Tusc. IV. 21. e rhetorum *pompæ*. Orat. 13. verum hæc eloquentia ludorum atque *pompæ*; nos autem jam in aciem dimicationemque veniamus. Or. II. 22. sed eorum oratorum partim in *pompæ*, partim in acie illustres esse voluerunt. *Att. XIII. 28. hunc de *pompæ*: hominem vanum et gloriæ nimis cupidum.

PONERE. *abjicere, deponere*. Or. 59. *ponere* ambitum. Or. III. 12. *ponere* vitia. ad Div. VIII. 6.

can-

candide ponere inimicitias. * *afferre, conuenire, dicere in disputatione et oratione.* Coel. 7. *posuisti enim, - conjurationis hunc participem fuisse.* Verr. II. 38. *tantum verbo posuit.* cf. Fin. II. 26. Legg. II. 3. Quir. p. R. 7. Planc. 29. *huc refer illud:* ad Div. IX. 15. *ponor ad scribendum.* * *pecunia etiam dicitur poni, cum foeneri datur.* Verr. III. 70. *cum posita esset pecunia apud eas societates, unde erat attributa, binis centelimis foeneratus est; unde deinde metaphorice sumtus, beneficium, tempus, poni dicitur.* * *ponere quaestionem dicitur, qui jubet, de re aliqua dicere, cujusmodi quaestiones hinc *σίστης* appellantur.* ad Div. IX. 26. Tulc. I. 47. Or. I. 22. 33. II. 1. etc. Or. II. 41. *res posita ad dicendum.* * *apponere, subornare, item constituere.* ad Div. VIII. 12. *ponere alicui accusatorem.* Sull. 28. *judicem ponere.* * *tamquam concessum et verum sumere.* Div. I. 52. *hoc autem posito atque concesso.* Caecin. 11. *est haec res posita, quae ab adversario non negatur.* Sic et dictum videtur Brut. 45. *si lectio sana est.* * *Att. V. 3. ponere aliquem in gratiam apud aliquem.* vid. *Gratia.* * *ibid. XI. 22. ut multos dies in oppidum ponat.* *Manutius interpretatur: dies consumat in itinere ad oppidum.* * *ibid. XII. 51. hoc metuere, alterum in metu non ponere: h. e. non timendum putare.*

PONTIFICES. *sunt communes sacerdotes omnium Deorum.* vid. Legg. II. 8. *divisque aliis sacerdotes, omnibus Pontifices, lingulis Flamines sunt.* *Inter Pontifices autem princeps fuit, Pontifex Maximus: reliqui distinguuntur in majores et minores.* *Majores patricios, minores, quorum mentio Har. R. 6. plebejos statuit Guther. Jur. Pontif. I. 17. 22. Livius contra XXII. 57. scribas Pontificum suis temporibus Pontifices minores dictos ait, quem sequi debemus.*

Sed Gutherii, Pinvinii et Ruperti errores de Pontificibus minoribus refellit Noris. ad Cenotaph. Pis. Disf. I. c. 5. ubi totum Ciceronis (Harusp. R. 6.) de Collegio Pontiff. locum difficilem planissime explicat. *Dukerus autem ad Livium I. c. consentiens Norisio in eo, quod Pontifices minores putat non pertinuisse ad Collegium Pontificum, quod proprie dicitur, credit, olim unum tantum talem scribam fuisse, nixus loco eodem Livii, post auctum numerum. van Dulen autem plane repudiandus est, qui Dissert. ad Marm. ant. pag. 198. Pontificem minorem putat Regem sacrorum fuisse: cum et ap. Ciceronem I. c. et Mucruv. Saturnal. I. 15. clare distinguuntur.*

POPA. *caupo.* Mil. 24. *ubi v. Abram.*

POPULARIS. *qui est ex eodem populo, δημοτής.* Legg. I. 23. *non popularis alicujus definiti loci, sed civis totius mundi.* Att. X. 1. *Solon, popularis tuus.* * *a populo tributus, ortus.* Dom. 13. *honor popularis.* Phil. XI. 7. *imperium populare semper ventosum est.* Legg. II. 4. *lex popularis.* * *populo usitatus, ad ejus captum accommodatus.* Off. II. 10. *popularibus verbis utendum et usitatis.* Orat. II. 38. *popularis trutina.* * *popularis porro est idem, qui civilis, bono sensu, dicitur.* Fin. V. 23. *homo habet innatum quiddam civile et populare, quod Graeci πολιτικόν vocant.* * *studiosus populi, ejusque gratiam captans, etiam cum detrimento reipubl. et contra honestatem, de quo est locus classicus Sext. 45. quem tirones legunt.* Off. I. 25. *alii populares, alii studiosi optimi cujusque, etc.* *Sed paullo honestius Agr. II. 1. popularem Consulem se futurum pollicetur; nempe vere, non ficto et fallaciter popularem, ut est Dom. 29. hinc ratio popularis, ad Div. I. 2. Sext. 35. Donit. 33. Petit. Conf. 11. de*

partibus popularium, quas aliquis amplexus est, s. studio gratiae populi captivum. *populo gratus, probabilis. in Caecil. 3. nomen censorium jam populare et plausibile factum est. Att. X. 4. quod putaret, *popularem* esse clementiam. Agr. II. 4. quid est tam populare, quam pax? **illustris, pervagatus, speciosus.* Agr. II. 1. *popularis* laus et lux. Acad. IV. 2. quorum ad illustres et *populares* laudes has etiam minus notas adjungimus. *ibid.* gloria popularis. Petit. Conf. 13. tota petitio, cura, ut pompae plena sit, ut illustris, ut splendida, ut popularis. *ad *populum* movendum, incitandum, aptus. Verr. I. 58. quid tandem erat in illo puero *populare*? quid invidiosum? *ibid.* non illius aetas, sed causa: non vestitus, sed fortuna popularis videbatur. *ibid.* neque erant hae lacrymae *populares* magis, quam nostrae, etc. *Or. II. 38. *popularis* lapsus, et Tusc. V. 36. *popularis* offensio, de iis, qui in re aliqua, oratione, actione *populum* offenderunt. Or. 44. oratio popularis: h. e. ad *populum*. Q. Fr. I. 1. *popularis* accessus ac tribunal. **Exquisitus* ac durius illud est Sext. 30. *popularis* sacerdos, de Clodio, per ironiam, qui in sacrum Bonae Deae irruerat, ubi pro *populo Rom.* sacra fiebant.

POPULARITER. more populi, ut *populus* intelligere possit. Legg. I. 6. *populariter* loqui. Fin. V. 4. *populariter* scribere. **seditione, invidiose.* Verrin. I. 58. me *populariter* agere, etc. Off. II. 21. in agendo multa *populariter*, tum illud male. v. *Populeris*.

POPULUS. Verr. I. 42. ut quaestio ejus ad *populum* pertineat. Legg. III. 16. iudicium populi. Haec quomodo capienda sint, v. in Ind. Legg. Lege tubelluria Cassia.

PORCUS. Legg. II. 22. porco semina piaculum pati. v. Davis. ad h. l. et quos ibi laudat.

PORRECTUS. Attic. V. 18. ne quid inter caesa et porrecta, ut

ajunt, oneris mihi addatur aut temporis. Proprie est tempus interjectum inter victimae mactationem, et extorum in aram impositionem, quo tempore dari licet. Exta porrecta, sunt exta data Deo, ut ait Ovid. Fast. I. 51. Inter caesa et porrecta autem, per proverbium, nobis aliquid dicitur accidere, cum accidit, dum aliis rebus intenti sumus, aut absumus, neque nobis ab eo possumus cavere.

PORRO. Fin. V. 26. ea nos mala dicimus, sed exigua, et porro minima. Quidam interpretantur: sane, profecto. Ego, atque adeo.

PORTENTUM. unde dicatur? Nat. D. II. 3.

PORTICUS. ambulatio columnis suspensa circa templum, et in aedibus privatis in atrio, impluvio, item ante aedes, qua a pluviiis, et solis ardore defenderentur. Verr. IV. 40. Sopatrum a porticu, in qua sedebat, etc. cf. Q. Fr. III. 1. Dom. 44.

PORTITORES. sunt operae publicanorum, qui portoria redemerunt, quae in portu sedebant, merces excutiebant, et portorium exigebant. In quo cum iniquius et acerbius versarentur, omnibus hominibus invidi erant, ut etiam e libris sacris constat. Num qui ibi memorantur telonarii, sunt portitores, operae publicanorum, non publicani. v. Agr. II. 23. ubi Turnebus male publicanos interpretatur, qui ei error cum multis communis est, et ab Ascensio haustus. Valin. 5. ad Q. Fr. I. 1. §. 11. Off. I. 42. vid. Casaubon. ad Theophrast. c. 6. Burmann. de Vectigal. p. 140.

PORTORIUM. vectigal, quod in portu pro mercibus solvitur. Font. 5. portorium vini. Verrin. II. 75. portorii viceliana: h. e. vicissim mercium, quam portorii loco solvebant. Inv. I. 30. portorium locare. cf. Att. II. 16. Pis. 36. etc. de portorio omnium optime egit Burmann. l. c. c. 5.

POR-

PORTUOSUS. ad Div. VI. 20. *navigatio portuosa: h. e. in qua multi portus patent.* Orat. III. 19. *mare portuosum, est portubus frequens.*

PORTUS. Caecin. 34. *portus supplicii, vocatur exsilium, quod in exsilium damnati eunt, ut supplicium fugiant.*

POSCERE. provocare. Verr. I. 26. *poscere majoribus poculis. v. Aesc. Rosc. Amer. 5. quos populus poscit: int. ad supplicium: ductum e ludis gladiatorii, in quibus populus interdum flagitare gladiatores notos ab editore ludorum solebat: v. Sueton. Aug. 44. haec gladiatorum paria postulatia dicuntur a Seneca Ep. 7. et opponuntur ordinariis. Verbum postulare saepe sic dicitur. vid. v. c. Suet. Calig. 80.*

POSSE. bene valere. Tusc. II. 19. *possunt oculi, potest caput, latera, pulmōnes, possunt omnia.*

POSSESSIO. de agris, praediis. Att. VI. 1. *iter feci per ejus possessionem.*

POSSESSOR. Agr. I. 5. *invidiae aut pestilentiae possessor: h. e. agrorum pestilentium, et invidiam possessoribus afferentium.*

POSSIDERE. vindicare sibi ut suum. Herenn. I. 11. v. Not. ad Tacit. Agric. 18. *item occupare, Verr. III. 68. Agr. I. 2.*

POST. Verrin. I. 7. *post hunc statum reipubl. h. e. a quo tempore hic est status reip.*

POSTERITAS. de tempore futuro. Catil. I. 9. *in praesens tempus - in posteritatem.*

POSTMERIDIANUS. Or. 47. *pomeridianas quadrigas, quam postmeridianas libentius dixerim. Apud veteres saepe fit mentio matutinorum et meridianorum; qui sunt gladiatores dicti a tempore, quo edebantur. Illi dicuntur etiam bestiarum. v. Sueton. Claud. 34. ad quem locum v. Torrent. et Lips. Saturn. II. 15. qui de utroque genere erudite agunt. Dabantur autem meridiani, ut, quemadmodum Seneca l. c. ait, oculi*

a crudeli spectaculo matutinorum rescicerentur. Atque eandem ob causam post gladiatores, tempore pomeridiano, dabantur interdum Circenses ludi, quorum sunt quadrigae. Itaque Augustin. Confess. l. VIII. Circenses diserte appellat spectaculum pomeridianum; quem locum debco Torrentio, qui eum l. c. attulit: hinc Ciceronis quadrigas pomeridianas intellige.

POSTERIOR. improbius. Prov. Conf. 4. *sic fortuna cum improbitate certavit, ut nemo posset, utrum posterior, an infelicius esset, judicare. Viri docti laudant ad h. l. Turneb. Advers. XX. 9. Pil. 27. nihil scitote esse luxuriosius, nihil libidinosius, nihil posterius, nihil nequius. Sic Rosc. A. 47. postremi homines.*

POSTLIMINIUM. ἐπ'αυδος, re-versio, reditus. Topic. 8. *quae a nobis alienata sunt, cum ad hostem pervenerint, et ex suo tanquam limine exierint, cum redierint ad idem limen, postliminio dicuntur redire. Sed totus ille locus, et ibi Boethius legendus. cf. Or. I. 40. Balb. 11. postliminio fieri potest civitatis mutatio. ibid. 12. civi Romano licet esse Gaditanum, sive exilio, sive postliminio, etc. h. e. si redierit Gades, ubi ante civis fuerat, quam civis Romanus factus erat, et ejus civitatis jus recipit, civitate Rom. accepta amissum. ubi v. Graev. et Salm. ad J. Att. c. 26. quem Graev. laudat. Intt. ad Caji J. I. 6. 2. Menag. Am. J. C. 39.*

POSTULARE. saepe dicitur sensu forensi, in quo proprie est, in causis privatis, Praetorem rogare, ut liceat, actionem alicui intendere: in causis publicis autem, ut liceat, nomen deferre; unde per metonymiam antecedentis pro consequente, pro accusare dicitur. Exempla haec sunt, et quidem posterioris generis: nam prioris nullum animadverti. Q. Fr. III. 1. *Gabinium tres factiones postulavit.* ad Div. VIII. 12. *Appium*

*eadem lege postulavi. locus clarissimus est in Caecil. 20. nuper cum in Gabinium -- Piso delationem nominis postulatet. Sed in universum postulare de omni desiderio apud Praetorem exposito dicitur. Mil. 20. servos postulare in quaestionem. Sic est saepe in Verrinis. v. inpr. Sigon. de Judic. l. 20. II. 9. *Esi etiam verbum mathematicorum. Off. III. 7. ut geometrae non omnia solent docere, sed postulare, ut quaedam sibi concedantur: -- sic ego a te postulo, ut mihi concedas, etc. *postulare etiam dicuntur provinciales et socii, cum aliquid decerni, constitui sua causa in Senatu R. potunt. Balb. 15. Gaditani a Senatu de foedere postulaverunt. etc. v. Postulatum.*

POSTULATIO. *in sacris est prodigium, quo Dii postulant aliquid, irae suae avertendae causa fieri, unde deinde pro ipso sacro piaculari dicitur. Har. R. 10. postulationes esse Jovi, Saturno, etc. ibid. 14. eodem ostento Telluri postulatio deberi dicitur. v. Graev. ad c. 10. *verbum forense est, eum significat petitionem apud Praetorem, ut liceat, nomen deferre alicujus. ad Div. VIII. 6. inter postulationem et nominis delationem uxor a Dolabella discessit. Ligar. 6. primus aditus et postulatio Tiberonis haec fuit, velle, se de Q. Ligarii scelere dicere. v. Postulare.*

POSTULATUM. *est petitio beneficii, quam socii et provinciales ad Senatum deferunt. Verr. II. 4. Siculi postulata Consulibus, quae non postulata, sed crimina in istum viderentur esse, ediderunt. cf. Postulare. *conditiones pacis. ad Div. XII. 4. Legati ab Antonio ad nos intolerabilia postulata retulerunt. cf. Att. VII. 15.*

POTATUS. *Tusc. V. 5. ista me non movent (argumenta) non solum, quia pervulgata sunt, sed multo magis, quia, tamquam leviter quaedam vana nihil valent in*

aqua, sic Stoicorum ista magis gustata, quam potata delectant.

POTENS. *gratiosus. Quint. 22. potentissimus Naevius. sed vid. Potentia.*

POTENTIA. *dicitur, ut opes, de gratia, auctoritate, multitudine amicorum et clientium, eloquentia, et omnibus rebus, quibus multum in republ. efficitur, in quam rem est locus Quint. 1. quae res duae in civitate plurimum possunt, eloquentia et gratia, etc. Mur. 11. erant in magna potentia, i. e. gratia, qui consulebantur. Caecin. 25. potentia quiescit. Sull. 7. nullam a me potentiam Sullam expectare. Quint. 2. et ad Div. XIII. 29. junguntur potentia et gratia. Mil. 5. potentiam suam ipse ita interpretatur: Senatum, non quod sentiret, sed quod ego vellem, decernere. Coel. 9. contra potentias hominum. cf. Off. I. 21. Or. I. 41. Quint. 9. Sed haec potentia est civilis et honesta: hinc contra ad Brut. 10. quandoquidem potentia jam in vi posita est et armis, ad Div. VI. 1. tubire potentiam victoris.*

POTESTAS. *in republica est magistratum, iudicium, et omnium, quibus aliqua pars reipubl. bello et pace, domi et foris administranda, commissa est, minus quam imperium. Quint. 2. est de iudice. Legg. III. 10. versari cum imperio et potestate in republ. Qu. Fr. I. 1. §. 10. quoniam in istis urbibus cum summo imperio et potestate versaris. Sed vid. Imperium. *jus in aliquem. Agr. II. 31. in potestate sua esse, de civitatibus liberis et sui juris. *facultas, copia alicujus rei. Dom. 29. potestas certorum hominum est. etc. Tusc. III. 5. ex potestate exire, quid sit? ubi v. Davies. Tusc. IV. 36. exire de potestate, hoc est, de consilio, de mente, de ratione. *Pluralis est Herean. II. 17. mansuetus in potestatibus fuisse, ostendetur. cf. Font. 12. Partit. 10. honores, potestates. i. e. munera provincialia et militaria.*

POTIOR. Fin. I. 4. *potiora ad legendum. h. e. in delectu praeferenda.*

POTIRI. Tusc. I. 37. si gentem aliquam nostram *potitutam* putem. hosc. Am. 25. Athenien- sium republ. dum ea rerum *potita* est: h. e. et sui juris fuit, et in sui potestate alias graecas ci- vitates habuit.

POTIUS. cum comparativo, Pil. 14. quaevis fuga *potius opta- tor. item cum malle*, Ligar. 2.

POTULENS. Nat. D. II. 56. qua esculentis et *potulentibus* iter pateret. Ita dedere, ex optimis Codd. MSS. Viri docti. Sed Da- visius tamen poculentis legit, quem vide.

PRAEBERE. Deiot. 12. assidui- tatem alicui *praebere*.

PRAEBITOR. Off. II. 15. est idem qui Parochus; ubi vid. ein *Lieferant*. Nisi quod praebitor etiam esse potest, qui sine redem- tione, quaeque de causa alteri praebet necessaria, sive de jure, sive sua sponte: quamquam etiam parochus sic dici potest. Verbum praebere saepe sic apud Latinos occurrit.

PRAECELLENTISSIMUS. Verr. IV. 44.

PRAECENTIO. est tibicinum, qui in ludis canebant tibiis, item, cum sacrificaretur. Har. R. 10.

PRAECEPT. Pil. 28. lubricum genus orationis adolescenti saepe *praecept*, i. e. in quo facile pec- cat.

PRAECEPTIO. Gr. *πρόληψις*. Partit. 36. est notio inchoata in animo.

PRAECERTATIO. aemulatio. Herenn. IV. 30.

PRAECIDERE. recusare, ne- gare. Att. X. 16. quod quia plane praeciderat. *ibid.* VIII. 4. plane, sine ulla exceptione praecidit. * Cato 16. brevi praecidam: h. e. paucis dicam, paucis rem expe- diam. * Att. IX. 6. praecidere na- ves. i. e. rostra defringere, ne usum militarem habeant. v. Schef- ferus de Re nav. p. 125.

PRAECIPERE. Att. VIII. 11. quodcunque tu consilium *praece- pisses*. v. Not. *ante capere, prae- vertere cogitatione, factis, etc. Off. I. 23. praecipere cogitatione futura. cf. ad Div. IV. 16.

PRAECIPITANS. *praeceps*. Ra- bir. Post. 1. praecipitantes impelle- re. Sull. 31. praecipitans republ.

PRAECIPITATUS. ad Div. XI. 23. aetate praecipitata: h. e. summa.

PRAECIPUUM. *πρόημνον*. Fin. III. 16.

PRAECISE. nulla exceptione addita, absolute. Att. VIII. 4. praecise negare. *omisso verbo aliquo, brevitatis causa. Nat. D. II. 29. exitimas; ab his providen- tiam fingi, quali quandam Deam, sed id praecise dicitur. v. locum.

PRAECISIO. Or. III. 53. est figura ἀποσιώπης.

PRAECONIUM. vitae genus, quod est praekonum. ad Div. VI. 18. qui praekonium facerent. *praekonis proclamatio. Rabir. Post. 17. o! meum miserum acer- bumque praekonium! ad Div. VII. 24. addictus Ilipponaeteo praeco- nio. Sed h. l. est metaphoricè. v. Addictus. Att. XIII. 12. Ligariana praeclare vendidisti (laudando ven- dibilia fecisti). Posthac, quicquid scripsero, tibi praekonium dese- ram: h. e. te venditorem, lauda- torem constituam.

PRAECONIUS. Quint. 31. quae- stus praekonius: qui fit praekonio faciendo.

PRAECULTUS. praeparatus, Partit. 13. quidam perfecti habitus, ad virtutem quali praecultus.

PRAECURSIO. praegressio, praeparatio. Tpp. 15. praecur- sionem adhibent ad efficiendum.

PRAECURSOR. Verr. V. 41. hunc praecursorem habebat et emissarium.

PRAEDIATOR. interprete Sal- maf. Mod. usur. c. 16. est, qui praedium publico obligata et ven- denda emit, adeoque, ut Grono- vius de Centes. et Uncis p. 516.

interpretatur, pecuniam suam in praediis habet. Att. XII. 14. 17. *Atque hanc esse ejus verbi vim, Gloss. Philoxeni et analogia docent. Gloss. praedicator, ἐν τῇ ἐπαγορῇ.* Sed Balb. 20. hanc vim habere non potest: Scaevola cum de jure praedictorio consulere-
retur, consultores suos nonnumquam ad Furius et Calpurnius, praedictores rejiciebat. Itaque Manutius interpretabatur cum Budaeo aliisque: peritus juris praedictorii. Et profecto, si locus sanus est, aliam vim h. l. verbum habere non potest; inprimis cum Furius et Calpurnius JCI fuerint. Sed Salmas. l. c. vocem praedictores delendam censet. Quoniam autem omnes libri MSS. et editi eam servant, durum mihi hoc videtur. Ac potest fortasse ratio inveniri, qua possimus rem expedire. Mihi sic in mentem venit: Proprium quidem verbi vis est, quem Scaevola tradit. Sed quoniam praedictores, qui praediis publico obligatis emendis quaesum faciebant, operam dabant, ut hanc partem juris, de praediis publico obligatis, commodi sui causa, accurate cognoscerent, ut sunt apud nos mercatores majores juris cambialis, quod vocant, plerumque non minus, quam JCI, periti: propterea fieri potuit, ut praedictor etiam diceretur, qui juris praedictorii peritus esset. Itaque Furius et Calpurnius JCI, non pares Scaevolae, sed, quia iidem praedictores, propterea juris praedictorii peritiores ipso Scaevola, Judicent, qui me sunt doctiores et acutiores. Et vidi, Gesnerum, Vir. Ill. hanc rationem probare.

PRAEDICTORIUS. Balb. 20. cum Q. Mucius de jure praedictorio consuleretur: h. e. de eo, quod ad praedia publico obligata, et e lege praedictoria vendenda pertinebat. *Gloss. praedictorius, πρὸς τοῖς ἐπαισίοις.* Hujus juris quaedam sunt ad Div. V. 20. vid. Salmas. Mod. usur. c. 16. Interpre-

tes ad Sueton. Claud. 9. ubi Burmannus memorat, dissertationem de hoc jure scripsisse Graevium filium, quae etiam hic, Lipsiae, recusa est a: 1741. Sed praeter Sulmastiannam nihil novi habet. Plura et meliora dat Bachius V. C. in Disp. ejusdem argumenti. Loca ad jus praedictorium pertinentia sunt apud Ciceronem Verrin. I. 54. ad Div. V. 20.

PRAEDICABILIS. *laudabilis.* Tusc. V. 17. praedicabile nihil est in vita misera.

PRAEDICATIO. *praeconium.* Agr. II. 18. ipsi praeconum praedicationem acerbam futuram. **jactatio.* Act. I. in Verr. 1. sua spe ac praedicatione.

PRAEDITUS. *in partem deteriore.* in Caecil. 2. praeditus scelere. Tusc. V. 14. non ut parvo metu praeditus sit, sed ut nullo. Sic spe praeditus, est Act. I. in Verr. 3.

PRAEDIUM. Verr. III. 86. habet in nimis, in urbanis praediis. Praedia urbana sunt apud JCI omnia aedificia, sive in urbe, sive in villa, ad urbanorum modum facta. Justinian. Instit. II. 3. et l. 198. de Verb. signif. add. Burm. ad Suet. Claud. 38. et Christum nostrum in Villatic. p. 89.

PRAEESSE. Or. I. 55. clarissimi, cives ei studio etiam hodie praesunt: h. e. ei operam dant, et in eo excellunt. ad Div. I. 7. temporibus atque laudi meae praefuisti: h. e. plurimum me juvisti, mihi que favisti. Or. I. 10. Frequens est in Epistolis, rebus non modo interesse, sed etiam praeesse: quod nihil aliud est, quam consulendo, curando, providendo rem juvare. JCI dicitur praeesse controversam intendenti, quem consilio juvat, cui formulas dat. etc. Verr. III. 77. praefuisti in provincia.

PRAEFECTURA. *civitas, quae neque suas leges, neque suos magistratus habet, sed aut a Praetore R. aut a Praefecto, quem Praetor dedit, administratur.*

Ra.

Rabin. Perd. 8. *omnis praefectura regio, vicinitas vestra.* cf. N. D. II. 2. v. *de praefecturis Sigon.* Ant. Jur. Ital. II. 10. sq. *munus Praefecti, in exercitu.* (v. Praefectus.) Att. VI. 1. *praefecturas sumere.* ibid. *dare et deferre praefecturam.* ib. V. 21: *petere praefecturam.*

PRAEFECTUS. in Caecil. 17. *Praefectus Antonii.* Balb. 28. *Praefectus fabrum.* Praefectorum genera quatuor fuere. Nam fuere Praefecti alarum, qui equestribus turmis praecerant, Praefecti evocatorum, Praefecti fabrum, et civitatum denique, h. e. qui a magistratu provinciali in eas civitates mitterentur, in quibus ipse assidue esse non posset, ut jus dicerent. De singulis vid. accurate disputantem Munut. ad Cic. Ep. ad Div. II. 17. Sed hi Praefecti omnes militares, aut in provinciis fuere: quibus adde cum, qui a Praetore Rom. in Italia in praefecturam mittitur, v. Praefectura. Praefectus morum, ad Div. IX. 15. est Censor: qui et moribus civium praesse dicitur. Cluent. 43.

PRAEFERRE. ostendere. Rosc. A. 31. *praefers avaritiam: pro praetere, ut nōnulli legi volunt.*

PRAEFICERE. cum in. Sext. 18. *extr. in exercitu praefecerat.* v. et Praesse.

PRAEFINIO. praecipio, praescribo. Verr. V. 68.

PRAEFRACTUS. de oratore, est durus, asper, minus suavis et laevis. Or. 13.

PRAEFULCIRE. Att. V. 13. *praefulci atque praemuni.*

PRAEGNAS. antiquae pro praegnans. Att. I. 10. v. Intt.

PRAEJUDICARE. Legg. III. 20. de iis Censores praejudicent. v. Praejudicium: unde Cluent. 2. ne quid huc praejudicati asseratis.

PRAEJUDICIUM. in Caecil. 4. non praejudicium, sed plane iudicium iam factum putatur. Inv. II. 20. *praejudicium capitis.* i. e.

quod ad crimen capitale pertineat, unde reus fiat capitis.

PRAEMIUM. *pradono simpliciter.* Tusc. V. 7. *refertus praemiis donisque fortunae.*

PRAEMOLESTIA. Tusc. IV. 30. *metum praemolestium appellabant.*

PRAEMUNITIO. Orat. II. 75. in homines caros, iudicibusque iucundos, sine ulla praemunitione orationis invehi. Nempe praemunio est, cum antea quaedam dicimus, quibus efficitur, ut reliquam orationem minus aegre ferunt iudices. Exempla huiusmodi praemunitionum sunt in Or. pr. Murena, Flacco, Ligario, Marcello.

PRAEMUNIRE. Legg. I. 12. quae praemuniantur omnia reliquo sermone disputationisque nostrae, quo facilius, ius in natura positum esse, intelligi possit: h. e. quibus via et aditus munitur atque paratur, etc.

PRAENOTIO. notio insita. N. D. I. 17. v. Notio.

PRAEPESAVIS. Div. I. 47. *quae volatu auspicium facit.*

PRAEPOSITUS. Fat. 18. *et alibi: praepositae causae.* i. e. quae adsunt: nisi legendum propositae.

PRAEPOSITUM. προπυτων. Fin. III. 16. Acad. I. 10.

PRAEPOSITIO. de eadem re. ibid.

PRAEPOSTERUS. Or. III. 13. *praepostera tempora, sc. verborum, cum imperfectum, et plusquamperfectum, aut alia permutantur.*

PRAEPOTENS. Or. I. 43. *ive quem ista praepotens et gloriosa philosophia delectat.*

PRAERIPERE. ante capere, antevertere. Att. X. 25. *non praeripiam, sed expectabo consilium.*

PRAEROGATIVUS. Plane. 20. *praerogativa centuria.* Sen. p. R. 7. *praerogativae cultos.* Div. II. 35. *reserre praerogativam, dicitur rogator centuriae, cum suffragia Consuli renunciat.* Q. Fr.

II. 25. in *praerogativa* praenunciare. etc. *Sic dicitur centuria, vel tribus, quae per sortem accepit jus primum ferendi suffragii. Et quia a ceteris centuriis, vel tribubus, semper fere creabatur, quem praerogativa crearat, (vid. Muren. 18. Planc. 20.) et quia hoc quoque spectabatur, ut praerogativa nomen haberet boni ominis, (unde Div. II. 40. praerogativa, omen comitiorum dicitur); propterea accidit, ut praerogativa pro bono omine, et significatione aliqua diceretur. ad Div. XV. 5. supplicatio est praerogativa triumphi. Act. I. Verrin. 9. dedit praerogativam suae voluntatis ejusmodi, ut eam pro praerogativa reddidisse videatur. ubi v. *Ascon.* Sed in primis de hac re omni legendus Gronov. *Obs. IV. 1.* * Mur. 18. praerogativum omen. v. *Not.**

PRÆROGATUS. Planc. 20. cuius in honore non unius tribus pars, sed comitia tota comitiis fuerint praerogata. v. *Not.*

PRÆS. qui aut suo aut alterius nomine praediis populo caveat. ad Div. II. 17. praedes pecuniae publicae. cf. *ibid.* V. 20. Rabir. Post. 4. Phil. II. 29. * dicti tamen in vitibus privati fidejussores, qui praediis cavebant. Verr. I. 45. pro praede litis vindictiarum cum satis accepisset. Pro praede est praede, vel praedibus. *Sic* Verr. II. 51. pro suffragio, est suffragio, vel suffragiis. v. Gron. *Obs. IV. 1.* Verr. I. 54. consuetudo in bonis praediis praediisque vendendis: ubi vid. Graev. Formula praedibus ac praediis cavere populo, est etiam ap. Liv. XXII. 60. De praedibus v. inpr. *Salmas. Mod. usur.* c. 16.

PRÆSAGITIO. facultas praefagiendi. Div. I. 81.

PRÆSCRIBO. Or. III. 2. auctoritatibus praescriptis. sc. SCto. *Sic enim legendum. v. Perferibere.* * Vat. 2. quibus jam praescribis, i. e. praedictis. v. *Not.*

PRÆSCRIPTIO. Acad. IV. 46. hanc esse praescriptionem naturae, i. e. legem, praecceptum. * Agr. II. 9. praescriptio legis, sunt nomina auctorum,latorum, quae legi praescribuntur. ad Div. V. 2. SCtum ea praescriptione est, etc. quod capiendum vel de nominibus eorum, qui scribendo assuissent, quorumque nomina praeposita essent, v. *Manut. ad h. l.* vel potius de verbis iis, quibus retulerat Cicero ad Senatum de Metello; in quibus scilicet est causa decreti Senatus, quaeque honorifica erant. Praescriptio pro causa, praetextu est ap. Caes. B. C. III. 32. * in Lex. Fabri laudatur ex Orat. pr. Rosc. C. 2. praescriptio pro actione. Sed ibi bonae editiones recte habent perscriptio: quae lectio vera est: jungitur enim tabulis s. libris. v. *Perscriptio.* Saepae autem haec duo verba confunduntur, ut Or. I. 58. ubi v. *Pearcius.*

PRÆSENS. certus, magnus, ad Div. I. 9. fructus praesentiores tulisses. ad Div. XV. 4. praesentes insidiae. * in rem praesentem venire. Or. I. 58. Caecin. 7. est proprie, in eum locum, de quo controversa est: deinde, coram adesse ipsum. v. *Graev. ad Offic. I. 10. cf. Gellium XX. 10.* * conspicuus, manifestus. Catil. III. 9. illud porro nonne ita praesens est, ut nutu Jovis factum esse videatur?

PRÆSENSIO. notio insita, *πρόησις.* Nat. D. II. 17. * divinatio. Div. I. 1.

PRÆSENTIA. Forma: in praesentia, est saepe apud Ciceronem, v. e. Dom. 11. Male reprehendit Stephanus in Pseudo-Cicerone p. 95.

PRÆSENTIRE. de notionibus insitis. N. D. II. 17. cum, talem esse Deum, certa notione animi praesentianus.

PRÆSIDERE. dicuntur magistratus, cum in solenni et publico loco sella curuli sedent. Vat. 7. praesidentibus in templo duobus,

non

non Consulibus, sed etc. *Gruteriana habet, sedentibus, quam secuta est Graeviana: sed aliae habent: praesidentibus, quod est etiam in Cod. Erfurt. quam lectionem probō. Est enim hoc verbum solenne in hac re, quo saepe usus est Suetonius, v. c. Aug. 26. 35. De iudicibus in subselliis suis sedentibus, idem verbum est Mil. 87. *tueri, Phil. V. 13. *Gallia dicitur imperio Rom. praesidere et semper praesedissee. vi locum.*

PRAESIDIA. milites aliquo loco defendendi causa positi, ut in castris, oppidis, pontibus, portis, saltibus. Formula: in praesidiis alicujus esse, ut Ligar. 9. 10. ad Div. XIII. 19. est, esse apud exercitum alicujus, in castris, etc. Gr. οὐκ ὁμοιοῦται. add. Duker. ad Livium, cui frequens est haec forma dicendi, XXXVIII. 11.

PRAESTANTIA. cum genitivo, Off. 1. 23. cum magna excellentia et praestantia animantium reliquarum: h. e. ut longe praestet cetera animalia. Sic Or. II. 52. praestantia fortunae, cum sc. est major aliena.

PRAESTARE. Planc. 1. sin omnia praestitero: h. e. inesse demonstravero. *pro praehere. Pil. 32. Senatui sententiam praestare. sc. dicendo. *aliquem praestare dicuntur, qui spondent pro eo, qualis sit, aut futurus sit, aut, ut talis sit, qualis debet, aut qualem alii volant, efficit. Q. Fr. 1. 1. §. 3. esse circumspiciendum diligenter, ut in hac custodia provinciae non te unum, sed omnes ministros imperii tui sociis praestare videre. ibid. 4. hos his finibus praestabis, quos ante praescripsi, quos vero - horum non modo facta, sed etiam dicta praestanda sunt. *ad Att. VI. 2. nec satis est, se quemque praestare. ibid. quem ego praestare non poteram. Q. Fr. III. 8. Messalam Caesari praestabo: h. e. certo scio, cum, ut Caesar optat, Consulem fore. Legg. 1. 4. jus civile catenus exercuerunt,

quoad populum praestare voluerunt. intell. tatum, a periculo in causis forensibus, consilium, formulas actionum dando, cavendo, etc. sed mihi locus suspectus est. Interpretationem Davisi non admittant verba, et loca allata sunt ab hoc aliena, nec contextas patitur. Idem de Tarnebianae censendum. An scripsit: quoad populo probare potuerunt: vid. inil. capitis: s. q. populo probari voluerunt? *Similiter res dicuntur praestari, cum aliquis fidem facit, eas non eventuras, aut ita, ut volumus, vel earum periculum et culpam facit. ad Div. I. 4. a vi praestare nihil possum. ib. VII. 17. ultima tibi jucunda et honesta praestabo. Or. I. 24. culpam praestare. Mur. 1. periculum iudicii praestare. *ad Att. X. 11. de re numaria, cupit tibi praestare, sc. fidem solvere, quod debet.

PRAESTITUERE. praescribere. Caecin. 3. Praetor non praestituit petitori, qua actione uti velit. *Att. XIII. 47. diem praestituere: einen Termin setzen.

PRAESTRINGERE. hebetare. Vatin. 10. praestringit oculos splendor ejus. in Caecil. 14. praestringere aciem ingenii. Nonnumquam permaturatur cum perstringere, v. in h. v. item cum praestringere, quod Lambinus semper illi verbo substituendum censet. v. Drakenb. ad Silium I. 358.

PRAESUL. praefultor. Divin. I. 26. II. 66. v. Vorst. ad Val. I. 7.

PRAESUMPTIO. πρόληψις, notio insita. Div. II. 53.

PRAETENDERE. praetexere. Vatin. 6. hominis doctissimi nomen tuis immanibus moribus praetendere.

PRAETER. nisi. Manil. 23. non hocupletari praeter paucos. v. Graev.

PRAETERIRI. repulsam in petitione honorum ferre. Vatin. 16. quos omnes scimus acdilitate praeteritos Consules factos esse. Planc. 3. populus solet nonnumquam diguor

gnos praeterire. Tusc. V. 19. additur suffragiis.

PRAETERVOLARE. Acad. IV. 13. leviter negligenterque tractare dicendo.

PRAETEXERE. Or. II. 78. omnia lenioribus principiis natura praetexit.

PRAETEXTA. toga alba, cum limbo purpureo, a quo nomen duxit; qua utebantur magistratus, sacerdotes, magistri ludorum, magistri vicorum, et pueri puellaeque ingenuae. Sen. p. R. 5. Consul cum toga praetexta. cf. Q. Fr. II. 11. Verr. I. 58. etc. praeter scriptores de Re vestiaria, v. Manut. ad Cic. Ep. ad Div. II. 16. * fabula Romani argumenti, in qua praetextati, h. e. magistratus, inducebantur. ad Div. X. 32. praetextam posuit: h. e. agenda curavit. ibid. praetextum si voles legere. vid. Manut. ad h. l.

PRAETEXTATUS. dicitur, quicumque praetexta utitur: unde Verr. III. 9. Muren. 5. praetextati filii. Phil. II. 18. te praetextatum decoxisse. Domit. 37. praetextati inimici. de Coss. conf. Phil. II. 43. et ibi Graev. Attic. VI. 1. magnus praetextatus illo die sui. Sermo est de eodie, quo consulatum deposuit. Praetextatus ergo, ad Domit. 37. est Consul, magistratus.

PRAETOR. olim nomen Consulibus, quia exercitus idem ducebat. Leg. III. 3.: et XII Tabb. regio imperio duo sunt, iique praeuendo, iudicando, consulendo, Praetores, iudices, Consules appellantur. Est enim Praetor proprie dux. vid. Perizon. Disf. de Prætorio p. 8. * postea a consulatu separata est jurisdictio; et nomen Praetoris datum ei, qui eam acceperat; isque dictus Praetor urbanus, qui jus dicebat inter cives, ejus saepe mentio ap. Ciceronem. v. Lips. Excurs. D. ad Tacit. Ann. I. Additius post alter, qui jus dicebat inter cives et peregrinos, et Praetor peregrinus dictus est: de quo est erudita Disf. Cl. Conradi

in Parergis. Post alii rei militaris causa creati. Bello quidem Punico secundo quatuor Praetores creati fuere, ut e Livio patet. Bello Macedonico primo, Coss. C. Cornelio Cethego et Q. Minucio Rufo, primum sex creati, crescentibus jam provinciis, et latius patescente imperio. v. Liv. XXXII. 27. Multis annis post e lege Baebia iterum quatuor alternis annis creati, ibid. XL. 44. ubi v. Duker. Sed ea lex statim obsolevit, et pristinum institutum mansit. Cum a. U. DCIV. quaestiones perpetuae constitui coepissent, iidem Praetores quaestionibus praefecti sunt; et hinc quaestores dicti. v. Quaestor. Itaque eorum numerus cum numero quaestionum auctus est. Sulla sex fecit, Julius Caesar octo, alios addidit Augustus, etc. vid. Manut. ad Q. Fr. II. 1. horum quoque crebra mentio ap. Cic. v. inpr. Pighii Annates ad a. U. 387. quo primus Praetor creatus: sed Praetores etiam dicti, non solum, qui post praeturam in urbe missi sunt in provinciam, et Propraetores quoque appellati, qualis Verres Praetor Siciliae; sed etiam, qui post consulatum, et qui proprie Pro Consules dicti. Sic ad Div. II. 17. Bibulus Proconsul Syriae appellatur Praetor, ad quem locum v. Manut. Itaque non erat, quare Pighius ad a. 544. Verr. III. 54. pro Praetoribus legi vellet: Procoff. et Praetoribus, quod Levinius e consulatu in Siciliam venerat. cf. Perizon. l. c. p. 23. f. * Praetor primus Pis. 1. est, qui primus creatus est: quod est honorificum, ut signum benevolentiae populi: nec tamen statim urbanus, ut quibusdam placuit. Nam et urbanam praeturam sorte datam, auctor est Livius XXX. 1. et Cicero Verr. I. 40. add. Duker. ad Liv. XXIX. 22. * de Div. I. 54. Laches Praetor. Lambino videtur Archon fuisse. Potuit etiam αρχηγός intelligi: quod mavult idem ad Liv. XXXI. 24.

PRAE.

PRAETORIUM. *tabernaculum Praetoris in castris.* Div. I. 33. cum Sulla in agro Nolano ante praetorium immolaret. Balb. 17. Imperatorum praetoria. Sic et dicuntur in Legg. Cod. Theod. **aedes in provinciis, in quibus magistratus provincialis habitabat.* Verr. IV. 28. ut id in praetorium inferrent: *alio loco autem docet Cicero, praetorium fuisse regiam Syracusis: sed de hoc verbo eruditissime scripsit Perizon.* Diss. de Praetorio et ejus apologiis contra Ulr. Huberum edita Franck. 1690. Verr. V. 72. *mentio fit praetorii, in ejus celeberrimo loco Castoris templum sit, unde Hotomannus colligebat, locum in foro fuisse, quod praetorium diceretur; sed illud templum in fori parte celeberrima fuit.* v. Verr. I. 49. 50. *Itaque vocabulum plane est ab hoc loco alienum. Lambinus legebat: urbis, Perizon.* Praetoribus, Graev. *optime populi R. aut fori.*

PRAETORIUS. Quir. p. R. 7. Praetorii, qui Praetores fuer. *Verr. I. 52. *praetoria turba, qualis sc. confluere ad Praetorem urbanum solet.* Cohors praetoria. v. Cohors. **exceptiones praetoriae,* Inv. II. 19. i. e. ex edictis Praetorum institutae. Sic et jus praetorium dicitur. v. Jus n. 7.

PRAEVARICARI. de realiqua. Cluent. 62.

PRAEVARICATIO et **PRAEVARICATOR.** *quid sit?* Part. 36. Div. II. 43. quod Diogenes Chaldaeus, quasi quadam praeveraricatione, concedit.

PRAEVERTERE. vincere. Sull. 16. nemo me unquam tenuissima suspicione perfrinxit, quem non praeverterim.

PRAGMATICUS, juris peritus, oratorum minister. Or. I. 59. v. Ind. Gr. **politicus, prudens.* Att. II. 20. homines pragmatici, cavere jubent, et velut credere. *ibid.* XIV. 3. si quid pragmaticum habes, scribe: i. e. quod ad recte agendum profuit.

PRECE. Inv. I. 16. *prece humili.* Att. XI. 15. cum magna prece ad aliquem scribere.

PREHENDERE. pro capere. Flacc. 33. locumprehendere.

PREMERE. *contemnere.* Tusc. IV. 28. humana omnia premens. v. Dav. **urgere aliquem interrogando, objiciendo.* Verr. I. 53. ut cum a me premeretur, omnia potius responderet, etc. Div. II. 20. quod intelligeres fore, ut a me premerere, cum ex te causas exquirerem, etc. **immorari alicui rei, urgere aliquid.* Tusc. I. 36. premere argumentum. **nocere.* Or. II. 75. premere causam. **assiduam alicubi esse.* Planc. 27. premere forum. **vexare.* Tusc. I. 7. quoniam me verbo premis.

PRENDERE. rogare. ad Div. VIII. 11. renunciatum nobis erat, eum diutius dicturum. *prendimus eum: non fecit.*

PRESSARE. de petentibus magistratum. Or. I. 24. Att. I. 1.

PRESSE. de voce significat leniter, suaviter, non vasie. Off. I. 37. presse loqui et leniter. cf. Or. III. 12. Or. 55. **de sermone autem, significat subtiliter, accurate.* Tusc. IV. 7. eas definiunt pressius. Fin. IV. 10. agamus pressius. Or. 8. pressius disputat. cf. Brut. 9. 55. Acad. IV. 34. Or. 33. Acad. IV. 9. ad locum pressius accedere: accuratius et subtilius tractandum.

PRESSUS. de voce est 1) obscurus. Sen. p. R. 6. pressa vox et temulenta. Tusc. I. 44. pressi ac flebiles modi. 2) bene expressus. Nat. D. II. 59. lingua sonos vocis distinctos et pressos efficit. **de oratione autem, 1) brevis, et opponitur luxurianti.* Or. II. 23. oratio pressior. 2) tenuis, subtilis, acutus. Or. 5. subtili quadam et pressu oratione limati. Or. II. 13. pressus verbis. Brut. 55. cavenda est pressio oratori inopia et jejunitas: amplo etc.

PRESSUS, us. Or. III. 11. lenitas vocis atque ipse oris pressus ac sonus. est oris conformatio in pro-

pronunciando, quae vel est vasta, vel rotunda, unde os rotundum Horatii.

PRETIUM. *pro pecunia.* Verr. V. 22. multa pretia ac munera. i. e. pecunias multas et alia dona, et aliis quoque locis sic dicitur a Cicerone pretium.

PRIMARIUS vir. *est honestus, in suo quisque ordine ac genere excellens, unde etiam Roscius Comœdus sic dicitur pr. Rosc. C. 6. cf. Verr. II. 33. Fin. II. 35.*

PRIMUS. Verr. I. 26. vir primus. *ibid.* III. 71. primi homines et honestissimi. v. *Primarius.* *prima naturae. Fin. II. 11. III. 6. v. *Principium.*

PRIMPILUS. *pilanorum ordo primus.* Balb. 15. *primpili* Centurio. cf. Att. V. 20.

PRINCEPS. auctor. Tusc. I. 22. ejus inventor et princeps. Arch. 1. hunc mihi principem et ad suscipiendam, et ad ingrediendam horum studiorum rationem extitisse. Verr. I. 17. princeps consilii. Verr. V. 16. ducem te principemque praebere. Sull. 3. princeps ad salutem. *principes civitatis sunt principes optimatum. v. Sext. 45. 48. 49. 66. Sen. p. Red. 3. Sed optimates καὶ ἐξοχῶν principes dicuntur. Or. I. 7. principum causa. Dicuntur tamen sic etiam primores potentissimi, cum popularium, tum optimatum. ad Div. I. 9. principes in republ. *Princeps Senatus, Fr. Or. pr. Scauro, proprie est is, quem Censor Senatum recensens primum legit. Sed sic etiam dicuntur Consulares, praesertim potentiores, nec statim, ubi Princeps Senatus occurrit, intelligendus is, qui proprie dicitur. v. *Wesselingius Obs. I. 8. ubi in eo graviter erratum a Panvinio docet.* Princeps juventutis. Vatin. 10. ad Div. III. 11. cuius nomen primum recitavit Censor, ordinem equestrem recensens. Sed pro Planc. 17. et alibi Principes ordinis equestris sunt equites locupletissimi, gratiosissimi, etc.

* Flacc. 22. ut princeps principum esset Maeandrius. *genus militum, qui olim gladiis pugnabant, medii inter hastatos et pilanos, et ordo ejus generis. ad Brut. 8. Cretenli bello octavum principem duxit: h. e. octavum principum ordinem.

PRINCIPALIS causa, Fat. 18. *est efficiens, quae et antecedens dicitur ibi.*

PRINCIPATUS. Cato 18. sententiae principatus: h. e. primo loco dicta, aut ejus dicendae primo loco jus. * τὸ ἡγεμονικόν, quod Graeci vocant. Nat. D. II. 11. omnem naturam necesse est habere in se aliquem principatum, etc.

PRINCIPIUM. Fin. II. 11. III. 5. principia naturalia, sunt primi naturae impetus, appetitus, aversiones, etc. Off. III. 12. ea principia naturae habes, quibus parere -- debes, ut utilitas tua communis utilitas sit. * Acad. IV. 36. principia rerum, sunt elementa, etc.

PRISCE. Coel. 14. utrum me secum severe et graviter et prisce agere malit, an remisse ac leniter et urbane? i. e. more antiquo, cum adhuc prisce essent mores, i. e. duriores et asperiores.

PRIVARE. pro liberare. Agr. I. 4. unus privatur injuria. Fin. I. 37. dolore privare.

PRIVATIM. per se, suo nomine. Quint. 4. nec societas tibi debet, nec privatim Quintius debuit. *Inv. I. 4. eloquentia publice et privatim abutuntur: h. e. in causis publicis, in rep. et in causis privatis. Verr. II. 4. multi a me publice privatimque defenduntur.

PRIVATUS. uni proprius. Quint. 4. privatae res, opponuntur communibus. Fin. III. 1. verbis in docendo quasi privatis utuntur et suis. *de singulis. Dom. 17. leges privatis hominibus irrogare: ubi tamen Scaliger recte corrigi voluit: privis. *privati opponuntur Regibus, et sic magistratus quoque complectuntur.

Div.

Div. I. 40. *item magistratibus.* Catil. III. 6. in privato P. Lentulo. Catil. I. 2. P. Scipio Pontifex max. privatus vocatur. ubi v. Muretus. Apud Livium tamen V. 52. sacerdotes Flaminesque opponuntur privatis. Muretus autem male etiam magistratus provinciales privatis annumerat, deceptus loco Phil. XI. 8. v. Arutzenius ad Plin. Pan. 7. Nec qui cum imperio est, privatus est, ut etiam Sigonio visum. Liv. XXXVIII. 5. triumphantem opponit privato, quia in triumpho cum imperio est. *judicia privata Rosc. C. 6. quae sunt causarum privatarum. v. Causa.

PRIVILEGIUM. Dom. 17. vetant leges sacratae, vetant XII Tabulae, leges privis hominibus irrogari: id est enim privilegium. cf. Brut. 21. Sen. p. R. 11. Sext. 30. Legg. III. 4. 19. etc.

PRO. *exquisite et antike dicitur in hac forma:* Verr. I. 45. *pro praede litis vindictiarum.* vid. Praes.

PROAGORUS. *nomen summi magistratus in quibusdam Siciliae civitatibus.* Verr. IV. 23. ubi v. Lutt.

PROAVUS. *pro abavo est ad* Div. III. 11. ubi v. Manutius. et Fin. III. 12. add. Sigon. ad Liv. IV. 48.

PROBABILIS. *qui placet, probatur.* Or. I. 28. discipulus probabilis. cf. II. 36.

PROBARE. *cum dativo personae, efficere quocunque modo, ut aliquid alicui rectum, verum, justum, etc. videatur.* Tusc. II. 10. mihi non probant mediocritates suas. Balb. 20. possumusne tibi probare auctorem exempli Marium? Sull. 1. Quint. 30. probare causam alicui. Mil. 24. quod acu punctum videtur, proburi pro ictu gladiatoris. Verr. V. 30. quem pro illo probare velles. cf. in Caecil. 6. Caecin. 21. Verr. III. 91. etc. *examinare, perspicere. Agr. II. 34. probare hostias. v. Probatio.

PROBATIO. *examen, inspectio, exploratio.* die Besichtigung.

Font. 4. *fallum est* - et ob probationem (operum), quod multa improbata sunt. Verr. I. 54. *probatio futura est tua.* qui locus est classicus. Off. I. 40. athletarum probatio. v. Drakenb. ad Liv. IV. 22. *In sensu philosophico, opponitur perceptioni. Acad. IV. 31.

PROBITAS. de modestia, Or. I. 26. *probitatis commendatio.* de qua vi verbi v. Pearceius ad Offic. II. 20.

PROCEDERE. *oriri.* Div. I. 39. posteaquam philosophia processit, nemo philosophus aliter sentit.

PROCERITAS. de pedibus, qui longis syllabis constant, Or. 63.

PROCERIUS. *adverb. longius.* Or. III. 59. *procerius projectum brachium,* quasi quoddam telum orationis. Sic procerae palmae ap. Catullum.

PROCESSUS. *profectus.* Brut. 78. *tantos processus faciebat,* ut evolare, non excurrere videretur. *gradus. Brut. 65. *processus dicendi.* v. Gradus.

PROGINCTUS. Or. I. 58. Nat. D. II. 3. *testamenta in procinctu.* Sunt militaria, quae fiunt ante, quam ad proelium itur, tum enim milites est in procinctu.

PROCLAMATOR. *rabula.* Or. I. 46.

PROCLINATUS. *inclinatus.* Att. X. 8. *proclinata* jam re.

PROCLIVITAS. *quid sit?* Tusc. IV. 12.

PROCONSUL. *hac forma, uno verbo, est aliquot locis apud Ciceronem: ut Vatin. 5. et alibi, quam scripturam late defendit Manut. ad Epist. ad Div. I. 1. adde nostra ad Tacitum. Atque etiam apud Livium saepe in omnibus libris est, ut XXXVII. 46. XXXIX. 29. adde dictu Grænero V. Cel. in Thesaurus. Saepius tamen Cicero habet alteram formam Pro Consule, in Ferrinis et alibi. *Proprie autem Pro Consul est, qui non Consul, tamen cum imperio consulari exercitum, aut provinciam cum exercitu obtinet.*
Sed

Sed tamen interdum etiam de eo dicitur, qui tantum Praetoris imperium habet, ac Propraetor dici debebat: ut Verr. III. 91. ubi v. Manut. cf. in Praetor. add. Dukerum ad Livium II. cc.

PROCURATOR. qui res alterius absentis curat, causam agit, defendit. ad Div. I. 3. Quint. 7. Caecin. 20.

PRODERE. relinquere, tradere. Verr. V. 14. imaginis prodendae jus. Legg. II. 19. ut deinceps familiis prodantur. Off. III. 21. regnum a Tantalo et Pelope proditum jure obtinebant. *creare, proprie de Flamine et Interrege. Mil. 10. Flaminem prodere. conf. Dom. 14. *deferere. Flacc. 41. ego te prodidero. v. Gronov. Obs. III. 20. Graev. ad h. l.

PRODICTUS. Dom. 17. prodicta die: i. e. dicta, definita. v. Ryck. ad Tacit. A. II. 79. Drakenborch. ad Liv. II. 61.

PRODROMI. Attic. XVI. 6. venti aquilones spirantes paullo ante etefias. v. Popma ad h. l.

PRODUCERE. provehere. Her. IV. 47. productus studio et viribus. sic et alibi dicitur. *ornare honoribus. Dom. 9. quem tu non pro illius dignitate produxeras? vid. Graev. ad h. l. et ad Div. XII. 13. et Lael. 20. *in concione alicui potestatem dare dicendi, sive quod velit, sive testimonium. Dom. 15. Sext. 14. Brut. 60. item, jubere aliquem in concione respondere ad crimina; Agr. II. 32. nemo ad pop. R. vos adducere, nemo producere possit. ubi v. Laured. et Turneb. ad Div. XII. 13. productus in concionem a Canutio, turpissime discessit. *producantur etiam, qui in spectaculis exhibentur. Att. IV. 15. is erat ante manumissus, quam productus - palman tulit. *differre. Q. Fr. II. 3. producta dies est in IV. Id. Febr. *extrahere aliquem: einen aufhalten. Quint. 8. conditionibus hunc producit. *de filio. Verr. I. 12. ex eo, quem sui simillimum produxit, cognoscere potestis. *Q.

Fr. II. 14. Cicerone nostro minore producendo, hoc non intelligo.

PRQDUCTE. Or. 48. opp. breviter.

PRODUCTUM. προσηυμένον. Fin. III. 16. v. Argumentum I. III. de Finibus.

PROFECTIO. Cluent. 30. profectio pecuniae: h. e. a quo data sit. ad Div. II. 16. de abitu, v. e. in exilium, etc.

PROFERRE. differre. Attic. XIII. 14. laxius proferre diem. ibid. 12. proferre auctionem. cf. Caecin. 4. Planc. 20. *provehere. Sull. 23. si longius eum protulisset pietas, i. e. provexisset. *invenire, excogitatum publicare. Acad. IV. 1. ars, quae tum primum proferebatur. Nat. D. III. 10. judicium protulit. add. Broukh. ad Tib. I. 11. 1. *perferre. Fin. III. 22. usque ad rogam protulisset. sed v. Not.

PROFESSIO. Att. XIII. 33. relata professio: i. e. bonorum incensum delatio. cf. Arch. 4.

PROFICERE. efficere. Or. III. 51. nihil proficere oratione ad mentes flectendas. ibid. plus proficit, (neutr.) si proponitur. i. e. prodest. ad Att. I. 1. Ipero, nobis profici.

PROFICISCI. initium facere. Legg. I. 5. placuit, proficisci a lege. Fin. II. 14. profectus a caritate. cf. III. 22. *oriri. Div. I. 3. qui a Zenone profecti sunt: h. e. sectatores. Verr. II. 71. ex equestri loco profecta.

PROFITERI. edere, dicere. Verr. III. 56. tantum decunianum profectum esse libi deberi. Arch. 4. profectus est apud Praetorem: int. nomen.

PROFLIGARE. magnam rei partem conficere. Tusc. V. 6. profligata jam quaestio est, et paene ad exitum adducta. Prov. Conf. 14. oporteret ab eodem illa omnia, a quo profligata sunt, confici velle. cf. ad Div. XII. 30. conf. ibid. 14. VII. 9. Duker. ad Flor. p. 414. *perdere. Rosc. A. 13. omnia in homi-

homine ad perniciem *profligata* et perditā. **vexare*, *perdere*. Or. III. 1. cum suis consiliis reimp. *profligasset*.

PROFLUENS. *copiosus*. Or. II. 38. *profluens* genus orationis. cf. III. 7. *Sic profluenter est* Tusc. V. 18. *pro copiose*.

PROFUNDERE. Orat. II. 21. *in vitibus de sarmentis luxuriantibus: hinc de oratore, qui vires suas omnes simul ostendit.* ib. 78. *profundere* se universum. *Simile illud* Att. VII. 3. si totum se ille in me *profudisset*, h. e. *largissime me liberalitate sua et amore complexus esset*.

PROGRESSUS. Nat. D. I. 6. *tantos progressus habebat* in Stoicis. Acad. IV. 28. in primo *progressu*, i. e. *principio, prima parte*.

PROJECTUS. Verr. IV. 10. *urbs projecta in altum: in longi isthmi, s. linguae in mare porrectae, extremo sita.* Hinc Clu. 65. *projecta* atque eminens audacia. **desertus*. Att. III. 19. a consiliariis meis *proditus ac projectus*. conf. IV. 5. **ejectus*. Phil. XII. 8. ad *saxa projectus*.

PROJICERE. Att. IX. 6. *ne me projiciam*: h. e. *periculum subeam*. **Coel.* 9. si qui testes se in *judicium profererint*: h. e. *ultro se obtulerint*.

PROLABI. Caecin. 35. *longius prolapsus sum*, s. *dicendo*. Font. 9. *verbum a cupiditate prolapsum*.

PROLAESIO. Coel. 17. *sed Graev. malabat*: *prolapsio*.

PROLATUS. *amplius, dilatus*. Brut. 22. *res prolata*. Mur. 13. *prolatis rebus*: h. e. *in iustitio, vel propter serias, vel aliis de causis*. v. Manut. cf. Att. XIV. 5. Q. Fr. III. 8. **divulgatus*. Attic. X. 8. *rumor de aliquo prolatus*.

PROLATIO. *commemoratio*. Or. 34. *prolatio exemplorum*. **dilatatio*. Rab. Perd. 3. *prolatio iudicii*. **continuatio*. ad Div. V. 16. *prolatio temporum perditorum*. **Att.* VII. 12. *prolatio rerum, est iustitium*.

Cic. Clav.

PROLECTARE. *allicere*. Flacc. 8.

PROMITTERE ad aliquem. s. *venturum, apud eum coenandi causā*. Or. II. 7. *praedicere, de re mala*. ad Div. VI. 1.

PROMERITUS. *in malam partem*. Inv. II. 28.

PROMOTUM. προηγμένον. Fin. III. 16. v. *Argum. hujus libri*.

PROMULGATIO. *est legis, cum scripta proponitur ante comitia*. ad Div. I. 5. *nefaria promulgatio*. cf. Legg. III. 19.

PROMTUS. *conspicius, non occultatus*. Planc. 14. *vultu promptum habuit et lingua dolorem*. Rosc. Am. 43. *promptum et propositum est*: h. e. *apertum, ut intelligi possit facile*. Or. III. 57. *eminentia et prompta*.

PRONUNCIARE. *promittere*. Cluent. 29. *quam pro reo pronunciasset pecuniam*. v. Graev. cf. Planc. 18. **pronunciare dicuntur magistratus edictis*: Verr. III. 20. **Consules pronunciant sententias, ad Div. I. 2. cum a Senatoribus quae sententiae dictae sint, breviter dicunt, et deinde in eas discessionem fieri jubent*.

PRONUNCIATIO. *enunciatio*. Fat. 11. **dicitur etiam de iudicibus*. Cluent. 20.

PRONUNCIATOR *rerum gestarum, de historico*. Brut. 83.

PRONUS. Tusc. I. 18. *nil habet proni*. i. e. *quod ad infera nitatur, feratur*.

PROPAGARE. *continuarē*. Prov. Conf. 8. *propagatur impunitas*. cf. Cat. II. 5. Dom. 33. *Sic propagatio pro continuatione*, ad Div. V. 15. Tusc. I. 35. Dom. 33. *et propagator provinciae*, Att. VIII. 3. *qui facit, ut aliquis diutius provinciam obtineat. Quomodo differat a prorogare, v. in h. v.* **cum dativo*. Sext. 48. *propagantur posteritati*.

PROPE. Verr. V. 36. *nec quicquam propius factum est. Servius ad Virg. Aen. VIII. 78. interpretatur citius: non satis accurate. Sensus est: perparum absuit, quin fieret.*

fieret. *Verr. V. 2. tam *prope* ab provincia.

PROPEMODUM. Off. II. 8. *extr.* utrisque est *propemodum* comparanda: i. e. *prope ad eundem modum, ut vidit Pearcius. Sed exemplum aliud desidero.*

PROPENDERE. *praeponderare.* Tusc. V. 31.

PROPENSE. ad Div. XII. 15. i. e. *lubenti animo.*

PROPIOR. *similior.* Verr. IV. 50.

PROPONERE. *de praemiis et poenis.* Verr. V. 58. III. 79. ordo lenatorius industriae *propositus* est. **publice legendum affigere.* Att. II. 21. locus, ubi edicta *proponuntur*: Quint. 15. *proponere* libellos. **praeficere.* Sext. 65. ut consilium Senatus reipub. *proponerent.* **de scopo, summa rei.* Fin. V. 6. quod *propositum* sit arti. cf. Coel. 3. **de philosophis, cum ponunt, de quod dicant.* Tusc. V. 4. sic est *propositum*, de quo disputaremus. Sic est etiam Fat. 2. ubi male reprehenditur a Davio. **commemorare.* Lig. 11. possum notissimos viros *proponere.* **item de majori syllogismi.* Inv. I. 39. quatuor partibus constat argumentatio: cum aut *proponimus*, aut assumimus, etc. cf. Fat. 11. *extr.* ubi male Davius positum *legi* vult. Hinc in universum Or. II. 53. *sumptiones*, *proposita.* *Att. V. 10. nihil erat *propositum* ad scribendum: h. e. nulla a te data occasio.

PROPORTIO. Sic est de Univ. c. 4. v. Not. ad Ferr. IV. 21.

PROPOSITUS. v. *Proponere.* **paratus.* Verr. V. 13. mulier *proposita* omnibus. **propositum est* *θεσις.* Top. 21. Partit. 3. Sed Fin. II. 22. *ἐστὶ προσημμένον.* Or. III. 28. quaestio infinita et quasi *proposita.* **de consilio.* Coel. 3. nihil habet *propositi.*

PROPOSITIO. *consilium.* Tusc. III. 18. *propositio* hujus vitae, et cogitatio. **major syllogismi.* Inv. I. 34. 35. 36.

PROPRIE. Or. II. 14. *proprie* dicere de unoquoque: h. e. *uti cuique convenit.* Sext. 16. *proprie* luscipere causam: h. e. *tamquam nostra esset.* Sic explicat Sext. 41. quis unquam tam *proprie* (*sic leg. non promte cum Graevio*) reip. causa. *Att. V. 2. cetera universe mandavi, illud *proprie*, i. e. *nominatim et separatim.*

PROPRIUS. ad Div. II. 17. quod meum erat *proprium.* Sed ser. *proprie.* v. Not. ad Div. IX. 5. N. D. I. 23.

PROPUGNARE. Tusc. V. 27. *propugnare pro patre suo.*

PROROGARE. *differre.* Verr. I. 38. diem *prorogare*: sic prorogatio diei, Att. XIII. 43. Sed *prorogare est proprie populi, per legem alicui magistratum, imperium, provinciam continuantibus: semperque dicitur, ubi continuatio fit saltem decreto aliquo, ut Senatus.* Propagare autem continuationem quamcunque, et quamcunque de causa notat. Sed inconstantia librariorum hoc discrimen non accurate servavit. Vid. Perizon. An. Hist. c. 6. Drakenb. ad Liv. XLII. 30. Graev. ad Cic. ad Att. V. 17: Oudendorp. V. C. ad Sueton. Aug. 23.

PROROGATIO. *dilatatio.* ad Att. I. c. **latior extensio.* Mur. 23. *prorogatio legis Maniliae, sc. ut, quod in ea statutum esset, etiam in alio genere valeret.* v. Not. ad h. l.

PROSCRIBERE. *publice scriptum proponere, imprimis de rebus venalibus; unde venalis et proscriptus junguntur* Agr. III. 4. Quint. 4. *auctionem proscribere.* Verr. I. 45. *proscribere diem.* cf. Quint. 6. Att. XVI. 4. IV. 3. 2. XII. 49. Sic

PROSCRIPTIO. *venditio.* Catil. II. 10. *vadimonis, iudicii, proscriptionibus bonorum defatigati.* cf. Flacc. 30.

PROSPECTUS. *conspectus.* Verr. I. 47. in *prospectum* populi R. produxit.

PRO.

PROSTARE. *venalem esse.* Quint. 31. vox ejus in praecōnio quaestu *prostitit*.

PROTERRERE. Caecin. 9. ferro *proterrui; in fugam conjecit errore ferri. Ex hoc loco habet* Aquila Rom. de figuris, *sed misere corruptum.*

PROTINUS. *deinceps, postea.* Inv. II. 2. qui *protinus* ab hac disciplina sunt profecti.

PROVIDERE. *cavere.* Phil. II. 8. multa vita excedens *providit.* cf. Rabir. Post. 1.

PROVINCIALES delectus. v. *Delectus.*

PROVOCATOR. *gladiator, qui componitur cum Samnite, ut videtur Lipsio Saturn. II. 11. quamquam non satis sibi liquere fateatur.* Sext. 64.

PROXIMARE. N. D. II. 44.

PROXIME. *cum acc.* Mil. 22. *proxime* Deos accessit. Att. I. 14. *proxime* Pompejum. Sic etiam Livius dixit, XXX. 10. et alibi. v. Drakenb. ad II. 41. XXI. 1. Muret. Var. Lect. XIX. 17. ad Div. IX. 13. *proxime* atque ille. Sed v. Not.

PROXIMUS. *cum acc. ex Att. I. 9. (immo 14.) profert Heinss. ad Ovid. A. A. I. 139. Sed ibi est adverbium. *advocatus, adjutor ac minister actoris in judicio.* Verr. II. 44. V. 63. ubi v. Graev. *Verr. IV. 8. religioni suae -- *proximus* fuit: i. e. *servans religionis.*

PSEUDOTHYRON. Sen. p. R. 6. *pseudothyro* intronissae voluptates: *de scortis masculis.*

PSYCHOMANTIUM. *locus, ubi manes evocantur.* Tusc. I. 48. *venisse in psychomantium.* conf. Div. I. 58.

PUBLICARE. *publicum facere.* Agr. II. 21. *privata publicare.* cf. Dom. 8.

PUBLICARE. *reipubl. nomine in causis publicis, ad Senatum* ad Div. XV. 1. *publice* scribere. in Caecil. 1. *publice* venire. cf. Rosc. A. 39. Verr. II. 47. III. 73.

PUBLICUS. Balb. 15. *publica, dicuntur vectigalia.* Prov. Conf. 5. *publicani dicuntur frui publico.* cf. Rabir. Post. 2.

PUERITIA. *de juvene, qui jam causas in foro agebat.* Coel. c. 1.

PUGIUNCULUS. Orat. 67. *de membris orationis parvis, quae dictionem membratim fusam efficiunt.*

PULCHER. Mur. 12. *ne pulchrum se ac beatum putet.*

PULLUS. Verr. IV. 25. *tunica pulla, est hominum tenuiorum.* v. Lips. Elect. I. 13.

PULEGIUM. ad Div. XVI. 23. *pulegium sermonis. h. e. suavitas.*

PULLARIUS. *qui pullos in cavea auspicio rum causa habet et curat.* etc. Div. I. 25.

PULPA. *sensu obsceno.* ad Div. IX. 22. *de scorto et ejus partibus obscenis, natibus, etc.*

PULSARE. N. D. I. 41. *pulsatur* atomorum incur sione. v. Peller. ib. II. 23. *ea vitia naturam vehementius pulsan t.*

PULSATIO. *verberatio.* Her. II. 26.

PULSUS. *de vists.* Div. II. 61. *pulsus* adventiti us. cf. c. 69.

PULVINAR. *lectus Deo in templo positus, et ipsum templum.* Harusp. R. 3. *pulvinaribus* stuprum intulit. Dom. 53. *aram et aediculam et pulvinar* dedicasset. cf. Catil. III. 10. **epulum in pulvinaribus.* Tusc. IV. 2.

PULVIS. *exercitationi opponitur.* Or. I. 34. Brut. 9. Tusc. II. 15. *Tusc. V. 23. *homo a pulvere* et radio, *est mathematicus, qui figuras in pulvere describit.*

PUNCTUM. *suffragium, quia sc. in comitiis suffragia singulorum punctis in tabulis notabantur.* Planc. 22. *nonnullas tribus punctis* paene totidem tulerunt. cf. Mur. 34. Tusc. II. 26. *hinc* Or. II. 41. *puncta* argumentorum.

PUNIRE. Harusp. R. 8. *domum a iudicibus puniendam* putaret. Graev. *post Fabrum: muniendam; sed recta est vulgata.* Punire domum *est poenam repetere ob*

violatam domum. v. Poena. Or. I. 51. punire dolorem suum. **puniri active. Mil. 13. cuius tu inimicissimum punitus es. Phil. VIII. 2. ut puniretur* necem. *v. et Poenire.*

PUPPIS. ad Div. IX. 15. *sedebamus in puppi. h. e. regebamus rempublicam.*

PUPULA. *pro pupilla. Nat. D. II. 57.*

PURPURA. Sext. 8. *purpura plebeja: quae et fusca dicitur: opponiturque* ardenti, *et quam Plinius XXXVII. 12. felicem appellat, cuius color similis est amethysto* Indicae.

PURUS. Verr. IV. 22. *purum argentum: h. e. vas argenteum, quod est sine sigillis. *ib. III. 86. quid his rebus detractis possit ad dominos patriae reliqui pervenire; nostri: reines Geld, klares Vermögen. *iudicium purum. v. Iudicium.*

PUTARE. Att. IV. 11. *ut rationes cum publicanis putarent; i. e. conferrent, subducerent.*

PUTEAL. *proprie operculum putei. Div. I. 17. supra cotem impositum puteal. Att. I. 10. putealia* sigillata. *Sext. 8. *puteal est ara, ad quam foeneratores confisere, et tractare foenora solebant. v. Salmast. ad Solin. p. 802. sq. Spanhem. de Us. et Pr. N. Disf. X. p. 189. Burm. ad Ovid. Rem. Am. 50.*

PUTIDE. *nimis accurate. Or. III. 1. putide* literas exprimere. Brut. 82. *putide dicere: sic etiam*

PUTIDUS in sermone. Off. I. 37. et Div. VII. 5. *limus putidiusculi.*

Q.

QUADRANTARIA. Coel. 26. *nisi forte* mulier potens *quadrantaria* illa permutatione familiaris facta erat baluatori. *Lusus est in voce* quadrantaria. *Nam lavanturi dabant quadrantem baluatori, et Clodia, aliquando ab adolescente* decepta, *aereos quadrantes* acceperat *pro stupro, unde Quadrantaria appellabatur.*

v. Manut. ad h. l. Ceterum fortasse quadrantaria, *refertur ad permutationem.*

QUADRARE. *in rationibus est, cum acceptorum et expensorum summae solidae sunt, ut neque plus neque minus efficiatur. Verr. I. 36. quomodo DC eodem modo quadrarint. *commodum, idoneum esse. Brut. 11. quoniam tibi ita quadrat. Att. IV. 18. ad multa quadrat. ib. XIII. 33. si neutrum quadret. *orationem numerosam efficere, est quadrare orationem. Or. 58. Or. III. 44. v. etiam Quadrum.*

QUADRIGAE. Brut. 97. *quasi quadrigis* vehens per medias laudes. *quadrigae celeritatem significant. vid. Div. II. 70. conf. Lips. Lect. Ant. II. 7. *Muren. 27. mihi videtur praetorius candidatus in consularem, quasi desultorius in quadrigarum curriculum, incurere. Or. 47. quadrigae pomeridianae. v. Postmeridianus.*

QUADRIGARIUS. Fragm. in Tog. Cand. *ut istum omittam, in exercitu Sullano praedonem, in introitu gladiatorem, in victoria quadrigarium. Quadrigarius est auriga, qui in Circensibus quadrigis agitando certat. Asconius proprie accipit de Antonio, qui in Circensibus, a Sulla post victoriam editis, ita, ut honesti homines quadrigas agerent, ipse quoque quadrigas egerit. Mihi aliquid amplius hic latere videtur. Effet enim hoc mediocre convivium; cum appareat, propter gradationem, quadrigarium majus quid esse oportere, quam praedonem et gladiatorem. Videbatur mihi aliquando non modo proprie, sed simul etiam de rapinis proscriptionum capiendum esse. In quam sententiam me impellebat locus in Sueton. Neron. 16. Vetiti quadrigariorum lusus, quibus inveterata licentia passim vagantibus, fallere ac furari per jocosum jus erat. quem locum, in quo explicando aut emendando frustra desudarunt viri docti, sic*

explicari putabam posse: quadrigariis, post certamen et victoriam invaluisse, ut liceret, per urbem vagari, praemiola petere, atque per jocum, si quid possent, auferre, eaque licentia eos deinde esse abusus.

QUADRINGENARIUS. *Att. VI. 1. quadringenariae cohortes, dicuntur, quae quadringentos milites habent.*

QUADRUM. *Or. 61. sententias redigere in quadrum: h. e. numerosis: periodis complecti. cf. ib. 70.*

QUADRUPLATOR. *delator, calumniator: nomen inde ductum, quidam existimant, quod quartam partem ejus pecuniae accipiebat, de qua delatio erat, aut multae, quae damnato irrogabatur: alii aliunde, in Caecil. 7. ubi v. Ascon. Verr. II. 7. 8. quadruplatorum deterrimus. iidem dicuntur c. 9. calumniatores. add. Gronov. de Sest. p. 271.*

QUAERERE. *vocabulum philosophorum, pro quaestione poni. Nam solabant ita postulare materiam disferendi: num quis quid quaerit? Or. I. 22. *de quaestione per tormenta. Rosc. A. 21. quaerere ex aliquo. ib. 41. quaerere in aliquem. *de quaestione rei capitalis. Act. I. Verr. 8. quaerere de repetundis. *deliberare, excogitare. Phil. IX. 1. honores quaerere alicui. *lucrari. Cluent. 26. jam diu nihil quaesierat. cf. Rab. Post. 14. *desiderare: vermissen. Verr. III. 18. quaerere multitudinem iugerum. *postulare, opus habere. Verr. I. 10. quod oratoris eloquentiam quaereret. cf. Verr. V. 27. *formula: si quaeris vel quaeritis, eleganter dicitur pro ut verum dicam, ut Or. II. 62.*

QUAESITOR. *est Praetor, qui quaestioni capitali praest. Act. I. Verr. 10. Catil. IV. 5. de iis v. Sigon. de Judic. II. 4. adde supra dicta in Praetor.*

QUAESTIO. *in rhetoricis quid sit? Inv. I. 6. Or. II. 19. *materia quaecunque, de qua quaeri-*

*tur. Or. 10. sustinere quaestionem tantam non possum. Att. XIII. 19. omnis Academica quaestio. *cogitatio occupata in re aliqua, doctrina, etc. Or. III. 23. ipsa tractatio, (ut philosophiae) et quaestio quotidie ex se gignit aliquid. Tusc. I. 11. quaestio animorum, i. e. de animis hominum. *tormenta ad veritatem exquirendam adhibita. Rosc. A. 41. in quaestionem dari. Sic et Cluent. 64. ubi est in quaestionem ferre, pro offerre, ut servum: hinc etiam de iis dicitur, quae tormentis expressa sunt. Cluent. 65. tabellae quaestionis. ib. 66. quaestio ficta. it. de advocatis, quibus praesentibus quaestio habita est. Cluent. 63. quaestio dimissa est: quod eodem modo dicitur, ut consilium dimissum est. ibid. quaestionem conscribere. i. e. in literas referre, quid dixerint, de quibus quaestio habita est. *iudicium in causa capitali. Act. I. Verr. 10. quaestioni praeesse. Mil. 5. quaestio nova: h. e. nova lege constituta. Rab. Post. 6. quaestione alligari. id sit, cum lex facta est, ex qua accusari in causa publica possumus. Brut. 27. quaestiones perpetuae. Is locus est classicus. De quaestionibus perpetuis tirones haec teneant: Ante L. Pisonis tempora causae publicae agebantur apud populum in comitiis, unde iudicia populi dicebantur, cum nullae leges essent, ex quibus apud magistratum reus agi aliquis de crimine publico posset: de quibus iudiciis v. Sigon. de Judic. I. III. 1. sq. A. U. autem DCIV. Censorino et Manilio Cass. Tribunus plebis L. Piso primus legem de repetundis tulit, quam deinde aliae leges de criminibus publicis secutae sunt, quibus cautum erat, uti ad quaestorem aliquem, cui ea quaestio obligisset, haec causae per iudices selectos agerentur. Et quoniam quotannis creabantur, quibus haec quaestiones mandarentur, adeoque semper essent, qui eas excernerent, propterea per-*

perpetuae sunt appellatae. *Ejus rei causa creati sunt, praeter urbanum et peregrinum Praetorem, quatuor alii, quibus haec quaestiones mandarentur sorte, quorum numerus, aucto quaestionum numero, et ipse auctus est. Nam Sulla additis novis quaestionibus duos addidit, duos alios Caesar, et alios alii. Saepe tamen Scito decreta quaestio Consulibus, item rogatione tribunitia, ut bene docet Dukerus ad Liv. XXXIX. 14. tumque extra ordinem quaerere dicebantur, et quaestio extraordinaria. * Iudex quaestionis. De eo egit Sigonius de Judic. II. 5. et qui hunc secuti sunt, nulla nova re addita, Heineccius Antiqu. Jur. L. IV. ult. Noodtius de Jurisdic. et Imper. II. 5. cf. etiam Casaub. ad Suet. Caes. 11. Adjicimus Ciceroniana, ex quibus satis tirones de iudice quaestionis cognoscere possunt. Brut. 76. is, cum post curulem aedilitatem iudex quaestionis esset. Cluent. 27. Patronus L. Quintius convicium C. Junio, iudici quaestionis, maximum fecit, ut ne sine Staleno in consilium iretur. ib. 29. Atque in hanc flammam recentem, C. Junium, qui illi quaestioni praefuerat, injectum esse memini, et illum hominem aedilicium, iam Praetorem opinionibus hominum constitutum, etc. cf. ib. 33. in quo omnia iudici quaestionis tribuuntur, quae Praetori quaestori, ut praeside quaestioni, quaerere lege, subfortitio. Rosc. A. 4. quaestioni iudicem praeside. Ex quibus intelligitur, fuisse Praetoris vicarium. * iudices et quicunque iudicio interfunt. Verr. II. 80. dimisit quaestionem. * Brut. 22. quaestione liberari, alibi iudicio, i. e. absolvi. * dicitur et de qualibet inquisitione publica. Mur. 34. quaestiones in Senatu habitae.*

QUAESTORIUM. aedes, in quibus Quaestor habitat. Planc. 41

QUAESTORIUS. Verr. I. 21. Legatus quaestorius, est, qui post

quaesturam sit alicujus Imperatoris Legatus.

QUAESTUS. de foenore. Pis. 35. in quaestu relinquere pecuniam. cf. Manil. 13. * Cluent. 26. 36. quaestus forensis et judiciarius: de pecunia ob judicandum contra leges accepta.

QUALITAS. Gr. ποιότης, de qua v. Ind. Graecus.

QUAM. valde. Att. X. 10. tuum consilium quam verum est. ibid. XIV. 8. quam severe. Q. Fr. II. 6. sane quam refrexit. ad Att. I. 11. mire quam delectat. ibid. VII. 21. literae antiquiores quam ruere coepit. IX. 9. superiorem quam hunc. v. Not. Q. Fr. III. 4.

QUAMVIS. valde. Rosc. Am. 32. quamvis diu dicere. cf. Tusc. I. 21.

QUANDOQUE. aliquando. ad Div. VI. 19. quoad ille quandoque veniat.

QUANTUM. pro quamdiu. Att. VI. 5. si lectio sana est.

QUASI. fere, circa. Act. I. Verr. 8. quasi decem fisci. cf. Or. 13. * Cato 19. sibi respondent quasi - - sic. Ita et alii, ut Sueton. Tib. 50.

QUASSUS. subst. Tusc. II. 21.

QUATUORVIRI. Cluent. 8. magistratus municipales, qui a numero solebant appellari: de his v. Manut. ad Epist. ad Div. XIII. 76. ubi est colonici magistratus nomen. cf. ad X. 32. et Bimardum in Epist. ad Maffaeum, T. I. p. 115. Inscript. Murat. ubi contra Societum disputat, qui Quatuorviros in praefecturis fuisse statuit.

QUERELA frontis tuae. pro de fronte tua. Sic ad Div. II. 16. querela temporum, et querelae cum Dejotaro, Dejot. c. 3.

QUI. Att. I. 16. narra patrono tuo, quae Arpinates aquas concupivit. quae dixit, quia sermo est de Clodia. Contra ad Div. I. 9. post furia muliebrum religionum, sequitur qui: quoniam sermo est de Clodio. vid. etiam Gronov. ad

ad *Plaut. Mostell. I. 3. 87. *abl.* qui. *Attic. XIII. 23.* habere, qui ular. *Graev. laudat Gron. Sestert. II. 7. *quod, v. Infra.*

QUIESCERE. *Acad. IV. 29. v. *Hovázēv in Ind. Gr. *Tusc. V. 27.* in rep. *quiescere. i. e. nullo magistratus capessere.*

QUIN. *pro quare non.* *Quint. 9.* caulae nihil erat, *quin* secus judicaret de se. *et sic saepe in hac oratione est. v. Holom. in Not.*

QUINCUNX. *Cato 17.* directi in quincuncem ordines. *hoc quid sit, satis expositum est in Lex. Fabri.*

QUIPPE. *respondentis est, et affirmantis, pro recte.* *Fin. IV. 3.*

QUIRITARE. *ad Div. X. 32.* et illo misero *quiritanti, Civis Romani, etc. proprium est in hac re verbum: de quo egit late Schwarz. ad Plin. Pan. 29. p. 99.*

QUISQUE. *antique pro qui, Legg. II. saepe. add. Gronov. ad Liv. I. 24.*

QUISQUIS. *pro quisque.* *Cluent. 19.* ut quicquid apprehenderam, *cf. ad Div. VI. 1.*

QUOD. *quoad, quantum.* *Domit. 13.* quod in te est, *Rosc. A. 34.* quod salva fide etc. *Attic. XII. 48.* quod licebit. *ubi v. Graev. ad Div. I. 1.* quod commodo rem facere possis. *de quo loco, et usu hujus particulae v. Gron. ad Liv. XXVI. 32. *ab initia periodi saepe ponitur pro: in quo, in qua re, ad id quod attinet, uti etiam in illo quod si. Sed semper refertur ad antecedens aliquid, et transitioni servit.* *Verr. I. 46.* quod vos oblitos esse non arbitror, quae multitudo etc. *ib. IV. 56.* quod tamen nemo suspicari debet, tam esse me cupidum, etc. *Caecin. 25.* quod vobis venire in mentem profecto necesse est; nihil esse etc. *Coel. 32.* quod cum vobis hujus adolescentiam proposueritis. *Nat. D. II. 9.* quod quidem Cleanthes docet, - quanta vis inest, etc. *Manutius ad Div. VIII. 14.* in his quod putat dici pro sed. *J. Fr. Gronov. ad Liv. XXXVIII. 9.*

quod *πλεονάζειν, et sic alii.* *Nobisum facit Perizon. ad Sanct. Minerv. IV. 5. 9. add. quos laudat Burm. ad Virg. Aen. II. 141. et Drakenb. ad Liv. XXXII. 37. XLI. 10. *pro ut dici putat Pearcius Orat. II. 1. sed locus ille est sine dubio corruptus, et ceteris locis allatis nil conficitur.*

QUOMODO. *pro quacumque modo* *ad Div. V. 20.* quomodo potuissim, *te convenissem.*

QUONIAM. *Verr. I. 9.* non quoniam hoc sit necesse, *pro non quo h. f. n.*

QUOTENUS. *Att. XII. 33.* nescio quotenorum iugerum.

QUOTIDIANUS. *vulgaris.* *Orat. I. 23.* loquacitas quotidiana. **Caecin. 32.* vis quotidiana. *v. Vis. ib. 31.* interdictum quotidianum, quod est de vi quotidiana.

R.

RABERE. *furere.* *Div. I. 31.*

RADIX. *Coel. 6.* nisi vitiorum immanitas quibusdam facilitatis et patientiae radicibus interetur. *Att. X. 11.* haec suas radices habet: *i. e. suapte natura talis est. *ad Div. VI. 6.* Pompejus eo robore viret, iis radicibus.

RAMUS. *Tusc. III. 6.* ramos amputare miseriarum.

RAPAX. *in bonam partem est appetens, alliciens.* *Lael. 14.* nihil rapacius similium sui, quam natura.

RAPERE. *Attic. V. 21.* rapit hominem Postumius Romam: *int. in jus.* *Fin. III. 5.* ipsae res verba rapiunt: *h. e. verba sponte occurrunt cum rebus.* *Planc. 12.* raptam esse mimulam: *int. de scena.*

RAPTARE. *Sext. 69.* raptata conjux, *sc. cum ignominiae causa duceretur ad tabulam Valeriam, ut scribit ad Div. XIV. 2.*

RATUS. *certus.* *Top. 14.* rata conclusio. *Fin. II. 7.* *δέξας* maxime ratas. **Tusc. I. 39.* pro rata parte, pro quo et dicitur pro portione.

RATIO. Inv. I. 12. controversia in *ratione*, *opponitur ei*, *quae est in scripto*. **ars, scientia*. Inv. I. 5. civilis *ratio*. Arch. 1. si in me est huiusce rei *ratio* aliqua. Brut. 74. non fuit *rationis* aut scientiae. in Caecil. 11. aliqua in foro, iudiciis, legibus, aut *ratio*, aut exercitatio. cf. Fin. IV. extr. **methodus, regulae*. Fin. V. 4. necessaria mathematicorum *ratione* concludere. Off. I. 2. quae a *ratione* suscipitur institutio. Fin. I. 9. *ratione* et via. Nat. D. II. 16. *ratione* et numero moveri. Brut. 87. ad *rationem* dirigere omnia. *ibid.* 74. *rationem* adhibere. **artificium aliquod*. Agr. II. 8. quod per ceremonias pop. fieri non potuit, *ratione* allecutus est. **sententiae*. Manil. 17. ab hac *ratione* dissentiant. Fin. V. 5. *ratio* delicatior ac mollior. **disciplina philosophi alicujus*. Fin. I. 9. Epicuri *ratio*. **consilium*. in Caecil. 11. tua *ratio* est. ad Div. II. 5. tua *ratio* postea est commutata. **commodum*. Quir. p. R. 1. si *rationes* meas vestrae salutis anteposuissem. Act. I. Verr. 9. *ratio* non erat, *pro*, non erat *e re mea*. **pouitur et pro re ipsa*. Inv. I. 1. *ratio* ipsa. Caecin. 3. per *fiduciae rationem* fraudare. Verr. I. 2. veritatis *ratio*. **species*. Verr. III. 85. quam *rationem* habet, non dico aequitatis, sed improbitatis. **Nat. D.* III. 27. *ratio* bona: i. e. *sana*. **Verr.* II. 70. re ac *ratione* conjunctus, *de sociis in negotiatione aliqua, vel de creditore ac debitore*, ut Sull. 20. magna *ratione* cum Mauritaniae Rege contracta. **ad damus formulas quasdam*. Sull. 3. fin est in me *ratio* reipublicae: i. e. *si habeo ejus rationem*. ad Div. XI. 14. pecuniae *ratio* habebitur: h. e. *curabitur, ut detur*. ad Att. VII. 9. haberi comitia sine illius *ratione*, i. e. *ut ejus ratio non habeatur*. Nat. D. III. 29. levitates comicae parumne in *ratione* versantur? *adhibent rationem*. Verr. I. 23. est aliqua rei *ratio*. *ibid.* II. 11. *rationem reddere* de aliquo. Verr.

V. 24. *rationem referre* alicui. ubi Graevius corrigit *rationes*.

RATIOCINATIVUS. Invent. I. 13.

RAUDUSCULUM. Att. IV. 8. VI. 8. VII. 21. XIV. 14. *est paululum pecuniae. Proprie est particula aeris, pondere libellae s. assis, unde iis temporibus, quodere rudi utebantur, assis locum obtinuit. Salmas. Mod. usur. p. 26. Val. M. V. 6. 3. olim aera raudera dicebantur. ubi v. Pigh. et reliquos Intt.*

RECEDERE. Quint. 11. *recedit* res ab eo: h. e. *alium possessorem nanciscitur*. ad Div. VIII. 14. conjunctio non ad occultam *recedit* obtreactionem, sed ad bellum se erumpit.

RECENS. ad Div. XI. 21. *res recens nova*. v. Mamut. **Her.* II. 7. *recentior* in dolore.

RECENSIO. *est Censorum*. Mil. 27.

RECEPTUS. Or. II. 24. *quomodo differat a susceptus, v. in Recipere*.

RECEPTATOR locus, Mil. 19. **RECESSUS.** Tusc. IV. 7. *recessum animi et fugam efficit metus*. ad Div. IX. 14. tum accessus ad causam, tum *recessus*.

RECIDERE. *considerare*. Br. 91. *recidit* nimia vocis contentio.

RECIPERARE. ad Div. VI. 10. XII. 2. *antique pro recuperare*.

RECIPERE. in Caecil. 8. *recipere causam, dicitur de eo, cui oblata est. Suscipit, qui sponte eam agere instituit*. Balb. 14. *recipere in civitate. accipere*. Rose. C. 7. *si recipere* hos quaestus posses. Rabir. Post. 4. nec ex ejus bonis, quanta summa litium fuisset, *recipi* a populo. *add. Gron. ad Liv. I. 58. Est et verbum forense. Nam Praetor recipere nomen dicitur, cum delatum ab aliquo in numerum reorum refert*. ad Div. VIII. 8. **in venditione dicitur pro praeferre aliquid*. Or. I. 39. lumina, uti tum essent, ita *recepit*. **excipere in venditione*. Top. ult. venditores - - rutis caelis re-

receptis, concedunt tamen aliquid emtori, etc. *quam significationem egregie illustravit Gron. ad Senec. Conf. ad Marc. c. 10. cf. Gellium XII. 11. * gladiatores recipere ferrum dicuntur, cum se jugulari ab adversario patiuntur. Sext. 37. Tusc. II. 17.*

RECIPROCARÉ. *in dialecticis est, convertere enunciationem. Div. I. 6. si quidem ista sic reciprocantur.*

RECOGITARE. Q. Fr. II. 2. *recogitare de re aliqua.*

RECOGNITIO. *recordatio, quae fit alio narrante, monstrante. Verr. IV. 50. in recognitione scelerum suorum.*

RECOGNOSCERE. *in memoriam revocare. Verr. II. 6. cum istius furtum recognosceret.*

RECOLLIGERE. *pro reconciliare. ad Att. I. 5.*

RECONCILIARE *in gratiam, Dom. 50.*

RECONCINNARE. Q. Fr. II. 6.

RECONDITUS. *subtilis, non vulgaris. Brut. 79. reconditae exquisitaeque sententiae. ibid. 76. ad Div. XV. 21. reconditae literae. Acad. IV. 4. reconditiora desidero. v. Interior. * Quint. 19. fuit enim natura tristis et recondita: h. e. solitudinis amante, s. etiam cogitata celante, quo sensu de Tiberio dicitur ap. Tacitum.*

RECREARE. Att. II. 23. *ambulare recreandae voculae causa. Nat. Deor. II. 4. recreare iterum Consules. Tusc. I. 24. Catil. III. 4. recreare se.*

RECTE. Verr. III. 98. *recte vendere: h. e. bono pretio. Fin. I. 5. recte ferri, de motu perpendiculari, pro recta ferri. Top. 4. recte accipere, i. e. jure, legibus, ut emtione, testamento.*

RECTIO. Fin. IV. 22. *rectiones rerumpubl.*

RECTUS. Rabir. Post. 17. *rectis oculis urbem intueri: i. e. sine pudore ac dolore, quo exules solent et foro ejecti. De hac loquendi forma v. Bentleyj. ad Horat. Carm. I. 3. Br. 75. Caesaris Com-*

mentarii nudi sunt et recti. rectum dicitur de subtili et elegante genere orationis, in quo hoc tantum spectatur, ut nil vitii insit. v. Gronov. ad Sen. Ep. 100.

RECUPERATOR. *est iudex in causa privata, ad quem de re pecuniaria, aut possessione quacunque, certatur. in Caec. 17. Caecin. 1. et ibi Hotomannus. Quod autem contra hanc definitionem assertit Hotomannus, recuperatores etiam de injuriis cognovisse; non tam de facto, quam de aestimatione injuria pecuniaria judicabant. Sic ap. Tacit. A. I. 74. absoluto judicio de repetundis ad recuperatores itum. ubi v. Gron. v. Salmas. Mod. usur. pag. 794. et Budaeus ad Pandect. p. 376. Fuisse autem e Centumviris recuperatores, inde patet, quod quae causae apud recuperatores actae sunt, apud Ciceronem Or. I. 38. centumvirales dicuntur. Itaque iudices provinciales, qui recuperatores dicuntur, ut Verr. III. 13. 50. judicant ea, quae Romae Centumviri, ut bene monet Nordkerk. de lege Petron. §. 18.*

RECUPERATORIUM *judicium, Verr. III. 11.*

RECUSARE. Offic. III. 23. *recusavit, ne diceret; pro recusavit dicere. Caecin. 28. 29. est verbum juris.*

RECUSATIO. Inv. I. 5. *opponitur petitioni judiciali.*

REDEMTIO. Act. I. Verr. 6. *redemptio iudicii. Pis. 36. redemptiones reorum. Sunt corruptiones iudicum, quas quis pro pecunia suscepit: et redemptio iudicii s. rei sit, si quis pollicetur pecunia accepta, se iudices corruptorum, operam suam in corrumpendis iudicibus vendit.*

REDDERE. *pro relinquere, cedere. Verr. II. 37. item Sull. 30. non modo nihil mihi allumo, sed etiam reddo ac remitto.*

REDEMTOR. *manceps. vid. Redimere. Verr. I. 56. qui a vetere redemtore acceperit.*

REDIMBERE, est recipere, quod erat venditum, propterea, quia improbatum est, deteriusque receptum, quam venditor dixerat. Offic. III. 23.

REDIGERE. cogere, accipere. Rosc. C. 17. redigere pecuniam, sc. a debitore. cf. Rab. Post. 13. in Caecil. 17. est de pecunia ex rebus venditis. v. Gronov. Obs. I. 19.

REDIMERE. dicitur de mancipe, qui aedificium extruendum conduit; ei opponitur locare. Verr. I. 54. si pupillo opus redimatur, - ne liceat pupillo, opus redimere. *ibid.* 56. qui redemerit, satisdet etc. hinc illud intellige Verr. I. 11. qui istum eripiendum redemerunt; adde dicta in Redemptio. *pecunia data se aut alium aliqua molestia liberare. Verr. III. 20. redimere pericula sua. *ibid.* 56. redimere conentur rem confessam. unde et metaph. ad Div. II. 16. acerbitem a rep. privatis in commodis redimere. *compensare. *ibid.* X. 8. non praeteritam culpam videri volo redemisse: das vorige Versehen wieder gut machen. v. Burm. ad Ovid. Her. XVII. 49. Sed Rosc. Com. 12. societatis, non suas lites redemit, cum a Flavio fundum accepit: invidiose dicitur de eo, qui non redemit, sed a quo alter redemit. Dicendum erat: de societatis, non suis litibus decedit.

REDINTEGRARE. neutraliter est ad Div. XI. 9. ne bellum redintegrari possit. i. e. renovari.

REDIVIVUS. Verr. I. 56. redivivus lapis, qui e destructo veteri aedificio est reliquus et salvus, et ad novam aedificationem transferri potest. *ibid.* rediviva sibi habeto. vid. Gronov. ad Senec. Troad. 470.

REDOLERE. Brut. 82. ex illius orationibus redplere ipsae Athenae videntur.

REDOMITUS. domitus. Sull. 1. redomiti ac victi.

REDUCTUS. Fin. V. 30. ut ista producta reducta, προηγμένα καὶ

προηγμένα. *Rabir. Post. 17. possum excitare multos reductos testes liberalitatis tuae; quod saepe audiavi patri tuo, qui id fecisset, magno adjumento in periculo capitis fuisse. Hunc locum, in quo Graevius negat, se scire, qui sint reducti, sic interpretor: possum adducere multos testes lib. l., quos tu, cum aere alieno concidissent et solum vertissent, reduxisti, restituisisti, aere alieno ipsorum tua liberalitate disoluto, quod cum et pater tuus fecisset, ei opem tulit in iudicio capitis, adeoque tibi etiam praeferre debet. Sic reductio Regis Alexandrini ad Div. I. 7. est restitutio in regnum. Exules reducti pluribus locis apud Cicero-nem occurrunt. Patricii et Manutii interpretationem recte Graevius rejicit, Non enim quadrat.

REDUNDANTIA. Orat. 30. ipsa illa pro Roscio juvenilis redundantia: h. e. nimia sententiarum, acuminum, ornamentorumque omnium copia, quae et luxuria dicitur.

REDUNDARE. Or. III. 4. ornatus redundat. v. Redundantia. Balb. 25. ut aliqui sermones hominum etiam ad aures vestras permanarent, et in ipso iudicio redundarent; h. e. commemorentur, proferrentur, vel in causa aliquam vim haberent. *Rab. Post. 5. ex ea causa redundat reus. i. e. in ea causa repertus est reus, per societatem facinoris, ut propterea in iudicium vocetur.

REDUVIA. est particula cutis, quae circa ungues digitorum se resolvit; deinde proverbio de re parva et levi dicitur. Rosc. Am. 44. reduviam curare.

REFERCIRE. implere. Tusc. II. 2. libris omnia referferunt. Rabir. Post. 14. aures referfit istis sermonibus. *comprimere, coarctare. Orat. I. 35. ut Crassus haec, quae coarctavit, et peranguste referfit in oratione sua, dilatet nobis.

REFERRE. respondere. vulgo: replicare. Caecil. 29. ego tibi refero. Quint. 13. quid a nobis

*refertur: ubi v. Graevius. *inflaurare.* Flacc. 1. *referre* Valeriae gentis laudem. in Caecil. 21. *referre* institutum. *ibid.* consuetudo repetita ac *relata*. Dom. 29. sacramentum *referre*: i. e. iterum ad iudices *deferre*. *reddere. Verr. III. 96. *referre* iudicia ad equestrem ordinem. *in rationibus saepe dicitur elliptice, pro *referre* in tabulas rationum. Flacc. 19. operi publico *referunt*: h. e. pecuniam in rationes *referunt*, tamquam consumtam in opere aliquo publico. *item de SCtis, pro *referre* in tabulas publicas, tabularium, quod erat ad aerarium. ad Div. XII. 1. SCta *referuntur*. cf. Rosc. Com. 19. Phil. V. 4. de rationibus, cum ad aerarium deponuntur. Verr. I. 80. III. 71. item de aliis rebus, quarum memoria literis publicis mandatur; *registrare*. Sull. 14. me aliter, ac dictum est, in tabulas publicas *retulisse*. *ib.* qui his hominibus ad vero *referendum* fidem defuisse putet. *recedere*. Nat. D. III. 14. cum se sol *referat*. **referre* dicitur etiam ad aliquem, qui ei aliquid deliberandum, examinandum, iudicandum, decernendum, jubendumve proponit. Tuscul. I. 16. ad oculos omnia *referre*. Phil. II. 6. *ecquid* ad eum de rep. *retulisti*? Quint. 16. ad se ipsum aliquid *referre*. Catil. I. 8. *referro* ad Senatum. Manil. 19. Cicero Praetor dicit, se ad Senatum *relaturum* de re aliqua, quod erat *Consulium*. Est autem de egressione relationis intelligendum, ut vidit Graevius: cum Senatores jus haberent, non solum sententiam dicendi de eo, de quo interrogati essent, sed etiam de alia re, de qua *relatum* a Coss. non esset. *Cluent. 49. *referre* ad populum, pro quo Graevius *perferre* *mutat*: malo mea sententia. Nam primo exempla allata huc non quadrant: deinde ex analogia linguae *referre* ad populum aequo dici potest, ac *ferre*: tertio sic est etiam Dom. 19. quot modis do-

ceo, legem istam, quam vocas, non esse legem? quid si etiam pluribus de rebus uno sortitu *retulisti*, quem locum Graevius *intactum* reliquit. Manutius tamen hic quoque *malebat*: tulisti. Formulae in SCtis, ut ad Div. VIII. 8. ad Senatum populumque *referre*, nihil profunt, quia per σύλληψιν de utroque *referre* dici potest. Sed aliunde firmari ea forma potest, ut se tueri utcumque possit. Dukerus ad Liv. VIII. 87. e Valerio M. assert (IX. 10. 1.): M. Flavius ad populum de Tusculanis *retulit*, ubi tamen Perizonius *malebat* tulit. Sed *retulit* est tamen etiam apud Florum III. 21. 9. Livius XXXII. 20. cum *referant* magistratus: *intell.* ad concilium. *ibid.* 22. *relaturos* se de societate, *int.* ad concionem. In quibusdam tabulis *referre* positum videri potest pro *deferre*: cuius generis ipsius exempla sunt apud Liv. XXXIX. 44. in omnibus libris, add. XXXVII. 57. XLIV. 4. et ibi Drakenb. *Refer* huc, quae idem Graevius dixit pro *defenda* formula: *ferre* sententiam, ubi de Senatoribus sermo est. Verr. II. 3. *Quir. p. R. 10. *sententiam* simpliciter *referre*. Merito dubitant de hac scriptura viri docti, et aut *ferre*, ut Hotom. et Graev., aut *essere*, ut Manut., scribendum censent, v. Notam ad h. l. *Dom. 29. rem iudicatam *referret* sc. in iudicium, ut de ea iterum iudicetur. *Nat. D. I. 12. *referre* in numera Deorum. *Verr. I. 7. vestra dignitas mihi *fructum* diligentiae *refert*.

REFERTUS. copiosus, abundans rebus bonis. Mur. 9. *referta* Asia et delicata. *cum Genit. Font. 1. *referta* negotiatorum provincia. cf. Planc. 41. Att. VIII. 1.

REFERVERE. *fervere*. Rosc. Com. 6. *reservens* crimen.

REFERVESCERE. *deservesce-re*. Brut. 91. contentio nimia vocis conciderat, et quali *reserverat* oratio.

RE.

REFICERE. *sanare.* Att. VII. 3. *Tironis reficiendi spes.* **restituere.* Sext. 6. *reficere salutem communem.* *Planc. 18. *ne reficere necessariis suis suam tribum possint.* *Si Cicero ita scripsit, sensus est is, quem Manutius tribuit: conficere tribum suam necessariis, qui antea suam nobis consecrant, nisi vero ipsum reficere est conficere: ut in illo, Verr. III. 50. infra, quamquam nec ibi est simpliciter conficere. Sed vix dubito, quin verum sit, quod ex Ersart. Cod. reposuit Graevius: conficere.* *Verr. III. 50. *Villico delectetur, quod tanto tibi plus mercedis ex fundo refectum sit.* Paradox. ult. *antequam tibi ex tuis possessionibus tantum reficiatur. In quibus reficere esse videtur pro conficere, quod de eadem re dicitur, ut et efficere. Sed est, ut vere dicant, reficere nihil aliud in his quidem locis, nisi conficere pecuniam ex aliqua re, in qua pecuniam tuam collocaris, ut non tam accipias, quam recipias pecuniam. Sic plane est ap. Varron. R. R. I. 2. 8. reficere sumtum et impensam: ubi forte in sequentibus sinitus pro fructus rescribendum. Sunt tamen alii loci, in quibus simpliciter est conficere. v. Gron. ad Liv. XXXV. 1.*

REFLATUS. Att. XII. 2. *naves l. delatas in Uticam refatu hoc.*

REFRENARE. Verr. III. 57. *cum animum ad persequendum non negligentia tardaret, sed conscientia sceleris refrenaret.* Phil. XI. 2. *a reditu refrenavit. i. e. cohibuit.*

REFRICARE. *renovare.* ad Div. V. 17. *refricare desiderium.* Pil. 83. *praeterita fata reipubl. refricabis.* ad Att. X. 17. *crebro refricat lip-pitudo. int. se.* Sull. 5. *animum refricat memoria.*

REFRIGERATUS. *remissus.* Act. I. Verr. 10. *defessa et refrigerata accusatio.* ad Div. III. 8. *refrigerato levissimo sermone hominum.*

REFRIGESCERE. *non amplius agi, omitti.* Q. Fr. II. 6. *quod*

de Pompejo Caninius agit, sane quam refrixit. ad Div. XV. 17. *verentem ne hasta refrixisset.* *Planc. 23. *refrixit crimen: h. e. non ita, ut ante jactatur, augetur, magnum putatur; opponitur: calere. *contemni.* Div. II. 41. *ceteris in locis sortes refrixerunt.* **de candidatis dicitur, cum spem potiundi honoris amittunt.* Attic. IV. 18. *Memmius autem, dirempta coitione, invito Calvino refrixerat.* Q. Fr. III. 2. *Scaurus refrixit.*

REFUGERE. Or. I. 22. *me semper a genere hoc sermonis refugisse.* Tusc. III. 2. *refugere oculi.*

REFUTARE. *reprimere, coërcere.* Prov. Conf. 13. *refutare bello nationes.* Har. R. 4. *refutare conatum alicujus.* ad Div. I. 9. *refutare alicujus cupiditatem.* Tusc. II. 23. *inprimis refutetur ac rejiciatur clamor Philoctetaeus.* Rabir. Post. 16. *quam bonitatem non modo non alperuari ac refutare, sed complecti etiam et augere debetis.*

REGERE. *accommodare.* Coel. 6. *versure suam naturam et regere ad tempus, atque huc et illuc torquere ac flectere.* *Reliqua verba ostendunt, rō tegere Graevii non quadrare: confer etiam Drakenb. ad Sil. II. 382.*

REGIO. *finis.* Agr. II. 35. *regionibus officii se continere.*

REGNARE. Brut. 10. *Graecia jam regnante: h. e. libera a Regum, quos ante habuerat, dominatu.* ad Div. XI. 16. *cum equitum centurias tenes, in quibus regnas; h. e. plurimum potes. v. Regnum.*

REGNUM. *potentia alicujus nimia in aliquo genere.* Sull. 7. *se regnum meum ferre non posse.* Act. I. Verrin. 12. *regnum judiciorum. dicitur tamen etiam honestius de eo, in quo quis excellit prae ceteris.* ad Div. IX. 18. *regnum forense.* Att. I. 1. *regnum judiciale.*

REGUSTARE. Att. XIII. 13. *crebro regustare literas.* cf. XIII. 48.

RE-

REJECTANEUS. Fin. IV. 26. non appello mala, sed *rejectanea*. v. *Rejectus*.

REJECTIO iudicum, Act. I. Verr. 3. Sull. 33. v. *Rejicere*.

REJECTUS. Acad. I. 10. Fin. III. 16. etc. *rejecta, sunt Stoicorum αποπροημένα*. *Rosc. A. 29. *rejectus* a ceteris suspicionibus: h. e. *ceteris suspic., quas attulerat, rejectis et improbatis*.

REJICERE. *absterrere*. Top. 1. a libris te *rejecit* obscuritas. **disferre*. Q. Fr. II. 3. legationes in Idus Febr. *rejiebantur*. **ad alterius arbitrium et iudicium delatum velle*. Verr. III. 60. Romam *reicias* causam. ad Div. X. 16. nihil huc *reicias*. **repudiare, non accipere*. Att. VIII. 11. eum a me Capuam *rejiebam*. **forense est: rejicere iudices*. Nempe cum prima iudicum sortitio a Praetore facta est, utraque pars habet potestatem *rejiendi iudices* ex eo numero, quos putet aut inimicos sibi, aut cupidos, aut non satis integros esse. Verr. II. 13. cum alternae civitates *rejectae* sunt: h. e. *alternis, nempe ab utraque parte*. Sic Vat. 11. alternia consilia *rejicere*. Verr. III. 60. *rejiendi potestatem facere*. Hinc fit, ut consequens pro antecedente dicatur, sive pro tota actione iudicum, sorte et reiectione diligendorum. Verr. III. 59. praeterea Syracusis, multi equites Rom. viri primarii, ex qua copia recuperatores *reji* oporteret, qui aliter iudicare non possent. *ibid.* 29. recuperatores *rejice*, quod adversus edictum feceris. ubi frustra Graevius suspicatur: *recipe*. Non magis recte sollicitat locum Verr. III. 11. quid Praetor? jubet recuperatores *rejicere*. Decurias Scribamus; quas decurias? de cohorte mea *reji*ciis, inquit. v. *Not.*

RELATIO. Inv. II. 23. *relatio criminis, est, cum reus in accusatorem conjicit crimen, sive illud ipsum, sive aliud*. Pilon. 13.

Consulis *relatio: int. ad Senatum*. cf. ad Div. VIII. 1.

RELATOR. qui ad Senatum refert. Att. VIII. 15.

RELICTIO reip. Att. XVI. 7.

RELIGIO. *definitio religionis adversus Deum est* Inv. II. 2. *sacra, genus sacrorum*. Dom. 41. *religiones suscipere, est sacra nova instituire, sive sacrum aliquid efficere*. *ib.* 47. dare huic religioni (sc. huic modo sacrandarum aedium privatarum) aditum cf. Phil. I. 6. **sanctitas loci*. Dom. 39. *inferre religionem* - - eripere religionem. **res quaecunque, quae ad religionem pertinet: sic* Verr. II. 51. *lex de religione, est de sacerdotio; item religiones dicuntur de auspiciis, prodigiis, etc. quae dubitationem prodigi assertunt, aut impediunt aliquid*. Dom. 54. cum ejus dedicationem fictis religionibus impedirent. ad Div. X. 12. oblata Cornuto religio est, admonitu pullariorum. cf. Agrar. I. 2. **culpa, quae contrahitur, si religiones violantur*. Nat. D. II. 4. religio haeret in republica. Caecin. 4. *religione solvi*. **superstitio*. Div. II. 54. *religiones suscipere*. *ibid.* *religiones deponere*. Dom. 49. homo religionibus deditus. **obligatio quaecunque ad aliquid omittendum, cujus respectu rebus quaedam sanctitas inest, propter quam eas violare nefas est: unde et pro dubitatione, scrupulo - - in rebus agendis*. Verr. I. 15. si nullam religionem fors habet. in Caecil. 14. *religio sortis*. Verrin. III. 58. *religio societatis*. Rosc. A. 24. magnam religionem possidet paternus sanguis. Inv. II. 30. foedus summae religionis. Att. XII. 36. posteritas habet religionem. Catil. III. 6. ut, quae religio C. Mario non fuerat, ea nos religione in privato P. Lentulo puniendo liberaremur. cf. n. 3. Nat. D. II. 4. rem in religionem venisse populo: das Volk habe sich ein Gewissen darüber gemacht. v. Gron. ad Liv. X. 37. extr. **summa in quacunque re diligentia, ne quid*

minus recte fiat. ad Div. XI. 29. *religio* in consilio dando. Caecin. 2. iudicandi mora et *religio*. Or. 8. eorum *religioni* (qui sc. nihil nisi *rectissima probabant*) cum serviret orator. Brut. 8. *religio* oratoris. *ibid.* *religio* nimia. **difficultas, objectio*. Or. 11. hac ego *religione* non sum ab hoc conatu repulsus.

RELIGIOSUS. Dom. 48. *dedicatio est religiosa*: h. e. *religionem offert, sacrum aliquid efficit*. Att. IX. 5. *religiosus* dies. ad Div. I. 7. homines *religiosi*: h. e. aut *superstitiosi*, aut nomine *religionis abutentes*. Or. 9. aures teretes et *religiosae*: h. e. nihil nisi *perfecta probantes*. Brut. 11. auctor rerum Romanarum *religiosissimus*.

RELINQUERE. Verr. I. 33. *relinquere* injurias suas: i. e. non *persequi, non ulcisci*. cf. Caecin. 8. Verr. I. 33. **relinquitur, est pro reliquum est, ut* Flacc. 34. *item de conclusionem syllogismi. sic* Her. II. 29. *complexio, quae non certum et constans aliquid relinquit*.

RELIQUIAE. Nat. D. II. 9. 55. *reliquiae cibi, de fecibus, excrementis*. Legg. II. 22. *reliquiae Marci, sunt ossu et cineres*. Cato 6. ut *avi reliquias* persequare: dicitur e *persona Catonis, qui Scipionem juniorem hortatur, ut Carthaginem deleat, et quicquid Carthaginensibus avus Africanus major reliquisset*. ad Div. VI. 8. *reliquiae* Asiaticae negotiationis: debita nondum exacta, quae et reliqua dicuntur.

RELIQUUS. Att. XV. 15. ex *reliquis*, quae Nonis April. fecit. *reliqua hic sunt ea pecunia, quae eo tempore, confectis omnibus rationibus, residua fuit*. Sed XVI. 3. maxime me angit ratio *reliquorum* meorum; quae quamquam explicata sunt. cf. Ep. 15. et ad Div. II. 13. publicanis etiam superioris lustris *reliqua* conferream: sunt debita nondum exacta. *Reste. Sic et reliquum est* ad Att. VI. 3.

REMEDIIUM. Cluent. 19. *remedium* sanarum dicuntur, quibus nulla causa defendi potest. *ibid.* 35. sine iudiciorum *remediis* salvi esse non possemus. *ib.* 44. mucronem multis *remediis* retundere. eum *praep.* ad Verr. V. 10. *remedium* ad vim.

REMIGARE. Tusc. IV. 4. utrum *maius, statim nos vela facere, an quasi e portu egredientes paululum remigare. Sensus est: utrum malit, statim copiose et late disputari, an vero ante adhuc aliquandiu subtiliter rem se persequi: quemadmodum qui portum egrediuntur, non statim vela dant, sed lentius progrediuntur. Id autem fit remigando. ceterum probat Buharius lectionem Leid. codicis, statim nos vela facere, tamquam egredientes e portu, an paululum remigare. Subituros portum sine velis navigare scio, egressus non item. add. Remus.*

REMIGRARE. Tusc. V. 21. *remigrare* ad iustitiam.

REMISSE. Off. III. 29. qui ista *remissius* disputant: h. e. minus severe: in Epicureos dictum est, qui non sola honesta dicunt esse bona.

REMISSIO. lenitas. Cat. IV. 6. *remissio* poenae.

REMISSUS. finitus. Tusc. I. 44. *remissa* vita humana. e Poeta. **levis*. Verr. III. 92. *remissior* aestimatio. **lenis, facilis*. Att. XVI. 15. utrum *remissior* essem, an summo jure contenderem. **comis, hilaris*. Coel. 6. *remissus* - - severus. **Sext. 53. remissius* dicendi genus, opponitur forenhi, contentioso. *Versatur enim in eo oratio plerumque in narrando aut docendo, philosophi more, quorum mollior est, sine asperitate et vehementia, oratio.*

REMITTERE. *dimittere*. Cluent. 2. *remittere* opinionem. **concedere, condonare*. ad Div. XI. 20. de exercitu Panfiae legionem mihi Caesar non *remittit*.

RE-

REMOTUS. Fin. III. 16. *remota, sunt ἀπομαρτυρέα Stoicorum.*

REMOVERE. *sine* ab. Or. 2. nec se artibus suis *removerunt.*

REMUNERARE. Sen. p. R. 12.

REMUS. Tusc. IV. 5. *Dialecticorum remis orationem propellere, est initium facere a subtili et dialectica disputandi ratione. v. Remigare.*

RENOVARE. *reficere, recreare.* Sext. 69. *renovare* rempubl. **repetere.* Div. II. 2. studia haec *renovare* coepimus.

RENOVATIO. Att. VI. 1. *renovatio* singulorum annorum: *est genus anatocismi, de quo supra in Anatocismus dictum.* **repetitio.* Brut. 71. laudandus maxime est, qui hoc tempore consoletur se, cum conscientia optimae mentis, tum etiam usurpatione et *renovatione* doctrinae.

RENUERE. *cum dat.* Rab. Post. 13. *renuentes* huic crimini.

RENUNCIARE. Verr. I. 54. *renunciat* illam decisionem: h. e. *nunciat illam pactionem, quam fetissent, ratam non esse, improbari ab eo, cujus in ea re voluntas maxime spectanda sit; nostri: wieder auffagen.* **prodere dicendo.* Act. I. Verr. 6. *renunciata* est tota conductio iudicii.

RENUNCIATIO. *Rapport, Registratur.* Verr. I. 34. rem gestam *renunciarat*, - *renunciationem*que ejus, quae erat in publicas literas relata, tolli jusserat.

REPANDUS. *incurvus, inflexus.* Nat. D. I. 30. calcei *repandi* Junonis: *quorum sc. speciem conspiciere licet in numis, qui Junonem referunt, et in Gorianis Monumentis in Museo Etrusco.*

REPASTINATIO. Cato 15. *genus operis rustici, cum vineae veteres refodiuntur.*

REPELLERE. Flacc. 2. ex urbe *repulit: nisi legendum depulit.*

REPENTINUS. *subito ortus, novus.* Verr. III. 75. *repentinae*

rationes. Brut. 69. *repentini* homines et ignoti.

REPETERE. *vindicare sibi eripitum aliquid et injuriam factum iudicio persequi.* in Caecil. 5. *repetere* jus suum. *ibid.* pecuniam ex lege *repetere.* Mur. 2. res *repetere.* Sext. 26. nullis *repetitis* rebus: *int. per secales; de qua repetitione vid. Liv. I. 32: initium facere.* Tusc. I. 48. *repetunt* ab Erechtheo. cf. Or. I. 20.

REPETUNDAE. in Caecil. 4. de pecuniis *repetundis* nomen aliquis deferre. v. in Ind. Legg. de *Repetundis.*

REPLICARE. *evolvendo cognoscere, repetere.* Sull. 4. *replicare* memoriam annalium. Legg. III. 14. *replicare* memoriam temporum.

REPLICATIO. *converso.* Nat. D. I. 13. *replicatio* mundi.

REPONERE. *restituere.* Att. XIII. 12. Catulo et Lucullo alibi *reponemus: int. quod hic ablatum est.*

REPOSCERE. *poscere.* Verr. III. 1. qui ab altero vitae rationem *reposcunt.*

REPREHENDERE. *revocare.* Verr. III. 20. quod erat prudentia praetermissum, id, quaestu ac tempore admonitus, *reprehendisti.* **refellere.* Coel. 27. quem quomodo *reprehenderent.* **corrigere, emendare.* Dom. 33. si se collegisset, temeritatem atque injuriam suam restitutione mea *reprehendisset.* **Verr. III. 96. si Senatores judicarent, hoc genus pecuniae per injuriam cogendae non posset reprehendi: h. e. ita accusari, ut reus damnaretur.*

REPREHENSIO. Or. III. 25. *sine reprehensione. i. e. ut se nunquam revocet, coercet intra fines, corrigat, etc.*

REPRÆSENTARE. *est proprie, in re pecuniaria, pecuniam statim solvere, atque adeo praenumerare, ante diem solvere.* Att. XII. 25. dum a Fabia *repraesentabimus. ib. 29. si qua etiam jactura facienda sit in repraesentan-*

*tando. ib. 81. v. Gronov. Sest. p. 30. "hinc dicitur proficere aliquid ante tempus, citius quam debeat, aut constitutum sit. Att. XVI. 2. mihi videntur etiam istorum animi incendi ad repraesentandam improbitatem suam: h. e. citius demonstrandum, quam ante constituerant. ad Div. V. 16. neque expectare temporis medicinam, quam repraesentare ratione possumus. In hoc loco male negatur in Lexico Fabri, vis anticipandi inesse, cum praesentare idem sit, quod ante dixerat: anteferre consilio. ad Div. XVI. 14. dies promissorum adest, (h. e. non longe abest) quem etiam repraesentabo, si adveneris: h. e. etiam ante libertas dabitur, quam promiseram. Phil. II. ult. quin etiam corpus libenter obtulerim, si repraesentari morte mea libertas civilis potest: h. e. si mors mea efficere potest, ut eo citius libertas restituatur civitati. *Sext. 11. quod ipsum templum repraesentabat memoriam consularis mei: h. e. praesentem animis faciebat, iussurabat. *ad Div. VIII. 2. me repraesentante est absolutus. Id quam vim habeat, nemo, quod sciam, explicavit, neque ego explicaverim. Et est forte lectio corrupta.*

REPRAESENTATIO. *de repuniaria. ad Div. XVI. 24. Att. XII. 81. XIII. 29. v. Repraesentare.*

REPRIMERE. *angustius, brevius, tardius facere. Att. X. 9. dubitabat nostrum nemo, quin Caesar itinera repressisset. Brut. 91. dedit operam, ut nos nimis redundantes et superfluentes juvenili quadam dicendi impunitate et licentia: reprimeret. *abstinere. Sext. 55. vix odium suum a corpore represserunt. Verr. V. 29. a praesenti periculo tuo se repressit populus R.*

REPROMISSIO. *Rosc. Com. 13. est restipulatio, de qua mox.*

REPROMITTERE. *Brut. 5. non repromittere istud ausus sum. cf. Rosc. Com. 13. de restipulatione dicitur. v. Restipulari.*

REPUDIARE. *tollere. Or. III. 1. repudiare a republ. consilium Senatus. *Verr. III. 47. repudiari dicuntur, quorum frumentum improbat.*

REQUIRERE. *reprehendere. Mur. 29. quae nonnunquam requiramus, ea sunt omnia non a natura, sed a magistro. *desiderare rem amissam. L. Manil. 2. quibus amissis et pacis ornamenta et subsidia belli requiretis. Hanc notionem illustrat Burmann. ad Virgil. Aen. I. 217.*

RES. *de re familiari, pecuniaria. Off. II. 11. iis etiam, qui emunt, vendunt, - iustitia ad rem gerendam necessaria est. Cato 7. rem male gerentes patresfam. Rabin. Post. 2. in pluribus provinciis ejus versata res est. Quint. 11. cum res ab eo, quicum contraxisset, recessisset. *causa, commodum. Phil. II. 2. contra rem alicujus venire: de eo, qui in iudicio alicuius quacunque ratione oppugnat. *Sen. p. R. 11. res redire dicuntur, cum causae inforo, aliaque publica negotia internissa, quod res prolatas dicunt, (v. Prolatus) repetuntur. v. Lambin. ad h. l. cf. Sext. 62. *Or. I. 11. inesse in ratione rerum. Or. II. 21. positum esse in re atque natura: de iis rebus, quae sunt, non modo finguntur. *Verr. I. 14. res rationum: per periphrasin pro rationes. *Verr. III. 35. res gestae, sunt leges Sullae. ad Div. I. 5. res gestae Lentuli, inprimis capiendae de revocatione Ciceronis ab exilio, et lege centuriata, ejus rei causa ab eo lata ad populum. *res publica. v. infra in hac voce.*

RESCINDERE locum, Agr. II. 1. est aperire, cum obstructus esset antea.

RESCRIBERE. *in re pecuniaria. Att. XVI. 2. reliqua rescribamus: i. e. ut opinor, rursus in literas, tabulas referamus, vel, syngrapham demus, ut alio tempore solvamus. Quidam libri autem habent perscribamus, eodem fere sensu.*

RE-

RESCRIPTUS. Tusc. IV. 2. cantus fuisse *rescriptos* vocum sonis. *Si sana lectio est, de quo dubitant viri docti, v. Buher. ad h. l. sensus hic est: cantuum illorum certos modos factos esse, signisque expressos, quod nos vocamus componere.* J. Fr. Gronovius corr. *descriptos*: alius notis pro sonis.

RESECCARE. Tusc. IV. 21. *rescanda* esse, evelli penitus non posse.

RESERVARE. *servare, retinere.* Cluent. 70. nihil ad similitudinem hominis *reservavit*. ad Div. V. 4. ne, cum velis revocare tempus omnium *reservandorum*, cum, qui servetur, non erit, non possis. v. Not. *Q. Fr. III. 1. Minucio me -- *reservabam*: h. e. *expectabam* Minucium, -- ut per eum scriberem, quae scire te vellem.

RESIDUUS. Verr. III. 97. quid potest esse in calamitate *residui*: h. e. *quae calamitas est reliqua.* Cluent. 34. de pecuniis *residu*is reus. Reliquae pecuniae sunt *eae*, quae magistratibus ex aerario datae sunt, ut in re publica confumerentur, ab iis autem *oppressae*, et in rem suam *conversae* sunt.

RESIGNARE. Arch. 5. fidem tabularum *resignasset*: h. e. *corumpendo sustulisset, ita et Servius ad Virgil. Aen. IV. 244. Burmannus ibi non audiendus de loco Ciceronis, quem non inspexerat.*

RESILIRE. Rosc. Amer. 29. *resiliit* crimen ab eo: h. e. non haeret, *falso in eum confertur intelligitur.* v. Haerere.

RESIPERE. *pro respirare, recipere se.* Sext. 37.

RESISTERE. *consistere, subsistere.* Mur. 39. ubi lapsi *resisteremus.* Tusc. V. 28. *resistit* extra fores. v. de hac notione Schwarz. ad Plin. Pan. c. 10. ad Att. II. 2. negavit, se unquam cum Curione *resistisse*, sc. colloquendi causa: nunquam se cum C. locutum.

Cic. Clau.

RESONARE. Tusc. III. 2. laus virtuti *resonat*, tamquam imago (sc. vocis). Nam *echo imago vocis Latinis vocatur.* Lambinus adeo addebat voci: quod non opus esse videtur. Ceterae emendationes nihili sunt. Nat. D. II. 57. in fidibus *telludine resonatur*: h. e. *testudinis durities repellit et auget sonum fidium.* Div. II. 14. nervos in fidibus alios aliis *resonare.*

RESPECTARE. *desiderare, expectare.* Planc. 18. *respectare* minus par ab aliquo. Lambinus autem corrigit *expectare.*

RESPECTUS. *per fugium.* Phil. X. 4. *respectus* pulcherrimus et praeclidum firmissimum reip. Phil. XI. 11. non ut *respectum* haberemus ex acie. *aliter interpretantur viri docti, ut Schottus Nod. Cic. I. 15. et alii: sed aberrant a Ciceronis mente. *actus respiciendi.* Div. I. 32. fugientibus miserabilem *respectum* incendiorum. **reverentia.* Phil. V. 18. sed cum *respectum* ad Senatum et ad bonos non haberet, etc. De hac significatione vid. Schott. l. c.

RESPICERE. *succurrere.* ad Div. X. 11. si modo rempubl. *respicere* velit. cf. Att. VII. 1. *ad Div. X. 24. si Caesar se *respexerit*: h. e. *ad salubriora consilia redierit, salutis publicae atque adeo suae rationem habuerit.* Nam antea dixerat, Caesarem ad mala consilia et reip. minus *fulutaria* se contulisse.

RESPIRARE. Quint. 11. quem nunc *respirare* libere non linis: h. e. *omni ratione vexas.* **intermitti.* Phil. VIII. 7. oppugnatio *respiravit.*

RESPIRATIO. *exhalatio.* Nat. D. II. 10. aëroritur ex *respiratione* aquarum.

RESPIRITUS. Nat. D. II. 55. quae se in *respiritu* dilatant.

RESPONDERE. *est eorum, qui consuluntur, ut Scitorum, Pontificum, conjectorum, hariorum.* Legg. II. 12. *respondendi* juris facultas. Or. I. 45. in iure *respondendo.* In quo animadvertenda

00

est

est forma: jus respondere, pro usitatiori, de jure resp. ut est etiam Legg. I. 4. Att. IV. 1. Pontifices responderunt. *respondere, dicitur de litigantibus in foro, petitore, accusatore et reo, cum adsunt die dicta. Verr. I. 1. Verrem non respondurum. cf. Verr. II. 40. Att. IV. 16. *etiam in delectu militari respondere dicuntur, qui militiam non detrectant: hinc ductum videtur illud, cum pedes, quibus numeri causa utimur, dicit Or. III. 49. respondere non vocatos. *hoc verbo Cicero etiam utitur ad exprimendum Graecum ἀντιστοιχόν εἶναι. Or. 32. rhetoricen respondere ex altera parte dialecticae. Nam sic expressit illud Aristotelis Rhetor. I. 1. ἡ ἐντομική ἐστὶν ἀντιστοιχος τῇ διαλεκτικῇ, paria praestare, gratiam referre. Attic. IV. 3. te familiari comminuti sumus. Quinti fratris tamen liberalitati pro facultatibus nostris, ne plane exhaustus esset, respondemus. Male hunc locum interpretatur Graevius ex ea hujus verbi vi, qua significat solvere ad diem constitutum. Att. XVI. 11. fit saepe, ut ii, qui debent, non respondeant ad tempus. v. Gronov. Obs. II. 4. *resistere, repellere, item parem esse ad resistendum. Catil. II. 11. urbes, coloniae et municipia respondebunt Catilinae tumultis silveltribus. Att. IV. 10. ut possim tibi aliquid respondere.

RESPONSITARE. de Jctis. Legg. I. 4.

RESPUBLICA. quia in hoc verbo tirones inprimis haerent, paulo explicatius de eo agemus. Respublica tribus modis dicitur: primo, de universa civitate aut imperio: quod ubi est, reddi potest, der Staat, die Republik; deinde de singulis ejus partibus. Reipubl. partes autem commemorantur commode ab ipso Cicerone Scat. 46. religiones, auspicia, potestates magistratuum, Senatus auctoritas, leges, mos majorum, ju-

dicia, jurisdictio, fides, provinciae, loci, imperii laus, res militaris, aerarium. Tercio dicitur de quacunque actione, negotio, quod publicae utilitatis causa suscipitur, aut quocunque modo ad rempubl. pertinet. Itaque in legendo Cicero judicare debent tirones, ad quod genus quique locus referendus sit, tumque demum se hoc verbum, cum ad alterum tertiumque genus pertinet, putent intelligere, cum possunt partem illam universae reip. aut negotium publicum nominare, de quo capiendum esse contextus doceat. Primae significationis exempla dare supervacuum foret. Alterius haec sunt: *leges. Verrin. I. 2. rempublicam posse senatorio consilio defendi. Sermo enim est de lege de pecuniis repetundis et de judicio ex ea. *magistratus, potestas. Verr. I. 12. ad rempubl. accedere: nam hoc de iis dicunt Latini, qui Quaestores sunt, aut potestatem aliquam consequuntur primum; quae magistratuum esse solet. vid. Phil. V. 18. Rosc. A. 1. Or. II. 25. *bellum, res militaris. Manil. 21. rempubl. bene gerere. ad Div. X. 11. remp. ex vestra sententia administrare: h. e. vincere. cf. ib. 17. XII. 11. *victoria. Nat. D. II. 2. temere de republ. locutus. *aerarium, pecunia publica. Phil. II. 3. reliquias reip. dissipare. Verr. I. 13. rempubl. administrare, de Quaestore. ib. V. 22. de republ. detrudere. *provincia. ad Diverf. XIII. 68. si ad me de republ. id est, de statu provinciae, de institutis tuis familiariter scribes. *libertas publica. ad Diverf. XI. 13. bonam spem de summa republica vos habere volumus. ib. X. 3. unus est, per tot annos republ. deversata, cursus reipublicae bene gerendae ad gloriam. *securitas publica. Rosc. A. 49. idcircone nobilitas recuperavit rempublicam, etc. Tertijs generis exempla haec sunt: Caecin. 20. ablit reipublicae causa: h. e. legationis aut belli gerendi causa. Verr. II. 55. respublica ad-

administrari non poterat: h. e. exactio et solutio tributi. Milon. 15. reipubl. partem fuscipere, de caede Clodii. Balb. 20. a republ. bene gerenda: h. e. a fortibus viris civitate donandis. Phil. V. 16. respubl. saepe bene gesta: v. c. restitutione Sexti Pompeji, bello civili extinguendo. cf. de altera et tertia significatione Gronov. ad Liv. VIII. 31. *Pis. 32. Caesarem non eadem de republ. sensisse, quae me scio. Verr. I. 14. quod de republ. sensist. Haec formula capienda est de partibus, quas quis in republ. sequitur, utrum scil. popularis sit, an cum optimatibus faciat. *Mur. 11. republica perfrui possumus: h. e. omnibus commodis, quae jure, lege, etc. civis Romani sunt. cf. Dom. 57.

RESPUERE. Sull. 24. cujus aures unquam hoc respuerunt: h. e. non probarunt, non verum putarunt.

RESTARE. Verr. III. 89. placet, socios tractari, quod restat, ut per haec tempora tractatos videtis. int. temporis, estque in posterum.

RESTILLARE. Att. IX. 7. literae mihi quiddam quasi animulae restillarunt.

RESTINGUERE. Sext. 21. animos hominum sensusque morte restringi.

RESTIPULARI. Rosc. Com. 13. est vicissim ab eo aliquid stipulari, qui a nobis aliquid stipulatus est. v. c. in sponsione, quam Quintius cum Naevio facit, hic stipulatur a Quintio: spondesne, te tantam summam pecuniae daturum, tanquam poenae loco, si bona tua ex edicto possedi? Quintius respondet: spondeo: sed deinde sibi et Quintius similiter a Naevio stipulatur: spondesne, te etc. si non possedisti? hoc est, restipulari.

RESTIPULATIO. fit, cum restipulamur. Rosc. C. 13.

RESTITUO. est verbum juris, 1) cum aliquem reduco in eum locum, fundum, aedes, unde vi

dejeci. Caecin. 13. 22. vim factam restituere. 2) cum is, qui restituere jubetur a Praetore, negat, se dejecisse: nam id facit, cum dixit: restitui, quoniam enim eum non dejecit, et mansit in possessione is, qui restitui jubetur; idem est, ac si dejectus ante, post restitutus esset. Caecin. 19. 29. 32. *Verr. II. 26. judicia restituta sunt: h. e. res judicatae sublatae, et ii, qui judicio damnati erant, in integrum restituti sunt. *Attic. XV. 4. nescio quid ab eo literarum, ut me sibi restituerem: h. e. sibi iterum amicus fierem.

RESTRICTE. Legg. II. 18. cetera non tam restricte praefinio.

RESTRICTUS. parvus. Planc. 21. restrictos et tenaces fuisse.

RETENTIO. Attic. XIII. 21. Carneades retentionem aurigae similem facit ἐρογῆ. Acad. IV. 25. retentio assensionum. *deductio de pecunia solvenda. Attic. XIII. 23. ista retentione omnes ait uti Trebatius. cf. ib. 25.

RETEXERE. retractare, mutare. Phil. II. 13. itaque jam retexam orationem meam, etc. ad Div. XI. 28. id nunc commutem, meque ipse retexam. *irritum reddere, abolere. Verr. II. 26. omnia erant Metelli ejusmodi, ut totam praeturam Verris retexere videretur: sc. rebus judicatis infirmantibus, censu aliter habendo, decumis aliter vendendis. ad Div. XI. 14. novi timores retexunt superiora. ubi v. Graev.

RETICENTER. Att. X. 6.

RETICERE. non respondere, de reo. Verr. I. 1. si reticeat, si absit. *tacere. Or. III. 25.

RETICULUM. Verr. V. 11. reticulum sibi ad nares admovere: sc. floribus factum folliculum. v. Athenaeus IV. 12. et ibi Casaubonus, qui hunc locum commemorare non neglexit.

RETINERE. ad Divers. V. 12. quae hominum animos vehementer in legendo retinere possit. ad Div. I. 7. virum excellentem, nonnihil

suspicientem illa epistola *retinuisti*: *int. in amicitia*. Dom. 34. tantum impressi homines *retinebat* odium; *pro*: tantum o. inipii h. *retinebant*. * *cum sermo est de officiis, eleganter dicitur pro conservare*. Sic Her. III. 3. *retinere* fortitudinem.

RETRACTARE. *de cogitatione*. Att. VIII. 9. augere dolorem *retractando*. Nat. D. II. 28. qui omnia, quae ad cultum Deorum pertinerent, diligenter *retractarent*: ubi etiam *pro tractare dictum videtur*. * *recusare, tergiversari*. Tusc. I. 31. veniet tempus, et quidem celeriter, sive *retractabis*, sive *properabis*. Quod ad h. l. *Buhérius* putat, aliud esse *retractare*, aliud *retractare*, id nihili est, ut jam monuit *Drakenb.* ad Liv. XXXVII. 18.

RETRACTATIO. *tergiversatio*. Tusc. V. 29. sine *retractatione* libere dicere. ad Att. XIII. 3. sine ulla dubitatione aut *retractatione*. Est adeo paullo plus quam dubitatio.

RETRACTATIO. Att. XVI. 3. *οὐτως ἀνα retractatius*: iterum excussum, emendatum, eoque et accuratus factum.

RETRAHERE. *trahere, ducere*. Part. 39. *retrahere* in odium iudicis aliquid.

RETRUSUS. *abditus*. Or. I. 19. *retrusus* in media philosophia.

RETUNDERE. *comprimere*. ad Div. VIII. 6. *retudit* sermones.

RETUSUS. *obtusus, hebes*. Div. I. 36. *retusus* ingenium.

REVELLERE. *tollere*. Att. V. 20. omnes injurias *revellimus* superiores.

REVEREOR. *vereor, timeo*. Or. II. 28. dicam enim non *reverens* assentandi suspicionem.

REVERTI. Coel. 3. ut ad me *revertar*. i. e. de me dicere incipiam: nam dixerat de alio.

REVINCERE. *convincere*. Arch. 5. nunquam neque suo neque amicorum iudicio *revincetur*. v. *Gronov.* ad Gell. VI. 11.

REVIRESCERE. Prov. C. 14. *revirescunt* res: de Gallis, qui, *recuperatis viribus, bella instaurare cogitant*.

REVIVISCERE. Phil. VII. 1. ad auctoritatis pristinae spem *reviviscere*. *Graev.* *revirescere*.

REVOCARE. *invitare eum ad convivium, a quo ante excepti sumus*. Rosc. Am. 19. * Or. II. 52. ad suas res *revocare* aliquem dicitur, qui ei in memoriam redigit, quae ipsi acciderunt, aut ipse fecit. * *referre*. Flacc. 12. *revocare* omnia ad gloriam splendoremque. * *expedire se ex re aliqua, in quam nos immisimus*. Pil. 29. *revocare* se non poterat, familiaritate implicatus. * Dom. 55. *revocare* se dicitur, qui haesitat in legendo, recitando, dicendo. * *actores dicuntur revocari, cum jubentur a spectatore repetere versus aliquos*. Tusc. IV. 29. Socrates dicitur ter *revocasse* versus primos, cf. Sext. 56. 58. et ibi *Abram.* sed in genere *revocari* dicuntur, qui eandem rem altera vice dicunt. Arch. 8. * *item, qui jubentur altera vice accusari*. Q. Fr. II. 6. *pópulus revocat*. * *instaurare, rescere*. ad Div. VII. 26. vires et corpus amili. Sed si morbum depulero, facile, ut spero, illa *revocabo*. v. *Gron. Obs.* II. 19. * *temperare sibi, dicitur, revocare se*. Att. XIII. 1. * *corrigere*. Div. II. 46. cum ita nati essent, ut quaedam depravata haberent, resisterentur et corrigerentur ab natura, cum se ipsa *revocasset*, aut arte, aut medicina.

REVOLVI. *redire aliquo*. Att. XIII. 26. *revolvor* identidem in Tusculanum. cf. Or. II. 30. 31.

REUS. *is, cujus res agitur, non solum accusatus, sed etiam is, unde petitur, et petitur*. Or. II. 79. ubi haec antiqua significatio esse dicitur. cf. ibid. 43. et *Alciati Parerga Juris* II. 10.

REX. sacrorum, Dom. 14. in collegio Pontificum locum habet. De eo, et cur hoc nomen habuerit, lege Liv. II. 2. init.

RHE-

RHETORICA. Fin. II. 6. *rhetorica philosophorum - rhetorica forensi.*

RICINIUM. Legg. II. 23. *Est pallium mulierum, quo in adversis rebus et luctibus utuntur. vid. Ferrar. de Re vest. I. 25. Ruben. I. 7. Salm. ad Pop. Aurelian. 45. p. 541.*

RIDICULUS. *qui diceria jacet, aut jucere potest.* Verr. I. 46. *ridiculi e dolore reperiebantur: h. e. dolor ad jucandum incitabat, diceria subgiebat. * facetus. ibid.* alii frigidiore erant, sed, quia stomachabantur, *ridiculi* videbantur esse.

RIGIDUS. Brut. 18. *signa rigida, opponuntur mollibus, elaborationibus.*

RIVALITAS. Tusc. IV. 26.

RITE. *jure.* Nat. D. I. 19.

ROBUR. *lectus durus, ex ligno duriori, tamquam ilice.* Mur. 35. *qui quotidianis epulis in robore accumbunt. * Cluent. 56. robora populi Romani, dicuntur equites justi, etc.*

ROBUSTUS. *magnus.* Phil. V. 11. *robustus sit malum.* Planc. 8. *robusta frequentia.* Div. I. 13. *res vetustate robusta, i. e. firmata.*

ROGARE. *in petitionibus est amicorum candidati, qui populum pro eo prensant.* Planc. 13. *neque enim ego sic rogabam, ut petere viderer, quia familiaris esset meus, - sed ut quali parenti. deinde vero etiam candidati: de quo cum dicitur, in deteriorem partem accipitur. Nam petere proprium est verbum, quo utuntur, cum prensatur populus: rogare autem, cum unus hac potestate est, ut magistratus tribuat, cui velit, adeoque ab eo candidatus magistratum petit.* Phil. II. 30. *extr. in proximum annum consulatum peteres, vel potius rogares; is per municipia coloniasque Galliae, a quo nos tum, cum consulatus petebatur, non rogabatur, consulatum petere solebamus. * rogare est porro magistratum, cum ferunt ad populum legem, aut*

comitiis creandorum, magistratum praesunt. Muren. 1. *quibus consulatus, me rogante (quippe Consule illius anni et comitia habente Consulatum) datus esset.* Att. IX. 15. *ut Consules roget Praetor, vel Dictatorem dicat, quorum neutrum jus est.* Sext. 26. *Pisoni provincia rogata est.* Legg. II. 12. *lex jure rogata. v. Lex. Jure autem rogatur lex, cum in ea ferenda nihil sit contra leges de auspiciis aliasque. * pro interrogare de testibus.* Vat. 1. *rogandum ut religiosum testem.*

ROGATIO. *prensatio in comitiis.* Planc. 10. *rogatio semper est gratiosissima. * Lex. Sull. 22. rogatio Caecilia.*

ROGATIUNCULA. Dom. 20. *ea te ex una rogatiuncula fecisse.*

ROGATOR. *in comitiis est* 1) *magistratus, qui comitiis praest. v. Rogare.* Nat. D. II. 4. *rogatorem comitiarum justum non fuisse.* 2) *amici candidati, aut ejus, ad quem lex pertinet, qui singulos cives suffragia ferentes rogant, quem suffragiis suo creatum velint, quid de lege fieri velint, idque ex veteri instituto, quo suffragia voce dabantur: post, tabellis inductis, mansit nomen rogatorum.* Sen. p. R. 11. *quando illa dignitate rogatores, diribitores, cultodesque vidistis.* Pis. 15. *vos rogatores, vos custodes fuisse tabularum.* Div. II. 35. *rogator centuriae.*

ROSA. Fin. II. 20. *potans in rosa Thorius. v. In.*

ROTA fortunae. Pis. 10.

ROTUNDUS. *in oratione est de periodis et collocatione verborum.* Brut. 78. *rotunda constructio verborum.* Or. 13. *Theodorus (ita legendum, non Thucydides) praefractor, nec satis rotundus. Ducitur metaphora a globo aut cylindro tereti, in quo nihil asperi, nihil eminentiae, nihil lacunarum, ut adeo facile vel leviter impulsus procurrat. oratio rotunda ergo est ita collocata et structa, ut nulla asperitas,*

*nulli hiatus sint, sed ut prom-
nari leviter suaviterque possit.*

RUBEO. *puget.* Att. XV. 4.

RUBOR. *verecundia.* Or. II. 59.
ruborem suum praefatare.

RUDIS. *baculus, quem accipie-
bant gladiatores, qui mitteban-
tur e ludo, tamquam signum li-
bertatis: rudibus enim exercent-
es se gladiatores pugnabant.*
Phil. II. 29. *rudem accipere.* v.
Schott. *Nod. Cic.* II. 6.

RUERE. *de eo, qui impotentia
animi permotus violentis con-
siliis utitur, fere ut, qui furere di-
cuntur.* Att. VII. 20. *illum ruere
nunciant.* ib. 21. *sed antiquiores
literae, quam ruere coepit.* Rosc.
Am. 32. *qui, tamquam si offusa
reip. sempiterna nox esset, ita ru-
ebant in tenebris, omniaque misce-
bant.* Sext. 64. *cum quotidie ru-
eret.* **peccare, labi.* Dom. 55. *non
potuit ullo modo non in agendo
ruere ac saepe peccare.* **Fin.* II. 6.
*sed dum dialecticam contemnit Epi-
curus - - ruit in dicendo, ut mihi
quidem videtur, nec ea, quae do-
cere vult, ulla arte distinguit.*

RUINAE. *mala, calamitates.*
Sen. p. R. 8. *horum Consulum rui-
nas (quarum se. auctores sunt)
vos Consules vestra virtute fulistis.*
Att. X. 1. *quod post has ruinas
non contigerat.*

RUMOR. *Cluent.* 47. *ex tota
ista subscriptione rumorem popu-
larem et plausum esse quaesitum.
apparet, rumorem popularem esse
famam, laudem populi.* ib. 28.
rumorum venti. cf. 38. v. *Aura,
Ventus, Gron.* Sest. IV. 9. *nam-
que etiam de vento ipso dicitur.*
Div. I. 16. *e veteri poeta: solvere
rumore secundo imperat. v. Inter-
pretes ad Virgil. Aen.* VIII. 90.

RUNA. *genus teli.* Legg. III. 9.
runae et fcae, e lectione Davissii.

RUS. *rure pro ruri.* Att. XIII.
46. *rure veni: libri veteres et
boni habent: idque defendit mul-
tis Malaspina. add. Broukhuf. ad
Tibull. II. 1. 49.*

RUSTICARI. *Arch.* 7. Or. II. 6.
dicuntur Romani homines, cum

*ex urbe in praedia rustica sece-
dunt, delectationis et olii causa.*

RUSTICATUS, *us.* Att. XII. 1.

RUSTICE. *imperite, inscite.*
Off. III. 9. *urgens rustice.*

RUSTICUS. *indoctus.* Or. II.
6. **rustici Romani, atque adeo
rustici simpliciter dicuntur cives
Rom. cum de plebe, tum etiam
de equestri ordine.* (Rosc. Am. 7.
18.) *qui non Romae, sed in
municipiis et coloniis habitant.*
Arch. 10. Sext. 45. *ad Div.* XVI.
21. cf. *Gronov. Sest.* IV. 9.

RUTA. *de dicendi genere mi-
nus suavi, horrido.* ad Div. XVI.
23. *ad cuius rutam mihi pulegio
tui sermonis utendum.*

RUTA, *orum.* Top. 26. Or. II.
55. *Partit.* 31. *ruta caesa. Ita di-
citur supellex omnis, quae loco
moveri potest, eique opponuntur
fixa.*

S.

SACER. *eum genitivo.* Verr. I.
18. *insula eorum Deorum sacra
putatur. imitatus est Tacit. A.*
XV. 53. *ubi v. Gronov.* **Sacra,
Verr. II. 5. simulacra Deorum
sunt.*

SACCULUS. *Fin.* II. 8. *vinum,
cui nihil - - sacculus abstulerit;
intell. saccum vinarium, quo per-
colantes vinum ejus vires fran-
gunt, ut lenius fiat.*

SACRAMENTUM. *jusjuran-
dum militare.* Off. I. 11. *ut secun-
do eum obligaret militiae sacra-
mento; quia priore amisso, jure
cum hostibus pugnare non poterat.*
*Pearcius ad h. l. sacramento di-
stinguit jusjurandum militare e*
*Liv. XXII. 33. Male. Nam ibi
non distinguuntur sacramentum
et jusjurandum, sed sacramentum
voluntarium, et legitima jurisju-
randi adactia. In foro sacra-
mentum erat pecunia, quae a litigan-
tibus deponeretur apud Ponti-
ficem, ut, qui causa cecidisset,
amitteret eam pecuniam: quod
ejus rei causa fiebat, ne impune
alicui negotium petendo, aut ju-
sta petenti inficiando, frustra
cre-*

crearetur. *Instituta autem res est etiam propter inopiam aerarii, auctore Farrone, ut id inde aliquem reditum haberet. Dissert. a sponsione sacramentum in eo, quod in sponsione non deponitur pecunia, sed tantum promittitur. v. Hotomann. ad Or. pro Quintio c. 8. pro eadem re habet Facciolatus V. Cel. ad hanc Orationem. vid. Indicem in Sponsio. ad Div. VII. 32. sacramento contendere. hinc ipsa petitio sacramentum dicitur, quae sacramenta interposito fit. Caecin. 33. non posse nostrum sacramentum iustum judicari. Dom. 29. si Decemviri sacramentum in libertatem iniustum iudicassent. Or. I. 10. iusto sacramento contendere. cf. Mil. 27.*

SACRARE. *sacrum et inviolabile efficere. Balb. 14. sanctiones sacrandae sunt, aut genere ipso, aut oblatione et consecratione legis, aut poena.*

SACRATUS. *leges sacrae. v. Ind. Legg.*

SACROSANCTUS. *inviolabilis ita, ut, qui violare audeat, facer sit. Balb. 14. sacrosanctum nihil esse potest, nisi quod populus plebsve sanxisset.*

SAECULUM. *de tempore longo et diuturno. Off. II. 21. nae, illi multa saecula exspectanda fuere.*

SAGA. *Div. I. 31. sagae anus, quia multa scire volunt.*

SAGAX. *Div. I. 31. sagaces dicti sunt canes.*

SAGINA. *largitiones in plebem, imprimis frumenti. Placc. 7. qui multitudinem non auctoritate, sed sagina tenebat.*

SAGIRE. *Div. I. 31. sagire est sentire acute.*

SAGUM. *est vestis militaris, qua etiam omnes cives Rom. in urbe utebantur ex SCto in tumultu. v. Tumultus. Phil. XIV. 1. ad saga ire.*

SAL et **SALES** dicuntur de utroque genere succiarum, et eo, quod est in singulis verbis, quae diceretur dicuntur, et quod est su-

sum aequabiliter per totam orationem. vid. Or. 26. init. Or. II. 54. ars salis.

SALEBRAE. *asperitates viarum proprie: in oratione salebrae sunt in collatione verborum, cum asperere verba concurrunt. vid. Or. 12. in philosophia autem sunt difficultates, ex quibus non facile quis se expediat. Fin. II. 10. haec sunt contraria (repugnantia); hic si definire vel dividere didicisset, - nunquam in tantas salebras incidisset. cf. V. 28.*

SALINAE. *sales, facetiae. ad Div. VII. 32. non satis diligenter a te possessionem salinarum mearum defendi. Sed per jocum ista dicuntur.*

SALSUS. *venustus, lepidus. Att. XVI. 12. de libris: negotia falsa. Nat. D. I. 28. hoc ipsum (naevum in articulo habere) salsum illi et venustum videbatur.*

SALTARE. *Mur. 6. nemo saltat sobrius. [p. Reg. Deiot. 9. R.] v. Saltator. *Or. 67. numerosam comprehensionem perverle fugiens Hegesias, saltat, incidens particulas: h. e. semper incise et membratim dicens, nunquam longiori et numerosa periodo utens, quo quasi mollius salientem orationem efficit.*

SALTATOR. *in convivii loco dicitur Mur. 6. Sen. p. R. 6. [p. Reg. Deiot. 10. R.] Off. I. 42. ad h. l. Graev. multis disputat in hanc sententiam, saltationem non omnem fuisse turpem, sed histrionicam modo et scenicam. Itaque saltatorem esse histrionem, qui carmina saltet, quod erat Romae in primis pantominorum, qui non nisi saltando fabulas exhibebant, ut jam docuit crudite Salinas. ad Popisc. Aurelian. 7. p. 433. et Carin. p. 830. f. Saltationem aliquam autem fuisse honestam, ex multis rebus intelligi posse, tanquam quod in pompis sacris fuerit usurpata, etc. Neque tamen mihi videtur tota illa disputatio ne vulgarem sententiam satis clufutare, quae saltare turpe fuisse*

Romae censet. Scilicet, qui huic sunt addicti, non negant, honestum fuisse, in sacris ludis et pompis ad praescriptos caerimonis modos saltare: de his saltationibus non est sermo: sed an extra hoc genus sacrum, v. c. in conviviis, honestum fuerit saltare: quod mihi non videtur. Nam diserte Cicero pro Muren. 6. nemo saltat sobrius, nisi qui forte insanit: neque in solitudine, neque in convivio moderato atque honesto: tempestivi convivii, amoeni loci, multarum deliciarum comes est extrema saltatio. Utinam dixisset Graevius, ubi locus fuerit saltationi praeterquam in sacris. Si non in solitudine, non in convivio honestum est saltare: ubi tandem est? Off. III. 19. dares hanc vim M. Crasso - in foro; mihi crede, saltaret. Esne hoc: histrionem, pantomimum ageret? si non per se indignum honesto et gravi homine esset saltare, quomodo hoc dicere potuisset? sensus est, omnia indignissima hereditatis causa faceret Crassus, et quod etiam domi turpe est, id vel in foro faceret, ut saltaret. Denique pantomimorum saltatio sub Caesaribus demum inventa est.

SALTATORIUS. Pis. 10. saltatorius orbis. v. Orbis.

SALTUS. pascua. Quint. 6. extr. Quintius interea de saltu agroque communi detruditur: idem ante dixerat c. 3. pecuaria res ampla et rustica. Hoc sensu verbum hoc crebro est ap. Cicronem. v. Festus in h. v. Res optime cognosci potest e Farron. R. R. L. II. Etiam in legibus Caesarum sic saltus occurrunt. vid. Glossarium Nomic. Cod. Theod.

SALUS. res, a qua salus pendet. in Caecil. 21. Verr. I. 1. nulla salus major reipubl. reperiri potest. v. Summus. insolentius dicitur Verr. II. 6. juris, libertatis, rerum fortunarumque suarum salutem in istius damnatione consistere. Verr. III. 57. quo ex iudicio si ulla salus scire posses. Div. I. 47. addu-

bitato Salutis augurio. Fuit autem Salutis augurium genus auspicii, quo tanquam consulebant Deos, an sibi liceret, salutem populi ab ipsis petere: quod fieri non licebat, nisi ubi aves addixissent. Eo die autem id augurium agebatur, quo nullus motus esset militaris, neque contra hostem, neque ab hoste. Itaque in bellis civilibus et gravioribus aliis non agebatur. Haec Dio tradit L. XXXVII. quem ad h. l. laudat Davifus. De hoc augurio v. Politian. Misc. 13. Torrent. et Casaubon. ad Sueton. August. 31. Lips. ad Tacit. A. XII. 23.

SALUTARITER. tuto. ad Div. X. 23. vel ut celeriter accidere, vel salutariter recipere me possem.

SAMNITES. Sext. 64. genus gladiatorum, quod nomen traxit ab armatura Samnitica, quam describit Liv. IX. 40. Ante Romanos jam Campani contumeliae causa gladiatores Samniticis armis habituque pugnare instituerant: quos imitati sunt Romani. Liv. ibid. cf. de hoc genere gladiatorum Lips. Saturnal. II. 11.

SANCIRE. firmum reddere; ut possessionem, Agr. III. 1. 2. 3. cavere. Legg. III. 20. vis capite, avaritia multa sancitur. Off. III. 17. lege sancire sic dicitur. Plane. 19. poena sancire aliquid.

SANCTIO. est caput legis, quod poenam continet, qua tamquam sanctae et inviolabiles leges fiunt. Verr. IV. 66. Balb. 14.

SANCTITAS. jus inviolabilitatis. Sext. 37. fretus sanctitate tribunatus. ad Div. X. 4. sanctitas patriae. Sic Liv. XLIV. 29. sanctitatem templi insulaeque de iure asyli dixit.

SANCTE. Rabir. Post. 4. sanctius iudicata dicuntur, quae legibus novis severius constituuntur.

SANCTUS. inviolabilis. Legg. III. 3. Tribuni pl. sancti sunt. Fin. III. 20. amores sancti. v. Amor.

SANE. cum adj. Heren. IV. 49. sane magna cicatrix. ex Graeco δῆ.

SAN.

SANGUEN. Fin. V. 11.

SANGUIS. caedes. Rosc. A. 4. quotidianus sanguis. *pecunia, cum de privatis, aerarium, cum de rep. dicitur. Sext. 36. sanguis reip. cf. Dom. 47. hinc eleganter *Nebecca*, in quam propter frumentarias largitiones pecunia ex aerario impenditur, hirudo aerarii dicitur. v. *Hirudo*.

SANNIO. *scurra*. Or. II. 61. ad Div. IX. 16. extr.

SAPERE. Div. I. 58. qui sibi semitam non sapiunt: e poeta; i. e. nesciunt, non vident. Fin. II. 8. non sequitur, ut, cui cor sapiat, ei non sapiat palatus: i. e. non sentiat recte in cibo, non judicet recte de saporibus. ad Div. I. 10. ubi solus sapere videre: est jocus ex ambiguo; scribitur enim de Jcto, quorum scientia dicebatur sapientia. v. *Sapientia*.

SAPIENS. de Jcto. Lael. 2. Balb. 15.

SAPIENTIA. Or. III. 15. quid Graecis sit? ib. II. 1. sapientia omnis, est eruditio. *Juris scientia hinc ad Div. I. 10. jocus ad Valerium Jctum: ubi audacia licet pro sapientia uti. *Tusc. III. 18. in plurali, sapientiae.

SAPOR. intelligentia. Sen. p. R. 6. homo sine sensu, sine sapore. Brut. 46. sapor vernaculus: est venustas, elegantia vernacula.

SARISSA. Herenn. IV. 32. ut si quis Macedonas appellarit hoc modo: non tam cito sarissae Graecia positi sunt. ex quo patet, fuisse telum aut hastam Macedonum.

SARTUS. Verrin. I. 40. 49. *sarta* tecta exigere. *Sarta* tecta sunt opera publica, in primis templa, quae a Censoribus locantur, ut aut nova aedificentur, aut farsiantur, si quid in iis aut vitii est, aut melius aliquid novumve extruendum esse videtur. Ubi autem opus a redemptore ex lege censoria traditur Censoribus, Censores exigere dicuntur *sarta* tecta: h. e. inspicere, si opus e lege locationis factum sit. Graeci *ῥάπτειν οἰκοδομῆν* et *ἐπορῥάπτειν*

dicunt. v. *Salmas. ad Vopisc. Aurelium*. 35. T. II. p. 509. cf. ad Div. XIII. 11. hinc metaphorice est ib. 50. *sartum* et tectum ab omni incommodo praestare.

SATIETAS. Orat. III. 25. ea, quae leviter voluptate sensum movent, facillime fugiunt satietatem. Cogitabam legendum effugiant. *Syllaba* prima potuit intercidere, quod ex veteri scribendi ratione in MSS. haec duae literae semel scriptae essent, bis legendae, cujus rei negligentia saepe in errorem induxit librarios et vitiosum scripturam effecit. Sed nihil desinito. Mur. 9. satietatem sui superare, est efficere, ne homines nostri satietas capiat.

SATIS. cum nomin. vel acc. Aut. XII. 50. *satis* consilium. Brut. 48. *satis* veterator. vid. *Davif. ad Legg. I.* 10. *Burmamn. ad Virg. Aen. III.* 348. et quos ipse laudat ad Ovid. *Her. XI.* 36. Quint. 18. judicatum solvi *satis* accipere. respondet τῷ *satis* dare, de quo *mox*. Verr. I. 45. *satis* accipere pro praede. *Herenn. IV. 43. quid est, quod a me *satis* ei persolvi possit?

SATISDARE. est datis praedibus cavere alicui, aut sponsoriibus, in re pecuniaria. ad Div. XIII. 28. si quid *satisdandum* erit. cf. Rosc. C. 12. Quint. 7. etc. judicatum solvi *satisdare*, est datis praedibus cavere alicui et polliceri, quod iudices judicaverint solvendum esse petitori, solutum iri. Ex ea autem oratione intelligitur, honestum fuisse interdum *satisdare*, nempe cum pecunia, hereditas, etc. peteretur, vid. c. 28. extr. minus autem honestum interdum fuisse, juberi a Praetore *satisdare*, ex c. 8. 9. intelligi potest. Nam jubebantur ex jure praetorio *satisdare* petitori ii, qui vadimonium deseruissent, quorumque bona XXX dies ex edicto possessa essent. Itaque recusabat procurator Quintii ejusque amici reliqui, hoc nomine *satisdare* pro Quintio absente, quod si id facerent,

rent, eo ipso faterentur et concederent, bona Quintii esse possessa.

SATISDATIO. Att. V. 1. et sunt aliquot *satisfactiones* secundum mancipium (s. ut *Salmasius* placet, mancipia) h. e. ex *sententia Salmasii*, si mancipia, i. e. servi, ad *satisdandum* non sufficiunt, sunt alia, quibus *satisfdari* potest, nempe *praedia Atiliana et Memniana*. v. *Salmas.* Mod. usur. c. 16. p. 732. *Cujacius* autem *Obf. X. 4.* sic interpretatur, ut *satisfactiones praediorum* secundum mancipium sint, cum venditor praediorum *satisdat* emtoribus, ut iis de *evictione* caveatur. Eas autem *satisfactiones* esse *nudas repromissiones*, nullis *datis fidejussoribus*. Hanc autem *vim satisfactionibus* interdum esse, ex *libris Juris civilis* demonstravit *Ryckius* ad h. l. in *editione Graeviana*, qui et ipse *Cujacianam* interpretationem probat et confirmat. Quid vero? si secundum mancipium est pro mancipio; ut *praedia* mancipio dantur vel venduntur ad *securitatem* emtoris, cui ita *satisfdatur*? *Clarius* res esset, si *historiam* sciremus.

SATISDATO. Att. XVI. 6. *satisfdato* debere: h. e. *facta pro alio idonea cautione debere*, quia pro alio nos *saluturos spondimus*. ib. 15. illi turpe arbitror, eo nomine, quod *satisfdato* debeat, *procuratores* ejus non *disolvere*.

SATISFACERE. *solvere debitori, quod debemus*. ad Div. XIII. 56. aut pecuniam solvant, aut fructibus *satisffaciant*. *hinc, pro *solvere simpliciter*. Attic. IV. 16. *populo* tributum domi suae *satisfecerat*. cf. ad Div. XVI. 6. **excusare se alicui*. *Rosc. Com.* 9. *satisfceisti*, quod temere commississet, etc. cf. *Phil.* II. 20. *Muren.* 3. **defendere suam causam, probare aliquid, demonstrare*. Or. III. 2. ut *populo Rom.* *satisficeret*. *Verrin.* III. 62. *satisfacere* *judicibus*. *Verr.* II. 7. de quo vobis multis *testibus satisfactum est*. *Simile est illud* ad *Q. Fr.* I. 1. §. 7. *diligen-*

tia in satisfaciendo ac disputando. cum ita *res demonstratur et objectionibus respondetur, ut in eo acquiescat*. **iratum et male de nobis sentientem reconciliare*. Act. I. *Verr.* 1. adduxi hominem, in quo *reconciliare existimationem* *judiciorum amissam*, *redire in gratiam* cum pop. R. *satisfacere* *exteris nationibus* *possetis*. *Verr.* III. 58. nec illum ante tibi *satisfacere*, quam tu omnium *existimationi satisfecisses*. *ad Div. XIII. 16. *satisfacere* cupit *immortalitati laudum* *tuarum*: h. e. *scribere de tuis rebus gestis constituit*. *ad Div. X. 1. *vita*, cui *satisfeci*: h. e. *quae mihi satis longa contigit*. Att. X. 8. me illi nullo modo *satisfecisse*, quod in *Senatum* non *venirem*: h. e. *mihi indignatum esse*. *Phil.* II. 23. *oratio* mea non poterit *satisfacere* *vestrae scientiae*: h. e. *non possum dicere tantum, quantum vos scitis*.

SATISFACTIO. *excusatio*. ad Div. VII. 13. accipere *satisfactionem*. Att. IV. 6. aliquid *satisfactio* *levitatis* habere videtur.

SATUR. Or. 36. nec *satura* *jejunie* dicet. *Satura sunt res*, in quibus est *copia larga* ad *ornatum et amplificandum*.

SAUCIUS. de reo ita dicitur, ut *ambustus*, ad Div. VIII. 8.

SCABIES: qui nos *irritat suavitae suae*. *Legg.* I. 17. quae *natura bona* sunt, quia *dulcedine* hac (*voluptatis*) et *scabie* carent, non cernimus.

SCABILLUM. *Coel.* 27. *mimi exitus*, non *fabulae*; in quo cum *clausula* non *invenitur*, *fugit aliquis e manibus*: deinde *scabilla* *concrepant*, *aulaeum tollitur*. *Erant autem scabilla crepitacula ex ferro*, (*Lucian.* *Saltat.* §. 83. αἰθροῦν ὑπόδημα) aut ex *ligno*, (*Pollux* VII. 22. 87. ξύλινον ὑπόδημα) quae *pedibus*, quibus *adstringebantur*, (unde et *nomen duxerunt*; nam ὑποπόδιον est *scabillum* *proprie*, nec tamen est *perpetuum*;) *concutisolebant*, et *strepitum*

pitum faciebant, uti docet antiqua statua, in qua occurrit scabillum, confirmatque Rubenius de Re. vest. II. 17. Auctores in Fabri Lexico commemorati scabillorum rationem perspectum non habuere. Rectiora tradidit ante Rubenium etiam Salmasius ad Vopisc. Carum c. 19. p. 838. f. T. II. Adde inprimis Explication de divers Monumens singuliers p. 47. f. ubi monumentum vetus illustratur, in quo scabilla spectantur. Ab his scabillis operae scabillares ap. Fabretum in Inscription. p. 608. 660.

SCALMUS. est proprie lignum, cui remus adligatur, unde deinde pro remo ponitur: tot enim sunt remi, quot scalmi. Att. XVI. 3. tribus actuariolis, decem scalmis. Or. I. 38. navis duorum scalmorum. Brut. 53. ut Crassus ab adolescente delicato, qui in littore ambulans scalmum reperisset, ob eamque rem navem aedificare concupivisset, exorsus est: similiter Scaevola ex uno scalmo captionis, centumvirale iudicium hereditatis effecit.

SCAMMONEA. Div. I. 18. quid Scammonea radix ad purgandum possit.

SCAPHIUM. Verr. IV. 17. poculum in hemisphaerii similitudinem rotundum: ut ap. Plautum in Stich. V. 4. 11. et Bacchid. I. 1. 37. quo loco tamen quidam de matula capiunt, etsi de convivio sermo est. Nam scaphium est hemisphaerium. Sic etiam scaphia dicebantur vasa ex aere rotunda, quae horologiis inserviebant, ut auctor est Marcius Capella, de quo vid. Salmas. ad Solin. p. 443. b. quidam tamen a similitudine cymbae dictum volunt.

SCATURIO. meditor, molior. ad Div. VIII. 4. totus, ut nunc est, hoc scaturit.

SCENA. Planc. 21. quae si minus in scena sunt, at certe cum sunt prolata, laudantur: h. e. si minus per se sunt illustrata, et in oculis incurrunt. * ad Brut. Ep. 5. scenae servire: h. e. tempori. Or.

II. 83. maxima oratori scena est concio. i. e. ubi maxime eloquentiam ostendere potest. ibid. III. 45. neque verba ex aliquo genere ad usum quotidianum, ex alio ad scenam et pompam sumuntur: i. e. ad ornatum.

SCENICI. Planc. 11. Verr. III. 79. Sunt histriones, mimi, et actores omnes.

SCHEDA. Att. I. 17. enitere, ne qua scheda depereat. Scheda est plagula chartae ex scapo revulsa, quibus mittebant veteres, quicquid subito commentabantur, ut emendatum postea in mundiorum chartam scriberetur, ut docet Salmas. ad Vopisc. Firmum c. 3. T. II. p. 701.

SCHOLA. disputatio. Pis. 25. vertes te ad alteram scholam. ibid. 27. ubi sunt vestrae scholae. Tusc. III. 34. separatim sunt certae scholae, de exilio. ib. I. 4. scholas Graecorum more habere. Fin. II. 1. scholam explicare.

SCIENTIA. cum de. Sull. 13. cujus scientiam de omnibus constat fuisse.

SCILICET. scito, scias licet. Q. Fr. II. 8. illud scilicet: coenabis, cum veneris. ad Div. IX. 6. est igitur adventus scilicet Caesaris in expectatione. Ib. 21. privatas causas et eas tenues, agimus subtilius; capitis aut famae scilicet ornatus. v. Gronov. Obs. III. 9.

SCINDERE. Attic. III. 15. ne scindam ipse dolorem meum: h. e. renovem: sed Graevius putat, Ciceronem scripsisse: rescindam. XIII. 33. ego ita egi, ut non scinderem penulam: h. e. non vehementius invitavi et rogavi, ut manerent.

SCIO. de formula: haud scio an, v. Haud; exempla alia sunt Or. I. 62. 60. II. 17. Verr. I. 15. Acad. IV. 25. Legg. I. 6. * cum de. Or. I. 14. extr. diserte possit, de quo sciat, dicere.

SCISCERE. est proprie in legibus jubendis, et quidem plebejis. Planc. 14. scivit legem primus. cf. Dom. 30. etc. unde plebsci-

bilectum. *hinc pro probare dicitur, quod, qui seiscunt, probant.* Prov. C. 15. simul ostendit, se eam legem seiscere, quam legem esse negat. *Sed est tamen etiam de omni suffragio.* Legg. III. 3. cum seiscuntur suffragia, etc.

SCISSUS. Or. III. 57. *scissum vocis genus: de hoc vid.* Quintit. Inst. Or. XI. 3. n. 20. 21. *scinditur vox etc.* - *scinditur etiam spiritus objectu aliquo, sicut lapillo tenues aquae, etc.* Est, quod nos vocamus das Lisseln.

SCOPAE. Att. VII. 13. L. Caesarem vidi cum absurdissimis mandatis, non hominem, sed scopas solutas. Or. 71. isti autem cum dissolvunt orationem, - non clypeum, sed, ut in proverbio est, scopas mihi videntur dissolvere.

SCOPULOSUS. *difficilis, in Caecil. 11. intelligo, quam scopuloso difficilique in loco verber. Defendit hoc verbum Drakenb. ad Sil. VII. 274.*

SCOPULUS. *in oratione ac disputatione scopuli dicuntur loci difficiliores, de quibus difficile est dicere.* Coel. 21. scopulos praetervecta oratio. *pro monte, ex Ennio est.* Brut. 18. cum neque Mularum scopulas quisquam superarat.

SCRIBA. genera scribarum duo fuere, alterum privatorum, alterum publicorum. Privati sunt hominum privatorum servi, ut ad Div. V. 20. publici autem sunt homines liberi, sed plebei ordinis, inprimisque libertini, qui in certas decurias descripti, mercedem ex aerario accipiebant. Sorte distribuebantur inter magistratus. Dom. 28. scribae nobiscum in rationibus publicis monumentisque versantur. Cluent. 45. scriba aeditius: ex quo loco etiam intelligitur, Praetores Aedilesque legisse scribas. Ante a Quaestoribus urbanis lectos fuisse, colligas c. Livio XL. 29. Verr. III. 78. scriba - apparitor. cf. Sigon. A. J. C. R. II. 15. Brut. 84. gra-

tiosi sint scribae in dando cedendoque loco, scilicet cum iudicium publicum habetur. Verr. III. 79. ordo scribarum honestus est. quis negat? est vero honestus, quod eorum hominum fidei tabulae publicae et pericula magistratuum committuntur. ibi, scribae, qui digni sunt illo ordine, patresfamilias, viri boni atque honesti, - ad eos me revoca; noli hos colligere, qui numulis corrogatis de nepotum donis, ac de scemicorum corollariis, eum decuriam emergent, ex primo ordine explosorum, in secundum ordinem civitatis se venisse dicunt. - mirabimur, turpes aliquos ibi esse, quo cuius licet, pretio pervenire. Ex hoc loco de honestate scribarum publicorum iudicari potest, quam impugnavit Sigon. A. J. C. R. II. 9. defendunt Guther. Jur. Pontif. II. 13. Fabrett. Inscr. c. 6. p. 458. f. et Graev. ad Dom. 28. De vilitate eorum et contentu agunt etiam Ferrar. de Orig. Rom. p. 14. f. in T. I. Thes. Graev. in quo ei assentitur Spanhem. de Usu et Praest. num. T. I. p. 705. De scribis Rom. est etiam docta et inprimis legenda Disf. Eschenbachii inter Disf. Acad. p. 257.

SCRIBERE. dicuntur Sciti, cum formulis cavendi, etc. componunt petentibus. Mur. 9. Servius hanc urbanam militiam respondendi, scribendi, cavendi - secutus est: ius civile didicit etc. cf. ad Div. VII. 14. ubi v. Victor. et Manut. cf. Gronov. Sest. p. 644. *S. p. R. 4. Att. IV. 18. scribendo adesse, int. Senatus Consulto, dicitur de his, qui Scito nomina sua praeponi eurant, ut in suam inprimis sententiam factum esse intelligatur, quod honoris causa fiebat, eum de honoribus et commodis alicujus esset Scitum. Pro eo ad Div. XII. 29. est, esse ad scribendum: Consulibus illis nunquam fuit ad scribendum. *Att. V. 11. scribere de aliquo aliquid. i. e. commendare, laudare. Sic est et Att. I. 19.

SCRI-

SCRIPTITARE. *multum commentari.* Or. I. 33.

SCRIPTOR. *de scriba.* Or. I. 50. *ad Div. II. 4. domesticarum rerum scriptores et nunciū. i. e. qui tibi scribant de rebus dom. s. per literas nuncient.

SCRIPTUM. Or. I. 31. *scripti interpretatio.* Caecin. 23. *sequi scriptum (litteras et verba) calumniatoris esse. Opponitur sententiae.*

SCRIPTORUM ludus. Or. I. 50. duodecim scriptis ludere. Fr. Hortensii ap. Nonium in Scripta. *Nominativum faciunt scriptum, ut sit areola lineis circumscripta, ut Salmastius, Gesnerus, alii: recte: nam et diminutivum scriptulum est: vid. Heins. ad Ovid. A. A. II. 204. III. 363. et trames scriptorū dicitur, quem calculi decurrunt. Aliter sentire video Pearcium ad hunc locum, qui nominativum facit scriptus: ut intelligatur lapis, calculus. In quo tamen Festi auctoritate abusus est, nam scriptus lapis Festi huc non pertinet. Neque id adeo ignorare Pearcius potuisset; si Festum ipse inspexisset. Tolerabilius foret, si intelligeretur locus. Ceterum de hoc ludo, qui est idem aut similis ei; qui hodie Schachicus dicitur, ut patet ex insigni Ovidii loco Art. Am. II. 207. Graecis recentioribus ζατρίκιος, diversus est a ludo aleae, in quo praeter calculos etiam tesseras opus, qui a ludo scriptorum exulant, in quo uno ingenio et arte opus est. vid. praeter ceteros eruditissime disputantem Salmast. ad Vopisc. Proculum c. 13. T. II. Hist. Aug. p. 796. fqq. et Hydeum de Nerdudio p. 8. J. Fr. Gronovius Sest. III. 15. ludum duodecim scriptorum distinguit a ludo latruncolorum; idemque facit Heinsius ad Ovid. l. c. 204. putans, de ludo duodecim scriptorum agi his: seu ludet, numerosque manu jactabit eburnos, (h. e. tesseras) tu male jactato, tu male jactato. Sed ibi sermo*

de ludo Ausimad Ein s. Trictrac, ubi tesseras opus. Id minus recte fieri, contra Casaubonum demonstrat l. c. Salmastius. contra cujus argumenta nihil Gronovius affert. Putat nempe, ludum duodecim scriptorum esse eum, quem nos vocamus Aus und Ein, in quo etiam tesseras opus. Sed quomodo is duodecim scriptorum ludus esse potest, cum ipse fateatur, in illo ludo Aus und Ein utrumque ludentium quindecim calculos adhibuisse, qui in duodecim arenis locum non habent. Burn. ad Ovid. l. c. III. 363. putat, nobis rationem istius ludi non satis perspectam esse, quem vide. Ceterum scriptorum dicendum esse, non scriptorum, defendunt praeter hos Burnmann. ad Quintil. XI. 2. Victor. V. L. V. 13. Gronov. l. c.

SCRIPTURA. *commentatio oratoris.* Or. I. 33. *ita ut scriptum, de literis ac verbis legis, testamenti, edicti. ad Her. I. 4. etc. hinc scriptura superior et inferior, i. e. antecedentia et consequentia. Inv. II. 4. *vectigal aerarii e pascuis. Verr. II. 70. scriptura Siciliae. ad Div. XIII. 65. in scriptura pro magistro dat operas. vid. in Ind. Hist. Alabarches. Sed aperienda est clarior hujus verbi vis. Nempe vectigal hoc scriptura propterea dicitur, mea sententia, quia, qui in pascuis publicis pascere vellent, nomina sua deferabant et subscribebant apud eum, cui ejus rei cura data erat, h. e. ut e Varr. R. II. 1. 16. discimus, apud publicanum: et pro singulis pecoribus certam pecuniam solvebant. Nam ita etiam in agris publicis decumanis obtinuit. Verr. III. 52. numerus aratorum quotannis apud magistratus publice subseribitur, etc. accessit deinde decumarum vectigal, cum ante, auctore Plinio, unum e pascuis fuisset: retinuit antiquum illud vectigal nomen suum, et novo aliud datum est, etsi proprie in hoc novum aequae atque in illud vetus conveniebat.

SCRIPULUM. Att. IV. 16. neque argenti *seripulum* esse ullum in illa insula. *Scripulum*, quod scriptulum accuratius dicitur, est ducentesima et octogesima octava pars librae, s. quarta et vicefima unciae, quae est duodecima librae pars. De scriptulo v. Gronov. Sest. IV. 18. ejusque signis et notis, quibus sc. exprimitur. III. 15.

SCRUPULOSUS. Tusc. IV. 14. *serupulosus* cantibus. *Bentlejus* et *Davifius*, probante *Buherio*, respondent: *serupolis*. Putabam aliquando *scopulosus*, ut in *Caecil.* 11. sed *serupulosus* et *seruposus* confunduntur, et est hoc melius. vid. *Heinf.* ad *Valer. Flacc.* II. 518.

SCRUPULUS. quicquid animo molestum est et nos tanquam urit. Fin. IV. 28. *serupulum* abeunti. Att. V. 18. *serupulum* non ignoro. ib. X. 14. odiosus *serupulus*. etc. Rosc. Am. 2. *serupulum* ex animo evellere: i. e. timorem.

SCULPTUS. Acad. IV. 31. non e saxo *sculptus*: sed legendum videtur *sculptus*. v. Not.

SCURRA. est parasitus, aut homo parasiticis moribus: quod genus hominum, studio placendi et delectandi, petulantibus et obsequiis dieteriis utitur, iisque etiam in eas res grassatur, quas revereri debebant, ut in religionem et Deos, magistratus innocentes, etc. Muren. 6. *scurrarum* convivium.

SCURRILIS. Or. II. 60. *scurrilis* dicacitas.

SCUTUM. Tusc. II. 28. abjecto scuto fugit. Att. XI. 29. *scutum* abjicere, pro, ab armis discedere. Or. II. 72. ut non modo non abjecto, sed ne rejecto quidem scuto fugere videar. Se. fugientes turpiter *scutum* abjiciunt, honestius autem retinent *scutum* et post tergum rejiciunt, ne telis petiti a persequentibus laedi possint.

SCUTELLA. Tusc. III. 19. *scutella* dulciculae potionis. h. i. esse pro poculo, facile intelligitur. Significat etiam lancem. v. de hoc

verbo *Papma* ad *Caton. R. R.* c. 10. et *Salmas.* ad *Vopisc. Car.* 20. p. 861. qui tamen male a scutra hoc verbum oriri putat, cum sit potius a scuto: ut bene monet summus vir, *Hemsterhus.* ad *Aristoph. Plut.* p. 276. 277.

SECESSIO. factio. Ligar. 6. *secessionem* tu illam existimasti, (sc. inter te et *Pompejum*) non bellum. * dicitur etiam de iis, qui seorsum eunt, deliberandi, colloquendi causa. Mur. 24. *secessionem* testium, *secessionem* subscriptorum animadvertunt. Sic apud *Liv.* XLV. 36. Tribuni ad deliberandum *secedunt*. ubi v. *Dukerus*.

SECO. verbum chirurgicum. Tusc. II. 22. G. *Marius* cum *secaretur*: pro quo alio loco, cum ei varices *secarentur*.

SECTA. pro via, iter. N. D. II. 22. natura habet viam et quasi *sectam*, quam sequatur. * *partes*. ad Div. XIII. 4. qui *sectam* *Caesaris* sequuntur. *Potest* etiam esse, qui in *Caesaris* exercitu sunt, ut idem verbum ap. *Livium* dicitur XXIX. 27. conf. *Brut.* 2. *Ciceronem* verbum *Graecum* *aisios* semper interpretari *sectam*, docet *Casaubonus* ad *Athenaeum* V. 11.

SECTARI. est servorum, quatenus in alicujus dominio sunt. Rosc. A. 28. *sectantur* servi *Chrylogonum*: h. e. sunt apud eum, non amplius apud *Roscium*. * *clientum*, ut *affectari*. Muren. 33. *sectantur* cum multi. * *Verr.* IV. 66. *sectantur* cum pueri: de homine omnium ludibrio.

SECTATOR. affectator, de quo supra. Mur. 34. quid opus est *sectatoribus*? *ibid.* lex *Fabia* de numero *sectatorum*. v. *Ind. Legg.* * *comes*. *Rabir.* Post. 8. num *Gabinii* comes vel *sectator*? negat. intelligendum autem de comitibus magistratum in provinciam, quorum saepe est apud veteres mentio, in primis apud *Suetonium*. vid. *Excursum nostrum* XV. ad *Sueton. Tib.* 46.

SECTOR. redemptor bonorum. Rosc. Amer. 29. ad Div. XV. 19. *Verr.*

Verr. I. 23. *ad quem locum Asconius a sequendo spei verbum hoc ducit, in qua sententia est etiam Nonius: lecare, sequi, unde et sectatores bonorum sectores dicti sunt. Verrius autem sectionem bonorum, persecutionem interpretatur, unde et sectores dictos ait, qui emta sua persequuntur: cujus sententiam probat Salmast. Mod. usur. c. 18. p. 880. Qui redemerat sectionem, inquit, vel praedae, vel omnium bonorum proscripti damnative, cum universa ejus bona, quacunque in re aut jure consisterent, accepisset, ubicunque essent reperienda, ea persequabatur, etc. Mihi si luberet, sectorem a sequi repetere, aliam rationem redderem. Nempe olim in republica libera, cum nondum proscriptio esset audita, sectores tantum erant redemptores praedae. Itaque qui hoc genere quaestus ducebantur, sectabantur exercitus ad omnes urbes, quas obsidebant, ut iis expugnatis sectiones praedarum emerent: de quo genere hominum non semel est apud Livium, v. e. X. 17. 6. Similes iis ex parte sunt, et in re minori, aut in partibus faciunt, quod illi in majori, aut universa, s. in privata praeda, quod illi in publica et aerario inferenda, lixae, qui et ipsi exercitus sequebantur, ut cibis vendendis, et praeda a militibus singulis emenda lucrum facerent, unde Livius V. 8. minus militum periit, quia praeter aegros, lixarum in modum, omnes per agros vicinasque urbes negotiabantur. Caesar B. G. VI. 38. etiam mercatores commemorat, qui exercitum sequuntur, et sub vallo tendebant. Sed illud hic relinquitur dubii, quod, hac ratione probata, etiam lixae et mercatores reliqui sectores dici possent. Itaque rectiorem puto vulgarem sententiam, quae a secando ducit hoc verbum, et sectores a secandis bonis dictos censet, quod sectores universa bona, universam prae-*

dam, hanc ob causam redimebant, ut iis per partes vendendis lucrum facerent, quemadmodum ipse Asconius tradit. Homines adeo lecare dicebantur, quorum bona auctione distrahebantur. Id nomen deinde mansit etiam, cum aliquis emeret proscripti bona, ut retineret ipse. Idque adeo confirmari puto etiam loco Ciceronis Rosc. A. 29. iidem erant sectores bonorum et collorum.

SECTIO. redemptio praedae universae, aut bonorum proscripti damnative omnium. Phil. II. 26. nemo fuit, qui ad illud sectionis scelus auderet accedere. cf. c. 29. * bona ipsa, quae venduntur, redimuntur. Inv. I. 45. cujus praedae sectio non venierit. ex Agrar. I. ap. Gell. XIII. 24. hoc fragmen- tum est: praedam, manubias, sectionem, castra denique Cn. Pompeji, sedente Imperatore, Xviri vendent. Ex quo loco intelligitur, eam tantum praedae partem sectionem esse appellatam, quae ad publicum pertineret, quemadmodum etiam Romae sectio est tantum eorum bonorum, quae aerario inferenda sunt. Nam praeda est militum, manubiae Imperatoris ergo populi.

SECUNDAE. int. partes. verbum scenae, in qua prima, secundae, et tertiae partes sunt: unde ad alia traducitur. Brut. 69. fuit Crassio quasi secundarum.

SECUNDUS. Tusc. II. 1. secundum populo id facit: h. e. probante et favente populo.

SECUNDUM. ex praescripto alterius. Acad. I. 10. secundum naturam. * ex commundo sententiaque alterius. Att. IV. 2. loco sententiam rogatus, multa secundum causam nostram disputavit. Unde et in jure secundum aliquem dicitur decerni, cum causam obtinet. Verr. I. 44. * secundum mancipium, quomodo capiendum sit, utrum praeter, an ex lege mancipii, disputatur. vid. Satisfatio. * prope, juxta. Attic. VIII. 19. si Caesar se-

secundum mare ad me ire coepisset. cf. XVI. 8.

SECURIS. *plaga.* Planc. 29. *gravem infligere securim reipubl.* Mur. 24. *quam te securim putas iniecisse petitioni tuae. pro quo est c. 23. plagu injecta est petitioni tuae.* * Q. Fr. II. 11. *securis Tenedica. v. Ind. Geogr. Securis conspicitur in nuntis Tenediorum, quorum exempla et nunc reperiuntur in Cimeliarchiis. v. Stephani Lexic. Gr. in III. xv.*

SECUTOR. Att. VII. 14. *secutorum in ludo Ico fuerunt. Secutor est gladiator, qui componitur cum retiario, ut putat Lips. Saturn. II. 7. 8. ubi pro Ico reponendum censet clo clo, quod ille numerus major fide videtur. Salmast. ad Lamprid. Comm. 15. p. 515. T. I. Hist. Aug. secutores dictos putat gladiatores, qui sorte victis sufficerentur, et victoribus compararentur. Gr. ἐξέδοι.*

SED. *eleganter adhibetur ut igitur, de quo supra, post parenthesis, inprimis longiorem.* Off. I. 30. *sed si quis est.* Or. II. 90. *sed tamen etc.* Or. III. 12. etc.

SEDECULA. Att. IV. 10. *alii sedicula malunt. v. Lexic. Fabr.*

SEDERE. *comorari.* ad Div. XVI. 7. *venti si essent, nos Corcyrae non sederemus.* Sext. 23. *sedens Imperator ad portas. * nihil agere, quiescere.* Att. IX. 12. *ego ipse sedeo. coner illuc ire, ut insanus? etc.* IX. 8. *nos sedentes in Italia, sc. medii, neutrius partis et nihil agentes.* Fr. Agr. 1. *ex Gell. XIII. 24. praedam, manubias, sectionem, castra denique Cn. Pompeji, sedente Imperatore, Decemviri vendunt. * sedere dicuntur, qui in tabernis, aut locis publicis, merces vendunt.* Verrin. III. 62. *Albam Aemilium, sedentem in faucibus macelli. * sedentes opponuntur dicentibus, cum in Senatu, tum in iudiciis.* ad Div. V. 2. *sedens iis assensu.* Rosc. A. 1. *cum tot summi oratores, hominesque nobilissimi sedeant, ego*

*potissimum surrexerim. * de magistratibus dicitur, cum pro rostris in suggestu sedent in sella curuli, aliis dicentibus, legem ferentibus, suadentibus; aut in tribunali vel jus dicunt, vel quaestioni praesunt.* Sen. p. R. 5. *quo sedente legem Trib. pl. tulit.* Sext. 15. *sedentibus Consulibus.* Brut. 43. *Scaevola Tribuno in rostris sedente, suavit Servilium legem Crassus. * item de iudicibus et consiliariis iudicis Praetorisve, et advocatis partium.* Or. I. 36. *nonne, nobis sedentibus in tribunali Q. Pompeji Praetoris urbani, familiaris nostri, etc.* Rosc. C. 4. *sedere in consilio.* Cluent. 38. *sedere in aliquem. ibid. 37. paucos dies ex subfortitione sedere.* ad Div. I. 9. *sedente Cn. Pompejo.* Or. II. 47. *cum C. Marius moerorem orationis meae praefens ac sedens multum lacrimis suis adjuvaret, - atque ipsum advocatum, ad communem Imperatorum fortunam defendendam invocarem.*

SEDES. *certus locus, ubi sit caput rei, belli, etc.* Att. VIII. 3. *nulla sedes, quo concurrant, qui remp. defensam velint.* Coel. 13. *nullum est fundamentum horum criminum, nulla sedes: h. e. crimen demonstrari non potest.*

SEDUCERE. ad Diver. I. 9. *saepae eum in Senatu, modo severe seducerent, sc. tamquam si qua de re gravi cum eo colloqui et deliberare vellent, aut cum eo communicare et consulere.* conf. Att. V. 21. Or. I. 56.

SEDUCTIO. Mur. 24. *seductiones testium, secessionem subscriptionum animadvertebant. vid. Seducere.*

SEGES. Milon. 13. *quid enim odisset Clodium Milo, segetem ac materiam suae gloriae?*

SEGNITIA. Brut. 81. *vir sine arrogantia gravis, et sine segnitia verecundus.*

SEJUGATUS. *distinctus.* Div. I. 32. *humani animi partem, quae sensum, motum - habeat, non esse ab actione corporis sejugatam.* SE.

SEJUNCTUS. *distinctus*. Or. 20. *sejunctus* igitur orator a philosophorum eloquentia, - explicandus est nobis, qualis futurus sit.

SEJUNGERE. *discernere*. Or. II. 25. ut possis liberalitatem a largitione *sejungere*. Tusc. IV. 18. *sejungere* cogitatione morbum ab aegrotatione. **avocare*. Fin. I. 20. animus a spe *sejungi* non potest. **abstinere*. Coel. 3. *sejungere* se a libertate verborum.

SELECTUS. Verr. II. 13. *judices selecti, sunt, qui iudicia publica exercent*. Cluent. 43. Praetores urbani debent optimum quinque in *selectos* *judices* (h. e. decurias eorum) referre. Nam in *iudiciis* *sedent* sorte *quaesitoris*, nec *selecti* ab hac *sortitione* dicuntur, ut quibusdam placet. *Aeconius* quidem ad Act. I. in *Verrem* c. 6. ad *sortitionem* refert hoc nomen: sed haud dubie erravit; cum Cicero diserte lectionem *judicium* Praetori urbano tribuat I. c. a quo post ad Imperatores translata est, quos decurias ordinasse, praeter Suetonium, multis locis, docet Plin. XXXIII. 1. fuitque ea lectio pars actus rerum, cujus apud Suetonium frequens mentio. Sub Caesaribus *selectos* *judices* paulo aliter, et arctiori quodam sensu dictos patet ex eodem Plinio.

SELECTIO. *delectus*. Fin. III. 6. ut eam rerum *selectione* exspoliaret. opponitur rejectioni.

SELLULARIUS. Fragm. incert. de plebeja sece *sellulariorum*. Itaque dicuntur, qui Grace βαυαροι appellantur: h. e. opificia tractantes, quae artes *sellulariae* dicuntur. cf. *Sella*.

SELLA. simpliciter pro *sella* curuli: junguntur interdum *sella* ac tribunal, quia Praetores *sedent in sella curuli, posita in tribunali*. Verr. II. 38. III. 59. Verrin. I. 46. **sedes magistris*. ad Div. IX. 18. *sella* tibi erit in ludo, tanquam hypodidascalo, proxima. **sedes opificum*. Catil. IV. 8. qui non ipsum illum *sellae* atque operis et Cic. Clav.

quaestus quotidiani locum saluum velint.

SEMINARIUM. Pis. 40. *Macedonia dicitur: triumphorum fons et seminarium*.

SEMINATOR. *auctor*. Nat. D. III. 26. Qui versus *feminator* omnium malorum,

SEMS. *dimidius as. item de genere usurarum, quae semisses dicuntur, cum sc. pro centenis assibus solvitur usurae loco singulis mensibus dimidius as, adeoque in annum seni pro centenis*. ad Div. V. 6. omnino *semissibus* magna copia est. v. Gron. *Sestert.* IV. 11. p. 331. etc.

SEMUNCIA. *dimidia uncia. v. As.* Verr. IV. 23. *semuncia auri*.

SENATUS. ad Div. V. 2. *Senati* consultum. in Caecil. 5. quod beneficio *Senati* juris habui, etc. Harusp. R. 1. *Senatus* datus, dicitur, cum aliquis, v. c. *Legatus, Haruspex*, etc. in *Senatum* admittitur, exponendi causa, quae velit.

SENEX. *maturus, virilis*. Brut. 43. *senior* oratio, quam illa aetas ferebat. **antiquus*. Legg. II. 4. haec vis est *senior*, quam aetas populorum. **de senibus* coëmptionalibus et ad coëmptiones *supra dictum est*.

SENSUS. *judicium*. ad Diverf. XI. 10. a certo *sensu* et vero *iudicare*, *ibid.* I. 9. sed etiam *sensu* jam tabellaeque docuerunt. *vid. Gron. Obs. I. 4. p. 329. et Nol.* **sensus* de republ. *significat partes, vel optimatum, vel popularium*. ad Div. I. 8. quam sit difficile, *sensum* in republ. deponere. *ib.* XII. 15. *sensibus* in rep. conjunctissimus. Marcell. 6. nostri *sensus* congruebant. **Dom.* 36. *communem naturae sensum* repudiare. *Sensus communis continetur* 1) *notionibus insitis, et naturali facultate intelligendi, iudicandi, ratiocinandi, recti et boni cognoscendi, etc.* Or. III. 50. omnes tacito quodam *sensu*, sine ulla arte, aut ratione, quae sint in artibus ac rationibus recta et prava, *iudicant*: idque cum faciunt in

pietatis, . . . tum multo ostendunt magis in verborum, numerorum, vocumque iudicio: quod ea sunt in *communibus* inlixa *sensibus*, neque earum rerum quemquam funditus natura voluit esse expertem. Partit. 5. nativa verba sunt *sensu*: reperta, quae ex his facta aut novata, etc. *hinc pro indole dicitur sensus*: Marusp. R. 10. *sensus* terrae (*s. incolarum*) domesticus ac natus. Sed 2) Dom. l. c. *est pro humanitatis eo genere, quo rebus malis commovemur et angimur*. *in oratione autem et oratore *sensus* sunt, cum ita dicit orator, ut ipse connotus esse videatur, et omnia, etiam in narrandis rebus, ita dicit, ut ipse pro certis, magnis, turpibus, laetis habere, et, ut opus est, et res sunt, affectus esse videatur. Or. III. 25. ut oratio *sensus*, ut dolores habeat. *ibid.* II. 43. hoc vel in principiis, vel in re narranda, vel peroranda tantam habet vim, si est suaviter et cum *sensu* tractatum, ut saepe plus quam causa valeat. Tantum autem efficitur *sensu* quodam, etc. haec ab ipso Cicerone explicantur c. 45. *toto. ibid.* c. 46. quin ipse in commovendis iudiciis iis ipsis *sensibus* permoveret.

SENTENTIA. Acad. IV. 47. *ex sui animi sententia* jurare voluerunt: h. e. ita uti *sentiret*, *credere*, *rem esse*: *hinc ille locus* Or. II. 64. *ridicule illud L. Porcius Nasicus* Censori Catoni, cum ille: *ex tui animi sententia* tu uxorem habes? Non hercule, inquit, *ex mei animi sententia*, nam illud est, quod nos dicimus: *auf dein Gewissen!* hoc: *ex voto, uti vellem*. Pison. 32. beneficiis alicujus suam *sententiam* tradere. Cluent. 53. mens et animus, et consilium et *sententia* civitatis posita est in legibus. *pro *sensu animi*. Germ. *Gefinnungen*. Tusc. IV. 15. honestae voluntates, *sententiae* et actiones. Gr. *νομιμα*. *sententiam ferre dicuntur proprie

judices post legem tabellariam Cossiam; deinde vero etiam *Senatores*. vide locum in *Sentire*, ex ad Div. XI. 21. ubi *sententias* ferre de aliquo, *est ejus rationem habere*. cf. *Ferre*. *dividere *sententiam*. v. *Dividere*. *referre *sententiam de Senatore*, pro ferre, Quir. p. R. 10. vid. *Referre*. *sententias dicere de Senatoribus notum est: sed est etiam de Consulibus. Sext. 32. Consules cum in Senatu privatum, (i. e. a Senatoribus, qui magistratus non erant) ut de *me sententias* dicerent, flagitabantur: h. e. ut de *sententiis*, quas ipsi, sc. *Senatores*, relationem egredientes, dixissent, ad *Senatum* referrent. vid. Graev. ad h. l. *Legg. I. 22. hujus praecepti tanta *sententia* est. i. e. tam praeclarus *sensus*.

SENTENTIOSE dicere, Or. 71. ita dicere, ut *sententiae* eaeque bonae sint, non inania modo verba: nam opponitur, sine *sententiis* dicere.

SENTIRE. intelligere, providere. Rabir. Post. 1. nihil *sensisse*. *Catil. III. 2. de republ. praecleara atque egregia *sentire*: h. e. *optimam esse*. Or. III. 16. *sentire* sapienter. **sententiam* dicere. ad Div. XI. 21. sed tamen cum ego *sensissem*, de iis, qui exercitus habent, *sententias ferri* oportere: iidem illi, qui solent, reclamantur. *judicare. Or. III. 9. difficillime quisque de se *sentit*.

SEPARARE. ab his id, quod reus inferat, Or. III. 32. i. e. *disfirmite esse*, ostendere.

SEPARATIM. proprie. Tusc. V. 7. de summo bono *separatim* libri sunt. i. e. *proprie scripti de summo bono. ibid.* c. 1. *separatim* suis angoribus implicati. *pro *generatim*: nostri dicunt *philosophi*; in abstracto. Or. II. 27. *opponitur* definite: si tamen lectio sana est. *Dom. 52. salutem accepisse, *separatim* semel, iterum cum universis. Nat. D. II. 66. *separatim* ab universis singulis.

SE-

SEPARATIO. a definitione, Inv. II. 18. *cum idemonstramus, definitionem non cadere in rem, ei non convenire.* *pro divisione, Or. III. 33. pr.

SEPARATUS. Inv. I. 18. *exordium separatum* est, quod non ex ipsa causa ductum est, etc. *ibid.* 36. *separatum* quiddam est extra assumptionem approbatio. Q. Fr. I. 1. §. 15. si nihil quicquam esset abs te *separatum*: h. e. proprium, nisi mea tua, et tua mea putarem. *Inv. II. 51. *separatius* ad finem adjunguntur. i. e. *magis proprie.*

SEPELIRE. Legg. II. 23. in urbe *ne sepelito*, neve urito, - quod autem addit, neve urito, indicat, non, qui uratur, *sepeliri*, sed qui humetur. *Sed ut humare*, (v. *Humatus*.) ita *sepelire* ad combustionem, et quodcumque genus amovendi mortui, tractatum. Cuper. Obs. I. 7. *tropice. Tusc. II. 13. *extr.* aut amittenda fortitudo, aut *sepeliendus* dolor.

SEPIA. *piscis atro sanguine.* Nat. D. II. 50. atramenti effusione *sepiae* se tutantur.

SEPIMENTUM. Legg. I. 23. atque haec omnia quasi *sepimento* quodam vallabit disferendi scientia.

SEPIRE. Or. I. 31. *sepire* memoria. *ib.* II. 34. cogitatione *sepire.*

SEPOSITUS. Or. III. 22. tempus *sepositum* ad discendum.

SEPTEMVIR. *magistratus extraordinarius agris dividendis ab Antonio creatus.* Att. XV. 25. et in *Philippicis* passim.

SEPTENARIUS. *versus jambicus septem pedum.* Tusc. I. 44.

SEPTENTRIO. Att. IX. 6. ex ea die fuere *septentriones* venti. v. de hac forma Gronov. ad Liv. XXXVII. 12. add. Menken. Obs. L. I. h. v.

SEPTUM. Mil. 13. *extr.* locus in Campo Martio, qui et Ovile dicitur, in quem coibant in comitiis, qui suffragii ius habebant: quod ei nomen etiam post sublata comitia populi mansit, ut e Suetonio aliisque notum est. cf. Att. IV. 16.

SEQUESTER. *est interpres et internuncius, quo ad rem aliquam transigendam utitur, apud quem in corruptionibus iudicium aut comitionum pecunia depunitur. Itaque sequester est in conviciis, pro corruptore, etc.* Coel. 7. crimen *sequestrum.* Planc. 16. cuius tribus venditorem, corruptorem, *sequestrum* Plancium fuisse clamas. cf. Act. I. Verr. 12. Cluent. 8. Verr. II. 44. is est C. Claudius, qui in Sicilia *sequester* istius, interpres, confector negotiorum, prope collega Timarchidi numerabatur. cf. ad Div. VIII. 7.

SEQUI. *prosequi, expetere.* Off. I. 31. nec quicquam *sequi*, quod assequi nequeas. *sequi aliquid *dicuntur*, qui locum adeunt, ut *ibi*, aliqua re utantur, fruuntur, non, qui adeunt simpliciter, ut *vism Drakenb.* ad Sil. II. 86. Legg. II. 1. praesertim hoc anni tempore hanc amoenitatem loci *sequor.* Nat. D. II. 56. *seculae* sunt nares vicinitatem oris. add. Att. X. 18. **inuit causum*, propter quam aliquid fit. Rosc. A. I. ut adlint propterea, quod officium *sequuntur.* Planc. 15. *secutus* editicios iudices. Off. I. 11. credo aliquid *secutos*: h. e. gravi de causa *fecisse.* **accommodare se alicui rei, spectare aliquid.* ad Div. IX. 5. diem *sequar.* Act. I. Verr. 7. non crimina, non testes, non existimationem pop. Rom. *sequentur.* *in computationibus est pro vulgari ponere. Verr. III. 49. *sequi* minimum. *das kleinste angeben oder annehmen.* *in iure liberi dicuntur patrem *sequi*, cum post divortium apud eum remanent, et cum eo sunt. Top. 4.

SERERE. *instituere.* Legg. I. 6. *serendi* sunt mores.

SERIES disputationum, Or. II. 16. *est dialectica ratio disferendi de rebus philosophicis. Sed suepissime series dicitur simpliciter de ordine rerum ejusmodi, cum altera alteri apta et colligata est.* Acad. IV. 7. Fat. 9. Legg. I. 19. etc.

SERMUNCULUS. rumor. Att. XIII. 10. *sermunculus* omnem restringere.

SERPASTRUM. Att. VII. 3. de *serpastris* cohortis meae nihil est, quod doleas. *Serpastra* proprie sunt adminicula, quae cruribus puerorum primum ambulantium alligantur, ne vari aut conpernes fiant, dicti a *serpando*: h. e. ligando: unde *serpulae* apud Varronem de L. L. Ideo fortasse scribendum *serpastra*. Hoc autem nomine Cicero notat Legatos, Quaeitores, Tribunos, et alios, quos secum duxerat, quorum opera in coercendo exercitu et regenda provincia utebatur: eos audierat Atticus pessime se gerere: ideo scripserat Cicero, se dolere. haec *Bosius* recte ad h. l.

SERPERE. Or. II. 50. dicitur de oratore, qui pedetentim ad causam tractandam accedit, quem admodum ipse Cicero fecit in *Agraria secunda*. *ali, augeri. Verr. III. 76. *serpit* insitum in natura malum. *dicuntur ea, quae inerebescunt, vulgantur, ulterius procedunt. in Caccil. 21. *serpit* ac prodit consuetudo. Rabir. Post. 6. *serpit* malum. cf. Att. I. 13. Fin. II. 14. ib. V. 23. societas *serpit* sensim foras, cognationibus primum, etc.

SERVARE. conservare. ad Div. V. 20. ut *populus suum servaret*. *servare de coelo est *Augurum*. Dom. 15. Vatin. 7. Divin. II. 35. v. in Ind. Legg. Lex Aelia, ubi ostendimus, hanc formulam tantum esse capiendam de fulminibus. Ad id confirmandum in primis illud pertinet, quod Divin. II. 18. scribit Cicero: Coniuratorum solum vitium est fulmen. Qui ergo de coelo servant, ut comitia impediant, nihil aliud nisi fulmen aut tonitru observant. *Att. V. 17. paucis diebus habebam certos homines, quibus darem literas, - - itaque eo me servavi: i. e. scribere distuli. *Olf. III. 29. *servare* lem cum hoste.

SERVILIS. Or. II. 80. *servilis* percunctatio, est, cum e *servis* aliquid percunctamur.

SERVIRE. de aedibus. Or. I. 39. v. *Servitus*.

SERVITUS. honesto sensu est Planc. 30. officii *servitutem* adstringere vinculo sempiterno. *in jure est *aedium*, et *fundorum*, s. ut in jure est, praediorum urbanorum et rusticorum. *Aedium servitus* est, cum vicino jus est altius tollendae domus suae, stillicidii in eas avertendi, cloacae immittendae, tigni immittendi, prospectus faciendi, etc.: *fundorum* autem, cum vicinus habet jus itineris per eos, viae, aqueductus, hausus aquae, pecoris ad aquam appellendi, pascendi, etc. de quibus *servitutibus* est in *Digestis*. Q. Fr. III. 1. *servitutem* fundo imponere. Att. XV. 26. paucos specus in extremo fundo, et eos quidem subterraneos *servitutis* putat aliquid habituros: h. e. aliquid incommodi et *servitutis* sibi, vicino, allaturas.

SERVUS. adj. Agr. II. 2. praedia *serva* - libera. *serva* sunt, in quibus est *servitus*.

SERVUS. Verrin. II. 77. *servi* societatis, sunt ministri publicanorum in provincia, qui portorium, scripturam, decumas exigunt, et rationes conficiunt. Phil. VIII. 8. *servi* publici.

SESQUI. Or. 56. est contrae pro semisque; sed dicitur *sesqui* pro sesque, ut heri pro here. Id verbum cum adjungitur alicui quantitati, ea cum dimidia parte intelligenda est: sic l. c. *sesquipaeon* est *paeon* unus cum dimidia; sic caepe *sesquimodium*, *sesquitergium*, etc.

SESELIS. Nat. D. II. 50. herba, qua cervae ante partum se purgant.

SESSIO. sedes, scamnum. Or. II. 5.

SESTERTIUS. int. numus, quod verbum interdum adjicitur, ut Rabir. Post. 17. valuit primo duos asses cum dimidio, deinde qua-

quatuor asses: ut denarius, qui quatuor sestertios aequabat, primo decem, post sedecim asses habuit:

SESTERTIUM autem, in quo intelligendum est pondo, aequabat mille sestertiorum numerum summam. Nam quoniam singuli asses sunt ad librum argenti, ut unum ad mille: h. e. quoniam una libra argenti nequat mille assium summam, sestertium pondus: h. e. duae librae cum dimidia, etiam bis mille et quingentas asses aequarint necesse est. Teneant autem tirores hoc: Cum sic dicitur: quadraginta millia HS. aut simili modo in aliis numeris, capiendum est de numis sestertiis, et HS. est genitivus pluralis. Pro eo dici etiam potest quadraginta sestertia. Sed cum dicitur v. e. quadragies sestertium, primo sestertium est nominativus aut accusativus singularis numeri; deinde est compendiarium locutio, pro quadragies centena millia sestertium. Nam decies sestertium dicebant pro decies centena millia sestertiorum, et sic in reliquis. Ergo quadragies sestertium idem est, quod quadragies centena millia sestertiorum numerum s. quater millies mille sestertii numi. Haec late et erudite demonstravit Gronov. de Sestert. L. I. inpr. c. 4. Exempla utriusque nominis et formarum loquendi asserere, quoniam saepe in Ciceronis libris occurrunt, nihil attinet.

SEVERE. Off. II. 2. severe et honeste: de philosophis, qui utilitatem ab honestate non scjungunt. Contrarium est molliter, remisse: ubi v.

SEVERITAS. iustitia iudicum in pronuntiando. in Caecil. 3. severitas iudiciorum. cf. Rose. A. 3. etc. * Catil. IV. 4. versari in severitate, dicuntur, qui severam sententiam dicunt.

SEVERUS. iustus. Rose. A. 5. acris ac severa iudicia. Act. I. Verr. 10. familia tum ad ceteras

res, tum ad iudicandum severissima.

SEVOCARE. Nat. D. III. 8. sevocare mentem ab oculis. * distinguere. Or. 20. ab his non multo lecius, quam a poetis haec eloquentia, quam quaerimus, sevocanda est.

SEXCENTENI. profertur e Verr. V. 25. sed ibi legendum sexcenti. adde etiam Drakenb. ad Liv. XLV. 16.

SEXCENTI. de magno, sed incerto numero. Att. XIV. 12. sexcenta similia. cf. Rose. A. 32. etc.

SEXTANS. duae unciae, quae sextam assis partem faciunt, unde pro sexta hereditatis parte. ad Div. XIII. 29: in sextante esse. v. As.

SEXTULA. Sexta pars unciae. Caecin. 6. duae sextulae. ibid. sextulam adpersit.

Sl. Or. 24. si aliquid. cf. Att. III. 14. XIII. 13. 17. Fat. 19. Prov. Conf. 20. Catil. IV. 10: si aliquando. * si quae pro si qua. Att. IV. 2. ad Div. V. 8. 12. Or. II. 72. 75. Coel. 20. Legg. II. 5. * habet et vim interrogandi, ut Top. 22. si expetendae divitiae, si fugienda paupertas.

SIBILUS. ad Div. VIII. 2. sibilus rudentum.

SIC. propterea. ad Div. XIII. 70. quia non est obscura tua in me benevolentia. Sic fit, etc. * Multis modis exquisite dicitur ut ita: ubi vide. Att. VI. 1. Sic contendit, non sequente ut: id est pro hoc.

SICCITAS. tenuitas orationis. Brut. 82. siccitas orationis. cf. Nat. D. II. 1. * Tusc. V. 34. siccitas, quae consequitur continentiam in victu. Cato 10. summam in eo esse corporis siccitatem. Sed ibi Dukerus ad Liv. Epit. L. referibi vult firmitatem. Diodorus Sicul. ap. Photium appellat xrovaiav. Ego vero non putem necesse esse. Siccitas est sublimitas: nam corpora sicca sublimissima et firmissima sunt, et siccitas, ut e loco Ciceronis et Xenoph. Cyropaed. I. 2. Pp 3 patet;

patet, oritur e continentia et labore et exercitationibus. Sed utrumque addit Cicero: adde dicta in Siccus.

SICCUS. dicitur de sano corpore, in quo nihil vitiosi humoris, quod non pituitosum, non mucosum, etc. unde ad orationem subtilem traducitur, cuius maximum ornamentum est vitiorum absentia. Brut. 55. nihil erat in ejus oratione, nisi sincerum, nihil nisi *siccum* atque sanum. Opt. gen. d. 3. sed quatenus valuerunt, lani et *secci* tantum habeantur. * *so-brus.* Agr. I. 1. sicci opponuntur vinolentis: utrum esse vobis consilia *siccorum*, an vinolentorum somnia videntur.

SIGILLATUS. *caelatus: de quo supra.* Verr. IV. 14. *scyphi sigillati.*

SIGILLUM. *signum, simulacrum.* Nat. D. I. 30. Epicureos novi omnia *figilla* numerantes. Att. I. 8. *putealia figilla.*

SIGNATUS. *de aere aut argento, est, quae pecunia dicitur.* Verr. V. 25. *argentum factum atque signatum.*

SIGNARE. *notam facere, quae agnoscere et ab aliis discernere possis.* Acad. IV. 12. nihil ita *signari* a vero posse, ut non eodem modo possit a falso.

SIGNIFER. *in re militari est, qui signum militare portat.* Div. I. 35. *signifer* primi hastati, unde pro duce et principe alicujus rei. Att. II. 1. *te signifero* ac principe. Sull. 12. *signifer* juventutis. * *or-bis signifer* est *Zodiacus*, qui sic dicitur a duodecim signis, hoc est, *sideribus*, certorum animantium aliarumque rerum speciem et figuram efficiuntibus. Div. II. 42. Nat. D. II. 20.

SIGNIFICARE. Or. I. 26. *significare* inter se, dicuntur, qui sibi annuunt, etc. * *obiter* aliquid dicere, ut tantum moncas alterum. ad Div. X. 3. quare modum faciam. Nunc tantum *significandum* putavi. * *cum praepos.* ex. Ilar. R. 2. ex aliquo moastro *signi-*

ficatum. Att. XVI. 7. quod ex iis verbis a te *significari* putem.

SIGNIFICATIO. Sext. 49. *populi* iudicii et omni *significatione* florebat: *intell. voluntatis, amoris, etc. quae fit plausu, etc.* cf. c. 59. Phil. X. 2. * *significationes* Deorum sunt *omina, prodigia, ut* Catil. II. 13. *et alibi.*

SIGNUM. Fin. V. 21. *fures rerum signa* commutant. * *in re militari.* Att. IX. 10. *sub signo* habere. *de militibus jam lectis.* * *simulacrum, proprie* quidem *solidum e lapide, ligno, etc. sed tamen et de imagine picta* apud Plaut. Epid. V. 1. 18. *quia sc. est signum ejus rei, cujus speciem exhibet.* Fin. IV. 13. debet institutum illud, quasi *signum*, abolvere. *Hinc sidera dicuntur signa,* Milon. 50. etc. *quia et ipsa speciem corporum quorundam praefecerunt, aut praeferre putantur, indeque nomina sortita sunt.* Hinc intellige illum elegantem locum: Nat. D. I. 9. Deus mundum *signis* et luminibus tamquam Aedilis ornavit. Scilicet, *Aediles, cum munera edunt, signis oruant forum et plateas, per quas pompa ducitur, unde forum ornatum in Verrina prima dicitur. Mundas autem Dei munus dicitur. v. Munus. Sidera ergo etiam hoc nomine eleganter signa dicuntur.* Coel. 5. *signa* virtutum non expressa, sed adumbrata. Nempē vera et perfecta virtus est *signum expressum: h. e. absolutum, elaboratum; naturalis autem illa materia virtutis, quam Cicero vocat, hoc est, impetus naturales, ex quibus vera virtus existere potest, item simulata virtus, est signum adumbratum.* * *Marcell. 1. ad bene de omni republ. sperandum, quasi signum aliquod fustulisti. Ductum est e re militari, et a signo, quod in castris in praetorio attollitur atque proponitur, etc.*

SILENTIUM. Prov. Conf. 12. illa res egi *silentio.* i. e. *nemine interpellante, aut reclamante.*

SILEX. Tusc. III. 6. non e *sili-*
ce nati fumus.

SILLUS. Att. XVI. 11. *sine sillo*
Luciliano. Silli sunt versus sali-
bus referti, similes satirae Lati-
norum, ut docet Casaubonus de
Sat. II. 2. Satiras autem Lucilium
scripsisse, notum est. Sed Codd. et
vett. Edd. habent vallo aut ullo,
quorum illud servat Graeviana.
Graevius volebat sale.

SILVA. in aedibus urbanis, Verr.
I. 19. est viridarium, ut Asc. inter-
pretatur. [v. Nep. Attic. 13. R.]

SILUS. qui nasum eminentem
et repandum habet. Nat. D. I. 29.

SIMILE. similitudo, ὁμοιωσις.
Or. II. 78. eos ipsos, unde hoc
simile ducat, illas primas hastas
ita jactare leniter, etc. Sic est et
Fin. III. 15. 16.

SIMILITUDO. imitatio. Or. II.
23. quod velint, sine cujusquam
similitudine, consequantur. *uni-
formitas. Inv. I. 41. similitudo
satietatis mater. *Or. II. 17. simi-
litudini relinquere dicitur, quod
quis non distincte et separatim
explicat, sed ex iis rebus, quae
explicatae sunt, et quibuscum
similitudinem habet, quale sit,
cognoscendum relinquit.

SIMPLEX. unus. Inv. II. 1. ni-
hil *simplici* in genere omni ex
parte perfectum natura expolivit.
itaque, tanquam ceteris non sit
habitura, quod largiatur, si uni-
cuncta concesserit, aliud alii com-
modi muneratur. *Catò 21. cum
simplex animi natura esset. Hoc
et similibus locis utantur ii, qui
demonstrare suscipiunt, veteres
philosophos quosdam immateria-
litate animi, quam dicunt, pro-
basse. Id sit, quia simplicitatis
verbo nostri philosophi de immat-
erialitate utuntur, unde veteres
eamdem vim huic verbo subiecisse
credunt: in quo falluntur. Nam
veteres simplex opponunt mixto,
et ex diversis generibus elemen-
torum concreto, non ei, quod
partes habet. Nat. D. III. 14.
etenim aut *simplex* est natura ani-
mantis, ut vel terrena sit, vel

animalis, vel humida, quod quale
sit, ne intelligi quidem potest:
aut concretum ex pluribus naturis,
etc. Et in genere simplex in omni-
bus rebus opponitur ei, quod est
ex pluribus disparibus et dissimi-
libus. Atque hanc ipsam ob cau-
sam homines candidi et sinceri
dicuntur simplices, quia idem
dicunt, idem cogitant, etc. quod
qui non faciunt, multiplices dicun-
tur. v. Multiplex. *rectus, direc-
tus. Nat. D. II. 57. de auditu:
flexuosum iter habet, ne quid in-
trare posset, si *simplex* et *rectum*
pateret. Sic ap. Plinium VIII. 16.
villus simplex opponitur crispiori-
bus jubis. *sine conditione et ad-
iunctione. Inv. II. 57. esse quas-
dam cum adjunctione necessitudi-
nes, quasdam *simplices* et absolu-
tas. *Sull. 3. *simplex* officium.
i. e. unum idemque, non varium.

SIMPLICITER. clare, ut ab
omnibus intelligi possit. Or. II.
16. qui leges, qui jura, qui civi-
tates constituerunt, locuti sunt
simpliciter, et splendide. *sine
disimulatione et tergiversatione.
Or. III. 17. *simpliciter* defendere
aliquid. *sine respectu ad homi-
num potentiam, gratiam, peri-
culum, etc. Quir. p. R. 10. in sen-
tentia *simpliciter* referenda. *scor-
sim, sigillatim. Invent. II. 33.
quaedam genera causarum *simpli-*
citer et ex sua vi considerantur,
quaedam autem, si aliud aliquod
controversiae genus assumunt. *per
se. Top. 22. cum autem, quale
sit, quaeritur, aut *simpliciter*
quaeritur, aut comparate.

SIMPULUM. vas parvum, simi-
le cyatho, quo in sacrificiis vi-
num libant. Har. Resp. 11. si Aedi-
lis verbo aut *simpulo* aberravit.
Hinc proverbium, Legg. III. 16.
excitabat enim fluctus in *simpulo*,
ut dicitur, Gratiudius, quos post
filius ejus Marius in Aegeo excita-
vit mari.

SIMUL. pro simulac. Tusc. IV.
6. *simul* objecta species est. *Si-
mulac primum pleonastice est
Pp 4 Ver

Verrin. I. 18. *simulac primum ei occasio visa est. add. Phil. IV. 1.*

SIMULACRUM. *species, umbra.* Rabir. Post. 15. *simulacrum pristinae dignitatis.* Fin. V. 15. *virtutum simulacra.* Off. I. 15. *in quibus praeclare agitur, si sunt simulacra virtutis.* * Nat. D. II. 80. *simulacra Democriti.* v. Ind. Gr. Εἰδωλον.

SIMULATIO. *nomen, praetextus.* ad Div. XI. 13. *simulatione reipublicae.* Sull. 19. *simulatione Fausti gladiatores emtos. sc. hoc praetextu, quasi emerentur Fausto.* Agr. II. 6. *simulatione ac nomine legis agrariae.*

SIMULATOR. εἰρων. vid. Ind. Gr. Off. I. 80.

SIMULATUS. *per imitationem factus.* N. D. II. 35. *haec simulata, opponuntur iis, quae sunt a natura perfecta.* [Virg. Aen. IV. 512. *latices simulati Averni. R.*]

SIN. *cum autem* Tusc. III. 9. *sin autem caderet. sic et Att. X. 6.*

SINCERUS. *verus, incorruptus, rectus.* ad Div. XV. 6. *judicium sincerum ac subtile.*

SINGULARIS. Inv. II. 9. *singulare vitium: quod est alicui proprium.* Att. VII. 7. *singulares sunt boni viri: einzeln giebt es.*

SINISTER. Div. II. 39. *Latinis quae sinistra dicantur in auspiciis? Nempe ea, quae Graecis dextra: quatinquam Latini saepe, Graecorum consuetudinem secuti, sinistra in malam partem dixere. Causa est, quia Augur sedet ore ad meridiem verso; unde orientem a sinistris habet, quae plaga felix putabatur.*

SINUS. Verr. I. 50. *negotium sibi in sinum delatum: i. e. sua sponte sibi et commodode accidisse.* ibid. 10. *ex sinu nostro apponere dicimur testes calumniatores, subornatos a nobis eosque amicos nostros, et nostris commodis studentes.* Tusc. III. 21. *in sinu gaudere: h. e. secum, privatim.* Q. Fr. II. 13. *in sinu esse: h. e. amari.*

SIPARIUM. *velum, quod scenae obtenditur, aulacum.* Prov. Conf. 6. *Piso cum Graecis jam in exostra belluatur, cum ante post siparium solebat: h. e. clam; occulte.*

SIPHON. Fin. II. 8. *vinum, hir, siphon, cui nihil demsit. Est fistula, qua utimur ad eliciendum e pleno dolio vinum, fere gustandi causa.* Videndus Scaliger ad Varron. p. 182.

SISTERE. *omisso se (v. Gron. ad Liv. IV. 12.) significat erigere se, recreari, fidum esse atque incolumem.* Verr. III. 96. *qui remp. sistere negat posse, ni ad equestrem ordinem judicia referantur.* * *de obeuntibus vadimonium.* Quint. 7. *sistere vadimonium.* ibid. ut Idibus Sept. P. Quintium sisti Sext. Alphenus promitteret.

SITELLA. *vas, in quod tabellae a suffragia ferentibus conji-ciuntur.* Nat. D. I. 38. Ti. Gracchum cum videor concionantem in Capitolio videre de M. Octavio deferentem sitellam. cf. Fr. Cornel. 1. et Interpr. ad Liv. XXV. 3.

SITTYBAE. Att. IV. 5. vid. Ind. Graec.

SITIENTER. *cupide.* Tusc. IV. 17. *sitienter expetere.*

SITIRE. *cupidum esse.* Planc. 5. *sitientem me virtutis tuae deserui.* Q. Fr. III. 5. *sitire honores.* * *desicere.* Q. Fr. III. 1. *ipsi fontes jam sitiunt.*

SITUS. Legg. II. 22. *siti dicuntur ii, qui conditi sunt.*

SOCCUS. *indumentum pedum Graecum, ut calceus Romanum: unde pallium et soccus junguntur.* Rabir. Post. 10. P. Rutilius soccos habuit et pallium. Orat. III. 32. *pallium, quo amictus, soccos, quibus indutus esset.*

SOCIALIS. *ad facies pertinens populi Rom. eorumque injurias vindicandas.* in Caecil. 5. *haec lex socialis est: hoc jus nationum exterarum.* Verrin. II. 6. *in hac quaestione de pecuniis repetundis, quae lociorum causa constituta est, lege judi-*

judicioque *sociali*, sociorum querimonias audire oporteret.

SOCIETAS. *συνπαιδεία*. Div. II. 71. nulla naturae *societas* cuni hominibus. * *de publicanis simpliciter dicitur. cf. Socius.* ad Divers. XIII. 9. *societas* Bithynica. Planc. 13. *societatum* maximarum auctor, plurimarum magister. Muren. 33. quid si omnes *societates* obviam venerunt, quarum e numero multi hic sedent iudices. * *Rosc. Com.* 6. *societatis* iudicium, est, quod et pro socio dicitur; *vid. Socius.* * *Quint.* 4. *societatem* sibi debere. *Rosc. Ani.* 43. sub quo nomine tota *societas* statuitur. *Quint.* 3. magna fide *societatem* gerere. * *ad Div. XII.* 23. *societatem* reip. conservandae mecum renovas.

SOCIUS. *de publicanis simpliciter, et adjecto vectigalis nomine, quod redemerunt.* Planc. 9. *sociis* unico diligebatur. *cf. Verr.* II. 20. Div. XIII. 9. *socii* Bithyniae. *ibid.* 65. *socii* scripturae. * *arbitrium pro socio Quint.* 3. est, in quo quis a socio injuriam et fraudem factam persequitur: hinc *Flacc.* 18. *pro socio* damnari, cum quis fraudis in socium convincitur.

SODALIS. est collega, non in quocumque collegio, nam sodalitas a collegio diserte distinguitur *Brut.* 46. sed in eo, quod saeculorum causa in honorem alicujus Dei constitutum est, cujus membra una epulantur, quales sunt *εταίρειαι* Graecorum. *Coel.* 11. *sodalis* in Lupercis. *Cato* 13. primum habui *sodales* semper. *sodalitates* autem me Quaestore constitutae sunt, sacris Idaeis Magnae Matris acceptis. epulabar igitur cum *sodalibus* omnino modice. *De his sodalibus et sodalitatibus v. Budaeum ad Pundect. p. m.* 299. *f. Salmas. ad Jus Attic. et Rom. c. 4.* * *Verr.* I. 37. Quaestor appellatur *sodalis* Legati. *Or.* II. 49. Quaestor appellatur *sodalis* Praetoris. * *Socius.* *Verr.* I. 36. *sodulis* illius erat in hoc morbo et cupidi-

tate. * *Sodales dicuntur etiam, qui coeunt, ut magistratum alicui injustis modis consciant.* v. *Sodalitas.* *Coel.* 7. crimen *sodalium*: unde verbum *criminosum est.* *Planc.* 19.

SODALITAS. collegium *sodalium*. v. *Sodulis.* *Cato* 13. *sodalitates* autem me Quaestore constitutae sunt. *Brut.* 46. hono summa nobilitate, cognatione, *sodalitate*, collegio. * *coitio.* *Planc.* 15. per hanc consensionem, quae honeste magis quam vere, *sodalitas* nominaretur. *Nempe illa consensio, ut recte Graevius, coitio erat epulis et largitionibus contractorum civium, ambitus causa, ut per eos tribus corrumperentur: hoc genus consensionis turpe est, sodalitas autem honesta.* Itaque honestum nomen rei turpi tribuitur. *cf. ad Qu. Fr.* II. 3. * *necessitudo inter Quaestorem et Legatum.* *Verr.* I. 37. abs te officia *sodalitatis* flagitet.

SODALITIUM. *sodalitas, coitio.* *Planc.* 15. *Lex Licinia*, quae est de *sodalitiis*. v. *Ind. Legg. et Budaeum l. c.* * *convivium sodaliū.* *Herenn.* IV. 51. venit in aedes quasdam, in quibus *sodalitium* erat eodem die futurum.

SOL. *Brut.* 9. processerat in solem et pulverem, non ut e militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti umbraculis: de umbra et umbraculis suo loco; sol, cum umbrae opponitur, significat, in re militari, pugnas, praelia vera, quae opponuntur exercitationibus militaribus: in oratoria autem, orationes in foro, aut concionibus, quae opponuntur declamationibus, h. e. orationibus, quae de rebus fictis exercitationis causae habentur in schola. * *Mur.* 14. cedat umbra soli; h. e. jurisprudentia rei militari.

SOLARIUM. horologium, proprie, quod solis radiis tempus metitur, sed deinde etiam, quod aqua idem facit. Utrumque genus exprimitur *Nat. D.* II. 34. *solarium* vel descriptum (*sc. lineis*).

vel ex aqua, quo horae declarantur. Solarium *Romae fuit in foro.* Hinc quoniam in foro homines urbani circa meridiem conveniebant, partim negotiorum, imprimis pecuniariorum, partim otii fallendi causa, ut mercatores in emporiis, in fora sua, quas *bursae* vocant, et *Lipsiae nobiles alique, tempore mercatus, in Compluvium aedium Aurobacensium*; hinc ergo inter modos vitae suaviter eleganterque transigendae refertur ad solarium venire. Quint. 18. vixit semper inculte atque horride; natura tristitia recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in conviviis versatus est. ad Herenn. IV. 10. ita petulans es atque acer, ut ne ad solarium quidem idoneus, ut mihi videtur, sed penes scenam et in ejusmodi locis exercitus sis. Respicitur ad eos homines, qui assidui in foro ad solarium pro rostris erant, qui fere erant homines urbani, h. e. salsibus abundantes et dictariis alios incessentes, scurrae, v. Gronov. de Sest. IV. 9. p. 318. sq. Ne ad solarium quidem idoneus ergo est, nimis scurrilis et mimicus, ita in dictariis impudens et acer, ut mimi et histriones in scena. Sed illud solarium in foro ad usus communis fuit aquarium. Nam Plinius sub tecto stetit ait VII. extr. et aqua divisisse noctis atque diei horas, dedicatumque fuisse ab Scipione Nalica a. U. DXCV. cui consentit Censorinus c. 23.

SOLEAE. sunt calcei mulierum, et hominum molliorum, unde Clodio et Verri obijciuntur. Har. Resp. 21. soleae muliebres. cf. Soleatus. Gell. XIII. 20. *compedes. Herenn. I. 13. Malleolus judicatus est, matrem necasse. ei damnato - - solcae lignae pedibus inductae sunt, et in carcerem ductus est. cf. Inv. II. 50.

SOLEATUS. Verr. V. 33. stetit soleatus Praetor populi Romani cum pallio purpureo, etc. Pilon. 6. nescio, quo e gurgulio te prodire,

involuto capite, soleatum; quorum utrumque erat indicio, Pisonem potasse. Nam in conviviis soleati erant, et caput tegebant. v. Abram. ad h. l.

SOLIDUS. integer, cui nil detractum est. Rabir. Post. 17. solidum suum cuique solvere. Att. VI. 1. usura solida. *opponitur etiam inani. Pison. 25. quibus ex rebus nihil est, quod solidum tenere possis. *porro adumbrato, petita a statuis metaphora, pro perfectus, perspicuus. Tusc. III. 2. solida res et expressa, non adumbrata. Planc. 12. solida indicia et expressa. Or. III. 26. solida suavitas, est ea, quae ex assatis carnisbus aliisque cibis solidioribus percipitur. *verus. Fin. I. 21. solida utilitas. *Planc. 8. solidam frequentiam praebuerunt: h. e. veram et magnam.

SOLISTIMUS. Div. I. 15. ad Div. VI. 6. tripudium solistimum, dicitur in augurali disciplina, cum pulli e cavea emissi ita avide pascuntur, ut ossa ex ore in terram cadat.

SOLITARIUS. unicus. Inv. I. 44. solitarium ac rarum judicatum.

SOLITUDO. dicitur de iis, qui potentes amicos non habent. Quint. 1. de viduis. Caecin. 5. de pueris patre privatis. Dom. 36. de iis, quorum domus non celebratur. Or. I. 45. de homine nihili, inutili. Att. XII. 8.

SOLIVAGUS. solitudinem sequens, extra societatem vivens. Tusc. V. 13. bestiae solivagae, congregatae. Off. I. 44. nisi ea virtus, quae constat ex hominibus tuendis, id est, ex societate generis humani, attingat cognitionem rerum, solivaga cognitio et jejuna videatur.

SOLIUM. est sella excavata, et propterea commodior, qua patres familias omnes utebantur, et feminae in conviviis. Imprimis autem Jcti solebant, cum domi de jure respondebant, in solio sedere. Legg. I. 3. more patrio, sedens in solio consulentibus responderem. Or. II. 55. in rutis caesis solium

solum paternum recepit, nempe *Bruti patris JCl.* Or. II. 33. a subfelliis in otium *solumque* se contulerit: h. e. *desierit, causus in foro agere, et contra de jure respondit.* * *Diis etiam in templis fellae positae sunt, quae solia dicebantur.* Har. R. 27. Deorum ignes, *solia*, menfas, etc. v. *Graev.* ad h. l. * *Pis.* 27. bibitur usque eo, dum de folio ministratur. *Graevius* *solum* h. l. putat esse lectum, vel fellam, ubi hospes *Piso* sederit solus, ut sit hic sensus: bibitur, quamdiu hospes convivis propinat. Sed neque commodus est hic sensus, neque verba cum patiuntur. Nam primo, hic sensus si esset, intemperantia in bibendo non appareret: deinde usque eo dum cum conjunctivo non potest significare quamdiu. Si *solum* est a *Ciceronis* manu, putem esse dolium. Nam *solum* etiam in balneis est vas aquarium, quod et labrum dicitur. Sed mihi placet *Augustini* emendatio, qui legebat, de dolio. Bibitur tamdiu, donec vinum defusum et vetustum non suppetat amplius, sed etiam vinum recens, doliare, ministratur. *Solum* et dolium confunduntur in libris scriptis. vid. *Pamel.* ad *Cypriani* Ep. 76. n. 42. *Harduin.* ad *Plin.* XXXV. 12. De dolio bibere autem dicitur in contemptum. v. *Dolium*.

SOLOECISMUS. ad *Herenn.* IV. 12. quid sit?

SOLSTITIUM. media aestas, longissima dies. *Nat. D.* II. 19. posset - - solis accessus discessusque solstitiis brumisque cognosci. Sic semper solstitium antiquiores dixerunt, ut esset unum solstitium, ut bene monet *Victorius* ad *Varr.* R. I. 46. *Apud Plinium* autem est solstitium aestivum II. 103. et ap. *Macrob.* Sat. I. 21. Idem tamen *Plinius* alias utitur more *Ciceroniano*, ut l. c. ubi solstitia opponit brumae: et IV. 5. est oriens brumalis et solstitialis.

SOLUM. arca, in qua aedificatur. *Brut.* 74. *solum* et quali fun-

damentum oratoris vides locutionem emendatam et latinam. cf. *Or.* III. 37. * *pavimentum.* *Parad.* 6. aurata tecta et sola marmorea in villis facere. * *Nat. D.* I. 23. quodcumque in *solum* venit, ut dicitur, effingis et efficis. ad *Div.* IX. 26. loquor, quod in *solum*: int. venit: proverbium de rebus, quas temere ac fortuito, ut casus fert, arbitrato nostro, non ratione, facimus. v. *Manut.* ad l. c. * *Att.* IX. 9. sciebam enim, te, quoto anno, et quantum in solo, solere quaerere: int. haberent. in solo habere dicitur de praediis, ut in numis habere, de pecunia. Hinc *Balb.* 5. sola terrarum ultimarum. ubi v. *Not.*

SOLUM. adv. Post non solum pro sed etiam simpliciter etiam. *Off.* I. 22. haec quidem res non solum ex domestica est disciplina: attingit etiam bellicam. add. *Draakenb.* ad *Liv.* XXII. 25.

SOLVO. ab alio solvere significat, non ex arca sua solvere, sed per attributionem, delegationem, scripturam: aut numis alterius. *Caec.* 6. solvitur a *Caesennia*. cf. *Att.* VII. 18. *ibid.* V. 21. homines non modo non recusare, sed etiam hoc dicere, se a me solvere. quod enim *Praetori* dare consuevit, quoniam ego non acceperam, se a me quodammodo dare. * solvere fidem, ad *Div.* X. 23. pro persolvere, praestare: alia exempla v. ap. *Burman.* ad *Ovid.* *Metam.* XI. 135. * solvi pro liberari ab obligatione aliqua, Dispensatione bekommen. *Agr.* II. 36. solvi legibus opponitur: teneri legibus. In quo est etiam constructio cum genitivo apud *Ciceronem* *Sext.* 7. solvi legum: per graecismum: de quo vid. *Broukhuf.* ad *Tibull.* I. 8. 40. * refellere. *Fin.* I. 7. qua via captiola solvantur. * nautae dicuntur solvere, cum ancoras tollunt, et navigant. *Att.* I. 10. solvere ancoras. *Muren.* 2. portu solves. *Div.* I. 16. solvere imperat. ad *Div.* XVI. 9. nos eo die coenati solvimus.

SOLUTE. *libere, sua sponte.* Div. II. 48. *solute* movetur animus: *de dormientibus, quorum animus non sensibilis, sed sua vi movetur, unde somnia.* **facile, volubiliter.* Brut. 29. nisi id queas *solute* et suaviter dicere. *ibid.* 48. facile *solute*que verbis volvere sententias. **remisse, de actione oratoria.* Brut. 80. quod ille tam *solute* egisset, tam oscitanter.

SOLUTIO. Off. II. 23. *solutio* rerum creditarum. Att. XII. 50. *solutio* nominis Valeriani. *Or. I. 25. *solutio* linguae, *de facilitate et volubilitate in dicendo.*

SOLUTUS. *liber, cui integrum est facere, quod velit.* ad Div. I. 9. omnia mihi *solutissima* sunt. Verr. II. 78. *soluti* ad causas veniebant: *de patronis, qui nullam mercedem acceperunt ab iis, quorum causam receperunt, ut iis non sit necessarium, quamvis manifesta scelera defendere.* Mil. 13. *soluta* praetura. Att. II. 18. cum videas voluntatem civitatis *solutam*, virtutem alligatam. *Agr. III. 2. *soluta* praedia, *opponuntur* obligatis. *Planc. 30. *solutus* *opponitur* ei, *qui nullis beneficiorum vinculis obstrictus est.* *Dejot. 1. *solutus* *opponitur* ei, *qui est in equaleo.* **remissus, negligens.* Catil. II. 12. mea lenitas *solutior* visa est. **facilis.* ad Div. VI. 7. *solutum* putatur alterum laudare. **debilitatus, cui nervi exsecti sunt.* Agr. II. 33. urbs *soluta.* **de hominibus facietis, qui libere rident omnia.* Dom. 39. o! rem, quam *soluti* homines ridere non desinant! **absolutus.* Mil. 4. scelere *solutus.* *orator *solutus est primo, qui facilem et volubilem linguam habet.* Brut. 47. *solutus* in explicandis sententiis. *ibid.* verbis *solutus* satis. *ibid.* 48. *solutissimus* in dicendo. deinde, in actione *remissior.* Brut. 62. tam *solutus* et mollis in gestu, etc. *tertio, qui verba apte collocare, quod vincere dicitur, nescit.* Or. 52. verbis *solutis* numeros primus adiunxit. cf. Brut. 79. etc.

SONARE. Fin. II. 15. inani voce *sonare.* Arch. 10. *extr. poetarum* quiddam *sonantes.* Fin. II. 2. quid *sonet* vox voluptatis. Brut. 74. *sonabat* contrarium Catulo, subagreste quiddam, etc.

SONIVIVUS. *adj.* ad Div. VI. 6. tripudia *sonivia*: *sunt, cum offa excidit pullis pascentibus, et in terram cadens sonum facit.*

SOPHISMA. Acad. IV. 24. *sophismata*, sic enim appellantur fallaces conclusiunculae.

SOPHISTES. Acad. IV. 23. *qui sit?*

SORBERE. ad Q. Fr. III. 9. ista odia non solum *sorbeo*, sed etiam concoquo. Phil. XI. 5. quid eum non *sorbere* animo? quid non haurire cogitatione? cujus sanguinem non hiberna censetis?

SORDES. *avaritia, quaeslus turpis.* ad Q. Fr. I. 1. nolo te uniuscujusque *sordes* scrutari. Attic. IV. 16. iudicum *sordes.* Flacc. 3. nullam *sordem* in re familiari proferri posse. Muren. 36. populus non amat profusas epulas, *sordes* et inhumanitatem multo minus. **omnis turpitudine animi et vitae et generis.* Brut. 62. *sordes* fortunae et vitae. Vat. 1. *sordes* domesticarum. *ibid.* 5. adolescentiae. Sen. p. R. 4. mens oppleta *sordibus.* ad Div. VIII. 14. dum *sordes* eluere vult. **de infima plebe.* Att. I. 16. apud *sordem* urbis et fecem. **sordes sunt etiam in luctu.* ad Div. XIV. 2. jacere in lacrimis et *sordibus.*

SORDIDATUS. *sordidus.* Pil. 27. *sordidati* servi ministrant. **de reo.* Pil. 41. nec minus libenter metuentem video, ne reus fias, quam reum: nec minus laetabor, cum te semper sordidum, quam si paullisper *sordidatum* viderem.

SORDIDUS. Or. III. 32. *sordidior* ars, dicitur de arte selluloria et illiberali. **turpis.* ad Div. XII. 1. ut mihi videamur omne jam tempus ab illo duntaxat *sordidissimo* periculo tuti futuri: sc. quod a fece populi imminabat, quae ad bustum Caesaris congregabatur.

tur. Att. IX. 11. omnium turpissimum et sordidissimum.

SORTITES. Acad. IV. 16. 29. v. Ind. Graec.

SORS. Div. II. 33. *sortes*, quae ducuntur, non quae vaticinatione funduntur, quae oracula verius dicimus. cf. I. 16. *munus quodcunque forte delatum, ut provinciae, si eos magistratus sortiti sunt, quaesturae, munus scribarum, etc. Plane. 27. numquam ex urbe asuit, nisi forte. cf. Act. I. Verr. 8. in Caecil. 14. Catil. IV. 7. ad Div. II. 19. etc. **sortes aequare* est pro Cornel. et Div. I. 18. Eadem forma est apud Plautum Casin. II. 6. ubi in fortitione Stalino dicit uxori: uxor aequa: iut. *sortes*: qui locus est clussicus: ad quem adeo videndi interpretes. Pronum est, intelligere, pures facere, ut nihil intersit, nec fraus fieri possit in educendo: Sed Patricius ad Cornelianae Fragm. putat esse, movenda urna confundere ac miscere. Id quomodo fieri potuerit, ubi urna plena esset aquae, ut in fortitione Plautina, et quare id dicatur, aequare *sortes*, non satis video. Nam Stalino jubet *sortes aequare* jam dejectas in urnam cum aqua. Non satis puto intelligi, ut nunc est, quid sit, *sortes aequare*.

SORTILEGUS. qui per *sortes* futura praedicat. Div. I. 58.

SORTITIO. Planc. 22. *sortitio* aedilitia, fit, cum competitores aedilitatis pares suffragiis sunt. De ea vid. Gesnerus V. Cel. ad Varr. R. R. III. ult. Phil. II. 33. *sortitio* praerogativae. vid. Praerogativa. ad Q. Fr. II. 1. *sortitio* iudicium. Cluent. 46. ut *sortitione* in quosdam animadverteretur.

SORTITO. per *sortitionem*. ad Div. VIII. 8. eos *sortito* in provincias mitti placere. Verr. II. 51. lex Jovis sacerdotem *sortito* capi jubet.

SORTITUS. Dom. 19. quid si etiam de pluribus rebus uno *sortitu* retulisti. Quid in rogatione *serendo sortitio* sit, nemo inter-

pretum demonstravit. Manutius adeo suspectum habet de mendo locum, et reponendum censet *scitu*. Sed non magis *scitus* ad legis rogatorem refertur, quam *sortitus*. Non nego, *scitu* posse dici, pro rogatione accepta, posito consequente pro antecedente. Verum ita etiam *sortitus* de omni rogatione, cum accepta, tum antiquata, dici potest. Nam rogatione facta et tabellis suffragiorum distributis fit *sortitio* tributum, qua praerogativa definitur. Sensus igitur est: Cum plures leges tuleris, de iis tantum semel et simul suffragia ferri iussisti, contra legem Caeciliam. Sic video accepisse etiam Ferratium Epistol. in Or. Cicer. p. 356.

SOTER. Verr. II. 63. itaque cum non solum patronum istius insulae, sed etiam *sotera* inscriptum vidi Syraculis. Hoc quantum est, illa magnum, ut latino uno verbo exprimi non possit. Is est nimirum *Soter*, qui salutem dedit. De hoc cognomine, quod crebro in numis Jovi, Neptuno, Aesculapio, Dioscuris, Herculi, Medicis, Regibus et Caesaribus tribuitur, et saepe Evergetae jungitur, vid. Spanhem. de Usu et Praest. numism. Disf. VII. p. 416. f. Disf. XII. p. 500. Verbum *Salvator*, quo Graecum commode interpretantur, Ciceronis aetate nondum usitatum fuit. De eo vid. praeter Cellar. in Lex. Fabri, Cel. Heumannum ad Sammarthani Elogia p. 239. Verum quaeri potest, cur Cicero neget, latino uno verbo reddi posse, cum *Servator* latine dicatur, idque verbum sine dubio respondeat graeco. Nam in numis, et lapidibus, qui Graecis *Soteres* dicuntur, Latinis sunt *Servatores*. Jupiter quidem *Servator* ap. Plin. XXXIV. 8. est Jupiter σωτήρ. Scilicet, *Servator* est σωτήρ, quatenus a malis et periculis liberat: ut Plinius loc. cit. Peucesten vocat Alexandri *Servatorem*, quia morti eripuit; non autem, quatenus σωτήρ idem

idem est εὐεργέτης, qui nos commodis augeat et ornat. Nam Soter est idem, qui Euergeta, aut paullo plus, et interdum alterum pro altero ponitur. Sic v. c. Polyb. l. V: p. 500. commemorat, Antigonum Tutorem non solum vivum esse Euergetam appellatum, sed etiam Sotera post mortem. Adde Dion. Cass. l. LII. pag. 493. ubi Maecenas ait, Patris et Soteris nomen accepturum Augustum ex imperio iusto, aequo, leni.

SPARGERE. Catil. II. 10. qui ficas vibrare, qui *spargere* venena didicerunt.

SPARUS. Mil. 24. *genus teli, de quo videndus Abramius ad h. l.*

SPATIUM. *locus, ubi currendo, et bigis, quadrigis, etc. agendis exercentur homines: curriculum.* Or. 3. Fin. V. 1. *spatia* Academiae. Rabir. Perd. 2. qui me ex constituto *spatio* defensionis in semihorae curriculum coëgisti. Or. III. 2. o! fragilem fortunam, et inanes saepe contentiones! quae in medio *spatio* saepe franguntur et corrunt, et ante in ipso cursu obruuntur, etc. Brut. 90. Hortensium in *spatio* consecuti sumus.

SPECIES. Top. 7. in divisione formae sunt, quas Graeci *ιδέας* vocant, nostri, - *species* appellant: non pessime id quidem, sed inutiliter ad casus mutandos. Nolim enim, ne si latine quidem dici possit, *specierum* et *speciebus* dicere. *Or. 1. quae sit optima *species* et quasi figura dicendi. *Hanc quoque speciem e Graccorum ιδέα transtulit. ibid. 3. species, - effigies. i. e. exemplar, - imago ad exemplar expressa.* *Acad. I. 8. mentem solam censebant idoneam, cui crederetur, quia sola cerneret id, quod semper esset, simplex, et uniusmodi, et tale, quale esset. hanc illi *ideam* appellabant, jam a Platone ita nominatam: nos recte *speciem* possumus dicere. De hac *specie* v. Or. 2. 3. **externus apparatus, ornatus, dignitas,*

quae in oculos cadit inprimis. Agr. II. 13. *species* tyrannorum. ubi vid. Graev. Or. I. 29. haec, quae sunt in *specie* posita, in te divina sunt: de *dotibus oratoris externis corporis.* Or. II. 72. adhibere quandam in dicendo *speciem* atque pompam. Pil. 11. fuit pompa, fuit *species*, incessus saltem Sepulasia dignus. *ibid.* magnum nomen est, magna *species*, magna dignitas, magna majestas Consulis. Brut. 62. magis *specie* et motu atque ipso amictu capiebat homines, quam dicendi copia. **opinio orta ex eo, quod esse videtur tale, quale non est.* Marc. 6. *specie* reipubl. lapsi. Tusc. II. 23. doloris *speciem* ferre non possunt. **Sed dicitur etiam saepissime de eo ipso, quod videtur esse tale, quale non est.* Nat. D. I. 2. *species* fictae simulationis. Planc. 12. signa probitatis non fucata forensi *specie.* *Tusc. IV. 14. Or. III. 25. *prima specie, quod vulgo dicimus, primo aspectu. simulacrum.* Div. I. 12. *species* ex aere vetus. *ibid.* 36. hanc *speciem* Praxiteles caelavit argento.

SPECILLUM. Nat. D. III. 22. Aesculapiorum primus, - qui *specillum* invenisse, et primus vulnus obligasse dicitur. *Est instrumentum chirurgicum, Gr. μίλην. vid. Ind. Gr. Μηλῶσαι.*

SPECIMEN. *exemplum.* Legg. III. 3. ceteris *specimen* esto. Pil. 39. *specimen* innocentiae. Tusc. I. 14. num dubitas, quin *specimen* virtutis capi debeat ex optima quaque natura.

SPECTACULUM. *locus, unde spectatur.* Mur. 34. at *spectacula* sunt tributum data. conf. Sext. 58. Liv. I. 35. *ad Att. 2. homini nostra incommoda *spectaculo* esse nollem.

SPECTARE. *judicare.* Rosc. C. 10. nemo illum ex trunco corporis *spectabat.* Att. XII. 39. ex meo otio tuum *specto.* **sequi aliquid, cupere.* Vat. 10. ad imperatorias laudes a puero *spectaras.* **operam dare.* ad Div. V. 8. ut primum fo-

forum attingi, *spectavi* semper, ut tibi quam maximè possem esse conjunctus. * Or. II. 40. si barbarorum est, in diem vivere; nostra consilia in sempiternum tempus *spectare* debent.

SPECTATIO. *exploratio numerorum, an genuini sint et probi, nec ne.* Verr. III. 77. deductiones certis nominibus fiebant pro *spectatione* et collybo. v. *Hottom.* ad h. l. Budacum ad Pandect. p. 187. Graevium ad Flor. II. 7. unde pro quovis experimento ponitur: *conf. Spectatus.*

SPECTATUS. *de metallis, quae aut igni, aut lapide Lydio explorantur: item de numis, qui spectari dicuntur, cum explorantur, probi sint, nec ne.* Off. II. 11. hunc igni *spectatum* arbitrantur. *cf. Spectatio.* Hinc *spectatum* dicitur, quicquid certis experimentis, quale sit, cognitum est. in Caecil. 4. *spectata* fides. Or. I. 27. ceterarum artium homines nobiles et *spectati*.

SPECTIO. *dicitur de iis, qui servant de coelo.* Phil. II. 32. nos Augures nunciationem solum habemus, Consules et reliqui magistratus etiam *spectionem*.

SPECTRUM. *εἰδωλον Epicureorum.* ad Div. XV. 16. 19. sed ex priori loco intelligi potest, hanc *Catianam* interpretationem verbi *Graeci* Ciceronem non probasse.

SPECULA. Act. I. in Verr. 16. homines in *speculis* sunt. Deiot. 8. Regem semper in *speculis* fuisse: h. e. omnes actiones tuas observasse.

SPECULUM. Fin. II. 10. infantes, pueri et bestiae, quae Epicurus putat esse *specula* naturae.

SPECUS. *aquaeductus.* Att. XV. 26. *specus* subterranei in extremo fundo. v. *Victorium* ad h. l.

SPERO. *de re mala.* Or. III. 13. *extr.* quoniam haec satis *spero* vobis molesta et putida videri.

SPES. Verr. III. 18. agri *Leontini* antea *spes* haec erat, ut cum oblitum vidisses, annonae carita-

tem non vererere. Rosc. A. 50. major *spes* emtionis, de *securitate retinendi ejus, quod emeris.* Verrin. II. 22. quo quidem tempore *spem* maximam reliquorum peccatorum nactus est: h. e. *impunitatis spem.* * Att. III. 23. si est aliquid in *spe.*

SPICUM. *spica.* Cato 15. fundit frugem *spici.* Nat. D. II. 42. *spicum* illustre tenens splendenti corpore virgo.

SPINA. *in scribendo dicuntur spinæ de nimis subtili et Dialecticorum jejuno disserendi genere.* Fin. IV. 28. *spinæ* disserendi, Tusc. IV. 5. *spinæ* partiendi et definiendi.

SPINOSUS. *subtilis.* Fin. III. 1. subtile ac *spinosum* disserendi genus. Tusc. I. 8. haec enim *spinosa* prius me, ut constear, cogunt, quam ut assentiar.

SPIRITUS. *aër.* Catil. I. 6. *spiritus* coeli. * *contentio, animositas.* Verr. I. 30. quid ego nunc in alteram actionem Cn. Dolabellæ *spiritus*, quid hujus lacrimas et concurliones proferam. * *superbia, insolentia.* Verr. III. 9. illos ejus *spiritus* Sicilienses quos fuisse putetis? Sull. 9. *spiritus* attulerunt res gestae. Flacc. 22. remittere *spiritus.* *Simili sensu dicitur.* *flatus.* v. *Heinsf. ad Ovid. Art. Am. I. 715.*

SPISSSE. *tarde, cum difficultate.* Brut. 36. *spisse* atque vix ad Antonium Crassumque pervenimus.

SPISSUS. *tardus, difficilis.* Att. X. 18. omnia adhuc tarda et *spissa.* Qu. Fr. II. 14. *spissum* sane opus et operosum. Or. III. 36. si est *spissius.* *ibid.* II. 53. in utroque genere principia tarda, et exitus *spissi* et producti esse debent.

SPLENDESCERE. Cato 9. canorum in voce *splendescit* etiam in senectute.

SPLENDIDE. *clare, perspicue.* Or. II. 16. qui leges, qui jura constituerunt, locuti sunt simpliciter et *splendide.*

SPLENDIDUS. *de hominibus in magna dignitate positis, gratia, divi-*

divitiis, genere florentibus. Iacel. 6. secundas res *splendidiore*s facit amicitia. Coel. 2. pater parum *splendidus*. Verr. II. 28. *splendidus* eques. **excellens, cujus vis et praestantia ferit oculos omnium.* Off. III. 5. *splendidissimum* ingenium. **ornatus.* Brut. 20. *splendidior* consuetudo loquendi. Brut. 55. dicendi genus *splendidius* et magnificentius. **honestus.* Fiu. II. 21. disputatio *splendida* et certamen honestum. Rosc. Am. 49. *splendidior* causa nobilium fuit. **bene, clare sonans, amplum et eundem tamen jucundum sonum habens.* Brut. 55. vox cum magnatū suavis et *splendida*, opponitur fuscae. Or. 49. *splendidis* nominibus illuminatus est versus, sed proximis inquinatus, insuavissima litera finitus. *De singulis generibus* cf. *Splendor*.

SPLENDOR. claritas cum suavitate efficit splendorem in voce. Brut. 68. sic est etiam capiendus *splendor* verborum Orat. 49. nempe de verbis ample suaviterque sonantibus. **in oratione* *splendor*, est ornatus in elocutione. Or. III. 31. 36. Inv. I. 18. exordium debet habere *splendoris* et festivitatis et concinnitudinis minimum. **splendor* hominis, existit ex gratia, amicorum potentium, clientium, deductorum, salutatorum copia. Att. IV. 1. *splendor* forensis. Quint. 22. *splendor* et gratia. Brut. 48. vitae *splendor*. **omnis dignitas, quae ex quacumque re existit, imprimis ex virtute, ut in his:* ad Div. I. 7. ut eos non tam constantia in rep. nostra delectet, quam *splendor* offendet. Planc. 12. hunc tu vitae *splendorem* maculis adspergis. Cluent. 16. *splendor* municipum, hominum sc. *honestorum*. Rosc. C. 5. *splendor* advocacy: de ea est Lig. 11. videsne hunc *splendorem*, sc. *advocatorum*. **proprius autem est splendor equitum, unde proprie splendidi, ut de plebe homines, honesti dicuntur, et Senatui auctoritas tribuitur.* Rosc. Am. 48.

splendor equester. Sext. 65. auctoritatem Senatus *splendore* proximorum ordinum confirmari. cf. ad Div. I. 3. etc. **de magnitudine animi.* Brut. 77. animi *splendor*.

SPONDALIA. Or. II. 46. cum ex persona histrionis oculi ardere viderentur, *spondalia* illa dicentis, etc. *Spondalia* erant carmina, quae inter sacrificia adhiberi solebant, adhibitis etiam tibicinibus, ne sacrificans aliquid male ominatum audire posset. *Constabant autem maxime eo pede, qui Spondeus ab illa ipsa re dicitur, propter gravitatem.* *Spondalia* autem est lectio Gruteriana: Turnebus *Spondalia*, *Salmasius* recte *Spondaulia* legendum censet, ut jam notatum est in *Lexico Fabri*. v. *Burman*. sec. T. II. *Siculorum Dorvillii* p. 572.

SPONDERE. proprie est dicere, ut ex composito respondere intelligitur: deinde in stipulationibus significat promittere. Nam qui stipulatur, interrogat: *Spondesne?* v. c. hanc pecuniam solutum iri; alter respondet: *Spondeo:* h. e. promitto. Rosc. Com. 5. stipulatus es? ubi? quo die? quo tempore? quo praesente? quis *spondidisse* me dicit? nemo. Verr. V. 54. ut aliquando *spondere* se diceret: sc. is, qui iussus erat, HS. duobus millibus sponsonem facere cum Lictore suo, ni furtis quaestum faceret. v. *Sponsio*. **Spondere* pro aliquo, est fidem suam interponere pro aliquo in re pecuniaria. Nam si quis pecuniam mutuum petebat, cui tuto credi non posse videbatur, petebat creditor ab eo, ut aliquem daret, qui solutum iri promitteret: h. e. *sponderet*. Att. XII. 15. scire velim, quando dicat *spondidisse*, et pro patre, an pro filio? *ibid.* 18. pro Cornificio abhinc amplius annis XXV *spondidisti*. ad Brut. Ep. 18. magis enim illum, pro quo *spondidi*, quam me obligavi, etc. *De verbo hoc longa et docta disputatio est apud Salmasium*. *Mod.* *usur*. c. 16.

SPON-

SPONSALIA. dicuntur, cum pater se filium alicui daturum spondet. Att. VI. 6. factis sponsalibus. *convivium, quod praebetur, cum sponsalia fiunt. ad Q. Fr. II. 6. ad VIII. Id. Apr. sponsalia Crassipedi dedi, cui convivio Quintus tuus defuit.

SPONSIO. est proprie promissio ejus rei, quam alter stipulatur. v. Spondere. In controversiis privatis, ne calumniis impune quis alterum vexaret, aut solebat certam pecuniam deponere petitor, quae sacramentum dicebatur, de quo supra, aut tantum spondebat, se aliquam pecuniae summam daturum, ni vinceret, stipulante eo, unde petebatur. Cum autem sponderat petitor, idem stipulabatur ab eo, unde petebatur, et hic eodem modo spondebat. Et hinc dicebatur is, qui litem intendebat, sponsonem facere. Quint. 8. 26. Verr. III. 62. Caecin. 8. Rosc. Com. 4. 5. Off. III. 19. vid. Hotom. ad pro Quint. 8. et sponso dicitur pro causa, quae agitur, s. judicio, quod intenditur, agitur, sponsonem interposita, s. actione, quae sit sponsonem interposita. Caec. 16. sponsonem optime facere posse, dicitur de eo, qui justam causam habet. Hinc et aliae formulae. Verr. III. 57. sponsonem lacessere. Caecin. 32. sponsonem certare. ib. 31. condemnari sponsonis. Quint. 26. sponsonem vincere. Caecin. 31. sponsonem vincere. vid. Vincere. Verr. III. 62. sponsones prohibita. judicari. *Legg. II. 16. voti sponso, qua obligamur Deo.

SPONSOR. qui pro altero spondet. ad Div. V. 18. sponsores pro Pompejo. ibid. VII. 5. sponso humanitatis tuae. cf. Att. XIII. 10. XVI. 5. I. 8. 10. XV. 5. XVI. 14. Hinc junguntur creditores et sponsores, quod, qui pro altero in re pecuniaria sponderunt, in eodem periculo sunt, quo creditores. Quint. 23.

SPONSUM. sponso. Quint. 9. ex sponso egit. Cic. Clav.

SPONTE sua, sua natura, per se. Tusc. IV. 15. sua sponte laudabilis virtus. Verr. I. 42. sua sponte squalidior. *sua sponte facere dicitur etiam, qui primus facit, ut auctor rei dici possit. Verr. I. 43. quod sua sponte instituisset, id neminem metuisse, ne quis reperiretur, qui istius institutum sequi vellet.

SPORTELLA. est obsonium, cibis, qui opponitur cenae justae, vel rectae. ad Div. IX. 20. dedicandae tibi sunt sportellae et artolagani tui: h. e. non, ut soles, placentis et similibus cibis levioribus nos excipere debes, post quos manus non lavantur, sed justis conviviis. v. Lex. Fabr. in Sportula n. 2.

SPUTATILICUS. sputo conspuendus: h. e. contemnendus. Br. 74. Sifenna defendens dixit, quaedam ejus sputatilica esse crimina.

SQUALERE. de lugentibus, quibus et sordes tribuuntur. Sext. 14. squalere civitas.

SQUALIDUS. de rebus subtilibus, qualia sunt Dialecticorum praecepta, aut quae ex iis subtilius disputantur. Or. 32. sed quia haec sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitor. Sic etiam dicitur adverbium squalide. Fin. IV. 3. sed vos squalidius (se. definitis, partimini) illorum vides, quam niteat oratio.

SQUALOR. de lugentibus. ad Div. V. 1. in luctu et squalore sum. Verr. V. 48. extr. aspice squalorem sordesque lociorum. it. de supplicantibus. Planc. 8. quam nunc multitudinem videtis in squalore et luctu supplicem vobis.

SQUILLA. piscis, qui et pinnetes dicitur. v. Nat. D. II. 48. Fin. II. 8.

STABILIS. Fin. II. 23. voluptas stabilis Epicureorum, quid sit?

STARE. in re militari significat primo simpliciter, in acie esse; unde formulae: cum aliquo stare, a partibus alicujus stare, etc. Brut. 79. nemo contra civium
Q q per-

perditorum popularem turbulenta-
tamque dementia a Senatu et a
bonorum causa *ficti* constantius:
sed etiam manere in acie, oppo-
niturque τῷ fugere. Tusc. II. 23.
ut enim fit in praelio, ut ignavus
miles ac timidus, abjecto scuto fu-
giat, - ob eamque causam pereat
nonnunquam etiam integro corpo-
re, cum ei, qui *steterit*, nihil tale
evenit. * *stare* potro dicuntur,
qui locum in republ. dignitatem,
fortunas obtinent et tuentur. ad
Div. VII. 2. eorum auxilio, qui
me *stante*, *stare* non poterant.
* *item*, qui *constantes* sunt in re
aliqua. qui a sententia suscepta,
promissis, etc. non recedunt. Att.
VII. 15. omnes cupiebant, Caesarem
stare conditionibus iis, quas tulis-
set. ad Div. IX. 2. modo nobis *stet*
illud, una vivere in studiis. Att.
II. 4. si in eo non *stat*. * *stare* di-
citur, quod decretum est et con-
stitutum. Att. III. 13. neque ad-
huc *stabat*, quo potissimum etc.
* *stare etiam dicuntur*, qui habent,
unde vivant, vitam transigant.
Flacc. 6. qui domi *stare* non po-
terant, largo ac liberali viatico
commoveret. *Stare* non posse, qui
ob ares alienum fugere, et cedere
foro coguntur. Pil. 6. egere, foris
esse Gabinium, sine provincia *stare*
non posse. Sic est etiam op. Sue-
ton. Othon. 5. * Fin. II. 10. volu-
ptas *stans* et movens, quid sit?
v. *ibid.* 23. * *stare etiam est* pro
dicere; quia *stantes* dicebant.
Har. R. 4. cum mihi *stanti* mina-
retur. Marcell. 11. non est *stanti-*
bis necesse omnibus dicere. Or. 63.
me *stante* etc. hinc illud intellige
ad Div. I. 4. cum in Senatu pul-
cherrime *sturemus*, quod jam illam
sententiam Bibuli *stegeramus*, etc.
* Rab. Perd. 10. in fide *stare*.

STATARIUS. *est actor*, qui *se-*
datius agit, neque in scena dis-
currit: unde ipsae fabulae *stata-*
riae dicuntur, quae sedatiores
sunt: quibus opponuntur moto-
riae, in quibus multa negotia,
cursus, etc. hinc ad oratorem
transfertur, qui minus vehemen-

ter dicit et agit. Brut. 80. 68. cf.
Gronov. Obs. IV. 7.

STATASSARE. Legg. II. 11.
vincendi atque potiundi *statassan-*
dique cognomina Statoris et Invi-
cti Jovis. *Sed hanc vocem ex cor-*
ruptione ortam, omnes fatentur.
vid. Gruterus, Turnebus et Gro-
nov. ad h. l.

STATIO. locus, ubi naves *sta-*
re possunt, sed minus tuto quam
in portu, unde a Virgilio male-
fida dicitur. ad Div. XII. 15. urbs,
portus, *statio*, quae extra urbem
est. * *custodia, excubiae.* Cato
20. de *statione* vitae in iussu Impe-
ratoris decedere. * *deverforium.*
Attic. VI. 9. *extr.* in arce Athenis
statio mea nunc placet.

STATIVA. Agr. II. 15. agros,
urbs, *stativa*, portus, totam de-
nique Bithyniam vendituri sunt.
Interpres superiores stationes
navium esse putant. Graevius
autem *stagna* interpretatur, quae
vox adeo in Pithoeano et Erfur-
tens. Codd. reperitur pro *stativa*.
Nam *stativa* aquas esse *stagna*, ut
auctor est Varro op. Nonium in
Putei. Ut adeo *stativa* sint *stagna*
et *lucus piscosus*, qui eare ven-
duntur. Mihi autem prior inter-
pretatio magis placet. Nam pri-
mo urbem, portum, et *stationem*
jungi, ex ad Div. XII. 15. ante vi-
dimus in *Statio*. Deinde etsi *sta-*
tivae aquae dici possunt, tamen
non propterea etiam *stativa* *sta-*
gna; in quo esset puerilis tauto-
logia. Si quis autem probaret
lectionem Pithoeani et Erfurt.
Codd. non haberem magnopere,
quod dicerem contra.

STATOR. minister magistra-
tus, apparitor, tabellarius: a
stando. ad Div. II. 17. literas a te
mihi *stator* tuus reddidit. cf. II.
19. X. 21. * *sed cognomen Jovis*
est a sistendo, auctore Livio I.
12. Cicero videtur ducere a sta-
tuendo, Catil. I. 13. Seneca a stan-
do: sed, ut vere pronunciat Gron.
de Senecae etymologia Obs. IV.
14. ita etiam Ciceroniana illa est
lusus

lusus in verbo, proposito ejus serviens.

STATUS. *adj. certus, definitus.* Har. R. 92. *statue* sollemnesque ceremoniae. Offic. I. 12. *status* dies cum hoste.

STATUS. *subst. ap. rhetores quid sit? unde dicatur? nempe e re gladiatoria.* vid. Top. 25. *status in re gladiatoria idem est, qui gradus, de quo supra: unde hae formulae:* Or. 37. *deicere de statu adversarios: h. e. vincere advers.* Caecin. 15. *vis, quae formidine animum perterritum loco saepe et certo de statu demovet: h. e. ita perturbat, ut propositum persequi, et constantiam retinere non possit.* v. P. Faber ad h. l. et Passeratius. Cluent. 38. *de statu suo declinare: h. e. constantia.* Verr. II. 4. *deducere de vitae meae statu: h. e. de vitae ratione, quam inieram, et in qua permanere decreveram, nempe ut defenderem reos, non accusarem quenuquam.* Dom. 18. *status (reip.) conversio. Et quoniam e statu maxime spectantur gladiatores, iique et milites, quamdiu statum obtinent, tamdiu sulvi sunt: propterea status dicitur de commoda rerum conditione et salute.* Sext. 1. *offerre salutem in discrimen pro statu civitatis.* Sull. 22. *status reip. maxime judicatis rebus continetur.* Tusc. III. 7. *et quemadmodum oculus conturbatus - et reliquae partes totumve corpus statu cum est motum, deest officio suo et muneris. Dicitur tamen etiam pro conditione et ratione alicujus rei simpliciter.* ad Div. IX. 6. *sed hoc viderint ii, qui nulla sibi subsidia ad omnes vitae status (np. et secundos et adversos) paraverunt. Porro, quoniam in statu militum inest firmitas et constantia, propterea statui opponitur et interitus.* Fin. III. 5. *Agr. I. 1. *urbes pacatae, agri sociorum, regum status Decemviris donabantur. *Est etiam verbum juris, quo conditio hominum civilis significatur, ratione libertatis, utrum*

nempe aliquis servus an liber, porro liber, utrum ingenuus an libertinus, libertini denique, utrum cives Romani, an Latini, an edititii: de quo est in Digestis de statu hominum. Sed significat ap. Ciceronem etiam conditionem civilem hanc, quae quis est aut plebejus, aut patricius. Legg. I. 7. *quod in civitatibus ratione quadam, de qua dicitur idoneo loco, agnationibus familiarum distinguuntur status, etc. Nam omnes agnati sunt ejusdem familiae, adeoque etiam omnes aut plebei aut patricii.* v. c. *in gente Claudia agnationibus distinguuntur familiarum status ita, ut omnes Marcellorum agnati sint plebei, quod ea familia plebeja est, omnes autem Appiorum et Pulcrorum agnati patricii, quia haec familia patricia est. Itaque in gentibus in plures familias distributis, easque et plebejas et patricias, cum primum scio, cuius sit agnatus, intelligo, patriciusne sit, an plebejus.* *Agr. II. 1. *status Regum dicitur Decemviris donari, i. e. conditio, jus, opes.*

STELLATUS. *in stellas relatus.* Tusc. V. 3. *stellatus* Cepheus traditur cum uxore.

STERILITAS. *de eo, quod non vitio, sed natura sua parere non potest.* Div. I. 18. *mula peperit: fetus extitit in sterilitate naturae.*

STERTERE. *negligentem esse in re aliqua, non facere, quae debebas.* Attic. IV. 3. *Marcellus candidatus ita stertebat, ut ego vicinus audirem.*

STIGMATIAS. *servus fugitivus, notis in fronte compunctus, quae stigmata dicuntur.* Off. II. 7.

STILLA. *gutta.* Fin. III. 14. *interit magnitudine maris.* Aegaei *stilla* muriae.

STILUS. *dicendi genus.* Brut. 45. *stilus* Atticus. *ibid.* c. 26. *idem sonus est orationis, et idem stilus.* **exercitatio scribendi.* Or. II. 23. *in summa ubertate inest luxuries quaedam, quae stilo depascenda est.*

STIMULARE. *angere, inquietum reddere.* AII. IX. 15. congressus hujus *stimulat.* *ibid.* XII. 13. me haec solitudo minus *stimulat.* cf. XIII. 28. **inpellere.* ad Div. III. 12. nam ut antea simulatas me *stimulabat,* ut caverem.

STIMULUS. Tuscal. II. 27. *stimuli doloris.*

STINGUERE. *exstinguere.* in Arat. *his.*

STIPATIO. *comitatus.* Sull. 23. Autronii concursatio, *stipatio.*

STIPENDIARIUS. Verr. III. 6. Inter Siciliam ceterasque provincias in agrorum vectigalium ratione hoc interest, quod ceteris aut *vetigal* impositum est *certum,* quod *stipendiarium* dicitur, ut Hispanis et plerisque Poenorum, aut censo-ria locatio constituta, ut *Aliae* lege Sempronia: Siciliam sic in annici-um fidemque recepinus, ut eodem jure essent, quo fuissent, etc. Balb. 9. nam et *stipendiarios* ex Africa, Sicilia, Sardinia, ceteris provinciis, multos civitate donatos videmus, etc. *Ex loco altero intelligitur,* stipendiarios *esse,* qui *certam quotannis pecuniae summam solvunt,* quaecunque frugum sive ubertas sive caritas sit, cum reliqui tantum decumas aut alia vectigalia dent, quae incerta sunt, modo majora, modo minora, pro frugum copii aut inopia, etc. hosque *esse aequiori jure,* quam stipendiarios. *vid.* Hotom. ad Verr. III. 6. *Lipf.* Magnit. Urb. Rom. II. 2. Cujac. Obs. VII. 3. 4. *Aequiori autem illo jure utuntur socii,* iniquiori altero bello et vi victi; unde in Caecil. 3. *junguntur socii stipendiarii* que pop. R. *Sed exoritur difficultas quaedam ex duobus illis locis.* Nam in primo *Siculi a stipendiariis distinguuntur,* in altero iis adnumerantur. *Ea videtur sic tolli posse.* Non omnes ejusdem provinciae civitates eodem jure erant: sed *aliae sociae,* quod se sponte in fidem Rom. contulissent, aut non diu repugnassent; *aliae non item,* quae hostiliter ad extremum se gessif-

sent. *Aliae liberae, aliae non item: aliae immunes, aliae vectigales et decumanae, aliae stipendiariae.* Jam cum in Sicilia quoque urbes essent vi victae, ut *Syracusae;* est fortasse, ut *hae stipendiariae fuerint:* nam *Syracusas,* et quae, his expugnatis, metu se dedidissent, *durius habitas esse, locupletes auctores assert* Sigon. A. J. Provinc. I. 3. *quamquam ex Verr. III. 6. colligi posse videtur, etiam vi victas tantum vectigales fuisse.* Si brevius te expedire vis, stipendiarios *confundi cum vectigalibus credas.* Certe *Ascon. ad Div. in Caecil. l. c. stipendiarios interpretatur,* quibus *vetigal impositum est.* *Burm. de Vectigal. p. 2. laudat de hac re Cujacium l. c. sed ibi nihil de hac confusione.*

STIPENDIUM. *esse mercedem militum, et vectigal certum populorum bello victorum, satis notum est.* A priori significatione oritur illa, cum stipendia dicuntur anni militiae. Manil. 9. qui stipendiis confectis erant: h. e. emeriti, qui legitimos annos militarem operam reipubl. praestiterant: hinc eleganter Cato 14. *emerita stipendia libidinis,* etc. de senibus dicit; quem modum loquendi rariorem esse, recte observat Facciolatus, V. C. cum emeritos milites proprie dicamus, non emerita stipendia. Dicitur et de pecunia, quae magistratibus provinc. decernitur, ut ad Div. VIII. 4. *stipendium Pompeji.*

STIPES. homo stupidus, qui sc. propter stuporem mutus est. Har. R. 3. *stipes* ille, qui, quorum hominum esset, nesciremus. conf. Sen. p. Red. 6.

STIPS. numuli, qui a sacerdotibus corrogantur Diis, aut certe in honorem Deorum dantur. Legg. II. 9. praeter *Idaeae matris* senulos, eosque justis diebus, ne quis *stipem* cogito. *ibid.* 16. *stipem* sustinimus, nisi eam, quam ad patricos dies propriam *Idaeae matris*

excepimus. Implet enim superstitione animos et exaurit domos. *De stipe matris Idacae vid. Turneb. ad h. l. de more stipis colligendae Diis in universum autem Cuper. Obs. III. 4.*

STIPULARI. *est interrogare alterum solenni formula, an velit nobis aliquid polliceri, praestare, etc. v. c. Spondesne? te etc. respondet ergo τῷ spondere: qui interrogat, postulat, stipulatur: qui respondet, pollicetur, jubet, etc. spondet. v. Spondeo. Rosc. Com. 5. reliquum est, ut stipulanti se esse dicat. - stipulatus es? ubi? quo praesente? cf. Stipulatio.*

STIPULATIO. *est interrogatio ex formula solenni, qua postulamus, aliquem spondere, fidejungere, polliceri, dare, etc. quam ubi secuta est sponsio, fidejussio, etc. obligatio oritur. Rosc. C. 12. cur tam imperite facit, ut nec Roscium stipulatione alliget, etc. Caecin. 18. stipulationes infirmare aut convellere. Att. XVI. 11. etli stipulationes nondum legeram. Legg. II. 21. ut ea pecunia ex stipulatione debeatur. De stipulationibus vid. Salmast. Mod. usur. c. 16. Formulas stipulationum habes ap. Varr. R. R. II. 2, 6. 5. 5, 11.*

STIPULATIUNCULA. Or. I. 38. *stipulatiuncula decipi.*

STIPULATUS. *adject. passivae. Rosc. C. 5. pecunia stipulata.*

STIRPS. *principium rei, fundamentum. Coel. 32. firmata jam stirpe virtutis. Legg. I. 6. repetam stirpem juris a natura. Fin. IV. 2. differo eam partem, quae est quasi stirps hujus quaestionis. *familia, distinguitur a gente. Or. I. 39. Marcelli, ab liberti filio, stirpe Claudii ejusdem nominis, hereditatem gente ad se redisse, dicebant. v. Gens.*

STOLA. Phil. II. 18. *sumpsi togam virilem, quam statim muliebrem stolam reddidisti. quam-*

quam ibi Graevius habet: togam. Sed in stola melior est oppositio. ibid. stolam dare de sponso.

STOLIDUS. *iners, nihil agens, ut terra, signum. Top. 14. nihil agens, et quodammodo stolidum.*

STOMACHUS. *os et aditus ventriculi. Nat. D. II. 45. linguam autem ad radices ejus haerens excipit stomachus, quo primum illabuntur ea, quae accepta sunt ore, etc. *ingenium hominis cujusque, aut animus in rebus aut probandis aut fastidiendis. ad Div. II. 16. nosti enim stomachi mei, cuius tu similem quondam habebas, in hominum inolentium indignitate fastidium. ad Div. VII. 1. ludi apparatusissimi, sed non tui stomachi. ibid. VIII. 13. stomacho est Pompejus M. nunc ita languenti, ut vix, quod sibi placeat, reperiat. ibid. IX. 2. consuetudo diuturna callum jam obduxit stomacho meo.*

STRAGULA vestis. Rosc. Am. 46. *est, qua lecti sternuntur: peristroma.*

STRAGULUM. *idem. Tusc. V. 21. collocari iussit hominem in aureo lecto, strato pulcherrimo, textili stragulo, magnificis operibus picto. Ceterum, ut hoc obiter moneam, in h. l. legendum censeo: pulcherrime. Lectus aureus stratus erat pulcherrime, nempe stragulo textili eoque picto. Sic Phil. II. 27. lectus stratus conchyliato peristromate.*

STRANGURIA. *difficultas et dolor in urina mittenda. Tusc. II. 19.*

STRATUM. *laudatur e Tusc. V. 21. sed vid. Stragulum.*

STRENUUS. Phil. II. 32. *celeriter isti et redisti, ut cognosceret te, si minus fortem, attamen strenuum.*

STRICTIM. *obiter, breviter. Or. I. 35. strictim adspicere. Coel. 7. strictim ponere. Att. II. 1. strictim attingere librum.*

STRIDOR. Agr. II. 26. veri et fortis Tribuni pl. *stridorem* unum ferre non possit.

STRIGILIS. *instrumentum balneare et unctorium, quo ad radendum detergendumque corpus utebantur in sudationibus, lotionibus et unctionibus.* De ea, v. Eschenbach. Diss. de unctionibus c. 3. p. 478. f. qui et p. 483. *figuras strigilis exhibet, quas et videre licet ap. Pignorum de servis, aliosque.* Fin. IV. 12. si ad illam ampulla aut *strigilis* accedat.

STRIGOSUS. de oratore. Brut. 16. est toto genere *strigosior*: h. e. tenuior, jejunior. Dicitur enim proprie de equis macie confectis, Gr. ἀρτίποις. v. Victor. Var. Lect. IV. 22.

STROPHIUM. Har. R. 21. P. Clodius a crocota, a mitra, a muliebribus soleis, purpureisque fasciis, a *strophio* - - repente factus est popularis. *Strophium* h. l. interpretantur de fasciola, qua papillas feminae coercerant. vid. Interpret. ad Catull. Epigr. 65. Ferrar. R. V. P. I. L. III. c. 21. Graecis ταῖνια et ταῖνιδιον, ut auctor est Pollux VII. 54. cf. Cuper. Obs. I. 6. quod mihi secus videtur. Nam si hoc *strophii* genus Clodio dumus, etiam papillas feminarum turgidas ei demus necesse est; quod est ridiculum. Putabamus aliquando, *strophium* esse h. l. coronam e pluribus et diversicoloribus fasciis tortam, quod genus in femineo ornatu fuit. vid. de hoc genere *strophii* Festum in Struppus, et Salmaf. ad Solin. p. 263. sed adversatur Fragmentum Orationis in Clodium, quod affert Nonius in *Strophium*: cum *strophio* accurate praecingere. Ex quo intelligitur, *strophium*, quod Clodio objicitur, esse zonam s. cestum acu pictum, quo feminae etiam nostris moribus praecinguntur. Confirmat hanc interpretationem locus ab eodem Nonio commemoratus ex Turpilii Philopatris: Me mise-

ram! quid agam? inter vias epistola excidit mihi: infelix inter tuniculam et *strophium* quam collocaveram. Itaque recte Mercerus ad h. l. fallitur hic Nonius, qui *strophium* sc. interpretatur fasciam, quae virginalem cohibet tumorem papillarum. Nam *strophium* est zona teres.

STRUCTOR. est qui operam in aedificando praestat, materiam, calcem, lateres tractat, etc. Qu. Fr. II. 6. in aream tuam veni, res agebatur multis *structoribus*. cf. Au. XIV. 3.

STRUCTURA verborum. continet tres partes: primo collocationem singulorum verborum, ut lenitas quaedam efficiatur; deinde concinnitatem quandam verborum; et tertio numerum, quem tamen et ipsa illa concinnitas efficit sua sponte. v. Orat. 44. init. coll. 43. init. v. *Structus*. Brut. 8. ante Isocratem verborum quasi *structura* et quaedam ad numerum conclusio nulla erat. Opt. g. d. 2. verborum est *structura* quaedam, duas res efficiens: numerum et lenitatem. * sed ut collocatio non modo de omnibus illis tribus partibus, sed etiam de prima tantum, quae lenitatem efficit, dicitur: sic etiam *structura* verborum dicitur de prima illa parte, qua sic verba ordinantur, ne extrema et prima asperius concurrant. Or. 44. atque illud primum videamus, quale sit, quod vel maxime desiderat diligentiam, ut fiat quasi *structura* quaedam.

STRUCTUS. oratio structa primo est ea, in qua est non solum collocatio singulorum verborum laevis, sine concursus extremarum cum primis literis asperitate, sed etiam concinnitas verborum, et numerus. Or. 41. sed haec nisi collocata, et quali *structa*, et nexa verbis, etc. deinde vero est etiam oratio numerosa ibid. 70. si compositi oratoris bene *structam* collocationem dissolvas permutatione verborum.

STRU-

STRUERE. Or. III. 31. *struere* verba. v. *Structura, Structus*. **parare*. Att. IX. 10. bellum *strui* existimo. *ibid.* V. 21. me ipsum mihi sollicitudinem *struere* cogor. etc.

STUDERE. *quid sit, ex notione studii intelligetur planius, et notissimae sunt hujus verbi significationes. Unum locum asseremus, in quo est pro: familiaris esse alicui.* Coel. 4. multi boni adolescentes *studuerunt* illi homini nequam. sc. Clodio. **pro favere alicui.* *ibid.* *studere* petenti. sc. Consulatum. **eum acc.* est Or. in Sen. p. Red. 6. cum vero *litteras studere* incipit. v. Not. *Planc. 36. *auxilia studentia* atque incitata.

STUDIOSE. *saepe et cum voluptate quadam.* in Caecil. 12. libenter *studioseque* audire. Tusc. V. 20. *studiose* id facitabat, scil. *pila ludere.* ad Att. II. 20. *litterae studiose* scriptae, *sunt commendatitiae.*

STUDIOSUS. *tiro artis alicujus, qui adhuc discit.* Opt. g. d. 5. putavi mihi suscipiendum laborem, utilem *studiosis*, mihi quidem ipsi non necessarium. *item, qui discit litteras, ut* Tusc. I. 3. Galban, Africanum, Laelium; doctos fuisse, traditum est, *studiosum* autem eum, qui iis aetate anteibat, Catonem.

STUDIUM. Inv. I. 25. *studium* est animi assidua et vehemens ad aliquam rem applicata magna cum voluntate occupatio, ut philosophiae, poëticae, literarum. *Hinc studium pro genere aliquo artis et disciplinae.* Or. I. 11. sint hae res in aliis quibusdam *studiis*. *item pro secta aliquo philosophorum.* Muren. 36. eodem ex *studio* eruditus; *de philosophia Stoica.* ubi v. Graevius. cf. c. 31. *Nam in universum est pro ea cupiditate, amore, odio partium, quam nos vocamus die Parteylichkeit.* Flacc. 10. sine ullo *studio* dicere. *ib.* *studium* testium. ad Div. I. 7.

studium imitatorum hominum. *Item pro favore in comitiis, spectaculis.* Agr. II. 7. *studio* et suffragio suo. Rosc. C. 10. *de aetore: quod studium* et quem favorem secum in scenam attulit. *item pro quacunque cupiditate alicujus rei videndae, audiendae, etc.* in Caecil. 13. jam nunc mente et cogitatione prospicio, quae tum *studia* hominum, qui concursus futuri sunt. **propensiones naturales dicuntur* Coel. 5. *studia* naturae. **vitae etiam genera, quae quis amplexus est, ut vita rustica, etc.* *studia dicuntur.* Rosc. Am. 16. *Tusc. II. 15. *e poeta: quibus militia in studio est.*

STULTITIA. *ignorantia, inscitia.* Or. I. 36. turpi tutelae *judicio* atque omni molestia, *stultitia* adversarii liberaretur. *ibid.* 27. oratoris peccatum, *stultitiae* peccatum videtur.

STUPIDUS. *qui attentione tanta aliquid et admiratione spectat, audit, ut immobilis et sine sensu esse videatur.* Paradox. 5. Echionis tabula te *stupidum* detinet aut signum Polycleti.

STUPOR. ἀναισθησία. Tusc. III. 6. *stupor* in corpore. Phil. II. 45. ut quidam morbo aliquo et sensus *stupore* suavitatem cibi non sentiunt. **tarditas mentis in assequendo, intelligendo, etc.* *item cum ipsum communem naturae sensum repudiamus, ut faciunt tardi, quos communi sensu carere dicunt.* Dom. 36.

SUAVITAS. Or. III. 26. *suavitas* aultera et solida, non dulcis et decocta. **est hominis comodi, qui nemini molestus est, nemini nocere vult.* ad Div. V. 20. quod si mihi expensa ista HS. centum tulisses, tamen, quae tua est *suavitas*, quique in me amor, nolles a me hoc tempore aestimationem accipere. nam numeratum si cuperem, non erat.

SUB. *sub manu.* v. *Manus.* *sub praecone.* v. *Subjicere.* **post.* ad Qq 4 Div.

Div. X. 16. *sub eas literas statim recitatae sunt tuae. ibid.* VIII. 4. cum Gallia coactus esset Pompejus, dicere, se legionem abducturum, sed non statim *sub* mentionem et convicium obrectatorum.

SUBACTIO. Or. II. 30. *subactio* autem est usus, auditio, lectio, literae.

SUBACTUS. *de terra saepe arata, culta.* Cato 17. humus *subacta* atque pura. *ibid.* 15. cum terra gremio mollito ac *subacto* semen sparsum exceperit. *Deinde transfertur eleganter ad ingenium.* Or. II. 30. *subacto* mihi ingenio opus est, ut agro non semel arato, sed novato atque iterato. *vid. Subactio. *exercitus, vexatus.* Tusc. III. 28. *subactus* mileriis.

SUBDERE. *substituere.* Dom. 32. quis in meum locum judicem *subdidit.* cf. ad Div. X. 21.

SUBDITUS. Verr. I. 5. *subditi* in eorum locum.

SUBDUCTIO. Or. II. 30. statim occurrit naturali quadam prudentia, non his *subductionibus*, quas isti docent, quid faciat causam. *Subductiones sunt artificia, quibus commentaturi utuntur in cogitando, cum quaerunt, quid faciat causam, quid veniat in judicium.* Nam subducere de cogitationibus et meditationibus dici, notum est. v. Att. V. 21. ad Div. I. 9.

SUBDUCTUS. *de navibus dicitur, quae hiberno tempore e mari extractae sunt: eique opponitur deductus.* Offic. III. 11. classem Lacedaemoniorum, quae *subducta* esset ad Gythium, clam posse incendi.

SUBJECTIO. *in rhetoricis quid?* Herenn. IV. 23. * *ibid.* II. 19. brevi *subjectione*, i. e. *expositione subjecta, addita.*

SUBJECTOR. *falsarius.* Catil. II. 4. quis testamentorum *subjector.* etc.

SUBJECTUS. Or. I. 12. verborum sonitus inanis, nulla *subjecta* sententia et scientia: h. e. *cujus nullus sensus inest.* *ibid.* 46. omnis haec antiquitatis memoria et juris publici auctoritas, et regendae reipubl. ratio et scientia, tanquam aliqua materies, iis oratoribus, qui versantur in republica, *subjecta* esse debent: h. e. *in promptu, nota.* Partit. 11. hujus igitur materiae *ad argumentum subjectae:* h. e. *aptae, paratae.*

SUBJICERE. *de speciebus ratione generis.* Tusc. IV. 7. perturbationibus *subjiciuntur* partes ejusdem generis plures. Or. I. 12. partes autem sunt, quae generibus iis, ex quibus emanant, *subjiciuntur. *de sententia, quae inest verbis.* Fin. II. 15. *sub* hac voce, quae sit *subjicienda* sententia. *ibid.* 2. quae res huic voci *subjiciatur. *monere aliquem de re, cujus oblitus est, cujus recordari nequit.* Verr. V. 10. cupio mihi ab illo *subjici*, si quid praetereo. * *obnoxium reddere.* Planc. 23. *subjicere* fortunas innocentium fictis auditionibus. *ibid.* scelus dicendo *subjicere* odio civium. * Dom. 20. ut Rex Cyprius cum bonis omnibus *sub* pracone *subjiceretur.* Quint. 15. cujus non modo fortunae, sed etiam victus vestitusque necessarius *sub* pracone *subjectus est.* Ratio loquendi inde ducta est; quod praeco stare solebat in lapide, ut ab omnibus conspici posset. v. Lapis. * *in manus dare, porrigere.* Arch. 10. quem nos in concione vidimus, cum ei libellum malus poeta de populo *subjecisset,* etc. * Legg. II. 18. si ad terram tuendam ferroque *subjiciendam* superstitionis aliquid accesserit. *Manutius reposuit:* subigendam, *ex libro antiquo, probantibus Lambino, Daviso.* Subigere *usitatus est in hac re, sed nec subjicere est absurdum, quod in multis loquendi formis est, in quibus et subigere dicitur.*

SUBITUS. *extemporalis.* Or. I. 33. *subita* et fortuita oratio. *ibid.*
 exer.

exercitationes *subitae*. * ad Div. XIII. 2. propter opera instituta multa multorum, *subitum* est ei, renigrare Kal. Quint.

SUBJUNGERE. *subjicere*. Verr. I. 21. multas urbes *subiunxit* sub imperium pop. R. Orat. I. 50. si jam omnes artes *subjungere* velimus oratori: h. e. ei *inesse debere, statuere*. * *de ordine, serie*. Har. R. 17. haec esse *subjuncta*, i. e. *sequi*.

SUBLATE. *elate, jactanter*. Dom. 36. nihil de me unquam dixi *sublatius*, asciscendae laudis causa potius, quam criminis depellendi. * *de genere dicendi sublimi*. Brut. 55. *sublate* ampleque dicere.

SUBLATIO. *de magnitudine animi*. Fin. II. 4. *sublatio animi*.

SUBLEVARE. *est proprie sustinere, erigere*. Att. X. 4. qui nos stratos ad pedes ne *sublevabat* quidem. Herenn. IV. 51. *sublevare* mentum sinistra. * *hinc est pro juvare*. ad Div. V. 1. quem familiae nostrae dignitas debebat *sublevare*. Or. II. 40. quae non sua vi, sed extranea *sublevantur*. * *consolari*. Attic. II. 18. hic status una omnium voce gemitur, neque verbo cujusquam *sublevatur*. * *defendere*. Muren. 4. ut meum laborem hominum periculis *sublevandis* jure impertiam. Tusc. IV. 37. in quo *sublevatus* a Socrate. * *minuere, aliqua re efficere, ne noceat, quod nocere posset*. ad Div. VIII. 3. *sublevare* odia. Act. I. Verr. 16. non gratia, non cognatione, non aliis recte factis tot tantaque ejus vitia *sublevata* esse existimabuntur. Pet. Conf. 1. nominis novitatem dicendi gloria *sublevabis*. * *infirmare*. in Caecil. 4. *sublevabis* caulam inimici. * *Coel. 29. sublevare* quaeestionem, i. e. *impedire, tollere, ut ne haberi, sc. possit, v. c. de servo, cum manumittitur. Sed v. Not.*

SUBLIGACULUM. *tegumentum pudendorum*. Off. I. 35. scenico- rum mos tantam habuit a vetere

disciplina verecundiam, ut in scena sine *subligaculo* prodeat nemo.

SUBMISSIO orationis. Or. 25. *de tenui genere*.

SUBMISSUS orator. *ibid.* 24. *ibid.* 23. *submissa* leniter dicere: i. e. *tenuia leni voce*.

SUBMITTERE. *allegare ad aliquem*. Verr. III. 28. *submittebat* Timarchidem. cf. I. 41. * *de voce*. in Caecil. 15. cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse primarium, multum *submittere* videmus. *Male ergo Sylvius ad Orat. pro Sulla* 10. *negat, benedici* *submissa* voce: *male assentitur Burmann.* ad Ovid. Met. VI. 90. * *de supplicatibus*. Planc. 10. tribubus me *submisi* et supplicavi. * *de animo*. ad Div. XI. 13. periculo nulli *submittere* animum. * *de successore dato*. Prov. Conf. 4. huic vos non *submittetis*: i. e. *successorem mittetis*.

SUBMOVERE. *absterrere*. Rosc. A. 25. *summoveri* maleficio. * *est hoc verbum inprimis de Licioribus usitatum*: Quint. 8. jubet, (Praetor) advocatos nostros acerrime *submoveri*.

SUBNIXUS. *habitus arrogantis in incessu*. Or. I. 58. qui ejus artis arrogantia *subnixi* ambulat. *Sic est apud Liv. XXVI.* 13. Non video Appium Claudium et Qu. Fullonem victoria insolenti *subnixos*, etc. cf. Gell. Noct. Att. XVII. 2.

SUBORNARE. *ornare, juvare*. ad Div. X. 23. tu, mi Cicero, quod adhuc fecisti, idem praesta, ut nos vigilanter nervoseque *subornes*. Phil. XIII. 16. Brutum pecunia *subornastis*. Legg. I. 22. quemadmodum homo *subornatus* a natura in vitam venit: ubi Davis. laudavit Gronov. ad Senec. Ep. 24.

SUBROGARE. *Consulem, aut alium magistratum, in locum mortui rogare. Est magistratus habentis comitia: populus autem sufficit*. Brut. Ep. 5. Statim Panla collegam sibi *subrogasset*. *Dicitur tamen*

tamen etiam de creatione magistratus annua ap. Liv. XXXV. 6.

SUBROSTRANI. *homines urbani, otiosi, qui totum paene diem sub rostris ambulant, circulos faciunt, etc. ad Div. VIII. 1. te subrostrani disparant perisse.*

SUBSCRIBERE. *proprie est Att. IX. 16. Caesar mihi literas misit, quarum exemplum subscripsi. *de accusatore dicitur, quod in deferendo nomine alicujus suum quoque nomen et causam accusationis subscriberet. Inv. II. 19. cum beneficii nomen esset delatum, et patricidii causa subscripta, - quoniam id causae subscriptum esset. v. Sabinae. Mod. usur. c. 8. p. 108. *est deinde accusatoris secundarii. v. Subscriptor. Att. II. 24. in aliquem subscribere. Qu. Fr. III. 3. Gabinium reum de ambitu fecit P. Sulla, subscribente privigno Memmio. *Censores etiam subscribere dicuntur, cum in tabulis censoriis sub nomine alicujus scribunt, qua de causa notatus a se sit. Div. I. 16. Censor C. Atejum eminentium auspicia subscripserit. Cluent. 42. video Censores animadvertisse in iudices quosdam illius consilii Juniani, cum istam ipsam causam subscriberent. ibid. 45. in Aquilium video esse subscriptum. De origine causarum subscribendarum ita disputant viri docti, ut alii ad Catonem Censorium referant, quibus faveat locus Gellii IV. 20. ubi Censor (Cato) causam subscripsisse traditur, alii ad posteriora tempora, consili loco Livii XXXIX. 42. ubi v. Duker. et Drakenb. qui Livio plus tribuit quam Gellio. *dicitur etiam de iis, qui nomen suum apud aliquem deferunt, profitentur, et in tabulis scribunt. Verr. III. 51. numerus aratorum quotannis apud magistratus subscribitur. Sie müssen sich angeben und sich einschreiben. cf. Scriptura.*

SUBSCRIPTIO. *de accusatore secundarum partium. in Caecil. 15. qui subscriptionem tibi postu-*

*larunt, cuicumque nominis delationem dedissetis. *de censoriis notis. vid. Subscribere. Cluent. 47. subscriptione notare. ibid. 48. subscriptiones censorias delere. *de aratoribus. v. Subscribere. Verr. III. 47. iugerum subscriptio ac pro-fellio.*

SUBSCRIPTOR. *accusator secundarius, sive accusatoris adiutor, a subscribendo dictus, quia, cum accusator nomen rei desert, nomen suum quoque describit. in Caecil. 15. at venit paratus, cum subscriptoribus exercitatus et disertis. etc. vid. Hotom. ad h. l. ad Div. VIII. 8. itaque sine ullo subscriptore descendit, et Lucium reum fecit. *qui alicui assentitur, morem gerit. Dom. 19. venalis adscriptor et subscriptor tuus. vid. Manut.*

SUBSELLIUM. *in judiciis subsellia sunt sedes iudicum et patronorum utriusque partis. Rose. Am. 11. etiamne ad subsellia cum ferro atque telis venistis, ut hic aut juguletis aut condemnetis Roscium. Flacc. 10. testes una sedent, accusatorum subsellis surgunt. ad Div. XIII. 10. versatus in utrisque subsellis cum summa fama et fide. Corradus et Manutius male interpretantur de causis minoribus et majoribus. Sensus est: iudicem et patronum egit: quod etiam sequentia indicant. Nam fides est patroni, fama iudicis integri et iusti. Hinc subsellia pro iudicio et actione causarum, imprimis publicarum. in Caecil. 15. de causidico: a subsellis Allienus. Nam dicuntur causidici in subsellis habitare. Or. I. 62. ibid. II. 33. cum se a subsellis in otium contulerit. Brut. 84. subsellia grandiore vocem desiderant. ubi de iudicio publico: nam opponuntur iudici stanti in comitio. De iudice stante v. Manut. ad Ep. ad Div. XIII. 10. Ceterum in judiciis publicis videntur etiam fuisse subsellia auditorum, qui neque iudices essent, neque ad-*
vo-

vocati; certe subsellia patronorum et iudicium ita magna, ut etiam alii honestiores homines in iis locum haberent. Brut. 84. volo hoc oratori contingat, ut, cum auditum sit, eum esse dicturum, locus in subselliis occupetur, compleatur tribunal, gratioli scribae sint in dando et cedendo loco. *Sed subsellia sunt etiam sedes Senatorum. Catil. I. 7. adventu tuo illa subsellia vacua facta sunt. cf. Phil. II. 8. V. 7. Hinc illud capiendum ad Div. III. 9. longi subsellii iudicatio et mora auferet tibi unum diem et item alterum. Iudicatio longi subsellii, est tarditas Senatus in decernendo triumpho. Nam quod Graevius de iudiciariis subselliis interpretatur, errat: eum de triumpho sermo sit, quem qui meruerit, iudicatur non a iudicibus, sed a Senatu. *Subsellia etiam sunt in theatris, circis, etc. Fr. Cornel. I. P. Africanus ille superior, non solum a sapientissimis hominibus, qui tum erant, verum etiam a se ipso saepe accusatus est, quod, cum Consul esset cum Ti. Longo, passus esset, tum primum a populari confessu senatoria subsellia leparari.

SUBSEQUI. paulo minus est, quam, exprimere: imitari. ad Div. III. 1. mirifice ipse sermone suo subssecutus est literarum tuarum humanitatem. Or. III. 59. manus minus arguta, digitus subsequens verba, non exprimens. Partit. 7. actio facit et dilucidam orationem, et illustrem, et probabilem, et suavem, non verbis, sed varietate vocum, motu corporis, vultu, quae plurimum valebunt, si cum orationis genere consentient, ejusque vim et varietatem subsequantur.

SUBSIDIUM. Catil. II. 5. subsidia industriae, atque instrumenta virtutis: de patientia in frigore, fame, siti, vigiliis perferendis. Cluent. 11. subsidium generis; de filio.

SUBSIGNARE. subscribere. Flacc. 32. illud quaero, sintne ista

praedia censui censendo: habeant jus civile: sint nec ne sint mancipi: subsignari apud aerarium, apud Censorem possint. Nempe subsignari praedia dicuntur, eum in censum deferuntur: h. e. sub nomine civis R. in tabulis censoriis scribuntur. Ceterum hic locus confirmat Salinasii disputationem de Mod. usur. c. 11. ejus haec est summa, subsignare esse subscribere, et differre a signare.

SUBSISTERE. sustinere, tolerare. ad Div. XI. 10. non, si Varonis thesauros haberem, subsistere sumtui possem. v. Gronov. et Drakenb. ad Liv. XXVII. 7.

SUBSORTIRI. Act. I. in Verr. 10. subfortiuntur etiam in Metelli locum. v. Subsortitio.

SUBSORTITIO. est altera sortitio iudicium, qua scilicet suppleantur iudices post priorem Praetoris aut iudicis quaestionis sortitionem rejeeti ab accusatore et reo. Verr. I. 61. nam de subfortitione illa Juniana iudicium nihil dico. *catalogus iudicum subfortitione delectorum. Cluent. 33. quod Verres subfortitionem ejus in eo codice non haberet, qui tum interlitus proferebatur.

SUBSTITUO. Div. II. 2. philosophiam pro reip. procuracione nobis substitutam putabamus.

SUBTILIS. Dialecticis regulis consentiens. Philosophi igitur proprie subtiles; et quicunque artis ac disciplinae praecepta via et ratione ad praescriptum regularum dialecticarum tradunt. Or. I. 23. si minus illa subtili definitione, at hac vulgari opinione esse ars videtur. Att. V. 14. subtiliores literae. *hinc de dicentibus et scribentibus. v. Subtilitas. Or. I. 39. subtilis oratione. ibid. III. 43. subtiles sumus. Brut. 9. Lysias egregie subtilis scriptor atque elegans. De subtili oratione v. Or. 25. 24. f. Att. V. 14. literae plenae pulveris et festinationis, reliquae subtiliores erunt. *Or. I. 5. subtilis venustas. Est ea, quae non

non eminet uno aliquo loco, ut lumina verborum et sententiarum, sed quae per totam orationem aequabiliter fusa, non nisi ab intelligentibus et peritis intelligitur: qualis est Socratica venustas et urbanitas, in Platoniciis et Xenophonteis dialogis.

SUBTILITER. *ex praescripto Dialectices.* Tusc. V. 32. non subtiliter nimis divisit genera, etc. Legg. I. 4. subtilius de jure civili scripsit, quam ceteri. *hinc pro accurate. N. D. II. 58. oculi multa cernunt subtilius. Or. II. 10. vim oratoris exprimere subtiliter visus est. Lael. 2. qui ista subtilius quaerunt. Or. I. 21. subtiliter persequi. Att. I. 13. haec ad te scribam alias subtilius. Acad. IV. 11. impressa subtiliter, sc. in mente et animo. Dicitur tamen et in partem deteriorem. Caecin. 20. verba subtiliter exquirere, i. e. ad proprietatem grammaticam, etymologiam, et ea ad vivum referre.

SUBTILITAS. *est virtus orationis, quae est primo perspicua, atque adeo ad docendum apta, deinde sine vitio sententiarum et verborum: quae omnia via et ratione, ut Dialectica jubet, docet: in qua nihil superfluum, nihil curtum, nihil falsum, omnia recta, sed non magnopere ornata.* vid. Orat. 23. 24. f. Or. I. 15. subtilitas disserendi, est ipsa Dialectica. Tusc. III. 23. & subtilitate disputandi orationem ad exempla traducimus. ad Div. IV. 4. subtilitas scriptorum tuorum. Or. 23. subtilitas orationis. Or. II. 7. subtilitas linguae. Brut. 84. subtilitas minula. *ad Qu. Fr. II. 10. subtilitas veteris urbanitatis. v. Subtilis venustas.

SUCCEEDERE. ad Div. XVI. 21. cum omnia mihi velles successa.

SUCCIDIA. *caro suilla fumo durata.* Cato 16. hortum ipsi agricolae succidiam alteram appellant.

SUCCINCTUS. Agrar. II. 32. Carthago succincta portibus.

SUCCLAMARE. *acclamare.* ad Div. XI. 13. *succlamatum* est frequenter a militibus.

SUCCONES. Att. VII. 13. Oprios enim de Veliâ *succones* dicis. *Bosius* et *Popma* hoc verbum *Ciceronem* putant duxisse a *succo*, *luisseque* in eo, quod, quemadmodum *Atticus* argentarios seu foeneratores *acerbos lusu quodam* *Oprios* ἀπὸ τοῦ ὀπρὸς dixisset, ita ipse latine *succones* a *succo*. *Manutius*, autem et *Gronovius* *salcones* legendum censent.

SUCCRESCERE. Or. III. ult. non enim ille mediocris orator vestrae quasi *succrescit* aetati. Sic dixit et *Livius* X. 13. add. *Scheff.* ad *Justin.* XI. 9.

SUCCURRERE. *Rabir.* Perd. 1. *succurrere* saluti communi.

SUCCUS. *in oratione dicitur de sententia.* Or. II. 22. omnes etiam tum retinebant illum *Pericli succum*, sed erant paullo uberiori filo. *ibid.* III. 25. ornatur oratio genere primum, et quasi colore quodam et *succo* suo. nam ut gravis, ut suavis, ut erudita, ut liberalis sit, etc. non est singulorum articulorum: in toto spectantur haec corpore.

SUCCUSSUS. Tusc. II. 21. pedetentim ite, ne *succussu* arripiat major dolor.

SUCULAE. Nat. D. II. 43. hyades a pluendo: *viv* enim est pluerre. Nostri imperite *suculas*, quasi a *suibus* essent, non ab *imbris* nominatae.

SUDARE. *laborare, angere, de iis, qui, quomodo perficiant, quod volunt, aut quomodo se ex difficultate aliqua expediant, non satis reperiunt.* ad Div. III. 12. vides *sudare* me, jam dudum laborantem, quomodo ea tuear, quae mihi tuenda sunt, et te non offendam. Phil. II. 34. apparet, esse commotum: *sudat*, pallet.

SUFFARRANEUS. *Fragm. incert. p. 109. ap. Plin. H. N. VII. 43. P. Ventidium Mulionem castren-*

strensem *suffarraneum* fuisse. *Sed* viris doctis, Turnebo, Harduino, aliisque haec vox suspecta est. Si est a Cicerone ac Plinio, significat hominem, qui frumentum subvehit in castra.

SUFFICERE. *in locum alterius creare: de magistratibus, in primis Consulibus, qui in locum mortui Consulis, aut de ambitu damnati, etc. creantur: de Consule est Muren. 38. nam, ne sufficiatur Consul, non timent: de magistratu provinciali ad Divers. V. 10. si Appii os haberem, in cuius locum suffectus sum. *insicere, imbuerere, praeparandi causa. Fragu. Hortensii ap. Nonium: qui comibibi purpuram volunt, sufficiunt prius lanam medicamentis quibusdani. v. Gron. Diatr. in Statium p. 59.*

SUFFLATUS. *inflatus, tumidus, de orationis vitio. Herenn. IV. 10. gravi figurae, quae laudanda est, propinqua est: ea, quae recte videbitur appellari, si sufflata nominabitur.*

SUFFOCARE. *Att. IX. 7. suffocare urbem et Italiani fame.*

SUFFRAGARI. *laudare, favere. Legg. I. 1. videris fratrem laudando suffragari tibi. ad Div. XII. 17. suffragari libro. Dom. 10. si ejus dignitati suffragatus viderer. ad Div. XII. 14. suffragari laudi alicujus. *in primis autem in petitionibus magistratum suffragari dicuntur, qui candidatos gratia sua in petitione juvant. Muren. 34. si nihil erit, praeter ipsorum suffragium, tenue est: si, ut suffragantur, nihil valent gratia. Off. I. 39. domus suffragata est domino, homini novo. Sull. 24. cum Catilinae suffragaretur. Planc. 1. memoriam meorum temporum ei suffragari videbam. *cum de legibus dicitur, est suadere. Verr. V. 69. legi suffragari, opponitur tamen adversari. hinc pro juvare. in Caecil. 7. Hortensius tibi suffragatur. ad Brut. Ep. 10. nec delitui, accusare ejus necessarios,*

qui ejus cupiditati suffragarentur. ad Div. XII. 14. natura suffragante, videris res maximas consecutus. Dicitur tamen etiam pro suffragium ferre. Legg. II. 15. extr.

SUFFRAGATIO. *commendatio, etc. v. Suffragari. Muren. 19. suffragationem urbanam militari anteponis. e rebus et meritis urbanis commendationem. Planc. 6. sublata sunt studia, extinctae suffragationes.*

SUFFRAGATOR. *qui nos in petendis honoribus gratia sua juvat. Muren. 7. 21.*

SUFFRAGATORIUS. *suffragationis causa comparatus. Petit. Consul. 7. brevis et suffragatoria amicitia.*

SUFFUSUS. *ad Div. I. 9. novi animum tuum, tunc mihi amicissimum, tum nulla in ceteros malevolentia suffusum.*

SUGERE. *Tusc. III. 1. suximus errorem cum lacte nutricis.*

SUGGERERE. *Phil. II. 27. damna aleatoria suggerebantur: h. e. accedebant subinde.*

SUGGESTUM. *locus editus, ex quo conciones habentur. Tusc. V. 20. cum in communibus suggestis consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat. *Athenis etiam reos de causa capitis e suggesto causam dixisse, patet ex Div. I. 54. neque illud suggestum, in quo causam dixerat, accendenti signum sibi ullum, quod consueisset adeo, quasi mali alicujus impendentis, datum.*

SUM. *esse cum viro dicuntur uxores. Quint. 24. Roscii soror est cum P. Quintio. *Att. XI. 4. si modo futuri sumus, sc. salvi, vivi. *de pretio rerum, vendi, venalem esse. Verr. III. 75. est modius HS. duobus. v. Gron. Sest. IV. 1. *Ictis esse dicuntur res, quas corporales vocant, non esse incorporales. Topic. 5. Esse ea dico, quae cerni tangere possunt, ut fundum, aedes, etc. non esse rursus ea dico, quae tangi demonstra-*

strare non possunt, cerni tamen animo atque intelligi possunt, ut si usucapionem, si tutelam, si gentem definias. *vid. Cajus Institut. II. 1.* *Rosc. A. 40. maleficiis, quae in illo constat esse. Brut. 62. cui *Titius* nomen est.

SUMERE. *in re pecuniaria est versuram facere.* Att. XIII. 6. quam pecuniam tutor *sumserat* in Achaja. **emere, comparare.* ad Div. VII. 23. tanti ista quatuor aut quinque *sumsisti*, *Graeci pariter sic dicunt τὸ λαμβάνειν.* **fusipere.* Vat. 11. *sumere* inimicitias. Att. V. 1. ex ratione *sumta* offensio. **praemissae syllogismi dicuntur sumi.* Fin. III. 8. quod efficiebatur ex duobus, quae erant *sumta*. Acad. IV. 21. si a me *sumsero*, et, quae tu mihi das, accipero; *meam sententiam veram judicem.*

SUMMA. Rabir. Post. 4. *summa litium: de aestimatione litis, de qua supra.* *Tuscul. III. 23. haec oratio de ipsa *summa* mali nihil detrahit. *Att. XV. 1. ad *summam*: h. e. ut brevi me expediam. v. Not. Graev. **id, quo tota res redit, quo tota continetur, quemadmodum in rationibus summa omnia nomina continet.* ad Div. X. 25. cujus sententiae haec est *summa.* *ibid.* VI. 7. cujus *summa* est criminis, quod armatus adversario maledixi. Att. X. 5. sermo eandem fere habuit *summam.* **Summa reipublicae est res, a qua salus universae reipublicae pendet.* Verr. II. 10. pertinet hoc ad *summam reipublicae.* Catil. III. 6. consului Senatum, de *summa reipublicae* quid fieri placeret. *Sermo est de conjuratione Catilinaria, et sociis Catilinae puniendis.* Graevius ibi reposuit: de summa reipublica: sed et illud rectum esse, multis exemplis demonstrari potest, et hodie constat inter doctos. Inv. I. 16. ea, quae dicturi erimus, - - ad *summan reipublicae* pertingere. ad Div. XIII. 68. ego ad te, de rei-

publ. summa quid sentiam, non saepe scribam, propter periculum ejusmodi literarum. etc. *Haec quoque ratio elegans est* Planc. 22. denunciasti, quid de *summa reipublicae* sentires: pro, utrum popularis esses, an optimatibus faveres. ad Brut. Epist. poster. 7. voluntas mea de *summa reip.* semper eadem fuit, quae tua. *Item summa reip. dicitur pro republica universa* Dom. 1. quod vos Pontifices eosdem et religionibus Deorum immortalium et *summae reipubl.* praeesse voluerunt; ut amplissimi cives remp. bene gerendo, Pontifices religiones sapienter interpretando, rempubl. conservarent. **Summa rerum dicitur de summo imperio in republ.* Rosc. A. 32. dum is in aliis rebus erat occupatus, qui *summam rerum* administrabat. **summa philosophiae est universa philosophia, aut, quod est in philosophia praeceptum.* Fin. II. 27. quoniam omnis *summa philosophiae* ad beatam vivendum refertur, idque unum expetentes homines se ad hoc studium contulerunt. **Sic summa hominis est, quod in homine principatum obtinet.* Fin. V. 14. in homine autem *summa* omnis animi est, et in animo, rationis. *Item* Fin. II. 31. quamquam ea epistola cum *summa ejus philosophi* nullo modo congruebat: h. e. cum praecipua ejus sententia, quae et in ipsa philosophia universa principatum tenet, nempe cum sententia ejus de summo bono. **Summa rationis, Or. II. 18. est conclusio ratiocinationis.* *Q. Fr. III. 5. in omni *summa*, ut mores, valde me ad otium pacemque converto: h. e. in omni re hoc *sumum* duco, hoc inprimis ago, ut me ad pacem convertam.

SUMMANUS. Att. X. 1. nisi forte iste *Summanus* ei potest persuadere. *Sermo est de Caesare. Sed alii habent summarius: alii aliter legendum censent: tamquam, nummarius; quia in eadem Epistola paullo ante emtus*

pacificator dicitur. *Sic* numarii judices sunt in *Cluentiano*, *h. e. pecunia emi et corrupti*. De *Summano* Jove v. *Ind. Hist.*

SUMME. Quint. 19. *summe* constat officium. *ibid.* *summe* concupiscere. *ibid.* *summe* petere.

SUMMISSIO orationis. Or. 25. *est tenuitas; ut et summis dicere est tenuiter.*

SUMMUS. Arch. 8. *summi* homines, *de eruditis*. * omnia summa facere, *est facere, quantum possis*. Att. XV. 13. *se* de attributione omnia summa fecisse. Or. II. 20. *si* videbitur, cum omnia summa fecerit, tamen ad mediocres oratores esse venturus: *ubi frustra* Jac. Gronov. et *Pearcius* referunt summe; cum vulgatum eandem vim habeat, et elegantius sit. Nempe *Pearcius* non capiebat hujus formulae vim, qui ita interpretabatur, ut summa omnia facere esset, esse perfectum in iis rebus, quas quis aggreditur: quod est falsum. *Librarii* ex summa fecerunt summe, quod hujus formulae vim non assecuebantur. * *Inprimis* autem eleganter jungitur summa *substantivis* ita, ut significetur id, a quo tota res, quae *substantivo* indicatur, pendet. Inv. I. 14. ex hac deductione rationis illa summa nascitur *controversia*, quam *judicationem* appellamus. nempe *judicatio totam causam continet*. Verr. I. 15. *summae* rei *causaeque* nocere. Dom. 2. *summa religio, est res, a qua omnis religio pendet*. Att. I. 1. *Caccin.* 2. *summa* *exultatio*, ad Div. X. 8. *cura reipublicae summae* defendendae. cf. ad Div. XI. 13. *Rosc.* Am. 51. *nempe* *summa* *respubl.* *est sulus universae reipublicae, et id, a quo ea pendet*. Catil. I. 5. *summa salus* periclitatur. conf. Catil. IV. 10. Act. I. in Verr. 1. *summum* *reipublicae tempus, est, quo omnis reipubl. salus in periculo est*. v. de hac forma loquendi Gronov. ad Liv. XXVI. 9. XXXIII. 45. XXXVI. 50. * *summum jus*. v. *Jus*.

SUMMUTARE. Or. 27. hanc hypallagen rhetores dicunt, quia verba quasi *summutantur* verbis, i. e. *permutantur*. *Verbum factum ad imitationem graeci*.

SUMTIO. *praemissa syllogismi*. Div. II. 53. *sed* *denus* tibi istas duas *sumtiones*, ea, quae *ἀμματα* dicunt *Dialectici*.

SUMTUARIUS. Att. XIII. 6. *lex sumtuaria*. v. *Ind. Legg.*

SUPELLEX. Or. 24. *supellex* est enim quodammodo oratoris, quae est in ornamentis, alia rerum, alia verborum.

SUPER. *praeterea*. Legg. II. 21. *super* dicebant. v. *Burni*. ad *Phaedr.* III. 11. ad *Sueton. Caes.* 28. *sed* *Lambinus* et *Turnebus* legebant; superiores, *probante Daviso*.

SUPERARE. *redundare, superesse*. Or. II. 19. in quo desse aliquam partem et *superare* mendosum est. Fin. V. 15. de eo, quod *ipsis superat*, aliis gratificari. add. ad Div. VIII. 5. *extr.*

SUPERBILOQUENTIA. Tusc. IV. 16.

SUPERBIRE. *superbe facere*. Acad. IV. 29. *si* habes, quod *liquet*, neque respondes, *superbis*. *Nam superbias tribuitur, si quis non respondet roganti*. v. ad Div. I. ult.

SUPERBUS. *cui non facile satisfieri potest, fastidiosus*. Or. 44. *aureum* *judicium* est *superbissimum*.

SUPERFICIES. Att. IV. 2. *superficiem* *aedium* *Consules aestimant*: *h. e. aream, ut Ep. 1. dicit*.

SUPERIOR. de loco superiore est de *tribunali* et *sella curuli*. Verr. II. 42. *ipse* in *Sicilia* saepe, et *palam de loco superiore* *dixit*. * *de suggesto in concione populi*. Verr. I. 5. hanc ego causam cum *agami beneficio populi Rom. de loco superiore*. ad Div. III. 8. *sermone ex superiore* et *ex aequo loco habiti*. * Verr. III. 18. *annus super*.

superior distinguitur a proximo, qui alibi dicitur proxime superior.

SUPERLATIO. *hyperbole.* Or. III. 53. *veritatis superlatio et trajectio.*

SUPERLATUS. *hyperbolicus, nimium augens.* Partit. 15. *verba superlata.*

SUPERSEDERE. Herenn. II. 17. *haec causa non videtur supersedenda, i. e. praetermittenda, aut supervacua.*

SUPERSTES. Muren. 12. *utrisque superstites praesentibus istam viam dico, inite viam. Superstes esse praesentes, docuerunt ad h. l. viri docti, adjectamque vocem praesentibus esse glossam delendam.* add. Gell. I. 22.

SUPERSTITIO. *quid proprie sit, vid. in Superstitiosus: sumitur etiam pro religione, bono sensu.* Verr. IV. 51. *tanta religione obstricta tota provincia est: tanta superstitio ex istius factio mentes omnium Sicularum occupavit, ut quaecumque acciderint publice vel privatim incommoda, propter eam causam scelere istius evenire videantur.*

SUPERSTITIOSUS. *unde dictus?* v. Nat. D. II. 28. cf. Gron. *Diatrib. in Statium c. 59. *religiosus.* Dom. 40. *adspicite hominem religiosum, et monete eum, modum quandam esse religionis, nimis superstitiosum esse non oportere. *divinus, fatidicus.* Div. I. 81. *missa sum superstitiosis harolationibus; neque me Apollo fatis fandis dementem invitam ciet.* v. Davif. ad h. l.

SUPERVACANEUS. Cato 16. *supervacanei operis aucupium: h. e. ejusmodi, quod sit tempore, quod est ab opere rustico et necessariis rebus vacuum.*

SUPPEDITARE. *suppetere.* Att. I. 11. *si unquam mihi επιτετρατα suppeditarunt.* v. Graev. ad Verr. V. 88. **abundare.* Catil. II. 11. *si omillis his rebus omnibus, qui-*

bus nos suppeditamur, eget ille, etc. Hinc

SUPPEDITATIO. *pro copia, facultate.* Nat. D. I. 40. *suppeditatio bonorum, nullo malorum intervenitu.*

SUPPLERE. Verr. IV. 5. *non te instruere domum tuam voluerunt in provincia, sed illam usum provinciae supplere: h. e. sed tantum tibi frumenti dari, quantum in provincia tibi et familiae tuae esset.* Flacc. 17. *quiescant igitur, et me hoc in lucro ponere, atque aliud agere patiantur. Non sinunt. Supplet enim ille nescio quis, et privatim dicit, se dedisse. h. e. succurrit, opem fert, et quod ipsi probare non possunt, suo testimonio probare vult.*

SUPPLEX. Mur. 40. *vester est supplex, pro vobis.*

SUPPLICATIO. *est solenne plurimum dierum ex scito, quo Diis gratiae aguntur ob res bello feliciter gestas. Ciceroni tamen hoc contigit uni, ut propter rem domi gestam supplicatio ei decerneretur.* Catil. IV. 10. *sed sunt etiam supplicationes funerum, caeque, ut Manutius placet, unius dici.* Vatin. 12. *scire ex te cupio, quo consilio, aut qua mente seceris, ut in epulo Q. Arrii cum toga pulla accumberes? - Dices; supplicationes illas te non probasse. Optime. Nullae fuerint supplicationes. Has supplicationes videtur etiam Cicero improbare Phil. I. 6. An me censetis, decreturum fuisse, ut parentalia cum supplicationibus miscerentur, ut inexpressibiles religiones in rempubl. inducerentur, ut decernerentur supplicationes mortuo? etc. Atranius hoc ita conciliat, ut dicat, supplicationem illam in Arrii funere decretam fuisse honorem civilem, hanc autem, Caesari decretam, honorem divinum, quod ei supplicatum sit, tanquam Deo. Atque ipse Cicero paullo post: adduci non possum, ut, cujus sepulcrum nusquam extet, ubi parentetur, ei supplicetur. Sed non ab-*

absurda etiam haec ratio videtur, si dicamus, Ciceronem hanc supplicationem invidiose ita interpretari, quasi Caesari decreta sit, ut ei supplicetur, tamquam Deo, cum tantum honoris causa, ut aliis, ad Imperatoribus, ut mortuis, Arrio, etc. decreta esset. Agebantur autem, credo, in his supplicationibus gratiae Diis, pro beneficiis, quae ipsi per mortuum illum reipubl. tribuissent.

SUPPLICARE. Fin. V. 25. tu, Piso, hodie ita ista (*nempe Peripatetica*) nolle visus es, ut, si copia tui semper nobis fieret, non multum Graecis supplicandum putarem.

SUPPLOSIO. *fit, cum pede solum percutimus: id fit ab oratore, et est pars actionis oratoriae, qua in παῖδου interdum utuntur.* Or. III. 59. *ibid.* I. 53. etc.

SUPPONERE. *substituere.* Rosc. A. 33. operae nostrae vicaria fides amicorum *supponitur.* *vid. de hac vi verbi* Burm. *ad Ovid. Her. IX. 18.* * *In libris de Inventione interdum dicitur pro asferre, commemorare, ut II. 37. rationibus et infirmationibus rationum supponendis, ad iudicationem pervenire.*

SUPPRESSIO. Cluent. 25. *suppressiones judicales sunt, cum quis pecuniam apud se depositam, ut iudicibus solvat, sibi servat, avertit, negatque, se eam accepisse.*

SUPPRESSUS. Or. 25. *ut voce, sic etiam oratione suppressior: de genere dicendi tenui.*

SUPPRIMERE. Clu. 24. *supprimere pecuniam. v. Suppressio.*

SUPPUDET. *duobus modis dicitur: nempe primo, vulgari illo, cum nos pudet, aliquid fecisse, alicujus vitii, etc. deinde, cum veremur aliquem, neque audemus, in ejus conspectum venire, propter culpae alicujus conscientiam.* ad Div. IX. 1. *suppudebat me librorum, etc.*

SURGERE. *oriri.* ad Div. VIII. 3. *fama surrexit. *est oratoris incipientis dicere, unde est pro* Cic. Clau.

dicere. Rosc. Am. 1. *cum tot summi oratores sedeam, ego potissimum surrexerim. *est etiam proficiscentium.* Att. XVI. 13. VI. Idus, *cum ante lucem de Sinuessano surrexisset, venissetque. *sed inprimis venustus locus est ex hoc verbo* Verr. I. 40. *Nam ut Praetor factus est, qui auspicato a Chelidone surrexisset, fortem nactus est urbanae provinciae. Ludit nempe, in ambiguitate verbi surgere; quod est non modo lectum relinquentis, sed etiam in auspiciando, cum magistratus, oblato auspicio fausto, e tabernaculo surgit, et ex templo statim abit, ne faustum auspicium alio infausso turbetur: de quo ritu e Dionysii L. II. v. Casaub. ad Sueton. Aug. 95. Jam eo facetius hoc dicitur a Cicerone, quod Chelidonis meretricis, qua cum eum cubuisse ea nocte fingit, nomen est hirundinis, avis urbanae, quae commode sane posset praeturam urbanam portendere, ut monuit jam Asconius ad h. l.*

SURREPTUS. *malis artibus et clanculum ablati.* Att. X. 4. *ex ScTo surrepto: h. e. quod per infrequentiam Senatus captatam callide factum esset.* v. Gronov. ad Liv. XXXIX. 5. * *Sic Phil. XIV. 3. Parma surrepta opponitur urbi captae per vim et arma.*

SURRIPI. *eleganter dicitur de reo, cum clandestinis largitionibus aliisque malis artibus efficitur, ut absolvatur.* Verr. I. 4. *ne actor quidem est is, cui reus tam nocens - occulte furripi, aut impune eripi possit.* Sic Act. I. in Verr. 2. *opponuntur sibi surripere et rapere.*

SUSCEPTUS. *de laboribus, quos sponte nostra facimus: opponitur ei receptus, quod dicitur de rebus, quas aliorum rogatu jussuque facimus.* Or. II. 24. *in quo est illa magna offensio vel negligentiae, susceptis rebus, vel perliciae, receptis. *conceptus.* Manil. 3. *macula suscepta: sed Graevius*
Rr lau.

laudat lectionem Cod. Erfurtens.
concepta. *natus. Brut. Ep. 14.
rem. cui susceptus es, respicis.

SUSCIPERE. *de negotiis, opponitur τῷ recipere. v. Susceptus et Recipere.* in Caecil. 8. *suscipere causam.* Cluent. 48. *Senatus suscepit causam; h. e. actum est de ea re in Senatu, qui eam vindicandam censuit, et decrevit, ut de ea questio haberetur, ut factum est in causa Milonis, quam et ipsam Senatus suscepisse dici potest.* *ipsa etiam res dicitur suscipi, pro qua labores suscipiuntur. Sext. 22. *suscipere salutem reipublicae.* *adhibere, uti, Sull. 31. *severitas suscepta est.* Or. 71. *impudentiam scribendi suscipere.* *de poenis luendis. Manil. 3. *suscipere poenam.* *percipere, vñ alicujus rei sentire. ad Div. VI. 4. *si suscipere consolationem possis.* *concedere, dure. Tusc. I. 32. *quod in causa est difficillimum, suscipiunt, illud autem, quod -- facile ad credendum est, non dant.* *Dicitur etiam de religione. Div. II. 54. *Sibyllae libri valeant ad proponendas potius, quam ad suscipiendas religiones. suscipere religionem est aliquid omittendum censere, quia Dii portentis, fatis, ominibus, auspiciis prohibere videntur.* ibid. *quae si suscipiamus, pedis offensio nobis et abruptio corrigiae et sternutamenta erunt observanda.* Dixerat autem de ominibus. Sic et est Pison. 24. *Sull. 24. *Sullae persona non suscipit crimen tantorum facinorum. i. e. abhorret a crimine tanto, in eam non cadit tantum crimen.*

SUSCITARE. *ingere, excogitare.* Div. I. 40. *qui sui quaestus causa suscitant sententias.*

SUSPENDERE. *eleganter de fornicibus, quia non possunt fulciri et fulcris sustineri in demolendo pariete.* Top. 4. *si quis in communi pariete demoliendo damni infecti pro-miserit, non debet praestare, quod fornix vitii fecerit. non enim ejus vitio, qui de-*

molitus est, damnum factum est, sed ejus operis vitio, quod ita aedificatum est, ut suspendi non posset. *Att. XIII. 40. *sed ubi bonos viros? (int. videat) nisi forte se suspendit. nempe, ut apud inferos videat.*

SUSPENSUS. *curis sollicitus et dubius.* Dom. 36. *suspensio ac sollicita civitate.* *intentus alicui rei. Or. I. 56. *suspensio animo et occupato Crassum tibi respondisse video.* *suspensum ex aliqua re dicitur, quod sine ea sulvum esse non potest, quod ita se habet, uti ea res est. ad Div. V. 13. *non aliunde pendere, nec extrinsecus suspensus habere rationes bene maleque vivendi: ut iis, sc. salvis et secundis, tranquillis ac luctus, iis autem perditis aut adversis miser sis.* Tusc. V. 12. *ex alterius aut bono casu aut contrario ei suspensio sunt omnia, quae ad beate vivendum ferunt.*

SUSPICERE. *cogitare.* Lael. 9. *nihil altum, nihil magnificum -- suspicere possunt.*

SUSPICIO. Flacc. 33. *nunc facis suspicionem. dicitur de accusatore, cum ita de re aliqua dicit, ut iudices suspicentur, veram esse; pro quo et est suspiciose dicere et arguere.* Rosc. Am. 28. etc. et Verr. III. 93. *suspiciones injicere.* *Rosc. Amer. 31. *suspicionem ad praedam adungere: h. e. de iis suspicari, qui praedam habent.* *Agr. II. 3. *suspicio ac perturbatio judiciorum, est ex duobus, pro suspicio perturbationis judiciorum futurae.*

SUSPICIOSE. Rosc. Am. 28. *suspiciose dicere. v. Suspicio.*

SUSPICOR. *in bonam partem est ad Div. I. 6. quod valde suspicor fore. praecedit spero.* item IV. 10. V. 2. *te suspicari nolo, i. e. inde colligere.*

SUSQUE deque. Att. XIV. 6. *nam de Octavio susque deque: h. e. non curo, sursum an deorsum, quomocunque eat. Nam proprie est sursum deorsum.*

SUS-

SUSTENTARE. *dicitur ut sustinere, pro differre.* ad Div. XIII. 64. *sustentes rem, dum Nero veniat.* Qu. Fr. II. 7. *aedificationem sustentare.*

SUSTENTATIO. *dilatio.* Inv. II. 49. *utrum habeat aliquam moram et sustentationem.*

SUSTINERE. *retinere currentem vel praecipitem, etc.* Tusc. IV. 18. *ut, si posse putet eum, qui se e Leucata praecipitaverit, sustinere se, cum velit.* cf. Or. 37. Att. X. 21. **sustinere remos, est attollere, non remigare: hinc ad varia transfertur.* Acad. IV. 21. 31. *sustinere assensionem.* Lael. 17. *sustinere impetum benevolentiae.* ad Div. VI. 7. *sustinui me. *Hinc etiam pro differre dicitur.* Att. XII. 51. *sustinenda est solutio nominis Caerelliani. v. plurā apud Burm. ad Ovid. Her. I. 114. *manere alicubi.* Att. X. 2. *sustinui me in Arcano fratris, dum etc. *alere.* Att. II. 16. *qui ager non amplius hominum quinque millia sustinere potest.* cf. Cat. IV. 8. **defendere.* Verr. V. 39. *hoc crimen sustinere se nullo modo posse. *parem esse alicui viribus, etc.* ad Div. XI. 13. *hostes ipsi adhuc satis arroganter sustinebant.* Sen. p. Red. 4. *sustinere nomen consulatus. *dignum esse aliqua re.* Lael. 20. *tantum cuique tribuendum, quantum ille, quem diligas, sustinere possit. *ad Div. XI. 13. cum sustinere eos (rogantes) non posset: h. e. necessarius rogata faceret, negare nullo modo posset. *ad Div. I. 9. fronte atque vultu, quibus simulatio facillime sustinetur. *constare, contineri.* Q. Fr. I. 1. §. 7. *varietas negotiorum tota jurisdictione sustinetur.*

SUUS. Legg. II. 10. *sui Dii sunt patrii, quos jam maiores coluerunt, et opponuntur peregrinis et novis, quorum cultus aut nondum, aut nuper demum receptus est. *fautor, amicus.* Quint. 7. *Alphenus utebatur populo suo. e ludis inprimis gladiatoris sum-*

*tum est; et de favore dicitur, de quo supra. Populus favebat Alphenio, optabat, ut Alphenio res succederet, et, si qua petitio ei successerat, laetabatur. *Agr. II. 1. petere consulatum anno suo: h. e. eo, quo per legem annalem primum eum petere licet.* Lael. 3. *factus est Consul bis, primum ante tempus, iterum sibi, suo tempore, reip. paene lero. *Fin. IV. 4. is poterit semper esse in disputando suus. de eo dicitur, qui artem disferendi, h. e. Dialecticam, didicit, et semper reperire potest, quid et quomodo dicendum sit, neque opus habet, confidere dictatis magistri, et memoriae: quod qui faciunt, ubi eos memoria aut dictata destituunt, in disputando haereant necesse est. *saepe suus etiam est pro demonstrativo ejus.* Inv. II. 17. *hunc pater suus consilium plebis habentem de templo deduxit. vid. Sanctii Minerv. II. 12. et ibi Perizon.*

SYNGRAPHIA. *literae, quibus creditor sibi cavet a debitore, ut possit docere, sibi pecuniam ab eo deberi, si forte infitiri velit, eaeque a testibus obsignatae in templis, aut apud amicum communem, aut apud argentarium, deponuntur, exemplis earum creditori et debitori datis.* Verr. I. 36. *pecunias occuparat apud populos et syngraphas fecerat. de creditore; ad quem locum vid. Hotom. Dom. 50. si tuus scriptor non syngraphas cum Byzantiis exulibus et legatis regis faceret: nempe ejus pecuniae, quam pollicebatur dare: sic Har. R. 16. qui cum Hermacho Chio syngraphas fecit. etc. ad Div. VII. 17. tamquam syngrapham ad Imperatorem - attulisses: sic pecunia ablata domum redire properabas.* Har. R. 13. *unde tibi solvat, quod per syngrapham credidisti.* Muren. 17. *tamquam ex syngrapha agere cum populo: h. e. tamquam debitum postulare, quemadmodum pecunia debita ex syngrapha postulatur.* Att. V. 21. *ex syngrapha jus dici*
R r 2 cum

cum lex Gabinia vêtaret. *Ex syngrapha jus dicit Praetor, cum decernit, solvendam esse pecuniam, quae per syngrapham credita sit. De syngraphis vid. inpr. Salmas. Mod. usur. c. 10. 11.*

T.

TABELLA. tabula cera induta, in qua scribitur. Sic est pro epistola Catil. III. 5. tabellas proferri iussimus, quae a quoque dicebantur datae. unde etiam tabellarii dicuntur. Item pro syngrapha, vel alio instrumento, quod fidei faciendae causa sit. Tulc. V. 11. tabellis obnignatis agis mecum, et testificaris, quid dixerim. conf. Quint. 6. *Sunt etiam tabellae, quibus in comitiis suffragia, in iudiciis sententiae feruntur, unde leges tabellariae dictae sunt, de quibus vid. Ind. Legg. Verr. II. 33. huic iudicialis tabella committitur. in Caecil. 7. certam unicuique tabellam dari, cera legitima, non illa infami ac nefaria. Agr. II. 2. quod meis comitiis, non tabellam, vindicem tacitae libertatis, etc. *Cluent. 65. tabellae quaestionis. i. e. in quibus scriptum est, qui torti sint, et quid dixerint in equiteo.*

TABELLARIUS. Lex tabellaria. v. Ind. Legg.

TABERNA. ubi merces suas venales et exponunt, et faciunt opifices. Catil. IV. 8. lenonem quandam Lentuli concurrere circum tabernas, pretio sperare sollicitari posse animos egentium, - sed nulli sunt inventi, - qui non ipsum illum sellae atque operis et quaestus quotidiani locum - - saluum esse velint. multo vero pars maxima eorum, qui in tabernis sunt - quorum si quaestus, ocellus tabernis, minui solet. Clauduntur autem tabernae edictis. Dom. 21. de Clodio: cum edictis tuis tabernas claudi iubebas: quod quare fecerit, docet locus Acad. IV. 47. quid me igitur in invidiam et tan-

quam in concionem vocas, et quidem, ut seditiosi Tribuni solent, accludi tabernas iubes. nempe, ut ab opera avocarentur opifices, plebei homines, et in concionem confluentes concitari possent. Sed clauduntur etiam edicto Consulium in tumultu. v. Tumultus. Ceterum etiam de aliis locis dici, ubi libri, cibi, etc. venales sunt, tralatitium est. cf. Tabernarius. *sunt etiam tabernae pro cauponis. Q. Fr. III. 7. Romae et maxime Appia ad Martis, mira proluvis: Crassipedis ambulatio ablata, horti, tabernae pluriinae. *spectaculum, s. locus structus in circo, etc. unde spectetur. Muren. 35. quid statuent in viros primarios, qui in circo totas tabernas, tribulium causa, compararunt.

TABERNACULUM. itineris causa tabernacula comparantur, ut, ubi deverforium non est, aut urbs attingi non potest, etc. in via noctu in iis manere possint, qui mos est antiquissimus: unde tabernacula publice Romae dabantur Legatis, magistratibus in provincias ituris. vid. Periz. ad Aelian. IV. 1. 9. Att. V. 16. multis locis ne tectum quidem accipio, et in tabernaculo maneo plerumque. Agrar. II. 13. deinde ornat Decemviros tabernaculis, centuriis, supellectili. *in castris etiam solent, ut notum est, milites in tabernaculis esse, unde elegans illud in Brut. 9. de Demetrio Phalereo: processit enim non ut a militari tabernaculo, sed ut e Theophrasti umbraculis: h. e. non in castris forensibus versatus est, de quibus etiam pulvis et sol dicitur, sed in philosophorum subtili ratione et leni. cf. Umbra, Pulvis. *tabernaculum porro est etiam auspantium ante urbem noctu in templo. v. Surgere. Div. I. 17. cum tabernaculum vitio cepisset imprudens. ibid. II. 35. tabernaculum recte captum. hoc quale sit, ostenditur ibid. Div. I. 17. quod inauspicato pomoeorium

transgressus esset Consul. * *Metaphorice eleganter est* Or. III. 20. collocare tabernaculum vitae suae in philosophia.

TABERNARIUS. nomen opificum et eorum, qui in tabernis merces, cibos, vinum, etc. venales habent, qui sunt de infima plebe homines. ad Div. VIII. 6. nisi cum tabernarius et aquarius pugnarem. ubi Manutius de iis tantum capi vult, in quorum tabernas homines cibi gratia veniunt; quem vide Domo 5. Clodius concitator tabernariorum. v. Taberna. Flacc. 8. opifices et tabernarios, atque illam omnem fecem civitatum, quid est negotii concitare.

TABESCERE. Catil. II. 4. tabescere desiderio. Att. III. 25. in hac calamitate tabescendum est. Nat. D. II. 10. humor tabescit calore. i. e. liquescit. Att. II. 14. otium, quo nunc tabescimus.

TABIFICUS. Tuscul. IV. 16. tabificae mentis perturbationes.

TABULA. omne genus instrumenti, sive ex aere facti, sive cerati, in quo aliquid scribitur; (quamquam Liv. I. 24. tabulam et ceram distinguit, et de aeneis tantum dicit); et ipse Cicero in Verrinis saepe commemorat tabulas et literas; sed aliis locis etiam literas tabularum nomine comprehendit. vid. Sigon. de Judic. II. 16. quemadmodum interdum literarum nomine tabulas, ut in Caecil. 9. Tabulas ergo Cicero dicit 1) codices acceptorum et expensorum. Rosc. C. 1. qui in iudicio suo suis tabulis, testibus, uti conatur. Verr. II. 7. multorum tabulis vobis satisfactum est. *ibid.* 74. 76. et sic est pluribus locis. Sic cape in Verrinis, ubi a literis distinguuntur, v. c. II. 74. coll. 78. dicuntur tabulae societatis honeste removeri non potuisse, literas autem, h. e. parvos rationum libellos, potuisse, et remotas esse. Etiam Codices rationum publicarum dicuntur tabulae publicae.

Verr. I. 21. Rosc. Am. 44. Hinc 2) tabulae novae dicuntur, cum nomina in tabulis expensorum mutantur, h. e. aut plane delentur, ut creditores debitoribus omne debitum condonent, (ut Pearcius accipit Off. II. 13. quod tamen non patitur locus Ciceronis c. 24. ubi a Caesare victore novas tabulas factas docet,) aut pars de summa demitur; quod publica auctoritate interdum factum est: ut, cum, ut est apud Sallust. Catil. 33. argentum aere solvi juberetur, h. e. sestertii pro denariis, quarta pars debiti quinque et viginti pro centenis: quod cum esset iustum, omnes omnium tabulae mutandae et aliter scribendae erant. Hinc Graecis novae tabulae dicuntur *ῥησὼν ἀπονομαί*. tabulae novae ap. Ciceronem saepe commemorantur, v. c. Catil. II. 8. Phil. VI. 4. Att. V. 21. *ibid.* XIV. 21. maxime autem exspecto, ecquid Dolabella tinniat, (h. e. solvat) an in meo nomine tabulas novas fecerit: h. e. solvere nolit, quod debet. 3) tabulae etiam sunt Pil. 15. f. in comitiis, intelligunturque eae, in quibus, post suffragiorum diremitionem, suffragia punctis notantur, ut recte explicat Gesnerus ad Varr. R. R. III. 5. extr. 4) Codices, in quibus memoria rerum publice, tanquam in censu, iudiciis, actuum perscribitur, et omne genus codicis cerati. Verr. II. 42. ut tabulas publicas corrumpere audeas. Sermo est de codice, in quo scripta erant nomina de crimine delatorum, qui et commentarius Praetoris dicitur: cuiusmodi endicis mentio est Cluent. 33. 5) *SCta*, leges, etc. in aere scriptae, item pactiones, syngraphae, etc. Pil. 15. Phil. I. 1. ne qua tabula illius decreti Caesaris figeretur. Or. I. 13. Phil. II. 36. toto Capitolio tabulae figebantur. ad Q. Fr. II. 6. Racilius tabulam proscripsit, se familiam Catonianam venditurum. 6) de tabula proscriptionis. Rosc. Am. 9. de tabulis eximere

nomen, *int. proscriptorum*: adde c. 8. 7) *geographica descriptio*, quae et *graece πῖναξ* dicitur. Att. VI. 2. *Dicaearchi tabulae*. 8) *tabula est etiam argentariorum mensa. item auctio*. Caecin. 6. ad est ad *tabulam*: licetur Aebutius. cf. Att. XII. 40. XIII. 25. Nam *auctiones privatae fere ad tabulam argentarii fiebant, ut pretia rerum in argentariorum tabulas referri possent. conf. Quintil. XI. 2. Sic commemoratur Vatin. 9. tabula Valeria, ad quam sedere solebant Tribuni pl. ut viderent, quid in concione ageretur, ut essent praesentes, si quis eorum auxilio indigeret. Quint. 6. suos necessarios corrogat, ut ad tabulam Sextiam sibi adfint. veniunt frequentes: testificatur iste, P. Quintium non stitisse: int. vadinonium. Nam vadinonia obiri, syngraphae fieri, aliaque ejusmodi, ad tabulam argentarii alicujus solebant, quod in iis rebus testibus opus, quos ibi facile recipere poterant.*

TABULARIUM. *locus, in quo tabulae publicae servantur. Rabbir. Perd. 3. Arch. 4. ubi v. Pafseratius.*

TACERE. Verr. I. 9. *dicitur de eo, qui causam non perpetua oratione agit, sed ita, ut Cicero fecit in prima Actione in Verrem.*

TACTUS. *de sideribus*. Nat. D. II. 15. *is solis tactus est, ut non tepefaciat solum, sed etiam comburat. Div. II. 46. plus terrarum situs, quam lunae tactus ad nascendum valere. Quamquam Gruter. et Davif., etc. hic habent tractus. Ea vox quod nullum commodum sensum haberet, Jo. Clericus, cujus sententiam probat Davifus, legebat status, ex e. 44. non absurde: sed non opus est, a Codic. MSS. recedere, quorum multi habent tactus, quidam actus et tractus; quae voces minus abeunt a tactus, quam a status. Tactus commode explicari potest; est enim vis lunae in res*

terrestres, quae ei tribuitur, vulgo: influxus lunae. Sic soli tactum tribui vidimus, eodemque sensu contactus et contagio dicuntur. Ap. Vitruv. IX. 9. in libris est tractus coeli: pro quo recte repositum est tactus coeli: i. e. pressio aëris. Apud Virgil. coeli tractus Aen. III. 138. de aëre, quoad spiritum trahitur: ubi tamen Codic. habent tactus: Burmannusque optionem relinquit lectori. Ego et ibi tactus praetulerim, quia etiam de arboribus et segetibus sermo. vid. Tractus.

TAGAX. *fur, ab antiquo tagere. Att. VI. 3. est enim levis, libidinosus, tagax. Hanc vocem dedit e Cod. MS. Cujacius demum. Itaque non est in Nizoliano Thesauro.*

TALARIA. *calcei alati, qui Mercurio et Minervae, Nat. D. III. 23. tribuuntur ad significandam celeritatem. hinc Att. XII. 21. talaria videamus: h. e. fugamus. Haec intellige ap. Ovid. Met. X. 591. ubi male N. Heinsius vestem talarem intelligit.*

TALARIS. *ad talos dependens. Catil. II. 10. coll. Verr. V. 13. tunicae talaris, sunt mollium hominum. v. Gell. VII. 12. et Salmas. ad Hist. Aug. T. II. p. 556. sq.*

TALARIUS. Att. I. 16. *ubi vid. Casaub. Off. I. 42. epith. ludi, in quo talis utuntur.*

TALUS. *Gr. ἀσπράγλος, officulum in suffragine pedum posteriorum in animalibus quibusdam biforcis, ex quo ludi instrumentum fit, unde nomen duxit: sed bestiores ex ebore, auro, argento habebant. Ovid. A. A. II. 203. 205. Ceterum tironum causa hic breviter, quae de talis scire opus est, referemus. Tali differunt a telleris, quae sex latera habent, cum in talis sint quatuor, et quidem in longitudinem, reliquorum duorum in latitudinem laterum ratio nulla ducitur. Punctum est in uno latere unum: latus oppositum*

situm sex puncta habet, unde senio dicitur, reliqua latera tribus et quatuor punctis notantur. Luditur talis quatuor, Div. I. 13. testis autem tribus. Concutiuntur in fritillo, et inde per pyrgum seu turriculum (etiam phimus, oreca dicitur) in tabulam mittuntur. lusoriam s. talariam. Optimus jactus est Venerius, cum omnes tali latus aliud ostendunt; pessimus, cum omnes idem, qui Canis dicitur. In reliquis jactibus numerus punctorum valet. Ceterum, ut in nostris ludis est, non eisdem leges videntur omnes servasse, sed de quibus convenerat inter ludentes. Cum talus caderet in caput, hoc est, in latus, quod erat in latitudinem, et nullis punctis notatum, jactus repetendus erat. In hoc jactu dicitur talus rectus cadere, rectus assistere, Fin. III. 16. Qui de hoc ludo scripserunt, commemorare nihil attinet, cum laudentur a multis, ut Fabricio Bibliogr. Antiqu. p. 640. Pitisco ad Sueton. Aug. 71. et in Lexic. in Talus: propter breviter commendandus Casaubon. ad Sueton. loc. cit. adde et Heinss. ad Ovid. loc. cit.

TAM. cum superlativo. Phil. XII. 5. vestris tam gravissimis tamque multis judiciis. ad quem locum Graevius laudat e Lael: 23. init. tam maxime. sed tam non est in Gruteriana, nec in Graeviana: deletum quippe a doctis viris, qui hunc modum loquendi non concoquebant. Descendit tamen Aldus Manutius ad eum locum. Vossius Analog. c. 17. ad quem Graevius nos amandavit, antiquum esse modum loquendi, recte dicit, quo superlativus pro positivo ponatur, quo nihil est Latinis usitatus. Verr. II. 66. maxime remotissimi: pro remoti. Inprimis hic modus loquendi rursus coepit frequentari seculo argenteo. Tacit. A. 53. nulla tam intima causa. vid. Indic. Sueton. in Tam. Sic etiam videtur junctum esse tam comparativo pro

positivo, si locus sanus est Deiot. 3. per illam dexteram, non tam in bellis et proeliis, quam in promissis et fide firmiorem. non tam sequente, sed tantum, Fin. I. 1. ubi Davisius correxit tum.

TAMEN. saltem. Rosc. Am. 8. videntur illi nonnihil tamen in deferendo nomine secuti. non diserte semper praecedit etsi, sed aut latet in alio aliquo verbo, aut est ellipsis antecedentis. Rosc. Ani. 18. cum apud majores nostros summi viri, - qui omni tempore ad gubernacula reip. sedere debebant, tamen in agris quoque colendis aliquantum operae temporisque consumserint. etsi latet in qui omni. In illo autem ad Div. IX. 19. tamen non discedis a malitia; manifeste totum antecedens omittitur ex usu loquendi, qui etiam in nostro sermone obtinet: de quo usu verbi vid. Gronov. ad Liv. XXIII. 19. pro igitur post parenthesin, ut Brut. 26. Acad. IV. 6. ubi vid. Not. nostram et ad Catil. III. 10.

TAMENETSÍ. ad Div. IV. 13. quod et Quint. 21. reposuit Graevius.

TANGERE. accipere. Rosc. C. 12. ego Roscium, si quid communi nomine tetigit, confiteor praestare debere societati. ad Div. II. 17. de praeda mea, praeler Quaestores urbanos, h. e. populum Rom. teruncium nec attingit quisquam, nec tacturus est. Agrar. II. 25. idcirco agros nominare non possum, quia tangam nullum ab invito. occidere. Att. XV. 11. quemquam praeterea oportuisse tangi.

TANQUAM. pro sicut, sequente sic, Tusc. V. 5.

TANTUM. formula, tantum quod, duobus modis dicitur, pro vix, modo: ad Div. VII. 23. tantum quod ex Arpinati veneram. cf. Att. XV. 13. v. Graev. ad Luciani Soloeisiam p. 729. Gronov. ad Liv. XXXIII. 5. 2. hoc unum tantum deerat, quod etc. nihil de-

deerat nisi. Verr. I. 45. *tantum quod hominem non nominat.* cf. Verr. III. 58.

TANTUS. *formula, est tanti.* Catil. I. 9. II. 7. Verr. IV. 12. 20. Att. V. 20. etc. *significat, esse aut fuisse, cur quis quid faciat feceritve; utile fuisse ei, qui fecerit.* v. Manut. ad Verr. IV. 20. *plures laudat Arzenius ad Plin. Pan. 6.*

TARDARE. Verr. III. 57. *tardare alicuius animum ad persequendum.* cf. *Tarditas.* Or. 2. *ve-reor, ne tardem studia multorum.* Br. 68. *Glabrionem socors iphus natura negligensque tardaverat.* * *neutraliter, pro morari.* ad Brut. 18. *tardare te melius est.*

TARDITAS. *stultitia, cum parum videmus, quid agendum et quomodo sit.* Or. I. 27. *aut aeterna in te aut certe diuturna valebit opinio tarditatis.* * Phil. XI. 10. *ista sententia affert tarditatem ad Dolabellam persequendum.*

TECTUS. *qui occultat consilia, negotia, dissimulat.* Rosc. 40. *te-cti ad alienos esse possumus: amici multa videant necesse est.* Or. 42. *ac fortasse alii tectiores: (h. e. dissimularunt, se eloquentiam didicisse) ego semper prae me tuli.*

TELUM. *pro instrumento quocunque.* Lael. 17. *non mediocre telum ad res gerendas.*

TEMERARIUS. *expers rationis et consilii.* Divin. I. 29. *temerariae partes animi.*

TEMPERANTIA. *est modi in quacunque re servandi studium.* Nat. D. III. 15. *temperantia constat ex praetermittendis corporis voluptatibus.* Tusc. IV. 9. *temperantia sedat appetitiones.* conf. Fin. I. 1. Or. II. 60. *dicacitatis moderatio et temperantia.* ad Div. VIII. 10. *de modestia in honoribus petendis.*

TEMPERARE. *parcere.* Verr. I. 59. *temperare sociis.* II. 2. *tem-*

perare hostibus. cf. *ibid.* 6. Balb. 27. * *regere.* Acad. IV. 1. *temperare civitates.* * *cum infinitivo.* Div. I. 21. *temperaret tollere: i. e. ne tolleretur.* * *miscere.* Nat. D. III. 14. *ex igne et anima temperatum esse.* * *cum praepos. cum.* Or. 28. *nec suam copiam cum illis duobus generibus temperavit.* *si tamen cum genuinum est.*

TEMPERATIO. Tusc. I. 28. *temperatio corporum, est, cum nec nimio calore nec frigore uruntur.* *ibid.* IV. 1. *temperatio civitatis, continetur moribus, institutis, legibus.* cf. Acad. IV. 1. Verr. IV. 44. *temperatio aeris, est variorum metallorum inter se permixtio: quae sit in statuis aliisque operibus fundendis et conflandis.* v. Plin. H. N. XXXIV. 9. Legg. II. 7. *mensium temperatio, h. e. ordo et ratio.*

TEMPERATOR. Or. 21. *moderator et quasi temperator huius quadripartitae varietatis.*

TEMPERATUS. Verr. IV. 43. *homo temperatissimus.* ad Div. VIII. 15. *temperator.* Or. II. 52. *nec est ulla temperatior oratio. i. e. melius composita.*

TEMPESTAS. Verr. III. 37. *Verres tempestas Siculorum.* Sen. p. R. 14. *tempestate civili expul-sus.* Muren. 17. *comitiorum tempestas popularis.* * *de ventis secundis.* ad Div. XIV. 4. *tempestatem praetermittere noluerunt.*

TEMPESTIVUS. *opportunus.* Tusc. I. 45. *multa mihi ad mortem tempestiva fuere; quae utinam potuissim obire.* * *convivium tempestivum.* Mur. 6. Cato 14. Arch. 6. *quod ante tempus solitum initur, convivium de die, item, quod in multam noctem producit.*

TEMPERIUS. *maturius.* ad Div. IX. 17. *temperius fiat coena.* v. Manut. ad h. l. *qui docet, temperius esse antiquius quam temporius; quod veteres dixerint tempus temperis; unde etiam temperi sit*

fit apud Plautum, pro quo post dictum fit tempori.

TEMPLUM. *locus ab Auguribus certo ritu captus, ut in eo augurium agatur: sic fere definit Varro L. I. VI. p. m. 66. 67. De ritu capiendi vid. Livius I. 18. de formulis, quibus capiebatur, vid. Briffon. de Formul. L. I. non enim iisdem verbis concipiebatur usquequaque, ut ait Varro l. c. qui et ipse unam attulit, sed hodie in libris insigniter corruptum, ideoque varie a doctis tentatum. v. Scaliger ad h. l. Sic cape hoc verbum Legg. II. 9. Augures templa effata et liberata habent. conf: Effari. * quoniam autem templum hoc Augurum erat spatium coeli in omnes partes, quousque prospici poterat, hinc, in primis poëtis, de coelo dicitur. Somn. Scip. 3. Deus is, cuius est templum hoc omne, quod conspicias. Div. I. 20. coeli caerulea templa. * deinde, quoniam hic locus inauguratus et sanctus est, propterea omnis locus inauguratus templum dicitur. Milon. 1. praesidia, quae pro omnibus templis videtis. Sic locus pro rostris, ubi conciones habebantur, templum dicitur. Verr. III. 96. qui quotidie templum teneret. Vatin. 10. in rostris, in illo, inquam, inaugurato templo ac loco. cf. Sext. 35. item curia. Dom. 51. si sedem ipsam, ac templum publici consilii religione concordiae devinxisset. cf. c. 53. v. inpr. Manut. ad Sext. 29. * Sunt etiam Acherusia templa, Tusc. I. 21. sc. quia ibi Pluto habitat.*

TEMPORI. *mature. Sext. 37. cur tam tempori exclamarit. conf. Temperius.*

TEMPUS. *eleganter et crebro dicitur de statu cuiusque, et conditione, quam certo tempore obtinemus, aut obtinuimus, aut obtinebimus, et quidem in utramque partem. ad Q. Fr. I. 1. si quem forte (provinciale hominem) cognosti amantiorem tui, quam tem-*

*poris: h. e. praeturae, si quem vides tui amantem videri velle, idque tua causa potius, quam quia jam es Praetor. ad Div. X. 1. quae si ad tuum tempus deducitur: h. e. ad consulatum tuum. in Caecil. 2. tempus necessariorum meorum, de Siculis magna multiplicique injuria affectis, et Verrem accusare instituentibus: Arch. 6. ab nullius umquam me tempore, aut commodo, aut otium meum abstraxit, etc. de reis: quo sensu est saepissime apud Ciceronem; pro quo etiam dicit periculum; de quo supra. Manil. 1. omne meum tempus amicorum temporibus transmittendum putavi. - meus labor in privatorum periculis caste integreque versatus. Verr. III. 61. utrumque jungitur: ex tempore periculi tui constitutum crimen. ad Div. I. 9. scripsi tres libros versibus de temporibus meis: h. e. de utraque fortuna, consulatu et exilio. Et exilium quidem suum totumque illum casum et periculum a Clodio saepe tempus suum postulat: v. c. Sext. 58. tempori meo defuerunt, etc. ad Div. VI. 6. magna temporum nostrorum varietas. ibid. rerum hoc natura et temporum civilium ratio non patietur. nempe tempora civilia sunt status et conversiones civitatum. Sed in universum teneant tirones, in hujusmodi locis, ubi ex vicinia verborum et contextu intelligitur, sermonem esse de statu cuiusdam rei aut hominis, et conditione, temporis verbum, quod est generis nomen, interpretandum esse, in nostro quidem sermone, verbo formae; quod nisi facere possis, non satis te vin verbi capere scias. * sed dicitur etiam de tempore, quo quid actum est, aut agitur, aut agendum est; et de re, quae tempore quodam acta est, ad Div. I. 7. tempus Caninianum. Dom. 51. tempus illud erat tranquillum, etc. tuum porro tempus libertate populi Rom. oppressa, Senatus auctoritate deleta: pro, quo tu tempore*

signum Concordiae dedicare volebas. Ligar. 2. haec duo tempora carent crimine: etc. **opportunitas temporis.* Rofc. Amer. 10. *tempore* pugnare: unde pro tempore opportuno dicitur. ad Qu. Fr. I. 2. sed tempore ipso de epistolis. *ad tempus est, quod fit, quia tempus postulat. Planc. 30. ne proferre videar ad tempus. cf. ad Div. X. 9. Coel. 6. *Sie fere capiendum est etiam* Off. I. 8. extr. **eodem sensu dicitur etiam* ex tempore. Verr. III. 20. *ex tempore* nascebantur edicta. *ibid.* 71. nihil *ex tempore* dicit. cf. 75. 61. Flacc. 15. solere suos cives ceterosque Graecos *ex tempore*, quod opus sit, obsequare: quod *ibidem* etiam dicitur: temporis causa. *Sie et est* Rab. Post. 13. ubi additur, nunc tempus nullum est: i. e. nunc nihil est, propter quod id faciant. *Aliter autem est haec forma* Attic. X. 1. *ex tempore* futura conijcia; nempe pro, ex praesenti tempore. *Catil. I. 6. nihil moliris, quod mihi latere valeat in tempore. Graevius interpretatur: tempestive: neque dubito, hoc significare in tempore posse; sed quid est: nihil mihi latet tempestive? non est profecto conveniens huic loco sententia. Neque Ciceronianum puto: latere valet, pro potest. **In singulari pro parte cupitis, de qua pluralen modo dici Grammatici praecipiant.* Herenn. IV. 55. et dubitanti Graccho -- tempus percutit. *Similiter dicit Catullus in Nupt. Jul. et Munt.* 159. tempus tremulum.

TENACITAS. Nat. D. II. 47. quaedam animalia unguium tenacitate cibum arripiunt.

TENDICULAE. Caecin. 23. auctupia verborum et literarum tendiculae: sunt interpretum legis aut edicti, cum in literis et verbis calumniantur et literam nimis contra verum et aequum urgent.

TENDERE. offerre, potrigere. Or. I. 40. opem amicis et prope

cunctis civibus lucem ingenii et consilii sui porrigentem atque tendentem. *contendere, pugnare. Fin. II. 5. quid ergo tendit? v. Davif. ad h. l. Hoc sensu Livio in primis usitatum. v. Gron. ad XXIII. 14. XXXII. 32.

TENEBRAE. perturbatio rei publ., bellum civile. Rofc. Am. 32. qui, tamquam si offusa reip. sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris, omniaque nascebant. Sen. p. R. 3. ex superioris anni caligine et tenebris. Dom. 10. quae tu in illis reipubl. tenebris -- constitui: *ibid.* 44. illis tantis tenebris. cf. ad Div. XII. 13. *Att. VII. 11. quaeso, quid agitur? mihi enim tenebrae sunt. *tenebrae sunt etiam hominum abjectorum et humilium et pravorum. Sen. p. R. 14. mens oppleta sordibus ac tenebris: unde Pison. 16. tenebras appellat huiusmodi hominem. *tenebrae sunt etiam hominis, ita in angustias reducti, ut aestuet, nesciatque, quid agat. in Caecil. 14. qui tibi aestus, qui error, qui tenebrae erunt. *de vehementi animi commotione, tristitia, etc. Tusc. III. 34. si quid tenebrarum obsudit exilium.

TENEBRICOSUS. cui tenebrae offusae sunt, ut videre verum non possit. Acad. IV. 23. esse sensus quidem non obscuros dicit, nec tenebricosos, sic enim appellat eos -- Chius Metrodorus. *Vatin. 5. tenebricosissimum illud tempus ineuntis aetatis tuae patiar latere: h. e. quo adhuc obscurus et sordidus, abjectus homo eras; ut ex sequentibus intelligitur.

TENEBRIGUS. Tusc. II. 9. tenebrica plaga.

TENER. de omnibus rebus dicitur, de quibus molles dici solet. Or. III. 45. nihil est tam tenerum neque tam flexibile, -- quam oratio. nempe oratio tenera est, quatenus variis modis collocutione et numero formari potest, ut cera, vox, etc. cf. Flexibilis: sed aliter dicitur tenera oratio, Brut. 9. Pha-

Phalereus primus inflexit orationem, et eam mollem teneramque reddidit: nempe de eo genere, quod nitidum, γλαφυρόν dicitur, in quo nulli nervi, nulla asperitas judicialis, nulli aculei; sed quod totum ad delectationem comparatum est. * Div. I. 31. poema tenerum et moratum et molle: h. e. quod propter mores, planissime expressos, multum suavitatis habet. * qui facile sensu alicujus rei commovetur. ad Div. V. 21. teneriore animo esse. Tusc. III. 6. est in animis tenerum quidam atque molle, quod aegritudine, quasi tempestate quatiatur. * Att. VI. 2. insula tenera dicitur Cyprus, propter molliem incolarum.

TENERE. tangere. Har. R. 11. terram tenere non potuit. sic recte interpretatur Graevius, quem vide. * sustinere, ne labatur res et intereat, Or. III. 45. terra tenetur nutu suo. Nat. D. II. 54. vita tribus rebus tenetur. * in potestate sua habere, regere. Sext. 19. tenere remp. unde qui tenent, dicitur, omisso reipubl. verbo, Att. II. 18. VII. 12. Mur. 38. totam remp. in hac causa tenetis et gubernatis. ad Div. XI. 16. cum equitum centurias teneas, in quibus regnas. Att. X. 11. ego meum facile teneo. * continere, reprimere. Fin. II. 7. tenere se non potuit. cf. Acad. IV. 4. Verr. III. 1. tenere cupiditates. * consequi, quod velis, conficere rem. ad Div. I. 1. res aliter teneri non potest. Sext. 32. res jam manibus tenetur. Agr. II. 17. qui per cursum rectum regnum tenere non potuerunt: sumta a navigatione formula, in qua navatae dicuntur portum tenere, ut ad Div. I. 9. * assequi, intelligere. Sext. 10. reconditos sensus alicujus tenere. * uti. Tusc. IV. 3. quia nihil prolatum erat melius, id, quod erat, tenebant. Flacc. 23. jam id videro; sed primum illud tenebo. * retinere, obtinere, tueri. Muren. 28. tenebatur opera illius impe-

rium. Att. XIII. 48. tenere hereditatem. Verr. III. 75. tenere pecuniam publ. ibid. 73. quod pretium constituisset, id civitatibus auferre: quod a populo Rom. accepisset, tenere. Act. I. Verr. 8. sed nos non tenebimus judicia diutius. ad Q. Fr. II. 6. vix tenebat, sc. familiam gladiatorum, quia alere non poterat: simile est tenere matrimonium alicujus. Coel. 14. * quemadmodum retineri dicuntur homines in legendo, audiendo, etc. sic tenere etiam, quae delectant, et faciunt, ut audire, legere, videre, etc. velimus. Or. 62. teneri ab oratore. Coel. 11. ingenio alicujus teneri: h. e. audire aliquem libenter, quod ingeniose dicit. ad Div. VII. 20. a quo etiam advenae teneri solent. * retinere, morari, non dimittere. ad Div. X. 31. tenuit tabellarios. ad Q. Fr. II. 1. se Senatam negavit tenere. ad Div. XI. 16. non tenebo te pluribus. Verr. I. 13. ne diutius teneam. * reticere. Or. II. 54. ea, quae occurrant, cum falsissime dici possint, tenere. * capere, captum tenere in re aliqua, ut se expedire non possit. Quint. 20. hic te, inquit, teneo. formula, qua utimur, cum quis dixit aliquid, quo convinci res, de qua agitur, potest. Nat. D. I. 26. in Nausiphane tenetur: h. e. se explicare non potest, ut dicat, eum a se non auditum. * teneri dicuntur, quae deprehenduntur, et qui in re aliqua, crimine, deprehenduntur; qui, quoniam rem negare non possunt, atque adeo convicti sunt, propterea teneri dicuntur, qui convicti sunt alicujus criminis, et se expedire non possunt. Verr. II. 40. teneri in maleficio. add. III. 76. 89. Caecin. 2. facile tenerentur testibus. ib. I. 1. manifesto tenetur. Flacc. 16. in minimis rebus saepe res magnas vidi deprehendi ac teneri. Cluent. 30. tenentur uno in loco HS. lxxxi: tenentur apud judicem. ibid. 44. argumento crimen tenetur. Nat. D. III. 30. dolus tenetur tum, etc. * vincere, cau-

causam obtinere. Att. XII. 14. tam claram tamque testatam rem non *tenebimus*. Sic est causam *tenere* Caecin. 24. Acad. IV. 30. si recte concluderit, *teneo*: sin vitiose, minam Diogenes reddet. **teneri dicuntur etiam, quibus lege, jurejurando, pacto, aut alia hujusmodi re necessitas est imposita alicujus rei aut faciendae, aut omittendae: ideoque, si contra, quam lex, pactio postulabat, fecerunt, accusari possunt et puniri, etc.* Plif. 15. pactione obstrictum *teneri*. Off. III. 27. *teneri* jurejurando. Verr. IV. 34. summo legum metu *teneri*. Fr. Cornel. I. ea lege non videri populum *teneri*. i. e. *impediri*. Cluent. 52. ac si lege Avitus *teneretur*. Att. XII. 19. quodam voto ac promisso *me teneri*. ad Div. V. 20. praedes *teneri*. **poena teneri dicuntur, qui eam meruere.* ad Q. Fr. II. 3. *teneri* ea poena, quae est de vi. **lege teneri non modo, ut ante vidimus, dicuntur, ad quos ea pertinet, sed etiam, qui contra eam fecerunt, ex ea rei sunt, et ejus poenam meruere.* Har. Resp. 8. decrevit Senatus, eos, qui id fecissent, *lege de vi*, quae est in eos, qui universam remp. oppugnassent, *teneri*. **tenere, in promissis, est servare, facere promissa, pacta.* Off. III. 29. *tenendum* est, quod promiseris. Balb. 15. foedus cum magis fide illius populi, iustitia vestra - *teneretur*. **contineri, conjunctum esse.* Legg. I. 7. Deorum agnatione et gente *teneri*. **notanda est etiam haec constructio:* Legg. III. 13. nisi illi ipsi, qui frangere eas deberent, cupiditatis ejusdem *tenerentur*. **Off. III. 10. rogandi judicis, si eum teneremus; intelligo, amicum haberemus; si quidem sana loci istius lectio est.* Font. 6. non minimam partem *tenet* hoc in ea re. **pro continere.* Cluent. 53. civitatis legibus *tenetur*, ubi et vulgo est *continetur*.

TENERITAS. Fin. V. 21. primo ortu inest *teneritas* et mollities.

TENOR. *continuatio.* Or. 6. uno *tenore*, ut ajunt, in dicendo fluit.

TENTARE. *contingere.* Legg. II. 3. stupen ita frigidum est, ut vix pede *tentare* id possim. **perspicere, cognoscere.* Legg. I. 22. cum se totum *tentavit*. **affligi morbo.* Att. XI. 23. quodam valetudinis genere *tentari*. Tusc. IV. 14. animi valentes morbo *tentari* non possunt, corpora possunt. **in periculum adducere, oppugnare.* Rab. Perd. 1. - - summa reip. in hujus periculo *tentatur*. unius hominis senectus, infirmitas solitudoque *tentata est*. Rab. Post. 6. quorum jus *tentatur*. Har. R. 26. aures vestrae *tentatae* verbo nefario, et perniciofa via, audiendi consuetudine munita. *Volvit experiri, an verbum id ferre possitis: quo sensu saepe est, ut in Verrinis II. 10. tentatur in hoc, an asseveratur.*

TENTATIO. *impetus morbi.* Att. X. 17. valetudinem tuam confirmatam esse et a vetere morbo et a novis *tentationibus* gaudeo.

TENUICULUS. ad Div. IX. 19. *tenuiculus* apparatus.

TENUIS. *acutus, subtilis.* Or. I. 13. sermo *tenuis*. Acad. IV. 14. *tenuis* et acuta distinctio. *ibid.* 24. ratio ad *tenuem* eliminata. v. *Subtilis*.

TENUITAS. *corporis est tenuitas, cum succus ei et carnis copia deest, cum sit sanum: unde ad dicendi genus subtile transfertur, quod sine vitiiis est, sed et sine ornamentis.* Brut. 16. quodam, validitudo modo bona sit, *tenuitas* ipsa delectat. Fin. III. 12. limata quaedam et rerum et verborum *tenuitas*. Opt. gen. d. 3. *tenuitas* Lysiae.

TENUITER. *subtiliter, acute.* Or. 14. philosophorum mos *tenuiter* disserendi. Inv. II. 16. sed illa *tenuius*, subtilius et acutius tractantur. Verr. II. 65. nimium *tenuiter* argumenta colligo.

TERES. Or. III. 52. plena et *terce* oratio. ducta metaphora est

a membris corporis humani succulentis, et hinc teretibus, quae in primis pulchra sunt: unde teretia brachia, teretes cervices laudantur. teres igitur oratio est, quae habet copiam rerum et verborum, et ornamentorum, neque tamen nimiam, ne tumor consequatur, quo accedente, ut membrum in corpore, sic oratio tumida et deformis fit. *Or. 9. Opt. gen. d. 4. *aves teretes, dicuntur acutae, ad iudicandum de oratione aptae.*

TERGIVERSATIO. *pro cunctatione quavis, Mil. 20.*

TERMINARE. Offic. III. 33. *bona voluptate terminare: h. e. in voluptate finem bonorum, summum bonum ponere.*

TERMINATIO. *finis. Fin. V. 19. terminatio rerum expetendum. Or. 53. terminatio aurium, i. e. mensura.*

TERMINATUS. *numerose cadens. Or. 5. oratio terminata.*

TERRIPAVIUM et

TERRIPEDIUM. *quid sit? v. Div. II. 34.*

TERRITORIUM. *ager urbi attributus. Phil. II. 40. aratri vomere portam Capuae paene perstrinxisti, ut florentis coloniae territorium minueretur. v. inpr. Salmas. ad Pollionis XXX tyr. p. 317.*

TERUNCIVS. *int. numus, fuit olim quadrans, qui tres assis uncias continebat. ad Div. II. 17. Att. VII. 2. hinc quoniam tota hereditas asse significatur, ex teruncip heres Att. VII. 2. esset, qui quartam partem accipit, ex veteri vi teruncii. Sed constat, Ciceronis aetate teruncii illam significationem, qua quadrantem valebat in ratione denariaria, abolitam fuisse, et in sestertiaria, quae invaluerat, ratione fuisse quadragesimum partem sestertii, ut ante denarii. Sestertii autem tum quatuor assibus erant. heres ergo ex teruncio est heres ex uncia et quinque scriptulis: nisi*

tamen in re hereditaria mansit vetus ratio loquendi. Et illud ad Div. II. 17. teruncium non attigit quisquam, est forma loquendi, ex antiquis temporibus reliqua, qua significatur, nullam, nec minimam partem quenciam cepisse. v. Gronov. Sest. II. 1.

TESQUA. *Fragm. incert. p. 108. e Festo: loca aspera et difficilia, quem vide.*

TESSERULA. *Or. III. 43. est lapillus in pavimento, unde opus tessellatum, quod idem est cum vermiculato: de quo infra. Salmas. ad Solin. p. 854. add. Casaub. ad Sueton. Caes. 47.*

TESTA. *tegula, imbrex. Dom. 23. neque illa manus copiae Catilinae caementis ac testis tectorum meorum se famem suam expleturas putaverunt.*

TESTAMENTARIUS. *Subjedor testamenti, falsarii genus. Off. III. 17. Sext. 17. *Verr. I. 42. lex testamentaria. v. Ind. Legg. Lxx Cornelia.*

TESTARI. *de factis, pro testatum facere. Sull. 14. nili publicis monumentis testatus essem.*

TESTES. *testiculi, ad Div. IX. 22.*

TESTICULI. *Herenn. III. 21. pro scroto, crumena scortea, e pelle testiculorum arietinorum, quam reus fingitur tenere medio, sc. digito, ad significandam hereditatem, cujus causa veneno hominem occidisse arguitur. Ita recte interpretatus est Politianus Miscell. c. 62. Sic ap. Varr. R. R. III. 17. vesica pro crumena e vesica: quo genere etiam hodie utuntur plebei. v. ibi Gesnerus.*

TESTIFICARI. *testibus adhibitis tabulas et syngraphas facere, testibus confirmare, testatum facere. Quint. 6. testificatur, Quintium non stitisse. Tusc. V. 11. testificaris, quid dixerim. Cluent. 51. voluit testificari, etc. vid. Hotomann. ad Quint. 6. Silvium ad*

ad Cluent. 51. *Passerat. ad Caecin.* 16. * *testes invoco.* ad Div. VIII. 16. Deos hominesque *testificor.*

TESTIFICATIO. *est confectio tabularum, quae testibus adhibitis fit.* Muren. 24. *ubi v. Graev.*

TESTIS. *pro auctore quocunque, s. ad stipulatorem, est Offic.* III. 29. philosophi affirmant, quorum *testem* non mediocrem - nolite quae so. vituperare. Sic dixit et Ovidius *Her.* XVII. 124. *teste Dea.*

TESTUDO. *locus concameratus, fornicatus.* Brut. 22. illum in quadam *testudine* cum servis literatis commentatum fuisse. ad Q. Fr. III. 1. *honestatem testudinis* obtinebit.

TETER. *crudelis.* Tusc. I. 40. in eum fuerat *teterrimus.* ib. II. 7. *tetri cruciatus.* * *foedus.* Nat. D. II. 56. *teter odor.* * *turpis, odio dignus.* ad Qu. Fr. II. 5. ei tres *teterrimae sententiae* defuerunt: i. e. *hominum trium turpissimorum sententiae.*

TETRADRACHMUM. *quatuor denarii; nam drachma respondet denario.* ad Div. XII. 18. *ternis tetradrachmis triticum penes Dolabellam est.* v. Gronov. *Sest.* III. 4. et *Manut.* ad l. c. add. Gronov. et *Duker.* ad Liv. XXXIV. 52.

TETRARCHA. *est nomen, quod tribuebatur iis, quibus nomine regio uti non licebat, etsi erant dignitate et potestate regia, (et quidem proprie tum, cum obtinerent partem regni in quatuor partes divisi,) ut Reges Galatiae, Judaeae, etc.* Att. II. 9. etc.

TETRARCHIA. *est terra, cui tetrarcha imperat.* Deiot. 15. *Deiolarus a Caesare tetrarchiae regno multatus est.*

TEXERE. *aedificare.* Att. IV. 15. *Paullus basilicam texuit* iisdem antiquis columnis. ad Q. Fr. III. 5. *fane texebatur opus* luculenter.

TEXTILIS. Tusc. II. 8. *pestis textilis, est vestis venenata.* Verr. IV. 1. *pictura textilis, est vestis*

fragula acu picta, s. cui imagines diversicolores intextae.

THEATRUM. *frequentia spectatorum et auditorum.* Or. III. 50. *tota theatra* reclamant. Div. I. 28. *Scitum esse factum, referente optimo et clarissimo viro Consule, idque frequentissimo theatro, incredibili clamore et plausu comprobatum. nempe theatrum h. l. est concio populi, quae legem de eadem re latam scivit, adeoque Scitum comprobavit.* Tusc. II. 26. *nullum theatrum* virtuti conscientia majus. * *ocasio, locus ita demonstrandi ingenii, virtutis, ut a plurimis cognosci possit, et omnino, quicquid ita fit, ut in oculis hominum fiat; id in theatro fieri dicitur.* Brut. 2. *theatrum ingenii.* Att. XIII. 20. *theatrum* sane bellum habuisti. Rabir. Post. 15. *majoribus theatris* propositae virtutes. ad Div. XIII. 64. *theatrum* magnum habet ista provincia. ad Div. XII. 29. *familiaritas magno theatro spectata.* Verr. V. 14. *ut me quae turamque meam quasi in aliquo orbis terrae theatro* versari existimarem.

THENSA. *est vehiculum, quo simulacra Deorum in pompa circensium vehuntur, unde thensae apud Suetonium et alios insignia divinitatis.* Verr. I. 59. *via thensarum et pompae.* cf. ib. III. 8. V. 72. Har. R. 10. v. *Scheff. de Re veh.* II. 24.

THEOLOGUS. Nat. D. III. 21. ii, qui *theologi* numerantur. nempe *theologi dicti sunt a Graecis olim mythici et physici, qui de genealogiis Deorum scripserant; primusque hoc nomine appellatus Pherecydes Syrius, is, qui phthiriasi periit. Num et physici de Diis agebant.*

THESIS. Or. 14. *quid sit? cf. Ind. Graec.*

THRECIDICA. Phil. VII. 6. *sunt arma gladiatoribus Thracibus usitata, qui inde Threces appellabantur. threcidica parma qualis*

his fuerit, colligi potest e Plin. XXXIII. 9.

THREX. Provinc. Conf. 4. genus gladiatoris, dictum ab armis thracicis, de quibus statim dictum. v. de hoc genere Lips. Saturnal. II. 9.

TIBICEN. Mur. 12. quid huic tam loquaciter litigioso responderet ille, unde petebatur, non habebat. Transit idem Jctus tibicinis latini modo. etc. sensus est: Jctus componit non modo formulam, qua petitur utatur, sed etiam ei, a quo petitur. Simili sensu eadem formula usus est Quintil. Instit. Or. VII. 1. de eo, qui petitoris et defensoris causam agit, aut saltem pro utraque parte probationes invenit. Unde autem ducta sit haec formula, non convenit inter interpretes. Camerarius, Sylvius, Turnebus, aliique capiunt de tibicine, qui in sacrificiis praecinebat, (neque enim ullum sacrificium sine tibicine, v. Dom. 47. Liv. IX. 30.) eumque putant a sinistris tibiis ad dextras transiisse. Sed recte monuit Graevius, de hoc more nusquam aliquid legi. Immo vero ex monumentis praeiis, in quibus sacrificia exhibentur cum tibicine, cernitur, in sacrificiis tibicinem unam tantum tibiam inflare. Transitus tibicinis a dextris tibiis ad sinistras porro fit, ut a sono graviore ad acutiorem cantus traducatur: dextrarum enim tibiarum gravis, sinistrarum acutus est sonus; ut ostendit Salmaf. ad Vopisc. Carin. c. 19. p. 826. et ad Solin. p. 84. sqq. ubi accurate de tibiis dextris et sinistris, paribus et imparibus egit. Ea mutatione soni in sacrificiis non est opus, ubi maximam partem propterea adhibetur tibicen, ut in aurem sacrificantis canat, ne quid audire possit, quod sacra turbet. vid. Spondalia. Tibiae porro in sacris dicuntur praecentoriae, incentive. Solin. 11. Eae sunt dextrae, ut ad eum locum

ostendit Salmafius, et ad Vopiscum l. c. p. 827. a. Nullae igitur in sacris sinistrae tibiae, nullus a dextris ad sinistras transitus. Ferratius in Epist. in Or. Cicer. p. 432. putat, alludi ad sacrificia in monte Albano, ubi credibile sit, unum eundemque tibicinem in omnibus sacrificiis praecinuuisse, et ab uno ad alterum transiisse. Sed ea mera et levissima conjectura est. Nisi igitur cum Manutio velimus dicere, ignorari, unde haec dicendi ratio ducta sit, probanda erit cum Cel. Gesnero ad Quintil. l. c. (Cel. Burnmannus enim ibid. posuit tantum, quid de ea sentiat, non dixit) valde verosimilis Graevii τοῦ πᾶνυ sententia, qui ductam hanc rationem e scena dicit, in qua tibicen histrionum actionem moderabatur, adeoque, ut Jctus ab petitore ad eum, unde petebatur, sic ab uno histrione ad alterum se convertebat, et unumquemque cantu tibiae juvabat. vid. Liv. VII. 2. et ibi Gronov. Salmaf. II. cc.

TINNIO. solvo pecuniam. Att. XIV. 21. si quid Dolabella tinniat.

TITUBANTER. cum dubitatione, ita, ut intelligatur, aliquem non satis confidere rei, non satis certo rem scire. Coel. 7. posuisti enim, atque id titubanter et strictim.

TITUBARE. ad Div. XII. 10. si quid forte titubatum est, ut in bello. εὐφημία, pro, si calamitas accepta.

TOGA. est Romanorum propria vestis, (v. Togatus) et pacis insigne, ut ait Cicero in Pison. 30. Att. V. 20. puram togam jubeor dare. cf. VII. 8. V. 20. etc. Est eadem, quae virilis dicitur, Phil. II. 18. nam toga virilis erat tota alba, ingenuorum autem puerorum et puellarum limbo purpureo circumdata. v. Praetexta. Verrin. I. 44. eripies igitur pupillae togam praetextam. Toga autem pura

pura pueris dabatur in foro a Praetore, ad quem a parentibus et amicis deducebantur: et tunc dicebantur forum attingere. Sed etiam toga simpliciter dicitur pro virili, et pura, cum opponitur praetextae: pueri togam lumentes, praetextam deponebant. Vatin. 12. toga pulla; est atra, insigne luctus, de qua vid. ut et de toga, ejusque colore in universum, praeter scriptores de Re vestiariar. Lips. Elect. I. 13. Manut. Quaesit. per Epist. III. 1.

TOGATA. *int. fabula, Sext. 55. est, quae agitur ab actoribus togatis, in qua adeo Romanorum hominum facta et mores exprimuntur: ei opponitur Graeca, quae palliata dicitur. Graecis enim ita proprium pallium, ut toga Romanis. vid. Pallium. cf. Rutgerf. Var. Lect. IV. 19.*

TOGATUS. *pro cive Romano; quod civibus Rom. toga propria. Itaque togati opponuntur Graecis. Rosc. Am. 46. ipse vero (libertus Chryfogonus) quoniam modum passim per forum volitet cum caterva togatorum, videtis. Indignum enim, libertum deduci a civibus Romanis, tamquam clientibus. vid. Hotom. ad h. l. qui male huc refert salutatores Martialis; nam salutatores togati dicti demum, cum toga vulgo in usu esse desisset sub Caesaribus, de quo vid. Ferrar. R. vesti. I. 33. Ciceronis autem temporibus toga erat communis omnibus civibus, et omni tempore gestabatur cum in urbe, tum extra urbem. Verr. I. 29. togati creditores Graecorum. Or. I. 24. petam, ne has meas ineptias (praecepta de arte dicendi) efferalis: quamquam moderabor ipse, ne, ut quidam magister atque artifex, sed quasi unus e togatorum numero, atque ex usu forensi homo mediocris etc. nempe magistros rhetorices se profitebantur Graeci: his opponuntur togati. Cave putes togatum poni pro patrono causurum, quod no-*

*minis causidicis sub Imperatoribus interdum tribui videmus, quod, cum non esset amplius vulgo in usu toga, tamen causidici in togis causas agebant. vid. Ferrar. I. c. Verr. II. 62. quos produxero, qui ex Sicilia testes sunt, sive togatum velis, sive Siculum. In quo loco librarii interpretamentum reposuerunt: civem Rom. quod deinde Cujacius sustulit. v. Gruter. ad h. l. *pro Latino, nam Latini quoque toga utebantur, quod aut civitate post bellum Latinum donati, aut certe fucii pop. Rom. essent, et Rom. legibus uterentur. Orat. III. 11. nostri minus student literis, quam Latini. tamen ex istis, quos nostis, urbanis, in quibus minimum est literarum, nemo est, quin literatissimum togatorum omnium, Q. Valerium Soranum, lenitate vocis facile vincat. Etiam Gallia Cisalpina a togae usu Togata dicitur Phil. VIII. 9. *togati etiam opponuntur armatis, et ad pugnam aptis, in quo toga impedimento est. Caecin. 15. advocatio togatorum. *Off. I. 23. qui togati reipublicae praesunt, opponuntur Imperatoribus.*

TOGULA. *Att. I. 18. Pompejus togulam illam silentio tueretur suam. Toga picta, int. acu, est triumphantium et thensas ducentium vestis, quae et Jovis toga dicitur, quia sumebatur e Capitolio, ut et palmata tunica, quae et ipsa Jovis tunica dicitur. Erant enim in templis plurimae Deorum pretiosae vestes, quibus diebus festis ornarentur, ut hodie Mariae in templis Romanensium, sic Deorum statuae. Primus Gordianus propriam habuit togam pictam tunicamque palmatam. vid. Ruben. R. vesti. I. 21.*

TOLLERE. *fusciere. Verr. III. 1. quid oneris tollant. *tollit alicunde dicuntur, qui locum aliquem relinquunt. Quint. 3. tollitur ab atris Liciniis. *ad Q. Fr. II. 10. ut te proficiscens non tollerem. int.*

*int. in rhedam, aut lecticam, comitem itineris sumere. Horat. Serm. II. 6. 42. quem tollere rheda etc. *laudare. ad Div. XI. 20. quod diceret, se, dixisse, laudandum adolescentem, ornandum, tollendum: se non esse commissurum, ut tolli possit. nempe ambigue dictum erat rō tollendum, quod significare poterat, laudandum et interficiendum. vid. Manut. ad h. l. Att. II. 25. tollere alicujus laudes in astra. Or. III. 26. tollere alius dicendo. *Nat. D. III. 33. at Phalaris, at Apollodorus poenas sustulit: h. e. dedit, solvit. *liberos tollere, est agnoscere natos pro suis liberis, et educare: unde deinde dicitur pro, creare liberos. Div. I. 21. puerum, Priamo, qui foret post illa natus, temperaret tollere. *tollere diem. Legg. III. 18. quod alias dicitur eximere dicendo. *negare. N. D. I. 30. verbis reliquisse Deos, re sustulisse. ibid. 31. tollamus omnia, quae aut historia, aut ratio nova afferit. et similiter pluribus locis.*

TOPIARIA. est ars non modo herbis, hedera, aliisque, arcolas hortorum vestiendi et ornandi, sed etiam ex fruticibus et virgulis, ut buxo, myrto, acantho, aliisque, flectendo, tondendo, varia horti ornamenta consciendi. ad Qu. Fr. III. 1. topiariam facere videntur. Hinc dicitur

TOPIARIUS. ibid. topiarium laudavi: quamquam alii h. l. neutro genere dictum de opere topiario putant. v. viros doct. ad Plin. III. 19. Salmaf. ad Spartian. Hadr. c. 10. pag. 89. Christius in Villotico pag. 96. Lauben, bedeckte Gänge. topiariorum non semel mentio in Lapidibus ap. Gruter. p. DCLI. 8. 9. etc.

TOPICE. Top. 2. est ars inveniendi rhetorum, quam, auctore Aristotele, explicavit Cicero in Topice.

TOREUMA. Verr. II. 52. toreumata sane nota ac pretiosa auferuntur. ibid. IV. 18. habere eum per Cic. Clav.

bona toreumata; in his pocula duo quaedam -- Mentoris manu summo artificio facta. Pis. 27. toreuma nullum. Toreuma poculum, auro argentove caelatum esse, multis disputat Salmafius ad Solin. p. 755. sqq. nec fieri torno, ut quidam existimant, sed caelo. tornus τορνεύται, caelum τορνεύται; unde caelatores τορνεύται, tornatores τορνεύται. cf. Bentley. ad Horat. Art. Poët. v. 441. Sed tamen Cicero Verr. II. 52. diserte distinguit toreumata et opera caelata: fuitque Mentor sculptor, non caelator. Vide, an sint sculptilia e ligno, ebore, etc. quae sunt scalpello: quale fuit Virgilianum in Eclogis poculum, Mentoris manu factum. Ovid. Met. X. 248. sculpsit ebur.

TORMENTUM. cruciatus. ad Div. VI. 7. tormentum caecae suspicionis. *Tusc. V. 1. quod et si probatu difficile est, propter tam varia et tam multa tormenta fortunae: sc. quibus exposita est virtus, ut in Ep. ad Div. dicit, omnibus fortunae telis esse expositam vitam nostram. Hinc machinae nomen ponitur, qua tela congiuntur.

TORMINOSI. qui? Tusc. IV. 12.

TORNARE. rotundum facere. Univ. 6. Deus mundum ita tornavit, ut nihil fieri possit rotundius.

TORPEDO. piscis genus. Nat. D. II. 50. torpedines torpore se tutantur: unde sc. et nomen duxerunt.

TORQUERE. convertere. Inv. I. 21. quod uterque torquere ad suae causae commodum debet. Legg. I. 10. opinionum vanitas imbecillitatem animorum torquet et flectit, quocumque coepit. Coel. 6. huc et illuc torquere et flectere suam naturam; de homine omnium obsequi studiis volente, et, prout res et locus postulat, ita mores et vitam insituentem. *excutere, accurate explorare. P. Sull. 28.

*torqueatur vita Sullae. * molestium, negotium creare.* ad Div. VIII. 11. non diu, sed acriter nos tuae supplicationes torserunt.

TORTUOSUS. *nimis acutus et subtilis, spinosus.* Acad. IV. 31. *de pseudomeno:* sed ut omnes istos aculeos, et totum tortuosum genus disputandi relinquamus. Fin. III. 1. nec enim in Torquati sermone implicatum quidquam aut tortuosum fuit; nostraque, ut mihi videtur, dilucida oratio. Stoicorum autem non ignoras, quam sit subtile vel spinosum potius disserendi genus. * *sed quae nimis subtilia sunt, eadem etiam solent esse obscura: hinc tortuosum pro obscuro.* Div. II. 68. cum stertentes aliquos viderint, his obijcere visa quaedam tortuosa et obscura, quae mane ad conjectorem deferant. *cf. Contortus. * item, quia tortuosae conclusiunculae sunt etiam sullaces, tortuosi opponuntur simplicibus, rectis, candidis.* Lael. 18. simplicem praeterea - - eligi par est, - - neque enim fidum potest esse multiplex et tortuosum ingenium.

TORTUS. *subst. spira in serpente.* Div. II. 30. draco immansi tortu. Tusc. II. 9. draco tortu multiplicabili.

TORUS. *pars carnosae in laceratis et pectore.* Tusc. II. 9. tori lacerorum. * *tori sunt etiam in coronis.* Or. 6. *de oratore temperato:* is uno tenore, ut ajunt, in dicendo fluit, nihil asserens praeter facilitatem et aequabilitatem: et addit aliquos, ut in corona, toros, omnemque orationem ornamentis modicis verborum sententiarumque distinguit. *Hi tori sunt, ex sententia Putschii de Coronis II. 12. partes quaedam in circulo coronae collectiores et eminentiores, ejusmodi sunt in tauro tori, aut in homine; quod et Lambino placet ad Plaut. Amphitr. Prolog. 144. Ex ratione loquendi Ciceroniana colligi posse videtur, toros extrinsecus addi coronae,*

ornamenti loco,isque coronam distingui. Sunt autem tori iidem, qui passim ab auctoribus toruli vocantur, h. e. lemnisci, taeniae, vittae, quae, ut in numis cernitur, majoris ornamenti causa coronae addebantur. vid. Lambinus loc. cit. torus enim et torulus est funiculus. vid. Lex. Rustic. Gesneri in Torus. cf. Casaub. ad Sueton. Ner. 25. Cuper. ad Apotheos. Homer. pag. 139. Viros doct. ad Ammian. XXIX. 7.

TOTUS. *totum pro re summa, s. pro eo, quod est caput et summa rei.* Att. V. 20. est totum, quid Kal. Martii futurum sit. ad Qu. Fr. III. 1. totum in eo est, ut etc. * *ad Div. XV. 4. toto iis, qui novari aliquid volebant. ubi vid. Munutius. cum genitivo dixit Liv. XXXV. 3. multitudo tota Antiochi erat. * Att. XIII. 20. quicquamne me putas curare in toto, nisi ut ei ne desim. putem esse in universum.*

TRABALIS. Verr. V. 21. Ut beneficium, quemadmodum dicitur, trabali clavo figeret: h. e. firmissimum efficeret.

TRACTABILIS. *qui tangi potest.* Univerf. 4. corporeum et aspectabile, itemque tractabile onne necesse est esse, quod natum est.

TRACTARE. *proprie est contingere manibus, in manibus habere, ut Parad. V. 2. matellionem Corinthium cupidissime tractans.* Tusc. V. 38. ea, quae gustemus, olfaciamus, tractemus, audiamus. * *administrare, curam alicujus rei sustinere,* ad Div. XIII. 77. bibliothecam meam tractavit. in Caecil. 10. Verr. V. 24. tractare pecuniam publicam, de Quaesore. * *considerare.* Tusc. IV. 24. tracta definitionem fortitudinis. * *gerere se.* Catil. III. 12. ita me in republ. tractabo. *cf. ad Div. XIII. 12. * commovere, impellere animum.* Brut. 50. nientes verbis et sententiis et actione tractantur. Orat. 23. eloquentiae est tractare animos, et omni modo permoveere. * *cf.*

* *est etiam verbum scenicum: nam actores dicuntur personas tractare.* Rosc. Com. 7. *cujus personam praeclare Roscius in scena tractare consuevit.* * *tractari in re aliqua dicuntur, qui in ea saepe multumque versantur.* Arch. 2. et in ejusmodi persona, quae propter otium ac studium, minime in judiciis periculisque tractata est. *Burmamnus ad Ovid. Rem. A. 381. male probat Passeratii interpretationem: e formula illa, cum poetae personam aliquam tractare dicuntur. Nam hoc est inducere agentem, loquentem, quod h. l. non convenit.*

TRACTATIO. Or. 35. *tractatio rerum efficit admirabiliorem orationem. nam ipsae quidem res in perfacili cognitione versantur. nempe tractatio est modus et ratio, qua res ab oratore dicuntur et ornantur.* Or. III. 23. *tractatio (rerum) ex se gignit aliquid, quod etc.*

TRACTATUS, *ûs.* Or. III. 23. *tractatu ipsarum artium delectari. est de iis, qui nihil aliud agunt, de professoribus earum.*

TRACTATUS. *adj. versatus. v. Tractare, extr. *considerando et discendo cognitus.* Or. 33. *orator habeat omnes philosophiae notos et tractatos locos.* cf. Or. III. 14. * *actus, gestus.* Herenn. IV. 24. *vita honeste tractata. *compositus, factus.* Or. 67. *incisum et membratim tractata oratio: nisi scribendum tracta.*

TRACTUS, *ûs.* Or. II. 13. *tractu orationis levi et aequabili perpolvit opus. aliter est tractus verborum.* Or. II. 50. *de pronunciatione tarda.* * *Div. II. 46. plus terrarum situs, quam lunae tractus, ad nascendum valere. Lunae tractum recte vir doctus in Obs. Misc. a Cel. Dorvillio curatis, Vol. III. pag. 17. interpretatur cursum, motum et omnem faciem lunae cum spatio; quod percurrit.* Sic siderum tractus est ap. Manil. J. 532. III. 360. *quod de*

ortu et progressionem eorum intelligit Cortius ad Sallust. Jugurth. p. 634. Nempe si ita Cicero scripsit, ita capiendum: sed in Tactus ostendimus, meliorem nobis videri lectionem, tactus lunae: ubi vid.

TRACTUS. *adj. inceptus, initium habens.* Brut. 6. *ab isto initio tractus sermo.* Nat. D. II. 55. *venae a corde tractae et prospectae in omne corpus ducuntur. *saepe dilatus.* Milon. 9. *comitia tracta. *lenis, sine asperitate.* Or. II. 15. *tractum genus orationis.* Or. 20. *in historia tracta quaedam, et fluens, expeditior, non haec contorta et acris oratio.*

TRADERE. *commendare.* Verr. III. 12. *non a patre isti traditi, ad Div. V. 5. totum hominem tibi trado de manu in manum, ut ajunt. *tradere se alicui etiam dicuntur, qui ab eo in arte aliqua erudiri volunt.* Phil. II. 2. *te in disciplinam meam tradideras.* Brut. 89. *cum Philo Romam venisset, totum ei me tradidi, admirabili quodam ad philosophiam studio concitatus.* Inv. I. 3. *traderent se in studium quietum. *est etiam verbum juris in abalienationibus, ut traditio Top. 5. extr. Hinc eleganter ad Quir. p. R. 6. cum duo Consules emti pactione provinciarum auctores se inimicis reip. tradidissent.*

TRADITIO. *verbum juris, de abalienatione rerum Mancipi, quae fit per nexum.* Top. 5. *extr. abalienatio est ejus rei, quae Mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in jure cessio.*

TRADUCERE. Brut. 53. *traducere a severitate in hilaritatem.* Verr. II. 78. *ab ejus insania. *vestros agnos in aliam partem traducat. *sustinere, exsequi.* Attic. V. 9. *summa abstinence munus hoc extraordinarium traducemus. *traducere equum dicuntur equites, cum in transvectione a Censore, non adempto equo, transeunt.*

Cluent: 48. Africanus cum esset Cenfor, et in equitum censu C. Licinius sacerdos prodisset, - dixit, se scire, illum conceptis verbis pejerasse: si quis contra dicere vellet, usurum eum suo testimonio, - deinde, cum contra nemo diceret, iussit equum traducere. *traduci est etiam in adoptionibus: si quis adoptione fit e patricio plebejus lege curiata. Att. I. 18.

TRADUCTIO. *metonymia*. Or. III. 42. ne illa quidem traductio atque immutatio in verbo etc. pro Afris est funta Africa. *figura in verbis. Herenn. IV. 14. traductio est, quae facit, ut, cum idem verbum crebrius ponatur, non modo non offendant animum, sed etiam concinniorum orationem reddat, etc. *traductio etiam est, eum lege curiata per adoptionem e patricio plebejus, aut e plebejo patricius fit. Sext. 7. traductio ad plebem furibundi hominis. Hinc

TRADUCTOR. Att. II. 9. hic Hierosolymarius traductor ad plebem: sc. qui iuaverat Clodii traditionem ad plebem.

TRAGICUS. *de oratore grandis, sublimi, et animos permovente*. Brut. 55. grandis, et, ut ita dicam, tragicus orator. Or. II. 56. sed haec tragica atque divina.

TRAGOEDIAE. Or. I. 51. nec vero istis tragoediis tuis, quibus uti philosophi maxime solent, perturbor, quod ita dixisti, neminem posse mentes eorum, qui audirent, aut inflammare dicendo, aut inflammatas restringere, nisi qui rerum omnium naturam, mores hominum atque rationes, penitus perspexerit, etc. *ibid.* 53. his tragoediis Galbam liberatum ferebat; quas sc. fecerat in commovendis iudicium animis. *ibid.* II. 51. si tragoedias agamus in nugis, ante dixerat: in parvis rebus adhibere dicendi faces. Tusc. IV. 34. at quas tragoedias effecit? (f. ut Benilejo placet: effudit?) te, Apollo sancte, fer opem, teque omnipotens

Neptune invoco, vosque adeo venti, etc.

TRAHERE. *sumere*. Verr. III. 98. unae decumae lege et conditione trahuntur. *differendo prorogare. Att. X. 7. trahitur bellum. Mil. 9. tracta esse comitia. *Inv. II. 9. ex victu multae trahuntur suspiciones. Herenn. I. 5. in invidiam trahemus. Acad. IV. 26. haec disputationibus huc et illuc trahuntur: h. e. de his in utramque partem disputatur. ad Div. III. 3. molestiam e perniciem reip. traxerit.

TRAJECTIO. *transpositio*. Orat. 69. et utitur ea traiectione verborum (*intell. aperta*), et nihilo tamen aptius explet concluditque sententias. paullo ante dixerat: trajicere verba aperte. *hyperbole. Or. III. 53. tum augendi minuendive causa veritatis superlatio atque trajectio. *Div. I. 1. traiectiones stellarum observitaverunt. Sunt περὶ τῶν. vid. Seneca. N. Q. I. 1.

TRALATITIUS. *aliunde petitus et translatus*. In legibus et edictis in primis, tralatitium dicitur, quod totidem verbis ex alia lege, aliove edicto repetitum est: unde Att. V. 21. Verr. I. 44. tralatitium edictum. Att. III. 23. caput tralatitium. hinc tralatitia usitata, vulgata, nota. ad Div. VIII. 5. nosti enim haec tralatitia: de Galliis constituetur: erit, qui intercedat, etc.

TRANARE. *pro permeare*. N. D. II. 9. de hoc genere igneo, quod tranat omnia.

TRANQUILLITAS. *de mari, in plurali*. Att. VI. 8. ceterisque longis navibus. tranquillitates aucupaturi eramus.

TRANSFERRE. *pro eo, quod vulgo dicunt applicare*. Off. I. 16. quod ab Ennio positum in una re, transferri in multas potest. Fin. I. 3. ad eorum cognitionem divina illa ingenia transferrem, i. e. facerem.

aerem, ut legere et intelligere possent eorum scripta, e. c. latine vertendo.

TRANSIRE. ad Div. IX. 1. facile me, quae impendeant, *transiturum.*

TRANSIGERE. *de scribentibus et dicentibus, cum alicujus rei explicationem aut argumentum absolverunt.* Inv. I. 25. ut prima quaeque pars, ut posita est in partitione, sic ordine *transigatur.* Orat. 40. ut proponat, quid dicturus sit, ut, cum *transegerit* jam aliquid, definiat.

TRANSITARE. Att. V. 21. est *transitans, sed e correctione Manutii.*

TRANSITIO. Nat. D. I. 18. doceat, eam esse vim et naturam Deorum, ut -- imaginibus, similitudine et *transitione* perceptis, cernatur. cf. *ibid.* 37. 39. *hoc est illud, quod est apud Diog. Laërt. L. X. Sect. 139. τοὺς θεοὺς λόγῳ θεωρητοῖς εἶναι, -- οὐς δὲ, κατὰ ὁμοιοῖαν ἐκ τῆς συνειροῦς ἐπιφύσεως τῶν ὁμοίων εἰδύλων ἐπὶ τὸ αὐτό.* v. ap. Ciceronem *ibid.* c. 38: *init.*

TRANSLATIO. Inv. I. 8. actio *translationis* et commutationis indigere videtur. v. *Translativus.* Verr. IV. 42. nomen suum isti ad *translationem criminis* commodaturum: h. e. *passurum, ut crimen suum Verres in ipsum transferre possit.*

TRANSLATIVUS. Invent. I. 8. *translativa constitutio, quid sit?*

TRANSMITTERE. *committere, attribuire.* Manil. 14. quis dubitat, quin hoc tantum bellum Pompejo *transmittendum* sit? * *tribuere.* *ibid.* 1. tempus amicorum temporibus *transmittere.* * *mare transire.* Att. VIII. 5. Lentulum ante *transmissurum.* Fluv. V. 29. maria *transmisit.*

TRANSSCRIBERE. Nat. D. III. 30. *transscribere tabulas publicas:*

describere corrumpendi causa: ut Cluent. 24.

TRAPEZOPHOROS. ad Div. VII. 23. *signum, quod mensam fert.*

TREVIRI. v. *Triumviri.*

TRIBUARIUS. *ad tribus pertinens.* Planc. 15. quod *judiciorum* genus si est *aequum* nulla in re, nisi hac *tribuaria.* *ibid.* 19. haec tantum te in hoc *sodalitiorum tribuario crimine.* Res *tribuaria* et crimen *tribuarium dicitur, quo objecta est Plancio tribuum corruptio.*

TRIBUERE. *distribuere.* Or. 33. ut in eas partes *tribuat* oratio. ad Div. XIII. 70. *tribuere* in vulgus. conf. Invent. I. 5. 55. Tusc. II. 21. * *imponere, mandare.* Or. III. 36. plus attulisti, quam tibi est *tributum* a nobis. * *tribui dicuntur, quae habemus, etiam non accepta.* Legg. I. 3. si mihi ullum *tribueretur* tempus vacuum. * in Pison. 27. *tribuit* se comitem, pro *prae*buit, dedit: sed Lambinus et Gracivus corrigunt *prae*buit.

TRIBUNAL. *est suggestum, in quo ponitur sella magistratus, jus dicentis, aut iudicium, sive in urbe, sive in provincia, exercentis, in castris autem Imperatoris judicantis.* Primo *suggestum* fuisse, non *sellam*, uti nonnulli interpretantur, patet ex eo, quod distinguuntur *tribunal* et *sella.* Verr. II. 38. Praetor *de sella ac tribunali* pronunciat. et sic est *saepissime.* In urbe *lignum* et *mobile* fuisse, patet ex Vatin. 9. feceris ante rostra pontem, *continuat* *tribunalibus*, per quem Consul -- non in carcerem, sed ad supplicium et ad necem duceretur: deinde ex Sueton. Caes. 84. ubi Caesaris corpus in foro combustum dicitur *congestis subsellis ac tribunalibus*, quod etiam in corpore Clodii factum est. Praetores Romae et in provincia in *tribunali* sedisse *jus dicentes* aut *ju-*

judicia exercentes, ex pluribus Ciceronis locis, quos partim protulimus, partim proferemus, patet; de Imperatoribus in castris juvat unum locum asferre ex Liv. XXVIII. 27. ubi Imperator Scipio dicit: *Albium et Atrium sedisse in tribunali P. Scipionis.* Sed hoc erat plerumque e conspectu congesto, ut demonstravit Lipsius ad Tacit. *Annal.* I. 16. vid. tamen imprimis Spanhem. de *Uff. et Pr. N. Disf.* XIII. p. 628. In tribunali autem, quoniam satis amplum erat, una cum Praetore urbano sedebant, quos sibi in consilium advocaverat. *Orat.* I. 37. nobis in tribunali Q. Pompeji Praetoris urbani sedentibus etc. *conf. Sueton. Tib.* 33. in tribunali autem Quaestoris, cum causa ageretur, amici ejus, qui cuperent audire oratores causam agentes. *Brut.* 84. volo hoc oratori contingat, ut, cum auditum sit, eum esse dicturum, locus in subselliis occupetur, compleatur tribunal, gratiosi scribae sint, in dando et cedendo loco. * Ceterum, quod ad figuram attinet tribunalis, ex numis patet, fuisse quadratam. Hanc figuram ergo tribuimus militariibus, forensibus. Sed Vitruvius V. 1. forum semicircularem facit, nempe lapideorum et perpetuorum, quae in basilicis erant; de iis enim ibi sermo, non de omnibus: atque id subiecta a Vitruvio ratio docet. Sed quod de his Vitruvius dicit, male quidam ad universa transtulere.

TRIBUNITIUS. Act. I. Verr. 16. *Lex tribunitia.* v. *Ind. Legg.*

TRIBUNUS. tria genera Tribunorum sunt apud Ciceronem. 1) Tribuni plebis, de quorum institutione, causis, juribus tirones cognoscant ex Liv. II. 33. *conf. Ind. Legg.* in *Leges sacrae*. Sublata est tribunitia potestas postea, re et nomine, ad tempus, cum Decemviri legibus secundis constituti essent. Liv. III. 32. restituta *ibid.* 54. sublata iterum re,

nomine relicto, a Sulla Dictatore. Cic. *Legg.* III. 9. *Caes. Bell. Civ.* I. 5. In quo tamen scrupulum iniecit locus Ciceronis *Verrin.* I. 60. de quo vid. *Ind. Legg.* in *Lege Cornelia tribunitia*: restituta iterum a Cn. Pompejo. Eorum potestas antiquissima et prima fuit intercessio contra decreta Senatus et magistratum; sed ea postea aucta. Post tempora Sullae et Ciceronis aetate, quae huc imprimis pertinet, Senatores Tribuni fuere, in Senatu sedere, ad Senatum referre potuere, (v. ad Div. I. 1.) edicere, ut Senatus conveniret, *ibid.* XI. 6. etc. *conf. Lips. Elect.* II. 13. *Torrent. ad Sueton. Aug.* 10. 2) Tribuni militares. ad Qu. Fr. II. 14. sunt autem Tribuni militum in legionibus, ut Praefecti in turmis, subjecti Legato, ut ipsis Centuriones, v. ad Div. XV. 4. Creati sunt modo a populo, modo ab Imperatoribus. Ab his creatos docet locus ad Qu. Fr. II. 15. M. Curtio *tribunatum* a Caesare petiti, (nam Domitius se derideri putasset, si esset a me rogatus. hoc enim est ejus quotidianum: se ne *Tribunum mil.* quidem facere, etiam in Senatu lusit Appianum collegam, propterea isse ad Caesarem, ut aliquem *tribunatum* auferret,) sed in alterum annum. A populo creatos innuitur Act. 1. Verr. 10. tres hi homines veteres Tribuni militares sunt designati, ex Kal. Jan. non judicabant. De hac re adscribam tironum causa locum *Asconii* ad l. c. *Tribunorum mil.* duo genera sunt: primum eorum, qui *Rufuli* dicuntur, de quibus *Festus* in h. v.; hi in exercitu creari solent: alii sunt *Comitiati*, qui *Romae comitiis* designantur. Sed de hac re vid. e *Livio* aliisque erudite disputantem *Lipsium Milit. Rom.* II. 9. In eo variatum esse, ut mox Tribuni a populo, mox ab Imperatore crearentur, mox universi, mox pro parte, locis plurimis *Livii* patet. v. XXVII. 36. XLII. 31. XLIII. 12. XLIV. 21. 3) Tribuni acriarii. *Planc.*

Planc. 8. *sunt ordinis plebeji: itaque cum lege Aurelia iudicia cum omnibus ordinibus communicata essent, de plebe iudicarunt Tribuni aerarii.* ad Q. Fr. II. 16. 6. Att. I. 16. *Per eos militibus pecunia stipendiorum numerabatur, ut est auctor Festus. In eorum nomine facete ludit Cic. Att. I. c. ubi de iudicio Clodiano: Tribuni non tam aerati, (h. e. divites) quam, ut appellantur, aerarii: h. e. aere corrupti.*

TRIBUS. *sunt partes populi, in quas descriptus est pro loco et regione, quam habitant cives Rom. ex instituto Romuli. v. in primis Sigonius, de tribubus accurate disputantem et Ant. Jur. Civ. R. L. I. 3. * Ciceronis tempore XXXV tribus fuere, quarum nomina v. supra post Indie. Histor. Mutata est aliquantum ratio tribuum, cum Q. Fabius M. fecerit urbanam omnem in quatuor urbanas tribus coniecit. v. Ind. Hist. in Q. Fabius: a quo tempore honestius fuit, in tribu rusticana esse, quam in urbana, et nota censoria, e rusticana in urbanam conijci. Cluent. 43. tribu moveri. A tribubus dicuntur comitia tributa, de quibus v. Comitia. Sed fit tamen non semel apud Ciceronem mentio tribuum in comitiis centuriatis, v. c. Agr. II. 2. me non extrema tribus suffragiorum, sed primi illi vestri concursus -- Consulem declaravere. Id quale sit, tironum causa verbis J. Fr. Gronovii docebimus ex Observ. L. IV. c. 1. p. 5. Multitudine civium in immensum aucta, unaquaque in tribu permulti erant diversarum, imo omnium classium cives, jamque singulae classes in unaquaque tribu plures faciebant centurias tam juniorum, quam seniorum. Hinc Cicero in Or. pro Plancio centuriam vocat unius tribus partem. Ergo comitiis centuriatis ex tribubus XXXV sorte una tribus exercebatur, ex cuius centuriis primae classis, quod*

quaereretur praerogativa, centuria ipsa quoque haec tribus jam praerogativae nomen acquisierat: deinde quot illius sorte ductae etiam praerogativae tribus essent centuriae primae classis, tot rursus fortes conjiciebantur in sitellam, numero, ut videtur, aliquo notatae, quo prima juniorum, vel seniorum secunda, tertia et deinceps centuriae distinguerentur: tum quam centuriam designans fors excidisset, ea erat praerogativa centuria. Hinc factum, ut, quemadmodum ob centuriam praerogativam etiam tribus, in qua continebatur, praerogativae nomine gaudebat, sic etiam tribus nomen daretur illi centuriae, atque adeo promiscue interdum haec duo vocabula centuriae et tribus hac in re comitali usurparentur. Haec ille. Apud Florum etiam extra rem comitalem tribus pro centuria equitum dici, viderunt viri docti I. 1. 5. ubi v. Duker. Ex quo intelligitur, eo tempore centuriam et tribum promiscue dictas. Ceterum illam rationem, centuriae praerogativae forte capiendae, quam Gronovius explicat, apparet, de tribubus rusticanis tantum accipiendum esse, quod in tribubus urbanis eo tempore primae classis centuriae esse non potuerunt: quod vir magnus monere praetermisit, scilicet, ut opinor, quia etiam non monitis in mentem debebat venire.

TRIBUTARIUS. Verr. IV. 66. multum apud illum recentes nuncios multum tabulas non commendaticias, sed tributarias valuisse. Facete tributariae dicuntur literae, quibus pecunia promissa erat, aut quibuscum una pecunia missa.

TRIBUTIM. *per tribus, in tribus.* Att. XIV. 15. Scaurus in populo tributim domi suae satisfecerat. Muren. 32. si gladiatoribus (h. e. in ludis gladiatoriiis) vulgo locus tributim esset datus. cf. 34. Flacc. 7. tributim et centuriatim descriptis ordinibus, classibus, etc.

TRIBUTIO. *distributio.* (v. *Tribuere.*) Nat. D. I. 19. *tributio aequabilis.*

TRIBUTUM. *quomodo a vectigali differat, et tributarii stipendiarii a vectigalibus, v. in Stipendiarius.* Sed omnis pecunia collata a pluribus in medium, quam collectam dicimus, appellatur tributum. Verr. III. 42. Imacharenses tributum facere coegisti, ut Apronio darent HS. XX milia. vulg. ferre. ad Div. III. 7. querebare, quod Legatos tributa exigere vetarem: i. e. collectam facere.

TRICAE. Att. X. 8. domesticae tricae, sunt difficultates rei familiaris.

TRICARI. *tergiversari, moras facere.* Att. XV. 15. Dolabella scripsit, sese de attributione omnia summa fecisse: Vectenum accusat: tricatur scilicet. *ibid.* XIV. 19. Publius tecum tricatus est. i. e. non clare locutus est et quentem aperuit.

TRIENS. *tertia pars hereditatis: est enim proprie tertia pars assis.* Att. VII. 8. Dolabellam video Liviae testamento esse in triente.

TRIERARCHUS. Verr. I. 20. etc. est Praefectus triremis, quem creat civitas, quae navem suo sumtu aedificatam praebet. Alio sensu est apud oratores Graccos, v. c. Demosthenem de Coron. 30. nempe ibi significat eum, qui aut solus suo sumtu triremem aedificat, instruit, ac deinde ei etiam praefect, aut aliquid confert ad triremem aedificandam, unde οὐντελῆς dicitur.

TRIETERIDES. *sunt solennia Bacchi, a numero annorum, post quos celebrantur.* Nat. D. III. 23. trieterides a Dionysio quinto constitutae putantur.

TRINUNDINUM f. trinum nundinum. ternae nundinae, quibus,

cum cives ex agris in urbem confluerent, ut fructus agrorum et alias merces rusticas venderent, lex in comitiis ferenda promulgabatur, ut eam etiam atque etiam considerare cives possent, et candidati magistratum petebant. Ternae autem nundinae cum diebus interjectis conficiunt summam septemdecim dierum, non, ut quidam docti viri existimant, septem et viginti. Numerandorum dierum enim initium fit a nundinis primis, et desinit in tertiis: nundinae autem secundae more latino bis numerantur, ut idem dies sit nonus a primis nundinis, et primus in altera enneade dierum. Clare Varro R. R. II. 1. septem tantum dies binis nundinis interjectos dicit. ad Div. XVI. 12. se praesentem trinum nundinum petiturum. Dom. 16. quod in ceteris legibus trinum nundinum esse oportet, id in adoptione falsum est, esse trium horarum. Scilicet adoptio fit per legem curiatam, adeoque ad eam quoque trino nundino opus est. Phil. V. 8. ubi promulgatio trinum nundinum. Haec consummate in quibusdam edd. distinguuntur; neque id absurdum esse dixerim: sed potest etiam abesse distinctio, ut sit ellipsis praepositionis per, ut in illo ad Div. XVI. 12. et alibi.

TRIPUDIUM. *quid sit, docet Cicero Div. I. 15.* quia, cum pulli pascuntur, necesse est, aliquid ex ore cadere, et terram pavire, terripavium primo, post terripudium dictum est; hoc quidem jam tripudium dicitur: cum igitur ossa cecidit ex ore pulli, tum auspicianti tripudium solistimum nunciant. cf. Div. II. 8. ad Div. VI. 6.

TRISTIS. *severus, justus.* Act. I. Verr. 10. tristis iudex. Coel. 6. tristis, opponitur remisso. Quint. 18. natura tristi ac recondita fuit. Brut. 30. trisie ac severum dicendi genus.

TRISTIUS. Cato 19. adolescentes gravius aegrotant, tristius curant.

rantur: h. e. acerbioribus, molestioribusque remediis.

TRISTITIA. *severitas.* Or. I. 7. *tristitia sermonis.* * *opponitur elegantiae et suavitati in oratione.* Fin. IV. 28. horridiores evadunt, asperiores, duriores, et oratione et moribus. quam illorum *tristitiam* atque asperitatem fugiens Panaetius, nec acerbitatem sententiarum, nec disferendi spinae probavit. * *Offic. I. 12. cum dixisset, hostem, h. e. peregrinum, veteribus dictum esse, qui perduellis appellandus erat, addit: lenitate verbi tristitiam rei mitigante.*

TRITONES piscinarum, Att. II. 9. sunt, quos alibi piscinarios vocat: ita appellat, quod saepe piscinas illas visabant et ibi ludebant vocandis nullis, etc.

TRIUMPHALIS. in Pison. 19. provincia, quae fuerit ex omnibus una maxime triumphalis: h. e. quae maxime materiam belli triumpho digni gerendi habet, et ex qua adeo plerique Proconsules redeunt triumphavere.

TRIUMPHUS. Phil. XIV. 8. *triumphum pugnae* egit.

TRIUMVIR. Or. 46. *Triumviri capitales.* cf. ad Div. VII. 13. sunt Praefecti carcerum, (v. Liv. XXXII. 26. extr.) quibus suppliciorum a damnatis sumendorum cura mandari solet. De iis lege Lipsium ad Tacit. Annal. V. 9: et quos laudat praeterea Cortius ad Sallust. Catil. 55. * ad Div. VII. 13. *Treviri* (Triumviri) auro, argento, aere, int. stando feriundo. Dicti etiam monetales, v. Pompon. Orig. Jur. §. 30. de scriptura: *Treviri, agunt viri docti ad Liv. XL. 29.* * Cluent. 13. ante pedes Q. Manilii, qui tum erat *Triumvir*, constituunt. *intellige de magistratu municipali. Municipiorum enim magistratus a numero appellantur, qui non idem in omnibus municipiis fuit.* * *Treviri epulones sunt* Or. III. 19. de

quorum origine et jure praetextae v. Liv. XXXII. 42.

TRIUMVIRATUS. Brut. 31. de Q. Aelio Tuberonem: qui quidem in triumphatu judicaverit, contra P. Africanum, avunculi sui, testimonium, vacationem Augures, quominus iudicii operam darent, non habere. *Qui fuerit hic triumphatus, non vldi, qui explicaret, praefer Corradum, ad h. l. p. 217. qui Tuberonem non Triumvirum agrarium, sed monetalem aut capitalem putat fuisse. Quod probari non potest. Nam talis Triumvir quomodo tale quid judicare potuisset? Mihi autem non est dubium, quin sermo sit, non de triumphatu Tuberonis, qui nullus fuit, sed de tempore triumphatus agrarii, qui fuit illius temporibus ex lege agraria Sempronius C. Gracchi. Nam cum a Triumviris agrariis M. Fulvio Flacco, C. Graccho et C. Carbone, dum agros dividerent, graves seditiones excitatae essent, ex sententia P. Africanus Senatus iudicia causarum agrariarum a Triumviris, tamquam suspectis, ad Consulem C. Sempronium aliosque iudices transferre voluit. v. Pigh. ad an. 624. In qua re, cum de iudiciis, qui cum Sempronio iudicarent, ageretur, potuit incidere, aut incidit potius illa de vacationibus Augurum quaestio.*

TROCHAEUS. vulgo dicitur pes una longa et altera brevi: sed apud Ciceronem est pes tribus brevibus syllabis, qui et tribrachys dicitur: quem nos autem vulgo trochaicum dicimus, choreus a Cicerone dicitur. Or. 57. contra accidere in spondeo et trochaico, quo alter e longis constaret, alter e brevibus fieret. -- trochaicum, qui est eodem spatio, quo choreus, cordacem appellat, quia contractio et brevis dignitatem non habeat.

TROPAEA. Arch. 7. nostra sunt tropaea. *Intelligenda quaevis victoriarum monumenta, posita in*

uis regionibus, ubi victi hostes. Nam quae proprie dicuntur tropaea, Romanis inusitata fuere. v. dicta ad Sueton. Caes. 11. ubi et alia tropaea Rom. protulimus, quae similiter accipi possunt.

TRULLA. Verr. IV. 27. erat etiam vas vinarium, ex una gemma pergrandi, trulla excavata, manubrio aureo. *ibid.* trulla geminea. *Erat autem hoc vas comparatum ad vinum hauriendum et poculo infundendum, quod vel ipsum manubrium indicat. Ex Horat. Sat. II. 3. 144. festis potare diebus Campana solitus trulla vapamque profectis colligunt, fuisse poculum, quia sc. trulla potari dicitur. Sed hoc non est consequens. Trulla potatur, quia est inter instrumenta et vasa, quibus in conviviis utimur. conf. Cel. Burrus. ad Petron. c. 75. Trulla murrhina est ap. Plin. XXXVII. 2. ubi male Harduinus de vase lavatorio explicat. Contextus docet, vas mensarium atque potorium fuisse.*

TUERI. *intueri, inspicere. Div. I. 14. intuerentur, nec tuendi satietatis capere posset. *tueri templa, etc. dicitur non modo, qui supremam eorum curam habet, et tecta et farta conservat, ut Romae Censores. Legg. III. 3. tuentor Censores urbis templa, vias, aquas, etc. sed etiam redemptores, qui in templis aliquid inflaurandum, faciendum, melius faciendum redemerunt. Verr. I. 50. aedem Castoris P. Junius habuit tuendam. Exsequentibus autem patet, eum columnas quasdam redemisse aedificandas. *Att. XIII. 49. beneficium tueri. i. e. pro eo se gratum probare.*

TUITIO. *defensio, conservatio. Topic. 23. natura habet duas partes, tuitionem sui et ulciscendi jus.*

TUMERE. *aegrotum animo et perturbatum esse. Tusc. III. 9. animus tumens in vitio est. sapientis autem animus semper vacat vitio,*

*nanquam turgescit, nanquam tumet. at iratus animus ejusmodi est, etc. Etiam Livius dixit de irato, XXXIII. 11. ubi v. Gronov. et tumorem de ira et minis Virg. Aen. VIII. 40. ubi v. Burm. et Heinss. ad Claudian. Ep. ad Hadrian. 7. *Att. XIV. 4. tument negotia: h. e. imminet res novae. Cuper. Obs. II. 4. interpretatur: cum maxime agitantur: quod probat Burmann. ad Ovid. Her. VII. 121. Melius Menkenius Obs. I. I. p. 988. aegrotant, pessime se habent. v. Tumor.*

TUMOR. *de animi luctu. Tusc. III. 12. cum tumor animi resedisset. ibid. 31. erat in tumor animus. ibid. IV. 30. recentes quasi tumores animi. *res novae imminentes. Att. XIV. 5. meam stultam verecundiam, qui legari noluerim ante res prolatas, ut desereere viderer hunc tumorem rerum, cui certe si possem mederi, deesse non deberem.*

TUMULTUARI. *trepidare, motu aliquo animi perturbari. Agr. II. 37. qui saepe et sine causa tumultuatur. Off. I. 23. non perturbari rebus asperis, nec tumultuantem de gradu dejici, ut dicitur. Coel. 15. quid tumultuarius? quid insanis? quid clamore exorsa, verbis, parvam rem, magnam facis? cf. Tumultus.*

TUMULTUS. Phil. VIII. 1. postest bellum esse sine tumultu; tumultus esse sine bello non potest. quid est enim aliud tumultus, nisi perturbatio tanta, ut major timor oriatur? unde etiam nomen ductum est tumultus. (*nempe non a timore, sed a tumore, qui est rerum novarum timor. v. Tumor.*) Itaque majores nostri tumultum italicum, quod erat domesticus; Gallicum, quod erat Italiae finitimus; praeterea nullum tumultum nominabant. Gravius autem tumultum esse quam bellum, hinc intelligi licet, quod bello vacationes valent: tumultu non valent. Phil.

Phil. V. 19. vacationem militiae ipsis, liberisque eorum esse place-
re: extra *tumultum* Gallicum Ita-
licumque. Rosc. Am. 6. *tumultus*
proximus, dicitur bellum Civile
Sullanum. In bello autem Italico
Gallicove subito edici solebat tu-
multus, quod erat summi periculi
et, celerrime depellendi indicium,
et hanc habebat vim, ut saga su-
merentur: justitium esset, sine
delectu milites fierent interdum,
et vacationes nullae essent. Sull.

11. meis consiliis, meis labori-
bus, - - sine *tumultu*, sine dilectu,
sine armis, sine exercitu, quinque
hominibus comprehensis atque cou-
fessis, etc. Phil. V. 12. *tumultum*
decerni, justitium edici, saga sumi
dico oportere, dilectum haberi
sine vacationibus in urbe et in Ita-
lia, praeterea Gallia tota. Muren.
10. *linulatae* increpuit suspicio
tumultus, artes illico nostrae (np.)
eloquentia et juris scientia) con-
ticebant. v. Serv. ad Aen. VIII. 1.
cf. Budaeum ad Pandect. p. m. 194.

TUNICATUS. Agr. II. 34. qui
nietus erat tunicatorum illorum:
h. e. de infima plebe hominum,
qui tunica sine toga utebantur;
unde etiam tunicatus popellus ap.
Horatium. Sed de hac re et tuni-
ca in genere necessaria tironibus
tradita sunt in *Lexico Fabri*: et
noti sunt de Re vestiaria scripto-
res. * In exercitationibus campe-
stribus, uti, praeter campestris,
etiam tunica, modestiae signum
in juvenibus. Lael. 5. uteremur
ludo campestri tunicati. ubi v.
Graev.

TURBARE. bellum movere.
Sull. 20. si in Hispania turbatum
esset. * *corrumpere*. Verr. III. 94.
turbare reliquas spes. * *tumultua-
ri*. Fin. I. 10. id ne ferae quidem
faciunt, ut ita ruant atque turbent,
ut, earum motus atque impetus
quo pertineat, non intelligatur.
* *molestiam* alicui mala fide sal-
laciorque agendo creare. Q. Fr.
III. 1. ne quid ille turbet.

TURBO. Sext. 11. illi duo reip.
turbes, de Gabinio et Pisone.

Dom. 53. tu. procella patriae, tur-
bo ac tempestas pacis atque otii.

TURBULENTE. animo pertur-
bato. Tusc. IV. 23. *turbulente* hu-
mana pati.

TURGESCERE. *perturbatum*
esse. Tusc. III. 9. animus sapientis
nunquam *turgescit*, nunquam tu-
met. Ductum videtur e Plauto,
apud quem turgere sic dicitur,
Casin. II. 5. 17.

TURMALIS. Or. II. 65. tur-
males statuae. Ita facite Africa-
nus major Corinthiis, statuas
pollicentibus, dicebat equesires
statuas, quod eam ponere vole-
bant, ubi jam multae aliorum
Imperatorum essent.

TURPIFICATUS. Offic. III. 29.
turpificati animi foeditas.

TURPIS. *insuavis*. Or. 47. quid,
si etiam *absugit*, (np. pro aufugit)
turpe visum est.

TUTELA. Flacc. 34. *tutela* le-
gitima. Rosc. Am. 6. Or. I. 36. tu-
telae iudicium; quo quis accusa-
tur, quasi tutoris officium male
praesiterit, et pupillum fraudu-
rit: etiam alibi tutela dicitur, ut
majestas pro crimine violatae tu-
telae, v. c. Off. III. 15.

TYPUS. *effigies*, ut *clypeus*.
Att. I. 10. praeterea *typos* tibi
mando, quos in tectorio atrio pos-
sem includere.

TYROTARICHUS. ad Div. IX.
16. Att. IV. 8. etc. *genus cibi e*
caseo et fassamentis, ut *notatio*
verbi docet: sed *accedebant etiam*
aliae res, ut *Apicius docet*, apud
quem est ratio patellae tyrotari-
chae conficiendae, de Art. coquin.
IV. 2. quae apud Ciceronem pa-
tina tyrotarichi dicitur.

U. V.

VACARE. Tusc. II. 26. ampli-
tudiinem animi - - omnium rerum
pulcherrimam, coque pulchriorem,
li vacet populo: h. e. ut post di-
cit,

cit, si sine populo teste recte facit, non hoc agit, ut populo placeat.

VACATIO. *eius est, qui a quacumque re molesta aut laboriosa liber est: res, a qua quis liber est, adjicitur interdum nominatim, interdum onuititur.* Phil. V. 19. *vacatio militiae.* Font. 4. *pretium ob vacationem datum, np. a munere viae publicae munientae.* ad Div. IX. 6. *quae studia magnorum hominum sententia, vacationem habent publici muneris: h. e. potestatem faciunt a republ. gerendu abstinendi. Sed non solum genitivus rei, a qua quis liber est, adjicitur, verum etiam causae, propter quas liberatur.* Coel. 12. *severitati tuae, ut oportet, respondere non audeo. erat enim meum, deprecari vacationem adolescentiae, veniamque petere.* v. Not. Sull. 26. *vacatio rerum gestarum. i. e. ob res gestas data.* Legg. I. 3. *ego vero aetatis potius vacationi confidebam.*

VACILLARE. ad Div. XVI. 15. *epistola vacillantibus literulis: quales nemp sunt eorum, qui, propter infirmitatem aliquam e morbo aut senectute ortam, tremebunda manu scribunt.* Catil. II. 10. *qui partim inertia, partim male gerendo negotio, partim etiam sumptibus, in vetere aere alieno vacillant, h. e. expedire se ex eo, et consistere non possunt.*

VACUITAS. *de tempore, quo munus aliquod, magistratum, nemo obtinet.* ad Div. XI. 10. *quantum perturbationem rerum urbanarum asserat obitus Consulis, quantum cupiditatem hominibus injiciat vacuitas.* Gronov. ad Tacit. A. II. 46. *interpretatur: orba republ. Ap. Tacitum I. c. vacuae legiones sunt, quae ducem non habent.* v. Gronov. Graevius e vestigiis Codd. MSS. legendum judicat: *vacivitas. quem vid. ad h. l.*

VACUUS. *otiosus.* Brut. 5. *cum te sciremus esse vacuum.* * Catil. I.

6. *cum morte superioris uxoris novis nuptiis domum vacuum fecisses. Haec forma loquendi significat, de medio sublatum quemcumque, quo superstite nuptiae fieri nullae possunt. Sic Sallust. Catil. 15. Aurelia Orestilla pro certo creditur, necato filio, vacuum domum secessit nuptiis fecisse. ubi vid. Curtius. Sed et is, qui mortuus est, dicitur vacuum domum facere, ap. Liv. I. 46. Aruns Tarquinius et Tullia minor prope continuatis funeribus, cum domos vacuas novo matrimonio secissent: i. e. mortui essent, neque amplius obstarent fratri sororique, quo minus se jungerent matrimonio. vide lumen ad h. l. Jac. Gronov.*

VADARI. *est, jubere aliquem, datis sponsoribus polliceri, se ad diem certam ad agendum de re aliqua certum ad locum venturum; etque petitoris: unde autem petitur, vadimonium promittit.* Quint. 6. *se jam neque vadari amplius, neque vadimonium promittere.* Verr. III. 15. *cum Apronius ex Leontino usque Lilybaeum aliquem vadaretur ex miseris aratoribus. cf. Quint. 19. cf. Salmast. Mod. usur. c. 16.*

VADIMONIUM. *est 1) praesentia aut ab eo, quem quis est vadatus, datis vadibus, s. sponsoribus, promissa, aut a sponsoribus, qui ei, qui vadatur, praesentiam alterius sua fide et periculo suo promittunt. Hinc formulae: Quint. 6. vadimonium promittere, ibid. 7. vadimonium sistere, etc. 2) ipsa postulatio et promissio praesentiae. ibid. 6. hominem in praesentia non vadatur: ita sine vadimonio disceditur. ibid. 5. res esse in vadimonium coepit: h. e. sibi invicem praesentiam certo die promiserant. ibid. 18. quae fuit, quo die vadimonium istud factum esse diceret. ad Q. Fr. II. 14. nemo fuit in tanta multitudine, qui vadimonium concipere posset. h. e. Jclus, qui formulam posset scribere, qua vadimonium postulare.*

laretur et promitteretur. 3) *ipsa dies, qua praesentia postulata et promissa est: der Termin.* Cato 7. meminere *vadimonia* constituta. Quint. 5. cum *vadimonia* dilata essent. conf. ad Div. II. 8. Quint. 16. ad *vadimonium* venire. *ibid.* deserere *vadimonium*. obire *vadimonium*. De *vadimonio* longa est disputatio ap. Salmas. *Mod. usur.* c. 16. (in qua tamen non omnia vera, tamquam, quod p. 696. dicit, *vadimonium* promittere fuisse tantum sponsoium, cum de reo sit diserte apud Cicer. Quint. 6. se jam non *vadari* amplius, neque *vadimonium* promittere.) cf. Budaeum ad *Rand.* p. m. 40. sqq.

VAFER. peritus, acutus, honesto sensu: Nat. D. I. 15. somniorum *vaserrimus* interpret. Sic Ovid. *Her. XX.* 30. juris *vaser*: estque proprium *Victorum*. vid. *Horat. Sat. I.* 3. 130. et ibi *Acro.*

VAGARI. Offic. II. 2. de *Academicis*: non enim sumus ii, quorum animus *vegetur* errore: h. e. nesciat, quid statuat, quid deterinat. *Or. I. 48. ne oratio *vagari* cogatur, de *λογωμανεύει* dicitur, nulla *proposita* rei, de qua agitur, definitione, s. de iis, qui nesciunt via et ratione, initio a definitionibus facto, disputare. *Or. III. 44. *vagari* verba, et 49. *vagari* oratio dicitur, cum verba non sunt ita juncta, neque ipsae sententiae periodis comprehensae, ut numerus existat. *Tusc. III. 6. deinde *vagabimur* nostro instituto: h. e. latius et copiosius *disseremus de re*. *Marcell. 9. *vagabitur* nomen tuum longe atque late, certam quidem sedem non habebit.

VAGINA. Cato 15. viriditas herbescens culmo erecta geniculato, *vaginis* jam quasi pubescens includitur.

VAGUS. Brut. 31. *vagum* dicendi genus. h. e. *copiosum*. conf. *Vagari*. *Or. II. 16. *vaga* quaestio

est, quae in genere versatur, non certis personis et temporibus adstricta. **incerfus.* Nat. D. II. 1. et de Diis habere non errantem et *vagam*, ut *Academici*, sed, ut nostri, stabilem certamque sententiam. *de oratione non composita, nec numerosa. Orat. 23. solutum quiddam sit, nec *vagum* tamen, ut ingredi libere, non ut licenter errare videatur.

VALDE. Att. XI. 15. neque *valde* opinio est. Sed lectio est suspecta. v. Not.

VALLUM l. *VALLUS.* munitum circa castra, quod sit palis, qui et valli dicuntur: unde elegantes dicendi rationes. N. D. II. 57. munitae sunt palpebrae tamquam *vallo* pilorum. Ceterum quod *Victorius Var. Lect. XXII.* 16. ex hoc loco corrigit *Xenophontem Mem. Socr. I.* 4. 6. id improbavimus ad eum locum. Cato 15. fundit frugem spici, ordine structum, et contra avium minorum morsus munitur *vallo* aristarum. *Utrum hi ablativi sint a vallum, an vallus, disputat, et pro ultimo stat Gronov. Obs. III.* 18. quem sequitur, et bis *vallus* pro *vallum* recipit ap. Ovidium *Heinsius A. I.* 14. 15. *Met. VIII.* 286. Mihi utrumque rectum videtur. Nam, quod Gronovius ipse negare non audet, *vallum* est a palis dictum, qui et valli sunt: deinde *vallum* pro pluribus palis dicitur *Floro II.* 18. ferre plenius *vallum* jubebantur, qui arma nescirent: ad quem locum *Dukerus* mihi videtur errare, qui hoc *vallum* dicit insolentius dici pro hic *vallus*. Est enim apud *Liv. VIII.* 38. ad quem locum vid. etiam *Drakenb.* Ceterum valli Romani brevem et accuratam descriptionem legant *tyrones* ap. *Liv. XXXIII.* 5. *Att. XVI. 11. sine *vallo* *Luciliano.* i. e. sine exceptione: ut bene *Corradus.* *Lucilius dicebat, se nolle ab omnibus legi.* *Perfium* non curo legere, *D. Laelium* volo. Igitur dicit, *sc*

se ita scripturum, ut omnes sine exceptione legere possint, etiam Sica et Septimia. Cetera in ed. Gruteri sequacibus editur fillo, non vallo.

VANITAS. *dicitur de omnibus iis rebus, quae habent speciem inanem, a veritate alienam, ut, de mendacio.* Off. I. 42. nihil proficiunt, nisi admodum mentiantur, nec vero est turpius quicquam *vanitate*. -- mercatura -- multis *sine vanitate* impertiens. Off. III. 14. quod si vituperandi sunt ii, qui reticuerunt; quid de iis existimandum est, qui orationis *vanitatem* adhibuerunt? *de assentatione:* Lael. 25. multi autem Gnathonum similes, cum sint loco, fortuna, fama superiores: horum est assentatio molesta, cum ad *vanitatem* accessit auctoritas. *de errore:* Tusc. III. 1. ita variis imbuimur erroribus, ut *vanitati* veritas, et opinio-ni confirmatae natura ipsa cedat.

VANUS. *mendax.* Quint. 6. si *veritate* amicitia, fide societas, pietate propinquitas, colitur; necesse est, qui amicum, socium, affinem, fama ac fortunis spoliare conatus est, *vanum* se et perfidiosum et impium fateatur.

VAPORARIUM. *est hypocausum, s. fornax, in qua ignis aquae calefaciendae in balneis succenditur,* ad Q. Fr. III. 1. *vaporarium*, ex quo ignis erumpit. *vid. Philander ad Vitruv. V. 10. Sed Scaliger ad Catull. Ep. 6. verba:* ex quo ignis erumpit, *pro glossmate habet, et totum locum aliter constituit.*

VARIARE. *ornare, distinguere.* Or. II. 9. oratoris est, formare orationem, eamque *variare* et distinguere, quasi quibusdam verborum sententiarumque insignibus. *ibid.* III. 26. *variare* orationem sententias. *ad Q. Fr. I. 1. severitas *variatur* gratia: h. e. *gratia facit, ut in decernendo Praetor aequabilitatem deferat.* v. *Varius, Varietas.* *Milon. 3. *variatis* homi-

num sententiis, *pro variantibus: homines enim sententias et suffragia dicuntur variare, cum non in eandem sunt partem.* Sic Liv. XXXV. 31. sub hanc vocem fremitus multitudinis *variantis* fuit, partim assensum, partim indignationem. *ad quem locum v. Gronov. ibid. I. 43. equites vocabantur primi, octoginta inde primae classis centuriae. ibi si variaret, quod raro incidebat, ut secundae classis vocarentur, int. suffragiis, ut XXII. 60. ibi cum sententiis variaretur. Dicuntur etiam sententiae variari aliqua re, aut res variare sententias, ut ap. Liv. II. 57. cum timor atque ira invicem sententias variassent. Sed sententiae variatae pro variae dici, inusitatum est, ubi nulla sit rei mentio, quae eas varias effecerit.*

VARICES. *sunt venae intumescentes in cruribus, sed interdum tamen etiam in ventre; de quarum curatione v. Celsum VII. 31. Tusc. II. 15. varices* secare.

VARIE. *copiose, ornate.* Or. I. 13. *varie dicere.* *in foro opponitur τῶ aequabiliter. Verr. IV. 65. *varie* decernere. **variis de causis.* Coel. 2. *varie* objectus est pater.

VARIETAS. Fin. II. 3. *varietas* proprie quidem in disparibus coloribus dicitur, sed transfertur in multa disparia. **copia in dicendo.* Or. I. 12. qui discernes eorum, quos nominavi, ubertatem in dicendo et copiam, ab eorum exilitate, qui hac *dicendi varietate* et elegantia non utuntur. *Sed inprimis est tenendus is verbi sensus, qui est Orat. 30. eaque hanc ipsam habent, quam probo, varietatem. Nam varietas ea, quam Cicero probabat, et quam in oratore commendat, est apta omnium trium dicendi generum inter se permissio, cum in eadem oratione, ut saepe fit apud Ciceronem, passim tenuius tenuiter, mediocriter temperate, et sublimia magni-*

magnifice dicere. *Orat. I. 2. ac ne forte cum aliis studiis, quae reconditis in artibus, atque in quadam *varietate literarum* versentur, etc. *ibid.* §. in philosophia difficile est, enumerare, quot viri, quanta scientia, quantaque in suis studiis *varietate* et copia fuerint: *ibid.* III. 21. nam neque sine forensibus nervis satis vehemens et gravis, nec sine *varietate doctrinae* satis politus et sapiens orator esse potest. Nempe copia literarum *varietas* dicitur, quia e variis artibus liberalibus oritur. Crassus oratorem negabat esse perfectum posse, nisi qui omnibus artibus et literis eruditus sit. *inconstantia, infidelitas. ad Div. X. 18. non ullam rem aliam extimecens, quam eandem *varietatem* atque infidelitatem exercitus. *Verr. III. §. *varietas* decretorum: cum in iisdem causis non idem decernitur. *Sext. 84. sine ulla *varietate* discussio est, cum in eandem omnes omnino sententiam discedunt. cf. Catil. III. 6. *Dom. 5. frumentum in alias terras, credo, propter *varietatem* venditorum miserant. Graevius negat, quid sit *varietas* venditorum, intelligi posse. Itaque acute suspicatur: propter avaritiam venditorum, nempe, ut pluris venderent frumentum, quae fere causa est, quare aliorum rustici frumentum velant. Mihi videbatur aliquando, *varietas* venditorum esse *diversitas pretii*, quam frumento statuunt venditores, cum alii maioris, alii minoris vendere volunt, eamque ob causam, h. e. propterea, quod incertum apud se est pretium, aliorum mittunt rustici frumentum, ubi certum pretium fore sperant. Est proverbium apud Latinos de oleariis in velabro, qui inter se ex composito consentire in pretio olei solebant, neque alius alio maioris aut minoris vendere. **varietas rerum* dicitur de rebus adversis. ad Div. XV. 7. in omni rerum incurum *varietate* amantissimum mei cognovi.

Sed Dom. 36. cum a tot rerum tanta *varietate* divellerer, est pro: a tot ac tantis tanque variis rebus. *ad Div. VI. 2. in *varietate* adhuc est versata causa tua.

VARIUS. Fin. II. §. quid proprie significet? cf. *Varietas*. Verr. V. 19. an hoc probabis, in aequa causa populorum sine pretio *varium* jus et disparem conditionem fuisse. Agr. II. 29. fructibus *varius* ager: cui opponitur certa fides segetis, apud floratum. Varietas agrorum oritur ex *varietate* tempestatum, quae contra in nonnullis regionibus certa sunt ita ac stabiles, ut raro aliter accidunt.

VAS. dis. obsequi, qui cavet populo in causa capitis, quae nempe vel maxime ad populum et rempubl. spectat, unde causa publica dicitur. conf. Gronov. Obs. II. §. ad Brut. 18. me pro adolescentulo vadem accepit respublica. Tusc. V. 22. quorum cum aliorum vadeni mortis accepisset: alter ut vadem suum liberaret, praeflo fuisse ad horam morti destinatum. De quaestione: an vades sint etiam rerum privatarum? lege in primis Salmas. Mod. usur. cap. 16. p. 698. sqq. p. 731. sqq. qui ita esse multis disputat. Negat autem et impugnatur hanc Salmasii disputationem Gronov. Obs. III. 13. (unde translata sunt, quae ibi disputantur in hanc rem, in Notas ad Liv. III. 13.) putatque, ex veterum accurate loquentium consuetudine, vades semper dictos in causis capitis. Mihi, si iudicium meum licet interponere, ita videtur: Vas et praes antiquissimis temporibus de causis privatis dicebantur: quod loci Varro nis, alique, a Salmasio allati, plane conficiunt. Postea autem, eum etiam in causis publicis, nempe in causis capitis, vades, Liv. l. c. et in causis pecuniae publicae praedes adhiberi coepit essent, qui populo caverent, sensim mutata est dicendi ratio, et va-

vades praedaeque de publicis causis ab accurate loquentibus dicti, praeterquam, quod in lite vindictiarum praedes manserunt: itaque apud Ciceronem, Livium, aliosque similes reperimus. Neque tamen propterea ita antiqua significatio oblitterata fuit, ut non interdum ea homines in scribendo uterentur. Itaque etiam Horatius Serm. I. 1. in causa privata vades commemorat. ad Q. Fr. I. 1. sit annulus tuus tanquam vas aliquod, ubi vas sit ut Graecum οὐνός, supellex, instrumentum: sed Longus de annulis c. 4. e Ms. Bibl. Ambros. corrigi volebat vas aliquis.

VASARIUM. Pis. 85. pecunia, quae ex aerario magistratibus in provincias euntibus dabatur, ad comparanda vasa, quibus opus haberent. Vasa autem hic sumuntur latius, pro eo, quod Galli dicunt meubles; sed in itinere in provinciam, in militia, vasa dicuntur, in urbe supellex. v. Salmas. Mod. usur. c. 3. p. 84. et ad Jus Att. p. 455. De vasario conf. Cic. Verr. IV. 5. et ibi Intt.

VASCULARII. Verr. IV. 24. sunt artifices, qui ex auro argenteo vasa faciunt, sed sine crustis et emblematis, qui apud nos Goldschmide vocantur. vid. Salmas. ad Solin. p. 736. Eorum saepe mentio est in Lapidibus. Exempla Indices Gruteriani, Reinesiani, alique suppeditabunt.

VASTARE. inane facere. Sext. 24. lex erat lata, vastato et relicto foro: expulsi erant enim vi operarum Clodianarum honesti cives, ne legem impedirent. * Vastari etiam dicuntur, quae horrida sunt incultu. Nat. D. II. 39. non patiuntur terram stirpium asperitate vastari: verwildern. Nominus in hoc loco legit vastescere: quod probat Lambinus temere.

VASTE. Orat. III. 12. ex quo sic locutum esse ejus patrem iudico, non vase, - sed preffe. Vaste

est nimis diducta ore, rustico more, aspere. cf. Preffe.

VASTITAS. Pis. 33. efficere vastitatem, dicitur morbus, ex quo multi moriuntur.

VASTUS. asper, durus. Orat. 45. quomodo enim vester axilla ala factus est, nisi fuga literae vastioris. ib. I. 25. ita vultu motuque corporis vasti atque agrestes. v. Alb. Rubenius ad Liv. XXIV. 43.

VATICINARI. delirare, insanire. ad Div. II. 16. sed ego fortasse vaticinor, et haec omnia meliores habebunt exitus. Sext. 10. qui haec dicerent, vaticinari atque insanire dicebant.

UBI. pro a quo. Flacc. 20. ubi nihil possent discere. Or. II. 14. ubi sunt, qui Antonium Graece negant scire, i. e. errant, qui negant: eleganter.

VECTIGAL. proprie est pecunia; quae pro vectura solvenda est: sed deinde in genere dictum est pro omni redditu publico e decumis, scriptura et portorio; de quibus suis locis dictum est. De vectigalibus populi Rom. extat doctus cel. P. Burmanni liber, de hoc argumento consulendus. Attic. V. 21. vectigal praetorium, est pecunia, quam provinciarum civitates dare Praetori solent, et a Praetoribus, salva lege de repetundis, accipi potest. Quo nomine autem acceperint Praetores eam pecuniam, de eo sic statuunt viri docti, ut dicant, provinciales hanc pecuniam Praetori dedisse, ut milites in hiberna recipere cogerentur. v. Intt. ad h. I. et Burm. l. c. c. 12. p. 212. qui hoc onus, postea Epidemeticum dictum, e Codice Justiniani docet. Locus, ad quem respicit, est L. XII. tit. 40. ubi videndus est Cujacius, qui haec Epidemetica Nov. 129. 134. et ultima tit. c. lege abrogata docet. Ego autem locis veterum auctorum inductus arbi-

arbitror, non solum hiberna, sed etiam alias res pecunia redemptas esse, et gratiae causa plus datum pecuniae, quam necesse esset. Nempe provinciales, inprimis remotiores, ut vecturae molestia liberarentur, redimebant frumentum in cellam, quod inde aestimatum dicebatur. v. Verr. III. 81. sq. conf. in Pison. 35. In Cod. Theod. aerariae annonae: v. Gloss. Nomic. Gothofr. Deinde provinciales, ut auctor est Cicero ad Att. V. 16. debebunt dare foenum, ligna et similia ad necessitatem. Pro his, credo, etiam a nonnullis, remotioribus in primis civitatibus pecunia dabatur. Fuerunt forte etiam tum alia ejus generis: nam postea fuisse, e Codic. Theodos. L. VII. non uno titulo et Cod. Justin. L. XII. tit. 37. sqq. intelligitur. Opum fuerit, intelligere sumus, quos in cultum Praetorum factos ait Liv. XXXII. 27. de M. Catone, Sardiniae Praetore: sumus, quos in cultum Praetorum facere socii soliti erant, circumcisi aut sublati. * Huic vectigali simile fuit vectigal aediliciorum ad Q. Fr. I. 1. 9. quod jam breviter desinitum est supra in Aediliciis. Sed usi sumus vocabulo pecuniae: auctoribus viris doctissimis, Manutio ad l. c. Bulengero, Turnebo, aliis: quod negat Cel. Burmannus l. c. rectum esse, neque hos recte veterum aedilium mores considerasse, qui primo (Verr. IV. 3.) commodato acceperint ornamenta ludorum a provincialibus, deinde donare res, et bestias venari ad spectacula coegerint. Loci Ciceronis ad Div. II. 11. VIII. 9. Att. V. ult. VI. 1. quos affert in hanc rem, omnes sunt de bestiis, pantheris; sed eas non imperabat provinciae civitatibus Coelius Aedilis, sed Ciceronem rogabat, ut sibi mitteret, quod putabat civitates facile venaturas, si intellexissent Ciceroni gratum se facturas. Neque tamen hoc factum postea negem; quamquam saepe, in primis Cic. Clav.

in Symmachi Epistolis, legerim, bestias magistratibus, hominibus privatis, a civitatibus esse aut sponte, amoris et gratiae causa, aut rogatu datas, nihil de imperatis. Quare vero de pecunia dubitetur a Burmanno, non video. Audiamus ipsum Ciceronem; res erit confecta. Quantum vero est illud beneficium tuum, quod iniquo et gravi vectigali aediliciorum, magnis nostris simultatibus, Asiam liberasti? enimvero, si unus homo nobilis queritur palam, te, quod edixeris, ne ad ludos pecuniae decernerentur (intell. a civitatibus) IIS. CC sibi eripuisse, quanta tandem pecunia penderetur, hominum nomine, quicumque Romae ludos facerent, quod erat jam institutum, erogaretur? Perantiquam autem consuetudinem fuisse, ut ProC. et ProPraetores a provincialibus exigerent pecuniam ad ludos, frustra que saepe SCtis coërcitam, patet e Livio XL. 44. * Hinc etiam de rebus privatorum hominum dicitur, ut in illo: Parad. 6. magnum vectigal parsimonia. ibid. ex meo tenui vectigali. cf. ad Att. XII. 20. etc.

VECTIGALIS. e vectigalibus redacta. Verr. I. 35. vectigalis pecunia populi Rom. * vectigales populi quomodo a stipendiariis s. tributariis differant, dictum est in Stipendiarius.

VEHEMENS. severus. Sull. 1. praecipitante republ. vehementem me fuisse atque sortem; conservatam ac misericordem faterentur. Verr. II. 61. fuit in decumis (sc. exigendis) vehementior.

VEHERE. passive, de vectore. Brut. 97. adolescentiam, per medias laudes quasi quadrigis vehementem. Laudatus est jam in Lexico Fubri hic locus, sed male Orat. pro Brut. positus est, allatus etiam Gron. ad Liv. II. 19. sic etiam, ut recte Gronovius monet, vectores pro epibatis, h. e. iis, qui vehuntur, cum sint proprie, qui

vehunt, vid. v. e. Cic. Sext. 64. sic etiam praeterveniens pro praetervectus est ap. Sueton. Carf. 39.

VEHICULUM. Pis. 25. neglectis vehiculis triumphalibus. Gracchiana ferculis: id probabat Abramius. Vehiculis autem, praeter novitias edd. quasdam, omnes veteres cum MSS. habent, probante P. Victorio, Grutero, etc. Ratio mulandi fuit, quod ferculorum frequentior in hac re mentio. Ferculorum autem nomine Abramius contineri dicit vehicula cum spoliis; quod est falsum. In pompis, cum triumphalibus, tum circensibus, debent discerni vehiculum, ferculum, et tertio spolia aut simulacra, quae vehuntur. Itaque distingui reperies theniam et ferculum. Est autem in pompa circensi thensa, quod in triumpho vehiculum Sueton. Carf. 76. thensam et ferculum circensi pompa. Ferculum sufficiebat, aut thensa, ut saepe unum ponitur, sed plenius et accuratius dicere volebat. sic in triumpho vehiculum et ferculum promiscue dici potest. Vehiculum et thensa est currus, ferculum est machina imposita, seu pulpitum, in quo simulacra aut spolia reponuntur. Ita Festus et Acon. v. Torrent. ad l. c. Schesfer de Re vehie. II. 24.

VEL. exempli causa, ut unum hoc asseram. ad Div. II. 13. vel quas proxime acceperam. ibid. IV. 27. amoris tui, quoquo me verto vestigia. Vel proxime de Tigellio. *partim. ad Div. XV. 1. quae ad me delata sunt, ad vos scribenda putavi: vel quod tanta res erat, vel quod etc.

VELABRUM. planities inter Capitolium, Palatinum, et Aventinum. ad Brut. 15. Larentiae ad aram in velabro sacrificium Pontifices facere solent. De velabro v. Donat. Rom. V. et R. II. 15. 27.

VELATUS. Dom. 47. Nat. D. II. 3. capite velato. In primo loco est de dedicante, in altero de

Decio, se devovente. Itaque non eodem modo accipiendum illud velare. Num dedicantis velamen idem est, quod sacrificantis, quod quale sit, e Monumentis antiquis apparet, nempe ejusmodi, quod caput, praeter os, totum operit; unde annictus appellatur Virgil. Aeneid. III. 405. v. hoc velaminis genus in Monumentis et Numis ap. Guther. Jur. Pont. II. 14. III. 6. IV. 6. Hujus velationis causam Servius facit hanc ad l. c. Plutarch. Quaesit. Rom. T. II. p. 266. ne inter sacrificandum verbum male ominatum, temere emissum, ad aures sacrificantis accideret, et sacra turbaret. In devotione autem velamen (Liv. VIII. 9.) idem est, quod supplicium, hostiarum, nempe, ut est apud Livium I. 32. filum lanuae, villa, insula. cf. Sueton. Calig. 6.

VELIFICARI. proprie est vela facere ita, ut vento inflari possint, vela ad ventum excipienda convertere, hinc mutare velificationem ad Div. I. 9. proprie est, vela alio convertere, quia ventus mutatus est. Sed quoniam ventus et aura dicuntur metaphorice, (v. Aura) velificari etiam sic dicitur; nempe, ut sit, facere aliquid, quod ad honores, quos cupias, consequendos proficit. Agr. I. 9. quod si quis vestrum spe ducitur, se posse turbulenta ratione honori velificari suo. Hinc est pro gratificari. ad Div. VIII. 10. diligenter et caute perscribas, ne aut velificatus alicui dicaris, etc.

VELITARI. est pugnare velutum more, de quibus mox: hinc, quia velites levioribus armis pugnant, de leviori dicitur concertatione. Quint. 22. haec est iniqua certatio, non illa, qua tu contra Alphenum velitabar. Nempe Alphenus, qui se procuratorem Quintii professus erat, tantum impediens auctionem bonorum Quintii, a Naevio proscriptam, iudicium accipere voluerat, etc. haec pugna erat levior, non pertinens.

tinebat ad caput. sed Naevius deinde Quintii caput petebat, cum ejus bona sibi ex edicto posseu diceret.

VELITES. quod genus militum sit, notum est; nempe quod ante justam aciem telis, hastis pugnat, leviter armatum. De iis, eorum origine, abrogatione, etc. v. Lippium de Milit. R. III. 1. Salmas. R. mil. 16. Eleganter in hac voce ludit Cicero ad Div. IX. 20. me autem a te ut scurram velitem malis oneratum esse, non moleste tuli. Est autem lusus in his verbis multiplex, quem interpretes non plene affecti videntur. Gronovius vidit primo, ludi in voce malis, quae et poma significat, quae Cicero donarat Pactus, et maledicta, convicia. Manutius porro monuit, respici ad morem militarem, quo velites in itinere portabant fureinas militum. hinc verbum onerare. Sed hoc nescio an cuiquam probet: nam nihil de ea re proditum invenio. Calones id fecisse scio, de velitibus nihil hujusmodi legi. Valesius denique, ut ex ejus Notis ad Ammianum V. 9. commemorat ad h. l. Graevius, monuit, scurras esse parasitos, qui exercitum sequantur, et joci in conviviis milites delectent: quod, quamquam non negem, etiam in exercitiis scurras fuisse, tamen locus Plautinus non conficit, in quo scurra est urbanus, qui opponitur militi, v. Gronov. Sestert. IV. 9. p. 319. neque ratio est, quare hic castrenses potius, quam urbanos scurras intelligere velimus. Quicquid sit, nemo horum plane explicavit hunc lulum. Videamus, an nos id praestare possimus, et simul exemplum demus explicandorum hujusmodi locorum. Misit Pactus Cicero poma, quae et mala dicuntur. Hoc verbum ambiguum est, adeoque joco aptum. Sed ut ambiguitas servaretur, adhibendum erat etiam verbum huic rei accommodatum:

hinc dixit: malis me onerasti. pro malis me donasti. Formula: malis onerare, significare potest, maledicta plurima in aliquem conjicere, (nam etiam maledictis aliquem onerare dicimus) et plurima poma in aliquem conjicere. Utrumque accidere solet scurris et parasitis in locupletiorum conviviis, hoc in primis, apposita mensa secunda. Hinc Cicero veniebat in mentem, scribere: multis malis me tamquam scurram onerasti. Sed id fit in primis tum, cum parasitus est impudentior, et dieterius convivas saepius laeessit. Et quia dicimus: jacere dicta, tamquam tela et jacula; deinde velitari et velitatio in dieteriis jaciendis dicitur, ut ap. Gell. VI. 11. neque in maledictis adversus impudentes et improbos velitandum: cf. Plaut. Asin. II. 2. 41. propterea eleganter dixit, se tamquam velitem scurram, h. e. qui ultro et crebrius impudentiusque maledictis velitatus sit adversus Pactum, malis oneratum esse: id se autem non moleste tulisse, quia aequum scilicet sit, ut est apud Phaedrum, sua exempla aequo animo pati.

VELIVOLANS navis, Divin. I. 31. e Poëta.

VELLE. Att. VI. 3. num quid vellem, rogavit. Est formula peregre abeuntium, quae sua officia, in mandatis literis perferendis, alicui deferunt.

VELLERE. pro revellere. Verr. IV. 24. ex patellis quae vellerat, se. sigilla.

VELLICARE. sermonibus malevolis carpere et perstringere. Balb. 26. vellicaret in circulis Cornelianum.

VELUM. Or. 23. vela dare. Tusc. IV. 4. vela facere. ibid. 5. vela orationis pandere. Hae formulae omnes significant, latius et copiosius, quam Dialectici solent, disputare. Or. II. 44. si se

dant, et sua sponte, quo impellimus, inclinant iudices atque propendunt: accipio, quod datur, et ad id, unde aliquis flatus ostenditur, *vela* do. Flatus hic sumitur, ut *aura*, (v. *Aura*) nempe pro ea re, quae oratorem, quemadmodum flatus aurae in vela incidens in portum devehit navem, ita juvat, ut facilius, quod velit, iudicibus persuadere possit. Ea res est iudicum inclinatio et propensio, quam vocavit, cum videt orator eos sua sponte aliquid quodammodo probare. Cum ergo orator hoc animadvertens, eam rem in primis urget, in eaque augenda et demonstranda copiosus est, dicitur, *vela dare ad id, unde flatus ostenditur*. *velis remis, proverbialiter dicitur de summa contentione ad Qu. Fr. II. 14. *Laudatur etiam ex Off. III. 3. velis equisque: sed legendum est: viris equisque, ut est in melioribus edd.*

VENA. Nat. D. II. 55. *vena cava*, quae a jecore ad cor pertinet. *pro arteria. Fat. 8. li cui *venae* sic moventur, is habet febrem. conf. Div. II. 70. *vid. Lex. Fabr.* *Orat. I. 52. *venas* tenere cuiusque generis, aetatis, etc. h. e. recessus animorum, opiniones, propensiones, etc. cuique generi, aetati usitatas, ducta metaphora a venis metalli subterraneis. Div. I. 51.

VENALITII. Or. 70. neque medivitiiae movent, quibus omnes Africanos et Laelios multi *venalitii* mercatoresque superarunt. *Venalitii sunt mangones, qui homines venales habent, unde familiae venalitiae: dicuntur etiam venalitarii. Itaque et hanc vocem quippe notiorum in hoc genere, hic reponere volebat Lambinus, recte propterea reprehensus a Torrentio ad Sueton. Aug. c. 42.*

VENARI. excogitare, investigare, studiose consectari. Orat. II. 34. nolle regiones, intra quas

venere, pervestigas, quod quaeras. Att. XVI. 7. ἀθῶνολαῖν *venaris.*

VENATOR. N. D. I. 30. physicus, speculator, *venatorque* naturae.

VENDERE. pro venditare, laudare aliquid. Att. XIII. 12. Ligarianam praecclare vendidisti: h. e. laudando, ut legeretur ab hominibus, fecisti. cf. *Venditare*. *corumpi se ab aliquo pati. Har. R. 22. *vendere* se alicui. Pis. 34.

VENDIBILIS. probabilis. Brut. 47. orator *vendibilis*. Lael. 25. oratio *vendibilis*.

VENDITARE. ostentare, jactare. Sull. 10. ita illos se audituros, quibus se *venditabat*. Verr. III. 58. *venditare* se existimationi hominum. conf. ad Div. VIII. 16. Phil. VIII. 10. Har. R. 23. *ubi vid. Graev.* Ductum est a mercatoribus, qui laudandis mercibus emtores alliciunt. Nam *venditare proprie est cupere vendere, et emendum offerre, ut Att. I. 14. extr. Tusculanum vendit, ut, si possit, emat Pacilianam domum.*

VENDITATIO. jactatio, ostentatio. Tusc. II. 26. *laudabilia sine venditione facere.* Lael. 23. *virtus venditatio quaedam esse dicitur.*

VENENUM. Cluent. 54. qui *venenum* malum fecit, est *veneficus*, qui et spargere *venena* dicitur Catil. II. 10. *dicit autem venenum malum, quia venenum est medium verbum, quod pro fuceis etiam dicitur, ut venenum Tyrium pro purpura apud Virgilium.*

VENERARI. proprie dicitur de cultu et honore Deorum. Phil. X. 2. quos omnes paene *venerari* debemus.

VENERIUS. *jactus in ludo talorum.* Div. I. 13. v. *Talus.*

VENERII. in Caecil. 17. *vid. Graev. ad h. l. et Ind. Hist. in Venus.* [Verr. III. 44.]

VENIA. Or. II. 48. vix ut mihi tenuis quaedam daretur *venia* excusationis, quod tamen eum defenderem, qui mihi Quaestor fuisset. *Sed est* veniam dare etiam *simpliciter* pro rogata facere. ad Q. Fr. III. 1. tibi petenti *veniam* non *dedit*. cf. Att. V. ult. **obsequi, cedere*. Rab. Post. 12. auctoritati ejus *veniam* *dedit*.

VENIRE. Att. XIV. 1. in *sermone* se post Idus Martias, praeterquam Lepidi, *venisse* neminis. Tusc. II. 19. *venit* Epicurus, homo minime malus, -- tantum monet, quantum intelligit: negligē, inquit, dolorem. Verr. V. 6. *est* pro *evenire*: haec ubi *veniunt*. *Sed v. Not. et Div. II. 51.*

VENTILARE. *vento* faciendo excitare, v. c. ignem: deinde metaphorice, commovere animos, irritare: nam et ventus sic dicitur, ut mox demonstrabitur. Flacc. 23. cujus lingua, quasi flabello seditionis, *ventilata* est concio. De hoc verbo laudat Drakenborch. ad Sil. XVII. 705. *disputationem* Gothofredi ad Cod. Theod. L. V. de malef. et mathematic. *sed in ea nihil ad locum Silii facit*. Est ad L. IX. tit. 16. l. 5. T. III. p. 132. ed. Ritter. Sic verbum *ventilare* etiam laudatur in Lexic. Fabri, Cod. Just. L. VI. cod. tit. Ceterum Gothofredus etiam l. c. verbum *ventilare* in loco Ciceroniano interpretatur, impellere et agitare, atque hinc fortasse explicari legem putat posse, in qua *ventilare* de maleficis et mathematicis dicitur. Neque mihi dubium est, quin ibi *ventilare* sit referendum, ad vitas insontium, et significet vexare. Nam quod in priore parte *disputationis* de praestigiis magicis in ciendis manibus interpretatur, potest forte *ventilare* de iis propter *gesticulationes* dici, *sed non dicuntur magi h. l. ventilando* ciere manes, verum manibus accitis *ventilare*: quid igitur, nisi vitas hominum? *Accedit il-*

lud., quod praestigiae et magicae artes, ut ex L. IX. intelligitur, non propter se, sed propter noxam prohibitaе sunt: nam in ea lege usus innoxius permittitur. conf. Cod. Justin. l. c. L. IV. Ventilare autem pro vexare apud posterioris aevi scriptores non raro dicitur. vid. Fresne in Glossario Lat. in v. Ventilare. Sed haec obiter dicta sunt.

VENTITARE. de discentibus; *magistrum frequenter adeuntibus*. Legg. I. 4. juri studere te memini, cum ipse etiam ad Scaevolam *ventitarem*.

VENTRICULUS. Nat. D. II. 55. *ventriculus* cordis: *est* cavitatas, quo sanguis concipitur.

VENTOSUS. *inanis, levis, vanus*. ad Div. XI. 9. rogo te, ad hominem *ventosissimum* Lepidum mittas. Phil. XI. 7. imperium extraordinarium est populare et *ventosum*, non gravitatis nostrae, non hujus ordinis.

VENTUS. *venti* quoniam in mari duplex vis est: altera, qua propellit naves et celerius in portum desert; altera, qua mare commovet et perturbat: hinc etiam metaphorice duobus modis dicitur. Primo ventus dicitur, ut aura popularis, pro plausu populari, quatenus is ad honores consequendos valet, atque adeo pro omnibus rebus, quatenus hanc vim habent. Locus classicus est Cluent. 47. verum omnes intelligimus, in istis subscriptionibus censoriis *ventum* quendam popularem esse quaesitum. idem paullo post sic expressit: res enim indicat, nihil Censores habuisse cogniti, nihil comperti: ex tota subscriptione *rumorem* quendam et *plausum* popularem esse quaesitum. hoc idem est, quod c. 28. dixit: oblatam sibi facultatem putavit, ut ex invidia senatoria posset crescere. ad Div. II. 6. cum commemorasset, quibus subsidiis Milo esset ad consulatum petendum instructus, bo-

*norum studium e tribunatu, propter causam Ciceronis, vulgi propter munera in aedilitate; suffragia juventutis et gratioforum, Ciceronis suffragationem; haec petitionis subsidia ventos appellat: dux et auctor nobis opus est, et eorum ventorum, quos proposui, moderator quidam et gubernator. *deinde ventus dicitur de rebus ad commovendas conciones populi et seditiones idoneis, de invidia alicui apud populum facta. Sull. 14. ventus in optimum quemque excitatus. Sic capio locum Cluent. 18. Quintius, homo maxime popularis, qui omnes rumorum et concionum ventos colligere consuevit: non, sc. de plausu, ut Sylvius, nec de rebus, quae in concionibus dicuntur et aguntur solis, ut Graevius: quamquam non sunt ab hoc vento excludendae; iis enim utuntur homines populares ad conciones incitandas, et hinc Gron. Sest. IV. 9. per haec verba interpretatur hominem concionalem ap. Liv. III. ult. sed de rebus quibuscunque, ad incitandos homines, plebejos, in primisque conciones, idoneis. Hujusmodi ergo res studiose captabat popularis homo, quibus conciones commovere, et ita aliis invidiam faciendo ipse crescere posset. Neque vero ventus, quem Quintius eo tempore collegerat, et quo de agitur, erat res in concione acta, sed in iudicio, verum valde accommodata; ad populum contra iudicia senatoria incitandum. Atque hanc interpretationem ipsius comparationis ratio confirmat. vid. Cluent. 40. extr. *Est etiam pro fama, quatenus aliquam similitudinem cum vento habet. ad Div. VIII. 8. magna illico fama surrexit, et de damnatione ferventer loqui est coeptum. quo vento proicitur Appius minor, ut indicet, etc. fortuna. Att. II. 1. Caesarem, cuius nunc venti valde sunt secundi, meliorem reddo. ad Div. XII. 25. quicunque venti*

erunt, ars certe nostra non aberit.

VENUSTAS. *jocus, facetiae, dicteria.* Flacc. 31. ne tum quidem hominum venustatem et facetias perspicere potuisti. Sic Dom. 34. Ieremo urbanus et venustus. *Off. I. 36. venustatem muliebrem dicere debemus, dignitatem virilem pulchritudinem.

VERBENA. Verr. IV. 50. sacerdotes cum infulis et verbenis praesto mihi fuerunt. De variis significationibus hujus verbi videndus, quem alii jam laudarunt, Servius ad Virg. Eclog. VIII. 65. Aen. XII. 120. Hic intelligendi sunt rami olivae, de quibus dici verbenas auctor est Servius II. cc. Ad Aen. III. 24. myrtus inter verbenas ab eo ponitur. Gvid. A. A. II. 401. inducit Chrysen cum lauro et vittis. Nempe sacerdotes habitu supplicum praesto fuere Ciceroni, ut ex infulis apparet. Supplices autem praeferre iugulatas, ramos olivae, tralatitium est.

VERBERARE. Phil. VIII. 7. verberare oppidum tormentis. *ad Div. XVI. 26. verberavi te cogitationis convicio. Sic et verbera poetis dicta. v. Broukh. ad Propert. I. 3. 18. *vexare, negotium facessere. Orat. III. 21. vulgaris orator, si minus erit doctus, attamen in dicendo exercitatus, hac ipsa exercitatione communi istos quidem nostros verberabit, neque se ab iis contemni ac despici sinet.

VERBERATIO. ad Div. XVI. 27. mirificam verberationem celsationis mihi dedisti.

VERBUM. verba facere tribus modis est apud Ciceronem. Primus est, cum de oratore dicitur; qui est vulgatissimus. Alter de magistratu referente ad Senatium; estque verbum solenne in Scitis, pro quo Graeci dicunt εἰπεῖν. ad Diverf. VIII. 8. quod M. Marcellus Consul V. F. (verba fecit) de

de provinciis consularibus. *vid. Briffon. de Formul. L. II. p. 193. Graecum sine de relatione ad populum est in psephismatibus. vid. v. c. Demosth. de Coron. c. 9. Tertius est de recitante formulam dedicationis. Dom. 46. si is Q. Caepionis, inimici sui, postem aedium tenuisset, et pauca verba fecisset, aedes Caepionis essent dedicatae. * Dom. 52. verba cadunt, de eo, qui verbum prae perturbatione animi proloqui nullum potest, aut obmutescit. * Tusc. II. 12. verbo de sententia destitit: h. e. paucis monitus, facile cessit. * Att. XVI. 11. suavius meis verbis des. * verba vocat etiam formulam, quam Praetor praescribit iudicibus, ut ex ea iudicent. Quint. 20. iudicium accepit in verba, etc. et sic sumpsit.*

VERE. *sine dissimulatione. Or. II. 86. si vere agere volueris, omnia tibi relinquo: huius dissimulare, etc.*

VEREOR. *cum genitivo. Att. VIII. 4. veritus testimonii tui. ubi tamen add. pr. habent testimonium. v. Not.*

VERGERE. *niti, tendere. Nat. D. II. 45. omnibus partibus terrae in medium vergentibus. * spectare. Phil. XI. 11. Bruti auxilium ad Italiam vergere, quam ad Asiam maluissimus.*

VERIDICUS. *verus. Flacc. 32. veridicae causae inimicitiarum. Div. I. 45. veridicae voces ex occulto missae. Non ergo poetis proprium hoc vocabulum.*

VERISIMILIS. *sequente ut. Verr. IV. 6. verisimile non est, ut ille homo etc. Sic et est Rosc. Am. 41. Sull. 20. Verr. IV. 6. Sext. 86. v. Not. ad locum primum.*

VERITAS. *ante, quam, quae de hoc verbo e Cicerone dicere constituit, proferam, tironum causa, dicere attinet, quid intersit inter veritatem et verum. Nam homines nostri, germanica ratione decepti, saepe veritatem di-*

*cunt, ubi verum dicere debebant: tamquam: veritates nostras invenire, veritatem dicere, etc. Regula ergo haec est: Veritas dicitur, ut philosophi loquuntur, abstracte, h. e. de vero, quatenus cogitatione se jungitur a rebus, factis, dictis, quibus inest. Sic Latine dicitur: amans veritatis, studium veritatis, investigatio veritatis, veritas in puteo latet, etc. quae omnia sunt Ciceroniana: nam in his non agitur de certo facto, dicto, etc. quod verum sit, sed de vero per se. In his omnibus autem et veritas et verum recte dicitur. Verum autem etiam concrete dicitur, h. e. cum vox germanica die Wahrheit significat verum factum, dictum, etc. in quibus nunquam veritas dicitur, sed semper verum; ut, verum dicere, verum narrare, etc. Neque turbare quemquam debent exempla, in quibus aliter esse videtur, ut Inv. I. 86. quae perspicuam omnibus continet veritatem assumptio, nihil indiget approbationis. Nam in his quoque verbis veritas abstracte dicitur hoc sensu: cuius assumptionis veritas omnibus apparet. * Veritas interdum est necessitas et opponitur casui fortuito. Div. I. 13. num casu factum esse potest, quod omnes numeros veritatis habet. Nat. D. I. 20. aeterna veritas. * certitudo. Nat. D. I. 22. persuaderi mihi non solum opinione, sed etiam ad veritatem plane velim. * aequitas, iustitia. Act. I. Verr. 1. veritas iudiciorum. ad Div. VIII. 6. si ad summam veritatem jus legitimum exegeris. * Sic interpretantur enim v. e. locum Muren. 29. paullo asperior ac durior, quam veritas aut natura patiatur. male. nam in hoc, et similibus locis, veritas eleganter dicitur de re ipsa, vera rei ratione: duriores ergo dicit esse Catonem, quam res ipsa, vera rei ratio, patiatur. Sic ad Div. VI. 1. quam veritas et ratio praescribit. v. Graev. ad h. I. Parad. 5. extr. ratio et veritas ipsa convincit. Sic adjectivo verum*

verum usus est Horat. Serm. I. 8. 96. quis paria esse fere placuit peccata, laborant, cum ventum ad verum est. Sensus moresque repugnant: ubi male aequum interpretantur. In ea verba commentarius est in his verbis Ciceronis. Fin. IV. 19. quae magnifice primo dici videntur, considerata minus probantur. Sensus enim cuiusque et natura rerum, atque ipsa veritas reclamant quodammodo, non posse se adduci, ut inter eas res nihil interesset. Sed plura exempla addamus. Or. I. 17. videamus, ne plus oratori tribuas, quam res et veritas ipsa concedat. ib. 33. probo ista, ut causa aliqua posita consimili earum causarum, quae in forum deferuntur, dicatis quam maxime ad veritatem accommodate: nempe ut vera res et causa, non ficta agi videatur. Or. III. 57. veritas vincit imitationem. ibid. 17. actio veritatis plena. Inv. II. 1. veritas transfertur ex animali exemplo in mutum simulacrum. Or. I. 34. commentatio inclusa in veritatis lucem proferenda est; h. e. in veris causis in foro adhibenda. Sic II. 19. rhetor dicitur expertus veritatis, quia in umbra scholae dicit, et docet, non agit veras causas. ibid. I. 51. qui tolerabiliores volunt esse, et ad veritatem vitae propius accedere, permediocres ac potius leves motus animi esse debere dicunt.

VERMICULATUS. Or. III. 43. nullum verbum, nisi loco positum, et structum tanquam in emblemate vermiculato. Quid sit vermiculatum, de eo non consentiunt Viri docti. Alii enim interpretantur, minutis tessellis, tanquam vermiculis, structum et variegatum: alii coco tinctum, quod color coccineus sit e vermiculis, qui sunt in bacca coeci, vermiculus etiam ipse et vermiculum pro coco dicitur. Hanc sententiam protulit et defendit Salmastius ad Solin. p. 192. 854. sequitur cum Haradinus ad Plin. II. N. XXXVI.

6. videtur etiam probare Bochartus Hierozoic. T. II. L. IV. 27. Sed ut sententia Salmastiana non sit sine specie, et vermiculatum esse possit coco tinctum; tamen altera est verosimilior, et loco Ciceroniano et Pliniano accommodatior. Primo si vermiculatum in hac re de colore diceretur, consequens esset, ut aut omnes illi lapilli coccinei fuissent, quod nemo sibi persuaderi patietur: fuerunt enim diversorum colorum, ut effigies rerum et animalium exhiberentur: aut vermiculatum esset in genere coloratum; quod probari nemini poterit, nec Salmastio in mentem venit credere, aut demonstrare. Accedit id, quod rem conficit, ap. Plinium, loco max. citando, tradi, crustas marmoris in opere vermiculato sub Claudio demum coepisse pingi. Deinde in locis, ubi hoc verbum occurrit, clarissime apparet, non respici ad colorem lapillorum, sed ad structuram et dispositionem eorum. Oratio a Lucilio et Cicerone comparatur cum vermiculato opere, non ratione ornamentorum, quibus quasi coloribus illuminata et picta est; sed ratione structurae verborum artificiosae: unde et vermiculum sternere in Inscr. ap. Murator. T. I. p. 314. n. 2. Sic apud Plin. H. N. XXXV. 1. vermiculatae ad effigies rerum et animalium crustae, non possunt profecto esse coccineae, aut colore tinctae, sed ita dispositae, ut effigies rerum et animalium exhibeantur. Tertio, quod negat Salmastius, vermiculatum a vermicibus dici posse, quod nulla similitudo sit inter lapillos illos in opere vermiculato et vermes, cum lapilli illi quadrati fuerint: primo, etiam grana non sunt quadrata, et tamen lapillos illos grana dici scimus, unde et Graeci χοιδροβολίαν dicunt, ἀπὸ τοῦ χοιδρόν, grano; deinde vermiculatum non est minutum, sed ex minutis lapillis per varios tortuososque flexus structum, et compositum.

positum, in quo profecto est quaedam cum vermiculis similitudo, eorumque motu. Sic vermina dicebantur dolores, qui Graece στροφαί, post tormina dicebantur, a minuto motu, quasi a vermicibus corpus scinderetur, ut auctor est Festus. Ceterum de operibus vermiculatis v. Casaub. ad Sueton. Caes. 46. Scalig. ad Manilium p. 411. Ciampin. Oper. musiv. c. 10. sq. Sponii Miscell. Erud. Ant. Sect. II. artic. 8.

VERNACULUS. *est proprie domi natus, a verna, qui est servus domi natus; unde quicquid domesticum, domo allatum dicitur, id etiam vernaculum dici potest. Or. III. 24. Crassus de aedilitate sua: opus est rehus exquisitis undique, et collectis, arcessitis, comportatis, ut tibi, Caesar, faciendum est ad annum; ut ego in aedilitate laboravi, quod quotidianis et vernaculis rebus satisfacere me posse huic populo non putabam. Verr. III. 61. crimen domesticum et vernaculum: h. e. fictum ab accusatore. * hinc vernaculum dicitur pro nativo, genuino, urbi Romanae propria. Div. IX. 15. imago vernaculae festivitatis. Brut. 46. Tincam non minus multa ridicule dicentem, Granius obruebat nescio quo sapore vernaculo.*

VERO. *est affirmantis, pro recte, item concedentis. Div. I. 47. vero, mea puella, cedo tibi sedes meas. Muren. 31. in sententia permaneto. Vero: nisi sententiam alia vicerit melior. Legg. I. 23. vero facis et merito. * et vero est atque adeo. Att. XVI. 17. quod saepe praesens et illi ostendisti, et vero etiam mihi. Muren. 22. qui et per se, et per suos, et vero etiam per alienos defendatur. * ad Div. IV. 6. ego vero, Servi, vellem, etc. ad Q. Fr. II. 9. quod me admones de nostra Urania, ego vero memini. Caveant tirones, ne putent, vero jungi posse tū ego aut alii pronomini ab initio, nisi aliquid*

praecesserit, ad quod referatur. Inservit enim hoc vero responsionibus.

VERRUNCARE. *vertere, ut averruncare est avertere. Div. I. 2. haec bene verruncant populo: laudant viri docti Gronov. ad Liv. XXIX. 27. qui ibi hanc formam loquendi Livio restituit.*

VERSARE. *Coel. 6. versare suam naturam: int. in omnes partes, prout opus, ut recte maleve facias. Verr. I. 51. versare, est hominis anxie, quid agat, quaerentis. Or. 9. causas versare in iudiciis, de oratore, qui vario et multiplici copiosoque dicendi genere agere causas potest. Opponitur enim historico, qui res gestas narrat, non ornat et auget. Unde autem sic dicatur, docet locus Or. 40. versare saepe multis modis eandem rem. Sed Fin. IV. 20. verba versare, dicitur de eo, qui, cum obtinere aliquid non potest, in verbis quaedam mutat. * decipere. Lael. 26. hodie me versaris atque luseris lautissime. v. Graev. ad h. l.*

VERSARI. *Tusc. I. 44. haec versantur in errore. ad Div. XIII. 10. versatur in hoc studio nostro cum ingenio. Verr. II. 76. haerere homo, versari; rubere: de eo, qui nescit, quid agat. * Arch. 9. bellum in magna varietate versatum.*

VERSICULUS. *Mil. 26. Legg. II. 6. unus versiculus Senatus, est illa formula: videant Coss., ne quid detrimenti capiat resp.*

VERSURA. *est sumptio pecuniae mutuae: unde duae formae loquendi; quarum alteram et nunc quidam male intelligunt. Prima est Coel. 6. Font. 1. Verr. II. 76. Flacc. 20. versuram facere ab aliquo, quae significat simpliciter, pecuniam ab aliquo sumere mutuam. altera est, Att. V. 1. versura facta solvere. Tusc. I. 42. sine versura dissolvere: h. e. debitum solvere,*

*ita, ut ab alio non fumas. v. Gro-
nov. Sestert. p. 535.*

VERSUS. *adv. ad Div. IV. 21. in Italiam versus. Lael. 25. in forum versus. v. C. Langius ad h. l. et Manut. ad Div. VIII. 15. sed cautio est in hac forma, ne eam iis locis obtrudamus, ubi versus est participium; de quo v. Duker. ad Liv. XXXVIII. 51.*

VERSUS. *pass. Partit. 5. genus eloquendi versusum et inutatum. i. e. quod a simplici ratione recedit.*

VERSUS. *subst. pro membro, πῶλον. Or. 66. ex duobus versusus.*

VERSUTUS. *quis dicatur? Nat. D. III. 10. cf. Fin. II. 17. III. 1.*

VERUS. *aequus. Quint. 5. verum fuit postulare? cf. Legg. II. 5. 7. etc.*

VERUMTAMEN. *eleganter post parenthesin pro igitur. ad Div. V. ult. puto mea nonnihil interesse, (quamquam id ipsum, quid intersit, non intelligo) verumtamen, quidquid illinc nunciatum sit, non etc. ad Att. I. 10. cum essem in Tusculano, (erit hoc tibi pro illo tuo, cum essem in Ceramico) verumtamen cum ibi essem. Sic accipe igitur etiam ad Div. VII. 19. Verr. III. 2. init. Verr. I. 50. qua potestate iste permissa, ut ex C. Fannio et ex Q. Tadio cognovistis; verumtamen cum esset in omnibus rebus, etc. in quo loco mire se torfit Hotomannus: Manutius autem intelligit dicam: quod non opus est, neque in hoc loco, neque in eo, quem attulit ad h. l. ex Verr. II. 11. ubi est simpliciter pro sed, verum. *post concessionem. Caecil. 15. est hoc aliquid - - verumtamen.*

VESCI. *largiter frui. Fin. V. 20. si posset paratissimus vesci voluptatibus.*

VESTIBULUM. *Or. 15. vestibulusque ad causam faciat.*

VESTIMENTA. *de stragulis vestibus. Herenn. IV. 51.*

VESTIGIUM. *Flacc. 25. cum vestigio imperii. i. e. ut nullum vestigium ejus relinquatur. Nat. D. III. 4. Zenonis vestigiis, i. e. modo, exemplo.*

VESTITUS. *de ordinario vestitu. Pis. 8. ad vestitum redire, sc. a luctu, in quo vestes mutantur.*

VESTIRE. *Verr. IV. 55. vestire parietes tabulis. Or. I. 31. inventa vestire atque ornare oratione. Nat. D. III. 53. montes vestiti et silvestres.*

VESTIS. *saepe simpliciter positum de veste stragula, peristromatis trichiniorum accipiendum: idque e contextu, ex epitheto, v. c. pretiola, ab attendentibus facile potest intelligi. v. c. Phil. II. 27. vestis pretiola. Verr. II. 72. vestis Melitenis. Hoc monendum putavi, qui usu didici, tirones in hoc verbo intelligendo interdum haerere, aut a vero aberrare.*

VETERATORIUS. *callidus, fraudulentus. Brut. 67. accuratio in inveniendis componendisque rebus citius veteratoria quam oratoria, i. e. Citi callidi aut dialectici exercitati.*

VETUS. *Verr. III. 93. vetus innocentia: h. e. vera, magna, qualis apud majores fuit.*

VETUSTAS. *diuturnitas. ad Att. XIV. 9. nam mori millies praestitit, quam haec pati, quae videntur habitura vetustatem. *calliditas. Quint. 22. ingenio, vetustate, artificio tu facile vicisti.*

VEXARE. *Rosc. A. 49. vexare bona fortunasque nostras: h. e. infidari iis. ad Div. XIV. 2. et valetudinem istam infirmam, si me amas, noli vexare: h. e. affligere, non parcere ei. Nat. D. II. 29. locus a vestris valde vexatus: contra quem valde disputatis, quem valde reprehenditis disputant.*

tando. cf. Gron. Obs. III. 4.
* contumelia afficere. Vat. 1. vexatum dimittere.

VEXILLUM. velum purpureum, quod est apud ducem, et ab eo proponitur ad signum futurae pugnae dandum. cf. Lips. de Milit. R. IV. 12. sed proponebatur etiam vexillum in delectu militari habendo: hinc illa: Att. X. 15. vexillo opus est; convolabunt. Phil. I. 11. num quando civibus perditis vexillum, quo concurrant, defuturum putatis? cf. Lips. I. c. I. 3. et Reines. ad Inscript. p. 340. ubi memoratur vexillum ruheum in arce positum delectus causa. Etiam in coloniis deducendis vexillum tollebatur et praeferebatur. Att. II. 32. vexillum coloniae. Phil. II. 40. Caesilinum coloniam deduxisti, - ut vexillum tolleres, et aratrum circumduceres. ubi vid. Abramius.

VIA. Prov. Conf. 2. via militaris; est via lata et strata, per quam Imperatores ducunt exercitus ad mare, ut navibus trajiciantur, aut in provincias. vid. Hotoimann. ad h. I. inprimisque Bergierius de Viis Rom. publicis, III. 54. *methodus. Orat. I. 19. dicendi ratio ac via. Fin. II. 1. via et ratione disputare. N. D. II. 22. via progredi. *hinc Div. II. 1. vias optinarum artium tradere, pro ipsis artibus, quae via et ratione traduntur. *ratio et modus et occasio alicujus rei consequendae, perficiendaeve. Verr. III. 94. auctoritate viam patefacere illustrem. ad Div. IV. 13. omnes vias persequar, quibus putabo, ad id, quod volumus, pervenire posse. ad Q. Fr. I. 1. omnes vias pecuniae norunt. Joseph. Ant. VI. 1. 2. *μνησθήναι καὶ πόρον τῆς ἀπαλλαγῆς ἐξήρουν.* *elegans est illud ad Att. II. 19. ego autem neque pugno cum illa causa, - neque approbo, - utor via: h. e. arte aliqua medium tenico, ut neque improbeni, neque probare videar.

VIATICUM, pecunia, quae ex aerario datur ad magistratibus provincialibus, Quaeestoribus, Legatis, instrumenta itineris comparanda, ut tabernacula, mulos, etc. dabatur autem pecunia redemptoribus, qui haec viae instrumenta curarent. ad Div. XII. 3. v. Sigon. Ant. Jur. Provinc. III. 11. Casaub. ad Theophr. c. 11.

VIATOR. minister magistratum, quo utuntur ad homines arcessendos. Cato 16. a villa in Senatum arcessiebantur et Curius et ceteri senes: ex quo, qui eos arcessiebant, viatores dicti sunt. quae fere ad verbum repetiit Columell. R. R. praef. h. I. et Plin. H. N. XVIII. 3. cf. Vatin. 7. Font. 13. v. Sigon. Ant. Jur. C. R. II. 15. et Burm. ad Petron. c. 97. Viatorum decuriae occurrunt in Inscriptione ap. Murator. T. I. p. 581.

VIBRARE. proprie est cum magna vi et celeritate projicere, et contorquere. Or. II. 80. atque ejusmodi debet esse prolusio, non ut Saninitum, qui vibrant hastas ante pugnam, quibus in pugnando nihil utuntur. *hinc, ut contortum, sic vibrans passive (v. Heins. ad Sil. I. 539.) per metaphoram dicitur pro incitatus, vehemens. Brut. 95. vibrans et incitata oratio. Orat. 70. extr. Demosthenis non tam vibrantur fulmina illa, nisi numeris contorta ferrentur. *est etiam pro micare. Acad. IV. 83. mare cum a sole collucet et albescit, et vibrat; nempe propter illas celeres agitationes aquae et tremores; nam et micare est proprie de celeri et tremula motu, qui est in luce. vid. Drakenb. ad Sil. IV. 156.

VICANUS. qui in vico habitat. Flacc. 8. Timolites vicanus. v. Graev. ad h. I. Sed Div. I. 58. vicani haruspices, sunt qui in vicis versantur, eosque pervagantur, quaeustus causa, ut in circis astrologi.

VICARIUS. servus servi lautioris, de peculio emtus, unde et pe-

peculii pars. Verr. I. 36. homines (*servi*) alii redditu, alii etiam nunc retinentur; peculia omnium *vicariique* retinentur. *ibid.* III. 38. hic Diognotus *vicarium* nullum habet, nihil omnino *peculii*. *Sed in universum dicitur de omnibus, qui alterius loco operam praestant: sic procurator et cognitor. dicitur alieni juris vicarius* Caecin. 20. *et successorem suum Cicero appellat* Mur. 37. *vicarium* suae diligentiae, etc.

VICEM. *periculum, calamitatem, injuriam*. Verr. I. 44. alienam *vicem* pro sua injuria dolere, *et sic est saepe*. *locum. Legg. II. 19. heredum causa (*fusciendorum sacrorum*) iustissima est. nulla est enim persona, quae ad *vicem* mortui propius accedat. *modo, more. Att. X. 8. nisi forte me Sardanapali *vicem* in lectulo mori malle censueris. *Graevius autem habet vice: quamquam et ipse in Codd. reperit vicem: neque est contra Latinorum consuetudinem, qui sic accusativo utuntur et nude, et adjecta praepositione in. Gellius X. 3. Gracchus non querentis, nec implorantis, sed nunciantis vicem* - inquit. *Et amat Gellius, sic ponere, ut monet Gron. ad X. 25. Contra addit Suetonius Claud. 7. praefedit in Caji vicem*. *Sext. 4. *vicem* officii praesentis. ubi v. Not.

VICESIMA. Att. II. 16. agro Campano diviso, quod vectigal superest domesticum, praeter *vice-simam*? *est autem vicesima pars pecuniae, qua vendi posset servus, qui manumittitur* Liv. VII. 16. *De ea Graev. ad h. l. laudavit Lipsf. ad Tacit. Ann. XIII. 31. sed Graevius male huc refert etiam vicesimam e servis venditis; in quo non satis inspexit illum ipsum, quem laudat, Lipsium, qui docet, antiquissimam esse vicesimam manumissionum, et de ea a Cicerone agi l. c. vectigal autem e servis venditis primo quoad numerum incertum esse,*

*deinde ab Augusto institutum. cf. Magnit. Rom. II. 4. Ergo de vicesima manumissionum tantum sermo est. cf. Cujac. Obs. IX. 24. inpr. Burm. de Vectigal. c. 10. *Verr. II. 75. scribit HS. LX socios perdidisse ex vicesima portorii Syraculis. Vicesima portorii est ipsum portorium, cujus nomine dabatur vicesima pars rerum, quae exportabantur. Ceterum male huc refert Hotomannus aurum vicesimarium, quod fuit e vicesimis manumissionum, non portorii, ut vidit Lipsius ad Tacit. loc. cit.*

VICISSITUDO. *permixtio et confusio*. Nat. D. II. 33. *vicissitudine* quatuor generum corporum mundi continuata natura est.

VICTOR belli, Mur. 14. v. *Fin-cere*.

VICTORIA. *de eo, qui causam in judicio obtinet*. Act. I. Verr. 14. se avarissimi hominis cupiditati satis facere posse, nocentissimae *victoriae* non posse.

VICTORIATUS. Font. 5. *nummus Victoriae imagine signatus, de quo Plin. H. N. XXXIII. 3. valuit duos sestertios*.

VICTRIX. Att. V. 21. quo die literae *victrices* Cassii in Senatu recitatae sunt: h. e. *nunciae victoriae*.

VIDELICET. *videre licet, scito*. Att. V. 11. Brundisio quae tibi epistolae redditae sunt sine mea, tum *videlicet datas*, cum ego me non belle haberem. *Scil. intelligendum est esse. Est enim apud veteres interdum videlicet cum infinitivo. v. Graev. ad h. l. Plautus Asinar. III. 3. videlicet Solonem, leges ut conscribat; quem locum vindicat Gronov. Obs. III. 9. p. 509. cf. Scilicet.*

VIDERE. *cogitare, in animo habere*. Or. I. 62. majus quiddam *videbam*. **considerare*. Cluent. 58. cum haec sunt *videnda*. **explicare*.

care. Verr. II. 61. alio loco de . . *videro.* * *consilio aliquo uti, sequi aliquid.* Flacc. 14. *vidit aliud.* * *curare, et variis quidem modis.* Att. XIV. 11. haec fortuna *viderit.* ib. X. 7. cum Philotimo *videbis.* ib. V. 1. ut prandium nobis *videret.* Tusc. III. 19. aliquid *videamus* et cibi. Quint. 17. *viderint* ista officia boni viri. * *imperativus et conjunctivus ponitur pro vereor:* quae est elegans ratio, sub specie dubitationis, et iudicium alteri relinquendi, suam sententiam dicendi. Rosc. A. 48. *videant,* ne sit etc. Tusc. II. 18. *vide,* ne non sit hoc proprium nomen virtuti. Div. II. 4. *vide,* ne nulla sit divinatio. cf. ad Div. XI. 12. XVI. 26. *reperitur tamen etiam participium sic:* Offic. I. 19. itaque *videndum* est, ne non satis sit id, etc. ad Divers. XIV. 14. *videndum* est, ut honeste vos esse possitis. * *cavere.* Offic. I. 20. quamobrem et haec *videnda,* et fugienda pecuniae cupiditas: *ubi v.* Graev. * *elegans etiam est haec formula* in Pis. 25. *quin tu me vides?* eo fere sensu, quo nostri dicunt: *da lobe ich mich doch.*

VIDERI. *est verbum solenne in Scitis, decretis Pontificum, sententiis iudicum.* Dom. 53. cum P. Scaevola, Pontif. M. pro collegio respondit, sacrum non *videri.* *vid.* Manut. ad Verr. V. 6. * *cum accusativo.* Tusc. V. 5. non mihi *videtur* satis posse *virtutem:* *ubi v.* Davis. Off. III. 17. quae vult *videri,* se esse virtutem. *passive.* Tusc. III. 29. opinio mali, quo *viso* et persuaso. *videri etiam interdum, ut Graecorum doctus, dicitur in aliis rebus de eo, quod certum esse scimus.* Nat. D. I. 21. saepe enim de L. Crasso, familiare illo tuo, *videor audisse,* cum te togatis omnibus sine dubio anteferet.

VIGERE. *inelarescere.* Tusc. II. 2. in ipsa Graecia philosophia tanto in honore nunquam fuisset, nisi doctissimorum contentionebus dis-

sensionibusque *viguisset.* * *laudari, probari.* ad Div. VIII. 1. tui politici libri omnibus *vigent.*

VIGILARE. ad Q. Fr. II. 15. viatores, si serius, quam voluerunt, forte surrexerint: properando etiam citius, quam si de multa nocte *vigilassent,* perveniunt, quo volunt. *Malaspina putat positum pro evigilassent, et sic dici hoc verbum posse putat.* Sed Burm. ad Sueton. Aug. 78. mavult corrigi *evigilassent:* quod mihi verba de multa nocte *vix videntur pati.*

VILITAS. Verr. III. 93. annus est in *vilitate;* *int. annonae.*

VINARIUM. Font. 5. *vinarium* crimen.

VINCERE. *ostendere aliquid ita, ut probes, ut obtineas.* Cluent. 44. *vince,* virum bonum fuisse Oppianicum. * *eleganter de eo, cui quid in auctione addicitur, sive qui plus licendo accipit, quod vult: sic passim est in Epist.* ad Attic. ut XIII. 29. Othonem *vincas* volo. cf. 33. * *causam in iudicio obtinere, in quo est duplex forma: altera certa et usitatissima:* Rosc. Com. 18. *vicisset* iudicio. Quint. 27. ego sponhione *vincerim;* altera insolens atque hanc ob causam in dubium vocata: Verr. I. 53. *vincere* iudicium. Caecin. 31. *vincere* sponhionem. *ubi vid.* Passerat. et Graev. *Similiter Ovid. Her. XVI. 76. dixit: non omnes causam vincere posse suam: ubi Heinsius corrigebat causa: dubitante Burmanno, et asserente vincere bellum e Vell. II. 55. add. Virg. Aen. X. 370. devicta bella, Etiam Graeci utroque modo dicunt, νικῶν μάχην et νικῶν. v. Albertum V. Cel. Obs. ad Nov. T. p. 242. Simile etiam illud est, quod Latine dicitur certare sponhione (v. Sponsio) et certare multam ap. Liv. XXV. 3. ab hac autem verbi significatione dicuntur vinci, qui causa cadunt seu condemnantur.* Verr. I. 4. reus tanti nocens, tam perditus, tam *victus.*

VIN-

VINCIRE. *Att. VII. 18. vinciri praefidiis. *Orat. 18. verba vincere. Orat. 50. sententias vincire. Hoc quid sit, tironum causa dicendum est; in quo breviter repetemus, quae olim de hac re ex instituto in prolusione aliqua diximus pluribus. Vincire autem est, ita verba et sententias sibi jungere, ut ex pluribus propemodum vel unum verbum, vel una sententia facta videatur. Quod ad verba attinet, res eo redit, ut extremae et primae verborum litterae sint ejusmodi, ut in pronunciando verba in unam vocem coalescere possint, quia, ut Dionysius ait, non est προθητός χρόνος μεταξὺ τῶν ὀνομάτων, de Structur. Orat. 5. 23. a quo inde leniter fluere oratio et laevis esse dicitur. Exemplo esse possunt versiculi Sapphus apud eundem Dionysium: ποικιλόφρον etc. nam in iis omnia verba, quia aut alterum in vocali definit, alterum a consona incipit, aut contra, coeunt tanquam in unam vocem. In duobus autem διῶς δολοπλόως eae consonae concurrunt, quarum concursus nihil asperitatis habet; quod ex eo judicatur, quod easdem in eodem verbo occurrere videmus, ut in διῶςδοτος. Ex Ciceronis innumerabilibus ponamus hoc unum ex Rose. Am. 24. haec sunt impiis assidue etc. In hoc genere autem illa cautio est, ne nimis ea res studiose aut frequenter fiat, ut Cicero recte praecipit Or. 44. nam esset cum infinitus tum puerilis labor. Sed ad vincienda verba etiam hoc pertinet, cum ita collocantur, ut numerose volvatur et cadat oratio; quod genus orationis aptum vocatur, cui solum et dissilvens opponitur. Atque de hoc posteriori genere, vincire verba est apud Ciceronem l. c. qui est locus de hoc genere praestantissimus; agit enim de hoc orationis genere a c. 50. usque ad 71. Sed sententiae etiam vinciuntur, quam Dionysius vocat κῶλων ἀρμογήν, et*

δεύτεραν τῆς συνθετικῆς ἐπιστήμης θεωρίαν facit, in primumque necessarium esse dicit, τὰ κῶλα ἀρμόσαι πρὸς ἀλλήλα, ὥς οἰκία καίεσθαι καὶ φίλα. l. c. Sect. 7. Id autem fit artificio periodico, quo plures sententiae una periodo comprehenduntur ita, ut suspensa sit ab initio ejus usque ad finem oratio, atque ita e pluribus enunciationibus propemodum una fiat. Exemplum sit hoc Verr. I. 41. tutores, pecuniam Praetori si pupillae nomine darent, praestitum grandem, quemadmodum in rationem inducerent, quemadmodum sine periculo dare possent, non videbant. In hac autem collocazione sententiarum, qua vinciuntur, respiciunt Latini plerumque ad rerum naturam, ut, quae natura et cogitatione priora sint, ea etiam loco priora fiant, tanquam ut causa, ratio, conditio priores sint effectui, etc. Ex hac autem ratione vincendarum sententiarum vel maxime existit numerus oratorius. Sed haec pro hujus loci ratione sufficiant. Plura qui volet, adeat illam prolusionem nostram.

VINCTUS. *numerosus. Or. 57. poëma est nimis vinctum, ut de industria factum appareat: sermo vulgi est nimis dissolutus. *non liber, impeditus. ad Div. VI. 7. tot malis cum vinctum tum fractum studium scribendi.*

VINCULUM. *per metaphoram eleganter dicitur omnis causa, propter quam aliquid faciendum aut omittendum est, propter quam aliquid amandus; item res, qua aliquid conservatur, fundamentum, fons, etc. ad Div. XV. 11. tum accedit vinculum maximum: b. e. maxima causa, propter quam te amare debeo. Itaque Cicero alicubi dicit: cum eo mihi omnes causae, Quint. 15. cum alibi dicat: omnia vincula. Ligar. 7. magnum vinculum, quod iisdem studiis semper usi sumus. Muren.*

31. aliquo tecum *vinculo* reip. esse conjunctum: h. e. *causa ab ipsa rep. suppeditata*. Fin. III. 20. et quomodo hominum inter homines juris esse *vincula* putant, (h. e. *causas idoneas, propter quas societatem inter se colant*) sic homini nihil juris esse cum bestiis. Caecin. 25. *jus civile dicitur vinculum judiciorum, quod eo judicia nituntur*. Cluent. 53. *vinculum dignitatis, quod conservat dignitatem, sive, ut post dicit, fundamentum et fons dignitatis*. Balb. 15. *vinculum religionis*. Tusc. V. 28. *nulla te vincula impediunt ullius certae disciplinae*. ad Div. X. 6. *vincula temporum te cum illis conjunxerunt*. Or. 23. *vincula numerorum*. vid. *Vinctus, Vincire*.

VINDEMIOLA. ad Att. I. 10. *de pecunia collecta paullatim et comparsa*.

VINDICARE. *punire*. Verr. V. 50. *vehementer vindicare in cives*. Offic. I. 30. *qui T. Gracchi perditos conatus vindicavit*. **vindicias agere*. Or. I. 10. *agerent tecum lege - - vindicarentque ornati homines, - - quibuscum tibi iusto sacramento contendere non liceret*. **defendere*. Flacc. 17. *vindicetis civem ab ignotissimo Phryge; sc. rejiciendo ejus testimonium*. ad Div. XII. 16. *turpitudine personae ejus, in quam liberius invehimur, nos vindicabit*. *Rabir. Post. 9. *perpetienda illa fuerunt, ut aliquando se ad suos vindicaret: Manutius interpretatur, ut aliquando ad suos tamquam e servitute regia in libertatem redire posset. Graevius autem latinum hoc esse, et intelligi posse negat, legitque: ut se aliquando et suos vindicaret, nempe a damnis fortunarum. Mihi autem et lectio recepta, et Manutiana interpretatio probatur. Exempla hujus constructionis sunt apud Gronov. ad Liv. XLIV. 14.*

VINDICIAE. *est controversia forensis, de possessione alicujus rei, quam nostram esse dicimus, cum alius teneat*. Verr. I. 45. *pro praede litis vindiciarum satis dare*. Mil. 27. *injustae vindiciae*.

VINDICTA. Rabir. Perd. 5. *una vindicta liberavit*. Top. 2. *vindicta liber factus*. ad q. 1. Boethius dicit, *esse virgulam, quam licet manu mittendi servi capiti imponens, eum in libertatem vindicabat, quaedam verba solennia dicens*. Scholiae autem Persii ad Sat. 5. a Praetore capiti impositam dicit. Et hoc verius. Sic etiam Graeci Jcti tradunt. v. Casaub. ad Pers. p. 417. *formula erat: hunc ego hominem liberum et civem Rom. esse ajo; ut Graeci tradunt. Latini autem sic: ajo te liberum more Quiritium*. vid. *Viros doctos ad Caji Instit. I. 1. 1. in Schultingii Jurispr. ante-Justin. p. 11. 12. ed. Lips.*

VIR. *de marito est* ad Div. VIII. 7.

VIRGETUM. *hortus, arboretum*. Legg. II. 8. *sacerdotes vineta virgetaque et salutem populi auguranto*. v. Turneb. ad h. l.

VIRGINES. *simpliciter Vestales virgines dicuntur*. Catil. III. 4. *post absolutionem virginum*.

VIRGULA. Offic. I. 44. *si omnia nobis - - quasi virgula divina, ut ajunt, suppeditarentur: i. e. citra opem humanam. ductum proverbium videtur Erasmo a virga Palladis, cujus toties mentio apud Homerum. Nota est etiam ex Virgilio virga Circes, et ejus vis*.

VIRIDITAS. Tusc. III. 31. *malum quandam habet viriditatem*. Lael. 3. *senectus aufert eam viriditatem, in qua etiam tunc erat Scipio*. Est e Graeco. Graeci enim *χλωρόν* dicunt omne, quod est

est recens, in primisque vigorem juvenilem et virilem.

VIRILIS. Verr. IV. 38. est aliqua mea pars virilis. Phil. XIII. 4. me ejus beneficio plus, quam pro virili parte, obligatum puto. Virilis pars, ne errent tirones, ut vulgo fit, est cujuscunque rei communis pluribus, sive bonae et laetae, sive tristici et molestae, pars ea; quae unicuique ex eorum numero debetur aequaliter. Sic in hac formula: plus quam virili parte obligatum esse, est, ex communi et ad omnes pertinente beneficio quasi majorem ceteris partem accepisse. Vulgo autem pro virili parte sic in scribendo loquendoque dicunt, quasi fit, pro viribus. *virum decens. Att. XI. 23. et videmur aliquid doloris virilis habuisse. Sic Tusc. II. 27. viriliter aegrotare: h. e. ne te nimis mollem, aut impatientem doloris molestiaeve praebear.

VIRTUS. Tusc. II. 18. virtus ex viro appellata est; viri autem maxime propria est fortitudo; itaque ab hac ceteras sic appellatas putat. Fin. V. 13. ita fiet, ut animi virtus corporis virtuti anteponatur; animique virtutes non voluntarias vincant virtutes voluntariae; quae quidem proprie virtutes appellantur. *fortitudo militaris. Sext. 65. aditus in illum summum ordinem civium industriae ac virtuti pateret. nempe industria cernitur in causis in foro agendis, virtus in re militari: his duabus artibus enim aditus in euriam municbatur. Sic Muren. 10. rei militaris virtus, opponitur forensi laudi et industriae. vid. Industria. *ars, disciplina, facultas alicujus artis. Offic. I. 32. itaque se alii ad philosophiam, alii ad jus civile, alii ad eloquentiam applicant: ipsarumque virtutum in alia alius mavult excellere.

VIS. est vel vera, quae fit armis sive justis, sive fortuitis, un-

de lex de vi armatis hominibus. Caecin. 9. haec etiam vis solida dicitur. conf. Caecin. 15. f. vel ea, quae ibid. 32. quotidiana vis dicitur. Cum in controversia de possessione alicujus fundi deductio ac vis moribus fit. ibid. I. 11. quam Gellius XX. 10. civilem ac festuariam vocat. vid. supra in Conferere, et Caecin. 7. Hinc etiam illud ibid. 31. unde ille me vi deiecit: Item c. 22. vim restituere: h. e. aliquem in eum locum restituere; ex quo eum vi vera deieceris. *genus vis saepe ponitur pro formis, h. e. pro iis rebus, quibus vis fit, aut quae per vim fiunt: pro stupro, Milon. 4. vim asserre. conf. Verr. I. 26. pro precibus, Verr. I. 25. retinere summa vi. pro minis, Verr. III. 32. hac ille vi et hoc metu adductus, nempe virgarum, quas minabatur Verres. pro opibus amicorum, advocatorum, unde inopiae opponitur. Quint. 1. quod si tu iudex nullo praesidio fuisse videberis contra vim et gratiam solitudinis atque inopiae. pro corruptione judicum. Verr. II. 31. si aliqua se vi eripuerit ex hoc iudicio: unde etiam vis versata esse dicitur in iudicio, quod pecunia corruptum est. Corruptuntur autem iudices vel gratia, vel metu, vel largitione. Itaque singulis locis videndum, de quo genere capienda sit vis. *Sed vis iudicum, vel iudiciorum est iustitia et severitas in sceleratos homines, ut in Caecil. 3. Act. I. Verr. 17. Caecin. 2. *formula: vim asserre, est etiam in bono sensu, pro prodesse, valere, Orat. I. 25. *vis dicitur etiam de naturae rerum et ratione. Inv. I. 49. hoc non magis seditiosi, quam ambitiosi, -- quam alicujus improbi hominis vim describit. Inv. II. 33. rem ex sua vi (natura) considerare. Orat. I. 21. de vi et ratione dicendi. *locus. Invent. I. 2. naturae vim obtinet. *in dicendo vis est, sublimitas et magnificencia. Orat. II. 29. meae totius orationis -- tres sunt rationes: una -- tertia concitan-

tandorum animorum. harum partium tertia vim desiderat. ad Div. XV. 21. *de Calvo*: multae erant et reconditae literae: *vis* non erat. *vis etiam eleganter tribuitur iis, qui ulciscuntur injurias sibi factas, aut qui sibi injuriam fieri non sinunt. Dom. 55. magna vis est cum in Deorum numine, tum in ipsa republica, etc. Rosc. Am. 24. Magnam vim possidet paternus maternusque sanguis: nisi pro sanctitate malis accipere. *significatio verbi. Tusc. III. 5. verbi vis, et sic saepe. *servit etiam periphrasi, ut vis Deorum pro Diis.

VISCERA. caro. nam quicquid sub corio est, ut Servius ait, viscera dicunt. Nat. D. II. 63. viscera boum, conf. Tusc. II. 8. et 14. *pecunia, res familiaris. Dom. 47. extruxit villam visceribus aerarii. ad Q. Fr. I. 8. cum de visceribus tuis et filii tui satis facturus sis. *Or. II. 78. viscera caulae. *intimus animi sensus, memoria. Att. VI. 1. ἐννεύματα tua mihi in visceribus haerent.

VISCERATIO. est distributio carnis crudeae inter plebejos: genus largitionis, apud Romanos usitatum. Graeci: κρεῶν διανομήν vertunt. Offic. II. 16. vid. Intt. ad Sueton. Caes. 37. In inscriptione apud Murat. T. II. p. DCX. visceratio in feriis lutinis fieri solita vocatur diserte carniuum distributio.

VISENDUS. visu dignus. Vatin. 15. ornato visendo.

VISIO. vox philosophica, idem significans, quod visum, de quo mox. Tusc. II. 18. visio falsa doloris et species. Acad. IV. 11. visio veri falsique communis a quibusdam putatur.

VISUM. species alterius rei in animo impressa, impulsio oblata extrinsecus, παρασσία. Tusc. I. 41. visa somniorum. Acad. I. 11. et pluribus aliis locis. nam in Academicis multa est de visis disputatio. De visis somniorum adeundus Macrobius in Somn. Scip. I. 3. In Tusc. saepe visa Cic. Clav.

dicuntur de rebus optimis, imprimis e sensu.

[VISUS. Nat. Deor. I. 5. visum habent insignem et illustrem.]

VITA. Lael. 6. vita vitalis. Est de graeco βίος βιωτός, ut monuit Facciolatus ad h. l. *Div. I. 89. hac de re communis vita dubitavit. Cl. Wopkenius putat, hic esse vitam pro hominibus, ut est apud Plinium H. N. VIII. 16. vita non decrevit: ubi Harduinus recte intelligit, homines non decreverunt. et ap. Phaedr. prol. L. I. ubi vid. Burmann. quem etiam reprehendit Wopkenius, quod negavit, Ciceronem et aequales hoc sensu verbo eo usos. In quo ei injuriam facit. Nam, re satis ponderata, mihi etiam sic, ut Cel. Burmanno, videtur. In loco proposito non hoc dicit Cicero: dubitaverunt homines, sed de hac re in vita communi dubitatur, videtur repugnare moribus, vitae communi, ut est Muren. 85. sed hanc orationem usus, vita, mores, civitas ipsa respuit. Eodem modo caeteras auctoritates dissolvere possem, si opus videretur. Vita occidens v. c. est finis vitae, ut dies occidens, finis diei, non sol occidit. *Flacc. 19. in vita: i. e. quoad vivit vel vixit.

VITIARE. Att. IV. 9. num census impediunt Tribuni diebus vitandis: h. e. servando de coelo, obnunciando efficere, ut iis nihil publici negotii geri possit.

VITIOSITAS. Tusc. IV. 15. vitiositas est contraria virtutis; hic enim malo, quam malitiam appellare eam, quam Graeci κακία appellant: nam malitia certi cujusdam vitii nomen est, vitiositas omnium.

VITIOSUS. vitio creatus. Phil. V. 8. collega, quem ipse fecit sua nunciatione vitiosum. ibid. II. 33. quamdiu tu voles, vitiosus Consul Dolabella: rursus, cum voles, satis auspiciis, creatus. *contra auspicia et religionem factus. Div. I. 16. sinistra dum non exquirimus, in dira et vitiosa incurrimus. Legg. II. 8. quaeque Augur

injusta, nefasta, vitiosa, dira defixerat, irrita infestaque sunt.

VITIUM. Sull. 8. si ceteris patriciis me et vos peregrinos videri oporteret, a Torquato tamen hoc vitium sileretur. *Graevio placet conjectura Phil. Rubenii Elect. I. 3. legentis convicium; peregrinitatem enim non esse vitium. Sed vitium rectum est. Vitium dicitur, quicquid in aliquo reprehendi potest, aut reprehenditur, sive jure, sive injuria, macula, deformitas, etc. Terent. cui vitii nihil dicere possis. Cic. Offic. III. 13. venditorem ejus rei, quam vendat, vitia narrare. ibid. 16. ut in praediis vendendis vitia dicerentur. Est igitur vitium etiam in magistratu et consulari, quia peregrinus ad magistratum accedere non debet: (peregrinus enim proprie civi opponitur) certe vitii loco erat peregrinitas obiecta. Torquatus autem debebat hoc vitium, si est vitium, non narrare, sed silere. Porro, quemadmodum vitium narrare et dicere rectum est, sic etiam vitium silere. Convicium autem silere, an dicatur latine, dubito. * In comitiis est malum auspiciū et quicquid comitia dissolvere et irrita reddere potest. Phil. II. 33. id igitur obvenit vitium, quod tu jam Calend. Jan. futurum esse praedixeras. Div. II. 18. comitorum solum vitium est fulmen: Jam si quid in comitiis, aut in bello actum nihilominus, aut in auspiciis capiendis aliquid contra mores et instituta veterum actum, id vitio factum dicebatur. sic quod Div. II. 33. est, contra auspicia navigarunt, id, ibid. I. 16. dicitur, quum vitio navigassent. ibid. II. 35. Cōff. vitio creatos esse, sc. quod in auspiciis capiendis aliquid Consul peccaverat. Nat. D. II. 4. vitio tabernaculum esse captum, quod etc. cui de Divin. I. c. opponitur tabernaculum recte captum.*

VITUPERABILE. Fin. III. 12. quid sit, et unde dictum?

VIVERE. * interesse, versari. Verr. III. 86. vivere in patris lu-

xuria. Verr. III. 4. vivere in pecunia tenui. * Orat. II. 40. in diem vivere est, sine futuri cura, eique opponitur, futura spectare. Phil. V. 9. qui in horam viverent, non modo de bonis et fortunis civium, sed ne de utilitate quidem sua cogitaverunt. Sed eleganter hoc ad philosophos Academicos transtulit Cicero, qui nihil ita ratum putant, ut sibi id perpetuo tenendum censeant. Tusc. V. 11. ego in diem vivo; quicquid animum verisimilitudine percellit, id verum puto. * vivere etiam eleganter dicuntur, qui vita fruuntur, neque omnem in magnis laboribus sine suavitatem familiaritatum, conviviorum, etc. transigunt. ad Q. Fr. III. 1. sed quando vivemus. itemque vivere aliqua re, in qua acquiescimus: ad Div. XIII. 28. quibus antea delectabamur, nunc etiam vivimus. * Att. X. 1. ejus mihi vivit auctoritas. pro quo Off. I. 23. dicit, ejus etiam mortui valet auctoritas. * Cato 14. animum tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum, secum esse, et secum, ut dicitur, vivere.

VIVUS. Flacc. 37. de vivo nihil detrahit. Vivum opponitur lucro. Est igitur fors ipsa pecuniae. cf. Verr. III. 50.

ULCUS. Nat. D. I. 37. quicquid horum attigeris, ulcus est: h. e. difficile ad probandum.

ULTIMUS. remotissimus, Roma disjunctissimus. Manil. 16. ultimae terrae. vid. Graev. ad h. l. * pro ulterior, ut Phil. VII. 1. ultima Gallia. cf. V. 2. * perfectissimus. Nat. Deor. II. 12. ultimae perfectaeque naturae.

ULTRO. Quint. 23. qui cum ultro ipse deberet: i. e. per se: sive, ut Graevio placet, insuper, noch dazu: quo sensu verbum hoc saepe dicitur, ut Verr. III. 85. ultro etiam oblatum.

UMBILICI. lapilli litorales nitidi, in umbilici modum natura facti. Or. II. 6. conchas eos et um-

umbilicus legere consueffe. v. *Salmaf. ad Solin.* p. 496.

UMBRA. comes. Mur. 6. saltatio est *umbra* luxuriæ. * *umbra* dicitur pro loco umbrato, in quo cuiuscunque generis exercitationes habentur, in quibus non serio res agitur, neque de vita pugnatur. Hinc *umbra* opponitur soli: h. e. veræ pugnae in bello, aut veræ contentioni in iudiciis. vid. *Sol.* Sed acinde de omnibus iis rebus dicitur, quæ domi et in umbra fiunt, in quibusque nulla magna est contentio: tamquam de jurisprudentiis. Muren. 14. cedat *umbra* soli: h. e. militari rei philosophia et ceteræ artes, in quibus otium et tranquillitas est. vid. *Umbatilis.* * *Orat.* III. 26. habeat tamen illa in dicendo admiratio ac summa laus (h. e. genus magnificum) *umbram* aliquam et recessum, quo magis id, quod erit illuminatum, extare atque eminere videatur: h. e. sint loci aliqui in oratione magnificæ vacui ab ornamentis et quasi figurarum troporumque coloribus.

UMBRACULUM. schola. Brut. 9. vid. *Sol.* Legg. III. 6. Demetrius mirabiliter doctrinam ex *umbraculis* eruditorum otioque non modo in pulvereum atque solem, sed in ipsum discrimen aciemque perduxit: h. e. usus est ad rem publicam administrandam, ut ap. *Rom. Cato, Cicero, alii.*

UMBRATILIS. otiosus, lenis, non asper. Tusc. II. 11. vita *umbratilis* et delicata. *Orat.* 19. *umbratilis* est oratio philosophorum et mollis.

UNCIA. assis duodecima pars, deinde etiam hereditatis. (v. *As.*) Att. XIII. 48. mortuus est Babulius. Cæsar opinor ex uncia. ib. VII. 2. est etiam in *Gruteriana*: ex uncia. Sed in *Graeviana* receptum: ex teruncio. ad Q. Fr. III. 6. quas enim tabulas se putavit obsignare, in quibus in uncia firmissimum tenuerat, etc. v. *Manut. ad h. l.*

UNCTUS. Att. XII. 6. nitidus

unctusque sol, opponitur asso, de quo supra. * *elegans, splendidus.* Brut. 20. iam enim erat *unctor* quaedam splendidiore consuetudo loquendi.

UNCUS. instrumentum, quo perduelles ad scalas Gemonias trahebantur. Phil. I. 2. *uncus* impactus est illi fugitivo. Rabir. Perd. 5. vindicare a verberibus, ab unco. ubi v. *Hotoman.*

UNDE. a quo, a qua, a quibus. *Orat.* I. 15. quam ille ipse, unde cognovit. Verr. III. 70. apud eas societates, unde erat attributa. sed nil frequentius his exemplis. vid. *Gronov. Obs. L. IV. p. 174.*

UNGUIS. Dom. 5. tu in hoc ulcere tanquam unguis existeres: h. e. augeres malum, acerbius efficeres.

UNGULA. Tusc. II. 24. toto corpore atque omnibus unguis, ut dicitur, contentione vocis asserunt. *Bentlejus* post *Lambinum* legebat unguiculis: quod unguis hominibus non conveniret. Sed in proverbiis hæc non nimis subtiliter iudicanda. v. *Obs. Miscell. quæ cura Cels. Dorvillii prodierunt. T. I. p. 410.*

UNICUS. pro unus est *Rosc. Am.* 14. extr. *Coel.* 32. Verr. I. 41. si tamem lectio sana est. * *excellens, singularis.* Quint. 12. ut aut summa negligentia tibi obstitit, aut unica liberalitas. *Cato* 17. in quem illud elogium unicum. v. *collecta Heinio ad Ovid. Met. III. 454.*

UNIVERSE. Att. V. 2. cetera universe mandavi: illud proprie.

UNIVERSITAS. Nat. Deor. I. 43. universitas rerum, est totus mundus, ut II. 65. universitas generis humani, totum genus humanum.

UNIVERSUS. Or. III. 27. loci, qui - quia de re universa tractari solent, communes nominati sunt: h. e. de genere. * *communis omnibus.* Off. I. 81. licet sciendum, ut contra universam naturam nihil contendamus: ea tamen conservata, propriam naturam sequamur. c. 30. commune dixerat.

U u 2

UNUS.

UNUS. *elegantè cum superlativo.* Brut. 6. rem *unum* esse *omnium* difficillimam. *sine omnium*, Planc. 41. ad Diverf. XIII. 43. familiarissime *uno* equite Romano utor. **Germanismo similes sunt hae rationes*: Rosc. Com. 5. ut iudicem *unum* veteri debemus. ad Div. VII. 19. doctorem tamen *unum*, quem desiderant. Or. I. 29. sicut *unus* paterfamilias. **pluralis jungitur, ex canone grammatico, substantivis pluralis numeri tantum, ut* Att. V. 9. *unae* literae. *sed non est perpetuum*. Flacc. 29. *unis* vestimentis lautus es.

VOCALIS. *qui vocem ad dicendum contulit.* Brut. 69. huc etiam, ne quem *vocalem* praeteriisse videamur, C. Colconium.

VOCARE. *invitare ad convivium.* Rosc. Amer. 18. domum suam istum non sere quisquam *vocabat*. cf. Muren. 84. *Sext. 9. ad integritatem majorum *spe* sua hominem *vocabant*. h. e. *sperabant, eum integrum fore.*

VOCATUS. Or. III. 1. Senatus *vocatu* Drusi in curiam venit.

VOCIFERARE. *est in libris nonnullis* Verr. II. 22. *Sed alii vociferari habent: quod praetulerim.* viâ. not. ad Tacit. *Annal.* XV. 38. *Sed et Livius passive dixit XXIV. 21.*

VOCULA. Orat. III. 25. *voculae* certae et severae. *ibid.* *voculae* falsae in cantu: *quae certis et severis opponuntur, sunt fraetae et molliores.* vid. in *Flexio.*

VOLATICUS. *inconstans, variabilis.* Att. XIII. 25. O! *Academiam volaticam.*

VOLITARE. *significat assidue vagari, sed plerumque eum iactatione aliqua ambitiosa, aut impudente et insolente.* Sext. 4. cum illa conjuratio palam armata *volitaret*. Catil. II. 3. quos video *volitare* in foro. *ibid.* 7. *volitare* in armis. Pil. 12. cum *volitaret* vis latrocinii vestri tota urbe. *ibid.* 4. *volitare* praetextatum passus es. *ibid.* 54. sed etiam nunc *volitant*, et illi unquam de se pertimescunt.

Agr. II. 22. *volitat* ante oculos istorum Jubae Regis filius. Sext. 1. alacres lactosque *volitare.* Dom. 19. cum tu florens ac potens per medium forum popularis *volitares.* Agr. II. 36. *volitaretis* per gentes. **hinc pro iactare.* Flacc. 16. nec *volitabo* in hoc insolentius: *de oratore. v. Iactare.* Sext. 44. *volitat* Aedilis. Phil. XI. 2. *de Dolabella*: et nunc tota Asia vagatur, *volitat* ut Rex. **oratores dicuntur volitare in foro.* Or. II. 24. I. 38. *qui a causa ad causam eunt, et omnium patroni esse volunt.* **volitare etiam dicuntur homines, qui immoderate cupiunt aliquid, et inconstanter huc illuc feruntur, ut propemodum nesciant ipsi, quid agant primum, quid secundum.* Pil. 25. homo *volitans* gloriae cupiditate, *opponitur viro moderato et constanti.* Att. II. 22. *de Clodio Trib. pl.* *volitat*, furit, nihil habet certi; multis denunciat; quod fors obtulerit, videtur acturus. *Orat. II. 6. quemadmodum volucres videmus, cum aliqui effecerint, levandi laboris sui causa, passim ac libere, solutas opera volitare: sic nostri animi - defessi gestiunt, ac *volitare* cupiunt, vacui cura atque labore.

VOLUBILIS. Orat. 56. *volubilis* oratio, *opponitur stabili: haec efficitur syllabis longis, illa brevibus: unde incitatio oratio fertur et labitur.* Flacc. 20. homo *volubilis*, i. e. *oratione facili.*

VOLUBILITAS verborum. Or. I. 5. *copia et facultas.*

VOLUCER. Sull. 23. *volucris* fortuna. Brut. 95. genus dicendi verbis *volucre* atque incitatum. v. *Volubilis et Volubilitas.*

VOLVERE. *pronunciare.* Or. III. 47. longissima est complexio verborum, quae *volvi* uno spiritu potest. Brut. 70. celeriter verba *volvens.* *ibid.* 81. ita facile soluteque verbis *olvebat* sententias. **de numerose currente periodo.* Orat. 69. quo melius cadat aut *volvatur* oratio.

VOLUNTAS. *in oratore est de genere orationis, quod sequitur: ποσαιρεσις.* Or. II. 23. naturis differunt: *voluntate* autem similes sunt. *ibid.* 22. ex quorum scriptis, cujusque aetatis, quae dicendi ratio *voluntasque* fuerit, intelligi potest. *Agr. I. 9. in alia *voluntate* esse: *aliud probare.* ad Div. IX. 6. haec in *voluntate* fuerunt: i. e. in *potestate nostra.* *preces. ad Div. VI. 6. Caesar cedit iustis et officio incensis, nec inanibus aut ambitiosis *voluntatibus.*

VOLUPTARIUS. *suavis.* Att. XII. 25. *voluptariae* possessiones: ut horti. Or. III. 17. *voluptariae* disputationes: h. e. de *voluptate* et pro *voluptate.* Fin. V. 25. *voluptarii philosophi; de Epicureis.*

VOLUPTATES. *de spectaculis.* Muren. 35. adhibendis *voluptatibus,* etc. *Hoc sensu posteriori aevo in primis dici coeptum frequenter, ut dudum observarunt viri docti.*

VOLUTATUS. *versutus diligenter.* Orat. III. 10. *volutatus* in veteribus scriptis, ad Q. Fr. II. 13. ad Callisthenem et ad Philistum redeo, in quibus te video *volutatum.*

VOLUTATIO. Pis. 34. scelera tua non vestigiis odorantes ingressus tuos, sed totis *volutationibus* corporis et cubilibus persecuti sumus.

VOMERE. Deiot. 7. te vomere post coenam velle. v. Ind. Graec. in *Eusebio.*

VORARE. Att. IV. 11. nos hic voramus literas cum Dionysio. cf. *Heluari.*

VOTUM. ad Div. VI. 7. victoriae suae vota facerent. Tusc. V. 1. si virtus - - famula fortunae est, nec tantarum virium, ut se ipsa tueatur: vereor, ne non tam virtutis fiducia nitendum nobis ad spem beate vivendi, quam *vota facienda.*

VOTIVUS. Att. IV. 2. XV. 8. 11. *votiva* legatio: quae voti sus-

cepti et persolvendi causa petitur; genus liberae legationis. v. Legatio. Act. I. Verr. 10. *votivi* ludi: qui fiunt ex voto, ab Imperatore aliquo suscepto.

VOX. Legg. II. 7. leges legum voce proponam. *Ursinus interpretatur, verbis solennibus et propriis legibus, ut vox sit pro verbo, additque duo exempla e Cicerone: sed neutrum huc facit, nec hic locus ejusmodi est, ut vocis vocabulum non proprie explicari possit. Est enim propopoeia, ut in illo: patriae vox, Catil. I. et alibi: neque tamen quae sensum falsis est interpretatio.*

URBANITAS. *virtus ingenii animique, qua eleganter possumus, ut homines in urbe liberaliter educati, de omnibus rebus judicare, neque aliquid inepti et absurdi dicimus et facimus, sed potius venuste et cum specie quadam liberali: estque hoc genus urbanitatis per totam vitam, orationem moresque fustum.* ad Div. III. 7. etiamne tu has ineptias, homo summa prudentia, - - addo urbanitate, quae est virtus, ut Stoici rectissime putant. Nempe Stoici doctores opponunt ἀνασθη, ut ad h. l. ex Plutarch, de legend. Poëtis ostendit Victorius. *ibid.* VII. 3. vides enim exaruisse jam veterem urbanitatem, ut Pompeius noster suo jure possit: nisi nos pauci retineamus gloriam antiquam Atticam. vid. Vavass. Ludier. dict. S. III. c. 7. p. 333. edit. Lips. conf. Urbanus. *facultas jaciendorum dictorum, apophthegmatum, lepos, ut Sallustius in Sempronio appellat. ad Divers. VII. 32. urbanitatis possessionem, amabo, quibusvis interdictis defendamus. Rose. Am. 41. urbanitas servorum: quamquam haec etiam ad primum genus fortasse referri potest. *ipsa dicitur. Coel. 3. contumelia si facetius jactatur, urbanitas nominatur. Fin. II. 3. in quantas hominum faceterum urbanitates incuratis. Or. I. 5. celeritas et brevis respondendi et

laceffendi, subtili venustate atque urbanitate conjuncta. *venustas quaedam in sono vocis, et Romae natis et educatis propria. Brut. 46. urbanitatis color: qui quid fit in voce, ibi explicatur.

URBANUS. elegans in omni judicio, dicto, facto; opponiturque imperito, absongo, etc. ad Div. III. 8. te hominem, non solum sapientem, verum etiam, ut nunc loquimur, urbanum. v. Urbanitas, n. 1. Ceterum, quod ex h. l. post Quintil. Inst. Or. VIII. 3. colligunt, urbanus fuisse tum novum vocabulum, id mihi non placet. Nam sic multo magis etiam urbanitas novum verbum fuisset. Sed sensus hic, et philosophia Stoica repetitus, erat novus. Verbum enim urbanus est jam ap. Plautum de scurris Trinum. I. 2. 165. et alibi. Ita vero etiam hoc verbum capio Veir. I. 6. homines lauti et urbani. Ita enim ironice vocat homines Verri amicos, qui rumores dispirant improbabilis, quibus nemo fidem poterat habere. *urbi Romae proprius, Romanus. Brut. 46. quid tu tribuis istis externis quali oratoribus? quid censes, nisi idem quod urbanis; praeter unum, quod non est eorum quadam urbanitate quali colorata oratio, - in vocibus nostrorum oratorum recinit quiddam et resonat urbanus. *perpetuo Romae vivens, et quidem aut otiose, aut causas in foro gerens, aut senatorio munere fungens. Pil. 26. in hac quotidiana, assidua, urbanaque vita. Att. I. 1. cetera spero prolixa fore, his duntaxat urbanis competitoribus: illam manu mihi cura ut praestes, Pompeji nostri amici. Gronovius interpretatur de assiduus, qui urbanis artibus, ut Cicero, Sulpicius, excellebant, non militariis. vid. de Sestert. IV. 9. a qua interpretatione non adeo recedit altera Casauboni, Corradi, qui urbanos competitores putant opponi iis praetoriis viris, qui in provinciis, militiae se causa,

essent, et ante trinum nudinium redire ad petendum possent. Sed Victorius Var. Lect. IV. 12. putat esse leves, jocularis. Et profecto omnes competitors, quos commemoravit, ab ipso tales esse dicuntur, ut rideantur, aut risu digni sint, aut tales fuerunt. Sed Gronoviana interpretatio magis mihi placet. *facetis, dicax, quales neppure fieri solent otiose Romae viventes; nihilque agentes, nisi ut in foro, sub basilicis stent, circulos faciant, etc. unde tandem pro scurra dici coepit, ut ostendit Gronov. l. c. cf. Salmas. ad Pollionis XXX tyr. p. 316. ad Div. IX. 15. urbani sales. Dom. 24. et homo facetus, inducis etiam sermonem urbanum ac venustum: me dicere lolere, esse me Jovem, eundemque dictitare, Minervam esse sororem meam. *Verr. III. 86. urbana praedia. v. Praedium.

URBS. elegans est illud Ciceronis: Div. II. 16. urbem philosophiae proditis, dum castella defenditis.

UREDIO. Nat. Deor. III. 35. si uredo aut grando quippiam nocuit. Est autem rubigo ita dicta, quia oriri credebatur ab occasu solis frigido et pruinoso, sequente sole acri, a quo inuratur pruina; sic Salmas. ad Solin. p. 308. Sed Cujac. Observ. XV. 28. distinguit inter rubiginem et uredinem, auctore Plinio, ut rubigo sit e rore putrefacto, uredio e concreto. recte. Uredinem a frigore repetit etiam Columella III. 20. rubiginem a calore idem X. 342. etc.

URERE. de frigore. Tuscul. II. 15. pernoctant venatores in nive, in montibus uri se patiuntur.

URGERE. Planc. 28. nomen, quod urget, dissolvere. Tusc. II. 23. urgeri pondere.

URNA. ad Qu. Fr. II. 6. Senatorum urna copiose absolvit, equitum adaequavit.

USUCAPIO. est jus rei possidendae s. domini adeptio, ut Jcti loquuntur, quae oritur ex eo, quod rem per certum tempus

ris spatium, idque lege definitum, sine controversia, possedimus. Caecin. 26. *usucapio fundi, hoc est, finis sollicitudinis ac periculi litium, non a patre relinquitur, sed a legibus.* Legg. I. 21. *usucapionem XII tabulae inter quinque pedes esse voluerunt.* etc.

USURA. *usus rei, item, quod pro usu datur.* ad Div. VI. 12. *usura falli gaudii frui.* Agr. III. 1. *parvam exigui temporis usuram bonae de iure opulentiis postulo.* Tusc. I. 39. *natura dedit usuram vitae, tanquam pecuniae, nulla praestituta die.* *Elegans est illud de Stoicis, qui post mortem corporis superstitem animum dicunt, sed non in aeternum, ibid.* 31. *extr.* Stoici autem usuram nobis largiuntur, tanquam cornicibus; diu inaniferos, ajunt, animos, semper negant.

USURPARE. *pro eo, quod vulgo dicunt, exercere, tumquam jus, etc.* Agrar. II. 7. *paucas tribus ad usurpandam libertatem vocare: h. e. ad exercendum jus suffragii.* Verr. V. 20. *jure quotannis usurpatum ac semper retentum, etc.* *vocare, dicere.* Offic. II. 11. C. Laelius is, qui sapiens usurpatur. Phil. II. 28. *at quam crebro usurpat: et Consul, et Antonius.*

USURPATIO. Verr. V. 64. *usurpatio civitatis, est, cum se quis civem dicit.* Agrar. II. 12. *usurpatio vetustatis, de comitiis curiatis, dicis causa per 30 Lictores habitis.* Conf. Gronov. Obs. I. 25.

USUS. *possessio rei non interrupta per certum ac legibus definitum temporis spatium, quares nostra sit, ut nemo amplius nobis de ea litem movere possit.* Har. R. 14. *mortales nihil a Diis immortalibus usu capere possunt.* Caecin. 19. *auctoritatem fundi et usum lex jubet esse biennium.*

UT. *utut, Verr. I. 2. ut hoc esset judicatum.* Planc. 4. *ut fueris dignior.* cf. Gronov. Obs. III. 6. *posito, fac.* ad Div. I. 9. *ut jam sit in us culpa, qui me non de-*

fenderunt, non minor est in iis, qui reliquerunt. ad Att. VII. 13. *qui, ut nihil aliud, hoc tamen profecit.* *eleganter dicitur etiam cum superlativo, sequente ita.* Offic. I. 5. *ut quisque maxime perspiciat, -- ita sapientissimus haberi solet.* *pro cur.* Mil. 13. *extr.* *erat, ut odisset.*

UTENS. *qui sumtum facit de pecunia sua.* Offic. II. 20. *fac magnitudinem divitiarum juvare.* *Utentior sane sit, honestior autem quomodo? v. Uti.*

UTENSILE. Oecon. 1. *reliqua utensilia, quibus aut aliter hominum genus, aut etiam excolitur.* *Utensilia h. l. sunt necessaria victui, non supellex, ut recte monuit et pluribus exemplis demonstravit Gronov. Sestert. p. 105. conf. nos ad Tacit. A. I. 70. perspicuus in prunis est locus Varr. R. R. I. 2. 6. quid in Italia utensile non modò non nascitur, sed etiam non egregium sit?*

UTER. *pro utervis.* Offic. III. 23. *Sibine uter capiat, an alter cedat alteri.* ubi vid. F. Fabricius.

UTI. *de rebus et pecunia, qua impendia sustinemus.* Att. XIII. 23. *magis doleo, me non habere, cui tradam, quam habere, qui utar.* ib. XI. 11. *ut sit, qui utamur.* v. Gronov. Sestert. p. 105. *opus habere.* ad Div. V. 20. *qui ambitione nihil uteretur.* *Tusc. IV. 18. aemulatio autem dupliciter illa quidem dicitur. nam aemulatio virtutis imitatio dicitur: sed ea nihil hoc loco utimur: h. e. huc non pertinet: de ea nunc non agitur.*

UTILIS. Div. VIII. 13. *quibus adhuc sibi parum utilis fuit: i. e. nocuit.* *De hujus λόγους vi cf. Clark. ad Homer. Iliad. β. v. 269.*

UTRUM. *sequente aut. pro an est Verr. II. 69. non sequente an, vel simili particula, pro num.* Verr. V. 16. *quacram, utrum emeris et quomodo et quanti emeris.* item Verr. II. 69. V. 16. Flacc. 10.

VULGARIS. Offic. I. 16. *vulgaris liberalitas; quae ad omnes*

pertinet, quæ omnes homines complectendi sunt.

VULGO. *in univcrsum.* Verr. III. 74. *vulgo omne frumentum improbas. * sine discrimine personarum et locorum.* ad Qu. Fr. III. 1. *litteras vulgo mittere: opponitur, per certos homines. * ubique.* Rosc. Amer. 29. *eiusmodi tempus erat, ut vulgo impune homines interficerentur.* * Muren. 84. *ad prandium vulgo vocati.* *ibid.* 35. *num Senatus crimen putat ad prandium invitare? minime sed vulgo, passim, quid est vulgo? universos.*

VULNERARE. *graviter offendere, laedere.* Catil. I. 7. *quorum mentes sensusque vulneras.*

VULNUS. *de aere alieno.* Rosc. Amer. 32. *qui vulneribus suis mederi cupiebant. * crimen, quod in aliquem confertur, aut ejus se quis suspectum et reum facit.* Cluent. 21. *vulnera nova facere. * vitium.* Coel. 7. *vulnus in moribus, natura, re atque fortuna.*

VULTICULUS. Att. XIV. 20. *non te Bruti nostri vulticulus ab ista oratione deterret.*

VULTURIUS. *homo rapax.* Pil. 14. *appellatus est hic vulturius illius provinciae, si displicet, Imperator. ibid.* Scaurus *vulturius reipubl.* Sext. 33. *paludati vulturii.*

VULTUS. *oris conformatio ex animi habitu orta, et in univcrsum, quod nos appellamus die Miene des Gesichts.* ad Div. XII.

30. *vultus tuos mihi expressit omnes.* Orat. I. 28. *quæ nobis fingere non possumus, facies, vultus, lonus.* * Dom. 52. *vultus cadit; de perterritis subito. * sæpissime vultum apud Ciceronem poni pro fronte forva et adducta, docet Broukh. ad Tibull. I. 8. 43. sed in exemplis allatis quædam ad eam significationem non pertinent.*

VULTUOSUS. Orat. 18. *in quo cum oseris, ne quid ineptum, aut vultuosum sit. h. e. nimis triste et superciliosum. v. Broukh. l. c.*

UXORIUS. Offic. III. 15. *in arbitrio rei uxoriae hæc verba maxime excellunt: melius æquius. Res uxoria est dos, quam uxor attulit, et de qua post divortium contentio esse solebat. v. Boëthius ad Topic. 17.*

X.

XYSTUS. *est ambulatio sub divo ante porticum, in qua etiam sedes, et signa, et flores.* Acad. IV. 3. *cum pauca in xysto locuti essemus, tum eodem in ipatio confestim.* Att. I. 8. *mittas quam primum signa et maxime, quæ tibi gymnastii xystique videbuntur. vid. Vitruv. V. 11. Buchner. ad Plin. Ep. IX. 8. Lipsius ad Senec. de Ira III. 18. genus porticus putat fuisse. Christius in Virilico p. 96. viridarium, ein grüner Rasengang.*

INDEX GRAECO-LATINUS

CONTINENS

GRAECA IN CICERONIS LIBRIS
OCCURRENTIA

ET

EORUM INTERPRETATIONES

ADSPERSIS SUBINDE ANIMADVERSIONIBUS.

A.

¹ Ἀβδηριτικόν, *Abderiticum, stultum*, quod Abderitae stupidi putabantur, ad Att. VII. 7.

² Ἀβλῆβεια, *abstinentia, innocentia, frugalitas*, Tusc. Qu. III. 8.

³ Ἀγέλαστος, *expers risus*. Fin. V. 30. ita dictus est M. Crassus, qui semel in tota vita risisse dicebatur.

⁴ Ἀγοητεύτως, *sincere, sine praestigis et fuco*, ad Att. XII. 3.

⁵ Ἀγραγον, *non scriptum*, ad Att. VI. 1.

⁶ Ἀγών, *certamen, contentio*, ad Att. XIV. 7. I. 16. est studium contentionis, quod in oratione adhibetur, unde ipsae orationes in causis veris, et quidem in primis in forensibus, ἀγῶνες dicuntur, et declamationibus umbraticis opponuntur, vid. v. c. Longin. περὶ ῥήσους, S. XI. 1. plura apud Ctesoll. Theatr. Rhet. III. 17. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 11. 12. 13. Olear. ad Philolotr. Vit. Sophist. I. XXII. §. I. n. 4.

⁷ Ἀδέσποτοι, *sine auctore*, ad Div. XV. 17. de rumoribus, qui unde et a quo capite fluxerint, ignoratur.

⁸ Ἀδεῶς, *secrete, sine ullo periculi metu aut suspitione; large, copiose bibit et edit* ἀδεῶς, ad Att. XIII. 52.

⁹ Ἀδῆλα, *incerta*, Acad. Qu. II. 17.

¹⁰ Ἀδημονεῖν, *moerens, sollicitudinis plenus*, ad Att. IX. 13.

¹¹ Ἀδιανορία, ad Att. II. 17. cum omnia, quae accidunt, sive secunda, sive adversa, nihil valent ad animum nostrum commovendum. Ea Cicero dicit se uti in republica. Sed Acad. Qu. II. 42. est Ariston

honis summum bonum, cum in neutram partem movemur in rebus mediis, *h. e.* quae nec honestae, nec turpes, sensu Stoico, sunt.

Ἀδιάφορον, quod neque est bonum, neque malum: indifferens cum aestimatione mediocri, Fin. III. 16.

Ἀδικαίολογος, injusti magistratus, ad Att. II. 12. Vox ficta, ludendi causa e nomine Ilicaearchi, quem Atticus scripserat a se amari. Euni civem haud paullo meliorem dicit, quam ipsos Romanos *ἀδικαίολογους*, Caesarem et reliquos.

Ἀδιόρθωτα, incorrecta, inchoata, imperfecta, ad Att. XIII. 21.

Ἀδόλιστος, valde laquax, garrulus, ad Att. XVI. 11.

Ἀδύνατον, quod fieri non potest, ad Att. I. 1.

Ἀσωροδόκητον, integrum et incorruptum a largitione, ad Att. V. 20.

Ἀζηλοτύπητον, sine invidia, ad Att. XIII. 19.

Ἀθάμβια, animus terrare liber, Fin. V. 29.

Ἀθέτησις, improbatio, rejectio, ad Att. VI. 9.

Αἰ γὰρ τῶν τυράννων δεήσεις, inquit *Πλάτων*, οἷσθ' ὅτι *μεμιγμέναι ἀνάγκαις: tyrannorum preces*, inquit Plato, (Ep. 7. ad Dionis propinquos) *permixtae sunt, ut scis, necessitatibus*, ad Att. IX. 13. quae rogant, necessario facienda sunt: eorum preces sunt imperia.

Αἰδῶμαι Τρώας καὶ Τρωάδας ἰλκιοειπέλους, vercor Trojanos et Trojanas populos trahentes, ad Att. II. 5. et aliis locis, ex Hom. Iliad. Z. v. 442. et X. v. 105.

Αἰδοῦσθαι μὲν ἀνῆνασθαι, δεῖσθαι δ' ἐποδέχθαι, veriti sunt quidem recusare, timuerunt autem suscipere, ad Att. VI. 1. XVI. 11. ex Hom. Iliad. II. v. 93.

Αἰὲν ἀρσιτενεῖν, καὶ ἐπιρροχον ἔμμεναι ἄλλων, semper fortiter agere, et aliis praestare, ad Div. XIII. 15. ad Qu. Fr. III. 5. ex Hom. Iliad. H. v. 208.

Αἶνε δύνῃαι, si moda possis, ad Att. XIII. 12. ex Hesiod. Op. et D. v. 350.

Αἶρεσις, secta, ad Div. XV. 16.

Αἰσχρὸν σιωπᾶν. Integer senarius sic habet: *αἰσχρὸν σιωπᾶν, Ἰσοκράτην τ' εἰς λέγειν: Turpe est tacere, et sinere Isocratem loqui*, ad Att. VI. 8. Cum Isocrates Icholas rhetoricas aperuisset, et magna hominum multitudo eas frequentaret, Aristoteles aemulatione commotus et ipse rhetoricen docuit. Eodem modo Cicero; cum Bibulus triumphum peteret, turpe esse putabat, si non et ipse peteret.

Αἰσχροῦ φαντασία, turpitudinis imago, species, cum venit in mentem, turpiter nos facturos, aut fecisse, ad Att. IX. 6.

Ἀκαδημικῇ, sc. σύνταξις, ad Att. XIII. 12. vid. Ep. 16. h. l. ubi est *Academicæ σύνταξις*. Sermo est de libris Ciceronis Academicis, quorum primo duo erant, alter Catuli, alter Luculli nomine, quod in iis hi duo de Academica philosophia disputantes inducebantur. Jam nobiles illi quidem erant, sed in iis C. et L. acutius, quam pro personis suis, disputabant. Itaque Cicero hanc *σύνταξιν* immutavit et e duobus quatuor libros fecit, Catuli et Luculli nominibus sublati, eosque Varro in inscripsit. In iis Varro in Antiochi partes dedit, sibi sumit Philonis. hoc est, quod Cicero dicit:

ἀκα-

ἀκαδημικὴν ad Varronem transferamus, et Ep. 16. *academicen σύνταξιν ad Varronem totam traduximus.* conf. Argum. Quaeli. Acad. I.

Ἀκαιρος, *intempesivus*, ad Att. IX. 4.

Ἀκατάληπτον, *quod comprehendere non potest, incomprehensibile*, Acad. II. 6.

Ἀκαταληψία, *opinio Academicorum, qui nihil comprehendere posse dicebant*, ad Att. XIII. 19.

Ἀκένοςποιδος, *abhorrens a studio rerum inanium*, ad Div. XV. 17.

Ἀκραιώς, *sincere*, ad Att. XV. 21.

Ἀκῆδεια, *contentus, quod curae et studio nemini esset*, ad Att. IV. 18.

Ἀκῆδια, *torpedo cum moestitia*, ad Att. XII. 45.

Ἀκίνδυνα, *periculo carentia*, ad Att. XIII. 19.

Ἀκίνδυνα μὲν, χρόνιώτερα δὲ, *periculi quidem expertia, sed diuturniora*, h. e. vitae quidem periculum abesse, sed diuturniorem morbum fore; de Tirone aegrotante.

Ἀκκιζόμεθα, *dissimulamus cupiditatem nostram*, ad Att. II. 19. cum videri velimus, non cupere nos, et tamen vehementer cupimus, hoc enim est ἀκκιζεσθαι, unde ἀκκισμός, *accisus*. Exemplo esse potest accisus Tiberii Neronis Vell. II. 23. Tacit. Ann. I. 3. et 11.

Ἀκοινωήτων, *alienum a familiari consuetudine*, ad Att. VI. 3.

Ἀκοινωνήτως, *minime familiariter*, ad Att. VI. 1.

Ἀκολακεύτως, *citra assentationem*, ad Att. XIII. 51.

Ἀκολασία, *licentia nimia*, ad Att. XIV. 11.

Ἀκοσμα, ad Att. XII. 4. quidquid ad aures (convivarum) suaviter deliniendas, aut oblectandas comparatum est. *Non assequor*, inquit, *ut scribam, quod tui convivae, non modo libenter, sed aequo animo legere possint, si velin gravitatem ejus constantiamque laudare; hoc ipsum ἀκοσμα sit.* Sic ap. Xenoph. ἀπόμνημον. I. II. c. 1. virtus voluptati dicit: τοῦ δὲ πάντων ἡδιότου ἀκοσματος, ἐπαίνον ἑαυτῆς, ἀνήκοος εἶ. Haec ἀκοσμάτα, quae et ἀκοσμάτα dicuntur, erant recitationes anagnosiarum, symphoniarum, pueri, γελωτοποιοί, etc.

Ἀκραίς, *liquidum, non turbidum, non perturbatum*, ad Att. X. 17.

Ἀκρόσμα, *vid. in Ἀκοσμα*, pro Arch. c. 9. pro *anagnosce* est apud Nepotem in vita Attici c. 14.

Ἀκροσταγίς, *genus versus Silyllini, cum deinceps e primis versuum literis aliquid connectitur.* ut in quibusdam Ennianis.

Ἀκροτελεύτιον, *clausula, v. c. carminis, h. l. epistolae.* Pax Thucydidea II. 35. quam et habet Pollux II. 16. ad Att. V. 21.

Ἀκροτηρίων οὔρια, *signa secundae tempestatis ex vexillis in fastigiis (ἀκροτηρίοις) navium et domorum*, ad Att. V. 12. οὔρια sunt signa bonae tempestatis instantis; a quibus etiam Jupiter Urius, de quo vid. Graev. ad Verr. IV. 51.

Ἀκίθρον, *invenustum*, ad Div. VII. 32.

Ἀκρον, *ineptum*, ad Div. XVI. 17.

Ἀλφ,

- "Αλη, anxietas et sollicitudo animi nusquam conquiescentis, ad Att. X. 1.*
- "Αλιμενα, loca portu carentia, loca importuosa, ad Att. IX. 13.*
- "Αλις δρυός, satis quereus, ad Att. II. 19. proverbium de priscis hominibus, qui, inventa fruge, glandes relinquebant. Dignitatis ἄλις, tamquam δρυός. Satis tibi dignitatis est, ut non opus sit, de ea ulterius augenda cogitare.*
- "Αλις σπουδῆς, satis studii et operae, ad Att. II. 1.*
- "Αλιτενής, humilis, depressus, de ambulatione, ad Att. XIV. 13.*
- "Αλκιμος ἔσθ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπῃ, strenuus es, quo te et posterorum, vel qui post nascentur, aliquis laudet, ad Div. XI. 1. 15. ex Homer. Odyss. A. v. 302.*
Μὴ μὲν ἀπονοῖ γὰρ καὶ ἀκλειῶς ἀπολοῖμην.
"Αλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἑοσοῦντοιοι πνύθισθαι.
Non profecto nulla re praeclare gesta et sine laude moriar, sed re magna et ad posteritatem commemoranda patrata.
Homer. Iliad. X. v. 304. 305.
- "Αλλ' αἰεὶ τίνα φῶτα μέγαν, sed semper virum ingentem, ad Qu. Fr. I. 2. ex Homer. Odyss. Γ. v. 513.*
- "Αλλ' ἐμὸν οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθες Πατρίδος, supple ex Homero Odyss. I. 84. ὥς οὐδὲν γλυκίον ἤς:*
Sed mihi nunquam persuasisti patria quidquam ulli sua dulcius esse. ad Att. VII. 1.
- "Αλλ' ἐμὸν οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν,*
Ὡς νεφέλῃ ἐκάλυψε μέλαινα.
Sed meum numquam animum in pectore inflexit: nubes enim tegebat atra. ad Div. XIII. 15. ex Hom. Odyss. H. 258. et Q. 314.
- "Αλλ' οἰμώζετε, sed ploret, male ipsi sit, ad Qu. Fr. III. 9. e Comico aliquo fortasse, apud quos saepissime οἰμῶζειν jubent, quibus mala precantur. Hinc: πολλὰ οἰμῶζειν λέγειν.*
- "Αλλ' οὐ δαιτὸς ἐπηράτων ἔργα μέμηλεν,*
"Αλλὰ λίην μέγα πῆμα, διοτρεφεῖς, εἰσορόοντες
αἰδόμεν· ἐν δοίῃ δὲ οἰωσόμεν, ἢ ἀπολέσθαι.
Sed nobis curae non est convivio suavi operam dare, verum magnum cladem a Jove immissam, intuentes extimescimus, incertumque est, salvine futuri, an interituri simus. ad Att. XIV. 13. ex Homer. Iliad. I. 228. seqq.
- "Αλλὰ μὲν αὐτὸς, ut ait ille, ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται, alia quidem ipse, alia autem vel Deus suggeret. ad Att. IX. 15. ex Hom. Odyss. Γ. v. 26. et 27.*
- "Αλλὰ τὰ μὲν προτετύχθαι ἔδοομεν, ἀγνύμενοι περ, sed haec quidem, quae ante acta sunt, omitemus, licet cum moerore, ad Att. VII. 1. X. 12. ex Hom. Iliad. Σ. v. 112. et T. v. 65.*
- "Αλληγορία, figura, de qua Rhetores. Orat. 27.*
- "Αλληγορίας, verbis alium sensum, quam quem prae se ferunt, habentibus, ad Att. II. 20.*

- * *Ἄλλα πρόβλημα, alla quaestio*, ad Att. VI. 5.
- * *Ἄλλοις ἐν ἐσθλοῖς τὸν δ' ἀπωθοῦνται φόρον, aliis bonis rebus augendis hanc maculam eluunt*, ad Att. XIV. 22. senarius poetae nescio cuius.
- * *Ἀλογηθῆν, negligatur*, ad Att. XII. 8.
- * *Ἀλογίστως, inconsiderate, stulte*, ad Att. IX. 10.
- * *Ἀλόγως, sine ratione; temere*, ad Att. XII. 35. XIII. 48.
- * *Ἀμα πρόσω, καὶ ὀπίσω, simul a fronte et a tergo*, ad Div. XIII. 15. Homer. Iliad. A. 343.
- * *Ἀμαλθεῖα, Amalthea*, ad Att. I. 16.
- * *Ἀμαλθεῖον, Amaltheum*, ad Att. I. 16. Est praedium Attici, cui nomen imposuit ab *Ἀμαλθείᾳ*. *Amalthea* in fabulis quae sit, notum est, sed l. c. est gymnasium, aut diacta praedii Epirotici. L. II. Ep. 1. Cicero dicit: *Amalthea mea te expectat*. Eam fuisse gymnasium in Arpinati, ut Corradus ait, verosimile est, aut diactam, quam imitaturus Atticum Cicero extruxerat. In hac Amalthea J. Fr. Gronovius putabat posuisse Atticum imagines virorum illustrium, a quibus, ut ab Amalthea Jupiter, ita imperium Romanum, tamquam nutritum, ad tantam magnitudinem pervenisset his adiecisse versus, qui facta eorum et magistratus continereat, de quibus Nepos vit. Att. c. 18.
- * *Ἀμβροτος, immortalis, divinus*, ad Att. XVI. 5.
- * *Ἀμεμπτα, non accusanda*, ad Att. VII. 1.
- * *Ἀμεταμέλητος, non poenitendus*, ad Att. VII. 3. XIII. 52.
- * *Ἀμηχανίω, inopia consilii*, ad Att. XV. 29.
- * *Ἀμορφον, ἀντιπολιτευομένου χρεωφιλῆτην etc. deforme et turpe est ejus, qui contrariae sit in republica factionis, debitorem esse*, ad Att. VII. 8.
- * *Ἀμπνευμα σεμνὸν Ἀλφειοῦ, respiratio veneranda Alphaei*, ad Att. XII. 5. sunt Pindari verba Nem. I. 1. sic appellat Aetibusam, διὰ τὸ ἀπορρῶγα καὶ οἶον στόμα τὴν Ἀρτέθουσαν κρήνην τοῦ Ἀλφειοῦ εἶναι, ut ait Scholiastes.
- * *Ἀμφιβολία; ambigue dictum*, ad Div. VII. 32.
- * *Ἀμφιλαφία*, ad Qu. Fr. II. 6. et 15. mihi videtur esse cautionis genus, cum eam rationem tenemus, ut ad utrumque parati simus, ut quodcumque acciderit, eo recte uti possimus; ut duarum rerum simul rationem habeamus, quarum una videtur cum altera non satis consistere posse. *Desidero quodammodo*, ait, *ἀμφιλαφίαν tuam: quam? ut advenientem excipiam libenter, latentem non excitem*.
- * *Ἀμύμων, reprehensionis expers*, ad Att. XVI. 5.
- * *Ἀναθεώρησις, animadversio, consideratio*, ad Att. XIV. 15. et 16.
- * *Ἀναλογία, comparatio, proportio*, quam vulgo dicimus, cum olim proportio esset tantum ratio, ad Att. VI. 2. de Univ. 4. v. Varr. L. L. IX. p. 185. ed. Steph.
- * *Ἀναντιφωνησία; taciturnitas in respondendo, cum alicui nihil respondemus, quam Cicero Verr. I. 31. taciturnitatem ipse vocat*.
- * *Ἀναντιφώνητον, sine responsione*, ad Att. VI. 1.
- * *Ἀναπάντητον, remotum ab omni occurso*, ad Att. IX. 1.

- Ἀναπολόγητον, *quod nulla ratione defendi potest, quod defensione caret*, ad Att. XVI. 7.
- Ἀναφαίνεσθαι, *apparere, in publicum prodire*, ad Att. II. 10.
- Ἀνέκδοτα, *non edita*, ad Att. II. 6. XIV. 17.
- Ἀνεκτόν, *tolerandum, tolerabile*, ad Att. XV. 19.
- Ἀνεκτότερα, *tolerabiliora*, ad Att. XII. 45.
- Ἀνεμύσητα, *nulli reprehensioni obnoxia; nemini stomachum mouentia*, ad Att. XVI. 7.
- Ἀνεμύσητον γάρ, *caret enim invidia*, ad Att. XII. 12.
- Ἀνεμοφύρητα, *levia ac ventis dissipata*, ad Att. XIII. 37.
- Ἀνεξία, *tolerantia*, ad Att. V. 11.
- Ἀνηθοποιήτον, *alienum a recta morum conformatione, in quo mores conformari et effingi nequeant*, ad Att. X. 10.
- Ἀνθη, *flores, loci meliores excerpiti, hinc Florilegia*, ad Att. XVI. 11.
- Ἀνθηρογραφεῖσθαι, *floride scribi, ornari*, ad Att. II. 6.
- Ἀνιστορηαία, *inscitia historiarum*, ad Att. VI. 1.
- Ἀνοικεῖον, *alienum*, ad Att. XVI. 11.
- Ἄντα, *supplendum στήνας, aut ἔλθεῖν, contra stare, contra progredi*, ad Att. II. 9.
- Ἀντείσαντος, *opposita et objecta voluntati meae*, ad Qu. Fr. II. 10. Sed ἀντείσαντον est e Bessarionis Cod. auctore P. Manutio. P. Victorius autem legebat: ἀναντίλεκτον, cui contra dici non potest, et J. Fr. Gronovius: ἀνιαντον, *fonticum*.
- Ἀντίθετα, *contraria, opposita contrariis*, Or. 50.
- Ἀντίθων, *terra opposita pedibus nostris*, Tusc. I. 28.
- Ἀντιμυκτηρίσαι, *vicissim deridere*, ad Div. XV. 19.
- Ἀντιόχεια, *Antiochi sententiam continentia*, ad Att. XIII. 12. et 16.
- Ἄνω, κάτω, *sursum, deorsum*, ad Att. V. 10.
- Ἄνω ποταμῶν, *supple ex Euripide versum: ἱερῶν χωροῦσι παγαί, sursum versus sacrorum fluminum feruntur fontes*, ad Att. XV. 4. rerum ordo vertitur, prov. de rebus ἀδυνάτοις, quo saepe usi sunt poetae, v. c. Ovid. Her. V. 30. ubi vid. Interpretes.
- Ἀξία, Fin. III. 6. et 10. vocabulum Stoicum, quod illam rei proprietatem indicat, qua sit aestimabilis et digna, quae diligatur, aut aliis praeferatur: id quod facit, ut res inter προηγμένα referatur: pondus dignum aestimatione, ut Cicero interpretatus est loc. cit.
- Ἀξιονιστως, *fide dignum*, ad Att. XIII. 37.
- Ἀξίωμα, *enuntiatio, effatum, enuntiatio quaelibet*, Acad. Qu. II. 29. Tusc. I. 7. Fat. 10. Hodie mathematici cum Aristotele accipiunt, pro enuntiato, quod ex se intelligitur: sed Stoici de quovis enunciato dicebant, quod interdum et facit Aristoteles. v. Menagius ad Laërtium VII. 65.
- Ἀπαθή, *quae non sentiuntur*, Acad. II. 42. pro ἀπαθή Davilius legebat: ἀπάθεια. Pyrrho ponebat summum bonum in ἀπαθεία.
- Ἀπαιδευσία, *ignorantia*, ad Att. XIII. 16.
- Ἀπαλαιοτοῖς, *sive potius, ἀπαλαιοτρους, a παλαιοτρα, palaeistrae imperitis*, Oral. 68.

**Ἀπάντησις*, *occursus*, *obviam itio*, ad Att. VIII. 16. IX. 7.

**Ἀπαξ θανεῖν*, *semel mori*, ad Qu. Fr. I. 2. Ex Aeschyl. Prometh. vinct. 749. κρείσσον γὰρ εἰς ἀπαξ θανεῖν ἢ τὰς ἀπώσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.

**Ἀπαρρησίαστον*, *minime liberum*, *impeditum et reprehendendi licentia carens*, ad Att. IX. 2.

**Ἀπειρία*, Fin. I. 6. vocabulum Epicureum, quod *infinitionem* interpretatur Cicero. Epicurus autem ita appellabat infinitum illud spatium, in quo atomi ex opinione ejus ab aeterno movebantur, ex quarum fortuita concursione hoc universum extiterit.

**Ἀπόγραφα*, *descripta ex aliorum libris*, ad Att. XII. 52. sic appellat libros suos latinos de philosophia e Graecis haustos et paene descriptos.

**Ἀπόδειξις*, *argumenti conclusio*, Acad. II. 8.

**Ἀποδυτήριον*, *locus*, ubi lavaturi vestimenta deponerant in balneis, ad Qu. Fr. III. 1. §. v. Gesnerum V. Ccl. ad Varr. R. R. II. 1. et qui ibi laudantur.

**Ἀποθέωσις*, *consecratio*, per quam in numerum Deorum veniunt, ad Att. I. 16. XII. 12. et 36.

**Ἀποκατεργῶν*, *Hegesiae liber ita dictus*. Tusc. I. 95. ἀποκατεργῶν dicuntur, qui inedia mortem sibi voluntariam consciscunt, ut Atticus fecit apud Nepotem. Hegesias itaque Cyrenaicus librum suum, in quo de morte contemnenda ita scripserat, ut eo lecto multi sibi mortem consciscerent, inscripsit ἀποκατεργῶντα, quod in eo quidam inducebatur, qui, cum vellet e vita per inediam discedere, et ab amicis revocaretur, iis respondens vitae humanae incommoda enumerat.

**Ἀπολιτικώτατον*, *civilis gubernationis maxime expertem*, reip. gerendae incium, ad Att. VIII. 16.

**Ἀπολογισμὸν συντάξομαι*, *defensionem componam*, ad Att. XVI. 7.

**Ἀποπροηγμένον*, *rejectum*. Stoici cum nollent boni malique loco ponere quicquam praeter virtutem et turpitudinem, ceteras res, quibus non potest eodem modo animus humanus moveri, tanquam valetudinem rectam, morbum, dolorem, voluntatem, vitam, mortem, divitias, paupertatem, etc. distribuebant in προηγμένα, et ἀποπροηγμένα, h. e. dignas, quae deligerentur, vel repudiarentur, ut v. c. valetudo recta προηγμένον esset, morbus ἀποπροηγμένον, ad Div. IX. 7. Fin. III. 15.

**Ἀπορία*, *dubitatio*, ad Att. VII. 21. XV. 4. XVI. 8. VII. 12.

**Ἀπορῶ*, *dubito*, ad Att. VII. 11. IX. 13.

**Ἀποσπασμάτια*, *fragmenta*, ad Att. II. 1.

**Ἀπότευγμα*, *spei frustratio*, *infelix successus*, ad Div. IX. 21. ad Att. XIII. 27. ad Qu. Fr. III. 2.

**Ἀποτόμως*, *acerbe*, *aspere*, ad Att. X. 11. ductum a medicis, qui fecant et urunt, et ἀπότομος dicuntur. v. Cuperus Obs. II. 17.

**Ἀπότριψαι*, *abstergito*, ad Att. VII. 5.

**Ἀποφατικά*, *negantia*, *contraria agentibus*, iis opponuntur καταφατικά. Top. 11.

**Ἀποφδέγματα*, *facete dicta*, ad Div. IX. 16. Off. I. 29.

**Ἀπρα-*

- **Ἀπρακτότατος*, *rebus agendis ineptissimus*, ad Att. I. 16.
- **Ἀπροδιόντοον*, *absurdum, ineptum, alienum*, ad Att. XVI. 13.
- **Ἀπρόσιτος*, *non facilis aditu, minime affabilis, asper*, ad Att. V. 20.
- **Ἀπροσλήπτως*, *insalutatus*, ad Att. VIII. 8.
- **Ἀργός λόγος*, *ignava ratio*, Fat. 12. genus sophismatis, quod inde nomen traxit, quod credebatur, homines, eo deceptos, ignavos et otiosos reddere. Est enim huiusmodi, ut est apud Cic. de Fat. 12. *Si fatum tibi est, ex hoc morbo convalescere, sive medicum adhibueris, sive non, convalesces, etc.* Hoc sophismate utebantur in disputationibus de libertate, fato. de eo egregie Facciolatus acroa. V.
- **Ἀρειος πάγος*, *Areopagus, rupes Martia*, ubi Senatus Atheniensis conveniebat, unde et pro Senatu ipso dicitur et ejus conventus iudicio, ad Att. I. 14.
- **Ἀρετὴ non ἐστὶ διδασκὸν*, *virtus non est res, quae tradi et doceri possit*, ad Att. X. 12. de quo est Aeschinis Dialogus I.
- **Ἀρὴ πνέων*, *Martem spirans*, de iis dicitur, qui ipso vultu crudelitatem aliquam et saevitiam prae se ferunt, ad Qu. Fr. III. 4. Ex Aeschyl. Agam. 387.
- **Ἀριστία*, *praeclarum facinus*, dignum ἀριστείῳ, h. e. praemio, quod dari solet iis, qui ἀριστεύουσιν, h. e. rem praeclaram gerunt. ἀριστείων ad Att. XIV. 16. appellat Dolabellae Cos. facinus, quum columnam in Caesaris sepulcro evertisset, de quo in Philippicis passim, ad Att. XIV. 16. XVI. 19.
- **Ἀριστοκρατικῶς*, *accommodate ad statum et sensum optimalum*, ad Att. I. 14.
- **Ἀριστοτελειον*, *Aristotelicum*, ad Att. XIII. 19.
- **Ἀριστοτέλους ἐξωτερικοί*, *Aristotelis libri ita dicti*, ad Att. IV. 16. quia ad sensum popularem propemodum scripti, ut ab his quoque intelligi possent, qui philosophiam ejus non didicissent; nam hi ἐξωτερικοί appellabantur. his opponuntur ἀκροαματικοί, qui his scribuntur, qui philosophiam didicerunt, doctis, eruditis.
- **Ἀρκάδιαν*. Hexameter integer sic habet: Ἀρκάδιαν μ' αἰτῆς, μέγα μ' αἰτῆς, οὗτοι δώσω, *Arcadiam me poscis, rem magnam me poscis, nequaquam dabo*, ad Att. X. 5. proverbium, cum quis petit, quod fieri non potest, aut difficillimum est. Is versus oraculo editus est, de quo Herodotus L. I. c. 66. p. 26. ed. Steph.
- **Ἄρκτοι*, *Ursa major et minor*, Nat. Deor. II. 41.
- **Ἀρμονία*, *consensus*, de Univ. 8.
- **Ἀρρώσθημα*, *aegrotationes*, Tusc. IV. 10. vocabulum Stoicum, ex arte medica translatum et tractatum ad animum; in quo genere translationis nimii erant Stoici, in primis Chrysippus. In animo itaque, ut in corpore, esse dicebant νόσθημα et ἀρρώσθημα, quae ex perturbationibus existerent, cum inveterassent penitusque infedissent, tamquam avaritiam, gloriae cupiditatem, mulierositatem. Differunt autem νόσημα et ἀρρώσθημα gradu.
- **Ἀρχέτυπον*, ad Att. XII. 5. XVI. 3. est proprie *exemplar primigenium*, hunc sensum habet L. XVI. Ep. 3. nam ibi dicit, se remittere σύνταγμα retractatum, non ἀπόγραφον ab exemplo primo, sed ipsum

ipsum ἀρχέτεπον, crebris locis inculcatum et resectum. Sed L. XII. 5. ἀρχέτεπα Nicaeionum, live, ut J. F. Gronovio recte placebat, νεοεικοστώνων, sunt tabulae eorum, qui recens mancipis sunt facti, live redemerunt vicefimas, similes his, quas quisvis pater familias diligens conficiebat.

Ἀρχή, initium, ad Att. X. 10.

Ἀσφατέρος, obscurior in scribendo, ad Att. XIII. 25.

Ἀσελγής, lascivus, delicatus, ad Att. II. 12.

Ἀσμενέστατα, libentissimie, ad Att. XIII. 22.

Ἀσμενίστον, gratissimum, libentissimum, ad Att. IX. 2. et 10. [Scribendum est ἀσμενιστόν, gratum, acceptum, adj. verb. ἀσμενίζω. R.]

Ἀσπονδος, implacabilis, ad Att. IX. 10.

Ἀσρατήγητος, ignarus artis imperatoriae, ad Att. VII. 13.

Ἀσρατηγικώτατος, artis imperatoriae maxime ignarus, ad Att. VIII. 16.

Ἀσφαλές, tutum, ad Att. XVI. 5.

Ἀσφάλεια, securitas, tutum praesidium adversus vitae pericula, ad Att. II. 19. XVI. 8.

Ἀσώματος, sine corpore, corporis expertus, Nat. Deor. I. 12.

Ἀταραξία, status mentis perturbatione vacuus, ad Div. XV. 19.

Ἀτεχνοί, artis expertes, Top. 4.

Ἀτιοία, defectus solutionis, cum quis solvendo non est, Att. XIV. 19.

Ἀτοπώτατον, absurdissimum, alienissimo loco positum, ad Att. XV. 26.

Ἀτριψία, ruditas in aliquo genere, ad Att. XIII. 16.

Ἀττικισμός, Atticifinus, sive orationis lepos, ad Att. IV. 17.

Ἀττικώτατα, quae maxime sunt Attica, ad Att. XV. 1.

Ἀττικώτερα, magis Attica, ad Att. I. 13.

Ἀτιςτον, sine ambitione, sine fastu, ad Att. VI. 9.

Ἀἰθεντικώς, cum auctoritate, certo auctore, ad Att. IX. 14. X. 9.

Ἀἰθωρελ, illa ipsa hora, ad Att. II. 13.

Ἀἰξησις, amplificatio, Or. 36.

Ἀντίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἐκτορα πότμος ἔοικμος, statim enim tibi deinde post Hectorem mors parata, ad Att. IX. 5.

Ἀντίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρω
Κτεινομένῳ ἐπαμῦναι, utinam statim moriar, cum non potui socio,
cum interficeretur, opem ferre, ad Att. IX. 5. uterque verius est
ex Hom. II. 2. v. 98. 99.

Ἀντονομία, facultas est libertas, suis utendi legibus, ad Att. VI. 1. et 2.

Ἀντόχθων, nativus et indigena, ad Att. VII. 2. opponuntur ἀντόχθονες iis, qui per coloniam in regionem aliunde ducti sunt.

Ἀντὶ τῷ μέτρῳ, καὶ λούϊον, eadem mensura, et melius, ad Att. XIII. 12. ex Hesiod. Oper. et D. v. 850.

Ἀφᾶτα, ἀδιήγητα, non dicenda, non narranda, ad Att. XIII. 9. XV. 19.

- Ἀφελίστατος, simplicissimus*, ad Att. I. 18. nihil fingens, nihil dissimulans, sine fallaciis et fuco, ut ait Att. I. 1.
Ἀφελῶς, simpliciter, ad Att. VI. 1. et 7. ad Qu. Fr. I. 2.
Ἀφιδρομα, fanum, ad Att. XIII. 29.
Ἀφιδόδοξον, ambitione vacans, ad Att. II. 17.
Ἀφρακτα, naves non tectae, sed apertae, ad Att. V. 11. et 12. X. 11. opponuntur *κατάφρακτα*, quae *constratae* Caesari vocantur, de Bello Civili. de is vid. Scheff. de Re nav. p. 130.
Ἀφωμίλῃα, me a colloquio separavi, ad Div. XVI. 17.
Ἀχαριστία, ingratus animus, ad Att. IX. 7.

B.

- Βαθύτης, profunda taciturnitas*, ad Att. IV. 6. ubi v. Casaub. V. 10. VI. 1. Sallustius Jug. 105. *altitudinem ingenii* vocat, quae est eorum, quorum consilia assequi non possumus, qui valde tegunt suos sensus. v. Turneb. Adversar. III. 15. quem ad Sall. l. c. laudat Curtius. Polybius in Excerpt. Virt. et Vit. p. 1441. vocat *βάθος*, ubi vid. Vales. Sic Ovid. Am. II. 4. 16. *ex alto dissimulare*, ubi v. Burmann. qui recte de profundo silentio intelligit. Tunstallus in Epist. ad Middleton. p. 114. interpretatur *prudentiam*.
Βεβιωται, vita feliciter acta est, ad Att. XII. 2. XIV. 21. Vixi! Virgil. Aen. IV. 653.
Βλάμματα, detrimenta, Fin. IV. 21.
Βλάσφημα, quae mali sunt ominis, ad Att. XV. 11. *εὐφημα* contra bene ominata dicuntur, vid. Casaub. ad Theophr. Charact. c. 19.
Βούλησις, voluntas, Tuscul. IV, 6.
Βούλῃσις, vespera, tempus, quo boves ab aratro solent solvi, ad Att. XV. 27. Ex Homero intelligi potest, veteres tempora diei appellasse ab iis rebus, quae agi solerent. Et quoniam rustica tunc temporis vita erat hominum, ab opere rustico nomina partibus diei tribuerunt. Vespera igitur dicta *βούλῃσις* five *βουλντόν*, quod est Iliad. II. v. 779. v. Schol.
Βοῶπις, magnis iisque perpulcris oculis praedita: Junonis epitheton Homericum, ad Att. II. 9. et 12. XIV. 22.

Γ.

- Γανριῶ, gloriōr*, ad Att. XVI. 5.
Γέλως σαρδόνιος, Sardonius risus, ad Div. VII. 25. proverbium de iis, qui ridendo sibi nocivum concitant periculum. Unde ortum putetur, docebit Erasmus in Chiliadibus.
Γενικῶς, generaliter, ad Att. I. 14. Tunstallus: *omnino, sine exceptione*.
Γενικώτερον, generalius, ad Att. IX. 10.
Γεροντικώτερον, senilius, ad Att. XII. 1.
Γεωγραφικά, commentarii de terrae descriptione, ad Att. II. 6.

Γεωμετρικῶς, non minus certa ratione, quam qua *Geometrae* utuntur, ad Att. XII. 5. γεωμετρικῶς dicitur Atticus Ciceronem *refellisse*, in eo, quod Cicero scripserat, Fannium, qui historiam scripsit, Laelii generum fuisse.

Ἦν πρὸ γῆς cogitare dicitur, qui solum vertere, et ex alia terra in aliam, et quidem semper proximam quamque, fugere cogitat, v. Manut. ad h. l. qui ex Aelchylo haec verba desumpta putat, ad Att. XIV. 10.

Γλαῦκ' εἰς Ἀθήνας, noctuam *Athenas* (sc. porto vel mitto), ad Div. VI. 3. IX. 3. ad Qu. Fr. II. 15.

Γλισχρῶς, parce, tenuiter, ad Att. XVI. 1.

Γλυκύπικρον, dulce amarum, ad Att. V. 21.

Ἰνῶθι, πῶς ἄλλῳ κίχρηται, nosce, quemadmodum alio usus fuerit. Explora prius, quam cum aliquo amicitiam facias, fidemque habeas, quomodo se erga alios amicos gesserit, qua fide in alios fuerit. ex *Epicharmo*.

Ἰνῶθι σεαυτὸν, nosce te ipsum, ad Qu. Fr. III. 6.

Γοητεία, praestigiae, malitiosae blanditiae, ad Att. IX. 13.

Γόνυ κνήμης, genu tibia, sc. propius est, ad Div. XVI. 23. proverbium, quod eam vim habet, quam Terentianum illud: *Proximum sum egomet mihi*. Nostri: *Das Hemd ist mir näher als der Rock*. v. Theocrit. Idyll. XVI. 18.

Γοργεῖα γυμνά, larvæ nudae, ad Att. IV. 16. de accusatoribus *Gabinii*, qui absolutus erat, quod, quemadmodum nudae et inanes larvæ terrent illae quidem, sed veri damni asferre nihil possunt, ita *Gabinium* accusatores terruerant, nihil ei nocuerant.

Γυμνασιώδη, apta *gymnasio*, ad Att. I. 6.

Δ.

Δαίμονες, genus *Deorum*, quod Latine *Lares* dici posse putat Cicero, de Univ. 11. v. Ind. Lat. in *Lares*.

Δεδῆχθαι, morsum esse, ad Att. XIII. 20.

Δεινὸς ἀνὴρ, τάχα κεν καὶ ἀναλτιον αἰτιώωτο, vehemens vir, et qui vel infontem accusare audeat, Att. XIII. 25. ex *Homer. Iliad.* Δ. v. 653.

Δέρμεις, pelles, involucria, ad Att. IV. 17.

Δεύτεραι φροντίδες, posteriores cogitationes, ad Qu. Fr. III. 1. 6. ex *Euripidis Hippolyto* 436.

Δημήτηρ, *Ceres*, nominata, quasi *Γημήτηρ*, terra mater, *Nat. D.* II. 26.

Δῆμοι, ad Att. VII. 3. *Loca*. Nam Latinis *loca* sunt χωροί, χωρία, v. *Salmas.* ad *Solin.* p. m. 690. Verti etiam potest: *populi, pagi*. Nam *δῆμοι Ἀττικῆς*, *Populi Atticae*, de quibus extat *Meursii* libellus, nihil sunt, nisi *pagi*, (*Cantons*) in quos *Attica* erat descripta, et a quibus *Athenienses*, ut *Romani* a tribubus, nominabantur. Nam ut *Romani* v. c. dicebant: *Q. Verres Romilia*; sic *Graeci*: *Δημοσθένης Παιανιεύς*. Cicero dicit, se scripsisse in *Piraeum*; idque sibi vitiosum visum non esse, quod de *Piraeo* dixisset, non ut de *oppido*, sed ut de *loco*, h. e. *pago, regione*. sic Terentium dixisse e *Sunio*. *Sunium* aequè esse oppidum ac *Piraeum*. Itaque si δῆμοι sint oppida,

necessario Terentium quoque peccasse. Sed Terentium intellexisse *Sunium pagum*, *populum*, cujus caput esset urbs Sunium, et qui ab eo oppido appellaretur. Sic se dixisse in *Piraeum pagum*, *populum*, non *oppidum* ipsum. Sic capiendus est locus, quem nec ὁ πᾶν Graevius satis cepit. Nam *locum* explicat de *vico*, qualis Haga Batavorum; quae vocabuli vis locum hic non habet. Nam non magis dici potest: *profecti sumus in Hagam*, quam in *Lipsiam*.

Διάθεσις, *sensus*, *cogitatio*, quo quis animo est, ad Att. XIV. 3.

Διαίρεσις, *divisio*, *distributio*. ad Att. VI. 1.

Διάλογος, *dialogus*, *colloquium*, ad Att. XV. 13. V. 5.

Διανοητικαὶ φαντασίαι, *intelligibiles visiones*, *visa rerum intelligibilia non sensibilia*. ad Div. XV. 16. vid. infra *Φαντασία*.

Διὰ ῥήθην, *aperte*, *diserte*, ad Div. XVI. 21.

Διὰ ῥέοια, *alvi profluvium*, ad Div. VII. 26.

Διὰ σημείων, *per notas*, *figlas scribere*, ad Att. XIII. 32.

Διατροπή, *infamia*, *dedecus*, ad Att. IX. 13.

Διάφασις, *prospectus*, ad Att. II. 3.

Διαπόρησις, est vocabulum medicum, quod significat *transpirationem*, quae fit per sudorem, unde *διαφορητικὰ ἱάματα*, *medicamenta ad sudorem efficiendum accommodata et comparata*. Neque video, quid causae sit, quare, cum de imbecillae valetudinis homine Tirone sermo sit, cui *διαπόρησις* profuisse dicatur, in hac significatione verbi acquiescere nolimus, et cum P. Manutio interpretari, *relaxationem animi*, quae potius altero illo indicatur: *si vero etiam Tusculanum profuit*, ad Div. XVI. 18.

Δίβαφον, *bis tincta purpura*, *vestis auguralis*, ad Div. II. 16. ad Att. II. 9. ita dicitur, quia primo cocco, deinde purpura tingeatur. Ruben. de Lato clavo II. 14.

Διδακτὸν, quod doceri potest, ad Att. X. 12.

Διδασκαλία, *doctrina*, *loci philosophici explicatio*, aut ex alia arte, ad Div. VIII. 3.

Διευκρινήσεις πρόβλημα πολιτικόν, *explicabis quaestionem ad rei publicae statum pertinentem*, ad Att. VII. 9.

Διοίκησις, dicitur *districtus*, ut vulgo dicunt, sive *portio quaedam provinciae*, *cujus administratio et jurisdictio Praetori commissa est*. Sic Cicero praeter Ciliciam tres *διοικήσεις* in Asia habebat, Cibyraticam, Apamensem et Synnadensem. Hoc sensu Hellespontia *διοίκησις* dicitur. Hinc hodie quoque Gallis ejusmodi portio provinciae dicitur *une diocèse*, ad Div. XIII. 53. et 67.

Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ, *Dionysius Corinthi*, ad Att. IX. 9. origo proverbii satis nota est. In dubium vocavit vulgarem opinionem de Dionysio ludimagistro Rev. Heumannus in Epistola ad Raphelium. Locum Ciceronis ipsum recte interpretatur Montgaut, cujus interpretationem v. ap. Olivetum ad h. l.

Διόσκουροι, Nat. D. III. 21. *Castor et Pollux*.

Διπλή, *dupla*, genus notae, qua veteres Grammaticos usos fuisse constat. Ea est de duabus lineis ad angulum acutum coeuntibus, hoc modo < aut >, item sic CC. vid. doctos viros cum ad h. l. tum Menag. ad Diog. Laërt. III. 66. et Schol. ad Aristoph. Nubes pluribus

ribus locis. Eschenbach. de notis crit. p. 247. 248. Montfaucon. Palaeogr. gr. p. 352. Troz. ad Hugonem de Orig. scrib. p. 280.

Διφθερίαι, libri, e membranis facti, ad Att. XIII. 24. Sic interpretatur bene Victorius, qui *διφθέρας* ex h. l. laudat, ad Varron. R. II. extr.

Δίχα μοι νόος, ἀτρέχειαν εἰπεῖν, ambigit animus ad verum dicendum, ad Att. XIII. 38. e Pindari carmine deperdito.

Διψῶσα κρήνη, aridus vel siticulosus fons, in quo nihil est aquae, ad Att. XII. 5. ita appellatur, cujus est res angusta domi, qui in angustis est rei familiaris.

Δόγματα, decreta philosophica, placita, Acad. II. 9.

Δολιχὸν πλῆθον ὁρμαίνοντες, longam navigationem molientes, ad Att. XVI. 13. ex Hom. Odyss. I. v. 169.

Δρομόθεν, ex cursu, ad Att. XI. 6. Sed haec lectio est a Bosio efficta e lectione Cod. Cruselliani: *dromo te nunc*. Tunstallus in Epist. ad Middleton. p. 158. rescribit: *Δρόμῳ te nunc* (sc. fer) *ad Oppium*.

Δυσδιάγνωστον, difficile dijudicatu, ad Att. V. 4.

Δυσεντερία, intestinorum morbus, ad Div. VII. 26.

Δυσεξιμῆτα, quae ita demersa sunt et abdita, ut vix e profundo educi possint, ab ἐξιμῆν, proferre e profundo, ad Att. V. 10.

Δυσουρία, urinae difficultas, ad Att. X. 10.

Δυσουρικὰ, καὶ δυσεντερικὰ πάθη, urinae et intestinorum morbi, ad Div. VII. 26.

Δυσχερῆστα, incommoda, ad Att. VII. 5.

Δυσχεροτήματα, incommunoda, Fin. III. 21.

Δυσχεροτία, difficultas versurae faciendae, seu mutuo sumendae pecuniae, ad Att. XVI. 7.

Δυσωπία, verecundia, ad Att. XIII. 33. XVI. 15. cum veremur, alicui aliquid postulanti, petenti, etc. negare.

E.

Ἐὰν διαμείνῃ, si permanseris, ad Att. XV. 12.

Ἐὰ πάσας, mitte omnes, ad Qu. Fr. II. 10. Manutius negat, se locum intelligere. Lambinus autem omissum dicit: *μελεδώνας, curas, a μελεδώνη*.

Ἐατίον, relinquere oportet, ad Att. I. 16.

Ἐαυτὸν τιμωροῦμενος, seipsum puniens. senex Terentianus. Tusc. III. 27.

Ἐβδελυττόμην, abominabar, ad Att. XV. 29.

Ἐγγήραμα, senectutis requies, delectatio, occupatio, ad Att. XII. 25. 30.

Ἐγκλεινόμενα, hortationes, ad Att. VI. 1.

Ἐγκωμιαστικά, ad res laudandas comparata, ad Att. I. 19. de verbo ἐγκώμιον et hinc ductis vid. doctam disputationunculam III. Spanh. ad Or. I. Juliani f. 5 - 8.

Ἐδικαιώθησαν, supplicio affecti ac necati sunt. Verr. V. 57. Hottomannus conjiciebat legendum: *ἐδικαιώθησαν*, quod *δικαίου* apud probae notae scriptores interdum sit, *puni*re, *necare poenae causa*. Et sic in duobus MSS. Lambinus reperit: sic habet etiam alius codex Graevio laudatus. Itaque Graevius reposuit: *ἐδικαιώθησαν*. Sed mihi accuratius rem aestimanti *ἐδικαιώθησαν* rectum videtur. Nam primo non est contra analogiam, a *δικη* formari *δικίω*. Sic *καταδικούν* est ap. Diogenem Cass. p. 631. Glossar. Vet. *δικολογέω* pro *δικαιολογέω*. Deinde *ἐδικαιώθησαν*, et per se, et hoc sensu, est Graecorum optimis usitatum: Cicero autem addit: *ut Siculi loquuntur*: quod indicio est, aut verbo, aut sensu usitati ceterum verbi inusitato reliquis Graecis usos esse Siculos. Sed hic sensus verbi *ἐδικαιώθησαν*, auctoribus ipsis doctis hominibus, non insolitus est: ergo verbo inusitato usi sint necesse est. Atqui hoc convenit in verbum *ἐδικαιώθησαν*, non in *ἐδικαιώθησαν*. Tertio, si variant Codd., probabiliusne est, *ἐδικαιώθησαν*, notum omnibus, mutatum esse a librariis in *ἐδικαιώθησαν*, an contra accidisse? Ejusdem mecum sententiae vidi esse Masseum Antiqu. Gall. Aquitan. p. 13. Nostri: *er ist justificiret worden, es ist ihm sein Recht widerfahren*. Ceterum qui hoc loco abutuntur, ut ostendant, purum esse ab Ebraismo verbum *δικαίου*, quando in N. T. est *absolvere*, nimis cupide causam desperatam defendunt.

Εἰ δ' ἐν αἰῶ ἔζησας, si in terra vixisti, ad Qu. Fr. II. 10. ex incerto auctore initium sententiae, cuius vim se scire negat Manutius, quod totam sententiam non adscripsit Cicero.

Εἰδῶλα, spectra, imagines, ad Div. XV. 16. ad Att. II. 3. *exuviae* vel *membranae*, ut Lucretius appellat, quae, ut placebat Epicuro, de corporibus desfluunt continuo et sensus hominum pullant, vid. Lucret. L. IV. v. 34. sq.

Εἰδώς σοι λέγω, sciens tibi dico, ad Att. IX. 7.

Εἴη μοι πῶς φίλος οἶκος, odio sit ipsa domus alias cara, ad Att. IV. 8. proverbium Graecum est: *οἶκος φίλος, οἶκος ἄριστος*, cuius originem vid. ap. Erasmus pag. 563. Eo usus est Cicero ad Att. XV. 15. hic autem tantam suavitatem esse jucunditatemque dicit aedium Antiatinarum, ut sua sibi domus pene odio sit.

Εἰλικρινές, sincerum, integrum, ad Qu. Fr. II. 8. quod etiam ad solem explicatum et inspectum purum reperitur. Sic *πρὸς ἀγὰς*, sc. *ἡλίου ἀνασκοπεῖν τι*, dicitur. Longin. S. III. *Κὰν ἕκαστον αὐτῶν πρὸς ἀγὰς ἀνασκοπῆς*, ubi vid. Fabrum et Tollium.

Εἰμαρμένη, fatalis necessitas, fatum, Nat. D. I. 20. Div. I. 55.

Εἰ μενετεόν ἐν τῇ πατρίδι τυραννομένη etc. *an manendum in patria tyrannide oppressa: ea vero tyrannide oppressa an quovis modo tyrannidis everfio molienda est, etiamsi civitas propter id de summa rerum periculum subitura sit. An cavendum sit, ne qui tyrannidem evertit, ipse evehatur. An tentandum sit, opem ferre patriae tyrannide oppressae verbis et rei opportunitate, potius quam bello. Utrum civis boni sit, secedentem aliquo, quiescere oppressa a tyranno patria, an quodcumque subeundum discrimen pro libertate. An bellum inferendum regioni, eaque sit obsidenda, si a tyranno opprimatur. An etiam is, qui non probet, ut bello tyrannis evertatur, tamen nomen suum profiteri cum fortissimis viris*

viris debeat. An cum bene meritis et amicis una fubeunda sint pericula in rebus, quae pertinent ad rempublicam, etiam si illi minus recte de summa rerum consuluisse videantur. Utrum de patria bene meritis, ob eamque causam gravissima quaeque passus, et invidia oppressus, ultro pro patria discrimen subire debeat: aut permittendum ei, ut sui ipsius interdum et carissimarum personarum rationem habeat, dimissis adversus potentes concertationibus pro republica. ad Att. IX. 4. sunt *θέσεις* (vid. in h. v.) in quibus tractandis otium consumebat Cicero, ut animum parumper ab aegritudine abduceret.

Εἰρων, simulator, dissimulator: ita dictus Socrates, quod redarguentium Sophistarum causa simulaabat, se omnia nescire, etiam cum recte sciret. De verbo *εἰρωνεῖν* vid. Theophrast. Char. c. I. et ibi ὁ πᾶν Calaubonus. Or. II. 67. Brut. 87. Off. I. 30.

Εἰρωνεία, dissimulatio, cavillatio, ad Att. XVI. 11. Acad. II. 5.

Εἰρωνεύεσθαι, dissimulare, dissimulanter loqui, ad Div. IV. 4.

Εἰς ἑμὸν μύριον, unus mihi decem millia, unus mihi instar multorum millium, ad Att. XVI. 11.

Εἰς οἰωνὸς ἄριστος, ἀμύνεσθαι περὶ πατρὸς, unum augurium optimum, pugnare pro patria, ad Att. II. 3. ex Hom. Iliad. M. v. 243.

Ἐκβολή λόγον, digressio, e Thucyd. I. 97. ad Att. VII. 1.

Ἐκμαγεῖον, ad Att. X. 1. hanc vocem in Ciceronem intrusit Bosius e vestigiis Codicis MS. Sed neque in Gronoviana, neque in Graeviana servata est. de voce *Ἐκμαγεῖον* v. Voss. ad Catull. p. 97.

Ἐκτενέστερον, prolixius et largius in officiis promittendis, et benevolentia significanda, ad Att. XIII. 9. utrumque est de sermone, qui amoris officiique plane insignem atque inusitatum significationem habet. Nam *ἐκτενής* et *ἐκτένεια* insigne et incredibile quoddam studium, ardoremque in re aliqua significant. Et hanc vim habent in omnibus locis, quibus sacri scriptores usi sunt. Luc. XXII. 44. Act. XII. 5. XVI. 7. 1 Petr. I. 22. IV. 8.

Ἐκτένεια, prolixa et larga studii et voluntatis declaratio, ad Att. X. 17.

Ἐκτόποιμος, remota a via, ad Att. XII. 12. monumentum filiae Tulliae extruere volebat. huic ἀποθεώσεσιν non satis aptam putabat insulam, quam in Arpino fluvius Fibrenus efficiebat, (de Leg. II. 1.) quod iste locus nimis esset a via regia remotus, adeoque non esset in conspectu, celebrarique posset. Nam hanc ipsam ob causam ad vias celeberrimas monumenta solebant extruere Romani, ut eo facilis memoria hominum propagaretur ad posterum, et a quam plurimis conspicerentur: Unde verba: *Siste gratum viator:* quibus hodie uti non licet, cum monumenta huiusmodi locis clausis et septis, non in via sint: ut merito rideatur etiam doctorum hominum in ea re indocta κακοζήλεια.

Ἐκφώνησις, ὑπέρεν, exclamatio, recte, egregie! ad Att. X. 1.

Ἐκρῶσις, effusio, sc. radiorum, ad Att. II. 3. Veteres enim putabant visionem fieri radiorum ex oculis emissionem.

**Ἐλάπιζεν; falso ostentabat, insolentius jactabat*, ad Att. IX. 13. in aliis edd. est *ἐσάλπιζεν*, quod defendit Victor. V. L. 37. 3. male. Nam, ut vere Lambinus monet, *σαλπίζειν* est *vera praedicare*, *λαπιζειν*, falsa, quod huic loco convenit: non quo non et *σαλπίζειν* sit hominis arrogantis et jactatoris, sed quod *σαλπίζοντες* tantum ea, quae vera sunt, jactant, *λαπιζοντες* autem contra. Sic etiam Latini *buccinatores* appellant, qui veras laudes immoderatus jactat. Cic. ad Tiron. *quod polliceris, te buccinatorem fore existimationis meae*, etc. XVI. 21. Eodem modo nostri dicunt: *etwas ausposaunen*. Ceterum subit hic memoria cogitationis ejus, cum putarem, illud Matth. VI. 4. *ὅταν ποιῇς ἑλεημοσύνην, οὐ μὴ σαλπίζῃς ἔμπροσθέν σου*, non esse, ut plerique faciunt, proprie accipiendum, cum nulla idonea auctoritate confirmari consuetudo tam absurda possit, sed de praedicatione liberalitatis immoderatorii. Videant Judaici ritus peritiores!

**Ἐλάχιστον, minimum*, Fat. 10.

**Ἐλικτὰ καὶ οὐδὲν*, Euripidis *Andromacha* sic habet integrum locum: *ἔλικτὰ κ' οὐδὲν ἔγχεῖς, ἀλλὰ πάντα πέριξ φρονοῦντες*, quorum mens est involucris circumtenta, quique minime sincero et candido estis animo, sed versute omnia cogitatis, ad Att. II. 25.

**Εὐβύλιον, pars quaedam operis, ab argumento proposito sejuncta, ὅποις*, quam secundo libro de consulatu suo inferere cogitabat, ad Q. Fr. III. 1.

**Ἐμετικὴ*, ad Att. III. 52. male redditur h. l. *curatio per vomitum*: de qua Pantagathus accipiebat, qui et legendum conjiciebat *egerat*, probante Graevio et Corrado. Non venit doctis hominibus in memoriam locus ex Or. pro Dejot. c. 7. de eodem Caesare, de quo hic sermo, apud Deiotarum deversante: *Cum vomere post cenam te velle dixisses, in balneum te ducere coeperunt*. Ex quo intelligitur, post cenam ad vomitum isse homines, ut cibo alvum exonerarent, ne large sumtus noceret. Celsus I. 3. *Rejectum esse ab Asclepiade vomitum video: nec reprehendo, si eorum offensum est consuetudine, qui quotidie ejiciendo vorandi facultatem moliantur*, - *commoneo tamen, ne quis, qui valere et senescere velit, hoc quotidianum habent*. Qui vomere post cibum volet, etc. de hac igitur Caesaris consuetudine sermo: *accubuit, ἔμετικὴν agebat*, l. c. volebat vomere post cenam, ideoque largius edebat. adde Casaub. ad Sueton. Vitell. 13.

**Ἐμπολιτεύομαι σοι, tecum ago de republica*, ad Att. VII. 7.

**Ἐμφατικώτερον, luculentius, cum majori significatione*, ad Brut. 1.

**Ἐμφιλοσοφῆσαι, una philosophari*, ad Att. IV. 16.

**Ἐν αἰνυμοῖς, obscure dictis*, ad Att. II. 19. VI. 7.

**Ἐνάργεια, perspicuitas, evidentia*, Acad. II. 6.

**Ἐν γόνασιν, genibus nixa*, Arat. Fr. sidus prope draconem, exhibens speciem viri laborantis, *εἰδωλον ἰοικὸς ἀνδρὶ μογιόντι*, ut Aratus ait l. 63. aut, ut Scholiae ait, *ὀκλάζοντι*: unde *ἐν γόνασι* dictum est, q. d. *qui genibus nixus conspicitur*.

**Ἐνδόνυχον, arcanum de re domestica*, ad Att. V. 14. et 21. nempe de conjugio Tulliae filiae. *ἐνδόνυχον* proprie est, quod in intimo recessu ac penetrabili abditum est. Sic *ἐνδόνυχον* πῦρ urebat *Leandrum*

drum ap. Musacum v. 246. Nam *μυγός* dicitur cujusque rei initium. vid. Spanh. ad Julian. Or. I. p. 68.

Ἐν δυνάμει, cum vi et efficacia, ad Att. IX. 6. rogat me paucis quidem verbis, sed *ἐν δυνάμει*, sed iis, quae magnam vim habent; adhibet *πειθανάγκας*, ut tyrannorum preces appellat, IX. 13. quibus non possum resistere. Idem *ἐν δυνάμει* aliquoties occurrit apud auctores sacros, sed alio sensu, hebraico scilicet.

Ἐνεπεπερευόμην, venditavi me, ad Att. I. 14. Unus omnino hic locus profani scriptoris est, in quo hoc verbum occurrat. Simplex est apud Paullum ad Corinth. I. c. 13. 5. Ex latino fonte ductum esse, non omnes concedunt: quam vim habeat, ex hoc Ciceronis loco facile intelligitur. Dicit, *reduci Pompejo, novo auditori, me omni modo factavi et venditavi, nullo genere praecipuo ornamentorum neglecto, quae numquam ita se mihi obtulerunt, ut nunc*. Hic sensus loco Paullino egregie convenit, et plus apud nos valere debet Ciceronis, quam eorum auctoritas, qui diu post vixerunt.

Ἐν ἐπιτομῇ, summatim, ad Att. V. 20.

Ἐνερθεότερος, rubicundior, ad Att. XII. 4.

Ἐνθουσιασμός, afflatus divinus, ad Qu. Fr. III. 4.

Ἐνθύμημα, Top. 13. est conclusio e contrariis, fere per interrogationem, ut *cur optas, quod habes?*

Ἔννοια, notio, intelligentia, Top. 7. Acad. II. 7. Fin. III. 6. Tusc. I. 24. *ἔννοιας* sunt primo, *notiones rerum in animis natura insitae et consignatae* Tusc. I. 24. unde *κοινὰι ἔννοιας* notiones, hanc ipsam ob causam communes, quia natura insitae sunt. aliud genus est *ἐννοιών*, de quo Acad. II. 10. et 7. Top. 7. hae sunt *notitiae rerum, e visis extrinsecus arreptis et inter se comparatis constitutae, quae et προλήψεις vocantur*. Porro de Fin. III. 6. *ἔννοια* Stoica est *intelligentia vel notio*, qua videmus rerum agendarum ordinem et quasi concordiam, quam ubi homo cepit, multo, ut ajunt, pluris ea aestimat, quam, quae primum dilexerat, etc.

Ἐν ὁμοπλοίᾳ, in societate navigandi, ad Att. XVI. 1.

Ἐν παρέργῳ, obiter, ad Qu. Fr. III. 9.

Ἐν παρόδῳ, in transitu, obiter, ad Att. V. 20.

Ἐν πολιτικῷ, in eo genere, quod ad reipublicae moderationem spectat, ad Att. XVI. 15.

Ἐνσχολάζω σοι, otium consumo in opera tibi navanda, ad Att. VII. 11.

Ἐντάφιον, de hoc verbo vid. praeter alios Periz. ad Aelian. V. II. I. 16. qui docet, *ἐντάφιον* esse quodcunque ornamentum mortui, quum in atrio exponitur, sepelitur: unde *ἐνταφιάζειν* dicitur tota illa cura, quae ornando, condiendo condendoque mortuo adhibetur. v. Cuper. Observ. II. 9. Hoc loco ipse J. Fr. Gronovius interpretatur *sepultura*. Horti illi, inquit, erunt non modo requies senectutis: seu *ἐγγήραμα*, ut tu aliquando scripsisti, sed *ἐντάφιον* adeo, *requies mortui*. Non absurde, qua sensum; modo verbum graecum eum pateretur. Constat, Graecorum more non mortuos solum magnificis vestibus ornatos, sed saepe etiam *morituros*. Hinc Apollodorus Socratis discipulus Socrati offerebat magnificam vestem,

qua indutus demum cicutam biberet. ap. Aelian. V. H. l. 16. cf. III. 24. IV. 8. Itaque etiam ἐνταφιάζειν mihi videtur hanc vim habere Matth. XXVI. 12. honoris causa moriturum ungere. Non-dum enim mortuus erat, elsi unctiones proprie post mortem fiebant. Hic ergo est loci hujus, mea sententia, sensus: *In his hortis ego non solum suaviter agere senectutem, sed etiam honeste jucunde-que mori me posse confido.*

Ἐντελέχεια, Tusc. I. 10. De hujus vocabuli vi vehementer disputatum esse constat. Nos, quae ex hoc loco potestas elici possit, videbimus, et cum ipso Aristotele comparabimus. Cicero ait, Aristotelem vidisse, actiones animi esse eas, quae in materiam cadere non possent, neque ab ullo genere elementorum proficisci, quae nobis quidem nota essent. Atque id vere judicavit. Nam corporibus nihil prae-ter motum, auctore ipso Aristotele, accidere potest, ut philosophi certis argumentis demonstrant. Inter cogitationes autem, ideas, etc. et motum nulla similitudo est. Itaque L. I. de anima, in quo opinionis aliorum de anima enumerat, c. 8. init. diserte ait: ἐν τῇ τῶν ἀδυνάτων, τὸ ὑπάρχειν ψυχῇ κίνησιν. Hoc igitur constituto, ut, quoniam actiones animae non essent corporeae, nec ipsa corpus esset, efficiebatur, ut proprium genus substantiae constitueret, sub quo animae humanae continerentur, quod esset ab corporeo genere sejunctum et plane discretum. Hoc novum genus novo etiam vo-cabulo ἐντελέχειαν appellavit, h. e. quasi quandam perennem et continuatam motionem. Non dicit motionem, sed quasi quamdam motionem. sic dicimus: ratio est quasi quaedam lux animi; non quod lux sit, sed quod ita se habet ad animum ratio, ut lux ad oculos. Sic ut motio se habet ad corpus, ita ἐντελέχεια ad ani-mam. Nam, ut jam ad Aristotelem veniamus, ἐντελέχεια ex ejus mente non est ipsa anima, sed ejus forma, subjectum autem ejus, et quasi materia, h. e. quod se ad ἐντελέχειαν habet, ut ad motum corpus, est δύναμις, vis agendi, h. e. percipiendi, cogitandi. Videamus ejus verba L. II. de anima c. 1. In omni re tria esse dixerat, ἔλην, μορφήν, ἢ εἶδος, et τὸ ἐκ τούτων. Hoc ad animum sic transfert: ἐστὶ δὲ ἡ μὲν ἔλῃ, δύναμις, τὸ δὲ εἶδος ἐντελέχεια. Ari-stoteles non diserte dicit: ψυχὴ ἐστὶν ἐντελέχεια. Neque tamen Ci-cero peccat, ei hoc enunciatum tribuens. Nam res a forma sua, qua ab aliis rebus distinguuntur maxime, appellari in omnibus lin-guis, usitatum est. Haec est mea de hoc verbo sententia, quam ex parte vidit etiam Leibnitiuss, v. Theod. L. I. §. 78. Quod Davisus putat ad h. l. animam Aristoteli esse formam corporis, quae eam animet, errat. Nam haec Dicaearchi est sententia, non Aristotelis, quam Cicero ab illa distinguit. Veteres profecto eodem ac nos modo cepisse hoc verbum videntur. Sext. Empir. c. Math. X. §. 40. pro actu posuit et potentiae opposuit: τὸ ὄν κατὰ δύναμιν μὲν νεοσσός ἐστι, κατ' ἐντελέχειαν δὲ οὐκ ἐστίν. cf. quos laudat Fabric. ad h. l. §. 315. Est autem verbum, ἀπὸ τοῦ ἐντελέχειν. ἐντελής est perennis, perpetuus.

Ἐντεχνα, artificialia, ad Div. VII. 82.

Ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς, in rebus amatoriis, ad Att. IX. 10.

Ἐν τοῖς πολιτικοῖς, in rebus civilibus, vel quae spectant ad rem-publicam, ad Att. I. 1.

Ἐντυραννέσθαι, sub tyranno esse, ad Att. II. 14.

**Ἐξαιρίαιμος*. Verr. II. 52. Ita dicebantur apud Graecos ceteros et Siculos dies, qui mensibus eximebantur interdum, ut cum solis lunaeque ratione congruerent; iis opponuntur intercalares, *ἐμβόλοι*, de iis multa Scaliger, Petavius; quos, si lubet, vide.

**Ἐξακανθίζειν*, ad Att. VI. 6. est proprie *spinas vellere et colligere*. h. l. spinæ sunt Dolabellæ, cui Tulliam desponderat, vitia, quæ non vult ab Attico ex ejus vita superiori colligi sibi que obijci.

**Ἐξ ἄστεως ἐπταλόφον τειχῶν παρέδωκεν* etc. *Ex urbis septicolliis moenibus* (i. e. Roma) *Camillo edidit* (Philotimus libertus uxoris meae) *rationes XXIV minarum, et XLVIII minarum aeris alieni*, (ab uxore sc. contracti) *seque debere XXIV minas ex bonis Crotoniaticis* (h. e. Milonis) *et Cherfonticis*, (h. e. in Cherlo-neso exactis) *et quamvis ex hereditatibus, quas adierit, redegerit bis sexcentas et quadragenas, se tamen aeris illius alieni ne obolum quidem disolvisse, cum jam debeantur a 5al. secundi mensis: libertum autem ejus, qui idem, quod Cononis pater (Timotheus) nomen habebat, nihil curasse. Primum igitur hoc, omnia ut serventur: alterum, ut ne usuras quidem negligas, qua debentur ex die supra posito. Per eos dies, quibus illum pertuli, magno in timore fui. Venerat enim explorandi causa, atque aliquid sperabat: qua frustratus abiit temere; sic satus: Turpe est, diu manere etc.* ex Hom. Iliad. B. 298. ad Att. VI. 5.

**Ἐξ ἀφαιρέσεως*, ad Att. VI. 1. *ἀφαιρέσις* significat in re rustica et medica inutilium detractiōem et ablationem. *τῶν αἰῶν ἀφαιρέσις*, aridarum frondium relectio, est apud Theophrastum et alios, vid. Salmas. ad Solin. p. m. 412. Sic medici *ἀφαιρέσιν* vocant, cum aliquid *materiae demitur* corpori. Curationis genus est. *Omne enim auxilium*, ut Celsus ait II. 9. in fin. *aut demit aliquam materiam, aut adjicit, aut evocat, aut reprimit, aut refrigerat, aut calefacit, simulque aut durat aut mollit*. In eo autem genere, quod in detractiōe est, ponitur primo loco *sanguinis detractio*, a qua et Celsus initium facit. *sanguis* autem eleganter apud Latinos dicitur *pecunia*, de quo aliquoties Graevius ad Ciceronem. Cicero ergo, cum dicere vellet, ab Appio provinciam exhaustam esse, eleganter et lepide dixit: *Appius ἐξ ἀφαιρέσεως provinciam curavit, sanguinem misit, quicquid potuit detraxit, mihi tradidit eneetam. Itaque προσανατρεφόμενην a me non libenter videt. προσανατρέφειν* est contrarium detractiōnis. plane huc pertinet locus Aristoph. in Ranis jam a Victorio ad h. l. allatus v. 972. de fabula sua:

Ἰσχυαὶ μὲν πρῶτιστον αὐτὴν, καὶ τὸ βάρος ἀφείλον

Ἐπιλλίοις καὶ περιπάτοις, καὶ τευτλίοις μικροῖς

Χυλὸν δίδουσι στωμυλιδῶν, ἀπὸ βιβλίων, ἀπ' ἡθῶν.

Ἐπ' ἀνέτρεφον μονωδίας, Κρημισσῶντα μιν γνῆς.

Poëta jam ante Ranas prodixerat in scenam, sed infelici successu, itaque eas a se dicit immutatas *dentis* (*ἰσχυαί*) nonnullis, et contra aliis *additis* (*ἀνέτρεφον*).

**Ἐξοχή*, excellentia, ad Att. IV. 15.

**Ἐξωτερικόν*, populariter scriptum, Fin. V. 5.

**Ἐξωτερικοί*, rudes, qui philosophiam nondum didicere, ad Att. IV. 16. vide supra in *Ἀριστοτ. ἔξωτις*.

**Ἐπαγγέλλομαι*, εὐθὺς ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνη, denuncio, me cum virum ulturum, quicumque molestus mihi fuerit, ad Att. II. 9. *ἐπαγγέλλομαι* est Ciceronis, versus Hom. II. Ω. §69.

**Ἐπ-*

**Επαγωγή, inductio*, genus argumentationis socraticum et rhetoricum, Top. 16. v. infra in *Παράγωγή*.

**Επει οὐχ ἐσθήιον, οὐδὲ βοεῖην, quia non vicinam, neque tergus bubulum*, (sc. capto) ad Att. I. 1. ex Hom. Iliad. 7. v. 159. prov. quod utuntur, qui, rem magnam agi, dicere volunt: *Non rem levem et inanem peto: non res levis agitur*.

**Επιζον αὖ, retinebam identidem*, ad Att. V. 11.

**Ἐπείχειν, assensum sustinere, haesitare*, ad Att. VI. 6. et 9.

**Ἐπιγεννηματικόν*, Fin. III. 9. ab *ἐπιγέννημα*, quo verbo dicunt omne id, quod ex primo consequitur, eique adjunctum est: tamquam *πάθος*, quod e morbo primario consequi solet, appellanti medici ejus morbi *ἐπιγέννημα*. hoc verbum deinde ad philosophiam a Stoicis traductum est, hoc sensu. Ars v. c. pictoria est tamquam caput et primarium quid: cum autem aliquid ex arte ea artificiose facimus, id denum ex primo, h. e. ex arte ea, consequitur, et est ejus artis *ἐπιγέννημα* s. *ἐπιγεννηματικόν*, posterum quodam modo et consequens, ut Cicero interpretatur. Id secus esse dicit in eo, cum quid sapienter dicitur; id enim non dici *ἐπιγεννηματικόν*, sed primarium et caput rei.

**Ἐπιδεικτικόν, demonstrativum dicendi genus, quasi ad inspiciendum, delectationis causa, comparatum*. Nam *ἐπίδειξις* est oratio ostentandae eloquentiae et artis causa conscripta. vid. Spanh. ad Julian. Or. I. p. 15. Unde deinde etiam ad alias res transfertur, in quibus artis ostentatio spectatur: *εἰς ἐπίδειξιν, artis jactandae causa*, Or. 11. et 61.

**Ἐπιδήμιον, contagiosum*, ad Att. XII. 10.

**Ἐπικεφάλια, tributum in singula capita imperatum*, ad Att. V. 16. gravissimum iniquissimumque tributum genus, cujus causa saepe seditiones ortae sunt: *capitatio* sequioribus scriptoribus dicitur. Nam tributa fere dicuntur a re, propter quam exiguntur. sic *columnarium*, ad Att. XIII. 8. *οστιαριον*, etc. vid. Lipsius de Magnit. Rom. L. II. c. 2. 3. Hujus generis fuit tributum, de quo Matth. XXII. 17. seqq. ut Harduinus vidit Oper. sel. p. 615. Hinc Luc. XX. 22. dicitur *φόρος*, quod verbum de hoc genere dicitur, ut *τέλος* de portorio, scriptura et decimis. Permutantur a scriptoribus sacris in ista re narranda *κῆνος*, *θηνάριον*, *φόρος*. Hesychius: *Κῆνος, εἶδος νομισματος, ἐπικεφάλαιον*, quae glossa locum illum Matth. XXII. 17. respicere videtur, quod facile concedent, et quale sit intelligent, qui rationem glossarum Hesychianarum perspectam habent. *ἐπικεφάλαιον* autem idem quod *ἐπικεφάλιον*, ut *κεφάλαιον* et *κεφάλιον*. Hinc glossa orta est Cod. Cantabr. qui *ἐπικεφάλαιον* habet pro *κῆνος*. Marc. XII. 14. Syrus quoque in hunc modum interpretatus est.

**Ἐπικούρειον, Epicureum*, ad Div. III. 9.

**Ἐπικώπαν*, ad Att. V. 11. v. Ind. Lat. in *Ἐπικόπος*.

**Ἐπίλογοι, conclusiones orationum*, ad Her. II. 30. Dicuntur tamen etiam de conclusionibus disputationum. v. Tusc. I. extr.

**Ἐπισημασία, signa, quibus animus et voluntas populi in theatris, pro rostris, etc. declaratur, plausus*, ad Att. I. 16. XIV. 3. de quibus v. Ferrar. de Acclam. Vet.

**Ἐπι-*

- **Ἐπίσκοπος*, *speculator, custos*, ad Att. VII. 11.
 **Ἐπιτοαθμία*, *hospitii procuratio*, ad Att. XIII. 52.
 **Ἐπὶ σχολῆς*, *in otio*, ad Att. II. 5.
 **Ἐπίτευγμα*, *expeditae rei adeptio, prosper successus*, ad Att. XIII. 27.
Opponitur ἀπότενγμα.
 **Ἐπίτηκτα*, *fluxa, non diuturna, quae facile intereunt aut interire possunt*, ad Att. VII. 1.
 **Ἐπιφωνήματα*, *acclamationes, laudes*, ad Att. I. 9. v. **Ἐπισημασία.*
 **Ἐπιχαρμεῖον*, *Epicharmi scitum, dictum*, Pet. Conf. 10.
 **Ἐπιχειρήματα*, *argumentationes. Rhetorum imprimis graves et ornatæ.* ad Att. II. 2.
 **Ἐπικρονία ἐποχῇ*, *diuturna dubitatio*, ad Att. VI. 9.
 **Ἔπος*, *carmen heroicum*, ad Qu. Fr. III. 9.
 **Ἐποχῇ*, *assensionis retentio*, ad Att. VI. 6. VII. 9. XIII. 21. XV. 21. Acad. II. 18. et 48.
 **Ἐπταμηνιαίος*, *septimestris*, ad Att. X. 8.
 **Ἐρανος*, *collatio, pecunia, quam ab amicis, propinquis, sumtus faciendi causa, petimus*, ad Att. XII. 5. vid. praeter alios de hoc verbo Casaubon. ad Theophrast. c. 15.
 **Ἔργον*, *opus*, ad Att. XIII. 25.
 **Ἐργῶδες*, *laboriosum*, ad Att. XV. 19.
 **Ἐρδοί τις*, *senarius integer*, sic apud Aristophanem in Vespis v. 1422.
 **Ἐρδοί τις ἦν ἕκατος εἰδεῖν τέχνην,*
Quam quisque norit artem, in ea se exerceat. ad Att. V. 10.
 **Ἐρμαῖον*, *lucrum insperatum*, ad Att. XIII. 19. dictum a Mercurio, unde illud: *Κοινὸς Ἐρμῆς*, usurpatum, cum quis in itinere reperisset, et comes ejus particeps esse vellet.
 **Ἐσοφίζετο*, *cavillabatur, malitiose cogitabat*, ad Att. II. 16.
 **Ἔστια*, *Vesta*, Nat. Deor. II. 27.
 **Ἐοπετε νῦν μοι, Μοῦσαι, ὅπως δὴ πρῶτον πῦρ ἔμπεσε*, *praeite nunc mihi, Musae, quomodo ignis primum illupsus est*, ad Att. I. 16. ex Homer. Iliad. II. v. 113.
 **Ἐστὼ ὅψις μὲν, ἡ δ, τὸ δὲ ὁρώμενον, β'. γ', ἀκτίνες δὲ δ' καὶ ε, sit visus a, quod autem videtur b. g, radii vero d et e,* ad Att. II. 3. Sermo de fenestris, unde prospectus in viridarium patet. Eas angustiores fecerat architectus, reprehendente Attico, cui his verbis respondetur. Cicero et architectus putabant, visionem fieri radorum ἐκχῖσαι ex oculis et cum re aspectabili conjunctione, Atticus autem εἰδῶλων incurhone, (v. ad εἰδῶλον) adeoque putabat, angustis fenestris εἰδῶλα non posse commodè ad oculos per fenestram venire. Cicero autem respondet, ita, ex architecti opinione de ἐκχῖσαι, meliorem prospectum effici. Nam ἔστω etc. *vides cetera*, i. e. intelligis, effici ita ab oculo ad objectum figuram coni, cujus fastigium in oculo spectantis sive ad fenestram terminetur: cujus fastigium quo est acutius, basis latior, eo jucundius spectaculum exhibebit.
 **Ἐταῖρος*, *sodalis*, ad Att. IX. 5.
 **Ἐτι ἔωμεν;* *adhucne finimus?* ad Att. XVI. 1.
 **Ἐντεμολογία*, *veriloquium*, Top. 8.

Ἐκτεμον, *verum*, ad Div. XVI. 10.

Ἐγγυθλα, *boni seu lacti nuncii, sive boni nuncii praemia*, ad Att. II. 3. et 12. XIII. 40.

Ἐναγώγως, *qua commodissima ratione poteris*, ad Att. XIII. 23. Sed haec est lectio unius Mf. unde Bosius et Gruterus edidere. v. *Ἐν-λόγως*.

Εὐανάρεπτος, *qui facile potest everti*, ad Att. II. 14. sermo est ibi de actionibus, quae quoniam vitiolae sunt, v. c. contra auspicia, facile irritae fieri possunt.

Εὐγένεια, *generis nobilitas*, ad Div. III. 7.

Εὐγενέστερος, *nobilior*, ad Att. XIII. 21.

Εὐγενῆ, *generosa, nobilia*, ad Att. VIII. 9.

Εὐδαίμων, *felix*, ad Att. IX. 11.

Εὐδοξία, *bona fama, gloria*, Fin. III. 13.

Εὐελπιστία, *bona spes*, ad Att. II. 17.

Εὐεργέτης, *benefactor, benemeritus*, ad Att. IX. 5.

Εὐήθεια, *fatua simplicitas*, ad Att. VI. 2. proprie de hominibus probis dicitur, qui alios ex ingenio suo metiuntur, adeoque facile et credunt et decipiuntur. *Κακοηθείς* contra, quia ipsi mali sunt, suspiciosi etiam sunt, callidi. v. Aristot. Rhet. II. 13.

Εὐήμεγμα, *prosper successus*, ad Att. V. 21.

Εὐημερία, *prosperitas, felix successus*, ad Att. IX. 12.

Εὐθανασία, *facilis mors*, ad Att. XVI. 7.

Εὐθυμία, *animi tranquillitas, securitas, animus terrore liber*, Fin. V. 8. et 29.

Εὐθυρόρημονέστερος, *liberior sive fortior in loquendo*, ad Div. XII. 16. ibid. IX. 22. *εὐθυρόρημων ἔση*, vid. not. ad h. l.

Εὐκαιρία, *occafio, opportunitas, tempus actionis opportunum*, ad Att. XVI. 8. Fin. III. 4.

Εὐκαιρότερον, *opportunius*, ad Att. IV. 7.

Εὐκαίρως, *opportune*, ad Att. XIII. 9. ad Qu. Fr. II. 3.

Εὐκόλως, *facile*, ad Att. XIII. 21.

Εὐλογία, *probabilis ratio*, ad Att. XIII. 22.

Εὐλογον, *consentaneum, probabile*, ad Att. XIII. 7. et 33. XIV. 22.

Εὐλόγως, Att. XIII. 23. ubi sic edd. pr. sed Bosius correxit *ἐναγώγως*, Lambinus *ἐπαγώς*.

Εὐλογώτατον, *maxime consentaneum*, ad Att. XIII. 6.

Εὐμένεια, *benivolentia*, ad Att. XVI. 11.

Εὐμολπιδῶν πάτρια, *Eumolpidarum ritus patris*, ad Att. I. 9. Eumolpidae sunt Sacerdotes ex Eumolpi posteris, de quibus vid. doctos Viros ad Nepotis Alcibiadem, c. 1. Falsterus in Amoenitatibus foeminas facere voluit, et auctores latinos ex hac opinione refingere, sed cum nos certis argumentis confutavimus in Actis Eruditorum Latinis. Unum illud poterat Virum doctum ab errore revocare, quod et ibi monuimus; si foeminae fuissent, *Eumolpides* dicendum fuisse, non *Eumolpidae*.

Εὐπινής, *venustum, nitidum*, ad Att. XII. 6. forma quaedam orationis, quae et *πίνος* et a Longino Sect. XXX. *εὐπίνεια* vocatur, (nam

(nam ita legendum esse, mihi non dubium videtur, etsi Tolleius retinet σαφήνειαν) proprie εὐπινὲς et εὐπίνεια, item πίνος est palaestritarum, qui oleo, quo ungi solent, nitidum corpus sibi efficiunt: deinde ad alias res traducitur, ut, πιναροὶ λίθοι, lapides, qui caesi et politi sunt. Sic etiam πίνος orationis et εὐπινὲς uitor, elegantia, venustas est. de his verbis vide Salmas. ad Solin. p. m. 142. et multis aliis locis, Victorium ad l. c. Pearcium ad Longinum l. c.

Εὐπινῶς, venuste, nitide, eleganter, ad Att. XV. 17.

Εὐπιστος, homo exploratae fidei, cui tuto credi potest, ad Att. XI. 25.

Εὐπολιν τὸν τῆς ἀρχαίας, Eupolim illum, veteris scil. comoediae poetam, ad Att. VI. 1. de distinctione comoediae in veterem, mediam et novam egerunt scriptores de re poetica, tamquam Scaliger, et recentissimis Brumoi Théâtre des Grecs Tom. V. p. 198. ed. Batav. item Interpretes ad illud Horatii:

Eupolis atque Cratinus, Aristophanesque Poetae
et quorum Comoedia prisca virorum est.

de Eupoli vid. Indic. Nominum.

Εὐπόριος, parabilis, ad Att. VII. 1.

Εὐριπίδων· μισῶ σοφιστὴν, ὅστις οὐχ' αὐτῷ σοφός.

Euripidis: Sapientem odi, qui sibi ipse non sapit. ad Div. XIII. 15. Manutio videtur esse e Medea.

Εὐρίπιστα, mobilia tamquam Euripus, vel facilia ad excitandum et impellendum, ad Att. XIV. 5. notum proverbium. ἀνθρώπος Εὐρίπistos.

Εὐστομάχως, bono stomacho, fortiter, ad Att. IX. 5.

Εὐταξία, ordinis conservatio, Off. I. 40.

Εὐτραπέλια, ad Div. VII. 32. Aristoteles in Ethicis interpretatur: παπαιδευμένην ἔβριν, cum conviciamur aut perstringimus homines ingeniosa aliqua ratione. Unde Eutrapeli dicti. Nam hic Voluminus, ad quem utitur hoc verbo Cicero, Eutrapelus dictus est propter εὐτραπέλιαν. Sed hunc ipsum hominem Plutarchus in Bruto vocat μῆμον, quem locum Victorius ad h. l. attulit; ex quo intelligitur, εὐτραπέλιαν esse urbanitatem in sensu deteriori, de qua v. Gronov. de Sestert. p. 318. 319. quae mimicam facietiam, ridiculam illam quidem, sed non magni faciendam aut nimis ingeniosam. Itaque Cicero in hac epistola ad Voluminium, qui κατ' ἐξοχὴν, uti diximus, Eutrapelus dictus est, tamen ut parum argutum hominem ridet: In possessione, inquit, salinarum mearum neminem timeo praeter te. Putas te rideri? nunc demum intelligo te sapere. Recte ergo Paullus prohibet εὐτραπέλιαν, h. e. mimicam et scurrilem facietiam. Ceterum non dubito, quin hoc verbum interdum etiam bonum sensum habeat, imprimis apud veteres Atticos, vid. Vavassor de ludrica dictione p. 282. ed. Lips.

Εὐχερησθήματα, commoda, Fin. III. 21.

Ἐφοδος, insinuatio, pars orationis, qua nobis aditum vel ad animos audientium vel ad causam ipsam munimus, ad Her. I. 4.

Ἐωλος, obsoletus, non recens, ad Div. IX. 2. ad Att. XIII. 21.

Z.

Ζηλοτυπεῖ, *invidere fert*, ad Att. XIII. 18.

Ζηλοτυπεῖν, *invidere ferre, invidere, ibid.*

Ζηλοτυπεῖσθαι, *ei invideri, quod in meis libris loquens inducatur*, ad Att. XIII. 18.

Ζηλοτυπία, *obtrectatio, dolor ex eo, cum quis consequitur id, quod ipsi cupiebamus*, ad Att. X. 8. vid. Cic. Tulc. IV. 8. et ibi Davikus.

Ζήτημα, *quaestio*, sc. de qua disputatur, ad Div. IX. 26. ad Att. VII. 8.

Ζωδιακός, *orbis signifer*, Div. II. 42.

Ζώσης φωνῆς, *integer locus ita concipiendus: Ζώσης φωνῆς μείζον ἐνέργειά ἐστιν, ἢ ἀφώνων διδασκάλων, vivae vocis major est vis et efficacia, quam mutorum doctorum*, ad Att. II. 12.

H.

Ἡγεμονικόν, *principatus, id quod in quoque genere est praestantissimum*, sic in homine ratio est τὸ ἡγεμονικόν, quod quasi principatum in homine obtinet. In universo autem Deus, auctor mundi. Stoici sic appellabant naturam, quae universum continet, illudque tuetur, de Nat. D. II. 11.

Ἡ δειρ' ὁδός σοι τί δινάται νῦν, *θεύπροπε, iter huc susceptum, cui tibi usui nunc est, age dic, vates*, ad Att. XV. 11. XVI. 6. Senarius poetae veteris, nescio cuius. Valckenario V. C. videtur esse Sophoclis. Diatribe de Fragu. Eurip. p. 192.

Ἡδονή, *voluptas, item laceritia, quasi gestientis animi elatio voluptaria*, ad Div. XV. 19. Fin. II. 3. III. 10.

Ἡθικόν, *ad mores accommodatum*, Or. 37.

Ἡθος, *mos*, Fat. 1.

Ἡθος διδασχῇ ἀλωτὸν, *ingenium, quod disciplina subigi et domari possit*, ad Att. X. 12. ed. Graevii.

Ἡθους ἐπιμελητέον, *moribus adhibenda est diligentia*, ad Att. X. 10.

Ἡλίον ἀνάθημα, *solis donum*, ad Att. I. 1. Si locus sanus est, haec, auctoribus doctis hominibus, sententia est; tua Hermathena gymnasium nostro tantum Splendoris et ornamenti affert, ut gymnasium nostrum nobis pulcherrimum videatur. Sed non negabo, mihi totum illud huic interpretationi, atque adeo lectioni non satis consentire videri. Si dixisset: gymnasium mihi videtur pulcherrimum ἡλίον ἀνάθημα, concederem. Nunc cum dicit totum, manifestum mihi esse videtur, ludi in totum gymnasium et ἀνάθημα. Hermathena si ἀνάθημα appellaretur, nil mirum esset: sed illius tantam pulchritudinem dicit, ut longe gymnasio ipsi praeferenda sit, et totum potius gymnasium, quam statua illa, ἀνάθημα putandum sit. Itaque aut probandum censleo lectionem, quam in MSto invenit Graevius: ejus ἀνάθημα, aut, quae propius accedit ad ἡλίον, Casauboni conjecturam: illius ἀνάθημα.

Ἡματ' ὀπωρινῷ, ὅτε λαβρότατον χεῖρ ἔδωρ Ζεὺς, ὅτε δὴ ῥ' ἀνδρεοσι κοτεσσάμενος χαλεπήνη,

Οὐ βίη ἐν ἀγορῇ σκολιὰς κρίνωσι θέμιστας,

Ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, θεῶν ὅπιν οὐκ ἀλλέγοντες.

Die autumnali cum abundantissimam effundit aquam Jupiter hominibus iratus, qui per vim in foro obliquas pronunciant sententias, Iustitiam autem expellunt, Deorum iram non curantes. ad Qu. Fr. III. 7. ex Homer. Iliad. II. 385.

Ἡμερολογδόν, ut quaeque singulis diebus acciderunt, ad Att. IV. 15.

Ἡπύρρησας, dubitasti, ad Att. VI. 1.

Ἡρακλίδειον, iis simile, quae Heracles Ponticus scripsit: praecclarum aliquid de republica, sc. quod quasi Heraclicis opus videatur, ad Att. XV. 4. et 13. et 29. XVI. 2.

Ἡρώς, heros, ad Att. VII. 13. XIV. 4. XV. 12.

Ἡρώδης, Herodes, philosophus Atheniensis, de quo vide Ind. Nomin. ad Att. II. 2.

Ἡσίωνσας, a cibo abstinuisti, ad Att. XIV. 5.

Ἡ σκολιάς ἀπάτας, supple ex Platone L. II. de Republ. *τεῖχος ἀπαβίας*, an obliquae et versutae fraudis conscenso muro, ad Att. XIII. 38.

Ἡσυχάζειν, quiescere. Hoc verbo utebantur Stoici, cum dicerent, in sorte esse in tempore subsistendum, v. c. si quaereretur: iriane multa sint? post, an quatuor, et sic porro, desinendum esse paullo ante, quam ad multa perventum sit. Acad. II. 29.

Ἡντόκησεν, feliciter peperit, ad Att. X. 18.

Θ.

Θείοι, patrum, ad Att. II. 2. nimis severi. Horat.: Ne sis patruus mihi.

Θεοφάνης, Theophanes, ad Att. II. 5. vid. Indic. Nominum.

Θεοφράστου περί φιλοτιμίας, Theophrasti scriptum de studio honorum, ad Att. II. 3. vid. Indic. Nom.

Θέρμος, lupinus, ad Att. I. 1. si locus est sanus, de quo dubitant docti homines, ludit Cicero in nomine Thermi et suo. Ciceronis nomen est a cicere, et *Θέρμοι* sunt lupini, quae sunt duo genera leguminis.

Θέσεις, propositiones, quaestiones universales, de quibus cogitari disputarique potest in utramque partem. Exemplum huiusmodi thesium vid. l. c. ad Att. IX. 4. et 9.

Θέσις, universi generis quaestio, infinita quaestio, propositum, Or. 36. Top. 21.

Θετικά, quaestionibus philosophicis referta, apta, Parad. Praef.

Θετικώτερον, ad Qu. Fr. III. 3. subtilius, φιλολογώτερον, magis ex arte disserendi dialectica.

Θεωρήματα, percepta, Fat. 6. ubi vide.

Θεωρία, ad Att. XII. 6. Est scriptio aut disputatio de re aliqua subtilior. Tenuis *θεωρία* est libellus, qui exponit de re tenui, tamquam grammatica aut geographica, etc.

Θορυβοποιεῖ, tumultum excitat, ad Div. XVI. 23.

Θυμικώτερον, stomachosius, iracundias, ad Att. X. 11.

Θύμωσις, *exandescencia*, Tuscul. IV. 9. si sana est lectio, quod dubitat H. Stephanus in Thes. L. gr. Valckenarius sine hacitatione corrigit θυμός. Diatr. de Fragm. Euripid. p. 231.

I.

Ἰδέσθαι, *formae, species, quae generibus subjiciuntur*, Top. 7.

Ἰλιὰς πόρδον, ad Att. XIII. 42. lectio est corrupta editionis Gruter. Graeviana habet nihilo meliorem: μιάς πόρδον. Quae interpretes dixere, inania omnia sunt. Fr. Odinus ap. Olivetum ad h. l. con-jiciebat; *Eatur: μιάς ἰδού. Videbimus te igitur.*

Ἰσοδυναμοῦσα, *idem valens, ejusdem potestatis*, ad Att. VI. 1.

Ἰσονομία, *aequalis tributio, aequilibras*, Nat. Deor. I. 19. et 39. est vocabulum epicureum, quo utebantur, cum hanc esse rerum naturam rationemque dicerent, ut omnia omnibus paribus paria responderent, hoc est, ut in paribus rebus par esset, v. c. multitudo et copia. Sic cum mortalium tanta multitudo sit, esse immortalium non minorem, et cum intereuntes res innumerabiles sint, etiam eas, quae conservarentur, infinitas esse debere.

Ἰστορικὰ, *rebus vere narrandis accommodata, historica*, ad Att. I. 19.

Ἰστορικόν, *historicum*, ad Att. VI. 1.

Ἰστορικώτατος, *historiarum peritissimus*, ad Att. VI. 2.

Ἰτέον, *eundem*, ad Att. XIV. 12.

Ἰνυξ, *illecebra, desiderium, pellatia*, ad Att. VII. 8. vide nos ad Xenoph. Memorab. p. 157.

K.

Καθήκον, *officium*, ad Att. XVI. 11. et 14. Fin. III. 6. Off. I. 3.

Καθολικὸν θεώρημα, *perceptum artis, quod in omnes conveniat, dogma generale*, ad Att. XV. 20.

Καὶ Κικέρων ὁ φιλόσοφος τὸν πολιτικὸν Τίτον ἀπαίτεται, *et Cicero philosophus Titum reipublicae peritum sulutat*, ad Att. II. 12.

Καὶ μάλα κατηγής, *et admodum tristis*, ad Att. XIII. 42.

Καὶ μάλα σεμνός, *et valde gravis*, ad Att. XV. 12.

Καὶ συναποθανεῖν, *et commori*, ad Att. VII. 20.

Καὶ τότε Φωκυλίδου, *et hoc Phocylidis*, ad Att. IV. 9.

Κακία, *vitium, vitiositas*, Fin. III. 11. et 19. Tusc. IV. 15.

Κακοστόμαχος, *imbecillum stomachum seu ventriculum habens*, ad Div. XVI. 4.

Καλλιπίδης, *Callipides*, ad Att. XIII. 12. vid. Sueton. Tib. 38.

Κἄν ὑπὸ στέγῃ πνικτᾶς ἀκούειν ψεκᾶδος εὐδοῦσθι φρενί, *et utique sub tecto confertim labentem audire pluviam sopito et quieto animo*, ad Att. II. 7. Fragm. Sophoclis, quod est etiam apud Stobaeum c. 57.

Κανὼν, *regula, norma*, ad Div. XVI. 17. Tiro dicitur *canon librorum Ciceronis*, h. e. quo Cicero utatur ad libros suos examinandos et emendandos.

Κατ' εἰδώλων ἐμπτώσεις, per simulacrorum inlapsus, ad Att. II. 3. vid. Ἐστὼ ὄψις etc.

Κατ' εἰδώλων φαντασίας, secundum spectrorum visiones, ad Div. XV. 16. v. Εἰδῶλον.

Κατ' ὀπώραν τρέξ, per autumnum fex, ad Att. II. 12. de re incerta et adhuc fluctuante dicitur; ducto proverbio a fece, quæ auctumnali tempore adhuc fluctuat et natat in vino, nec dum desedit. Hinc addit Cicero: quæ si defederit, magis erunt iudicata, quæ scribam.

Κατάβασις, descensus, ad Att. XIII. 31. et 32. Est liber Dicaearchi, de descensu in antrum Trophonii.

Καταβίωσις, vitæ ad exitum perductio, reliquus vitæ cursus vel decursus, ad Att. XIII. 1.

Κατὰ Διόδωρον κρίνειν, secundum Diodorum, vel, ex Diodori sententia iudicare, ad Div. IX. 4. vid. Diodorus in Indic. Nom.

Κατακλεις, clausula, sc. sermonis Cæsariani, ad Att. IX. 18.

Κατὰ λεπτόν, minutatim, ad Att. II. 18.

Κατάληπτον, comprehensibile, Acad. I. 11.

Κατάληψις, comprehensio, cognitio, perceptio, Acad. II. 6. et 47. Fin. III. 5. dicitur, cum res ita cognoscimus, ut, quales sint, certo sciamus, sine erroris periculo, unde verbum ductum sit, v. Acad. IV. 47.

Κατὰ μίτον, singula quæque, tamquam telæ liciæ, percurrente, ad Att. XIV. 16. idem quod κατὰ λεπτόν.

Κατάτασις, contentio, ad Att. II. 3. Tunstallus Epist. ad Middleton. p. 103. cum Turnebo legendum censet κατακλεις.

Κατὰ τὸ πρακτικὸν quaerere, est, cum non quaerimus, ut sciamus, de quo quaerimus, sed ut ex re cognita comparare actiones nostras possimus. Itaque addit: non me abs te κατὰ πρακτικὸν quaerere, quod gestiat animus, aliquid agere in republica, etc. ad Att. II. 7.

Κατὰ τὸ κηδεμονικόν, cum accuratione et sedulitate, ad Att. II. 17.

Κατάχρησις, abusio, Or. 27. figura rhetorum.

Κατὰ Χρύσιππον δυνατόν, secundum Chrysippum fieri potest, ad Div. IX. 4. vid. Chrysippus in Indic. Nomin.

Κατηγορήματα, quæ dicuntur de quodam, Tulc. IV. 9. est vocabulum dialecticum, quod de iis rebus dicitur, quæ de aliquo dici possunt, ut, habere divitias, capere honores.

Κατήχησις, institutio, ad Att. XV. 12.

Κατόρθωμα, Fin. III. 14. κατορθώματα, recta, recte facta, Fin. III. 7. Off. I. 3. ubi κατορθωμάτων definitio traditur.

Κατόρθωσις, recta affectio. Fin. III. 14. ut κατόρθωμα, rectum factum.

Καχέκτης, ad Att. I. 14. medicis καχέκτης est, cujus corporis habitus vitiosus est, cujus corpus etsi plenum, tamen iners, pallidum, lividum est. Voluntate autem καχέκτης, qui prava amat, bona odit, qui pravo animo est.

Κίρκια, v. *sequens*.

Κικύβια, in cubi et tesseras modum me conformavi, firmissime sto, certum habeo et constitutum, quid scribam, ad Att. XIII. 31. Sed rectius, eodem sensu, Graeviana habet: *κικύβια*, quod etiam probat Tunstallus l. c. p. 164. sed aliter, nec bene explicat.

Κίλεισις, iussum, ad Att. II. 24.

Κίλης ἄοκνος, veredus impiger, ad Att. X. 13. *κίλης* est equus, qui equite ab uno agitur, ein *Reitpferd*, neque jungitur currui, cujus generis fuere equi veredi, ad cursus publicos certis locis dispositi. *Habes κίλητα ἄοκνον*, est: quoniam diploma nactus es, tibi licet, ex Italia exire cursu publico. vid. Junius ad h. l.

Κενός, vacuus, inanis, ad Att. VII. 9.

Κενόσπουδα, inanis studii plena, ad Att. IX. 1.

Κέντρον, punctum, medium circuli, Tusc. I. 17.

Κεραυῖμαι, animo suspensio huc illuc impellor, fluctuo, volaticus sum, ad Att. XIII. 40. v. de hac voce Spanhem. ad Aristoph. Plut. 913.

Κέρας, cornu, ad Att. V. 21. et VI. 1. Instrumentum musicum, de quo agit Salmast. ad Solinum p. 87.

Κεφάλαιον, caput, ad Att. V. 18.

Κικίρων ἀριστοκρατικώτατος παῖς, Cicero optimatum studiosissimus puer, ad Att. II. 15.

Κικίρων ὁ μικρὸς ἀσπάζεται Τίτον Ἀθηναῖον, Cicero parvulus salutat Titum Atheniensem, ad Att. II. 9.

Κινδυνώδης, periculose, ad Att. IX. 17.

Κλῆος, gloria, ad Quint. III. 6.

Κοινότερα, communiora, ad Att. XIII. 10.

Κολακία, assentatio, ad Att. XIII. 27. et XIII. 30.

Κόμματα, incisa orationis, Or. 62.

Κορινθίων, Corinthiorum, intell. πολιτεία, respublica, liber Dicaearchi, ad Att. II. 2.

Κόσμος, mundus, de Univ. 10.

Κρήνη, fons, ad Att. XII. 5.

Κρινόμενον, judicatio, sive judicii quaestio: in quo quasi caput est controversiae, ad Her. I. 16. Or. 36. Top. 25.

Κρίσις χρόσσιπεια, judicium ex Chrysippi sententia, ad Div. IX. 4.

Κρόνος, Saturnus. dictus quasi χρόνος, Nat. D. II. 25.

Κτύπος, plausus, ad Att. XII. 8. Popma autem ibi legi vult *ἐτύπω*, et intelligi Balbum. Nam balbi sunt *ἄντροι*. Probat Tunstallus p. 160.

Κύκλος, circulus, orbis, Nat. D. II. 18.

Κυρία δόξα, maxime rata sententia, Fin. II. 7. Nat. D. I. 30.

Κῦρος δ. ε. ad Att. XII. 38. i. e. Cyrus ex quarto et quinto tomo *An-tisthenis*. Nam ejus libri, ut Diogenes Laërtius auctor est, redacti erant in decem tomos, quibus singulis qui libri continerentur commemorat: τόμος δ', ἐν ᾧ Κῦρος, Ἡρακλῆς ὁ μείζων, ἡ περὶ ἰσχύος. τόμος ε', ἐν ᾧ Κῦρος, ἡ περὶ βασιλείας, L. VI. §. 16.

Κύρον παιδεία, Cyri institutio, ad Att. II. 3.

Κῶλα,

- Κῶλα*, *membra orationis*, sensu rhetorico, Brut. 44. Or. 62.
Κωμικὸς μάρτυς, *comicus testis*, testis eo nomine occurrens saepe in Comœdiis, ad Div. II. 18.
Κορυκαῖοι, *Corycaei*, ad Att. X. 28. Corycaei fuerunt populi Pamphyliæ; dicti a promontorio Coryco. Ad id cum appulissent piratae, ne ab ipsis male tractarentur, in ceteras stationes navium portusque se mutatis vestibibus contulerunt, et quae ibi audierant, ad piratas retulerunt, ut nomina navigantium, et quorsum navigare constituissent, scirent. Hinc proverbium in eos ductum, qui sub-auscultant, quae dicuntur, ut ea ad alios deferant. vid. Suidas in *Κωρικῆος*, et proverbiorum collectores.
Κωφὸν πρόσωπον, *muta persona*, ad Att. XIII. 19.

Λ.

- Λακωνισμός*, *Laconica brevitās*, ad Div. XI. 25.
Λαλαγεῖσα, *supple ὄρνις*, sine *χελιδὼν*, *garriens avis*, sive *hirundo*, ad Att. IX. 18. X. 2.
Λαμπρά, *splendida*, ad Att. V. 20.
Λάπτισμα, *falsa quaedam ostentatio*, ad Att. IX. 13. vid. *Ἐλάπτειν*.
Λαχῆν, *nanciscē*, forte *ἀδύψοι*, ad Att. XV. 9.
Λαλῆδότης, *sensim, latenter, clam*, ad Div. IX. 2. ad Att. VI. 5.
Λάσση, *confabulatio*, ad Att. XII. 1. de *λόγους* vid. Graev. Lect. Hesiod. c. 11.
Λίχνθοι, *anpullae, pigmenta, quibus ornatio fit oratio*, ad Att. I. 14. *Λίχνθοι*, quid sint, non consentiunt docti homines. interpretatio ea, quae *vas pictorium* facit, (vid. v. c. Gesner. ad Plin. Ep. I. 2.) vera illa quidem est, neque tamen propterea illa altera falsa, quae *vas unguentarium* facit, *μυροθήκιον*, cum Pollux VI. 19. diserte *λίχνθον* inter τὰ τῶν μύρων ἀγγεῖα referat. atque hoc sensu passim est apud graecos auctores, ut ap. Aristophan, Plut. 811. vid. Corrad. ad h. l. et Eschenb. de Unct. c. 4.
Λήμματα, *functiones Dialecticorum*, Div. II. 53.
Λήρος πολλὸς, *nugae multae*, ad Att. XIV. 21. XVI. 1.
Λήψις, *correctio; impetus*, ad Att. VII. 7. Verbum medicum, ut *ἐπιλήψις*, significatque *accessionem febris*, ut Cicero vocat, initiumque paroxysmi. vid. Cuiperi Observ. II. 15.
Λιτότης, *mediocritas, tenuitas*, qua in cibo et potu utimur, cum pretiosos cibos, nimiamque copiam, a mensis amovemus; quod ex lege sumtuaria fiebat, ad Div. VII. 26.
Λογικὴ, *philosophiae pars quaerendi ac discernendi, quae et Dialectica dicitur*, Fin. I. 7.
Λογικώτερα, ad Att. XIII. 19. sunt disputationes subtiliores, quales sunt eorum, qui, cum philosophiae se paene totos tradiderint, de philosophia disputant. Subtilitas autem ista cernitur in definiendo et argumentando, quarum rerum artem tradit *λογικὴ* seu *διαλεκτική*. Sic Cicero Tusc. IV. 14. cum *παθῶν* definitiones et distributiones in formas attulisset: *Haec ea, quae de perturbationibus emulcate disputant Stoici, quae logica appellant, quia discernuntur subtilius.*

Ulysses commemoratur, quemadmodum inferos adierit, et cum umbris collocutus sit. De hac *νεκρία* quid acuti homines judicaverint, vid. ap. Victorium ad Ep. 10. L. IX. ad Att. Ceterum ad hanc *νεκρίαν* respexit Atticus, cum Caesaris comitatum *νεκρίαν* vocaret. Nam quemadmodum umbrae ad Ulyssē in *νεκρία* Homeri confluant frequentes, sic homines flagitiosi, facinorosi, et aere alieno obruti, ad Caesarem confluebant.

Νέοτιστα, nuper condita, ad Att. VI. 2.

Νεωτερισμός, res novae, ad Att. XIV. 5.

Νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιστεῖν, ἄρθρα τὰν τῶν φρονῶν. Sobrius sis, et memineris non facile credere, hi sunt nervi sapientiae, ad Att. I. 9. Versus Epicarmi Poetae Siculi.

Νίκωνος περὶ πολυφαιίας, *Niconis de edacitate*, ad Div. VII. 20. vid. in Indice Hist.

Νομᾶνανδρίαν excusationem ne acceperis, ad Att. V. 11. Alii habent *νομᾶνδρίαν*. Adjiciemus utriusque verbi interpretationes, a doctis viris propositas. *Νομᾶνδρίαν* excusationem dicunt esse legitimam, ac viro honesto dignam, occupationem videlicet. Nam adversariae valetudinis excusatio nullior est. Hanc igitur (*νομᾶνδρίαν*) excusationem non vult accipi, quod nulla occupatio tanta sit, ut se possit a scribendis ad Atticum literis avocare. Ita Manutius. Popma contra *νομᾶνδρίαν* dicit esse constantiam Ciceronis in praefecturis conferendis: qua commotus non scripsisset ad Atticum, ne suam constantiam deferendis praefectis tentaret. Sed quomodo haec excusatio dici possit, non video. Causa potuit esse omissarum literarum, sed qua non facile ad excusandum uteretur. Idem dici potest de interpretatione *νομᾶνανδρίας*. *Νομᾶνανδρίαν* Boliū interpretatur, *detractionem praefecturarum, s. vacationem*. Eas cum Atticus a Cicerone quibusdam petiisset, noluisse Ciceronem respondere. Quomodo tandem rogare potest, ne accipiat hanc excusationem. Rustica esset illa excusatio, quam etiam rogatus non acciperet Atticus. Noli suspicari, debuisset scribere, me propter *νομᾶνανδρίαν* scripsisse. Fortasse non sanus locus est.

Νομοφύλακες, legum custodes, de Leg. III. 20. Magistratus Athenienses, qui legum curam habebant, et facta hominum observabant, ad legesque revocabant, conf. Xenoph. Oeconom. 9. 14. ex quo repetiit Columell. R. R. XII. 3. ubi vide Interpp. cf. Potter. Archaeol. gr. I. 13. Sed adjiciemus locum ex Oeconomico Xenophontis latine: *Civitatibus primoribus atque optimis non satis est visum, bonas leges habere, nisi custodes earum diligentissimos creassent, quos Graeci νομοφύλακας appellant. Horum erat officium, eos, qui legibus parerent, laudibus prosequi, nec minus honoribus; eos autem, qui legibus non parerent, poenis mulctare*, etc.

Ξ.

Ξεστός, politus, ad Att. XII. 46. Sed id verbum ego delevi.

Ξυνὸς ἐνὸς αἵματος, communis Mars; ad Att. VII. 8. ex Hom. Iliad. Σ. v. 309.

Ο.

Ὀβελίσκειν, veru no tre, ad Div. IX. 10. est tamquam spurium rejicere. Obelus enim fuit signum Criticorum, quo spuria a genuinis dis-

discernerent. vid. Menag. ad Laërt. III. 66. p. 162. Eschenbach. de Not. crit. pag. 232. sqq. et alii.

Ὁ γναφεὺς ἀνθρακεὺς, fullo carbonarius, ad Att. XV. 5. fullones e vestibus sordidis candidas faciunt; carbonarii autem nigri et sordidi sunt. Si igitur fullo idem sit carbonarius, frustra in vestibus purgandis laborabit. Hinc proverbium est *γναφεὺς ἀνθρακεὺς* in eum, qui, quod melius reddere conatur, deterius facit.

Ὁ δὲ μαίνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς, hic autem insanit sic, ut ferri amplius non possit, ad Qu. Fr. III. 9. versus Homeri de Cyclope Polyphemo Odyss. I. 850.

Σὺ δὲ μαίνεται οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.

Ὁ δὲ οὐκ ἐμπάζετο μύθων, hic vero non curabat, quae dicebantur, ad Att. IV. 7. ex Homer. Odyss. A. 271. 805.

Ὅδοῦ πάρεργον, praeter propositum, obiter dictum, digressio, ad Att. V. 21. VII. 1.

Ὅσα γ' ἡ δέσποινα; hoc proverbium ap. Platonem, Polit. VIII. p. 723. est integrum: ὅσα γ' ἡ δέσποινα, τοία δὲ καὶ ἡ κύνων: qualis hera, talis et canis, ad Att. V. 11.

Οἰκίον, proprium, accommodatum ad naturam, ad Att. I. 10. Acad. II. 12.

Οἰκοδεσποτικά, patris familias officio convenientia, ad Att. XII. 44.

Οἰκονομία, dispositio, ordo, ad Att. VI. 1.

Οἶκος φίλος: supple, οἶκος ἄριστος, ad Att. XV. 25. vid. supra ad *Εἰ μ. φ. οἶ.*

Οἱ μὲν παρ' οὐδὲν εἰσιν, οἷς δὲ οὐδὲν μέλει, alii quidem prope nihil sunt; aliis autem nihil curae est, ad Att. I. 20. Versus Rhintonis, de quo in Indice Histor.

Οἱ περὶ αὐτὸν, qui circa ipsum erant, ipsius familiares, ad Att. XIII. 52.

Οἷζεται, ratio quidem hercle apparet, argentum οἷζεται, disparet, evanescit, ad Att. VI. 1. in Pis. 25.

Ὅμοειδής, ejusdem generis et formae, ad Att. II. 6.

Ὅμολογία, convenientia, Fin. III. 6.

Ὅμολογομένης τυραννίδας οὐσκεινάζετας, procul dubio, manifeste, tyrannidem affectat, ad Att. II. 17.

Ὅμοπλοία, societas navigandi, ad Att. XVI. 4.

Ὅξυπείνος, famelicus, cibi avidissimus, ad Att. II. 12. IV. 13.

Ὅπαδοι, affectae aliorum in militia, ad Att. IV. 6. opponuntur ταγοῖς ducibus.

Ὁ πλοῦς ὡραῖος, navigatio tempestiva, ad Att. IX. 7. Corradus laudat Pollucem I. 9. περὶ ἐπλοίας. de voce ὡραῖος, tempestivus, vid. Graevii Lect. Hesiod. c. 2.

Ὁπούντιοι, Σιπούντιοι, Opuntii, Sipuntii, ad Att. VI. 2. vid. Indic. Geogr.

Ὅργανον, instrumentum, ad Div. XI. 14. Capio autem de instrumento musico, ob verbum *frigere*, quod dicitur de musicis, cum non audiuntur cum favore. Brut. 50.

Ὁρθὰν τὰν ναῦν, rectam navem, ad Qu. Fr. I. 2. haec verba sunt e graeca sententia: εὐ ἰσθι, Ἠοσιδᾶν, ὅτι ὀρθὰν τὰν ναῦν καταδώσω.
Y y 5 quae

- quae latine est etiam apud Senecam, Ep. 85. *Neptune, nunquam hanc navem, nisi rectam*. haec Victorius. Lipsius autem ad Senec. l. c. laudat etiam veterem scriptorem Teleten, ex quo est sententia eadem ap. Stobaeum c. 106.
- *Ορίζοντες, *finientes*, de Divin. II. 44. intellige: circuli, qui scilicet finiunt prospectum, *der Horizont*.
- *Ορμή, *impetus*: item *appetitus*, ad Att. VII. 11. Fin. III. 7. V. 6. de Nat. Deor. II. 22. Off. II. 5.
- *Ο σοφός εὐθυρόρημον ἔσθῃ, *supiens libere loqueris*, ad Div. IX. 22. vid. *Εὐθυρόρημονίστερθε*.
- *Οτι αὐτάρκης ἡ ἀρετὴ πρὸς εὐδαιμονίαν, *in quo virtus fit, et nihil deesse ad beate vivendum*, Parad. 2.
- *Οτι ἴσα τὰ ἀμαρτήματα, καὶ τὰ καθαρῶματα, *aequalia esse peccata et recte facta*, Parad. 2.
- Οτι μόνον ἀγαθόν, τὸ καλόν, *quod honestum sit, id solum bonum esse*, Parad. 1.
- *Οτι μόνος ὁ σοφὸς πλοῦσιος, *solum sapientem esse divitem*, Parad. 6.
- *Οτι πάντες οἱ μωροὶ μαίνονται, *omnes stultos insanire*, Parad. 4.
- *Οτι πάντες οἱ σοφοὶ ἐλεύθεροι, πάντες δὲ μωροὶ δοῦλοι, *omnes sapientes liberos esse, et stultos omnes servos*, Parad. 5.
- Οὐ γὰρ ἂν τόδε μῦθον ἔπει κακόν, *neque enim hoc majus est malum*, ad Att. VII. 6. Homer. Odys. M. 209. ἔπει ἐστὶ ἐπέρχεται.
- Οὐδὲ μοι ἦτορ ἔμπεδον, ἀλλ' ἀλαλύκτημαι, *Neque mihi pectus firmum, sed consernatum sum animo*, ad Att. IX. 6. Hom. Iliad. K. v. 93. et 94.
- Οὐδὲν γλυκύτερον, ἢ πάντ' εἰδέναι, *nihil dulcius, quam omnia nosse*, ad Att. IV. 11. Est senarius uno pede truncatus, nescio cujus poetæ.
- Οὐδὲν ὕγιες, *nihil sincerum*, ad Att. XV. 1.
- Οὐκ ἐλαθέ σε, *non te latuit*, ad Att. VI. 1.
- Οὐκ ἔστ' ἔνυμος λόγος, *non est verus sermo*, ad Att. IX. 12. Est formula, qua utebantur in Palinodiis, cum aliquid retractare vellent. Sic orsus fuerat Stesichorus Palinodiam, auctore Platone in Phaedro p. 243. unde post solennis inter doctos homines retractandi formula fuit.
- Οὐκ ἔστιν ἡδέως ἄνευ τοῦ καλῶς καὶ δικαίως ζῆν, *non licet jucunde vivere, nisi honeste et iuste vivatur*, ad Div. XV. 19. Epicuri placitum.
- Οὐκ ἐπίστανεν, *non animadvertit, non satis cogitanter scripsit*, ad Att. XIII. 38. alii intelligunt, *non insitit, non perseveravit*.
- Οὐ παρὰ ταῦτον, *non apud illum*, ad Att. XV. 29.
- Ὅν ο' οἶδ' Ἀρης ἅμα Παφίῃ, *non scio te, o Mars, consueisse cum Paphia, sive Venere*, ad Att. IV. 16. Videntur haec verba esse e veteri Poeta, sed ex quo, aut quomodo explicanda sint, fateor, me ignorare. Nam doctorum hominum conjecturae non satisfaciunt, nec melius aliquid ipse reperio.
- Ὅτ' ταῦτό ἐκ τοῦ αὐτοῦ, *non idem ex eodem*, ad Att. XV. 1.
- Ὅτ' ταῦτόν εἶδος, *supplendum ex Euripidis Ione: φαίνεται τῶν πραγμάτων, πρόσωπεν ὄντων, ἐγγύθεν δ' ὁραμένων: non eadem facies, appa-*

apparet, cum res procul sunt, et cum prope cernuntur, ad Att. XIII. 10. Sensus est: non possum eo, quo ante, vultu intueri, tibi gratificari, cum didicerim, qui sis.

Οὕτω που τῶν πρόσθεν ἐπενθόμεθα κλέα ἀνδρῶν, sane eorum, qui ante nos vixerunt, virorum, audiebamus laudes, ad Att. VII. 11. Hom. Iliad. I. v. 520.

Οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν. Hexameter integer sic se habet: οὐχ ὁσίη φθιμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν ἐνγετάσθαι, *fas non est, viris mortuis insultare*, ad Att. IV. 7. Homericus versus est ex Odyss. X. 412. Sed apud Homerum est *καταμένοισιν*, eodem sensu. Cum verba memoriter laudantur, facile huiusmodi quid mutatur. Laudavit hunc verbum etiam Plin. Ep. IX. 1.

Ὀφιοῦχος, anguitenens, Arat. Fragm. Sidus.

Ὀψιμαθείς, sero discentes, serii studiorum, ut Horat. appellat, ad Div. IX. 10.

II.

Πάθος, affectus, ad Att. XII. 8.

Πάθη, perturbationes, motus animi turbati, Fin. III. 120. Tusc. III. 4. IV. 5. Off. II. 5. etc.

Παθητικόν, ad animos commovendos accommodatum, Or. 37.

Παῖδες παιδῶν, nati natorum, posterii, ad Att. XVI. 11.

Παιδεία Κύρου, institutio Cyri, ad Div. IX. 25. Opus notum Xenophontis.

Παλιγγενεσία, status nostri instaurationis, ad Att. VI. 6. Ita appellat statum dignitatemque, quam revocatus ab exilio recuperarat, proconsulari etiam imperio suscepto. Sic Josepho XI. 3. 9. *παλιγγενεσία τῆς πατρίδος* dicta. Vix dubito, quin ita capienda sit haec vox ap. Matth. XIX. 28. *παλιγγενεσία* Christi, quam ipse ita explicat: ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνον δόξης αὐτοῦ, est instaurationis et recuperatio pristinae maiestatis, quae ei contigit, cum a morte in vitam revocatus et in coelum sublatus esset. Hoc igitur tempore discipuli Christi Spiritu S. repleti auctoritatem consecuti sunt, quid credendum sit nec ne, quid bonum, iustum, Deo probatum, nec ne, discernendi. Qui huc *παλιγγενεσίαν* Pythag. aut Stoicam vocant, nil vident. De reditu tamen in vitam etiam dixit Philo de Cherubin. p. 127. ubi v. Mangeus.

Παλινομήδεια, retractatio, ad Att. II. 9. IV. 5. VII. 7.

Πάλτος, Paltus, Syriae oppidum, ad Div. XII. 13.

Παναίτιον περὶ προνοίας, Panaetii de providentia liber, ad Att. XIII. 8. de Panaetio vid. Indic. Hist.

Πανήγυρις, conventus universae gentis, civitatis etc. saltem admodum frequens, ut in spectaculis, ad Att. I. 14.

Πανικά, panici, sive subiti inanesque terrores, ad Att. V. 20. ad Div. XVI. 23. *πανικόν*, ad Att. XIV. 3. XVI. 1.

Πάντα περὶ πάντων, omnia de omnibus, ad Div. XII. 20. ad Att. XV. 17. i. e. accurate et copiose de omnibus.

Παντοῦς ἀρετῆς μινύσκεο, omnis virtutis minor sis, omnem virtutem exprope, ad Att. I. 15. Homer. Iliad. X. v. 268.

Πάνυ φιλοστόργος, valde amanter, ad Att. XV. 27.

Παράγγελμα ἐνιαύσιον, mandatum annuum, ad Att. V. 14. sed nos recepimus παράπηγμα, de quo innox.

Παράγραμμα, agnominationis; cum unius literae, aut syllabae mutatione alius sensus efficitur, ad Div. VII. 32. Genus ridiculi, de quo L. II. de Orat. 63. ubi παρονομασία dicitur.

Παραγωγή, inductio, Top. 10. genus argumentationis Socraticum, de quo vide de Inv. I. 31. ubi egregium inductionis exemplum Aeschinis Socratici profertur. Sed Turnebus et Lambinus corr. ἐπαγωγή, quod nos recepimus in textum.

Παράδοξα, mirabilia, admirabilia, quaeque sunt contra opinionem omnium, Acad. II. 44. Fin. IV. 27.

Παρακινδυνεύειν, se temere periculo obiscere, ad Att. XIII. 27.

Παρά λέξιν, contra proprie loquendi rationem, ad Att. XVI. 4.

Παράπηγμα, Att. V. 14. est tabula suspensa, in qua notatae sunt horae, dies, eclipses, et similia, ut in gnómone. h. l. est παραπτεναύσιον, kalendarium in pariete affixum et suspensum.

Παρά προσδοκίαν, praeter expectationem, ad Div. VII. 32. genus ridiculi, de quo L. II. de Oratore c. 63.

Παρά τὴν ἱστορίαν, praeter historiam, ad Att. XIII. 10.

Παρά τὸ πρέπον, praeter decorum, ad Att. XIII. 16.

Παραφύλαξον τὴν τοῦ θυρατοῦ φιλοτιμίαν αὐτότατα, observa conturbatoris Philotimi actionem quam παρήγε, ad Att. VI. 9. conf. ad Att. VII. 1. et vid. in Φυράτης.

Παραγγέλλομαι, molitio in alieno opere, cum falcem in alienam, ut ajunt, messem immittimus, ut, de quo est h. l. cum scribimus, de quo. alius scripsit, quae παραγγέλλομαι recte contumeliosa dicitur, quod rem ab eo non accurate scriptam nobis videri significamus, ad Att. XV. 4.

Παραμβεβλημένοι, inserti fraude, subditiui, spurii, ut versus in pōētis, etc. ad Div. IX. 10.

Παρ' ἐμοίγε καὶ ἄλλοι, οἱ κέ με τιμῶσιν, málista δὲ μητίετα Ζῆς, apud me sane et alii sunt, qui me honorabunt, maxime autem consiliarius, seu consilia valens Jupiter, ad Div. III. 7. ex Hom. Iliad. A. 174.

Παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα νήσον ἐπὶ Ψυρίης, Appiam ἐπ' ἀριστερὴν ἔχοντα, ad ventosum Mimantem in insula Psyrria, Appiam sinistra habentem, ad Att. XVI. 13. Alluditur ad locum Homeri Odyss. F. v. 171. 172. Ulysses cum sociis deliberat de navigatione instituenda, utrum supra Chium dirigant cursum, ita ut parvam insulam Psyrriam, quae est non procul ab Chio, a sinistris habeant, an vero infra Chium, ut ventosam Mimantem praetervebantur. Suadebat Ciceroni Atticus, ut inter Apenninum montem (Mimanta), qui e Campania Romam proficiscentibus a dextris est, et viam Appiam, quae a sinistris jacet per Arpinum (Psyrriam), proficiscatur, ne in Antonii manus incidat. quae sit autem elegantia in eo, quod Arpinum cum insula Psyrria comparatur, docet Bosius ad hunc locum. Psyrriae nomen etiam Ciceroni ad Qu. Er. II. 10. restituit Tunstallus ad Midlet. p. 110. Philosophiam non ab Hymetto, sed ab arce ψυρίης, i. e. Arpino.

Παρ-

Παριστορῆσαι, obiter scire, ad Att. VI. 1.

Παροινικῶς, insolenter, contumeliose, ad Att. X. 10. Victorius malebat *τραρννικῶς*. Sed illud eodem redit, et bene convenit in Antonium, cui vinolentiam in Philippicis exprobrat.

Παρονομασία, verbi parva immutatio, in litera posita, de Or. II. 63.

Παρήγοια, loquendi libertas, ad Att. I. 16.

Πάρωρα πλεντέον, intempestive navigandum, ad Att. X. 12. v. Tustall. Ep. Crit. p. 155.

Πάσχω τι, patior aliquid, angor, ad Att. XV. 20.

Πατρίδα ἐμὴν μᾶλλον φιλῶν, patriam meam magis amans, ad Div. XII. 14.

Πειθανάγκη, suasio violenta, dicitur de eorum consiliis precibusque, quibus necessario paremus, ad Att. IX. 13. e Platone.

Πειθῶ, Suada Dea, Brut. 15.

Πειράζεσθαι παραλύσει, tentari paralyti, infestari fideratione, seu resolutione nervorum, ad Att. XVI. 7.

Πειρήνη, Pirene, sive fons uberrimus, qualis fuit Pirene, prope Corinthum, Musis facer, ad Att. XII. 5.

Πελληναῖοι, Pellenaei, Dicæarchi liber de populis Pellenaeis, qui nomen habent ab antiqua Achajæ civitate Pellene, ad Att. II. 2.

Πεντέλοπος, qui de quinis supereft, ad Att. XIV. 21. XV. 2. Ita vocare Hirtium videtur, qui de quinque Caesarianis restabat unus, quem ad optimates traducere posset: quamquam alii aliter.

Πεπινωμένα, nitide et eleganter scriptae, ad Att. XIV. 7.

Πεπινωμένως, docte et perpolite, ad Att. XV. 16. vid. *Εὐπινές*.

Πεπλογραφία, pepli descriptio, ad Att. XVI. 11. *Πεπλογραφία* Varronis, est liber ejus, quo virorum illustrium laudes descriplerat. Occasionem titulo dedit mos notus Atheniensium, pepulum Minervæ consecrandi. in quo, praeter ipsius res fortiter gestas, etiam virorum fortium acu pictae essent, auctoribus Aristophane, Suida et aliis. Praeter interpretes, vide imprimis Meursium in Panathenaicis c. 17. nam in his pepulum illud deferrebat in Minervæ aedem. Utrum vero liber Varronis hoc ipso titulo extiterit, adeoque diversus sit a libro *hebdomadum*, qui doctorum virorum imagines continebat, (v. Voss. de Hist. lat. I. 12.) nec ne, id, quod Popinae placebat, haud improbabili conjectura, nunc non definire licet. Aristoteles etiam *Pepulum* inscripsit libellum, qui epitaphia heroum continebat, cujus fragmentum a Cantero Basil. 1564. in 4. primum editum habemus. In hoc peplo etiam genealogias Homericorum principum fuisse docet Canterus in praefatione. conf. Fabricii Biblioth. Graec. L. III. c. 6. Vol. II. p. 160. seqq.

Περὶ δυνάτων, de iis, quae fieri possunt, s. de possibilibus, ad Div. IX. 4. Fat. 9.

Περὶ κοιλολοσίαν γίνεσθαι, in alvo solvenda occupatum esse, ad Att. X. 13.

Περὶ μικρὰ σπονδάειν, in parvis rebus multum laborare, ad Att. XIII. 21.

Περίοδοι ἢ καμπαι, ἐνθυμήματα, ἢ κατασκευαί, ambitus verborum, aut flexus clausularum, aut argumenta rhetorum, aut confirmationes, ad Att. I. 14. *περίοδοι* quae sunt, dicere nihil attinet. *καμπαι* sunt,

sunt, recte explicante J. Fr. Gronovio, clausulae, flexus molles orationis ab una parte in aliam, quibus uti licet in genere ἐπιδεικτικῷ magis, in laudando, ubi ingenium et eloquentiam jactare licet, quam in forensibus orationibus, aut in sententiis de re gravi dicendis, a quibus quippe ista flexuum mollities, quamvis modica, tamen abesse debet, adhibita potius illa *judiciali asperitate*, quam Cicero vocat de Orat. II. 15. ἐνθουσιαστικά non sunt, quae recentioribus dialecticis dicuntur, parte quadam sua truncati syllogismi, sed antiquis rhetoribus celebratae illae sententiae, e contrariis conclusae, quae propter brevitatem et contraria acumen aliquod habent, qualis est illa Horatii: *Cur optas quod habes?* Serm. I. 8. 126. alia exempla suppeditabit Cicero in Topicis c. 18. vide de hoc genere sententiarum in primis Facciolum in Acroasi I. de Enthymemate. κατασκευὴ autem, etsi non eandem semper apud rhetores vim habet, tamen non dubium mihi est, quin hoc loco dicatur *confirmatio alicujus rei*, (Quintilian. II. 4.) quae et amplificationem complectitur, cum alimus argumenta, quod Longino τρέφειν dicitur, cum dilatamus rem et augemus omni ratione, ut auditor vim rei aut argumenti capiat, in quo vel maxime summa eloquentia cernitur. Haec κατασκευὴ, etsi communis est omni orationis generi, tamen in primis in eo genere regnat, quod ἐπιδεικτικὸν dicitur, cum ingenium eloquentiamque probare volumus. Ex ea ubertas ingenii, ex ea copia, visque dicentis judicatur. Itaque in hoc genere orationis etiam modum hujus κατασκευῆs vix tenent summi oratores. Huc refer illam *redundantiam*, quam in Ciceronis oratione animadvertibat Apollonius Molo, et quae in Rosciana adhibita seniori Ciceroni displicebat, ut est in Bruto. Vides igitur omnia ista ornandi genera, quibus in laudando Pompejo usum se dicit Cicero, esse ἐπιδεικτικῷ generi propria. Nam τὸ περιδοικὸν etiam nuspam copiosius adhiberi solet et potest, quam in hac dicendi ratione.

Περίοδος, *ambitus, circuitus, comprehensio, continuatio, circumscriptio verborum*, Or. 61.

Περὶ ὁμονοίας, *de concordia*, ad Att. VII. 11. liber Magnelis.

Περιοχαί, *verborum complexiones, periodi*, ad Att. XIII. 26.

Περίπατητικά, *peripatetica, partes Peripateticorum*, ad Att. XIII. 19.

Περίστασις, *status et conditio*, ad Att. IV. 8.

Περὶ τελῶν σύνταξις, *de finibus opus*, ad Att. XIII. 12. et 19.

Περὶ τοῦ κατὰ περίστασιν καθήκοντος, *de officio, ad temporis rationem accommodato*, s. quod temporis alicujus ratio postulat, ad Att. XVI. 11.

Περὶ τῶν ὅλων, *de summa rerum*, ad Att. II. 17.

Περὶ ψυχῆς, *de animo*, ad Att. XIII. 32.

Προσφόνη, *Proserpina*, de Nat. D. II. 26.

Προσβόωμαι, *intumesco, superbia efferror*, ad Att. V. 20.

Πῆψις, ἀκοπία, περίπατος σύμμετρος, τέρψις, εὐλυσία κοιλίας, *coctio, vitatio lassitudinis, ambulatio moderata, delectatio, solutio alvi*, ad Div. XVI. 18.

Πιθανά, *apta ad persuadendum, probabilia*, ad Att. XIII. 19.

Πῆνος, *venustas veteris sermonis*, ad Att. XIV. 7. v. Εὐπινής.

Πλουδοκοῖν, *navigacionem commodam expectans*, ad Att. X. 8.

Πλοῦς,

Πλοῦς, *navigatio*, ad Att. XV. 21.

Πλούτων, *Pluto, Dis*, Nat. Deor. II. 26.

Ποῦ ταῦτ' ἄρ' ἀποσκήψει; *quorsum haec tandem erumpent?* ad Att. XII. 5.

Ποιητικά, *efficientia*, Fin. III. 16.

Ποιότης, *qualitas*, Acad. I. 7. *ubi vid.* Nat. Deor. II. 37.

Πολίπορθος, *urbium everfor, sive vastator*, ad Div. X. 13. epitheton Ulyssis apud Homerum.

Πολιτεία, *respublica*, ad Att. II. 1.

Πολιτεία, *libri de republica*, ad Att. IV. 16.

Πολιτεῖαι, *civitatum gubernandarum rationes*, ad Div. IX. 2. scribere et legere *πολιτείας*, est libros de legibus, de republica, scribere et legere, ut ipse l. c. interpretatur Cicero.

Πολιτεῖνέσθαι, *administrare rempublicam, versari in republica*, ad Div. VII. 12. ad Att. XIV. 6.

Πολιτεῖνμα, *factum in republica gerenda*, ut *πολιτεία*, ad Att. VI. 1. IX. 7.

Πολιτεῖνμαι, *reipublicae operam navo*, ad Att. II. 6.

Πολιτεντέον, *reipublicae danda opera: versandum in republica*, ad Att. II. 6. X. 1.

Πολιτικά, *de republica*, ad Qu. Fr. II. 13.

Πολιτικῇ, *de civium officio in rempublicam*, ad Att. IX. 18.

Πολιτικοί, *reipublicae moderatores, reipublicae dediti*, ad Att. XII. 23. et 51. II. 12. IX. 10.

Πολιτικόν, *quod est ex usu reipublicae*, ad Att. IX. 11.

Πολιτικὸν σκέμμα, *consideratio ad statum reipublicae pertinens*, ad Att. VII. 8.

Πολιτικός σύλλογος, *conventus et sermo de ratione reipublicae gerendae*, ad Att. XIII. 10.

Πολιτικός ἀνὴρ οὐδ' ὄναρ, *reipublicae deditus vir ne in somnio quidem*, ad Att. I. 18.

Πολιτικῶς, *ut virum reipublicae deditum decet, convenienter reipublicae*, ad Att. IV. 8. VII. 8. et 13.

Πολιτικώτερα, *accuratius disputata de republica*, ad Att. XIII. 10. XIV. 6. et 14.

Πολιτικώτερος, *reipublicae peritior*, ad Att. V. 12.

Πολιτικώτερον, *accommodatius ad rationem reipublicae administrandae*, ad Div. II. 8.

Πολλά δ' ἐν μεταίχμιῳ Νότος κλίνει κύματ' εὐρείης ἁλός, *multos autem in medio Auster volvit fluctus lati maris*, ad Att. VI. 3. hemistichium cum senario integro veteris tragici.

Πολλά χαιρεῖν τῷ καλῷ, *multam salutem honesto, vale dicere honesto*, ad Att. VIII. 8.

Πολλοὶ μαθηταὶ κρείττονες διδασκάλων, *multi discipuli praestantiores magistris*, ad Div. IX. 7. senarius notus.

Πολλοῦ γε καὶ δεῖ, *multum quidem abest*, ad Att. VI. 1. Verba, quibus crebro Demosthenes ulitur.

Πολυγραφώτατος, qui plurima scripsit, ad Att. XIII. 18.

Πολυδάμας μοι πρώτος ἐλεγχεῖν ἀναθήσει, Polydamas mihi primus probum objiciet, ad Att. II. 5. VII. 1. ex Homer. Iliad. X. v. 100. Polydamanta dicit Catonem.

Πολυδύκων, Pollucis aedes, ad Att. VI. 1.

Πομπῆσαι τοῖς προσώποις, magnis personis inducendis libro ornatum quaerere, ad Att. XIII. 32. Cicero non solum magnis rebus ferretum cupiebat eum σύλλογον, quem habebat in manibus, sed etiam magnis hominibus uti, ut eo major libri dignitas et ornatus esset. Itaque Atticum rogat, ut, cum jam unam suppeditalet hujusmodi, plures suggereret.

Πονοῦμαι, labore et molestia conficior, ad Att. XVI. 12.

Πότερον δίκας τεῖχος ὕψιον, supplementum ex Platone, qui haec itidem refert, *ἀναβὰς, utrum exscenso alto muro justitiae*, ad Att. XIII. 38. Alludit Cicero ad locum Pindari ex libro deperdito, quod jam usus erat, sed alio, quam Cicero, sensu Plato L. II. de republ. p. 596. ed. Francof. Verba Pindari apud Platonem integra haec sunt: *Πότερον δίκας τεῖχος ὕψιον, ἢ οὐκ ἰσχυρὰ ἀπάτας ἀναβὰς: utrum rectis et justis artibus, an dolis fraudibusque utens etc.* Cicero ad aliam rem transtulit. Scire cupit ex Attico, quid sibi suadeat, utrum putet, prae se ferendam esse justam iram in Quintum filium, quam objurgando patrum apud Caesarem meruerat, an dissimulandam. Hinc ipse sic interpretatur prima verba: *utrum aperte hominem adsperner et respuam*, ad Att. XIII. 38.

Ποῦ σκάφος τὸ τῶν Ἀτρειδῶν, ubi navigium Atridarum, ad Att. VII. 3. e Tragico veteri videntur haec esse.

Πραγματικοί, Or. I. 5. qui sint, ipse Cicero satis docet.

Πραγματικῶς, apte ad res gerendam, ad Q. Fr. II. 14.

Πρᾶξις, factum, ad Att. XIV. 19.

Πρᾶξις πολιτικοῦ, factum cive dignum reip. dedito, ad Att. X. 13.

Προότατα, lenissima, ad Att. XI. 17.

Πρέπον, decorum, Or. 21. Off. I. 17.

Πρόβλημα, quaestio, ad Att. VII. 1. XII. 2.

Πρόβλημα Ἀρχιμήδειον, quaestio Archimedeae, ad Att. XII. 4. XIII. 18. i. e. valde difficilis et obscura. Atticus volebat Ciceronem de Catone scribere.

Πρόβολη, ad Att. XIII. 21. est, interprete Budaeo in Comm. gr. I. p. 390. *status pugilis, in procinctu stantis, occasione inferendae plagae imminens, et agitatoris, in carceribus equos currumque sustinentis.* Inde etiam ad milites transfertur, qui in acie stant, projectis scutis impetum hostium expectantes, et excipientes, et tempus impetus faciendi idoneum speculantes, apud Plutarch. in Caesare, quem locum idem ille attulit Budaeus I. c. De militibus Latini dicunt: *projicere scutum.* Quadrigarius ap. Gell. IX. 13. Graeci *προβάλλεσθαι ἀσπίδα* ap. Aelian: V. H. II. c. ult. et ab hac projectione scuti status ille gladiatorius et militaris appellatur. Adjicere placet locum e Gellio de hac re insignem: *Sicuti (athletae) ad certandum vocati projectis alte brachiis consistunt, caputque et os suum manibus oppositis quasi vallo praemuniant*, etc. unde de ea re *χείρας ἀείραι, χειρῶν ἀνάτασις*, dicitur. v. Cuper. Ohf. I. 12. p. 88. qui etiam docet, hoc ipsum *ἀνέχειν* dici ap. Apollon. Rhod. L.

L. II. v. 67. Ex his intelligi facile potest, quomodo Carneadi in mentem venerit, ut huic *προβολή* compararet *ἐποχήν* suam, *retentionem assensus*.

Προηγμένον, productum, promotum, praepositum, praecipuum, Fin. III. 15. v. Argum. L. III. de Fin.

Προθεσπίζω, praefagio, ad Att. VIII. 11.

Προκοπή, progressus in literis, ad Att. XV. 16. de verbo *προκόπτειν* v. Cellar. Disf. de Vigiliis et Lucubrat. Vett. §. 19.

Προλεγόμενα, quae praefari solemus, antequam disputationem aliquam explicandam suscipimus, ad Div. IX. 18.

Προλήψεις, notitiae rerum insitae, Acad. II. 10.

Προλήψις, notio, anticipatio, antecepta animo rei quaedam informatio, praenotio, praesumptio, Top. 7. ubi est rei intelligibilis modo, Platonico more, quod Plato rerum inviübilium notiones a natura impressas animo dicebat; quae evolvantur, s. ut Cicero dicit, enodentur per definitiones. item de notione vulgari, adumbrata sensu et usu, non explicata accurate scholae modo. v. et Partit. Or. 86. Nat. D. I. 17.

Πρόνοια, providentia, Nat. D. II. 22. et 29.

Προοίμιον, principium, praefatio, Her. I. 4.

Πρόπλασμα, periculum elaborandi operis, rudis informatio operis; specimen, ex quo de toto opere, quale futurum sit, judicari potest, ad Att. XII. 41. nos dicimus ein Modell, formam operis dicit Cicero in Epp. ad Div. inprimis statuariorum proprium est.

Προπύλαιον, vestibulum, ad Att. VI. 1.

Πρόπυλον, idem, ad Att. VI. 6.

Προσανατροφεμένη, recreata, ad Att. VI. 1. proprie de eo, qui post morbum corpus recipit. v. Ἐξ ἀφαιρέσεως.

Πρόσθε λέων ὀπίθεν δέ, Homericus versus integre sic habet: *πρόσθε λέων, ὀπίθεν δέ δράκων, μέσση δέ χίμαιρα*, ante leo, a tergoque draco, medio ipsa capella. ad Att. II. 16. Chimaerae descriptio ex Iliad. Z. v. 181.

Πρός ἴσον ὅμοιονque, ad aequalem similemque, ad Att. XIII. 51.

Πρόεληψις, assumptio syllogismi, de Div. II. 53.

Πρόσνεσις, assensus, ad Att. V. 4.

Πρός τὸ ἀσφαλές, ad id, quod tutum sit, ad Att. VII. 13.

Πρός τὸ πρότερον, ad prius, ad Att. I. 16.

Πρός τοῦθ' ὅτι χρή, καὶ παλαιόσθων, καὶ παντ' ἐπ' ἐμοὶ τεκταινέσθων. τὸ γὰρ ἐν μετ' ἐμοῦ, adversus hoc, quod oportet et decet facere, et machinentur et struant quidvis in me. Justitia enim a me fiat. ad Att. VIII. 8. Verba sunt Aristophanis Acharnensibus v. 659. sed paullum mutata, quod tamen negat Victorius, qui haec verba etiam ap. Clement. Alex. L. VI. p. 670. reperiri monet, et ap. Suidam, v. not. ejus ad Epp. V. 14.

Προσφώνησις, nuncupatio, ad Att. XIII. 12.

Προσφωνοῦμεν, nuncupamus, dicamus, ad Att. XV. 13.

Προσφωνῶ, nuncupo, dico, ad Att. VI. 11.

Πρόσωπον πόλεως, facies civitatis, ad Div. XV. 17.

Cic. Clav.

Zz

Πρε-

Προπαινομησάμην, *procuravi, providi*, ad Qu. Fr. II. 3.

Πυρόεις, *Mars*, Nat. Deor. II. 20.

Πυρὸς εἰς δῆμον, *frumentaria largitio*, ad Att. VI. 6.

Πτώσις, *prolapsio, casus*, ad Att. II. 17.

P.

Ῥαθυμώτερα, *segniora*, ad Q. Frat. II. 15.

Ῥητορσίουσιν, *declamitant, quasi rhetorum more*, ad Att. XV. 16.
de ranarum clamore facete dicit.

Ῥήτωρ, *eloquens*, Or. 19.

Ῥίψαι πολλὰ μάτην κεράεσιν ἐς ἥρα θυμήναντα, *cum fureret, multa frustra cornibus in aërem proruens, f. frustra cornua jactantem, aëra cornibus verberantem*, ad Att. VIII. 5. Versus poëtae, non constat, cujus. Viri docti ad h. l. laudarunt Virgilianum illud ex Georg. III. v. 233. 234.

Ῥοιζόθεις, *lis et tumultuosa controversia*, ad Att. XIV. 10.

Ῥοπή, *momentum, inclinatio*, ad Att. XVI. 5.

Ῥυθμός, *numerus oratorius*, Or. 20.

Ῥωπογραφία, *descriptio, pictura cum virgultorum et plantarum viventium representatione*, ad Att. XV. 16. Salmaf. ad Solin. p. 739. Ῥωποπώλην Graeci vocarunt, qui omnia id genus promeritalia haberet, quae medicis, tinctoribus, pictoribus, et myrepfis conducere. Nam ῥωπὸν ejusmodi merces omnes mixtas ac minutas appellabant. Helychius: ῥωπὸς, ὁ λεπτὸς φόρτος, ὅσα ζωγράφους, βαφεῦσαι, μυρεψοὺς χρησιμεύει. Idem ad Spartiani Hadrianum p. 88. b. Qui belluas, arbores, homines, antra, portus, et alia id genus variaeque et minuta opere topiario exprimebant, ῥωπογράφοι vulgo dicebantur. Nam ῥωπὸς est varia et minuta merces. Hinc ῥωπογραφία ripulae apud Ciceronem in epistola ad Atticum I. XV. Ep. 16. Quam vocem vulgo deducunt, ἀπὸ τῶν ῥώπων, i. e. a virgultis, omnino male, cum ἀπὸ ῥωποῦ facta sit. Hinc ῥωπικὸν etiam ἀντὶ τοῦ ὠραίου Graeci ponunt, quod varietate ipsa pulchrum est. Hinc ῥωπογράφος pictor ille dictus apud Plinium, quod humilia tantum pingeret, ut asellos, obsonia et similia. ῥωπικά. — ῥωπογραφία opponitur μεγαλογραφία, quae in rebus magnis et nobilibus exprimendis versatur, ut sunt Deorum simulacra, aedes, heroës, bellorum historiae, etc. cf. J. Gronov. ad Cic. I. c. Hinc intelligitur, quid sit ῥωπογραφία ripulae, scilicet descriptio ripae, virgultorum, graminis, florum in ripa. Virgilius de poeta Ecl. IX. 19.

Quis humum florentibus herbis

Spargeret aut viridi fontes induceret umbra?

Idem Ecl. VI. 62.

Dum Phaëtoniades musco circumdat amarae

Corticis, atque solo proceras erigit alnos.

Haec sunt ῥωπογραφίαι, et ripulae adeo: *viridi fontes induceret umbra*; cujusmodi descriptionibus pleni sunt poëtae.

Σ.

- Σειμνότερός τις καὶ πολιτικώτερος, *gravior auctoritateque pollentior, et rebus civilibus tractandis accommodatior*, ad Att. II. 1.
- Σῆμα δὲ τοι ἐρεῖω, *signum autem tibi dicam*, ad Att. IV. 15. Homer. Iliad. Ψ. v. §26.
- Σησιοδρότερον, *magis Sestii more*, ad Att. VII. 17. h. e. magis infusum et frigidum, ut facile ex ipso loco intelligi potest, ad Divers. VII. 32. *ut ego discefferim, omnia omnium dicta, in his etiam Sestiana, in me conferri.*
- Σκάφος, *navigium*, ad Att. VII. 3.
- Σκέμμα magnum, *res magna consideratione digna, etiam atque etiam consideranda*, ad Att. VII. 21.
- Σκέψαι, *considera*, ad Att. XII. 3.
- Σκήπτομαι, *tergiversor, moras neeto excusando, dubitando*, ad Att. XVI. 9.
- Σκήψεις et ἀναβολαί, *excusationes, atque dilationes*, ad Att. I. 12.
- Σκιαμαχίαι, *umbratiles pugnae, simulacra pugnarum*, ad Div. XI. 14.
- Σκολιὰ, *obliqua, tortuosa, h. e. fraudes, doli, simulationes*, ad Att. XIII. 39.
- Σκολιᾶς ἀπάτας, *versutae fraudis*: supple: *murum adscensurum*. ad Att. XIII. 41. v. *Πότερον δίκας* etc.
- Σκοπός, *scopus, ultimum, finis*, ad Att. II. 18.
- Σκοτεινός, *tenebrosus*, Fin. II. 5.
- Σκλήμους, *vexatio, molestia*, ad Att. IV. 13.
- Σκυτάλη Λακωνική, *Scytale Laconica*, (brevis epistola, quales occultis gravibusque de rebus Lacedaemonii ad imperatores suos in loris scriptas mittere solebant) ad Att. X. 10. Scytalae descriptionem accuratam pete ex Gellio XVII. 9. conf. Schol. Thucyd. I. 131. etc.
- Σόλοιχα, *olentia vitium*, ad Att. I. 19.
- Σόλοιχον, *absurdum*, ad Att. XIV. 6.
- Σοφία, *sapientia*, Off. I. 43.
- Σοφοί, *sapientes*, Tusc. V. 3.
- Σοφιστεῖν, *rei oratoriae operam dare, libros oratorios scribere*, ad Att. II. 9.
- Σοφιστεῖν, *fielas causas, θεῖσις, commentor*.
- Σπάρταν ἔλαχες, ταύταν κύομαι, *Spartam sortitus es, hanc orna*, ad Att. IV. 6.
- Σπειοασθαι, *inducias facere, pacisci*, ad Att. XV. 29. proprie est *libare*; sed quia in foederibus *σπονδαί, libationes*, adhibebantur, propterea ipsum foedus et foedus facere *σπονδῇ* et *σπειοασθαι* dicitur.
- Σπονδαῖζων, *versus spondaicus, h. e. quinta sede spondaicum habens pro dactylo*, ad Att. VII. 2.
- Σπονδαῖζειν, *serio agere*, ad Att. XV. 29.
- Σπονδαῖον οὐδέν, *serium nihil, aut quod alicujus pretii sit, ut de republ.*, ad Att. XIII. 52.
- Σπονδαιότερον, *gravius et magis serium*, ad Att. V. 3.

Σπουδή, *studium, propensa voluntas*, ad Div. XVI. 21. ad Att. XIII. 27.

Στάσις, *status*, Top. 25. Refutatio accusationis, in qua est criminis depulsio, quod in ea institit primum quali ad repugnandum congressa defensor, ut ait ipse Cicero l. c., proprie est gladiatoris ad pugnandum vel repugnandum se praeparantis et consistentis apte ad pugnandum, dicitur etiam gradus, unde de statu et de gradu deicere dicitur.

Στερέμνια, *solida, firma*, Nat. D. I. 19. Sic appellabat Epicurus corpora, a quibus simulacra, quae sensiones efficerent, deluerent continuo; ut distingueret scilicet ab simulacris, quae nil soliditatis et firmitatis haberent.

Στερεῖον, *probandum, aequi bonique consulendum*, ad Att. IX. 10.

Στερητικά, *privantia*, Top. 11.

Στίλβων, *Mercurius, planeta*, Nat. D. II. 20.

Στοργή, *amor et pietas inter parentes et liberos*, ad Att. X. 1.

Στρατήγημα, *consilium imperatorium*, Nat. D. III. 6.

Στρατιάλαξ, *imperatorculus*, ad Att. XVI. 15. per contemptum de Antonio.

Σύγγραμμα, ad Att. XVI. 6. *scriptum quodcunque et ex quocunque genere*. Nam etii, ut *συγγραφεὺς*, saepius de historicis, quam aliis scriptoribus, sic *σύγγραμμα* de historicis libris dicitur, tamen utrumque de omni genere reperitur.

Συγκατάθεσις, *assensio, approbatio*, Acad. IV. 12.

Συγκύρημα, *casus*, ad Att. II. 12.

Σύγχυσις, *confusio*, ad Att. VI. 9.

Σύγχυσις τῆς πολιτείας, *confusio reipublicae*, ad Att. VII. 8.

Σὺ δὲ ὅτ' τί σὺννοῦς; tu vero, quid es cogitabundus? ad Att. XIII. 42. Videtur esse initium senarii.

Συζήτησις, *mutua quaestio, disputatio*, ad Div. XVI. 21.

Συνύγια, *conjugatio*, Top. 8. ubi vid.

Σύκω μὰ τὴν Δήμητρα σῦκον οὐδὲ ἐν Οὐτῷ ὅμοιον γέγονεν, *Ficus per Cererem ficus nulla umquam tam similis fuit*, ad Att. IV. 8. Senarius cum dimidio Comici, nescio cuius.

Σύλλαβοι, *indices*, ad Att. IV. 4. Haec est lectio librorum, nisi quod Ep. 5. et 8. legitur, *σῖλῦβαε, σῖττυβαε*. qui sint *σύλλαβοι*, si lectio vera est, ipse docet Cicero, nempe *membranulae, ex quibus indices fiant*. Jol. Scaliger et Vossius ad Catull. p. 22. legi volebant *σῖττυβοε*. nam hoc esse Ep. 5. et octava putabant. Sed Graevius recte vidit, *σῖττυβοε* esse ab his locis alienos, non minus, quam *σῖττυβας*. *σῖττυβοε* esse *ollas*, auctore Polluce, *σῖττυβας* autem *vestes pelliceas*, auctore Hesychio. Pelliceas enim vestes involvendis libris accommodatas esse, non titulis librorum. Itaque pro *σῖλλάβοε* legit *σῖλλῖβοε*, et *σῖλῦβῖς* pro *σῖττυβῖς*. Hesychius *σῖλλῦβον* interpretatur *τὸ τῶν βιβλίων δέγμα*. Hujusmodi tituli, quibus auctorum nomina inscribebantur, et qui libris agglutinabantur, quemadmodum etiam hodie elegantiores libris suis hujusmodi membranulas agglutinandas a bibliopis curant, quibus libri auctor et titulus aureis literis inuritur: cujusmodi tituli etiam *πιττάκια* dicuntur. de *σῖλλῖβοε* v. Salm. ad Capitolini Pertin. pag. 549. h. Haec Graevius. Ceterum *σῖττυ* intelligi potest, unde haec mutatio orta sit. Ex *σῖλῦβῖς* facilis muta-

mutatio in *sittybis*. Ex *οιλλέβους* autem manifestum est librarios fecisse *οιλλάβους*, decepto indices voce. Nam indices eos, quos vulgo vocamus, h. e. *Catalogus, Register, οιλλάβους* dici posse, notissimum est. De his dici putabant, neque intelligebant, de longe aliis indicibus, h. e. de iis, qui indicarent libri auctorem atque adeo inscriptionem et argumentum, sermonem esse. Erat praeterea ignota iis vox *οιλλέβας*, ut corruptam lectionem, et in *οιλλάβους* mutandam censerent.

Σύλλογος, conventus, ad Att. XIII. 32.

Συμβίωσις, convictus, ad Att. XIII. 23.

Συμβιώτης, convictor, conviva, ad Div. IX. 10.

Σύμβολον, nota, Top. 8.

Συμβουλευτικόν, consilii plenum, ad deliberationem aptum, ad Att. XII. 40.

Συμπάθεια, consensus naturae, convenientia et conjunctio naturae, ad Att. IV. 17. Ea qualis sit, docetur de Divin. L. II. 6.

Συμπάθεια, animi commotio ex commiseratione, doloris consensus, ad Att. IV. 15. V. 18. X. 1. Nat. D. III. 11. Div. II. 60.

Συμπάθως, cum animi commoti significatione, ad Att. V. 11. XII. 44.

Συμπάσχω, una afficior, ad Att. XII. 11.

Συμπόσια, compotationes, ad Div. IX. 24. ad Att. II. 12.

Συμφιλοδοξοῦσιν, simul gloriae meae serviunt, ad Att. V. 17.

Συμφιλολογεῖν, de literis disputare, ad Div. XVI. 21. v. *Φιλολογεῖν*.

Συναγωγή, collectio, volumen, ad Att. IX. 13. XVI. 5.

Συνδειπνα, concoenationes, ad Div. IX. 24.

Συνδειπνοὶ Σοφοκλεῖς, ad Q. Fr. II. 15. *Συνδειπνοὶ Σοφοκλεῖς* qui dicantur, non convenit inter interpretes. Alii Fabulam Sophoclis *Συνδειπνους* dictam intelligunt, a Quinto conversam latine, improbante Manutio, qui negat, eam Ciceronem tam rustice improbatum fuisse. Sed imprimis repugnat verbum *actum*, quod indicat, huic Fabulae, de qua dicitur, Quintum interfuisse. Itaque Manutius putat, capienda verba esse de convivio, perquam simili convivio in Fabula aliqua Sophoclis, cui interfuerit Quintus, et in quo quid sibi acciderit, commemorarit fratri. Sed huiusmodi convivium non aptum videtur Sophocleae Tragoediae. Mihi in mentem venerunt *Σοφοκλεῖς* Pliniani, Ep. II. 16. *laudicoeni*, parafiti, qui coenulae causa, quamvis indignos laudant, et ab iis acta et dicta omnia *σοφῶς* dicta et acta clamant. v. auctores laudatos Intt. ad Plinium. Fuisse ergo videtur in convivio, in eoque habuisse *συνδειπνους* parafitos, aut parafiticis certe moribus. Hos quemadmodum, quam lepide et festive vexarit, commemoraverat fratri. Itaque fatendum esse, respondet, lepide ab eo acta millam Fabulam, (frequentes enim occurrunt in Comicorum Fabulis parafiti) sed rem sibi nihilo minus non probari, velle se, factum non esse aut dictum, quod factum dictumque scripsisset.

Συνδημερεύωμεν, simul diem conteramus, ad Att. VIII. 9.

Σὺν θεῷ τοι λέγω, Diis iuvantibus dico, ad Att. X. 10. Manutius haec distinguit sic: *σὺν θεῷ. Τοι λέγω.* ut illa cum superioribus conjungantur, hoc sit: *tibi dico*. Doricum illud *τοῖ* arguit, esse particulam non tum versiculi.

Συγγνωρίων, cum illo moeroram, ad Att. V. 12.

Σύνναοι, contubernales, ad Att. XII. 45. Sic ipse banc vocem interpretatur Cicero L. XIII. 28. Ceterum Dii *σύνναοι* sunt, qui templo communi coluntur, similes Diis *παρίδοις*, de quibus Diis *παρίδοις*, affessoribus, s. contubernalibus, est doctus libellus Cl. Arnaldi. Sunt etiam *σύνβωμοι*. v. Spanhem. de Usu et Praest. Num. Disf. X. p. 130. Dicti Ciceroniani, quo Caesarem mavult Quirini, quam Salutis, *σύνναον*, haec vis est: malle se Caesarem propter tyrannidem, ut Romulum propter leviora imperia, interfici, quam saluum diu esse.

Συνόδια, colloquium, ad Att. X. 7.

Σύνταγμα, opus, compositio, ad Div. VIII. 3. ad Att. XVI. 3. ad Att. XII. 45.

Σύνταξις, idem, ad Att. XIII. 16. XV. 14.

Σύντε δὲ ἔρχομένῳ, complendum ex Homeri Iliad, K. 224. καὶ τε πρὸ ὃ τῶν ἐνύχθην Ὀππὸς κέρδος ἔη, duobusque simul euntibus, alter alterum praevertisset cogitando, quod e re foret. ad Div. IX. 7. ad Att. IX. 6.

Σύντηξις, arcia animorum conjunctio, et quasi conglutinatio, ad Att. X. 8.

Σύντομα, compendiose, paucis, ad Att. VII. 3.

Σφαῖρα, globus, Nat. D. II. 18.

Σφαιροειδής, globosum, de Universo 6.

Σφάλμα, erratum, lapsus, ad Att. X. 12.

Σχεδιάζειν, scribere, quod subito in mentem venit, ad Att. VI. 1.

Σχεδιασμα, subitum consilium, res non satis cogitate suscepta, ad Att. XV. 19.

Σχήματα, sententiarum orationisque formae, five verborum et sententiarum lumina, ornamenta, Brut. 17. et 37.

Σχόλιον, brevis explicatio, ad Att. XVI. 7.

Σωκρατικῶς εἰς ἑκάτερον, Socraticorum more in utramque partem (scilicet disputare), ad Att. II. 3.

Σῶμα, corpus, ad Att. II. 1, i. e. collectio s. volumen orationum.

Σωρεΐτης, conclusio quasi acervalis, Acad. IV. 16. 29. in qua minutatim aliquid interrogando veluti acervo aliquid, quali granum additur aut demitur, donec eo pervenias, quo velis. de sorte extat erudita tractatio inter Faccioliati Acroases.

Σώφρων, temperans, Tusc. III. 1.

Σωφροσύνη, temperantia, ibid.

T.

Ταροί, duces, ad Att. IV. 6.

Τὰ κατὰ μέρος, particularia, singula quaeque particulatim, ad Att. XIII. 22.

Τὰ κενὰ τοῦ πολέμου, inanes terrores belli, ad Att. V. 29.

Τὰ κεφάλεια, capita, ad Att. XVI. 11.

Τὰ μὲν δίδόμενα, proverbium hoc ita expleri e Platonis Gorgia potest: τὰ μὲν δίδόμενα ἀνάγκη δεχέσθαι, quae dantur necesse est accipere,

ad

ad Att. VI. 5. XV. 17. sic objurgabat Philotimus Ciceronem, de rationibus turbatis querentem, volebatque, Ciceronem, ex eo proverbio, rationibus editis contentum esse.

Τὰ μὲν οὖν κατ' ἡμᾶς τὰδε, quae igitur ad nos pertinent, haec sunt, ad Div. XVI. 21.

Ταξιάρχης, ordinis ductor, Centurio, ad Att. XVI. 11. v. Perizon. ad Aelian. V. H. II. 44. Spanhem. ad Julian. Or. I. p. 256. Cave autem putes proprie Mustelam sive Centurionem, sive Tribunum militum dici. Ταξιάρχης dicitur, quia erat princeps gladiatorum Antonii, quod clarissime patet ex loco huic parallelo, Phil. II. 41. praefertim cum duos secum Anagninos haberet, quorum alter gladiatorum est princeps, alter poculorum.

Τὰ ὅλα, tota, universa, ad Att. XIII. 40.

Τὰ ὄνεια, ea, quae sunt ex usu, ad Att. X. 18.

Τὰ περὶ τοῦ καθήκοντος, quae de officiis sunt, libri de officiis, ad Att. XV. 13. XVI. 11.

Τὰς τῶν κρατούντων. Euripidis versus integer sic habet: τὰς τῶν κρατούντων ἀμαθίας φέρειν χρεὼν, dominantium stultitias ferre oportet, ad Att. II. 25. ex Phoenissis v. 396.

Τὰ τῶν φίλων κοινὰ καὶ φιλίαν ἰσότητα, amicorum communia omnia: et amicitiam esse aequalitatem, Leg. I. 12.

Ταντόματον ἡμῶν. Versus integer sic habet: Ταντόματον ἡμῶν καλῶς βουλευέται, casus melius, quam nos, consulit, ad Att. I. 12. Versus Menandri, ut placet Lambino. Et sunt perlimiles Menandri de casu versus et sententiae in Fragm. p. 100. 106. ed. Cler.

Τετταριππα, quadrigae, ad Att. V. 21. Inter divinos honores esse quadrigas, satis constat. Itaque in numis consecratorum reperiuntur, et in aliorum quoque, interdum fornicibus impositae. v. Menkenii Diss. de Consecratione Augustorum et Augustarum e numis. Cum ergo invaluisset, ut provinciales magistratibus divinos honores tribuerent, templa aedificarent, etiam quadrigas aeneas marmoreasque posuerunt, vel in fastigiis templorum, ut ap. Liv. XXXV. 41. vel in fornicibus.

Τεκμηριώδες, signum ejusmodi, ut dubitari non possit, ad Att. VII. 4.

Τέκνον ἐμὸν, οὗτοι δέδοται πολεμῖνα ἔργα, 'Αλλὰ σὺ' ἡμερόεντα μετέρχο ἔργα λόγῳ, non tibi, nata mea, data sunt opera bellica, verum tu placida persequere munera eloquentiae. ad Att. XIV. 13. Homer. Iliad. E. v. 423. pro γάμοιο Cicero scripsit λόγῳ, ut ad se accommodaret ῥῆσιν.

Τελικὰ, ad ultimum pertinentia, Fin. III. 16.

Τέλος, summa rerum, finis; quod ad nullam aliam rem, ad ipsam autem omnia referuntur, ad Att. XII. 6. Fin. I. 13. III. 7.

Τέμπη, loca amoenissima Reatinorum, ad Att. IV. 15. v. quae ad h. l. e Luca Holstenio assert Graevius.

Τέρας, monstrum, prodigium, ad Att. VIII. 9.

Τεχνολογία, tractatio artis, disputatio de praeceptis artis, ad Att. IV. 16.

Τέτρα, πάντερον, supple ex Homero *ἑλῆς*: *perfer*, *gravius tulisti*, ad Att. IX. 15. Odyss. T. v. 18.

Τετραῶσθας, ad Att. XII. 25. *inani gloriolae studio duci*, qui scilicet cupio filiae monumentum in horto celebri ponere. Itaque addit: *Obsequere huic errori meo*. confer v. *Τὸν τύγον* etc.

Τεύχερις, ad Att. I. 14. quis hoc nomine significetur, v. in Indice Historico *Teueris*. unde autem ita dictus sit C. Antonius, non liquet, nec vacat, Interpretum conjecturas huc transcribere.

Τηλέπολος Λαιστρυγονίη, *Teleopolus*, urbs *Laestrygonia*, ad Att. II. 13. *Formias* intelligit, antiquissimam Laestrygonum sedem. Plin. H. N. III. 5. Graevius laudavit Cluver. Ital. Antiqu. III. 10.

Τὴν ἰσω γραμμὴν tenere, *interiorem lineam*, ad Att. IV. 8. a stadio ducta dicendi ratio, in quo duae lineae, altera, ab qua incipit cursus, altera, in qua definit, v. Salmas. ad Solin. p. 647. b. et alii, quos laudat Graevius. *Interiorem lineam* ergo tenere, idem est, ac *medium tenere*.

Τὴν θεῶν μεγίστην ὥστ' ἔχειν τυραννίδα, ut *tyrannide potiatur*, quae *inter Deos maxima*; ut *regno potiatur*, quo nil majus *inter Deos* ipso. ad Att. IV. 15. Est senarius Euripidis in Phoeniss. 509. Lambinus *τὴν* delebat, sc. metri causa. Sed *θεῶν* contracte pronunciandum.

Τὴν παροῦσαν κατάστασιν τυπώδως, *praesentem statum reip. subiecta rudi ejus forma*, *sive praesentem reip. formam*, ad Att. IV. 13.

Τῆς δάμαρτός μου ὁ ἀπλεύθερος (ὁλοθα ὃν λέγω) etc. *uxoris meae libertus (nostri, quem dico) visus est mihi dudum e verbis, quae inconsiderate effutiebatur, turbasse calculos, ex coemitione bonorum Crotoniatum tyrannicidae*; (i. e. Milonis, qui Clodium interfecit); *μίσησ*, ne id adhuc non intellexeris. unus nimirum hoc ubi consideraveris, reliqua in tuto pone. ad Att. VI. 4. v. *Φύραττε*. In ultimis *δίδοικα* δὲ Sophoclis aliquid reperisse se putat et corrigit Valkenarius V. C. in Diatr. de Fragmentis Eurip. p. 193.

Τῆς δ' ἀρετῆς ἰδρώτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν Ἀθάνατοι, ante virtutem sudorem posuerunt Dii immortales, ad Div. VI. 8. versus Hesiodi Opp. et Diet. v. 289.

Τῆς ξυναύρου τῆς ἐμῆς ὁ ἐξελεύθερος etc. *uxoris meae libertus visus est mihi sapere gurriens et errans in conciliabulis et circulis, quodam modo conturbasse rationes in bonis Crotoniatum*, ad Att. VI. 5. Crotoniatam appellat Milonem interfectorem Clodii, a celebri illo propter vires corporis Milone Crotoniata.

Τί γὰρ αὐτῷ μέλει; quid enim illi curae est? ad Att. XII. 2.

Τί λοιπόν; quid reliquum? ad Att. VI. 2.

Τίμῃ; honor, ad Att. XII. 12.

Τίς δ' ἐστὶ δούλος, τοῦ θανεῖν ἄφροντις ὢν; quisnam est servus, de morte securus qui sit? qui mortem non timeat? ad Att. IX. 2. Euripidis senarius, etiam Plutarcho memoratus de audiendis poetis.

Τίς πατέρ' αἰνῆσει; Integer versus sic se habet: *Τίς πατέρ' αἰνῆσει, εἰ μὴ κακοδαίμονες υἱοί*; quis patrem laudabit, nisi infelices filii? ad Att. I. 19. majorum et parentum laudes solent inprimis commemorare, qui ipsi, quod laudem mereatur, non fecerunt. Itaque Cicero

vere.

veretur, ne Atticus sibi laudanti superiorum temporum res gestas, in libro de consulatu et aliis, occinat illud: *Τὴ πατρίῳ αἰνῆσαι*; etc. Adeone ab ingenio et superiorum temporum consuetudine descivisti, ut sola illa, quae olim gesseris, laudes, quasi nunc nihil laudabile facias.

Τὸ ἄμεινον καὶ τὸ χεῖρον ἐν ἀγαθῇ ἐστὶ προτέρω μάλιστα, quid melius, et deterius, in obscuro adhuc providebat maxime, ad Att. X. 1. Sūnt verba Thucydidis de Themistocle I. 138.

Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ, justitia et veritas a me stat; ad Att. VI. 1. ex Aristophanis Acharn. 660.

Τὸ ἐπὶ τῇ φακῇ μύρον, in lente unguentum, ad Att. I. 19. proverbium de rebus bonis in re vili consumptis. μύρον est legatio, φακὴ lens, est Lentulus Clodianus. In eo ergo legationem male collocatam dicit.

Τοιαῦτα ὁ ἐλῆμων πόλεμος ἐξεργάζεται, talia aerumnosum bellum efficit, ad Qu. Fr. II. 14. versus ex Euripidis Supplicibus v. 119.

Τοῖς ἀπαντεῶσιν, obviam prodeuntibus, ad Att. VII. 5.

Τὸ καλὸν δι' αὐτὸ αἰχμητὸν, honestum propter se ipsum expetendum, ad Div. XV. 17. et 19.

Τὸ καλὸν, honestum, ad Att. VIII. 8.

Τὸ μῆλλον παραδοκῆσεις, quod futurum est, expectabis, ad Att. IX. 10.

Τὸν θεωρητικόν, qui in rerum contemplatione occupatur, ad Att. II. 16.

Τὸ νείκεον, interest τοῦ φθονεῖν, indignatio differt ab invidia, ad Att. V. 19.

Τὸν πρακτικόν βίον, vitam, quae in rebus agendis versatur, ad Att. II. 16.

Τὸν τίγον μου πρὸς θεῶν τροποφόρησον, insolenti et vanae ambitioni meae, per Deos, indulge, ad Att. XIII. 29. v. Τίτυφωθαι.

Τὸ παραδοξότατον, inopinatissimum, ad Att. VI. 1.

Τοποθεσίῳ, loci descriptiō, ad Att. I. 13. et 16.

Τὸ συνέχον, quod conjunctum est, proximum, ad Att. IX. 7.

Τότε μοι χάνοι εὐρεῖα γῶν, tunc tellus mihi lata dehiscat, ad Att. IX. 9. ad Qu. Fr. II. 2. ex Homer. Iliad. 4. v. 182.

Τοῦ μὲν ὄνειρον ἐμοὶ, supple. λέγεται. estque proverbium: meum somnium mihi narras, ad Att. VI. 9. h. e. rem narras, quam te melius novj. locos veterum, qui hoc proverbio usi sunt, vide apud Erasim. in Adagiis.

Τοῦτο δὲ μύττα ὄση; hoc vero quantula musca? ad Att. XII. 51. Si vera lectio esset, contemptum rei significarent ista verba, ut vidit Bolijs. Sed fateor, mihi magis placere alteram lectionem, quam Victorius, Junius alique probant, et servat Graeviana: *Τοῦτο δὲ μὴλώση, sed hoc tu videris*; quod proverbialiter dici videtur, cum ostendere quis vult, alium se melius rem explorare et diducare posse. μηλοῦν est a μῆλη, quod est instrumentum chirurgicum, quo solent vulnera, quam profunda sint, et quid in iis lateat, quod extrahendum sit, perscrutari. Etym. M. μῆλη ἱατρικῇ· δι' ἧς ψηλασθῶσι τὰ πονοιμένα· μηλοῦν γὰρ τὸ ψηλασθῆν λέγεται· conf. Suidas in Μῆλη, Μηλοῦν, Μηλωσαι, et ibi Kulterus.

Τρηξέ, ἀλλ' ἀγαθὴ ποιοτρόφος, οὐτὶ ἔγωγε Ἦε γαίης δέναναι γλυ-
περώτερον ἄλλο ἰδέσθαι, *aspera sed bona puerorum nutrix, ne-
quaquam ego hac terra possum dulcius quidquam aspicere*, ad
Att. II. 11. Hom. Odyss. I. v. 27.

Τριπολιτικός, *liber inscriptus Tripoliticus*, ad Att. XIII. 32. nempe
Dicaearchi, cujus etiam apud Athenaeum IV. p. 141. A. mentio.

Τρισεριοπαγίτης, *eximius Arcopagita*, severissimus judex, ad Att.
IV. 15.

Τρόποι, *verborum immutationes*, sc. qua sensum, cum ad aliam rem
significandam transferuntur, quam proprie significant. Brut. 17.

Τυραννοκτόνοι, *tyrannicidae*, ad Div. XII. 22. ad Att. XIV. 6.

Τυφλώττω, *cacutiv*, ad Att. II. 19.

Τῶν δ' αἰτίαν τῶν Βροῦτων τίς εἶχεν; *horum culpam quis Brutorum
justinet? quis Brutorum harum rerum auctor fuit?* ad Att. XV. 12.

Τῶν μὲν παρόντων δι' ἐλαχίστης βουλῆς κράτιστος γνώμων, τῶν δὲ μελ-
λόντων ἐπὶ πλείστον τοῦ γιγνησμένου ἀριστος εἰκαστής, *rerum qui-
dem praesentium inito brevi et extemporalis consilio optimus index:
futurarum autem magna ex parte ejus, quod eventurum erat,
certissimus conjector*. ad Att. X. 1. Sunt verba Thucydidis de The-
mistocle I. 138.

Τῶν πολιτικωτάτων σκεμμάτων, *considerationum s. quaestionum ma-
xime ad remp. pertinentium*, ad Att. X. 1.

Τῶν προῦργον τί, *eorum, quae sunt ex re, aliquid*, ad Att. IX. 4.

Τῷ καλῷ προσπέπονθα, *honesti sum amantissimus*, ad Att. II. 19.
εἰ πάοιεν πρὸς τίνα notum est esse amare aliquem.

Τῷ τῶν ναῶν καταλόγῳ, *navium enumeratione*, ad Att. VI. 2. sc.
quae est apud Homerum libro secundo Iliados.

T.

Τάδες, *Hyades*, Nat. D. II. 43. Arat. Frag. Sidus in Tauri capite.

Τγίς, *sincerum, sanum*, ad Att. X. 12.

Τειν, *pluere*, Nat. D. H. 43.

Τλλῶ, *celebro, pervulgo*, ad Att. XIII. 30. Sed Graeviana habet:
volo. Ita etiam Manutius et alii, et nos.

Τπεκθέμενος, *cum clam subduxero, et transportaro aliquo*, v. c.
securitatis causa, ad Att. VII. 17. Sic et ἐκθίσθαι dicitur.

Τπερατικός, *plus quam Atticus*, ad Att. XV. 1.

Τπερβολή, *sermonis exsuperantia, superlatio*, ad Att. VII. 32.

Τπερβολικῶς, *supra veritatem, supra modum*, ad Att. V. 21. VI. 2.
ad Qu. Fr. II. 14.

Τπηνέμιος, ad Att. XIV. 10. Verba Ciceronis integra adjiciemus:
*Haec et alia ferre non possum. Itaque γῆν πρὸ γῆς cogito. Tua
tamen ὑπηνέμιος nausca janine plane abiit?* In hac verborum in-
terpunctione, ὑπηνέμιος refertur ad *nausca*, quorum referunt inter-
pres, et explicant de nausca levi et non durabili: v. Manutius; qua-
ec ipsa Attici nausca fuit, quam Ep. 13. h. l. appellat *nausca-
ὑπηνέμιον* dicitur, quidquid inane est et futile, cui tamquam
ventus

ventus inest. Nota sunt *ova ὑπηνέμια*, de quibus vid. Cerda ad Virgil. Georg. II. 273. Sed quidquid sit, mihi *ὑπηνέμιος* non videtur commode jungi *nauseae*. Graeci enim semper dicunt de iis rebus, quae speciem aliquam habent, sed vi destituuntur, semperque in deteriore partem adhibent. Itaque mihi videbatur interpungendum esse post *ὑπηνέμιος*, ita: *Tua tamen ὑπηνέμιος. Nausea jamne plane abiit?* Monebat etiam illud: *tamen*, quod ad antecedentia relationem habet, nempe ad haec: *itaque γῆν πρὸ γῆς cogito. Tua tamen*, intellige *terra, ὑπηνέμιος* est. Atticus erat in Graecia, et habebat praedia in Epiro. Eo invitaverat Ciceronem, eo etiam ire Cicero cogitabat interdum. v. Phil. I. et II. et Ep. 13. h. l. Sed dubitabat tamen. Cogito quidem de mutanda terra, sed tuam tamen *ὑπηνέμιον* esse arbitror. *ὑπηνέμιος* idem h. l. est, quod *ὑπηνέμιος*, nisi fortasse *ὑπηνέμιος* legendum, h. e. vento exposita, aperta, in loco aperto posita, quales sunt *nidi ὑπηνέμοι*, non in terra, aut cava arbore positi, sed in libero aëre, ubi non sunt pulli a vi tempestatis, ventorumque tuti. Itaque *tua tamen ὑπηνέμιος*, mihi videbatur hanc vim habere: sed etiam Graecia, in quam ire volebam, non esse mihi tuta satis videtur; ibi quoque obnoxius esse videor hostibus meis. Haec mihi in mentem de hoc loco veniebant. Recte an secus, doctiores viderint.

Ἱπηρεσία, ministerium, officiorum praestatio, ad Att. XI. 13.

Ἱπόθεσις, argumentum sermonis, disputationis, etc., ad Att. IV. 5. XV. 1. ad Qu. Fr. III. 3. Top. 21. ad Att. I. 14. XII. 45. XV. 22. ad Qu. Fr. II. 15.

Ἱποθήκαι, pignora, ad Div. XIII. 52. v. Graev. ad h. l. qui docet e Salmafio, hypothecas et pignora, quae hodie Jcti distinguunt, apud veteres eandem vim habuisse.

Ἱποθήκαι, praecepta, monita, ad Att. II. 17.

Ἱποκορίζομαι, leniori vocabulo appello, ad Att. IX. 10.

Ἱπομεψήμοιος, subquerulus, ad Att. VI. 1.

Ἱπόμνημα, commentarius, ad Att. II. 1. XV. 23. XVI. 14.

Ἱπομνηματισμός, ad Div. XIII. 1. ad Att. V. 11. Ita vocabant Areopagitae decreta sua. Nomen inde ductum, quod in tabulas memoriae caula referebantur.

Ἱποσολοικία, subabsurda, ad Att. XIV. 21. II. 10.

Ἱπόστασις nostra, status noster, ad Att. II. 3.

Ἱπὸ τὴν διάλειψιν, sub ipsam accessionem febris, ad Att. IX. 2. v. Not.

Ἱπὸ τὴν λῆψιν, sub accessionem febris, ad Att. IX. 10. utrumque egregie illustravit Cuperus Obs. II. 15.

Ἱπουλον, subdolum, ad Att. X. 11.

Ἱπώπιον, macula, ad Att. I. 20. proprie est *vulnus in facie*. Egregia est de hoc verbo et de *Ἱπώπιδες* disertatione in L. Bolii Exercitationibus in N. T. in Ep. I. ad Corinth. cap. IX. 27.

Ἱστορον πρότερον, Ὀμηρικῶς, ordine praeposito, cum primo loco, quod posterius est, secundo, quod prius, effertur, Homericè, ad Att. I. 16.

Φ.

Φαίδων, *Jupiter, planeta*, Nat. D. II. 20.

Φαίδρον περισοῶν et 'Ελλάδος, ad Att. XIII. 39. Librorum titulos esse, contextus docet, sed manifeste corrupti sunt. Conjecturas eruditorum cui legere volupe est, adeat interpretes ad h. l. nam eas huc transferre, non est instituti nostri. Ed. Rom. habet tantum Φαίδρον.

Φαινοπροσώπειν, *vultum ostendere, faciem aperire*, ad Att. VII. 22. de iis dicitur, qui nihil timent, nec conspectum cujusquam fugiunt.

Φαινοπροσώπητιον, *relecto vultu et aperta facie procedendum*, ad Att. XIV. 22.

Φαίνων, *Saturnus, planeta*, Nat. D. II. 20.

Φαλάκρωμα, ad Att. XIV. 7. Bis in eadem epistola hoc verbo usus est: *apud Madarum nullum est φαλάκρωμα*. post: *habes φαλάκρωμα inimicissimum otii*. In posteriori loco φαλάκρωμα esse ipsum Matium, quem propter calvitiam ita appellat, facile intelligitur. In priori autem non ita facile patere, vel doctorum de ea re disputationes demonstrant. Alludi ad Matii calvitiam, si vera est lectio, de quo non dubito, manifestum est. Atticus scripserat, apud eum φαλάκρωμα fore; id negat se Cicero reperisse. Ex quo intelligitur, non esse *calvitiam* h. l. φαλάκρωμα, et ludi ambiguitate verbi. Porro paullo post dicit φαλάκρωμα, h. e. Matium esse *inimicum otii*. Ex quo colligo, Atticum scripsisse; Matium pacis potiusque amicium et studiosum fore. Recte igitur nullum φαλάκρωμα interpretantur *pacis otiique studium*. Calvorum capita similia coelo sereno et tranquillo. Unde apud Suidam est φαλακρότερος εὐδίας, quod jam e Pseudo-Demetrii Phaleri libello de elocutione attulit Bokus. Hinc φαλάκρωμα pro tranquillitate, otio dici potuit. J. Fr. Gronovii σαλακώσιον non placet. Manifestum enim est, Ciceronem et Atticum pro more suo in Matii calvitie ludere voluisse.

Φαλαρομὸς, *Phalaridis imitatio, facvilia*, ad Att. VII. 12.

Φαντασία, *visum*, Acad. II. 6. I. 2. est species rei quaecunque in animo informata.

Φιλαίτιον συμφορὰ, *querula res calamitas*, ad Att. XII. 41.

Φιλαίτιος, *accusandi et querendi cupidus*, ad Div. III. 7. ad Att. XIII. 20.

Φιλαλήθως, *ingenue, libere*, ad Qu. Fr. II. 15.

Φιλαντία, *amor sui ipsius*, ad Att. XIII. 13.

Φιλέλληνες, *Graecorum amantes*, ad Att. I. 15.

Φιλένδοξος, *ambitiosus, amator illustrium virorum*, ad Att. XIII. 19.

Φιλήθονοι, *amatores voluptatis*, ad Div. XV. 19.

Φιλιππίειν, *cum Philippo facere*, ad Div. II. 57.

Φιλογυνία, *mulierofitas*, Tusc. IV. 11.

Φιλόδημος, *popularis, qui vulgaria non spernit*, ad Att. XII. 6.

Φιλοθώρας, *spectandi cupidus*, ad Div. VII. 16.

Φιλόκαλοι καὶ φιλοδίκαιοι, *amatores honesti et studiosi iusti*, ad Div. XV. 19.

Φιλόλογα, *erudita*, ad Att. XIII. 52. XV. 15.

Φιλολογώτερα, *eruditiora*, *subtiliora*, ad Att. XIII. 12. *φιλόλογος* est proprie studiosus disputationum; eruditum de studiis doctrinae, unde *φιλόλογα* sunt res, de quibus disputatur; *φιλολογία* disputatio ipsa, quae et *συζητήσις* dicitur. v. ad Div. XVI. 21. et *συμφιλολογεῖν* ibidem, una disputare, disputationi interesse. Item sic *philologus* ad Att. XIII. 12. 29. Sed incitiae nostrorum hominum, ita, ut humanitatis, humaniorum literarum, literarumque nomina restrinxit ad certa quaedam artium genera (v. Prolusionem nostram de finibus humaniorum literarum regundis) et a philologia sejunxit philosophiam, in quam vel maxime convenit, ut ex Ciceronis locis, in primis XIII. 12. intelligi potest, item e Tusc. Sed haec sunt *φιλολογώτερα*; *subtiliora*. Sed XV. 15. *philologa* non sunt *erudita*, verum *probabilia*, quae disputari probabiliter possint.

Φιλόπατρις, *patriae amans*, ad Att. II. 1. IX. 10.

Φιλοπροσηνέστατα, *benignissime et suavissime*, ad Att. V. 9.

Φιλορήτορ, *studiosus artis dicendi*, ad Att. I. 13.

Φιλοσοφεῖν, *philosophari*, ad Att. II. 5.

Φιλοσοφητέον, *philosophandum*, ad Att. I. 16.

Φιλοσοφούμεθα, *philosophamur*, ad Att. XV. 13.

Φιλοσοφούμενα, *quae a philosophis tractantur*, *libri philosophici*, ad Div. XI. 27.

Φιλοσοφῶμεν, *philosophemur*, ad Att. II. 13.

Φιλοσόφως, *philosophice*, ad Att. XIII. 20.

Φιλοσοφώτερον διενκρινήσομεν, *magis philosophice et subtiliter, i. e. accuratius examinabimus et discutiemus*, ad Att. VII. 8.

Φιλοστοργώτερον, *amantius*, ad Att. XIII. 9.

Φιλοστόργως, *peramanter*, ad Att. XV. 17.

Φιλοτέχνημα, *opus studiose elaboratum*, ad Att. XIII. 40.

Φιλοτιμία, hoc loco, *Philotimi actio*, ad Att. VII. 1.

Φιλοφρόνως, *humaniter, amanter*, ad Att. XV. 15.

Φλιός, *Ὀπός*, *Σίπος*, *Phlius*, *Opus*, *Sipus*, ad Att. VI. 2. nomina oppidorum.

Φλευρός, *garrulus*, ad Div. XV. 18.

Φοβερόν ἦν, *formidabile erat*, ad Att. XIII. 37.

Φρόνησις, *prudentia*, Off. I. 43.

Φυράτης, *conturbator*, ad Att. VII. 1. Ita dicitur Philotimus libertus, qui *ἐπεφύρακε* in rationibus bonorum T. Milonis, h. e. qui rationes ita conturbaverat, ut facile intelligeretur, nequam esse hominem, et fraudibus uti.

Φυρός πολὺς, *conturbatio multa*, ad Att. XIV. 5. Antonius aleator Phil. II. omnia nobis conturbat, cum Caesarianis non resistit, sed iis potius favet.

Φροῦ γὰρ οὐ μικροῖσιν ἀλλοκοῖς ἐτε, ἀλλ' ἀγρίαις ψόσαισι φορβεῖα *αἶτερ*, ad Att. II. 16. Horum Sophocleorum versuum, quos et Dionysius Longinus *περὶ ὕψους* Sect. 3. commemoravit, interpretatio non eadem est, neque omnes verum sensum adsecuti sunt. *φορβεῖα* quid sit, docuere Salmast. ad Solin. p. m. 585. 586. ubi etiam de hoc loco disputavit, et Interpretes ad Longinum l. c. nempe capistrum, quo tibi.

tibicines spiritum coercerent, ne nimius et immoderatus in tibiā ir-
rumpat. Hinc ἀντὶ φοβητικῆς metaphorice est *sive modo*. Caecilium,
dicit Longinus, esse egregio spiritu, sed cum temperare eum non pos-
sit, nimium evehi, et inde tumorem, μετῴχα, existere. Sic cum
Pompejus dicitur magnis tibiis uti, et vehementer eas inflare, sed
sive capistro, hoc dicitur: Pompejū viribus suis, quae magnae sint,
abuti, et cum cupiditatibus suis modum imponere non possit, nimis
asse evolare velle, eaque cupere, quae aut ferri non possint, aut ipse
non possit consequi.

Φυσικοί, *physici*, Or. I. 50.

Φυσικὴν τὴν πρὸς τὰ τέχνα, *naturalem amorem in liberos*, ad Att.
VII. 2.

Φωσφόρος, *Lucifer, Venus*, Nat. D. II. 20.

X.

Χαῖρε, *salve*, Fin. I. 3.

Χαρακτήρ, *forma rei, qua maxime agnoscitur res et judicatur*,
Or. 11.

Χαρακτήρ, ad Qu. Fr. II. 15. est *stilus s. forma orationis, genus
dicendi*. nam opponitur res et χαρακτήρ.

Χολή ἀκρατος, *bilis mera*, ad Div. XIV. 7.

Χρεῶν ἀποκοπαί, πρυγῶν κάδοδοι, *tabulae novae, exulum reditus*,
ad Att. VII. 11. *Tabulae novae* dicuntur χρεῶν ἀποκοπαί, quod
propterea lege fiunt *novae tabulae*, ut nomina aliter, et selecta
parte aliqua, in iis scribantur, tanquam argentum pro aere: h. e.
25 pro 100, ut est apud Sallustium in Bell. Catil.

Χρήσι μὲν tuus, κτήσι δὲ Ἀττικὶ nostri, *usu quidem tuus, possessione
autem Attici*, ad Div. VII. 29.

Χρησιμοί, *frugi homines*, Tusc. III. 8.

Χρησμός, *oraculum*, ad Att. IX. 10.

Χρηστομαθής, *quae sunt ex usu discens; qui ea didicit, quae ho-
minibus profunt*, ad Att. I. 6.

Χρῆστα χαλκίων, *aurea pro aeneis*, ad Att. VI. 1. *magna pro par-
vis*, proverbium ductum ex Homero, ubi Glaucus et Diomedes arma
permutant, ut aurea alter pro aeneis acciperet. Iliad. 2. 256.

Ψ.

Ψευδέγγρατος, *falso perscriptus, supposititius*, ad Att. XV. 26. de
Scio falso.

Ψευδοηοίδειον, *quod falso Hesiodo adscribitur*, ad Att. VII. 18.

Ψευδόμενος, *mentiens*, ad Div. II. 4. genus sophismatis inexplicabilis
a Dialecticis inventum. Formula ejus est apud Gellium XVIII. 2.
Cum mentior, et me mentiri dico, mentior, an verum dico?
Cicero Graecum ipse interpretatur: *mentiens*, de Div. II. 4. Ejus
rationem solus Cicero in Acad. IV. c. 29. et in libro de Fato ape-
ruit. Ceterum ipsum Ciceronem de mentiente, et ipsum hoc so-
phisma,

phisma, omnium optime illustravit Facciolatus Aeroaf. III. de Pseudomeno.

Ψιλῶς, *nude, tenuiter*, ad Att. XII. 4.

Ψέχος δὲ λεπτῇ χρωτὶ πολυμυώτατον, *frigus autem tenui cuti inimicissimum*, ad Div. XVI. 8. Euripidis versus ex Tragoedia perditus.

Ω.

*Ω ἀπεραντολογίας ἀηδοῦς, *o loquacitatem insuavem*, ad Att. XII. 9.

*Ω πραγμάτων ἀσυγκλώστων, *o res, quae contexti non possunt, o perturbatum rerum ordinem*, ad Att. VI. 1.

*Ω πράξις καλῆς μὲν, ἀτελοῦς δὲ, *o factum pulcrum quidem, sed imperfectum*, ad Att. XIV. 12.

*Ω πολλῆς ἀγεννείας, *o multam animi ignaviam*, ad Att. X. 15.

*Ωναί, *venditiones*, ad Att. V. 16.

*Ωφέλημα, *quod prodest*, Fin. III. 10. III. 21.

INDEX

S I G N O R U M.

In Indicibus digerendis commoditas postulavit, ut per omnia Ciceronis opera quibusdam uteremur notis, quae ordine haec sunt: ubi duo sunt numeri, primo signantes librum, secundo caput Gruterianae distinctionis; id quod et in praecedente Indice observatum.

Her. I. 1.	ad Herennium liber primus, caput primum.
Her. II. 1.	ad Herennium liber secundus, caput primum.
Her. III. 1.	ad Herennium liber tertius, caput primum.
Her. IV. 1.	ad Herennium liber quartus, caput primum.
Inv. I. 1.	de Inventione liber primus, caput primum.
Inv. II. 1.	de Inventione liber secundus, caput primum.
Or. I. 1.	de Oratore liber primus, caput primum.
Or. II. 1.	de Oratore liber secundus, caput primum.
Or. III. 1.	de Oratore liber tertius, caput primum.
Brut.	Brutus seu de claris Oratoribus.
Or. cum uno numero.	Orator ad M. Brutum.
Top.	Topica.
Partit.	Partitiones oratoriae.
Opt. gen. or.	Fragmentum de optimo genere Oratorum.
Quint.	Oratio pro Quintio.
Rosc. Amer.	Oratio pro Roscio Amerino.
Rosc. Com.	Oratio pro Roscio Comoedo.
Div. cum uno numero.	Divinatio in Q. Caecilium, s. in Caecil.
Act. I. Verr.	Actio prima in Verrem.
Verr. I.	Actionis secundae in Verrem liber primus.
Verr. II.	Actionis secundae in Verrem liber secundus.
Verr. III.	Actionis secundae in Verrem liber tertius.
Verr. IV.	Actionis secundae in Verrem liber quartus.
Verr. V.	Actionis secundae in Verrem liber quintus.
Font.	Oratio pro M. Fontejo.
Caecin.	Oratio pro Caecina.
Manil.	Oratio pro lege Manilia.
Cluent.	Oratio pro Cluentio.
Cor. Frag. I.	Orationis pro C. Cornelio fragmentum primum.
Tog. cand.	Orationis in toga candida fragmentum.
Agr. I.	Agraria prima in Rullum.
Agr. II.	Agraria secunda in Rullum.
Agr. III.	Agraria tertia in Rullum.
C. Rab. f. Rab. Perd.	Oratio pro C. Rabirio perduellionis reo.

Cat. I.	Oratio prima in Catilinam.
Cat. II.	Oratio secunda in Catilinam.
Cat. III.	Oratio tertia in Catilinam.
Cat. IV.	Oratio quarta in Catilinam.
Muren.	Oratio pro L. Murena.
Flacc.	Oratio pro L. Flacco.
Sull.	Oratio pro P. Sulla.
Arch.	Oratio pro P. Licinio Archia.
ad Quir. p. Red.	Oratio post reditum ad Quirites.
in Sen. p. Red.	Oratio post reditum in Senatu.
Dom.	Oratio pro Domo.
Har. resp.	Oratio de Haruspicum responsis.
Planc.	Oratio pro Plancio.
Sext.	Oratio pro Sextio.
Vat.	Oratio in Vatinius.
Coel.	Oratio pro Coelio.
Prov. Conf.	Oratio de provinciis consularibus.
Balb.	Oratio pro L. Cornelio Balbo.
Pis.	Oratio in Pisonem.
Scaur. Fr.	Orationis pro M. Aemilio Scauro fragmentum.
Mil.	Oratio pro T. Annio Milone.
Rab. Post.	Oratio pro Rabirio Posthumo.
Marcell.	Oratio pro M. Marcello.
Ligar.	Oratio pro Q. Ligario.
Dejot.	Oratio pro rege Dejotaro.
Phil. I.	Oratio in Antonium Philippica prima.
Phil. II.	- - - Philippica secunda.
Phil. III.	- - - Philippica tertia.
Phil. IV.	- - - Philippica quarta.
Phil. V.	- - - Philippica quinta.
Phil. VI.	- - - Philippica sexta.
Phil. VII.	- - - Philippica septima.
Phil. VIII.	- - - Philippica octava.
Phil. IX.	- - - Philippica nona.
Phil. X.	- - - Philippica decima.
Phil. XI.	- - - Philippica undecima.
Phil. XII.	- - - Philippica duodecima.
Phil. XIII.	- - - Philippica tertia decima.
Phil. XIV.	- - - Philippica quarta decima.
ad Div. I. f. Ep. I.	Liber primus Epistolarum, quae vulgo ad familiares dicuntur.
ad Div. II. f. Ep. II.	Liber secundus Epistolarum; et sic ad XVI.
Att. I.	Liber primus Epistolarum ad Atticum.
Att. II.	Liber secundus Epistolarum ad Atticum; et sic ad XVI.
Qu. Fr. I. 1. 1.	Liber primus Epistolarum ad Quintum Fratrem, epistola prima, caput primum.
Qu. Fr. II.	Liber secundus Epistolarum ad Quintum.
Qu. Fr. III.	Liber tertius Epistolarum ad Quintum.
Brut. Ep. I.	Liber Epistolarum ad Brutum, epistola prima.
Brut. Ger. Ep. I. 1.	Liber Epistolarum ad Brutum a Germanis inventus, epistola prima.

Acad. I. 1.	Academicarum Quaestionum liber primus, caput primum.
Acad. IV. 1.	Academicarum Quaestionum liber quartus, caput primum.
Fin. I. 1.	Liber primus de Finibus, caput primum.
Fin. II. 1.	Liber secundus.
Fin. III. 1.	Liber tertius.
Fin. IV. 1.	Liber quartus.
Fin. V. 1.	Liber quintus.
Tusc. I. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber primus, caput primum.
Tusc. II. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber secundus.
Tusc. III. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber tertius.
Tusc. IV. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber quartus.
Tusc. V. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber quintus.
Nat. D. I. 1.	Liber primus de natura Deorum, caput primum.
Nat. D. II. 1.	Liber secundus.
Nat. D. III. 1.	Liber tertius.
Div. I. 1.	Liber primus de Divinatione, caput primum.
Div. II. 1.	Liber secundus.
Fat. 1.	De Fato caput primum.
Leg. I. 1.	Liber primus de Legibus, caput primum.
Leg. II. 1.	Liber secundus.
Off. I. 1.	Liber primus de Officiis, caput primum.
Off. II. 1.	Liber secundus.
Off. III. 1.	Liber tertius.
Sen. 1.	de Senectute caput primum.
Amic. 1.	de Amicitia caput primum.
Parad. I. 1.	Paradoxon primum, caput primum.
Somn. Sc.	Somnium Scipionis.
Univ.	de Universo.
Petit.	de Petitione Consulatus.
Fr. Arat.	Fragmenta Phaenomenon Arati.
Fr. Ep.	Fragmenta ex Epistolis.
Fr. Acad.	Fragmenta Academicorum ad Varronem.
Fr. de Republ.	Fragmenta sex de Republica librorum.

HALAE, TYPIS ORPHANOTROPHEI.

Acad. I. 1.	Academicarum Quaestionum liber primus, caput primum.
Acad. IV. 1.	Academicarum Quaestionum liber quartus, caput primum.
Fin. I. 1.	Liber primus de Finibus, caput primum.
Fin. II. 1.	Liber secundus.
Fin. III. 1.	Liber tertius.
Fin. IV. 1.	Liber quartus.
Fin. V. 1.	Liber quintus.
Tusc. I. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber primus, caput primum.
Tusc. II. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber secundus.
Tusc. III. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber tertius.
Tusc. IV. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber quartus.
Tusc. V. 1.	Tusculanarum Quaestionum liber quintus.
Nat. D. I. 1.	Liber primus de natura Deorum, caput primum.
Nat. D. II. 1.	Liber secundus.
Nat. D. III. 1.	Liber tertius.
Div. I. 1.	Liber primus de Divinatione, caput primum.
Div. II. 1.	Liber secundus.
Fat. 1.	De Fato caput primum.
Leg. I. 1.	Liber primus de Legibus, caput primum.
Leg. II. 1.	Liber secundus.
Off. I. 1.	Liber primus de Officiis, caput primum.
Off. II. 1.	Liber secundus.
Off. III. 1.	Liber tertius.
Sen. 1.	de Senectute caput primum.
Amic. 1.	de Amicitia caput primum.
Parad. I. 1.	Paradoxon primum, caput primum.
Somm. Sc.	Somnium Scipionis.
Univ.	de Universo.
Petit.	de Petitione Consulatus.
Fr. Arat.	Fragmenta Phaenomenon Arati.
Fr. Ep.	Fragmenta ex Epistolis.
Fr. Acad.	Fragmenta Academicorum ad Varronem.
Fr. de Republ.	Fragmenta sex de Republica librorum.

HALAE, TYPIS ORPHANOTROPHEI.

Acad. I. 1.

Acad. IV. 1

Fin. I. 1.

Fin. II. 1.

Fin. III. 1

Fin. IV. 1

Fin. V. 1.

Tufc. I. 1

Tufc. II

Tufc. II

Tufc. I

Tufc. I

Nat. D

Nat. F

Nat. I

Div.

Div.

Fat.

Leg.

Leg.

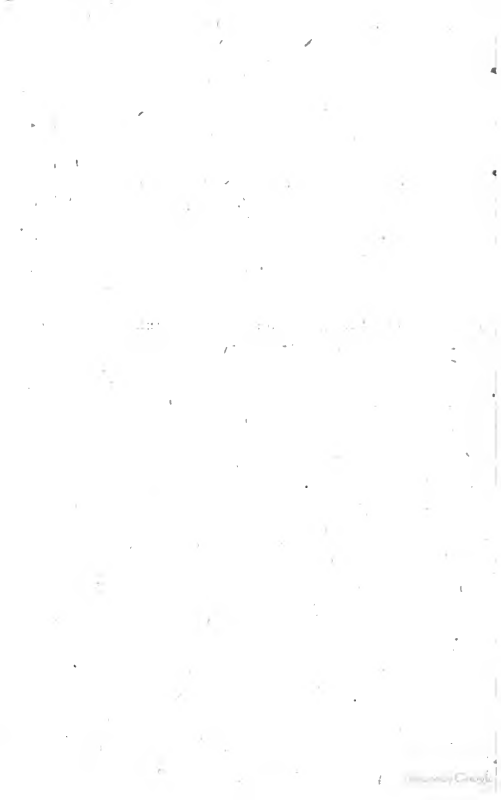
Off

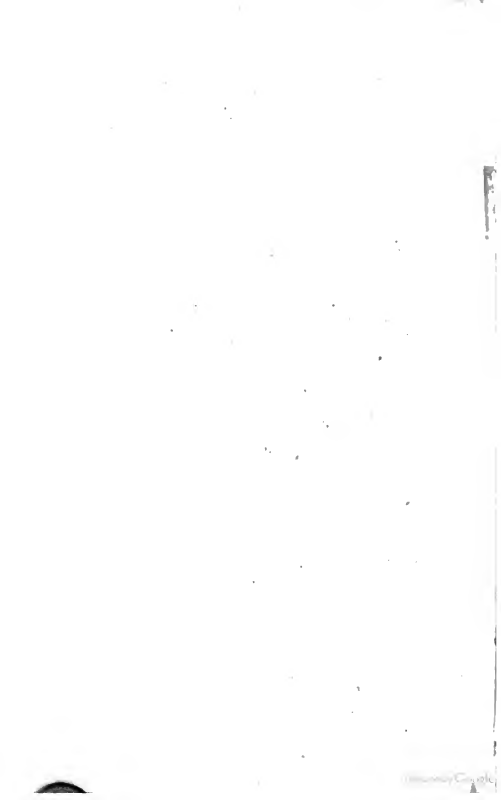
Of

O

S

/

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 03547 11

